Bundel van de Raadsplein besluitvormend (Raadzaal) van 13 februari 2017

Agenda bijlagen

Korte terugblik Raadsplein besluitvorming 13 februari 2017

1	Mededelingen
	2017-02-13 Getekende presentielijst raad
1.a	In Memoriam
2	Vaststelling agenda
	2-1 CDA VVD Verzoek afvoeren agendapunt 11
3	Bekrachtiging geheimhouding
4	Mondelinge vragen te stellen door raadsleden
	4-1 MV CU - Onrust over verschraling welzijnsaanbod voor ouderen in woonzorgcentra
	4-2 MV PvdA- Afronding van bestratingswerkzaamheden aan de Molenweg
	4-3 MV D66 - Kennisinstituut klimaatadaptatie
	4-4 MV GL - Gebruik de blauwe snelweg en niet woonstraten (vervoer sloop Harculo)
	4-5 MV SP- Arbeidsomstandigheden Primark
5	Ingekomen stukken
	2017-02-13 Lijst ingekomen stukken
	2017-02-13 Raadsbesluit lijst ingekomen stukken
5.A	Informatienota's voor de raad / ter kennisname
5.A.1	Parkeergarage Dijkstraat
	Informatienota Parkeergarage Dijkstraat
5.A.2	Concept Woonvisie Zwolle
	Informatienota concept Woonvisie Zwolle
	1. concept Woonvisie Zwolle
	2. uitnodiging Stakeholdersbijeenkomst
5.A.3	Voortgang Shared Service Centrum ONS
	Informatienota Voortgang Shared Service Centrum ONS
5.A.4	Uitkomsten decembercirculaire Gemeentefonds
	Informatienota Uitkomsten decembercirculaire Gemeentefonds
5.A.5	Beantwoording motie Zwolle duurzamer met groene daken
	Informatienota beantwoording motie Zwolle duurzamer met groene daken
	M33 D66 - Zwolle duurzamer met groene daken
5.A.6	Beantwoording Blauwgroene motie
	Informatienota beantwoording Blauwgroene motie 1
	M37 - Blauwgroene motie
5.A.7	Uitvoering motie 46 - Alcoholhandhavings- en preventieplan (informatiepunt)
	Informatienota uitvoering motie 46 - Alcoholhandhavings- en preventieplan
	MO CU - Preventie en handhavingsplan alcohol
5.A.8	Afhandeling motie schoolzuster
	Informatienota Afhandeling motie schoolzuster
	M33 - Schoolzuster
5.A.9	Transitieteam leegstand
	Informatienota Transitieteam Leegstand
5.A.10	Proces en verslag voorgenomen pilot beheer openbare ruimte Berkum
	Informatienota proces en verslag voorgenomen pilot beheer openbare ruimte Berkum
5.A.11	Stand van zaken OV-chipkaartpoortjes station Zwolle

Informatienota Stand van zaken OV-chipkaartpoortjes station Zwolle

Evaluatie Poortjes op station Zwolle door NS (december 2016)

Overzicht Interwijkpassages station Zwolle (december 2016)

5.A.12 Stadshagen ontwikkelingen

Informatienota Stadshagen

Bijlage 1 kaartmateriaal

5.A.13 Sluitende aanpak voor personen met verward gedrag

Informatienota Sluitende aanpak voor personen met verward gedrag

Bijlage 1 Overzicht deelprojecten

Bijlage 2 Onderzoek GGD IJsselland naar de aanpak van verwarde personen in Zwolle

5.B1 Diversen / ter kennisgeving aannemen / Lijst ingekomen stukken

2. Detailhandel Nederland- Lokale Monitor 2016

3. Vrienden van de Stadskern- Vlekkenplan Muzerie

4. Dhr. De Vries- persbericht Ervaringsdeskundige omarmen nieuwe aanpak

5.B2 Diversen / ter afdoening in handen stellen van het College

1. Clientenraad Driezorg- parkeren in binnenstad

5.B3 Diversen / ter advies in handen stellen van het College

5.C Beantwoording artikel 45 vragen / ter kennisgeving aannemen

5.C.1 Beantwoording artikel 45 vragen fractie CDA - uitbreiding Lelystad Airport

Informatienota Beantwoording artikel 45 vragen fractie CDA - uitbreiding Lelystad Airport

Artikel 45 vragen fractie CDA - Uitbreidingsplannen vliegveld Lelystad

5.C.2 Beantwoording artikel 45 vragen Swollwacht over de financiële problemen bij de voedselbank

Informatienota Beantwoording artikel 45 vragen Swollwacht over de financiële problemen bij de voedselbank

Vragen Swollwacht over voedselbank

5.C.3 Beantwoording artikel 45 vragen fractie SP - stijgend aantal zwerfjongeren

Informatienota Beantwoording artikel 45 vragen fractie SP - Stijgend aantal zwerfjongeren

5.C.4 Beantwoording artikel 45 vragen ChristenUnie - Toename kwetsbare ouderen op de Spoedeisende Hulp

Informatienota Beantwoording artikel 45 vragen ChristenUnie - Toename kwetsbare ouderen op de Spoedeisende Hulp

5.C.5 Beantwoording artikel 45 vragen SP en GroenLinks – Realisering beschutte werkplekken

Beantwoording artikel 45 vragen SP en GroenLinks – Realisering beschutte werkplekken

SP en GroenLinks - Realisering beschutte werkplekken

6 A-onderwerpen

7 Definitief ontwerp buitenruimte Kamperlijn

Deze beslisnota is behandeld in de debatronde op 16 januari 2017. De korte terugblik is bijgevoegd.
In het kader van het project Kamperlijn wordt er in Stadshagen een nieuwe treinhalte gerealiseerd. Op 25 januari 2016 heeft de raad hiervoor het bestemmingsplan Stadshagen I, Belvédèrelaan vastgesteld. Daarmee werd de realisatie van de verlenging van de Belvédèrelaan, met de tunnel en aansluiting op de Hasselterweg, planologisch mogelijk gemaakt. De raad wordt nu voorgesteld in te stemmen met het definitief ontwerp voor de inrichting van het gebied. Het ontwerp kenmerkt zich door een ruime en groene inrichting en een overgangszone van open polderlandschap naar het groen-stedelijk woongebied van Stadshagen. De treinhalte en de tunnel vormen straks een nieuwe hoofdentree van de wijk Stadshagen. De nieuwe entree heeft een positief effect op de verkeersafwikkeling in de wijk Stadshagen en geeft een goede basis voor de toekomstige ontwikkeling van de wijk en de Tippe. Het ontwerp gaat uit van een clustering van alle functies aan de Stadshagen-zijde. Uit onderzoek blijkt dat een gedeeltelijke verplaatsing van de functies onvoordelig is. Vlak voor de zomer van 2016 heeft de aanbesteding van de tunnel en halte plaatsgevonden. Met de aanbesteding vallen de kosten voor Zwolle echter hoger uit dan geraamd. Middels de informatienota 'Aanbesteding Kamperlijn' is de raad hierover op 27 juni 2016 nader geïnformeerd. Het financieel tekort is door optimalisaties inmiddels teruggebracht tot € 1.735.000. Voorgesteld wordt dit tekort op het aanbestedingsresultaat te dekken ten laste van de algemene concernreserve.
Voor technische en feitelijke vragen: Michiel Scheper (2193) m.scheper@zwolle.nl / Theo Wolters (2304) ta.wolters@zwolle.nl

Beslisnota Definitief ontwerp buitenruimte Kamperlijn

Bijlage 2 Definitief ontwerp buitenruimte (inrichtingsdocument)

Bijlage 3 Plankaart tunnel Belvederelaan

Bijlage 4 Verslag klankbordgroep Buitenruimte Belvédèrelaan 10 maart 2016

Bijlage 5 Verslag klankbordgroep buitenruimte 14 april 2016

Bijlage 6 Rapport Veilig Verkeer Nederland beoordeling verkeersveiligheid

Bijlage 7 Uitwerking n.a.v. moties januari 2016 (rapportage)

Bijlage 8 uitwerking varianten Stadshagen en Tippe zijde 1

Bijlage 8 uitwerking varianten Stadshagen en Tippe zijde 2

Bijlage 9 Brief provincie Overijssel bus treinhalte Stadshagen

Korte terugblik debatronde 16-01-2017- Definitief ontwerp buitenruimte Kamperlijn

2017-02-13 M7-1 P+R mogelijkheid station Stadshagen

2017-02-13 Raadsbesluit Definitief ontwerp buitenruimte Kamperlijn

8 Right to Challenge

Deze beslisnota is rechtstreeks geagendeerd voor de besluitvormingsronde A
Zwolle heeft een rijke geschiedenis aan burgerinitiatieven die een bijdrage leveren aan de lokale samenleving. Vanuit de overheid worden er steeds meer mogelijkheden geboden. Één van de mogelijkheden is het z.g. Right to Challenge, overgekomen uit Groot Brittannië. Het Right to challenge geeft burgers de (wettelijke) mogelijkheid taken en de bijbehorende middelen over te nemen. Vooralsnog alleen vastgelegd in de Wmo en de Bibliotheekwet. Bij het right to challenge gaat het om het beter, goedkoper uitvoeren van een bestaande (al aanbestede) activiteit. De verwachting is dat uitdagingen zich waarschijnlijk eerder zullen richten op een bredere scope dan op
de beperkte insteek van de Wmo. Vandaar dan ook de keuze om het uitdaagrecht toe te passen op het bredere terrein van de transformatiethema's binnen het sociaal domein. De verwachting is dat het uitdaagrecht op afzienbare termijn uitgebreid gaat worden naar andere domeinen. In de bijlage bij deze nota wordt de manier beschreven waarop het college het uitdaagrecht in Zwolle wil uitwerken en toepassen.
De raad wordt voorgesteld te besluiten om kennis te nemen van de wijze waarop we in Zwolle vorm willen geven aan het Right to challenge. Daarnaast in te stemmen met de uitbreiding van het uitdaagrecht tot de transformatiedoelen sociaal domein.
Voor technische en feitelijke vragen: Jaap Pleeging (2306) jl.pleeging@zwolle.nl

Beslisnota right to challenge

Stand van zaken right to challenge Zwolle

2017-02-13 Raadsbesluit Right to challenge

9 Eerste wijzigingsverordening Leges 2017

Deze beslisnota is rechtstreeks geagendeerd voor de besluitvormingsronde A.
In december 2016 heeft de raad de Verordening Leges 2017 vastgesteld. Er worden een aantal wijzigingen voorgesteld.
De raad wordt voorgesteld te besluiten om de Eerste wijzigingsverordening Leges 2017 vast te stellen, en daarmee in te stemmen met de wijziging leges eigen verklaring en leges burgerlijke stand.
Voor technische en feitelijke vragen: Mirjam Boer- Beulakker (2836) m.boer@zwolle.nl

Beslisnota Eerste wijzigingsverordening Leges 2017

Eerste wijzigingsverordening leges 2017

2017-02-13 Raadsbesluit Eerste wijzigingsverordening Leges 2017

10 Vaststellen bestemmingsplan Foodcourt Vrolijkheid

Deze beslisnota is behandeld in de debatronde op 23 januari 2017. De korte terugblik is bijgevoegd.
Tijdens de besluitvormingsronde op 6 juni 2016 heeft de raad besloten de vaststelling van het bestemmingsplan Foodcourt van de agenda af te voeren. Dit naar aanleiding van vragen en opmerkingen over het proces die door insprekers naar voren werden gebracht. Tevens was er een agenderingsverzoek van de fractie van GroenLinks om dit onderwerp eerst te bespreken in een informatieronde. In de periode daarna is er namens het college gesproken met betrokkenen en zijn een aantal aanvullende onderzoeken gedaan. Met de onderzoeken is o.a. geprobeerd meer duidelijkheid te verschaffen over de afwikkeling van het verkeer. Er is geprobeerd om partijen nader tot elkaar te brengen. Dit heeft echter niet geleid tot wijziging van het bestemmingsplan. Wel is de toelichting op het plan aangevuld met de gedane onderzoeken. De initiatiefnemer houdt vast aan de voorgestelde hoogte van de attentiemast. Omdat het past in het door de raad vastgestelde beleid, ziet het college geen reden om hier geen medewerking aan te verlenen. Compensatie in de vorm van groenaanleg om het zicht vanuit de woonwijk te verminderen, wordt niet zinvol geacht. Het aspect luchtkwaliteit is ook nader onderzocht en hieruit blijkt dat er geen belemmering zijn voor de ontwikkeling van de locatie. Daarnaast is er geen sprake met strijdigheid met het horecabeleid van de gemeente. Samengevat leiden het hernieuwde communicatieproces en de extra onderzoeken niet tot planwijzigingen. De raad wordt daarom voorgesteld de informatienota voor kennisgeving aan te nemen en het bestemmingsplan vast te stellen.
Voor technische en feitelijke vragen: Jan-Pieter Koppert (2097) J.Koppert@zwolle.nl en Auke Sipma (2439) A.Sipma@zwolle.nl

Beslisnota Vaststelling bestemmingsplan Foodcourt De Vrolijkheid

1. Raadsbesluit vaststelling Foodcourt De Vrolijkheid

2. Nota van zienswijzen Foodcourt De Vrolijkheid

3. Wijzigingsnota Foodcourt De Vrolijkheid

5 en 6. Vast te stellen bestemmingsplan Foodcourt Vrolijkheid (incl. verbeelding)

7. Geluidsonderzoek wegverkeerslawaai Foodcourt de Vrolijkheid_nov16

7. Rapportage luchtkwaliteit Foodcourt de Vrolijkheid_nov16

7. Verkeersanalyse + genaratie_nov16

8. Gespreksverslag over zienswijzen Foodcourt de Vrolijkheid Karssen en Mensink

8. Gespreksverslag over zienswsijzen Foodcourt de Vrolijkheid Feenstra

Informatienota Foodcourt De Vrolijkheid

Ingekomen brief namens cafetaria's- verzoek tegen plannen van komst Foodcourt stemmen

Mail Alexander Rabel - Plannen m.b.t. fast-food “voorzieningen

Inspraaktekst en notitie dhr Karssen - Foodcourt

Inspraaktekst dhr Mensink - Betoog water en bodem Foodcourt

Inspraaktekst dhr Feenstra - Wijziging bestemmingsplan 'de vrolijkheid'

Korte terugblik debatronde 23-01-2017- Vaststellen bestemmingsplan Foodcourt Vrolijkheid

Inspraaktekst dhr Napel - Foodcourt

Afschrift brief aan college- foodcourt informatie aan de gemeenteraad over Horecavisie

2017-02-13 M10-1 Mastenbeleid nu evalueren

2017-02-13 M10-2 Verkeersveilig Foodcourt

2017-02-13 M10-4 Extra groen in Aalanden Oost

2017-02-13 M10-5 Met de fiets naar het Foodcourt

2017-02-13 Raadsbesluit Vaststellen bestemmingsplan Foodcourt Vrolijkheid

11 Semipermanente sociale huurwoningen Oosterenk

Deze beslisnota is rechtstreeks geagendeerd voor de besluitvormingsronde A.
Door de groei van de stad en door de komst van nieuwe doelgroepen is de druk op sociale huurmarkt hoog. Om deze druk te verminderen is met de woningcorporaties afgesproken dat er in de periode 2016-2019 netto 700 sociale huurwoningen bij komen. Dit wordt gerealiseerd door het reguliere woningbouwprogramma van de corporaties en door de versnellingsactie. Afgesproken is verder dat er in 2017 honderd semipermanente woningen voor één- en tweepersoons huishoudens zullen worden gerealiseerd. Het betreft tijdelijke woningen voor mensen die met spoed op zoek zijn naar woonruimte. Het college stelt voor de eerste veertig semipermanente sociale huurwoningen in september 2017 te realiseren op een bouwkavel op Oosterenk. Het gaat om de ontwikkeling van een appartementengebouw door deltaWonen dat maximaal 10 jaar op de locatie mag blijven staan. Door deze relatieve korte exploitatietermijn is er sprake van een negatieve exploitatie. De ontwikkeling is alleen mogelijk als zowel de gemeente als deltaWonen een verlies nemen voor de komende 10 jaar.
De raad wordt voorgesteld de bouwkavel op Oosterenk en een krediet van € 326.000,- beschikbaar te stellen.
Voor technische en feitelijke vragen: Hester Nijmeijer (5109) H.Nijmeijer@zwolle.nl

Beslisnota Semipermanente sociale huurwoningen Oosterenk

Kaart locatie Oosterenk

Verkavelingsplan

Brief Blokvoort advocaten - Your Meeting b.v. - Tijdelijke woningen op bedrijventerrein Oosterenk

Impressie Semi permanent Oosterenk - BEGANE GROND 2017-02-02

Impressie Semi permanent Oosterenk - GEVELS+VERDIEPING 2017-02-02

2017-02-13 M11-1 Oosterenk

2017-02-13 Raadsbesluit Semipermanente sociale huurwoningen Oosterenk

12 Rekenkameronderzoek Schulddienstverlening

Op 26 september 2016 heeft de Rekenkamercommissie Zwolle het rapport "Evaluatie Schulddienstverlening Gemeente Zwolle" aan de raad aangeboden. Vervolgens is het college gevraagd te reageren. De reactie van het college op het onderzoeksrapport is in de vorm van een informatienota op 17 november aan de raad overgedragen. Tijdens het Raadsplein van 9 januari 2017 is het Rekenkamerrapport en de reactie van het college door de raad besproken. De korte terugblik is bijgevoegd.
Uit het onderzoek heeft het college aandachts- en verbeterpunten gedestilleerd die daar waar mogelijk direct worden vertaald in concrete verbeteracties. Voor het overige krijgen deze verbeterpunten een plek in het in ontwikkeling zijnde nieuwe beleidsplan schulddienstverlening. In aanloop naar dit nieuwe beleidsplan wordt door de gemeente ook een eigen evaluatie gehouden. Onderdeel hiervan is een klanttevredenheidsonderzoek en een dialoog met de diverse betrokken actoren. De verwachting is dat dit nieuwe beleidsplan einde eerste kwartaal 2017 gereed is voor raadsbehandeling. De raad wordt voorgesteld is te stemmen met de conclusies van het Rekenkamerrapport en kennis te nemen van de aanbevelingen en de reactie van het college op het rapport. Verder wordt het college verzocht bij de opstelling van het nieuwe beleidsplan schulddienstverleningen te aanbevelingen van de Rekenkamercommissie te betrekken.
Voor technische en feitelijke vragen: Peter van Drielen (4063) p.van.drielen@zwolle.nl en Herman Veraart (2112) hc.veraart@zwolle.nl

Beslisnota Rekenkameronderzoek schulddienstverlening

Informatienota Rekenkameronderzoek Schulddienstverlening

Rekenkamerrapport Schulddienstverlening

2017-02-13 M12-1 Kaders nieuw beleidsplan schulddienstverlening

2017-02-13 M12-2 Betrekken werkgever bij schulddienstverlening

2017-02-13 M12-3 Oplossen knelpunten schulddienstverlening zelfstandigen

2017-02-13 M12-4 Lokaal project schulddienstpreventie

2017-02-13 Raadsbesluit Rekenkameronderzoek Schulddienstverlening

13 Accountantscontrole jaarrekening 2016

Deze beslisnota is rechtstreeks geagendeerd voor de besluitvormingsronde A.
In november 2015 heeft de raad besloten de opdracht voor de accountantscontrole voor de gemeente te verstrekken aan PWC Accountants NV. In het Programma van eisen (PVE) en het daarop gebaseerde contract zijn de voorwaarden en condities vastgelegd waaraan partijen moeten voldoen. In het controleplan 2016 van PWC is de reikwijdte van de controle, de controleaanpak en de samenwerking met de interne controleafdeling, opgenomen. De raad wordt voorgesteld te besluiten om PWC Accountants de reguliere controle van de jaarrekening 2016 overeenkomstig bijgevoegde controleplan uit te laten voeren.
Voor technische en feitelijke vragen: Adila van Dreven (2538) a.van.dreven@zwolle.nl

Beslisnota Accountantscontrole jaarrekening 2016

1. Controleplan 2016 PWC concept

2 Brief PWC 1 februari 2016

3-1 Externe wetgeving 2016

3-2 Interne regelgeving 2016

3-3 Doeluitkeringen Verkeer en Vervoer

3-4 SiSa-regelingen 2016

2017-02-13 Raadsbesluit Accountantscontrole jaarrekening 2016

14 Herinrichting hoofdfietsroute Oude Wetering

Deze beslisnota is rechtstreeks geagendeerd voor de besluitvormingsronde A.
De fietsroute Oude Wetering vormt samen met het Twistvlietpad de centrale fietsontsluitingsas van de wijk Stadshagen. Deze hoofdfietsroute is de centrale as, die de wijk verbindt met de binnenstad en het buitengebied. De Oude Wetering heeft een gemengde verkeersbestemming in hoofdzaak voor fietsers en voetgangers en op beperkte delen ook nog voor autoverkeer (terpwoningen).
De bestaande hoofdfietsroute wordt gecontinueerd, het grootste deel wordt vormgegeven als fietspad en het gedeelte ter hoogte van de terpen als fietsstraat. Uit recent onderzoek naar de staat van de verharding is gebleken dat de weg door het vele bouwverkeer dat er over heen rijdt er slecht aan toe is. De bijgestelde raming van de herinrichting valt €211.000 hoger uit, dan het in maart 2016 beschikbaar gestelde krediet van €550.000.
De raad wordt voorgesteld te besluiten om in te stemmen met de herinrichting van de fietsroute Oude Wetering tot fietsstraat en fietspad. Het fietspad uit te voeren in grijs asfalt en de fietsstraat in rood asfalt. Daarnaast het in maart 2016 beschikbaar gestelde krediet van €550.000 te verhogen naar €761.000 te dekken met een verhoogde bijdrage uit de grex Stadshagen.
Voor technische en feitelijke vragen: Willem Bosch (2765) wa.bosch@zwolle.nl

Beslisnota Herinrichting hoofdfietsroute Oude Wetering

Reactie Dhr Hebbink - Herinrichting hoofdfietsroute Oude Wetering

2017-02-13 Raadsbesluit Herinrichting hoofdfietsroute Oude Wetering

15 Rijksbijdrage kosten opsporen explosieven

Deze beslisnota is rechtstreeks geagendeerd voor de besluitvormingsronde A.
De gemeente heeft in het belang van de openbare orde en veiligheid kosten gemaakt voor het opsporen en ruimen van explosieven (uit de Tweede Wereldoorlog, WOII). Met ingang van 2015 is de wijze gewijzigd waarop door het Rijk een bijdrage aan deze kosten wordt verstrekt. Voor de jaren 2015 en verder dient de raad jaarlijks een specifiek besluit te nemen waarin is aangegeven welk bedrag de gemeente in dit kader feitelijk heeft uitgegeven, excl. btw. In het jaar 2016 heeft de gemeente in totaal een bedrag van €109.906,63 (excl. btw) uitgegeven. Op basis van dit besluit kan een bijdrage van 70% bij het Rijk aangevraagd worden. Door het aanvragen van een bijdrage wordt een belangrijk deel van de in 2016 gemaakte kosten gedekt.
De raad wordt daarom voorgesteld te besluiten om bij het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties een bijdrage van 70% aan te vragen.
Voor technische en feitelijke vragen: Warner Bruins Slot (2352) w.bruins.slot@zwolle.nl

Beslisnota rijksbijdrage kosten opsporen explosieven

2017-02-13 Raadsbesluit Rijksbijdrage kosten opsporen explosieven

16 Grondexploitatie voor een deel van Tippe-zuid ten behoeve van realisatie school Het Saffier/Accretio

Deze beslisnota is rechtstreeks geagendeerd voor de besluitvormingsronde A.
In 2014 heeft het college besloten het gebied Tippe-zuid aan te wijzen als nieuwbouwlocatie voor een vestiging van de bredeschool Het Saffier/Accretio. Het uitgangspunt in 2014 is dat de ontwikkeling van Het Saffier/Accretio in Tippe-zuid parallel aan de ondertunneling van de Kamperlijn wordt gerealiseerd. Dit in verband met de bereikbaarheid en de hoge kosten voor met name de riolering en nutsvoorzieningen die ontstaan wanneer deze zonder ondertunneling onder het spoor door moeten worden aangelegd. De planning van de ondertunneling is inmiddels oplevering in het tweede kwartaal 2018. Met de school Het Saffier/Accretio zijn nu gesprekken over de ontwikkeling in Tippe-zuid gestart.
De school wordt ontsloten door een nog aan te leggen weg tussen Belvéderelaan en de nieuwe Hasselterweg.
De raad wordt voorgesteld te besluiten om akkoord te gaan met de vestiging van de bredeschool Het Saffier/Accretio in Tippe-zuid, en met de benodigde voorinvesteringen die gedaan moeten worden om realisatie mogelijk te maken vooruitlopend op de ontwikkeling van Tippe-zuid als voorzieningengebied. Daarnaast de grondexploitatie Stadshagen – Het Saffier/Accretio vast te stellen en een krediet van €1.530.519 beschikbaar te stellen, en het exploitatietekort van € 4.78.866 te betrekken bij de actualisatie van de grondexploitatie Stadshagen (MPV 2017). Tevens kennis te nemen van het Programma van Eisen voor Het Saffier/Accretio.
Voor technische en feitelijke vragen: Jeanette Santing (2723) j.santing@zwolle.nl

Beslisnota Grondexploitatie voor een deel van Tippe-zuid ten behoeve van realisatie school Het Saffier-Accretio

Programma van Eisen locatie Het Saffier/Accretio Tippe-zuid

2017-02-13 Raadsbesluit Grondexploitatie voor een deel van Tippe zuid tbv realisatie school Saffier-Accretio

17 Museale samenwerking Zwolle

Dit onderwerp is besproken in een informatieronde op 30 januari 2017 en in een debatronde op 6 februari. De korte terugblikken zijn toegevoegd.
Op 9 januari heeft de raad besloten om de informatienota 'Stand van zaken traject museale samenwerking Zwolle' en de informatienota 'Advies rondom museale samenwerking Zwolle te agenderen voor een informatieronde op het Raadsplein. Met de informatienota rapporteert het college over het proces dat is doorlopen vanaf de besluitvorming door de raad op 4 juli 2016 over de Cultuurnota waarbij is besloten het HCO te vragen om scenario 2 van het LAgroup rapport verder uit te werken. De door HCO en SMZ geselecteerde kwartiermaker heeft hierover een advies opgesteld met 4 varianten. Het college stemt in met het advies in het rapport om variant D verder uit te werken, met de nadrukkelijke zorg voor gebouwen, collectiebeheer, organisatiestructuur en consequenties voor medewerkers van het SMZ. Het HCO wordt daarmee verantwoordelijk voor de presentatie van de cultuurhistorie in Zwolle, inclusief de (semi) permanente basistentoonstelling over de geschiedenis van Zwolle in het Drostenhuis, en inclusief de stadsprogrammering van de 3 verhaallijnen (Moderne Devotie, de Hanze en Democratie). De verdere uitwerking zal leiden tot een plan dat aan de raad ter besluitvorming zal worden voorgelegd.
Aan het einde van de debatronde is besloten om deze informatienota om te bouwen tot een beslisnota welke ter besluitvorming aan de raad wordt voorgelegd.
Voor technische en feitelijke vragen: Anton Tuinman (2460) AB.Tuinman@zwolle.nl

Beslisnota Museale samenwerking Zwolle

Informatienota Advies rondom museale samenwerking Zwolle

Rapport 'Advies inzake museale samenwerking Zwolle'

Informatienota Stand van zaken traject museale samenwerking Zwolle

5-2 Agenderingsverzoek SW - Stand van zaken traject museale samenwerking Zwolle

Inspraaktekst Dhr J Cnossen - Stiching Grote Kerk - Over het nieuwe museale beleid

Korte terugblik informatieronde 30 januari 2017

Korte terugblik debatronde 6 februari - Museale samenwerking Zwolle

2017-02-13 M17-2 Vertel het héle verhaal van Zwolle

2017-02-13 M17-3 Collectie SMZ voor Zwolle behouden

2017-02-13 Raadsbesluit Museale samenwerking Zwolle

18 Moties Vreemd aan de orde van de dag

2017-02-13 M18-1 Afwijzen bestuurlijke afspraken Reeve

19 Sluiting

korte terugblik

Zwolle

Raadsplein besluitvormend

Vergadering d.d.	13 februari 2017
Locatie	Raadzaal
Aanvang	19.30
Eindtijd	20.15
Voorzitter	Drs. H.J. Meijer
Griffier/secretaris	Drs. A.B.M. ten Have

Aanwezige leden	Baal, Koen van, Boer, Jan Wietse de, Bruggen, Claudia van, Bruggenkamp, Silvia, Campen, Thom van, Cetin, Ohran, Dam, Oswald van, Drost, Sandra, Elfers, Leo, Elshof - Rook, Jolien, Geerling, Brammert, Harten, Michiel van, Kooij, Gerrit van der, Looijenga, Job, Meijerink, Eefke, Mulder, Reinier, Mussche, Frankwin, Oldengarm, Mark, Paauw, Sonja, Paus, Remko de, Prakke, Hans, Rijke, Patrick, Rots, Gerdien, Schippers, Henk, Slijkhuis, Jan, Sluijer, Bert, Veen, Martijn van der, Vegte - Poot, Aly van der, Vilsteren, Harold van, Wijnen, Hans, Willegers, Johran, Willigen, Michiel van, Wolthof, Patty, Yildirim, Cemal
Afwezige leden	Dogger, William, Futselaar, Frank, Vries, Johannes de

1. Mededelingen
   -Allereerst spreekt de burgemeester het In Memoriam uit naar aanleiding van het overlijden van Gerard Ballintijn, wijkbeheerder Zwolle Noord.
   -De leden Futselaar, De Vries en Dogger zijn verhinderd.
   -Motie 10-3 van de SP over de verkeerssituatie foodcourt is ingetrokken.
   -Ingesproken wordt door de heer W. Aan het Rot over het onderwerp verschraling ouderenzorg. De inspraaktekst wordt aan de agenda toegevoegd.

1.a. In Memoriam
   In Memoriam Gerard Ballintijn, wijkbeheerder Zwolle Noord.

2. Vaststelling agenda
   De fracties van het CDA en de VVD verzoeken om agendapunt 11, semi-permanente sociale woningen op Oosterenk van de agenda af te voeren en eerst te behandelen in een informatieronde. De meerderheid van de raad wijst dit verzoek af, waarmee het onderwerp op de agenda blijft gehandhaafd. Wel wordt het onderwerp op verzoek van de fractie van de SP als eerste A-onderwerp behandeld.

3. Bekrachtiging geheimhouding
   Er zijn geen stukken voor bekrachtiging geheimhouding.

4. Mondelinge vragen te stellen door raadsleden
   Vragen van de ChristenUnie over de verschraling welzijnsaanbod voor ouderen in woonzorgcentra.
   Wethouder Vedelaar antwoordt dat door de nieuwe wet langdurige zorg een scheiding is aangebracht tussen wonen en zorg en ook in de financiering er van. Dat heeft met name Driezorg in een lastig pakket gebracht, omdat zij veel woningen in het intramurale aanbod

heeft. Het college is hier van op de hoogte maar vindt wel dat ouderen in woonzorgcentra desalniettemin recht hebben op goede woningen, goede zorg en een vraaggericht welzijnsaanbod. Een aantal activiteiten zijn inmiddels al overgenomen door Wijz, waarbij in sommige gevallen wel sprake is van een eigen bijdrage. Voor de sociale minima geldt hiervoor een uitzondering. Ook is het college in gesprek over de verdere transformatie van de dagbesteding, wat mogelijkheden moet gaan bieden. In de tussentijd heeft het college partijen opgeroepen het ontstane gat op te vullen en hier wordt ook al invulling aangegeven. Partijen als kerken en sportverenigingen springen in het gat en zo wordt gekeken hoe e.e.a. opgelost kan worden.
-Vragen van de PvdA over de bestratingswerkzaamheden aan de Molenweg.
Wethouder Van As antwoordt dat uit een gemeentelijke controle niet is gebleken dat de werkzaamheden niet goed of onvolledig zijn uitgevoerd. Hij verzoekt de namen van de betrokken bewoners door te geven, zodat de wijkbeheerder contact kan opnemen over mogelijke klachten.
-Vragen van D66 over de wens tot huisvesting in Zwolle van het Kennisinstituut Klimaatadaptatie.
Wethouder Anker stelt dat ook het college dit graag zou willen en dat er een eerste verkenning gaat plaatsvinden. Hij wil dit echter graag doen samen met de andere partners uit de IJsselVecht-Delta. Als de verkenning dat aangeeft kan vervolgens mogelijk een lobby worden gestart, waarvoor dan wel middelen vrij gemaakt zullen moeten worden.
-Vragen van GroenLinks over het gebruik van de blauwe snelweg in plaats van woonstraten bij de sloop van de IJsselcentrale.
De burgemeester antwoordt dat de provincie bevoegd gezag is en dat dit eigenlijk een gepasseerd station is. De sloopvergunning is vorig jaar verleend en Zwolle is toen om advies gevraagd. Naar aanleiding daarvan zijn de voorwaarden bepaald. Er doen zich momenteel geen klachten voor en vervoer over water levert daarentegen onoverkomelijke bezwaren op.
-Vragen van de SP en GroenLinks over arbeidsvoorwaardenbeleid Primark.
Wethouder De Heer merkt op dat de geschetste situatie voor Zwolle nog niet opportuun is. Bovendien is het een landelijke aangelegenheid en zijn er ook landelijk vragen over gesteld. Het college spreekt overigens binnenkort de directie van de nieuwe Primark en zal het onderwerp ter sprake brengen. De SP verzoekt het college de uitkomst van het gesprek te delen met de raad.

5. <u>Ingekomen stukken</u>
   De lijst ingekomen stukken, inclusief de voorgestelde wijze van afdoening, wordt vastgesteld.

6. <u>A-onderwerpen</u>
   Eerst wordt agendapunt 11 behandeld.

7. <u>Definitief ontwerp buitenruimte Kamperlijn</u>
   -Motie 7-1 van de VVD, Swollwacht, GroenLinks, D66 en ChristenUnie over een P+R mogelijkheid station Stadshagen.
   Deze motie wordt met algemene stemmen aangenomen.
   - Het voorstel wordt vervolgens ook met algemene stemmen aangenomen.

8. <u>Right to Challenge</u>
   Met algemene stemmen aangenomen.

9. <u>Eerste wijzigingsverordening Leges 2017</u>
   Met algemene stemmen aangenomen.

10. <u>Vaststellen bestemmingsplan Foodcourt Vrolijkheid</u>
    -Motie 10-1 van D66, CDA, PvdA en GroenLinks over Mastenbeleid nu evalueren.
    Deze motie wordt met algemene stemmen aangenomen.
    -Motie 10-2 van VVD en SP over een verkeersveilig Foodcourt.

De fractie van Swollwacht stemt tegen deze motie, de overige fracties stemmen voor. De motie is aangenomen.
-Motie 10-4 van de ChristenUnie, D66, VVD en PvdA over extra groen in Aalanden-Oost.
De fractie van Swollwacht stemt tegen deze motie, de overige fracties stemmen voor. De motie is aangenomen.
-Motie 10-5 van D66 en CDA Met de fiets naar het Foodcourt.
De fractie van Swollwacht stemt tegen deze motie, de overige fracties stemmen voor. De motie is aangenomen.
- De fracties van Swollwacht en GroenLinks stemmen vervolgens tegen het voorstel, de overige fracties stemmen voor. Het voorstel is aangenomen.

11. Semipermanente sociale huurwoningen Oosterenk
Ingesproken wordt door de heer Jüttner, ondernemer op de Oosterenk.
Zijn inspraaktekst wordt aan de stukken toegevoegd.
Na een schorsing wordt er een motie ingediend door de VVD, ChristenUnie en CDA, waarbij het college wordt opgedragen in verder overleg te gaan over de realisatie van semi-permanente sociale huurwoningen Oosterenk, zorgen van buurtbewoners en ondernemers te betrekken om daarmee de onrust en onduidelijkheid onder buurtbewoners en ondernemers weg te nemen.
De fractie van de SP stemt tegen deze motie, de overige fracties stemmen voor. De motie is aangenomen.
De fractie van het CDA stemt vervolgens tegen het voorstel, de overige fracties stemmen voor. Het voorstel is aangenomen.

12. Rekenkameronderzoek Schulddienstverlening
-Motie 12-1 van ChristenUnie en PvdA over kaders nieuw beleidsplan schulddienstverlening.
De fractie van de SP stemt tegen deze motie, de overige fracties stemmen voor. De motie is aangenomen.
-Motie 12-2 van D66 en PvdA over betrekken werkgever bij schulddienstverlening.
De fractie van de SP stemt tegen deze motie, de overige fracties stemmen voor. De motie is aangenomen.
-Motie 12-3 van VVD en D66 over oplossen knelpunten schulddienstverlening zelfstandigen.
De fractie van de SP stemt tegen deze motie, de overige fracties stemmen voor. De motie is aangenomen.
-Motie 12-4 van de ChristenUnie en de PvdA over lokaal project schuldpreventie.
De fractie van de SP stemt tegen deze motie, de overige fracties stemmen voor. De motie is aangenomen.
-Het voorstel wordt vervolgens met algemene stemmen aangenomen.

13. Accountantscontrole jaarrekening 2016
Met algemene stemmen aangenomen.

14. Herinrichting hoofdfietsroute Oude Wetering
Met algemene stemmen aangenomen.

15. Rijksbijdrage kosten opsporen explosieven
Met algemene stemmen aangenomen.

16. Grondexploitatie voor een deel van Tippe-zuid ten behoeve van realisatie school Het Saffier/Accretio
Met algemene stemmen aangenomen.

17. Museale samenwerking Zwolle
-Motie 17-2 van GroenLinks over Vertel het hele verhaal.
Tegen deze motie stemmen de fracties van VVD en D66, de overige fracties stemmen voor. De motie is aangenomen.

-Motie 17-3 van D66, GroenLinks en PvdA over Collectie SMZ voor Zwolle behouden. Tegen deze motie stemmen de fracties van de VVD, Swollwacht en ChristenUnie, de overige fracties stemmen voor. De motie is aangenomen.
-De fractie van Swollwacht stemt vervolgens tegen het voorstel, de overige fracties stemmen voor. Het voorstel is aangenomen.

18. Moties Vreemd aan de orde van de dag
-Motie 18-1 van de SP, Swollwacht en GroenLinks Afwijzen bestuurlijke afspraken Reeve. De fracties van de SP, Swollwacht en GroenLinks stemmen voor de motie, de overige fracties stemmen tegen. De motie is verworpen.

19. Sluiting
De voorzitter sluit de vergadering om 22.00 uur De onderwerpen Kindermishandeling en Natuur- en Milieueducatie worden doorgeschoven naar een volgende vergadering.

PRESENTIELIJST van de Raad

Vergadering d.d. 13 februari 2017

	Naam	Handtekening
1	Baal, dhr. K.F. van	
2	Baksteen, dhr. M.	
3	Boer, dhr. J.W. de	
4	Bruggen, mw. K.T. van	
5	Bruggenkamp, mw. S.S.M.	
6	Campen, dhr. A.A.H. van	
7	Cetin, dhr. O.	
8	Dam, dhr. O.J. van	
9	Dogger, dhr. W.	Afwezig
10	Drost, mw. S.N.	
11	Elfers, dhr. L.V.	
12	Elshof-Rook, mw. G.J	
13	Futselaar, dhr. F.W	Afwezig
14	Geerling, dhr. B.J.	
15	Harten, dhr. M.A.R. van	
16	Kooij, dhr. G.A. van der	
17	Looijenga, dhr. J.	
18	Meijerink, mw. E.G.	
19	Michies-de Roos, mw. B.F.M.	
20	Mulder, dhr. R.	
21	Mussche, dhr. F.	
22	Oldengarm, dhr. H.S.	
23	Paauw, mw. S.N.C.	
24	Paus, dhr. R.S.	
25	Prakke, dhr. J.M.	
26	Rijke, dhr. P.	
27	Rots, mw. D.G.	
28	Schippers, dhr. H.	
29	Slijkhuis, dhr. J.A.	
30	Sluijer, dhr. A	
31	Veen, dhr. M.G. van der	
32	Vegte-Poot, mw. A. van der	
33	Vilsteren, dhr. H.T.M. van	
34	Vries, dhr. J. de	Afwezig
35	Wijnen, dhr. J.C.G.	
36	Willegers, dhr. J.J.A.	
37	Willigen, dhr. M.W.J. van	
38	Wolthof, mw. P.A.L.	
39	Yildirim, dhr. C.	
	Wethouders	
1.	Anker, dhr. E.W.	
2.	As, dhr. F.M. van	
3.	Brink, dhr. J.E.	
4.	Heer, dhr. R.E. de	
5.	Vedelaar, mw. N.	

Van: Harold Van Vilsteren [mailto:htmvanvilsteren1@hetnet.nl]
Verzonden: vrijdag 10 februari 2017 14:22
Aan: Raadsgriffie
Onderwerp: Verzoek agendapunt 11 van de agenda af te voeren

Hallo ,

Hierbij wil ik een verzoek in dienen om agendapunt 11 van as maandag 13 februari van de agenda af te voeren.
Ik doe dit verzoek omdat ik afgelopen dinsdag heb gemerkt dat er veel onrust was bij de inloopbijeenkomst van de gemeente bij Urbana. Veel mensen (buurtbewoners en bedrijven) waren verbaast over de semi-permanente Soc. huurwoningen op de Oosterenk en de doelgroepen die er komen. Mensen hadden een heel andere voorstel van het project. Veel mensen hadden geen uitnodiging gehad. Maar verschillende groepen mensen hadden nog veel vragen over wat het voor de toekomst van de Oosterenk gaat betekenen en daar is volgens mij nog geen duidelijkheid over.
Kantoor gebouwen om bouwen is voor iedereen wat anders dan nieuwbouw op kantoren terrein
Ik dien dit verzoek samen met de VVD (Thom van Campen)in.
Hoop dat jullie voldoende info hebben

Alvast een goed weekend toegewenst

Gr.

Harold van Vilsteren

ChristenUnie
Zwolle

Mondelinge vragen

De raad van de gemeente Zwolle in vergadering bijeen op maandag 13 februari 2017

Onderwerp: onrust over verschraling welzijnsaanbod voor ouderen in woonzorgcentra

De ChristenUnie is blij met het brede netwerk van Zwolse zorg instellingen die , naast goede zorg voor hun cliënten, vaak hun deuren van hun locaties open zetten voor wijkbewoners voor ontmoeting en verbinding.

De ChristenUnie maakt zich alleen grote zorgen dat de de welzijnscomponent wordt wegbezuinigd in een aantal extramurale woonzorgcentra in Zwolle. (beschutte woonvorm van zelfstandig wonende ouderen). In de media zijn onder andere Arcadia, Westenhage en Fermate genoemd. Met complimenten overigens aan dhr. Aan het Rot die als oud-raadslid, betrokken Zwollenaar én vrijwilliger in de ouderenzorg hierover de media heeft gezocht. Ook de ChristenUnie hebben geluiden bereikt dat recreatieve activiteiten voor ouderen niet doorgaan. Niet omdat er geen vrijwilligers zijn om die activiteiten te begeleiden maar omdat er te weinig personeel is om dat aanbod op een goede manier te koppelen aan de Zwolse ouderen die in instellingen wonen.

Er zijn vast verschillende oorzaken voor aan te wijzen (zoals het verscherpte toezicht bij Driezorg of de effecten van de pilot die Achema in Zwolle houdt),maar het welzijn van onze ouderen gaat de ChristenUnie aan het hart. Wij vinden dat ouderen, naast goede dagelijkse verzorging en verpleging, ook de gelegenheid moeten krijgen om elkaar te ontmoeten, relaties op te bouwen en een stuk levensgeluk te ervaren door in contact te zijn met anderen. Zie daarvoor ons manifest “Waardig oud worden”. Welzijn mag wat ons betreft niet het kind van de rekening worden in de transformatie van de ouderenzorg in Zwolle.

Daarom stelt de ChristenUnie de volgende vragen aan het college:

1. Is het college op de hoogte van de geschetste recente ontwikkelingen op het gebied van welzijn in de Zwolse ouderenzorg?
2. Is het college het eens met de ChristenUnie dat zelfstandig wonende ouderen in woonzorgcentra, net als iedere andere zelfstandig wonende ouderen elders in de stad, recht hebben op goede woningen, goede zorg en een vraaggericht welzijnsaanbod?
3. Wij hebben inmiddels van betrokken partijen begrepen dat het college met hen in gesprek is rondom ‘extramuraal welzijn’, inclusief dagbesteding. Kan het college een toelichting geven op de gesprekken die zij voert met betrokken partijen als Driezorg en WijZ en welke kansen zij ziet om het welzijn voor oudere bewoners in Zwolse woonzorgcentra te versterken.
4. Ziet het college kansen om, wanneer blijkt dat zorgpartijen in onze stad moeite ervaren in het vormgeven van het welzijn, onze welzijnsorganisaties hierin een actieve(re) rol zouden kunnen spelen met hun kennis en expertise rondom welzijnswerk, vrijwilliger coördinatie en het betrekken van wijkbewoners? En heeft het college nog andere partijen op het oog die hierin een ‘nieuwe’ rol kunnen spelen?

Wietse de Boer, raadslid ChristenUnie

PvdA

13 februari 2017

Mondelinge vragen PvdA over de afronding van bestratingswerkzaamheden aan de Molenweg

De afgelopen maanden zijn er diverse werkzaamheden uitgevoerd aan de Molenweg (tussen de Assendorperstraat en de Van Ittersumstraat) waarbij de bestrating enkele keren moest worden opgebroken en weer teruggelegd. Tijdens campagneactiviteiten in deze buurt op 4 februari werd de Partij van de Arbeid door bewoners geattendeerd op de slordige wijze waarop de herbestrating is uitgevoerd. Bewoners klagen over zand dat is achtergelaten op de trottoirs en mee naar binnen wordt gelopen in de huizen. Daarnaast blijkt dat klinkers van de rijbaan juist los liggen omdat daar onvoldoende zand is opgebracht. Daarom heeft de PvdA de volgende vragen aan het college.

1. Bent u bekend met de wijze waarop het herbestrating van dit deel van de Molenweg is uitgevoerd en met klachten over zandoverlast op de trottoirs en losliggende straatklinkers?
2. Bent u met ons van mening dat de afronding van deze werkzaamheden nog niet naar behoren heeft plaatsgevonden?
3. Wat gaat u ondernemen om ervoor te zorgen dat de genoemde klachten op korte termijn worden verholpen?

Namens de PvdA-fractie,

Jan Slijkhuis

13 februari 2017

Mondelinge vragen kennisinstituut klimaatadaptatie

Vorige week kondige staatssecretaris Sharon Dijksma aan dat het Global Centre of Excellence on Climate Adaptation (GCEA) wordt opgestart. Dit kennisinstituut moet landen, organisaties en bedrijven adviseren en helpen bij het uitvoeren van het klimaatakkoord en het aanpassen aan de gevolgen van klimaatverandering. Het instituut zal naar verluidt in Nederland worden gevestigd, een besluit daarover moet voor het eind van het jaar zijn genomen.

In Zwolle komen zowel de noodzaak als de daadkracht voor klimaatadaptatie samen. Het onderwerp heeft daarom de laatste jaren in Zwolle op warme belangstelling kunnen rekenen. Samenwerking rond de IJssel-Vecht delta, in 2014 een TEDx *Climate, Active, Cities* en de gemeente Zwolle is trekker van de City Deal Klimaatadaptatie. Die laatste houdt in dat deelnemende partijen vier jaar lang een praktijkleeromgeving en kraamkamer voor innovatie willen zijn.

Dit overwegend hebben wij de volgende vragen aan het college:

1. Deelt u de mening dat Zwolle een prima vestigingsklimaat ter beschikking heeft voor dit kennisinstituut, zowel op inhoud als op fysieke voorwaarden?
2. Is het college bereid zich in te spannen om de daadwerkelijke vestiging van het GCEA in Zwolle te realiseren?

Namens de D66 fractie,
Mark Oldengarm

GROENLINKS

Mondelinge vragen

Gebruik de blauwe snelweg en niet woonstraten

Het afbreken van de Harculo elektriciteitscentrale is begonnen. Veel inwoners uit Zwolle-Zuid maken zich zorgen over de grote hoeveelheid vrachtverkeer, die de sloop met zich mee gaat brengen. Volgens Engie, eigenaar van de centrale, is afvoer van het puin via het water niet mogelijk. Zij geven daarvoor als argumenten dat de kosten te hoog zijn, dat de kades niet sterk genoeg zijn en dat de steiger niet voor dit doel gebruikt mag worden.

De mogelijkheid om via transportbanden schepen te laden, heeft Engie nog in onderzoek begrijpen wij.

Voor de GroenLinks fractie zijn dit onbevredigende antwoorden. Wij vragen het college dan ook met Engie om tafel te gaan zitten met als doel: Engie er toch toe te bewegen om gebruik te maken van de blauwe snelweg naast haar deur in plaats van woonstraten in Zwolle Zuid. Is het college hiertoe bereid?

Arne Pronk
Remko de Paus

Mondelinge vragen

Van: Brammert Geerling/SP & Michiel van Harten/GroenLinks
Aan: College van B&W
Datum: 13 februari 2017
Betreft: Arbeidsomstandigheden Primark

Inleiding

Dit jaar opent naar verwachting de Zwolse vestiging van kledingketen Primark. Een bedrijf dat al niet bekend staat als een bedrijf dat goede arbeidsvoorwaarden hoog in het vaandel heeft staan. Afgelopen week bleek uit onderzoek van RTV Noord onder meer dat Primark een “handboek” hanteert met twijfelachtige regels omtrent ziekmeldingen en vakantiedagen dat op gespannen voet staat met de CAO en de wet. Werknemers spreken over een “angstcultuur” binnen het bedrijf. Ook heeft de Primark in strijd met de wet geen ondernemingsraad. De FNV is op dit moment bezig met een landelijke inventarisatie en bevestigt dat deze problemen in veel Nederlandse filialen spelen.

Dit brengt ons tot de volgende vraag:

1. Is het college bereid de Primark aan te spreken op deze praktijken en duidelijk te maken dat Zwolle verwacht dat er in de Zwolse vestiging een goed arbeidsbeleid wordt gevoerd dat voldoet aan de CAO en alle wettelijke bepalingen?

Bestuursorgaan : Besluitvormingsronde Raadsplein
Onderwerp : Lijst ingekomen stukken
Raadsplein : 13-02-2017

Aan de raad,

Wij delen u mede, dat de volgende stukken zijn binnengekomen:

Nr.	Onderwerp en voorgestelde behandeling	B&W datum
	Informatienota's voor de raad / ter kennisname	
1.	Parkeergarage Dijkstraat	17-01-2017
2.	concept Woonvisie Zwolle	17-01-2017
3.	Voortgang Shared Service Centrum ONS	17-01-2017
4.	Uitkomsten decembercirculaire Gemeentefonds	17-01-2017
5.	Beantwoording motie Zwolle duurzamer met groene daken	24-01-2017
6.	Beantwoording Blauwgroene motie	24-01-2017
7.	uitvoering motie 46 - Alcoholhandhavings- en preventieplan	24-01-2017
8.	Afhandeling motie schoolzuster	24-01-2017
9.	Transitieteam Leegstand	31-01-2017
10.	Proces en verslag voorgenomen pilot beheer openbare ruimte Berkum	31-01-2017
11.	Stand van zaken OV-chipkaartpoortjes station Zwolle	31-01-2017
12.	Stadshagen	31-01-2017
13.	Sluitende aanpak voor personen met verward gedrag	31-01-2017

Nr.	Onderwerp + voorgestelde behandeling	Datum
B1	**Diversen / ter kennisgeving aannemen / Lijst ingekomen stukken**	
1.	Dhr. Menger- bestuurlijke samenwerking Wunderline project kan beter	26-01-2017
2.	Detailhandel Nederland- Lokale monitor 2016	26-01-2017
3.	Vrienden van de Stadskern- Vlekkenplan Muzerie	27-01-2017
B2	**Diversen / ter afdoening in handen van het college stellen**	
1.	Clientenraad Driezorg- parkeren in binnenstad	26-01-2017
B3	**Diversen / ter advies in handen van het college stellen**	
1.	Ingekomen brief – niet openbaar	21-01-2017

Aldus besloten in de openbare vergadering van 13-02-2017

de voorzitter, H.J. Meijer

de griffier, A.B.M. ten Have

Nr.	Onderwerp	B&W datum
C	**Beantwoording artikel 45 vragen / ter kennisgeving aannemen**	
1.	Beantwoording artikel 45 vragen fractie CDA - Uitbreidingsplannen vliegveld Lelystad	17-01-2017
2.	Beantwoording artikel 45 vragen fractie Swollwacht - Financiële	17-01-2017

	problemen bij de voedselbank	
3.	Beantwoording artikel 45 vragen fractie SP - Stijgend aantal zwerfjongeren	17-01-2017
4.	Beantwoording artikel 45 vragen fractie ChristenUnie - Toename kwetsbare ouderen op de Spoedeisende Hulp	24-01-2017
5.	Beantwoording artikel 45 vragen SP en GroenLinks – Realisering beschutte werkplekken	31-01-2017

Bestuursorgaan : Besluitvormingsronde Raadsplein
Onderwerp : Lijst ingekomen stukken
Raadsplein : 13-02-2017

Aan de raad,

Wij delen u mede, dat de volgende stukken zijn binnengekomen:

Nr.	Onderwerp en voorgestelde behandeling	B&W datum
	Informatienota's voor de raad / ter kennisname	
1.	Parkeergarage Dijkstraat	17-01-2017
2.	concept Woonvisie Zwolle	17-01-2017
3.	Voortgang Shared Service Centrum ONS	17-01-2017
4.	Uitkomsten decembercirculaire Gemeentefonds	17-01-2017
5.	Beantwoording motie Zwolle duurzamer met groene daken	24-01-2017
6.	Beantwoording Blauwgroene motie	24-01-2017
7.	uitvoering motie 46 - Alcoholhandhavings- en preventieplan	24-01-2017
8.	Afhandeling motie schoolzuster	24-01-2017
9.	Transitieteam Leegstand	31-01-2017
10.	Proces en verslag voorgenomen pilot beheer openbare ruimte Berkum	31-01-2017
11.	Stand van zaken OV-chipkaartpoortjes station Zwolle	31-01-2017
12.	Stadshagen	31-01-2017
13.	Sluitende aanpak voor personen met verward gedrag	31-01-2017

Nr.	Onderwerp + voorgestelde behandeling	Datum
B1	**Diversen / ter kennisgeving aannemen / Lijst ingekomen stukken**	
1.	Dhr. Menger- bestuurlijke samenwerking Wunderline project kan beter	26-01-2017
2.	Detailhandel Nederland- Lokale monitor 2016	26-01-2017
3.	Vrienden van de Stadskern- Vlekkenplan Muzerie	27-01-2017
B2	**Diversen / ter afdoening in handen van het college stellen**	
1.	Clientenraad Driezorg- parkeren in binnenstad	26-01-2017
B3	**Diversen / ter advies in handen van het college stellen**	
1.	Ingekomen brief – niet openbaar	21-01-2017

Aldus besloten in de openbare vergadering van 13-02-2017

de voorzitter, H.J. Meijer

de griffier, A.B.M. ten Have

Nr.	Onderwerp	B&W datum
C	**Beantwoording artikel 45 vragen / ter kennisgeving aannemen**	
1.	Beantwoording artikel 45 vragen fractie CDA - Uitbreidingsplannen vliegveld Lelystad	17-01-2017
2.	Beantwoording artikel 45 vragen fractie Swollwacht - Financiële	17-01-2017

	problemen bij de voedselbank	
3.	Beantwoording artikel 45 vragen fractie SP - Stijgend aantal zwerfjongeren	17-01-2017
4.	Beantwoording artikel 45 vragen fractie ChristenUnie - Toename kwetsbare ouderen op de Spoedeisende Hulp	24-01-2017
5.	Beantwoording artikel 45 vragen SP en GroenLinks – Realisering beschutte werkplekken	31-01-2017

voorstel

Zwolle

Raadsplein besluitvormend

Datum 13 februari 2017

onderwerp	Parkeergarage Dijkstraat
portefeuillehouder	Nelleke Vedelaar
informant	Roon, Anneloes van (2418)
medeopstellers	Schrooten, Alfred (4264) Vervoort, Marjan
afdeling	Vastgoed
bijlagen	Voorstel: Informatienota Parkeergarage Dijkstraat

Voorgesteld besluit raad

1. het besluit van het college van burgemeester en wethouders inzake Parkeergarage Dijkstraat om:
? Het gehele bovendek van de parkeergarage Dijkstraat te gebruiken voor de realisatie van appartementen in het kader van de Versnellingsactie sociale woningbouw;
? De parkeergarage Dijkstraat aan het openbaar parkeren te onttrekken en de parkeergarage Dijkstraat in te zetten ten behoeve van doelgroepen;
? De boekwaarde van de te vervallen parkeerplaatsen (€ 351.508,83), naar aanleiding van de nieuwbouwontwikkeling, ten laste te brengen van het project Versnellingsactie sociale woningbouw, locatie Friesewal/Dijkstraat.

voorstel

Zwolle

Informatienota voor de raad

Datum 16 januari 2017

Onderwerp	Parkeergarage Dijkstraat
Versienummer	V1.1

Portefeuillehouder N. Vedelaar

Informant A.C.M. van Roon / Alfred Schrooten/ Marjan Vervoort
Afdeling Vastgoed / OW
Telefoon 038 498 2418
Email ACM.van.Roon@zwolle.nl

Bijlagen

Wij stellen u voor kennis te nemen van:

1. het besluit van het college van burgemeester en wethouders inzake Parkeergarage Dijkstraat om:
   - Het gehele bovendek van de parkeergarage Dijkstraat te gebruiken voor de realisatie van appartementen in het kader van de Versnellingsactie sociale woningbouw;
   - De parkeergarage Dijkstraat aan het openbaar parkeren te onttrekken en de parkeergarage Dijkstraat in te zetten ten behoeve van doelgroepen;
   - De boekwaarde van de te vervallen parkeerplaatsen (€ 351.508,83), naar aanleiding van de nieuwbouwontwikkeling, ten laste te brengen van het project Versnellingsactie sociale woningbouw, locatie Friesewal/Dijkstraat.

Inleiding

In mei 2015 heeft de raad ingestemd met de samenwerkingsovereenkomst Versnellingsactie sociale huurwoningen met deltaWonen als partner. Deze samenwerking komt voort uit het coalitie akkoord waarin een opdracht is geformuleerd om 400 extra sociale woningen te realiseren ten einde de wachttijd te verkorten. Daarbij heeft u ingestemd met de financiele en procesmatige basisafspraken omtrent de ontwikkeling van de aangewezen locaties. Sinds het sluiten van het samenwerkingsconvenant tussen de gemeente en deltaWonen wordt gewerkt aan de opgave om op 14 locaties een minimaal aantal van 313 sociale huurwoningen te realiseren, waarbij het streven is om de start bouw in 2017 te laten plaatsvinden. Gezamenlijk met deltaWonen worden de hoofdlijnen zoals die in de samenwerkingsafspraken zijn vastgelegd uitgewerkt, om zo de haalbaarheid van de verschillende deellocaties inzichtelijk te krijgen. Daarvoor zijn diverse verkenningen (zoals parkeren) verricht en de benodigde onderzoeken (zoals planologisch, milieu, asbest) voor de verschillende deellocaties uitgezet. De uitkomsten van deze uitwerking van de hoofdlijnen geven steeds meer inzicht in de haalbaarheid van de verschillende locaties.
De locatie Friesewal Dijkstraat is binnen de Versnellingsactie aangewezen als zeer kansrijke locatie voor de realisering van sociale woningbouw en voor deze locatie heeft in de afgelopen periode de uitwerking plaatsgevonden. De plannen voor realisatie van 37 sociale huurappartementen op deze plek zijn daarmee in vergevorderd stadium.

Kernboodschap

De ontwikkeling van 37 sociale huurappartementen op deze locatie heeft consequenties voor de parkeergarage Dijkstraat omdat de bouw plaatsvindt op het bovendek van de bestaande parkeergarage.
Ten gevolge van de ontwikkeling van appartementen wordt het bovendek van de parkeergarage volledig buiten gebruik gesteld voor parkeren. Het grootste oppervlak van het bovendek is benodigd voor de bouw van de appartementen. Het niet te bebouwen deel van het bovendek vervalt aangezien parkeren op de binnenplaats bezwaarlijk is voor de leefbaarheid van de omringende appartementen. Daarnaast zou een eigen entree van het dek noodzakelijk zijn om de binnenplaats toegankelijk te houden voor parkeren. Dit zou betekenen dat in de steeg Friese Wal twee in- en uitgangen naast elkaar komen met als gevolg een onduidelijke situatie in de steeg.
Daarnaast is besloten om de parkeergarage Dijkstraat te onttrekken aan het openbaar parkeren en de parkeergarage in te zetten ten behoeve van doelgroepen.

Consequenties

De te vervallen parkeerplaatsen kunnen in de nabijheid worden opgevangen. De meest nabijgelegen parkeergarage is die op Noordereiland. Hier zijn 690 parkeerplaatsen. De bezettingsgraad van de parkeeraccommodaties in dit deel van de binnenstad, waaronder zowel parkeergarage Dijkstraat als parkeergarage Noordereiland en parkeergarage Diezerpoort vallen, ligt alleen op zaterdagmiddag boven 70%. Daarnaast komt de parkeergarage Katwolderplein op korte termijn beschikbaar. Daarmee is er in de nabijheid voldoende openbare parkeergelegenheid om de te vervallen openbare parkeerplaatsen van parkeergarage Dijkstraat op te vangen. Op dit moment gebruiken 180

abonnementhouders de parkeergarage op Noordereiland. Een deel hiervan kan verplaatst worden naar de parkeergarage Dijkstraat, waardoor de parkeergarage Noordereiland optimaal benut kan gaan worden als grotere parkeergarage voor openbare plaatsen. Hierdoor is er geen effect op de totale parkeerexploitatie.

Indien op termijn de ontwikkeling van het Noordereiland aan de orde is, zal voor de parkeergarage Noordereiland een andere passende parkeeroplossing moeten worden gezocht. In de reserve parkeren wordt geen rekening gehouden met toekomstige investeringen in een nieuwe garage of nieuwe locatie. Uitgangspunt vanuit de parkeerbalans is dat de capaciteit van Noordereiland opgevangen wordt door de nieuwe garage Katwolderplein en de garage Diezerpoort en er door het openhouden van het Noordereiland vooral ruimte als flexibele schil ontstaat. Door het opheffen van parkeerplaatsen elders en deze te verplaatsen richting parkeergarage Noordereiland, krijgt Noordereiland steeds meer gebruikers. Dit legt mogelijk een claim naar de toekomst op de reserve parkeren cq. de algemene middelen. Een mogelijke herontwikkeling van Noordereiland vraagt daarom aandacht om te komen tot een passende parkeeroplossing voor bewoners en openbaar parkeren.

Conform de BBV-richtlijn wordt de huidige boekwaarde van de parkeergarage Dijkstraat gedeeltelijk afgeboekt. Voor bovenstaande afboeking is dekking binnen het Project Versnellingsactie sociale woningbouw.

Communicatie

De consequenties worden meegenomen in het haalbaarheidsonderzoek dat in samenwerking met deltaWonen in het kader van de Versnellingsactie sociale woningbouw voor de locatie Friesewal Dijkstraat wordt verricht. De omwonenden zijn middels een informatieavond geïnformeerd over de planvorming voor de locatie.
Tevens wordt er een communicatietraject opgestart richting de abonnementhouders en vindt er communicatie plaats over de veranderende status van de parkeergarage.

Vervolg

In het kader van de Versnellingsactie sociale woningbouw wordt de haalbaarheid van de locatie verder onderzocht in samenwerking met deltaWonen. In de Stuurgroep Versnellingsactie zal verdere besluitvorming plaatsvinden over de haalbaarheid van het project binnen de kaders van samenwerkingsovereenkomst.

Openbaarheid

De informatienota is openbaar

Datum 7 december 2016

Burgemeester en Wethouders van Zwolle,

de heer drs. H.J. Meijer, burgemeester

mevrouw mr. I. Geveke, secretaris

Zwolle

Jaargang

Kenmerk 29341

Onderwerp Parkeergarage Dijkstraat

De raad van de gemeente Zwolle;

Gelezen het voorstel van burgemeesters en wethouders, d.d. 17-01-2017

besluit:

Aldus besloten in de openbare vergadering van 13 februari 2017,

de voorzitter,

de griffier,

voorstel

Zwolle

Raadsplein besluitvormend

Datum 13 februari 2017

onderwerp	Concept Woonvisie Zwolle
portefeuillehouder	Nelleke Vedelaar
informant	Vries, Nicoliene de
medeopstellers	Vries, Nicoliene de
afdeling	Ruimte en Economie
bijlagen	Voorstel: Informatienota concept Woonvisie Zwolle Bijlage: 1. concept Woonvisie Zwolle Bijlage: 2. uitnodiging Stakeholdersbijeenkomst

Voorgesteld besluit raad

kennis te nemen van:
De nieuwe concept Woonvisie voor Zwolle ‘Ruimte voor Wonen’ en daarbij behorend vervolgtraject.

voorstel

Zwolle

Informatienota voor de raad

Datum 11 januari 2017

Onderwerp	concept Woonvisie Zwolle
Versienummer	

Portefeuillehouder N. Vedelaar

Informant N. de Vries
Afdeling Ruimte & Economie / OW
Telefoon 038 498 3266
Email N.de.Vries@zwolle.nl

Bijlagen 1. concept Woonvisie Zwolle
2. uitnodiging Stakeholdersbijeenkomst

Wij stellen u voor kennis te nemen van:

De nieuwe concept Woonvisie voor Zwolle ‘Ruimte voor Wonen’ en daarbij behorend vervolgtraject.

Datum 11 januari 2017

Toelichting op het voorstel

Inleiding
De raad wordt door middel van deze nota geïnformeerd over het proces aangaande de Woonvisie 2017-2027. Bijgevoegd vindt u de concept Woonvisie 'Ruimte voor Wonen' waarin de belangrijkste ambities en woonopgaven voor de komende 10 jaar zijn beschreven. Dit concept wordt in deze fase van het traject breed gedeeld vanwege de stakeholdersbijeenkomst van 27 januari, waarvoor u ook bent uitgenodigd. In maart 2017 wordt de definitieve Woonvisie ter vaststelling aan u voorgelegd.
In de Woonvisie is ook de motie van D66 ‘atelierruimte en wonen mix’ uitgewerkt (besluit 4-7-2016).

De Woonvisie is een belangrijke eerste stap naar en onderlegger van de nieuwe Omgevingsvisie. Definitieve keuzes over locaties voor nieuwe bouwopgaven worden in het traject van de Omgevingsvisie gemaakt. Met de Woonvisie ‘Ruimte voor Wonen’ maken we duidelijk waar we ons de komende periode (2017 – 2027) in ons woonbeleid op willen richten. We laten zien wat onze ambities zijn en aan welke woonopgaven we werken. We geven ook aan welke (bestaande en nieuwe) acties nodig zijn om onze ambities en doelstellingen te realiseren. Een van deze nieuwe acties is bijvoorbeeld de uitwerking van de visie naar een ontwikkelstrategie. In deze ontwikkelstrategie wordt duidelijk welke diversiteit aan woningbouw gewenst is op gebiedsniveau en welke rol de gemeente heeft. Waar we nu al invulling aan geven is de nieuwe prestatieafspraken met woningcorporaties en huurdersorganisaties (2016). De Woonvisie is hiervoor het beleidskader en is ook verplicht vanuit de Woningwet (2015).

Als gevolg van landelijke trends en veranderingen in de samenleving en in (woning)wetgeving zullen we anders naar de nieuwe woonopgaven moeten kijken. De transitie van de zorg, het langer zelfstandig wonen, de duurzaamheidsagenda en de sterke huishoudensgroei (met name van 1 en 2 persoonshuishoudens) vergroten de druk op de woningvoorraad. Door deze ontwikkelingen en door veranderingen in de woningmarkt is de impact op de samenleving groot. Dit vraagt om een actualisatie van de woonvisie, maar ook om een andere manier van kijken. We realiseren ons dat we een Woonvisie niet voor 10 jaar kunnen dichttimmeren, maar we gaan ervanuit dat de opgaven robuust genoeg zijn om onze aandacht en acties de komende jaren op te richten. We blijven de vertrekpunten (bijv. van woningbouwprogramma op basis van huishoudprognoses) monitoren en we gaan ervan uit dat een tussentijdse evaluatie aan de orde is.

Kernboodschap
Een nieuwe Woonvisie voor Zwolle is nodig omdat de woningmarkt na de crisis volledig is veranderd; wetgeving (Woningwet) en maatschappelijke ontwikkelingen vragen ook om een nieuw beleidskader. Zwolle is een sterke groeistad in de regio, zowel in economie en werkgelegenheid als in aantal inwoners en huishoudens. Zwolle groeit. Dat komt onder meer door de geboortegroei van Zwolle. Daarnaast komen mensen heel gericht naar Zwolle. Drie keer per jaar ontvangen we nieuwe inwoners van de stad op het stadhuis om ze welkom te heten. Uit de verhalen die mensen daar met ons delen blijkt dat Zwolle een stad is waarvoor mensen kiezen omdat het een centrale en bereikbare stad is, omdat de economie bloeit en er werk gevonden wordt, omdat de zorgvoorzieningen goed zijn, omdat de menselijke maat van de stad en de wijken prettig is, omdat het cultureel klimaat goed is, omdat er een mooie en toegankelijke groene omgeving is, kortom: omdat het goed wonen, werken en leven is in Zwolle.Deze groei willen we toekomstbestendig en verantwoord faciliteren. Om dit ook in de toekomst te kunnen blijven doen is een nieuw beleidskader en woningbouwprogramma nodig (5.500 – 6.000 nieuwe woningen de komende 10 jaar). Daarbij kunnen we vanuit Wonen een bijdrage leveren aan

belangrijke opgaven waaronder het versterken van de (binnen)stad en de wijken, transformatie van (kantoren)vastgoed, langer zelfstandig wonen en de uitvoering van de duurzaamheidsagenda.
De concept Woonvisie bevat 4 ambities:

1. Sterke Groeistad: Zwolle zal ook op langere termijn economisch en in werkgelegenheid verder groeien. Om Zwolle als vitale en aantrekkelijke groeistad verder te ontwikkelen is een nieuwe stap naar verstedelijking nodig. Als we onze toppositie in Nederland willen behouden en versterken moeten we duurzaam met onze ruimte om gaan, rekening houden met de wensen van onze (nieuwe) bewoners en het woningaanbod daarop afstemmen. We ontvangen drie keer per jaar nieuwe inwoners en het blijkt dat nieuwkomers de stad om meerdere redenen (wonen, werk en beleving) waarderen. We hebben de driehoek 'wonen-werken-recreëren' als samenhangende eenheid nodig, om nieuwkomers te trekken, maar ook voor bestaande inwoners.

2. Vernieuwende Woonstad: Zwolle wil ruimte bieden voor vernieuwing, eigenheid en creativiteit. Ruimte voor diverse doelgroepen en ondernemers, particuliere initiatiefnemers, marktpartijen en corporaties om invulling te geven aan vernieuwend wonen in de stad. Een veranderende huishoudsamenstelling (kleiner) en vergrijzing vragen ook om vernieuwing. Er blijkt genoeg energie en ondernemingszin aanwezig te zijn om dit waar te kunnen maken. We zetten in op energietransitie en op hergebruik en renovatie van gebouwen. Ook de transformatie van vastgoed naar wonen of vernieuwende woonvormen dragen hieraan bij, waarbij functies (wonen, werken, zorgen), woontypen of doelgroepen gemengd zijn[1].

3. Solidaire Leefstad: Zwolle wil werken aan solidaire wijken en levensloopbestendige woningen waardoor mensen langer in hun eigen omgeving kunnen blijven wonen. De voorzieningen en de ruimtelijke kwaliteit dragen bij aan een prettige woonomgeving. Een wijk waar jong en oud zich "thuis voelt". We gaan uit van wat iemand zelf kan: zelfredzaamheid, voor elkaar zorgen en kunnen meedoen in de samenleving staan centraal. In deze context staan we samen voor de opgave om verder invulling te geven aan de mogelijkheid om zelfstandig te (blijven) wonen en te functioneren.

4. Duurzame Deltastad: Water en groen hebben een grote aantrekkingskracht op mensen en een positief effect op de omgeving. Ook het wonen in nabijheid van water wordt hoog gewaardeerd en willen we in Zwolle stimuleren met oog voor natuurwaarden en duurzaam ruimte- en energiegebruik. Bewust zijn van de waarde van groen en water betekent ook beter voorbereid zijn op de nadelige effecten van klimaatveranderingen.

Aan de hand van deze ambities is de Woonagenda in de vorm van woonopgaven en acties opgesteld:
1. Een ongedeelde stad met woningen voor iedereen: we zijn een ongedeelde stad en dat willen we ook blijven. Daarom werken we op basis van een evenwichtig woningbouwprogramma aan een ontwikkelstrategie voor de komende 10 jaar en de periode daarna. In de eerste periode is dit vooral gericht op inbreiding en de uitleglocaties van Stadshagen in een verdeling van 50% binnenstedelijk en 50% Stadshagen. We nemen het woningbouwprogramma mee in de prestatieafspraken met corporaties en in bouwafspraken.
2. Toekomsbestendige wijken en dorpen: klimaatadaptatie, energietransitie en circulariteit zijn belangrijke opgaven bij het toekomstbestendig maken en vernieuwen van wijken en dorpen. Voor

[1] Dit is tevens een uitwerking van de D66 motie over de 'atelierruimte en wonen mix' (besluit 4-7-2016)

een vitale binnenstad gaan we uit van de Binnenstadsvisie die binnenkort aan u wordt voorgelegd. In het woningbouwprogramma komt aandacht voor functiemenging (wonen/werken).

3. Ruimte voor vernieuwing en transformatie: hergebruik en transformatie van vastgoed en ruimte voor verniewende woonconcepten (CPO, Tiny houses, woon/werkcombinaties) worden gefaciliteerd en gestimuleerd. Voor CPO reserveren we ruimte in onze gebiedsprogramma's.
4. Levensloopbestendig wonen met zorg: we werken verder aan het programma WWZ038 en geven ruimte aan vernieuwende woonconcepten en initiatieven waarin lang zelfstandig wonen worden gestimuleerd. We benutten hierbij de experimenteerruimte en kansen voor leegstand vastgoed.
5. Duurzaam wonen met Water: in het woningbouwprogramma houden we rekening met de waardering en ligging van water en met onze water / groenstructuur. Ook in deze woonopgave kijken we op stedelijk (en regionaal) niveau naar de klimaat- en duurzaamheidsopgave. Het gaat dan om een andere dimensie van de woonopgave dan bij toekomstbestendige wijken (opgave 2)

Stakeholdersbijeenkomst
Tijdens de stakeholdersbijeenkomst van 27 januari gaan we over de concept Woonvisie in gesprek met stakeholders. De raad, woonpartners, regiogemeenten, maatschappelijke organisaties en andere (particuliere) initiatiefnemers en belanghebbenden uitgenodigd.

Consequenties
- De Woonvisie is het beleidskader voor de komende 10 jaar en geeft ruimte voor nieuwe ontwikkelingen. Het biedt een handelingsperspectief voor een programmatische aanpak van de woongerelateerde opgaven.
- De Woonvisie is ook het richtinggevend beleidskader voor de prestatieafspraken met de woningcorporaties en huurdersorganisaties.

Communicatie
Marktpartijen, corporaties, bewonersorganisaties en particuliere initiatiefnemers zijn geconsulteerd bij de totstandkoming van de Woonvisie. In december zijn we met hen in gesprek gegaan over onze ambities waar verder weinig discussie over nut en noodzaak was, maar meer over de hoe vraag. Deze zijn verwerkt in de visie. Zij zijn ook uitgenodigd voor de stakeholdersbijeenkomst van 27 januari.

Vervolg
- Op 27 januari vindt een stakeholdersbijeenkomst plaats waar we verder in gesprek gaan met stakeholders over de vraag hoe we ambities kunnen realiseren.
- De concept Woonvisie wordt ter informatie toegestuurd aan regiogemeenten.
- Eind maart wordt de definitieve Woonvisie ter vaststelling aangeboden aan de raad, waarin de reacties van de stakeholders op dit concept zijn verwerkt.
- Na vaststelling in april wordt de Woonvisie meegenomen in het traject van de Omgevingsvisie, waarin definitieve keuzes gemaakt worden over ontwikkellocaties voor nieuwe bouwopgaven.

Datum 11 januari 2017

Openbaarheid
Deze informatienota is openbaar.

Burgemeester en Wethouders van Zwolle,

de heer drs. H.J. Meijer, burgemeester

mevrouw mr. I. Geveke, secretaris

Zwolle

Jaargang

Kenmerk 31580

Onderwerp Concept Woonvisie Zwolle

De raad van de gemeente Zwolle;

Gelezen het voorstel van burgemeesters en wethouders, d.d. 17-01-2017

besluit:

Aldus besloten in de openbare vergadering van 13 februari 2017,

de voorzitter,

de griffier,

Concept Woonvisie Zwolle: ‘Ruimte voor Wonen’

Versie 12 januari 2017

Inhoudsopgave

h.1 Inleiding en context 3

h.2 Visie en ambities 3

h.3 Woonagenda en acties 5

1. Een ongedeelde stad met woningen voor iedereen 5
2. Toekomstbestendige wijken en dorpen 10
3. Ruimte voor vernieuwing en transformatie 12
4. Levensloopbestendig wonen met zorg 13
5. Duurzaam wonen met water 15

h.4 Samenvatting 17

Bijlage 1: Trends en ontwikkelingen 20

h.1 Inleiding en context

Met de nieuwe Woonvisie 'Ruimte voor Wonen' willen we onderbouwd en in samenwerking met alle woonpartners beter kunnen sturen op onze gezamenlijke ambities voor Wonen in Zwolle.
De Woonvisie is toekomstbestendig (2017 - 2027) en speelt flexibel in op trends en ontwikkelingen. De Woonvisie vormt het beleidskader voor de prestatieafspraken met de woningcorporaties en huurdersorganisaties. De visie is tegelijkertijd de onderlegger voor de Omgevingsvisie. De Woonvisie geeft een richtinggevend kader maar geeft ook ruimte voor woonpartners en andere initiatiefnemers die invulling willen en kunnen geven aan 'Ruimte voor Wonen'. In de uitwerking van de visie wordt een ontwikkelstrategie gemaakt (zie verder bij acties), waarin we helder maken welke type woningen we waar nodig hebben. In het traject van de Omgevingsvisie slaat de Woonvisie ruimtelijk neer, waaronder in een Omgevingsplan waarin keuzes zijn gemaakt voor nieuwe ontwikkellocaties.

Als gevolg van landelijke trends en veranderingen in de samenleving en in (woning)wetgeving zullen we anders naar de nieuwe woonopgaven moeten kijken. De transitie van de zorg, het langer zelfstandig wonen, de duurzaamheidsagenda en de sterke huishoudensgroei vergroten de druk op de woningvoorraad. Door deze ontwikkelingen en door veranderingen in de woningmarkt is de impact op de samenleving groot[1]. Dit vraagt om een actualisatie van de woonvisie, maar ook om een andere manier van kijken. De laatste woonvisie dateert uit 2005 (Woonvisie 2005 - 2020). De actualisaties daarna zijn meer uitvoeringsgerichte woonplannen (Zwolse Woonagenda 2013) op basis van het oude Structuurplan. Daarnaast past het in de regionale woonafspraken die we met de provincie Overijssel en gemeenten van West-Overijssel hebben gemaakt. We realiseren ons dat we een Woonvisie niet voor 10 jaar kunnen dichttimmeren maar gaan ervan uit dat de opgaven robuust genoeg zijn om onze aandacht en acties de komende jaren op te richten. We blijven de vertrekpunten (bijv. van woningbouwprogramma op basis van huishoudprognoses) monitoren en we gaan er vanuit dat een tussentijdse evaluatie aan de orde is.

h.2 Visie en ambities

Met de Woonvisie 'Ruimte voor Wonen' maken we duidelijk waar we ons de komende periode (2017 – 2027) in ons woonbeleid op willen richten. We laten zien wat onze belangrijkste ambities zijn en aan welke opgaven we werken om van Woonvisie naar Woonagenda te komen. We besteden ook aandacht aan de acties die nodig zijn om onze ambities en doelstellingen te realiseren.

Ruimte voor Wonen betekent goed onderbouwd laten zien hoe we als stad verder willen groeien en een volgende stap willen maken naar verstedelijking. Want die stap is nodig. Zwolle groeit. Dat komt onder meer door de geboortegroei van Zwolle. Daarnaast komen mensen heel gericht naar Zwolle. Drie keer per jaar ontvangen we nieuwe inwoners van de stad op het stadhuis om ze welkom te heten. Uit de verhalen die mensen daar met ons delen blijkt dat Zwolle een stad is waarvoor mensen kiezen omdat het een centrale en bereikbare stad is, omdat de economie bloeit en er werk gevonden wordt, omdat de zorgvoorzieningen goed zijn, omdat de menselijke maat van de stad en de wijken prettig is, omdat het cultureel klimaat goed is, omdat er een mooie en toegankelijke groene omgeving is, kortom: omdat het goed wonen, werken en leven is in Zwolle. Dat betekent goed nadenken over de plek, de woonvorm en de doelgroep en ons bewust zijn van leefomgeving en

[1] In bijlage 1 zijn de trends en ontwikkelingen opgenomen ter onderbouwing van de Woonvisie.

woonmilieu[2]. Ruimte voor Wonen betekent bij het maken van keuzes voor woonmilieus rekening houden met het water dat Zwolle omringt en vormt; onze waardevolle blauw/groenstructuur van de stad die we als aantrekkelijke woonomgeving beter kunnen benutten. Het betekent ook ruimte geven aan (particuliere) initiatieven die zorgen voor variatie in nieuwe, duurzame woonconcepten. Bijvoorbeeld met (collectief) particuliere vormen van zelfbouw, CPO, duurzame (energie) initiatieven of nieuwe woonzorgconcepten die langer zelfstandig wonen mogelijk maken. Vernieuwing kan ook door transformatie van kantoren of ander vastgoed, waarbij functiemenging (wonen, werken, recreëren) en diversiteit in woontypen gewenst zijn.

In de Woonvisie besteden we aandacht aan de samenwerking, de rol die we daarin nemen en wat we van andere partijen vragen. We zijn ons zeer bewust van het belang en de grote mate van afhankelijkheid van andere partijen. Of dat nu marktpartijen, woningcorporaties, ontwerpers, bewoners of particuliere initiatiefnemers zijn. We willen dan ook graag met alle relevante partijen **Samen - Werken aan 'Ruimte voor Wonen': toekomstbestendig, duurzaam en vernieuwend.**

De Visie bestaat uit 4 pijlers of liever gezegd, 4 ambities die we verder willen versterken: Zwolle is…

1. ***Sterke groeistad***: Zwolle is een sterke economische regio en zal op langere termijn economisch en in werkgelegenheid verder groeien. Dat laten de prognoses ook zien. Om Zwolle als vitale en aantrekkelijke groeistad verder te ontwikkelen is een nieuwe stap naar verstedelijking nodig. Als we onze toppositie in Nederland willen behouden en versterken moeten we duurzaam met onze ruimte om gaan, rekening houden met de wensen van onze (nieuwe) bewoners en het woningaanbod daarop afstemmen. We hebben de driehoek 'wonen-werken-recreëren'[3] als samenhangende eenheid nodig, om nieuwkomers te trekken, maar ook voor bestaande inwoners. We hebben een levendige binnenstad en vitale wijken met voorzieningen nodig om de stad Zwolle nog meer aantrekkingskracht te geven. Om duurzaam te kunnen groeien zullen we keuzes moeten maken voor inbreiding, (hoog)stedelijkheid en functiemenging op daarvoor geschikte (centrum)locaties.
   Zwolle is een aantrekkelijke woon-, werk- en (be)leefstad voor jong en oud.

2. ***Vernieuwende woonstad***: Zwolle wil ruimte bieden voor vernieuwing, eigenheid en creativiteit. Ruimte voor diverse doelgroepen en ondernemers, particuliere initiatiefnemers, marktpartijen en corporaties om invulling te geven aan vernieuwend wonen in de stad. Een veranderende huishoudsamenstelling (kleiner) en vergrijzing vragen ook om vernieuwing. Er blijkt genoeg energie en ondernemingszin aanwezig te zijn om dit waar te kunnen maken. Dit blijkt uit de animo voor zelfbouw en CPO initiatieven (o.a. Tiny houses), maar ook uit (bewoners)initiatieven voor natuurlijke wijkvernieuwing en verduurzaming. We zetten in energieneutrale en klimaatadaptieve woningen en op hergebruik en renovatie van gebouwen en gebiedsontwikkeling. Ook de transformatie van vastgoed naar wonen of vernieuwende woonvormen dragen hieraan bij, waarbij functies (wonen, werken, zorgen), woontypen of doelgroepen gemengd zijn.
   Zwolle geeft ruimte aan vernieuwende, creatieve en betaalbare woonconcepten.

[2] De definitieve keuzes voor nieuwe ontwikkellocaties worden in het traject van de Omgevingsvisie gemaakt.
[3] Als 4e functie kan Onderwijs worden toegevoegd. Onder recreëren wordt ook ontmoeten verstaan.

3. ***Solidaire leefstad:*** Zwolle is een stad van verbinders. De stad biedt ruimte om elkaar op te zoeken, samen te leven en te zorgen. Zwolle wil werken aan solidaire wijken en levensloopbestendige woningen waardoor mensen langer in hun eigen omgeving kunnen blijven wonen. De voorzieningen en de ruimtelijke kwaliteit dragen bij aan een prettige woonomgeving. Een wijk waar jong en oud zich "thuis voelt". Ouderen en mensen met een beperking hebben dezelfde wensen als ieder ander: zelfstandig en betaalbaar wonen in een prettige buurt met basisvoorzieningen en een sociaal netwerk om zich heen. We gaan uit van wat iemand zelf kan: zelfredzaamheid, voor elkaar zorgen en kunnen meedoen in de samenleving staan centraal. In deze context staan we samen voor de opgave om verder invulling te geven aan de mogelijkheid om zelfstandig te (blijven) wonen en te functioneren.
   Zwolle draagt zorg voor een prettige woonomgeving waar iedereen zich thuis voelt en zichzelf naar vermogen kan redden.

4. ***Duurzame deltastad:*** Zwolle is omringd door water. We kunnen water nog beter inzetten voor een duurzame en prettige inrichting en beleving van onze stad en de (woon)omgeving. Water en groen hebben een grote aantrekkingskracht op mensen en een positief effect op de omgeving. Ook het wonen in nabijheid van water wordt hoog gewaardeerd en willen we in Zwolle stimuleren met oog voor natuurwaarden en duurzaam ruimte- en energiegebruik. Bewust zijn van de waarde van groen en water betekent ook beter voorbereid zijn op de nadelige effecten van klimaatveranderingen. Nieuwe woningen en wijken worden energieneutraaal en klimaatadaptief ontwikkeld. Het maakt de stad op langere termijn beter bestand tegen hitte, droogte en regen en leidt tot een duurzamer en efficiënter gebruik van water. We stimuleren duurzaam (her)gebruik van energie en water, groen in tuinen en in de openbare ruimte in wijken en dorpen.
   Zwolle waardeert haar aantrekkelijke ligging aan de delta en zet in op een duurzaam woon- en leefklimaat en een toekomstbestendige stad.

h.3 Woonagenda en acties

Hier maken we de vertaling van Visie en ambities naar een Woonagenda en acties, gebaseerd op trends en (maatschappelijke) ontwikkelingen die op ons af komen. De Woonagenda bevat de belangrijkste woonopgaven waar we aan willen werken. We willen met deze agenda richting geven, maar ook ruimte geven voor nieuwe ideeën en initiatieven die bijdragen aan de opgaven. De Woonagenda bevat vijf belangrijke woonopgaven. We maken hier ook duidelijk wat we gaan doen (en wat niet) om deze woonopgaven te realiseren: waar gaan we op inzetten, wat willen we bereiken en vanuit welke rol, wat verwachten we van andere partijen en (bewoners) initiatiefnemers. Hier wordt de Woonagenda dus vertaald naar acties. Dit kunnen lopende acties zijn, maar ook aanvullende acties die nodig zijn om onze ambities en doelstellingen in samenwerking te kunnen realiseren.

1. Een ongedeelde stad met woningen voor iedereen

De woningmarkt is in snel tempo sterk aangetrokken. De crisis op de woningmarkt (2008-2014) ligt merkbaar achter ons. we zijn een ongedeelde stad en dat willen we ook blijven. *We gaan voor wonen duidelijk een nieuwe fase in: de grote opgave is om het bouwtempo op te voeren en het woningbouwprogramma voor de komende 10 jaar evenwichtig te vullen. En daarbij het woningbouwprogramma te verbinden met de andere majeure opgaven: met de opgaven voor*

wonen en zorg, met de klimaat- en energieopgave en met de ambitie om de economische toppositie in Nederland te behouden.

De opgaven verschillen daarmee wezenlijk van de periodes die achter ons liggen: allereerst de crisisjaren, waarin de focus lag op doseren van het programma, het analyseren van de achterliggende bewegingen in de markt, en de jaren van voor de crisis (1995-2008) met als grootste devies: bouwen, bouwen, bouwen. Voor wonen geldt dat er een verwachte woningbehoefte is van 5500 tot 6000 woningen tot 2027 en circa 4000 woningen vanaf 2027[4]. De vraag is hoe we de stad kunnen versterken als centrum van de regio en Noord Oost Nederland, maar ook als overloopgebied van de randstad door uitstekende bereikbaarheid. We zien de groei van de stad met in totaal 10.000 woningen tot 2040 niet als een lineair proces van woningen toevoegen, maar als de opgave om voor de komende jaren 'elke woning raak te laten zijn' omdat met deze woningen nog een substantiële invulling en verandering in de stad tot stand gebracht kan worden. De opgave is dat we daarbij het karakter waar Zwolle om gewaardeerd wordt, kunnen behouden. In alle opzichten dus een evenwichtige stad.

Demografische prognoses laten zien dat Zwolle qua inwoneraantal doorgroeit tot circa 140.000 inwoners in 2040. Zwolle groeit in alle huishoudenstypen. De sterkste groei zit in 1-persoonshoudens en de sterkst groeiende leeftijdscategorie zijn de 65+ers, gevolgd door groei van het aantal gezinnen (met en zonder kinderen). Vanuit de bevolkings- en huishoudensgroei is de genoemde woningbehoefte geprognotiseerd. Over deze woningbouwopgaven zijn regionale woonafspraken gemaakt met de provincie en met regiogemeenten. De afspraak is dat Zwolle tot 2027 circa 6000 woningen mag bouwen, dus gemiddeld 600 woningen per jaar. In Stadshagen wordt de komende 10 jaar ongeveer de helft (3000 woningen) van het programma gerealiseerd, maar de grootste opgave (3000 woningen) is binnenstedelijk. De ruimte in de uitleglocaties is beperkt en vanuit landelijke wet- en regelgeving (ladder voor duurzame verstedelijking) nu minder gewenst. Voor de langere (tot 2040) termijn wordt uitgegaan van een toevoeging van 10.000 woningen vanaf nu, waarbij nieuwe uitleglocaties nodig zijn om dit te kunnen realiseren.

Het is voor de (economische) positie van de hele regio van belang dat Zwolle in haar woningbouwopgave voorziet en het realisatietempo hooghoudt. We willen tegelijkertijd een ongedeelde stad blijven en iedereen de kans geven om een passende en betaalbare (naar inkomen) woning te vinden. Dat betekent dat we inzetten op een gevarieerd woningaanbod, voor wat betreft woningtypen, maar ook prijscategorieën. We willen weten waar de behoefte ligt van doelgroepen en welk woonmilieu daarbij past. Het BPD onderzoek naar kwalitatief programmeren kan ons daarbij ondersteunen[5]. Dit komt verderop terug in de acties.

[4] Zie in bijlage (trends en ontwikkelingen) de Primos en CBS prognoses. Op basis van deze cijfers hebben we ook woonafspraken gemaakt met de provincie en West-Overijsselse gemeenten.
[5] BPD onderzoek ´Kwalitatief programmeren in Zwolle, november 2016

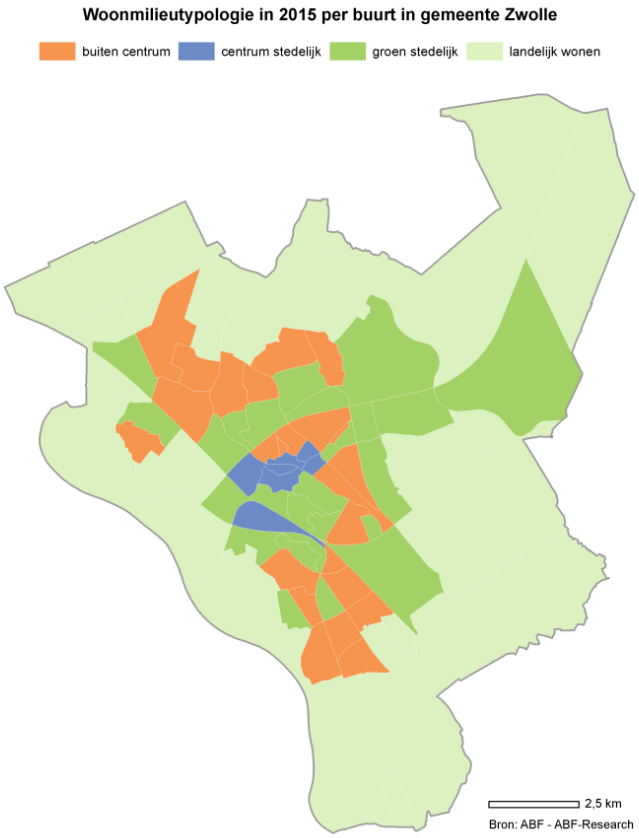

Allereerst zal het een opgave zijn om de wensen van doelgroepen ook te laten aansluiten op de stedelijke opgaven van Zwolle. Een nieuwe stap naar verstedelijking is nodig, omdat we het woningbouwprogramma grotendeels binnenstedelijk moeten oplossen. De stedelijke mix bestaat uit de verdeling van in prijs van 30% goedkoop, 40% middenduur en 30% duur.[6]

	koop	huur
goedkoop	tot € 180.000,00	tot € 710,00[7]
middelduur	€ 180.000,00 - 270.000,00	€ 710,00 - 900,00
duur	vanaf € 270.000,00	vanaf € 900,00

We streven naar een inbreiding van minimaal 50% en uitbreiding van maximaal 50%. We willen strategisch programmeren en naar een evenwichtig programma in de stad en in de wijken en we willen ook rekening houden met de marktvraag. Daarom verwachten we dat de verdeling 30-40-30 als (gemiddeld) streven bij nieuwbouw realistisch is, maar ook afhankelijk is van het aantal, de ligging van de ontwikkellocatie en het woningaanbod in de omgeving. Bij stedelijke inbreiding zal het vaker gaan om kleinschaliger nieuwbouw die vanuit de marktvraag geschikt is voor specifieke woonsegmenten. We sturen op een programma waarin elke woning raak is.

[6] De verdeling voor Stadshagen is 30-50-20.
[7] Prijspeil 2016 liberalisatiegrens (€ 710,68 exacte huur)

In de binnenstad Zwolle[8] wordt sterk ingezet op de woonfunctie om de stad en de schil om de stad heen levendig te houden. Een centrumstedelijk woonmilieu sluit aan bij de behoefte van jongeren en alleenstaanden, maar ook van ouderen. Er is landelijk zelfs sprake van een nieuwe trend van jonge gezinnen die vaker in of nabij de binnenstad willen wonen. Met meer ruimte voor wonen wordt ook het draagvlak van stedelijke voorzieningen en de stedelijke dynamiek vergroot. De inzet is op functiemenging en transformatie, van winkels en kantoren naar wonen, maar ook van parkeren naar wonen. Ook de projectontwikkelaars en beleggers (o.a. vrije sector huur) bemerken de toenemende populariteit van wonen in en om de binnenstad.

Een uitdaging voor Zwolle is dat het huidige aanbod aan centrumstedelijke woonmilieus beperkt is. Naast de historische binnenstad gaat het dan vooral om de wijken Wipstrik, Assendorp, Dieze en Kamperpoort. De locatie Weezenland is een voorbeeld waar sterk is ingezet op uitbreiding van het centrumstedelijk woningaanbod met de toevoeging van 300 woningen. Dit was mogelijk door verplaatsing van het ziekenhuis. Over het algemeen is er schaarste aan binnenstedelijke en centrumstedelijke locaties. Gelet op de huidige krapte op de woningmarkt in Zwolle moet goed worden gekeken waar huidige bebouwing kan worden verdicht en waar mogelijkheden zijn voor transformatie van winkels, kantoren en werklocaties. Een ring van aantrekkelijke, gemengde stadswijken met een hoge dichtheid aan wonen en andere stedelijke functies maakt wonen aantrekkelijk voor stedelijk georiënteerde mensen.

Daarnaast hechten bewoners van Zwolle maar ook nieuwkomers veel waarde aan de aantrekkelijke groenstedelijke en buitenstedelijke woonmilieus van Zwolle. De helft van de woningbouwopgave tot 2027 zal in Stadshagen plaatsvinden. Daar willen we minder homogene en monofunctionele woonwijken bouwen en de groen/water kwaliteit beter benutten. Dat geldt ook voor de wijken Aalanden en Zwolle Zuid waar weinig vernieuwing is in woningaanbod maar de bevolking wel ouder wordt. Het is belangrijk dat bewoners daar de mogelijkheid hebben om binnen hun eigen wijk te verhuizen en daarmee hun sociaal netwerk te behouden. De ruimte voor nieuwbouw is hier beperkt dus we zullen naar vernieuwing in de bestaande woningvoorraad (bijvoorbeeld levensloopbestendig maken van woningen of ruimte voor woonzorgconcepten) moeten zoeken of naar mogelijkheden voor transformatie.

[8] (concept) strategische agenda binnenstad Visie, 2016

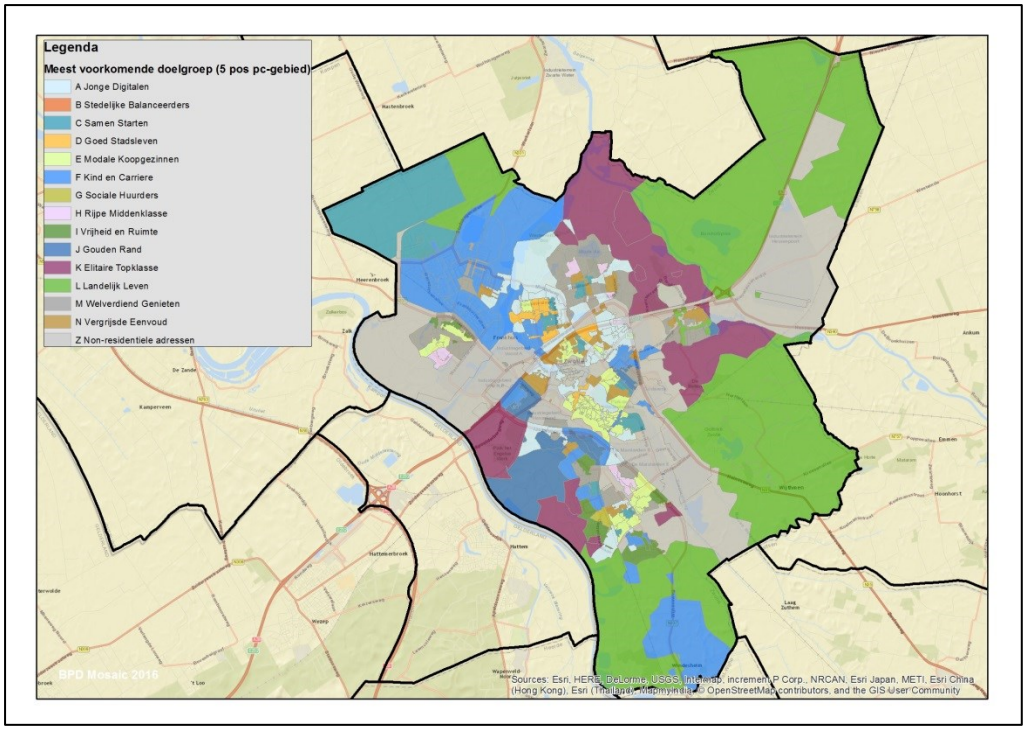

De huidige tijd vraagt dus om een andere focus in het woonbeleid, behoud en versterking van de woonwaarde, maar ook om een andere rolopvatting. We zien dat wonen nog steeds de belangrijkste drager van gebiedsontwikkelingen is, maar dat de gemeente vaak geen eigenaar is van grond of gebouwen. Daarmee verandert onze rol en dat geldt nog sterker bij de transformatie opgave. Daarin verwachten we van marktpartijen en belanghebbenden dat zij elkaar weten te vinden om vernieuwing en transformatie mogelijk te maken. We willen de markt hierin faciliteren en duidelijke keuzes maken in ons woningbouwprogramma. Verdichting in en om de binnenstad is zo'n keuze, maar ook een evenwichtig woningbouwprogramma. Dat betekent niet altijd in alle wijken dezelfde categorieën, maar wel voldoende woningaanbod op basis van de vraag. Op centrumlocaties is bijvoorbeeld de vraag naar vrije sector huur groter geworden. We willen daarin dan ook voorzien.

Acties: hoe gaan we dit realiseren?

- *We werken samen met onze partners, regiogemeenten en provincie aan een evenwichtig woningbouwprogramma. Op stedelijk niveau blijven we sturen we op een ongedeelde stad met woningen voor iedereen. In ons programma vormen de ambities uit de Woonvisie het uitgangspunt en we blijven daarbij goed inspelen op de (toekomstige) woonbehoeften en gewenste woonmilieus.*
- *We stellen een ontwikkelstrategie woningbouw op voor de periode 2017-2026, waarin duidelijk wordt welke diversiteit aan woningbouw gewenst is op gebiedsniveau en welke rol de gemeente heeft. Het accent ligt op inbreidingslocaties (naast uitleglocatie Stadshagen) en verhuisbaarheid binnen de eigen wijk.*
- *Tot 2026 verwachten we hiermee in de woonbehoefte te kunnen voorzien. De inbreidingslocaties zijn grotendeels in handen van derden en dat vraagt om enerzijds een faciliterende rol van de gemeente en anderzijds een sturende rol (keuzes maken) op het woningbouwprogramma. Daarnaast gaat het om gemeentelijke locaties zoals bijvoorbeeld Hanzebad, Aa-bad, Stilohal, Noordereiland en een deel van Oosterenk. De*

uitleglocaties in Stadshagen (De Tippe, Breecamp, Breezicht) worden eveneens binnen deze periode gerealiseerd.

- *Voor de lange termijn (na 2026) geven we aan welke potentiële locaties kunnen voorzien in de woonbehoefte. Het gaat hierbij nu nog om de uitleglocaties uit het Structuurplan 2020: Dijklanden[9], Stadsbroek, Vechtpoort en IJsselvizier. In het traject van de Omgevingsvisie worden definitieve keuzes gemaakt voor te ontwikkelen woonlocaties en welke locaties komen te vervallen.*
- *We maken de gevolgen van ons toekomstige woningbouwprogramma inzichtelijk ten behoeve van nieuw grondvoorraadbeleid en bestemmingsplannen.*
- *We blijven in onze prestatieafspraken goed samenwerken met woningcorporaties en huurdersorganisaties en we blijven deze afspraken monitoren; in het bijzonder onze gezamenlijke ambities in de betaalbaarheidsagenda en versnellingsacties!*
- *We maken indien wenselijk aanvullende prestatieafspraken voor doelgroepen en leefbaarheid (sociale wijkteams), etc. Daarvoor is een verdiepende analyseslag nodig. Het onderzoek hiernaar voeren wij in 2017 uit.*

2. Toekomstbestendige wijken en dorpen

Onze ambities voor een toekomstbestendig Zwolle zijn fors. We willen een klimaatadaptieve stad in een krachtige economische regio zijn, een stad die energieneutraal is, met participerende burgers en ondernemers, die hun woonlasten kunnen betalen, werk hebben, goede zorg krijgen en die allemaal goed, gezond, veilig en betaalbaar kunnen wonen, ook wanneer de IJssel sterk buiten haar oevers treedt of bij extreme plensbuien. Dat betekent dat wij anders moeten omgaan met de wijze waarop wij wonen, werken en leven. De transitie naar een circulaire economie is een absolute voorwaarde om een toekomstbestendige stad te worden.

Naast de maatschappelijke verantwoordelijkheid bij dit mondiale vraagstuk heeft Zwolle een eigen verantwoordelijkheid en belang bij de transitie naar een circulaire economie. Door proactief te zijn kunnen kapitaal en goederenstromen zich meer binnen de regio afspelen wat een stimulans is voor innovatie, werkgelegenheid, onderwijs. We zien daarom dat het voor de vitaliteit en continuïteit van de Zwolse economie van belang is tijdig duidelijk te krijgen waar lokaal de knelpunten gaan ontstaan en hoe daarmee wordt omgegaan. We gaan de grote voorraden primaire grondstoffen in bestaande producten, bouwwerken en infrastructuren beter benutten.

Mogelijkheden in de stad liggen er op wijk- en gebiedsniveau. Een mooi voorbeeld is om klimaat en energie te koppelen aan wijken, zoals Dieze, Assendorp, Veerallee en Wipstrik. Assendorp is bijvoorbeeld een wijk met oude woningen met lage energielabels (F en G), omdat de woningen niet goed geïsoleerd zijn. Ook is de wijk behoorlijk versteend, wat hittestress oplevert. Als we deze wijk zouden aanpakken door het isoleren van de woningen en daarmee het verminderen van het energieverbruik, in combinatie met het realiseren van groene daken en zonnepanelen, dan slaan wij meerdere vliegen in één klap. Doordat de zonnepanelen op groene daken liggen, leveren deze panelen ook nog eens meer op. De groene daken zorgen voor het verminderen van hittestress door het afvoeren van water en het terugdringen van wateroverlast bij een regenbui.

[9] Dijklanden hebben we de komende 10 jaar niet bestemd voor woningbouw, maar geven we nu kans voor stadslandbouw.

Als het gaat om circulaire economie groeit het bewustzijn, maar we zijn er nog lang niet. In de bestaande woningvoorraad zijn zowel corporaties als particulieren bezig met het verduurzamen energiezuinig maken van woningen. De recycling van afval is er steeds meer op gericht om afval opnieuw te benutten als grondstof. Zo zorgen we ervoor dat de afvalstromen steeds dichter bij huis of bedrijf worden verzameld. Circulair vraagt om een indeling van de stad in buurten waarbinnen circulariteit kan ontstaan door een gevarieerd aanbod aan functies. Door toepassing van een grondstoffenpaspoort van producten, woningen en infrastructuur weten we waar onze grondstoffenvoorraden zich bevinden. Dat vraagt ook ruimte en de flexibiliteit dat bedrijven elkaar gaan “opzoeken”.

Het toekomstbestendig maken van de stad werkt vanuit een gedeelde urgentie en intensieve samenwerking van alle betrokken partijen. We moeten samen met onze partners zoeken naar creatieve oplossingen. Zwolle heeft een grote ruimtelijke opgave. Wonen heeft nu een intensief inbreidingsprogramma, maar op de lange termijn zijn nieuwe uitleglocaties nodig voor de klimaatopgave. Voor sommige wijken betekent het dat verdunnen beter is dan verdichten: meer groen en ruimte voor het water. Bij inbreiding of wijkvernieuwing moet rekening worden gehouden met klimaat, energietransitie en circulariteit. Dat betekent ook dat we eerder kiezen voor hergebruik en transformatie dan voor sloop en nieuwbouw. In nieuwbouw hebben we de kans om voorop te lopen en die kans willen we ook grijpen: wat in Stadshagen gebeurt met gasloos bouwen willen we doortrekken naar klimaatbestendig en circulair bouwen.

De gemeente is nu meer afhankelijk van andere partijen die in bezit zijn van gunstige grondposities. Daarom is het nog belangrijker om onze doelstellingen te integreren in de project- en gebiedsontwikkelingen en dat gaat niet vanzelf. Hiervoor is werkelijk anders ontwikkelen en anders inrichten van de processen noodzakelijk. Dit reikt verder dan de Woonvisie en zal uiteindelijk een vertaling krijgen in het traject van de nieuwe Omgevingsvisie.

Acties: hoe gaan we dit realiseren?

- *We bouwen minimaal energieneutraal en maken hierover afspraken met ontwikkelaars en corporaties. We gaan aan de voorkant met woonpartners in gesprek om te bepalen welke eisen we nu al kunnen stellen aan nieuwbouwprojecten.*
- *We werken aan het klimaatbestendig maken van woningen en wijken door kaders mee te geven, maar ook door te experimenteren: het vraagt om ontwerpend onderzoek en onderzoekend ontwerpen, in samenwerking met onze partners en initiatiefnemers. We zoeken de provincie of regionale woonpartners op om hierin samen op te trekken.*
- *We introduceren een grondstoffenpaspoort voor nieuwe gebouwen zodat we weten waar onze voorraden liggen.*
- *Bij renovatie van de bestaande woningvoorraad maken we prestatieafspraken over (E)renovatie en circulariteit en stimuleren dit bij particuliere woningverbetering.*
- *We faciliteren (particuliere) initiatieven van bewoners en bedrijven voor natuurlijke en toekomstbestendige wijkvernieuwing (bijv. Wij Bedrijf Dieze of Blauwvinger Energie, kluswoningen).*
- *We nemen de Visie van de binnenstad en vitale randen (menging van functies en voorzieningen) mee in woningbouwafspraken. We geven in het woningbouwprogramma*

ruimte aan (binnen)stedelijke woon/werkfuncties te die aansluiten op de behoefte van jongeren, starters en ondernemers ('urban coolness')[10].

3. Ruimte voor vernieuwing en transformatie

De stad heeft zich ontwikkeld tot een stad in balans: hoewel er kwetsbare delen zijn, kunnen we nog spreken van een ongedeelde stad. Zwolle kent veel groenstedelijke en buitenstedelijke woonmilieus, waarin functiemenging relatief weinig voorkomt. Het is een opgave om hier de komende jaren op in te zetten en de vernieuwing binnen het wonen en vernieuwende woonconcepten te stimuleren. Onder deze ambitie scharen wij dan ook de opgaven om te komen tot meer CPO en zelfbouw, tot ruimte geven voor natuurlijke wijkvernieuwing en duurzaamheid en de transformatie van vastgoed naar wonen dan wel vernieuwende woonvormen (ook bij nieuwbouw), waarin functies wonen, werken, recreëren of doelgroepen gemengd kunnen zijn.

Er wordt sinds 2016 duidelijk ruimte gegeven aan transformatie van kantoren naar wonen in de Binnenstad, de Singels en delen van Hanzeland en Oosterenk. Het college heeft daartoe in 2016 het collegebesluit 'Zwolle Transformeert' genomen. Transformatie van kantoren naar wonen is daarmee een belangrijke pijler geworden om verkleuring en functiemenging van gebieden mogelijk te maken, woningen toe te voegen en leegstand van kantoren te verminderen. Transformatie kan ook helpen om verpaupering tegen te gaan. Bij transformatie willen we sturen op een mix aan doelgroepen en woonproducten. Er loopt al een aantal initiatieven van transformatie van kantoren naar wonen.

We willen ook ruimte geven aan CPO initiatieven en flexibele woonvormen zoals Tiny houses en woon/werk ateliers. De inschatting op basis van woningbehoefte en landelijke gegevens is dat er in het programma 5 tot 10% ruimte kan worden gegeven aan (collectief) particulier opdrachtgeverschap. De exacte behoefte aan vernieuwende woonconcepten is niet bekend, maar we zien een duidelijke beweging in de markt en de nodige initiatieven die vallen onder dezelfde noemer van PO/ CPO. Wij scharen de behoefte daarom onder de genoemde 5 tot 10%. CPO en PO hebben grote voordelen als het gaat om het realiseren van toekomstbestendige wijken en buurten. Mensen bouwen samen hun woning, verbinden zich vanaf de bouw met elkaar, leven vanuit een gedeeld concept en gedeelde leefstijl en maken hun individuele of collectieve woondroom waar.

Van de gemeente vraagt het vooral om een faciliterende rol en durven loslaten (van regie). De regels zijn vaak onbekend, het vraagt om flexibiliteit en faciliteren op 3 niveaus: ambitie, proces en regelgeving. Van woonpartners kan worden verwacht dat zij hun eigen posities beschikbaar stellen. Voor hun is het nog weleens lastig om bekend te raken met de doelgroepen en wat zij vragen. De gemeente kan dan een verbindende schakel zijn tussen initiatiefnemers en woonpartners en/of (particuliere) eigenaren van grond en gebouwen.

Acties: hoe gaan we dit realiseren?

- *We stimuleren hergebruik, transformatie en renovatie van vastgoed vanuit de circulaire gedachte, met aandacht voor functiemenging en gevarieerde woonsegmenten.*
- *We reserveren ruimte (in gebiedsprogramma's) voor particuliere initiatieven en innovatieve woonconcepten waarin diverse functies of doelgroepen zijn meegenomen (bijv. CPO initiatieven, Tiny houses en woon/ werkateliers). Deze initiatieven kunnen*

[10] Dit is tevens een uitwerking van de D66 motie over atelierruimte en wonen mix' (besluit 4-7-2016)

vanuit bewoners ontstaan, maar ook in samenwerking met een ontwikkelende partij (corporatie/ zorgpartij) om nog beter invulling te geven aan een mix van doelgroepen en woonsegmenten (huur/ koop maar misschien ook huurkoop combinaties of coöperaties).

4. Levensloopbestendig wonen met zorg

Zwolle is een stad van verbinders. Dit zit in het DNA van de mensen in deze stad en regio. De stad biedt ruimte om elkaar op te zoeken, samen te leven en te zorgen. Zwolle wil werken aan levensloopbestendige wijken waardoor mensen langer in hun eigen omgeving kunnen en willen blijven wonen, waarbij voorzieningen en de ruimtelijke kwaliteit een aantrekkelijke woonomgeving versterken. Een wijk waar jong en oud zich "thuis voelt".

Ons doel is dat iedere inwoner die dat nodig heeft passend kan wonen met eventuele zorg en ondersteuning. Dat betekent dat inwoners zo lang mogelijk zo zelfstandig mogelijk wonen. En ook zo snel mogelijk weer zo zelfstandig mogelijk, als zij tijdelijk afhankelijk zijn van een beschermde woonvorm. Hierdoor sluit de woonsituatie meer aan bij de mogelijkheden van mensen, komen mensen meer tot hun recht, ontstaat er meer participatie en daarmee een hogere kwaliteit van leven voor onze inwoners.

Als gevolg van ontwikkelingen zoals het scheiden van wonen en zorg, langer zelfstandig wonen en zo snel mogelijk weer zo zelfstandig mogelijk, zien wij een toenemend beroep van inwoners op de zorg en ondersteuning in de eigen woonsituatie. Ons huidige zorgstelsel biedt ondersteuning aan inwoners om zo lang mogelijk zelfstandig te kunnen (blijven) wonen. Het gaat hierbij om ondersteuning op het terrein van wonen, vervoer, het huishouden, een rolstoel maar ook begeleiding en dagbesteding. Naast een toename van deze doelgroep zien wij ook dat de doelgroep zelf verandert. We krijgen steeds meer te maken met mensen met psychiatrische problematiek in een eigen woonomgeving.

Behalve dat we spreken over langer zelfstandig wonen, willen we ook dat mensen zodra het kan zo snel mogelijk weer zelfstandig wonen. In deze context staat de gemeente Zwolle voor de opgave – samen met (lokale) partners – de komende jaren verder invulling te geven en te bevorderen om groeiende groep mensen met een zorgbehoefte de mogelijkheid te bieden (weer) zelfstandig te wonen en te functioneren. Dat de gemeente een belangrijk deel van de rijkstaken heeft overgenomen in de zorg en ondersteuning, biedt ons de kans om langer en sneller zelfstandig wonen in Zwolle nog beter te regelen en te vergemakkelijken. We doen dat zowel vanuit het perspectief van maatschappelijke ondersteuning als vanuit stedelijke ontwikkeling. Met zorgaanbieders, welzijnsinstellingen, woningcorporaties, zorgverzekeraars en zeker niet in de laatste plaats de doelgroep zelf werken we de komende jaren aan een drietal uitwerkingslijnen: 1) geschikte woningen, 2) vitale netwerken, 3) toegankelijke wijken.

De meerwaarde van het thema wonen en zorg zit in de integratie van de verschillende beleidsprogramma's, het samenwerken en activeren van partijen bevorderen, het ontwikkelen van vernieuwende woonvormen en daarmee voorzien in passend wonen om langer en weer sneller zelfstandig wonen daadwerkelijk gemakkelijker te maken. Dit doen we vanuit het WWZ038 programma: een samenwerkingsverband van woon- en zorgpartners en de gemeente.

Vanuit de opgave voor wonen en zorg kan een aantal hoofdresultaten worden gedefinieerd. Ze fungeren als voorwaarde om het langer en weer sneller zelfstandig wonen te kunnen bevorderen. Het gaat om:

1. Een geschikte woning

Zo lang mogelijk zelfstandig wonen of zo snel als mogelijk weer terugkeren naar zelfstandig wonen, is wat veel ouderen en mensen met een beperking graag willen. Vaak is dat mogelijk met een beetje hulp en een paar eenvoudige (technische) ingrepen. Een geschikte woning betekent niet in alle gevallen thuis blijven wonen. In sommige gevallen is het nodig om te kiezen voor een andere woonvorm passend bij de benodigde zorg en ondersteuning. Dit kan een collectieve woonvorm zijn, bijvoorbeeld in bestaand (zorg)vastgoed. Het is wel belangrijk dat mensen kunnen uitstromen uit een beschermde woonvorm naar passende en betaalbare huisvesting.

- *Meer differentiatie aan vormen van ondersteuning en begeleiding thuis*

Zo lang mogelijk zelfstandig wonen wordt soms belemmerd doordat begeleiding thuis nog niet overal in voldoende mate en variatie beschikbaar zijn gemaakt. Hierdoor wordt soms noodgedwongen verhuisd naar een beschermde woonvorm, terwijl met intensieve begeleiding thuis (desgewenst met enige mate van toezicht) het mogelijk kan zijn om thuis te wonen.

- *Een gedifferentieerd woningaanbod: voldoende passende en betaalbare woningen*

Inwoners, met name inwoners die in beschermde woonvormen wonen, maar ook jongeren die de leeftijd van 18 jaar hebben bereikt en wonen in een jeugdzorginstelling, kunnen vaak niet snel genoeg uitstromen uit beschermde woonvormen. Dit vanwege de druk op de sociale woningvoorraad in Zwolle (en in de regio). Hierdoor verblijft een aantal inwoners onnodig lang in beschermde woonvormen wat hun herstel en participatie niet ten goede komt. Door meer passende mogelijkheden te creëren ten aanzien van sociale woningbouw in Zwolle en de regio ontstaan er voor cliënten meer mogelijkheden om uit te stromen op een passend moment. Afgelopen jaren hebben wij hiervoor stappen gezet, die recent door ons nog zijn geïntensiveerd. Bijvoorbeeld de “Versnellingsactie sociale huur” en de versnelde realisatie van semi-permanente woningen. In dit licht willen we de transformatie van bestaand vastgoed en herontwikkeling van (binnen)stedelijke locaties benutten om in te spelen en mogelijkheden te creëren voor meer differentiatie in woon-zorg arrangementen. Dit kan ook met CPO initiatieven.

- *Betere spreiding van beschermde woonvormen in de regio*

Het aanbod van beschermde woonvormen is niet in elke gemeente beschikbaar. In relatie tot de regiogemeenten is het aanbod relatief vaak in de gemeente Zwolle gelokaliseerd. Inwoners vanuit regiogemeenten moeten daardoor soms noodgedwongen naar een andere gemeente (veelal Zwolle) verhuizen waardoor vervolgens de stap terug naar de eigen leefomgeving en oorspronkelijke woonplaats ook minder makkelijk tot stand komt. Door stapsgewijs voor een betere spreiding van voorzieningen in de regio te zorgen sluiten we aan bij de mogelijkheden en behoeften van mensen. Daarbij zijn de kansen op herstel in de eigen sociale omgeving groter. Ook leidt dit tot een betere spreiding van maatschappelijke kosten over de regio. Via de Veranderagenda Beschermd Wonen wordt dit vraagstuk opgepakt.

2. Vergroten vitaal netwerk

Een vitaal netwerk is van belang om zelfstandig te kunnen wonen. Wonen in een prettige (bekende) omgeving kan bijdragen aan het voorkomen van sociale problemen, bijvoorbeeld eenzaamheid. Een netwerk kan divers van samenstelling zijn. Naast familie of vrienden kunnen ook buurtgenoten, mensen van een geloofsgemeenschap, vrijwilligers of sport- en hobbyvereniging tot het netwerk behoren. Ook mantelzorgers zijn gebaat bij een groot netwerk. In het programma Samenkracht zet Zwolle in op het vergroten van een vitaal netwerk.

3. Een toegankelijke wijk

Bij een toegankelijke wijk gaat het zowel om de sociale als fysieke factoren. Het heeft te maken mobiliteit, voorzieningen dichtbij en sociale binding in de wijk. Toegankelijkheid van de wijk heeft dus te maken met: kan ik bewegen op straat, zijn er ontmoetingsplekken, is het veilig, maar ook kan ik hulp vinden die ik nodig heb, voel ik me welkom, werken partijen goed samen. Een leven lang wonen in eigen huis en buurt. Zwolle wil een gastvrije stad zijn voor iedereen. In de gemeentelijke visie op toegankelijkheid van de openbare ruimte in de stad (2015) is de ambitie neergelegd om de verschillende behoeften van mensen op een vanzelfsprekende wijze te verwerken in een inrichting die bereikbaar, bruikbaar en begrijpelijk is voor iedereen. De visie is vertaald in een uitvoeringsplan om de ambitie ook op straat waar te maken.

Zwolle staat voor de opgave om – samen met lokale partners – de komende jaren verder invulling te geven aan het zelfstandig te (blijven) wonen en functioneren van de snel groeiende zorgdoelgroep. In 2013 is binnen WWZ038 een programmatische verkenning uitgevoerd over de impact van scheiden wonen en zorg voor de verschillende doelgroepen: ouderen en andere zorgbehoevenden. In 2017 komen wij samen met WWZ038 tot een actualisatie van dit onderzoek. Maar zelfs zonder een gedetailleerde onderbouwing zien we de vraag naar differentiatie in vormen van wonen en zorg voor de komende jaren fors groeien: we zien het in de behoefte aan doorstroming in beschermd wonen, maar we zien het vooral in de demografische prognoses van vergrijzing. In 2016 heeft het Aanjaagteam Langer Zelfstandig Wonen van Marnix Norder WWZ038 als goed voorbeeld genoemd in haar eindrapport. Wij hebben in Zwolle de basis gelegd om de komende jaren de integrale samenwerking op wonen en zorg verder vorm te geven. De integrale verbinding van wonen en zorg is een veld met veel spelers, waarbij iedere speler zijn eigen rol moet pakken om samen tot meerwaarde te komen.

Acties: hoe gaan we dit realiseren?

- *We geven verder uitvoering aan WWZ038, langer zelfstandig wonen en scheiden wonen - zorg, levensloopbestendige woningen, nieuwe woon(zorg)vormen en zorg op afstand*
- *We zetten in nieuwbouw in op levensloopbestendige woningen en maken hierover prestatieafspraken met corporaties en nieuwbouwafspraken met ontwikkelaars.*
- *We stimuleren vernieuwende initiatieven en woonzorgconcepten die bijdragen aan langer zelfstandig (kunnen) wonen en de zorg voor kwetsbare doelgroepen en zoeken daarvoor actief naar samenwerkingspartners (woonpartners maar ook zorgpartijen).*
- *We benutten de kansen voor (maatschappelijk/zorg) vastgoed en zoeken naar (experimenteer)ruimte voor pilots (provincie: wonen / zorg, vergunninghouders, etc.).*

5. Duurzaam wonen met water

Zwolle is omringd door water. We kunnen water nog beter inzetten voor een duurzame en prettige inrichting en (woon)beleving van de stad en de leefomgeving. Water en groen hebben een grote aantrekkingskracht op mensen en een positief effect op de leefomgeving. Ook het wonen in nabijheid van water wordt hoog gewaardeerd en willen we in Zwolle stimuleren, met oog voor natuurwaarden en duurzaam ruimte- en energiegebruik. Bewust zijn van de waarde van groen en water betekent ook beter voorbereid zijn op de nadelige effecten van klimaatveranderingen.

Door onze ligging in de IJssel-Vechtdelta, onze open verbinding met het IJsselmeer en de Sallandse weteringen die via onze binnenstad afwateren, zijn we extra kwetsbaar voor

klimaatverandering. Zonder investeringen in klimaatbestendigheid zal Zwolle dit water niet meer kunnen verwerken. Dat heeft gevolgen voor onze veiligheid en gezondheid en leidt tot schade. Dat betekent dat Zwolle voor een flinke opgave staat om in de toekomst een leefbare en economisch krachtige deltastad te blijven. Een stad die veilig is voor overstroming en waar overlast en schade door extreem weer zoveel mogelijk wordt voorkomen.

Daarnaast is de opgave voor energieneutraal in 2050 een grote stedelijke opgave. De opgave van energietransitie en duurzaamheid is ook bij 'toekomstbestendige wijken en dorpen' aan de orde gekomen maar heeft ook een grote impact op de stad in zijn geheel. De Groene Agenda (2015 – 2025) vraagt om het behoud van het groene karakter van de stad en het gebruik van de parken (Groene Vingers). Niet alleen om te voldoen aan de woonwensen maar ook om de stad klimaat- en toekomstbestendig te houden. Verdichting kan op gespannen voet staan met klimaatdoelstellingen waarin ruimte voor water en groen belangrijke factoren zijn voor het realiseren van de klimaatadaptieve stad.

De gemeente zal in het nieuwbouwprogramma meer sturen op de ambities en doelstellingen voor klimaatadaptatie, energietransitie en circulariteit. In de sociale huurvoorraad hebben we hierover prestatieafspraken gemaakt met de woningcorporaties die we verder kunnen concretiseren naar klimaatadaptatie en circulaire economie. We zijn afhankelijk van eigenaar-bewoners en beleggers in de particuliere woningvoorraad. Om onze doelstellingen voor energietransitie, circulariteit en klimaatadaptatie te bereiken zijn we nu vooral een faciliterende samenwerkingspartner. Vanuit de grote impact van de opgave moeten we hier op termijn wellicht meer sturend in zijn. De wijze waarop we onze rol invullen is iets wat we gaandeweg en al doende moeten leren. Van de woonpartners wordt gevraagd om mee te werken aan de gezamenlijke opgave van de toekomstbestendige stad. Het DNA van Zwolle biedt kansen om dit ook vanuit economisch perspectief en samen met de markt op te pakken.

Acties: hoe gaan we dit realiseren?

- *In het woningbouwprogramma betrekken we de ligging van Zwolle in de delta in het stedenbouwkundig ontwerp; we geven ruimte voor wonen en nieuwbouw in de nabijheid van water, maar waar nodig geven we ook meer ruimte voor groen en water.*
- *We faciliteren en stimuleren (particuliere)initiatieven gericht op duurzaamheid, klimaatadaptatie en energietransitie en zoeken naar de verbinding met wonen. We verkennen hoe we dit in een bestemmings/omgevingsplan kunnen vastleggen.*
- *We onderzoeken welke maatregelen en ambities voor klimaatadaptatie, duurzaam energiegebruik en circulaire economie we met het woonbeleid kunnen verbinden. Op basis van dit onderzoek bepalen we hoe we hier verder uitvoering aan geven.*

h.4 Samenvatting

Met de Woonvisie 'Ruimte voor Wonen' maken we duidelijk waar we ons de komende periode (2017 – 2027) in ons woonbeleid op willen richten. We laten zien wat onze belangrijkste ambities zijn en aan welke opgaven we werken. We geven ook aan welke (bestaande en nieuwe) acties nodig zijn om onze ambities en doelstellingen te realiseren. Als gevolg van landelijke trends en veranderingen in de samenleving en in (woning)wetgeving zullen we anders naar de nieuwe woonopgaven moeten kijken. De transitie van de zorg, het langer zelfstandig wonen, de duurzaamheidsagenda en de sterke huishoudensgroei vergroten de druk op de woningvoorraad. Door deze ontwikkelingen en door veranderingen in de woningmarkt is de impact op de samenleving groot. Dit vraagt om een actualisatie van de woonvisie, maar ook om een andere manier van kijken. Zwolle is een sterke groeistad in de regio, zowel in economie en werkgelegenheid als in aantal inwoners en huishoudens. Om dit ook in de toekomst te kunnen blijven is een nieuw beleidskader en woningbouwprogramma nodig (5500 – 6000 nieuwe woningen de komende 10 jaar). Daarbij kunnen we vanuit Wonen een bijdrage leveren aan belangrijke opgaven waaronder het versterken van de (binnen)stad en de wijken, transformatie van (kantoren)vastgoed, langer zelfstandig wonen en de uitvoering van de duurzaamheidsagenda.

De concept Woonvisie bevat 4 ambities:

1. ***Sterke Groeistad***: Zwolle zal ook op langere termijn economisch en in werkgelegenheid verder groeien. Om Zwolle als vitale en aantrekkelijke groeistad verder te ontwikkelen is een nieuwe stap naar verstedelijking nodig. Als we onze toppositie in Nederland willen behouden en versterken moeten we duurzaam met onze ruimte om gaan, rekening houden met de wensen van onze (nieuwe) bewoners en het woningaanbod daarop afstemmen.
2. ***Vernieuwende Woonstad***: Zwolle biedt ruimte aan vernieuwing, eigenheid en creativiteit. Ruimte voor diverse doelgroepen en ondernemers, particuliere initiatiefnemers, marktpartijen en corporaties om invulling te geven aan vernieuwend wonen in de stad. Een veranderende huishoudsamenstelling (kleiner) en vergrijzing vragen ook om vernieuwing. We zetten in op transformatie en hergebruik van vastgoed en vernieuwende duurzame woonvormen.
3. ***Solidaire Leefstad***: Zwolle werkt aan solidaire wijken en levensloopbestendige woningen waardoor mensen langer in hun eigen omgeving kunnen blijven wonen. De voorzieningen en de ruimtelijke kwaliteit dragen bij aan een prettige woonomgeving. Een wijk waar jong en oud zich "thuis voelt". In deze context staan we samen voor de opgave om verder invulling te geven aan de mogelijkheid om zelfstandig te (blijven) wonen en te functioneren.
4. ***Duurzame Deltastad***: Water en groen hebben een grote aantrekkingskracht op mensen en een positief effect op de omgeving. Ook het wonen in nabijheid van water wordt hoog gewaardeerd en willen we in Zwolle stimuleren met oog voor natuurwaarden en duurzaam ruimte- en energiegebruik. Bewust zijn van de waarde van groen en water betekent ook beter voorbereid zijn op de nadelige effecten van klimaatveranderingen. De opgaven voor klimaatadaptatie, energietransitie en circulariteit zijn een belangrijk onderwerp in onze woonopgaven.

De Woonvisie bevat een Woonagenda waarin de belangrijkste woonopgaven en acties zijn verwoord. We willen met de Woonagenda richting geven, maar ook ruimte geven voor nieuwe ideeën en initiatieven die bijdragen aan de opgaven. De Woonagenda bevat vijf belangrijke woonopgaven en daarbij behorende acties. Ze staan hieronder schematisch weergegeven.

Woonopgave	Acties
1. Een ongedeelde stad met woningen voor iedereen	• We werken samen met onze partners, regiogemeenten en provincie aan een evenwichtig woningbouwprogramma en op stedelijk niveau sturen we op een ongedeelde stad met woningen voor iedereen. In ons programma vormen de ambities uit de Woonvisie het uitgangspunt en we blijven daarbij goed inspelen op de (toekomstige) woonbehoeften en gewenste woonmilieus. • We stellen een ontwikkelstrategie woningbouw op voor de periode 2017-2026, waarin duidelijk wordt welke diversiteit aan woningbouw gewenst is op gebiedsniveau en welke rol de gemeente heeft. Het accent ligt op inbreidingslocaties (naast uitleglocatie Stadshagen) en verhuisbaarheid binnen de eigen wijk. • Tot 2026 verwachten we hiermee in de woonbehoefte te kunnen voorzien. De inbreidingslocaties zijn grotendeels in handen van derden en dat vraagt om enerzijds een faciliterende rol van de gemeente en anderzijds een sturende rol (keuzes maken) op het woningbouwprogramma. Daarnaast gaat het om gemeentelijke locaties zoals bijvoorbeeld Hanzebad, Aa-bad, Stilohal, Noordereiland en een deel van Oosterenk. De uitleglocaties in Stadshagen (De Tippe, Breecamp, Breezicht) worden eveneens binnen deze periode gerealiseerd. • Voor de lange termijn (na 2026) geven we aan welke potentiële locaties kunnen voorzien in de woonbehoefte. Het gaat hierbij nu nog om de uitleglocaties uit het Structuurplan 2020: Dijklanden , Stadsbroek, Vechtpoort en IJsselvizier. In het traject van de Omgevingsvisie worden definitieve keuzes gemaakt voor te ontwikkelen woonlocaties en welke locaties komen te vervallen. • We maken de gevolgen van ons toekomstige woningbouwprogramma inzichtelijk ten behoeve van nieuw grondvoorraadbeleid en bestemmingsplannen. • We blijven in onze prestatieafspraken goed samenwerken met woningcorporaties en huurdersorganisaties en we blijven deze afspraken monitoren; in het bijzonder onze gezamenlijke ambities in de betaalbaarheidsagenda en versnellingsacties! • We maken indien wenselijk aanvullende prestatieafspraken voor doelgroepen en leefbaarheid (sociale wijkteams), etc. Daarvoor is een verdiepende analyseslag nodig. Het onderzoek hiernaar voeren wij in 2017 uit.
2. Toekomstbestendige wijken en dorpen	• We bouwen minimaal energieneutraal en maken hierover afspraken met ontwikkelaars en corporaties. We gaan aan de voorkant met woonpartners in gesprek om te bepalen welke eisen we nu al kunnen stellen aan nieuwbouwprojecten. • We werken aan het klimaatbestendig maken van woningen en wijken door kaders mee te geven, maar ook door te experimenteren: het vraagt om ontwerpend onderzoek en onderzoekend ontwerpen, in samenwerking met onze partners en initiatiefnemers. We zoeken de provincie of regionale woonpartners op om hierin samen op te trekken. • We introduceren een grondstoffenpaspoort voor nieuwe gebouwen zodat we weten waar onze voorraden liggen. • Bij renovatie van de bestaande woningvoorraad maken we prestatieafspraken over (E)renovatie en circulariteit en stimuleren dit bij particuliere woningverbetering. • We faciliteren (particuliere) initiatieven van bewoners en bedrijven voor natuurlijke en toekomstbestendige wijkvernieuwing (bijv. Wij Bedrijf Dieze of Blauwvinger Energie, kluswoningen). • We nemen de Visie van de binnenstad en vitale randen (menging van functies en voorzieningen) mee in woningbouwafspraken. We geven in het woningbouwprogramma ruimte aan (binnen)stedelijke woon/werkfuncties te die aansluiten op de behoefte van jongeren, starters en ondernemers (‘urban coolness’)
3. Ruimte voor vernieuwing en	• We stimuleren hergebruik, transformatie en renovatie van vastgoed vanuit de circulaire gedachte, met aandacht voor functiemenging en gevarieerde

transformatie	woonsegmenten. • We reserveren ruimte (in gebiedsprogramma's) voor particuliere initiatieven en innovatieve woonconcepten waarin diverse functies of doelgroepen zijn meegenomen (bijv. CPO initiatieven, Tiny houses en woon/ werkateliers). Deze initiatieven kunnen vanuit bewoners ontstaan, maar ook in samenwerking met een ontwikkelende partij (corporatie/ zorgpartij) om nog beter invulling te geven aan een mix van doelgroepen en woonsegmenten (huur/ koop maar misschien ook huurkoop combinaties of coöperaties).
4. Levensloopbestendig wonen met zorg	• We geven verder uitvoering aan WWZ038, langer zelfstandig wonen en scheiden wonen - zorg, levensloopbestendige woningen, nieuwe woon(zorg)vormen en zorg op afstand • We zetten in nieuwbouw in op levensloopbestendige woningen en maken hierover prestatieafspraken met corporaties en nieuwbouwafspraken met ontwikkelaars. • We stimuleren vernieuwende initiatieven en woonzorgconcepten die bijdragen aan langer zelfstandig (kunnen) wonen en de zorg voor kwetsbare doelgroepen en zoeken daarvoor actief naar samenwerkingspartners (woonpartners maar ook zorgpartijen). • We benutten de kansen voor (maatschappelijk/zorg) vastgoed en zoeken naar (experimenteer)ruimte voor pilots (provincie: wonen / zorg, vergunninghouders, etc.).
5. Duurzaam wonen met water	• In het woningbouwprogramma betrekken we de ligging van Zwolle in de delta in het stedenbouwkundig ontwerp; we geven ruimte voor wonen en nieuwbouw in de nabijheid van water, maar waar nodig geven we ook meer ruimte voor groen en water. • We faciliteren en stimuleren (particuliere)initiatieven gericht op duurzaamheid, klimaatadaptatie en energietransitie en zoeken naar de verbinding met wonen. We verkennen hoe we dit in een bestemmings/omgevingsplan kunnen vastleggen. • We onderzoeken welke maatregelen en ambities voor klimaatadaptatie, duurzaam energiegebruik en circulaire economie we met het woonbeleid kunnen verbinden. Op basis van dit onderzoek bepalen we hoe we hier verder uitvoering aan geven.

Bijlage 1: Trends en ontwikkelingen

In dit hoofdstuk worden de belangrijkste trends en ontwikkelingen beschreven die dienen als onderbouwing van de Woonvisie. We hebben ook in samenspraak met onze woonpartners keuzes gemaakt op basis van onze wens om als stad toekomstbestendig, (sociaal) duurzaam en met ruimte voor vernieuwing te groeien. Dat heeft ook te maken met de complexe sociaaleconomische en ruimtelijke opgaven van Zwolle. In een aparte bijlage 'Woononderzoek: trends en ontwikkelingen' kunt u de integrale onderzoekanalyse lezen.

Bevolking en huishoudontwikkeling

Vergrijzing en ontgroening

Zwolle is een van de meest jonge steden van het land en is relatief jong: 85% (106.526) van de inwoners is op 1 januari 2016 jonger dan 65 jaar en 22% (27.405) jonger dan 18 jaar. Zwolle ontgroent weinig: het aantal kinderen en jongeren groeit nog steeds. Dat is positief voor een levendige en toekomstbestendige stad als Zwolle is en wil blijven. Zwolle vergrijst wel: ruim 18.000 (18.367) senioren zijn op 1 januari 2016 ouder dan 65 jaar. In 2030 zijn 26.400[11] tot 26.888[12] ouder dan 65 jaar. Dat betekent een toename van het aantal 65 plussers in 2030 met 44% in vergelijking met 2016. De vergrijzing en het langer zelfstandig wonen vergt de komende jaren aandacht van inwoners en overheid.

Bevolkingsprognose

Tabel 1 brengt de af- of toename van het aantal inwoners in de prognoses van CBS en Primos in vergelijking van resp. 2017 en 2015 tot het jaar 2030. Er is verschil tussen de CBS en Primos prognose, omdat zij de prognose anders berekenen. CBS baseert de prognose op het aantal levendgeborenen (geboorte), het aantal overledenen (sterfte), de buitenlandse migratie (migratiesaldo: immigratie en emigratie), het totaal vruchtbaarheidscijfer per vrouw en de periode-levensverwachting bij geboorte. De prognose verschijnt iedere drie jaar.[13] Primos baseert de prognose op dezelfde variabelen als CBS plus de binnenlandse migratie door de woningmarktontwikkeling, de arbeidsmarkt ontwikkeling en effect van hoger onderwijs. Ook voorspellen ze veranderingen in het huishoudmodel: hoeveel jonge mensen zullen het ouderlijk huis verlaten, hoeveel mensen gaan samenwonen of gaan scheiden? [14] De Primos prognose komt jaarlijks uit en is over het jaar 2016 voor Zwolle lager dan andere jaren. Dat komt o.a. door de maatregelen van studiefinanciering waardoor meer studenten thuis blijven wonen. Dat merkt Zwolle als studentenstad waarin vier HBO instellingen gevestigd zijn.

[11] CBS 2016
[12] Primos 2016
[13] Bron: CBS, Prognose bevolking kerncijfers, 2014-2060 – december 2014
[14] Bron: ABF Research, Primos, transparantie in cijfers – december 2010

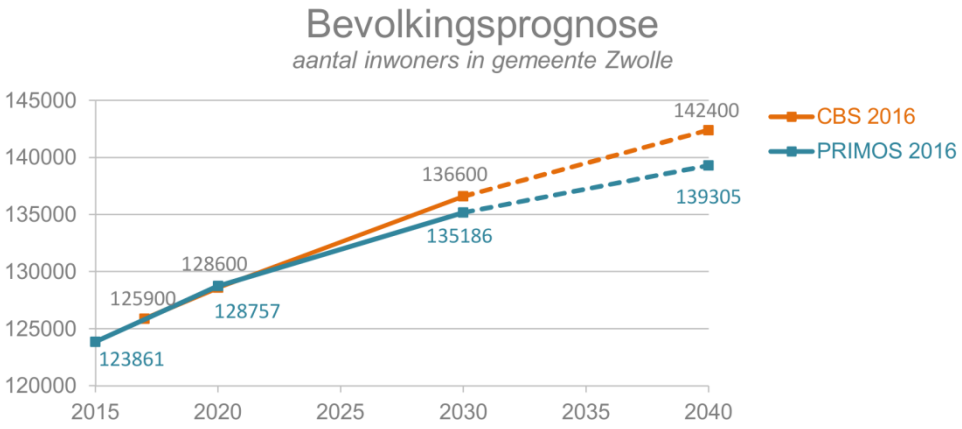

Tabel 1 Bevolkingsontwikkeling. Bron CBS en Primos 2016, bewerking gemeente Zwolle

Het aantal huishoudens in Zwolle neemt jaarlijks toe: van 57.276 in 2016 tot 64.741 huishoudens in 2040.[15] Dat betekent een toename met 7.465 huishoudens in 2040.

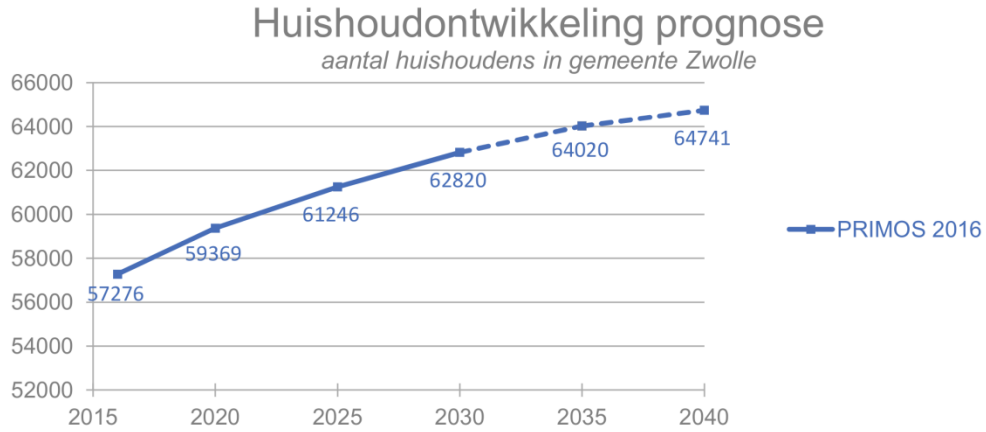

Tabel 2 Huishoudontwikkeling Zwolle 2016 – 2040. Bron Primos 2016, bewerking gemeente Zwolle

In tabel 3 is de sterke toename van het aantal een- en tweepersoonshuishoudens zichtbaar in de periode 2000 – 2016.

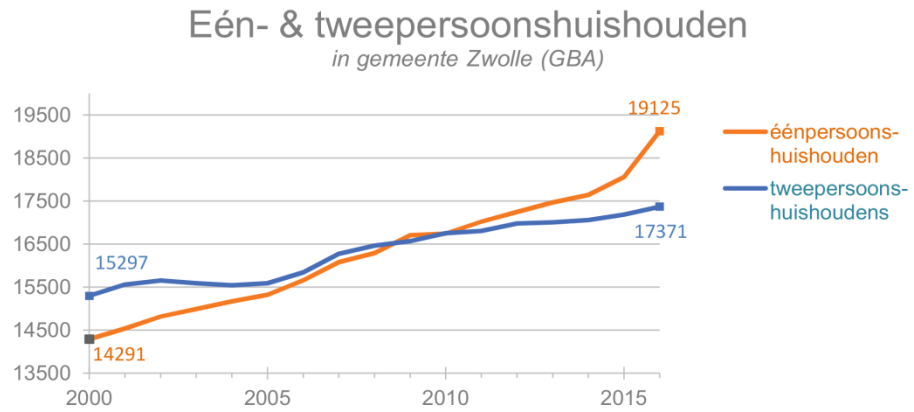

Tabel 3 Ontwikkeling 1 en 2 persoonshuishoudens. Bron: GBA, bewerking gemeente Zwolle

[15] Primos prognose ontwikkeling huishoudens 2016 – 2040

Inkomensgroepen en woonsituatie

Huishoudens met een inkomen tot € 34.229 behoren tot de aandachtgroep van het woonbeleid. In 2007 heeft het CBS voor het eerst gegevens over de aandachtgroep voor woonbeleid beschikbaar gesteld. Van de destijds 48.640 huishoudens in Zwolle behoorden er 15.830 (33%) tot de aandachtgroep. In 2013 is dat 24.790 (47%) van de 52.740 huishoudens. Daarnaast hebben 3.260 (6%) van de huishoudens een inkomen tussen € 34.229 en € 38.190, 4.040 huishoudens (8%) hebben een inkomen tussen € 38.191 en € 43.785 en 20.110 (38%) huishoudens hebben een inkomen hoger dan € 43.786. In dezelfde periode (van 2007 tot 2013) steeg landelijk het aandeel van de aandachtgroep van 35% naar 49%. De aandachtgroep voor het woonbeleid is dus zowel in Zwolle als landelijk in relatieve en absolute zin gestegen.

In 2013 hebben de 52.190 huishoudens in Zwolle een gemiddeld inkomen van € 34.000. Het landelijk gemiddelde is met € 34.800 iets hoger. Het gemiddeld inkomen is in de periode 2008 – 2013 zowel in Zwolle als in Nederland gestegen van € 32.900 naar € 34.000 in Zwolle en van € 34.300 naar € 34.800 in Nederland. In onderstaande tabel is de verdeling naar huishoudtype met het gemiddelde besteedbaar inkomen in Zwolle vermeld.[16]

Zwolle		aantal	%		Gemiddeld besteedbaar inkomen[17]
overig huishouden	670	670	1%	€	45.300
eenouder gezin	3440	3.440	7%	€	26.800
paar met kinderen	14780	14.780	28%	€	47.900
paar zonder kinderen	14620	14.620	28%	€	38.300
eenpersoonshuishouden	18680	18.680	36%	€	20.500
Totaal		52190	100%	€	34.000

Tabel 4 Particuliere huishoudens met gemiddeld besteedbaar inkomen (excl. studenten) naar samenstelling van het huishouden en in % van het totaal aantal huishoudens.
Bron: CBS Rio 2013, bewerking gemeente Zwolle

De aandachtgroepen voor het woonbeleid

Van de 24.790 huishoudens die als aandachtgroep voor het woonbeleid worden aangemerkt[18], wonen 16.940 (68%) in een huurwoning. Tabel 7 toont de verdeling van de aandachtgroep van naar huishoudsamenstelling. De grootste groep (58%) bestaat uit eenpersoonshuishoudens, 18% is paar zonder kinderen. Het aandeel paar met kinderen en eenoudergezin is beide 11%.

Huishoudens die tot de aandachtgroep van het woonbeleid horen, wonen vooral in Diezerpoort en Holtenbroek met 14% en 13% van de huishoudens binnen de totale aandachtgroep en in beide gevallen 69% van alle huishoudens in de wijk.

[16] CBS, Regionaal inkomensoverzicht 2013, particuliere huishoudens met inkomen (excl. Studenten)
[17] Het gemiddeld besteedbaar inkomen bestaat uit het bruto inkomen verminderd met betaalde inkomensoverdrachten, premies inkomensverzekering, premies ziektekosten- verzekeringen en belastingen op inkomen en vermogen.
[18] Conform Woningwet en op basis waarvan woningcorporaties hun volkshuisvestelijke kerntaak uitvoeren.

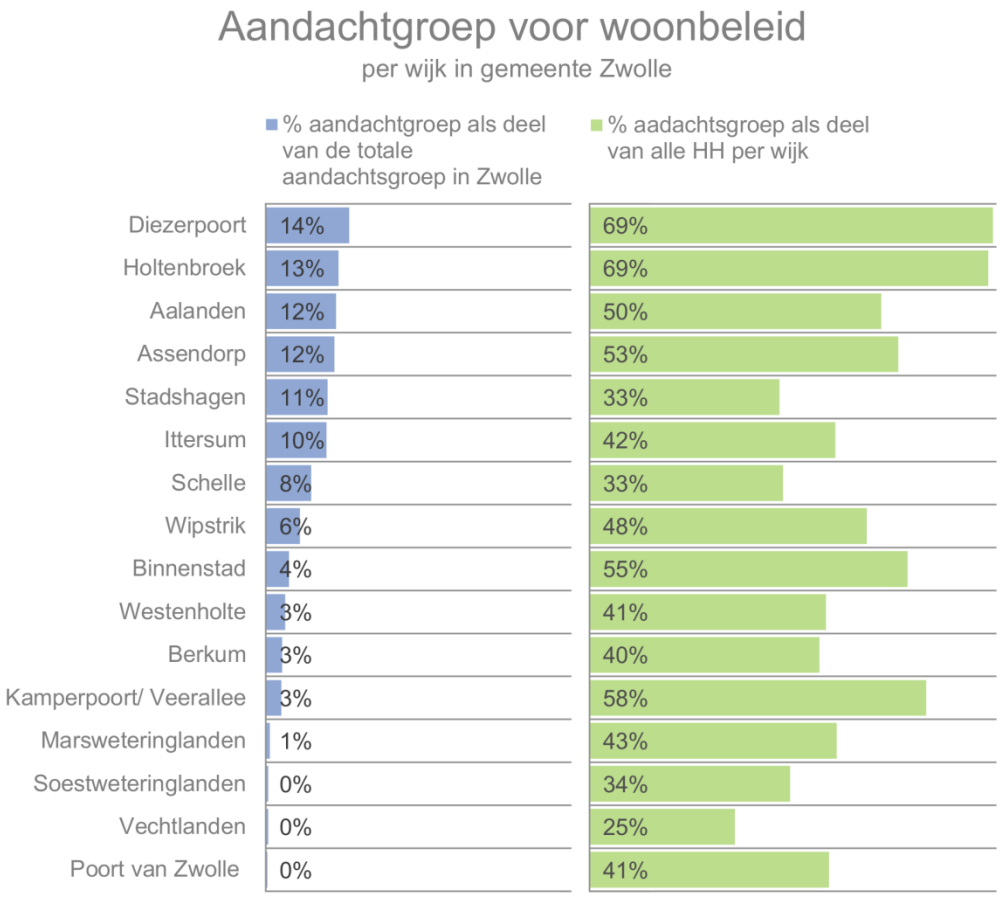

Tabel 5 Particuliere huishoudens met inkomen (excl. studenten) als aandachtgroep van het woonbeleid per wijk en als % van alle huishoudens per wijk.
Bron: CBS Rio 2013, bewerking gemeente Zwolle

Uitstroom beschermd wonen en maatschappelijke opvang
De 15 gemeenten in de regio IJssel-Vecht en Noord-Veluwe vormen samen de centrumgemeenteregio Zwolle en zijn gezamenlijk verantwoordelijk voor beschermd wonen (ggz) op grond van de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015. In het Convenant Regionale samenwerking Beschermd wonen en maatschappelijke opvang centrumgemeenteregio Zwolle staat over (zelfstandige) huisvesting het volgende:

Regiogemeenten dragen zorg voor voldoende, adequate en betaalbare (sociale) woonmogelijkheden in de eigen gemeente, bijvoorbeeld door middel van prestatie- afspraken met woningcorporaties, zodat uitstroom uit voorzieningen van maatschappelijke opvang en beschermd wonen geen of minder belemmeringen ondervindt als gevolg van een tekort aan betaalbare, adequate en goed gespreide woonmogelijkheden.

Gemeenten binnen de centrumgemeenteregio Zwolle hebben deze inspanningsverplichting recent geconcretiseerd. Gemeente Zwolle heeft zich daarbij verbonden aan de inspanningsverplichting om in totaal 58 cliënten die uitstromen uit beschermd wonen en maatschappelijke opvang extra te huisvesten in de periode 2016-2017. De wijze waarop dit wordt gerealiseerd is aan de gemeente zelf te bepalen in overleg met de corporaties. Daarnaast hebben gemeenten binnen de centrumgemeenteregio Zwolle afgesproken dat er binnen een half jaar zelfstandige en passende woonruimte beschikbaar is voor cliënten die gereed zijn om uit te stromen uit Beschermd Wonen en

Maatschappelijk Opvang. Voor nieuwe cliënten geldt dat de herkomstgemeente tevens de uitstroomgemeente is, tenzij dit niet mogelijk of wenselijk is voor de cliënt.

Statushouders

Gemeenten in Nederland hebben in het tweede halfjaar van 2016 een taakstelling om 23.000 vergunninghouders te huisvesten. Daar komt een achterstand bij van 5.283 die gemeenten voorgaande periodes hebben opgelopen. In totaal moeten gemeenten dus voor ruim 28.000 vergunninghouders woonruimte zoeken. De taakstelling is verdeeld over gemeenten naar rato van het aantal inwoners. In 2016 had Zwolle een taakstelling van 314 vergunninghouders. De taakstelling valt met 95 vergunninghouders in de eerste helft 2017 lager uit, maar de toekomstige taakstelling is lastig voorspelbaar.

Studenten

Het aandeel studenten onder huurwoningzoekenden is 10% in 2015 en hiermee gelijk gebleven aan voorgaand jaar.[19] Wat voor Zwolle spannend wordt, is wat studenten gaan doen. Met de invoering van het studieleenstelsel zien we dat studenten vaker bij hun ouders blijven wonen, vooral bij HBO-studenten. De vraag is of studenten op een later moment wel weer op kamers gaan of naar Zwolle trekken na hun studie. Dat kan een grote impact hebben op de woningbehoefte. Voor een toekomstbestendige stad met vier HBO vestigingen is er een duidelijke opgave om sterk in te zetten op het behouden en binden van studenten en net afgestudeerden aan onze stad.

Woningmarktontwikkeling

De woningmarkt heeft zich vanaf 2013 krachtig hersteld. Dat blijkt uit de groei van het aantal woningverkopen en de toename van de woningbouwproductie. Tot 2012 vestigen zich in Zwolle meer inwoners van buiten Zwolle dan dat er inwoners vertrekken uit Zwolle. In 2013 en 2014 is het aantal inwoners dat vertrekt uit Zwolle ongeveer even groot als het aantal inwoners van buiten Zwolle dat zich in Zwolle vestigt. In 2015 is het aantal inwoners van buiten Zwolle dat zich in Zwolle vestigt wel weer hoger, waardoor er weer een positief migratiesaldo is. De voorlopige migratiedata 2016 laten zien dat het aantal vertrekken weer toeneemt terwijl het aantal dat zich vestigt niet toeneemt. Het migratiesaldo zal dus weer lager zijn dan in 2015. Het aantal verhuizingen binnen Zwolle is in 2015 weer bijna op het niveau van vóór de crisis vanaf 2008.

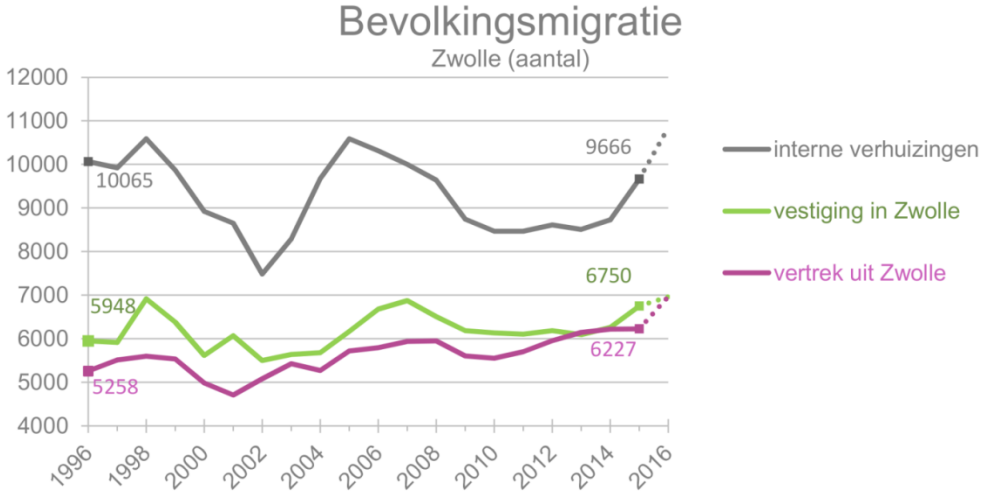

Tabel 6 Bevolking Zwolle, totaal aantal extern vertrekken en interne en externe vestigingen 1996 – 2016 Bron: GBA, bewerking gemeente Zwolle

[19] Analyse woonruimteverdeling Delta wonen, Openbaar Belang, SWZ en Beter Wonen, 2015

Afhankelijk van de inkomensontwikkeling richt de vraag zich in de loop der jaren meer of minder op goedkope of duurdere prijssegmenten in de markt. De ontwikkeling van de vraag wordt niet alleen in belangrijke mate beïnvloed door de ontwikkeling van het inkomen, maar ook door de samenstelling van de groep woningzoekers. Een belangrijke ontwikkeling is de stijging van het aandeel oudere alleenstaanden. Hun aandeel zal in de groep woningzoekenden echter beperkt stijgen, omdat ouderen beperkt verhuisbereid zijn. Daardoor blijven de komende 10 jaar jongere huishoudens onder de woningzoekenden oververtegenwoordigd. Nieuwe generaties ouderen hebben in toenemende mate eigenwoningbezit. De komende jaren beschikt een steeds groter deel van de ouderen over een vaak grotendeels afbetaalde eigen woning.

Woningvoorraad

De woningvoorraad is op 1 januari 2015 54.761, waarvan 28.915 (53%) koop en 25.482 (47%) huur, waarvan 34% sociale huur en 13% vrije sector huur. De huurvoorraad is dus verdeeld in 18.353 (72%) sociale huurwoningen en 7.129 (28%) vrije sector huurwoningen.[20] Zie in onderstaande tabel.

Waarde	koop	huur	totaal	koop	huur	totaal
Onbekend	92	32	124	0%	0%	0%
tot € 100.000	216	2238	2454	1%	10%	5%
€ 100.000 - € 150.000	2146	10755	12901	7%	46%	25%
€ 150.000 - € 200.000	9580	8091	17671	33%	35%	34%
€ 200.000 - € 250.000	6929	1295	8224	24%	6%	16%
€ 250.000 - € 300.000	3915	326	4241	14%	1%	8%
€ 300.000 en meer	5794	416	6210	20%	2%	12%

Tabel 7 Verdeling woningvoorraad naar eigendom en waardeklasse. Bron GBLT/WOZ jan 2016, bewerking gemeente Zwolle

Het aantal 65+ huishoudens in een huurwoning blijft door de jaren heen relatief gelijk. Bij de koopwoningen neemt het aantal sterk toe (tabel 8).

	2006	2011	2016	2011 irt 2006	2016 irt 2011
Koop					
HH met 65+	14%	16%	20%	29%	41%
HH met alleen 65+	10%	12%	16%	29%	43%
Huur					
HH met 65+	27%	27%	27%	3%	4%
HH met alleen 65+	23%	23%	24%	4%	6%

Tabel 8 Huishouden met (alleen) 65+ in % van het aantal HH in dat jaar én in vergelijking 2011 – 2006 en 2016 – 2011. Bron: WOZ/GBA, bewerking gemeente Zwolle

Sociale huur

Zwolle heeft 18.353 sociale huurwoningen. De gemiddelde wachttijd voor een sociale huurwoning is in Zwolle 4,5 jaar. Van de actief woningzoekenden is de grootste groep 1 en 2 persoonshuishoudens tussen de 23 en 65 jaar (70%) en de kleinste groep boven 65+ (3%).[21] Doorstroming vanuit sociale

[20] Bron: CBS Voorraad woningen; eigendom, type verhuurder, bewoning, regio Wijzigingen per 8 december 2016. Bewerking gemeente Zwolle

[21] Gezamenlijke woningmarktanalyse Gemeente Zwolle, Delta wonen, SWZ en WOB, 2016

huurwoningen naar niet-sociale woningen verloopt moeizaam[22]. Dat komt voor een deel door het feit dat de sociale huurwoningen van relatief hoogwaardige kwaliteit zijn. Uit onderzoek naar sociale huur en goedkope koop[23] blijkt dat in Zwolle circa 27% van de huishoudens in een sociale huurwoning in Zwolle scheef woont. Voor een betere doorstroming vanuit sociale huur zijn vrije sector huurwoningen van € 650 tot € 900 interessant. Ook zijn koopwoningen door de lage rente beter bereikbaar voor de doelgroep met inkomen vanaf € 34.000,- tot € 43.000,-.

Huurprijsklasse Sociale huur	€	totaal	%
< Kwaliteitskortingsgrens	(t/m 409)	3744	20%
< 1e aftoppingsgrens	(409-586)	9622	52%
< 2e aftoppingsgrens	(586-628)	1891	10%
< Liberalisatiegrens	(628-710)	2523	14%
onbekend (overige corporaties)		573	3%
Totaal		18353	100%

Tabel 9 Sociale huurprijsklasse, bron SWZ, Openbaar Belang, Delta wonen 5-1-2017, bewerking gemeente Zwolle

Vrijesector huur

Woningcorporaties mogen met de nieuwe Woningwet slechts in zeer uitzonderlijke gevallen nieuwe vrijesector huur ontwikkelen. De meeste corporaties, ook in Zwolle, stoten hun vrijesector huurwoningen geheel of gedeeltelijk af. Vrijesector huur is van groot belang voor economisch belangrijke doelgroepen zoals mensen die tijdelijk in de stad zijn of aan de stad verbonden zijn, mensen die op de arbeidsmarkt starten of mensen die meerdere steden als woonplaats overwegen en eerst (een periode) willen huren. Tussen 2013 en 2015 zijn in Zwolle 220 vrijesector huurwoningen opgeleverd.[24] De voorkeur voor vrijesector huur neemt ook toe vanwege de toename van kleine huishoudens (1 en 2-persoons) als gevolg van individualisering en vergrijzing. De toenemende flexibilisering op de arbeidsmarkt vraagt om een groter aanbod (vrijesector) huurwoningen, terwijl corporaties nog maar beperkt woningen mogen toewijzen aan middeninkomens. Bovendien zijn de hypotheeknormen aangescherpt waardoor het voor starters moeilijker is een passende woning te kopen.

De inschatting is dat in Zwolle een totale potentiële behoefte is aan minimaal 50 tot 60 vrijesector huurwoningen per jaar, met een relatief iets grotere behoefte aan grondgebonden woningen dan aan appartementen. De totale potentiële vraag naar vrijesector huur in de periode 2015 – 2025 wordt door Stec groep geschat[25] op 535 tot 605 huishoudens. De vraag naar grondgebonden vrijesector huur is naar verwachting 295 tot 330 huishoudens in de periode 2015- 2025. In dezelfde periode is de vraag naar appartementen vrijesector huur naar verwachting zo'n 240 tot 275 huishoudens in Zwolle. De vraag naar gestapelde vrijesector huur komt voor een groot deel van alleenstaanden en stellen vanaf 55 jaar. De vraag naar grondgebonden vrijesector huur is verspreid over een bredere doelgroep van alleenstaanden en stellen vanaf 25 jaar. Uit het marktruimtemodel van Stec groep blijkt dat er vooral behoefte is aan vrijesector huurwoningen € 710,68 (liberalisatiegrens) tot € 900,- per maand.

[22] Stec groep 2016
[23] Companen 2013
[24] Stec groep – Kansen voor vrijesectorhuur in Zwolle. – oktober 2015
[25] Combinatie van primos-huishoudensprognose Zwolle met WoON2012.

Er zijn in Zwolle voor de komende jaren 380 vrijesector huurplannen in nieuwbouwplannen waarvan de plancontouren bekend zijn. Deze plancapaciteit is dus te weinig. Een deel van de opgave kan ingevuld worden door transformatie en inbreiding van gronden en gebouwen binnen bestaand bebouwd gebied.

Koopsector – woningmarktontwikkeling

De woningmarkt in Zwolle is mede vanwege de sterke stijging van het aantal verkopen aanzienlijk krapper geworden. In het derde kwartaal van 2016 zijn in totaal 515 woningen verkocht. Een stijging van 17% in verhouding tot dezelfde periode vorig jaar. In 2014 was dit vooral zichtbaar in het goedkope en middendure segment tot twee ton. In 2016 zien we dat ook in de toename van 2-onder-1 kappers en vrijstaande woningen. Dit geeft aan dat ook in het hogere segment de dynamiek toeneemt. Mede door het groot aantal verkopen is het aanbod op jaarbasis intussen met 32% gedaald naar 746 woningen. De krapte op de markt bevindt zich met name bij de woonsegmenten hoek- en tussenwoningen, specifiek bij woningen met een oppervlakte tussen de 80 m² en 160 m². In deze segmenten worden inmiddels meer woningen verkocht dan dat er nog beschikbaar zijn. De markt voor vrijstaande woningen en woningen met een woonoppervlakte > 200 m² kennen nog een relatief ruime markt. [26] Het grootste deel van de kooptransacties in Zwolle in de periode 2011 – 2014 wordt gedaan door mensen in de leeftijdsgroep tussen 25 en 44 jaar (tabel 10).

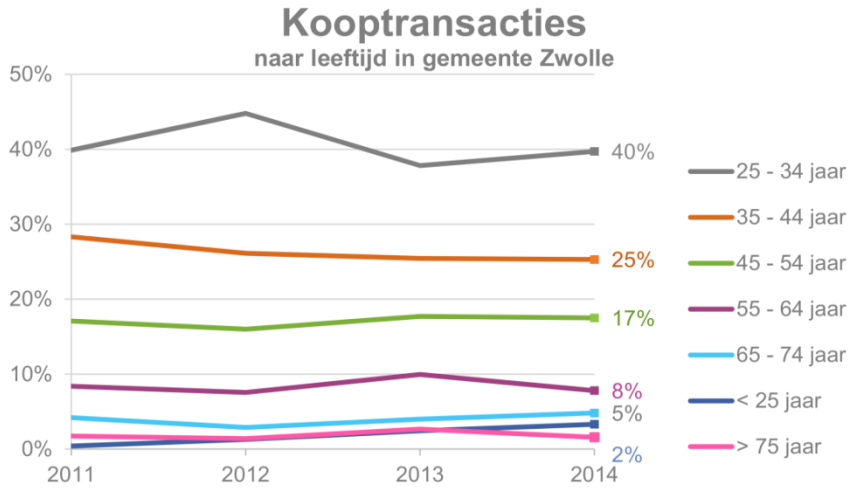

Tabel 10 Aantal transacties Zwolle per leeftijdsgroep 2011 – 2014. Bron: Kadaster, woonmonitor 2011 – 2014, bewerking gemeente Zwolle. De % van het jaar 2014 zijn in de grafiek zichtbaar gemaakt.

[26] Dynamis, Sprekende cijfers woningmarktrapportage Zwolle derde kwartaal 2016

Woningbouwprogramma Zwolle

De volgende tabel toont de woningbouwplanning van de gemeente Zwolle voor de komende jaren, ingedeeld naar woonmilieu.

Woonmilieu	Oplevering in 2017	Oplevering in 2018	Oplevering in 2019	Oplevering in 2020	Oplevering in 2021 - 2025
Buiten Centrum	251	27	54	69	200
Centrum Stedelijk	215	566	395	190	660
Groen Stedelijk	224	249	315	369	1549
Landelijk wonen	3	3	3	26	130
Totaal	693	845	767	654	2539

Tabel 11 Aanbod totaal naar jaar en woonmilieu volgens woningbouwplanning Zwolle. Bron: ABF Research en gemeente Zwolle

In de periode 2017 – 2025 worden er gemiddeld ruim 600 woningen per jaar gebouwd, waarbij het zwaartepunt in de eerst drie jaren ligt. Van de totaal geplande woningbouw zal 44% worden gebouwd in Stadshagen (2441 van de 5498 woningen).

Uitnodiging voor stakeholdersbijeenkomst op 27 januari:

nieuwe Woonvisie Zwolle – Ruimte voor Wonen

***Wanneer**:* *vrijdag 27 januari, 14 – 17 uur (aansluitend borrel)*
***Waar**:* *Bij Hanz, Hanzeplein 11- 27, Zwolle*

We gaan met u in gesprek over de ambities en woonopgaven voor Zwolle

Zwolle maakt een nieuwe Woonvisie waarin ambities en woonopgaven voor de komende 10 jaar worden vastgelegd. Voor de nieuwe Woonvisie zijn de afgelopen maanden vele gesprekken gevoerd over belangrijke thema's en trends, over woonopgaven, verbinding en samenwerking, de kracht van de stad en waar we extra op moeten inzetten met wonen. Er is ook gevraagd om hierover met elkaar in gesprek te gaan. Dat doen wij in deze bijeenkomst.

De contouren van de Woonvisie worden zichtbaar met 'Ruimte voor Wonen' als centraal thema: dat we groeien is een feit en blijkt ook uit de prognoses. Ruimte voor Wonen betekent onderbouwd en verantwoord laten zien hoe we als toekomstbestendige stad verder willen groeien. Wij nodigen u uit om in de bijeenkomst met ons mee te denken.

U bent van harte welkom!

U kunt u opgeven door een mail te sturen naar secretariaat.owa@zwolle.nl.
Een week voor de bijeenkomst ontvangt u een definitief programma en nadere informatie.

Zwolle

voorstel

Zwolle

Raadsplein besluitvormend

Datum 13 februari 2017

onderwerp	Voortgang Shared Service Centrum ONS
portefeuillehouder	Jan Brink
informant	Feldbrugge, Paul (3067)
medeopstellers	
afdeling	Advisering Concernstaf
bijlagen	Voorstel: Informatienota Voortgang Shared Service Centrum ONS

Voorgesteld besluit raad

kennis te nemen van:
De voortgangsrapportage ontwikkeling van shared service centrum ONS

voorstel

Zwolle

Informatienota voor de raad

Datum 23 december 2016

Onderwerp	Voortgang Shared Service Centrum ONS
Versienummer	V1.0

Portefeuillehouder J. Brink

Informant P. Feldbrugge
Eenheid/Afdeling Concernstaf/CSADV
Telefoon 038 498 3067
Email P.Feldbrugge@zwolle.nl

Bijlagen

Wij stellen u voor kennis te nemen van:

De voortgangsrapportage ontwikkeling van shared service centrum ONS

Datum 23 december 2016

Inleiding
Sinds 2012 werken de gemeenten Kampen en Zwolle en de provincie Overijssel samen op het terrein van onderdelen van de bedrijfsvoering in het Shared Service Centrum ONS. Dit betreft personeelsadministratie, inkoopadvisering en ICT-beheer. De juridische basis onder de samenwerking is in juli 2013 gelegd in de vorm van de Centrumregeling Shared Service Centrum Bedrijfsvoering met Zwolle als gastheerorganisatie van de GR.

De rekenkamercommissies van Kampen en Zwolle hebben het verloop van de samenwerking in SSC ONS verband onderzocht en daar in oktober 2015 over gerapporteerd. In dat rapport staan aanbevelingen over (onder andere) het vergroten van de verbinding tussen het SSC ONS en de deelnemers op politiek-bestuurlijk niveau en het versterken van het juridische construct. Op dat rapport zijn later nog enkele nuancerende reacties gevolgd vanuit de colleges. De raden van Kampen en Zwolle hebben naar aanleiding van deze aanbevelingen en de reactie van het college van Zwolle daarop op 23 november 2015 een motie aangenomen, waarin een marsroute is aangegeven voor de toekomst van het SSC ONS. Deze marsroute behelst kort samengevat: eerst project Huis op orde afronden, dan overleg met de raden over de gewenste bestuursvorm, passend bij de aanbevelingen van de rekenkamercommissie waarbij de gemeenschappelijke regeling bedrijfsvoeringsorganisatie expliciet als aanbevolen oplossing wordt vermeld, en (pas) daarna een besluit over mogelijke toetreding van andere partijen, zoasl bijvoorbeeld Dalfsen en Dronten.

Kernboodschap
Met deze informatienota informeren we de raad over het project huis op orde, als basis voor de verdere ontwikkeling, over de door het college gewenste bestuursvorm als mogelijke basis voor een raadsdebat, over de stand van zaken rondom de toetreding van Dalfsen en Dronten en tot slot over het besluitvormingsproces.

Huis op orde
In het rekenkamerrapport is aangegeven dat het project Huis op orde al ver gevorderd is maar nog niet afgerond. De aanbeveling luidde dan ook dat afronding een belangrijke voorwaarde is voor verdere ontwikkeling van het SSC-ONS.
Inmiddels is het project Huis op Orde voor het shared service centrum afgerond. Binnen dit programma zijn zestien projecten gerealiseerd die voorwaardelijk waren voor het goed kunnen functioneren van ONS. In grote lijnen kunnen deze projecten als volgt geschetst worden:

- Projecten die te maken hebben met de verhouding tussen partners en SSC ONS, zoals bijvoorbeeld mandatering goed regelen, een heldere verrekensystematiek of de governance helder inrichten
- Projecten die de toekomst van ONS schetsen, zoals het opstellen van een heldere missie, visie en strategie. Of het zorgen voor een eigen naam en logo
- Projecten die de cultuur binnen ONS beïnvloeden, zoals er voor zorgen dat medewerkers zich betrokken voelen bij de ontwikkelingen of het aandacht hebben voor de cultuurverschillen tussen de partnerorganisaties. Deze projecten zijn eigenlijk nooit af en hebben daarom geleid tot activiteiten die in de dagelijkse praktijk gewoon voortgezet worden.
- Procesverbeteringen binnen de afdelingen van SSC ONS. Hier zijn met name binnen de

afdelingen inkoop en personeels- en salarisadministratie grote vorderingen geboekt. De afdeling ICT heeft te maken met drie complexe technische omgevingen die de komende jaren verder gestandaardiseerd zullen worden. Mede daardoor is het ambitieniveau dat begin 2015 is geformuleerd nog niet bereikt. De nog te realiseren verbeteringen zijn daarom onderdeel van een Verbeterplan ICT. Een plan dat specifiek op die afdeling is gericht, waarbij Huis op Orde op het SSC als geheel én haar partners was gericht.

Eén van de 16 projecten betrof een nieuwe verrekensystematiek, een van de projecten die ten tijde van het rekenkameronderzoek nog niet was afgerond. U heeft in uw raadbespreking van het rekenkamerrapport aangegeven dit belangrijk te vinden.
Bij oprichting was immers een vaste verdeling van de kosten van het SSC over de deelnemende partners afgesproken: de zogenaamde inbrengverhouding . Daarmee was een stabiele startbasis voor de begroting van het SSC verzekerd. De partners hielden een stabiel kostenniveau. Van meet af aan was duidelijk dat de vaste verdeling tijdelijk was.
Inmiddels hebben we, evenals onze partners, een nieuw verrekenmodel vastgesteld, gebaseerd op een verrekening op basis van afname: simpel, effectief en herkenbaar . Daarmee is beter een link te leggen tussen afname en kosten, passend bij de dienstverleningsovereenkomst en service level-agreement. Ook bij uitbreiding met andere partners is dit makkelijk hanteerbaar.
Voor maatwerk en meerwerk blijft overigens een aparte opdracht en kostenverrekening bestaan.

Uit het model volgde een herverdelingsvraagstuk. Om dat herverdelingsvraagstuk op te vangen is een model ontwikkeld dat voorziet in het toegroeien van de partners Zwolle, Kampen en Overijssel naar het eindbeeld. Dat toegroeien gebeurt in vier jaar. In die vier jaar heeft het SSC daarnaast een aanvullende bezuinigingstaakstelling van 2,5% per jaar (10% totaal) op het totaalniveau van de omvang van de begroting, gebaseerd op het huidige producten- en dienstenpakket.

Daarmee valt de uitkomst, gebaseerd op basis van 2015 meerjarig doorrekend naar 2020, van dit op afname gebaseerde model voor Zwolle positief uit. Uiteindelijk (met ingang van 2020) stijgt de jaarlijkse bijdrage van de gemeente Kampen met € 72.454, daalt die van Zwolle daalt (€ 60.000) en evenals die van Overijssel (€ 1.335.369) ten opzichte van de huidige verdeling. Voor 2017 hebben de drie partners overigens besloten tot verdere wijzigingen in de dienstverlening in het SSC waardoor de bedragen veranderen.

We beschouwen het afronden van Huis op Orde als een belangrijke mijlpaal, zowel voor SSC ONS als voor de gezamenlijke partnerorganisaties.

Datum 23 december 2016

Bestuursvorm

De drie partners hebben vanaf de start uitgesproken dat het toen gekozen juridisch fundament pragmatisch was. De bestuurlijke aansturing en de formele risicoverdeling werden als complex beschouwd. Bij eventuele toetreding van nieuwe partners zou dit heroverwogen worden. Inmiddels hebben zich twee mogelijke partners aangediend.
Inmiddels is de Wet op de Gemeenschappelijk Regeling uitgebreid met een variant: de GR bedrijfsvoeringsorganisatie. Bij uitstek bedoeld voor de aansturing van gezamenlijk uitvoeringstaken waarbij het beleid lokaal wordt vormgegeven.
De rekenkamercommissies hebben in hun rapportage een voorkeur voor de bedrijfsvoeringsorganisatie als bedoeld in de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) uitgesproken. De raad van Kampen heeft deze voorkeur gevolgd. De raad van Zwolle heeft met betrekking tot de vernieuwde juridische constructie aangegeven een debat te willen voeren over de meest geschikte variant.

De drie partners hebben in de periode februari – september 2016 een onderzoek laten uitvoeren naar de mogelijkheid om het bestuurlijke construct te versterken met de volgende voorwaarden:

- de oorspronkelijke doelstelling van de samenwerking blijft overeind: het vergroten van de kwaliteit en efficiency en het creëren van continuïteit;
- het huidige dienstverleningspakket, het huidige dienstverleningsconcept en het nieuwe verrekenmodel blijven ongewijzigd;
- uitbreiding van het takenpakket en van de deelnemers blijft in de toekomst mogelijk;
- de omvorming van de bestaande centrumconstructie moet zo min mogelijk impact hebben op de bestaande dienstverlening, bedrijfsvoering en de medewerkers.

Het onderzoek is begeleid door een extern bureau. Het onderzoek resulteert, samengevat, tot de conclusie dat een GR-BVO het best past bij de gestelde voorwaarden. Op 8 november jl. hebben we, evenals onze partners, besloten deze aanbevelingen te volgen, met als ingangsdatum 1 oktober 2017. Dat wil zeggen we hebben een voorgenomen besluit genomen, opdat de gesprekken in het kader van de WOR opgestart kunnen worden. De medewerkers van het SSC zijn nu immers, als gevolg van de gastheerconstructie, in dienst van de gemeente Zwolle. Ons voorgenomen besluit betekent ook dat de medewerkers in dienst komen van de GR BVO. Met ons voorgenomen besluit sturen we op een zorgvuldig verloop van dit transitieproces.

Dit voorgenomen besluit sluit inhoudelijk aan bij de aanbevelingen van de Rekenkamer. In uw motie heeft u aangegeven dat een uitbreiding van het aantal deelnemers niet aan de orde kan zijn, voordat er een breed debat heeft plaatsgevonden in deze raad, en het liefst ook bij de partners, over de beste bestuursvorm voor het SSC. Met dit voorgenomen besluit bieden we u de basis voor dit debat.

Overigens is de belangrijkste reden voor een GR-BVO meer gelegen in het feit dat ook met de huidige drie partners een verbetering van het bestuurlijk juridische construct wenselijk is, in lijn met de conclusies van het Rekenkamerrapport.

Datum 23 december 2016

Naast de keus voor een GR-BVO willen we ook de slagkracht van het bestuur versterken, zeker met meer deelnemers. In de nog voor te bereiden statuten zal derhalve de stem van de grotere deelnemers versterkt worden naarmate het aantal deelnemers stijgt.

Proces toetreding Dalfsen en Dronten
Zoals we in onze reactie op het rekenkamerrapport hebben aangegeven hebben we procesafspraken gemaakt over de mogelijke toetreding van nieuwe partners. De conclusie was dat vooralsnog de deur openstaat voor Dalfsen en Dronten. Conform deze procesafspraken is dit met een businesscase onderbouwd.

Inmiddels is het financiële perspectief behoorlijk op orde. Zowel voor het SSC, de huidige drie partners en Dalfsen en Dronten. En voor de huidige partners is ook helder waar we financieel stonden in 2013 en waar we kunnen staan met of zonder toetreding middels een geactualiseerde business-case. Het kostenniveau is niet het enige aspect waar we naar kijken. We toetsen ook op kwaliteit, kwetsbaarheid en kansen, de 4k's. De implementatie is daarbij een belangrijk onderdeel van onderzoek.

Op basis van deze businesscases hebben de gemeentes Dalfsen en Dronten aangegeven vooralsnog niet te willen toetreden. De voor hen hogere kosten wegen niet op tegen de voordelen. Dalfsen heeft laten weten dat bij het onderzoeken van alternatieve scenario's SSC ONS nog steeds in beeld is als mogelijke leverancier.

We blijven voorstander van een rustige verdere ontwikkeling van het SSC-ONS met nieuwe partners. Niet uit noodzaak, maar als kans om ook andere regionale partijen de gelegenheid te bieden gebruik te maken van de nu ontwikkelde voorziening.

Vervolg
We gaan ervan uit dat we in voorjaar 2017 u in de gelegenheid kunnen stellen te besluiten over de formele instelling van de nieuwe bestuursvorm, met bijbehorende statuten.

Openbaarheid

Openbaar

Burgemeester en Wethouders van Zwolle,

de heer drs. H.J. Meijer, burgemeester

mevrouw mr. I. Geveke, secretaris a.i.

Datum 23 december 2016

Zwolle

Jaargang

Kenmerk 31619

Onderwerp Voortgang Shared Service Centrum ONS

De raad van de gemeente Zwolle;

Gelezen het voorstel van burgemeesters en wethouders, d.d. 17-01-2017

besluit:

Aldus besloten in de openbare vergadering van 13 februari 2017,

de voorzitter,

de griffier,

voorstel

Zwolle

Raadsplein besluitvormend

Datum 13 februari 2017

onderwerp	Uitkomsten decembercirculaire Gemeentefonds
portefeuillehouder	Jan Brink
informant	Dijk, Jan van (2664)
medeopstellers	
afdeling	Advisering Concernstaf
bijlagen	Voorstel: Informatienota Uitkomsten decembercirculaire Gemeentefonds

Voorgesteld besluit raad

kennis te nemen van:
De uitkomsten van de decembercirculaire 2016 van het Gemeentefonds

voorstel

Zwolle

Informatienota voor de raad

Datum 11 januari 2017

Onderwerp	Uitkomsten decembercirculaire Gemeentefonds
Versienummer	V0.2

Portefeuillehouder J. Brink

Informant J. van Dijk
Afdeling / CSADV
Telefoon 038 498 2664
Email J.van.Dijk@zwolle.nl

Bijlagen

Wij stellen u voor kennis te nemen van:

De uitkomsten van de decembercirculaire 2016 van het Gemeentefonds.

Datum 11 januari 2017

Toelichting op het voorstel

Inleiding
De gemeenten ontvangen drie maal per jaar informatie over de gemeentefondsuitkeringen (in mei, september en december). Medio december is de decembercirculaire 2016 ontvangen. In dit voorstel informeren wij u over de uitkomsten van de circulaire en de gevolgen daarvan voor Zwolle.
De circulaire is beperkt van omvang en gaat primair om onderwerpen die voor het einde van het jaar geregeld dienen te zijn, met het oog op de jaarafsluiting door het rijk en de gemeenten. Daarnaast wordt in de circulaire ingegaan op de actuele ontwikkelingen rondom de decentralisatie van het sociaal domein en enkele overige ontwikkelingen op het terrein van de gemeentefinanciën.

Kernboodschap
Kennis te nemen van de gevolgen van de decembercirculaire 2016.

Consequenties
De informatie uit de circulaire is te onderscheiden naar ontwikkelingen op de volgende deelgebieden, te weten: de algemene uitkering, de integratie uitkering sociaal domein, de overige integratie- en decentralisatie-uitkeringen en overige mededelingen.
De hoofdpunten uit de circulaire zijn: extra middelen voor armoedebestrijding, waarvan vanaf 2017 € 85 mln. structureel voor armoede onder kinderen en twee jaar (2017 en 2018) incidenteel € 3,75 mln. voor armoede onder ouderen met een bijstandsuitkering. Daarnaast zijn eenmalige middelen (in 2017) toegevoegd aan de integratie-uitkering sociaal domein vanwege het aflopen van het overgangsrecht voor de Wlz-indiceerbaren.

Mutaties algemene uitkering:
In de decembercirculaire is geen informatie opgenomen over de accresramingen. De definitieve accresraming over 2016 wordt in de komende meicirculaire bekend gemaakt. [1]
Wel zijn de volgende mutaties aangegeven:

- De gemeenten ontvangen over 2016 een vergoeding voor de uitvoeringskosten voor het toezicht op de vierjaarlijkse uitvoering van energie-audits door grote ondernemingen. Deze verplichting vloeit voort uit de implementatie van de richtlijn Energy Efficiency Directieve (EED). In 2017 wordt de regeling en de uitvoeringslasten door het rijk en VNG geëvalueerd en vervolgafspraken gemaakt voor 2018 en verder. Zwolle ontvangt € 34.000.
- In 2017 en 2018 worden aanvullende middelen beschikbaar gesteld voor armoedebestrijding onder ouderen met een bijstandsuitkering. Daarbij is er vooral gedacht aan bijzondere bijstand voor gepensioneerden zonder volledige AOW. Voor Zwolle € 35.000 per jaar.
- In afwachting van parlementaire behandeling wordt ingaande 2018 een deel van de uitvoering van het Rijksvaccinatieprogramma (RVP) onder bestuurlijke verantwoordelijkheid van de gemeenten gebracht. Hiermee wordt de samenhang die reeds bestaat tussen de uitvoering van het RVP en de Jeugdgezondheidszorg ook bestuurlijk geborgd. Landelijk gaat het om € 28 mln. In de meicirculaire 2017 wordt de verdeling over de gemeenten bekend.

[1] Op basis van de najaarsnota van het rijk (peildatum oktober 2016) wordt een onder-uitputting op de rijksuitgaven geprognosticeerd. Bij daadwerkelijke realisatie kan dit leiden (bij de meicirculaire 2017) tot een incidentele of structurele verlaging van het accres. .

- Over het uitkeringsjaar 2015 vindt een bijstelling van de verdeelfactoren plaats. Nadeel voor Zwolle € 89.000.

Integratie-uitkering sociaal domein:
De omvang van de landelijke uitkering is niet gewijzigd, wel is de verdeling bekend gemaakt van de bij de septembercirculaire toegevoegde middelen vanwege het aflopen van het overgangsrecht voor de Wlz-indiceerbaren. In 2017 ontvangt Zwolle € 404.000 voor jeugd en € 37.000 voor Wmo. Vanaf 2018 wordt de uitkering (landelijk) verdubbeld en vindt de verdeling plaats via het objectief verdeelmodel. De compensatie ingaande 2018 is (nog niet) bekend.

Overige decentralisatie- en integratie-uitkeringen
He rijk stelt structureel vanaf 2017 € 100 mln. beschikbaar voor de bestrijding van de gevolgen van armoede onder kinderen. Hiervan wordt € 85 mln. aan de gemeenten beschikbaar gesteld. Zwolle ontvangt € 584.000. Afspraak (rijk-VNG) is dat het geld in natura bij de kinderen terecht komt zodat zij mee kunnen doen.
De uitkering brede impuls combinatiefuncties/buurtsportcoaches wordt iets verlaagd. Het aantal landelijke aanvragen is hoger dan het beschikbare budget. Nadeel € 4.000.
De gemeente Zwolle ontvangt een bijdrage in het kader van Beter Benutten van in totaal € 125.000 in 2016, waarvan € 75.000 ten behoeve van het programma Intelligente Transportsystemen (ITS) en € 50.000 voor Tour de Force. In 2017 worden aanvullende middelen verwacht.
In het kader van de verhoogde asielinstroom is de tweede fase 2016 (periode juli tot en met oktober) beschikbaar gesteld. Zwolle ontvangt € 452.000. Samen met de eerste fase heeft Zwolle in 2016 ca. € 1 mln. ontvangen. De uitkering over maanden november/december wordt in de komende meicirculaire bekend gemaakt.
De uitkeringen voor de Wmo en maatschappelijke opvang voor het jaar 2015 zijn definitief vastgesteld en leiden tot iets lagere ontvangsten.

Overige mededelingen in de decembercirculaire:
In de circulaire zijn enkele mededelingen opgenomen die geen betrekking hebben op de uitkeringen maar wel op het terrein van de gemeentefinanciën, de belangrijkste betreft de bestuurlijke afspraak dat de EMU-tekortnorm voor 2017 voor de decentrale overheden wordt vastgesteld op -0,3% van het bruto binnenlands product. Tevens is afgesproken het collectieve aandeel van de decentrale overheden niet verder uit te splitsen naar gemeenten, provincies en waterschappen. Dit heeft tot gevolg dat ook voor 2017 geen EMU-referentiewaarden per individuele decentrale overheid wordt vastgesteld.

Niet alle bovenstaande ontwikkelingen zijn door het rijk in geldbedragen voor de gemeente vertaald. Waar dit wel het geval is zijn de financiële gevolgen in onderstaand overzicht opgenomen.

Datum 11 januari 2017

Onderwerp	2016	2017	2018
Gemeentefonds:			
Uitvoering energie-audits (EED)	34.000		
Armoedebestrijding onder ouderen		35.000	35.000
Correctie verdeelsystematiek	-86.000		
Integratie-uitkering sociaal domein		441.000	pm
Armoedebestrijding kinderen		584.000	584.000
Brede impuls combinatiefuncties/buurtsportcoaches		-4.000	
Beter Benutten / Tour de Force	125.000		
Verhoogde asielinstroom	452.000		
Definitieve uitkering Wmo en MO 2015	-42.000		
	483.000	1.056.000	619.000
Uitgaafbudgetten:			
Uitvoering energie-audits (EED)	-34.000		
Armoedebestrijding onder ouderen		-35.000	-35.000
Integratie-uitkering sociaal domein		-441.000	pm
Armoedebestrijding kinderen		-584.000	-584.000
Beter Benutten / Tour de Force	-125.000		
Verhoogde asielinstroom	pm		
	-159.000	-1.060.000	-619.000
Totaal resultaat	**324.000**	**-4.000**	**0**

Communicatie
Niet van toepassing.

Vervolg
De budgettaire gevolgen voor het jaar 2016 worden verwerkt in de jaarrekening 2016 en de gevolgen voor 2017 en verder nemen wij mee bij de behandeling van de eerste beleidsrapportage 2017 en / of de komende perspectiefnota.

Openbaarheid
Openbaar.

Burgemeester en Wethouders van Zwolle,

de heer drs. H.J. Meijer, burgemeester

mevrouw mr. I. Geveke, secretaris

Zwolle

Jaargang

Kenmerk 31623

Onderwerp Uitkomsten decembercirculaire Gemeentefonds

De raad van de gemeente Zwolle;

Gelezen het voorstel van burgemeesters en wethouders, d.d. 17-01-2017

besluit:

Aldus besloten in de openbare vergadering van 13 februari 2017,

de voorzitter,

de griffier,

voorstel

Zwolle

Raadsplein besluitvormend

Datum 13 februari 2017

onderwerp	Beantwoording motie Zwolle duurzamer met groene daken
portefeuillehouder	Ed Anker
informant	Baarslag, Rienko (2706)
medeopstellers	Heideveld, Mark (2555)
afdeling	Ruimte en Economie
bijlagen	Voorstel: Informatienota beantwoording motie Zwolle duurzamer met groene daken Bijlage: M33 D66 - Zwolle duurzamer met groene daken

Voorgesteld besluit raad

1. De motie wordt door middel van deze informatienota afgedaan.

voorstel

Zwolle

Informatienota voor de raad

Datum 11 januari 2017

Onderwerp	Beantwoording motie Zwolle duurzamer met groene daken
Versienummer	4

Portefeuillehouder F. van As

Informant Rienko Baarslag / Mark Heideveld
Eenheid/Afdeling Fysiek domein / OWA / ECC
Telefoon 038 498 2706 / 038 498 2555
Email RJDW.Baarslag@zwolle.nl / M.Heideveld@zwolle.nl

Bijlagen Motie D66 Zwolle duurzamer met groene daken

Wij stellen u voor kennis te nemen van:

1. De motie wordt door middel van deze informatienota afgedaan.

Datum 11 januari 2017

Toelichting op het voorstel

Inleiding
In de raadsvergadering over de Perspectiefnota 2016-2020 op 20 juni 2016 hebben D66, Partij van de Arbeid, ChristenUnie en GroenLinks de motie 'Zwolle duurzamer met groene daken' ingediend. De indieners stellen dat het belang van groene daken reeds door veel partijen wordt gezien en deze ook zouden kunnen ondersteunen (waterschap en provincie). Dat groene daken een positieve bijdrage leveren aan waterbuffer, leefklimaat, hittestress, luchtkwaliteit, natuur, milieu en biodiversiteit.

Het college wordt gevraagd:
- Een verkenning te doen naar een subsidieregeling voor het aanleggen van groene daken;
- In overleg te gaan met partners als het waterschap en de provincie voor cofinanciering van deze subsidie.

In deze informatienota wordt aangegeven hoe wordt omgegaan met dit onderwerp.

Beantwoording
De gemeente Zwolle wil graag een groene en klimaatactieve stad zijn waarbij vroegtijdig klimaatadaptieve maatregelen worden genomen, waaronder groene daken. Dit staat in verschillende door de raad vastgestelde beleidsagenda's zoals de Agenda Duurzaamheid, de Wateragenda, de Groene Agenda en het Gemeentelijk Rioleringsplan en in de door ons behandelde concept- Woonvisie.

Groene daken kunnen in bepaalde gevallen een prima bijdrage leveren aan de vele beleids-doelstellingen, zoals hittestress verminderen, wateroverlast en droogte tegengaan en het verbeteren van het leefklimaat in de onze stad. Dit is afhankelijk van de doelstelling die per gebied kan verschillen. Om efficiënt en spaarzaam met onze middelen om te gaan, moeten we eerst verkennen welke klimaatadaptieve maatregelen het best passen bij de diverse gebiedsdoelstellingen.

Er zijn landelijk meerdere verkenningen gedaan op het vlak van groene daken. Er zijn twee belangrijke rapporten.

Ten eerste het onderzoek van Rioned/STOWA : groene daken, nader beschouwd (2015).
Hieruit blijkt dat:
- Afkoppelen in de tuin of ondergronds de beste oplossing blijkt voor het verminderen van water in de straat bij zware buien.
- Groene daken belangrijk zijn als er weinig ruimte is voor berging of als de bodem slecht doorlaatbaar is.
- Groene daken een stuk minder effectief zijn als het substraat al vol zit met water. In de zomer verdampt er relatief veel water waardoor en relatief snel weer ruimte ontstaat.
- Groene daken aanvullend op afkoppeling heel nuttig zijn, vooral voor stedelijk klimaat en biodiversiteit.
- Groene daken eigenlijk altijd gecombineerd moeten worden met een overloop in de tuin.

Ten tweede het rapport van Alterra Wageningen UR / Deltares januari 2016 (Alterra-rapport 2692) Groene Daken in Tilburg. Waarbij aanbevelingen worden gedaan aan de gemeente Tilburg over te betrekken aspecten bij opschaling van groene daken. Het rapport meldt dat alvorens groene daken te stimuleren het eerst van belang is een goede afweging te maken over de doelen, de maatregelen en

de doorlooptijd. Dit is wenselijk van uit zowel kosteneffectiviteit en efficiëntie, omdat de combinatie van type groendak en fysiek-ruimtelijke context (mogelijkheden van maatregelen op bodem-maaiveld-dak) bepaalt of er daadwerkelijk een bijdrage aan de lokale opgave kan worden gerealiseerd.

Om nader invulling te kunnen geven aan de motie willen we daarom de verkenning onderdeel laten uitmaken van de nu te ontwikkelen klimaatadaptatiestrategie. Een eerste stap is genomen door de oprichting van een ambtelijk klimaatadaptatieteam met als doel klimaatadaptatie verder te brengen.
De ruimtelijke aspecten van groene daken en gevels worden in de Groene Agenda belicht. Hierin wordt aangegeven dat met name groenarme en sterk versteende gebieden zoals Spoorzone, Assendorp en Hanzeland extra aandacht verdienen.

Vervolg
Het college realiseert zich dat het bij groene daken om meer gaat dan alleen de fysieke bijdrage aan bijvoorbeeld water vasthouden of verkoeling. Groene daken als mini-deltawerken in de haarvaten van de stad passen goed in het toekomstige beeld van het college voor Zwolle, waarin groen-blauwe structuren bijdragen aan een prettig leefklimaat, gezondheid, waterberging, verkoeling, recreatie, vastgoedwaarde enz. Het gaat daarbij ook om wat voor stad wil Zwolle zijn (identiteit).
Op dit moment werken wij aan een visie voor klimaatadapatie. Daarover gaan wij in het voorjaar (PPN) met u in gesprek.

Het voorstel voor (het onderzoeken van) een subsidieregeling voor groene daken vinden wij sympathiek. We realiseren ons echter ook dat onze middelen (zowel financieel als qua capaciteit) beperkt zijn. Om de gemeentelijke inzet zo effectief mogelijk te laten zijn, zetten wij in op de klimaatadaptatiestrategie, waarin we meer grip krijgen op de bijdrage van maatregelen (bijvoorbeeld groene daken), in welke gebied/buurt en hoe Zwolle klimaatactiviteit én veerkracht uitstraalt als DNA.
Wij verkennen de kansen voor groene daken binnen de Klimaatadaptatiestrategie. Een onderdeel daarvan zal zijn of en hoe we groene daken financieel willen en kunnen ondersteunen. Een subsidieregeling zou daar onderdeel van kunnen zijn, maar ook bijvoorbeeld een korting op leges.

Ondertussen stimuleren wij waar mogelijk de realisatie van groene daken, door particulieren te helpen met bijvoorbeeld kennis aanboren en het aandragen van bestaande subsidiemogelijkheden (zoals Groene loper). Binnen het netwerk Klimaat Actieve Stad willen wij waar mogelijk in gesprek gaan met tuin- en doe-het-zelf-centra over aanbod van specifieke producten en mogelijk stimuleringsacties.
Bij ruimtelijke ontwikkelingen/projecten/beheeractiviteiten en nieuwe (gemeentelijke) gebieds-ontwikkeling zal klimaatadapatie een standaard onderdeel worden van het gesprek. In eerste instantie zal dit zich vooral uiten in advies en inspiratie (bijvoorbeeld klimaatadaptatie in brochure bij uitgifte bouwkavels). Uiteindelijk zal dit zich vertalen in te maken afspraken (bijvoorbeeld grondoverkomst). Groene daken en gevels, als vorm, kunnen daar onderdeel van uitmaken.
Een bijvoorbeeld: samen met het waterschap wordt in de Aalanden met bewoners gewerkt aan het afkoppelen van hemelwater. Het is aan de bewoners een keuze te maken of zij hier groene daken bij willen inzetten of een andere maatregel.

Openbaarheid
De nota is openbaar.

Datum 11 januari 2017

Burgemeester en Wethouders van Zwolle,

de heer drs. H.J. Meijer, burgemeester

mevrouw mr. I. Geveke, secretaris

Zwolle

Jaargang

Kenmerk 31358

Onderwerp Beantwoording motie Zwolle duurzamer met groene daken

De raad van de gemeente Zwolle;

Gelezen het voorstel van burgemeesters en wethouders, d.d. 24-01-2017

besluit:

Aldus besloten in de openbare vergadering van 13 februari 2017,

de voorzitter,

de griffier,

D66 | Partij van de Arbeid | ChristenUnie Zwolle | GroenLinks

Motie Zwolle duurzamer met groene daken

Zwolle, juni 2016

De raad van de gemeente Zwolle in vergadering bijeen op 20 juni 2016, gelezen hebbende de Perspectiefnota 2016 -2020.

Overwegend dat:

- Overvloedig hemelwater en hittestress steeds grotere impact hebben op de leefbaarheid van steden en het probleem van overvloedig regenwater groter lijkt dan verwacht[1]
- Zwolle op 9 maart de City Deal Klimaatadaptatie tekende en Zwolle de ambitie heeft één van de koplopers te worden op het gebied van klimaatadaptatie
- Zwolle ook de ambitie heeft om de C02 uitstoot fors terug te dringen. Groene Daken bewezen effectief zijn, o.a. in het binden van C02 (en fijnstof)
- In veel Nederlandse gemeenten (o.a. Apeldoorn, 's Hertogenbosch, Leiden, Leeuwarden en Utrecht) subsidieregelingen bestaan om de aanleg van groene daken te bevorderen
- Zwolle, met AOC De Groene Welle, een ambitieuze school heeft waar expertise, opleiding en onderzoek op het gebied van groene daken beschikbaar is. Kennis die kan worden omgezet in ondernemerschap.
- Recent onderzoek van Rioned aantoont dat Groene Daken zeer effectief zijn voor het beheersen van de waterhuishouding [2]
- Onderzoek door Deltares aantoont dat vergoeding voor ecosysteemdiensten als Groene daken de toepassing daarvan versnelt[3]

Van mening dat:

- Ook veel andere partijen het belang van groene daken zien en zouden kunnen ondersteunen (waterschap, provincie)
- Groene daken een positieve bijdrage leveren aan waterbuffer, leefklimaat, hittestress, luchtkwaliteit, natuur, milieu en biodiversiteit.

[1] http://www.nrc.nl/next/2016/06/04/die-zware-stortbuien-komen-35-jaar-eerder-dan-was-1624194?utm_content=buffer662e3&utm_medium=social&utm_source=twitter.com&utm_campaign=buffer
[2] *www.riool.net/documents/10180/b3597110-cf86-470c-adc3-cdd5d8183937*
[3] https://www.deltares.nl/app/uploads/2014/12/Vergoeding-voor-ecosysteemdiensten-DEF.pdf

Vraagt het college:

- Een verkenning te doen naar een subsidieregeling voor het aanleggen van groene daken.
- In overleg te gaan met partners als het waterschap en de provincie voor cofinanciering van deze subsidie

En gaat over tot de orde van de dag.

Oswald van Dam	Frankwin Mussche	Remko de Paus	Michiel van Willigen
D66	PvdA	GroenLinks	ChristenUnie

voorstel

Zwolle

Raadsplein besluitvormend

Datum 13 februari 2017

onderwerp	Beantwoording Blauwgroene motie
portefeuillehouder	Filip van As
informant	Baarslag, Rienko (2706)
medeopstellers	
afdeling	Ruimte en Economie
bijlagen	Voorstel: Informatienota beantwoording Blauwgroene motie 1 Bijlage: M37 - Blauwgroene motie

Voorgesteld besluit raad

1. De motie wordt door middel van deze informatienota afgedaan.

voorstel

Zwolle

Informatienota voor de raad

Datum 17 januari 2017

Onderwerp	Beantwoording Blauwgroene motie
Versienummer	1

Portefeuillehouder F. van As

Informant Rienko Baarslag
Eenheid/Afdeling Fysiek domein OWA
Telefoon 038 498 2706
Email RJDW.Baarslag@zwolle.nl

Bijlagen Motie M-37 (ID 382)

Wij stellen u voor kennis te nemen van:

1. De motie wordt door middel van deze informatienota afgedaan.

Datum 17 januari 2017

Toelichting op het voorstel

Inleiding
In de raadsvergadering over de Perspectiefnota 2016-2020 op 20 juni 2016 hebben D66, Partij van de Arbeid en GroenLinks de “Blauwgroene motie” ingediend . De indieners stellen dat het van belang is de baten van groen en blauw goed te kunnen onderbouwen, dat dit als gereedschap (tool) behulpzaam kan zijn bij de integrale kwaliteit van stedelijke ontwikkelingen. Dat via een City-deal deze tool (TEEB-stad) op dit moment verder wordt ontwikkeld, gekoppeld aan de Atlas van Natuurlijk kapitaal. De gemeente Zwolle was al eerder betrokken via een leergroep bij de oorspronkelijke ontwikkeling van de tool.

Het college wordt gevraagd:
- Om de gemeente Zwolle opnieuw onderdeel te laten zijn van de ontwikkelingen die inzicht geven in de baten van groen en blauw;
- Zich daarvoor aan te sluiten bij de City-deal “Waarden van groen en blauw in de stad” en conform te handelen.

In deze informatienota wordt aangegeven hoe wordt omgegaan met dit onderwerp.

Beantwoording
De gemeente Zwolle wil graag een stad zijn, waar het groen en water op waarde geschat worden en waarbij deze functies integraal bijdragen aan onder meer waterveiligheid, klimaatadaptatie en een gezonde verstedelijking. Dit staat in verschillende door de raad vastgestelde beleidsagenda’s zoals de Wateragenda en de Groene Agenda.

Het op waarde zetten van groen en blauw is essentieel om volwaardig mee te doen in een evenwichtige, integrale en verantwoorde afweging van nieuwe ontwikkelingen in onze stad.
De TEEB-stad tool / Atlas Natuurlijk Kapitaal en de City-deal die hierover gesloten is, biedt perspectief op een nadere en nog betere onderbouwing van die waarde.

Zwolle heeft eerder meegedaan aan de Leergroep TEEB. We hebben in de begroting voor 2017 opgenomen om ons als stad bij de City-deal wederom aan te sluiten. Dit is door de portefeuillehouder ook gemeld tijdens de begrotingsbehandeling door de raad in november dit jaar. Dit werd met instemming ontvangen.

Vervolg
In 2017 sluiten we ons aan bij de City-deal “Waarden van groen en blauw in de stad”. We zullen de uitkomsten zoveel mogelijk toepassen bij de nieuwe ontwikkelingen in de stad.

Openbaarheid
De nota is openbaar.

Burgemeester en Wethouders van Zwolle,

voorstel

Datum 17 januari 2017

de heer drs. H.J. Meijer, burgemeester

mevrouw mr. I. Geveke, secretaris

Zwolle

Jaargang

Kenmerk 31359

Onderwerp Beantwoording Blauwgroene motie

De raad van de gemeente Zwolle;

Gelezen het voorstel van burgemeesters en wethouders, d.d. 24-01-2017

besluit:

Aldus besloten in de openbare vergadering van 13 februari 2017,

de voorzitter,

de griffier,

Blauwgroene Motie

De gemeenteraad van Zwolle in vergadering bijeen op 4 juli 2016, gelezen hebbende de Perspectiefnota 2016-2020.

Overwegend dat:

- Verschillende steden zich op 31 mei jl. zich via een Citydeal* committeerden aan de doorontwikkeling van de TEEB-Stad tool, gekoppeld aan de Atlas Natuurlijk Kapitaal.
- De gemeente Zwolle in een leergroep betrokken was bij de oorspronkelijke ontwikkeling van de TEEB-stad tool* en nog steeds activiteiten op dit gebied heeft.
- Groen een wezenlijke factor is in het stedelijk vestigingsklimaat.

Van mening dat:

- Waterveiligheid, klimaatadaptatie en gezonde verstedelijking integraal verbonden zijn.
- Het tijdens planvorming kunnen onderbouwen van de baten van groen en blauw, de integrale kwaliteit van stedelijke ontwikkelingen zal versterken.
- Het integraal opnemen van de groenblauwe waarden in ruimtelijke ontwikkelingen een mooie opmaat vormt richting de Zwolse omgevingsvisie.

Vraagt het college:

- Om de gemeente Zwolle opnieuw onderdeel te laten zijn van de ontwikkelingen die inzicht geven in de baten van groen en blauw.
- Zich daarvoor aan te sluiten bij de Citydeal 'waarden van groen en blauw in de stad' en conform te handelen.

Mark Oldengarm	Patrick Rijke	Eefke Meijerink
D66	GroenLinks	PvdA

*Citydeal waarden van groen en blauw: http://www.rvo.nl/actueel/nieuws/city-deal-waardeert-groen-en-blauw-de-stad

*TEEB = The Economics of Ecosystems and Biodiversity. Zie voor meer info http://degroenestad.nl/?s=teeb en www.teebstad.nl

Pre-advies

voorstel

Zwolle

Raadsplein besluitvormend

Datum 13 februari 2017

onderwerp	Uitvoering motie 46 - Alcoholhandhavings- en preventieplan (informatiepunt)
portefeuillehouder	Ed Anker
informant	Holtjer, Gerwin (2341)
medeopstellers	
afdeling	Fysieke Leefomgeving
bijlagen	Voorstel: Informatienota uitvoering motie 46 - Alcoholhandhavings- en preventieplan Bijlage: MO CU - Preventie en handhavingsplan alcohol

Voorgesteld besluit raad

Kennis te nemen van de uitvoering van motie 46 - Alcoholhandhavings- en preventieplan.

voorstel

Zwolle

Informatienota voor de raad

Datum

Onderwerp	uitvoering motie 46 - Alcoholhandhavings- en preventieplan
Versienummer	V1.0

Portefeuillehouder E. Anker

Informant G. Holtjer
Eenheid/Afdeling Publiekszaken/PU
Telefoon 038 498 2528
Email G.Holtjer@zwolle.nl

Bijlagen

Wij stellen u voor kennis te nemen van:

De uitvoering van motie 46 - Alcoholhandhavings- en preventieplan

Datum

Toelichting op het voorstel

Inleiding
De fracties van de ChristenUnie en het CDA hebben het college opgeroepen om:
- binnen de beschikbare budgetten een telefonisch en digitaal informatiepunt in te richten waar jongeren, ouders en de horeca informatie kunnen inwinnen over de geldende alcoholregels en melding kunnen maken van mogelijke overtredingen, en
- dit informatiepunt in de stad onder de aandacht te brengen, onder meer via maatschappelijke partners en de website van de gemeente.

Kernboodschap
De gemeentelijke website is aangepast en het Klantcontactcentrum fungeert als telefonisch informatiepunt waarbij doorgeschakeld wordt naar de betrokken medewerkers.

Toelichting
De regels over de verkoop van alcohol zijn opgenomen in de Drank- en Horecawet (DHW). Op 1 januari 2013 is deze wet gewijzigd, met als doel:

- het alcoholgebruik onder met name jongeren terug te dringen;
- alcoholgerelateerde verstoringen van de openbare orde te voorkomen; en
- de regelgeving voor horecaondernemingen te verminderen.

Met de wetswijziging is het toezicht van de Minister (lees: de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit) bovendien overgegaan naar de gemeenten.

Sinds deze decentralisering informeert de gemeente Zwolle haar burgers en bedrijven over de toepasselijke regels van de Drank- en Horecawet. Dit gebeurt hoofdzakelijk via:

- de gemeentelijke website;
- tijdens de gesprekken met aanvragers van Drank- en Horecavergunningen; en
- bij de uitvoering van Toezicht- en Handhaving op de Drank en Horecawet.

In de praktijk is gebleken dat vragen, klachten en meldingen over mogelijke overtredingen van de Drank- en Horecawet al via bestaande kanalen (telefonisch, post en het algemene e-mailadres van de gemeente) bij de gemeente binnenkwamen. Deze worden rechtstreeks doorgezet naar de betrokken medewerkers en deze werkwijze werkt goed.
Op basis van de motie is bekeken hoe, binnen de beschikbare budgetten, tot een informatiepunt kan worden gekomen.

De mogelijkheden hiertoe zijn gevonden binnen een aanpassing van de gemeentelijke website. Zo worden onderwerpen over de Drank- en Horecawet en aanverwante regels zoveel mogelijk gebundeld op de gemeentelijke website. Het uitgangspunt hierbij is om informatie die verband houdt met de Drank- en Horecawet (van vergunningverlening, toezicht en handhaving, tot aan lokale beleidskeuzes en actualiteiten), beschikbaar te stellen voor inwoners en ondernemers en zo centraal mogelijk.
Bovendien is het specifiek mogelijk gemaakt om meldingen in relatie tot alcoholwetgeving in te dienen. Dit is mogelijk via een digitaal meldingsformulier op de gemeentelijke website. Deze digitale meldingsformulieren gebruikt de gemeente ook al voor het melden van o.a. afval en geluidsoverlast. Deze meldingen worden intern doorgezet en behandeld, zoals dit ook met andere meldingen gebeurt.

Datum

Hiermee is, naast de bestaande kanalen, een extra mogelijkheid geboden voor het indienen van mogelijke overtredingen van alcoholwetgeving.

Consequenties
N.v.t.

Communicatie
Betrokken partners worden geattendeerd op de uitgevoerde aanpassingen.

Vervolg
N.v.t.

Openbaarheid
Ja

Burgemeester en Wethouders van Zwolle,

de heer drs. H.J. Meijer, burgemeester

mevrouw mr. I. Geveke, secretaris

Zwolle

Jaargang

Kenmerk 31379

Onderwerp Uitvoering motie 46 - Alcoholhandhavings- en preventieplan (informatiepunt)

De raad van de gemeente Zwolle;

Gelezen het voorstel van burgemeesters en wethouders, d.d. 24-01-2017

besluit:

Aldus besloten in de openbare vergadering van 13 februari 2017,

de voorzitter,

de griffier,

Motie

Alcoholhandhavings- en preventieplan

Betreft: informatiepunt alcoholhandhaving en -preventie

De raad van de gemeente Zwolle in vergadering bijeen op maandag 25 augustus 2014,
gelezen het Alcoholhandhavings- en preventieplan,

overwegende dat

- de gemeente samen met onder meer jongeren, ouders, horeca en paracommerciële instellingen wil optrekken in het tegengaan van alcoholgebruik op jonge leeftijd,
- de gemeente volgens het alcoholhandhavings- en preventieplan wil "handhaven bij horeca en paracommerciële instellingen waar nodig",
- met de decentralisatie van het toezicht op de Drank- en Horecawet de klachtenlijn van de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit als mogelijk meldpunt voor bijvoorbeeld ouders, jongeren, consumenten, horeca en paracommerciële instellingen voor overtredingen van de Drank- en Horecawet is komen te vervallen,

van mening dat

- het van belang is dat jongeren, ouders, horeca en paracommerciële instellingen, maar ook andere mensen en organisaties een centraal punt hebben om informatie in te winnen over regelgeving rond alcoholverkoop en -gebruik,
- het van belang is dat jongeren, ouders, horeca en paracommerciële instellingen melding kunnen maken van overtredingen van de Drank- en Horecawet zodat de gemeente "waar nodig" gericht kan handhaven,

roept het college op om

- binnen de beschikbare budgetten een telefonisch en digitaal informatiepunt in te richten waar jongeren, ouders en de horeca informatie kunnen inwinnen over de geldende alcoholregels en melding kunnen maken van mogelijke overtredingen,
- dit informatiepunt in de stad onder de aandacht te brengen, onder meer via maatschappelijke partners en de website van de gemeente,

en gaat over tot de orde van de dag.

Johannes de Vries

ChristenUnie

Judith Compagner
CDA

voorstel

Zwolle

Raadsplein besluitvormend

Datum 13 februari 2017

onderwerp	Afhandeling motie schoolzuster
portefeuillehouder	Jan Brink
informant	Dollekamp, Jan-Willem (4116)
medeopstellers	Slagman - Duthler, Yolande
afdeling	Maatschappelijke Ontwikkeling
bijlagen	Voorstel: Informatienota Afhandeling motie schoolzuster Bijlage: M33 - Schoolzuster

Voorgesteld besluit raad

Wij stellen u voor kennis te nemen van:
neemt kennis van de uitvoering motie schoolzuster

voorstel

Zwolle

Informatienota voor de raad

Datum 24 januari 2017

Onderwerp	Afhandeling motie schoolzuster
Versienummer	V2.0

Portefeuillehouder Jan Brink

Informant J.W. Dollekamp
Eenheid/Afdeling Ontwikkeling/OW
Telefoon 038 498 4116
Email JW.Dollekamp@zwolle.nl

Bijlagen 1. Motie schoolzuster

Wij stellen u voor kennis te nemen van:

neemt kennis van de uitvoering motie schoolzuster

Datum 24 januari 2017

Toelichting op het voorstel

Inleiding
Bij de Perspectiefnota 2016-2019 heeft de raad de motie schoolzuster aangenomen. De motie vroeg ons te overleggen met scholen en zorgverzekeraars over het verrichten van medische handelingen bij leerlingen en de mogelijke rol van wijkverpleegkundigen daarbij.

Kernboodschap
In samenspraak met de Zwolse schoolbesturen PO en VO constateren wij het volgende:
1. Binnen het kader van passend onderwijs willen de Zwolse scholen zoveel mogelijk kinderen in het regulier onderwijsproces een kans geven. Dus ook kinderen met een medische ondersteunings-behoefte. Tegelijk staan de schoolbesturen op het standpunt dat medische handelingen niet door scholen gedaan zouden moeten worden. Dit is in lijn met adviezen van de landelijke PO en VO Raden (https://www.passendonderwijs.nl/brochures/handreiking-medisch-handelen).
2. Het overgrote deel van de medewerkers van Zwolse scholen verricht geen medische handelingen, met uitzondering van noodsituaties. In levensbedreigende situaties wordt wel ingegrepen (b.v. een allergische reactie bij leerlingen met suikerziekte). In zo'n situatie is niet de Wet BIG van toepassing, maar geldt de algemene burgerplicht om te helpen naar beste weten en kunnen. Meestal zijn de conciërges (of andere BHV'ers) hiervoor opgeleid en aangewezen. Altijd zijn hierover afspraken gemaakt met de betrokken leerling en ouders. In de meeste gevallen gaat het hierbij om leerlingen met b.v. diabetes. In dit soort noodsituaties biedt een 'schoolzuster' ook geen oplossing.
In een klein aantal gevallen verrichten leraren wel medische handelingen. De Wet BIG (artikel 35) biedt hier onder voorwaarden de mogelijkheid voor. De betreffende medewerkers zijn hiervoor dan ook speciaal opgeleid. Medewerking van leerkrachten is altijd vrijwillig. Zij kunnen niet worden verplicht om mee te werken aan het verrichten van medische handelingen. Vaker hebben ouders via een PGB de noodzakelijke zorg voor hun kind geregeld met een bevoegde zorgverlener.
3. Sommige scholen faciliteren leerlingen wel door opbergruimte voor medicijnen en spullen te bieden en eventueel een ruimte waar voldoende privacy gewaarborgd is (b.v. voor spuiten insuline). Leerlingen en ouders zijn zelf verantwoordelijk voor het gebruik.
4. Scholen constateren na de invoering van passend onderwijs geen toename van leerlingen waarbij medische handelingen moeten worden verricht. Wel zien zijn een lichte toename van leerlingen die ondersteunende handelingen of voorzieningen nodig hebben bijvoorbeeld omdat ze b.v. rolstoelafhankelijk zijn. Dit betreft echter geen voorbehouden medische handelingen conform de Wet BIG.

Consequenties
Op grond van de inventarisatie concluderen wij dat leerkrachten of andere schoolwerkers op Zwolse PO en VO scholen slechts bij uitzondering medische handelingen verrichten conform de Wet BIG. We constateren geen toename vanwege de invoering van passend onderwijs. Schoolbesturen en gemeente willen wel gezamenlijk borgen dat dit veilig en verantwoord gebeurt en blijft gebeuren. Maar dit is vooral maatwerk waarvoor in overleg met ouders, jeugdgezondheidszorg en sociale wijkteams veelal een passende oplossing gevonden kan worden. Wel blijven we de ontwikkelingen op dit gebied volgen teneinde het medische handelingen op school te laten verrichten door daartoe opgeleide en bevoegde personen.

Datum 24 januari 2017

Communicatie
Wij hebben ons laten informeren door het Bloz. Omgekeerd is het Bloz geïnformeerd over deze informatienota. Gezamenlijk bespreken we met de jeugdgezondheidszorg en sociale wijkteams hoe we een veilige en verantwoorde praktijk op scholen kunnen (blijven) borgen en scholen zo nodig op maat kunnen ‘ontzorgen’ bij het verrichten van noodzakelijke medische handelingen bij leerlingen.

Openbaarheid
Dit voorstel is openbaar.

Burgemeester en Wethouders van Zwolle,

de heer drs. H.J. Meijer, burgemeester

mevrouw mr. I. Geveke, secretaris a.i.

Zwolle

Jaargang

Kenmerk 31621

Onderwerp Afhandeling motie schoolzuster

De raad van de gemeente Zwolle;

Gelezen het voorstel van burgemeesters en wethouders, d.d. 24-01-2017

besluit:

Aldus besloten in de openbare vergadering van 13 februari 2017,

de voorzitter,

de griffier,

D66

Motie "schoolzuster"

Zwolle, 15 juni 2015

De raad van de gemeente Zwolle in vergadering bijeen op maandag 15 juni 2015, gelezen hebbende de PPN 2016 -2019 van de gemeenteraad:

Overwegende dat:

- Voor de opgaven van jeugdbeleid een goede aansluiting tussen de inzet van scholen voor passend onderwijs en de inzet van gemeente en partners op het gebied van jeugdhulp van groot belang is.
- In 2014 door de gemeente in samenspraak met scholen een start is gemaakt met ontwikkelingsagenda's passend onderwijs/jeugdhulp.
- We hierbij voortbouwen op de resultaten van het project Doorontwikkeling Netwerk Jeugd en Gezin, dat per 1 januari 2015 onderdeel is geworden van de sociale wijkteams.
- De gemeenteraad van Zwolle in de motie van 1 juni 2015 heeft onderschreven dat betrokkenheid van diverse partijen, zoals sociale wijkteams bij (brede) scholen een ononderbroken leerlijn bij kinderen stimuleert.
- Het zonder BIG-registratie uitvoeren van medische handelingen kan leiden tot claims en daarom door de onderwijsbonden wordt afgeraden deze handelingen door leerkrachten te laten uitvoeren.
- De samenwerking tussen wijkverpleegkundige en sociaal wijkteams reeds is geïntensiveerd,

Van mening dat:

- Verbinding van scholen met de wijk en met het wijkteam bijdraagt aan een veilige leef- en leeromgeving voor kinderen.
- In voorkomende gevallen ook medische zorg op school bijdraagt aan een veilige leef- en leeromgeving voor kinderen.
- Passend onderwijs niet mag betekenen dat leerkrachten taken als medische zorg voor hun rekening moeten nemen. Deze specifieke zorg voor kinderen dient door professionals te worden uitgevoerd.
- Regelmatige aanwezigheid van een wijkverpleegkundige op school hier een goede mogelijkheid voor biedt.
- Leerkrachten ontzorgd dienen te worden daar waar het gaat om specifieke zorg, zodat zijn hun aandacht en professie kunnen inzetten voor hun taak van lesgeven.

Vraagt het college:

In overleg te treden met scholen en de zorgverzekeraar over de mogelijkheid om een beroep te doen op de expertise van de wijkverpleegkundige , om medische handelingen/zorg aan kinderen op scholen op een verantwoorde manier in te richten.

Henk Schippers

D66

Voor: D66, ChristenUnie, PvdA, SP en GroenLinks

Aangenomen 15-06-2015

voorstel

Zwolle

Raadsplein besluitvormend

Datum 13 februari 2017

onderwerp	Transitieteam leegstand
portefeuillehouder	Rene de Heer
informant	Groot, Lisa de (2454)
medeopstellers	
afdeling	Human Resources
bijlagen	Voorstel: Informatienota Transitieteam Leegstand

Voorgesteld besluit raad

Kennis te nemen van de succesvolle uitkomsten van de pilot met het Transitieteam Leegstand.

voorstel

Zwolle

Informatienota voor de raad

Datum 24 januari 2017

Onderwerp	Transitieteam Leegstand
Versienummer	

Portefeuillehouder R. de Heer

Informant P.E. de Groot
Eenheid/Afdeling Advies en Faciliteiten/AF
Telefoon 038 498 2454
Email PE.de.Groot@zwolle.nl

Bijlagen

Wij stellen u voor kennis te nemen van:

- De succesvolle uitkomsten van de pilot met het Transitieteam Leegstand.

Datum 24 januari 2017

- Toelichting op het voorstel

Inleiding
Transformatie van leegstaande gebouwen vindt volop plaats in Zwolle. De gemeente maakt transformatie mogelijk, mede dankzij het Transitieteam. De werkzaamheden van dit team zijn inmiddels goed ingebed in de lijnorganisatie, bijvoorbeeld bij het gidsteam en in het vernieuwde proces voor nieuwe ruimtelijke initiatieven. In het coalitieakkoord stond de ambitie om leegstand actief aan te pakken. In het voorjaar van 2015 heeft uw raad ingestemd met de oprichting van een Transitieteam. Het ging hierbij om een pilot. Deze nota informeert u over de succesvolle bijdrage die de pilot heeft geleverd aan de aanpak van leegstand en transformatie van gebouwen.

De aanleiding voor deze pilot waren vijf (organisatorische) verbeterpunten als het gaat om de aanpak van leegstand. Deze punten staan beschreven in de notitie ‘Leegstand als kans!’ uit december 2014.

- Explicietere aanduiding van gebieden en sectoren waar de vraagstukken het grootst zijn.
- Vergroting van de interne afstemming tussen de verschillende thema’s die te maken hebben met leegstand en transitie.
- Versterken van de match tussen vraag en aanbod van beschikbare ruimte vanuit een ‘kansenperspectief’.
- Actiever experimenteren met vernieuwende instrumenten: uitnodigen en faciliteren.
- Vergroten pro-activiteit van de gemeentelijke rol bij (tijdelijke) ruimtelijke initiatieven gericht op het terugdringen van leegstand.

Het afgelopen jaar is de leegstandsopgave veel meer een transformatieopgave geworden. Waar leegstand een probleem is, is transformatie een kans. Bij transformatie van gebouwen gaat het om kansen en mogelijkheden voor ander gebruik. De visie op transformatie van kantoren naar woningen ‘Zwolle Transformeert’ getuigt hiervan. Veel mensen, buiten en binnen de gemeentelijke organisatie zijn doordrongen van deze kansen en zetten zich met enthousiasme in voor transformatie. Het transitieteam heeft zich gericht op de transformatie van gebouwen.

Kernboodschap
De pilot is succesvol geweest. Er vindt volop transformatie plaats. De visie ‘Zwolle Transformeert’, waar het Transitieam aan meegewerkt heeft, heeft daar een verdere boost aan gegeven. Deze visie is in de zomer ter informatie naar uw raad gestuurd. De visie beschrijft vier prioritaire gebieden voor de transformatie van kantoren naar woningen: binnenstad, singel, Oosterenk en Hanzeland. In deze gebieden is de opgave groot, maar ook de kans voor succesvolle transformatie. Deze visie is zeer positief ontvangen door ontwikkelaars en op social media. De visie getuigt ook van het feit dat de leegstandsopgave veel meer een transformatie-opgave is geworden. In de gebieden die de visie ‘Zwolle Transformeert’ noemt, is de gemeente uitnodigend naar particulieren om te transformeren en omarmt de gemeente het experiment. De visie sluit mooi aan op bijvoorbeeld de gebiedsontwikkeling in de Spoorzone.

Het afgelopen jaar is er voor 38 initiatieven voor transformatie van bedrijfsruimte en kantoren naar woningen een vergunning verleend. Deze initiatieven zijn verspreid over de stad en varieren in omvang. Het gaat om de transformatie naar een aantal appartementen, bijvoorbeeld aan de

Thorbeckegracht, de Oude Vismarkt, de Grote Markt en de Bredesteeg, maar ook om grote transformaties, zoals het geval is bij Les Pavillons, in Hanzeland.
Er lopen nu zes concept-aanvragen voor grotere transformaties. Naast deze transformaties van kantoren naar woningen, hebben we ook nieuwe matches gemaakt tussen leegstaande panden en initiatieven. Denk hierbij aan het Broerenkwartier, waar leegstaande panden tijdelijk zijn gevuld door afspraken te maken met verhuurders over tijdelijke verhuur en tarieven.

Het Transitieteam heeft aan de oppervlakte gebracht dat er veel mensen binnen en buiten de gemeentelijke organisatie betrokken zijn bij de transformatieopgave. Hierdoor heeft het Transitieteam het denken in kansen voor leegstand verder aangewakkerd. Het Transitieteam heeft door de organisatie van netwerkbijeenkomsten eraan bijgedragen dat het netwerk verbeterd is, de rollen van spelers en betrokken in dit proces duidelijker zijn geworden waardoor de informatievoorziening beter en soepeler verloopt. Dankzij het Transitieteam wordt er nu gewerkt aan de verbetering van de digitale informatievoorziening over transformatieinitiatieven. Daarnaast heeft het team door onder andere gebruik van Facebookpagina informatie opgehaald over nieuwe initiatieven.

Het Transitieteam is betrokken geweest bij de oprichting van het gidsteam dat nu een reguliere rol vervuld in de organisatie. Het gidsteam is onderdeel van het programma Initiatiefrijk Zwolle. Bij het gidsteam komen initiatieven uit de stad binnen. Het team helpt om maatschappelijke initiatieven uit de stad verder te brengen. Daarnaast heeft het gidsteam een rol om terugkerende belemmeringen te signaleren en te agenderen. De informatie die door het Transitieteam is verzameld is ingebracht in het gidsteam. Het gidsteam is inmiddels zelf goed vindbaar en zichtbaar.

Niet alleen is het netwerk verbeterd, ook is de werkwijze voor de begeleiding van nieuwe ruimtelijke initiatieven (zoals transformaties van kantoren) geevalueerd. Uit deze evaluatie kwamen verbeterpunten voor het proces zelf en voor de sturing op het proces. De leegstands- en transformatieopgave is nu ingebed in het geactualiseerde werkproces voor ruimtelijke initiatieven. Ook maakt de nieuwe werkwijze duidelijk hoe het gidsteam, dat zich op allerhande initiatieven richt, zich verhoudt tot nieuwe ruimtelijke initiatieven. Deze nieuwe werkwijze wordt binnenkort operationeel. Hierdoor is aandacht voor leegstand structureel geïntegreerd in de organisatie.

De accountmanagers van de gemeente Zwolle hebben een uitgebreid netwerk in de stad. Zij werken voortdurend aan een goed zicht op leegstand in de stad en mogelijke vestigers. Zij zetten zich ervoor in om initiatieven te verbinden met geschikte locaties. Zij helpen bedrijven met het doorlopen van de juiste procedures en zijn betrokken bij het werkproces ruimtelijke initiatieven.

Een voorbeeld hiervoor is de transformatie van Les Pavillons aan de Noordzeelaan. De kantoren Paris en Lyon stonden al geruime tijd leeg. Deze kantoren worden getransformeerd naar 114 huurwoningen. Initiatiefnemer Van der Horst heeft via de accountmanager kantoren contact gelegd met de gemeente Zwolle. Door het verbeterde interne netwerk konden snel en makkelijk de juiste disciplines aan tafel komen om dit initiatief mogelijk te maken, aansluitend bij de gewenste werkwijze.

Een ander voorbeeld is Brainz, dat eind maart de deuren opent aan het Lubeckplein 68. Dit pand staat al heel lang leeg. Sinds de oplevering is het heel even verhuurd geweest. Brainz is een samenwerking van Citydeveloper-s, Windesheim, de gemeente Zwolle en de provincie Overijssel. In Brainz ontmoeten studenten, ondernemers en overheid elkaar om samen te werken en kennis uit te wisselen. De wens

Datum 24 januari 2017

om dit pand te benutten voor innovatie en ontmoeting leefde al lang. Door verbetering van het interne en externe netwerk kwamen de juiste personen aan tafel.

Daarnaast is er gewerkt aan een Leegstandskaart. Deze kaart moet inzichtelijk maken waar er leegstand is van kantoren in de gemeente. Hiervoor is het nodig dat de bestanden waarop de kaart is gebaseerd, actueel is. De afgelopen tijd is er gewerkt aan de actualisatie van de BAG. GBLT en gemeente Zwolle werken samen in een kwaliteitsteam om ervoor te zorgen dat de kwaliteit van gegevens geborgd wordt, zodat de koppeling van het WOZ-bestand aan de BAG goed verloopt. Voor 1 maart 2017 moet GBLT aansluiten op de landelijke voorziening WOZ. Als dat gebeurd is, zijn de bestanden van BAG en WOZ gekoppeld. Vervolgens kan de registratie van bedrijven bij de Kamer van Koophandel gekoppeld worden aan deze bestanden. Zo komt er een actuele leegstandskaart, met onderscheid in zekere leegstand en mogelijke leegstand. De laatste categorie wordt gecontroleerd in overleg tussen gegevensbeheerders en accountmanagers.

Consequenties
De transformatieopgave krijgt op veel plekken in de stad vorm. Er zijn veel initiatiefnemers die willen transformen. De gemeente faciliteert hierin. Het Transitieteam was ingesteld om deze initiatieven verder te helpen, de informatievoorziening en de interne afstemming te verbeteren. Het afgelopen jaar is de transitieopgave goed ingebed in de reguliere processen en netwerken. De pilot kan dus afgerond worden.

Openbaarheid
Deze informatienota is openbaar.

Burgemeester en Wethouders van Zwolle,

de heer drs. H.J. Meijer, burgemeester

Zwolle

Jaargang

Kenmerk 31502

Onderwerp Transitieteam leegstand

De raad van de gemeente Zwolle;

Gelezen het voorstel van burgemeesters en wethouders, d.d. 31-01-2017

besluit:

Aldus besloten in de openbare vergadering van 13 februari 2017,

de voorzitter,

de griffier,

voorstel

Zwolle

Raadsplein besluitvormend

Datum 13 februari 2017

onderwerp	Proces en verslag voorgenomen pilot beheer openbare ruimte Berkum
portefeuillehouder	Filip van As
informant	Ekhart, Rutger (2975)
medeopstellers	Valkeman, Hanneke (2279) Wiegers - van Wijhe, Monique (2683)
afdeling	Beheer Openbare Ruimte
bijlagen	Voorstel: Informatienota proces en verslag voorgenomen pilot beheer openbare ruimte Berkum

Voorgesteld besluit raad

Kennis te nemen van het verslag en de procesbeschrijving van de voorgenomen pilot beheer openbare ruimte Berkum

voorstel

Zwolle

Informatienota voor de raad

Datum 31 januari 2017

Onderwerp	proces en verslag voorgenomen pilot beheer openbare ruimte Berkum
Versienummer	

Portefeuillehouder Filip van As

Informant Rutger Ekhart / Monique Wiegers
Afdeling ECW
Telefoon 2975 / 2683
Email r.ekhart@zwolle.nl, m.wiegers@zwolle.nl

Wij stellen u voor kennis te nemen van:

Verslag en procesbeschrijving van de voorgenomen pilot beheer openbare ruimte Berkum

Datum 31 januari 2017

Inleiding
Tijdens een wijkdialoog eind 2015 ageerde een grote groep wijkbewoners in Berkum tegen de aanpak ‘van struik naar gras’ als gevolg van bezuinigingen op het beheer van de openbare ruimte. In de daaropvolgende wijkdialoog is uitgebreid gesproken over het beheer van de openbare ruimte, zijn mogelijkheden voor bezuinigingen verkend en hebben bewoners prioriteiten kunnen aangeven.
We concludeerden toen met de wijkvereniging dat we het niet hadden over de invulling van de bezuinigingen, maar over welke prioriteiten er gesteld worden bij de inzet van de beschikbare middelen als geheel. Op basis hiervan is met de wijkvereniging besloten om gezamenlijk (Gemeente, ROVA en de bewoners) een pilot voor te bereiden waarbij de bewoners direct meebeslissen over de inzet van de jaarlijkse beheergelden voor de openbare ruimte in de wijk.

Kernboodschap
Het bestuur van de wijkvereniging, Rova en de gemeente hebben de afgelopen periode samen onderzocht hoe de pilot wordt vormgegeven:

- Over welk gebied hebben we het?
- Gaat het vooral over meebeslissen of ook om mee onderhouden?
- Hoe lang duurt de pilot en hoe evalueren we?
- Welke onderdelen van het beheer nemen we wel en niet mee (groen, wegen, water, etc)?.
- Op welke manier kunnen bewoners prioriteiten stellen en welke ondersteuning en advies hebben ze daarbij nodig van de gemeente en Rova?

Een belangrijke voorwaarde voor ons was dat er voldoende draagvlak en betrokkenheid vanuit de wijk is om de pilot uit te voeren. Keuzes over het beheer van de openbare ruimte moeten breed worden gedragen en niet door een kleine groep bewoners worden genomen. In verschillende verkennende gesprekken die zijn gevoerd met de wijkvereniging (ca. 90% van de bewoners is lid) zijn afspraken gemaakt over draagvlak. Het bestuur van de wijkvereniging heeft het op zich genomen om bewoners te betrekken. Omdat Berkum verdeeld is in zes buurten met ieder haar eigen karakter, is door de wijkvereniging gezocht naar betrokkenen uit de verschillende buurten van Berkum.

Op een bijeenkomst op 30 juni 2016 hebben de gemeente en ROVA informatie gegeven over hoe de wijk op dit moment technisch wordt beheerd. We hebben samen met de wijkvereniging en een aantal bewoners uit de wijk de uitgangspunten voor de pilot verkend. Daarbij heeft adviseur Thijs Harmsen zijn ervaring op het gebied van zelfsturing van het beheer van de openbare ruimte met bewoners gedeeld. Hij is projectleider en begeleider geweest van een vergelijkbare pilot in Rhoon Noord, een gemeente bij Rotterdam, en houdt zich veel bezig met de “Right to Challenge” op zowel sociaal en fysiek gebied.

Tijdens de bijeenkomst van juni 2016 bleek dat het de wijkvereniging ondanks meerdere pogingen en veel inzet niet was gelukt om voldoende bewoners te mobiliseren om mee te denken over de pilot. De conclusie van het bestuur van de wijkvereniging en de aanwezige bewoners was dat de urgentie niet groot genoeg is voor de buurtbewoners om er energie in te steken. De tevredenheid over het huidige beheer is “te” groot. In Rhoon Noord was dat wel een duidelijke urgentie, omdat de tevredenheid over de kwaliteit van de openbare ruimte laag was en de overlast in de wijk groot.

We hebben daarom met het bestuur van de wijkvereniging besloten om de pilot niet te starten, maar om wel in te steken op meer samenwerking.

Ondanks dat de pilot niet doorgaat, hebben de contacten tussen de wijkvereniging, de gemeente en Rova veel positiefs opgeleverd:

- De onderlinge relatie is verbeterd en de lijntjes zijn verkort.
- Het bestuur van de wijkvereniging en de kleine groep bewoners die zich wel had aangemeld hebben een beeld en begrip gekregen van hoe de gemeente en Rova het beheer van de openbare ruimte in de wijk uitvoeren en welke keuzes daarin worden gemaakt. We leren daarvan om meer aan bewoners te laten zien waarom we welke keuzes maken en hoe we het beheer uitvoeren.

Consequenties

Een pilot waarbij bewoners het beheer van de openbare ruimte overnemen gaat niet van start in Berkum bij gebrek aan draagvlak en werkkracht.
Ten aanzien van de bezuiniging “van struik naar gras” is in de begroting 2017 besloten om een deel van de bezuiniging anders in te vullen. Hierdoor is op een aantal locaties in de stad de ombouw niet doorgegaan. Ook in Berkum worden de struiken gehandhaafd op de plekken waar bewoners veel weerstand hadden tegen de omvorming naar gras.

Communicatie

Bewoners worden door de wijkvereniging Berkum en gemeente op de hoogte gebracht door een bericht in de wijkkrant en op de website van zowel de gemeente als van de wijkvereniging.

Vervolg

In het licht van onze visie op het beheer van de openbare ruimte (we beheren naast duurzaam ook samen met bewoners en op maat) zijn we steeds op zoek naar nieuwe methodes om bewoners te betrekken bij het stellen van prioriteiten in het beheer van de openbare ruimte en het bieden van maatwerk per wijk. Dat doen we ook op andere manieren dan met de beoogde pilot, maar als er aanleiding en draagvlak is in een andere buurt van Zwolle dan willen we graag ervaring opdoen met zelfsturing door bewoners. In de contacten met wijkverenigingen en andere organisaties blijven we de mogelijkheden actief zoeken. Daar staat tegenover dat zelf meebeslissen over de inzet van de beheergelden geen doel op zich is, er moet wel behoefte aan zijn bij bewoners.

Openbaarheid

Deze informatienota is openbaar.

Burgemeester en Wethouders van Zwolle,

de heer drs. H.J. Meijer, burgemeester

mevrouw mr. I. Geveke, secretaris

Zwolle

Jaargang

Kenmerk 32176

Onderwerp Proces en verslag voorgenomen pilot beheer openbare ruimte Berkum

De raad van de gemeente Zwolle;

Gelezen het voorstel van burgemeesters en wethouders, d.d. 31-01-2017

besluit:

Aldus besloten in de openbare vergadering van 13 februari 2017,

de voorzitter,

de griffier,

voorstel

Zwolle

Raadsplein besluitvormend

Datum 13 februari 2017

onderwerp	Stand van zaken OV-chipkaartpoortjes station Zwolle
portefeuillehouder	Ed Anker
informant	Dijkhuizen, Cees (4007)
medeopstellers	
afdeling	Ruimte en Economie
bijlagen	Voorstel: Informatienota Stand van zaken OV-chipkaartpoortjes station Zwolle Bijlage: Evaluatie Poortjes op station Zwolle door NS (december 2016) Bijlage: Overzicht Interwijkpassages station Zwolle (december 2016)

Voorgesteld besluit raad

Wij stellen u voor kennis te nemen van:
Kennisnemen van de stand van zaken in de uitvoering van het Afsprakenkader voor de ingebruikname van OV-chipkaartpoortjes op station Zwolle.

voorstel

Zwolle

Informatienota voor de raad

Datum 26 januari 2017

Onderwerp	Stand van zaken OV-chipkaartpoortjes station Zwolle
Versienummer	V2.1

Portefeuillehouder E.W. Anker

Informant C.H. Dijkhuizen
Afdeling Ruimte & Economie / OW
Telefoon 038 498 4007
Email C.Dijkhuizen@zwolle.nl

Bijlagen
1. Evaluatie Poortjes op station Zwolle door NS (december 2016)
2. Overzicht Interwijkpassages station Zwolle (december 2016)

Wij stellen u voor kennis te nemen van:

Kennisnemen van de stand van zaken in de uitvoering van het Afsprakenkader voor de ingebruikname van OV-chipkaartpoortjes op station Zwolle.

Datum 26 januari 2017

Toelichting op het voorstel

Inleiding
NS en Arriva hebben vanaf juni 2016 de OV-chipkaartpoortjes op station Zwolle in gebruik genomen. Door de raad is op 7 december 2015 ingestemd met de maatwerkafspraken die met NS zijn gemaakt over het gebruik van deze poortjes. Deze maatwerkafspraken zijn ingegeven vanwege het belang van de voetgangerstunnel voor passages tussen de noord- en zuidzijde van het station (interwijk). De stand van zaken met betrekking tot deze afspraken wordt in deze informatienota toegelicht. Dit is de tweede halfjaarlijkse informatienota sinds ondertekening van het Afsprakenkader.

Kernboodschap
Met het Afsprakenkader over de OV-chipkaartpoortjes in Zwolle is beoogd het gastvrije karakter van station Zwolle te waarborgen. De poortjes zijn nu ruim een half jaar in gebruik. NS verspreidt op aanvraag een passagepas onder omwonenden en bedrijven die de stationsdoorgang willen passeren en niet beschikken over een OV-chipkaart. De effecten van de poortjes zijn gemonitord. Gelet op de door NS geleverde informatie over het aantal uitgereikte passagepassen en het gebruik daarvan, inclusief het eenmalig passagerecht, het aantal uitgeschreven boetes op de trein, de kaartverkoop (als indicatie van daling aantal zwartrijders), en het aantal incidenten in de trein en op het station, is de conclusie dat het gebruik van de poortjes in Zwolle overeenkomt met het landelijke beeld.

Consequenties
Naar aanleiding van de ervaringen tot nu toe wordt verder invulling gegeven aan het Afsprakenkader. Dat leidt concreet tot twee gevolgen.

NS en de gemeente Zwolle hebben afgesproken dat er bij een aantal grote evenementen in Zwolle extra NS medewerkers worden ingezet om reizigers en passanten te begeleiden door de poortjes. Deze extra NS medewerkers zijn onder meer ingezet tijdens de Blauwvingerdagen, het Stratenfestival en het Stadsfestival. Uit de evaluatie hiervan blijkt dat evenementen van deze omvang niet leiden tot extra vragen over of drukte bij de poortjes. NS en gemeente Zwolle hebben dan ook afgesproken om geen vervolg te geven aan deze afspraak. Uiteraard is een aantal grote evenementen, zoals het Bevrijdingsfestival, opgenomen in de evenementenkalender van NS en worden daarvoor wel extra maatregelen genomen (extra inzet NS medewerkers, etc.).

Ten aanzien van de uitvoering van de pilots ligt de focus op aanpassingen in het kader van de transfercapaciteit en duidelijkheid van de poortjes (aanduidingen voor reizigers). In december 2017 vindt er in Zwolle een concessiewisseling plaats, waardoor er op station Zwolle drie vervoerders rijden. De pilot is erop gericht het inpassen van deze derde vervoerder op een klantvriendelijke manier te organiseren. NS heeft de dienstverlening aan reizigers overigens recent verbeterd door het plaatsen van een overkapping bij de kaartautomaten op het stationsplein.

Communicatie
Bijgevoegde evaluatie is tot stand gekomen in het gesprek van NS en de gemeente Zwolle. NS heeft in aanloop naar de ingebruikname van de poortjes 2.000 huishoudens en bedrijven per brief geïnformeerd over het aanvragen van een passagepas. Daarnaast zijn passanten in de tunnel via een informatiestand geïnformeerd. De huidige reguliere communicatie door NS over passagepas en -recht

blijft in stand. Informatie over het functioneren van de poortjes wordt verder opgenomen in de nieuwsbrief over de Spoorzone.

Recent is in de media bericht over een proef van NS om te meten hoe snel station Zwolle kan worden ontruimd. Deze proef wordt gebruikt om landelijk conclusies te trekken ten aanzien van het ontruimen van stations.

Vervolg
De afspraken over monitoring en uitvoering rond de OV-chipkaartpoortjes in Zwolle zijn geldig voor de jaren 2016 en 2017 en blijven dus gehandhaafd.

Openbaarheid
Deze nota is openbaar.

Burgemeester en Wethouders van Zwolle,

de heer drs. H.J. Meijer, burgemeester

mevrouw mr. I. Geveke, secretaris

Zwolle

Jaargang

Kenmerk 32192

Onderwerp Stand van zaken OV-chipkaartpoortjes station Zwolle

De raad van de gemeente Zwolle;

Gelezen het voorstel van burgemeesters en wethouders, d.d. 31-01-2017

besluit:

Aldus besloten in de openbare vergadering van 13 februari 2017,

de voorzitter,

de griffier,

Evaluatie Poortjes op station Zwolle (december 2016)

Doel: Evaluatie Afsprakenkader toegang voetgangerstunnel station Zwolle (d.d. november 2015)

Drukte bij de poortjes

NS heeft de transactiegegevens van de NS en Arriva poortjes geanalyseerd om de daadwerkelijke drukte bij de poortjes te bepalen. Hieruit blijkt dat er in de ochtendspits twee momenten zijn waarop het te druk is bij de poortjes, vooral bij de Arriva poortjes. NS heeft daarom besloten om begin 2017 de poorttoewijzing aan te passen. Dat betekent dat zowel in de tunnel als op het paviljoenplein NS poortjes worden omgezet naar Arriva poortjes.

Daarnaast zijn er in 2016 een aantal proeven uitgevoerd om te onderzoeken of de transfercapaciteit van de poortjes kan worden vergroot door bijvoorbeeld extra aanduidingen boven de poortjes. Reizigers zouden dan sneller zien bij welke vervoerder zij moeten inchecken, waardoor er meer mensen per minuut door de poortjes kunnen lopen. Deze maatregelen worden door reizigers als prettig ervaren, maar hebben nauwelijks effect op de transfercapaciteit.

In december 2017 vindt er in Zwolle een concessiewisseling plaats waardoor er op station Zwolle 3 vervoerders rijden. In het huidige ontwerp van de poortjes is hier al op geanticipeerd, maar vooral in de tunnel vraagt dit nog enige aanpassing. Binnen NS worden daar op dit moment verschillende varianten voor uitgewerkt, waarbij de voorkeur is om 2 van de 3 vervoerders gebruik te laten maken van dezelfde poortjes. Hierdoor kan het station het meest optimaal worden ingericht.

Evaluatie afsprakenkader

Passagepassen en passagerecht

Vanaf de pilot dagen in juni 2016 is er voor omwonenden en bedrijven in de stationsomgeving de mogelijkheid om passagepassen aan te vragen of het passagerecht op de OV-chipkaart te laden. In totaal heeft NS circa 3.500 passagepassen uitgegeven en het aantal aanvragen is nu geminimaliseerd tot ongeveer 40 per maand. Het gebruik is vrij stabiel over alle maanden in 2016.
Het gebruik van de passagepas als het passagerecht is in relatie tot andere stations gemiddeld. Hieronder staat het overzicht van het aantal passages dat met deze producten wordt gemaakt en het gebruik hiervan ten opzichte van andere stations.

Aantal interwijkpassages op station Zwolle

	Passagepas	Passagerecht	Totaal
Juni	2.209	1.311	3.520
Juli	6.542	3.236	9.778
Aug	7.066	3.521	10.587
Sept	7.283	5.834	13.117
Okt	7.277	4.443	11.720
Nov	5.894	4.004	9.898
Totaal	**36.721**	**22.349**	**59.070**

Gebruik passagepas Interwijk – september 2016

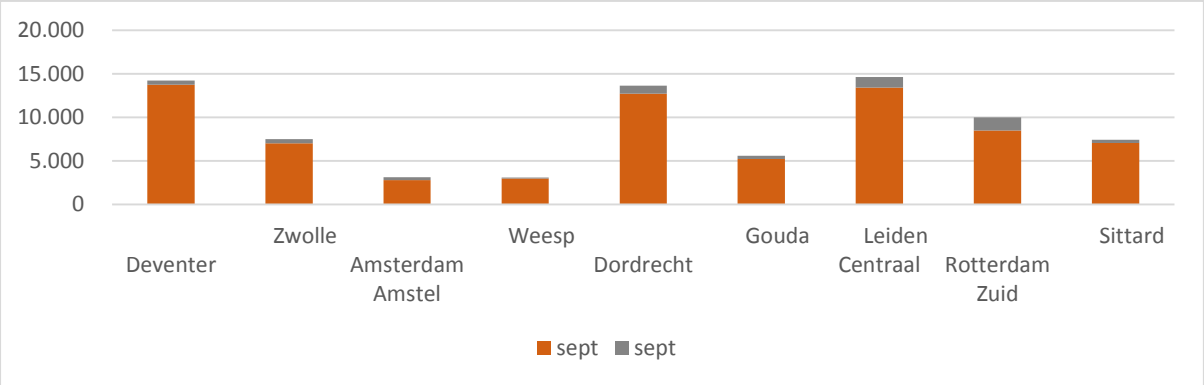

Gebruik eenmalig passagerecht - september

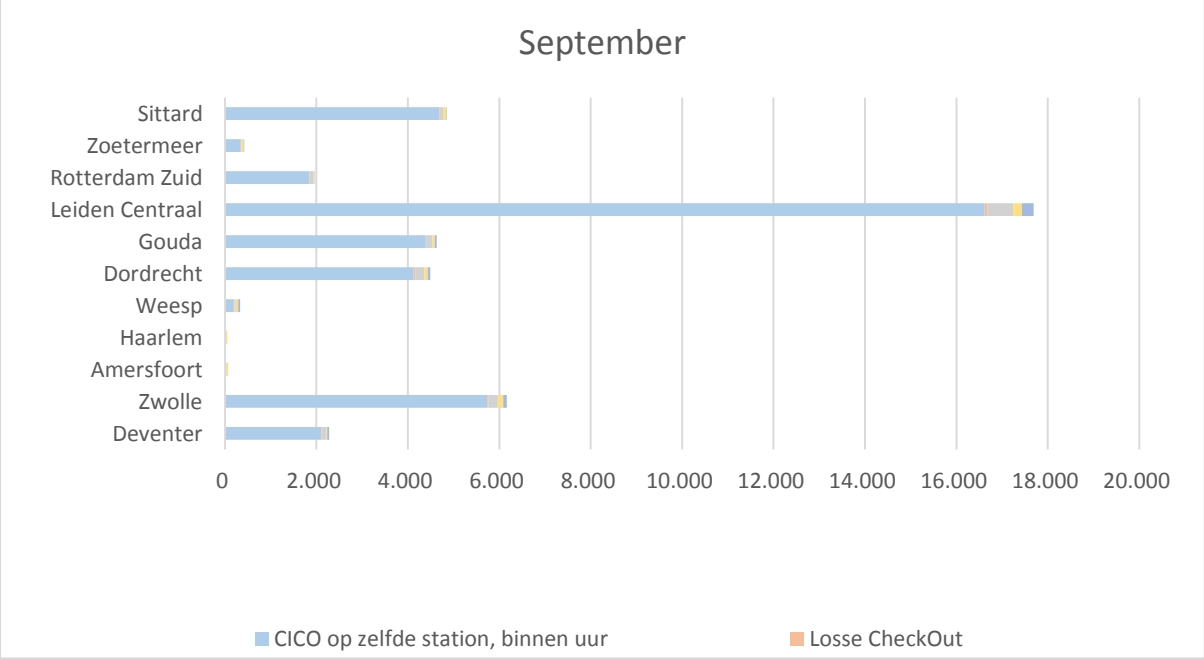

Effecten van de poortjes

Op station Zwolle is een opbrengstenstijging uit de kaartverkoop te zien van circa 2%. Dit is conform de verwachting van NS en betekent dat reizigers minder vaak zwartrijden. Hiermee wordt een belangrijke oorzaak van agressie op de trein aangepakt. De cijfers over incidenten op het station laten zien dat het aantal meldingen van agressie na de sluiting van de poortjes hoger is dan in de periode voor de sluiting. Tegelijkertijd is het aantal agressiemeldingen op de trein na de sluiting afgenomen. Het aantal uitgeschreven boetes op station Zwolle is iets toegenomen na de sluiting van de poortjes, het aantal uitgeschreven documenten op de trein is afgenomen. Ook dat is conform de verwachting; de incidenten verplaatsen zich van de trein naar het station waar de incidenten voor NS medewerkers beter beheersbaar zijn.

Het is altijd lastig te bepalen welke effecten precies aan de sluiting van de poortjes kunnen worden toegeschreven. Veranderingen in het controleregime van de conducteur of de inzet van veiligheidsmedewerkers op het station hebben ook effecten op het aantal agressiemeldingen op het station en in de trein.

Extra inzet NS medewerkers bij evenementen
NS en de gemeente Zwolle hebben afgesproken dat er bij een aantal grote evenementen in Zwolle extra NS medewerkers worden ingezet om reizigers en passanten te begeleiden door de poortjes. Deze extra NS medewerkers zijn onder meer ingezet tijdens de Blauwvingerdagen, het Stratenfestival en het Stadsfestival. Uit de evaluatie hiervan blijkt dat dit soort evenementen van deze omvang niet leiden tot extra vragen over drukte bij de poortjes. NS en gemeente Zwolle hebben dan ook afgesproken om geen vervolg te geven aan deze afspraak. Uiteraard is een aantal grote evenementen, zoals het Bevrijdingsfestival, opgenomen in de evenementen kalender van NS en worden daarvoor wel extra maatregelen genomen (extra inzet NS medewerkers).

Pilots
Zoals hierboven al vermeld zijn er in 2016 pilots uitgevoerd om te onderzoeken of de transfercapaciteit van de poortjes kan worden vergroot door bijvoorbeeld extra aanduidingen boven de poortjes. Reizigers zouden dan sneller zien bij welke vervoerder zij moeten inchecken, waardoor er meer mensen per minuut door de poortjes kunnen lopen. Deze maatregelen worden door reizigers als prettig ervaren, maar hebben nauwelijks op de transfercapaciteit.

Een belangrijke pilot voor 2017 is het onderzoek naar verdergaande samenwerking tussen vervoerders, waardoor zij bijvoorbeeld gezamenlijk gebruik kunnen maken van een poortrij. Dit is voor Zwolle van belang als een 3e vervoerder gebruik gaat maken van het station.

Connexxion en NS starten in maart 2017 een pilot op de Valleilijn (Amersfoort – Ede/Wageningen) om ervaring op te doen met alternatieven voor het in- en uitchecken per vervoerder. Eén van de klachten van reizigers in openbaar vervoer is nl. het moeten in- en uitchecken voor een overstap van de ene vervoerder naar de andere. Tijdens de pilot wordt een proef met drie reismogelijkheden uitgevoerd. Twee van deze mogelijkheden gebruiken de mobiele telefoon als vervoersbewijs en één de OV-chipkaart waarbij het niet meer nodig is om in- en uit te checken bij een overstap. De resultaten uit deze pilot zijn interessant voor Zwolle in het kader van de 3 vervoerders die hier vanaf december 2017 rijden.

Interwijkpassages station Zwolle December 2016

Toelichting rapportage

- Sheet 2 - Overzicht aantal interwijkpassages op station Zwolle van juni tot en met september 2016:
  - Gebruik passage met passagepas of met eenmalig passagerecht
  - Vanaf 6 juni 2016 – 3 pilotdag (poortjes paar uur volledig in gebruik)
  - Vanaf 20 juni 2016 - poortjes 100% in gebruik
- Sheet 4 – gebruik passagepas station Zwolle in relatie tot gebruik passagepas op andere stations
- Sheet 5 – gebruik passagerecht station Zwolle in relatie tot gebruik passagerecht op andere stations
- Sheet 6 – enkele conclusies

Aantal interwijkpassages op station Zwolle

	Passagepas	Passagerecht	Totaal
Juni	2.209	1.311	3.520
Juli	6.542	3.236	9.778
Aug	7.066	3.521	10.587
Sept	7.283	5.834	13.117
Okt	7.277	4.443	11.720
Nov	5.894	4.004	9.898
Totaal	36.721	22.349	59.070

Gebruik passagepas Interwijk - september

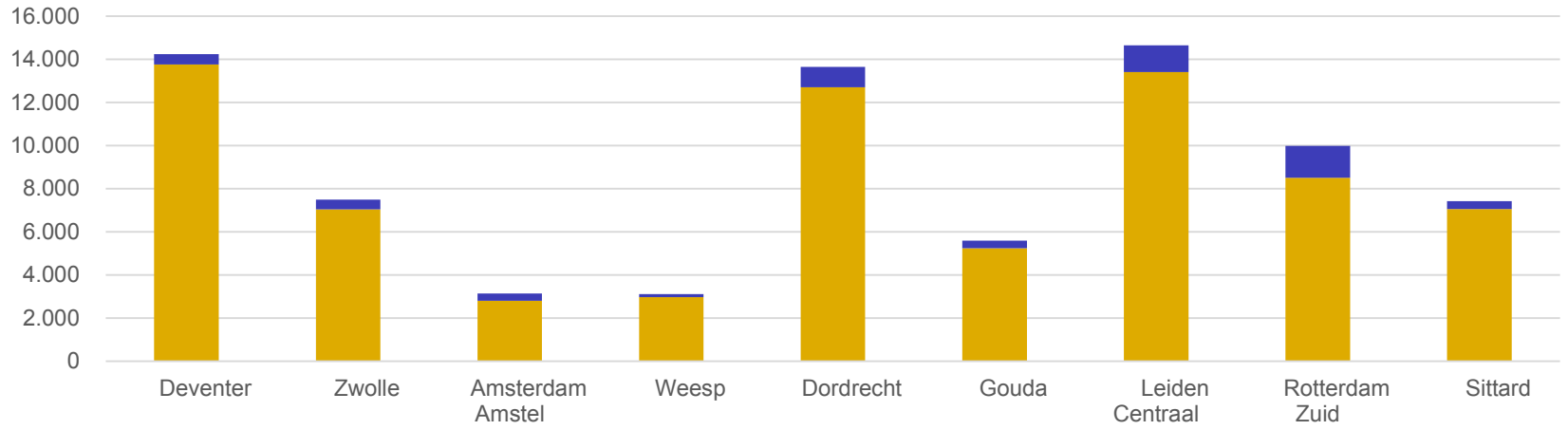

Gebruik eenmalig passagerecht - september

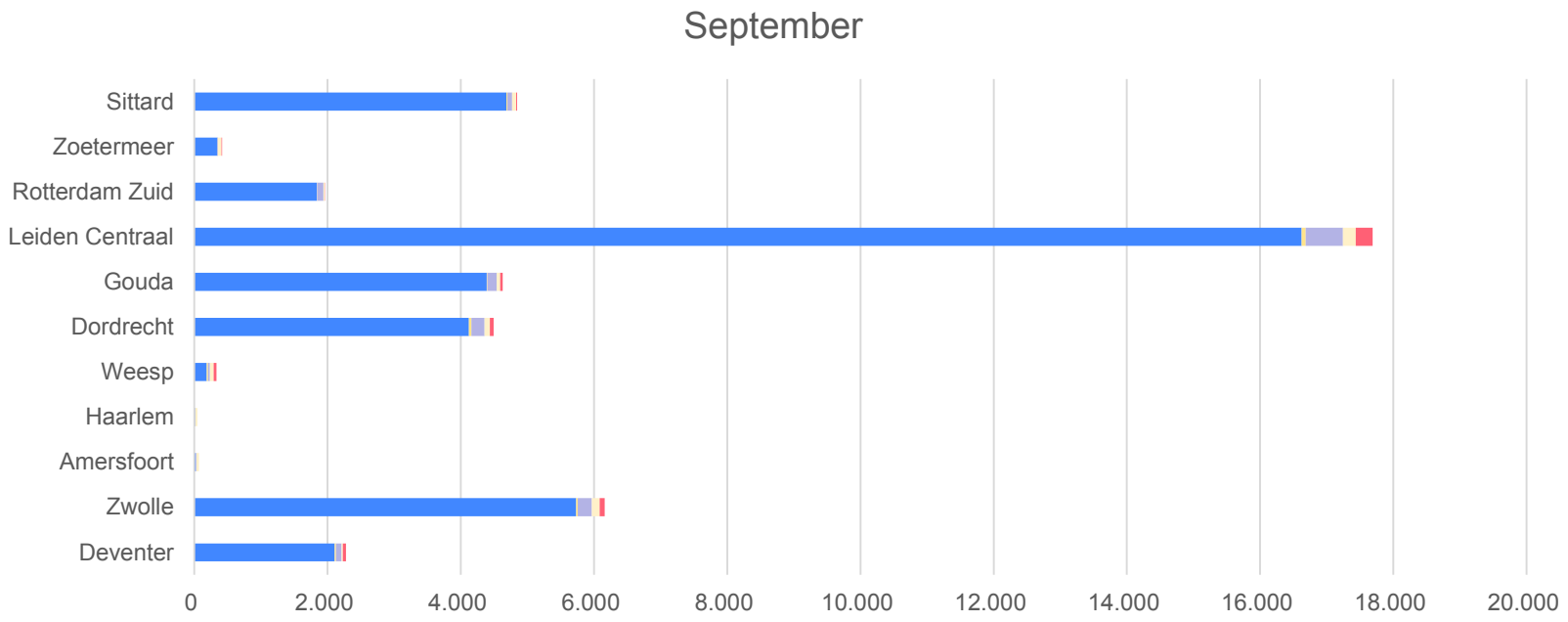

Conclusies

- Vanaf juni 2016 wordt zowel de passagepas als het passagerecht gebruikt op station Zwolle.
- Het gebruik is vrij stabiel over alle maanden in 2016.
- Het gebruik van het de passagepas als het passagerecht is in relatie tot andere stations gemiddeld.
- De aanvragen voor passagepassen voor station Zwolle zijn geminimaliseerd tot circa 40 per maand (3.214 totaal aantal uitgegeven passagepassen)

voorstel

Zwolle

Raadsplein besluitvormend

Datum 13 februari 2017

onderwerp	Stadshagen ontwikkelingen
portefeuillehouder	Rene de Heer
informant	Helmich, Marjolijn
medeopstellers	
afdeling	Project Ontwikkeling
bijlagen	Voorstel: Informatienota Stadshagen Bijlage: Bijlage 1 kaartmateriaal

Voorgesteld besluit raad

kennis te nemen van:

1. De stand van zaken van de ontwikkeling van Stadshagen.
2. Het proces van planvorming van Breezicht.

voorstel

Zwolle

Informatienota voor de raad

Datum 24 januari 2017

Onderwerp	Stadshagen
Versienummer	V1.

Portefeuillehouder Wethouder R. de Heer

Informant Marjolijn Helmich
Afdeling Projectontwikkeling
Telefoon 06 5478 2609
Email M.Helmich@zwolle.nl

Bijlagen 1

Wij stellen u voor kennis te nemen van:

1. De stand van zaken van de ontwikkeling van Stadshagen.
2. Het proces van planvorming van Breezicht.

Inleiding
Afgesproken is uw Raad jaarlijks te informeren over de stand van zaken in het project Stadshagen.

Het gaat goed met Stadshagen! Met het aantrekken van de woningmarkt wordt ook Stadshagen weer in volle vaart verder ontwikkeld. Met onze partners hebben we afspraken gemaakt over het versneld afbouwen van de gatenkaas door het verhogen van de geraamde jaarproductie van 180 naar 300 woningen. Door deze versnelling kunnen we eerder dan gepland de overstap maken naar Breezicht. Voor dit gebied pakken we de planvorming met onze partners voorvarend op. Met deze informatienota informeren wij u hierover.

Stand van zaken Stadshagen
Woningbouw
Met de vaststelling in 2013 van de Ontwikkelstrategie Stadshagen is besloten de ontwikkeling van Stadshagen te splitsen in een prioritair en niet prioritair gebied. Als gevolg van de economische crisis verliep de ontwikkeling van het prioritaire deel, in het bijzonder van Breecamp Oost, Werkeren en Frankhuis, langzaam en moeizaam. Met het aantrekken van de woningmarkt wordt het afbouwen van deze wijken met voorrang opgepakt omdat deze wijken er inmiddels uitzien als een “gatenkaas” van bouwblokken, bouwterreinen en braakliggende terreinen. Aangezien er de afgelopen jaren vooral is gebouwd in het goedkope segment en de onderkant van het middendure segment worden deze wijken afgebouwd met woningen in het middendure en dure segment zodat evenwichtige wijken ontstaan met woningen in alle prijssegmenten, met huur en koop voor verschillende doelgroepen. Omdat de druk om sociale woningbouw te realiseren onverminderd groot is, is het bouwtempo voor 2017 verhoogd zodat de overstap naar Breezicht, ook onderdeel van het prioritaire gebied, eerder dan gepland kan worden gemaakt. De situatie op de vastgoedmarkt is aan het verbeteren en maakt deze versnelling ook mogelijk.

In 2016 zijn 116 kavels ten behoeve van woningbouw verkocht. Doelstelling was echter 180 kavels, maar door de nasleep van de crisis bleek dit niet haalbaar en is de verkoop van een deel van de kavels doorgeschoven naar 2017. Voor 2017 zijn principe-afspraken gemaakt voor de afname van 384 kavels (deel doorgeschoven productie 2016, 300 conform eigen programmering en deel optimalisatie). Met alle partners is hier overeenstemming over en voor de helft van dit programma zijn afspraken inmiddels in reserveringsovereenkomsten vastgelegd. Voor 2018 resteren dan nog circa 100 woningen in de wijken Frankhuis, Werkeren en Breecamp Oost. Rekening houdend met een bouwperiode en de inrichting van het openbaar gebied (woonrijp maken) verwachten we dat deze gebieden vanaf 2020 gereed zijn.

Om de woningbouwproductie te continueren wordt in 2018 de overstap gemaakt naar een nieuw te ontwikkelen wijk in Stadshagen, namelijk Breezicht. We zijn gestart met de planvorming voor de ontwikkeling van het zuidelijk gedeelte van Breezicht. Dit gebied behoort ook tot het prioritaire gedeelte van Stadshagen.

Bewonersavonden
Jaarlijks worden de bewoners in de bouwgebieden uitgenodigd voor bewonersavonden. Bewoners worden betrokken bij en geïnformeerd over de lopende ontwikkelingen in de buurt. De bewonersavonden in Frankhuis en Werkeren hebben in november 2016 plaatsgevonden. Tijdens deze bijeenkomsten was de opkomst hoog. De bewoners zijn erg betrokken bij de ontwikkelingen in hun buurt. De gemeente streeft ernaar zoveel mogelijk samen op te trekken met bewoners. Bijvoorbeeld

voor de inrichting van speelvoorzieningen. De bewonersvond voor Breecamp Oost staat gepland voor maart 2017. Ook vindt de komende periode een eerste avond plaats voor de omwonenden van Breezicht om hen te informeren over en te betrekken bij de toekomstige ontwikkelingen.

Voorzieningen
Als gevolg van de economische crisis is ook de ontwikkeling van voorzieningen gestagneerd. Desondanks zijn er in 2016 mooie resultaten bereikt:
- sportschool Profit Gym is ontwikkeld aan de Belvédèrelaan.
- in augustus 2016 is het strandhuis Milligers geopend. Hier hebben wij in september 2016 de fietstocht met een delegatie van uw Raad beëindigd om het resultaat te aanschouwen.
- in oktober 2016 is gestart met de bouw van Park de Stadshoeve. Naar verwachting opent dit park haar deuren rond de zomer van 2017. Gesprekken zijn gaande met de dierenkliniek Stadshagen en de groene kinderopvang 't Werkel om ook in 2017 nabij de locatie van Park de Stadshoeve nieuwbouw te realiseren.
- ook is gestart met de planvorming van de school Het Saffier in de Tippe-zuid. De realisatie hiervan vindt naar verwachting plaats in 2018 en is gekoppeld aan de realisatie van de ondertunneling bij de Belvédèrelaan. Binnenkort wordt een voorstel voor het Programma van Eisen en de grondexploitatie aan uw Raad ter besluitvorming voorgelegd.

In 2017 willen we met de planvorming van de uitbreiding van het winkelcentrum Stadshagen starten.

Openbare ruimte
De kademuur in Frankhuis is in 2016 opgeleverd. Deze waterkering is het resultaat van inspanningen vanuit het programma IJssel-Vechtdelta, waarin gemeenten, het waterschap en de provincie samenwerken. Met het realiseren van de kademuur is een veilige waterkerende hoogte bereikt.

In Breecamp Oost investeren we extra in de kwaliteit van de openbare ruimte. In het deel van Breecamp Oost grenzend aan de Stadshagenallee is een klein deel van het woningbouwprogramma geschrapt om een extra park aan te leggen. Rondom dit park verkopen we kavels rechtstreeks aan particulieren ten behoeve van eigen bouw. Dit is een succes. De kavels vinden gretig aftrek waarbij opvalt dat veel potentiele kopers afkomstig zijn uit de wijk zelf. De geschrapte woningen worden elders in Stadshagen gerealiseerd.

Vooruitlopend op de ontwikkeling van Breezicht hebben we de Laan der Molens aangelegd.
Deze tweede ontsluiting van Breecamp Oost door Breezicht sluit aan op de rotonde die nu al in de Milligerlaan ligt. Het besluit tot versnelde aanleg is genomen na overleg van de gemeente met bewoners van Breecamp Oost en de directeuren van de brede school in dit gebied. Onder meer de groei van de nieuwe brede school (De Boxem en de Paperclip) leidt naar verwachting tot meer autoverkeer, waardoor een extra ontsluiting van de buurt nodig is.

Werk in uitvoering
In 2017 gaan/zijn veel projecten in uitvoering, waardoor er veel (zwaar) bouwverkeer in en rond Stadshagen zal zijn, zoals:
- aanleg station Stadshagen en spoortunnel;
- zogenaamde BDU projecten: herprofilering Oude Wetering, aanpassen kruispunt Frankhuizerallee/Belvédèrelaan en aansluiting Belvédèrelaan/duiker entree winkelcentrum;
- woningbouwprojecten in Frankhuis, Werkeren en Breecamp Oost en de bouw van de Stadshoeve;

– regulier beheer en onderhoud.

Dit heeft grote impact op de wijk en alles is er op gericht de overlast tot een minimum te beperken door middel van interne afstemming en coördinatie, goede afspraken met aannemers, handhaving van deze afspraken en het aanstellen van één contactpersoon voor bewoners en andere belanghebbenden.

Planvorming Breezicht

Het woningbouwprogramma voor Breezicht bedraagt 1.100 woningen, verdeeld over circa 625 in Breezicht Zuid (prioritair) en circa 475 in Breezicht Noord (niet prioritair).

Onder voorbehoud van bestuurlijke besluitvorming is met de partners met een bouwclaim in Breezicht (Bouwinvest, AM, woningstichting SWZ, deltaWonen en Openbaar Belang) gestart met de planvorming van het zuidelijk gedeelte van Breezicht. Gezamenlijk werken we aan een visie. De opgave voor Breezicht Zuid is om in een aantrekkende woningmarkt het gebied versneld tot ontwikkeling te brengen met de claimhouders en binnen de contractuele afspraken, met een update van ambities en beleidsuitgangspunten en binnen de uitgangspunten van de gemeentelijke grondexploitatie. De ambities voor Breezicht hebben betrekking op:

1. Een klimaatbestendige en waterrobuuste ontwikkeling;
2. Een duurzame ontwikkeling;
3. Het woningbouwprogramma.

Het doel is een klimaatbestendige, duurzame en aantrekkelijke woonwijk te realiseren met circa 625 woningen voor verschillende doelgroepen, inclusief voorzieningen. Kwaliteit in/rond de woningen en de woonomgeving als basis voor comfortabel wonen, nu en in de toekomst.

Water

Het klimaat is aan het veranderen. Hoewel nog omgeven met onzekerheden over de snelheid en omvang, is de verwachting dat deze verandering in de komende decennia versterkt doorzet. Ook Zwolle heeft en krijgt steeds meer te maken met de gevolgen van klimaatverandering: hevige en langdurige neerslag en langere perioden van droogte en hitte. Om ook in de toekomst prettig te kunnen wonen, werken en recreeren moeten we de stad adaptief inrichten en beter bestand maken tegen weerextremen. Voor Breezicht is de ambitie een klimaatbestendige wijk te realiseren. De woningen, voorzieningen en openbare ruimte zijn waterrobuust en klimaatbestendig, waarbij extreem weer - hevige neerslag, droogte of hitte - niet leidt tot grote overlast en schade.

Met de claimhouders en het Waterschap werken we deze ambitie uit. Breezicht wordt waterrobuust ontwikkeld (de vitale functies blijven ook tijdens extreme neerslagperioden functioneren). Door een concept van verhoogde buurtschappen in een groenblauw landschap ontstaat bergingscapaciteit voor regenwater, wat tegelijkertijd kansen biedt voor wandelen, spelaanleidingen en ecologie.

Energie

Duurzaamheid is een breed thema. Duurzaamheid gaat om het gebied en haar gebruikers. De ontwikkeling van Breezicht draagt bij aan een waardevolle omgeving (planet), een bloeiende (lokale) economie (profit) en een sterke sociale infrastructuur (people). Gedurende het ontwikkelproces gaan we dit uitwerken.

Partijen willen met Breezicht koploper zijn met betrekking tot duurzaamheid en daarom ook al de volgende energiesprong maken naar volledig energieneutraal. De duurzaamheidsambitie van Breezicht wordt als volgt geformuleerd:
1. De wijk wordt energieneutraal: er wordt evenveel eniergie duurzaam opgewekt als gebruikt.
2. In Breezicht wordt, conform het raadsbesluit uit 2010, geen gasinfrastructuur aangelegd.

Woningbouw
De verwachting is dat Zwolle de komende jaren flink groeit. Er ligt een forse woningbouwopgave, zowel kwantitatief als kwalitatief. Om te voorzien in de behoefte is een goede mix aan woonmilieus in Zwolle essentieel. Het woningbouwprogramma bevat daarom een mix aan locaties: 50% binnenstedelijk en 50% in de uitbreiding Stadshagen en een aantal kleinere locaties.

Breezicht is een groen en suburbaan woonmilieu binnen de stedelijke woningbouwopgave. De woningbouwdifferentiatie volgens de Ontwikkelstrategie Stadshagen voorziet in 30% goedkoop, 50% middenduur en 20% duur. Vertaald naar Breezicht Zuid met 625 woningen is het programma op hoofdlijnen:

– 30% goedkoop	
o 20% sociale huur	125 woningen
o 10% goedkope koop (tot € 180.000 v.o.n.)	63 woningen
– 50% middenduur (€180.000 tot €270.000 v.o.n. en markt huurwoningen)	312 woningen
– 20% duur (vanaf € 270.000 v.o.n.)	125 woningen

Voor Breezicht is de woningbouwambitie:
1. Sturen met het woningaanbod op doorstroming.
2. In het goedkope segment 2/3 sociale huur en 1/3 koopwoningen.
3. Extra aandacht voor het huursegment direct aansluitend op de sociale huursector.
4. Wensen van de bewoner centraal, te denken aan:
    - Levensloopbestendige woningen
    - WMO-woningen
    - Particulier opdrachtgeverschap
    - Collectief particulier opdrachtgeverschap
    - Flexibiliteit in gebruik
    - Ruimte voor nieuwe vormen van wonen

Planning ontwikkeling Breezicht
Planning start bouw is tweede helft 2018. Dit is een ambitieuze planning, maar alles is erop gericht om deze planning te halen. Medio 2017 leggen wij het Stedenbouwkundig Plan met grondexploitatie aan uw Raad ter besluitvorming voor.

Beheer
In het planproces wordt het toekomstige beheer betrokken. De wijze en mate van beheer worden onderzocht in relatie tot klimaatbestendigheid, ecologie en kosten en worden uitgewerkt in een beheerparagraaf bij het stedenbouwkundig plan. Uitgangspunt voor het grondgebruik en beheer van de buurtschappen zelf is dat deze aansluit op de standaardpercentages en beheer kosten van de overige woongebieden in Stadshagen. Voor de hoofdstructuur van groen en water wordt in overleg met het Waterschap het beheer geregeld en dienen afspraken over kosten te worden gemaakt.

Financiën
Voor de ontwikkeling van Stadshagen, het prioritaire deel, bestaat één grondexploitatie. Voor de opbrengsten wordt uitgegaan van 180 woningen per jaar gedurende de periode 2013/2017 en 225 woningen per jaar voor 2018/2023. In 2016 bedroeg de daadwerkelijke kavelverkoop 116 stuks. Ondanks dat dit aantal lager is als de geraamde 180 woningen zijn wel de totale geraamde opbrengsten voor 2016 behaald en is er geen financieel nadeel. Het resterende programma inclusief opbrengsten schuift door naar 2017. Met het opvoeren van de woningbouwproductie voor 2017 worden grondopbrengsten eerder verkregen. Dit levert een voordeel op van circa € 1,5 miljoen. Dit voordeel is verwerkt in de tussentijdse MPV 2016.

Financiën Breezicht
Uitgangspunt is dat het financieel resultaat van Breezicht Zuid minimaal sluitend is. Uit de eerste globale doorrekening van de conceptvisie Breezicht Zuid blijkt dat dit mogelijk is. Echter, in deze berekening is nog geen rekening gehouden met de geformuleerde ambities. Bij verdere uitwerking kan het zo zijn dat deze kostenposten voor met name klimaatbestendig, waterrobuust en duurzaam bouwen wijzigen. Ook is nog een aantal optimalisaties denkbaar en kunnen besparingen op onderdelen ingezet worden om andere maatregelen te financieren.

Risico's
Onder verwijzing naar de Voortgangsrapportage met peildatum 1 juli 2016 zijn de drie grootste risico's:

1. ***Scholtensteeg (financieel/economisch risico)***

Door de stagnerende markt worden de woon-werkkavels in de Scholtensteeg niet verkocht. Om het risico te beheersen is een heroriëntatie noodzakelijk, met name op de bedrijvencomponent. Gedacht wordt aan het loslaten van het uitgangspunt combinatie wonen – werken zodat er woningbouw kan plaatsvinden. Het bedrijvengedeelte zal dan afgeboekt dienen te worden. Een nieuwe visie met financiële onderbouwing en inzicht in de financiële consequenties van het afboeken dienen te worden opgesteld.

2. ***Stadshoeve (maatschappelijk/sociaal)***

Het burgerparticipatieproject De Stadshoeve betekent loslaten door de gemeente en verantwoordelijkheid overdragen aan Stichting de Stadshoeve. De gemeente verstrekt aan de Stichting de benodigde middelen voor de bouw en aansluitend tien jaar (een aflopende) subsidie voor de exploitatie. De Stichting is verantwoordelijk voor realisatie en exploitatie. Hierover zijn met de Stichting heldere afspraken gemaakt. Een risico blijft de exploitatie, een en ander zoals is vermeld in de informatienota gedateerd 21 juni 2016, ingebracht bij de raad 5 september 2016. Het risico is aanwezig dat de tekorten die in de toekomst ontstaan met name in de exploitatie bij de gemeente worden neergelegd. Om het risico te beheersen wordt ingezet op professionalisatie van het stichtingsbestuur.

3. ***Opbrengstenrisico (financieel/economisch)***

De opbrengst per woning wordt mogelijk niet gehaald omdat de markt voor middendure en dure woningen niet zo groot is. Dure projectmatige woningbouw wordt niet meer afgenomen tenzij het een toplocatie is. Door kwaliteit toe te voegen aan een gebied kunnen betere locaties worden gecreëerd. Sturing op kwaliteit van het gebied en de te realiseren woningen.

Vervolg bestuurlijk traject
- Gelijktijdig met deze informatienota wordt het Programma van Eisen en de grondexploitatie voor de school Het Saffier/Accretio in Tippe-zuid aan de Raad ter besluitvorming voorgelegd.
- Breezicht:

- Bij consensus met alle partijen over het Stedenbouwkundig Plan, wordt dit plan met grondexploiatie ter besluitvorming voorgelegd aan uw Raad. De planning is erop gericht om dit rond de zomer van 2017 te laten plaastvinden (tweede/derde kwartaal).
- Begin 2018 wordt het uitwerkingsplan ter besluitvorming aan de Raad voorgelegd.

Communicatie
Bewoners en andere belanghebbenden informeren we over de ontwikkelingen in hun directe omgeving. Op dit moment staan op de planning:
- Februari 2017 bewonersavond Breezicht
- Maart 2017 bewonersavond Breecamp Oost
- Najaar 2017 bewonersavonden Frankhuis en Werkeren.

Ten slotte wordt de gebiedscommunicatie op dit moment ge-update en aansluitend website en social-media aangepast.

Openbaarheid
Deze informatienota is openbaar.

Burgemeester en Wethouders van Zwolle,

de heer drs. H.J. Meijer, burgemeester

mevrouw mr. I. Geveke, secretaris

Zwolle

Jaargang

Kenmerk 32217

Onderwerp Stadshagen ontwikkelingen

De raad van de gemeente Zwolle;

Gelezen het voorstel van burgemeesters en wethouders, d.d. 31-01-2017

besluit:

Aldus besloten in de openbare vergadering van 13 februari 2017,

de voorzitter,

de griffier,

Bijlage

Zwolle

Datum 24 januari 2017

Onderwerp Bijlage 1 bij informatienota aan de raad: kaartmateriaal

Structuurbeeld Breezicht

voorstel

Zwolle

Raadsplein besluitvormend

Datum 13 februari 2017

onderwerp	Sluitende aanpak voor personen met verward gedrag
portefeuillehouder	Nelleke Vedelaar
informant	Veen, Thijs-Jan van der (2496)
medeopstellers	
afdeling	Maatschappelijke Ontwikkeling
bijlagen	Voorstel: Informatienota Sluitende aanpak voor personen met verward gedrag Bijlage: Bijlage 1 Overzicht deelprojecten Bijlage: Bijlage 2 Onderzoek GGD IJsselland naar de aanpak van verwarde personen in Zwolle

Voorgesteld besluit raad

Kennis te nemen van:
1. de wijze waarop in Zwolle wordt gewerkt aan een sluitende aanpak voor personen met verward gedrag
2. het rapport ‘Onderzoek naar de aanpak voor verwarde personen in Zwolle’ van GGD IJsselland

voorstel

Zwolle

Informatienota voor de raad

Datum 23 januari 2017

Onderwerp	Sluitende aanpak voor personen met verward gedrag
Versienummer	V4

Portefeuillehouder Nelleke Vedelaar

Informant TJ van der Veen
Eenheid/Afdeling Ontwikkeling/OW
Telefoon 038 498 2496
Email TJ.van.der.Veen@zwolle.nl

Bijlagen
1. Overzicht deelprojecten
2. Onderzoek GGD IJsselland naar de aanpak van verwarde personen in Zwolle

Wij stellen u voor kennis te nemen van:

1. de wijze waarop in Zwolle wordt gewerkt aan een sluitende aanpak voor personen met verward gedrag
2. het rapport ‘Onderzoek naar de aanpak voor verwarde personen in Zwolle’ van GGD IJsselland

Datum 23 januari 2017

Toelichting op het voorstel

Inleiding
Er is zowel landelijk als lokaal veel aandacht voor personen met verward gedrag. In de media is veel aandacht besteed aan cases waarbij sprake was van (dreiging met) geweld. Cijfers van de politie cijfers laten een stijging zien van het aantal meldingen van mensen met verward gedrag, maar ook zorgaanbieders en corporaties merken meer overlast door personen met verward gedrag. Er zijn zorgen over de opvang, zorg en ondersteuning van mensen die verward gedrag vertonen.

De doelgroep van mensen met verward gedrag is zeer divers, het kan gaan om mensen met een psychiatrische stoornis, maar ook mensen zonder psychiatrische stoornis kunnen verward gedrag vertonen bijvoorbeeld als gevolg van alcohol- of middelengebruik. Ook kunnen verstandelijke beperkingen, of beginnende dementie een rol spelen bij verward gedrag. Het betreft een diverse groep van kwetsbare mensen die niet voortdurend verward gedrag hoeven te vertonen.

Een sluitende aanpak voor personen die verward gedrag vertonen is nodig om adequate ondersteuning te kunnen bieden, tijdig te kunnen opschalen wanneer nodig en het kunnen leveren van maatwerk, wat zoveel mogelijk aansluit op de leefwereld van de persoon die verward gedrag vertoont. Dit vergt een sector- en domein overstijgende aanpak, waarbij meerdere partijen betrokken zijn.

De minister van VWS heeft gemeenten opgeroepen om de regie te nemen in het ontwikkelen van een sluitende aanpak van verwarde personen, omdat vooral een lokale persoonsgerichte aanpak belangrijk is voor een sluitende aanpak. Het is aan gemeenten om samen met lokale partijen (o.a. GGZ, OM, Politie, corporaties, SWT's, OGGz-teams, verslavingszorg, maatschappelijke opvang) een sluitende aanpak te organiseren voor personen met verward gedrag. Gemeenten krijgen tot oktober 2018 de tijd om een sluitende aanpak gereed te hebben.

In Zwolle wordt de aanpak voor mensen met verward gedrag opgepakt vanuit zorg en veiligheid. Wij hebben GGD in 2016 gevraagd om aan de hand van de negen bouwstenen[1], zoals geformuleerd door het landelijk aanjaagteam voor aanpak van verwarde personen, te onderzoeken waar Zwolle nu staat ten opzichte van deze bouwstenen. We hebben in kaart laten brengen hoe meldingen van personen met verward gedrag worden opgepakt in de keten, hoe en wanneer wordt op- en afgeschaald, welke knelpunten worden ervaren en waar ruimte is voor verbetering. De GGD heeft de resultaten van haar onderzoek verwoord in bijgevoegd rapport (‘Onderzoek naar aanpak van verwarde personen in Zwolle’, bijlage 2). Het rapport van GGD heeft belangrijke input opgeleverd voor een sluitende aanpak voor personen met verward gedrag in Zwolle.

[1] De 9 bouwstenen zijn: 1. Inbreng mensen met verward gedrag en omgeving, 2. Preventie en levensstructuur, 3. Vroegtijdige signalering, 4. Melding, 5. Beoordeling en risicotaxatie, 6. Toeleiding, 7. Passend vervoer, 8. Passende ondersteuning, zorg en straf, 9. Infomatievoorziening

Datum 23 januari 2017

Kernboodschap

Basis op orde
De veronderstelling dat we in Zwolle een goed zorginfrastructuur hebben, wordt door het onderzoek van GGD bevestigd. Belangrijkste conclusie is dat de bestaande infrastructuur een goed raamwerk biedt om tijdig signalen van verwarde personen te herkennen en op te pakken.

Ruimte voor verbetering/ontwikkeling
Willen we in Zwolle kunnen spreken van een sluitende aanpak voor personen met verward gedrag, dan dient echter nog wel een aantal stappen te worden gezet. Want tegelijk blijkt uit het onderzoek van GGD dat nog niet optimaal gebruik wordt gemaakt van de mogelijkheden die er in Zwolle (en regio) zijn. Meer concreet blijkt dat bij triage (beoordeling urgentie van hulpvraag) niet altijd de juiste partijen en/of de juiste expertise is betrokken. Bovendien kan beoordeling niet altijd op basis van juiste en/of volledige informatie worden gedaan. Ook zijn niet alle partijen voldoende in staat om verward gedrag vroeg te herkennen en daardoor zo snel mogelijk toe te leiden naar de juiste zorg en ondersteuning. Bij afwijkende zorgvragen blijken de processen en mogelijkheden bovendien niet voldoende (of niet voldoende bekend) om een persoonlijke aanpak te hanteren. Uit de interviews blijkt ten slotte dat verwarde personen zelf beter moeten worden betrokken in de aanpak.

Uit de interviews die GGD heeft gehouden blijkt dat er veel kennis en expertise is in Zwolle om tot een zo sluitend mogelijke aanpak voor personen met verward gedrag te komen. Daarnaast zijn ook de leemten/tekortkomingen die nu worden ervaren, goed in beeld gebracht. Partners in de stad tonen zich bereid om door middel van een projectaanpak concrete oplossingen aan te dragen en deze vanuit gezamenlijke verantwoordelijkheid nader uit te werken.

Een aantal partijen laat zich kritisch uit over de huidige rol van de Sociale Wijkteams. Zo wordt in het rapport van GGD onder andere aangegeven dat het SWT nog niet voldoende functioneert als oren en ogen van de wijk en als schakel tussen de nuldelijn en zorgaanbieders. Andere partijen geven aan dat de expertise van SWT ten aanzien van GGZ problematiek onvoldoende aanwezig is.
We constateren echter dat het onderzoek van GGD een momentopname betreft, het SWT is immers volop in ontwikkeling om juist wel de ogen en oren van de wijk te vormen. Verderop in het rapport blijkt ook wel dat andere partijen deze ontwikkeling zien bij SWT, er wordt gesproken over een positieve ontwikkellijn. Het SWT is inmiddels veel verder.
Daarnaast is het weliswaar belangrijk dat medewerkers van SWT in staat zijn om GGZ problematiek te herkennen. Dit betekent echter niet het dat zij allen ook experts dienen te zijn ten aanzien van GGZ problematiek. Wel belangrijk is dat zij tijdig (GGZ) expertise kunnen bijschakelen. Waar nodig zal dit in de sluitende aanpak voor personen met verward gedrag worden opgenomen.

Regierol gemeente
In het rapport van GGD wordt gemeente Zwolle opgeroepen de regierol te pakken, zowel ten aanzien van beleidsregie als om het beleggen van uitvoeringsregie. Het College ervaart deze oproep als een bevestiging van de rol zoals we die inmiddels oppakken. Het is de verantwoordelijkheid van de gemeente om te komen tot een sluitende aanpak voor personen met verward gedrag, het betreft immers onze (kwetsbare) inwoners.

Datum 23 januari 2017

Hiervoor willen wij met alle betrokken partners de juiste afspraken maken. Wij zien de in het rapport van GGD voorgetelde projectaanpak derhalve als een nadere invulling van onze regierol.

Werkwijze waarop in Zwolle wordt gewerkt aan een sluitende aanpak voor personen met verward gedrag
In 2017 dient een zo sluitend mogelijke aanpak voor personen met verward gedrag in Zwolle te zijn ontwikkeld. Hierdoor dienen mensen met verward gedrag in een zo vroeg mogelijk stadium te worden herkend en erkend, dienen deze personen zo snel mogelijk worden toe te worden geleid naar de juiste zorg en ondersteuning en dient (verder) maatschappelijke uitval en/of escalatie zo veel mogelijk te worden voorkomen.

Om de huidige aanpak voor personen met verward gedrag in Zwolle meer sluitend te maken zijn aanvullende afspraken/maatregelen nodig. We zoeken hiertoe actief overleg en afstemming met onze partners in de stad (en regio). De belangrijkste belemmeringen/knelpunten, zoals in het rapport van GGD worden benoemd, worden projectmatig verder uitgewerkt. Concreet betekent dit dat gewerkt dient te worden aan een informatieknooppunt, deskundigheidsbevordering, maatwerk en regie, vroegtijdige signalering en preventie, betrekken van de persoon zelf en zijn netwerk en een onderzoek naar het zorgaanbod.

In een zestal deelprojecten wordt, samen met betrokken partners (zorgaanbieders, politie, GGD, GGZ, SWT) gewerkt aan concrete oplossingen. Elk deelproject heeft betrekking op één of meerdere bouwstenen (zie bijlage 1). De deelprojecten dienen in het eerste kwartaal van 2017 een voorstel op te leveren, welke in 2017 verder geïmplementeerd zullen worden.

We willen zo veel mogelijk aansluiten op de leefwereld van mensen die (tijdelijk of chronisch) verward gedrag vertonen. Bij het uitwerken van een sluitende aanpak voor mensen met verward gedrag wordt actief afstemming gezocht met vertegenwoordigers van personen met verward gedrag en/of cliëntenvertegenwoordigers. De deelprojecten dienen in het eerste kwartaal van 2017 een voorstel op te leveren, welke in 2017 verder geïmplementeerd zullen worden. Hiervoor is tijdelijke inzet van een projectleider/aanjager nodig. Deze aanjager krijgt de opdracht om de inhoudelijke opgave te vertalen naar concrete afspraken. De aanjager dient er voor te zorgen dat wij straks op alle 9 bouwstenen voor een sluitende aanpak voor verwarde personen de juiste afspraken hebben gemaakt, zodat we tot uitvoering kunnen overgaan. Daarnaast zal de aanjager de uitvoering monitoren en daar waar nodig met voorstellen tot bijsturing komen. Voor 2018 zal de aanpak voor personen met verward gedrag zo veel mogelijk onderdeel moeten uitmaken van reguliere afspraken met onze partners.

Verbinding zorg en veiligheid
De nadruk bij de verdere uitwerking van de 9 bouwstenen voor een sluitende aanpak voor verwarde personen ligt in het domein van ‘zorg’, in alle stadia van verward gedrag speelt immers een zorg/ondersteuningsvraag. Dit laat onverlet dat een deel van de personen met verward binnen het domein ‘veiligheid’ valt. Dit betreft dan met name de zogenoemde EPA/EPA ++ (mensen met een Ernstige Psychiatrische Aandoening); personen die vanwege hun aandoening en gedrag een risico voor henzelf, of voor hun omgeving vormen. De regie voor dit deel ligt bij het Veiligheidshuis, het Veiligheidshuis IJsselland heeft hiertoe een regionale aanpak voor EPA++ ontwikkeld.

Voor een sluitende aanpak is het uiteraard van belang dat beide domeinen elkaar raken waar nodig en dat tijdig op- en afgeschaald kan worden in voorkomende cases. Dit wordt in de verdere uitwerking nadrukkelijk meegenomen.

Verdiepingsregio
Een aantal regio's in Nederland zijn aangemerkt als verdiepingsregio, dit wil zeggen dat zij samen met het landelijk aanjaagteam de sluitende aanpak verder verdiepen, belemmeringen/knelpunten signaleren en deze, waar nodige landelijk te adresseren. Regio Oost Nederland waartoe ook Zwolle behoort, is een van deze verdiepingsregio's. Over de verdere uitwerking van de Zwolse aanpak voor personen met verward gedrag vindt terugkoppeling binnen de verdiepingsregio plaats.
Daarnaast zal ook een nadere verkenning voor afstemming en/of samenwerking in regionaal verband plaatsvinden. Veel van onze lokale partners werken immers ook regionaal, maar bovenal zal voor een aantal van de 9 bouwstenen regionale samenwerking noodzakelijk zijn (o.a. passend vervoer).

Vervolg
De huidige deelprojecten zullen naar verwachting in het 1e kwartaal van 2017 concrete aanbevelingen opleveren ten aanzien van de sluitende aanpak voor verwarde personen in Zwolle. Deze zullen vervolgens in overleg met betrokken partijen nader worden uitgewerkt en geïmplementeerd. Hierdoor zal in de tweede helft van 2017 een zo sluitend mogelijke aanpak voor personen met verward gedrag in Zwolle moeten zijn georganiseerd.

De raad zal in de tweede helft van 2017 nader worden geïnformeerd over de sluitendende aanpak van personen met verward gedrag.

Openbaarheid
Dit voorstel is openbaar.

Burgemeester en Wethouders van Zwolle,

de heer drs. H.J. Meijer, burgemeester

mevrouw mr. I. Geveke, secretaris

Zwolle

Jaargang

Kenmerk 32481

Onderwerp Sluitende aanpak voor personen met verward gedrag

De raad van de gemeente Zwolle;

Gelezen het voorstel van burgemeesters en wethouders, d.d. 31-01-2017

besluit:

Aldus besloten in de openbare vergadering van 13 februari 2017,

de voorzitter,

de griffier,

Bijlage 1 bij informatienota voor de raad Sluitende aanpak voor personen met verward gedrag

Deelproject	Heeft betrekking op bouwsteen:*
1. **Informatieknooppunt** Doel: er is een triagevoorziening met een snelle beoordeling die zorgt voor de juiste toeleiding naar zorg en ondersteuning, of justitie, in zowel acute crisissituaties als niet acute crisissituaties.	4. melding 5. Beoordeling en risicotaxatie
2. **Deskundigheidsbevordering** Doel: Kennis van verwarde personen is aanwezig bij professionals, of zij weten waar zij deze kennis kunnen bemachtigen	2. Preventie en levensstructuur 3. Vroegtijdige signalering
3. **Maatwerk en regie** Doel: de inhoud is leidend, bureaucratische barrières en financiële drempels zijn te overbruggen.	1. Inbreng mensen met verward gedrag en omgeving 6. Toeleiding
4. **Vroegtijdige signalering en preventie** Doel: gewenste ondersteuning bij verwarde personen start zo vroeg mogelijk. Een sluitende keten voor signalering en samenwerking om escalatie te voorkomen.	2. Vroegtijdige signalering
5. **Betrekken van de persoon zelf en zijn netwerk** Doel: de inbreng van mensen met verward gedrag en hun directe omgeving is in de aanpak gebord en heeft een gelijkwaardige positie bij het bepalen van een persoonsgerichte aanpak	1. Inbreng van mensen met verward gedrag en omgeving
6. **Onderzoek zorgaanbod** Doel: een passend zorgaanbod voor verwarde personen, er is een maatwerk voor elke unieke persoon die ondersteuning of zorg nodig heeft.	8. Passende ondersteuning zorg (en straf)

*In bovenstaand schema wordt bouwsteen 7 (passend vervoer) niet genoemd. Hoewel deze bouwsteen onderdeel uitmaakt van een lokale aanpak, wordt momenteel landelijk gewerkt aan een regeling voor passend vervoer voor mensen met verward gedrag. In een aantal steden draaien momenteel pilots als alternatief voor politie en/of ambulance vervoer. De kennis die wordt opgedaan met de huidige pilots, alsmede landelijke ontwikkelingen zullen worden opgenomen in de Zwolse aanpak.

Onderzoek naar de aanpak van verwarde personen in Zwolle

Door:	GGD IJsselland	Esther Wisse
Opdrachtgever:	Gemeente Zwolle	Thijs-Jan van der Veen
Datum:	14 september 2016	
Versie:	2.0	

Inhoud

1. Inleiding ... 3
1.1 Afbakening onderzoek ... 3
1.2 Bouwstenen voor een sluitende aanpak ... 4
2. De aanpak verwarde personen in Nederland ... 5
2.1 Aanjaagteam verwarde personen ... 5
2.2 Wet verplichte GGZ ... 5
2.3 Samenwerkingsagenda Zorgverzekeraars Nederland en VNG ... 6
2.4 Verdiepingsregio aanpak verwarde personen ... 6
3. De aanpak verwarde personen in Zwolle ... 7
Bouwsteen 1: Inbreng van mensen met verward gedrag en hun directe omgeving ... 7
Bouwsteen 2: Preventie en levensstructuur ... 7
Bouwsteen 3: Vroegtijdige signalering ... 8
Bouwsteen 4: Meldkamer ... 8
Bouwsteen 5: Beoordeling en risicotaxatie ... 9
Bouwsteen 6: Toeleiding ... 9
Bouwsteen 7: Passend vervoer ... 10
Bouwsteen 8: Passende ondersteuning, zorg en straf ... 10
Bouwsteen 9: Informatievoorziening ... 11
4. Conclusie ... 12
5. Aanbevelingen ... 13
5.1 Regierol gemeente ... 13
5.2 Prioritering ... 14
5.3 Projecten ... 14
Projectgroep 1: Informatieknooppunt ... 15
Projectgroep 2: Deskundigheidsbevordering ... 15
Projectgroep 3: Maatwerk en regie ... 16
Projectgroep 4: Vroegtijdige signalering en preventie ... 16
Projectgroep 5: Betrekken van de persoon zelf en zijn netwerk ... 17
Projectgroep 6: Onderzoek zorgaanbod ... 18
5.4 Discussiepunten ... 18
Bijlage 1 Onderzoeksopzet ... 19
Bijlage 2 Uitwerking interviews op hoofdlijnen ... 19
Bijlage 3 Opzet plenaire bijeenkomst ... 32
Bijlage 4 Voorbeeldcasussen ... 33
Bijlage 5 Duiding bouwstenen ... 34
Bijlage 6 Voorbeeld risico-inventarisatie op cliëntniveau ... 35

1. Inleiding

De aandacht voor verwarde personen neemt de laatste jaren toe. Zowel landelijk als lokaal wordt melding gemaakt van een stijging van het aantal verwarde personen op straat. Veelal is dit gebaseerd op het aantal E-33 meldingen van de politie en ook in Zwolle is dit het geval[1]. Om een goed beeld te krijgen van de daadwerkelijke aard en omvang van de problematiek is een nadere analyse nodig.

Landelijk heeft elke gemeente een opdracht gekregen vanuit het ministerie van VWS:

- elke gemeente is in staat om te beschikken over een triagevoorziening die zorgt voor snelle toeleiding tot zorg en ondersteuning;
- alle personen die in beeld komen, krijgen een persoonlijke aanpak;
- er dient een sluitende keten van verzekerde zorg te zijn.

Om meer inzicht te krijgen in de huidige aanpak van verwarde personen in Zwolle wil de gemeente Zwolle onderzoeken hoe meldingen in Zwolle opgepakt worden in de keten, wie zijn betrokken, wanneer wordt opgeschaald (bijvoorbeeld naar het Veiligheidshuis) en welke belemmeringen/ knelpunten worden geconstateerd. Doelstelling van dit onderzoek is om een goed beeld te geven van waar Zwolle nu staat ten aanzien van de aanpak van verwarde personen. Deze opdracht is vanuit de gemeente Zwolle aan GGD IJsselland verstrekt. Daarin is aangegeven dat de derde vraag vanuit het ministerie rondom de keten van verzekerde zorg niet in dit onderzoek beantwoord hoeft te worden.

Achtergrondvragen in de aanpak zijn hoe de bestaande infrastructuur (SWT's, team VIA, FACT, team Bijzondere Doelgroepen, etc.) tijdig de signalen van verwarde personen kan herkennen, deze vroegtijdig kan oppakken, de juiste ondersteuning (Wmo) of behandeling (ZvW), of combinatie, kan inzetten en hoe adequaat opgeschaald kan worden naar het Veiligheidshuis in geval van (dreigende) escalatie. Hoe kan de bestaande lokale infrastructuur zo optimaal mogelijk invulling geven aan de geformuleerde bouwstenen?

1.1 Afbakening onderzoek

Het onderzoek spitst zich met name toe op het onderwerp 'zorg'. Een deel van de aanpak van verwarde personen heeft betrekking op 'veiligheid'. Dit betreft dan met name de EPA++[2]-doelgroep (mensen met een Ernstige Psychiatrische Aandoening), personen die vanwege hun aandoening en gedrag een risico voor henzelf, of voor hun omgeving vormen. Het Veiligheidshuis IJsselland heeft opdracht gekregen om een regionale aanpak voor EPA++ te ontwikkelen. Om overlap van beide onderzoeken te voorkomen, heeft de gemeente Zwolle besloten om dit onderzoek voornamelijk te richten op de categorieën van verwarde personen waarin 'zorg' de voornaamste betrokkenheid heeft.

Er bestaan meerdere definities van verwarde personen. In de media wordt meestal uitgegaan van de meest in het oog springende groep die een direct gevaar voor zichzelf of zijn omgeving is[3]. Onder verwarde personen wordt echter een veel bredere groep verstaan, waar ook personen onder vallen, waarbij de uitingsvormen veel minder expliciet en zichtbaar zijn. Het gaat dan veelal om maatschappelijke teloorgang. Verward zijn is niet hetzelfde als het hebben van een psychiatrische stoornis. Een deel van de verwarde personen is niet bekend bij de GGZ en ontvangt geen zorg. Ook

[1] De volgende cijfers zijn bekend over het de incidentcijfers op gemeenteniveau over overlast van verwarde personen (bron: www.ggznieuws.nl, beantwoording kamervragen). Bij deze cijfers gaat het om het aantal E33-meldingen en niet om het aantal unieke personen.

Jaartal	2011	2012	2013	2014	2015
Zwolle	453	481	497	479	638
Landelijk	40.094	44.346	51.883	59.421	65.869

[2] Onder EPA++ verstaat de gemeente Zwolle mensen met een Ernstig Psychiatrische Aandoening in combinatie met delinquent gedrag en / of verslavingsproblematiek.

[3] Uit de tussenrapportage van het aanjaagteam, februari 2016. Deze definitie is: '*eenieder die vanwege zijn al dan niet tijdelijke verstoorde oordeelsvermogen gedrag vertoond waarmee hij zichzelf of enige ander in gevaar brengt en/of een bedreiging vormt voor de openbare orde en veiligheid*'.

mensen zonder psychische stoornis kunnen ‘verward’ zijn, door bijvoorbeeld alcohol- of middelengebruik. Daarnaast kan een verstandelijke beperking of beginnende dementie ook een rol bij verward gedrag spelen. In de gemeente Zwolle sluiten we voor de duiding van de doelgroepen aan bij de indeling die het aanjaagteam verwarde personen heeft gemaakt[4]. In dit onderzoek richten we ons hoofdzakelijk op de eerste twee tot drie categorieën in onderstaand schema:

1.2 Bouwstenen voor een sluitende aanpak

Het aanjaagteam verwarde personen heeft als praktische handvatten negen bouwstenen geformuleerd voor een sluitende aanpak voor verwarde personen[5]. Deze zijn in Zwolle gebruikt om de huidige manier van werken te onderzoeken en worden daarom hier weergegeven. In bijlage 5 is een korte duiding van deze bouwstenen toegevoegd.

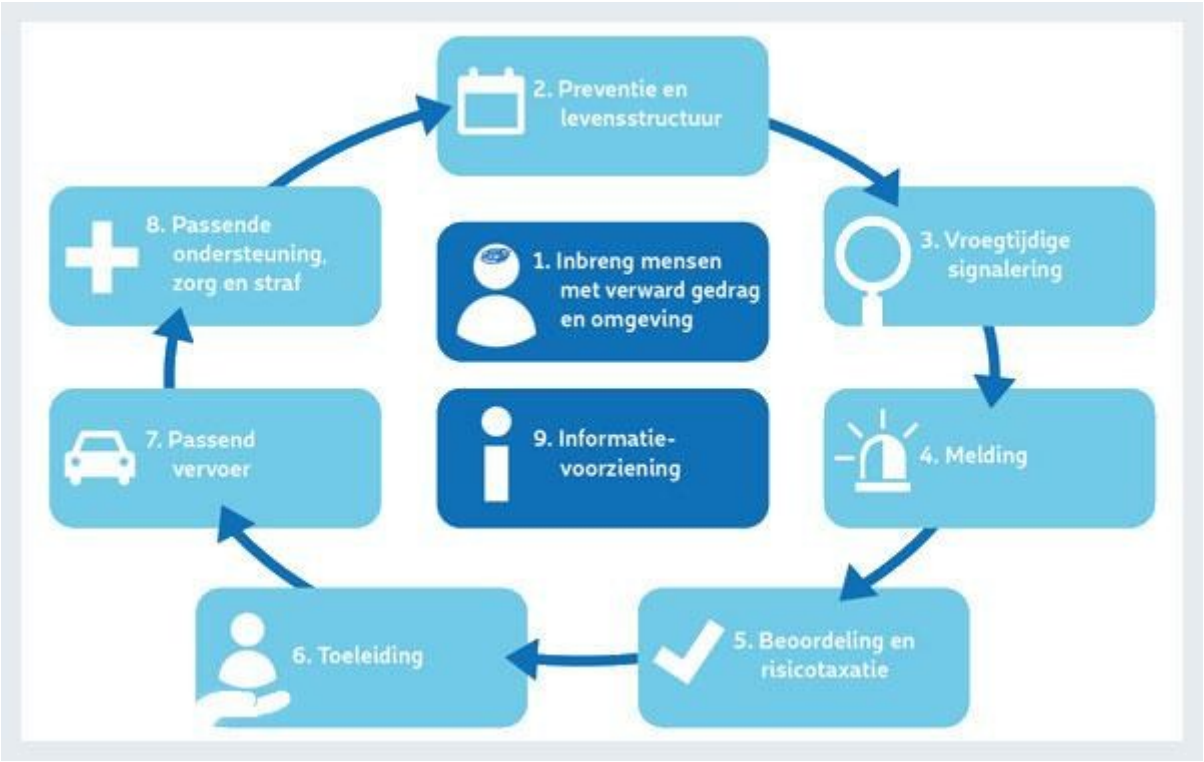

[4] Sinds september 2015 is het aanjaagteam verwarde personen aan de slag. Het team werkt in opdracht van de ministeries van Volksgezondheid, Welzijn en Sport en van Veiligheid en Justitie en de VNG onder meer aan de bevordering van een sluitende ondersteuningsketen, zorg voor verwarde personen en het inzichtelijk maken van belemmeringen die betrokkenen ervaren.

[5] Tussenrapportage aanjaagteam, februari 2016.

2. De aanpak verwarde personen in Nederland

Een sluitende aanpak voor verwarde personen bestaat uit verschillende aspecten, die niet allemaal lokaal kunnen en hoeven worden opgepakt. Daarom worden een aantal landelijke en regionale factoren genoemd die van invloed zijn op de lokale aanpak in Zwolle. Rondom verwarde personen zijn veel initiatieven gaande, die in dit onderzoek niet allemaal aan bod kunnen komen[6]. In dit hoofdstuk beperken we ons tot een aantal grote ontwikkelingen.

2.1 Aanjaagteam verwarde personen

Het landelijk aanjaagteam heeft zijn eindrapportage nog niet opgeleverd, maar in twee tussenrapportages wel al analyses gegeven over de stand van zaken in de aanpak in Nederland. Zij geven ook een overzicht van de maatschappelijke effecten en resultaten van een sluitende aanpak voor verwarde personen[7]. Als belangrijkste pijlers in het resultaat (output) noemt het aanjaagteam dat de leefwereld centraal staat, er sprake is van een preventieve aanpak, preventie[8] & toegang goed georganiseerd zijn en er ketenbreed wordt samengewerkt. Als maatschappelijke effecten (outcome) worden genoemd:

- Grotere kwaliteit van leven van personen met verward gedrag en hun omgeving.
- Lagere zorgkosten.
- Minder overlast door onveiligheid.
- Lagere maatschappelijke kosten op andere levensgebieden, zoals Werk en Inkomen, huisvesting, participatie, enz.

Het aanjaagteam ziet dat in Nederland veel gemeenten actief aan de slag zijn met een aanpak, maar dat er een aantal dieperliggende, fundamentele problemen zijn die een sluitende aanpak voor verwarde personen in de weg staan. Deze zijn:

- De systeemwereld is leidend in plaats van de leefwereld.
- Eigenaarschap en (bestuurlijke) verantwoordelijkheid zijn onduidelijk.
- Er is sprake van een systeembreuk tussen ondersteuning, zorg en veiligheid.
- Er is sprake van verkokering in wet- en regelgeving en financieringssystematiek.
- Het nieuwe zorglandschap is complexer geworden.
- Overall regie op zorg- en ondersteuningsinfrastructuur ontbreekt
- Risico- en regelreflex.
- Te veel nadruk op ‘de achterkant’, in plaats van op vroegsignalering en preventie.
- Complexiteit van en acceptatie door de maatschappij.

2.2 Wet verplichte GGZ

Het wetsvoorstel verplichte GGZ ligt momenteel bij de Tweede Kamer. De Wet verplichte GGZ zal, naast gedwongen opname, verplichte behandeling van mensen met ernstige psychische problemen mogelijk maken. Deze gedwongen behandeling kan ook bij de cliënt thuis plaatsvinden. De Wet verplichte GGZ zal het ook mogelijk maken mensen met psychische problemen al in een eerder stadium gedwongen te behandelen. Nu moet nog gewacht worden tot het gevaar zo ernstig is dat het

[6] Eén andere ontwikkeling is de omschrijving van de Generieke module Acute Psychiatrie. Vanuit het SiRM (Strategies in Regulated Markets B.V.) wordt deze module beschreven waarin de inhoud en organisatie van zorg voor personen in een crisissituatie beschreven wordt, waarvan het vermoeden bestaat dat zij een acuut psychiatrische stoornis hebben. Deze gaat expliciet in op vroegtijdige signalering en ketensamenwerking. De module is momenteel alleen in conceptvorm beschikbaar.

[7] Uit: Samen verder doorpakken, tweede tussenrapportage Aanjaagteam Verwarde Personen, juli 2016

[8] Met preventie wordt niet alleen het voorkomen van ziekte bedoeld. We hanteren een brede definitie waaronder we alle zorg en ondersteuning verstaan die als doel heeft het voorkomen van het ontstaan van ernstige problematiek en/of de inzet van zwaardere zorg.

alleen door gedwongen opname weggenomen kan worden. Ook kan in crisissituaties gestart worden met behandelen voordat een maatregel is afgegeven. Cruciaal in het wetsvoorstel is de betere samenwerking tussen de GGZ, hulpverleners, gemeenten, politie en Openbaar Ministerie. Ook belangrijk is de sterkere rol voor de familie; zo worden zij betrokken bij het opstellen van het zorgplan.

In een verdere aanscherping van de Wet verplichte GGZ komen verder de volgende onderwerpen naar voren:

- Time out-procedure[9].
- Positie en betrokkenheid familie: deze kan, zo gewenst anoniem, gegevens aanleveren aan de rechter voor de aanvraag voor verplichte zorg.
- Gegevensuitwisseling: Het wetsvoorstel verduidelijkt welke informatie tussen welke partijen wanneer uitgewisseld mag worden. Dan gaat het bijvoorbeeld om informatie van de ggz naar justitie en omgekeerd.
- Rol Openbaar Ministerie: deze krijgt een centrale rol in het aanvragen van verplichte zorg bij de rechter, mede voor het waarborgen van de maatschappelijke veiligheid.

2.3 Samenwerkingsagenda Zorgverzekeraars Nederland en VNG

Zorgverzekeraars Nederland (ZN) en de VNG maken een samenwerkingsagenda die zorgverzekeraars en gemeenten gaat ondersteunen om regionaal en landelijk effectiever samen te werken aan de zorg en ondersteuning voor mensen in de wijk. Deze samenwerkingsagenda wordt in 2016 uitgewerkt. Het is niet haalbaar om 9 zorgverzekeraars en 390 gemeenten allemaal aparte, individuele samenwerkingsafspraken te laten maken. De ZN en VNG willen daarom drie onderwerpen in regionale samenwerkingsverbanden ondersteunen:

- Zorg in de wijk: de samenwerking tussen zorgverzekeraars, zorgaanbieders en gemeenten om de brede en integrale verbinding van het medische en het sociale domein in de wijk regionaal/lokaal in te vullen.
- GGZ-keten*:* ondersteuning van de GGZ-keten om een overgang tussen de stelsels soepel te laten verlopen zodat er sprake is van continuïteit in de zorg/ondersteuning.
- Preventie*:* hoe de afzonderlijke preventieprogramma's van zorgverzekeraars en gemeenten organisatorisch en/of financieel meer in samenhang kunnen worden gebracht.

2.4 Verdiepingsregio aanpak verwarde personen

De regio Oost-Nederland omvat vijf Veiligheidsregio's in Gelderland en Overijssel. Deze regio is één van de regio's die samen met het aanjaagteam de sluitende aanpak voor verwarde personen verdiept. De verdiepingsregio's worden tot juni 2017 ondersteund, om optimaal te kunnen leren van de ervaringen en om belemmeringen te signaleren. De regio Oost-Nederland gaat aan de slag met leertafels, waarin cliëntenorganisaties en andere betrokken partijen gezamenlijk naar casuïstiek gaan kijken. Ook gaat de regio het programma 'continuïteit van zorg' oppakken, voor patiënten na een periode in de forensische zorg en/of in detentie.

[9] Deze kan bestaan uit een observatiemaatregel of het bieden van verplichte zorg. Een observatiemaatregel gaat mogelijk maken om iemand 3 dagen te observeren – en tegelijk dossieronderzoek te doen en de familie/naasten te raadplegen – wanneer er een zeer sterk vermoeden bestaat dat iemand een ernstige psychische stoornis heeft en er ook een vermoeden is dat daardoor gevaar voor de persoon zelf of zijn omgeving bestaat. Daarnaast is het mogelijk dat er voorafgaand aan een crisismaatregel 18 uur verplichte zorg kan worden verleend. Het gaat hier om gevallen waarin redelijkerwijs vaststaat dat er een crisismaatregel zal worden getroffen, maar waar het nemen van de maatregel zelf nog tijd in beslag neemt. In afwachting van de komst van die maatregel kan het al nodig zijn betrokkene in zijn vrijheid te beperken of medicatie toe te dienen om hem te kalmeren en de situatie weer beheersbaar te maken. Over de time-outprocedure is er vanuit belangenorganisaties veel kritiek gekomen.

3. De aanpak verwarde personen in Zwolle

In Zwolle zijn er veel partners betrokken bij de aanpak van verwarde personen. Met een gedeelte van deze partners zijn interviews gehouden om de aanpak en de ervaren knelpunten goed in beeld te brengen. In bijlage 2 van dit onderzoek is een samenvatting van deze interviews toegevoegd. In dit onderdeel geven we een algemeen beeld van de aanpak, uitgesplitst per bouwsteen. Daarbij beginnen we kort met de aspecten die al goed geregeld zijn en geen verdere aandacht behoeven, maar richten we ons hoofdzakelijk op de gesignaleerde knelpunten, dus de aandachtspunten die een sluitende aanpak naar verwarde personen nog in de weg staat.

Bouwsteen 1: Inbreng van mensen met verward gedrag en hun directe omgeving

Betrokkenen geven aan dat de persoon met verward gedrag en zijn omgeving centraal staat. Terugkoppeling van ondernomen acties wordt bijna altijd gegeven. Hoewel alle partijen aangeven dat zij de cliënt en zijn omgeving centraal stellen, is het opvallend dat geen van de geïnterviewden input heeft gevraagd van cliënten / ervaringsdeskundigen en ook dat er geen verwarde personen in dit onderzoek zijn gesproken. Ook hier in is de valkuil te zien om vooral óver, en niet mét de doelgroep te spreken.

Aandachtpunten:

- Hoe kun je burgers versterken in vroegsignalering van problematiek en hen helpen op de juiste manier om te gaan met mensen met verward gedrag? En hoe zorg je ervoor dat de plekken waar mensen kunnen melden, voldoende vindbaar zijn voor de nuldelijn en het sociaal netwerk?
- Het betrekken van de verwarde persoon zelf in het maken van beleid voor de aanpak verwarde personen.
- Aandacht voor de omgeving als slachtoffer van overlast.
- Door ernstige incidenten meer angst en minder tolerantie in de samenleving voor mensen met verward gedrag.

Bouwsteen 2: Preventie en levensstructuur

Hoewel de gemeente Zwolle op bepaalde onderwerpen de regie neemt, wordt dit door veel betrokkenen nog als te weinig ervaren. Alle partners geven aan de categorieën van verwarde personen waar zij mee te maken hebben, voldoende in beeld te hebben. Geen van de partners heeft een volledig overzicht van de doelgroep, maar de vraag is ook of dit noodzakelijk is. Alle partners onderschrijven dezelfde inhoudelijke visie (een persoongerichte aanpak) en hebben oog voor de leefwereld van de verwarde persoon. Door alle partners wordt het belang van een warme overdracht onderschreven. Volgens de opdrachtgever (gemeente) en partners die zorg toewijzen, is het mogelijk om levenslang zorg te bieden wanneer dit nodig is[10].

[10] In de interviews kwam bij dit onderdeel geen onderscheid naar voren tussen gemeentelijk gefinancierde zorg en zorg via de zorgverzekering.

Aandachtspunten:

- De regierol van de gemeente wordt gemist: in een regionale aanpak op het thema verwarde personen, in het toewijzen van verantwoordelijkheden (en het aanspreken van partijen op deze verantwoordelijkheden) en in communicatie / informatievoorziening.
- Het SWT functioneert nog niet voldoende als oren en ogen in de wijk en als schakel tussen de nuldelijn en zorgaanbieders.
- Bij justitiële plaatsingen worden er vanuit het hele land mensen geplaatst en vindt er wel vaak lokaal uitstroom plaats. Dan vindt van te voren te weinig afstemming plaats over de benodigde nazorg.
- Indicaties voor zorg zijn vaak korter dan wenselijk is voor de zorgaanbieder, zodat snel weer een herindicatie moet worden aangevraagd. Dit geldt met name voor Beschermd Wonen, dat door het rapport van de commissie Dannenberg als iets tijdelijks wordt gepositioneerd, terwijl er toch mensen blijven die langdurige zorg nodig hebben.
- De aansluiting op en samenwerking met PGB-aanbieders is soms zorgelijk.
- Het Veiligheidshuis mist langdurige zorg op afstand en regievoering na een traject. Dit geldt met name na een IBS, waar er discontinuïteit in de begeleiding kan zijn in de overgang van een gedwongen, naar een vrijwillige maatregel.
- Voor de zorg waar Zwolle als centrumgemeente verantwoordelijkheid voor heeft, is overdracht naar de lokale gemeente niet altijd goed geregeld (mensen blijven 'hangen' in de centrumgemeente)[11].
- Het creëren van een mogelijkheid om waakvlambegeleiding te bieden, zodat hulpverlening niet steeds opnieuw hoeven te beginnen in situaties waarin stut en steun nodig is.

Bouwsteen 3: Vroegtijdige signalering

Er zijn voldoende partijen om vroegtijdig te signaleren: welzijnsinstellingen, de huisarts / POH, de wijkagent en het SWT. Per wijk en professional is het verschillend hoe goed deze al te vinden zijn en in hoeverre zij actief signaleren. De partners met een verblijfsfunctie zijn voor en over de eigen cliënten vaak goed bereikbaar, ook buiten kantoortijden. Als er sprake is van een psychiatrisch beeld of van veiligheidsrisico's dan zijn de lijnen kort en de verantwoordelijkheden helder. Op elk domein en bij elke problematiek vindt beoordeling plaats en interne protocollen zijn hierin voldoende aanwezig. Terugkoppeling naar de melder vindt in bijna alle gevallen plaats.

Aandachtspunten:

- GGZ-expertise is onvoldoende aanwezig in het SWT
- De beschikbaarheid van een consultatiemogelijkheid bij de GGZ is niet voldoende.
- Vindbaarheid 24-uurs bereikbaarheidsdiensten van organisaties, voor bewoners en organisaties.
- Categorie 1 (bv: beginnend dementerenden) is slecht in beeld en hier wordt laat gesignaleerd, vaak pas als er sprake is van overlast.
- Het delen van informatie buiten kantoortijden is zeer beperkt, dit maakt dat beoordelingen dan gebaseerd zijn op onvolledige informatie en betrokken partners vaak niet bekend zijn. Dit geldt ook voor de informatie van de Centrale Toegang, die alleen binnen kantooruren bereikbaar is. De forensisch arts (GGD) is buiten kantoortijden wel bereikbaar.

Bouwsteen 4: Meldkamer

De meldkamer komt pas in beeld als er sprake is van acute risico's. Daarom hebben veel van de betrokken partijen geen contact met de meldkamer. De partijen die dit wel hebben, zijn positief over de expertise en de acties van de meldkamer. Voor opvang (als er geen andere mogelijkheden zijn), zijn er goede afspraken tussen de Herberg en de politie.

[11] Afspraken over een inspanningsverplichting van de lokale gemeente zijn wel gemaakt in het Regionaal Kompas.

Aandachtspunt:

- Meldingen waarbij er geen sprake is van veiligheidsrisico's, worden ook opgepakt door de politie, terwijl betrokkenheid vanuit zorg misschien beter aansluit.

Bouwsteen 5: Beoordeling en risicotaxatie

Bij deze bouwsteen gaat het om beoordelingen op verschillende niveaus. Veel partijen doen een beoordeling, maar wel op een verschillend moment in het proces / verschillende problematiek. Alle instellingen zijn tevreden over de eigen beoordeling en risicotaxatie, maar zijn vaak kritisch over de rol van anderen. Bijna alle instellingen werken met een crisiskaart, waarin vooraf met een potentieel verward persoon afspraken worden gemaakt over wat te doen als het mis dreigt te gaan. De crisisbeoordeling door de crisisdienst is 24 uur beschikbaar en werkt eenduidig. In dit proces zitten niet te veel schakelmomenten. De beoordeling vindt op verschillende plekken plaats, hier worden geen knelpunten in ervaren (op beoordeling bij de politie na; zie onder). De samenwerking met het Veiligheidshuis is in dit onderzoek maar kort naar voren gekomen, maar wordt door de partijen op casusniveau zover van toepassing als goed ervaren.

Aandachtspunten:

- Signaleerders zijn het niet eens met het beperkte aantal aspecten waar een beoordeling op gebaseerd is (veiligheid voor zichzelf en de omgeving). Dat gaat met name om het feit dat dat de beoordeling om een momentopname gaat, waarbij het een discussiepunt is of de informatie van de melder over gedrag dat aanleiding gaf voor het aanvragen van de beoordeling meeweegt in de beoordeling. Ook gaat het om de mogelijke handelingsopties na een beoordeling. Dit maakt dat risico's door de crisisdienst anders worden ingeschat dan door signaleerders. Dit zorgt voor gevoelens van machteloosheid bij de signaleerders.
- Frustratie over criteria waar een situatie aan moet voldoen voordat de crisisdienst een beoordeling kan doen (bv: onder invloed van middelen, persoonlijkheidsproblematiek).
- De verwijzing naar de crisisdienst kan maar door een beperkt aantal partijen worden gedaan, dit voelt soms als een extra schakel.
- Terugkoppeling van een beoordeling vindt volgens aanbieders niet altijd aan hen plaats, alleen aan de directe melder.
- Mogelijk te weinig aandacht voor specifieke doelgroepen (LVB, NAH en ASS)
- Niet nemen van verantwoordelijkheden / verwijzen naar voorliggende voorzieningen / ontbreken eigenaarschap. Ook het aanspreken op elkaars verantwoordelijkheden lijkt niet voldoende te gebeuren.
- Er ontbreken heldere afspraken over wanneer een casus acuut is, dit zorgt voor onbegrip tussen de partijen.
- De politie heeft landelijk aangegeven geen beoordelingen meer te willen in de politiecel als zorg op de voorgrond staat. Omdat hierover afspraken zijn gemaakt met Dimence, is een werkwijze hiervoor in wording.

Bouwsteen 6: Toeleiding

Overleg tussen de sectoren veiligheid en zorg vindt plaats. In de toeleiding naar zorg geven alle partijen aan een goed inzicht te hebben in de sociale kaart, maar dat dit bij andere partijen soms nog wordt gemist.

Aandachtspunten:

- Algemene bureaucratische drempels in de zorgstructuur (overgang 18- / 18+, verschillende financieringsstromen (met name bij het wegvallen van een forensisch kader), verschillende indicaties, regiobinding, lokale / regionale inzet).
- Het inzetten van geïndiceerde zorg als iemand nergens voor wil tekenen (met name voor beschermd wonen).
- De verwijzing die er van de huisarts nodig is voor inzet van het FACT.
- De opzet van een keukentafelgesprek gaat uit van het kunnen maken van eigen keuzes en het kunnen nemen van eigen verantwoordelijkheid, maar dit sluit niet aan bij de meeste verwarde personen.
- Resultaatgericht werken kan er soms voor zorgen dat mensen die buiten het kader vallen afhaken en dit werkt zorgmijding in de hand.
- Vraag vanuit het SWT is of er voldoende financiële ruimte voor is voor de inzet preventie, gezien het belang dat aan preventie wordt gehecht.

Bouwsteen 7: Passend vervoer

Voor vervoer zijn er verschillende opties voorhanden (ambulance, eigen vervoer instelling, politieauto). Het vervoer bij een gedwongen maatregel is goed georganiseerd.

Aandachtspunten:

- De landelijke politie wil vanaf 1 januari 2017 geen politie-auto's meer inzetten voor vervoer zonder dat er sprake is van een strafbaar feit. Omdat de regionale politie hier momenteel een oplossing voor zoekt (Oost-Nederland), wordt deze vraag verder niet meegenomen in dit onderzoek.
- Politie ervaart vervoer als problematisch wanneer het buiten de gebiedsgrenzen komt; dan is de enige oplossing soms om iemand op de trein te zetten.
- Instellingen kiezen soms uit pragmatische overwegingen voor het gebruik van eigen vervoer.

Bouwsteen 8: Passende ondersteuning, zorg en straf

Organisaties geven aan een goed beeld te hebben van wat nodig is. Het meeste zorgaanbod is ook voor handen binnen de eigen regio. Als er na beoordeling niet wordt overgegaan tot opname, dan zijn er verschillende opvangmogelijkheden. Binnen de Maatschappelijke Opvang is er eigenlijk altijd ruimte, zodat niemand ongewild op straat hoeft te slapen.

Aandachtspunten:

- Instellingen schermen teveel hun verantwoordelijkheden af, waardoor er hiaten vallen tussen de instellingen. Dit is een terugkerend signaal: als er beter samengewerkt zou worden, dan zou het aanbod sluitend kunnen zijn.
- Soms wordt voor ondersteuning nog te veel alleen naar professionele organisatie gekeken en te weinig naar (sociaal/familie)-netwerk.
- Tactus geeft aan dat in het team FACT verslavingszorg een ervaringsdeskundige en een woonondersteuner ontbreekt.

- Door de wachtlijsten kan een persoon vaak niet direct de zorg krijgen die hij nodig heeft. De tendens is om bij deze problematiek dan verder buiten de regio te kijken voor goed aanbod, maar ook daar zijn vaak wachtlijsten.
- De Herberg ervaart een hiaat tussen Beschermd Wonen en ambulante zorg, namelijk intensieve ambulante begeleiding.
- SWT geeft een knelpunt aan over wie verantwoordelijk is voor iemand die op een wachtlijst staat. SWT is vaak betrokken tot hulp geregeld is in het kader van overbruggingszorg.
- Vooral voor de meest zware categorie wordt een hiaat ervaren: er zijn mensen die tussen wal en schip vallen. Wat hierin gemist wordt zijn:
    - Skaeve Huse, voor mensen waarbij zorg niet helpend is en die het beste meer met rust kunnen worden gelaten
    - Kleinschalige woonunits, waar mensen met intensieve begeleiding en beveiliging juist wel behandeling krijgen.

  Beide voorzieningen zijn niet of te weinig aanwezig. Daardoor belanden deze mensen, ook na een (niet voldoende zware) behandeling of RM steeds opnieuw op straat en weer in de maatschappelijke opvang[12].

Bouwsteen 9: Informatievoorziening

Uit de interviews komt naar voren dat veel informatie-uitwisseling goed werkt; bijvoorbeeld binnen de Centrale Toegang, als vooraf toestemming wordt gevraagd en als afspraken goed gemaakt worden.

Aandachtspunten:

- Informatie-uitwisseling tussen medische partijen (geheimhoudingsplicht) en hulpverlenende partijen. En de huisarts die als schakel voor de medische partijen dient, en het SWT als schakel voor hulpverlening.
- Informatie-uitwisseling buiten kantoortijden. Dit geldt ook voor de huisartsen: de huisartsenpost heeft geen inzage in de dossiers van de eigen huisarts van de verwarde persoon.
- Soms wordt meer dan alleen noodzakelijke informatie gedeeld, of is er geen overeenstemming over wat noodzakelijke informatie is.
- Overdracht en afstemming met PGB-aanbieders.

[12] Dit hiaat in passende ondersteuning geldt met name voor de EPA++ doelgroep, waar dit onderzoek zich niet op richt. Omdat er een overlap is met de groep waarbij zorg wel op de voorgrond treedt, wordt dit thema hier wel benoemd.

4. Conclusie

In dit onderzoek staan de volgende vragen centraal:

- Vraag 1: beschikt Zwolle over een triagevoorziening die zorg voor snelle toeleiding tot zorg en ondersteuning?
- Vraag 2: krijgen alle personen die in beeld komen, een persoonlijke aanpak?

Om deze vragen te beantwoorden, is onderzocht welke partijen betrokken zijn, hoe de keten werkt en welke knelpunten er zijn in deze aanpak. Daarbij zijn de bouwstenen van het aanjaagteam als leidraad gebruikt om te zien of er voldaan is aan de minimale vereisten voor een sluitende aanpak.

Voor de eerste vraag geldt dat er een triagevoorziening bestaat die bij veel casuistiek voldoet. Er is een goed functionerende meldkamer, een Centrale Toegang waarin partijen elkaar goed weten te vinden en een crisisdienst met voldoende expertise om een beoordeling te doen. Veel van de bouwstenen zijn dus ingevuld. Toch werkt de triagevoorziening nog niet naar tevredenheid. Alle partijen geven serieuze knelpunten en verbeterpunten aan die een sluitende aanpak in de weg staan, welke onder de volgende thema's worden samengevat:

1. Informatieknooppunt: bij de triage zijn niet altijd de juiste partijen / expertise betrokken. Daarnaast kan de beoordeling niet altijd op basis van juiste en volledige informatie worden gedaan. Dit geldt met name buiten kantoortijden.
2. Deskundigheidsbevordering: niet alle partijen zijn voldoende in staat verward gedrag vroeg te herkennen en daardoor zo snel mogelijk toe te leiden naar de juiste zorg en ondersteuning.
3. Maatwerk en regie: bij afwijkende zorgvragen blijken de processen en mogelijkheden niet voldoende (of niet voldoende bekend) om een persoonlijke aanpak te hanteren. Daardoor vallen mensen buiten de boot. Daarnaast zijn er vragen over de informatievoorziening afspraken: er is onvrede en onwetenheid over wat andere partijen kunnen doen. Ook lijkt het alsof partijen elkaar niet voldoende aanspreken op hun verantwoordelijkheden.

Voor de tweede vraag geldt dat alle betrokkenen het belangrijk vinden om de persoon zelf en de omgeving centraal te stellen en om maatwerk te kunnen leveren. Voor de meeste personen is er een passend zorgaanbod. Toch zijn er ook hier een aantal knelpunten. Dit komt naar voren in de volgende thema's:

4. Vroegtijdige signalering en preventie: mensen met verward gedrag worden vaak pas gevonden als gedrag al voor overlast zorgt. Dit geldt voor zowel professionals als burgers. Als mensen eerder in beeld zijn, dan kan dit gedrag wellicht voorkomen worden. Dit vraagt een andere aanpak van toeleidende partijen.
5. Betrekken van de persoon zelf en zijn netwerk: om echt persoonsgericht te zijn, moeten verwarde personen zelf nog beter betrokken worden in de aanpak.
6. Onderzoek zorgaanbod: In grote lijnen is het zorgaanbod passend, maar toch zijn er mensen die nergens terecht kunnen. Dit geldt met name voor de zwaardere zorg, en bij schakelmomenten.

Samenvattend betekent dit dat de bestaande infrastructuur een goed raamwerk biedt om tijdig signalen van verwarde personen te herkennen en op te pakken, maar dat nog niet optimaal gebruik wordt gemaakt van de mogelijkheden die er zijn. Om hiernaar toe te werken, is een projectmatige aanpak nodig. Deze wordt in het volgende hoofdstuk uitgewerkt aan de aan de hand van de bovenstaande zes thema's.

5. Aanbevelingen

De aanpak in Zwolle is goed op weg en op een aantal vlakken wordt door de partijen ervaren dat het er een positieve ontwikkellijn is. Dat geldt bijvoorbeeld voor het SWT als oren en ogen in de wijk. Toch verdient het aanbeveling om actief met de gesignaleerde thema's aan de slag te gaan om zo een impuls te geven aan de aanpak. Dat betekent niet dat het advies is om een heel nieuwe structuur op te zetten voor deze doelgroep. De zorg voor bijzondere doelgroepen is niet nieuw en daarom is het belangrijk om aan te sluiten bij wat er er al is en te versterken wat goed werkt.

In de aanbevelingen wordt er stil gestaan bij vier onderwerpen:

- De rol van de gemeente;
- Prioritering van de aandachtspunten en aanbevelingen;
- Een uitwerking van het aanpakken van de zes thema's in projectgroepen;
- Discussiepunten (ter bespreking met de opdrachtgever / in de plenaire bijeenkomst).

5.1 Regierol gemeente

Uit het onderzoek, maar ook uit de aanbevelingen vanuit het landelijke aanjaagteam, komt het belang naar voren van een duidelijke regisseur in de aanpak van verwarde personen. Het gaat dan zowel om beleidsregie als om (het beleggen van) uitvoeringsregie. De gemeente is hiervoor de aangewezen partij, met het volgende doelstelling:

- Alle betrokken partijen hebben een duidelijk aanspreekpunt.
- Alle betrokken partijen weten wat er van hen wordt verwacht en worden aangesproken op hun verantwoordelijkheden.
- De aanpak wordt politiek gedragen.
- Er zijn eenduidige afspraken met de regio (onder andere over afschaling, over punten waarin samenwerking voordeel op levert).
- Communicatie is eenduidig en in samenhang met andere beleidsterreinen.

Over de beleidsregie komt uit het onderzoek naar voren dat partijen één op één goede afspraken kunnen maken met de gemeente, maar dat initiatieven niet vaak in gezamenlijkheid worden ontplooid. Dit maakt dat partijen vanuit de eigen organisatie lobbyen en elkaar niet voldoende weten te vinden in het oplossen van stagnaties. In de interviews komt ook een aantal keren terug dat de partijen tevreden zijn over de eigen inzet, maar kritisch zijn over het nemen van verantwoordelijkheid en de begrenzing daarvan bij anderen. Het is belangrijk om hierin te streven naar een cultuur waarin partijen weten wat ze van elkaar verwachten en elkaar hier ook op aan kunnen spreken. Daartoe is het noodzakelijk dat de gemeente duidelijke afspraken en kaders maakt, aangezien zij opdrachtgever is. We stellen daarom het volgende voor:

- De gemeente is de opdrachtgever voor alle hieronder genoemde projecten. In alle projecten is ten minste één iemand van de gemeente vertegenwoordigd. De gemeente draagt zorg voor communicatie over de projecten naar alle betrokken partijen.
- Het plan van aanpak wordt geborgd door het bestuurlijk vast te stellen.
- De gemeente zorgt vanuit haar centrumfunctie voor samenwerkingsafspraken met de regio.
- De gemeente draagt zorg voor een platform, waarin transparant en in afstemming tussen partijen opdrachten worden geformuleerd. Dit maakt dat partijen beter van elkaar op de hoogte zijn en helder wordt wat er van elkaar verwacht wordt (zie projectgroep 6).
- De gemeente bekrachtigt de afspraken die gemaakt worden over uitvoeringsregie en mandatering, zodat partijen elkaar kunnen aanspreken op elkaars verantwoordelijkheden (zie projectgroep 3). Dit geldt ook voor de al geldende afspraken, zoals dat de GGD de operationele regie heeft en in uitzonderingsgevallen het finale oordeel kan vellen over welke partij de casusregie heeft.

5.2 Prioritering

De onderwerpen van de projectgroepen zijn gebaseerd op de zes thema's die in de conclusie zijn gegeven. In de projectgroepen wordt voor de gesignaleerde aandachtspunten zo concreet mogelijk gekeken naar een oplossing. Niet alle gesignaleerde aandachtspunten worden meegenomen. Onderstaand geven we een toelichting op welke gronden gekozen is voor het wel of niet doen van oplossingsvoorstellen voor aandachtpunten:

- *Urgentie*: de punten die als grootste knelpunt worden ervaren.
- *Beïnvloeding*: ligt een oplossing binnen de invloedsfeer van de gemeente Zwolle? Een aantal knelpunten worden landelijk gesignaleerd en zijn vooral op grotere schaal op te lossen. Wanneer er mogelijkheden zijn om deze lokaal op te vangen of bij te dragen aan een oplossing, dan wordt dit genoemd in de aanbevelingen. Wanneer deze beïnvloeding er niet is, dan wordt geadviseerd hierin landelijk of regionaal beleid te volgen. Het gaat dan met name om de geheimhoudingsplicht, de schotten in financiering en vervoer dat regiogrenzen overschrijdt. Ook is het streven dat een aantal punten opgevangen worden door de Wet verplichte GGZ en de samenwerkingsafspraken tussen de zorgverzekeringen en de VNG.
- *Quick win*: welke knelpunten zijn relatief eenvoudig op te lossen?
- *Relevantie voor de doelgroep* verwarde personen: een aantal knelpunten zijn gerelateerd aan de transitie of andere grotere uitdagingen. Omdat deze ook op andere plekken belegd zijn, worden deze niet specifiek genoemd (onder andere de taken van het SWT, de knelpunten in de samenwerking met PGB-aanbieders en een aantal bureaucratische drempels).

Voor een aantal aandachtspunten wordt geen oplossing voorgesteld, omdat hierin geen knelpunt lijkt te zijn maar er sprake is van niet kloppende verwachtingen / informatie. Het gaat om de volgende punten:

- De *duur van de afgegeven indicatie*: een aantal partners geeft aan dat de lengte van de indicatie vaak te kort is. Het SWT laat weten dat de eerste indicatie vaak kort is, omdat die gebruikt kan worden om een beter beeld te krijgen van de benodigde zorg. Daarom wordt de eerste indicatie ook snel, en op basis van de inschatting van de betrokken professional, afgegeven. Als meer nodig is en onderbouwd kan worden dat meer zorg nodig is, dan wordt dit bij een herindicatie afgegeven. Geen van de partijen heeft aangegeven dat bij aanvraag van een verlenging onvoldoende zorg werd toegewezen.
- Over de *beoordeling door de crisisdienst* is veel onduidelijkheid en onvrede. Dit is geen probleem wat puur in Zwolle naar voren komt, maar lijkt deels veroorzaakt te worden door factoren die we niet kunnen beïnvloeden (bv als mensen niet willen meewerken of dat er geen beoordeling gedaan kan worden als iemand onder invloed is) en deels door niet kloppende verwachtingen over de taken en handelingsmogelijkheden van betrokkenen. Dat geldt ook voor de informatiedeling. Daarom is het voorstel om het proces van de crisisbeoordeling wel te verduidelijken en een route te maken voor casuïstiek die daarin buiten de boot valt, maar het proces op inhoud niet te veranderen. Daarnaast worden een aantal genoemde knelpunten gedeeltelijk opgelost door de voorgenomen Wet verplichte GGZ.
- Voor de *verwijzing naar het FACT-team* bestaat de veronderstelling dat dit alleen kan bij verwijzing door de huisarts. Dit is inderdaad de reguliere route, maar voor situaties waarin dit niet haalbaar is (bij mensen zonder huisarts of zorgwekkende zorgmijders) bestaat in uitzonderlijke gevallen de mogelijkheid om dit te organiseren via team VIA.
- Een *locatie voor de beoordeling* als er geen sprake is van veiligheidsrisico's: dit punt is en gemaakt om een beoordelingsruimte te faciliteren. Dimence gaat dit voor Zwolle, Deventer en Almelo realiseren (planning is vóór 1 januari 2017).

5.3 Projecten

We bevelen aan om voor een sluitende aanpak zes projecten te formuleren die allen tot doel hebben om het aantal verwarde personen vroegtijdig te kunnen signaleren en snel toe te kunnen leiden naar zorg op maat. Bij elk project staan een aantal mogelijke werkwijzen. Deze zijn gebaseerd op

suggesties genoemd in de interviews en voorbeelden van hoe andere gemeenten de aanpak voor verwarde personen vorm geven. Eerste taak voor elke projectgroep is om met de eigen opdracht samen met de gemeente te verscherpen.

	Projectgroep 1: Informatieknooppunt
Doel	Er is een triagevoorziening met een snelle beoordeling die zorgt voor de juiste toeleiding naar zorg en ondersteuning of justitie in zowel acute crisissituaties als niet-acute crisissituaties.
Beoogd resultaat	- Alle benodigde expertise is aanwezig. - Alle juiste instanties of personen per casus zijn betrokken. - Alle betrokken organisaties weten wat zij van elkaar kunnen verwachten. - Alle organisaties die regisseur zijn van een potentieel verward persoon werken met een volledige crisiskaart.
Werkwijze	- Mogelijkheid onderzoeken om één nummer te hanteren voor alle bereikbaarheidsdiensten en meldingen (integraal crisispunt). Welke nummers worden er nu gehanteerd? Is het mogelijk hierin meer samen te werken op het gebied van communicatie en bereikbaarheid, zo gewenst ook met uitbreiding van andere meldpunten voor burgers (Veilig Thuis)? - Mogelijkheid onderzoeken om een digitaal informatieknooppunt op te starten. Hier kan gebruik worden gemaakt van een bestaand regiesysteem (Veiligheidshuis? Centrale Toegang?). Voorwaarde is dat deze informatie volledig afgescheiden is van andere informatie, dat deze applicatie webbased is en dat er verschillende veiligheidsniveaus in te bouwen zijn. Minimale variant, is dat alle meewerkende partijen de potentieel verwarde personen invoeren, met daarbij de vermelding dat zij regievoerder voor deze casus. Deze houdt elke instelling zelf actueel. Op het moment dat een melding binnenkomt bij de politie, kan deze zien of zorg betrokken is en kan afstemming zoeken met de bereikbaarheidsdienst van deze organisatie. Zo nodig heeft alleen de politie leesrechten. Maximale variant is dat in dit systeem de crisiskaarten van cliënten komen te staan. Inschatting is dat dit met het oog op privacy niet wenselijk is. - Onderzoeken of registratiesysteem bemoeizorg / CT ook buiten kantooruren bereikbaar kan worden gemaakt, mogelijk door toegang forensisch arts in het systeem. - Inventariseren welke organisaties met een crisiskaart werken en de crisiskaart-formats opvragen om te zien of ze even volledig en interpretabel zijn. Een format aanbieden aan de partners.
Trekker	GGD
Deelnemers	Veiligheidshuis, politie, Leger des Heils, SWT, Dimence, Creating Balance

	Projectgroep 2: Deskundigheidsbevordering
Doel	Kennis van verwarde personen is aanwezig bij professionals of zij weten waar zij deze kennis kunnen bemachtigen.
Beoogd resultaat	Het snel kunnen inzetten van GGZ-deskundigheid in situaties , waarbij geen sprake is van crisis, maar waarbij wel (multi)probleemgedrag wordt geconstateerd, dat zou kunnen leiden tot een crisis. Hierdoor zicht op de geestelijke gezondheid, mogelijk medicatieadvies en signalering van doelgroepen (ASS, LVB, verslaving, NAH)
Werkwijze	- Een aantal processtappen in de aanpak zijn ingewikkeld. Dan gaat het met name om de criteria voor het inzetten van een beoordeling,

	de mogelijkheden die er zijn als er geen ibs wordt afgegeven, de routes voor het inzetten van de GGZ, de mogelijkheden en verantwoordelijkheden buiten kantoortijd, enz (de inventarisatie van deze 'gevoelige' processen is op basis van dit onderzoek te maken). Laat elke instelling die verantwoordelijk is voor zo'n proces, dit proces toegankelijk beschrijven en deel deze informatie. - Zorg dat GGZ-expertise op consultatiebasis beschikbaar is. Dat kan op verschillende manieren: door de inzet van de GGZ-instelling in team VIA open te stellen voor consultatie voor anderen dan de zorgwekkende zorgmijdergroep. Onderzoek of dit binnen de huidige uren past of hier uitbreiding voor nodig is. Een andere optie is om de POH-GGZ dichter bij het SWT te positioneren, zodat deze meer als vraagbaak kan fungeren bij psychiatrische problematiek. Een derde optie is om GGZ-deskundigheid in te kopen in het SWT. Vierde optie is om de inzet van FACT naast financiering op basis van DBC, uit te breiden met flexibele inzet. Hierin is afstemming met de zorgverzekeringswet voor financiering noodzakelijk.
Trekker	Gemeente
Deelnemers	Dimence, Tactus, Politie, GGD, SWT

	Projectgroep 3: Maatwerk en regie
Doel	De inhoud is leidend; bureaucratische barrières en financiële drempels zijn te overbruggen.
Beoogd resultaat	Bij elke casus is duidelijk wie regie heeft en welke verwachtingen professionele organisaties van elkaar mogen hebben. Voor mensen die door hun problematiek niet willen tekenen voor inzet van zorg, waarin eenduidigheid is over de benodigde inzet, is inhoud leidend. Als iemand geen zorg heeft (door een wachttijd, overbrugginstijd of het aflopen van een indicatie) is er professionele speelruimte om hier een passende oplossing voor te vinden. Bejegening en verwachtingen ten aanzien van verwarde personen sluit aan bij hun mogelijkheden.
Werkwijze	- Maak eenduidige afspraken over regievoering waarin in elk geval antwoord wordt gegeven op vragen als: wie heeft regie gedurende de wachttijdperiode / overbruggingszorg? - Onderzoek de mogelijkheid om procesafspraken over de inzet van zorg waarbij het verkrijgen van een handtekening niet lukt. Vanuit de Algemene Wet Bestuursrecht is het noodzakelijk om een ondertekende aanvraag te doen, dus het is vooral van belang ons te richten op waar wél lokaal maatwerk mogelijk is. - Maak procesafspraken voor de inhoud en vorm van het keukentafelgesprek voor zorgwekkende zorgmijders. - Maak procesafspraken over eigenaarschap: hoe gaan we om met verantwoordelijkheden en hoe spreken we elkaar hier op aan?
Trekker	Gemeente
Deelnemers	SWT, Creating Balance, GGD, MO-partner (partners stemmen nog af wie), Tactus, Gemeente (bijzondere doelgroepen)

	Projectgroep 4: Vroegtijdige signalering en preventie
Doel	Gewenste ondersteuning bij verwarde personen start zo vroeg mogelijk. Een sluitende keten voor signalering en samenwerking om escalatie te voorkomen.

Beoogd resultaat	Inwoners van Zwolle en nuldelijnsvoorzieningen zijn zich bewust van (vroege) signalen van verward gedrag. Inwoners van Zwolle en nuldelijnsvoorzieningen weten waar en hoe zij kunnen signaleren. Er is voldoende kennis bij inwoners over verward gedrag, waardoor er meer verdraagzaamheid kan komen tegenover verwarde personen die geen bedreiging vormen voor de veiligheid.
Werkwijze	- Verbeterde communicatie, onder andere door communiceren van de voorzieningen in de wijk en het meldpunt bijzondere zorg voor algemene signalen van burgers (niet crisissen). Communicatie is niet gericht op organisaties, maar op de routes en bereikbaarheid voor inwoners en nuldelijnsvoorzieningen. - Scholingsaanbod voor nuldelijnsvoorzieningen. Optie is om een risico-inventarisatielijst te ontwikkelen en met partners af te spreken om deze te hanteren (zie bijlage 6). Daarnaast kan het gebruik van de crisiskaart breder onder de aandacht worden gebracht (zie ook projectgroep 3). Daarnaast de opdracht voor deskundigheidsbevordering voor signalering beleggen bij één (of meerdere partijen), bijvoorbeeld team VIA of het SWT. - Onderzoeken of de voorlichting op verslaving ook de doelgroepen omvat waarin potentieel verwarde personen zich bevinden (bijvoorbeeld verslaving slaapmiddelen / alcohol bij ouderen) - Het organiseren van wijkbijeenkomsten (naar voorbeeld samenwerking tussen Limor en de wooncorporatie voor omwonenden van locaties van Limor).
Trekker	SWT
Deelnemers	Wijkverpleging, Tactus (op gebied verslavingspreventie), GGD (KEC)

	Projectgroep 5: Betrekken van de persoon zelf en zijn netwerk
Doel	De inbreng van mensen met verwarde gedrag en hun directe omgeving is in de aanpak geborgd en heeft een gelijkwaardige positie bij het bepalen van een persoonsgerichte aanpak.
Beoogd resultaat	Er wordt geluisterd naar signalen van de mensen zelf en hun directe omgeving. Er is aandacht voor verschillende belevingen en bejegeningen.
Werkwijze	- Bij afschaling van zorg (bv naar zelfstandig wonen) standaard bespreken welke wensen de persoon heeft in het informeren van partners. Hier niet blind afgaan op privacy, maar de cliënt centraal stellen. Wil hij dat een crisiskaart wordt gemaakt, dat het SWT, de huisarts, de wijkagent, de corporatie of de buren worden ingelicht? - Bij alle projecten: spiegelen met cliëntenraden en deze steeds aan laten sluiten bij stappen in het proces. Deelnemers van projecten intern vragen input op te halen bij een cliënt. - Bij het invullen van de crisiskaart (op een stabiel moment) al afspraken maken over het delen van informatie, bv vermelding in het informatieknooppunt of familie. Hier een protocol voor opstellen zodat aanbieders in Zwolle hier op dezelfde manier mee omgaan. - Mogelijkheid verkennen van de inzet van ervaringsdeskundigen, wellicht in de leertafels (vanuit de verdiepingsregio).
Trekker	Gemeente
Deelnemers	Cliëntenraden, RIBW, Limor

	Projectgroep 6: Onderzoek zorgaanbod
Doel	Een passend zorgaanbod voor verwarde personen; er is maatwerk voor elke unieke persoon die ondersteuning of zorg nodig heeft. Dit geldt zowel vanuit het oogpunt van de persoon zelf, maar ook rekening houdend met het belang en bescherming van de samenleving.
Beoogd resultaat	De kwaliteit van de zorg voor verwarde personen is voldoende. De kwantiteit van de zorg voor verwarde personen is voldoende. De flexibiliteit, samenwerking en infrastructuur sluit aan bij de benodigde zorg.
Werkwijze	- Inventariseer de wachtlijst voor de zwaardere doelgroepen: Welke voorzieningen zijn er? Hoeveel mensen zwerven nu op straat waarvoor geen aanbod is, of mensen die ondersteuning blijven weigeren? En wat is hiervoor wenselijk? Maak hierin een afweging welke oplossingen lokaal / regionaal te vinden zijn, en welke alleen op landelijk niveau aangepakt kunnen worden. Stel hierin duidelijke, haalbare prioriteiten op: welke voorziening heeft het meeste effect? In deze inventarisatie is al veel bekend, maar ook is er onduidelijkheid over welke plannen in praktijk zullen worden gebracht en welke niet. Bij dit onderwerp hoort dus ook: haalbare projecten opstellen en verwachtingsmanagement over het draagvlak van voorstellen. - Maak heldere afspraken over overbruggingszorg en wanneer hulp buiten de regio wordt ingekocht.
Trekker	Gemeente Zwolle
Deelnemers	Tactus, Leger des Heils, GGD, SWT, Creating Balance, JBOV (jeugdbescherming) Daarnaast in eindstadium de uitkomsten vergelijken met de inventarisatie van het Veiligheidshuis

5.4 Discussiepunten

Bij de bovengenoemde projectgroepen wordt de gemeente Zwolle geadviseerd om een duidelijke opdracht te geven voor verdere uitwerking. Daartoe dient eerst de keuze gemaakt te worden:

- Kloppen de genoemde prioriteiten?
- Zijn de genoemde werkwijzen haalbaar? Leveren zij voldoende op voor de investering die dit vraagt?
- Wie nemen deel aan het project en wie is trekker?

Naast deze vragen zijn gedurende het onderzoek ook de volgende vragen naar voren gekomen. Geadviseerd wordt om deze mee te nemen in de plenaire bijeenkomst.

- In hoeverre heeft het meerwaarde om de doelgroepen nog beter cijfermatig in beeld te krijgen? Welke meerwaarde levert dit op in de aanpak van verwarde personen?
- Zijn de juiste partners betrokken, of is dit te smal? Te denken valt aan wijkverpleging, de meldkamer, huisartsen, de Regionale Ambulance Voorziening, vrijwilligerswerk, cliëntenorganisaties?
- In hoeverre is de grondhouding in de samenwerking in Zwolle goed? In de interviews kwam herhaaldelijk de onderwerpen afschuiven van verantwoordelijkheden en te enge taakopvattingen naar voren. Ook bleek bij een aantal vragen dat alle organisaties wel vertrouwen hadden in de eigen organisatie, maar niet in andere organisaties (bv kennis sociale kaart, op- en afschaling). In hoeverre staat dit een sluitende aanpak in de weg? En wat is er voor nodig om hier verbetering in te krijgen?

Bijlage 1 Onderzoeksopzet

In juli zijn door de GGD gesprekken gepland met de ketenpartners. In deze gesprekken zijn de volgende vragen rondom de aanpak voor verwarde personen besproken:

1. Wat is uw beeld van de aard en de omvang van de problematiek? Ziet u trends (wijzigingen ten opzichte van eerdere jaren)?
2. Hoe zijn de bouwstenen zoals deze door het aanjaagteam zijn onderscheidden, volgens u in Zwolle geregeld? Wat gaat hierin goed en wat behoeft meer aandacht?
3. Welke betrokkenheid hebben u en uw organisatie per bouwsteen?
4. Wilt u aanbevelingen geven om de keten rondom verwarde personen beter te organiseren?

Om de gesprekken te structuren, zijn voorafgaand aan de interviews de gehanteerde definitie van verwarde personen en de minimale vereisten voor de invulling van de bouwstenen verstuurd. Deze minimale vereisen zijn in de interviews doorlopen om te zien hoe de aanpak nu is vormgegeven en welke hiaten worden ervaren. Daarnaast is steeds gevraagd genoemde knelpunten te illustreren aan de hand van casuïstiek.

In augustus is op basis van deze gesprekken en andere achtergrondinformatie, een eerste analyse gemaakt in de vorm van deze rapportage. Deze is, met een ruwe uitwerking van de interviews, voorgelegd aan de opdrachtgever en vormt de input voor de eerste oplevering in september. Deze terugkoppeling is zowel schriftelijk als in een plenaire bijeenkomst met de betrokken partijen. In deze plenaire bijeenkomst is het mogelijk nog feedback te geven op de rapportage, maar is het voornaamste doel om commitment te verkrijgen voor de genoemde prioriteiten.

Voor dit onderzoek zijn de volgende organisaties en personen betrokken:

Bijlage 2 Uitwerking interviews op hoofdlijnen

Bouw-steen	Minimale vereisten voor een goede aanpak	Hoe is dit in Zwolle geregeld?
Bouwsteen 1. Inbreng mensen met verward gedrag en hun directe omgeving	A) Bij de persoonsgerichte aanpak is er directe betrokkenheid en zo mogelijk eigen regie van personen met verward gedrag en hun directe omgeving. Zij staan centraal. De professional staat naast de personen met verward gedrag en de directe omgeving. Er wordt geluisterd naar signalen van de mensen en ook de familie. Deze laatste zijn van belang voor zowel de vroegsignalering als de weg naar herstel, daar waar mensen dat zelf lastig kunnen. Er is aandacht voor verschillende belevingen en bejegeningen, mede op grond van verschillen in etnische achtergronden.	Alle betrokkenen geven aan signalen altijd op te pakken, ook als deze vanuit het netwerk van een persoon komen. Hier worden concrete voorbeelden van genoemd. Verwarde personen zelf nemen weinig contact op. Belangrijke uitdaging die wordt genoemd is; hoe kun je burgers versterken in vroegsignaleren van problematiek? En hoe zorg je dat de plekken waar mensen kunnen melden, voldoende vindbaar zijn voor de nuldelijn en het (sociaal netwerk)? Dit geldt met name voor het Sociaal Wijkteam, en wordt in de interviews in mindere mate genoemd voor de huisarts en voor team VIA. Daarnaast wordt het signaal gegeven dat de houding van mensen naar afwijkend gedrag en verwarde personen verandert en dat er meer angst is voor incidenten. Dit maakt het lastiger om van bewoners te verwachten dat zij een oogje in het zeil houden bij iemand die misschien verward gedrag gaat vertonen. De politie, Dimence en het SWT trekken samen al op om dit thema op te pakken. Aanbevelingen: - Vindbaarheid SWT vergroten - Vindbaarheid team VIA vergroten. - Voorlichting vroegsignalering nuldelijn en bewoners agenderen. - Aandacht voor signaleerders als slachtoffer bij overlast. - Tegengaan stigmatisering verward gedrag bij bewoners.
	B) Bij het maken van beleid en de uitvoering ervan in gemeenten, wijkteams en zorginstellingen is er sprake van gestructureerde inbreng van cliënt- en familie-organisaties.	Ook in dit onderzoek is te zien dat het een valkuil is om te spreken over, in plaats van te spreken met. Verwarde personen zelf zijn niet meegenomen in interviews, ook noemt geen van de partijen dat er bij de cliëntorganisaties input is opgevraagd voor de aanpak voor verwarde personen. Wel laten partijen weten vanuit de verwarde personen zelf te denken. Aanbeveling: cliënt- en familieorganisaties mee laten denken in de verdere aanpak van verwarde personen in Zwolle. Bijvoorbeeld door het meedenken bij een thema of het doorlopen van casuïstiek.
	C) Terugkoppeling aan de directe omgeving vindt plaats, mits de persoon met verward gedrag daar toestemming voor geeft.	Bij de meeste partijen vindt altijd terugkoppeling plaats als dit van toepassing is. Er worden geen knelpunten ervaren bij dit punt.
Bouwsteen 2. Preventie en levensstructuur	A) De gemeente voert de regie op het terrein van de preventie en benut daarvoor ook haar kennis van de openbare geestelijke gezondheidszorg.	De meningen over dit onderwerp zijn verdeeld. Ongeveer de helft van de geïnterviewden geeft aan tevreden te zijn met de rol die de gemeente pakt, de andere helft geeft aan dat de gemeente een sterkere regierol zou moeten innemen. Het SWT krijgt als onderdeel van de gemeente een regierol in preventie, maar er is daarbij wel weinig duidelijkheid over de taakafbakening (alles is SWT, maar tegelijkertijd worden de oude structuren nog in stand gehouden en gebruikt). Ook wordt aangegeven dat Zwolle als centrumgemeente een sterkere positie mag innemen in de regionale aanpak. Aanbevelingen: - Gemeente een aanpak laten bekrachtigen waarin een heldere taakverdeling wordt genoemd en eigenaarschap is aangewezen. - Gemeente in communicatie het voortouw laten nemen, zodat

		mensen beter weten waar zij kunnen melden.
	B) Gemeenten en ketenpartners hebben zicht op de personen met verward gedrag (op basis van informatie uit de hele keten).	Alle partners geven aan de eigen doelgroep goed in beeld te hebben, maar het overzicht bij andere doelgroepen te missen. Geen van de organisaties heeft de hele keten in de aanpak van verwarde personen goed in beeld. De knelpunten die hierin genoemd zijn, zijn verschillende financieringsstromen (zorgverzekering / WMO), verschillende registratiesystemen (GGZ, CT, SWT, Politie, huisarts) en privacy. Daarnaast heeft geen enkele professionele partij zicht op categorie 1, waarbij er nog geen sprake is van overlast. Dit onderstreept het belang om het sociaal netwerk en welzijn te betrekken. Hoe meer problematiek er is, hoe beter iemand in beeld is. De vraag is welke meerwaarde het heeft om alle categorieën in beeld te krijgen, of dat het voldoende is welke partijen bij elke categorie betrokken zijn zodat duidelijk is wie een rol heeft.
	C) De gemeente heeft regie en brengt relevante partners bijeen om samen te zorgen voor en te investeren in een integrale, persoonsgerichte aanpak gebaseerd op een zo stabiel mogelijke levensstructuur.	Het nemen van regie op alle niveaus wordt als een knelpunt gezien. Een aantal instrumenten, zoals de regiegroepen en de overleggen in de Centrale Toegang, werken goed. Van ketenpartners wordt verwacht dat zij meer verantwoordelijkheid nemen, van de gemeente dat zij in haar regierol duidelijker verantwoordelijkheden aanwijst. De inhoudelijke visie hierachter (een persoonsgerichte aanpak) wordt door alle partners onderschreven, maar de weg hiernaar toe is lastig.
	D) De leefwereld van de persoon met verward gedrag en zijn directe omgeving staan centraal: - Aansluiten bij de eigen kracht en specifieke -achtergronden van de mensen. - (H)erkenning van het feit dat de directe omgeving een belangrijke factor is. Zij zien vaak als eerste dat het niet goed gaat of vangen hen op. Aan hun hulp zitten ook grenzen, soms financieel, soms mentaal of fysiek. - In de aanpak is ook aandacht voor de directe omgeving, de andere gezinsleden.	Alle betrokkenen geven aan dat dit geen knelpunt is en dat de verwarde persoon centraal staat. Ook geven zij aan dat het netwerk zo mogelijk betrokken wordt.
	E) Continuïteit in de aanpak. Als een zorg- of straftraject van een persoon is afgesloten is het van belang te zorgen voor een 'warme overdracht', bijvoorbeeld naar de wijk of naar passende ondersteuning of naar participatie. Zodat er iemand is die de persoon niet uit het oog verliest, de benodigde	Warme overdracht wordt door alle partners belangrijk gevonden en uitgevoerd. Als iemand vanuit opvang extramuraal gaat wonen, vindt hiervan overdracht plaats. Dit verloopt goed. Vanuit de GGZ wordt aangegeven dat het mogelijk is om zonder verwijzing hulp opnieuw te starten, als de hulp minder dan een jaar geleden is beëindigd. Toch worden er een aantal knelpunten genoemd: - Bij justitiële plaatsingen worden er vanuit het hele land mensen geplaatst en vindt er wel vaak lokaal uitstroom plaats. Dan vindt van te voren te weinig afstemming plaats over de benodigde nazorg. - Voor de zorg waar Zwolle als centrumgemeente verantwoordelijkheid heeft, is overdracht naar de lokale gemeente niet altijd goed geregeld. Mensen blijven vaak

	vervolg ondersteuning geboden wordt en de financieringsstructuur geen belemmering vormt door goed overleg tussen de verschillende financiers.	'hangen' in de centrumgemeente. - Niet bij alle partijen een vast evaluatiemoment en nazorg. - Kortere indicaties door het SWT dan past bij de hulpvraag van de cliënt. - Samenwerking met de PGB-aanbieders, die minder aangesloten zijn dan ZIN-aanbieders. - Veiligheidshuis mist langdurige zorg op afstand en regievoering na een traject.
	F) Sommige mensen hebben hun leven lang zorg en ondersteuning nodig.	Volgens de partners die zorg toewijzen, is het als het nodig is, altijd mogelijk een leven lang zorg en ondersteuning te bieden. Wel is het meer dan eerst nodig om een verlenging aan te vragen of een evaluatie in te plannen, maar dit zorgt er ook voor dat zorg zorgvuldig wordt toegewezen. Bij de zorgaanbieders zijn er zorgen of dit mogelijk blijft en geeft het moeten aanvragen van verlengingen onrust bij de cliënten. De vraag wordt gesteld of langdurige laag-intensieve zorg goed is belegd.
Bouwsteen 3. Vroegtijdige signalering	A) Een fijnmazig netwerk in de wijk. Adequaat toegerust met de benodigde expertise op het gebied van (herkennen signalen van toenemende) verwardheid. Elke wijk kan snel beschikken over een professional met expertise op het terrein van verwardheid, bijvoorbeeld in het wijkteam of in nauwe samenwerking met de Praktijkondersteuner Huisartsen of een Sociaal Psychiatrische Verpleegkundige.	Als netwerk in de wijk worden in Zwolle de huisarts en POH, nuldelijnsvoorzieningen zoals welzijn, de wijkagent en het SWT genoemd. Over alle partijen wordt gezegd dat de intentie en opdracht hiertoe duidelijk, maar dat in de praktijk de ervaringen wisselend zijn. Het SWT lijkt nog onvoldoende te fungeren als ogen en oren in de wijk. Als een casus bij het meldpunt van de Centrale Toegang of de politie terecht, had het vaak in een eerder stadium al bij het SWT opgemerkt moeten zijn. Daarnaast zijn er vragen over de expertise van het SWT op het gebied van GGZ-problematiek en risico-alertheid. De ervaring met de expertise van de huisarts en POH is goed. Knelpunt is hier het eerder betrekken van andere partijen, vooral met het oog op geheimhoudingsplicht. Ook de wooncorporaties hebben veel zicht op verwarde problemen wanneer er sprake is van overlast in de woonsituatie. Omwonenden weten de wooncorporatie dan goed te vinden. Welzijnswerk geeft aan actief outreachend te werken wanneer iemand onverwacht niet meer komt naar activiteiten. Het SWT geeft aan dat voor signaleren bij scholen en bij de thuiszorg (ook huishoudelijke hulp) nog veel te winnen valt. Ten slotte wordt door team VIA en FACT genoemd dat zij te laat betrokken zijn bij uithuiszettingen.
	B) 24/7 bereikbaar voor het ontvangen van en acteren op signalen. Beschikbaar voor mensen met verward gedrag, hun directe omgeving en anderen uit de wijk of bijvoorbeeld de woningbouwcorporaties of de maatschappelijke opvangorganisaties	Er zijn verschillende partijen 24 uur bereikbaar die met de doelgroep verwarde personen te maken hebben: RIBW, Leger des Heils, Limor en Tactus voor hun cliënten, Creating Balance heeft daarnaast een samenwerkingsafspraak met de politie. Wel is de beschikbaarheid van Creating Balance niet bij alle partijen bekend. Daarnaast zijn de crisisdienst van Dimence, de huisartsenpost, de forensisch arts van de GGD en de meldkamer bereikbaar. De meerwaarde van de bereikbaarheid van de zorgaanbieder zit hem vooral in het kennen van de cliënt en het mogelijk betrekken van het netwerk van de cliënt. De volgende knelpunten worden genoemd: - Wanneer er sprake is van een psychiatrisch beeld of als er veiligheidsrisico's spelen, dan zijn de routes goed geregeld. Daarbuiten is het lastig goede hulp te organiseren, bijvoorbeeld als iemand in de winter verward naar buiten gaat zonder jas. - De politie geeft zelf aan dat de bereikbaarheid van wijkagenten beter kan. - De bereikbaarheid van de zorgaanbieders is niet bekend genoeg bij burgers. Daarnaast weten buurtbewoners meestal niet of iemand in zorg is en kunnen daarom 's nachts alleen de huisartsenpost of meldkamer bellen. - De Centrale Toegang en team VIA beschikken over veel informatie, maar deze zijn niet bereikbaar buiten

		kantoortijden. -
	C) Signaleert, ontvangt en brengt signalen bij elkaar, voert risicoanalyses uit, handelt, schaalt – wanneer nodig – op om de benodigde ondersteuning of zorg te regelen. Daarbij is helder wie eigenaar is.	De beoordeling en het doen van de risico-analyse vindt plaats door verschillende partijen. De zorgaanbieders doen dit voor een deel zelf en schalen op waar nodig. Op alle gebieden komt het onderwerp eigenaarschap naar voren: waarbij van andere partijen wordt ervaren dat zij zich soms te veel, en soms te weinig eigenaar voelen. In de nuldelijn komen de volgende punten naar voren: - Niet iedereen is beeld, dus signalen worden niet altijd opgepakt. Een voorbeeld is de LVB-doelgroep en mensen die niet voor overlast zorgen, zoals ouderen die verslaafd zijn aan slaapmedicatie. - De wooncorporatie geeft aan goede contacten te hebben met de partners in de wijk. - De huisarts schaalt niet snel genoeg op. - Alle signalen die binnen komen worden onderzocht. Eerstelijn: - Als het SWT de regie heeft, zijn er nog verbeteringen in het proces mogelijk, vooral duidelijkere afspraken over op- en afschalen. - In team VIA zitten medewerkers van De kern, maatschappelijk werk, verslavingszorg, de GGD, het oude BJZ, MEE en Dimence. Deze brede groep is de belangrijkste succesfactor van VIA; door de expertise maar ook doordat mensen informatie op kunnen halen binnen de eigen organisatie. De psychiater beoordeelt als er sprake is van veiligheid voor de cliënt, en kan hierop zelf de crisisdienst inschakelen. Psychiater ondersteunt ook medewerkers en is bij veel besprekingen aanwezig. Tweedelijn: - Proces is helder, partijen hebben een goed intern protocol en weten wanneer zij op moeten schalen. - Bij verslavingszorg en Creating Balance wordt het in sommige gevallen als beperking ervaren dat iemand onder invloed niet beoordeeld kan worden. Dan is verslaving voorliggend, maar dan is er geen mogelijkheid om vanuit gedwongen kader hulp in te zetten. - Als de CT de regie heeft, verlopen de lijnen goed. GGZ: voor inzet van FACT moeten patiënten een zorgverzekering hebben en ingeschreven zijn. De route is als volgt: na een verwijzing (door de huisarts in de meeste gevallen) volgt er een aanmeldoverleg, waarin de keuze wordt gemaakt voor wel of niet een traject. Als er een traject komt, dan wordt er een intake gepland. Als iemand in zorg komt, dan is Dimence altijd regisseur en neemt verantwoordelijkheid, ook als moet worden overgedragen. Als er een negatief advies volgt, dan wordt bij de verwijzer een advies gegeven over het vervolg: een casus is bijvoorbeeld te licht, alleen medicatie is afdoende, team via moet worden ingeschakeld of specialistische behandeling is nodig. Dit kan bv verslavingsbehandeling zijn, maar ook Dimence. Dit is een knelpunt voor verwijzers, omdat dan weer een aanmelding bij Dimence wordt gedaan. Voor Dimence is dit echter de enige werkbare route, omdat Dimence uitgaat van waar in inzet werkt en dat doet het alleen als mensen mee willen werken.. Meldkamer: De politie heeft een dynamische lijst van Dimence, en de lijst van 25 van Creating Balance. Wanneer hier een melding over binnenkomt, dan wordt iemand niet zomaar naar het bureau gebracht, maar wordt contact opgenomen met de instelling. Dit werkt goed.

		Forensisch arts: ervaart dit als een knelpunt. Forensisch arts kan alleen worden ingezet op aanvraag van de politie, gebeurt wel eens deze betrokken wordt omdat de crisisdienst niet komt. Dit zou niet moeten kunnen, omdat er een convenant is tussen de politie en de GGZ (landelijk), maar dit wordt dus niet nageleefd. Als de forensisch arts betrokken is, doet deze een triage op invloed van middelen (dan vaak advies om eerst te ontnuchteren), somatiek en informatie verzamelen derden. Dat informatie verzamelen is erg lastig, vaak is niet duidelijk welke huisarts of behandelaar betrokken is. Dimence deelt wel informatie (in ieder geval of er een dossier is), maar vaak niet wat er in staat. Ook geen informatiedeling vanuit SWT, BW/MO/VIA. Er is ook geen casusoverleg. Dit maakt de beoordeling gebaseerd op onvolledige informatie.
	D) Terugkoppeling naar de melder *dat* het signaal serieus genomen is, zonder dat het nodig is dat precies ingegaan wordt op *wat* er precies is gedaan.	Alle gesprekspartners geven aan de organisatie zelf terugkoppelt aan de melder. Organisaties ervaren zelf niet altijd dat aan hen wordt teruggekoppeld. De GGZ geeft aan dat er eerder het signaal was dat de crisisdienst geen terugkoppeling gaf. Dit signaal is onderzocht; toen bleek dat er altijd een terugkoppeling werd gegeven maar deze wel alleen aan de melder wordt gegeven (vaak de meldkamer) en niet aan andere signaleerders).
Bouwst een 4. Melding	A) In de meldkamer is personeel aanwezig dat toegerust is met kennis van verwardheid (multidisciplinair).	Veel van de betrokken partijen hebben geen contact met de meldkamer. De partijen die dit wel hebben, zijn positief over de expertise en de acties van de meldkamer. De politie geeft wel een kritische opmerking: veel signalen over verwarde personen komen bij de meldkamer terecht. De politie vindt het echter discutabel dat de politie ook op alle meldingen van verward gedrag afgaat. Het zou volgens de politie goed zijn om een zorgpartner in te kunnen schakelen om een beoordeling ter plaatse te kunnen doen, als er geen risico's op het gebied van veiligheid zijn. Dit houdt wel in dat er bij de melding ook voldoende informatie is om een inschatting te kunnen maken en om te weten wie er al betrokken is.
	B) In de meldkamer is er een screeningshulpmiddel beschikbaar voor de centralisten, waarmee risico's voor de persoon en de omgeving goed ingeschat kunnen worden en bepaald kan worden welke actoren (zorgprofessional en/of politie) aan zet zijn voor de beoordeling van het vervolgtraject.	Er zijn geen vragen over de deskundigheid van de meldkamer en de screeningsinstrumenten die de meldkamer gebruikt. Wel geeft het Veiligheidshuis aan dat het lastig is om van afstand uit te sluiten of er sprake is van veiligheidsrisico's, dus daarom is de politie toch vaak betrokken. Maar in enkele gevallen is een zorgaanbieder vanaf het begin betrokken: als deze vooraf op een lijst bij de politie is doorgegeven. Dit gebeurt zover bekend alleen met cliënten van Creative Balance en bij een klein aantal cliënten van Dimence (flexibele lijst).
	C) Er zijn heldere afspraken met partners over vervoer, opvolging van zorg gerelateerde meldingen, 24/7 (crisis)opvang en 24/7 zorg in de wijk.	Bij deze minimale vereisten komt naar voren dat de politie wel eens mensen naar de Herberg brengt voor een overnachting wanneer er geen andere plek gevonden wordt. Dit gaat in goed overleg. Voor de rest zijn hier geen directe aandachtspunten: de criteria voor inzet en de afspraken zijn helder.
Bouwst	A) Eenduidige	Alle instellingen geven aan dat de beoordeling binnen de eigen

een 5. Beoordeling en risicotaxatie	beoordeling en taxatie van risico's (voor de persoon en de omgeving) en aan de hand daarvan bepalen of een strafrechtelijke aanpak, zorg of een combinatie nodig is	organisatie eenduidig is en goed werkt. Bijna alle instellingen geven aan te werken met een crisiskaart. Deze zijn door de eigen instellingen ontwikkeld. Bij elk traject wordt een crisiskaart gemaakt, als de cliënt rustig is. Hierin staat onder andere: wat zijn signalen waaraan te zien is dat het minder goed gaat, wat dan te doen en wie betrekken? Heeft ook als gevolg dat de crisisdienst de situatie beter kan beoordelen. De volgende knelpunten worden genoemd: - Een aantal punten vraagt zich af of deskundigheid op het gebied van psychiatrie voldoende geborgd is in het SWT. - De beoordeling is teveel gebaseerd op hoe de toestand van een persoon op dat moment is, en te weinig op visie van de professional. - De beoordeling is soms gebaseerd op de mogelijke handelopties na beoordeling. Als er geen plek is om iemand onder te brengen, dan wordt bij een beoordeling minder snel opname geadviseerd. Het Veiligheidshuis geeft aan dat de beoordeling van de crisisdienst is gericht op een momentopname. Maar naast de beoordeling van de ernst van de problematiek, is het ook gericht op de behandelmogelijkheden. Hier stranden veel casussen op, want als iemand niet wil, dan moet er veel aan hand zijn voordat op het moment van de beoordeling sprake is van veiligheidsrisico voor zichzelf of voor anderen. Dit is een landelijk probleem waar we volgens het Veiligheidshuis in Zwolle ook geen directe oplossing voor hebben. Dimence geeft aan dat de beoordeling plaatsvindt door een voorwacht (SPV) en ter bespreking met een achterwacht (psychiater). De beoordeling gaat met een standaardvragenlijst. De uitkomsten van de beoordeling zijn divers: geen inzet, medicatie, een opname om somatische redenen of het advies tot IBS. Knelpunten in de beoordeling zijn middelengebruik (dan kan er geen beoordeling plaatsvinden) en dat partners het lastig vinden als er geen oplossing is. Deze machteloosheid wordt vaak geuit in frustratie op de crisisdienst, terwijl opname ook vaak geen oplossing biedt en ook traumatiserend kan zijn. Oplossing zit in elk geval in goede uitleg en beeldvorming wat er van elkaar verwacht kan worden.
	B) Een 24/7 beschikbaarheidsvoorziening voor beoordeling en eerste interventie. Een verzoek om beoordeling kan op één centrale plaats in de regio aangevraagd worden.	De beoordeling bij de crisisdienst kan door de huisarts en een select aantal partijen (forensisch arts, politie) worden aangevraagd. Deze beoordeling is 24/7 bereikbaar en de routes hiertoe zijn helder. Aandachtspunten hierbij zijn: - De verwijzing door de huisarts wordt soms als een extra schakel ervaren. - Zorgaanbieders schatten iets eerder in als een crisis dan de crisisdienst, waardoor de crisisdienst niet altijd op een melding afkomt. Dit zorg voor frustratie bij de aanmelder. - Als er sprake is van een crisis (aanvraag IBS) dan zijn de lijnen redelijk eenduidig. Bij de aanvraag van een RM is dit lastiger en bureaucratischer. -
	C) In het proces van beoordeling, risicotaxatie en indicatiestelling zitten zo min mogelijk schakels en overdrachtsmomenten.	De geïnterviewden zijn wisselend over hun ervaringen. Veel van de organisaties geven aan dat het proces helder is, maar dat er wel knelpunten zijn. Deze zijn hoofdzakelijk: - Dat een beoordeling niet gedaan kan worden als iemand onder invloed van middelen is. - Dat een terugkoppeling van de crisisdienst niet wordt gegeven of niet bij de zorgaanbieder terechtkomt. - Dat het aanvragen van een RM vaak geen effect heeft omdat er daarna geen passend zorgaanbod is. -
	D) De beoordeling vindt	Algemene tendens is dat de beoordeling wordt gedaan door

	plaats met een multidisciplinaire blik, dus aandacht voor verwardheid in brede zin, en ook voor somatiek.	psychiaters en dat deze ook oog hebben voor somatiek. Belangrijkste aandachtpunt is hoe om te gaan met de eigen specifieke deskundigheid en hoe om te gaan met algemene kennis van algemene domeinen. De signalen hierover zijn heel verschillend: - De Herberg geeft aan dat mensen die erg vervuild zijn soms pas beoordeeld kunnen worden als zij schoongemaakt zijn, terwijl de vraag is of dit schoonmaken gezien de problematiek dan wel mogelijk is. - Voor specifieke doelgroepen vinden sommige partijen dat er te weinig aandacht is (LVB, NAH en ASS). - Specifieke expertise wordt soms ook gezien als een manier om eigen verantwoordelijkheid af te bakenen, bijvoorbeeld door aan te geven dat een ander domein voorliggend is.
	E) De beoordeling in een acute situatie gebeurt snel, binnen gezamenlijk afgesproken normen hiervoor inde regio, met heldere afspraken over wat acuut is.	De partijen zijn in grote lijn positief over de beoordeling en de normen waarbinnen deze worden uitgevoerd. Wel zijn er grote verschillen van mening over wanneer een casus acuut is. Dat is vooral te zien bij schrijnende casussen: het sociaal wijkteam vinden casussen als deze onhumaan en daarbij acuut, maar dit is voor de crisisdienst geen reden voor een beoordeling. Andere zorgpartijen geven aan dat signalen die worden doorgegeven, vaak niet als acuut worden bestempeld. Er lijkt over dit punt ook frustratie te zijn: zo geeft een partner aan dat het ook geen zin heeft om evaluatief terug te blikken, omdat de ervaring met eerdere evaluaties is dat dit voor volgende casussen geen verschil maakt. Deze partij geeft ook aan dat het noodzakelijk is dat één partij in zo'n verschil van visie doorzettingsmacht moet krijgen.
	F) De beoordeling gebeurt in een passende omgeving: een speciale opvangvoorziening of thuis bij de persoon. Als er geen sprake is van een strafbaar feit, gebeurt dit niet in een politiecel.	De beoordeling vindt meestal thuis bij de persoon zelf, in de zorginstelling of bij de politie. Over de beoordeling bij de persoon zelf of in de zorginstelling zijn geen opmerkingen. Over de beoordeling bij de politie heeft de landelijke politie aangegeven dat het streven is dit na 1 januari 2016 alleen nog te doen bij strafbare feiten en niet als zorg op de voorgrond treedt. Dimence heeft vanaf het najaar een beoordelingsruimte waar cliënten kunnen worden beoordeeld. Dit lijkt een goede oplossing. Als er sprake is van agressie, invloed door middelen of een strafbaar feit dan gaat iemand nog steeds naar de politie. En als er risico's zijn voor de veiligheid dan blijft de politie aanwezig tot deze er niet meer zijn.
	G) Verbinding in de Veiligheidshuizen met zorgprofessionals.	Een aantal partijen heeft geen directe lijnen met het Veiligheidshuis. Het Veiligheidshuis zelf geeft hierover aan dat dit ook in lijn ligt met de opdracht van het Veiligheidshuis: namelijk voor casuïstiek waarbij veiligheid / een justitieel kader van toepassing is. Eerstelijnsvoorzieningen zoals het SWT kunnen een casus via een regiegroep inbrengen en de regiegroep kan de casus zo nodig opschalen naar het Veiligheidshuis. Het Veiligheidshuis is dus in de categorieën van het aanjaagteam vooral betrokken bij de groepen 3 en 4; de categorieën waar dit onderzoek zich niet op richt. Wat enkele zorgpartners wel aangeven, is dat zorg te weinig gekoppeld is met het Veiligheidshuis. Zo noemt de wooncorporatie een casus waarbij bij een huisuitzetting veel mensen vanuit veiligheid aanwezig waren, maar niemand vanuit zorg. Vanuit de partners van de Centrale Toegang wordt aangegeven dat de lijnen kort zijn en dat casuïstiek op een goede manier wordt besproken.
Bouwsteen 6. Toeleiding	A) Structurele betrokkenheid van zorgprofessionals bij Veiligheidshuizen en ZSM-tafels (Zorgvuldig, Snel en op Maat).	ZSM-tafels zijn bij de aanbieders in Zwolle onbekend. Een aantal zorgpartijen zijn betrokken bij de veiligheidshuizen, onder andere de Centrale Toegang (wekelijks overleg). Daarnaast zijn er de regiegroepen, welke oorspronkelijk voornamelijk gericht waren op zorg. Het SWT moet deze rol meer over gaan nemen, maar veel van de casussen komt toch nog terecht bij de regiegroepen. Dit heeft wellicht te maken met de huidige positie van het SWT. De problematiek in de

		regiegroepen wordt wel steeds complexer en ligt steeds dichter bij veiligheid in minder bij zorg. Belangrijk om te behouden is een overleg voor wijkoverstijgende casuïstiek. Ook is de vraag gesteld of de bestaande overleggen niet te versnipperd zijn en er niet meer behoefte is aan een overkoepelend overleg.
	B) Inzicht in zorg- en ondersteuningsvoorzienin gen (sociale kaart) en de actuele beschikbaarheid op lokaal en regionaal niveau.	Praktisch alle aanbieders geven aan dat de organisatie zelf goed inzicht heeft in de sociale kaart, maar dat dit bij andere partijen wordt gemist. Het SWT geeft hierbij nog aan dat zij merken dat hun relatienetwerk ook steeds verder verbetert. De Herberg noemt in dit kader nog 'de bankhoppersbrigade', die bezig is om een digitale sociale kaart te maken voor professionals en burgers die te maken hebben met (dreigend) daklozen.
	C) Bureaucratische barrières om voor hulp in aanmerking te komen wegnemen, bijvoorbeeld door support van wijkteams bij het invullen van formulieren en doorlopen van procedures. Wanneer iemand met verward gedrag hiertoe zelf niet in staat is, benoemen van bewindvoerders en gemachtigden met hen.	Vanuit een aantal betrokkenen wordt genoemd dat de gemeente Zwolle actief meedenkt en flexibel is in knelpunten op casusniveau. Er worden knelpunten ervaren in de volgende punten: - Overgang 18- naar 18+ - Overgang van zorg tussen verschillende financieringsvormen. - Overgang tussen verschillende indicaties. - Regiobinding. - Het onderscheid tussen lokale inzet en regionale inzet (doelgroep MO). - De verwijzing die er van de huisarts nodig is voor de inzet van het FACT. - Het inzetten van geïndiceerde zorg als iemand nergens voor wil tekenen. Daarom is met name voor mensen met verward gedrag vaak een lange adem nodig om zorg georganiseerd te krijgen. - De opzet van een keukentafelgesprek gaat uit van het kunnen maken van eigen keuzes en het nemen van eigen verantwoordelijkheid, maar een verwarde persoon past vaak niet in dit plaatje. De wooncorporatie geeft als positief punt dat het ruimte van de eigen organisatie ervaart om maatwerk te leveren. Dat geldt bijvoorbeeld wanneer iemand die overlast geeft, toch het perspectief geboden kan worden om weer een woning te krijgen.
	D) Zoveel mogelijk verlagen van (financiële) drempels voor het accepteren van zorg en ondersteuning door het creëren van handelingsruimte voor professionals in de gemeenten en in de toegang tot de zorgverzekeringswet.	De volgende knelpunten worden genoemd: - Eigen bijdrage. Dit geldt overigens niet voor bemoeizorg / Creating Balance, want hiervoor geldt geen eigen bijdrage of is deze heel laag. Bij verslavingszorg en de RIBW is dit vaak een reden dat mensen geen zorg ontvangen. - De scheiding in financieringsstromen, met name bij het wegvallen van een forensisch kader. - Structuur is vaak leidend en dan wordt er te weinig uit de inhoud gedacht. - Druk om een casus snel in traject te zetten en resultaatgericht te werken. Dit wordt genoemd als mogelijke oorzaak voor zorgmijding, omdat mensen afhaken op deze systemen. - Behandelingen zijn soms te kort voor het gewenste resultaat. - Het SWT geeft aan dat er onvoldoende inzet en financiering is voor preventie, terwijl de verwachtingen over de inzet van het SWT heel hoog zijn. In verhouding gaat volgens het SWT te veel geld naar de zwaardere hulp terwijl iedereen onderkent dat preventie zeer belangrijk is. -
Bouwst	A) Zo min mogelijk	Over dit punt zijn geen aandachtspunten naar voren gekomen. In geval

een 7. Passend vervoer	vervoersmomenten	van IBS en RM is het vervoer volgens de aanbieders goed geregeld.
	B) Voor mensen met verward gedrag, die geen strafbare feiten hebben gepleegd, vindt geen vervoer door de politie plaats. Er is alternatief vervoer beschikbaar, zo prikkelarm en niet-stigmatiserend mogelijk.	Er zijn verschillende opties voor vervoer: de ambulance als iemand vervoert wordt naar een gesloten afdeling, de politie als iemand naar de politiecel wordt gebracht / er sprake is van veiligheidsrisico's of er een justitieel kader is. Daarnaast geven alle aanbieders aan dat er ook wel eens gebruik wordt gemaakt van eigen vervoer van de medewerker, terwijl dit eigenlijk niet de bedoeling is. De reden hiervoor is pragmatisch, omdat dit zelf te regelen is. Naast dit punt komen er twee knelpunten naar voren: - De politie geeft aan dat vervoer problematisch wordt als het de gebiedsgrenzen overschrijft, dan is het soms de enige optie om iemand op de trein te zetten. Er zijn wel landelijke afspraken over (de verantwoordelijkheid ligt daar waar het vervoer naar toe gaat), maar dit werkt in praktijk niet voldoende. - De landelijke politie heeft 1 januari 2017 als streefdatum om mensen waarbij er geen sprake is van een strafbaar feit, niet meer met de politieauto te vervoeren. Aangezien de politie hier op regionale schaal (Oost-Nederland) een sluitende aanpak voor zoekt, is dit onderzoek hier verder niet op ingegaan.
Bouwsteen 8. Passende ondersteuning, zorg en straf	A) Er is een gezamenlijk beeld van de benodigde passende zorg- en ondersteuningsinfrastructuur binnen de regio (op basis van informatie gemeenten, cliënt- en familieorganisaties, zorgverzekeraars, zorginstellingen, politie, etc.) en zorg en ondersteuning wordt geregeld/ingekocht zoveel mogelijk op basis van het regionale niveau.	Organisaties geven aan een goed beeld te hebben van wat nodig is. Veel benodigde zorg is binnen de regio te vinden. Buiten de regio is de Time out regeling met de opvang in Leeuwarden en zwaar beveiligde zorg. Bij een IBS wordt landelijk gekeken naar opvangmogelijkheden. Het volgende wordt gemist in het zorgaanbod: - Dat instellingen teveel hun verantwoordelijkheden afschermen, waardoor er hiaten zijn. Dit is een terugkerend signaal: als er beter samengewerkt zou worden, dan zou het aanbod sluitend kunnen zijn. - Soms wordt voor ondersteuning nog te veel alleen naar professionele organisatie gekeken en te weinig naar (sociaal/familie)-netwerk. - In het team FACT verslavingszorg ontbreekt een ervaringsdeskundige en een woonondersteuner. - Door de wachtlijsten kan een persoon vaak niet direct de zorg krijgen die hij nodig heeft. De tendens is om bij deze problematiek dan verder buiten de regio te kijken voor goed aanbod, maar ook daar zijn vaak wachtlijsten. - De Herberg ervaart een hiaat tussen Beschermd Wonen en ambulante zorg, namelijk intensieve ambulante begeleiding. Er is een lange wachtlijst voor BW, en de PGB-voorzieningen springen in dit gat maar kunnen niet inhoudelijk de zorg bieden die voor verwarde personen nodig is. De PGB-instellingen trekken hun handen er van af als het ingewikkeld wordt en zijn weer een probleem op straat. -
	B) In het geval van acute problematiek, is er een gedeelde norm over wat acuut is en is de toegang tot crisisopvang goed geregeld. De crisisopvang heeft voldoende capaciteit om 24/7 beschikbaarheid en behandeling te kunnen garanderen. Daarbij is er	Bij veel zorgaanbieders is dit een knelpunt, namelijk dat zij iets eerder als acuut zien dan de crisisdienst. Redenen wanneer iets volgens de beoordeling niet acuut is (en waar andere partijen anders over denken): - Als verslaving voorliggend is (en iemand onder invloed is). - Als een situatie schrijnend is. - Als het gaat om persoonlijkheids-problematiek (en niet om een toestandsbeeld). - Het gaat puur om het moment dat de beoordeling plaatsvindt (en niet om de inschatting van de melder). Dit is lastig, omdat personen zich gedurende het moment van de beoordeling tijdelijk anders kunnen gedragen.

	verbinding tussen acute zorg en ambulante zorg teams, die de dwingende zorgvragen buiten kantooruren op zich kunnen nemen.	Daarnaast worden als aandachtspunten genoemd: - Dat politiek gevoelige casussen serieuzer worden genomen dan casussen die 'binnen' zijn bij een instelling.
	C) De crisisopvang voor lichamelijke crises (de spoedeisende hulp), geestelijke crises (vaak GGZ), verslavingszorg en Verpleging & Verzorging liggen – waar mogelijk – dicht bij elkaar of zijn anderszins inhoudelijk aan elkaar verbonden.	Dit onderwerp is in de interviews weinig aan bod gekomen. Onderwerp wat wel werd aangetipt, is dat het ook mogelijk is om een fysieke RM aan te vragen (bij somatische problemen), maar dat dit proces nog niet voldoende is ingericht.
	D) Wanneer er sprake is van een strafrechtelijke traject (al dan niet met detentie), wordt ook daar – wanneer nodig – een zorgtraject gestart. Er zijn meerdere soorten woonvormen beschikbaar waar begeleiding aan is gekoppeld. In de directe omgeving zijn voor de 'lichtere categorieën' laagdrempelige voorzieningen aanwezig om er even tijdelijk 'tussenuit' te kunnen en ook voor nachtopvang. Er zijn voldoende voorzieningen voor crisis, zorg in instellingen, vormen van beschermd of begeleid wonen en voldoende passende en betaalbare woningen voor zelfstandig wonen. Er is aandacht voor de in-, door- en uitstroom in deze hele keten. Voor de 'zwaardere categorieën' is er voldoende plek voor langdurige of levenslange vormen van begeleid en beschermd wonen ('prikkelarm', met of zonder zorg) en is er aandacht voor het beteugelen van gewelddadig gedrag in de reguliere zorg.	Bij crisissen is er het volgende aanbod als er onvoldoende reden is voor een gedwongen opname: - Nacht in de politiecel - Nacht in de MO - Terug naar huis - Terug naar instelling Er is voldoende aanbod voor een Time Out voorziening. Dat geldt ook voor iemand die uit detentie komt / uit zijn woning gezet wordt: er is altijd ruimte voor opvang. Voor de langere termijn worden opvangvoorzieningen gemist (deze zijn genoemd bij het passend zorgaanbod). Hierdoor ontbreekt het uitstroomperspectief, waardoor een RM soms geen zin heeft. SWT geeft een knelpunt aan over wie verantwoordelijk is voor iemand die op een wachtlijst staat. SWT is vaak betrokken tot hulp geregeld is in het kader van overbruggingszorg. Dat geldt ook als een geïndiceerde instelling zijn subsidieplafond bereikt, dan komt een casus weer terug bij het SWT. De inventarisatie ontbrekende zorg voor de moeilijke doelgroepen komt bij een later punt aan de orde.
	E) Er is een op maat gemaakte aanpak voor de 'buitencategorie' van mensen die potentieel	Vooral voor de meest zware categorie wordt een hiaat ervaren: er zijn mensen die tussen wal en schip vallen. Ten eerste wordt Skaeve Huse een aantal keren genoemd, voor mensen waarbij zorg niet helpend is en die het beste meer met rust kunnen worden gelaten Ten tweede

	gevaarlijk zijn, die moeilijk plaatsbaar zijn en blijvende zorg en ondersteuning nodig hebben.	worden kleinschalige woonunits genoemd waar mensen met intensieve begeleiding en beveiliging juist wel behandeling krijgen. Beide voorzieningen zijn niet of te weinig aanwezig. Daardoor belanden deze mensen, ook na een (niet voldoende zware) behandeling of RM steeds opnieuw op straat en weer in de maatschappelijke opvang. Positieve punten zijn: - Er is zeer zelden helemaal geen opvangplek, omdat er met afspraken rondom Time Out (dan kan iemand zich wel bij een andere instelling melden, bijvoorbeeld in Leeuwarden) komt niemand echt op straat te staan. - Er wordt in samenwerking met een corporatie en Limor gekeken naar Skaee Bu, een plek voor gedetineerden en studenten. Perspectief is dat hier voor het eind van jaar woonplekken zijn. - De MO partners onderzoeken gezamenlijk de mogelijkheden voor Tiny Houses en Housing First. - Voor de groep mensen die overal buitenvallen, is er het Regionaal Forensisch Psychiatrisch Netwerk (RFPN). Dit geeft een bindend advies en ervaring is dat dit al een aantal keer heeft gewerkt. Maar eigenlijk zou je deze mensen, met name de EPA++, in een reguliere lijn op willen kunnen vangen. -
Bouwsteen 9. Informatievoorziening	A) De gebruikte informatie betreft informatie over de persoon met verward gedrag én informatie van die persoon en de directe omgeving.	Twee geïnterviewden geeft aan dat proportionaliteit een aandachtspunt is: het is belangrijk voor ogen te houden dat alleen noodzakelijke informatie uitgewisseld wordt.
	B) Er is een keten overschrijdend informatieprotocol, dat een handelingskader biedt voor alle betrokken professionals voor het delen van informatie (wat kan, mag, moet, door wie en hoe binnen de kaders van privacyregelingen en medisch beroepsgeheim). Zodat de persoon met verward gedrag de juiste zorg en ondersteuning krijgt. Elementen van een integraal informatieprotocol: - Persoon centraal. Informatievoorziening van én over de persoon met verward gedrag. - Bejegening. Helder uitleggen waarom informatie nodig is en legitimeren dat informatie gedeeld wordt. - Professionaliteit. Professionele houding ten aanzien van het	Uit de interviews komt naar voren op welke manier informatiewisseling goed werkt: - Als toestemming wordt gevraagd op een moment dat de persoon rustig is. - Als de persoon meedenkt in het opstellen van een persoonlijke crisiskaart, waarin aangegeven welke vroege signalen er zijn voor verward gedrag en wat de persoon zelf wil een zo'n situatie. - Als zo min mogelijk informatie wordt uitgewisseld: soms is het voldoende om te weten dat iemand bij een aanbieder in zorg is. - Als de routes en afspraken die er zijn, goed gevolgd worden. En als iedereen op de hoogte is van de routes. - Binnen de Centrale Toegang werkt informatiedelen volgens de betrokkenen goed. - De politie heeft van Dimence en Creating Balance een lijst van cliënten waarvoor zij de instellingen direct mogen benaderen bij een melding. Dit maakt de lijnen korter. Toch wordt informatie-uitwisseling en privacy ervaren als een knelpunt. Dit komt naar voren in de volgende punten: - De geheimhoudingsplicht van de medische partijen (huisarts, GGZ, verslavingszorg). - Het geven van terugkoppelingen wanneer signalen zijn afgegeven. - Het SWT geeft aan dat het noodzakelijk is te weten wie betrokken is, maar dit is vaak niet het geval. Juist bij verwarde personen is dit een knelpunt, omdat zij bijvoorbeeld hun huisarts niet doorgeven. - Met de grotere zorgaanbieders is informatie en overdracht

	vragen om en delen van informatie, wederzijds begrip en meewerkende houding. 'Nee is geen antwoord, wat is het alternatief?' De professional heeft oog voor de risico's van het bewaren van informatie in systemen en kent de wettelijke kaders en handelt daarbinnen. - Proportionaliteit. Het gaat om die informatie die nodig is om te kunnen handelen. - Terugkoppeling. Als informatie is gedeeld, volgt ook een terugkoppeling over wat er met de informatie gedaan is. - Continuïteit. Het eigenaarschap is belegd en het is helder wie de regie heeft rondom de persoon met verward gedrag. De eigenaar zorgt voor continuïteit: wie gaat er verder mee? Wie zorgt dat er na een tijdje weer een check plaatsvindt. Wie kan de persoon met verward gedrag zelf benaderen als hij daar behoefte aan heeft?	redelijk geregeld, maar dit is problematisch met PGB-aanbieders. - De huisarts is voor de GGZ de linking pin om gegevens aan terug te koppelen. Dit betekent in de praktijk dat het SWT vaak niet weet dat het FACT bij een persoon betrokken is en er dus twee trajecten langs elkaar kunnen lopen. - Buiten kantoortijden lijkt informatie-uitwisseling het grootste knelpunt. Op dat moment is het namelijk niet mogelijk telefonisch informatie uit te vragen. Dit speelt met name voor de meldkamer en de forensisch arts. - De komende tijd gaat Dimence de handhaving van de geheimhoudingsplicht ook verscherpen: zo is het nu zo dat de medewerkers van Dimence die deel uitmaken van team VIA bij een melding een check doen in het systeem om te zien of en hoe iemand betrokken is, maar is dit in de toekomst niet meer mogelijk (omdat deze medewerkers dit doen zonder toestemming te hebben van de behandelverantwoordelijk). Dimence denkt nu over een oplossing hiervoor.

Bijlage 3 Opzet plenaire bijeenkomst

Voor de plenaire bijeenkomst wordt de volgende agenda voorgesteld:

1. Welkom door de gemeente Zwolle *(5 minuten)*

2. Presentatie onderzoek door de GGD *(15 minuten)*
   - Onderzoeksopzet
   - Gesignaleerde knelpunten
   - Voorstel prioriteiten
   - Voorstel vervolg (per mail feedback op details / toelichting / kleine punten, in de bijeenkomst toespitsen op hoofdlijnen en inventariseren discussiepunten voor verdere bespreking)

3. Korte uitwisseling *(20 minuten)*
   - Worden de uitkomsten herkend?
   - Worden er belangrijke zaken gemist?
   - Inventariseren discussiepunten (voor belegging in de projectgroepen of plenaire bespreking)

4. Vaststellen prioriteiten (kloppen deze?) *(20 minuten)*

5. Bespreken werkwijze *(30 minuten)*
   - Welke hebben draagvlak?
   - Welke hebben geen draagvlak?
   - Welke andere oplossingen zijn er?

6. Voor zover mogelijk: eerste aanzet tot samenstellen projectgroepen *(15 minuten)*
   - Trekkers
   - Deelnemers
   - Doelen

7. Afspraken verder proces *(15 minuten)*
   - Oplevering advies
   - Vervolgafspraken
   - Terugkoppeling projectgroepen. Voorgestelde werkwijze is één bijeenkomst scherp stellen opdracht, één a twee dagdelen uitwerken project, plenaire terugkoppeling voor de vaststelling van de plannen).

Bijlage 4 Voorbeeldcasussen

In de interviews is veel casuïstiek naar voren gekomen om processen te illustreren en om een beter beeld te krijgen van de doelgroep. De onderstaande twee casussen zijn opgenomen in deze rapportage omdat zij een goed voorbeeld zijn van de diversiteit van de doelgroep en de partners die met verwarde personen te maken hebben. Ook worden een aantal gesignaleerde knelpunten zichtbaar.

Casus 'Geen passende zorg'

Een man is uitgenodigd vluchteling en verblijft al minstens 15 jaar in Nederland. Hij lijkt getraumatiseerd. In tien jaar tijd is hij vijf keer opnieuw gehuisvest. Hij kon steeds maar kort zelfstandig in een woning wonen, en in de tussentijd verdween hij uit beeld, woonde hij in de maatschappelijke opvang of in zorginstellingen. Aan het begin van deze periode gebruikte hij nog medicatie, waardoor zijn gedrag redelijk stabiel was. Toch kwam steeds opnieuw weer problematiek aan de orde, zoals waangedachten, het zien van complotten en stalkend gedrag. Er waren en zijn echter geen bewezen veiligheidsissues te zien, al kan hij wel verbaal agressief worden. Dhr. heeft geen crimineel verleden. Wel is hij een tijdlang veelpleger geweest op basis van overlast, voornamelijk alcoholgebruik. Enkele jaren geleden is getracht hem toe te leiden naar Skaeve Huse op het moment dat hij in de Maatschappelijke Opvang verbleef. Omdat hij dan een stap naar boven op de woonladder moest doen en omdat het project uiteindelijk niet doorging, is dit niet van de grond gekomen.

Na de laatste uithuiszetting verbleef de man weer in de Maatschappelijke Opvang. Hier was de situatie niet langer houdbaar en is hij uiteindelijk op straat gezet. Wel is toen de afspraak gemaakt dat hij in Leeuwarden terecht kan voor opvang, maar hier maakt hij tot op heden geen gebruik van (verblijft waarschijnlijk in zijn netwerk). Uiteindelijk maakte hij alleen nog gebruik van de diensten van de soepbus, maar door dreigend gedrag is de toegang hiertoe ook ontzegd. Nu is hij officieel uit beeld. Hij maakt geen gebruik van voorzieningen, behalve dat hij (via een uitzondering) een bijstandsuitkering ontvangt. Daarnaast is een schorsing niet geldend wanneer de winterregeling van kracht is; op zo'n moment wordt hij wel opgevangen binnen de MO. De situatie zit nu in een impasse; enige perspectief lijkt te zijn om behandeling en medicatie te verzorgen, maar hier werkt dhr. niet vrijwillig aan mee. Er is echter te weinig reden voor een gedwongen traject.

Casus 'Uithuiszetting'

Een vrouw woonde een aantal jaren in een woning van de wooncorporatie. Daarvoor had zij een periode in een beschermde woonvorm gewoond. Dit werd pas bekend bij de uithuiszettingsprocedure. Mevr. woonde op de bovenste verdieping van een flat en maakte 's nachts geluiden. De overlast die de onderburen hierdoor ervaarden, was voor hen onhoudbaar. Na verschillende meldingen zijn er door de wooncorporatie verschillende acties ondernomen, zowel via de huismeester, de sociale wijkbeheerder en de senior woonconsulent. Op geen enkele manier was het echter mogelijk contact met mevr. te maken. Daarna zijn achtereenvolgens het Sociaal Wijkteam, het team VIA en de wijkagent in actie gekomen, ook met geen enkel resultaat. De enige die uiteindelijk contact had met mevr. was de gemeente, via de consulent inkomen over de uitkering. Uiteindelijk hebben de benedenburen met voorrang een andere woning aangeboden gekregen. Daarnaast is een dossier opgebouwd, om de vraag te kunnen beantwoorden: is het nog te verantwoorden voor de omwonenden om de vrouw hier te laten wonen? Na afstemming met de jurist is de casus ter zitting gebracht, waar de uitspraak tot uitzetting is gedaan.

In de tijd tussen de aanzegging en de daadwerkelijke huisuitzetting, is geen actie ondernomen. Er is geen contact met haar gezocht om haar nog op een andere manier op te vangen, omdat eerder in het traject contactpogingen op niks zijn uitgelopen. Op het moment van de uithuiszetting is mevr. naar de Maatschappelijke Opvang (de Herberg) gebracht. Hierbij waren de maatschappelijk werker, de politie en de wooncorporatie bij aanwezig. Mevrouw wist niet dat er tot ontruiming over werd gegaan. De onderburen zijn na het vertrek van mevrouw in hun woning blijven wonen.

Bijlage 5 Duiding bouwstenen

Bouwsteen 1. Inbreng mensen met verward gedrag en omgeving:

Om echt te werken vanuit de leefwereld van mensen met verward gedrag is het belangrijk hun inbreng te borgen. De persoon beslist zelf mee over welke aanpak hij nodig heeft en stemt hiermee in. De inbreng van mensen met ervaring met verwardheid in de uitvoering en het beleid is structureel geborgd.

Bouwsteen 2. Preventie en levensstructuur

Om goed te kunnen herstellen en te voorkomen dat een (psychische) crisis erger wordt, is voldoende aandacht voor het dagelijkse leven en een stabiele levensstructuur nodig.

Bouwsteen 3. Vroegtijdige signalering

Door gezamenlijk, signalen vroegtijdig te herkennen, kan er direct doorgepakt worden. Rekening houdend met de balans tussen het belang van de samenleving en het individuele belang. Belangrijk daarbij is de mogelijkheid om dag en nacht signalen te kunnen melden en op te kunnen volgen.

Bouwsteen 4. Melding

Door in de (politie) meldkamer al alert te zijn op verwardheid en te beschikken deskundigheid op dit terrein, kan meteen de juiste professional ingeschakeld worden.

Bouwsteen 5. Beoordeling en risicotaxatie

Mensen met verward gedrag kunnen dag en nacht integraal beoordeeld en opgevangen worden en er is een goede verbinding tussen zorg- en veiligheidsprofessionals.

Bouwsteen 6. Toeleiding

Personen met verward gedrag worden geleid naar begeleiding, ondersteuning of zorg die past bij hen. Er is gedeeld inzicht in beschikbaarheid hiervan en de (financiële) drempels zijn zo laag mogelijk.

Bouwsteen 7. Passend vervoer

Er is passend vervoer beschikbaar om een persoon met verward gedrag van of naar een geschikte beoordelings- of behandelingslocatie te rijden.

Bouwsteen 8. Passende ondersteuning, zorg en straf

De persoon met verward gedrag krijgt een passende combinatie ondersteuning, zorg of straf. Deze is 24/7 beschikbaar. De ondersteuning of zorg sluit aan bij zijn persoonlijke situatie. Daarbij is aandacht voor de continuïteit daarvan, ook in het geval van een strafrechtelijk traject.

Bouwsteen 9. Informatievoorziening

Om verward gedrag tijdig te herkennen en passende ondersteuning te bieden, is het van belang op het juiste moment over de juiste informatie te beschikken en deze zorgvuldig te kunnen delen.

Bijlage 6 Voorbeeld risico-inventarisatie op cliëntniveau

Binnen zorg en ondersteuning is het doel de cliëntveiligheid en de veiligheid van de professional zo hoog mogelijk te houden. Om dit te bereiken, is het belang om alert te zijn op risico's op dit gebied. Deze bijlage geeft handvatten om signalen van risico's vroeg te signaleren, zodat tijdig acties kunnen worden uitgezet vóórdat schade aan cliënten en professionals is opgetreden. Deze indeling is op basis van de domeinen van zelfredzaamheid en in eerste instantie geschreven voor gebruik in het Sociaal Wijkteam[13]

Hoe is deze checklist te gebruiken?

- Lees hem door en ga na of je oog heb voor de genoemde risico's.
- Neem de signalen mee bij het keukentafelgesprek
- Leg gesignaleerde risico's vast in het registratiesysteem. Bespreek signalen met een collega, teamleider of casuïstiekoverleg. Dit geldt met name als je risico's signaleert in een domein waarin je minder thuis bent.

Domein van zelfred-zaamheid	Alert zijn op mogelijke risico's / signalen	Analyseren / acties
Financiën	- Beheer bij derden - Groeiende schulden - Ongepast gedrag - Als cliënt aangeeft de eigen bijdrage niet te kunnen betalen	- Advisering (bv zorgverzekering waarin eigen bijdrage wordt vergoed) - Doorverwijzing (ook naar collega SWT) - Registratie
Dagbesteding	- Overlast - Verveling (zingeving)	- Doorverwijzing naar wijkagent / domein veiligheid - Altijd inbrengen in teamoverleg / collegiale consultatie bij overlast - Registratie
Huisvesting	- Valgevaar - Staat/onderhoud huis (vocht, elektriciteit, brandmelders, vluchtroutes) - Aanwezigheid beschermingsvrijheid (bv traphekjes) - Dreigende uithuiszetting - Ongeschikte huisvesting	- Contact met Woningcorporatie - Advisering over brandveiligheid - Doorverwijzing naar welzijnswerk , 1e lijns voorzieningen (ook SWT intern) bij valgevaar - In geval van ongeschikte huisvesting geeft klassieke WMO een medische urgentie met de noodzaak tot verhuizen. - Altijd inbrengen in teamoverleg / collegiale consultatie bij ernstige problemen op huisvesting - Registratie
Huiselijke relaties	- Mishandeling - Huiselijk geweld - Verwaarlozing - Eenzaamheid	- Volgen meldcode. - Contact met Veilig Thuis - Melding in Verwijsindex - Contact met consultatiebureau - Elke professional is getraind in de meldcode - Toeleiden naar nuldelijnsvoorzieningen bij eenzaamheid - Registratie
Geestelijke gezondheid	- Dementie (vroegtijdige signalen van vergeetachtigheid) - Suïcide-dreiging - Gevaar voor zichzelf of anderen - Onvoorspelbaar gedrag	- Signalen van dementie zijn een contra-indicatie voor een traplift - Netwerk betrekken. - Huisarts betrekken bij ernstige zorgen. - Registratie
Lichame-lijke gezondheid	- Mobiliteit bij gevaarlijke situaties - Valgevaar door beperkingen	- Aandacht voor bijeffecten medicatie bij indicatie van voorziening (bv scootmobiel) Score en toelichting in het plan van aanpak

[13] Deze checklist is gebaseerd op de Risico-inventarisatie in de Sociale Wijkteams in Nijmegen.

	- Zichtbare belemmeringen - Medicatiegebruik	- Registratie
Verslaving	- Zorgelijke afhankelijkheid van middelen. - Niet in staat zijn tot deelname aan maatschappij. - Gebruik tijdens contact - Preoccupatie met gebruiken	- Contra-indicatie voor vervoersindicatie - Toeleiding naar verslavingszorg. - Altijd inbrengen in teamoverleg / collegiale consultatie bij ernstige problematiek. - Registratie
Activiteiten Dagelijks Leven	- Zelfzorg - Is iemand in staat staand te douchen / veilig uit bed te stappen	- Toeleiden naar voorzieningen. - Netwerk betrekken. - Registratie
Sociaal Netwerk	- 'Foute' vrienden - Sociaal isolement	- Toeleiding naar eerstelijnsvoorzieningen - Registratie
Maat-schappelij-ke Participatie	- Geen risico's geïnventariseerd	- Nvt
Justitie	- Wapenbezit - Dreigementen - Veel contact met politie	- Melden bij wijkagent - Altijd inbrengen in teamoverleg / collegiale consultatie bij ernstige problematiek. - Registratie
Overig	- Integriteit hulpverlening - Privacy - Doorlooptijden - Naleving afspraken - Stagnatie in de samenwerking - Niet halen van termijn. - Klachten vanuit de cliënt - Juiste analyse	- Volgen klachtenprocedure bij klachten. - Signalen cliënt en derden serieus nemen en onderzoeken.

Leidschendam,26 januari 2017

Geacht gemeenteraadslid, geacht college,

Het jaar 2017 zal politiek gezien een druk jaar worden. Allereerst zijn daar de Tweede Kamerverkiezingen op 15 maart. Tegelijkertijd starten de voorbereidingen voor de gemeenteraadsverkiezingen 2018.

Detailhandel Nederland, als de spreekbuis van de 100.000 winkeliers, van klein tot groot, dus zowel het midden- en kleinbedrijf als het grootwinkelbedrijf, deelt in aanloop naar die verkiezingen toe graag een tweetal rapporten met u.

Het zal óók u niet ontgaan zijn dat de sector Detailhandel door allerlei ontwikkelingen voor ingrijpende veranderingen staat. Als er geen actie wordt ondernomen, dan zal:
- 10 tot 25% van de totale werkgelegenheid verdwijnen (55.000 tot 130.000 fulltime banen)
- 20 tot 35% procent van het winkeloppervlakte leeg komen te staan

Tijd dus om nu gezamenlijk de handschoen op te pakken om te komen tot een toekomstbestendige Detailhandel.

Mc Kinsey rapport "Werk aan de winkel: Nederlandse Detailhandel in versnelling richting 2025"
Tijdens Retailpoort in november 2016 is door de sector Detailhandel het McKinsey rapport gepresenteerd (McKinsey rapport "Werk aan de winkel: Nederlandse detailhandel in versnelling richting 2025").
De Nederlandse detailhandel speelt een belangrijke rol in de maatschappij. De sector zorgt voor 9 % van de banen in Nederland, genereert 8% van de omzet en draagt 3,4 % bij aan het bruto binnenlands product. De prestaties van de sector staan echter onder druk op het gebied van groei, winst en de winkelbeleving.

Lokale Monitor 2016 "Kiezen voor het kloppend hart"
Tegelijkertijd heeft Detailhandel Nederland onderzoek gedaan in 36 gemeenten om te kijken hoe de lokale status van het detailhandelsklimaat is (Lokale Monitor 2016).
Als volksvertegenwoordiger en bestuurder heeft u een grote invloed op het detailhandelsklimaat in uw gemeente. Immers er zijn tal van factoren waar u als raadslid of collegelid invloed op uit kunt oefenen en daarmee het winkelklimaat kunt beïnvloeden. Deze lopen uiteen van lokale belastingen, het hebben van een actuele detailhandelsvisie tot het nemen van maatregelen voor veilige winkelstraten.
Detailhandel Nederland doet in dit rapport een aantal aanbevelingen om te komen tot die toekomstbestendige detailhandel.

De Lokale Monitor zien wij als een soort nulmeting van waaruit in gezamenlijkheid met de sector vervolgstappen ondernomen zouden moeten worden. Hierover gaan wij, de betrokken brancheorganisaties en/of winkeliersverenigingen, graag met u in gesprek. Uiteraard kunt u het rapport ook zelf inbrengen in de eventueel al bestaande overlegorganen met de sector. Indien gewenst zijn wij gaarne bereid een persoonlijke toelichting te geven.

Er is dus volop werk aan de winkel om tot een toekomstbestendige detailhandel te komen!

Mocht u nog vragen hebben, aarzel dan niet om contact met ons op te nemen.

Met vriendelijke groet,
Detailhandel Nederland

Irma IJdens-Talens
Secretaris Lokale Belangenbehartiging

Overgoo 13, 2266 JZ Leidschendam
Postbus 262, 2260 AG Leidschendam

T: 070-3202345
M: 06-22884076
E: irma.ijdens@detailhandel.nl
www.detailhandel.nl

Vereeniging Vrienden van de Stadskern Zwolle

Secretariaat: Postbus 1180, 8001 BD Zwolle
Website: www.vriendenvandestadskernzwolle.nl
E-mail: info@vriendenvandestadskernzwolle.nl

Aan het College van burgemeester en wethouders van de gemeente Zwolle
Aan de raad van de gemeente Zwolle

Zwolle 27 januari 2017
Onderwerp: Vlekkenplan Muzerie

Geachte College, geachte leden van de gemeenteraad,

Op 6 december jl. heeft de gemeente een inloopbijeenkomst georganiseerd met als onderwerp 'Vlekkenplan Muzerie'. Het bestuur van de Vrienden van de Stadskern heeft kennis genomen van dit vlekkenplan hetgeen ons na interne gedachtewisseling aanleiding geeft voor deze schriftelijke reactie.

De stedelijke ontwikkeling van Zwolle is de laatste jaren in een geweldige stroomversnelling gekomen. Het gaat in allerlei opzichten buitengewoon goed met de stad. Onze burgemeester heeft daarvan op de laatst gehouden Nieuwjaarsbijeenkomst op indrukwekkende wijze een overzicht gegeven.
Opvallend was de samenhang tussen de economische en sociaal-culturele ontwikkelingen in de Stad. Investeren in cultuur en vermaak zoals De Fundatie, Waanders in de Broeren, bioscoopcomplex Pathé, PEC Zwolle tillen de stad Zwolle inmiddels ver boven de middelmaat uit.
Bezoekersstromen van buiten groeien nog steeds en overtreffen inmiddels die van Maastricht en Den Haag. Uit onderzoek blijkt dat bezoekers blij verrast en onder de indruk zijn van onze historische binnenstad.

Niet alleen voor bezoekers maar natuurlijk ook voor onze eigen inwoners in stad en regio zijn de cultuurhistorische waarden van onze stad van groot belang. Zwolle heeft een rijk verleden waarin bijvoorbeeld de beweging van de Moderne Devotie een steeds meer prominente plaats inneemt. Ook in het heden is er in de stad steeds meer ruimte voor culturele debatten over bijv. architectuur, muziek, theater etc.. De debatten over het op te stellen omgevingsplan illustreren dit.

De door de eeuwen heen gegroeide fysieke, gebouwde omgeving in onze binnenstad vormt een belangrijk decor voor de verdere ontwikkeling en groei van onze stad in zowel economisch als cultureel opzicht.
In het verleden zijn in die ontwikkeling achteraf gezien grote fouten gemaakt. De sloop van delen van onze historische waardevolle binnenstad om ruim baan te maken voor de auto hebben geleid tot een enorm verlies dat ons heden ten dage nog steeds bezighoud. Een ieder is ervan overtuigd dat dit nooit meer mag gebeuren.

Verenigingen als de Vrienden van de Stadskern zijn destijds opgericht om erger te voorkomen. Het repareren van deze fouten blijkt tot op heden steeds weer moeizaam te verlopen.

Deze lessen uit de geschiedenis en recente inzichten over de verdere stedelijke ontwikkeling van onze stad doen ons beseffen dat zorgvuldig omgaan met onze historie, fysiek en cultureel, een belangrijke taak is van de overheden, overigens in een intensieve samenspraak met de inwoners en relevante maatschappelijk instellingen en organisaties. Het behoeft weinig betoog dat de gemeentelijke overheid daarin voorop hoort te lopen.

De wijze waarop de inloopbijeenkomst op 6 december jl. is verlopen heeft bij de Vrienden van de Stadskern tot grote ongerustheid geleid.
Het 'Vlekkenplan Muzerie' betreft een van de meest waardevolle delen van onze binnenstad, zowel fysiek als cultuurhistorisch.
De Vrienden kunnen zich voorstellen dat de gemeente om moverende redenen een aantal panden in dit gebied wil verkopen. Bij die vervreemding hoort naar onze mening onlosmakelijk het opstellen van een programma van eisen, randvoorwaarden en uitgangspunten, etc. waaraan de nieuwe eigenaar en diens beoogde bestemming moeten voldoen. Ook hoort daarbij een strenge selectie van partijen die met gevoel voor de opgave en met kennis van zaken en die in het verleden hebben bewezen dat ze een dergelijke opgave aan kunnen.

De essentie is of dit vlekkenplan, waarbij nu wordt uitgegaan van appartementen recht doet aan de rijksmonumentale waarden in dit oudste deel van de stad. Het Muzeriecomplex bestaat aan de Bloemendalstraat uit 4 (rijks)monumentale eeuwenoude stadswoningen van invloedrijke Overijsselse families en aan de Goudsteeg uit twee vergelijkbare panden (Huis met de hoofden en het oude stedelijk gymnasium) in totaal 6 monumentale huizen.

De Vrienden maken zich ernstig zorgen over de richting die het vlekkenplan aangeeft. Een groot aantal zeer kleine appartementen leidt onlosmakelijk tot aantasting van de monumentale waarden zowel in bouwkundige architectonische zin, als in de wijze van bewoning.
Naar wij hebben begrepen heeft projectontwikkelaar Tippe uit Staphorst een optie op de Muzeriepanden. De Vrienden vrezen dat winstmaximalisatie met deze partij een belangrijke rol zal spelen en behoud van cultuurhistorische waarden naar de achtergrond zal worden gedrongen.
Het ligt veel meer in de rede om hier een partij als de Vereniging Hendrik de Keyser bij te betrekken. De meer dan geslaagde renovatie en het gebruik van het Karel de Vijfde Huis illustreren dit.

De Vrienden zullen zich inspannen om dit waardevolle deel van de binnenstad naar een zo'n hoog mogelijk niveau te tillen in zowel cultuurhistorische als in architectonische zin. Wij zijn graag bereid onze kennis en inzichten daarvoor in te zetten. Onze ervaring leert dat betrokkenheid in een zo'n vroeg mogelijk stadium tot (veel) betere resultaten leidt.

Voor dit deel van de binnenstad is de slogan 'Samen maken wij de Stad' niet goed genoeg. Voor dit waardevolle deel van de Binnenstad moet gelden: 'Samen maken wij de Binnenstad nog mooier'
De Vrienden van de Stadskern zijn graag bereid zich daarvoor in te zetten.

drs. R.V. van den Berg, voorzitter

mevr. drs. E. Goettsch, secretaris

PERSBERICHT

Ervaringsdeskundigen GGZ omarmen nieuwe aanpak

Ervaringsdeskundigen binnen de GGZ zijn blij met de nieuwe aanpak verwarde personen in Overijssel.

Afgelopen week was de GGZ vaak in het nieuws rond de behandeling van de Nieuwe Wet Verplichte GGZ. Minister Schippers is inmiddels teruggefloten. De 2e Kamer ging niet akkoord met haar drie observatiedagen voor iedereen die verward is.

In Overijssel beginnen ze een experiment, eerst in Deventer en later in maart april in Zwolle, met de samenwerking tussen Zorg, GGZ en Politie. Er is al veel over geschreven, alleen die mensen wie het betreft zijn nog niet aan het woord gekomen.

Hieronder een vraaggesprek tussen een ervaringsdeskundige, de heer de Vries, en de manager van de divisie spoedeisende GGZ van Dimence, de heer Traas.

Het gaat over de invoering van een Street Triageteam ;

Wat gebeurt er wanneer ik in de war ben ?

Er komt dan een melding binnen over een verward persoon, we gaan er dan met een auto op af. In die auto zitten een sociaal psychiatrisch verpleegkundige, een ambulanceverpleegkundige en een politieagent.

Een team van een sociaalpsychiatrisch verpleegkundige, een ambulanceverpleegkundige en een politieagent reageert als eerste op meldingen van overlast door 'personen met verward gedrag' die bij de politiemeldkamer binnenkomen. Wanneer zij gezamenlijk in de Street-triagewagen arriveren, beoordelen zij ter plekke de problemen: is inzet van psychiatrische zorg nodig of zijn er lichamelijke klachten en moet iemand naar de spoedeisende hulp? Als er sprake is van strafbare feiten wordt iemand overgedragen aan Justitie.

Wat gebeurt er dan, wordt ik in een politiecel gestopt, vernederd en verhoord ?

Nee, u wordt regelrecht naar een zorginstelling gebracht waar een diagnose van uw verwardheid wordt gemaakt.

Een snelle beoordeling voorkomt dat mensen op verkeerde plekken in het systeem terechtkomen of lang moeten wachten op adequate vervolgzorg (bijvoorbeeld een onnodig verblijf op het politiebureau of wachten op een beoordeling door de crisisdienst). De persoon met verward gedrag kan direct in de Street-triagewagen worden meegenomen naar een geschikte vervolgplek (naar huis, ziekenhuis, huisarts, GGZ-instelling, politiebureau). Een snelle beoordeling ontlast andere hulpverleners (professionals op een huisartsenpost, eerder ter plaatse gearriveerde politiemensen) of bezorgde burgers.

Niet meer gekneveld in een ambulance naar een isoleercel ?

Alleen in hoge noodgevallen stoppen we u in een isoleercel, die er trouwens steeds mensvriendelijker uit gaan zien.

De bedoeling van Street-triage is om ervoor te zorgen dat de juiste professional (politieagent, ambulance verpleegkundige en/of sociaal psychiatrisch verpleegkundige) de persoon met verward gedrag benaderd en ter plekke inschat wat er nodig is aan hulp. Wanneer personen met verward gedrag evident zorg nodig hebben zal vooral daarop worden ingestoken. Een benadering vanuit zorgperspectief levert vaak op dat er de-escalerend kan worden gewerkt en dat inzet van dwangmiddelen minder nodig is. De betreffende persoon kan vaak in de Street-triage wagen worden meegenomen naar een juiste vervolgplek. Wanneer de GGZ de beste vervolgplek is en uit een beoordeling door de psychiater blijkt dat een opname geïndiceerd is dan zal, in sommige situaties, een gesloten setting nodig zijn. Dimence heeft zogenaamde High- & Intensive Care (HIC-) afdelingen die momenteel volgens de modernste inzichten zijn en/of worden ingericht met Extra Beveiligde Kamers waar, als het niet anders kan, mensen met acuut verward gedrag waarbij sprake is van ernstig gevaar kortdurend worden behandeld. De zogenaamde Extra Beveiligde Kamers onderscheiden zich van de klassieke isoleercellen door de meer humane inrichting en het intensieve contact dat tussen verpleging en patient mogelijk is.

Hoe snelt bent u bij mij wanneer ik verward ben ?

Binnen 20 minuten maximaal

Het is de bedoeling om binnen 20 minuten ter plaatse te zijn wanneer er een melding is binnengekomen en wanneer is bedacht dat Street-triage de beste oplossing zou zijn

Wie doet de diagnose bij mij ? De vorige keer ging dat mis en kreeg ik verkeerde medicijnen.

De ambulanceverpleegkundige en de sociaal psychiatrisch verpleegkundige.

Street-triage is bedoeld om snel en adequaat te handelen en de juiste vervolgzorg te bepalen. Vervolgens wordt u zo nodig naar deze vervolgzorg vervoerd alwaar de daadwerkelijke beoordeling door een medisch specialist plaatsvindt.

Hoe kijkt u aan tegen de drie observatiedagen die de minister wilde invoeren ?

Goed dat het niet door is gegaan. De minister heeft niet goed nagedacht. Iemand die te maken heeft gehad met verlies en daardoor in de war is, hoort niet drie dagen in een observatieruimte te zitten.

Goed dat de tweede kamer niet akkoord gaat met het voorstel We weten namelijk uit onderzoek dat heel veel mensen die zich op straat verward gedragen helemaal geen psychiatrische aandoening hebben. Deze mensen zouden we dan onterecht in een psychiatrische instelling neerzetten. En er zijn nu ook al voldoende mogelijkheden om mensen die wel een psychiatrische aandoening hebben en die op basis daarvan voor ernstig gevaar zorgen op te nemen.

Hoe staan de Street Triageteams in relatie tot de Mensenrechten ?

Veel beter dan in die hele periode ervoor. Mensen opsluiten, vast knevelen en vervoeren tegen hun zin, is niet meer van deze tijd ! Goed dat die situatie gaat veranderen. Er is minder kans dat u nu een trauma oploopt, daar zijn wij en u als ervaringsdeskundige mee geholpen.

Het voorkomen van het toepassen van dwang en drang is in de GGZ een belangrijk issue. Street-triage draagt daaraan bij door het inzetten van de juiste professionele zorg. Iedereen is het erover eens dat zieke mensen niet in een cel, maar in de zorg thuishoren..

Wanneer begint u in Zwolle en Almelo ?

In maart/april 2017

In Deventer wordt in het voorjaar gestart met een Street-triage project. In Zwolle en Almelo zijn hierover geen concrete afspraken gemaakt. Daar moeten eerst nog gesprekken plaatsvinden met de belangrijke beleidsmakers op dit terrein.

Driezorg

Bezoekadres
Zijpe 4
8032 HX Zwolle

Postadres
Postbus 658
8000 AR Zwolle

Telefoon
(038) 453 67 11

E-mail
info@driezorg.nl

Aan de Raadsgriffie
gemeente Zwolle

Uw kenmerk:

Ons kenmerk:
CCR17/B004

Onderwerp:
Parkeren in Zwolle

Zwolle, 26 januari 2017

Geachte dames en heren,

De centrale cliëntenraad Driezorg vraagt uw aandacht voor het volgende.

Tijdens vergaderingen van de centrale cliëntenraad Driezorg is een aantal malen door de tien lokale cliëntenraden van Driezorg aangegeven dat het voor senioren moeilijk is om te parkeren in of nabij het stadscentrum van Zwolle.

De bereikbaarheid van het centrum alsmede de hoge parkeerkosten (€ 2,80 voor maximaal één uur binnen de stadsgracht en €1,= buiten de stadsgracht) wordt door de Zwolse senioren steeds vaker als een groot probleem gezien. De parkeerplaatsen binnen de stadsgracht zijn nagenoeg altijd vol en de prijzen zijn, zoals aangegeven, een stuk hoger dan buiten de stadsgracht.

Zo u ook ongetwijfeld begrijpt is er voor bedoelde senioren weinig tot geen gelegenheid om binnen de stadsgracht te parkeren, mede gezien het feit dat velen slecht ter been zijn en gebruik moeten maken van een rollator of rolstoel.

Het alternatief is dat er buiten de Stadsgracht geparkeerd dient te worden met een (te) lange looproute om in het centrum te komen.
Bijvoorbeeld: men parkeert op de Turfmarkt en moet naar de Diezerstraat: afstand 1 km. Of: men parkeert aan de Emmawijk en moet wederom naar de Diezerstraat: deze afstand is 2,3 km.

Teneinde de senioren niet uit te sluiten van winkelen of noodzakelijke boodschappen

Driezorg

Bezoekadres
Zijpe 4
8032 HX Zwolle

Postadres
Postbus 658
8000 AR Zwolle

Telefoon
(038) 453 67 11

E-mail
info@driezorg.nl

verzoekt de centrale cliëntenraad van Driezorg een oplossing te bedenken voor alle senioren van Zwolle dan wel mee te denken aan een definitieve oplossing. Dit zou mogelijk gemaakt kunnen worden door bijvoorbeeld een gedeelte van een parkeerplaats te reserveren voor voornoemde senioren, vergelijkbaar aan de invalideparkeerplaatsen door het afgeven van een soort "vergunning".

Indien dit niet te realiseren is valt te denken aan een pendeldienst te realiseren bijvoorbeeld door aan de Turfmarkt/Emmawijk een (buurt)electrobus voor het vervoer van de senioren naar de Grote Markt.

Het tweede probleem waar de senioren tegenaan lopen is de leesbaarheid van het scherm van de parkeerautomaten. De leesbaarheid is ook als de zon niet schijn voor veel van hen onvoldoende. De centrale cliëntenraad Driezorg pleit ervoor de parkeermeterkaartjes te printen waar het kenteken niet op ingevuld hoeft te worden.

De cliëntenraad Driezorg verzoekt uw fractie zich in te spannen en mee te denken om de mooie binnenstad van Zwolle ook voor senioren toegankelijk en betaalbaar te maken.

Met vriendelijke groet,

W.P.M. Nijland
Voorzitter Centrale Cliëntenraad Driezorg

voorstel

Zwolle

Raadsplein besluitvormend

Datum 13 februari 2017

onderwerp	Beantwoording artikel 45 vragen fractie CDA - uitbreiding Lelystad Airport
portefeuillehouder	Rene de Heer
informant	Dijkhuizen, Cees (4007)
medeopstellers	
afdeling	Ruimte en Economie
bijlagen	Voorstel: Informatienota Beantwoording artikel 45 vragen fractie CDA - uitbreiding Lelystad Airport Bijlage: Artikel 45 vragen fractie CDA - Uitbreidingsplannen vliegveld Lelystad

Voorgesteld besluit raad

Wij stellen u voor kennis te nemen van:
De beantwoording van de artikel 45-vragen van de CDA-fractie over uitbreiding van Lelystad Airport.

voorstel

Zwolle

Informatienota voor de raad

Datum 16 januari 2017

Onderwerp	Vragen ex artikel 45 – uitbreiding Lelystad Airport
Versienummer	V2.1

Portefeuillehouder R.E. de Heer

Informant C.H. Dijkhuizen
Afdeling Ruimte & Economie / OW
Telefoon 038 498 4007
Email C.Dijkhuizen@zwolle.nl

Bijlagen

Wij stellen u voor kennis te nemen van:

De beantwoording van de artikel 45-vragen van de CDA-fractie over uitbreiding van Lelystad Airport.

Datum 16 januari 2017

Toelichting op het voorstel

Inleiding
Op 12 december 2016 heeft de CDA-fractie vragen ex artikel 45 RvO gesteld ten aanzien van ontwikkelingskansen voor de Regio Zwolle als gevolg van de uitbreiding van Lelystad Airport. De vragen zijn door de CDA-fractie van de gemeente Kampen ook aan het college van Kampen gesteld.

Beantwoording

1. Ziet het College de uitbreiding van de luchthaven Lelystad als een ontwikkelingskans voor de economie en werkgelegenheid van Regio Zwolle?

Ja. Het is bekend dat de ontwikkeling van een luchthaven in de regio zorgt voor directe en indirecte werkgelegenheid. Bereikbaarheid via de lucht is bovendien voor sommige internationaal georiënteerde bedrijven een vestigingsplaatsfactor. We zien kansen op het gebied van toerisme (arrangementen), logistiek en bereikbaarheid. Onze inzet is er reeds op gericht deze kansen te verzilveren.

2. Vindt het College dat onze regio, de 3e groeiregio van Nederland, evenals de 1e groeiregio (Amsterdam) en de 2e groeiregio (Eindhoven), aangehaakt moet worden aan een ‘eigen’ luchthaven?

Nederland kent vele luchthavens. Het netwerk op die luchthavens moet volgens de landelijke Luchtvaartnota aansluiten bij de nationale en regionale ruimtelijk-economische ambities. Er wordt onderscheid gemaakt tussen luchthavens van nationale en regionale betekenis. Lelystad is een luchthaven van nationale betekenis. Dit soort luchthavens zijn volgens de Luchtvaartnota voor het Rijk van belang omdat zij de internationale bereikbaarheid van Nederland verbeteren en meer specifiek die van stedelijke netwerken. Het is deze combinatie van factoren die het kabinet heeft doen besluiten om de luchthaven in Lelystad uit te breiden. Op die manier haakt de Regio Zwolle aan op een luchthaven.

3. Is het College met het CDA van mening dat zij, als onderdeel in Regio Zwolle, zich actiever dan tot nu toe het geval is als partij in de bovengeschetste ontwikkeling moet manifesteren?

De gemeente Zwolle wordt vertegenwoordigd door de provincie Gelderland aan de Alderstafel. We hebben met provincie Flevoland en gemeente Lelystad reeds gesproken over regionaal-economische ontwikkeling en de bijdrage die de Regio Zwolle daarin kan doen vanuit werkgelegenheid, onderwijs, infrastructuur, etc. In aansluiting op deze gesprekken is er met de directie van de luchthaven contact.

4. Kan het College, samen met de Regio Zwolle, een werkprogramma ontwikkelen om samen met de regionale ondernemers en maatschappelijke organisaties, tot een concreet plan te komen om de Regio maximaal aan te laten sluiten op de ontwikkelingen van het vliegveld?

Het bespreken van de kansen en mogelijkheden van de uitbreiding van de luchthaven voor de regio staat op de agenda in 2017 van het portefeuillehoudersoverleg economie in de Regio Zwolle.

5. Is het College bereid zich ervoor in te spannen dat het vliegveld zal heten: Lelystad-Zwolle Airport?

Vooralsnog zijn er geen aanwijzingen dat dit door de betrokken partijen wordt overwogen. Dit is door de eigenaar van Lelystad Airport in de media aangegeven. Het college ziet de naamgeving als een eerste verantwoordelijkheid van de luchthaven, mede met het oog op de geldende internationale bepalingen en de positionering van Lelystad in de internationale luchtvaart.

Datum 16 januari 2017

Openbaarheid
De nota is openbaar.

Burgemeester en Wethouders van Zwolle,

de heer drs. H.J. Meijer, burgemeester

mevrouw mr. I. Geveke, secretaris

Zwolle

Jaargang

Kenmerk 31565

Onderwerp Beantwoording artikel 45 vragen fractie CDA - uitbreiding Lelystad Airport

De raad van de gemeente Zwolle;

Gelezen het voorstel van burgemeesters en wethouders, d.d. 17-01-2017

besluit:

Aldus besloten in de openbare vergadering van 13 februari 2017,

de voorzitter,

de griffier,

Hilde Palland en Leo Elfers: ***Ondernemerschap vereist vérder denken:***
geef Regio Zwolle vleugels !!

Het belang van de luchthaven Lelystad zal fors toenemen

Het ondernemingsplan dat door Schiphol en Lelystad Airport is opgesteld voorziet in een gefaseerde groei tot uiteindelijk tienduizenden vliegbewegingen met passagierstoestellen per jaar.
Men verwacht jaarlijks miljoenen passagiers te kunnen vervoeren. Dat houdt onder meer een forse groei van het aantal arbeidsplaatsen in. Prognoses spreken zelfs tot 2500 extra banen. Bekend is bovendien dat vliegvelden een motor van groei voor hun regio zijn.
In het op 6 december gepresenteerde rapport de Kracht van Oost Nederland is aangegeven een vliegveld als basisfactor voor economische ontwikkeling ontbreekt in deze regio.
In 2015 heeft de Staatssecretaris het zogeheten Luchthavenbesluit afgegeven. Het Rijk, Schiphol en de Regio investeren tezamen meer dan 150 miljoen euro in deze belangrijke ontwikkeling. De realisatie van de uitbreiding van de luchthaven zou van start gaan in 2018, maar is nu uitgesteld tot 2019. Dat uitstel geeft tijd om kansen te pakken, ook of juist voor onze regio !

Zwolle ligt slechts op circa 40, en Kampen op slechts 30 autominuten van het vliegveld verwijderd

Het vliegveld is vanuit onze regio goed bereikbaar. Zeker nu de motie over (gedeeltelijke) opwaardering van de N50 is aangenomen, komen Kampen en Zwolle "sneller" bij het veld te liggen. Tot nu toe is de Regio Zwolle echter geen partij geweest bij de planontwikkeling voor de voor de Regio potentieel zo belangrijke luchthaven. Het CDA Zwolle en het CDA Kampen zijn van mening dat extra inspanningen van de colleges van B & W zeer wenselijk zijn om maximale kansen te creëren voor de regio op de uitbreidingsplannen van het vliegveld Lelystad. Het speelt immers allemaal bij ons pal om de hoek.
Niet hierop inspelen is een gemiste kans.

Het CDA stelt de colleges van B&W van Zwolle en Kampen dan ook de volgende vragen:

1. Ziet het College de uitbreiding van de luchthaven Lelystad als een ontwikkelingskans voor de economie en werkgelegenheid van Regio Zwolle?
2. Vindt het College dat onze regio, de 3e groeiregio van Nederland, evenals de 1e groeiregio (Amsterdam) en de 2e groeiregio (Eindhoven) aangehaakt moet worden aan een 'eigen' luchthaven?
3. Is het College met het CDA van mening dat zij, als onderdeel in regio Zwolle, zich actiever dan tot nu toe het geval is als partij in de bovengeschetste ontwikkeling moet manifesteren?
4. Kan het college, samen met de Regio Zwolle, een werkprogramma ontwikkelen om samen met de regionale ondernemers en maatschappelijke organisaties, tot een concreet plan te komen om de Regio maximaal aan te laten sluiten op de ontwikkelingen van het vliegveld?
5. Is het college bereid zich ervoor in te spannen dat het vliegveld zal heten: ***Lelystad –Zwolle Airport*** ?

Kansrijke ontwikkeling; maar wél verantwoord en innovatief !

Het CDA ziet de grote potentie van het vliegveld voor de regio. Maar: ook qua geluidsarm landen en verantwoord beleggen van de aanvliegroutes dienen ook de beste en innovatiefste keuzes gemaakt worden. Daarom was het CDA-Zwolle éérder ook vóór de motie die oproept hier zorgvuldig mee om te gaan en heeft het CDA Kampen ook eerder bij de Alders tafel aandacht gevraagd voor de geluidseffecten.
Het CDA pleit voor de tegenwoordig meer en meer toegepast landings-methode van het zogeheten *"Continuous Decent Approach"*: in zweefvlucht naderen met de motoren in "stationair", dus stil. Deze innovatie kan het vliegveld het stilste veld van Nederland maken.

Wij zijn er ons van bewust dat zoiets niet in een handomdraai geregeld kan worden, maar het CDA-Zwolle & Kampen willen de Colleges enthousiasmeren en oproepen om op korte termijn hiertoe de nodige initiatieven te nemen en concreet stappen in de genoemde richting te zetten, al dan niet gezamenlijk vanuit de regio Zwolle.

CDA – fractie Zwolle, Leo Elfers
CDA – fractie Kampen, Hilde Palland

Zwolle RegioZwolle Kampen

....ga aan de slag en geef Regio Zwolle vleugels !

CDA Zwolle CDA Kampen

Contact gegevens CDA Zwolle:

Leo Elfers,
raadslid CDA Zwolle, tel. 06 – 5371 7908

Contact gegevens CDA Kampen:
Hilde Palland,
fractievoorzitter CDA Kampen, tel. 06 – 316 988 16
tevens kandidaat CDA Tweede Kamer, nr 21 (regio Zwolle)
hildenaardenhaag@gmail.com
www.cda.nl/kampen

voorstel

Zwolle

Raadsplein besluitvormend

Datum 13 februari 2017

onderwerp	Beantwoording artikel 45 vragen Swollwacht over de financiële problemen bij de voedselbank
portefeuillehouder	Nelleke Vedelaar
informant	Lubbers, Huub (3291)
medeopstellers	
afdeling	Maatschappelijke Ontwikkeling
bijlagen	Voorstel: Informatienota Beantwoording artikel 45 vragen Swollwacht over de financiële problemen bij de voedselbank Bijlage: Vragen Swollwacht over voedselbank

Voorgesteld besluit raad

Kennis te nemen van beantwoording van de artikel 45 vragen van Swollwacht van mw Bruggenkamp over financiële problemen bij de voedselbank

voorstel

Zwolle

Informatienota voor de raad

Datum 16 dec 2016

Onderwerp	Vragen ex art. 45 van de VVD over schulden en inoovatie
Versienummer	V1.0

Portefeuillehouder Nelleke Vedelaar

Informant H. Lubbers
Eenheid/Afdeling Sociale Zaken en Werkgelegenheid/SZ
Telefoon 038 498 3291
Email HGJ. Lubbers@zwolle.nl

Bijlagen Vragen Swollwacht over voedselbank

Wij stellen u voor kennis te nemen van:
De beantwoording van de artikel 45 vragen van Swollwacht van mw Bruggenkamp over financiële problemen bij de voedselbank.

Datum 16 dec 2016

Naar aanleiding van het bericht in de Stentor van 8/12/2016 over financiële problemen bij de voedselbank stelt Swollwacht de onderstaande vragen.
Het college heeft daarop de volgende antwoorden.

Vraag 1:
1. Bent u op de hoogte van de financiële situatie en problematiek bij de Voedselbank Zwolle?

Antwoord:
Ja, wij zijn op de hoogte van de financiële situatie bij de voedselbank.

Vraag 2:
Bent u het, met de fractie van Swollwacht eens dat de Voedselbank Zwolle voorziet in een behoefte? En dat het treurig is dat deze behoefte in onze samenleving aanwezig is?
Vraag 3
Bent u het, met de fractie van Swollwacht eens dat de Voedselbank Zwolle (extra) financiële steun van de gemeente verdient?

Antwoord 2 + 3
Ja, de Voedselbank voorziet in een basisbehoefte. Dit ondanks ons nationale en lokale sociale zekerheidstelsel. De gemeente Zwolle heeft een prima sociaal armoedebeleid dat mede vorm wordt gegeven door partners in de stad. De voedselbank is een van de partners en functioneert ten behoeve van zeer kwetsbare burgers in Zwolle. We werken al jaren samen met de Voedselbank bijv. op het terrein van schulddienstverlening.

In het verleden was de Voedselbank gratis gehuisvest in oude en leegstaande panden. De voedselbank constateerde vorig jaar dat haar voorkeur voor gratis panden moeilijk was vol te houden. Het voortdurende verhuizen is een te grote belasting voor de organisatie. Het college heeft de stichting toen ondersteund bij de zoektocht naar oplossingen voor hun huisvestingswensen. Uiteindelijk viel de keuze op het pand aan de George Stephensonstraat 30. Dit pand is eigendom van een particulier en wordt sinds kort verhuurd aan de Voedselbank. Deze stap naar een eigen pand is voor de Voedselbank een grote financiële stap. Om deze stap te ondersteunen hebben we, in overleg met de Voedselbank, een subsidie toegekend. Een meerjarige incidentele subsidie past in de samenwerking en geeft de Voedselbank tijd om op zoek te gaan naar nieuwe en andere financiering. Subsidie biedt continuïteit en zekerheid aan de Voedselbank. Het college besloot tot incidentele subsidie aan de voedselbank voor huisvesting voor de periode 1.1.2017 tot 1.1.2020 in afbouwende tranches van 30.000 naar 10.000 per jaar.

De voorbereiding van de verhuizing van de Westerlaan naar dit nieuwe pand is in volle gang. Begin januari 2017 zal er daadwerkelijk verhuisd worden.

Vraag 4
Bent u bereid deze financiële steun, met spoed, aan de Zwolse Voedselbank te verlenen?
Vraag 5
Zo nee, op welke manier gaat u de mensen die afhankelijk zijn van de steun van de Voedselbank helpen, als deze steun – onverhoopt – wegvalt vanwege de financiële problematiek waar de Voedselbank Zwolle momenteel mee te maken heeft?

Datum 16 dec 2016

Antwoord 4 + 5
In juni 2016 besloten we financieel te helpen om de Voedselbank tijd te geven om financiers te zoeken voor hun hogere vaste lasten. De Voedselbank hoort bij het aanbod van voorzieningen in een groot stedelijk gebied.
Alhoewel we beseffen dat de Voedselbank het momenteel zwaar heeft en 2015 een verlieslatend jaar was, zijn we op dit moment niet bereid om extra middelen beschikbaar te stellen. Men zal iets interen op het eigen vermogen. Wij zijn en blijven in voortdurend contact met de Voedselbank. We spannen ons in om hen in contact te brengen met andere potentiële donateurs. We hopen op ook hernieuwde belangstelling van andere particulieren in deze stad.

Burgemeester en Wethouders van Zwolle,

de heer drs. H.J. Meijer

mevrouw Mr. I. Geveke

Zwolle

Jaargang

Kenmerk 31593

Onderwerp Beantwoording artikel 45 vragen Swollwacht over de financiële problemen bij de voedselbank

De raad van de gemeente Zwolle;

Gelezen het voorstel van burgemeesters en wethouders, d.d. 17-01-2017

besluit:

Aldus besloten in de openbare vergadering van 13 februari 2017,

de voorzitter,

de griffier,

h uitle-

Voedselbank in problemen

Help, we hebben geld nodig!

Donkere wolken hangen boven de voedselbank in Zwolle. **De giftenstroom droogt op**. En er moet nog zoveel gebeuren...

Sander Kruitbos
Zwolle

Steun kan de Voedselbank altijd wel gebruiken, maar in Zwolle geldt dat momenteel des te meer. Zeker nu - en dat is ook al het geval bij Voedselbank Elburg-Oldebroek - de giften dit jaar flink terug lijken te lopen, volgens penningmeester Jaap Meijer. Volgend jaar staat er ook nog eens een kostbare verhuizing voor de deur. „Onze angst voor de lange termijn is wel dat de voedselbank op den duur niet meer zal kunnen be-

De voedselpakketten zullen er niet onder zullen lijden, dat staat wel vast. „Het meeste van het geld dat wij ontvangen is voor het dekken van onze kosten."

Verplichtingen

Meijer benadrukt dat steun nu hard nodig is. „Volgend jaar gaan wij naar een andere vestiging en de huur van dat pand is bijna het dubbele van wat wij nu moeten betalen. Wij krijgen wel een beetje subsidie van de gemeente, maar moeten ook aan onze verplichtingen voldoen zoals voedselveilig-

voorstel

Zwolle

Raadsplein besluitvormend

Datum 13 februari 2017

onderwerp	Beantwoording artikel 45 vragen fractie SP - stijgend aantal zwerfjongeren
portefeuillehouder	Nelleke Vedelaar
informant	Profijt, Antje (2907)
medeopstellers	
afdeling	Maatschappelijke Ontwikkeling
bijlagen	Voorstel: Informatienota Beantwoording artikel 45 vragen fractie SP - Stijgend aantal zwerfjongeren

Voorgesteld besluit raad

Kennis te nemen van de antwoorden op artikel 45 vragen van de SP fractie met als onderwerp 'stijgend aantal zwerfjongeren'.

voorstel

Zwolle

Informatienota voor de raad

Datum 10 januari 2017

Onderwerp	raadsvragen SP zwerfjongeren
Versienummer	

Portefeuillehouder N. Vedelaar

Informant A. Profijt
Afdeling Maatschappelijke Ontwikkeling / OW
Telefoon 038 498 2907
Email A.Profijt@zwolle.nl

Bijlagen Artikel 45 vragen SP

Wij stellen u voor kennis te nemen van:

De antwoorden op artikel 45 vragen van de SP fractie met als onderwerp ‘stijgend aantal zwerfjongeren’.

Inleiding
De SP fractie heef artikel 45 vragen gesteld over zwerfjongeren. In deze informatienota worden deze vragen beantwoord.

Kernboodschap
De antwoorden op de vragen van de SP fractie zijn als volgt.

1. Was het de wethouder bekend dat het aantal zwerfjongeren aan het stijgen is.

Antwoord: Ja. Het aantal dak- en thuisloze jongeren in onze regio lijkt na een forse daling in 2015 voor 2016 uit te komen op een vergelijkbaar niveau als in 2014 en daarvoor. De stijging ten opzichte van 2015 is fors omdat er in dat jaar sprake was van een substantiële daling ten opzichte van de voorgaande jaren. Het aantal zwerfjongeren in de jaren 2013 tot en met 2016 achtereenvolgens 83, 93, 65 en 93 * (het laatste getal is nog onder voorbehoud).

2. Heeft Zwolle voldoende opvangplekken speciaal voor jongeren?

Antwoord: Ja, bij tijdige uitstroom van jongeren uit de speciale voorzieningen voor jongeren zijn er voldoende opvangplekken. Wij vinden het van belang dat (potentieel) dak- en thuisloze jongeren passende opvang en begeleiding krijgen om zelfredzaam te worden met een stabiele woonsituatie. Daarom heeft Zwolle de afgelopen jaren het aantal opvangplekken voor jongeren sterk uitgebreid, zodat er voldoende capaciteit is om jongeren te plaatsen in specifieke voorzieningen. Er is echter sprake van stagnatie in de uitstroom van jongeren uit deze opvangvoorzieningen doordat er te weinig beschikbare woonruimte is. Hierdoor komen er te weining plekken in de specifieke voorzieningen voor jongeren vrij voor nieuwe jongeren. Dit vinden wij een ongewenste ontwikkeling. Op dit moment wordt er door gemeente en zorgpartijen extra ingezet op uitstroom van jongeren. Daarnaast onderzoeken wij of er vormen van begeleid wonen mogelijk zijn die voor dak- en thuisloze jongeren geschikt zijn. Ook onderzoeken wij mogelijkheden om tijdelijk extra specifieke opvangplekken voor jongeren te realiseren.

3. Zo niet, is de wethouder het er mee eens dat jongeren niet moeten worden opgevangen tussen volwassenen en er voor gezorgd moet worden dat er voldoende opvangplekken speciaal voor jongeren komen.

Antwoord: Het college vindt het ongewenst dat jongeren reguliere voorzieningen voor maatschappelijke opvang moeten worden opgevangen. Zie ook het antwoord bij vraag 2.

4. Zo ja, hoe gaat de wethouder bij een tekort zorgen dat er voldoende opvangplekken voor jongeren komen en op welke termijn.

Antwoord: De stagnatie van de door- en uitstroom doet zich in de breedte voor bij maatschappelijke opvang maar ook beschermd wonen. In aansluiting op de regionale veranderagenda beschermd wonen – maatschappelijke opvang 2016-2019 en de transformatie-agenda sociaal domein zetten wij – samen met regiogemeenten en corporaties - erop in om meer passende mogelijkheden te creeëren ten aanzien van zelfstandig, passend en betaalbaar wonen. Daarmee komen er meer mogelijkheden om uit te stromen uit maatschappelijke opvang en beschermd wonen op een passend moment. Afgelopen jaren hebben wij hiervoor stappen gezet, die recent door ons nog zijn geïntensiveerd. Het gaat dan bijvoorbeeld om de “Versnellingsactie Sociale huur” en de versnelde realisatie van semi-permante woningen. Voorts realiseren we samen met de corporaties de afspraken over een versnelde realisatie van semi-permanente woningen om ook de extra vraag naar woningen voor o.a. (dakloze) jongeren vorm te kunnen geven. Verder hebben we in 2016 een convenant regionale samenwerking maatschappelijke opvang – beschermd wonen met regiogemeenten

bekrachtigd met daarin inspanningsverplichtingen voor betaalbare en adequate (zelfstandige) huisvestingsmogelijkheden. Op dit moment maken we deze verplichtingen concreet en meetbaar. Voor de korte termijn wordt er door alle partijen extra ingezet op uitstroom van jongeren en daarnaast onderzoeken wij tijdelijke oplossingen, zie ook het antwoord op vraag 2. Wij werken er aan om dit zo spoedig mogelijk, maar uiterlijk in het voorjaar van 2017 tot oplossingen gaat leiden.

5. Zo niet, waarom vindt de wethouder het wenselijk wanneer – kwetsbare – jongeren tussen volwassenen opgevangen worden?

Antwoord: Het college vindt het niet wenselijk dat jongeren in de reguliere voorzieningen voor maatschghappelijke opvang moeten worden opgevangen, zie ook het antwoord bij vraag 2.

Openbaarheid
Het voorstel is openbaar.

Burgemeester en Wethouders van Zwolle,

de heer drs. H.J. Meijer, burgemeester

mevrouw mr. I. Geveke, secretaris

Zwolle

Jaargang

Kenmerk 31859

Onderwerp Beantwoording artikel 45 vragen fractie SP - stijgend aantal zwerfjongeren

De raad van de gemeente Zwolle;

Gelezen het voorstel van burgemeesters en wethouders, d.d. 17-01-2017

besluit:

Aldus besloten in de openbare vergadering van 13 februari 2017,

de voorzitter,

de griffier,

voorstel

Zwolle

Raadsplein besluitvormend

Datum 13 februari 2017

onderwerp	Beantwoording artikel 45 vragen ChristenUnie - Toename kwetsbare ouderen op de Spoedeisende Hulp
portefeuillehouder	Nelleke Vedelaar
informant	Dijk, Erna van (2110)
medeopstellers	
afdeling	Maatschappelijke Ontwikkeling
bijlagen	Voorstel: Informatienota Beantwoording artikel 45 vragen ChristenUnie - Toename kwetsbare ouderen op de Spoedeisende Hulp

Voorgesteld besluit raad

Kennis te nemen van de antwoorden op de vragen van de ChristenUnie over het feit dat er een toename zou zijn van het aantal kwetsbare ouderen op de Spoedeisende Hulp.

voorstel

Zwolle

Informatienota voor de raad

Datum 10 januari 2017

Onderwerp	beantwoording artikel 45 vragen Christen Unie inzake toename kwetsbare ouderen op de Spoedeisende Hulp
Versienummer	V1.0

Portefeuillehouder Nelleke Vedelaar

Informant G.R. van Dijk
Afdeling Maatschappelijke Ontwikkeling / OW
Telefoon 038 498 2110
Email GR.van.Dijk@zwolle.nl

Bijlagen

Wij stellen u voor kennis te nemen van:

De antwoorden op de vragen van de ChristenUnie een mogeljke toename van het aantal kwetsbare ouderen op de Spoedeisende Hulp.

Datum 10 januari 2017

Toelichting op het voorstel

Inleiding

Naar aanleiding van berichten van de NOS over een structurele toename van het aantal kwetsbare ouderen op de spoedeisende hulp van ziekenhuizen, zijn door de Christen Unie een aantal vragen gesteld. Ziekehuizen zouden regelmatig 65-plussers opnemen zonder dat hiervoor een medische reden is. De vragen willen wij in deze nota beantwoorden.

Kernboodschap

Vraag 1.
Bent u bekend met deze ontwikkeling en heeft u concreet in beeld of (en in welke mate) deze ontwikkeling ook in ons Isala ziekenhuis voorkomt en hoeveel Zwolse ouderen dit betreft? En wat voor invloed de huisartsenpost in het ziekenhuis hierop heeft?

1. Net als u hebben wij ook de berichtgeving van de NOS gezien. Hiervoor waren bij ons geen signalen bekend dat dit ook in Zwolle zou spelen. Wij hebben contact gehad met ISALA en uit dit contact werd duidelijk dat het onterecht opnemen van ouderen in het ziekenhuis minder voorkomt dan een aantal jaren geleden. Wanneer ouderen worden opgenomen betreft het vaak patiënten met complexe ziektebeelden waarbij het niet verantwoord is deze patiënt terug te laten gaan naar huis. Isala doet op dit moment nader onderzoek naar de eigen ervaringen van de Spoedeisende hulp. De resultaten hiervan verwacht Isala binnenkort en deze worden gedeeld met de gemeente.

Vraag 2.
Hoe wordt de samenwerking ervaren tussen enerzijds Isala en anderzijds het SWT, huisartsen en andere lokale partners

2. De samenwerking tussen Isala, het SWT, huisartsen en andere lokale partners wordt steeds beter. Door gebruik te maken van het communicatieplatform OZO verbindzorg is de kennis over kwetsbare ouderen en de doorgaande zorg beter geworden. In het digitale platform OZO wordt het hele (zorg)netwerk van de cliënt met elkaar in verbinding gebracht (dwz mantelzorg, thuiszorg, apotheek, huisarts etc.) De cliënt bepaalt wie wel en wie niet meepraat op dit platform. Doel is de zorg voor de cliënt beter op elkaar af te stemmen. Isala heeft aangegeven ook voordelen te zien in het gebruik van OZO en verkent op dit moment hoe zij aan kan haken. Daarnaast werkt de stuurgroep chronische zorg Regio Zwolle aan een regionale Zorgalliantie met het doel een toekomstbestendige, toegankelijke en betaalbare zorg en welzijn te bieden voor kwetsbare groepen in onze samenleving. De stuurgroep bestaat uit vertegenwoordigers van Isala, Zilveren Kruis, Thuiszorgorganisaties, GGD, huisartsenvereniging Regio Zwolle, Ouderenzorginstellingen en gemeente Zwolle.

Vraag 3.
Bent u het eens met de conclusies van de NVZ dat (een gebrek aan) voorliggende voorzieningen als o.a. thuiszorg, kortdurende opname bij zorginstellingen en mantelzorg oorzaken van deze ontwikkelingen zijn? Zo nee, welke andere redenen zouden er kunnen zijn?

3. Omdat op dit moment niet duidelijk is of er binnen Isala een probleem is met verkeerd gebruik van de beschikbare bedden door 65 plussers is er ook (nog) geen onderzoek gedaan naar de mogelijke redenen hiervan. Wanneer Isala dergelijke signalen wel krijgt, willen wij dit samen met Isala oppakken.

Vraag 4.
Bent u het met de ChristenUnie eens dat uit dit voorbeeld blijkt dat een integrale samenwerking tussen ziekenhuis (ZVW), langdurige zorg (WLZ), thuiszorg (ZVW) en gemeentelijke taken (WMO) en effectieve bundeling van financieringsstromen een voorwaarde is om goede zorg en welzijn voor ouderen te bieden? Zo ja, Is het college bereid om initiatieven te ontplooien om deze samenwerking te verbeteren? Zo nee, waarom niet?

4. Dat zijn wij zeker eens met de ChristenUnie. Vandaar dat wij ook actief deelnemen in de stuurgroep chronische zorg en meewerken aan een regionale zorgalliantie waarbij OZO een belangrijk digitaal communicatie instrument kan zijn. Zie ook antwoord 2.

Vraag 5
Is het college van mening dat de gemeente Zwolle de onder 4) genoemde samenwerking voldoende ondersteunt en equipeert vanuit haar lokale rol?

5. Ja.

Vraag 6.
Ziet het college nog onbenutte kansen en mogelijkheden om vanuit haar rol de onnodige opname van Zwolse senioren op de SEH van Isala te voorkomen? Zo ja, wat zijn die kansen en hoe wil het college deze realiseren? Indien nee, waarom niet?

6. Omdat wij op dit moment niet weten of er onnodig Zwolse senioren opgenomen worden en wat de oorzaken hiervan zijn, is niet duidelijk welke onbenutte kansen en mogelijkheden er zijn. Wel is preventie een belangrijk thema in de transformatieagenda en dat geldt zeker ook voor ouderen. Ouderen in beweging, valpreventie, langer zelfstandig thuis (kunnen) wonen zijn belangrijke speerpunten op dit thema.

Openbaarheid
Is openbaar.

Burgemeester en Wethouders van Zwolle,

de heer drs. H.J. Meijer, burgemeester

Datum 10 januari 2017

mevrouw mr. I. Geveke, secretaris

Zwolle

Jaargang

Kenmerk 31897

Onderwerp Beantwoording artikel 45 vragen ChristenUnie - Toename kwetsbare ouderen op de Spoedeisende Hulp

De raad van de gemeente Zwolle;

Gelezen het voorstel van burgemeesters en wethouders, d.d. 24-01-2017

besluit:

Aldus besloten in de openbare vergadering van 13 februari 2017,

de voorzitter,

de griffier,

voorstel

Zwolle

Raadsplein besluitvormend

Datum 13 februari 2017

onderwerp	Beantwoording artikel 45 vragen SP en GroenLinks – Realisering beschutte werkplekken
portefeuillehouder	
informant	Agterhuis, Henriette (2622)
medeopstellers	
afdeling	Advisering Concernstaf
bijlagen	Voorstel: Beantwoording artikel 45 vragen SP en GroenLinks – Realisering beschutte werkplekken Bijlage: SP en GroenLinks - Realisering beschutte werkplekken

Voorgesteld besluit raad

kennis te nemen van:
de beantwoording van de artikel 45-vragen die door raadsleden Sluijer van de SP-fractie en Van Harten van de fractie van GroenLinks zijn gesteld over de realisering van beschutte werkplekken

voorstel

Zwolle

Informatienota voor de raad

Datum 1 februari 2017

Onderwerp	artikel 45-vragen realisering beschutte werkplekken
Versienummer	1

Portefeuillehouder Nelleke Vedelaar

Informant M.T.C. de Boer - Boekhorst
Afdeling Maatschappelijke Ontwikkeling
Telefoon 038 - 498 20 73
Email MTC.de.Boer-Boekhorst@zwolle.nl

Bijlagen Artikel 45-vragen SP en GL over realisering beschutte werkplekken van 25 januari 2017

Wij stellen u voor kennis te nemen van:

de beantwoording van de artikel 45-vragen die door raadsleden Sluijer van de SP-fractie en Van Harten van de fractie van GroenLinks zijn gesteld over de realisering van beschutte werkplekken.

Inleiding

Op 25 januari 2017 hebben raadsleden Sluijer en Van Harten namens respectievelijk de SP-fractie en de fractie van GroenLinks de artikel 45-vragen aan het college gesteld over de realisering van beschutte werkplekken. Deze vragen zijn bijgevoegd.

Met de komst van de Participatiewet is de instroom in de Wet sociale werkvoorziening beëindigd per 1 januari 2015. De Participatiewet gaf gemeenten de beleidsvrijheid om de voorziening beschut werken in te zetten. Staatssecretaris Klijnsma is ervan uitgegaan dat er op termijn landelijk gezien structureel ruim 30.000 beschutte werkplekken in het kader van de Participatiewet worden gerealiseerd. Per 1 januari 2017 zijn gemeenten wettelijk verplicht beschut werken aan te bieden. Daarbij is in een ministeriële regeling voor alle gemeenten het aantal plekken vastgelegd, als de behoefte zich voordoet. Daarnaast is bepaald dat burgers zelf een indicatie voor beschut werk bij het UWV kunnen aanvragen. Dit was eerder voorbehouden aan gemeenten.

Inmiddels zijn er twee inwoners geïndiceerd voor beschut werk. Momenteel hebben zij een plek binnen de dagbesteding. Momenteel zijn wij bezig de beschutte werkplekken te formaliseren. Dit gebeurt binnen het kader van de overeenkomst Dagbesteding. Daarnaast lopen er momenteel nog drie indicatie-aanvragen. Het resultaat van deze aanvragen wordt binnenkort verwacht.

In deze informatienota beantwoorden wij de artikel 45-vragen.

Beantwoording vragen

1. Is de wethouder het met ons eens dat in dit stadium een ‘onderzoek naar de bijstelling’ niet meer aan de orde is, maar dat er direct hard gewerkt moet worden om de eigen planning en de eisen van het rijk tijdig te realiseren?

Per 1 januari 2017 zijn gemeenten verplicht onder bepaalde voorwaarden beschut werk aan te bieden. In een ministeriële regeling is vastgelegd hoeveel beschutte plekken gemeenten moeten realiseren, als de behoefte zich voordoet. Voor Zwolle gaat het om 26 plekken in 2017 en oplopend tot (voorlopig) 46 plekken in 2018. Wij voelen de urgentie van het vraagstuk. Daarom zetten wij in samen met onze partners een plan te maken om hieraan te kunnen voldoen. Het in kaart brengen van de behoefte naar beschut werk in Zwolle zal daarvan onderdeel zijn. Dat zal naar onze verwachting resulteren in het naar boven bijstellen van de doelstelling. Ook mogelijke extra maatregelen om de doelstelling te bereiken, zullen in het plan worden meegenomen. Het streven is om dit plan in april gereed te hebben. Wij zullen u dan hierover informeren.

2. Geeft het te realiseren expertisepunt de garantie dat de beschutte werkplekken gerealiseerd gaan worden? Zo ja, op basis waarvan kan dat vertrouwen worden gerechtvaardigd?

Het voorstel tot een regionaal expertiseplatform voor beschut werk staat 2 februari aanstaande op de agenda van het portefeuillehoudersoverleg van het Regionaal Werkbedrijf Zwolle. Het doel van het regionaal expertiseplatform is het ondersteunen en faciliteren van gemeenten en andere partijen in de realisatie van lokale doelstellingen op de expertisethema’s zoals dossierinhoud voor de indicatieaanvraag, werkaanbod, detectie van kandidaten, arbeidsrechtelijke vraagstukken. Daarnaast zijn kennis delen, deskundigheidsbevordering bij gemeenten en andere partijen doelstellingen van het

regionaal expertiseplatform voor beschut werk. Het platform biedt geen garantie. Het is onze verwachting dat het platform gemeenten helpt bij het realiseren van de lokale doelstellingen. Gemeenten blijven zelf verantwoordelijk om onder meer de beschutte werkplekken te realiseren.

3. Acht de gemeente de huidige aanpak nog wel de juiste, gezien de tot op heden bereikte resultaten gecombineerd met de thans geldende hogere verplichting van het rijk.
4. Welke extra maatregelen, naast de bestaande plannen, gaat de gemeente nemen om de (hogere) verplicht gestelde aantallen te realiseren?

Met de kadernota Participatiewet 'Meedoen mogelijk maken' en de Kadernota Dagbesteding 'Ondersteuning van kwetsbare inwoners met dagbesteding en bijzonder werk' heeft de raad gekozen om beschut werk in samenhang met arbeidsmatige dagbesteding in te vullen. Als college staan wij achter de gekozen aanpak. Met die aanpak is in de overeenkomst dagbesteding afgesproken dat de aanbieders dagbesteding zorgen voor 10 – 15 plekken beschut werk. Wij hebben geconstateerd dat de uitvoering van deze afspraak achterblijft. Hierover zijn we met de partijen intensief in gesprek. Op basis van deze gesprekken vertrouwen we erop dat in 2017 de doelstelling van 10 – 15 plekken alsnog wordt behaald.

De door het Rijk bepaalde hogere aantallen beschut werk maakt dat we onze aanpak moeten heroverwegen. We zetten in om samen met onze partners een plan te maken om te kunnen voldoen aan de realisatie van het extra aantal plekken (26 minus 10 tot 15 maakt 9 tot 16 extra plekken in 2017), als de behoefte zich voordoet. Het realiseren van matches op beschutte werkplekken is lastig (landelijk beeld). De komende jaren zullen wij dus moeten bezien of het realistische aantallen zijn (in relatie tot strenge indicatie-eisen). Ons uitgangspunt voor het plan zal onze visie op de Participatiewet zijn. Het plan zal moeten ingaan op het creëren van passende plekken, de detectie van kandidaten (de grootte van de doelgroep), mogelijke extra maatregelen en financiën. Het streven is om dit plan in april gereed te hebben.

5. Welke rol acht de wethouder hiervoor weggelegd voor Wezo, zowel ten aanzien van de expertise als het kunnen bieden van feitelijk beschutte plekken?

Partners die binnenkort zullen worden uitgenodigd mee te denken over het plan zijn (vertegenwoordigers van) het UWV, Pro/VSO, aanbieders dagbesteding en Wezo/WRA. Als Wsw-uitvoeringsorganisatie is Wezo ervaren in het werken met de doelgroep van de sociale werkvoorziening. De doelgroep van de sociale werkvoorziening en beschut werk onder de Participatiewet hebben een (beperkte) overlap. Wezo/WRA zien wij dan ook als een vanzelfsprekende partner om uit te nodigen mee te denken over de inhoud van het plan. De relevante kennis en ervaring van Wezo willen we zo benutten voor de doelgroep van beschut werk.

6. Los van de beantwoording van vraag 5 en als meer specifieke vraag: De WSW instroom is sinds 1 januari 2015 beëindigd. Mede gezien de huidige problematiek rondom het realiseren van de beschutte werkplekken, zal met een open blik gekeken moeten worden op welke nieuwe manieren Wezo kan worden benut. Naast de maatregelen die de wethouder al van plan is te nemen. Kunnen daartoe binnen de Wezo, op zeer korte termijn, via andere financiering dan de beëindigde WSW, nieuwe werkplekken worden gecreëerd met alternatieve financiering via participatiemiddelen? *(In feite een beëindiging van de instroomstop Wezo, in ieder geval totdat de alternatieven duidelijk en*

doeltreffend zijn. Met daarbij naast plaatsing dus ook een rol voor Wezo bij de werving, om meer instroom te krijgen. Hetgeen Wezo vroeger wel voor elkaar kreeg.)

Met de inwerkingtreding van de Participatiewet per 1 januari 2015 is de instroom in de Wet sociale werkvoorziening beëindigd. Sindsdien maken de Wsw-middelen onderdeel van het ongedeelde Participatiebudget. Dit is gepaard gegaan met forse bezuinigingen op het Participatiebudget. Het Participatiebudget laat voor de komende jaren in principe geen ruimte zien om de door u gevraagde extra (tijdelijke of structurele) werkplekken voor de doelgroep van beschut werk bij Wezo of elders te financieren. Financiering van beschut werk is daarmee een breed vraagstuk dat wordt meegenomen in het plan waarover u in april zal worden geïnformeerd.

Burgemeester en Wethouders van Zwolle,

de heer drs. H.J. Meijer, burgemeester

mevrouw mr. I. Geveke, secretaris

Zwolle

Jaargang	
Kenmerk	32724
Onderwerp	Beantwoording artikel 45 vragen SP en GroenLinks – Realisering beschutte werkplekken

De raad van de gemeente Zwolle;

Gelezen het voorstel van burgemeesters en wethouders, d.d. 31-01-2017

besluit:

Aldus besloten in de openbare vergadering van 13 februari 2017,

de voorzitter,

de griffier,

Aan: College van B&W Zwolle
Van: Fractie Socialistische Partij en Groen Links
Betreft: Realisering beschutte werkplekken
Datum: 25 januari 2017

Geacht college,

Het is belangrijk dat er passend werk is, met zekerheid en goede begeleiding, voor de meest kwetsbare mensen op de arbeidsmarkt in onze stad. Thuis zitten of aan de kant moeten staan, is voor hen geen optie.

Mede daarom hebben Groen Links en de SP bij de begrotingsbehandeling op 11 november 2016 de motie ‘Voldoende en snelle verwijzingen beschut werken’ ingediend. Deze motie werd door alle partijen gesteund, met uitzondering van de VVD.

Ook de wethouder gaf aan deze zorgen te delen en de motie ter harte te nemen.

In de informatieronde van maandag 23 januari 2017 werd vanuit de aanwezige experts óók de zorg uitgesproken over de beschutte werkplekken.

Inmiddels blijkt dat het rijk van de gemeente Zwolle eist dat nog dit jaar 26 beschutte werkplekken gerealiseerd moeten zijn. Aanmerkelijk meer dan de doelstelling die de gemeente Zwolle zich had gesteld (10 tot 15).

Het bereiken van de eigen doelstelling kwam tot op heden nauwelijks van de grond. Zoals de gemeente zelf ook via de beslisnota ‘naar een inclusieve arbeidsmarkt’ van 22 november 2016 (op bladzijde 10) erkent.

In bijna twee jaar tijd werd feitelijk slecht één plek daadwerkelijk gerealiseerd. Daarbij komt nu het aspect van door het rijk verplicht gestelde aantallen. Middels een woordvoerder reageert de gemeente uiterst laconiek dat ‘er onderzocht wordt of de huidige doelstelling bijgesteld dient te worden’. Een nieuw regionaal expertisepunt is in voorbereiding en daarover zal in februari verder worden besloten.

Het bovenstaande brengt onze fracties tot de volgende vragen:

1. Is de wethouder het met ons eens dat in dit stadium een ‘onderzoek naar de bijstelling’ niet meer aan de orde is, maar dat er direct hard gewerkt moet worden om de eigen planning en de eisen van het rijk tijdig te realiseren?

2. Geeft het te realiseren expertisepunt de garantie dat de beschutte werkplekken gerealiseerd gaan worden? Zo ja, op basis waarvan kan dat vertrouwen worden gerechtvaardigd?

3. Acht de gemeente de huidige aanpak nog wel de juiste, gezien de tot op heden bereikte resultaten gecombineerd met de thans geldende hogere verplichting van het rijk.

4. Welke extra maatregelen, naast de bestaande plannen, gaat de gemeente nemen om de (hogere) verplicht gestelde aantallen te realiseren?

5. Welke rol acht de wethouder hiervoor weggelegd voor Wezo, zowel ten aanzien van de expertise als het kunnen bieden van feitelijk beschutte plekken?

6. Los van de beantwoording van vraag 5 en als meer specifieke vraag:
De WSW instroom is sinds 1 januari 2015 beëindigd. Mede gezien de huidige problematiek rondom het realiseren van de beschutte werkplekken, zal met een open blik gekeken moeten worden op welke nieuwe manieren Wezo kan worden benut. Naast de maatregelen die de wethouder al van plan is te nemen. Kunnen daartoe binnen de Wezo, op zeer korte termijn, via andere financiering dan de beëindigde WSW, nieuwe werkplekken worden gecreëerd met alternatieve financiering via participatiemiddelen?
(In feite een beëindiging van de instroomstop Wezo, in ieder geval totdat de alternatieven duidelijk en doeltreffend zijn. Met daarbij naast plaatsing dus ook een rol voor Wezo bij de werving, om meer instroom te krijgen. Hetgeen Wezo vroeger wel voor elkaar kreeg.)

Gezien het belang en de verwevenheid, verzoeken wij de vragen zo spoedig mogelijk te beantwoorden, maar in ieder geval vóór het aanstaande debat over de inclusieve arbeidsmarkt.

Met vriendelijke groet,

Namens de SP fractie
Bert Sluijer

Namens de fractie van Groen Links,
Michiel van Harten

voorstel

Zwolle

Raadsplein besluitvormend

Datum 13 februari 2017

onderwerp	Definitief ontwerp buitenruimte Kamperlijn
portefeuillehouder	Filip van As
informant	Scheper, Michiel (2193)
medeopstellers	Wolters, Theo (2304)
afdeling	Project Ontwikkeling
bijlagen	Voorstel: Beslisnota Definitief ontwerp buitenruimte Kamperlijn Bijlage: Bijlage 1 Kredietbegroting (vertrouwelijk) Bijlage: Bijlage 2 Definitief ontwerp buitenruimte (inrichtingsdocument) Bijlage: Bijlage 3 Plankaart tunnel Belvederelaan Bijlage: Bijlage 4 Verslag klankbordgroep Buitenruimte Belvédèrelaan 10 maart 2016 Bijlage: Bijlage 5 Verslag klankbordgroep buitenruimte 14 april 2016 Bijlage: Bijlage 6 Rapport Veilig Verkeer Nederland beoordeling verkeersveiligheid Bijlage: Bijlage 7 Uitwerking n.a.v. moties januari 2016 (rapportage) Bijlage: Bijlage 8 uitwerking varianten Stadshagen en Tippe zijde 1 Bijlage: Bijlage 8 uitwerking varianten Stadshagen en Tippe zijde 2 Bijlage: Bijlage 9 Brief provincie Overijssel bus treinhalte Stadshagen Bijlage: Korte terugblik debatronde 16-01-2017- Definitief ontwerp buitenruimte Kamperlijn Bijlage: 2017-02-13 M7-1 P+R mogelijkheid station Stadshagen Bijlage: 2017-02-13 Raadsbesluit Definitief ontwerp buitenruimte Kamperlijn

Voorgesteld besluit raad

1. In te stemmen met het definitief ontwerp voor de buitenruimte rondom de nieuwe treinhalte en tunnel in Stadshagen en de geraamde kosten te dekken uit het Kamperlijn-krediet.
2. Kennis te nemen van de uitwerking van de moties uit januari 2016 over verkeersveiligheid en de verkenning van het verplaatsen van de bushalte en parkeerfunctie.
3. In te stemmen met de uitvoering van de geluidsmaatregelen die benodigd zijn en de geraamde kosten à 400.000 euro te dekken uit de post onvoorzien van het Kamperlijn-krediet.
4. Een aanvullend krediet beschikbaar te stellen van 1.735.000 miljoen euro om het tekort op het aanbestedingsresultaat te dekken ten laste van de algemene

concernreserve.

5. Een aanvullend krediet van 700.000 uit de algemene concernreserve beschikbaar te stellen om de post onvoorzien binnen het Kamperlijn-krediet op niveau te brengen.
6. Voor de resterende risico's voor de realisatie van Kamperlijn (contract ProRail) het risico op te nemen in de risicoberekening van de algemene concernreserve.
7. In te stemmen met het ophogen van de spoorbrug Blaloweg en het aanvullend krediet hiervoor te dekken via een provinciale bijdrage (350.000 euro) en een bijdrage uit de beheerbegroting (35.000 euro).

voorstel

Zwolle

Beslisnota voor de raad

Datum 7 december 2016

Openbaar

Onderwerp	Definitief ontwerp buitenruimte Kamperlijn
Versienummer	1.0
Portefeuillehouder	Filip van As
Informant	Michiel Scheper / Theo Wolters
Eenheid/Afdeling	Ontwikkeling OWP / Expertisecentrum ECP
Telefoon	(038) 498 2193 / (038) 498 2304
Email	m.scheper@zwolle.nl / ta.wolters@zwolle.nl

Bijlagen

1. Kredietbegroting (vertrouwelijk)
2. Definitief ontwerp buitenruimte (inrichtingsdocument)
3. Plankaart tunnel Belvédèrelaan
4. Verslag klankbordgroep buitenruimte 10 maart 2016
5. Verslag klankbordgroep buitenruimte 14 april 2016
6. Rapport Veilig Verkeer Nederland beoordeling verkeersveiligheid
7. Uitwerking n.a.v. moties januari 2016 (rapportage)
8. Uitwerking varianten Stadshagen en Tippe zijde
9. Brief provincie Overijssel bus treinhalte Stadshagen

De raad wordt voorgesteld te besluiten om:

1 In te stemmen met het definitief ontwerp voor de buitenruimte rondom de nieuwe treinhalte en tunnel in Stadshagen en de geraamde kosten te dekken uit het Kamperlijn-krediet.
2 Kennis te nemen van de uitwerking van de moties uit januari 2016 over verkeersveiligheid en de verkenning van het verplaatsen van de bushalte en parkeerfunctie.
3 In te stemmen met de uitvoering van de geluidsmaatregelen die benodigd zijn en de geraamde kosten à 400.000 euro te dekken uit de post onvoorzien van het Kamperlijn-krediet.
4 Een aanvullend krediet beschikbaar te stellen van 1.735.000 miljoen euro om het tekort op het aanbestedingsresultaat te dekken ten laste van de algemene concernreserve.
5 Een aanvullend krediet van 700.000 uit de algemene concernreserve beschikbaar te stellen om de post onvoorzien binnen het Kamperlijn-krediet op niveau te brengen.
6 Voor de resterende risico’s voor de realisatie van Kamperlijn (contract ProRail) het risico op te nemen in de risicoberekening van de algemene concernreserve.
7 In te stemmen met het ophogen van de spoorbrug Blaloweg en het aanvullend krediet hiervoor te dekken via een provinciale bijdrage (350.000 euro) en een bijdrage uit de beheerbegroting (35.000 euro).

Datum 7 december 2016

Inleiding

In januari 2016 is het bestemmingsplan Stadshagen I, Belvédèrelaan door uw raad vastgesteld als (planologisch) kader voor de verdere planuitwerking voor de realisatie van de nieuwe treinhalte en tunnel in het verlengde van de Belvédèrelaan. Daarnaast wordt een nieuwe aansluiting op de Hasselterweg gerealiseerd en wordt de buitenruimte rondom de halte gerealiseerd. Tijdens de raadsbehandeling zijn er twee moties aangenomen. De uitkomsten hiervan zijn onderdeel van het ontwerp voor de buitenruimte waarover uw besluitvorming wordt gevraagd.

Ook heeft als onderdeel van het project Kamperlijn, binnen de kaders van de overeenkomst met ProRail, vlak voor de zomer de aanbesteding van de tunnel en halte plaatsgevonden. De aanbesteding was geldig, echter vielen de kosten voor Zwolle voor wat betreft de aanbesteding hoger uit dan geraamd. Hierover bent u separaat geïnformeerd op 27 juni 2016. In juni 2016 is het financieel tekort teruggebracht tot 2 miljoen euro. Door aanvullende maatregelen is het tekort teruggebracht tot ongeveer 1,7 miljoen euro (afgerond). In de vertrouwelijke bijlage 1 en paragraaf 3.2 worden hierover nadere details gegeven.

Beoogd effect

- Met het vaststellen van het definitief ontwerp van de buitenruimte (inrichtingsplan) kan het laatste deelproject (buitenruimte) van het project worden gerealiseerd.
- Kennis te nemen van de nadere analyse en conclusies naar aanleiding van het aanbestedingsresultaat Kamperlijn (opdracht ProRail).
- Uitvoeren van de geluidsmaatregelen waarmee de wettelijke geluidswaardes voor het geluidsniveau binnenshuis gegarandeerd worden, als vervolg op het vaststellen van het bestemmingsplan Stadshagen I, Belvédèrelaan.

Argumenten

1.1 Het inrichtingsplan buitenruimte maakt de nieuwe stationsomgeving toekomstbestendig

De treinhalte en de tunnel vormen straks een nieuwe hoofdentree van de wijk Stadshagen. Het bijgevoegde ontwerp voor de buitenruimte sluit hier qua ontwerp naadloos op aan. Het ontwerp kenmerkt zich door een ruime en groene inrichting en een overgangszone van open polderlandschap naar het groenstedelijk woongebied van Stadshagen.

1.2 Het inrichtingsplan buitenruimte voegt nieuwe of gewijzigde functies toe aan de omgeving

In het inrichtingsplan wordt de huidige fietsoversteek op de Belvédèrelaan gewijzigd. Hierdoor wordt de verkeersveiligheid vergroot en wordt een ontsluitingsweg voor autoverkeer door de Tippe gerealiseerd. In de detaillering van het ontwerp zijn maatregelen genomen die de verkeersveiligheid verhogen. De ei-vonde wordt ingericht als een 30 km/uur gebied en wordt verhoogd aangelegd.

De nieuwe entree heeft een positief effect op de verkeersafwikkeling in de wijk Stadshagen en geeft een goede basis voor de toekomstige ontwikkeling van de wijk en de Tippe.

Het ontwerp gaat uit van een clustering van alle functies aan de Stadshagen-zijde. Er is als vervolg op de motie (spreiden functies) onderzocht of een gedeeltelijke verplaatsing van de functies haalbaar zou zijn. Het blijkt meer voordelen te hebben om dit niet te doen. In bijlage 7 is nadere onderbouwing te raadplegen.

Er wordt zodoende een bushalte bij de voorstadhalte gerealiseerd voor het vervoer van scholieren/studenten van het Deltioncollege uit de richting Kampen. Hiermee wordt deze lijn vanaf *Zwolle Centraal* ontlast. In de openbare ruimte zijn voldoende fietsparkeervoorzieningen en autoparkeerplekken aanwezig.

Ook worden er kiss+ride plekken en mindervalide parkeerplaatsen gerealiseerd. Ten behoeve van de school de Schatkamer worden er extra fietsparkeerplaatsen gerealiseerd. Het ontwerp van de halte en omgeving voldoet aan de eisen voor minder validen en eisen rondom toegankelijkheid.
Het landschap en de inpassing van de wegen wordt gekenmerkt door veel groen, gras, hoogteverschillen en groepen bomen. Hierdoor worden de verschillende functies zo natuurlijk mogelijk opgenomen in de nieuwe inrichting.

1.3 Het inrichtingsplan buitenruimte kent draagvlak
Het inrichtingsplan buitenruimte is met een vertegenwoordiging van partijen en omwonenden (wijkvereniging, Fietsersbond, scholen) ontworpen en kan daarmee op draagvlak rekenen in de omgeving.

1.4 Het inrichtingsplan buitenruimte verhoogt de verkeersveiligheid
Het inrichtingsplan voorziet in een nieuwe fietsoversteek op de Havezathenallee (i.p.v. de Belvédèrelaan). Deze fietsoversteek is ruim van opzet en er zijn extra maatregelen genomen in het ontwerp waarmee de verkeersveiligheid voor fietsers wordt bevorderd. Het ontwerp is getoetst door Veilig Verkeer Nederland (zie bijlage 6). Hiermee zijn de voorgestelde maatregelen uit de motie ‘Verkeersveiligheid’ uit januari 2016 geïntegreerd in het inrichtingsplan buitenruimte.

1.5 De vervoers- en verkeerskundige effecten in de nieuwe situatie worden periodiek geëvalueerd
Tijdens het vaststellen van het bestemmingsplan is een motie aangenomen om te onderzoeken of het autoparkeren en de bushalte naar de Tippe-zijde kan worden verplaatst. Voorgesteld wordt om hieraan geen gevolg te geven. De ongunstige effecten voor de gebruikswaarde van de voorzieningen (bushalte bij de treinhalte verhoogt het gebruik van de voorzieningen) en de financiële consequenties van het verplaatsen zijn negatief. In bijlage 7 is een uitgebreide uitwerking van de moties toegevoegd.
Daarnaast worden de parkeervoorzieningen zoals deze nu zijn opgenomen in het plan voldoende geacht. De bestaande parkeervoorziening aan de Bergentheimstraat kent overcapaciteit. Met het aanleggen van nieuwe parkeerplaatsen en het dubbelgebruik van de parkeerplaatsen zijn er voldoende parkeerplaatsen aanwezig rondom de voorzieningen. In het inrichtingsplan zijn extra fietsparkeervoorzieningen opgenomen (t.b.v. de school en de treinhalte).
De verkeers- en vervoerkundige effecten van de aanpassingen worden de komende jaren periodiek geëvalueerd middels verkeerstellingen en door middel van schouwen in de praktijk. Mocht hieruit blijken dat er extra maatregelen nodig zijn, dan wordt hierover separaat besluitvorming aan u voorgelegd. Met de Schatkamer worden aanvullende overleggen gevoerd en afspraken gemaakt over de bereikbaarheid van de school tijdens en na de bouwfase.

3.1 Als gevolg van het vaststellen van het bestemmingsplan zijn geluidsmaatregelen noodzakelijk
Door het eerder vastgestelde bestemmingsplan wordt de wegenstructuur en daarmee de verkeersafwikkeling in de wijk Stadshagen gewijzigd. Er is sprake van een toename van autoverkeer op de Havezathenallee en de Belvédèrelaan waardoor de geluidsbelasting op de gevels toeneemt. Er is onderzoek verricht naar de effecten en de te nemen maatregelen. Uit het onderzoek blijkt dat er voor ongeveer 250 adressen maatregelen moeten worden genomen om het wettelijk bepaalde geluidsniveau in de woningen te garanderen.

3.1.1 De geraamde kosten te dekken in het Kamperlijn-krediet
De kosten die samenhangen met de te nemen maatregelen zijn geraamd op ongeveer 500.000 euro. Het is aannemelijk op basis van ervaringscijfers dat niet alle adressen gebruik maken van het aanbod

om maatregelen te treffen (ongeveer 20%). Om die reden wordt voorgesteld om 400.000 euro te dekken via de post onvoorzien in het Kamperlijn-krediet en het risico af te dekken in de post onvoorzien in het Kamperlijn-krediet.

4.1 De aanbesteding van de tunnel en halte (opdracht ProRail) heeft plaatsgevonden
In juni 2016 bent u geïnformeerd over de aanbesteding en het tegenvallend aanbestedingsresultaat van de tunnel en halte. Het verschil tussen de raming en het daadwerkelijke aanbestedingsbedrag was 2,7 miljoen euro. Het verschil hiertussen was dusdanig dat er nader onderzoek is gedaan en er is gezocht naar optimalisaties om de kosten te kunnen reduceren.

4.2 Het tekort op het totale Kamperlijn-krediet als gevolg van de aanbesteding is teruggebracht tot (afgerond) 1.7 miljoen euro
In juni was het financieel tekort op de aanbesteding van 2,7 miljoen reeds teruggebracht tot 2 miljoen euro. O.a. door een definitief financieel positief resultaat op de aanleg van de fietsbrug over de Blaloweg, de vrijval voor het gereserveerde budget voor de ophoging van Blalobrug (spoorbrug) als gevolg van een aanvullende bijdrage van de provincie en een herverdeling van kosten tussen de samenwerkingspartners.

Na verder onderzoek en analyse is het tekort van 2 miljoen teruggebracht tot (afgerond) 1,7 miljoen euro. Deze verdere reductie is gerealiseerd door:

- Binnen de contractuele kaders is in overleg met de winnende aannemer en ProRail onderzocht op welke wijze een kostenreductie kon worden gerealiseerd. Door een wijziging in de voorgestelde oplossing voor de pompkelder kan een besparing op het aanbestedingsbedrag worden gerealiseerd van 200.000 euro.
- Het onderzoek naar een verdere kostenreductie op de buitenruimte geeft een kleine aanvullende besparing van 50.000 euro.

Een kostenreductie op de aanleg van de buitenruimte door middel van fasering geeft geen kostenreductie, maar stelt te maken kosten slechts uit. Een reductie in kwaliteit wordt niet voorgesteld.

In bijlage 1 (vertrouwelijk) wordt een totaaloverzicht van de opbouw en besteding van het krediet gepresenteerd.

4.3 Er is een risicoreservering opgenomen in de algemene concernreserve van 2,8 miljoen euro
Het tekort na aanbesteding was in juni teruggebracht tot 2 miljoen euro. Het tegenvallende aanbestedingsresultaat moet uiteindelijk worden gedekt voor een bedrag van 1,7 miljoen euro uit de algemene concernreserve.

5.1 Er zijn risico's en onvoorziene kosten te verwachten tijdens de realisatiefase
De risico's die nog bestaan tijdens de realisatiefase (onderdoorgang en tunnel), maar ook voor de buitenruimte kunnen niet meer worden opgevangen binnen het Kamperlijn-krediet. Een aanvulling van de post onvoorzien met 700.000 euro uit de algemene concernreserve brengt het budget onvoorzien terug op het oorspronkelijke niveau. Hiermee kunnen o.a. de eerste en gecalculeerde risico's voor de opdracht van ProRail en de buitenruimte worden gedekt.

6. Er is een aanvullende risicoreservering nodig na aanbesteding door ProRail
Na de aanbesteding van de opdracht van ProRail, waarmee het overgrote deel van de eerdere reserveringen moet worden aangesproken is een herziene risicoanalyse uitgevoerd. Dit leidt tot een verlaging van de risicoreserveringen met 300.000 euro. Echter hanteert ProRail daarnaast nog een aantal hoge risico-opslagen bij werken voor derden (objectoverstijgende risico's en een onzekerheidsreserve op basis van statistieken en percentages) van de werkelijk kosten voor aanbesteding.
Het gevraagde risicobedrag is, op basis van de aanbesteding, afgerond 3 miljoen euro. Hiervan is 700.000 euro gereserveerd binnen het Kamperlijn-krediet. Het resterende risico wordt opgenomen in de risicoberekening van de algemene concernreserve. Bij de jaarrekening over 2016 wordt een nieuwe risicoanalyse opgesteld en eventueel het risicoprofiel herzien en berekend.

7. De ophoging van de spoorbrug is van provinciaal belang
De provincie Overijssel vindt de ophoging van de spoorbrug Blaloweg van dusdanig provinciaal belang dat zij heeft besloten hiervoor een aanvullende bijdrage te doen van 350.000 euro. Dit dekt voor het overgrote deel de kosten voor realisatie. Met een kleine bijdrage uit de gemeentelijke beheer- en onderhoudsbegroting kunnen alle voorziene kosten worden gedekt.

Risico's

- Voor de realisatie van de tunnel en halte is een contract gesloten met ProRail. Momenteel wordt de realisatiefase voorbereid ten einde een definitief ontwerp vast te stellen. In deze fase zijn er risico's (scope nog niet definitief, kabels en leidingen nog niet verlegd, aanname grondwaterstand). De aannemer bereidt dit ontwerp voor, zodra het definitief ontwerp gereed is, kan de risicoanalyse worden herzien.
- De risico's waarvoor de aannemer van ProRail binnen haar contract verantwoordelijk is zijn geïdentificeerd en voor zover mogelijk zijn hiervoor maatregelen genomen via een plan met beheermaatregelen.
- Voor de risico's tijdens de realisatiefase, specifiek voor de aanpassingen aan de overweg Veerallee is reeds eerder besloten om een budget van 667.000 euro beschikbaar te stellen. Na de aanbesteding van de overweg blijft binnen dit budget 115.000 euro over als post onvoorzien.
- De kosten voor de aanleg van de buitenruimte kunnen na aanbesteding hoger uitvallen. De raming is opgesteld en van een second opinion voorzien door een tweede kostendeskundige. Hiermee wordt verwacht dat de raming betrouwbaar is.
- Als gevolg van het genomen planologisch besluit bestaat het risico op planschade. Hiervoor is een planschaderisicoanalyse uitgevoerd. Indien dit risico zich voordoet worden de kosten gedekt binnen het budget onvoorzien bin9nen het Kamperlijn-krediet.
- De realisatie van het inrichtingsplan gemeente) en de realisatie van de tunnel en halte (contract ProRail) moeten in tijd en raakvlakken worden afgestemd. Dit brengt een afstemmingsrisico met zich mee. Hiervoor wordt een gemeentelijk toezichthouder/directievoerder aangesteld die technische en organisatorische raakvlakken moet managen.

Financiën
In bijlage 1 (vertrouwelijk) wordt het totaaloverzicht van het krediet gepresenteerd, inclusief een overzicht van gemaakte en verwachte kosten.

Datum 7 december 2016

Communicatie

- Het ontwerp voor de buitenruimte is in samenwerking en afstemming met een klankbordgroep tot stand gekomen en op een informatieavond gepresenteerd aan de directe omgeving en stakeholders in oktober 2016.
- Voor het behouden van draagvlak of het wegnemen van onduidelijkheid bij direct betrokkenen en de omgeving is goede informatievoorziening, afstemming en samenwerking nodig. Hiervoor zijn reeds verschillende informatieavonden en werkgroepbijeenkomsten georganiseerd. Begin 2017 wordt een informatiebijeenkomst belegd waar de bouwplanning wordt gecommuniceerd en afgestemd. Gedurende 2017 zullen er meerdere communicatiemomenten worden belegd met de directe omgeving en betrokkenen. Ook wordt in de eerste week van de uitvoering van werkzaamheden een evaluatiemoment gepland om te beoordelen wat het effect op de directe omgeving is en om eventueel aanvullende maatregelen te nemen.
- Na besluitvorming wordt een persbericht verzonden.
- Voor wat betreft de communicatie met de omgeving tijdens de realisatiefase is een separaat communicatieplan (in samenwerking met provincie Overijssel, gemeente Kampen, ProRail en de aannemer) opgesteld.

Vervolg

Na besluitvorming wordt de voorbereiding voor de realisatie van de buitenruimte afgerond en wordt in het voorjaar 2017 gestart met de werkzaamheden. De uitvoering van de werkzaamheden in opdracht van ProRail starten in januari 2017.

Openbaarheid

Dit voorstel is openbaar, bijlage 1 is vertrouwelijk.

Burgemeester en Wethouders van Zwolle,

de heer drs. H.J. Meijer, burgemeester

mevrouw mr. I. Geveke, secretaris

besluit

Zwolle

Jaargang	2017
Kenmerk	21146
Onderwerp	Definitief ontwerp buitenruimte Kamperlijn

De raad van de gemeente Zwolle;

Gelezen het voorstel van burgemeesters en wethouders, d.d. 13-12-2016

besluit:

1 In te stemmen met het definitief ontwerp voor de buitenruimte rondom de nieuwe treinhalte en tunnel in Stadshagen en de geraamde kosten te dekken uit het Kamperlijn-krediet.
2 Kennis te nemen van de uitwerking van de moties uit januari 2016 over verkeersveiligheid en de verkenning van het verplaatsen van de bushalte en parkeerfunctie.
3 In te stemmen met de uitvoering van de geluidsmaatregelen die benodigd zijn en de geraamde kosten à 400.000 euro te dekken uit de post onvoorzien van het Kamperlijn-krediet.
4 Een aanvullend krediet beschikbaar te stellen van 1.735.000 miljoen euro om het tekort op het aanbestedingsresultaat te dekken ten laste van de algemene concernreserve.
5 Een aanvullend krediet van 700.000 uit de algemene concernreserve beschikbaar te stellen om de post onvoorzien binnen het Kamperlijn-krediet op niveau te brengen.
6 Voor de resterende risico's voor de realisatie van Kamperlijn (contract ProRail) het risico op te nemen in de risicoberekening van de algemene concernreserve.
7 In te stemmen met het ophogen van de spoorbrug Blaloweg en het aanvullend krediet hiervoor te dekken via een provinciale bijdrage (350.000 euro) en een bijdrage uit de beheerbegroting (35.000 euro).

Aldus besloten in de openbare vergadering van 13 februari 2017,

de voorzitter,

de griffier,

Belvédèretunnel

Inrichtingsdocument

oktober 2016

Zwolle

Inhoud

4 Een nieuwe entree, een landschappelijke verbinding

6 Plankaart

8 Materialisering

10 Belvédèrelaan

12 Bergentheimstraat

14 Stationsgebied

16 Fietsstraat

17 Fietsparkeren

19 Beplantingsplan

22 Verkeer en parkeren

Een nieuwe entree, een landschappelijke verbinding

een nieuwe entree

Stadshagen is gesitueerd in de Mastenbroekerpolder. Het is de stap in de ontwikkeling van Zwolle, over het Zwarte Water. De ruimtelijke hoofdstructuur van Stadshagen is ingepast en afgeleid van oorspronkelijke, historische lijnen van de Mastenbroekerpolder. Voorbeelden hiervan zijn Scholtensteeg, Werkerlaan en Oude Wetering. De randen van Stadshagen worden gekenmerkt door een landschappelijke overgang. Of het nu gaat om de rand aan het Zwarte Water of Stadsbroek, overal is de relatie met de polder zichtbaar en voelbaar.

Voor de infrastructurele lijnen geldt het zelfde. De Hasselterweg is opgebouwd uit een aantal ruimtelijke karakteristieken. En ook de entrees van Stadshagen worden allen gekenmerkt door een ruime groene inrichting en een overgangszone van open polderlandschap naar het groenstedelijk woongebied van Stadshagen.

De ruimtelijke karakteristiek van de Hasselterweg in de omgeving van de nieuwe entree Belvédèrelaan onderscheidt zich van de andere omdat het tussen Westenholte en Stadshagen is ingeklemd. In de visievorming is voor dit tussengebied gekozen om te streven naar ruimtelijke samenhang inclusief de beide entreegebieden.

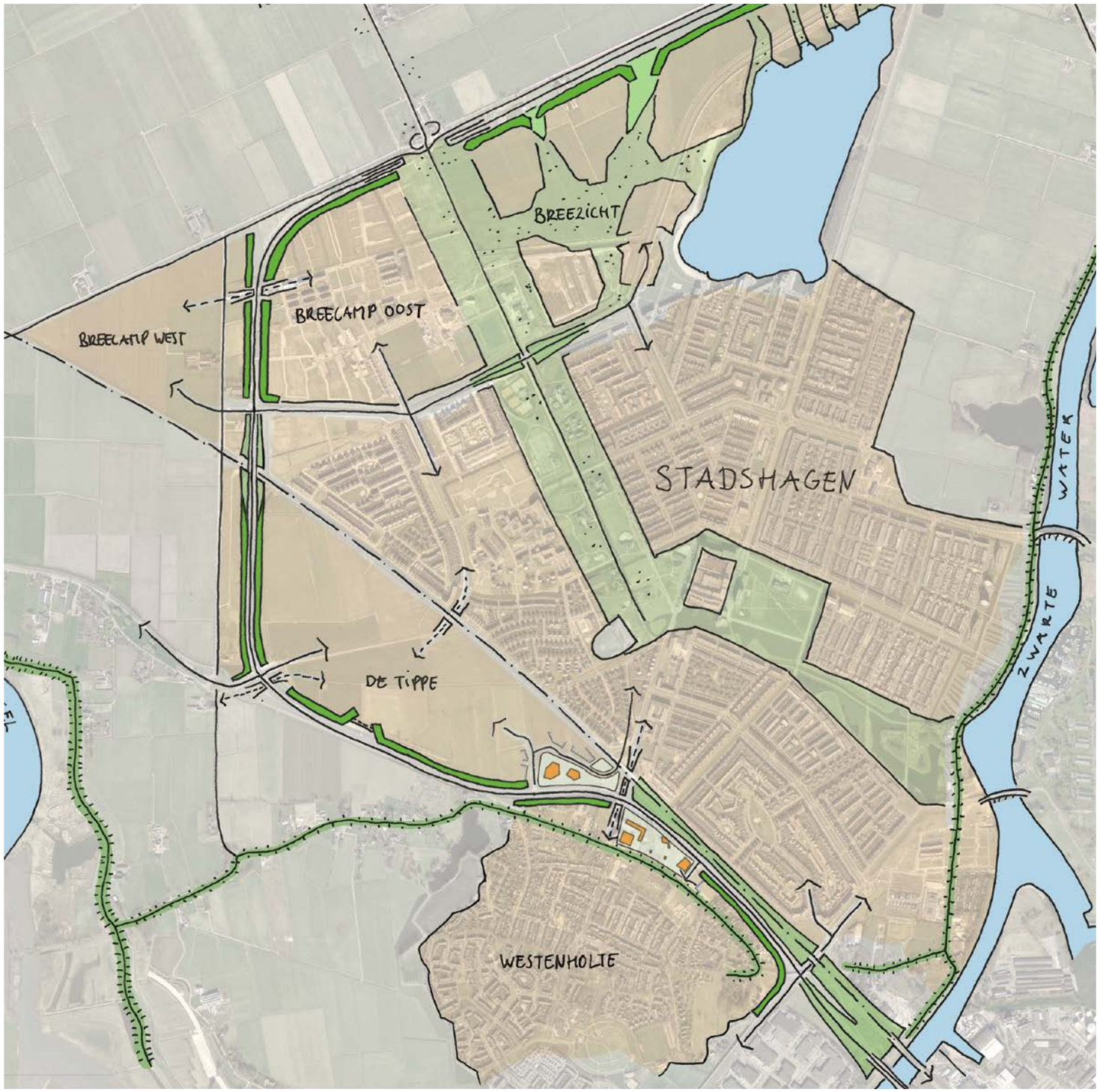

een landschappelijke verbinding

In de oorspronkelijke opzet van Stadshagen was de entree Belvédèrelaan niet voorzien. Met de discussie over de vertramming van de kamperspoorlijn zijn nieuwe inzichten ontstaan over de ontsluiting van Stadshagen, waarbij een verlenging van de Belvédèrelaan tot aan de Hasselterweg verkeerskundig een positief effect wordt verwacht voor de verkeersafwikkeling van Stadshagen algemeen en verkeer van en naar het winkelcentrum in het bijzonder.

Voor alle entrees van Stadshagen geldt dat bij de ruimtelijke inrichting is gestreefd naar een kwalitatief hoogwaardige inrichting. Het zijn ten slotte de visitekaartjes van Stadshagen. De profielen zijn ruim, groen en de begeleidende bebouwing reageert onder andere middels bouwhoogte en gevelopeningen op de situatie. Ook voor de entree Belvédèrelaan is gezocht naar een ruimtelijke opbouw waarbij de wijk op de juiste wijze wordt gepositioneerd aan de entree en zorgvuldig is ingepast in het landschap.

In het entreegebied van Westenholte is de geluidswal onderbroken en het landschap van de de Hasselterweg naar binnen getrokken. Het driehoekige entreegebied kent een groene inrichting met boomgroepen en routes slingerend door het landschap. Verder is het maaiveld geaccidenteerd aangebracht. In het landschap zijn een aantal bouwvolumes ingepast waarbij het wijkgebouw het Anker de entree markeert.

De ruimtelijke opzet van de entree Belvédèrelaan is spiegelsymetrisch overgenomen van de entree Westenholte. Ook hier wordt de geluidswal onderbroken, ontstaat een driehoekige ruimte met hoogteverschillen en wordt de entree geaccentueerd met in dit geval een basisschool.
De opzet van de twee driehoekige open ruimtes aan weerszijden van de Hasselterweg is daarmee sterk eenduidig. Hiermee ontstaat een landschap dat een van de ruimtelijke karakteristieken vormt langs de Hasselterweg en waarmee een heldere samenhang tussen de entrees aan weerszijden van de rijbaan ontstaat.
Aan beide zijden wordt het landschap de wijk ingetrokken. In het geval van de Belvédèrelaan wordt het landschap van de Hasselterweg doorgetrokken over de spoorlijn en eindigt met het voorplein van de nieuwe voorstadhalte Stadshagen. De entree van de wijk aan de zijde van de Tippe en de voorstadhalte zijn

daarmee beide onderdeel van de landschappelijke inrichting van het entreegebied van de wijk, zoals ook de overige entrees van Stadshagen zijn vormgegeven. Het is dus een duidelijke ontwerpkeuze om met de treinhalte aan te sluiten op de landschappelijke inrichting van het entreegebied. Het refereert daarmee aan de kleinere spoorhaltes in dorpen waarbij een lange tradities van eenvoudige groene ingerichte stationsomgeving is.

Plankaart

legenda materialisering

- fietsstraat asfalt zwarte stroken
- fietspad asfalt
- rijweg ei-vonde 30km/u
- asfalt rijweg
- rammelstroken
- voetpad
- verharding stationsgebied
- parkeerplaatsen

legenda beplanting

- bestaande Quercus robur
- nieuwe Quercus robur
- nieuwe Quercus Myrsinifolia laagvertakt
- nieuwe Quercus Phellos meerstammig
- nieuwe Betula pendula enkelstammig
- nieuwe Betula pendula meerstammig
- nieuwe Ulmus resista 'New Horizon'
- extensief gemaaid gras
- intensief gemaaid gras
- Siergras
- haag Fagus sylvatica

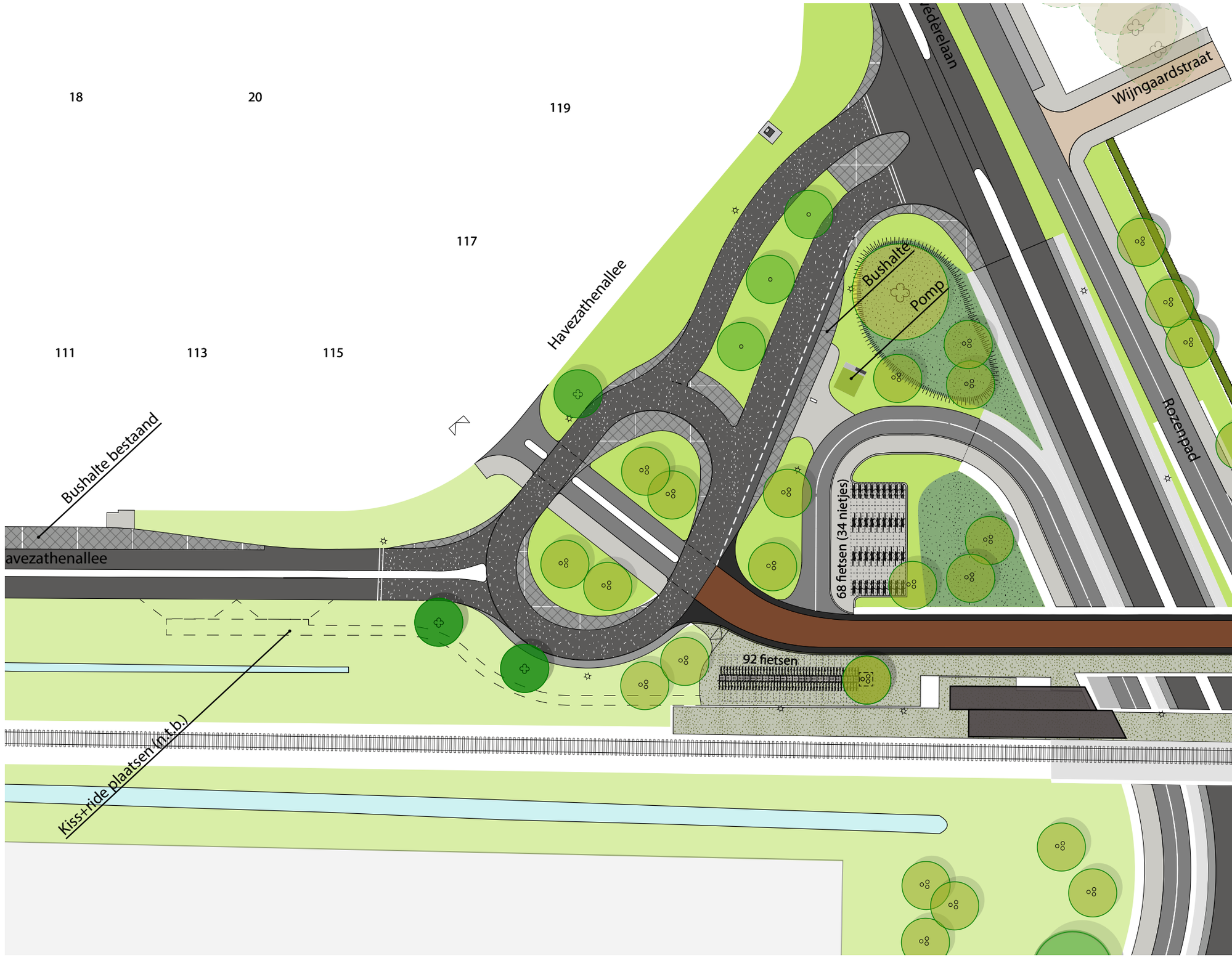

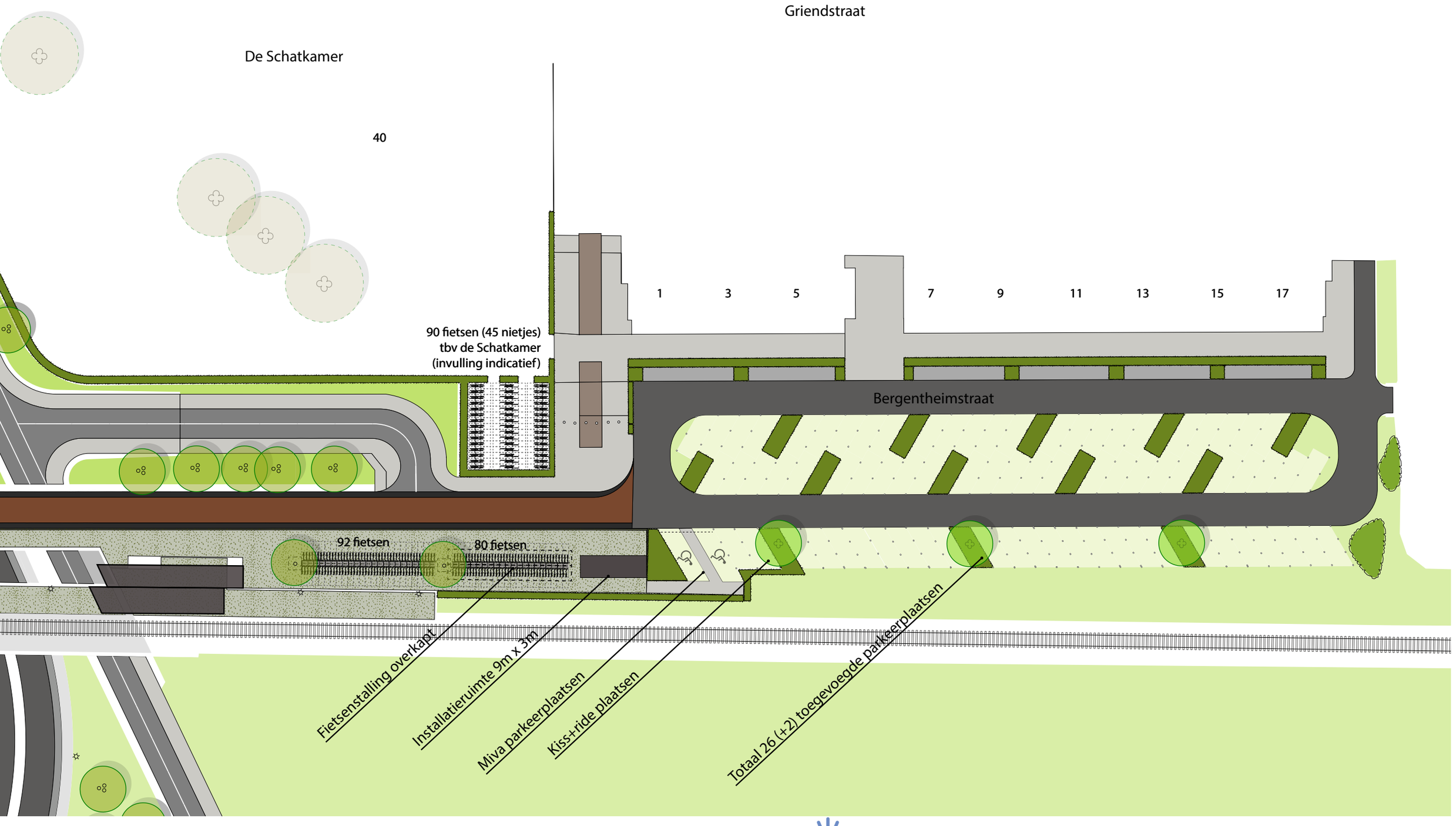
Griendstraat
De Schatkamer
40
1
3
5
7
9
11
13
15
17
90 fietsen (45 nietjes)
tbv de Schatkamer
(invulling indicatief)
Bergentheimstraat
92 fietsen
80 fietsen
Fietsenstalling overkapt
Installatieruimte 9m x 3m
Miva parkeerplaatsen
Kiss+ride plaatsen
Totaal 26 (+2) toegevoegde parkeerplaatsen

Materialisering

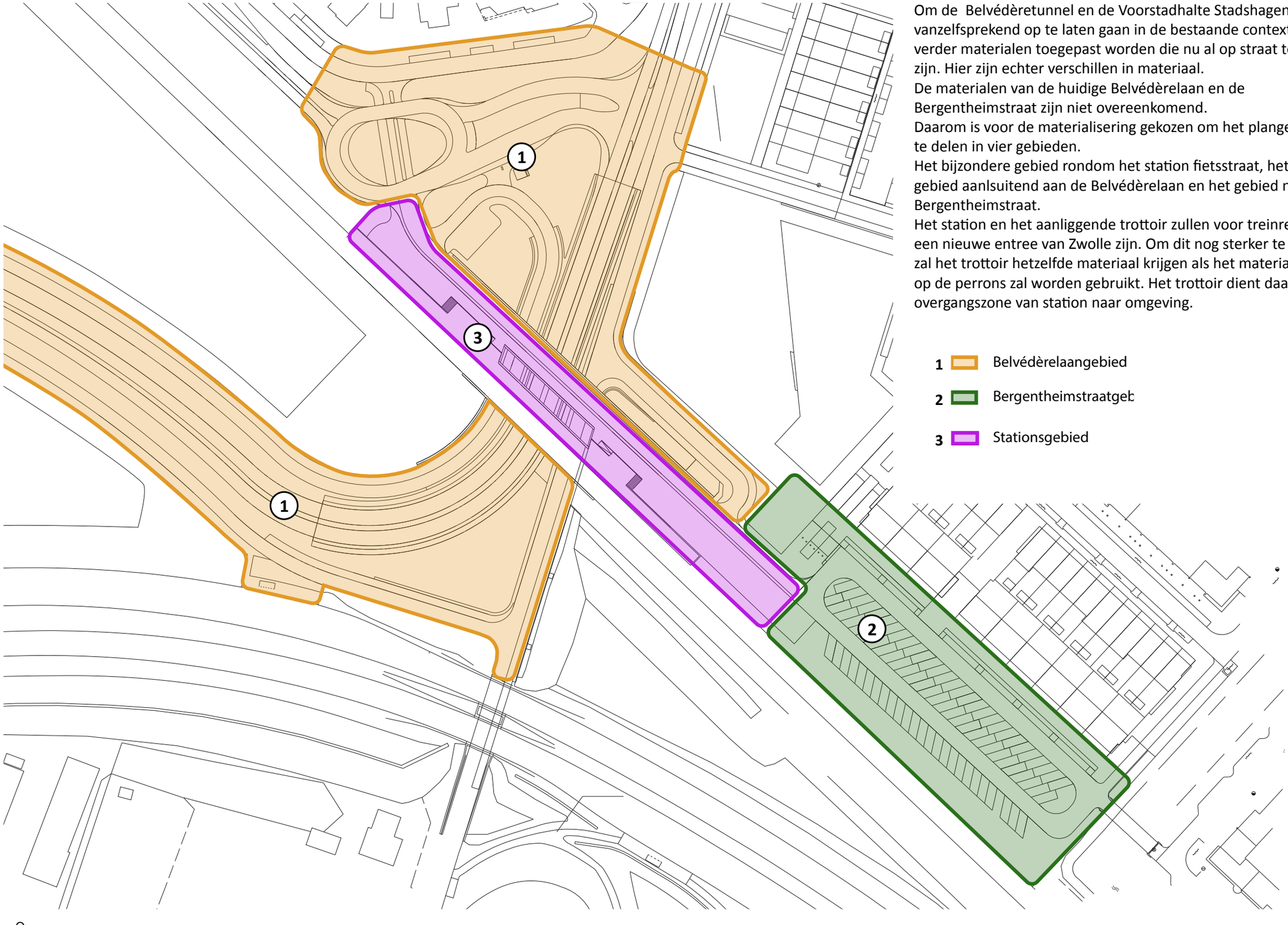

Om de Belvédèretunnel en de Voorstadhalte Stadshagen als vanzelfsprekend op te laten gaan in de bestaande context zullen verder materialen toegepast worden die nu al op straat te vinden zijn. Hier zijn echter verschillen in materiaal.
De materialen van de huidige Belvédèrelaan en de Bergentheimstraat zijn niet overeenkomend.
Daarom is voor de materialisering gekozen om het plangebied op te delen in vier gebieden.
Het bijzondere gebied rondom het station fietsstraat, het gebied aanlsuitend aan de Belvédèrelaan en het gebied nabij de Bergentheimstraat.
Het station en het aanliggende trottoir zullen voor treinreizigers een nieuwe entree van Zwolle zijn. Om dit nog sterker te beleven zal het trottoir hetzelfde materiaal krijgen als het materiaal dat op de perrons zal worden gebruikt. Het trottoir dient daarmee als overgangszone van station naar omgeving.

1 Belvédèrelaangebied

2 Bergentheimstraatgeb

3 Stationsgebied

1. Belvédèrelaan

Trottoir:
Tegels: 30*30 , kleur hardsteen
Opsluitband 20*20, kleur hardsteen

Rijweg:
Trottoirband; RWS 11/22, kleur?
Asfalt: zwart

30km/u zone
rammelstroken; geleideband 3/20*20
invulling; donkere streetprint zoals op Frankhuizerallee
Asfalt; afwerken met lichte steenslag

2. Bergentheimstraat

Trottoir:
Tegels: 20*20 , kleur hardsteen
Opsluitband 20*20, kleur hardsteen

Parkeerplaatsen
versterkte grasmat; 25% grond, 75% lava
geleideband 5/20*20 , kleur hardsteen
Parkeerweg; asfalt, zwart

3. stationsgebied

Trottoir:
Tegels: maat notk , kleur groen prima vera, Struyk Verwo
geleideband 5/20*20 , kleur hardsteen

fietsstraat
asfalt: middenstrook, kleur rood bruin
zijstroken, zwart

tegel 30*30 en opsluitband 20*20

tegel 20*20

tegel Liscio bij winkelcentrum Stadshagen

trottoirband RWS 11/22

geleideband 5/20*20, zwart asfalt en versterkte grasmat

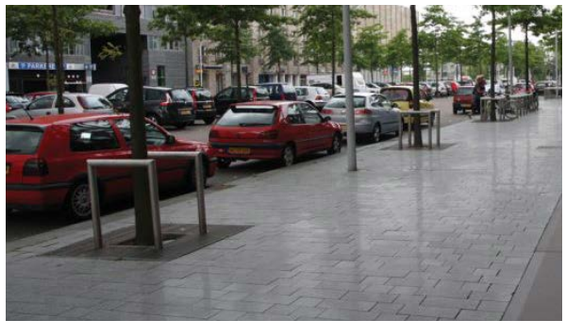

rammelstrook Belvédèrelaan

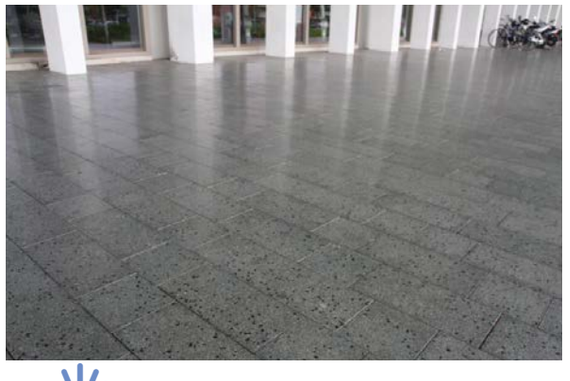

Belvédèrelaan

Voor het ontwerp van de openbare ruimte uitgegaan van gras, hoogteverschillen en groepen bomen. Het voordeel van het opnemen van hoogteverschillen in het ontwerp is dat de nodige hoogteverschillen voor de verschillende verkeersstromen door de tunnel hiermee op een natuurlijke wijze in de inrichting wordt opgenomen. Daarnaast wordt getracht om objecten in de openbare ruimte, als opstelplaats voor fietsen, middels taluds in het landschap op te nemen. Het gras van de taluds draagt bij aan de ruimtelijke samenhang en versterkt ook het groene karakter van het gebied. Ook het hoogteverschil in de middenberm in de Havezathenallee draagt hierin bij (zoals aan de Pannekoekendijk)

Pannekoekendijk

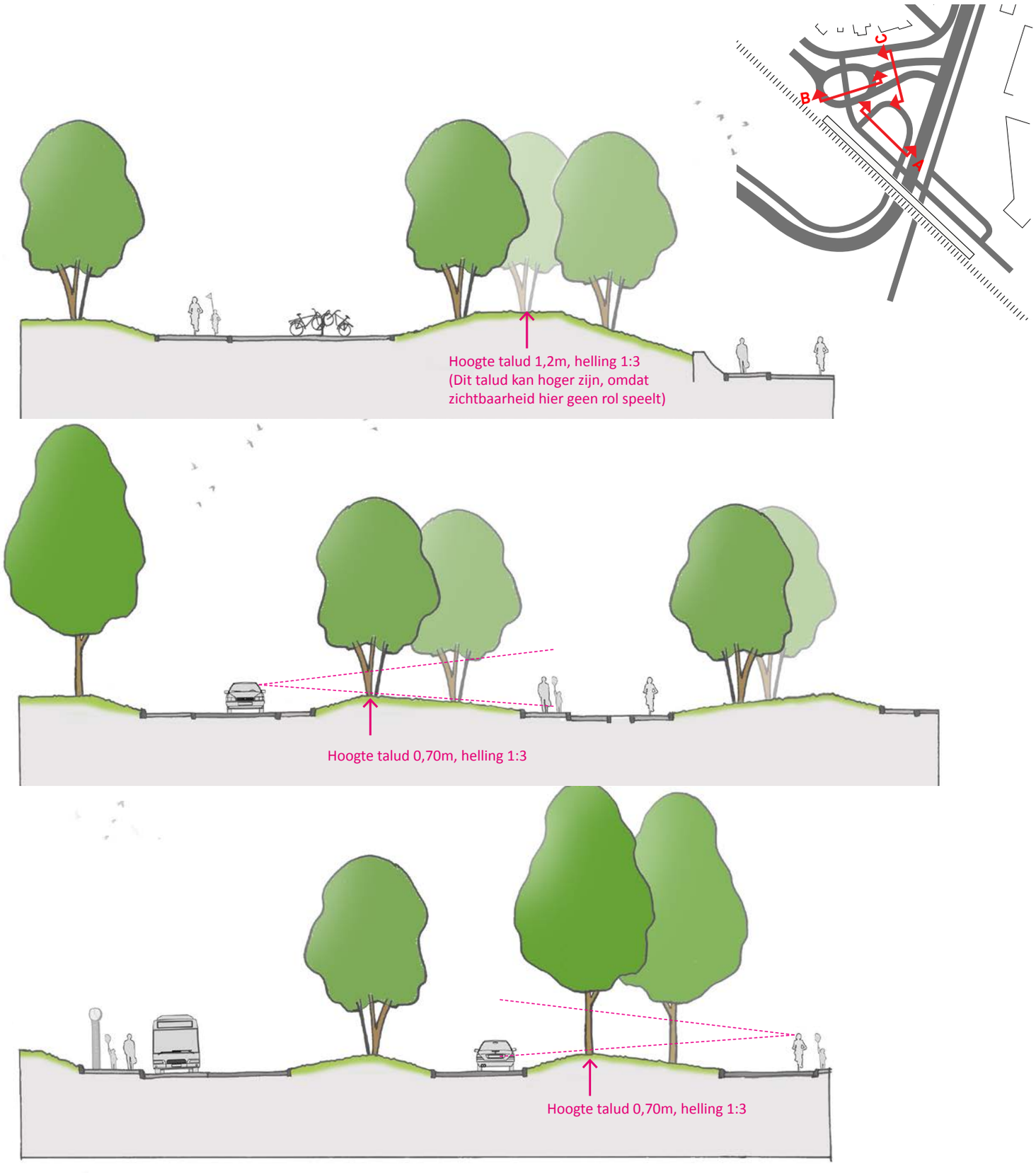

Het gebruik van verschiilende hoogte gras en bollen dient twee doelen.
1. Extensief gemaaid grasras versterkt het landschappelijke / parkachtige karakter van het gebied
2. Het samenspel van taluds, meerstammige berken en siergrassen geeft het gebied een informele uitstraling. Dit zal ertoe bijdragen dat automobilisten hier meer op hun hoede zullen zijn en hun snelheid zullen beperken.

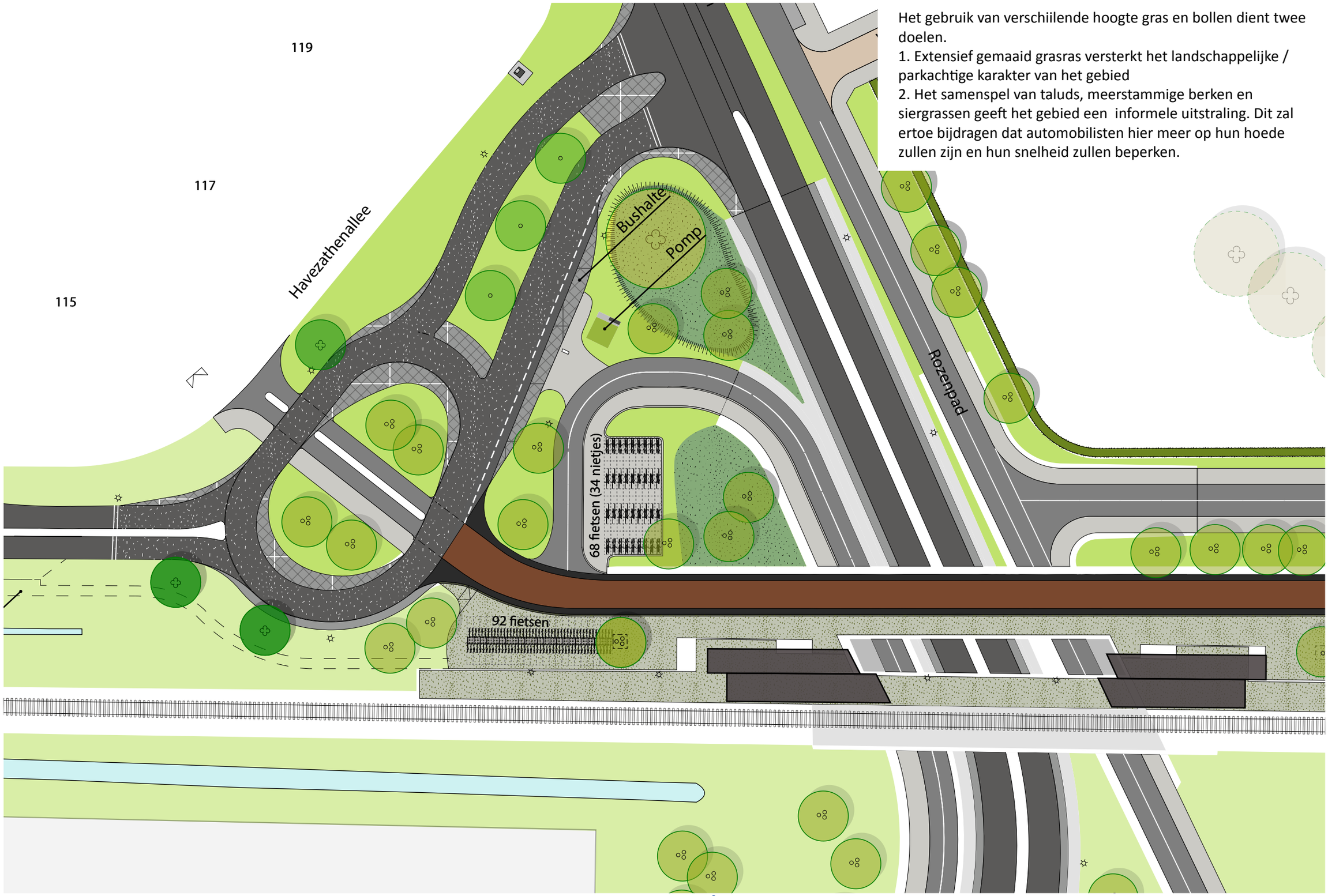

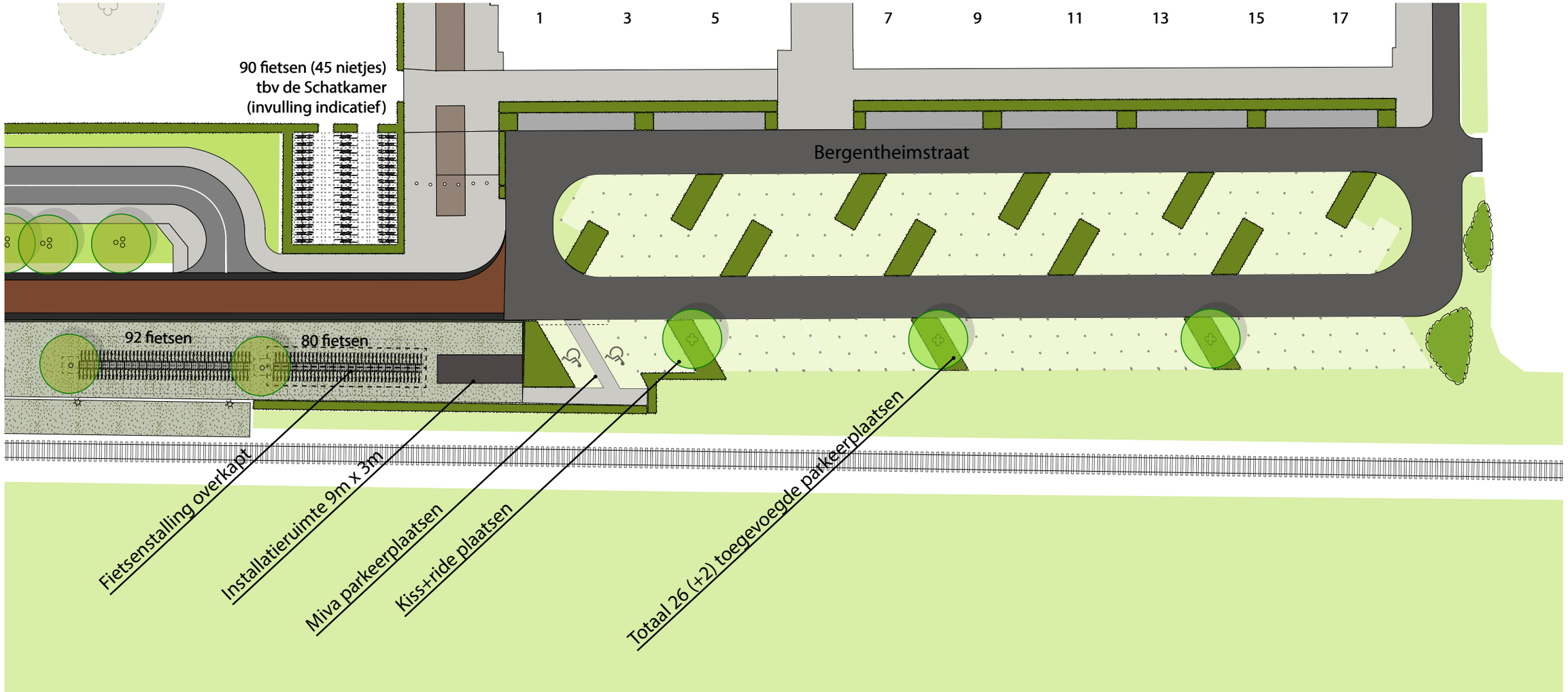

Bergentheimstraat

Bij het nieuwe treinstation van Stadshagen zijn 26 extra park+rideparkeerplaatsen wenselijk.
Daarnaast vervallen 32 parkeerplaatsen ten westen van het huidige Rozenpad. Dat betekend dat er in theorie 58 parkeerplaatsen gerealiseerd moeten worden.

Ter hoogte van de Bergentheimstraat bevindt zich een perkeerterrein met overcapaciteit. Dit is deels ten behoeve van de Schatkamer en deels voor de woningen aan de Bergentheimstraat. Echter de parkeercapaciteit van het terrein is hoger dan de woningen en de Schatkamer volgens gemeentelijke parkeernormen nodig zouden hebben.

Van de 32 vervallen parkeerplaatsen kunnen er 28 langs het spoor toegevoegd. Met de overcapaciteit aan de Bergentheimstraat kan in de overige 30 parkeerplaatsen worden voorzien.

Qua uitvoering sluiten ze één op één aan op de huidige parkeerplaatsen. Vanuit de buurt is aangegeven dat de parkeerrichting niet duidelijk is. Auto’s worden daardoor soms haaks, soms parallel geparkeerd. Daarom zullen rvs noppen worden toegevoegd aan de diagonaal parkeervakken. Zo wordt duidelijk in wele richting auto’s geparkeerd dienen te worden.

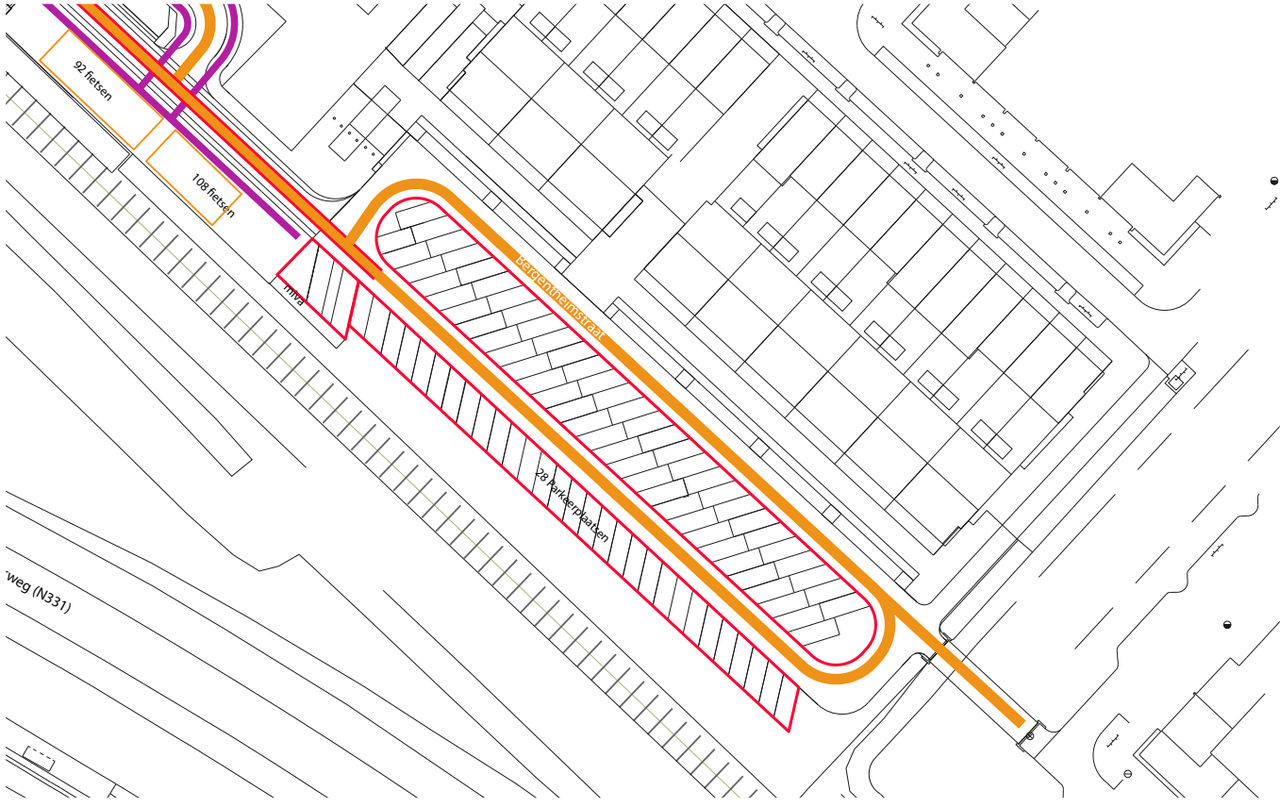

parkeren huidige situatie

parkeren nieuwe situatie

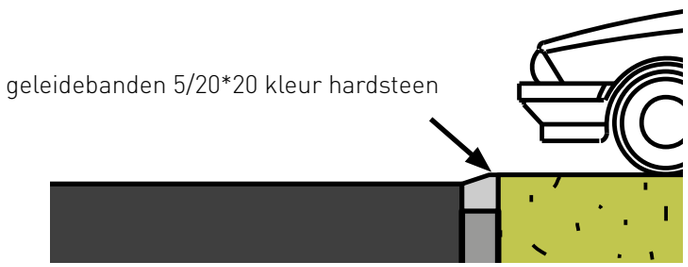

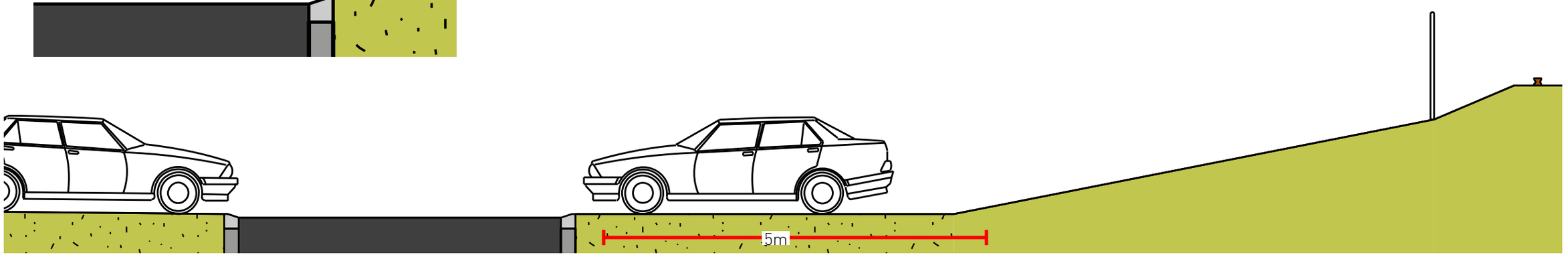

Stationsgebied

Het station en het aanliggende trottoir zullen voor treinreizigers een nieuwe entree van Zwolle zijn. Om dit nog sterker te beleven zal het trottoir hetzelfde materiaal krijgen als het materiaal dat op de perrons zal worden gebruikt. Het trottoir dient daarmee als overgangszone van station naar omgeving.

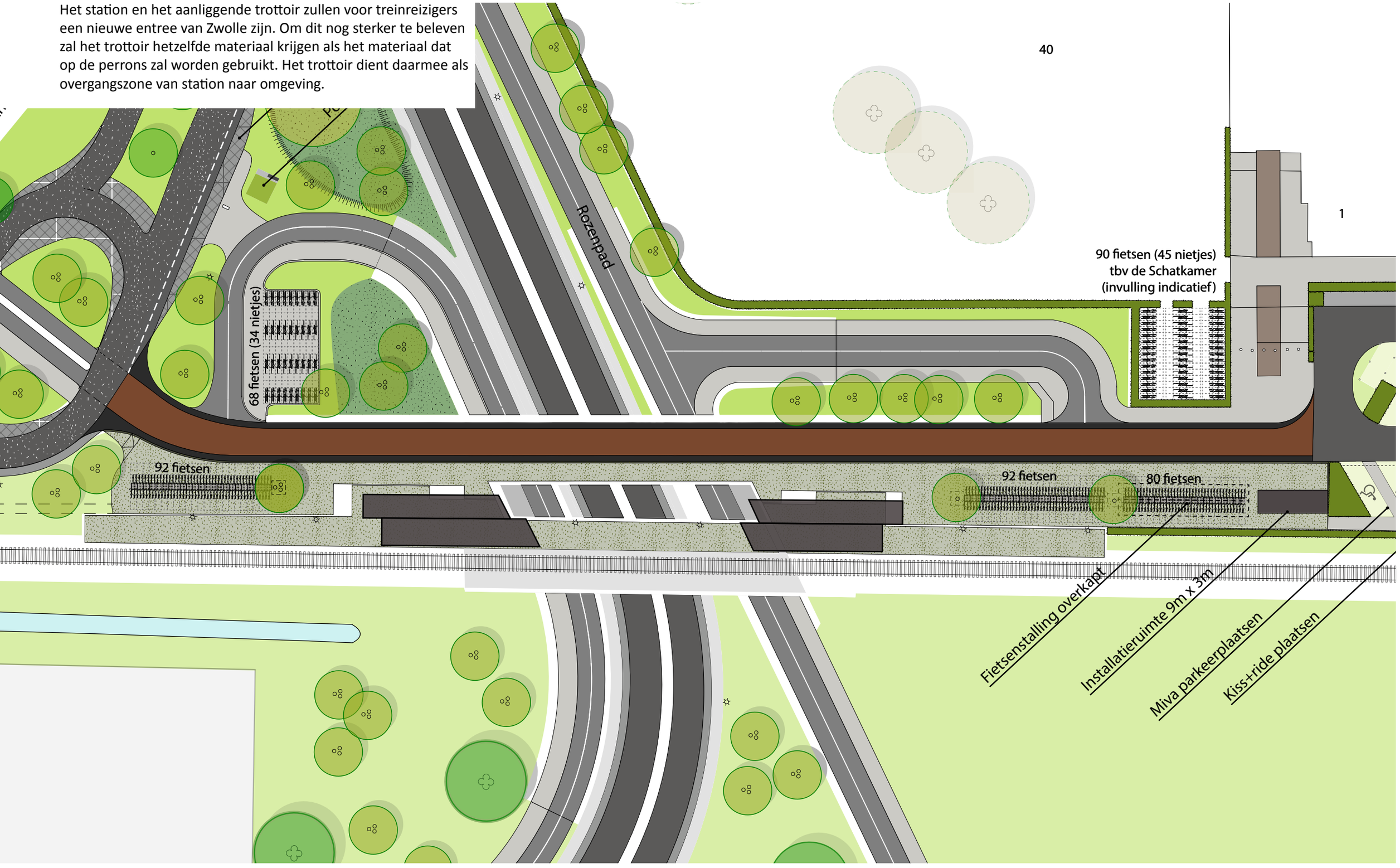

Verharding

De stoep voor het station zal van hetzelfde materiaal zijn als zal worden gebruikt op de perrons. Zo wordt de stoep onderdeel van het station en geeft hiermee een duidelijk signaal af dat men hier een uniek gebied betreed.
Om toch aansluitng bij Stadshagen te houden, wordt dezelfde tegel gebruikt als nu rond het winkelcentrum Stadshagen te vinden is.

Fietsstraat

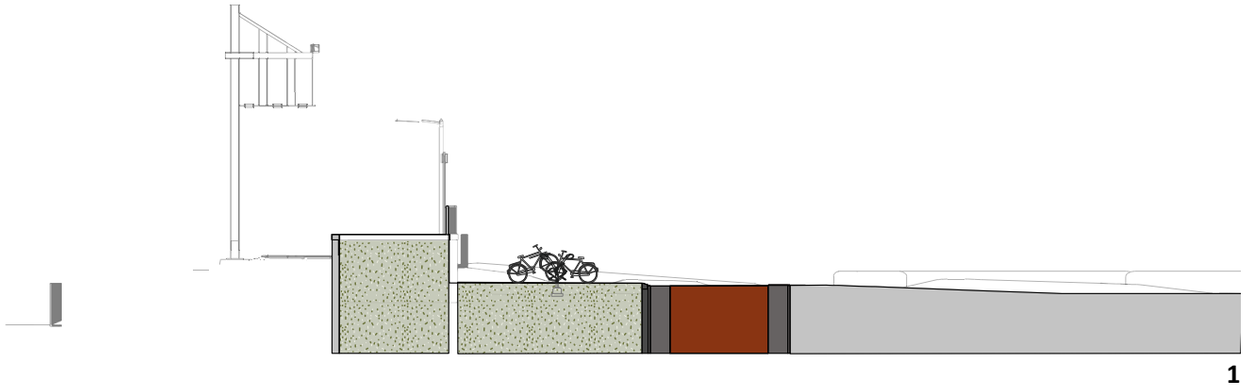

1

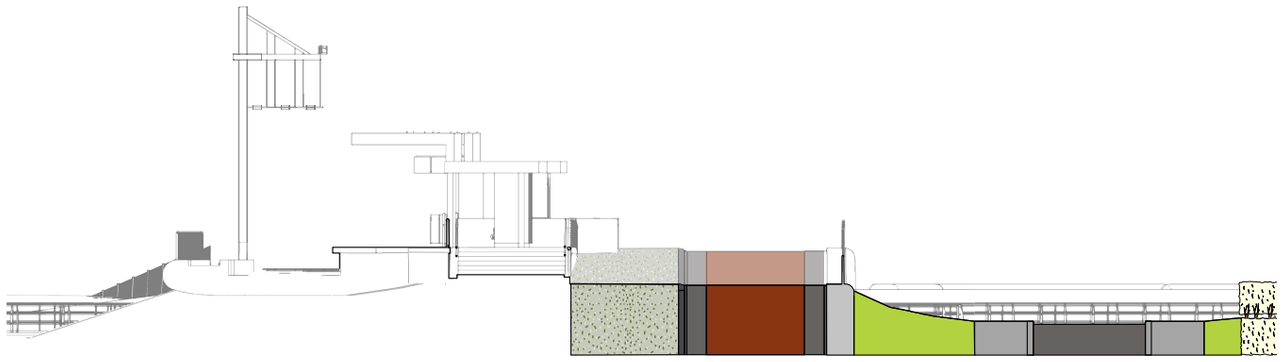

2

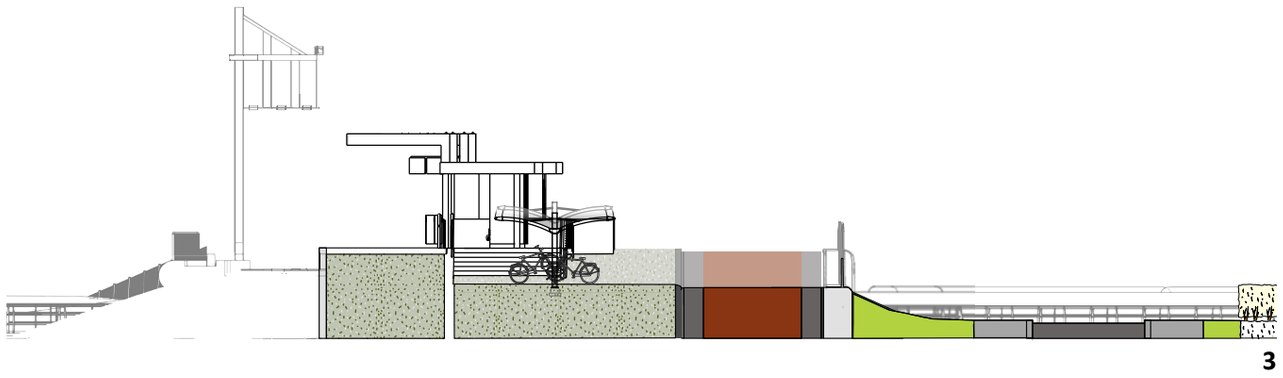

3

De fietspaden langs de Belvédèrelaan zullen qua materiaal gelijk zijn aan de fietspaden zoals deze er nu liggen. Dat betekend dat de fietspaden uitgevoerd worden in zwart asfalt.
In het kader van effciënt ruimtegebuik zal de verbinding over de Belvédèretunnel als fietsstraat worden uitgevoerd met een middenstrook van bruin asfalt en zijstroken van zwart asfalt.
Aan de kant van het stationstrottoir zullen geleidebanden met de afmeting 5/20*20 komen. Zo kunnen fietsers gemakkelijk van de fietsstraat naar de fiestenstalling rijden.

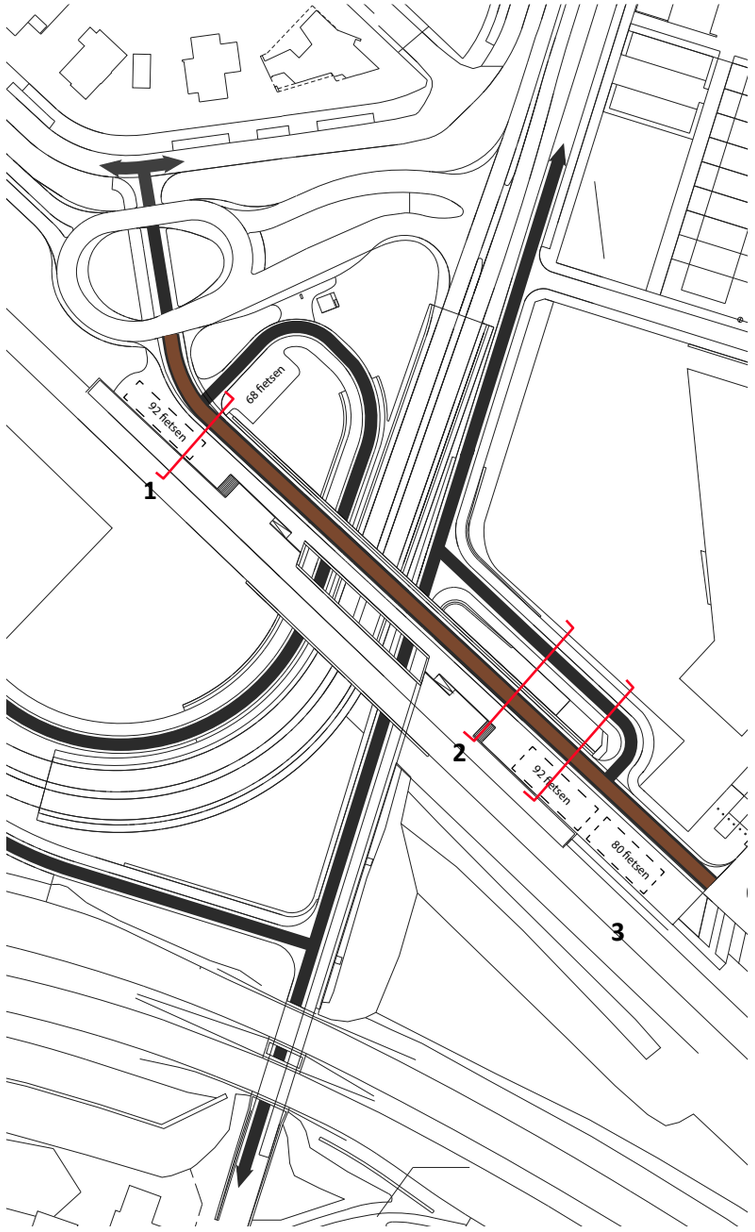

Fietsparkeren

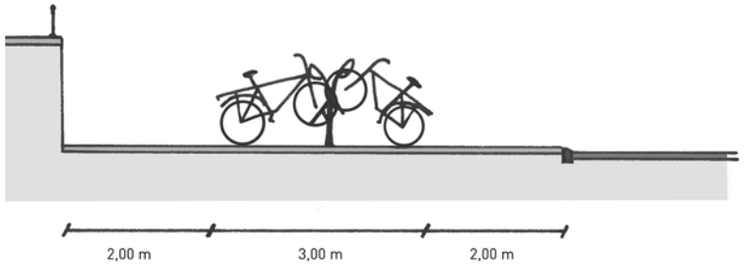

De fietsenstallingen worden op zo'n manier geplaatst dat het trottoir dubbel gebuikt kan worden. Het kan zowel gebruikt worden door voetgangers, als fietsers op zoek naar een plekje voor hun fiets.
Door dit efficiënte gebruik van de ruimte zijn gestapelde stallingen niet nodig.

In Nederland wordt bij treinstations hetzelfde fietsrek gebruikt. De Tullip van Velopa. Ten bevordering van de eenduidigheid zal dit fietsenrek ook rond station Stadshagen gebruikt worden.
Aandachtspunt: De fietsenrekken worden zo geplaatst dat de fietsen haaks op de helling komen te staan. Door gebruik te maken van afzonderlijke fietsenrekken en deze waterpas te plaatsen, zullen de fietsen rehtop blijven staan en niet gaan leunen.

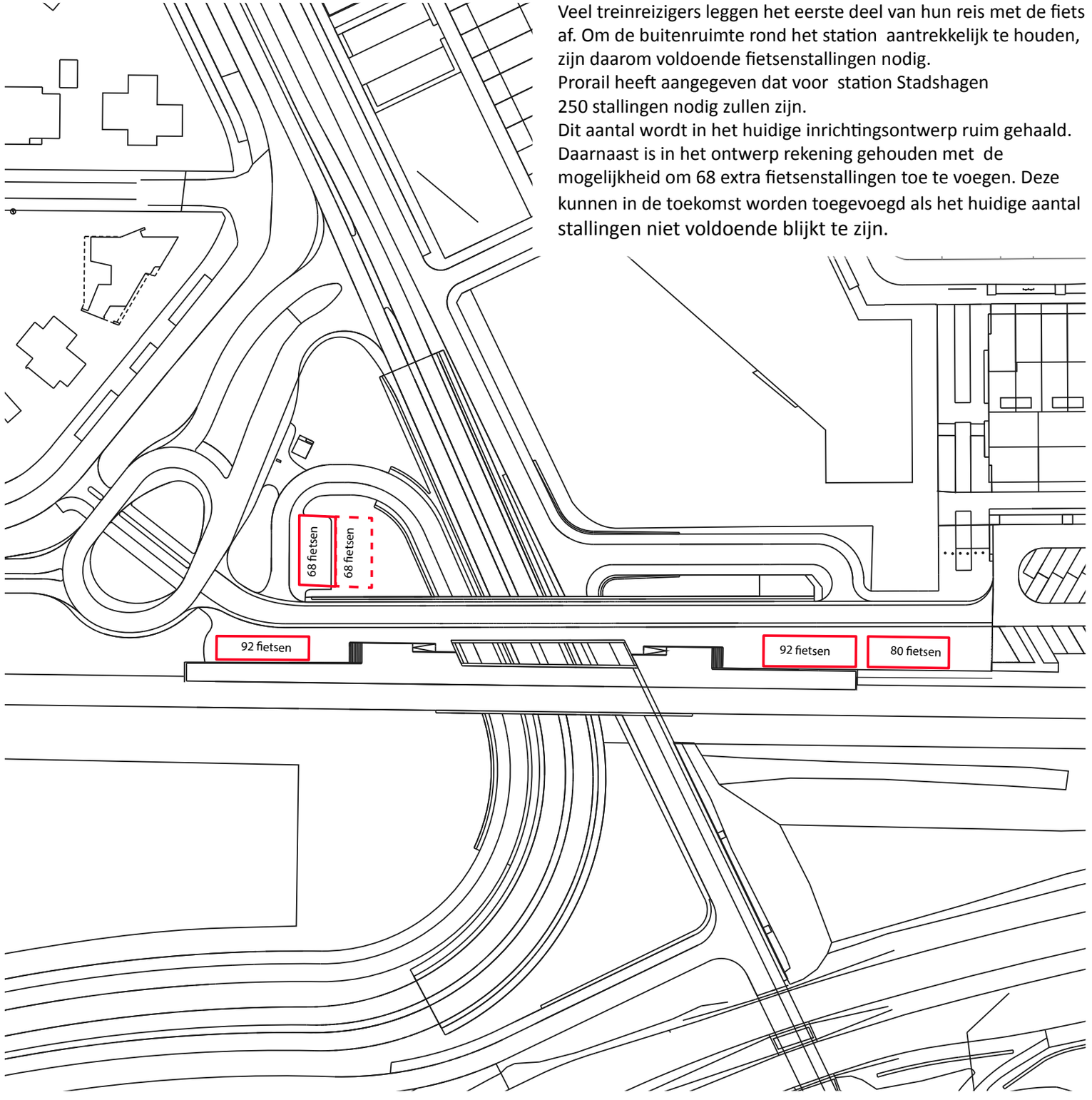

Veel treinreizigers leggen het eerste deel van hun reis met de fiets af. Om de buitenruimte rond het station aantrekkelijk te houden, zijn daarom voldoende fietsenstallingen nodig.
Prorail heeft aangegeven dat voor station Stadshagen 250 stallingen nodig zullen zijn.
Dit aantal wordt in het huidige inrichtingsontwerp ruim gehaald. Daarnaast is in het ontwerp rekening gehouden met de mogelijkheid om 68 extra fietsenstallingen toe te voegen. Deze kunnen in de toekomst worden toegevoegd als het huidige aantal stallingen niet voldoende blijkt te zijn.

legenda beplanting

- bestaande Quercus robur
- nieuwe Quercus robur
- nieuwe Quercus Myrsinifolia laagvertakt
- nieuwe Quercus Phellos meerstammig
- nieuwe Betula pendula enkelstammig
- nieuwe Betula pendula meerstammig
- nieuwe Ulmus resista ‘New Horizon’
- extensief gemaaid gras
- intensief gemaaid gras
- Siergras
- haag Fagus sylvatica

Beplantingsplan

Om de landschappelijke invulling te versterken en ondertussen aansluiting te zoeken op de Belvédèrelaan is in het beplantingsplan gekozen voor meerstamminge berken in het landschappelijke gedeelte rondom het station en Zomereiken in het verlengde van de Belvédèrelaan. Verder zorgen extensief gemaaid gras en gestrooide bollen voor een parkachtige uitstraling.
Op een paar bijzondere plekken zullen Moeraseiken geplant worden. Deze bomen hebben een karakteristieke rode kleur de de plek extra bijzonder maakt.

legenda materialisering

- fietsstraat asfalt zwarte stroken
- fietspad asfalt
- rijweg ei-vonde 30km/u
- asfalt rijweg
- rammelstroken
- voetpad
- verharding stationsgebied
- parkeerplaatsen

legenda beplanting

- bestaande Quercus robur
- nieuwe Quercus robur
- nieuwe Quercus Myrsinifolia laagvertakt
- nieuwe Quercus Phellos meerstammig
- nieuwe Betula pendula enkelstammig
- nieuwe Betula pendula meerstammig
- nieuwe Ulmus resista ‘New Horizon’
- extensief gemaaid gras
- intensief gemaaid gras
- Siergras
- haag Fagus sylvatica

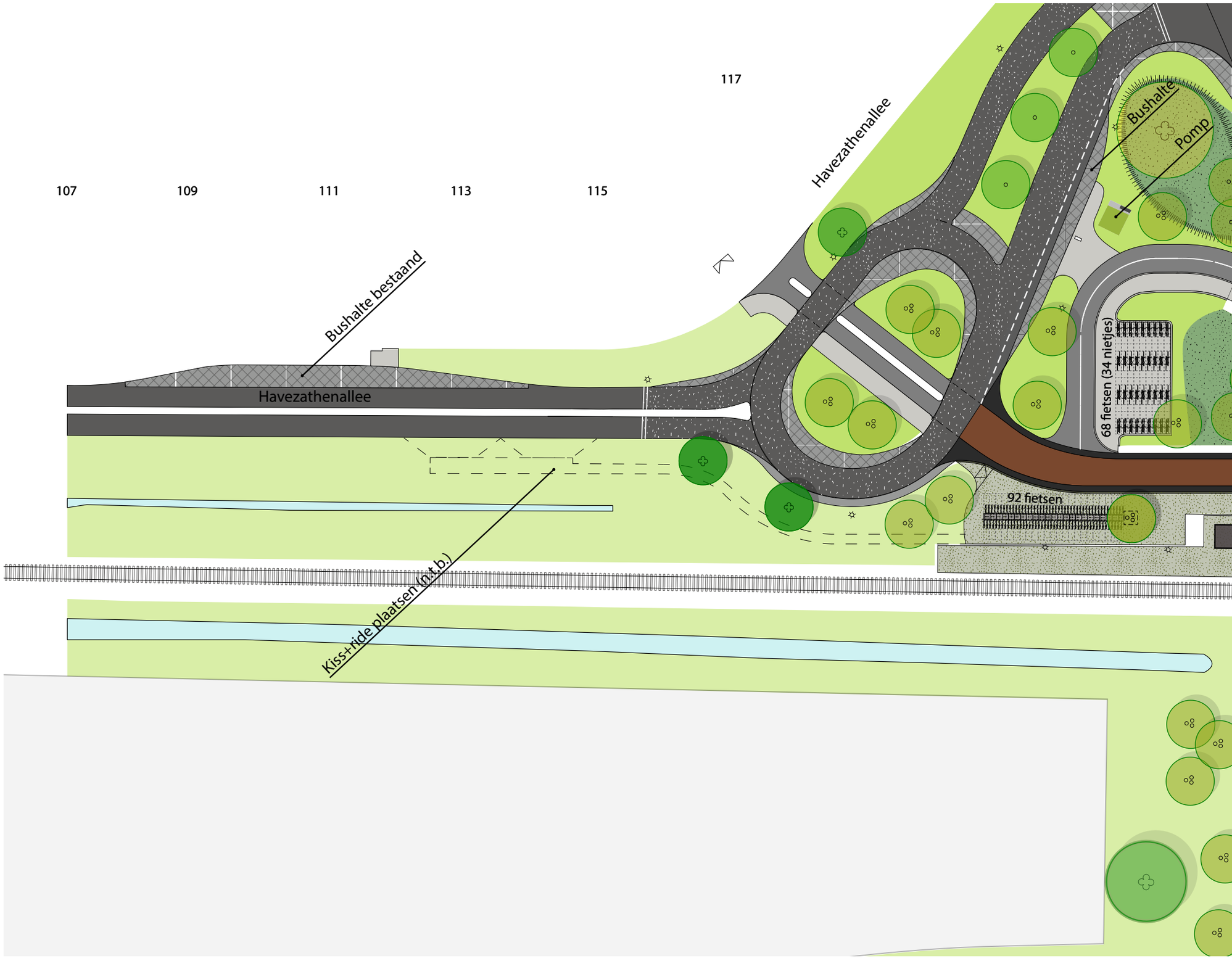

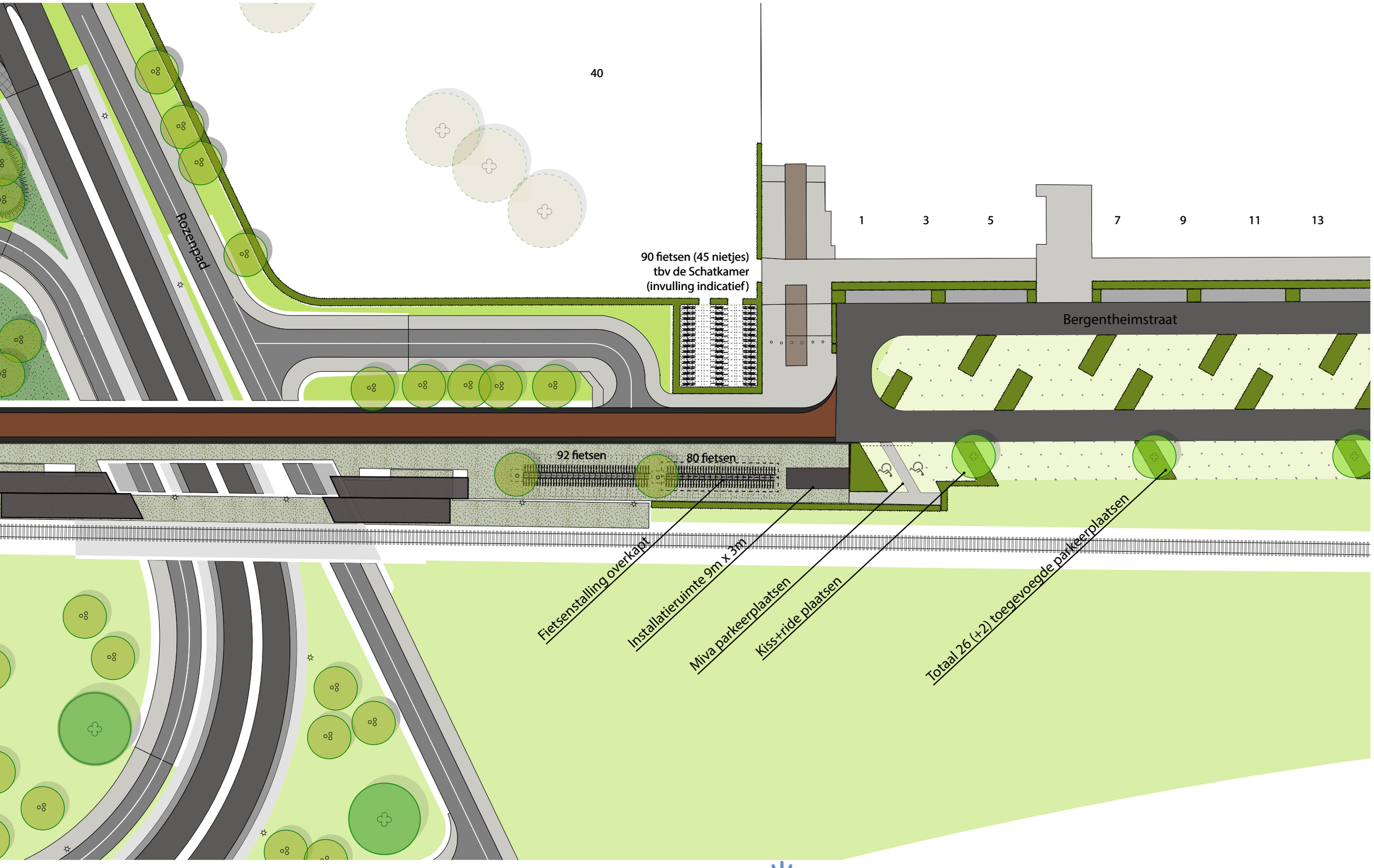
40
Rozenpad
90 fietsen (45 nietjes)
tbv de Schatkamer
(invulling indicatief)
1
3
5
7
9
11
13
Bergentheimstraat
92 fietsen
80 fietsen
Fietsenstalling overkapt
Installatieruimte 9m x 3m
Miva parkeerplaatsen
Kiss+ride plaatsen
Totaal 26 (+2) toegevoegde parkeerplaatsen

Verkeer en parkeren

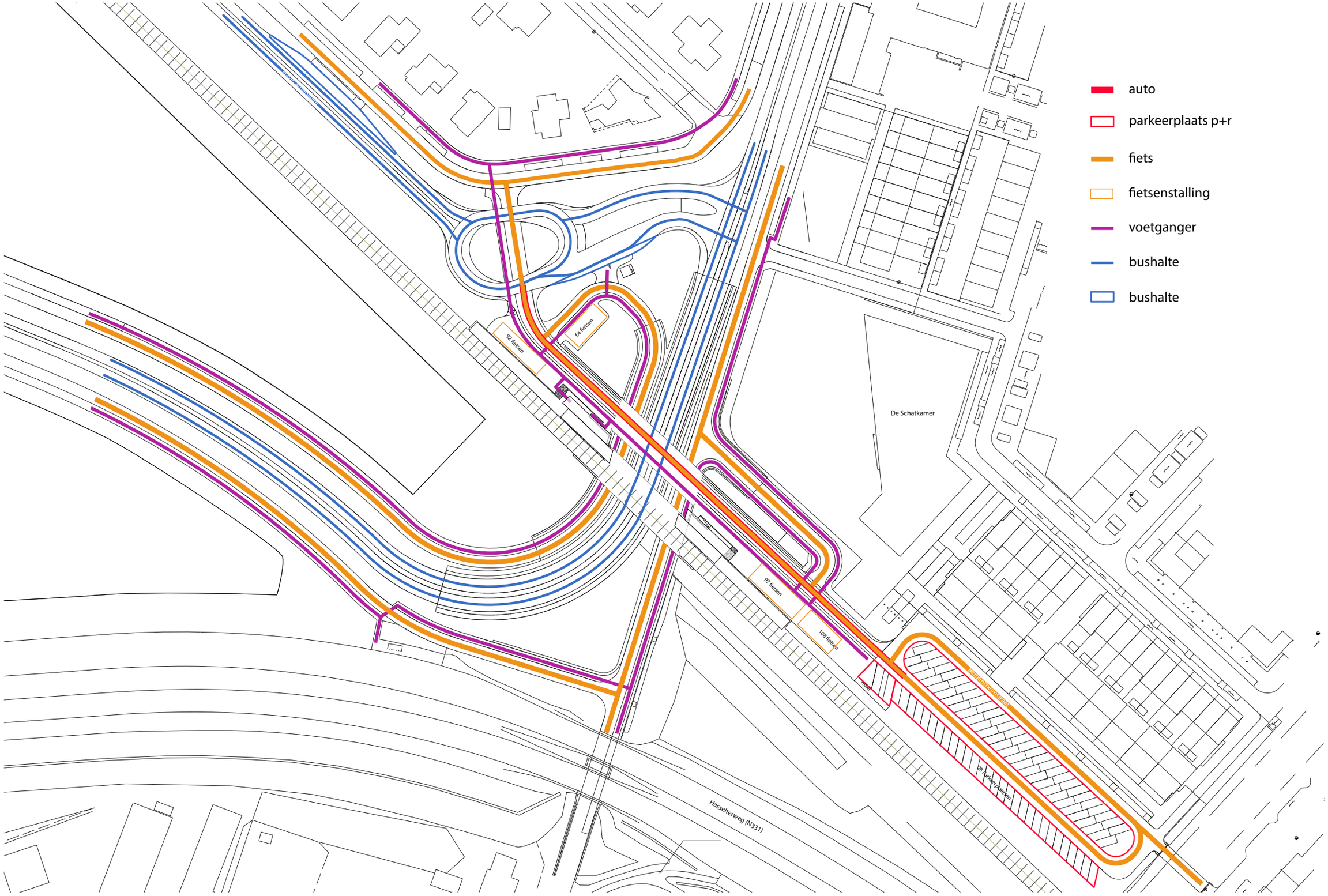

Ahnemstraat

12 14 16 18 20 119 117 103 105 107 109 111 113 115

Havezathenallee

Bushalte perfanail

Havezathenallee

Busstraat

Wijnsaardstraat

Wilhelminastraat

473 475 477 479 481 483 485 487 2

De Schatkamer

40

Griendstraat

1 3 5 7 9 11 13 15 17

Bergentheimstraat

Bushalte

Perron

68 fietsen (34 nietjes)

90 fietsen (45 nietjes)
tbv de Schatkamer
(invulling indicatief)

92 fietsen

92 fietsen

80 fietsen

Kiss+ride/-plaatsen (4x bij

Fietsenstalling overdekt (40

Installaties/unit(e 9m x 3m)

Mova parkeerpalen/en

Kiss+ride plaatsen

Totaal 26 (+2) toegevoegde parkeerplaatsen

Hasseltseweg (N331)

Ontwerpsessie Buitenruimte Belvédèrelaan

Datum: 10 maart 2016
Aanwezig: Arjen ter Horst (bewoner/vert. werkgroep school), Marieke Halff (bewoner/vert. werkgroep school), Simone Kiewiet (wijkstichting), Marcel Span (wijkstichting/fietsersbond), Bas Stolte (bewoner Havezathenallee), Ilse Smink (bewoner Havezathenallee).
Gemeente Zwolle: Theo Wolters (projectleider), Hans Hollegien (verkeerskundig ontwerper), Han Goodijk (stedelijk ontwerper), Jasper Pat (stedelijk ontwerper), Michiel Scheper (projectleider/voorzitter), Ineke van den Brink (notulist)

Welkom
De aanwezigen worden welkom geheten. Een brede vertegenwoordiging met aan- en omwonenden en vertegenwoordigers vanuit betrokken organisaties. Een voorstelrondje volgt.

Context en vertrekpunt
Vertrekpunt voor de Ontwerpsessie(s) is het in januari door de gemeenteraad vastgestelde bestemmingsplan, het planologisch kader, waarbinnen een goed ontwerp voor de buitenruimte gemaakt moet worden. De halte en de tunnel worden in opdracht van ProRail op de markt gebracht. De buitenruimte is de gemeentelijke opdracht. Schetsen zijn getoond en deze bijeenkomsten vormen de opstap en input naar een definitief ontwerp met draagvlak van de aanwezigen vanuit de diverse belangen en achtergronden. Uiteindelijk zal de gemeenteraad het definitief ontwerp vaststellen
Hoeveel ontwerpsessies er nodig zijn, wordt nog bezien. Mocht er meer tijd nodig zijn, wordt de tijd hiervoor genomen.
De bereikbaarheid van de scholen wordt buiten de Ontwerpsessies gehouden en in een parallel traject rechtstreeks met de betrokken scholen opgenomen.

Planning
Q1/Q2 2016 worden de Ontwerpsessies Buitenruimte gehouden.
Juni 2016/september 2016: besluitvorming door Gemeenteraad over het ontwerp Buitenruimte.
Q3 2016 tot Q1 2017: voorbereidingen voor realisatie van het ontwerp.
Q2 2017: start werkzaamheden met verwachte oplevering in Q4 2017/Q1 2018.

Buitenruimte
Om de openbare ruimte van de omgeving Belvédèretunnel te kunnen bespreken is een opzet in samenhang met de voorstadhalte gemaakt. Het ontwerp kent een landschappelijke inpassing. Het vormgevingsdocument is, als basis voor het ontwerp van de voorstadhalte, naar ProRail gegaan. Het beeldkwaliteitsplan kent bindende voorwaarden en dient als basis waar het uiteindelijke ontwerp van de halte op wordt getoetst.

Het gepresenteerde ontwerp kent een landschappelijke inpassing met veel groen en bomen en er wordt gewerkt met taluds, waardoor minder verharding ervaren wordt. Als referentiekader is de Pannekoekendijk genomen. Het groene karakter en de vormgeving is gebruikt om de gebruiker het gevoel te geven dat er een ander gebied binnengereden wordt. Een gebied dat als 30 km/uur zone ingericht gaat worden.

Marcel Span: Peter Buter heeft onderzoek gedaan naar het gebruik van de eivonde. Is bij Peter het gebruik van verhoogde taluds bekend. De kans bestaat dat het gebruik van taluds de overzichtelijkheid en daardoor wellicht de verkeersveiligheid verminderd. De opmerking wordt als aandachtspunt bij de verdere uitwerking van het ontwerp meegenomen. Aangegeven wordt dat er bij de fietsstroken variaties aangebracht kunnen worden om de zichtbaarheid van de fietser te vergroten. De taluds worden met name rondom het station gebruikt en geeft als bijkomend voordeel dat de fietsklemmen er in gepast kunnen worden.

Bij wegen die als hoofdstructuur worden gezien, worden altijd forse bomen toegepast. De inpassing van welke boom, en welke maat, is nog bespreekbaar. Door het aanbrengen van hoogteverschillen, toepassing van hagen en siergrassen wordt verwacht het gedrag van de gebruiker te kunnen beïnvloeden. Zichtbaarheid blijft belangrijk.

Fietsparkeren: de fietsklemmen zijn van de muur gehaald, waardoor deze van twee zijden bereikbaar zijn. De toepassing zal enkellaags zonder overkapping zijn. Op basis van het aantal overstapbewegingen heeft ProRail berekend minimaal 250 fietsklemmen nodig te hebben. Door efficiënter gebruik/inrichting zijn 292 plekken gecreëerd. Aan ProRail is meegegeven dat de mogelijkheid er is om een verdubbeling van de capaciteit te realiseren. De vraag voor de gemeente en het externe ontwerpteam is of deze direct gerealiseerd zou moeten worden. Verzoek is de extra plaatsen zo optimaal mogelijk in het groen in te pakken, waarbij de sociale veiligheid niet uit het oog verloren dient te worden. Dit wordt de volgende ontwerpsessie teruggekoppeld.

De parkeerplaatsenzijn verder vergroend. De parkeerplaats is bestemd voor gecombineerd gebruik voor het spoor en de school.

Verlichting: Afstemming met ProRail wordt gezocht om de hoeveelheid licht op het station op een lager niveau te brengen. Door op het station de hoeveelheid licht te verminderen en het omgevingslicht wat te vermeerderen kan de overgang beter op elkaar afgestemd worden. Uiteindelijk zullen deze ‘lichtplannen’ op elkaar moeten worden afgestemd.

De impact van het verplaatsen van de bushalte bestemd voor Deltion-scholieren wordt nader bekeken. De toegang van en naar het station is hierbij één van de onderzoeksvragen op basis waarvan dit moet worden beoordeeld. Onderzoeksvragen (kosten/sociale veiligheid/) hiervoor zijn opgesteld en worden inzichtelijk gemaakt.

De strook voor de bushalte langs de Havezathenallee thv het station zou gebruikt kunnen gaan worden om het halen en brengen te faciliteren. Of deze locatie de meest geschikte is voor dit doel is nog onderwerp van onderzoek.

Eerste indruk: het geheel geeft een goed gevoel. Bepalend is hoe de groenvoorziening wordt toegepast. Hoe realistisch is de weergave van het volume van het groen. Het werken met taluds wordt een mooie oplossing bevonden. Als aandachtspunt wordt het maaien van de bermen meegegeven. De hoogte van de bermen is bepalend voor de zichtlijn. Uitkomst van het overleg met beheer hierover komt in het volgend overleg terug

Verkeersstructuur

Om het gebied tot 30 km/uur zone in te richten staan er nog steeds drempels in het ontwerp getekend. Met name komend vanaf de Havezathenallee is ondersteuning door een drempel noodzakelijk.

De strakke bochten in het ontwerp zijn gemaakt om de rijsnelheid zo laag mogelijk te houden. Voor het vrachtverkeer worden rabat- of “rammel”stroken aangelegd om gebruik van te kunnen maken.

De capaciteit op de kruising Belvédèrelaan is voorlopig voldoende. Er is wel ruimte voor de aanleg van twee stroken. Nagedacht wordt of deze direct aangelegd gaan worden of juist niet om het doorgaande verkeer te ontmoedigen.

Voor het ontmoedigen van het gebruik van de parallelweg is gevraagd om toepassing van eenrichtingsverkeer binnen een klein deel van de parallelweg. Voorlopig lijkt het erop dat de oplossing meer problemen oplevert dan oplossingen biedt. Daarnaast speelt dat de parallelweg niet alleen wordt gebruikt voor het afzetten van mensen, maar ook om te parkeren. Verzocht wordt een fysieke afscheiding aan te brengen tussen hoofd- en parallelweg om zodoende het gebruik van de parallelweg minder zichtbaar, minder aantrekkelijk te maken en te ontmoedigen.

Tijdens het volgende overleg zal de verkeerstructuur als hoofdonderwerp behandeld worden. Benodigd kaartmateriaal zal voorhanden zijn. Mogelijk zijn dan de uitkomsten uit het onderzoek naar verplaatsen van de parkeerplaatsen en de bushalte naar de Tippe beschikbaar.

Afspraken
Buitenruimte: groene karakter(bomen, talud) realistischer beelden en uitwerkingen van maken.

Verlichting: is afhankelijk van het verlichtingsplan van ProRail. Volgt tijdens opstellen uitvoeringsontwerp van de aannemer

Fietsparkeren: zoeken naar een compromis. Voorstel om een variant uit te werken voor de volgende ontwerpsessie.

Straatmeubilair: er worden geen banken geplaatst in het parkdeel. Voor het overige straatmeubilair wordt aangesloten bij het getoonde meubilair

Halte reguliere buslijn: komt opnieuw aan de orde.

Het verslag van de Ontwerpsessie wordt samen met de powerpoint presentaties zo snel mogelijk verspreid. Het volgende overleg wordt gepland op donderdag 14 april, 19.30 – 21.30 uur, Directieverblijf, Belvédèrelaan 1, Stadshagen.

Ontwerpsessie Buitenruimte Belvédèrelaan

Datum: 14 april 2016
Aanwezig: Arjen ter Horst (bewoner/vert. werkgroep basisschool de Schatkamer), Ruud de Visser (wijkstichting Stadshagen / vervanger van Simone Kiewiet), Marcel Span (fietsersbond), Bas Stolte (bewoner Havezathenallee), Hans Last (bewoner Havezathenallee)
Afmelding: Marieke Halff (bewoner/vert. werkgroep basisschool de Schatkamer), Simone Kiewiet (wijkstichting Stadshagen), Ilse Smink (bewoner Havezathenallee), Jacco Strijker (bewoner Havezathenallee), Erwin Pierik (bewoner Havezathenallee) Ben Eikens (wijkstichting Stadshagen).
Gemeente Zwolle: Theo Wolters (projectleider), Hans Hollegien (verkeerskundig ontwerper), Han Goodijk (stedelijk ontwerper), Jasper Pat (stedelijk ontwerper), Michiel Scheper (projectleider/voorzitter), Ineke van den Brink (notulist)

Opening en vaststelling agenda
De aanwezigen worden welkom geheten. Met een nieuw gezicht aan tafel volgt een kort voorstelrondje. Donderdag 10 maart is een eerste ontwerpbijeenkomst voor de buitenruimte gehouden met de werkgroep. Daar is met name over de nog te beantwoorden vraagstukken voor het definitieve ontwerp gesproken. De tweede bijeenkomst heeft als doel in te zoomen op de thema's waarop nog nader gestudeerd moest worden of welke nog onvoldoende zijn besproken. De nadruk zal liggen op de verkeerskundige vraagstukken. De agenda wordt vastgesteld.

Buitenruimte
Fietsparkeren:
De context voor de invulling van de buitenruimte wordt kort geschetst. Waar in een eerder stadium werd aangegeven dat er een mogelijke overcapaciteit zou kunnen worden gecreëerd voor 300 fietsenklemmen, moet dit getal worden bijgesteld naar 150. Voorgesteld wordt op deze plek eerst 64 extra fietsenklemmen aan te leggen, waarbij de klemmen in de groenstructuur worden ingepast. Hiermee worden de aantallen stallingen evenredig verdeeld aan beide zijden van het station. Opgemerkt wordt dat wanneer er geen voorzieningen voor de overcapaciteit worden gemaakt, de loop richting de 200 fietsenstallingen gestimuleerd gaat worden. Bovendien is de verwachting dat er bij het station ordelijker gestald gaat worden dan in de groenstructuur. Gesproken wordt ook over het aanleggen van de 200 en 92 klemmen, eerst de capaciteit bij gebruik te bekijken en vervolgens te besluiten of de overcapaciteit nodig is.

Besloten wordt om voor overcapaciteit een nader te bepalen aantal zogenaamde "nietjes" te plaatsen. De ruimtelijke indeling zal zodanig worden gedaan dat een uitbreiding met 150 plekken mogelijk is. In de groenstructuur worden bomen geplaatst. Bij het plaatsen van de bomen wordt vanuit het zicht van de bewoners gekeken en wordt in overleg met hen een definitief bomenplan afgestemd.

Technische ruimtes (ProRail / pompkast):
De technische ruimte t.b.v. ProRail komt in de strook aansluitend aan de perronrichting Bergentheimstraat. Nader overleg met ProRail over de exacte locatie volgt. Verder is de kast voor de pompen van de tunnel op maaiveld zichtbaar. Gevraagd wordt waarom de pomp op deze plek geplaatst wordt. Reden hiervoor is de bereikbaarheid van deze plek met een vrachtwagen i.v.m. beheer en onderhoud pompinstallatie.

Kwaliteit buitenruimte:
De dwarsprofielen worden doorgenomen, inclusief de zichtlijnen.
De continuïteit in de groenstructuur van de Havezathenallee wordt doorgetrokken door het plaatsen

van eiken. De tweede soort die wordt toegepast is de meerstammige berk. Door gebruik van de meerstammige berk wordt snel een groen beeld gecreëerd. De derde soort welke toegepast wordt op markante plekken in het ontwerp is de moeraseik, een boom die een herfstkleur krijgt. Er wordt gebruik gemaakt van jonge bomen met maximale grootte. Gedetailleerde uitwerking van het groenplan wordt in gang gezet en voor definitieve vaststelling met direct aanwonenden afgestemd. Vanuit het oogpunt van verkeersveiligheid en beheer wordt voorgesteld rondom de rijbaan het gras intensief te maaien. De overige plekken worden op een rustige landschappelijke wijze aangekleed met extensief gemaaid gras (waaronder siergrassen). Dit kan op draagvlak rekenen van de werkgroep.

Verkeer

Voorstel verkeerstructuur:

De eivonde en toeleidende wegen worden door middel van vormgeving en snelheidsremmende middelen ingericht als een 30 km/uur gebied. De voorgestelde drempel wordt op verzoek vervangen door een verhoging in de rijbaan waardoor de eivonde op een plateau wordt gerealiseerd. Op de vraag om de totale Havezathenallee als 30 km/uur gebied door te voeren is het antwoord dat dit niet mogelijk is: er is sprake van een wijkontsluitingsweg waar dan veel onvriendelijke verkeersmaatregelen (drempels etc.) nodig zijn. Gezien de keuze voor de bovenstaande verkeersveiligheidsbevorderende maatregelen, wordt er niet gekozen voor een andere kleurstelling. Er zal zwart asfalt worden aangelegd, ook vanuit beheer heeft dit de voorkeur. Qua geluid is asfalt ook de beste keuze (in tegenstelling tot bijvoorbeeld klinkerverharding). De bushalte wordt aangelegd in beton.

Voorstel linksafstrook:

Berekeningen voor de ochtend- en avondspits hebben opgeleverd dat de capaciteit van het kruispunt Havezathenallee/Belvédèrelaan ruim voldoende is. Als er zich problemen voor gaan doen zal dit als eerste in de avondspits zijn. Zodra Stadshagen (in 2025) is volgebouwd is het de verwachting, op basis van modelberekeningen, dat er mogelijk een extra linksaffer nodig zal zijn. In het ontwerp wordt er ruimte gereserveerd om een tweede rijstrook aan te leggen. Geadviseerd wordt de tweede rijstrook niet direct aan te leggen, maar wel de ruimte te reserveren voor een tweede rijstrook. Het definitief ontwerp wordt als zodanig ontworpen.

Monitoring van de verkeersintensiteiten zal periodiek worden uitgevoerd. Op basis van deze uitkomsten kan worden bepaald wanneer de extra linksaffer nodig zal zijn (wat naar verwachting op zijn vroegst 2025 zal zijn).

Combineren lijnhalte Havezathenallee en halte station:

Door het combineren van de haltes ontstaan er ongewenste verkeersbewegingen op en nabij de ei-vonde. Bij het wegrijden zal de lijndienst bij het combineren van de twee lijnen in één halte twee rijbanen moeten kruisen. Ook is er geen ruimte bij de halte om twee bussen tegelijkertijd te laten halteren. Besloten wordt dan ook de bushalte van de Havezathenallee (lijndienst) niet te combineren met een nieuw te realiseren halte.

Eenrichtingsverkeer parallelweg Havezathenallee:

Omwonenden verwachten dat het verkeer dat verwacht wordt autoverkeer is dat parkeert om kinderen naar school te brengen en vervolgens weer weg zal rijden. De weg is dermate smal dat eenrichtingsverkeer vanzelf ontstaat. Het instellen van eenrichtingsverkeer levert door de eigen

bewoners meer verkeersbewegingen op in de straat. Parkeren op openbare plaatsen is niet te voorkomen. Zorg is er over de kinderen die nu op de straat spelen. De parallelweg is redelijk verkeersluw en er is geen speelplek in de buurt aangelegd. Deze zorg kan niet direct wordt opgelost, wel wordt deze meegenomen en na een jaar geëvalueerd.

Verplaatsen bushalte naar Tippe-zijde:
Vooralsnog lijkt het verplaatsen van de bushalte naar de Tippe-zijde niet de meest logische oplossing. Bewoners benadrukken het belang van een goede vergelijking tussen de beide opties. Hiervoor is het van belang dat er twee ontwerpen worden uitgewerkt. Dit wordt toegezegd en bilateraal met aanwonenden besproken. Mocht op basis van het onderzoek blijken dat er een bestuurlijke voorkeur is om deze toch te verplaatsen, dan wordt er een ontwerp gemaakt voor een halte en parkeerplekken aan de Tippe-zijde. De resultaten worden eerst met de belanghebbenden gedeeld. Er wordt besloten om twee ontwerpen (visueel) uit te werken behorend bij het onderzoek om de vergelijking goed te kunnen maken. Deze wordt bilateraal met aanwonenden besproken.

Kiss & ride-plek:
Door de bewoners wordt zorg uitgesproken dat het huidige ontwerp een onveilig handelen (in- en uitstappen en keren op Havezathenallee) bewerkstelligt. Dit wordt onderzocht en nader uitgewerkt.

Verlichting:
Het voorstel is om de gemeentelijke verlichting en de verlichting op het perron op elkaar te laten aansluiten. Qua lichtniveaus zijn aan ProRail eisen meegegeven welke door de aannemer in het ontwerp vertaald moeten worden. Verlichting zal middels led-verlichting gebeuren. De te gebruiken armaturen zijn nog niet bepaald. De voorkeur wordt uitgesproken armaturen te gebruiken die zo veel mogelijk het licht naar beneden verspreiden. De eisenspecificatie zoals aan ProRail gestuurd wordt aan betrokkenen verstrekt.

Vaststellen verslag vorige vergadering, rondvraag en vervolg
Het verslag van 10 maart wordt vastgesteld. Van de rondvraag wordt geen gebruik gemaakt. Als afsluiting wordt nog kort melding gemaakt van te nemen processtappen het komende half jaar.

Voorafgaand aan de besluitvorming in College en Raad wordt eind mei / begin juni een brede informatieavond georganiseerd. Tijdens deze avond wordt het ontwerp Buitenruimte / Inrichtingsplan gepresenteerd aan alle geïnteresseerden. De moties worden bilateraal met betrokkenen doorgesproken. Bij de besluitvorming in de raad over het ontwerp van de buitenruimte, worden de uitkomsten van het onderzoek naar aanleiding van de moties ook ter besluitvorming aangeboden. De datumvoorstellen voor de bilaterale overleggen en de informatieavond volgen vanuit de gemeente.

post_11-11-2015

ECP

Registratuur

1 1 NOV 2015

161720

B -post

Veilig Verkeer Nederland
Industrieweg 85
7202 CA Zutphen

0575 51 01 44
steunpuntoost@vvn.nl
www.veiligverkeernederland.nl

VVN heeft het CBF keurmerk

Industrieweg 85 – 7202 CA Zutphen

Gemeente Zwolle
t.a.v. dhr. T. Wolters
Postbus 10007
8000 GA Zwolle

Kenmerk
D 1509 1512 3044 0384

Contactpersoon T. Limbeek

Doorkiesnummer0575 518389

Onderwerp advies Havezathenallee

Zutphen, 10-11-2015

Geachte heer Wolters,

Bijgaand ontvangt u het advies zoals opgesteld door onze verkeersconsulent de heer Buter.

Met vriendelijke groet,
Veilig Verkeer Nederland

Tiny Limbeek
Meldpunt Veiligverkeer

Bijlage(n):Advies Havezathenallee

post_11-11-2015

Verkeersonderzoek

Kenmerken advies:

Naam dossier: D1509 1512 3044 0384

Locatie: Gemeente Zwolle: Havezathenallee

Datum uitgifte advies:
Oversteekbaarheid fietsers en voetgangers ivm herinrichting infrastructuur

post_11-11-2015

Rol Veilig Verkeer Nederland

Veilig Verkeer Nederland is een vrijwilligersorganisatie, die van mening is dat iedereen veilig over straat moet kunnen. Verkeersonveiligheid, objectief en subjectief, zorgt ervoor dat dit niet voor alle weggebruikers is weggelegd. Veilig Verkeer Nederland wil de burger, die geconfronteerd wordt met verkeersonveiligheid, en daardoor in zijn bewegingsvrijheid wordt beperkt, ondersteunen. Daarin nemen wij een bemiddelende rol.

Met andere woorden: Veilig Verkeer Nederland geeft melders en vrijwilligers handvatten over hoe ze de verkeersonveilige situatie kunnen aanpakken en hoe ze verkeersveiligheid in het algemeen kunnen verbeteren.

Algemeen

- Veilig Verkeer Nederland beoordeelt situaties op verkeersveiligheidsaspecten. Alle andere factoren, zoals ruimtelijke ordening, financiën e.d., worden – voor zover deze geen directe invloed hebben op de verkeersveiligheid – niet meegewogen;
- Aan de adviezen die door Veilig Verkeer Nederland worden uitgebracht zijn geen kosten verbonden;
- Adviezen zijn onafhankelijk en onpartijdig. De enige toetsing is de algemene verkeersveiligheid;
- Uitgangpunt van de advisering vormt de verkeersveiligheidsvisie "Duurzaam Veilig" en de daaruit volgende ontwerprichtlijnen.

Situatie

In Zwolle vormt de verbinding Belvédèrelaan - Havezathenallee in de wijk Stadshagen een belangrijke ontsluitingsroute. Op beide wegen geldt een max. snelheid van 50 km/u. De rijbaan bestaat uit twee rijstroken welke fysiek gescheiden zijn. Door de vestiging van een toekomstige stationhalte en de ondertunneling van de spoorlijn is een ingrijpende herinrichting ter plaatse noodzakelijk. Het tracé van de huidige doorgaande route wordt verlegd en er ontstaat een T- kruising gevormd door de noordzuid verbinding Belvédèrelaan met de westelijke zijtak Havezathenallee.

Onderstaande foto toont de toekomstige vormgeving volgens de laatste variant:

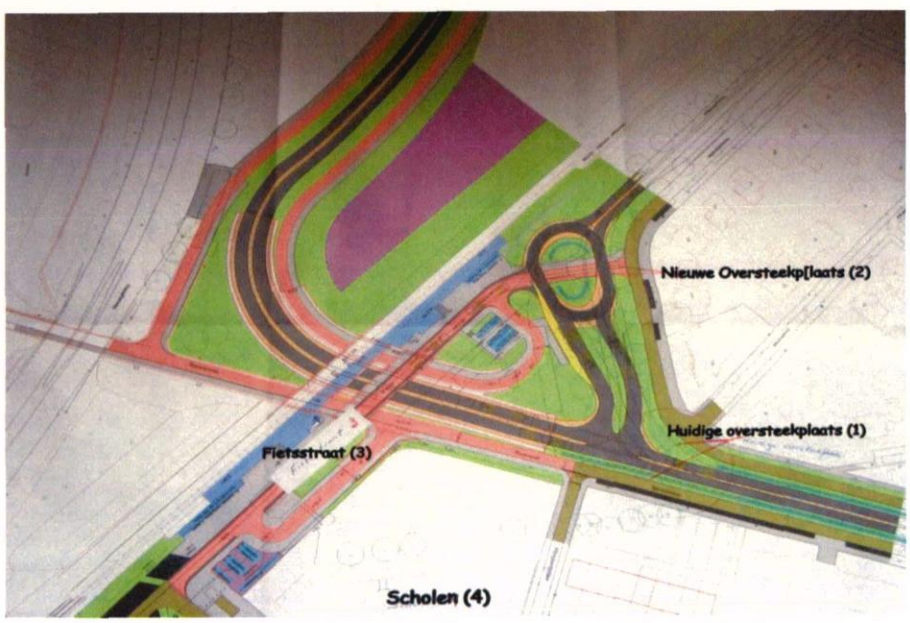

post_11-11-2015

Probleemstelling

- Bewoners langs de parallelweg van de Havezathenallee vinden de nieuwe situering van de oversteekplaats onveilig voor fietsers en voetgangers.

Standpunt wegbeheerder

In het vooroverleg met de projectleider dhr. T. Wolters en de ontwerper dhr. H. Hollegien van de gemeente Zwolle zijn meerdere varianten voor een herinrichting besproken waarbij vooral de verkeersveiligheid voor kruisend fiets- en voetgangersverkeer een belangrijke rol speelde.
Tevens zijn de bezwaren van aanwonenden en de door hen voorgestelde alternatieven toegelicht.
In het laatste ontwerp is getracht zoveel mogelijk rekening te houden met de bezwaren van bewoners.
In het eindontwerp wordt de huidige oversteekplaats voor voetgangers en fietsers (punt 1 op de foto) opgeheven en in westelijke richting verplaatst naar een oversteekplaats in een nieuw aan te leggen rotonde. Omdat er onvoldoende ruimte is voor een gebruikelijke rotonde is gekozen voor een rotonde in de vorm van een ei (eivonde). De nieuwe oversteekplaats voor fietsers en voetgangers komt ongeveer in het midden van de eivonde te liggen (punt 2). De oversteekplaats is bestemd voor oversteken in beide richtingen en is voorzien van een fysieke middenscheiding. Aan alle bestuurders op de rotonde dient voorrang te worden verleend.

Door de aansluitende rijstroken van de Havezathenallee onder een hoek te laten aansluiten wordt, evenals bij de gebruikelijke rotondevorm, autoverkeer vanuit elke richting gedwongen de rijsnelheid drastisch te verminderen. Die gematigde snelheid wordt ook op de eivonde afgedwongen door de krappe boogstralen. Ten behoeve van grotere voertuigen worden de binnen- en buitenbochten van rammelstroken voorzien.
In het verlengde van de oversteekplaats ligt een verbinding naar de scholen, parkeerplaatsen en stationhalte. Deze verbinding zal worden uitgevoerd als een fietsstraat (punt 3). Via deze fietsstraat kan alle verkeer de Belvédèrelaan ongelijkvloers kruisen.

Probleemanalyse

Op woensdag 28 oktober is bovenstaande variant besproken met meerdere aanwonenden van de parallelweg Havezathenallee. Tegen het verwijderen van de huidige oversteekplaats over de Havezathenallee was geen bezwaar. Met de situering van de nieuwe oversteekplaats was men het echter niet eens. Gevreesd wordt voor zeer onveilige situaties door de talrijke verkeersbewegingen ten gevolge van de nieuwe vormgeving. Met name voor de veiligheid van de jongste scholieren wordt gevreesd. Dat automobilisten voldoende belemmerd zouden worden in hun rijsnelheid werd eveneens in twijfel getrokken. Bovendien zou door het afremmen en optrekken de geluidsoverlast toenemen en de wettelijke grenswaarden overschreden worden. Eén van de bewoners heeft inmiddels geluidsmetingen laten uitvoeren. Benadrukt is dat VVN verkeerssituaties uitsluitend beoordeelt op verkeersveiligheidsaspecten en het aspect geluidsoverlast buiten beschouwing laat.
De aanwonenden zien veel meer in één van de door hen voorgestelde alternatieven t.w.:

1 de oversteekplaats ongelijkvloers aanleggen;
2 de oversteekplaats circa 150 meter in westelijke richting te verschuiven.

Door de gemeente zijn beide alternatieven onderzocht maar om meerdere redenen niet haalbaar geacht.

post_11-11-2015

Conclusies en aanbevelingen

Gelet op het vorenstaande beperken wij ons tot het beoordelen van de laatste variant en zijn onze conclusies als volgt:

A Evenals de aanwonenden zouden wij ook graag een ongelijkvloerse kruising voor fietsers en voetgangers willen realiseren. In dat geval zou de aansluiting van de Havezathenallee op de Belvédèrelaan echter in een tunnelbak komen te liggen.
De gemeente heeft dit onderzocht en vastgesteld dat, nog afgezien van de beschikbare ruimte, deze vormgeving om verkeersveiligheidsredenen (uitzicht, zichtbaarheid, bereikbaarheid in geval van calamiteiten en hogere rijsnelheden) ongewenst is.

B Het verschuiven in westelijke richting achten wij uit oogpunt van verkeersveiligheid ongewenst vanwege de hogere rijsnelheden en het ontbreken van voldoende opstelruimte. Bovendien zou hierdoor een onlogische fiets en voetgangersroute ontstaan hetgeen het oversteken op ongewenste plaatsen zou bevorderen.

C De thans voorliggende variant achten wij uit oogpunt van verkeersveiligheid een belangrijke verbetering ten opzichte van de huidige oversteekplaats. Door deze vormgeving wordt een lage rijsnelheid afgedwongen hetgeen een belangrijke voorwaarde is voor het veilig kunnen oversteken door fietsers en voetgangers.

D De toezegging van de projectleider dat in nauw overleg met de aanwonenden de verdere details in de uitvoering (beplanting, verlichting, soort verhardingen etc) nader zullen worden uitgewerkt, sterkt onze mening dat door de wegbeheerder aan de verkeersveiligheid de hoogste prioriteit wordt gegeven.
Desgewenst kunt u dan opnieuw een beroep doen op VVN.

Wij hopen u met het vorenstaande voldoende te hebben geïnformeerd.

Totstandkoming advies

Dit advies is namens Veilig Verkeer Nederland opgesteld door:
P.K. Buter, Verkeerskundig Consulent, Veilig Verkeer Nederland.

Afschrift te zenden aan:

- gemeente Zwolle Postbus 10007, 8000GA Zwolle t.a.v. dhr. T. Wolters, projectleider
- VVN afd. Zwolle p/a secr. Scheldelaan 68 , 8032ES Zwolle

post_11-11-2015

Vragen of opmerkingen

Voor vragen of opmerkingen over dit onderzoek kunt u contact opnemen met uw dichtstbijzijnde regiokantoor van Veilig Verkeer Nederland. Zie hiernaast voor gegevens.

Meer informatie
gegevens van VVN

t.limbeek@vvn.nl

Stationsstraat 79a
3811 MH Amersfoort
Postbus 66
3800 AB Amersfoort

088 524 88 00 (ma t/m vr 8.30-17.00 uur)
info@vvn.nl
www.vvn.nl

Tot slot

Voor gratis adviezen als deze is Veilig Verkeer Nederland behalve van vrijwilligers ook voor een groot deel afhankelijk van financiële bijdragen van derden. Help daarom mee deze dienst in stand te houden. Met uw steun kunnen ongelukken worden voorkomen. Word vrijwilliger of lid van Veilig Verkeer Nederland of doneer via www.veiligverkeernederland.nl.

Uitwerking moties verplaatsen functies naar de Tippe
Juni 2016

1. Inleiding

Bij de besluitvorming door de gemeenteraad van Zwolle van het bestemmingsplan Stadshagen I, Belvédèrelaan op 25 januari 2016 zijn er twee moties aangenomen. Eén over het toepassen van aanvullende maatregelen die de verkeersveiligheid bevorderen in het definitieve ontwerp van de buitenruimte en de verkeersstructuur en één over het verplaatsen van twee functies (nieuwe bushalte voor de scholierenlijn en parkeerplaatsen), naar de Tippe-zijde. De uitwerking van de motie over de verkeersveiligheidbevorderende maatregelen zijn integraal uitgewerkt in het definitief ontwerp voor de buitenruimte. De motie over het verplaatsen van de functie bushalte en de parkeerplaatsen zijn op haalbaarheid en randvoorwaarden onderzocht. Deze uitwerking geeft inzicht in de haalbaarheid en de randvoorwaarden hierbij.

1.1 Onderzoeksvraagstelling

Voor deze rapportage is één centrale onderzoeksvraag geformuleerd, deze wordt hieronder weergegeven:

> *Wat zijn de consequenties van het verplaatsen van de functies parkeren (voor forenzen) en de bushalte (toekomstige) naar de Tippe-zijde ten aanzien van de beoogde situatie in het bestemmingsplan?*

1.2 Deelvragen

Om de onderzoeksvraag te beantwoorden wordt een antwoord gegeven (kwalitatief en/of kwantitatief) aan de hand van onderstaande variabelen:

1) Wat zijn de effecten (voor- en nadelen) op het verkeersbeeld aan de Belvédèrelaan / Havezathenallee op het gebied van doorstroming, verkeersveiligheid en verkeersbewegingen?
2) Wat zijn de gevolgen voor / consequenties ten aanzien van ruimtelijke inpasbaarheid voor de Tippe-zijde en Stadshagen-zijde?
3) Wat zijn de effecten (voor- en nadelen) voor wat betreft het clusteren van de OV-functies (treinhalte/bushalte)?
4) Wat zijn de effecten (voor- en nadelen) voor wat betreft de dienstregeling van het busvervoer?
5) Wat zijn de effecten (voor- en nadelen) voor de reiziger / gebruiker?
6) Wat zijn de effecten (voor- en nadelen) voor wat betreft de toekomstige ontwikkeling van de Tippe?
7) Is het mogelijk om de halte voor de huidige lijndienst te combineren met de nieuw te realiseren halte en indien haalbaar, wat zijn daarvan de voor- en nadelen?
8) Wat zijn de financiële effecten (voor- en nadelen) uitgedrukt in bouw- en voorbereidingskosten, kosten derden, kosten busvervoer.

Bijgaande rapportage is opgebouwd aan de hand van een aantal hoofdstukken. Allereerst worden de twee varianten (2) toegelicht, wordt de context geschetst (3), vervolgens wordt ingegaan op een aantal criteria waarlangs de twee varianten worden beoordeeld (4), tot slot wordt een conclusie gepresenteerd (5).

2. Twee varianten

In bijlage 1 en 2 zijn twee indicatieve ontwerpen voor de inpassing van de functies parkeren en de bushalte uitgewerkt. Onderstaand worden deze beide varianten toegelicht.

2.1 Variant 1: bushalte en parkeerplaatsen aan de Stadshagen-zijde

In de uitwerking van variant 1 is de bushalte als haltekom aan de Havezathenallee ontworpen. Via de Belvédèrelaan kan middels de ei-vonde worden gekeerd om te halteren aan de Havezathenallee (nabij het station). Vanuit hier kan de dienstregeling worden vervolgd richting de Belvédèrelaan.
De parkeerplaatsen (ongeveer 26 parkeerplaatsen, inclusief invaliden en K&R plekken) in deze variant bevinden zich langs het spoor in het verlengde van de treinhalte. Deze parkeerplaatsen kunnen worden gebruikt door bezoekers van de treinhalte en voor kort parkeren in het geval van bestemmingsverkeer (bijvoorbeeld voor de scholen).

2.2 Variant 2: bushalte en parkeerplaatsen aan de Tippe-zijde

In de uitwerking van variant 2 worden de bushalte en de nieuwe parkeerplaatsen gerealiseerd aan de Tippe-zijde. In deze variant wordt vanaf de doorgetrokken Belvédèrelaan een aansluiting en ontsluiting richting de bushalte en parkeerlocatie gerealiseerd. In deze variant is het mogelijk om, naast de bushalte, ongeveer 40 parkeerplaatsen te realiseren. De invaliden en K&R parkeerplekken blijven aan Stadshagen-zijde gesitueerd.

3. Context

Het planologisch kader dat is vastgesteld met het bestemmingsplan Stadshagen I, Belvédèrelaan maakt onder andere de realisatie van de onderdoorgang, de treinhalte en bushalte mogelijk Hiermee is het mogelijk om de Belvédèrelaan te verlengen door een nieuwe tunnel aan te leggen onder de spoorbaan Zwolle-Kampen, om deze vervolgens aan te sluiten op de Hasselterweg. Daarbij is het planologisch mogelijk om het nieuwe treinstation met de daarbij behorende functies (zoals een bushalte) te realiseren.
Voor de verkeersoplossing die binnen dit planologisch kader gerealiseerd kan worden is advies uitgebracht door Veilig Verkeer Nederland. Zij onderschrijven dat de mogelijke verkeersoplossing (aan de Stadshagen-zijde) verkeersveilig is.

Voor de realisatie van de bushalte en parkeerplaatsen aan de Tippe-zijde is een planologische procedure nodig.

De nieuwe bushalte wordt gerealiseerd voor lijn 9 (scholierenlijn Deltion) om de overstap trein-bus goed te faciliteren, om zodoende de druk op het bestaande treinstation Zwolle te verminderen. Het betreft alleen een dienstregeling in de ochtendspits. ’s Middags kunnen gebruikers via de reguliere lijnen naar de stations (Centrum en Stadshagen) terugreizen.

Het parkeren betreft parkeerplaatsen ten behoeven van bestemmingsverkeer (school en reizigers).

4. Beoordeling variant Tippe-zijde

Voor het beoordelen van de twee varianten is een aantal criteria opgesteld. In dit hoofdstuk worden de verschillende criteria beschouwd waarop de variant Tippe-zijde wordt getoetst. Wat van belang is voor de beoordeling van de variant is de intensiteit van het busvervoer. Wanneer de huidige plannen van de provincie als vertrekpunt worden genomen, zal de nieuwe bushalte alleen in de ochtendspits worden bediend. Het betreft hier 4 ritten in totaal (zie ook bijlage 3: reactie provincie).

4.1 Verkeerseffecten

De verkeers- en vervoerskundige effecten vallen uiteen in drie aspecten: doorstroming, verkeersveiligheid en verkeersbewegingen.

Wanneer variant 2 (Tippe-zijde) wordt beschouwd op de verkeerskundige effecten is het positieve effect op de doorstroming, de verkeersveiligheid en het aantal verkeersbewegingen beperkt. Aangezien het slechts een klein aantal busritten betreft en daarmee een klein aantal vervoersbewegingen. Het aandeel busbewegingen betreft ca. 1% van het aantal verkeersbewegingen, vanuit dat perspectief hebben beide varianten weinig invloed op de doorstroming.
In variant 1 (Stadshagen-zijde) bestaat het risico dat de bushalte als K&R plek wordt gebruikt. Om die reden wordt voorgesteld om aan de Havezathenallee ruimte te reserveren voor een K&R plek.
De beleving van het verkeersbeeld, door het verplaatsen van de halte naar de Tippe-zijde, kan positief worden beïnvloed aangezien aan de Stadshagen-zijde geen bus bij het station zal halteren.

4.2 Ruimtelijk effecten

Indien variant 2 (Tippe-zijde) wordt gerealiseerd ontstaat er beperkt extra ruimte. Deze extra ruimte zal als extra (groene) openbare ruimte worden gerealiseerd. De ruimtelijke effecten aan de Tippe-zijde worden in paragraaf 4.4 beschouwd.

4.3 Effecten OV-functies

Wanneer variant 2 (Tippe-zijde) wordt beoordeeld op de effecten voor de OV-functies, is deze nadelig. Met het verplaatsen van de bushalte naar de andere zijde wordt de functionele samenhang tussen de beide OV-functies, en daarmee de gebruikswaarde, negatief beïnvloed. De waarde van OV-functies wordt groter wanneer deze zich in de nabijheid van elkaar bevinden.
Daarnaast geeft variant 2 een nadelig effect op de dienstregeling van het busvervoer. De af te leggen rijafstand naar de bushalte aan Tippe-zijde wordt ongeveer 1 kilometer langer. Dit is nadelig voor de dienstregeling van het busvervoer welke een langere rijtijd zal krijgen.
Tot slot heeft het verplaatsen van de bushalte naar de Tippe-zijde een nadelig effect voor de toekomstige gebruiker van de lijndienst. Met het verplaatsen van de bushalte naar de Tippe-zijde wordt de loopafstand richting de bushalte vergroot (van ongeveer 40 meter naar ongeveer 160 meter). Dit maakt het potentiële gebruik en de overstapmogelijkheid minder aantrekkelijk.

4.4 Effecten ontwikkeling Tippe

De Tippe-zijde zal in de toekomst worden ontwikkeld tot een kwalitatief hoogwaardig gebied met voorzieningen. Welke voorzieningen dit worden is op dit moment nog niet bekend. Vanuit gebiedsstrategie voor de grondexploitatie Stadshagen is geen rekening gehouden met een bushalte en een parkeervoorziening op deze locatie en zal dus ingepast moeten worden in de planvorming.

4.5 Combineren huidige bushalte en nieuwe bushalte

Gecombineerd met het onderzoeken van de voorzieningen aan de Tippe-zijde is onderzocht of de huidige bushalte voor de lijndienst gecombineerd kan worden met de toekomstige bushalte. Dit heeft als voordeel dat de huidige halte verder van de woonomgeving wordt gerealiseerd.
Er is tijdens de ontwerpsessies voor de buitenruimte met de werkgroep ook gesproken over en onderzoek gedaan naar het combineren van de beide haltes. Toen is geconcludeerd dat er door het combineren van deze haltes extra verkeersbewegingen

ontstaan (als gevolg van de reguliere lijndienst). Bij het wegrijden van de reguliere lijndienst zal deze namelijk twee rijbanen moeten kruisen en dan via een opening in de middenberm zijn route vervolgen. Door het aanbrengen van de opening in de middenberm bestaat het risico dat de bushalte aantrekkelijker wordt om als K&R plek te gebruiken. Weggebruikers zullen dan illegaal deze route gebruiken en onverwachte verkeerbewegingen uitvoeren wat ten koste van de verkeersveiligheid kan gaan. Daarnaast is er geen ruimte bij de halte om twee bussen tegelijkertijd te laten halteren.

4.6 Financiële effecten

In variant 2 wordt de bushalte en worden de parkeerplaatsen verplaatst naar de Tippe-zijde. De bouwkosten voor de realisatie van het project nemen in dat geval toe, aangezien er specifieke verkeersontsluiting moet worden gerealiseerd voor de bereikbaarheid van de beide voorzieningen. Wanneer de beide functies aan de Stadshagen-zijde worden gerealiseerd is hiervan geen sprake, aangezien de functies logischerwijs worden ingepast in het bestaande ontwerp en de bestaande infrastructuur. De kosten voor de extra te realiseren (weg)infrastructuur in variant 2 (Tippe-zijde) liggen tussen de €300.000 en €400.000 (inclusief voorbereiding, excl BTW).

De grondexploitatie waarmee de (toekomstige) Tippe wordt gerealiseerd is (minimaal) budgetneutraal. Indien wordt besloten om variant 2 (Tippe-zijde) te realiseren, heeft dit tot gevolg dat er extra kosten moeten worden gemaakt om deze voorzieningen te realiseren. De voor de functies te gebruiken grond (ongeveer 5250 m2) heeft een minimale waarde van bijna €100.000.

Daarnaast worden de ontwikkelmogelijkheden voor de Tippe beperkt. De potentiële opbrengst wordt aan de hand van een fictief voorbeeld weergegeven. Indien er een gebouw met een footprint van 4000 m2 * 4 bouwlagen wordt gerealiseerd, zal het verdienvermogen voor de Tippe met ongeveer €4.000.000afnemen.

De verlenging van de rijtijd in de dienstregeling wordt in variant 2 (Tippe-zijde) langer. De kosten die hiermee gemoeid zijn liggen hoger dan de kosten in variant 1 (Stadshagen-zijde).

5. Conclusie

Het is mogelijk om de bushalte aan de Tippe-zijde te realiseren, gecombineerd met parkeerplaatsen. De bovenstaande paragraven geven inzicht in de consequenties en de effecten van het verplaatsen. Onderstaand wordt een beoordeling van variant 2 (Tippe-zijde) gegeven afgezet tegen variant 1.

Criterium	Beoordeling variant Tippe-zijde
Verkeerseffecten	Voordelig
Ruimtelijke effecten	Neutraal
Effecten OV-functies	Nadelig
Effecten ontwikkeling Tippe	Nadelig
Financiële effecten	Nadelig

Wanneer alle effecten in samenhang met elkaar worden afgewogen, heeft het verplaatsen van de functies naar de Tippe-zijde meer nadelen dan voordelen en wordt geadviseerd om de bushalte (en daarmee concentraties van OV-functies) en parkeervoorzieningen te realiseren aan de Stadshagen-zijde.

STADSHAGEN

Uitwerking Variant Stadshagenzijde

Get.: HGM.H april 2016

STADSHAGEN

Uitwerking Variant Tippezijde

Get.: HGM.H. april 2016

Luttenbergstraat 2
Postbus 10078
8000 GB Zwolle
Telefoon 038 499 88 99
Fax 038 425 48 88
overijssel.nl
postbus@overijssel.nl

Burgemeester en Wethouders
van de gemeente Zwolle
Postbus 10007
8000 GA ZWOLLE

Inlichtingen bij
dhr. B. Edelenbos
telefoon 038 499 82 34
B.Edelenbos@overijssel.nl

KvK 51048329
IBAN NL45RABO0397341121

Onderwerp: Toelichting bushaltes bij station Stadshagen.

Datum
13.05.2016
Kenmerk
2016/0148462
Pagina
1

Uw brief

Uw kenmerk

U heeft ons gevraagd een toelichting te geven over de visie van de provincie over de bushaltes rond station Stadshagen. Dit naar aanleiding van een motie van uw raad waarin u wordt gevraagd te onderzoeken of de realisatie van de nieuwe bushalte aan de Tippe-zijde een mogelijkheid is en welke consequenties dit heeft. Als verantwoordelijke overheid voor het busvervoer geven wij hierbij onze visie en standpunt.

De provincie heeft een voorkeur voor handhaving van de bushalte aan de noordzijde van het station, inclusief de keerlus. Deze locatie biedt de mogelijkheid om een naadloze overstap van de trein (vanuit Kampen) op de bus (naar de Deltion Campus en centrum) te bieden, waarmee station Zwolle wordt ontlast tijdens het drukste moment in de ochtendspits. Dit biedt de provincie de mogelijkheid het vervoer efficiënter in te richten.
Wij verwachten bovendien de komende jaren nog een toename in het aantal reizigersbewegingen per trein en bus door de uitbreiding van de OV-studentenkaart voor minderjarige MBO-ers.

Voor wat betreft de dienstregeling zal het aantal ritten beperkt zijn. In de ochtendspits, alleen op schooldagen, zullen vooralsnog vier ritten gebruik maken van de keerlus. De bus wacht bij de halte in de keerlus op de trein uit Kampen, laat reizigers overstappen, en vertrekt vervolgens. Deze ritten rijden in een halfuursfrequentie aansluitend op de trein en dienen ter ontlasting van de overvolle stadsdienst tussen het station en de Deltion Campus. De halte voor het station heeft daarnaast een functie voor treinvervangend busvervoer.

De reguliere buslijn 1 zal vanaf de Frankhuizerallee de huidige route blijven rijden richting de Havezathenallee, en stoppen bij de bestaande bushalte Rozentunnel aan de Havezathenallee. Reizigers die vanaf de Deltion Campus of Holtenbroek met lijn 1 naar Stadshagen (richting Kampen) reizen, hebben straks de mogelijkheid bij de halte Rozentunnel over te stappen op de trein naar Kampen.

Bijlagen

Datum verzending

provincie Overijssel

De bushalte verplaatsen naar de Tippe-zijde is wat ons betreft een zeer onwenselijke optie. Door de loop van de weg (gelijk een bocht na de tunnel) is een halte nabij het station niet mogelijk. Bij een grote loopafstand tussen station en bushalte is het gevolg dat er geen naadloze trein-busoverstap en vice versa geboden wordt, waardoor het niet lukt om reizigers te verleiden in de ochtendspits bij station Zwolle Stadshagen te laten overstappen op de bus richting Deltion Campus. Ook is deze route langer. Vanuit reizigersperspectief en het optimaal functioneren van de verschillende OV-functies is een bushalte aan de Stadshagen-zijde dan ook de beste optie.

Gedeputeerde Staten van Overijssel,

voorzitter,

secretaris,

Wilt u in uw correspondentie met de provincie Overijssel:
- *één onderwerp per brief hanteren;*
- *het in deze brief opgenomen kenmerk vermelden.*

Korte terugblik Raadsplein debatronde d.d. 16-01-2017

Definitief ontwerp buitenruimte Kamperlijn

In het kader van het project Kamperlijn wordt er in Stadshagen een nieuwe treinhalte gerealiseerd. Een jaar geleden heeft de raad het bestemmingsplan hiervoor vastgesteld. De raad wordt nu voorgesteld in te stemmen met het definitieve ontwerp voor de inrichting van het gebied, waarbij uitgegaan wordt van een clustering van alle functies aan de Stadshagen-zijde. Vlak voor de zomervakantie heeft de aanbesteding van de tunnel en de halte plaatsgevonden. Door de aanbesteding vallen deze kosten voor Zwolle echter hoger uit dan geraamd. Door optimalisaties is het tekort teruggebracht tot ruim 1,7 mln euro.
Voorgesteld wordt dit tekort op het aanbestedingsresultaat te dekken ten laste van de algemene concernreserve.
Alle fracties geven aan blij te zijn met de komst van een treinstation in Stadshagen, hoewel enkelen betreuren dat van de vroegere verdergaande plannen niet zoveel terecht is gekomen. Het college krijgt complimenten voor het oplossen van de ingewikkelde ruimtelijke puzzel, nu in de ogen van het college de functies geclusterd moeten worden aan de noordzijde van de stationshalte. Ook zijn er complimenten voor het overleg met en de inbreng van de buurtbewoners en het onderwijs.
Toch worden er ook vraagtekens gezet bij een aantal punten. Waarom niet nu al rekening houden met uitbreiding van parkeermogelijkheden aan de zuidzijde, zodat meer automobilisten verleid worden om de trein te nemen. Ook met het oog op het verdere regionale gebruik van het nieuwe station zouden er al parkeerplaatsen gereserveerd moeten worden in de Tippe.
Ook zijn er vragen m.b.t. de inrichting van het station en de omgeving, zowel ten aanzien van veiligheid als beleving.
Wat betreft de risico's wordt gevraagd of deze nu echt goed in beeld zijn en of er toch nog overschrijdingen mogelijk zijn in de toekomst. Het feit dat Prorail aan maximalisatie van de risico's doet wordt vreemd gevonden.
Wethouder Van As merkt allereerst op dat Prorail heeft toegezegd dat de nieuwe halte in december dit jaar open gaat, hetgeen een heugelijk feit is. Het ontlast het wegennet en ook het hoofd station (door de nieuwe busverbinding met Deltion). Het college heeft op grond van nader onderzoek en overleg met de provincie om meerdere redenen voorgesteld alles te realiseren aan de noordzijde van het nieuwe station. Wat betreft het autoparkeren is bepaald hoeveel plekken er nodig zijn en daarmee is ook rekening gehouden met de toekomstige ontwikkelingen. In overleg met de school is gekozen voor een aantal plekken voor dubbelgebruik. In totaal komen er 100 plaatsen extra. En dit is wat het college betreft ruim voldoende. Wat het fietsparkeren betreft is zelfs besloten extra plaatsen aan te leggen boven het benodigde aantal. Uiteraard zal het gebruik van zowel de autoparkeerplaatsen als de fietsparkeerplaatsen van het begin af aan gemonitord worden. Mocht over een aantal jaren toch blijken dat er extra ruimte nodig is dan kan bekeken worden of hiervoor in de Tippe mogelijkheden zijn. Voorlopig is de ontwikkeling van de Tippe nog niet in beeld.
Bij de inrichting van de buitenruimte zijn veiligheid en daarmee samenhangend een effectieve verlichting belangrijke aspecten. Dat het station aantrekkelijk moet zijn, zeker voor wachtende passagiers, wordt door de wethouder beaamd, maar dat is in eerste instantie een zaak van Prorail en niet van de gemeente.

De wethouder stelt dat de risico's nu voldoende in beeld zijn, maar een garantie afgeven dat er geen overschrijdingen meer plaats zullen vinden, kan hij natuurlijk niet.
Dat Prorail extra eisen stelt t.a.v. de risicoreserveringen is vreemd, maar zij bepalen. Gaan we daar niet in mee, dan gaan zij niet bouwen. Uiteraard wordt er nauwkeurig toegezien op de kosten en risico's.
De voorzitter concludeert vervolgens dat dit voorstel voldoende is besproken.
Het voorstel kan worden doorgeleid naar de besluitvormingsronde op 13 februari a.s.

Christenunie

M7-1

VVD ZWOLLE D66 Swollwacht GROEN LINKS

MOTIE
P+R mogelijkheid station Stadshagen

De raad van de gemeente Zwolle in vergadering bijeen op 13-feb-2017.
Gehoord hebbende de beraadslagingen d.d. 19/01/2017 m.b.t. definitieve inrichting gebied rondom station Stadshagen

Constaterende dat:

- De raad heeft ingestemd met een voorstadhalte in het Kamperlijntje bij Stadshagen;
- Daarvoor nu keuzes voorliggen met betrekking tot de inrichting van buitenruimte rondom het nieuwe station;
- Zwolle geen gratis parkeer en ride (P+R) terrein meer heeft;
- De voorgestelde variant 1 voor de buitenruimte circa 75 parkeerplaatsen telt;
- De voorgestelde variant 2 aan de zuidzijde plaats biedt voor 40 extra parkeerplaatsen;
- Een vergelijkbare voorstadhalte zoals Amersfoort-Schothorst circa 250 parkeerplaatsen telt;
- De parkeerdruk rondom halen / brengen van op de Schatkamer schoolgaande kinderen nu al erg hoog is waardoor er veel wild parkeren plaatsvindt.

Van mening dat:

- de voorstadshalte Stadshagen een goede ontwikkeling is voor de wijk en de stad;
- het gebruik van de voorstadhalte Stadshagen de verkeersdrukte op de pleinen en bij basisschool de Schatkamer bij het (hoofd)station doet verminderen;
- een hogere aantrekkelijkheid het gebruik zal bevorderen;
- de treinhalte een aantrekkelijke opstapplaats is voor forenzen uit de regio;
- een gratis P+R terrein de aantrekkelijkheid doet bevorderen;
- een gratis P+R terrein autogebruik zo mogelijk doet verminderen ten gunste van treingebruik.

Verzoekt het college:

- Een voorstel uit te werken voor een P&R-terrein aan de zuidzijde van station Stadshagen;
- In dit voorstel de profilering van de treinhalte Stadshagen als een belangrijk verkeersknooppunt voor de regio, met bijbehorende multifunctionele inrichting van dit gebied mee te nemen;
- Dit voorstel zo spoedig mogelijk aan de raad voor te leggen.

Christenunie
Reinier Mulder

En gaat over tot de orde van de dag.

VVD	D66	Swollwacht	GroenLinks
Aly van der Vegte	Claudia van Bruggen	Cemal Yildirim	Michiel van Harten

Unanimem aangenomen 13/2/17

besluit

Zwolle

Jaargang	2017
Kenmerk	21146
Onderwerp	Definitief ontwerp buitenruimte Kamperlijn

De raad van de gemeente Zwolle;

Gelezen het voorstel van burgemeesters en wethouders, d.d. 13-12-2016

besluit:

1 In te stemmen met het definitief ontwerp voor de buitenruimte rondom de nieuwe treinhalte en tunnel in Stadshagen en de geraamde kosten te dekken uit het Kamperlijn-krediet.
2 Kennis te nemen van de uitwerking van de moties uit januari 2016 over verkeersveiligheid en de verkenning van het verplaatsen van de bushalte en parkeerfunctie.
3 In te stemmen met de uitvoering van de geluidsmaatregelen die benodigd zijn en de geraamde kosten à 400.000 euro te dekken uit de post onvoorzien van het Kamperlijn-krediet.
4 Een aanvullend krediet beschikbaar te stellen van 1.735.000 miljoen euro om het tekort op het aanbestedingsresultaat te dekken ten laste van de algemene concernreserve.
5 Een aanvullend krediet van 700.000 uit de algemene concernreserve beschikbaar te stellen om de post onvoorzien binnen het Kamperlijn-krediet op niveau te brengen.
6 Voor de resterende risico's voor de realisatie van Kamperlijn (contract ProRail) het risico op te nemen in de risicoberekening van de algemene concernreserve.
7 In te stemmen met het ophogen van de spoorbrug Blaloweg en het aanvullend krediet hiervoor te dekken via een provinciale bijdrage (350.000 euro) en een bijdrage uit de beheerbegroting (35.000 euro).

Aldus besloten in de openbare vergadering van 13 februari 2017,

de voorzitter,

de griffier,

voorstel

Zwolle

Raadsplein besluitvormend

Datum 13 februari 2017

onderwerp	Right to Challenge
portefeuillehouder	Nelleke Vedelaar
informant	Pleeging, Jaap (2306)
medeopstellers	
afdeling	Maatschappelijke Ontwikkeling
bijlagen	Voorstel: Beslisnota right to challenge Bijlage: Stand van zaken right to challenge Zwolle Bijlage: 2017-02-13 Raadsbesluit Right to challenge

Voorgesteld besluit raad

1. Kennis te nemen van de wijze waarop we in Zwolle vorm willen geven aan het Right to challenge
2 in te stemmen met de uitbreiding van het uitdaagrecht tot de transformatiedoelen sociaal domein
3 in te stemmen met de beoogde aanpak van het lerend ontwikkelen van het right to challenge in Zwolle

voorstel

Zwolle

Beslisnota voor de raad

Datum 16 november 2016

Openbaar

Onderwerp	right to challenge
Versienummer	
Portefeuillehouder	N.Vedelaar
Informant	Jaap Pleeging
Eenheid/Afdeling	Ontwikkeling / OWS
Telefoon	(038) 498 2306
Email	JL.Pleeging@zwolle.nl
Bijlagen	1. stand van zaken right to challenge Zwolle

De raad wordt voorgesteld te besluiten om:

1 Kennis te nemen van de wijze waarop we in Zwolle vorm willen geven aan het Right to challenge

2 in te stemmen met de uitbreiding van het uitdaagrecht tot de transformatiedoelen sociaal domein

3 in te stemmen met de beoogde aanpak van het lerend ontwikkelen van het right to challenge in Zwolle

Datum 16 november 2016

Toelichting op het voorstel

Inleiding
Zwolle heeft een rijke geschiedenis aan burgerinitiatieven die een bijdrage leveren aan de lokale samenleving. Naast een brede vrijwilligersinbreng gaat het om een scala aan activiteiten op allerlei terreinen. Landelijk is een trend zichtbaar waarbij burgers zich steeds vaker organiseren om traditionele overheidsactiviteiten over te nemen en zelf uit te voeren. Een beweging die ook zichtbaar is in Zwolle. Deze ontwikkeling is zowel oorzaak als gevolg van de ontwikkeling richting participatiesamenleving. Oorzaak omdat burgers steeds mondiger worden en de vaardigheden bezitten om zelf betere, goedkopere oplossingen te verzinnen en uit te voeren. Gevolg omdat van de kant van de overheid daarvoor ook steeds meer mogelijkheden worden geboden. Eén van die mogelijkheden is het z.g. Right to Challenge, overgekomen uit Groot Brittannië waar het onderdeel is van een breder pakket aan buurtrechten[1]. Het Right to Challenge geeft burgers de (wettelijke) mogelijkheid taken en de bijbehorende middelen over te nemen. Vooralsnog wettelijk alleen vastgelegd in de Wmo en de Bibliotheekwet. Het verschil tussen een challenge in het kader van het right to challenge en andere burgerinitiatieven, is dat bij die laatste vaak een beroep wordt gedaan op nieuwe middelen voor een nieuwe-, nog niet bestaande- oplossing of activiteit. Bij het right to challenge gaat het om het beter, goedkoper uitvoeren van een bestaande (al aanbestede) activiteit. Met overdracht van de financiële middelen die daar bij horen: de z.g. substitutie. Het aanbod waar de challenge betrekking op heeft, komt dus altijd (deels) in de plaats van door de gemeente gecontracteerd aanbod. Met andere woorden, er kan geen sprake zijn van (volledig) additioneel aanbod.
Wij verwachten dat uitdagingen zich waarschijnlijk eerder zullen richten op een bredere scope dan op de beperkte insteek van de Wmo. Vandaar dan ook onze keuze om het uitdaagrecht toe te passen op het bredere terrein van de transformatiethema's binnen het sociaal domein. De verwachting is dat het uitdaagrecht op afzienbare termijn uitgebreid gaat worden naar andere domeinen. De ervaringen die we opdoen in het sociale domein kunnen daarbij worden ingezet. Wij zien het uitdaagrecht verder als een goed instrument om de transformatiethema's in het sociaal domein in samenspraak met de stad te ontwikkelen. Per thema zal de uitwerking van uitdaagrecht waarschijnlijk anders vorm krijgen (afhankelijk van de mate waarin burgerinitiatieven zich aandienen). Omgekeerd bieden de uitdagingen input voor een goede doorontwikkeling van de transformatiethema's.
In de bijlage bij deze nota beschrijven we de manier waarop we het uitdaagrecht in Zwolle willen uitwerken en toepassen.

Beoogd effect

Zwollenaren weten van het bestaan van de mogelijkheid om de gemeente uit de dagen op de doelen voor de transformatie van het sociaal domein. De gemeentelijke organisatie ontwikkelt (al uitwerkend op basis van de concrete uitdagingen) een aanpak, waarin de lokale oplossingskracht via het uitdaagrecht optimaal bijdraagt aan de realisatie van de transformatie in het sociaal domein.

Argumenten

1.1 Voor de Wmo bestaat het wettelijke uitdaagrecht. Dat recht is lokaal nader uitgewerkt in de verordening Wmo. Een praktische uitwerking van deze voornemens was nog niet beschikbaar.

[1] http://www.lsabewoners.nl/meer-over-buurtrechten/

2.1 Het samen met de lokale gemeenschap vorm geven aan het sociaal domein vormt de kern van de beoogde transformatie. Het uitdaagrecht vormt daarvoor een prima instrument. Wij verwachten dat uitdagingen zich waarschijnlijk ook veel eerder zullen richten op die bredere scope dan op de beperkte insteek van de Wmo. Vandaar dan ook onze keuze om het uitdaagrecht toe te passen op het bredere terrein van de transformatiethema's binnen het sociaal domein.

2.2 Voor burgers geldt het belang van het oplossen van maatschappelijke problemen. Een institutionele beperking tot de Wmo past daar niet bij. De transformatiedoelen voor het sociaal domein sluiten daar beter bij aan.

3.1 De vormgeving van het right to challenge (en eigenlijk van burgerinitiatieven in brede zin) kent nog veel vragen en uitdagingen. Dat wil niet zeggen dat we dan in afwachting van die duidelijkheid niets doen. Wij zien deze ontwikkeling als logische stap in het transformatieproces zoals we dat hebben geformuleerd. Maar dan richten we ons toch vooral op het dichterbij brengen van de doelen die we daarbij primair voor ogen hebben en niet op een volledig uitgewerkte set van regels en voorwaarden. Dat betekent dat we kiezen voor een aanpak van lerend ontwikkelen.

Risico's

- De beoogde substitutie bij een toegekende uitdaging kan botsen op de juridische complicaties van lopende contractuele verplichtingen. Daardoor kan die substitutie leiden tot vertraging van de feitelijke overdracht.

- Er zijn risico's t.a.v. kwaliteit en continuïteit mogelijk. De beoogde aanpak van lerend ontwikkelen kan ook gepaard gaan met mislukkingen. De aanpak zal zo veel mogelijk gericht zijn op het voorkomen van risico's, maar uit te sluiten zijn ze niet. Bij een leertraject hoort fouten maken.

Financiën

- Het uitgangspunt van substitutie van bestaande geldstromen vormt het kenmerkende aspect van het uitdaagrecht. Daarmee is er geen sprake van aanvullende financiering. De toekenning van een uitdaging is gericht op een betere kwaliteit en/of goedkopere aanpak dan de bestaande en vergt dus per saldo geen extra financiële middelen. Zitten er in een uitdaging elementen waar nu geen bestaande inzet voor is, maar die wel de moeite waard zijn, dan zal gezocht worden naar aanvullende middelen. Dit traject valt echter buiten het formele uitdaagrecht. Om frustratie van de voortgang van een toegekende uitdaging te voorkomen willen we in voorkomende gevallen het wel mogelijk maken om (vooruitlopend op de formele substitutie) de financiering te regelen door inzet van innovatiegelden sociaal domein of middelen Initiatiefrijk Zwolle.

Communicatie

- Bij instemming met dit voorstel wordt een communicatiestrategie uitgewerkt waarin helder wordt uitgelegd waarop kan worden uitgedaagd en hoe dat dan kan worden gedaan. Daarbij

wordt ook invulling gegeven aan het besluit om bij de inkoop/subsidie van maatschappelijke ondersteuning minimaal eenmaal per jaar ingezetenen en maatschappelijke initiatieven te informeren over de mogelijkheid tot intekening op en uitvoering van de genoemde taken.

Vervolg

- Met de Participatieraad en de Jongerenraad zal nog gesproken worden over de invulling van inbreng vanuit cliënten-/consumentenkant bij de beoordeling van binnenkomende uitdagingen. Met de Participatieraad is al wel de hoofdlijn voor de Zwolse uitwerking besproken. De raad heeft haar instemming uitgesproken met de voorgestane lijn en heeft aangegeven graag betrokken te worden bij de verdere uitwerking.
- De voorgestelde aanpak zal in de overleg- en inkoop tafels worden besproken met de reguliere contract- en subsidiepartijen. Daarbij wordt gewerkt aan het aan laten sluiten van de huidige werkwijze op het uitdaagrecht.

Openbaarheid

De inhoud van deze nota is openbaar.

Burgemeester en Wethouders van Zwolle,

de heer drs. H.J. Meijer, burgemeester

mevrouw mr. I. Geveke, secretaris

Zwolle

Jaargang	2017
Kenmerk	29327
Onderwerp	Right to Challenge

De raad van de gemeente Zwolle;

Gelezen het voorstel van burgemeesters en wethouders, d.d. 06-12-2016

besluit:

1. Kennis te nemen van de wijze waarop we in Zwolle vorm willen geven aan het Right to challenge

2 in te stemmen met de uitbreiding van het uitdaagrecht tot de transformatiedoelen sociaal domein

3 in te stemmen met de beoogde aanpak van het lerend ontwikkelen van het right to challenge in Zwolle

Aldus besloten in de openbare vergadering van 13 februari 2017,

de voorzitter,

de griffier,

Uitwerking RIGHT TO CHALLENGE in Zwolle
21 november 2016

Inleiding

Zwolle heeft een rijke geschiedenis aan burgerinitiatieven die een bijdrage leveren aan de lokale samenleving. Naast een brede vrijwilligersinbreng gaat het om een scala aan activiteiten op allerlei terreinen. Landelijk is een trend zichtbaar waarbij burgers zich steeds vaker organiseren om traditionele overheidsactiviteiten over te nemen en zelf uit te voeren. Een beweging die ook zichtbaar is in Zwolle. Deze ontwikkeling is zowel oorzaak als gevolg van de ontwikkeling richting participatiesamenleving. Oorzaak omdat burgers steeds mondiger worden en de vaardigheden bezitten om zelf betere, goedkopere oplossingen te verzinnen en uit te voeren. Gevolg omdat van de kant van de overheid daarvoor ook steeds meer mogelijkheden worden geboden. Eén van die mogelijkheden is het z.g. Right to Challenge, overgekomen uit Groot Brittannië waar het onderdeel is van een breder pakket aan buurtrechten[1]. Het Right to Challenge geeft burgers de (wettelijke) mogelijkheid taken en de bijbehorende middelen over te nemen. Vooralsnog wettelijk alleen vastgelegd in de Wmo en de Bibliotheekwet. In deze nota beschrijven we de manier waarop we het uitdaagrecht in Zwolle willen uitwerken en toepassen.

Right to challenge in de Wmo
Sinds kort is landelijk het Right to Challenge van toepassing binnen de Wmo. In bijlage 1 geven we een beschrijving van de landelijke regelgeving en de context waarbinnen die tot stand is gekomen.

Het verschil tussen een challenge in het kader van het right to challenge en andere burgerinitiatieven, is dat bij die laatste vaak een beroep wordt gedaan op nieuwe middelen voor een nieuwe-, nog niet bestaande- oplossing of activiteit. Bij het right to challenge gaat het om het beter, goedkoper uitvoeren van een bestaande (al aanbestede) activiteit. Met overdracht van de financiële middelen die daar bij horen: de z.g. substitutie. Het aanbod waar de challenge betrekking op heeft, komt dus altijd (deels) in de plaats van door de gemeente gecontracteerd aanbod. Met andere woorden, er kan geen sprake zijn van (volledig) additioneel aanbod
In Zwolle is sinds vorig jaar het Right to Challenge opgenomen in de Verordening maatschappelijke ondersteuning 2015 (zie artikel 19, hieronder).

Artikel 19. Right to Challenge

- Het college wijst de ingezetenen op de mogelijkheid initiatieven te ontplooien die het uitvoeren van taken van het college op grond van de wet betreffen, zoals vastgelegd in artikel 2.6.7 van de wet;
- Het college kan nadere regels stellen omtrent de in lid 1 beschreven mogelijkheid om initiatieven te ontplooien.
- Ter uitvoering van lid 1 regelt het college bij de inkoop/subsidie van maatschappelijke ondersteuning dat minimaal eenmaal per jaar ingezetenen en maatschappelijke initiatieven de mogelijkheid tot intekening op en uitvoering van de genoemde taken hebben.

Inmiddels wordt in veel gemeenten gewerkt aan de vormgeving van een grote verscheidenheid aan varianten voor de uitwerking van het Right to Challenge[2]. Daarbij komt ook aan het licht dat dit

[1] http://www.lsabewoners.nl/meer-over-buurtrechten/
[2] http://www.righttochallenge.nl/images/links/PDF/eindrapportage-RtC-VWS-definitief-versie2-0.pdf

onderwerp nog omgeven is door onzekerheden en verschillende invalshoeken. Wij kiezen dan ook voor een traject van lerend ontwikkelen met alle betrokken stakeholders. We zullen de manier waarop we dit willen doen nog toelichten.

Waarom right to challenge?

In de zoektocht naar de juiste interpretatie en uitwerking is het goed om aan te geven waarom wij deze ontwikkeling positief waarderen. We willen ruimte geven aan de creativiteit, deskundigheid en het enthousiasme van burgers om zo:

- Meer verantwoordelijkheid en sturingsmacht bij bewoners te leggen;
- In de uitvoering van publieke taken meer maatschappelijke waarde en draagvlak onder bewoners te bereiken;
- Door meer eigenaarschap en minder regels de sociale cohesie en betrokkenheid van bewoners te vergroten;
- Een verschuiving van zwaardere naar lichtere zorg op gang te brengen, met nieuwe combinaties tussen formele en informele hulp;
- Zorgaanbieders te stimuleren om anders te gaan denken en meer vanuit bewoners en met niet-professionele instanties te werken.

Voor ons staan deze doelen voorop in de zoektocht naar de vorm voor een Zwolse uitwerking.
Dat sluit ook aan bij de transformatie-uitdagingen in het sociaal domein. Een betekenisvolle transformatie komt alleen tot stand door een onderling partnerschap van inwoners/gebruikers van zorg en ondersteuning, ketenpartners, kennisinstituten en de gemeente. Daar op inzetten en deze samenwerking langdurig volhouden is de uitdaging in de komende jaren. Het uitdaagrecht past in dit voornemen. Vandaar dat wij deze mogelijkheid dus niet willen beperken tot de Wmo, maar toe willen passen op de transformatiethema's binnen het sociaal domein.

Voor welke vragen komen we te staan?

Wie aan de slag wil met (burger)initiatieven merkt al snel dat dit vragen oproept. Die staan namelijk vaak op gespannen voet met de traditionele wetgeving en manier van werken die in de praktijk als hinderlijk ervaren kan worden. Uit de contacten blijkt dat ook andere gemeenten hiermee worstelen.
Bij de uitwerking van het uitdaagrecht komen de volgende vragen naar voren:

- Hoe breed is het Right to Challenge?
- Wie mogen "challengen"?
- Hoe maken we bekend waarop kan worden uitgedaagd en op welke manier?
- Hoe beoordelen we de initiatieven?
- Wie beoordeelt de initiatieven?
- Welke risico's zijn aan het Right to Challenge verbonden?
- Op welke manier ondersteunen we initiatieven?
- Hoe financieren we initiatieven?

Een aantal van deze vragen zijn nu al te beantwoorden en een aantal zullen beantwoordt moeten worden in het proces van lerend ontwikkelen op basis van concrete uitdagingen.

Hoe breed is het right to challenge?

Formeel beperkt het wettelijke recht op Right to Challenge zich tot de Wmo en de Bibliotheekwet. Een aantal gemeenten hebben dit recht ook opgenomen in hun verordening voor de Jeugdwet en participatiewet, ook al is daar geen wettelijke verplichting toe.
De gemeente Rotterdam schrijft op haar website zelfs dat initiatiefnemers een challenge kunnen indienen voor: *"Alle taken uitgezonderd die exclusief zijn voorbehouden aan de overheid, zoals bijvoorbeeld strafvervolging of het werk van de hulpdiensten"*[3].

---

[3] http://www.rotterdam.nl/righttochallenge

Overigens blijkt hier ook weer de verwarring rond het begrip challenge. In deze invulling kan het dus ook gaan om additionele activiteiten en financiering, naast substitutie van bestaande aanbestede activiteiten, en wordt een inhoudelijk bredere lijn gekozen voor het recht. Veel gemeenten kiezen er dus voor om dit recht ook toe te passen op andere terreinen of zelfs voor alle niet exclusieve overheidstaken. Ter relativering moet dan dus wel worden meegenomen dat daarbij in de meeste gevallen sprake is van additionele activiteiten en aparte geldstromen.
De discussie in Nederland gaat nu toch vooral over de Wmo omdat het formele Right to Challenge hierin wettelijk wordt genoemd. Tegelijkertijd is dat ook een van de lastigste gebieden met zijn ingewikkelde bekostigingssystemen, professionele standaarden, lage tolerantie voor fouten (het gaat veelal om kwetsbare mensen) en een praktijk van grootschalige (soms bovenlokale) aanbesteding. In sommige gevallen gaat het dan ook nog om meerjarige aanbestedingen die niet op korte termijn te flexibiliseren zijn. In veel aanbestedingen zijn daarnaast specifieke kwaliteits- en veiligheidswaarborgen opgenomen en/of worden eisen gesteld aan rechtspositie of opleidingseisen aan in te zetten personeel. Moeten deze eisen ook worden gesteld t.a.v. challenges of burgerinitiatieven? Vanwege alle onzekerheden wordt landelijk gewerkt aan aanvullende regelgeving over de eisen die gesteld worden aan challenges of burgerinitiatieven[4]. We zullen deze ontwikkeling volgen en de uitkomsten verwerken in ons aanbestedingsbeleid.
Dat neemt allemaal niet weg dat wij er van overtuigd zijn dat het uitdaagrecht past binnen de lijn die wie in de transformatie binnen het sociaal domein voorstaan. En wij verwachten dat uitdagingen zich waarschijnlijk ook veel eerder zullen richten op die bredere scope dan op de beperkte insteek van de Wmo. Vandaar dan ook onze keuze om het uitdaagrecht toe te passen op het bredere terrein van de transformatiethema's binnen het sociaal domein.

Waarop kan dan binnen de Wmo worden gechallenged?
We sluiten daarvoor aan bij de formuleringen zoals die zijn gegeven in de nota Transformatie in het sociaal domein. In bijlage 2 vind u een beschrijving van de doelen waarop uitgedaagd kan worden.

Wie mogen "challengen"?
In sommige gemeentes moeten initiatiefnemers geworteld zijn in hun buurt of wijk en beschikken over een rechtsvorm. Ook worden genoemd: voldoende kennis en ervaring hebben, zelf zorgen voor draagvlak en mag het initiatief andere inwoners niet schaden.
In dit kader worden ook lidmaatschap (coöperaties, verenigingen) cofinanciering en crowdfunding genoemd om draagvlak te toetsen en continuïteit te waarborgen.
Opvallend is dat in de wetstekst wordt gesproken over "ingezetenen", en in de toelichting worden genoemd "groepen georganiseerde bewoners, cliënten en/ of professionals".
Voor Zwolle gaan we in ieder geval uit van rechtspersoonlijkheid. Daarbij kan gedacht worden aan de vorming van een vereniging, stichting of coöperatie. Deze vormen kunnen enerzijds bijdragen aan de toetsbaarheid van het draagvlak door bijv. lidmaatschap, maar deze voorwaarde is vooral bedoeld om de overdracht van middelen en het aangaan van contractuele samenwerking mogelijk te maken.
De praktijk zal uitwijzen of we nog scherper moeten formuleren wie gebruik kan maken van het uitdaagrecht.

Hoe maken we challengen mogelijk?
In de lokale WMO-verordening is opgenomen dat bij de inkoop/subsidie van maatschappelijke ondersteuning ingezetenen en maatschappelijke initiatieven minimaal eenmaal per jaar de mogelijkheid hebben tot intekening op en uitvoering van de in de verordening genoemde taken. Met onze keuze om het uitdaagrecht niet te beperken tot de Wmo maar te verbreden tot de transformatiedoelen in het sociaal domein zullen wij dit voornemen ook toepassen voor die doelen.
Door een uitgebreide communicatie zullen we de lokale gemeenschap wijzen op de mogelijkheid zelf

---

http://www.platform31.nl/wat-we-doen/experimenten/ruim-op-de-regels

te komen met oplossingen die goedkoper en/of beter zijn dan die de gemeente nu via contractering of subsidiering realiseert. Daarbij zal aan de initiatiefnemers ook duidelijk worden gemaakt dat er (ondanks de wil en de bereidheid om van het uitdaagrecht een succes te maken) ook nog veel praktische zaken zijn die geregeld moeten worden. Zo zijn er nog lopende overeenkomsten waar de mogelijkheid van substitutie niet in is vastgelegd. In overleg met alle betrokkenen moet dan gezocht worden naar de manier waarop de uitdaging dan toch een kans krijgt. Voor Zwolle willen we dan ook de mogelijkheid voor het doen van een uitdaging zo breed mogelijk maken, maar zullen we per geval moeten kijken hoe de substitutie kan worden uitgewerkt. Door een publiciteitscampagne zullen we de mogelijkheid van uitdaging, de te bereiken doelen en het afwegingsproces vooraf zo duidelijk mogelijk beschrijven. In de communicatie zal in ieder geval (op voor iedereen begrijpelijke wijze) duidelijk gemaakt moeten worden dat we wél een termijn kunnen geven voor het al of niet honoreren van de uitdaging, maar dat de feitelijke substitutiedatum af zal hangen van de specifieke gegevens per uitgedaagde overeenkomst. Voor de subsidies gelden nog andere condities. Complicatie in dit geval is dat subsidies die meerjarig zijn toegekend alleen gestopt kunnen worden met een opzegtermijn die de gesubsidieerde een redelijke termijn geeft om de gevolgen voor zijn bedrijfsvoering op te vangen. De praktijk zal moeten uitwijzen of dit tot problemen gaat leiden.
Om initiatiefnemers niet te frustreren in de voortgang willen we het mogelijk maken dat in voorkomende gevallen eventueel gebruik gemaakt kan worden van mogelijke inzet van innovatiebudgetten sociaal domein of middelen i.h.k.v. Initiatiefrijk Zwolle als overbrugging naar substitutie.

<u>Wat zijn de risico's en vraagpunten?</u>
We hebben geen ervaring met deze manier van werken. Experimenteren met Right to Challenge kan dan ook risico's met zich mee brengen. Bijvoorbeeld waar het gaat om de aansprakelijkheid en in welke mate de kwaliteit en de continuïteit van de voorziening/ondersteuning gegarandeerd kan worden. En veel is nog onduidelijk. Landelijk zien we een grote verscheidenheid aan voorwaarden die deze risico's en onduidelijkheden proberen in te perken.
Voorwaarden die aan initiatieven worden gesteld zijn onder andere:

- De initiatiefnemers dagen een huidige lokale voorziening of gemeentelijke taak uit;
- Indien het initiatief niet direct substitutie biedt, dienen de initiatiefnemers wel aan te geven welke taak die de gemeente nu inkoopt op termijn kan vervallen.
- Op basis van de kennis en ervaring van de betrokken initiatiefnemers is aannemelijk dat zij de prestatie kunnen leveren;
- Het initiatief wordt gedragen door de wijk of buurt, de initiatiefnemers zorgen voor het draagvlak en kunnen dit ook aantonen;
- Het initiatief schaadt geen andere bewoners;
- Het initiatief heeft een maatschappelijke meerwaarde;
- De initiatiefnemers gaan in overleg met de organisatie die de gechallengde werkzaamheden nu uitvoeren over mogelijke samenwerking
- Het initiatief moet passen binnen de wettelijke kaders van de gemeente (wat betreft veiligheid bijvoorbeeld);
- De initiatiefnemers beschikken over een rechtsvorm
- De kosten voor de uitvoering zijn niet hoger dan de huidige kosten. Waarbij natuurlijk altijd de kans bestaat dat de maatschappelijke meerwaarde hoger is , maar de kosten ook. In dat geval zal er naast de substitutie ook gezocht moeten worden naar aanvullende financiering.

We zijn ons bewust van de kans dat we ook in de praktijk in Zwolle geconfronteerd kunnen worden met situaties waar deze voorwaarden op anticiperen. Het uitgangspunt dat we meer eigenaarschap en minder regels willen kan botsten met de behoefte om risico's vooraf door regelgeving uit te sluiten. Terwijl we aan de andere kant uiteraard geen maatschappelijke schade willen laten ontstaan en op een verantwoorde manier (schaarse) maatschappelijke middelen willen inzetten. We willen

toch starten met zo min mogelijk (formele) voorwaarden vooraf. Op basis van de opgedane ervaring zullen we die voorwaarden eventueel aanpassen.

Hoe kan een uitdaging worden ingediend?
De initiatiefnemer neemt contact op met de gemeente over haar/zijn initiatief. Dit kan via elke medewerker, raads- of collegelid van de gemeente. Iedereen is als het ware 'voordeur' voor een initiatief. Voor het doorgeleiden van het initiatief wordt een ‘gids’ aangewezen binnen de gemeentelijke organisatie. Daar komen alle uitdagingen binnen die gericht zijn op een Wmo-activiteit. De gids heeft als belangrijkste taken: uitvoeren van een vraaganalyse als een initiatief binnenkomt. De vraaganalyse door de gids geeft antwoord op vragen als**:** wat is het initiatief (wat wil de initiatiefnemer realiseren) en wat is zijn/haar vraag aan de gemeente en geeft de aanvraag voldoende informatie om te kunnen beoordelen of de gemeente hier iets mee wil of kan. Omdat veel binnenkomende uitdagingen waarschijnlijk meerdere terreinen zullen omvatten én lang niet altijd zuiver gericht zijn op substitutie van bestaande Wmo-oplossingen zal dit in goede afstemming met Initiatiefrijk Zwolle moeten gebeuren. Verder heeft de gids als taken het opstellen van de agenda van het procesteam dat de uitdaging verder behandeld (zie bijlage), bewaken van het proces, monitoring en rapportage en verbinding met Initiatiefrijk Zwolle.

Hoe ondersteunen we de initiatiefnemer?
Uit onderzoek is gebleken dat onvoldoende kennis over zaken als het goed opstellen van een business-case of het uitwerken van een verdienmodel fnuikend kan zijn voor startende initiatieven. Zowel in de aanloopfase (uitwerken business case en/of verdienmodel of rechtspersoon, opzet crowdfundings-actie, zoeken sponsors, etc.) als in de uitvoeringsfase. Daarnaast blijkt het nog best wel lastig om de goede ingang en begeleiding te vinden binnen het gemeentelijke apparaat maar ook richting maatschappelijke partners of financiers.
Vanuit de gemeente zullen we naar initiatiefnemers goed duidelijk moeten maken welke informatie nodig is voor een goede beoordeling.
Initiatieven krijgen een ambtelijk contactpersoon die helpt bij het adviseren van de initiatiefnemer over de informatie die de gemeente nodig heeft om tot een goede afweging te komen en het daarvoor leggen van contacten binnen de gemeente. Het initiatief blijft te allen tijde zelf de eigenaar. De ambtenaar ontsluit netwerken binnen de gemeente die mogelijk een bijdrage kunnen leveren aan het initiatief. Via gesprekken, de vinger aan de pols houden en af en toe afstemming binnen de gemeente is de ambtelijke inzet te overzien.
Naast deze ambtelijke ondersteuning wordt ook geholpen door het bemiddelen naar bedrijfsleven of maatschappelijk middenveld voor hulp bij het uitwerken van het initiatief. Zoals bijv, voor het uitwerken van een verdienmodel of het opstellen van een businessplan. Om die vorm van steun te organiseren kunnen initiatiefnemers terecht bij Initiatiefrijk Zwolle.

De waardering van een burgerinitiatief
Het waarderen van een uitdaging op maatschappelijk effect en kosten is nog niet zo eenvoudig. Eigenlijk gaat het hier ook om de waardering van maatschappelijke meerwaarde. De meeste gemeenten grijpen voor de waardering van burgerinitiatieven (dus breed geformuleerd: zowel additioneel als substitutie) terug op het afwegingskader dat in opdracht van het ministerie VWS is opgesteld door het Instituut voor Publieke Waarden[5]. In dit afwegingskader wordt een burgerinitiatief beoordeeld op legitimiteit (wat maakt het verschil), representativiteit (voor wie en van wie is het project) en rendement (waar slaat de winst neer). Eigenlijk biedt dit afwegingskader een basis voor beoordeling vooraf van alle mogelijke burgerinitiatieven: gaan we met dit initiatief in zee?
Maar ook de beoordeling achteraf of de toegezegde prestaties en effecten zijn gerealiseerd hoort daarbij. Voor Zwolle bieden de bestaande indexen (sociaal, veiligheid, leefbaarheid, jongeren),

[5] http://publiekewaarden.nl/wp-content/uploads/2015/12/HWJEMI.pdf

opgesteld o.a. op basis van de Buurt voor buurt-onderzoeken een goede basis om de realisatie van afgesproken maatschappelijke meerwaarde te kunnen beoordelen.

Afbakening

Right to Challenge is een mogelijkheid voor initiatiefnemers om de gemeente uit te dagen en taken over te nemen. Er zijn echter ook initiatieven die zich niet lenen voor Right to Challenge. Een bloemlezing uit de landelijke voorstellen:

- Initiatieven die bijdragen aan de versterking van de sociale basis, maar geen substitutie zijn voor het bestaande aanbod, lenen zich niet voor het RtC.
- Het aanbod waar RtC betrekking op heeft, vervangt altijd (deels) het door de gemeente gecontracteerde aanbod. De gemeente hoeft daardoor de taak niet meer in te kopen bij een professionele aanbieder. Hiermee onderscheidt het RtC zich van andere burgerinitiatieven; die zijn vaak additioneel.
- Het bundelen van PGB's valt niet onder het RtC. Ten behoeve van een optimale eigen regie kunnen cliënten bij een maatwerkvoorziening een persoonsgebonden budget (PGB) aanvragen. Bij bundeling van zorgvragers met een PGB kan men ook collectief vorm geven aan de zorg zoals men die zelf wil. Hoewel dit geen Right to Challenge is in letterlijke zin - bij Right to Challenge blijft gemeente budgethouder, bij PGB is dit de PGB-houder - komt het er qua achterliggende bedoeling dichtbij. Er wordt namelijk zorg ingekocht door de zorgvragers zelf, naar eigen wensen en behoeften, anders dan het aanbod van de gemeente.
- Het RtC is niet voor taken die wettelijk gezien alleen door de gemeente kunnen worden uitgevoerd.

Voor Zwolle sluiten we aan bij deze omschrijvingen. Bij voorstellen die (naast substitutie van bestaande activiteiten) ook waardevolle nog niet bestaande oplossingen omvatten zal worden gekeken of deze via andere kanalen toch kunnen worden gehonoreerd.

Hoe verder in Zwolle?

Uit het voorgaande mag duidelijk zijn dat de vormgeving van het right to challenge (en eigenlijk van burgerinitiatieven in brede zin) nog veel vragen en uitdagingen kent. Dat wil niet zeggen dat we dan in afwachting van die duidelijkheid niets doen. Wij zien deze ontwikkeling als logische stap in het transformatieproces zoals we dat hebben geformuleerd. Maar dan richten we ons toch vooral op het dichterbij brengen van de doelen die we daarbij primair voor ogen hebben en niet op een volledig uitgewerkte set van regels en voorwaarden. Dat betekent dat we kiezen voor het lerend ontwikkelen. Het Right to Challenge laat zich moeilijk vooraf vertalen in kant-en-klare oplossingen. Het gaat vooral om het helpen van de initiatiefnemers met hun wensen en niet om de uitrol van een instrument. De uitwerking moet vorm krijgen in dialoog met elkaar: inwoners, ondernemers, raad en ambtenaren. Dit levert immers voor alle betrokkenen nieuwe inzichten op. Vanaf het begin zullen we veel partijen mee moeten nemen en zullen zij later een rol vervullen in het geheel. Het gaat om het vormgeven van een leerproces.
Het gaat dan ook om knelpunten in ambtelijke procedures zoals de begroting, aankoop- en aanbestedingsbeleid.
Dat vergt binnen onze organisatie een goede werkstructuur om de nieuwe manier van werken te verwerken in aanpak, werkprocessen, instrumenten en verantwoordelijkheden. Daarbij wordt aangesloten op de lopende ontwikkelingslijnen binnen de organisatie. We reflecteren op wat goed gaat en wat minder goed en hoe we daar concrete verbeteringen in kunnen bereiken. We leggen hierbij ook een verbinding naar het programma Initiatiefrijk Zwolle.

Op basis van ervaringen worden de kaders van Right to Challenge verder ontwikkeld. Geen initiatief is hetzelfde en generiek beleid vormgeven vooraf vergt veel inspanning en tijd en draagt het risico van het te veel vooraf dichttimmeren van (veronderstelde) risico's. Waarbij nog veel onduidelijk is hoe e.e.a. zich in landelijke regelgeving gaat ontwikkelen en of alle nu genoemde risico's zich ook

feitelijk zullen voordoen. In ieder geval gaan we in de komende tijd aan de slag met het flexibiliseren van het bestaande inkoop- en subsidiebeleid en het wegnemen van knelpunten in regelgeving en procedures. We zullen dit samen doen met de partijen die nu betrokken zijn bij de bestaande overleg- en inkooptafels.
Naar buiten zal de boodschap wel steeds zijn: wij laten ons graag uitdagen. We gaan dus aan de slag, leren hiervan en maken op basis van onze ervaringen een handelingskader. We willen in een leerproces met initiatiefnemers werken aan een optimale uitwerking en hen daarbij ook faciliteren. Op basis van concrete ervaringen willen we lessen leren en verbeteringen voorstellen. Dit vraagt een helicopterview, kennis en inzicht. Daarbij maken we ook gebruik van ervaringen van andere gemeenten die experimenteren met het RtC. Zo draait Zwolle nu mee in de leerkring die vanuit de VNG rond het RtC is opgezet.[6]
Daarnaast kunnen kennisinstituten en onderwijsinstellingen in Zwolle een rol spelen.
Wij zullen de raad en relevante maatschappelijke partijen informeren en betrekken over de resultaten die zijn geboekt en de leerervaringen die zijn opgedaan.

[6] http://www.righttochallenge.nl/leeratelier

Bijlage 1
Aan de Wmo 2015 is door een amendement van de Tweede Kamer artikel 2.6.7 toegevoegd dat als volgt luidt:

- Bij algemene maatregel van bestuur kunnen voorwaarden worden bepaald waaronder ingezetenen en maatschappelijke initiatieven bij de uitvoering van het beleid kunnen worden betrokken, het uitvoeren van taken van het college op grond van deze wet daaronder begrepen.
- In de in het eerste lid bedoelde algemene maatregel van bestuur wordt bepaald:
  a. welke eisen gelden voor het door ingezetenen en maatschappelijke initiatieven laten uitvoeren van taken van het college;
  b. op welke wijze en aan de hand van welke criteria de effecten worden geëvalueerd.
- Het ontwerp van een krachtens het eerste lid vast te stellen algemene maatregel van bestuur wordt aan beide kamers der Staten-Generaal overgelegd (…)

In de toelichting van het Ministerie van VWS op de Wmo 2015 staat het volgende:
- Een challenge is een aanbod van een groep georganiseerde bewoners, cliënten en/ of professionals op (een deel van) het aanbod dat de gemeente gecontracteerd heeft in het kader van de Wmo.
- Er is altijd sprake van een maatschappelijk initiatief; (zorg)instellingen kunnen geen challenge indienen, maar als georganiseerde bewoners zich bijv. verenigd hebben in een zorgcoöperatie dan is dit wel mogelijk.
- De challenge biedt (veronderstelde) voordelen ten opzichte van het door de gemeente gecontracteerde aanbod. Deze voordelen kunnen betrekking hebben op de prijs (aanbod wordt meer kostenefficiënt uitgevoerd) en/ of de kwaliteit (aanbod leidt bijv. tot hogere klanttevredenheid);
- Het aanbod waar de challenge betrekking op heeft, komt altijd (deels) in de plaats van door de gemeente gecontracteerd aanbod. Met andere woorden, er kan geen sprake zijn van (volledig) additioneel aanbod.

Bij de discussie in de tweede kamer is uiteindelijk besloten (mede door bezwaren vanuit de VNG) de wet niet uit te werken in een AMvB. Dit vanuit de gedachte om gemeenten eerst de kans te geven tot lokaal passende uitwerking.

Bijlage 2

Waarop kan worden gechallenged?
We zien graag uitgagingen op het bereiken van de volgende transformatiedoelen

1. De samenkracht van mensen
   Ons doel is dat iedereen mee doet in Zwolle. Meedoen op eigen kracht, waar nodig met (tijdelijke) ondersteuning. Doel van samenkracht is het handhaven en vergroten van draagkracht van inwoners. De aanwezigheid van fysieke beperkingen, psychische of psychosociale problemen, isolement, armoede en/of laaggeletterdheid kunnen daar voor belemmerend zijn. Door zo vroeg mogelijk laagdrempelige informele ondersteuning te bieden voorkomen we grotere problemen. Voor mensen die te maken hebben met taalachterstand, armoede en schuldenproblematiek, terminaal ziek zijn, psychisch of verstandelijk beperkt zijn, beweging nodig hebben, zoeken naar werk en voortijdig schooluitval zijn vrijwillige maatjes naast professionele inzet heel belangrijk voor de continuïteit, voor aanspraak buiten de kantooruren om en voor begrip. We vinden het belangrijk dat daarbij de inzet van vrijwilligers en mantelzorgers wordt vergroot en ondersteund.

2. Integrale (gezins)aanpak
   Het verbeteren van de hulpverlening aan inwoners/gezinnen door het realiseren van een integrale (gezins)aanpak, ook wel één huishouden, één plan genoemd, is 1 van de hoofddoelen van de transformatie en transitie. Deze aanpak zorgt voor minder ondersteuners over de vloer, minder versnippering en een betere onderlinge afstemming tussen professionals. Dit geeft het huishouden meer tijd om zich te richten op verbeteringen van hun eigen/ gezinssituatie omdat ze minder tijd kwijt zijn aan overleggen met de hulpverlening. Daarnaast ontstaat meer regie door de inwoner zelf en een flexibelere inzet van zorg. Integrale- en maatwerkarrangementen kunnen een goed alternatief zijn voor bestaande dure vormen van zorg en ondersteuning, ook op het gebied van opvoedingsvraagstukken en –problemen en draagt daarmee bij aan het verschuiven van zwaardere naar nieuwe lichtere arrangementen. Dat kan bijvoorbeeld ook door combinaties van huishoudelijke hulp en individuele begeleiding en door nieuwe vormen van thuisondersteuning.

3. Passend wonen met zorg
   Een aantal Zwollenaren heeft hulp en ondersteuning nodig bij het wonen en tijdelijke opvang. We spreken dan over ‘wonen met zorg’. Het kan gaan om inwoners met lichamelijke en/of verstandelijke beperkingen, met psychische of psychosociale problemen, jong of oud, tot inwoners die tijdelijk in een situatie van dakloosheid terecht zijn gekomen. Woonvormen die we daarbij onderscheiden zijn thuis wonen in een aangepaste woning, zelfstandig wonen met begeleiding en beschermd wonen. Daarnaast kennen we maatschappelijke opvang en vrouwenopvang als vangnet voor mensen die tijdelijk in een situatie van dakloosheid terecht komen. Ons doel is dat iedere inwoner die dat nodig heeft passend kan wonen met eventuele zorg en ondersteuning. Dat betekent dat inwoners zo lang mogelijk zo zelfstandig mogelijk wonen. En ook zo snel mogelijk weer zo zelfstandig mogelijk, als zij tijdelijk afhankelijk zijn van een beschermde woonvorm.

4. Samenhang in de toegang (tot Jeugdhulp)
   We willen de samenwerking versterken tussen sociale wijkteams, huisartsen, jeugdgezondheidszorg en onderwijs rondom de toegang tot specialistische jeugdhulp zodanig dat kinderen en ouders een sneller en beter passend antwoord krijgen op hun ondersteuningsvraag. Normaliseren heeft daarbij altijd voorrang op medicaliseren, maar als medicaliseren toch nodig is doen we dat zo snel mogelijk. Dit betekent dat we gezin en jongere in staat stellen zelf oplossingen voor hun vraag te vinden, zo veel mogelijk in

de eigen leefomgeving van een kind.

5. (Arbeids-)participatie en bijstand
   Uitgangspunt is dat zoveel mogelijk mensen bij een reguliere werkgever en in een regulier dienstverband werken. Wanneer dit vanwege een grotere arbeidsbeperking niet mogelijk is, dan blijft beschut werken mogelijk. Wij willen dat het voor werkgevers in onze regio niet meer hoeft uit te maken wat je afstand tot de arbeidsmarkt was of wat je loonwaarde is, maar dat zij gezamenlijk en met ondersteuning van elkaar en de gemeente inclusief werkgeverschap tonen. Werkgevers worden hierbij ondersteunt door bijvoorbeeld loonkostensubsidies te verstrekken en/of begeleiding/coaching te bieden. Ook werknemers helpen we door hen te begeleiden wanneer dat ook echt nodig is. Wanneer de afstand tot de arbeidsmarkt te groot is, dan wordt geprobeerd in de buurt van de inwoner toch maatschappelijk actief te blijven.

Bijlage 3

Wat gebeurt er met een ingediende uitdaging?

Voor Zwolle gaan we voor de volgende aanpak. Op basis van de vraaganalyse door de gids wordt beoordeeld of een initiatief naar een a. **regulier proces** gaat, of wordt voorgelegd aan een b. **procesteam.**

Ad a

Reguliere processen zijn oplossingen voor vragen van initiatiefnemers die in de huidige gemeentelijke structuur aanwezig zijn, zoals bestaande subsidiemogelijkheden. Of ze worden doorverwezen naar Initiatiefrijk Zwolle. Het initiatief wordt dan verder afgehandeld binnen dit reguliere proces.

Ad b

Wanneer een initiatief een uitdaging is van een bestaande activiteit binnen de transformatiedoelen, dan wordt het initiatief besproken in een te vormen (klein) procesteam.

Het procesteam heeft als taak de uitdaging op de 'wenselijkheid' te beoordelen en om een advies uit te brengen aan de verantwoordelijk portefeuillehouder. De initiatiefnemer kan zijn initiatief presenteren in het bijzijn van het procesteam.

Het procesteam kent de volgende leden

- als voorzitter van het beoordelingsteamteam: hoofd afdeling MO.
- de gids
- communicatiemedewerker sociaal domein,
- vertegenwoordiger sociale wijkteams. B.v.k. uit het gebied waar het uitdaging op gericht is,
- beleidsadviseur Wmo
- beleidsadviseur, als er een voor hun domein relevant initiatief op de agenda staat
- wijkmanager van gebied waar het initiatief speelt
- financieel adviseur
- vertegenwoordiger namens cliënten/ consumenten.

Bepaald wordt welke beleidsadviseur (evt. in samenwerking met een beleidsadviseur van andere afdelingen) verantwoordelijk is voor de uitwerking van een advies over het initiatief. De verantwoordelijke adviseur heeft 8 weken de tijd om een advies (inhoudelijk en over de besluitvormingsprocedure) op te stellen. Hierbij staat het snel een uitspraak doen over 'wenselijkheid' centraal. Hulpmiddelen hierbij zijn de waarderings-driehoek om publieke waarde (van het Instituut voor Publieke Waarden) te bepalen, morele oordeelsvorming en beleid. Publieke waarden zijn maatschappelijke waarden waarvan de behartiging voor de samenleving als geheel wenselijk is en waarvan de overheid zich de behartiging van aantrekt op grond van de overtuiging dat het anders niet goed tot zijn recht komt. In dit afwegingskader wordt een burgerinitiatief beoordeeld op legitimiteit (wat maakt het verschil), representativiteit (voor wie en van wie is het project) en rendement (waar slaat de winst neer). Eigenlijk biedt dit afwegingskader een basis voor beoordeling vooraf van alle mogelijke burgerinitiatieven: gaan we met dit initiatief in zee? De afweging van het initiatief is de collectieve verantwoordelijkheid van het procesteam.

Ook moet er gewaakt worden voor oneerlijke concurrentie of verdringing van reguliere arbeidsplaatsen..

Het advies geeft ook aan waarop en binnen welke kaders de uitwerking in moet gaan.

Nadat het advies over de 'wenselijkheid' is opgesteld besluit het procesteam of het vervolgens wordt voorgelegd aan de verantwoordelijk portefeuillehouder.

Als de portefeuillehouder besluit dat het voorstel 'wenselijk' is wordt er een ambtenaar aan het initiatief gekoppeld die mee kijkt, mee denkt, informeert over gemeentelijke kaders of waar nodig de rek en ruimte in regels zoekt om een initiatief verder te laten ontwikkelen. Ook wordt in deze fase helder wat de gemeente vraagt aan bijvoorbeeld kwaliteit en continuïteit van het voorstel. De intensiteit van de ambtelijke ondersteuning is afhankelijk van de behoefte van de initiatiefnemer zelf.

Waarbij die ondersteuning zich moet beperken tot advisering over de gemeentelijke aspecten en het doorverwijzen naar externe adviseurs, kennisinstituten, etc.. We moeten ervoor waken dat het eigenaarschap van het initiatief niet verschuift. Met de initiatiefnemers wordt een termijn afgesproken voor de uitwerking.
Een andere aanpak die we mogelijk willen maken is om in overleg met de initiatiefnemers de afspraak te maken dat zij voor een afgesproken periode de kans krijgen om proef te draaien met het leveren van (een deel van) de door hen in de uitdaging geformuleerde prestatie. Op basis van de evaluatie over de in de proefperiode afgesproken resultaten wordt dan besloten of er een positief advies komt voor om de dienst of taak over te dragen aan de initiatiefnemers. De financiering komt dan voor die proeftijd uit innovatiebudgetten sociaal domein of Initiatiefrijk Zwolle en loopt vooruit op een eventuele financiering op basis van substitutie van lopende activiteiten.
Het definitieve voorstel wordt in het procesteam behandeld. Zij brengen wederom een advies uit aan het college dat vervolgens het besluit neemt om de dienst of taak al of niet over te dragen aan de initiatiefnemers.

besluit

Zwolle

Jaargang	2017
Kenmerk	29327
Onderwerp	Right to Challenge

De raad van de gemeente Zwolle;

Gelezen het voorstel van burgemeesters en wethouders, d.d. 06-12-2016

besluit:

1. Kennis te nemen van de wijze waarop we in Zwolle vorm willen geven aan het Right to challenge

2 in te stemmen met de uitbreiding van het uitdaagrecht tot de transformatiedoelen sociaal domein

3 in te stemmen met de beoogde aanpak van het lerend ontwikkelen van het right to challenge in Zwolle

Aldus besloten in de openbare vergadering van 13 februari 2017,

de voorzitter,

de griffier,

voorstel

Zwolle

Raadsplein besluitvormend

Datum 13 februari 2017

onderwerp	Eerste wijzigingsverordening Leges 2017
portefeuillehouder	Jan Brink
informant	Boer - Beulakker, Mirjam (2836)
medeopstellers	
afdeling	Juridische zaken
bijlagen	Voorstel: Beslisnota Eerste wijzigingsverordening Leges 2017 Bijlage: Eerste wijzigingsverordening leges 2017 Bijlage: 2017-02-13 Raadsbesluit Eerste wijzigingsverordening Leges 2017

Voorgesteld besluit raad

1. de Eerste wijzigingsverordening Leges 2017 vast te stellen;
2. in te stemmen met de wijziging leges eigen verklaring;
3. in te stemmen met de wijziging leges burgerlijke stand.

voorstel

Zwolle

Beslisnota voor de raad

Datum 10 januari 2017

Openbaar

Onderwerp	Eerste wijzigingsverordening Leges 2017
Versienummer	

Portefeuillehouder	J.E. Brink
Informant	Mirjam Boer - Beulakker
Afdeling	Juridische Zaken & Veiligheid / AFJJ
Telefoon	(038) 498 2836
Email	M.Boer@zwolle.nl

Bijlagen 1. Eerste wijzigingsverordening Leges 2017

De raad wordt voorgesteld te besluiten om:

1 de Eerste wijzigingsverordening Leges 2017 vast te stellen;
2 in te stemmen met de wijziging leges eigen verklaring;
3 in te stemmen met de wijziging leges burgerlijke stand.

Datum 10 januari 2017

Toelichting op het voorstel

Inleiding
In december 2016 heeft u de Verordening Leges 2017 vastgesteld. Er worden een aantal wijzigingen voorgesteld.

Argumenten

1. Belastingtarieven zijn pas geldig als deze bij verordening worden vastgesteld. In december 2016 zijn de tarieven vastgesteld. Na de aanlevering van belastingverordeningen in december 2016 is gebleken dat er wijzigingen nodig zijn. Om deze wijzigingen ook voor de burger te laten gelden, moeten deze bij verordening worden vastgesteld.
2. Het landelijk tarief van het Centraal Bureau Rijvaardigheidsbewijzen (CBR) voor eigen verklaringen voor de aanvraag van een rijbewijs is aangepast. Het tarief voor eigen verklaringen bestaat uit een CBR-tarief en een gemeentelijk deel. Het CBR-tarief wordt landelijk vastgesteld en is voor 2017 bepaald op € 33,80 (dit was € 32,80). Het gemeentelijk deel blijft € 1,95.
3. Bij de leges burgerlijke stand worden een paar tekstuele wijzigingen voorgesteld met betrekking tot de tijden. Het Reglement burgerlijke stand regelt de tijden voor het sluiten van een huwelijk / het sluiten of omzetten van een geregistreerd partnerschap. In de Verordening Leges 2017 staan een paar tijden die niet in overeenstemming zijn met de tijden genoemd in het Reglement burgerlijke stand. Deze fout wordt nu gecorrigeerd.

Burgemeester en Wethouders van Zwolle,

de heer drs. H.J. Meijer, burgemeester

mevrouw mr. I. Geveke, secretaris

besluit

Zwolle

Jaargang	2017
Kenmerk	31812
Onderwerp	Eerste wijzigingsverordening Leges 2017

De raad van de gemeente Zwolle;

Gelezen het voorstel van burgemeesters en wethouders, d.d. 17-01-2017

besluit:

1. de Eerste wijzigingsverordening Leges 2017 vast te stellen;
2. in te stemmen met de wijziging leges eigen verklaring;
3. in te stemmen met de wijziging leges burgerlijke stand.

Aldus besloten in de openbare vergadering van 13 februari 2017,

de voorzitter,

de griffier,

verordening nummer: 3.1
vastgesteld: xx januari 2017
datum bekendmaking: xx januari 2017
datum inwerkingtreding: 1 januari 2017

de raad van de gemeente Zwolle;

gezien het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van xx-1-2017;

gelet op artikel 229, eerste lid, aanhef en onderdeel b, van de Gemeentewet;

besluit:

vast te stellen de:

Eerste verordening tot wijziging van de Legesverordening 2017

Artikel I
In hoofdstuk 1 van titel 1 van de tarieventabel behorende bij de Legesverordening 2017 worden de volgende artikelen als volgt gewijzigd.

1.1.1.1	- maandag tot en met vrijdag: van 9.30 uur – 16.30 uur;	€ 380,00
1.1.1.2	- zaterdag: van 10.30 uur – 15.30 uur;	€ 726,00

Artikel II
In hoofdstuk 3 van titel 1 van de tarieventabel behorende bij de Legesverordening 2017 wordt het volgende artikel als volgt gewijzigd.

1.3.1.3	- voor het verstrekken van een aanvraagformulier ter verkrijging van een verklaring van geschiktheid	€ 35,75

Artikel III

Inwerkingtreding

1. Deze verordening treedt in werking met ingang van de eerste dag na die van de bekendmaking.
2. De datum van ingang van heffing is 01-02-2017.
3. De verordening kan aangehaald worden als “Eerste wijzigingsverordening Leges 2017”.

Aldus besloten in de openbare vergadering van xx-xx-2017.

De voorzitter,

De griffier,

besluit

Zwolle

Jaargang	2017
Kenmerk	31812
Onderwerp	Eerste wijzigingsverordening Leges 2017

De raad van de gemeente Zwolle;

Gelezen het voorstel van burgemeesters en wethouders, d.d. 17-01-2017

besluit:

1. de Eerste wijzigingsverordening Leges 2017 vast te stellen;
2. in te stemmen met de wijziging leges eigen verklaring;
3. in te stemmen met de wijziging leges burgerlijke stand.

Aldus besloten in de openbare vergadering van 13 februari 2017,

de voorzitter,

de griffier,

voorstel

Zwolle

Raadsplein besluitvormend

Datum 13 februari 2017

onderwerp	Vaststellen bestemmingsplan Foodcourt Vrolijkheid
portefeuillehouder	Ed Anker
informant	Koppert, Jan Pieter
medeopstellers	
afdeling	Ruimtelijke planvorming
bijlagen	Voorstel: Beslisnota Vaststelling bestemmingsplan Foodcourt De Vrolijkheid Bijlage: 1. Raadsbesluit vaststelling Foodcourt De Vrolijkheid Bijlage: 2. Nota van zienswijzen Foodcourt De Vrolijkheid Bijlage: 3. Wijzigingsnota Foodcourt De Vrolijkheid Bijlage: 4. Zienswijze 1 omwonenden Haarbeek, Hofbeek, Eerbeek Bijlage: 4. zienswijze 2 Foodcourt Mensink_omw Glanerbeek Bijlage: 4. zienswijze 3 McDonalds Zwolle-Noord Bijlage: 5 en 6. Vast te stellen bestemmingsplan Foodcourt Vrolijkheid (incl. verbeelding) Bijlage: 7. Geluidsonderzoek wegverkeerslawaai Foodcourt de Vrolijkheid_nov16 Bijlage: 7. Rapportage luchtkwaliteit Foodcourt de Vrolijkheid_nov16 Bijlage: 7. Verkeersanalyse + genaratie_nov16 Bijlage: 8. Gespreksverslag over zienswijzen Foodcourt de Vrolijkheid Karssen en Mensink Bijlage: 8. Gespreksverslag over zienswsijzen Foodcourt de Vrolijkheid Feenstra Bijlage: Informatienota Foodcourt De Vrolijkheid Bijlage: Ingekomen brief namens cafetaria's- verzoek tegen plannen van komst Foodcourt stemmen Bijlage: Mail Alexander Rabel - Plannen m.b.t. fast-food “voorzieningen Bijlage: Inspraaktekst en notitie dhr Karssen - Foodcourt Bijlage: Inspraaktekst dhr Mensink - Betoog water en bodem Foodcourt Bijlage: Inspraaktekst dhr Feenstra - Wijziging bestemmingsplan 'de vrolijkheid' Bijlage: Korte terugblik debatronde 23-01-2017- Vaststellen bestemmingsplan Foodcourt Vrolijkheid Bijlage: Inspraaktekst dhr Napel - Foodcourt Bijlage: Email dhr. Visscher- laat u niet de les lezen over een Foodcourt

Bijlage: Email dhr. Visscher- Laat u niet de les lezen over een Foodcourt - naschrift en zienswijze Rijkswaterstaat -
Bijlage: bijlage Rijkswaterstaat Oost-Nederland- vooroverleg bestemmingsplan Foodcourt
Bijlage: Afschrift brief aan college- foodcourt informatie aan de gemeenteraad over Horecavisie
Bijlage: MC Donalds, dhr. Feenstra- Bestemmingsplan Foodcourt 'De Vrolijkheid'
Bijlage: 2017-02-13 M10-1 Mastenbeleid nu evalueren
Bijlage: 2017-02-13 M10-2 Verkeersveilig Foodcourt
Bijlage: 2017-02-13 M10-4 Extra groen in Aalanden Oost
Bijlage: 2017-02-13 M10-5 Met de fiets naar het Foodcourt
Bijlage: 2017-02-13 Raadsbesluit Vaststellen bestemmingsplan Foodcourt Vrolijkheid

Voorgesteld besluit raad

1 in te stemmen met beantwoording van de zienswijzen omtrent het bestemmingsplan ‘Foodcourt De Vrolijkheid' zoals omschreven in de nota van zienswijzen ‘Foodcourt De Vrolijkheid’;
2 het bestemmingsplan ‘Foodcourt De Vrolijkheid’ gewijzigd vast te stellen met de wijzigingen, zoals omschreven in de wijzigingsnota ‘Foodcourt De Vrolijkheid’;
3 het bestemmingsplan ‘Foodcourt De Vrolijkheid' vast te stellen in elektronische vorm, als vervat in het GML-bestand NL.IMRO.0193.BP13009-0004 met de bijbehorende regels en de bijbehorende ondergrond, als vervat in het DGN-bestand NL.IMRO.0193.BP13009-0004 en de verbeelding van dit bestemmingsplan tevens vast te stellen in papieren vorm;
4 uiterlijk binnen zes weken na dit besluit de vaststelling te publiceren in Staatscourant en Gemeenteblad danwel eerder dan zes weken als de reactie van de provincie daartoe aanleiding geeft;
5 geen exploitatieplan voor het bestemmingsplan vast te stellen.

voorstel

Zwolle

Beslisnota voor de raad

Datum 12 december 2016

Onderwerp	Vaststelling bestemmingsplan Foodcourt De Vrolijkheid
Versienummer	1

Portefeuillehouder	Ed Anker
Informant	Jan Pieter Koppert / Auke Sipma
Eenheid/Afdeling	ECR / PULV
Telefoon	(038) 498 2097 / 2439
Email	J.Koppert@zwolle.nl, a.spima@zwolle.nl

Bijlagen
1. Raadsbesluit vaststelling Foodcourt De Vrolijkheid
2. Nota van zienswijzen Foodcourt De Vrolijkheid
3. Wijzigingsnota Foodcourt De Vrolijkheid
4. Zienswijzen 1 t/m 3
5. Vast te stellen bestemmingsplan Foodcourt Vrolijkheid (incl. verbeelding)
6. Bijlagen bij het bestemmingsplan (juni 2016)
7. Bijlagen (geluid, verkeer, luchtkwaliteit) bij het bestemmingsplan (november 2016)
8. Gespreksverslagen gevoerde overleggen

De raad wordt voorgesteld te besluiten om:

1 in te stemmen met beantwoording van de zienswijzen omtrent het bestemmingsplan ‘Foodcourt De Vrolijkheid' zoals omschreven in de nota van zienswijzen ‘Foodcourt De Vrolijkheid’;

2 het bestemmingsplan ‘Foodcourt De Vrolijkheid’ gewijzigd vast te stellen met de wijzigingen, zoals omschreven in de wijzigingsnota ‘Foodcourt De Vrolijkheid’;

3 het bestemmingsplan ‘Foodcourt De Vrolijkheid' vast te stellen in elektronische vorm, als vervat in het GML-bestand NL.IMRO.0193.BP13009-0004 met de bijbehorende regels en de bijbehorende ondergrond, als vervat in het DGN-bestand NL.IMRO.0193.BP13009-0004 en de verbeelding van dit bestemmingsplan tevens vast te stellen in papieren vorm;

4 uiterlijk binnen zes weken na dit besluit de vaststelling te publiceren in Staatscourant en Gemeenteblad danwel eerder dan zes weken als de reactie van de provincie daartoe aanleiding geeft;

5 geen exploitatieplan voor het bestemmingsplan vast te stellen.

Datum 12 december 2016

Toelichting op het voorstel

Inleiding
Op de locatie aan de Oude Meppelerweg 1-3 is een initiatief gestart voor herontwikkeling van horecagelegenheid "De Vrolijkheid" tot een foodcourt met diverse horecagelegenheden. Op het terrein wordt een attentiemast met een hoogte van 40 meter gerealiseerd. Ten behoeve van deze ontwikkeling dient het bestemmingsplan aangepast te worden. Het ontwerpbestemmingsplan heeft ter inzage gelegen waarbij door twee verschillende bewonersgroepen en de franchisenemer van McDonalds Zwolle-noord zienswijzen zijn ingediend (in totaal 3 zienswijzen). Gelijktijdig is middels de coördinatieregeling uit de Wet ruimtelijke ordening de procedure voor het verlenen van een omgevingsvergunning gestart. De vergunning is inmiddels verleend. Het college is hierin bevoegd gezag. De vergunning treedt pas in werking nadat deze gelijktijdig met het door uw raad vastgestelde bestemmingsplan wordt gepubliceerd. Tegen de omgevingsvergunning zijn gelijkluidende zienswijzen ingediend door twee van de drie reclamanten. Het college is ten aanzien van het besluit omtrent de omgevingsvergunning een vergelijkbare beantwoording voorgesteld.

Op 6 juni jl. is dit bestemmingsplan geagendeerd geweest voor vaststelling door uw raad. Naar aanleiding van inspreekreacties is het voorstel niet rijp voor besluitvorming bevonden en van de agenda afgevoerd. Er zijn extra onderzoeken gedaan en er is overlegd geweest met alle betrokkenen. U bent hierover onlangs geïnformeerd middels een informatienota. Dit heeft geleid tot aanpassing van dit voorstel en de nota van zienswijzen. Het bestemmingsplan (regels en plankaart) zelf is niet gewijzigd. In de toelichting zijn de aangepaste onderzoeken verwerkt en als nieuwe bijlagen bijgevoegd bij het vast te stellen bestemmingsplan.

Beoogd effect
Het doel van dit bestemmingsplan is het mogelijk maken van een nieuwbouwplan voor het Foodcourt De Vrolijkheid.

Argumenten
1. Er zijn zienswijzen ingediend, waarop in de nota van zienswijzen een reactie is weergegeven, waarbij zoveel mogelijk aansluiting is gezocht bij bestaand beleid.
Tegen het bestemmingsplan zijn drie zienswijzen ingediend door twee verschillende bewonersgroepen en de franchisenemer van McDonalds Zwolle-Noord.

Korte samenvatting zienswijzen
Zienswijze 1 (omwonenden Haarbeek, Hofbeek en Eerbeek) is gericht tegen de attentiemast bij het foodcourt. Omwonenden zijn van mening dat er alternatieven zijn en dat een mast met deze hoogte overlast (verlies van uitzicht, lichthinder) geeft. Zienswijze 2 (omwonenden Glanerbeek, Aapark, Gaasp) richt zich op de te verwachten negatieve gevolgen van het foodcourt (verkeerstoename, geluidsoverlast, negatieve gevolgen voor milieu en natuur). Zienswijze 3 (franchisenemer McDonalds) richt zich op de verantwoording vanuit de horecavisie, het onderzoek naar de ladder voor duurzame verstedelijking en de te verwachten verkeersaantrekkende werking.

Korte samenvatting reactie gemeente

Voor wat betreft zienswijze 1 past de attentiemast in de vastgestelde beleidsvisie attentiemasten. In onze ogen zijn alternatieven wel onderzocht en wordt dit ondersteund door middel van visualisaties. De onderzoeken rondom haalbaarheid van deze attentiemast zijn eveneens zorgvuldig uitgevoerd. In relatie tot de afstand van omwonenden tot aan de mast (700 – 900 meter) vinden wij dat belangen van omwonenden niet onevenredig worden geschaad. Voor zienswijze 2 geldt dat de verwachte gevolgen goed zijn onderzocht. Naar aanleiding van de inspraakreactie zijn de gevolgen nogmaals specifieker onderzocht. Hieruit blijkt dat er geen onaanvaardbaar woon- en leefklimaat ontstaat. Voor wat betreft zienswijze 3 zijn wij van mening dat het onderzoek naar de ladder voor duurzame verstedelijking aantoont dat er behoefte is aan een foodcourt, zowel lokaal als regionaal. De eerste gesprekken en kennisname van het initiatief dateren van voor de vaststelling van de horecavisie. Om de verwachte verkeersdruk (zowel een autonome druk als één als gevolg van het foodcourt) in goede banen te leiden worden/zijn verkeersmaatregelen genomen op de Oude Meppelerweg en de Ceintuurbaan. Naar aanleiding van inspraakreactie van reclamant is specifiek onderzoek gedaan naar de verkeersafwikkeling. Hieruit blijkt dat het verkeer als gevolg van het foodcourt maar beperkt is. Hierdoor is het de verwachting dat de negatieve gevolgen voor reclamant beperkt blijven.

Wij stellen u voor om de zienswijzen tegen het bestemmingsplan ongegrond te verklaren en in te stemmen met de beantwoording hiervan zoals voorgesteld in de nota van zienswijzen.

2. Er zijn ambtshalve wijzigingen doorgevoerd in het vast te stellen plan

Aan de planregels is een ‘algemene gebruiksregel’ voor parkeren toegevoegd. Deze merkt ingebruikname van panden bij functiewijziging als niet voldaan wordt aan het parkeerbeleid aan als strijdig gebruik. Deze regel was nog niet toegevoegd aan de planregels. Dit is conform het handboek bestemmingsplannen Zwolle.

3. Het bestemmingsplan wordt zowel digitaal als analoog gewijzigd vastgesteld

Sinds de eisen van de digitalisering per 1 januari 2010 zijn gaan gelden, is het nodig om in het raadsbesluit de gewijzigde vaststelling te benoemen in technische bestandsnamen. Naast de digitale vaststelling, blijft het nodig om ook de papieren vorm van het bestemmingsplan vast te stellen, hoewel juridisch het digitale exemplaar bindend is.

4 Het bestemmingsplan dient uiterlijk binnen zes weken te worden gepubliceerd als vastgesteld bestemmingsplan

Sinds de Wet ruimtelijke ordening in werking is getreden, moet een besluit van de gemeenteraad dat een bestemmingsplan gewijzigd is vastgesteld, eerst na zes weken worden gepubliceerd. De reden dat met publicatie moet worden gewacht is het feit dat de provincie zes weken de gelegenheid heeft om aan te geven of zij in de wijzigingen aanleiding ziet om een reactieve aanwijzing te geven. Het beslispunt zorgt ervoor dat niet de volle zes wekentermijn behoeft te gewacht met publiceren, maar dat daar direct toe kan worden overgegaan, zodra het standpunt van de provincie bekend is.

5. Het verhaal van de kosten is op andere wijze verzekerd

Er is sprake van een aangewezen bouwplan. Er is een anterieure overeenkomst met de ontwikkelaar gesloten. Een exploitatieplan is hierdoor niet nodig.

Risico’s

Datum 12 december 2016

Tegen het plan kan beroep worden ingesteld bij de Raad van State. Dit is alleen mogelijk voor de indieners van de zienswijzen en een belanghebbende wie redelijkerwijs niet kan worden verweten dat hij niet tijdig zijn zienswijze bij de gemeenteraad naar voren heeft gebracht.

Financiën
Er is sprake van een aangewezen bouwplan. Er is een anterieure overeenkomst met de ontwikkelaar gesloten. Een exploitatieplan is hierdoor niet nodig.

Communicatie
Na vaststelling door uw raad zullen degenen die een zienswijze naar voren hebben gebracht op de hoogte worden gesteld van de besluitvorming. Het besluit tot vaststelling wordt gepubliceerd in het Gemeenteblad en de Staatscourant op www.officielebekendmakingen.nl. Tevens zal het plan worden geplaatst op ruimtelijke plannen.nl.

Vervolg
Tegen het vastgestelde bestemmingsplan kan binnen 6 weken na publicatie door een belanghebbende die een zienswijze heeft ingediend beroep worden ingesteld bij de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State. Ook kan door een belanghebbende aan wie redelijkerwijs niet kan worden verweten dat hij niet tijdig zijn zienswijze bij de gemeenteraad naar voren heeft gebracht beroep worden ingesteld. Tenslotte kan een belanghebbende tegen de wijziging op het bestemmingsplan beroep instellen. Na vaststelling door uw raad zal degenen die een zienswijze naar voren heeft gebracht op de hoogte worden gesteld van de besluitvorming. Het besluit tot vaststelling wordt gepubliceerd in het Gemeenteblad en de Staatscourant. Tevens zal het plan worden geplaatst op ruimtelijke plannen.nl.

De inwerkingtreding van het bestemmingsplan is gekoppeld aan het einde van de tervisielegging van het vastgestelde bestemmingsplan, tenzij binnen deze termijn een voorlopige voorziening gevraagd zou worden. Een voorlopige voorziening schorst de inwerkingtreding van het bestemmingsplan.

De aanvraag om omgevingsvergunning is gekoppeld aan het bestemmingsplan. Dat wil zeggen dat deze in werking treedt gelijktijdig met het bestemmingsplan. Tegen de vergunning staat, net als tegen het bestemmingsplan, beroep open bij de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State.

Openbaarheid
Het bestemmingsplan met alle bijbehorende stukken zijn openbaar.

Burgemeester en Wethouders van Zwolle,

de heer drs. H.J. Meijer, burgemeester

mevrouw mr. I. Geveke, secretaris a.i.

besluit

Zwolle

Jaargang	2016
Kenmerk	24900
Onderwerp	Vaststellen bestemmingsplan Foodcourt Vrolijkheid

De raad van de gemeente Zwolle;

Gelezen het voorstel van burgemeesters en wethouders, d.d. 20-12-2016

besluit:

1 in te stemmen met beantwoording van de zienswijzen omtrent het bestemmingsplan ‘Foodcourt De Vrolijkheid' zoals omschreven in de nota van zienswijzen ‘Foodcourt De Vrolijkheid’;
2 het bestemmingsplan ‘Foodcourt De Vrolijkheid’ gewijzigd vast te stellen met de wijzigingen, zoals omschreven in de wijzigingsnota ‘Foodcourt De Vrolijkheid’;
3 het bestemmingsplan ‘Foodcourt De Vrolijkheid' vast te stellen in elektronische vorm, als vervat in het GML-bestand NL.IMRO.0193.BP13009-0004 met de bijbehorende regels en de bijbehorende ondergrond, als vervat in het DGN-bestand NL.IMRO.0193.BP13009-0004 en de verbeelding van dit bestemmingsplan tevens vast te stellen in papieren vorm;
4 uiterlijk binnen zes weken na dit besluit de vaststelling te publiceren in Staatscourant en Gemeenteblad danwel eerder dan zes weken als de reactie van de provincie daartoe aanleiding geeft;
5 geen exploitatieplan voor het bestemmingsplan vast te stellen.

Aldus besloten in de openbare vergadering van 13 februari 2017,

de voorzitter,

de griffier,

besluit

Zwolle

Besluit

Jaargang	2016
Nummer	2016-24900
Onderwerp	Vaststelling bestemmingsplan Foodcourt De Vrolijkheid

De raad van de gemeente Zwolle;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders, d.d. 20 december 2016;

besluit:

1 in te stemmen met beantwoording van de zienswijzen omtrent het bestemmingsplan ‘Foodcourt De Vrolijkheid' zoals omschreven in de nota van zienswijzen ‘Foodcourt De Vrolijkheid’;
2 het bestemmingsplan ‘Foodcourt De Vrolijkheid’ gewijzigd vast te stellen met de wijzigingen, zoals omschreven in de wijzigingsnota ‘Foodcourt De Vrolijkheid’;
3 het bestemmingsplan ‘Foodcourt De Vrolijkheid' vast te stellen in elektronische vorm, als vervat in het GML-bestand NL.IMRO.0193.BP13009-0004 met de bijbehorende regels en de bijbehorende ondergrond, als vervat in het DGN-bestand NL.IMRO.0193.BP13009-0004 en de verbeelding van dit bestemmingsplan tevens vast te stellen in papieren vorm;
4 uiterlijk binnen zes weken na dit besluit de vaststelling te publiceren in Staatscourant en Gemeenteblad danwel eerder dan zes weken als de reactie van de provincie daartoe aanleiding geeft;
5 geen exploitatieplan voor het bestemmingsplan vast te stellen.

Aldus besloten in de openbare vergadering van xx 2017,

de voorzitter,

de griffier,

Expertisecentrum
ECR - Ruimtelijke Planvorming

Stadskantoor
Lübeckplein 2
Postbus 10007
8000 GA Zwolle

www.zwolle.nl

Nota van zienswijzen

Foodcourt De Vrolijkheid

Opdrachtgever	OWP
Opdrachtnemer	ECR
Versie	1
Datum	12 december 2016

Datum 12 december 2016
Titel Nota van zienswijzen Foodcourt De Vrolijkheid

Inleiding

Het ontwerpbestemmingsplan Foodcourt De Vrolijkheid (hierna: ontwerpbestemmingsplan) heeft met ingang van 11 februari 2016 tot en met 23 maart 2016 gedurende zes weken voor een ieder ter inzage gelegen in het informatiecentrum van het stadskantoor aan het Lubeckplein te Zwolle. Gelijktijdig is, gebruikmakend van de coördinatieregeling uit de Wro, een omgevingsvergunning voor de bouw van het foodcourt ter inzage gelegd. Deze terinzagelegging met de vermelding van de mogelijkheid om schriftelijk of mondeling een zienswijze bij de gemeenteraad kenbaar te maken, is op woensdag 10 februari 2016 gepubliceerd in de Staatscourant en in het Gemeenteblad. Tevens was het ontwerpbestemmingsplan digitaal in te zien op de website

www.ruimtelijkeplannen.nl/web-roo/?planidn=NL.IMRO.0193.BP13009-0003

De bronbestanden zijn beschikbaar via

http://ro.zwolle.nl/plans/NL.IMRO.0193.BP13009-/NL.IMRO.0193.BP13009-0003/

Een ieder kon op een computer in het informatiecentrum of elders het digitale plan raadplegen. Daarnaast zijn de vooroverleginstanties in kennis gesteld van de terinzagelegging van het ontwerpbestemmingsplan.

Tegen het ontwerpbestemmingsplan zijn drie schriftelijke zienswijzen naar voren gebracht door:

1. 49 omwonenden (35 adressen) aan de Haarbeek, Hofbeek en Eerbeek
2. 18 omwonenden (18 adressen) aan de Glanerbeek, Aapark en Gaasp
3. franchisenemer McDonalds Zwolle-Noord

Zienswijze 1 en 2 zijn tevens gericht tegen de ontwerpomgevingsvergunning.

De zienswijzen zijn als bijlage bij het raadsvoorstel gevoegd.

Er zijn geen mondelinge zienswijzen naar voren gebracht.

Ontvankelijkheid van de zienswijzen

De zienswijzen zijn tijdig ontvangen, zodat wij deze zienswijzen hierna inhoudelijk behandelen.

Insprekers

Op 6 juni 2016 hebben, voorafgaande aan raadsbehandeling, alle drie de reclamanten ingesproken bij de raad. Dit heeft geleid tot uitstel van besluitvorming, nieuw overleg en nieuwe onderzoeken. De resultaten van deze ronde zijn verwerkt in deze nota van zienswijzen.

CONCEPT

Datum 12 december 2016
Titel Nota van zienswijzen Foodcourt De Vrolijkheid

Samenvatting van en commentaar op de ontvankelijke zienswijzen

Wij hebben de zienswijzen kort samengevat en van commentaar voorzien.

1. <u>Zienswijze 49 omwonenden (35 adressen) aan de Haarbeek, Hofbeek en Eerbeek</u>

1.1 hinder attentiemast, alternatieve locaties, compenserende maatregelen

samenvatting
De zienswijze richt zich tegen de komst van de attentiemast nabij het Foodcourt De vrolijkheid (hierna: foodcourt). Reclamanten zijn van mening dat onvoldoende is gekeken naar alternatieve, minder hinder veroorzakende locaties voor de attentiemast en dat niet is gezocht naar mogelijkheden om de hinder te verminderen en/of te compenseren.

reactie gemeente
Het college kan zich voorstellen dat plaatsing van een hoge attentiemast bezorgdheid oproept van omwonenden. Het college draagt zorg voor een juiste afweging van belangen en daartoe behoren eveneens de belangen van omwonenden. Het initiatief is getoetst aan de Beleidsvisie Attentiemasten (meer hierover bij punt 1.3) en past binnen deze kaders. In de toelichting van het bestemmingsplan is een beeldeffectrapportage opgenomen. Volgens het college heeft er een juiste afweging plaatsgevonden tussen belangen van de initiatiefnemer (namelijk het genereren van attentiewaarde middels de mast), de belangen van omwonenden (het voorkomen van zo veel mogelijk hinder) en de gevolgen voor natuur, veiligheid en landschap.

Wij zijn, in tegenstelling tot wat reclamant beweert, van mening dat voldoende locaties en alternatieven zijn onderzocht. In de Beleidsvisie Attentiemasten is, ondersteund door visualisaties, een uitgebreid locatieonderzoek gedaan naar op welke locaties en in welke gebieden in Zwolle medewerking verleend zou kunnen worden aan initiatieven voor attentiemasten en daartoe behoort ook het gebied waar de in het bestemmingsplan geplande attentiemast zou komen te staan. Ook in de bij het bestemmingsplan gevoegde beeldeffectrapportage zijn verschillende alternatieven uitgewerkt (zie bij reactie op punt 1.2).

Gelet op de beperkte impact van de attentiemast op het uitzicht van omwonenden afgewogen tegen het belang van de attentiewaarde voor het foodcourt, het belang van bezoekers van het foodcourt en de daarmee gepaard gaande verkeersafwikkeling bij de juiste afslag, achten wij het belang om een attentiemast van 40 meter toe te staan groter dan het belang van de omwonenden om gevrijwaard te blijven van ieder zicht op een attentiemast.

Immers:
- de afstand van de woningen tot de mast bedraagt ca. 700 meter,
- de mast wordt van 23:00 tot 7:00 uur niet verlicht,
- de mast is in overeenstemming met de Beleidsvisie Attentiemasten.

1.2 voorstellen omwonenden

<u>samenvatting</u>
Voorstellen van omwonenden voor lagere attentiemasten zijn niet serieus onderzocht. Reclamanten zijn van mening dat een mast goed te combineren is met een (nieuw aan te leggen) extra oprit naar de A28.

<u>reactie gemeente</u>

CONCEPT

Dit punt is nader toegelicht in een gesprek op 13 juli 2016 en is tevens besproken in een gezamenlijk overleg met de ontwikkelaar op 26 oktober 2016.

Het college heeft de voorstellen van omwonenden beoordeeld. Voor wat betreft verkeersveiligheid lijkt een (lagere) attentiemast op een locatie bij de oprit van de A28 inpasbaar. Rijkswaterstaat zal hier vooralsnog geen moeite mee hebben. Dit is echter niet het enige criterium waar wij aan toetsen.

Omdat de attentiemast past in het door ons vastgestelde beleid, wat zorgvuldig tot stand is gekomen, zien wij geen reden om hier geen medewerking aan te verlenen. Een beeldeffectrapportage geeft aan dat de gevolgen voor het landschap in onze ogen aanvaardbaar zijn. Om deze redenen vinden wij het niet gepast om de ontwikkelaar te verplichten om naar een alternatieve locatie, op grond van derden, in afwijking van ons beleid, te zoeken of om de hoogte van de mast te verlagen waardoor de attentiewaarde afneemt.

De initiatiefnemer heeft in het gesprek van 25 oktober jl. nogmaals bevestigd dat hij de mast op zijn eigen terrein wil ontwikkelen. Hij had liever een mast van 55 meter hoog gerealiseerd, maar houdt zich aan de Beleidsvisie Attentiemasten waarin een maximale hoogte van 40 meter wordt toegestaan.

Het college is van mening dat de initiatiefnemer diverse alternatieven serieus heeft onderzocht. Een lagere mast is niet gewenst omdat hiermee niet de gewenste attentiewaarde wordt gehaald. Ten aanzien van het voorkomen van zoveel mogelijk lichthinder worden maatregelen genomen. Zo is dynamische en nachtelijke verlichting niet toegestaan (zie verder bij punt 1.3).

Onderzocht is of groencompensatie het zicht van bewoners op de mast kan verminderen. Dit is echter niet het geval.

1.3 beleidsvisie attentiemasten

samenvatting
Reclamant is van mening dat de Beleidsvisie Attentiemasten niet bindend is voor burgers omdat geen bezwaar en/of beroep mogelijk was. De genoemde hoogtes voor attentiemasten kunnen best lager. Nergens in Nederland komen volgens reclamant dicht bij woonwijken dergelijke hoge masten voor.

reactie gemeente
Het college heeft op 28 januari 2014, na behandeling in diverse raadsvergaderingen, het reclamebeleid aangepast. Hierin is de Beleidsvisie Attentiemasten opgenomen. Deze wijziging is gepubliceerd in het Gemeenteblad op 12 februari 2014 en vervolgens in werking getreden. De beleidsregel is inderdaad geen algemeen verbindend voorschrift, maar een kader voor toetsing van nieuwe initiatieven.

In de beleidsvisie wordt, ondersteund door visualisatiestudies, beargumenteerd hoe hoog attentiemasten moeten zijn om voldoende zichtbaar te zijn vanaf de A28. Tevens wordt er vanuit landschappelijke inpassing aanknopingspunten gezocht. Als uitgangspunten voor het formuleren van criteria zijn genomen:

- het respecteren van stedenbouwkundige en landschappelijke structuren;
- de zichtbaarheid van een attentiemast in relatie tot de hoogte van bomen;
- de zichtbaarheid van de mast (attentiewaarde) vanaf de A28.

CONCEPT

Eén van de voorwaarden uit de beleidsvisie is dat attentiemasten op eigen grond in het plangebied worden gerealiseerd en dat er een beeldeffectrapportage wordt aangeleverd om de gevolgen voor de omgeving inzichtelijk te maken. Tevens wordt als voorwaarde gesteld dat bewegende (dynamische) beelden en nachtelijke verlichting niet zijn toegestaan. De attentiemast ten behoeve van het foodcourt voldoet aan het vastgestelde beleid.

1.4 Effecten op omgeving niet onderzocht

samenvatting
Volgens reclamant is geen uitgebreid onderzoek gedaan naar de effecten op verkeersveiligheid, natuur, milieu, hinder voor bewoners en zijn de kosten en baten niet evenwichtig tegen elkaar afgewogen.

reactie gemeente
Wij hebben naar onze mening op zorgvuldige wijze zowel de beleidsvisie als dit bestemmingsplan voorbereid. Daarom zijn er eisen gesteld aan vormgeving en aanzien en wordt de initiatiefnemer verplicht om een beeldeffectrapportage aan te leveren bij een aanvraag (zie ook reactie bij punt 1.3). Er is uitvoerig onderzoek gedaan naar alle verschillende ruimtelijke effecten. Tevens is er, naar aanleiding van een inspraakreactie tijdens de raadsvergadering op 6 juni jl nader onderzoek gedaan naar de verkeersafwikkeling en gevolgen voor het milieu (geluid en fijnstof). In de toelichting van het bestemmingsplan en de bijbehorende bijlagen wordt hier nader op ingegaan.

Het is niet aan het college om kosten en baten van dergelijke initiatieven tegen elkaar af te wegen. De gemeente faciliteert de vraag vanuit de markt vanuit de gedachte dat dergelijke attentiemasten de zichtbaarheid van initiatieven vanaf de A28 vergroten waarmee de economische dynamiek in Zwolle versterkt wordt.

1.5 *toetsing aan Ladder voor Duurzame Verstedelijking, effecten mast op natuur en landschap*

samenvatting
In de tekst over de Ladder voor Duurzame Verstedelijking wordt heel eenzijdig toegeschreven naar een regionale behoefte aan restaurants voor gemaksvoedsel op deze locatie. Tevens zijn volgens reclamant effecten van de verlichting van de mast op natuur en landschap niet weergegeven.

reactie gemeente
Toetsing aan de Ladder voor Duurzame Verstedelijking is een procesvereiste dat nodig is in het kader van dit bestemmingsplan. Het onderzoek toont volgens het college aan dat er in de regio marktruimte is voor dit horeca-initiatief. Het onderzoek is opgesteld door een ter zake deskundig bureau (BRO adviseurs te Boxtel). Het college heeft geen reden om aan te nemen dat de conclusies onjuist zijn.

Tevens is een natuurwaardenonderzoek gedaan (bijlage 10 in het bestemmingsplan). In dit onderzoek is onder andere ingegaan op de gevolgen van kunstmatige verlichting

CONCEPT

voor de vleermuis. Geconcludeerd wordt dat het plangebied beperkte betekenis heeft als leefgebied voor vleermuizen. Op andere natuurwaarden heeft de voorgenomen ontwikkeling eveneens weinig invloed. Het college heeft geen reden om deze conclusies in twijfel te trekken en is van mening dat de effecten op natuur en landschap goed zijn afgewogen.

Daarnaast worden, als gezegd in reactie op punt 1.3, voorwaarden gesteld aan de lichtuitstraling van de attentiemast. Zo is, mede omwille van milieubewust stroomgebruik, verlichting tussen 23.00 uur en 7.00 niet toegestaan.

conclusie

Het college begrijpt de zorgen omtrent de zichtbaarheid van de attentiemast voor omwonenden aan de Haarbeek, Hofbeek en Eerbeek. Desalniettemin zijn we van mening dat de belangen van deze omwonenden op een juiste manier zijn afgewogen tegen die van de initiatiefnemer en zien wij in deze zienswijze geen reden om het bestemmingsplan aan te passen. Wij delen de zienswijze dan ook niet.

CONCEPT

2. Zienswijze 18 omwonenden (18 adressen) aan de Glanerbeek, Aapark en Gaasp

2.1 Toename verkeersbewegingen

samenvatting
Reclamant is van mening dat het foodcourt met een attentiemast zorgt voor een toename van verkeer op de op- en afritten van de A28 nabij de Zwartewaterallee en Ceintuurbaan. Dit heeft ongunstige gevolgen voor de kwaliteit van de leefomgeving en gezondheid van omwonenden.

reactie gemeente
Het college kan zich de bezorgdheid van bewoners bij een verkeerstoename op de bedoelde kruising voorstellen. In de toekomst wordt een verdere verkeerstoename verwacht waarvan een beperkt deel is toe te schrijven aan de realisatie van het foodcourt. Nader onderzoek naar aanleiding van de inspraakreactie van reclamant wijst uit dat dit 5% is. Er zijn recent al extra verkeersmaatregelen genomen om de doorstroming te verbeteren. De kruising is aangepast waarbij een extra wegvak naar de oprit van de A28 richting Meppel is aangelegd. Ook is het wegvak op de Ceintuurbaan in zuidelijke richting verbreed.

Als gezegd is maar een beperkt deel van de verkeerstoename toe te schrijven aan de realisatie van het foodcourt. Het is wel aannemelijk dat het foodcourt op de Oude Meppelerweg een grotere verkeersaantrekkende werking heeft. Om die reden worden ook hier verkeersmaatregelen genomen. De Oude Meppelerweg wordt, op kosten van de initiatiefnemer, aangepast.

Met deze maatregelen moeten verkeersopstoppingen zo veel mogelijk worden voorkomen en achten wij de situatie beheersbaar.

2.2 Toename geluidsoverlast, luchtvervuiling en fijnstof

samenvatting
Door de toename van verkeersbewegingen vrezen reclamanten een toename van geluidsoverlast, luchtvervuiling en fijnstof op de op- en afritten van de A28.

reactie gemeente
Het college is van mening dat omwonenden niet de dupe moeten worden van nieuwe ontwikkelingen doordat zij blootgesteld worden aan onverantwoorde geluidsoverlast of hoeveelheden luchtvervuiling. Daarom is er vooraf aan de bestemmingsplanprocedure onderzoek gedaan naar wat de gevolgen zijn. Naar aanleiding van de inspraakreactie van reclamant op 6 juni jl. is nader en specifieker onderzocht wat de gevolgen zijn op het gebied van geluid en luchtkwaliteit.

Met dit onderzoek wordt bevestigd dat de toename van geluid als gevolg van verkeer van en naar het foodcourt nihil en niet waarneembaar is. Ook de ontwikkeling van de luchtkwaliteit is nader onderzocht. Uit dit onderzoek blijkt dat de luchtkwaliteit voldoet aan de grenswaarden uit de Wet Milieubeheer.

CONCEPT

2.3 Gevolgen voor LPG-opslag

samenvatting
De brandstof- en LPG-opslag levert extra risico's voor omwonenden door de verkeerstoename. Reclamanten krijgen onvoldoende inzicht in de gevolgen voor gezondheid, veiligheid en overlast. Ook een calamiteitenplan en risicoanalyse ontbreekt.

reactie gemeente
Bij de voorbereiding van dit bestemmingsplan is eveneens onderzoek gedaan naar externe veiligheid (zie de bijlagen bij de toelichting). Dit is ook wettelijk verplicht op grond van het Bevi (Besluit externe veiligheid inrichtingen). Het voorontwerpbestemmingsplan, inclusief deze onderzoeken, zijn ter advisering voorgelegd aan de Veiligheidsregio, waarin onder andere de brandweer, de politie en de GGD vertegenwoordigd zijn.

Er verandert niets aan de brandstof- en LPG-opslag. In die zin blijven de risico's voor omwonenden en de kans op een ongeluk even groot als in de huidige situatie. Er valt echter wel een toename van personen te verwachten in het gebied waardoor de impact bij een ongeluk groter kan worden. Om aan te tonen of dit nog verantwoord is, wordt het zogenaamde groepsrisico berekend. Uit de berekeningen, gemaakt door een deskundig risico-analist, komt naar voren dat de toename van het groepsrisico klein is en ruim onder de oriëntatiewaarde blijft. Dat wil zeggen dat het risico op een ramp met veel meer slachtoffers niet veel groter is dan nu het geval is. Het college acht dit risico aanvaardbaar, mede omdat de brandweer kan instemmen met deze ontwikkeling. Daarnaast zijn we van mening dat er in de vergunning voor het LPG-station voldoende maatregelen zijn opgenomen (o.a. maximale doorzet, laad- en losmomenten) ter bescherming van omwonenden en passanten.

De risicoanalyse is te vinden in de bijlagen bij het bestemmingsplan. Een calamiteitenplan is ten behoeve van het bestemmingsplan niet noodzakelijk.

2.4 Kosten gemeente

samenvatting
De kosten die de gemeente Zwolle moeten maken voor aanpassingen in de openbare ruimte zijn niet in beeld gebracht. Ook de kosten voor maatregelen om overlast voor omwonenden te verminderen zijn niet inzichtelijk gemaakt.

reactie gemeente
Het is gebruikelijk dat gemeentelijke kosten die gemaakt moeten worden in verband met een particulier initiatief, worden verhaald op de initiatiefnemer. Dat betekent dat de initiatiefnemer deze kosten zelf zal betalen. Dit zijn onder andere plankosten en bijvoorbeeld de kosten die gemaakt worden ten behoeve van het aanpassen van de openbare ruimte. Hiervoor wordt een anterieure overeenkomst gesloten. In dit geval is ook een overeenkomst met de initiatiefnemer van het foodcourt afgesloten. Hij is verantwoordelijk voor te maken kosten in verband met aanpassingen aan de weg- en waterinfrastructuur. In principe geldt dit ook voor maatregelen om overlast voor omwonenden te verminderen. De zakelijke inhoud van deze overeenkomst is gepubliceerd in het Gemeenteblad.

conclusie

Het college begrijpt dat er zorgen zijn bij omwonenden. Naar aanleiding van deze zienswijze en de inspraakreactie tijdens de raadsvergadering is er nader onderzoek gedaan. Wij zijn van mening dat alle effecten goed inzichtelijk zijn gemaakt en zien geen aanleiding om andere conclusies te trekken uit de onderzoeken die een vaststelling van het bestemmingsplan in de weg staan. Wij delen de zienswijze dan ook niet.

CONCEPT

3. Zienswijze McDonald's Zwolle-Noord, franchisenemer

3.1 aard restaurants

samenvatting

Reclamant stelt dat Subway in de bijlage 'Zwolle; haalbaarheid en effecten Foodcourt herontwikkelingslocatie De Vrolijkheid' van BRO adviseurs (hierna haalbaarheidsonderzoek) ten onrechte niet benoemd wordt als 'fastfoodrestaurant', zodat de uitgangspunten in deze bijlage niet kloppen, waar gesproken wordt van toevoeging van twee fastfoodrestaurants en niet van drie.

reactie gemeente

De formule van Subway is wezenlijk anders dan die van bijvoorbeeld Kentucky Fried Chicken, Burger King of McDonalds. Dit onderscheid is echter niet relevant. Voor de cijfermatige onderbouwing van de marktruimte voor horeca is Subway gerekend tot de fastfoodrestaurants. Voor de onderbouwing is gerekend met de meest actuele cijfers zoals deze bekend zijn voor fastfoodrestaurants (bron: Kenniscentrum Horeca, 2013).

Zie hiervoor ook paragraaf 3.3 (blz 19) van het haalbaarheidsonderzoek. Hiermee kloppen de cijfermatige uitgangspunten uit het haalbaarheidsonderzoek.

3.2 horecavisie

samenvatting

Reclamant is van mening dat een overaanbod aan horeca wordt gecreëerd op deze locatie. Dit is niet in overeenstemming met de horecavisie.

reactie gemeente

In mei 2012 heeft de ontwikkelaar een eerste initiatief ingediend voor herontwikkeling van De Vrolijkheid. Het initiatief bestond destijds uit de bouw van een hotel en een groot horecaplein met ca. 4000 m2 bvo (brutovloeroppervlakte) horeca. Op dat moment zijn eveneens de voorbereidingen voor het opstellen van de horecavisie gestart. 'Van Spronsen Horeca Advies' heeft de gemeente hierover geadviseerd.

Van Spronsen heeft ons het volgende advies gegeven met betrekking tot het maximaliseren van het aantal horecameters voor ontwikkeling van De Vrolijkheid. Dit aantal is de norm geworden op basis waarvan nieuwe plannen voor Foodcourt De Vrolijkheid zijn uitgewerkt. Het hotel is vervallen.

Van Spronsen adviseerde het maximum te stellen van 400 m2 vvo (verkoopvloeroppervlakte). Hiermee bleef er voldoende uitbreidingspotentieel over voor wijkgerelateerde horeca. Samen met de bestaande horecameters uit restaurant De Vrolijkheid, zijnde 600 m2 bvo (dat is 420 m2 vvo), kan er maximaal 820 m2 vvo, ofwel 1170 m2 bvo worden gerealiseerd. Hierbij is nog geen rekening gehouden met een eerder advies van Van Spronsen, waarbij is aangegeven dat een groot foodcourt met een attentiemast zeker 50% van de omzet realiseert middels passanten en inwoners uit de regio.

De toegestane hoeveelheid horeca-m² voor het project De Vrolijkheid bedraagt daarmee:

Berekening	**m²**
Bestaande m2 BVO en VVO restaurant De Vrolijkheid	600
Uitbreiding volgens Zwolse quotum (400m2 VVO en 30%BVO)	570
Verdubbeling m2 door 50% omzet van A28	1.170
Totale horecaontwikkeling De Vrolijkheid BVO	**2.340**
Totale horecaontwikkeling De Vrolijkheid VVO	**1.638**
Uitbreiding horeca in VVO	**1.218**

Het advies van Van Spronsen dateert van 2012. Desgevraagd bevestigd het bureau in 2016 de aannames en conclusies van destijds.

Voorgaande laat zien dat al voordat de horecavisie is vastgesteld is bepaald wat het maximum aantal horecameters voor het foodcourt zou moeten zijn. Het uitbreidingspotentieel voor horeca zoals omschreven in de horecavisie is hierop aangepast.

De horecavisie is door het college vastgesteld op 18 december 2012 en door de raad op 25 februari 2013. In de horecavisie is het volgende opgenomen: '*Naast deze duidelijke visie is er sprake van verschillende plannen en projecten die al langer lopen in Zwolle. De locaties van deze projecten en plannen komen niet altijd overeen met de visie en de vraag komt op hoe hier mee om te gaan. Er zou sprake zijn van onbehoorlijk bestuur wanneer de gemeente projecten, waar reeds lang aan wordt gewerkt, niet meer*

CONCEPT

zou faciliteren'. Deze passage is onder andere opgenomen om medewerking aan het foodcourt te kunnen verlenen.

3.3 regionale behoefte

samenvatting

Reclamant stelt dat een onderzoek naar de behoefte van fastfoodrestaurants in vergelijking met andere gemeente weinig zinvol is, als niet is onderbouwd dat er een behoefte is binnen deze locatie en de directe omgeving.

reactie gemeente

In het haalbaarheidsonderzoek is aangetoond dat het aantal horecavestigingen (met name fastfood) in Zwolle achterblijft in vergelijking met referentiegemeenten in Nederland. Relatief gezien zijn er dus minder horecazaken per inwoner dan in andere vergelijkbare steden. Daarnaast is het de verwachting dat het inwoneraantal van Zwolle de komende jaren nog zal stijgen. Hieruit kan al geconcludeerd worden dat er ook in de lokale markt van Zwolle ruimte is voor het initiatief.

Het foodcourt richt zich op een groter regionaal verzorgingsgebied. Door de ligging aan de A28 en de N35 is het foodcourt relatief makkelijk ontsloten voor de regio. In het haalbaarheidsonderzoek is aangetoond dat er marktruimte is voor het initiatief. Er is meer vraag naar horeca (bestedingen) dan aanbod (aantal horecazaken)[1]. Gelet hierop zijn wij van mening dat het foodcourt voorziet zowel in een lokale behoefte vanuit de omgeving als in een regionale behoefte.

3.4 verkeer

samenvatting

Reclamant betwijfelt of is onderzocht wat de gevolgen voor de verkeerstructuur zijn tijdens piekmomenten. Daarnaast is het hem onduidelijk wat de gevolgen zijn voor Ceintuurbaan en / of Meppelerweg. Reclamant vreest verkeersopstoppingen en slechte bereikbaarheid van bedrijven en woningen.

reactie gemeente

Reclamant noemt de Meppelerweg. Daarmee wordt bedoelt de Oude Meppelerweg (richting foodcourt), de Meppelerstraatweg (richting McDonalds) of wellicht beide. Dat blijkt niet uit de zienswijze. In de reactie van de gemeente wordt hierin onderscheid gemaakt.

Naar aanleiding van de inspraakreactie van reclamant is nader en specifiek onderzoek (zie bijlage Verkeersanalyse Effect op omliggend wegennet Foodcourt De Vrolijkheid te Zwolle) gedaan naar de verkeerssituatie ter plaatse.

Op basis van CROW-richtlijnen zijn voor wegvakken afwikkelingscapaciteiten bepaald. Verkeersberekingen op maatgevende momenten in de week laten zien dat door ontwikkeling van het foodcourt de verhouding tussen verwachte intensiteit en capaciteit relatief laag scoort en zit in de categorie 'goede verkeersafwikkeling zonder noemenswaardige filevorming'. Opgemerkt dient te worden dat hierbinnen geen rekening is gehouden met de kruising en VRI (Verkeersregelinstallatie). Het is bekend

[1] De totale horecabestedingen vanuit COROP-gebied Noord-Overijssel zijn met jaarlijks 214,8 mln. hoger dan de 'claim' van het gevestigde aanbod (195,9 mln.) Per saldo is er dus een uitstroom van € 18,9 per jaar (naar buiten de regio). Dit is 9% van de totale horecabestedingen (haalbaarheidsonderzoek, BRO).

CONCEPT

dat er op bepaalde tijden congestie ontstaat op de kruising. De verkeerstoename zal mogelijk groeien door verdere ontwikkelingen op bedrijventerrein Vrolijkheid en rondom Isala en Oosterenk. Ook de ontwikkeling van Stadshagen heeft gezorgd en zorgt nog steeds voor een toename van verkeer op de bedoelde kruising. Dit heeft onze aandacht. Om deze reden is de oprit naar de A28 (richting Meppel) verdubbeld en is ook het wegvak op de Ceintuurbaan in zuidelijke richting verbreed.

De toename van verkeersbewegingen als gevolg van realisatie van het Foodcourt draagt maar zeer beperkt bij aan de totale verkeerstoename (5%). Met de reeds gedane investeringen achten wij de verkeerssituatie beheersbaar.

conclusie

We zijn van mening dat de in de zienswijze genoemde zorgen op basis van onderzoeksresultaten voldoende weerlegd kunnen worden. We delen de zienswijze dan ook niet.

CONCEPT

Wijzigingsnota

bestemmingsplan Foodcourt De Vrolijkheid

Opdrachtgever	OWP
Opdrachtnemer	ECR
Versie	1
Datum	18-4-2016

Wijzigingen

Ambtshalve wijzigingen:

Wijzigingen in de regels:
Toevoegen artikel 12 ‘Algemene gebruiksregels’ voor parkeren en laden en lossen conform handboek bestemmingsplannen Zwolle versie 21.

Toelichting
In het ontwerpbestemmingsplan Foodcourt De Vrolijkheid was al een algemeen bouwvoorschrift opgenomen waarin is geregeld dat niet *gebouwd* mag worden zonder dat wordt voorzien in voldoende parkeerruimte. Op basis van voortschrijdend inzicht is, conform het handboek bestemmingsplannen Zwolle versie 21, een regel toegevoegd dat ook bij een *wijziging van het gebruik* van het terrein moet worden voorzien in voldoende parkeerruimte.

Hiermee wordt de volgende regel toegevoegd:

‘onverminderd het bepaalde in de overige artikelen van deze regels mag het gebruik van een gebouw of van een onbebouwd terrein uitsluitend worden gewijzigd, indien in, op of onder het bouwwerk, dan wel op of onder het onbebouwde terrein dat bij het bouwwerk behoort, voorzien wordt in voldoende parkeerruimte ten behoeve van het parkeren of stallen van motorvoertuigen’.

Hiervan kan (met een binnenplanse afwijking) worden afgeweken als op andere wijze wordt voorzien in voldoende parkeerruimte.

Met deze wijziging wordt aangesloten bij het handboek bestemmingsplannen Zwolle en de planregels voor parkeren zoals deze zijn vastgelegd voor de recente plannen in de gemeente.

Foodcourt De Vrolijkheid

vaststelling

nr. NL.IMRO.0193.BP13009-0004

Expertisecentrum

Ruimtelijke Planvorming

Stadskantoor
Lübeckplein 2
Postbus 10007
8000 GA Zwolle
telefoon (038) 498 20 97
postbus@zwolle.nl

www.zwolle.nl
www.bestemmingsplannen.zwolle.nl

Publicatieversie: NL.IMRO.0193.BP13009-0004

Datum: 3 mei 2016

Inhoudsopgave

TOELICHTING **4**

Hoofdstuk 1 Inleiding **5**
1.1 Algemeen 5
1.2 Doel 5
1.3 Plangebied 5
1.4 Geldende bestemmingsplannen 7

Hoofdstuk 2 Beschrijving bestaande situatie **9**
2.1 Ontstaansgeschiedenis 9
2.2 Bestaande situatie 9

Hoofdstuk 3 Beleidskader **12**
3.1 Inleiding 12
3.2 Ruimtelijk beleid 12
3.3 Archeologisch en cultuurhistorisch beleid 24
3.4 Verkeersbeleid 25
3.5 Groenbeleid 25
3.6 Waterbeleid 26
3.7 Horecabeleid 27
3.8 Milieubeleid 27

Hoofdstuk 4 Beperkingen **30**
4.1 Inleiding 30
4.2 Milieu 30
4.3 Kabels, leidingen en straalpaden 43

Hoofdstuk 5 Planbeschrijving **44**
5.1 Inleiding 44
5.2 Ontwikkeling 44
5.3 Uitvoering 45
5.4 Water 45
5.5 Verkeer en parkeren 45
5.6 Archeologie 46
5.7 Ecologie 46

Hoofdstuk 6 Juridische aspecten **47**
6.1 Inleiding 47
6.2 Inleidende regels 50
6.3 Bestemmingsregels 50
6.4 Algemene regels 51
6.5 Overgangs- en slotregels 52
6.6 Bijlagen 52
6.7 Consequenties van beleid 53
6.8 Handhaving 53
6.9 Handboek 53

Hoofdstuk 7 Economische uitvoerbaarheid **54**

Hoofdstuk 8 Overleg en inspraak **55**
8.1 Uitkomsten overleg 55
8.2 Informatiebijeenkomst 56

BIJLAGEN BIJ DE TOELICHTING **57**

Bijlage 1 **Overzicht beleidsnota's** **58**

Bijlage 2 **Haalbaarheidsonderzoek en toetsing Ladder voor duurzame verstedelijking** **58**

Bijlage 3 **Beeld Effect Rapportage** **58**

Bijlage 4 **Onderzoek luchtkwaliteit** **58**

Bijlage 5 **Verkennend bodem en verkennend/nader asbestonderzoek** **58**

Bijlage 6 **Externe veiligheid A28** **58**

Bijlage 7 **Externe veiligheid LPG-tankstation** **58**

Bijlage 8 **Verantwoording groepsrisico** **58**

Bijlage 9 **Advies Brandweer** **58**

Bijlage 10 **Natuurwaardenonderzoek: quickscan, nader onderzoek vleermuizen en modderkruipers** **58**

Bijlage 11 **Vooroverlegreacte Rijkswaterstaat** **58**

Bijlage 12 **Ontwerpbesluit omgevingsvergunning** **58**

REGELS **59**

Hoofdstuk 1 **Inleidende regels** **60**
Artikel 1 Begrippen 60
Artikel 2 Wijze van meten 66

Hoofdstuk 2 **Bestemmingsregels** **67**
Artikel 3 Groen 67
Artikel 4 Horeca - Café-restaurant 69
Artikel 5 Verkeer - Erftoegangsweg 71
Artikel 6 Water 73
Artikel 7 Leiding - Riool 75
Artikel 8 Leiding - Water 77
Artikel 9 Waarde - Archeologie 79

Hoofdstuk 3 **Algemene regels** **81**
Artikel 10 Anti-dubbeltelregel 81
Artikel 11 Algemene bouwregels 82
Artikel 12 Algemene gebruiksregels 83
Artikel 13 Algemene aanduidingsregels 84
Artikel 14 Algemene afwijkingsregels 85
Artikel 15 Algemene procedureregels 86

Hoofdstuk 4 **Overgangs- en slotregels** **87**
Artikel 16 Overgangsrecht 87
Artikel 17 Slotregel 89

BIJLAGEN BIJ DE REGELS **90**

Bijlage 1 **Lijst met horecacategorieën** **91**

TOELICHTING

Hoofdstuk 1 Inleiding

1.1 Algemeen

Op de locatie aan de Oude Meppelerweg 1-3 bevindt zich horecagelegenheid “de Vrolijkheid”. Deze horecagelegenheid is tijdelijk in gebruik in afwachting van de voorgestane herontwikkeling.

Het concrete voornemen betreft de herontwikkeling van alle tot de voorheen aanwezige horecagelegenheid behorende gronden. De gewenste ontwikkeling bestaat uit realisatie van foodcourt “De Vrolijkheid”. Het foodcourt bestaat uit een clustering van diverse fastfoodrestaurants. Tevens wordt een attentiemast gerealiseerd.

De gewenste ontwikkeling is niet in overeenstemming met de geldende bestemmingsplannen. Derhalve is een herziening van het bestemmingsplan noodzakelijk. Voorliggend bestemmingsplan voorziet hierin. In dit plan zal worden aangetoond dat de gewenste ontwikkeling vanuit ruimtelijk en planologisch oogpunt verantwoord is.

1.2 Doel

Dit bestemmingsplan is opgesteld ten behoeve van de realisatie van foodcourt “De Vrolijkheid” aan de Oude Meppelerweg te Zwolle. Dit plan geldt na inwerkingtreding als nieuw toetsingskader en treedt voor het betreffende plangebied in de plaats van de op dit moment geldende bestemmingsplannen.

1.3 Plangebied

Het plangebied betreft de locatie van de voormalige horeca uitspanning 'De Vrolijkheid'. De locatie bevindt zich aan de noordzijde van het gelijknamige bedrijventerrein, ten zuiden van de A28. In figuur 1.1 is de ligging van het plangebied in de stad Zwolle weergegeven. In figuur 1.2 is de ligging van het plangebied ten opzichte van de Oude Meppelerweg/ A28/ Ceintuurbaan weergegeven. Voor de exacte begrenzing van het plangebied wordt verwezen naar de verbeelding. In Hoofdstuk 2 wordt nader ingegaan op de huidige situatie in het plangebied en omgeving.

Figuur 1.1 Ligging van het plangebied ten opzichte van de omgeving (Bron: ArcGis)

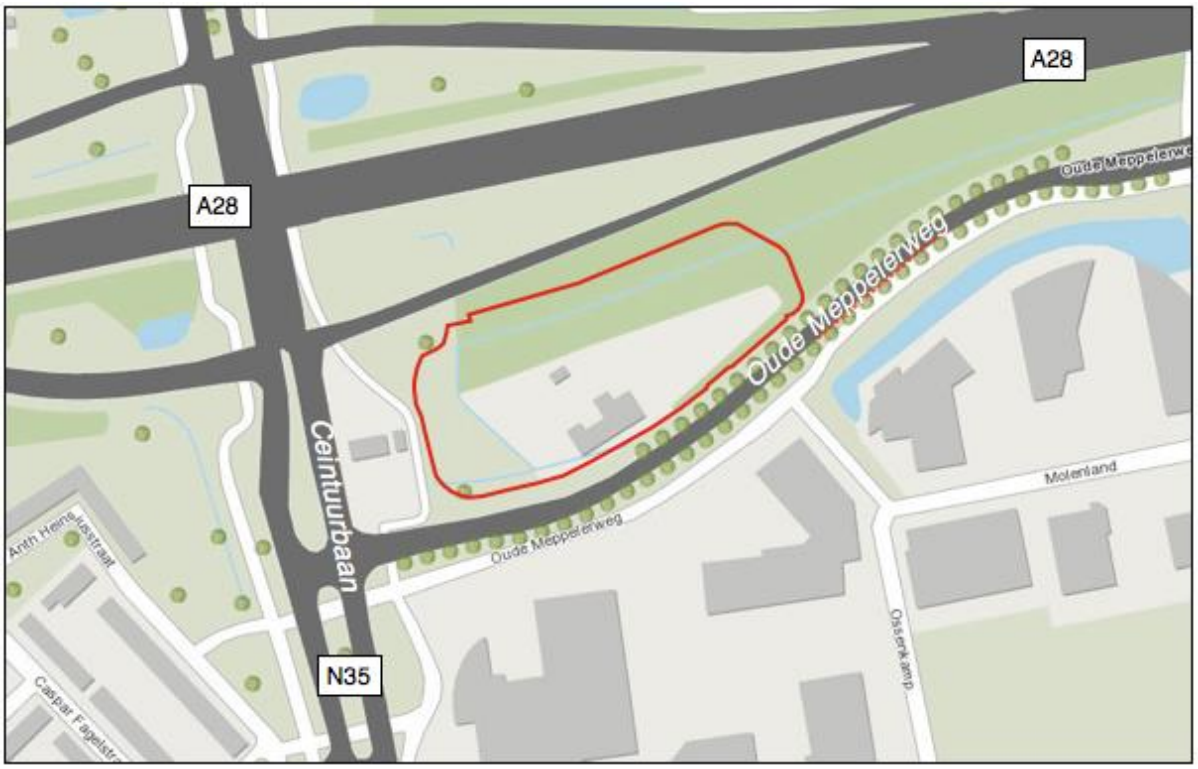

Figuur 1.2 Begrenzing van het plangebied (Bron: ArcGis)

1.4 Geldende bestemmingsplannen

De locatie is gelegen binnen de plangebieden van de bestemmingsplannen "De Vrolijkheid", "Ceintuurbaanzone" en "Berkum". Figuur 1.3 bevat een uitsnede van de geldende bestemmingsplannen, met uitzondering van "Berkum".

Figuur 1.3 Uitsnede geldende bestemmingsplannen (Bron: Gemeente Zwolle)

1.4.1 Bestemmingsplan "De Vrolijkheid"

Dit bestemmingsplan is door de gemeenteraad op 1 november 2010 vastgesteld. Op basis van dit geldend bestemmingsplan zijn de gronden in het plangebied bestemd tot 'Horeca - Café-restaurant', 'Groen', 'Water' en 'Verkeer - Erftoegangsweg'. Tevens is op een deel van de gronden de dubbelbestemming 'Leiding - Water' aanwezig is het plangebied. Hieronder wordt een overzicht gegeven van welke functies / bouwmogelijkheden hoofdzakelijk binnen de bestemmingen zijn toegestaan:

'Horeca - Café-restaurant'

- Café-restaurant en bijbehorende voorzieningen.
- Gebouwen zijn uitsluitend binnen het bouwvlak toegestaan.

'Groen'

- Groenvoorzieningen, voet-, fiets-, fiets/bromfietspaden, speelvoorzieningen en water.

'Water'

- Waterberging, waterhuishouding en waterlopen.

'Verkeer - Erftoegangsweg'

- Erftoegangswegen, voetpaden, fietspaden en fiets/bromfietspaden, parkeervoorzieningen, groenvoorzieningen en speelvoorzieningen.

1.4.2 Bestemmingsplan "Ceintuurbaanzone"

Dit bestemmingsplan is door de gemeenteraad op 27 mei 2013 vastgesteld. Op basis van het geldend bestemmingsplan zijn de gronden in het plangebied bestemd tot 'Groen', 'Water' en 'Verkeer'. Tevens zijn de dubbelbestemmingen 'Leiding - Water' en 'Leiding - Riool' aanwezig is het plangebied. Hieronder wordt een overzicht gegeven van welke functies / bouwmogelijkheden hoofdzakelijk binnen de bestemmingen zijn toegestaan:

'Groen'

- Groenvoorzieningen, voet-, fiets-, fiets/bromfietspaden, speelvoorzieningen en water.

'Water'

- Waterberging, waterhuishouding en waterlopen.

'Verkeer'

- Gebiedsontsluitingswegen, voetpaden, fietspaden en fiets/bromfietspaden.

1.4.3 Bestemmingsplan "Berkum

Dit bestemmingsplan is door de gemeenteraad op 1 december 2008 vastgesteld. Op basis van het geldend bestemmingsplan zijn de gronden in het plangebied bestemd tot 'Groenvoorzieningen'. De gronden met deze bestemming zijn hoofdzakelijk bestemd voor groenvoorzieningen, voetpaden, fietspaden, fiets/bromfietspaden, speelvoorzieningen en water.

1.4.4 Toetsing aan de geldende bestemmingsplannen

Herontwikkeling van de locatie tot een foodcourt bestaande uit diverse fastfoodrestaurants, een (regulier) restaurant en een attentiemast is niet in overeenstemming met de bouw- en gebruiksregels zoals opgenomen in de geldende bestemmingsplannen. Een herziening van het bestemmingsplan op de locatie is derhalve noodzakelijk. Voorliggend plan voorziet hierin.

Hoofdstuk 2 Beschrijving bestaande situatie

2.1 Ontstaansgeschiedenis

Het plangebied biedt van oudsher ruimte aan twee functies, namelijk een horecavoorziening en een waterloop. Het hoofdgebouw ter plaatse is circa 100 jaar geleden ontstaan en heeft dienst gedaan als boerderij, waarbij later een café is geopend. Vanaf circa 1960 is de horecafunctie steeds verder uitgebreid tot een café-restaurant-zalencentrum. De Westerveldse Aa was oorspronkelijk de natuurlijke grens tussen de stad Zwolle en het omliggende buitengebied. Het zijn deze delen van de stad waar zich door de tijd heen continu stedelijke transformatieprocessen afspelen.

2.2 Bestaande situatie

In deze paragraaf wordt achtereenvolgens de bestaande situatie beschreven met betrekking tot de archeologische, cultuurhistorische, ruimtelijke en functionele structuur.

2.2.1 Archeologische structuur

In 2000 heeft het college van burgemeester en wethouders opdracht gegeven om een archeologische waarderingskaart te maken van het gemeentelijk grondgebied. Met behulp van deze beleidsadvieskaart, die in september 2003 in gebruik is genomen, kunnen tijdig maatregelen genomen worden bij planologische procedures. Het is een onontbeerlijk instrument om actief beleid op te baseren, waardevolle gebieden aan te wijzen en bouwplannen in een vroeg stadium te toetsen.

De archeologische dienst van Zwolle heeft de Archeologische Waarderingskaart Zwolle (AWZ) opgesteld, die fijnmazig van karakter is. De binnenstad is vrij gedifferentieerd gewaardeerd terwijl het buitengebied qua potentieel vrij nauwkeurig in kaart is gebracht.

Het archeologisch potentieel van de verschillende gebieden is in de volgende percentages uitgedrukt.

- 0% archeologisch leeg, geheel verstoord of reeds opgegraven.
- 10% archeologische waarde onbekend; proefonderzoek wordt aanbevolen.
- 50% archeologisch waardevol; een opgraving is noodzakelijk en de vondstkans is 1:2.
- 90% archeologisch zeer waardevol; een opgraving is noodzakelijk en de vondstkans is nagenoeg 100%.
- 100% archeologische toplocatie; indien bescherming niet kan is een opgraving altijd noodzakelijk, de vondstkans is uiteraard 100%.

In dit geval is het plangebied gelegen in een gebied dat is aangemerkt als 50% archeologisch waardevol.

2.2.2 Cultuurhistorische structuur

Onder cultuurhistorische waarden worden alle structuren, elementen en gebieden verstaan die cultuurhistorisch van belang zijn. Zij vertellen iets over de ontstaansgeschiedenis van het Nederlandse cultuurlandschap. Vaak is er een sterke relatie tussen aardkundige aspecten en cultuurhistorische aspecten. De bescherming van cultuurhistorische elementen is vastgelegd in de Monumentenwet 1988. Deze wet is vooral gericht op het behouden van historische elementen voor latere generaties.

Er bevinden zich, op basis van de Cultuurhistorische Atlas Overijssel, in het plangebied zelf geen rijks- danwel gemeentelijke monumenten. In het plangebied of in de directe nabijheid van het plangebied is er geen sprake van bijzondere cultuurhistorische waarden.

2.2.3 Ruimtelijke structuur

In deze paragraaf wordt de bestaande ruimtelijke structuur van het plangebied omschreven. Om een beeld te geven van de huidige situatie in het plangebied zijn in figuur 2.1 en 2.2 luchtfoto's opgenomen.

Figuur 2.1 Luchtfoto van de huidige situatie (Bron: Provincie Overijssel)

Figuur 2.2 Luchtfoto in perspectief van de huidige situatie (Bron: BingMaps)

2.2.3.1 Bebouwingsstructuur

In de huidige situatie is de horecavestiging langs de noordzijde van de Oude Meppelerweg gesitueerd. Het gebouw betreft het oorspronkelijke pand met een aantal aan- en uitbouwen. Op het achtererf zijn enkele bijbehorende panden aanwezig. De schaal van de bebouwing, 1 laag met kap, is gering in relatie tot de snelweg. De bebouwingsdichtheid is beperkt in verhouding tot de gebieden aan de overzijde van de Oude Meppelerweg en de Ceintuurbaan.

Hoewel het gebied is gelegen aan de A28 (representatief) is de bebouwing in de huidige situatie van oudsher enkel gericht op de Oude Meppelerweg. De wisselwerking tussen gebouw en het omliggende groen is relatief beperkt.

2.2.3.2 Verkeersstructuur

Het plangebied is omgeven door belangrijke ontsluitingswegen van de stad Zwolle. Het plangebied is gelegen aan de zuidzijde van de A28 ter hoogte van de op- en afrit Zwolle-Noord. Aan de westzijde is de N35 (Ceintuurbaan) aanwezig. De zuidzijde van het plangebied wordt begrenst door Oude Meppelerweg, die mede voorziet in de ontsluiting van bedrijventerrein 'De Vrolijkheid'. In de huidige situatie zijn twee in- en uitritten aanwezig op de Oude Meppelerweg. Beide in- en uitritten vormen de ontsluiting van het parkeerterrein dat volledig bestaat uit asfalt.

Aan de zuidzijde van de Oude Meppelerweg loopt een hoofdfietsroute parallel aan de hoofdrijbaan. De hoofdfietsroute is uitgevoerd als vrijliggend fietspad. Tevens zijn nabij het plangebied, aan de Oude Meppelerweg en aan de N35 (Ceintuurbaan), bushaltes aanwezig.

2.2.3.3 Groenstructuur

Door de opgaande beplanting rondom de bestaande bebouwing en het bijbehorende parkeerterrein heeft het plangebied een groen karakter. Dit wordt versterkt door de bomenrij die de Oude Meppelerweg aan beide zijden flankeert. Tevens is tussen het plangebied en de oprit van de A28 (richting Meppel) een bosstrook aanwezig.

2.2.3.4 Waterstructuur en riolering

In het plangebied is nog een deel van de oorspronkelijke loop van de Westerveldse Aa aanwezig.

Het plangebied wordt aangesloten op een gescheiden rioolstelsel. Met behulp van een rioolgemaal bij het naastgelegen tankstation wordt het afvalwater afgevoerd naar het bemalingsgebied Dieze Oost. De regenwateruitlaten van het gescheiden riool worden aangesloten op de watergang in het plangebied.

2.2.4 Functionele structuur

Het plangebied is functioneel ingericht ten behoeve van de horecagelegenheid. Daarnaast is het plangebied gedeeltelijk ingericht als stedelijk groen en de Westerveldse Aa. Het stedelijk groen maakt onderdeel uit van het structurele groen in de stad Zwolle. De Westerveldse Aa voorziet in afvoer van hemelwater uit bestaand bebouwd gebied en heeft een ecologische waarde.

De functionele structuur van de omgeving kenmerkt zich door de infrastructurele voorzieningen (A28 en Ceintuurbaan), het LPG-tankstation aan de Ceintuurbaan en het bedrijventerrein 'De Vrolijkheid'.

Hoofdstuk 3 Beleidskader

3.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt het voor dit bestemmingsplan relevante beleid besproken aan de hand van een aantal thema's. Het gaat hier om beleid van verschillende bestuurslagen op gemeentelijk, provinciaal en Rijksniveau. Het bestemmingsplan is opgesteld binnen de geldende beleidskaders en is hiermee dus niet in strijd.

3.2 Ruimtelijk beleid

3.2.1 Rijksbeleid

3.2.1.1 Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte

Algemeen

De Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte is op 13 maart 2012 vastgesteld. De Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR) geeft een totaalbeeld van het ruimtelijk- en mobiliteitsbeleid op rijksniveau en vervangt de Nota Ruimte, de Structuurvisie Randstad 2040, de Nota Mobiliteit, de MobiliteitsAanpak en de Structuurvisie voor de Snelwegomgeving. Tevens vervangt het een aantal ruimtelijke doelen en uitspraken in onder andere de Agenda Landschap en de Agenda Vitaal Platteland. Daarmee wordt de SVIR het kader voor thematische of gebiedsgerichte uitwerkingen van rijksbeleid met ruimtelijke consequenties.

Rijksdoelen en regionale opgaven

In de SVIR heeft het Rijk drie rijksdoelen om Nederland concurrerend, bereikbaar, leefbaar en veilig te houden voor de middellange termijn (2028):

- Het vergroten van de concurrentiekracht van Nederland door het versterken van de ruimtelijk-economische structuur van Nederland;
- Het verbeteren, instandhouden en ruimtelijk zekerstellen van de bereikbaarheid waarbij de gebruiker voorop staat;
- Het waarborgen van een leefbare en veilige omgeving waarin unieke natuurlijke en cultuurhistorische waarden behouden zijn.

Voor de drie rijksdoelen worden de 13 onderwerpen van nationaal belang benoemd. Hiermee geeft het Rijk aan waarvoor het verantwoordelijk is en waarop het resultaten wil boeken. Buiten deze nationale belangen hebben decentrale overheden beleidsvrijheid.

De drie hoofddoelen van het ruimtelijk en mobiliteitsbeleid kennen nationale opgaven die regionaal neerslaan. Opgaven van nationaal belang in Oost-Nederland (de provincies Gelderland en Overijssel) zijn:

- Het waar nodig verbeteren van de internationale achterlandverbindingen (weg, spoor en vaarwegen) die door Oost Nederland lopen. Dit onder andere ten behoeve van de mainports Rotterdam en Schiphol;
- Het formuleren van een integrale strategie voor het totale rivierengebied van Maas en Rijntakken (Waal, Nederrijn, Lek en de IJssel, deelprogramma rivieren van het Deltaprogramma) en de IJsselvechtdelta (deelprogramma's zoetwater en rivieren) voor waterveiligheid in combinatie met bereikbaarheid, ruimtelijke kwaliteit, natuur, economische ontwikkeling en woningbouw;
- Het tot stand brengen en beschermen van de (herijkte) EHS, inclusief de Natura 2000 gebieden;
- Het robuust en compleet maken van het hoofdenergienetwerk (380 kV), onder andere door het aanwijzen van het tracé voor aansluiting op het Duitse hoogspanningsnet.

Ladder voor duurzame verstedelijking

In de SVIR wordt de ladder voor duurzame verstedelijking geïntroduceerd. Deze ladder is per 1 oktober 2012 als motiveringseis in het Besluit ruimtelijke ordening (artikel 3.1.6, lid 2) opgenomen. Doel van de ladder voor duurzame verstedelijking is een goede ruimtelijke ordening door een optimale benutting van de ruimte in stedelijke gebieden. Hierbij dient de behoefte aan een stedelijke ontwikkeling te worden aangetoond. De ladder kent drie treden die achter elkaar worden doorlopen.

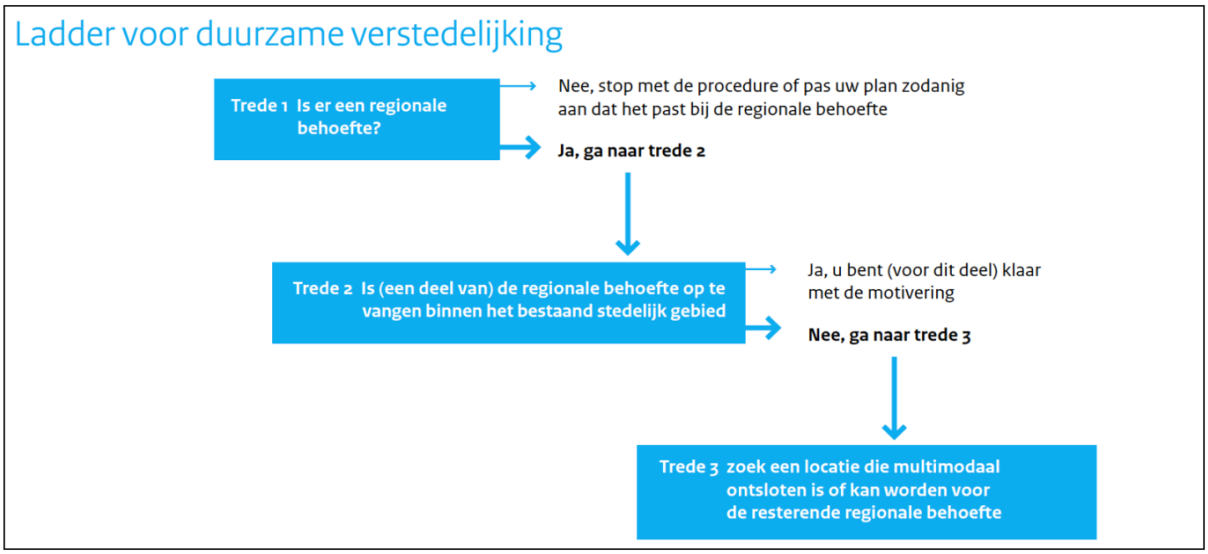

Figuur 3.1 Ladder voor duurzame verstedelijking (Bron: Ministerie van Infrastructuur en Milieu)

3.2.1.2 Toetsing aan het rijksbeleid

Het rijksbeleid laat zich niet specifiek uit over dergelijke binnenstedelijke ontwikkelingen. De herontwikkeling van de locatie raakt geen rijksbelangen zoals opgenomen in de SVIR.

Ten aanzien van de ladder voor duurzame verstedelijking wordt het volgende geconstateerd:

Door BRO is een onderzoek uitgevoerd naar de regionale marktruimte en effecten van het foodcourt, waarin ook de toetsing aan de Ladder voor Duurzame Verstedelijking is opgenomen. Hierna wordt ingegaan op de conclusie uit het onderzoek. Voor de volledige rapportage van het onderzoek wordt verwezen naar Bijlage 2 van deze toelichting.

Trede 1:

Een efficiënt en doelgroepgericht concept

Cafe-restaurant de Vrolijkheid vervult in haar huidige vorm een beperkt regionale functie. Ruimtelijk-functioneel heeft het plangebied veel meer potentie, zeker in combinatie met de reeds gevestigde McDonalds formule aan de overzijde van de N35. Het beoogde eigentijdse en aantrekkelijke foodcourt bestaat uit een clustering van diverse horecazaken met de nadruk op fastfoodrestaurants. De beoogde doelgroep bestaat uit gemotoriseerd verkeer in combinatie met inwoners uit Zwolle en omgeving. Een mix van motieven speelt hierbij een rol, snel en efficiënt een voedzame maaltijd nuttigen als uitgebreid tafelen waarbij prijs en kwaliteit in verhouding staan. Het voorliggende initiatief speelt in op de toenemende behoefte van consumenten om snel en makkelijk te eten. De behoefte om efficiënt en comfortabel een voedzame maaltijd de consumeren blijft bestaan. Naast de trend van gezonde en lokale producten blijft de consument behoefte hebben aan easygoing.

De beoogde herontwikkeling voldoet met het concept gericht op efficiënt en doelgericht eten aan deze trend. Functioneel gezien heeft de consument door de combinatie van fastfood met een lunchroom en familierestaurant een brede keuze. Het foodcourt zal door de (ruimtelijke) opzet en uitstraling bijdragen aan de eisen van een aantrekkelijk horecacluster met voldoende ruimtelijke kwaliteit. Bovendien sluit de herontwikkeling goed aan bij het toekomstperspectief van industrieterrein de Vrolijkheid waarbij ook sportgerelateerde vrijetijds-, uitgaansfuncties en kleine bedrijvigheid geschikt worden geacht.

Voldoende regionale behoefte

Er bestaat binnen de horeca branche voor het foodcourt een duidelijke regionale behoefte. De totale horecabestedingen vanuit COROP-gebied Noord-Overijssel zijn met jaarlijks 214,8 mln. hoger dan de 'claim' van het gevestigde aanbod (195,9 mln.) Per saldo is er dus een uitstroom van € 18,9 per jaar. Dit is 9% van de totale horecabestedingen. Dat is redelijk wat voor een gebied met in totaal ruim 361.000 inwoners.

Versterking en vernieuwing voorzieningenstructuur op een geschikte locatie

Vanuit kwalitatief oogpunt constateren we dat het horeca-aanbod in de horeca sector in de regio nogal verspreid is gesitueerd. Ook is het aanbod ten dele kleinschalig en moeilijk bereikbaar.

Vestiging van de beoogde horecafuncties in het plangebied kunnen in theorie leiden tot sluiting van één of enkele (kleinere) voorzieningen die niet tijdig hebben ingespeeld op de sterk veranderende marktomstandigheden. In vrijwel alle gevallen betreft het echter voorzieningen op solitaire locaties, waarbij sluiting niet of nauwelijks (ruimtelijke) effecten genereert op de omgeving dan wel het woon-, leef- en ondernemersklimaat ter plekke aantast.

De lokale en regionale aanbod- en verzorgingsstructuur van horecavoorzieningen wordt door de ontwikkeling van het foodcourt per saldo versterkt. Naast productvernieuwing krijgen consumenten immers een ruimere keuze uit horeca formules.

Perspectief voor horeca en casual dining

Door de combinatie van een groot regionaal consumentendraagvak, het vele verkeer op de A28 en N35, de dynamiek in de horecasector (ketenvorming) en gegeven het relatief beperkte aanbod van horeca in de COROP-regio Noord-Overijssel bestaan er op de planlocatie goede economische potenties voor zowel fastfood als casual dining.

Kwaliteit boven kwantiteit

De aangegeven distributieve ruimte is het resultaat van berekeningen gebaseerd op vele aannames. Het gaat immers om toekomstige ontwikkelingen en die kunnen nimmer exact worden voorspeld. De uitkomsten van de ramingen mogen daarom nooit als normatief gezien worden, maar als indicatief. Het gaat om de ruimtelijke effecten, wat ook de essentie is van de Ladder voor Duurzame Verstedelijking

Bij de ontwikkeling van (commerciële) publieksfuncties zijn de kwalitatieve aspecten in wezen belangrijker dan de kwantitatieve marktruimte. Een nieuwe ontwikkeling kan de voorzieningenstructuur een kwaliteits- en vernieuwingsimpuls geven door het bieden van een ontbrekend marktsegment, productformule of een oriëntatie op nieuwe doelgroepen. Met name in leisure en horeca creëert sterk, marktgericht aanbod in praktijk vrijwel altijd extra behoefte.

In de ruimtelijke ordening dient op basis van ruimtelijk relevante argumenten beoordeeld te worden of het consumentenbelang op langere termijn wordt gediend; het gaat niet om een verslechterde concurrentiepositie voor individuele bedrijven. Als bijvoorbeeld nieuwe horeca-ontwikkelingen, op een vanuit de structuur bezien goede plek, als resultaat hebben dat verouderd aanbod op een slechte plek verdwijnt, dan is de voorzieningenstructuur er per saldo op vooruitgegaan. Er is immers modern aanbod en/of een aantrekkelijk verblijfsklimaat bij gekomen en daar heeft de consument uiteindelijk het meeste baat bij. Een overschrijding van de distributieve uitbreidingsruimte hoeft dus in principe geen beletsel te zijn, vooropgesteld dat de verzorgingsstructuur wordt versterkt en de effecten per saldo positief zijn.

Trede 2: In de Bro is een definitie opgenomen voor 'bestaand stedelijk gebied'. De definitie luidt: *'bestaand stedenbouwkundig samenstel van bebouwing ten behoeve van wonen, dienstverlening, bedrijvigheid, detailhandel of horeca, alsmede de daarbij behorende openbare of sociaal culturele voorzieningen, stedelijk groen en infrastructuur'.*

Gezien het vorenstaande kan worden geconcludeerd dat het plangebied onderdeel uitmaakt van bestaand stedelijk gebied.

Trede 3: Niet van toepassing.

Gezien het vorenstaande wordt geconcludeerd dat dit project voldoet aan de ladder voor duurzame verstedelijking.

3.2.2 Provinciaal beleid

Het provinciaal beleid is verwoord in tal van plannen. Het belangrijkste plan betreft de Omgevingsvisie Overijssel en de daarbij behorende Omgevingsverordening Overijssel.

3.2.2.1 Uitgangspunten van de Omgevingsvisie Overijssel

De Omgevingsvisie Overijssel is het integrale provinciale beleidsplan voor de fysieke leefomgeving van Overijssel. In 2009 is de Omgevingsvisie en -verordening 2009 vastgesteld. Naar aanleiding van monitoring en evaluaties is de Omgevingsvisie en -verordening op onderdelen geactualiseerd. De Actualisatie Omgevingsvisie en -verordening is op 3 juli 2013 vastgesteld door Provinciale Staten en is op 1 september 2013 in werking getreden.

Leidende thema's voor de Omgevingsvisie zijn:

- Duurzaamheid;
- Ruimtelijke kwaliteit.

3.2.2.2 Omgevingsverordening Overijssel

De provincie beschikt over een palet aan instrumenten waarmee zij haar ambities realiseert. Het gaat er daarbij om steeds de meest optimale mix van instrumenten toe te passen, zodat effectief en efficiënt resultaat wordt geboekt voor alle ambities en doelstellingen van de Omgevingsvisie. De keuze voor inzet van deze instrumenten is bepaald aan de hand van een aantal criteria. In de Omgevingsvisie is bij elke beleidsambitie een realisatieschema opgenomen waarin is aangegeven welke instrumenten de provincie zal inzetten om de verschillende onderwerpen van provinciaal belang te realiseren.

Eén van de instrumenten om het beleid uit de Omgevingsvisie te laten doorwerken is de Omgevingsverordening Overijssel. De Omgevingsverordening is het provinciaal juridisch instrument dat wordt ingezet voor die onderwerpen waarvoor de provincie eraan hecht dat de doorwerking van het beleid van de Omgevingsvisie juridisch geborgd is.

3.2.2.3 Uitvoeringsmodel Omgevingsvisie Overijssel

De opgaven, kansen, beleidsambities en ruimtelijke kwaliteitsambities voor de provincie zijn in deel geschetst in ontwikkelingsperspectieven voor de groene omgeving en stedelijke omgeving.

Om de ambities van de provincie waar te maken, bevat de Omgevingsvisie een uitvoeringsmodel. Dit model is gebaseerd op drie niveaus, te weten:

1. generieke beleidskeuzes;
2. ontwikkelingsperspectieven;
3. gebiedskenmerken.

Deze begrippen worden hieronder nader toegelicht.

<u>Generieke beleidskeuzes</u>

Generieke beleidskeuzes zijn keuzes die bepalend zijn voor de vraag of ontwikkelingen nodig dan wel mogelijk zijn. In deze fase wordt beoordeeld of er sprake is van een behoefte aan een bepaalde voorziening. Ook wordt in deze fase de zgn. 'SER-ladder' gehanteerd. Deze komt er kort gezegd op neer dat eerst bestaande bebouwing en herstructurering worden benut, voordat er uitbreiding kan plaatsvinden.

Andere generieke beleidskeuzes betreffen de reserveringen voor waterveiligheid, randvoorwaarden voor externe veiligheid, grondwaterbeschermingsgebieden, bescherming van de ondergrond (aardkundige en archeologische waarden), landbouwontwikkelingsgebieden voor intensieve veehouderij, begrenzing van Nationale Landschappen, Natura 2000-gebieden, Ecologische Hoofdstructuur en verbindingszones etc. De generieke beleidskeuzes zijn veelal normstellend.

Ontwikkelingsperspectieven

Als uit de beoordeling in het kader van de generieke beleidskeuzes blijkt dat de voorgenomen ruimtelijke ontwikkeling aanvaardbaar is, vindt een toets plaats aan de ontwikkelingsperspectieven. In de Omgevingsvisie is een spectrum van zes ontwikkelperspectieven beschreven voor de groene en stedelijke omgeving. Met dit spectrum geeft de provincie ruimte voor het realiseren van de in de visie beschreven beleids- en kwaliteitsambities.

De ontwikkelperspectieven geven richting aan wat waar ontwikkeld zou kunnen worden. Daar waar generieke beleidskeuzes een geografische begrenzing hebben, zijn ze consistent doorvertaald in de ontwikkelingsperspectieven. De ontwikkelingsperspectieven zijn richtinggevend en bieden de nodige flexibiliteit voor de toekomst.

Gebiedskenmerken

Op basis van gebiedskenmerken in vier lagen (natuurlijke laag, laag van het agrarisch cultuurlandschap, stedelijke laag en lust- en leisurelaag) gelden specifieke kwaliteitsvoorwaarden en –opgaven voor ruimtelijke ontwikkelingen. Het is de vraag 'hoe' een ontwikkeling invulling krijgt.

Aan de hand van de drie genoemde niveaus kan worden bezien of een ruimtelijke ontwikkeling mogelijk is en er behoefte aan is, waar het past in de ontwikkelingsvisie en hoe het uitgevoerd kan worden.

3.2.2.4 Toetsing van het initiatief aan het Uitvoeringsmodel van de Omgevingsvisie Overijssel

Indien het concrete initiatief wordt getoetst aan het Uitvoeringsmodel Omgevingsvisie Overijssel ontstaat globaal het volgende beeld.

Generieke beleidskeuzes

De herontwikkeling van de stedelijke functie is gelegen in bestaande stedelijk gebied, waardoor de SER-ladder van toepassing is (Art. 2.1.3). Tevens is het plangebied (gedeeltelijk) gelegen in een primair watergebied en in een gebied met risico tot overstroming waardoor de artikelen 2.14.1 en 2.14.3 van belang zijn. Bij de afwegingen in de eerste fase "generieke beleidskeuzes" zijn de voorgenoemde artikelen uit de Omgevingsverordening Overijssel van belang. Op deze artikelen zal hierna worden ingegaan.

SER-ladder voor de Stedelijke omgeving (Art. 2.1.3):

Bestemmingsplannen voorzien uitsluitend in stedelijke ontwikkelingen die een extra ruimtebeslag door bouwen en verharden leggen op de groene omgeving wanneer aannemelijk is gemaakt:

- *dat er voor deze opgave in redelijkheid geen ruimte beschikbaar is binnen het bestaande bebouwd gebied en de ruimte binnen het bestaand bebouwd gebied ook niet geschikt te maken is door herstructurering en/of transformatie;*
- *dat mogelijkheden voor meervoudig ruimtegebruik binnen het bestaand bebouwd gebied optimaal zijn benut.*

Toetsing van het initiatief aan artikel 2.1.3

De in dit plan besloten ontwikkeling betreft een binnenstedelijke ontwikkeling die voldoet aan de SER-ladder. Zoals hierna ook zal blijken uit het ter plekke geldende 'Ontwikkelingsperspectief' en het ter plekke geldende gebiedskenmerk van de 'Stedelijke laag' is het plangebied gelegen in bestaand bebouwd gebied. Met de ontwikkeling wordt de locatie herontwikkeld. Er vindt geen extra ruimtebeslag plaats op de groene omgeving. In verband hiermee is het voorliggende bestemmingsplan in overeenstemming met artikel 2.1.3 uit de Omgevingsverordening Overijssel.

Primaire watergebieden (Art. 2.14.1):

Bestemmingsplannen die betrekking hebben op primaire watergebieden zoals op kaart Waterveiligheid nr. 09295054 aangegeven, voorzien niet in nieuwe ontwikkelingen die de rol van deze gebieden voor wateropvang belemmeren.

Toetsing van het initiatief aan artikel 2.14.1

De Westerveldse Aa is gelegen in het plangebied. Waterschap Groot Salland is voornemens het waterlichaam her in te richten: onder andere het ondiep en breder maken van bestaande waterlopen; de aanleg van waterbergingen; het aanleggen van natuurvriendeljke oevers en het vispasseerbaar maken van stuwen. Met voorliggend plan wordt voldoende rekening gehouden met dit voornemen door de watergang van voldoende capaciteit te voorzien. Hiermee ontstaat geen belemmering voor de wateropvang.

Gebieden met risico op overstroming (minder snel en ondiep onderlopende gebieden) (Art. 2.14.3):

1. *Bestemmingsplannen die betrekking hebben op gebieden die gelegen zijn binnen de dijkringen 9: Vollenhove, 52: Oost-Veluwe, 53: Salland (wettelijk vastgelegde dijkringgebieden) en als zodanig op kaart Waterveiligheid nr. 09295054 zijn aangegeven, voorzien alleen in nieuwe grootschalige ontwikkelingen binnen deze gebieden als in het desbetreffende bestemmingsplan zodanige voorwaarden worden gesteld dat de veiligheid ook op lange termijn voldoende is gewaarborgd.*
2. *De toelichting bij bestemmingsplannen die betrekking hebben op gebieden als bedoeld in lid 1, is voorzien van een overstromingsrisicoparagraaf die inzicht biedt in:*

- *de risico's bij overstroming*
- *de maatregelen en voorzieningen die worden getroffen om deze risico's te voorkomen dan wel te beperken.*

Toetsing van het initiatief aan artikel 2.14.3

De herontwikkeling van de locatie is gelegen binnen dijkring 53: Salland. In dit kader is een overstromingsrisicoparagraaf opgesteld. Hiervoor wordt verwezen naar paragraaf 4.2.10. Op deze plaats wordt geconcludeerd dat er op voorhand geen belemmeringen worden verwacht.

Bij de overige afwegingen in de eerste fase “generieke beleidskeuzes” zijn er verder geen aspecten die bijzondere aandacht verdienen. Een en ander blijkt ook uit hoofdstuk 4 van deze plantoelichting waarin uitgebreid op de diverse omgevingsaspecten wordt ingegaan.

Ontwikkelingsperspectieven

Het plangebied behoort tot de ontwikkelingsperspectieven "Dorpen en kernen als veelzijdige leefmilieus – breed spectrum woon-, werk- en mixmilieus - Woonwijk", "Zone ondernemen met Natuur en Water" en "Waterlopen". Tevens is het plangebied gelegen in de beleidsaanduidingen "buitendijksgebied, beekdal of veenweidegebied" en primair watergebied of waterberging". In figuur 3.2 is een uitsnede van de perspectievenkaart behorende bij de Omgevingsvisie opgenomen.

Figuur 3.2 Uitsnede Ontwikkelingsperspectievenkaart Omgevingsvisie Overijssel (Bron: Provincie Overijssel)

"Woonwijk"

Rond de binnensteden liggen de diverse woonwijken en bedrijventerreinen elk met hun eigen woon-, werk- of gemengd milieu. Herstructurering van de woon-, werk- en voorzieningenmilieus moet deze vitaal en aantrekkelijk houden en de diversiteit aan milieus versterken. In de gebieden aangemerkt als "Woonwijk" is ruimte voor herstructurering, inbreiding en transformatie naar diverse woon- werk- en gemengde stadsmilieus.

"Zone ondernemen met Natuur en Water (buiten de EHS)"

Ruimtelijke ontwikkelingen dragen bij aan een kwaliteitsimpuls voor natuur, landschap en water, waarmee tevens het samenhangend stelsel van natuurgebieden en de regionale economie worden versterkt. Ontwikkelingen worden gekoppeld aan de Kwaliteitsimpuls Groene omgeving met betrekking tot natuur, water en landschap. Ondernemerschap, waaronder landbouw, staat hier centraal. In deze gebieden wordt gefocust op de KGO, de hoogte van de investering in vergelijking tot andere gebieden buiten de EHS is gelijk.

"Waterlopen"

Het watersysteem en de natuur zijn in Overijssel sterk met elkaar verbonden. Het watersysteem “van bron tot monding” is een essentiële, dragende structuur van de Zone, die bijdraagt aan de samenhang in het netwerk. In een veerkrachtig watersysteem ligt de nadruk op vasthouden en bergen van water in plaats van snel afvoeren. Door in te spelen op ontwikkelingen en initiatieven die de veerkracht van het watersysteem versterken wordt een duurzame, robuuste ruimtelijke inrichting gerealiseerd, die beter bestand is tegen veranderingen in klimaat (veiligheid, wateroverlast en droogte).

"Buitendijksgebied, beekdal of veenweidegebied"

Gebieden met veenpakket in de ondergrond en/of laaggelegen gebieden langs waterlopen. Ontwatering niet dieper dan nodig is voor gebruik als grasland.

"Primair watergebied of waterbergingsgebied"

Gebieden waar geen kapitaalintensieve functies worden toegelaten, vanwege het belang van waterberging en het risico op wateroverlast c.q. locatie, waar in extreme situaties water op het land wordt geborgen.

Toetsing van het initiatief aan het "Ontwikkelingsperspectief"

In dit geval is het plangebied gelegen in een gemengd milieu, waarbij de locatie zelf een horecafunctie heeft. Omliggende functies betreffen voornamelijk bedrijvigheid en infrastructurele voorzieningen. De ontwikkeling betreft de herstructurering van de gronden behorende bij de bestaande horecafunctie, waarbij inbreiding plaatsvindt. De ontwikkeling past daarmee goed binnen het ontwikkelingsperspectief "Woonwijk".

Voor wat betreft de watergerelateerde ontwikkelingsperspectieven behorende bij de Westerveldse Aa wordt in de planvorming voldoende rekening gehouden met de toekomstige verruiming van de afvoercapaciteit, zoals beschreven in Hoofdstuk 5. De gewijzigde watergang is gewaarborgd in de bestemming 'Water'.

Gebiedskenmerken

Op basis van gebiedskenmerken in vier lagen (natuurlijke laag, laag van het agrarisch-cultuurlandschap, stedelijke laag en lust- en leisurelaag) gelden specifieke kwaliteitsvoorwaarden en -opgaven voor ruimtelijke ontwikkelingen. De "Natuurlijke laag" en de "Laag van het agrarisch cultuurlandschap" kunnen in dit geval buiten beschouwing blijven aangezien de oorspronkelijke waarden van deze lagen niet meer voorkomen in het plangebied. Daarnaast wordt de "Lust- en leisurelaag" buiten beschouwing gelaten omdat er geen kenmerken of elementen vanuit deze laag op het plangebied van toepassing zijn.

De "Stedelijke laag"

In de "Stedelijke laag" ontstaat de koppeling van de sociale en fysieke dynamiek van de stedelijke functies aan het verbindende netwerk van wegen, paden, spoorwegen en kanalen. Elke stad of dorp bezit zijn eigen karakteristieke ruimtelijke, sociale en functionele opbouw en kwaliteiten. Het plangebied is grotendeels gelegen in de "Stedelijke laag", in het gebiedstype "Woonwijken 1955 - nu", dit is in figuur 3.3 weergegeven.

Figuur 3.3 Uitsnede van de "Stedelijke laag" (Bron: Provincie Overijssel)

"Woonwijken 1955 – nu"

De woonwijken van 1955 tot nu zijn planmatig opgezette uitbreidingswijken op basis van een collectief idee en grotere bouwstromen. De functies (wonen, werken, voorzieningencentra) zijn uiteengelegd en de wijken zijn opgedeeld in buurten met een homogeen bebouwingskarakter: buurten met eengezinswoningen, flatwijken, villawijken, wijk(winkel)centra. Er is sprake van een tijdsgebonden verkavelingsstructuur op basis van verschillende ordeningsprincipes. Er is aandacht voor de aansluiting op de binnenstad en het hoofdwegennetwerk, maar vaak minder op fietsaansluitingen naar het buitengebied. Lokaal zijn kleine eenheden die afwijken van het systeem, zoals 'goudkustjes' aan de rand van de wijk. Steeds is sprake van een afgeronde eenheid met duidelijke in- en uitgangen.

Toetsing van het initiatief aan de "Stedelijke laag"

In dit geval is sprake van een solitair gelegen functie, namelijk horeca, welke is ingeklemd is tussen het naastgelegen bedrijvigheid en omliggende infrastructurele voorzieningen. Hierdoor is in de huidige situatie geen sprake van een homogeen bebouwingskarakter. Met de ontwikkeling blijft de locatie een eigen bebouwingskarakter behouden. Wel zal er opnieuw een afgeronde eenheid ontstaan. Tevens zijn de A28 (autosnelweg) en de Ceintuurbaan (autoweg) weergegeven, waarmee de autobereikbaarheid is aangegeven. Geconcludeerd wordt dat het initiatief in overeenstemming is met de uitgangspunten vanuit de "Stedelijke laag".

3.2.2.5 Conclusie toetsing aan het provinciaal beleid

Geconcludeerd kan worden dat de in dit voorliggende bestemmingsplan besloten ruimtelijke ontwikkeling in overeenstemming is met het in de Omgevingsvisie Overijssel verwoorde en in de Omgevingsverordening Overijssel verankerde provinciaal ruimtelijk beleid.

3.2.3 Gemeentelijk beleid

3.2.3.1 Structuurplan 2020

Algemeen

De gemeente Zwolle heeft in juni 2008 het Structuurplan 2020 vastgesteld. Zwolle groeit volgens de prognose tot 130.000 inwoners in 2020. Dat vraagt wel iets van de stad. Zeker gezien de belangrijke regionale centrumfunctie die Zwolle vervult voor wonen, werken en voorzieningen op het gebied van onder meer onderwijs, cultuur, zorg, bedrijvigheid en detailhandel. Zwolle wil deze functie de komende jaren versterken door het onderbrengen van regionale en stedelijke voorzieningen in het Centrumstedelijk Gebied. Hieronder vallen de Binnenstad en Schil, de Spoorzone (inclusief Hanzeland), Voorsterpoort en Voorsterpoort Oost, allemaal gunstig gelegen aan de A28. Tot het Centrumstedelijk Gebied horen ook Holtenbroek Zuid, Oosterenk met De Vrolijkheid en Watersteeg.

De Vrolijkheid

De Vrolijkheid betreft een bedrijventerrein met een beperkte mogelijkheid voor kantoren. Een deel van het terrein is specifiek ingericht voor de autodetailhandel. Enkele bedrijven gaan of hebben te kennen gegeven naar een andere locatie in de stad te willen verhuizen. De locatie lijkt ook geschikt voor sportgerelateerde vrije tijd en uitgaansfuncties, maar dan moet er wel aan een aantal voorwaarden worden voldaan. Bestaande bedrijven moeten hun activiteiten kunnen blijven uitoefenen, er mogen geen nieuwe kantoren gebouwd worden en de locatie mag geen woon- of detailhandelsfunctie krijgen. De Vrolijkheid is ook een potentiële herstructureringslocatie voor kleinschalige bedrijvigheid. Hierbij kan sprake zijn van verdichting.

Bouwhoogtezonering

In het structuurplan is een bouwhoogtezonering in een vijftal gradaties opgenomen. De locatie is gelegen in gradatie 'middelhoog tot hoog' vanwege de gunstige ligging nabij de A28. Het gewenste bebouwingsbeeld is in hoogte variërend met overwegend bebouwing tot circa 30 meter en op zeer beeldbepalende locaties tot circa 55 meter.

Toetsing van het initiatief aan het Structuurplan 2020

Bedrijventerrein de Vrolijkheid, waaronder de locatie van de horecafunctie valt, wordt gezien als potentiële herstructureringslocatie, waarbij ook sportgerateerde vrije tijds-, uitgaansfuncties en kleine bedrijvigheid geschikt worden geacht. Herstructurering van de betreffende locatie sluit hier goed bij aan, waarbij sprake is van verdichting. Er worden geen kantoor-, woon- of detailhandelsfuncties toegestaan. De bouwplannen passen binnen de bouwhoogtezonering. De attentiemast is maximaal 40 meter hoog. Hiermee wordt geconcludeerd dat het initiatief aansluit bij de uitgangspunten van het Structuurplan 2020. De locatie leent zich qua bereikbaarheid en omgeving goed voor de realisatie van fastfood-ketens.

3.2.3.2 Beleidsvisie Attentiemasten

Algemeen

Hoge attentiemasten waren niet voorzien in het Zwolse ruimtelijk beleid en ook niet in het geldende reclamebeleid. Om enerzijds de kansen te benutten en anderzijds hinder te voorkomen, wil Zwolle actief sturing geven aan de plaatsing van nieuwe reclamemasten en de vervanging van bestaande masten.

Plaatsing zones en locaties

De op kaart B aangegeven plaatsingszones en op kaart C aangegeven potentiële locaties komen in aanmerking voor de plaatsing van masten in verschillende hoogtegradaties. Voor attentiemasten nabij de A28 (zie kaart B) geldt het volgende:

- in lichtgroene zones 0-100 meter vanaf de rijbaan: 15 – 25/30 meter hoog (zonder/met zichtbeperking bomen);
- in donkergroene zones 100-500 meter vanaf de rijbaan: 35 – 40 meter hoog.

Toetsing

De potentiële plekken, hoogte en functionaliteit van masten worden vervat in nadere definities, criteria, randvoorwaarden en uitgangspunten. De beleidsvisie dient als kader voor planologische regelingen voor de stedenbouwkundige inpassing van nieuwe of te vervangen attentiemasten, alsmede voor aanpassing van de beleidsregel reclame.

De toetsing vindt plaats aan de hand van drie stappen.

- Stap 1: Toetsing aan criteria
- Stap 2: Toetsing attentiemasten aan randvoorwaarden
- Stap 3: Toetsing aan eisen en richtlijnen

Toetsing van het initiatief aan de Beleidsvisie Attentiemasten

Op basis van de kaart B ligt de locatie van de attentiemast, waarvan de locatie op de verbeelding is vastgelegd middels de 'specifieke bouwaanduiding - attentiemast', binnen de donkergroene zone (100-500 meter vanaf de rijbaan nabij de A28). In dit geval wordt de maximale bouwhoogte van 40 meter toegestaan in verband met de zichtbaarheid vanaf de A28, waarbij rekening wordt gehouden met de aanwezige bosstrook. Ten aanzien van overige voorwaarden en criteria zijn tevens geen belemmeringen voor het plaatsen van attentiemast. Voor een uitgebreide toetsing wordt verwezen naar het 'Beeld Effect Rapport' (Bijlage 3), waarbij de volgende onderdelen aan de orde komen:

- Wat is gelet op de zichtbaarheid, de optimale locatie en hoogte van de mast wordt?
- Hoe deze eruit gaat zien?
- Hoe beeldbepalend/verstorend de mast naar de omgeving gaat werken?

3.2.3.3 Welstandsnota

De Welstandsnota 2012 is op 11 maart 2012 door de gemeenteraad vastgesteld. Het doel van de Welstandsnota is het bieden van een toetsingskader voor de ruimtelijke kwaliteit van de stad. De nota kent twee belangrijke gebruikers. Voor de overheid biedt de nota een toetsingskader voor ingediende bouwinitiatieven. Voor de burger biedt de welstandsnota vooraf het kader en de randvoorwaarden voor de ontwikkeling van nieuwe bouwinitiatieven.

De welstandstoets wordt uitgevoerd op basis van relatieve criteria. Eigen aan het gebruik van 'relatieve' criteria is dat zij niet uitkomen op één resultaat, maar dat zij meerdere uitkomsten mogelijk maken.

Relatieve criteria vragen dus om nadere oordeelsvorming, bijvoorbeeld de bepaling dat kleurgebruik van een bijgebouw hetzelfde karakter moet hebben als dat van het hoofdgebouw. Om een goede kwaliteit van de ontwerpresultaten te bevorderen, kunnen er aanvullende richtlijnen worden geformuleerd.

Het bestemmingsplan is altijd kaderstellend voor de welstandstoetsing. Wat in het bestemmingsplan is toegelaten of is voorgeschreven aan bouwhoogte, bouwvolume, functie enzovoorts, kan door het welstandsbeleid niet worden ingeperkt. Soms gaan bestemmingsplannen verder en worden ook regels gegeven voor bijvoorbeeld plaatsing in de rooilijn of voor kappen en dakkapellen. Dan is er sprake van enige overlap met welstand.

Door het relatieve karakter van de welstandscriteria ontstaat er geen strijdigheid met eventuele bestemmingsplaneisen. Bij de herziening van bestemmingsplannen, zoals dit plan voor het foodcourt, is de aansluiting met de welstandsnota een belangrijk aandachtspunt.

Gebiedsgericht welstandsbeleid

Voor het plangebied is in de welstandsnota: nummer 11 'Gemengde zones' van toepassing. Hieronder zijn van dit gebied de beleidskeuzes die hier in het kader van welstand gemaakt zijn samengevat.

Kenmerken (Ceintuurbaan/ N35/ Oosterenk/ Vrolijkheid)

Deze zone wordt bepaald door de ligging aan de rand van de stad en vormt hierdoor deels de overgang naar het landschap. Het gebied is goed ontsloten vanaf de A28 en de N35 (stadsring). Kenmerkend zijn de bijzondere stedelijke voorzieningen, zoals stadion en ziekenhuis, welke vanwege het veranderende ruimtegebruik een plek in deze zone hebben gekregen.

Beleidskeuze

Waardering

De gebieden hebben een bijzondere ruimtelijke kwaliteit, vanwege de ligging in de stad en de goede ontsluitingsmogelijkheden. Grootschalige stedelijke instellingen, voorzieningen en bedrijven gebruiken deze gebieden als representatieve en functionele vestigingsplaatsen.

Dynamiek

Door de schaalvergroting van de diverse functies en het veranderende belang van de diverse ontsluitingsroutes, transformeren de functies en/of de gebouwen in de gemengde zones regelmatig.

Beleid

- Het niveau van de welstandstoetsing is regulier.
- Versterken van de kwaliteit van de gebieden als hoogwaardig stedelijk verblijfsgebied.
- Respecteren van de diversiteit aan gebouwen en gebouwenensembles.
- Versterken van de relatie van gebouwen en gebouwenensembles met de stedelijke structuur, de wegen en de langzaam verkeersroutes.

Overige voor welstand relevante beleidsstukken:

- bestemmingsplan;
- beeldkwaliteitsplan De Vrolijkheid;
- reclamebeleid.

Welstandscriteria

Om aan het beleid te voldoen moet de bebouwing zich voegen naar de beschreven kenmerken.
Bij de welstandstoets van een bouwplan in de gemengde zones zijn de volgende criteria van belang.

Plaatsing

- De gebouwen of de gebouwenensembles oriënteren zich meerzijdig op de openbare ruimte.
- De entreezijde van de bebouwing is herkenbaar vormgegeven en oriënteert zich op de openbare ruimte.

Massa en vorm

- In het bouwwerk bestaat samenhang tussen de samenstellende delen van dat bouwwerk.
- Bij- en aanbouwen zijn ondergeschikt aan de hoofdmassa.

Gevels

- Bij verbouw en renovatie is respect voor de oorspronkelijke gevelopbouw en het materiaal- en kleurgebruik.
- De maat en schaal van de gevelindeling wordt gerespecteerd.
- Er is eenheid in architectuur van de gehele gevel.

Detaillering, kleur en materiaal

- De detaillering bij aanpassing, verbouw of renovatie krijgt eenzelfde mate van aandacht als die bij de bestaande architectuur.
- Bij aanpassing, verbouw of renovatie is het oorspronkelijke kleurgebruik uitgangspunt.
- Bij verbouw of renovatie is het oorspronkelijk materiaalgebruik uitgangspunt.
- Bij nieuwbouw zijn het materiaal- en het kleurgebruik zorgvuldig afgestemd op de architectonische verschijningsvorm.

Erfafscheidingen

- Erfafscheidingen worden terughoudend toegepast;
- Erfafscheidingen zijn transparant, bij voorkeur uitgevoerd als groen;
- Bij de toepassing van hekwerken is het gebruik van stijlenhekwerken het uitgangspunt.

Toetsing van het initiatief aan de Welstandnota 2012

In het plan is rekening gehouden met de criteria zoals hiervoor zijn beschreven. Bij de aanvraag van de omgevingsvergunning voor het bouwen zal het ontwerp getoetst worden aan de redelijke eisen van welstand. Inmiddels zijn de voorlopige ontwerpen behandeld en goedgekeurd.

3.3 Archeologisch en cultuurhistorisch beleid

3.3.1 Cultuurhistorie / monumentenzorg

De Nota Belvedere uit 1999 was het kader voor een verder gaande integratie van cultuurhistorie in de ruimtelijke ordening. Hoofddoelstelling van de Nota is de cultuurhistorische identiteit als volwaardig uitgangspunt richtinggevend te maken voor de inrichting van de ruimte. Het credo daarbij is 'behoud door ontwikkeling'. Daarmee wordt bedoeld dat de aanwezige cultuurhistorische waarden een bron vormen van inspiratie voor vernieuwing en verandering. Het behoud en het benutten van het cultureel erfgoed voegt kwaliteit toe aan de ruimtelijke inrichting.
In november 2009 stemde de Tweede Kamer in met de beleidsbrief modernisering monumentenzorg (MoMo). Het behoud en de bescherming van monumenten blijft een belangrijk doel, maar er vindt een verbreding plaats naar de omgeving. Overal in steden, dorpen en landschappen zijn plaatsen van herinnering, plaatsen met een bijzondere cultuurhistorische betekenis. Goede ruimtelijke ordening betekent dat alle belangen die effect hebben op de kwaliteit van de ruimte in de besluitvorming worden betrokken. Daarom is de eerste pijler van MoMo gericht op cultuurhistorie in de ruimtelijke ordening. Om meer vorm en inhoud te geven aan de borging van cultuurhistorie in de ruimtelijke ordening zullen gemeenten op basis van het daartoe op 1 januari 2012 gewijzigde besluit ruimtelijke ordening bij het vaststellen van bestemmingsplannen rekening moeten houden met cultuurhistorische waarden. Dat betekent dat gemeenten een analyse moeten verrichten van de cultuurhistorische waarden in een bestemmingsplangebied en daar conclusies aan moeten verbinden die in een bestemmingsplan worden verankerd.

Het Zwolse beleid zoals verwoord in de vastgestelde beleidsnota voor het Zwols monumenten- en archeologiebeleid (Dynamiek van Oud & Nieuw, 2000) is gericht op de instandhouding van historisch waardevolle objecten, complexen, openbare ruimte en stedenbouwkundige en landschappelijke structuren.

Op grond van de Monumentenwet 1988 en de Erfgoedverordening Zwolle 2010 is het verboden zonder of in afwijking van een vergunning een beschermd (rijks- of gemeentelijk) monument af te breken, te verstoren, te verplaatsen of in enig opzicht te wijzigingen. Tevens is het verboden een beschermd monument te herstellen, te gebruiken of te laten gebruiken op een wijze, waardoor het wordt ontsierd of in gevaar gebracht.

3.3.2 Archeologie

Het archeologisch beleid is gebaseerd op de Wet op de archeologische monumentenzorg. Deze wet is per 1 september 2007 in werking getreden. Deze wet voorzag in een nieuwe regeling voor de archeologie in de Monumentenwet 1988.

Als uitwerking van deze wet heeft de gemeenteraad op 18 augustus 2008 besloten het archeologiebeleid gemeente Zwolle vast te stellen. Het beleid is uitgewerkt aan de hand van een viertal kernbegrippen: kenbaarheid, verankering, betaling en kwaliteit.
Centraal thema daarbij is dat de archeologische waarden waar nodig worden beschermd, zonder dat er meer maatschappelijke lasten in het leven worden geroepen dan noodzakelijk zijn. Het archeologiebeleid Zwolle bevat onder andere de Archeologische Waarderingskaart Zwolle (welke gebieden hebben een hoge archeologische waarde), kaders wanneer en hoe archeologisch waardevolle gebieden in het bestemmingsplan worden bestemd met een dubbelbestemming en de Lokale Onderzoeksagenda Archeologie Zwolle (archeologische onderzoeksthema's).

3.4 Verkeersbeleid

3.4.1 Mobiliteitsvisie

Het op dit moment vigerende Zwolse mobiliteitsbeleid vloeit voort uit het rijks – en provinciaal beleid en is verwoord in de Mobiliteitsvisie. De Mobiliteitsvisie is door de gemeenteraad vastgesteld op 2 februari 2009. De doelen zijn niet gewijzigd, maar de acties zijn meer geplaatst in de regionale samenwerking van het programma Beter Benutten.

Uit de Mobiliteitsvisie komt naar voren dat de verdere groei van de mobiliteit niet opgevangen kan worden door de mobiliteitsvraag te faciliteren met nieuwe infrastructuur. Zwolle heeft een gunstige positie qua ontwikkeling. In de na te streven doelen op het gebied van duurzaamheid, milieu, bereikbaarheid, economische groei, leefbaarheid en dergelijke is het daarom noodzakelijk om prioriteiten te stellen. De gemeente Zwolle wil de kwaliteiten als bereikbare en gezonde stad vasthouden door, naast de noodzakelijke uitbreiding van de infrastructuur, de samenleving te mobiliseren om de groeiende vraag naar mobiliteit om te buigen in een duurzame richting.

In de Mobiliteitsvisie is de Ceintuurbaan gecategoriseerd als gebiedsontsluitingsweg type A (70 km/uur) en de Oude Mepperlerweg als gebiedsontsluitingsweg B (50 km/uur). De A28 is een regionale stroomweg.

Aanvullend hierop is het beleid Prioriteitswegen Zwolle vastgesteld. In dit beleid is vastgelegd welke wegen van belang zijn als route voor de hulpdiensten. Het doel is dat door de werking van het beleid Prioriteits- wegen Zwolle de veiligheid verbetert doordat de bereikbaarheid voor de hulpdiensten is gewaarborgd.

3.4.2 Bouwverordening Zwolle

Voor het parkeren zijn de normen uit de Bouwverordening 2015 van toepassing. Echter is in de Reparatiewet BZK bepaald dat de bouwverordening geen stedenbouwkundige voorschriften – waaronder voorschriften met betrekking tot parkeren – meer mag bevatten.

De locatie is niet gelegen in het 'Centrumgebied', 'A-locatie' of 'B-locatie'. Op basis van de kaart bijlage 13d van de bouwverordening is de locatie aangemerkt als 'matig stedelijk' en niet gelegen binnen het gebied 'historische binnenstad' of 'schil'. In dit geval wordt rekening gehouden met de parkeernormen behorende bij 'matig stedelijk' en 'overig'.

Voor restaurants geldt een parkeernorm van minimaal 12,0 en maximaal 14,0 parkeerplaatsen per 100 m^2 bvo.

Het foodcourt is bedoelt voor de vestiging van met name fastfoodrestaurants. Fastfoodrestaurant komt als omschrijving niet voor in de parkeernormering. Fastfoodrestaurants kenmerken zich echter door het feit dat de verblijfsduur korter is dan bij een restaurant. Daarnaast zal een deel van de bezoekers gebruik maken van drive-inns, waarmee voor deze bezoekers geen parkeerplaatsen nodig zijn. Om die redenen wordt voor de fastfoodrestaurants dezelfde parkeernorm gehanteerd als voor 'café/bar/discotheek/cafetaria'. Voor café/bar/discotheek/cafetaria in matig stedelijk gebied, geldt een parkeernorm van minimaal 5,0 en maximaal 7,0 parkeerplaatsen per 100 m^2 bvo.

Uitgaande van de minimale parkeernorm betekent dit voor restaurants een parkeernorm van 12 parkeerplaatsen per 100 m^2 bvo en voor fastfoodrestaurants een parkeernorm van 5 parkeerplaatsen per 100 m^2 bvo.

3.5 Groenbeleid

Het beleid van gemeente en waterschap is om de Westerveldse Aa te revitaliseren, dat wil zeggen meer zichtbaar en beleefbaar te maken en de ecologie en de waterkwaliteit van de beek te verbeteren. Er zijn ontwikkelplannen die bestaan uit het:

- ecologische verbetering van de onderdoorgang van de A28 en toeritten (buiten plangebied);

- verlegging van de loop van de Aa in het noordelijk plangebied, langs de noordzijde van de Oude Meppelerweg;
- ecologische verbetering van de onderdoorgang van de Oude Meppelerweg (gedeeltelijk buiten plangebied);
- ecologische verbetering van de onderdoorgang van het Rechterland (buiten plangebied);
- herinrichting van de Aa langs het Rechterland (buiten plangebied);

Het doorvoeren van deze plannen heeft onder meer gevolgen voor de uitspanning De Vrolijkheid. Daarom zijn deze plannen nog niet doorgevoerd in het plangebied. Het geheel van de te revitaliseren Westerveldse Aa, samen met het begeleidend groen langs Oude Meppelerweg en Rechterland behoort tot het Structuurgroen vanwege de oriëntatie in de stad, de verwijzing naar het oorspronkelijke landschap, de ecologische en recreatieve betekenis en de cultuurhistorie van stadsgrens en oude uitvalsweg. Hier is de continuïteit van het water en de oevers en het continue karakter van bomenrijen en groene bermen van belang.

3.6 Waterbeleid

3.6.1 Europees beleid

De Europese Kaderrichtlijn Water (2000/60/EG) is op 22 december 2000 in werking getreden en is bedoeld om in alle Europese wateren de waterkwaliteit chemisch en ecologisch verder te verbeteren. De Kaderrichtlijn Water omvat regelgeving ter bescherming van het binnenlandse oppervlaktewater, overgangswateren (waaronder estuaria worden verstaan), kustwateren en grondwater. Voor het uitwerken van de doelstellingen worden er op (deel)stroomgebied plannen opgesteld. In deze (deel)stroomgebiedbeheersplannen staan de ambities en maatregelen beschreven voor de verschillende (deel)stroomgebieden. Met name de ecologische ambities worden op het niveau van de deelstroomgebieden bepaald.

3.6.2 Rijksbeleid

In december 2009 is het Nationaal Waterplan vastgesteld. Dit plan geeft op hoofdlijnen aan welke beleid het Rijk in de periode 2009-2015 voert om te komen tot een duurzaam waterbeheer. Het Nationaal Waterplan richt zich op bescherming tegen overstroming, voldoende en schoon water en diverse vormen van gebruik van water. Het beleidsdoel is het realiseren of in stand houden van duurzame en klimaatbestendige watersystemen. Op basis van de Wet ruimtelijke ordening heeft het Nationaal Waterplan voor de ruimtelijke aspecten de status van structuurvisie.

Het Nationaal Bestuursakkoord Water (NBW) heeft tot doel om in de periode tot 2015 het hoofdwatersysteem in Nederland te verbeteren en op orde te houden. Belangrijk onderdeel is om de drietrapsstrategie 'vasthouden, bergen, afvoeren' in alle overheidsplannen als verplicht afwegingsprincipe te hanteren. In het Nationaal Bestuursakkoord is vastgelegd dat de watertoets een verplicht te doorlopen proces is in waterrelevante ruimtelijke planprocedures, waarbij een vroegtijdige betrokkenheid van de waterbeheerder in de planvorming wordt gewaarborgd.

Het bestuursakkoord water richt zich primair op het vergroten van de doelmatigheid van het beheer van het watersysteem en de waterketen. De doelen, zoals deze eerder zijn verwoordt in het NBW (2003 en 2008) op het gebied van waterveiligheid, waterbeschikbaarheid, klimaatverandering en duurzaamheid, blijven onverkort van kracht.

3.6.3 Provinciaal beleid

In de Omgevingsvisie Overijssel wordt ruim aandacht besteed aan de wateraspecten. De ambities zijn, naast de uitvoering van de Kaderrichtlijn Water, gericht op de verbetering van de kwaliteit van de kleinere wateren, de veiligheid, de grondwaterbescherming, bestrijding van wateroverlast, de kwantiteit en kwaliteit van grond- en oppervlakte water en waterbeleving zowel in de groene ruimte als stedelijk gebied.

3.6.4 Beleid waterschap Groot Salland

Het waterschap Groot Salland heeft het waterbeleid vastgelegd in de Waterbeheerplan. Het plan is opgesteld in nauwe samenwerking met de vier andere waterschappen in Rijn-Oost, te weten de waterschappen Reest en Wieden, Regge en Dinkel, Rijn en IJssel en Velt en Vecht. Het nieuwe WBP 2010-2015 is op 27 oktober 2009 vastgesteld.

Het waterbeleid van het waterschap is met name gericht op een duurzame aanpak van het waterbeheer: geen afwenteling, herstel van de veerkracht van het watersysteem, streven naar een meer natuurlijker waterbeheer, zoeken naar meer ruimte voor water, water toepassen als ordenend principe middels het gebruik van waterkansenkaarten en water langer vasthouden mede door flexibeler peilbeheer. Ook het streven naar een betere waterkwaliteit als onderdeel van duurzaamheid is een belangrijk speerpunt (tegengaan van lozingen, minder belasting van het water en het zoveel mogelijk tegengaan van diffuse verontreinigingen).

3.6.5 Beleid gemeente Zwolle

Gemeente Zwolle heeft haar waterbeleid in 2008 vastgelegd in het Stedelijke Waterplan. Hierin zijn de ambities met betrekking tot de beleving en de kwaliteit van water beschreven. Gemeente Zwolle heeft haar beleid ten aanzien van hemelwaterinfiltratie vastgelegd in de gemeentelijke bouwverordening. Verder zijn in het gemeentelijk rioleringsplan ontwerprichtlijnen en beleidskeuzes beschreven waaraan voldaan moet worden.

3.7 Horecabeleid

De gemeente Zwolle heeft uitsluitend voor de binnenstad horecabeleid vastgesteld. Dit betekent dat voor de betreffende ontwikkeling geen specifiek horecabeleid geldt.

3.8 Milieubeleid

De gemeenteraad heeft in 2005 de milieuvisie 'Milieu op scherp' vastgesteld. De milieuvisie geeft de richting aan van het Zwolse milieubeleid. In de milieuvisie worden ambities en doelstellingen geformuleerd en worden prioriteiten gesteld in de ontwikkeling en uitvoering van het Zwolse milieubeleid.

In de milieuvisie is de strategie geformuleerd die Zwolle wil hanteren om te komen tot een effectief en efficiënt milieubeleid. Er worden parallelle sporen gevolgd.

- Per sector (geluid, bodem, externe veiligheid, luchtkwaliteit enzovoort) wordt beleid geformuleerd. Op dit moment is voor de sectoren energie, duurzaam bouwen, bodem, grondwater, geluid, afval en externe veiligheid beleid vastgesteld.
- Zwolle heeft daarnaast gebiedsgericht milieubeleid ontwikkeld. Door middel van een gebiedsgerichte aanpak wordt het sectorale milieubeleid per gebied geïntegreerd. Het principe is dat binnen het grondgebied van Zwolle diverse gebiedstypen worden onderscheiden op basis van ruimtelijke kenmerken en functies. Vervolgens wordt vastgesteld welke milieukwaliteit nagestreefd wordt bij een dergelijk gebiedstype. Uiteindelijk zal dit referentie milieukwaliteitsprofiel de basis vormen voor de uitwerking van het milieubeleid in een specifiek gebied.

Het beleid voor de aspecten geluid, luchtkwaliteit, externe veiligheid, bodem, duurzaamheid en visie op de ondergrond is relevant voor deze ontwikkeling. Dit beleid wordt hierna kort beschreven.

3.8.1 Geluid

In de milieuvisie 'Milieu op scherp' wordt de ambitie voor geluid als volgt omschreven.
Zwolle is een dynamische stad met geluidsniveaus die passen binnen de wettelijke grenswaarden. Er zijn alleen geluiden die passen bij de functie van een gebied. Een belangrijke doelstelling is het verminderen van geluidshinder in bestaande woningen en voorkomen van geluidshinder bij renovatie en nieuwbouw. Een belangrijke maatregel om deze doelstelling te bereiken is het toepassen van stillere wegdeksoorten. Een andere maatregel is het meenemen van de geluidsdoelstellingen bij de ruimtelijke planontwikkeling.

3.8.2 Luchtkwaliteit

Het luchtkwaliteitsplan gemeente Zwolle 2007-2011 beschrijft de luchtkwaliteitssituatie in Zwolle, de opgave, de ambitie en de aanpak om de vastgestelde doelen te bereiken. Zwolle wil, binnen de beïnvloedingssfeer van de gemeente, een significante bijdrage leveren aan de verbetering van de luchtkwaliteit. Om dat te bereiken zijn de volgende doelen geformuleerd:

- voldoen aan wet- en regelgeving;
- anticiperen op de toekomst;
- knelpunten in de toekomst moeten voorkomen worden.

Dit betekent dat de luchtkwaliteit in het planvormingsproces van ruimtelijke plannen en verkeersplannen wordt meegenomen: beleid ten aanzien van luchtkwaliteit inbedden in bestaand gemeentelijk beleid. De gemeente streeft ernaar dat het aspect door gaat werken in het verkeers- en vervoersbeleid, het ruimtelijke ordeningsbeleid en het beleid van vergunningen en handhaving.

3.8.3 Externe veiligheid

De beleidsvisie externe veiligheid is op 6 maart 2007 vastgesteld door de gemeenteraad. De gemeente streeft ernaar voor haar gehele grondgebied te voldoen aan de basisveiligheid. Dit betekent dat:

- overal voldaan wordt aan de normen voor plaatsgebonden risico;
- een gebiedsgericht invulling wordt gegeven aan groepsrisicobeleid met een gebiedsgericht kader externe veiligheid;
- veiligheidsdoelstellingen passend bij de typering van het gebied worden ontwikkeld;
- zoveel mogelijk geanticipeerd wordt op de landelijke beleidsontwikkeling die een ongunstige invloed kunnen hebben op de veiligheidssituatie in Zwolle met als doel het bewaken van een optimaal veiligheidsniveau.

In januari 2009 heeft de gemeenteraad het gebiedsgericht beleidskader externe veiligheid vastgesteld. Het gaat om een ruimtelijke uitwerking van het externe veiligheidsbeleid. Op basis van kenmerken (fysieke omgeving, hulpverleningsniveau en zelfredzaamheid) die bij een bepaald gebiedstype horen is een beleidsstandpunt bepaald ten aanzien van ene mogelijke toename van het groepsrisico. Tevens is op basis van dezelfde kenmerken van een gebiedstype bepaald of er plaats is voor nieuwe risicobronnen.

Het plangebied wordt gekarakteriseerd als gebiedstype 'stroomzone'. Stroomzones zijn gebieden rondom infrastructuur (spoorlijnen, wegen en waterwegen) waarover gevaarlijke stoffen worden vervoerd. Voor stroomzones is een apart beleidskader geformuleerd. Het beleidskader voor de stroomzone is, anders dan de overige gebieden, niet normatief (ten aanzien van het groepsrisico) maar is vooral gericht op een goede borging van de externe veiligheid belangen in het gebiedsontwikkelingsproces. Dit betekent dat er bij het ontwerpproces op voorhand geen maximaal groepsrisiconiveau voorgeschreven wordt maar dat er gezamenlijk gezocht wordt naar een verantwoorde ontwikkeling. Dit gebeurt door vanuit het beleidskader randvoorwaarden, uitgangspunten en handreikingen aan het ontwerp mee te geven ten aanzien van functies, inrichting en eventuele maatregelen.

Op deze manier zal het groepsrisico zoveel mogelijk beperkt worden en kan het bestuur een verantwoord besluit nemen over het eventueel te accepteren restrisico.

3.8.4 Bodem

Op 1 juli 2008 is het Besluit bodemkwaliteit in werking getreden. In dat kader heeft de gemeente Zwolle op 9 december 2008 een bodemfunctieklassenkaart vastgesteld, waarop voor de hele gemeente wordt aangegeven welke functie de bodem heeft of welke functie in de toekomst wordt nagestreefd. De functieklassenindeling is gebaseerd op het gebiedsgericht milieubeleid van de gemeente. Daarnaast is op 1 december 2009 door de gemeente een bodemkwaliteitsklassenkaart vastgesteld. De indeling van deze kwaliteitsklassen is gebaseerd op de huidige bodemkwaliteit van de deelgebieden.

Volgens het gemeentelijke Bodembeleidsplan (van kracht per 11 januari 2010) mag de bodemkwaliteitsklassenkaart als kwaliteitsbewijs worden gebruikt bij het herontwikkelen van een locatie. Eventueel vrijkomende grond mag volgens het bodembeleid binnen de gemeente worden hergebruikt met de bodemkwaliteitsklassenkaart als kwaliteitsbewijs. Voorwaarde hiervoor is dat de locatie niet verdacht wordt van bodemverontreiniging op basis van het huidige of historische gebruik, en er geen (al dan niet gesaneerd) geval van bodemverontreiniging bekend is.

Indien er aanwijzingen zijn dat de bodemkwaliteit niet geschikt is voor de functie, kan een bodemonderzoek nodig zijn om te bepalen of de locatie gesaneerd dient te worden. In principe worden verontreinigingen in de bovengrond functiegericht gesaneerd. Dit houdt in dat een locatie geschikt wordt gemaakt voor de functie. De terugsaneerwaarde is afhankelijk van de functie van de locatie en gericht op het voorkomen van eventuele risico's. Bij een functiegerichte sanering wordt daarom vaak een leeflaag aangebracht, die contact met de verontreinigde grond moet voorkomen.

3.8.5 Duurzaamheid

Op 9 mei 2011 heeft de gemeenteraad een duurzaamheidsvisie vastgesteld, waarin ambities en doelstellingen zijn opgenomen voor de Gemeente Zwolle. Er zijn vijf principes (koester diversiteit, duurzaamheid als leidend principe, duurzaamheid is van en voor de stad, benutten lokale bronnen, transitie en innovatie) van duurzaamheid genoemd die als inspiratie en richtlijn dienen voor de uitvoering van duurzaamheid. De principes van duurzaamheid zorgen ervoor dat gestructureerd wordt nagedacht over duurzaamheid in alles wat we doen, van bedrijfsvoering tot beleidsontwikkeling en -uitvoering en de samenwerking met partijen in de stad.

In 2009 heeft het college een interimklimaatbeleid vastgesteld met betrekking tot nieuwbouw van woningen en utiliteitsgebouwen om het verouderde gemeentelijk klimaatbeleid in overeenstemming te brengen met het rijksbeleid vooruitlopend aan de vaststelling van nieuw gemeentelijk klimaatbeleid. Daarbij is de volgende doelstelling geformuleerd: het aandeel duurzame energie van het totale energiegebruik voor een nieuw te bouwen woningen en utiliteitsgebouwen bedraagt tenminste 60%.

De toepassing van koude warmte opslag (KWO) draagt in belangrijke mate bij niet alleen aan de doelstellingen van het interimklimaatbeleid, maar ook aan de doelstellingen van de Visie op de Ondergrond en het daarvan afgeleide gebiedsbeheersplan (zie beneden). Andere maatregelen om genoemde doelstellingen te bereiken zijn de toepassing van zonne-energie (PV en zonnecollectoren) en verbeterde isolatie.

3.8.6 Visie op de ondergrond

Zwolle wil de evenwichtige groei en duurzame ontwikkeling van de stad voortzetten en goed regelen. Bij een optimale inrichting en ruimtegebruik is ook de ondergrondse dimensie een factor van betekenis. De gemeenteraad heeft hiervoor in oktober 2007 de Visie op de ondergrond vastgesteld en besloten de basisprincipes uit deze visie toe te passen in projecten.

Hoofdstuk 4 Beperkingen

4.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op aspecten die beperkingen met zich meebrengen bij het toekennen van bestemmingen. Het betreft zowel de diverse milieuaspecten als de ligging van planologisch relevante kabels, leidingen en straalpaden.

4.2 Milieu

4.2.1 Geluid

4.2.1.1 Wettelijk kader

De Wet geluidhinder (Wgh) bevat geluidnormen en richtlijnen over de toelaatbaarheid van geluidniveaus als gevolg van rail- en wegverkeerslawaai en industrielawaai. De Wgh geeft aan dat een akoestisch onderzoek moet worden uitgevoerd bij het voorbereiden van de vaststelling van een bestemmingsplan of het nemen van een omgevingsvergunning indien het plan een geluidgevoelig object mogelijk maakt binnen een geluidszone van een bestaande geluidsbron of indien het plan een nieuwe geluidsbron mogelijk maakt. Het akoestisch onderzoek moet uitwijzen of de wettelijke voorkeursgrenswaarde bij geluidgevoelige objecten wordt overschreden en zo ja, welke maatregelen nodig zijn om aan de voorkeursgrenswaarde te voldoen.

4.2.1.2 Situatie plangebied

Rail- en wegverkeerslawaai

In het plangebied wordt geen geluidsgevoelig object (zoals een woning, bedrijfswoning, etc.) gerealiseerd/ toegestaan. Derhalve worden de aspecten rail- en wegverkeerslawaai buiten beschouwing gelaten.

Industrielawaai

De VNG-uitgave “Bedrijven en milieuzonering” geeft een eerste inzicht in de milieuhinder van inrichtingen. De uitgave is algemeen aanvaard als uitgangspunt bij het opstellen van bestemmingsplannen, zoals onder meer blijkt uit jurisprudentie van de Raad van State. In paragraaf 4.2.2.3 wordt onder meer de geluidsbelasting ten gevolge van de functies op het foodcourt getoetst. Opgemerkt wordt dat het plangebied niet is gelegen binnen de geluidszone van bedrijventerrein “Marslanden”. Op deze plaats wordt tevens geconcludeerd dat de ontwikkeling geen belemmering vormt voor de nabij gelegen (geluidsgevoelige) functies.

Het verkeer van en naar het foodcourt wordt direct op de Oude Meppelerweg/Meppelerstraatweg geleid die uitkomt op de Ceintuurbaan. Gezien de verkeerintensiteit op de Ceintuurbaan, zullen verkeersbewegingen opgaan in het verkeersbeeld. De parkeerplaatsen behorende bij het foodcourt zijn rondom de bedrijfsbebouwing gelegen, waarbij sprake is van één centrale in- en uitrit aansluitend op de Oude Meppelerweg. Dit betekent ook dat de geluidsbelasting als gevolg van deze verkeersbewegingen op deze locatie centraal plaatsvindt. Gezien de ruime afstand (>300 meter) van deze centrale in- en uitrit tot aan geluidsgevoelige functies in de omgeving worden geen belemmeringen verwacht.

4.2.1.3 Conclusie

Geconcludeerd wordt dat het aspect geluid geen belemmering vormt voor het plan.

4.2.2 Bedrijvigheid (Wet milieubeheer)

4.2.2.1 Algemeen

Zowel de ruimtelijke ordening als het milieubeleid stellen zich ten doel een goede kwaliteit van het leefmilieu te handhaven en te bevorderen. Dit gebeurt onder andere door milieuzonering. Onder milieuzonering verstaan we het aanbrengen van een voldoende ruimtelijke scheiding tussen milieubelastende bedrijven of inrichtingen enerzijds en milieugevoelige functies als wonen en recreëren anderzijds. De ruimtelijke scheiding bestaat doorgaans uit het aanhouden van een bepaalde afstand tussen milieubelastende en milieugevoelige functies. Die onderlinge afstand moet groter zijn naarmate de milieubelastende functie het milieu sterker belast. Milieuzonering heeft twee doelen:

- het voorkomen of zoveel mogelijk beperken van hinder en gevaar bij woningen en andere gevoelige functies;
- het bieden van voldoende zekerheid aan bedrijven dat zij hun activiteiten duurzaam onder aanvaardbare voorwaarden kunnen uitoefenen.

Voor het bepalen van de aan te houden afstanden wordt de VNG-uitgave "Bedrijven en Milieuzonering" uit 2009 gehanteerd. Deze uitgave bevat een lijst, waarin voor een hele reeks van milieubelastende activiteiten (naar SBI-code gerangschikt) richtafstanden zijn gegeven ten opzichte van milieugevoelige functies. De lijst geeft richtafstanden voor de ruimtelijk relevante milieuaspecten geur, stof, geluid en gevaar. De grootste van de vier richtafstanden is bepalend voor de indeling van een milieubelastende activiteit in een milieucategorie en daarmee ook voor de uiteindelijke richtafstand. De richtafstandenlijst gaat uit van gemiddeld moderne bedrijven. Indien bekend is welke activiteiten concreet zullen worden uitgeoefend, kan gemotiveerd worden uitgegaan van de daadwerkelijk te verwachten milieubelasting, in plaats van de richtafstanden. De afstanden worden gemeten tussen enerzijds de grens van de bestemming die de milieubelastende functie(s) toelaat en anderzijds de uiterste situering van de gevel van een milieugevoelige functie die op grond van het bestemmingsplan mogelijk is. Hoewel deze richtafstanden indicatief zijn, volgt uit jurisprudentie dat deze afstanden als harde eis gezien worden door de Raad van State bij de beoordeling of woningen op een passende afstand van bedrijven worden gesitueerd.

4.2.2.2 Gebiedstypen

In de VNG-uitgave 'Bedrijven en Milieuzonering' wordt een tweetal gebiedstypen onderscheiden; 'rustige woonwijk' en 'gemengd gebied'.

Een rustige woonwijk is een woonwijk die is ingericht volgens het principe van functiescheiding. Overige functies komen vrijwel niet voor. Langs de randen is weinig verstoring van verkeer.

Een gemengd gebied is een gebied met een matige tot sterke functiemenging. Direct naast woningen komen andere functies voor zoals winkels, horeca en kleine bedrijven. Ook lintbebouwing in het buitengebied met overwegend agrarische en andere bedrijvigheid kan als gemengd gebied worden beschouwd. Gebieden die direct langs de hoofdinfrastructuur liggen, behoren eveneens tot het omgevingstype gemengd gebied. Hier kan de verhoogde milieubelasting voor bijvoorbeeld geluid de toepassing van kleinere richtafstanden rechtvaardigen. Geluid is voor de te hanteren afstand van milieubelastende activiteiten veelal bepalend.

Het plangebied is gelegen in de nabijheid van bedrijven op bedrijventerrein "De Vrolijkheid" en drukke verkeeraders zoals de A28 en Ceintuurbaan. Derhalve zal het gebied in principe aangemerkt kunnen worden als 'gemengd gebied'. Echter wordt voor de toetsing het gebied beoordeeld als zijnde een 'rustige woonwijk', om de effecten van de ontwikkeling op het woon- en leefklimaat ter plaatse van milieugevoelige functies volledig inzichtelijk te maken.

4.2.2.3 Onderzoeksresultaten milieuzonering

Algemeen

Aan de hand van vorenstaande regeling is onderzoek verricht naar de feitelijke situatie. De VNG-uitgave 'Bedrijven en Milieuzonering' geeft een eerste inzicht in de milieuhinder van inrichtingen. Er wordt bij het realiseren van nieuwe bestemmingen gekeken te worden naar de omgeving waarin de nieuwe bestemmingen gerealiseerd worden. Hierbij spelen twee vragen en rol:

1. past de nieuwe functie in de omgeving? (externe werking);
2. laat de omgeving de nieuwe functie toe? (interne werking).

Externe werking

Hierbij gaat het met name om de vraag of de voorgenomen ruimtelijke ontwikkeling leidt tot een situatie die, vanuit hinder of gevaar bezien, in strijd is te achten met een goede ruimtelijke ontwikkeling. Daarvan is sprake als het woon- en leefklimaat van omwonenden in ernstige mate wordt aangetast of het plan leidt tot hinder of belemmeringen voor de bedrijven in de omgeving.

Het foodcourt biedt ruimte aan verschillende functies zoals drie fastfoodrestaurants, een restaurant en bijbehorend parkeerterrein. Tussen de bestemmingsvlakken waarbinnen de milieubelastende functies worden toegestaan en de gevel van milieugevoelige functies dienen voor diverse aspecten bepaalde afstanden in acht te worden genomen. Deze afstanden worden in de onderstaande tabel inzichtelijk gemaakt.

Functie	**Categorie**	**Geur**	**Stof**	**Geluid**	**Gevaar**
Restaurants, cafetaria's, snackbars, etc.	1	10	0	10	10
Autoparkeerterreinen, parkeergarages	2	10	0	30	0

Voor wat betreft de toetsing van deze activiteiten en de daarbij behorende milieubelasting op de omgeving, wordt uitgegaan van de meest milieubelastende activiteit. Het parkeerterrein wordt op basis van de VNG-uitgave gezien als de meest milieubelastende functie. Deze functies wordt geschaard onder milieucategorie 2. Voor een inrichting van milieucategorie 2 geldt, uitgaande van het omgevingstype 'rustige woonwijk', een grootste richtafstand van 30 meter.

De afstand van het plangebied tot de dichtstbijzijnde milieugevoelige functies (woningen aan de andere zijde van de Ceintuurbaan) bedraagt circa 170 meter. Daarmee wordt voldaan aan de gestelde richtafstanden. Van aantasting van het woon- en leefklimaat van omwonenden is dan ook geenszins sprake.

Interne werking

Hierbij gaat het om de vraag of de nieuwe functies binnen het plangebied hinder ondervinden van bestaande functies in de omgeving. Een horecavoorziening of parkeerterrein wordt niet aangemerkt als een milieugevoelig object. Derhalve leveren omliggende bedrijven/ functies geen belemmering op voor de in dit bestemmingsplan besloten ontwikkeling.

4.2.2.4 Conclusie

Vanuit het oogpunt van milieuzonering zijn er dan ook geen belemmeringen voor de voorgenomen ruimtelijke ontwikkeling.

4.2.3 Luchtkwaliteit

4.2.3.1 Beoordelingskader

Om een goede luchtkwaliteit in Europa te garanderen heeft de Europese unie een viertal kaderrichtlijnen opgesteld. De hiervan afgeleide Nederlandse wetgeving is vastgelegd in hoofdstuk 5, titel 2 van de Wet milieubeheer. Deze wetgeving staat ook bekend als de Wet luchtkwaliteit.

In de Wet luchtkwaliteit staan ondermeer de grenswaarden voor de verschillende luchtverontreinigende stoffen. Onderdeel van de Wet luchtkwaliteit zijn de volgende Besluiten en Regelingen:

- Besluit en de Regeling niet in betekenende mate bijdragen (luchtkwaliteitseisen);

- Besluit gevoelige bestemmingen (luchtkwaliteitseisen);

4.2.3.2 Besluit en de Regeling niet in betekenende mate bijdragen

Het Besluit niet in betekenende mate bijdragen (NIBM) staat bouwprojecten toe wanneer de bijdrage aan de luchtkwaliteit van het desbetreffende project niet in betekenende mate is. Het begrip "niet in betekenende mate" is gedefinieerd als 3% van de grenswaarden uit de Wet milieubeheer. Het gaat hierbij uitsluitend om stikstofdioxide (NO_2) en fijn stof (PM_{10}). Toetsing aan andere luchtverontreinigende stoffen uit de Wet luchtkwaliteit vindt niet plaats.

In de Regeling NIBM is een lijst met categorieën van gevallen (inrichtingen, kantoor- en woningbouwlocaties) opgenomen die niet in betekenende mate bijdragen aan de luchtverontreiniging. Enkele voorbeelden zijn:

- woningen: 1.500 met een enkele ontsluitingsweg;
- woningen: 3.000 met twee ontsluitingswegen;
- kantoren: 100.000 m^2 bruto vloeroppervlak met een enkele ontsluitingsweg.

Als een ruimtelijke ontwikkeling niet genoemd staat in de Regeling NIBM kan deze nog steeds niet in betekenende mate bijdragen. De bijdrage aan NO_2 en PM_{10} moet dan minder zijn dan 3% van de grenswaarden.

4.2.3.3 Besluit gevoelige bestemmingen

Dit besluit is opgesteld om mensen die extra gevoelig zijn voor een matige luchtkwaliteit aanvullend te beschermen. Deze 'gevoelige bestemmingen' zijn scholen, kinderdagverblijven en verzorgings-, verpleeg- en bejaardentehuizen. Woningen en ziekenhuizen/ klinieken zijn geen gevoelige bestemmingen.

De grootste bron van luchtverontreiniging in Nederland is het wegverkeer. Het Besluit legt aan weerszijden van rijkswegen en provinciale wegen zones vast. Bij rijkswegen is deze zone 300 meter, bij provinciale wegen 50 meter. Bij realisatie van 'gevoelige bestemmingen' binnen deze zones is toetsing aan de grenswaarden die genoemd zijn in de Wet luchtkwaliteit nodig.

4.2.3.4 Onderzoeksresultaten luchtkwaliteit

Westerdiep Adviseur Milieu en Ruimte heeft een luchtkwaliteitsonderzoek uitgevoerd. De resultaten en conclusies worden hierna beschreven. Voor het volledige onderzoek wordt verwezen naar Bijlage 4 van deze toelichting.

Uitgangspunten

De verkeersgeneratie van het plan en omliggende wegen is bepalend voor de luchtkwaliteit. Bij de berekeningen is uitgegaan van een toename van 8.278 motorvoertuigbewegingen per etmaal (werkdag) door het plan. In eerste instantie is met de NIBM-rekentool berekent dat het plan in betekenende mate bijdraagt aan de concentratie van luchtvervuilende stoffen in de buitenlucht.

In aanvulling daarop is een berekening uitgevoerd met het CAR-II model. Hiermee is de bijdrage van het plan berekent in samenhang met de achtergrondconcentratie van de omliggende wegen (A28, Ceintuurbaan en de Oude Mepperlerweg). De berekening zijn uitgevoerd op twee meetpunten:

1. bij de in- en uitrit van het foodcourt, aangezien hier al het in- en uitrijdend verkeer overheen gaat;
2. op grens van het plangebied dat het meest nabij de Ceintuurbaan is gelegen.

Resultaten

Uit het onderzoek blijkt dat zowel in het realisatiejaar als in het horizonjaar de grenswaarden voor fijn stof (PM_{10}) en stikstofdioxide (NO_2) conform de Wet milieubeheer niet worden overschreden, zoals weergegeven in de volgende tabel:

Resultaten stikstofdioxide – NO_2

2014 (µg/m³)		2020 (µg/m³)		Norm	
Zonder plan	Met plan	Zonder plan	Met plan	< 2015	≥ 2015
26,4	26,9	20,3	20,6	60	40
Achtergrondconcentratie					
19,8		15,3			

Resulaten fijn stof – PM_{10}

2014 (µg/m³)		2020 (µg/m³)		Norm	
Zonder plan	Met plan	Zonder plan	Met plan	< 2015	≥ 2015
20,5	20,5	19,0	19,1	40	40
Achtergrondconcentratie					
19,6		18,1			
Dagoverschrijdingen					
9	9	7	7	35*	35*

*Dit is het aantal dagen dat de grenswaarde (aantal dagen per jaar dat de 24 uursgemiddelde boven de 50 µg/m³ mag liggen.

Tevens wordt opgemerkt dat er geen sprake is van een dreigende normoverschrijding. Dit geldt voor de concentraties binnen het plangebied (meetpunt 1) alsook voor de concentraties in de omgeving (meetpunt 2).

Het plangebied is daarmee ook geschikt voor vestiging van gevoelige functies in het kader van het Besluit gevoelige bestemmingen.

4.2.3.5 Conclusie

Het plan draagt in betekende mate bij aan de luchtverontreiniging, maar blijft ruimschoots binnen de grenswaarden uit de Wet milieubeheer. Het aspect luchtkwaliteit vormt geen belemmering voor de uitvoerbaarheid van dit plan.

4.2.4 Bodemkwaliteit

4.2.4.1 Algemeen

Bij de vaststelling van een bestemmingsplan dient te worden bepaald of de aanwezige bodemkwaliteit past bij het toekomstige gebruik van die bodem en of deze aspecten optimaal op elkaar kunnen worden afgestemd. Om hierin inzicht te krijgen, is in dit geval een bodemonderzoek verricht conform de richtlijnen NEN 5740.

Econsultancy heeft een verkennend bodemonderzoek en verkennend/nader asbestonderzoek uitgevoerd in het plangebied. De conclusies en aanbevelingen voortkomend uit dit onderzoek zijn hieronder opgenomen. Het volledige onderzoek is opgenomen als Bijlage 5 bij deze toelichting.

4.2.4.2 Onderzoeksresultaten

Grond

De bodem van de gehele onderzoeklocatie bevat bijmengingen met vooral puindelen. De puinhoudende bodemlagen zijn over het algemeen licht verontreinigd met PAK, metalen, minerale olie en /of PCB. In de zintuiglijk schone bodemlagen zijn eveneens lichte verontreinigingen geconstateerd. De bodemkwaliteit ter plaatse van het oostelijke deel van de onderzoekslocatie wijkt in negatieve zin af. Hier zijn de puinhoudende bodemlagen matig tot sterk verontreinigd met PAK. Verwacht wordt, dat de geconstateerde verontreiniging een geval van ernstige bodemverontreiniging betreft. Dit op basis van de volumina van de grondverontreiniging op de onderzoekslocatie (totaal meer dan 25 m^3 sterk met PAK verontreinigde grond). In de huidige situatie worden er geen gebruiksbeperkingen of gezondheidsrisico's verwacht. Het geval zal naar alle waarschijnlijkheid met betrekking tot saneren niet spoedeisend zijn.

Grondwater

In het grondwater zijn plaatselijk lichte verontreinigingen met barium en/of 1,2-dichloorethenen geconstateerd.

Asbest

Op één plek is in de puinhoudende laag zintuiglijk in de fractie > 16 mm asbesthoudend materiaal aangetroffen. Het materiaal betreft chrysotielhoudende vlakke plaat dat als hechtgebonden is aangemerkt. Uit de berekeningen blijkt dat het asbestgehalte ruim beneden de interventiewaarde blijft. In de onderzochte grond(meng)monsters zijn geen asbestverdachte materialen waargenomen of vastgesteld. Op basis van de verzamelde gegevens mag worden gesteld dat er geen sprake is van een geval van ernstige bodemverontreiniging met asbest.

Advies

Met betrekking tot de in kaart gebrachte (sterke) verontreiniging met PAK op het oostelijke terreindeel, wordt gesteld dat het instellen van nader onderzoek waarschijnlijk weinig meerwaarde heeft ten aanzien van het afperken van deze verontreinigingen. Afhankelijk van de herinrichtingsplannen en wens op welk niveau risico's afgedekt dienen te zijn, zal afperkend onderzoek zinvol kunnen zijn. In ieder geval zullen bij de herinrichting saneringsmaatregelen nodig zijn.

4.2.4.3 Conclusie

Met inachtneming van het advies, vormt de bodemkwaliteit geen belemmering voor de uitvoerbaarheid van dit plan.

4.2.5 Externe veiligheid

4.2.5.1 Algemeen

Externe veiligheid is een beleidsveld dat is gericht op het beheersen van risico's die ontstaan voor de omgeving bij de productie, de opslag, de verlading, het gebruik en het transport van gevaarlijke stoffen. Per 1 januari 2010 moet worden voldaan aan strikte risicogrenzen. Een en ander brengt met zich mee dat nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen moeten worden getoetst aan wet- en regelgeving op het gebied van externe veiligheid. Concreet gaat het om risicovolle bedrijven, vervoer gevaarlijke stoffen per weg, spoor en water en transport gevaarlijke stoffen via buisleidingen. Op de diverse aspecten van externe veiligheid is afzonderlijke wetgeving van toepassing. Voor risicovolle bedrijven gelden onder meer:

- het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi);
- de Regeling externe veiligheid (Revi);
- het Registratiebesluit externe veiligheid;
- het Besluit risico's Zware Ongevallen 1999 (Brzo 1999);
- het Vuurwerkbesluit.

Voor vervoer van gevaarlijke stoffen geldt de 'Wet Basisnet vervoer gevaarlijke stoffen' (Wet Basisnet). Dat vervoer gaat over water, spoor, wegen, per buisleiding of door de lucht. De regels van het Basisnet voor ruimtelijke ordening zijn vastgelegd in:

- het Besluit externe veiligheid transportroutes (Bevt);
- de Regeling basisnet;
- de (aanpassing) Regeling Bouwbesluit (veiligheidszone en plasbrandaandachtsgebied).

Het doel van wetgeving op het gebied van externe veiligheid is risico's waaraan burgers in hun leefomgeving worden blootgesteld vanwege risicovolle inrichtingen en activiteiten tot een aanvaardbaar minimum te beperken. Het is noodzakelijk inzicht te hebben in de kwetsbare en beperkt kwetsbare objecten en het plaatsgebonden en het groepsrisico.

Het plaatsgebonden risico (PR): dit is de overlijdenskans voor een individu in de omgeving van de installatie als gevolg van een ongeval met die installatie.

Het groepsrisico (GR): dit is de cumulatieve kansverwachting voor slachtofferaantallen in de omgeving van een installatie als gevolg van mogelijke ongevallen met die installatie.

4.2.5.2 Situatie plangebied en omgeving

Aan de hand van de Risicokaart Overijssel is een inventarisatie verricht van risicobronnen in en rond het plangebied. Op de Risicokaart Overijssel staan meerdere soorten risico's, zoals ongevallen met brandbare, explosieve en giftige stoffen, grote branden of verstoring van de openbare orde. In totaal worden op de Risicokaart dertien soorten rampen weergegeven. In figuur 4.1 is een uitsnede van de Risicokaart weergegeven.

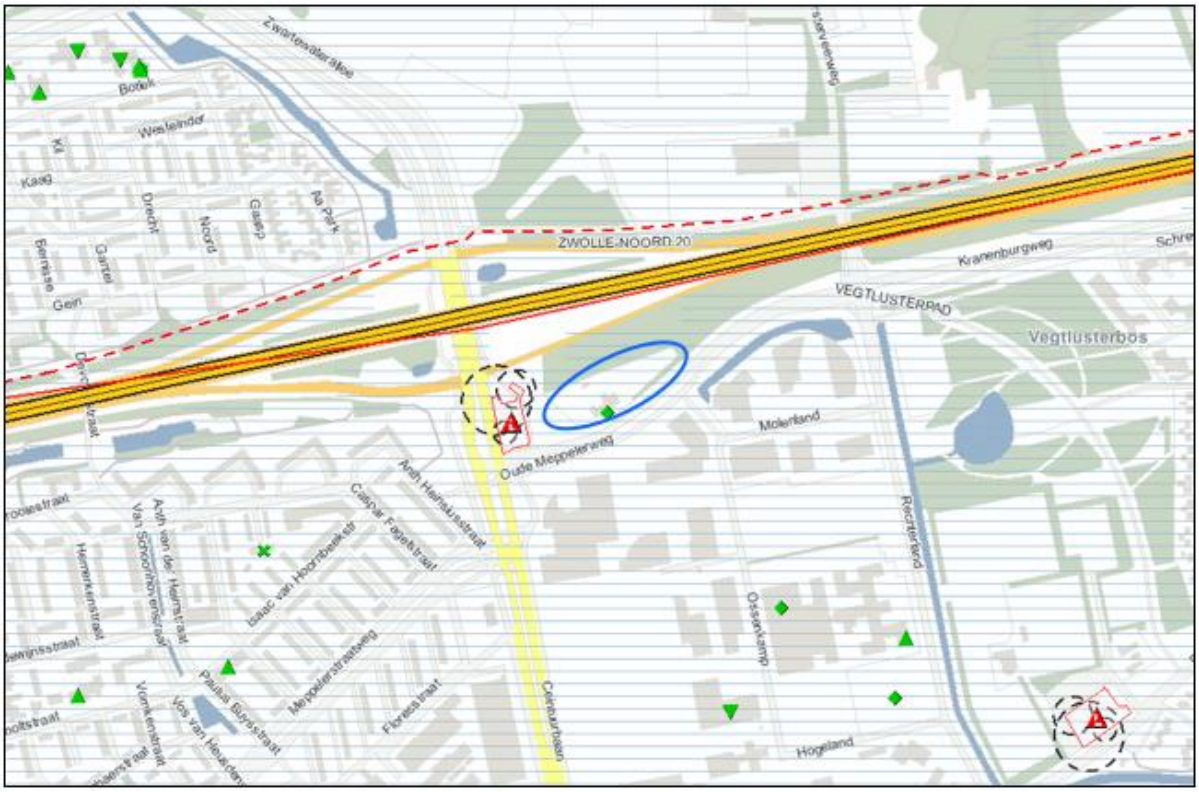

Figuur 4.1 Uitsnede Risicokaart Overijssel (Bron: Provincie Overijssel)

Op basis van de Risicokaart Overijssel zijn in het plangebied geen risicobronnen gelegen. Het plangebied ligt wel binnen de invloedsfeer van risicobronnen in de nabije omgeving. Het betreft de A28, die is aangewezen als transportroute voor gevaarlijke stoffen en het LPG-tankstation aan de Ceintuurbaan. De Oude Meppelerweg is niet aangewezen als transportroute voor gevaarlijke stoffen. Er vindt wel, net als de Ceintuurbaan, transport van gevaarlijke stoffen plaats ten behoeve van de bevoorrading van tankstations. Hiervoor is een ontheffing verleend.

Adviesgroep Aviv BV heeft onderzoeken uitgevoerd ten aanzien van de Externe veiligheid A28 (Bijlage 6) en het Groepsrisico LPG-tankstation (Bijlage 7). Aansluitend op deze onderzoeken is een Verantwoording groepsrisico (Bijlage 8) opgesteld door Adviesgroep Aviv BV. De resultaten worden hierna toegelicht.

<u>A28</u>

Plaatsgebonden risico

De veiligheidszone voor de A28 vanaf de wegas bedraagt 13 meter. Het plangebied is niet gelegen binnen deze zone. Het plaatsgebonden risico vormt daarom geen belemmering voor realisatie van nieuwe plannen.

Groepsrisico

Het groepsrisico is in de huidige en in de gewenste toekomstige situatie kleiner dan 0.1 keer de oriëntatiewaarde. Een uitvoerige verantwoording is derhalve niet noodzakelijk. Wel leidt de realisatie van het foodcourt tot een toename van het groepsrisico.

Plasbrandaandachtsgebied

Op basis van de Regeling Basisnet geldt voor dit deel van de A28 een plasbrandaandachtsgebied (PAG). In een zone van 30 meter langs de weg moet rekenen gehouden worden met de effecten van plasbrand. Opgemerkt wordt dat er geen nieuwe bebouwing wordt opgericht binnen een zone van 30 meter langs de A28.

LPG-tankstation (Ceintuurbaan 54)

Het LPG-tankstation nabij het plangebied is gevestigd aan de Ceintuurbaan 54. Het vulpunt en de tank zijn maatgevende onderdelen van het tankstation en de afstand ten opzichte van kwetsbare bestemmingen is bepalend voor het risiconiveau.

Plaatsgebonden risico

De verwachte LPG-doorzet van het tankstation is begrensd en vastgelegd in de voorschriften behorende bij de milieuvergunning. De doorzet bedraagt maximaal 1000 m³ LPG per jaar. Derhalve geldt voor een LPG-vulpunt een straal van 45 meter, voor de tank 25 meter en voor een afleverzuil 15 meter. De locatie waar personen verblijven, de horecabestemming, is buiten deze contouren gelegen.

Groepsrisico

Voor deze berekening is de aanwezigheid van personen geïnventariseerd tot een afstand van 150 meter rond het vulpunt en de tank. In de huidige situatie is de horecavestiging (binnen het plangebied) en een aantal woningen (buiten het plangebied) gelegen binnen de 150 meter contour. De nieuwe bebouwing in het plangebied wordt op een kortere afstand van het tankstation gerealiseerd ten opzichte van de bestaande bebouwing.

In de nieuwe situatie worden twee restaurants volledig gerealiseerd binnen de 150 meter contour. Een derde restaurant valt gedeeltelijk binnen deze contour. Daarbij wordt rekening gehouden met een sterk variërend aantal personen.

Het groepsrisico voor de nieuwe situatie is kleiner dan de oriëntatiewaarde. Het maximum aantal slachtoffers is circa 150. Het groepsrisico wordt bepaald door de ondergrondse tank. Zowel het maximum aantal slachtoffers als de frequentie in het gebied vanaf 10 slachtoffers zijn groter dan voor de bestaande situatie.

Verantwoording Groepsrisico

De ontwikkeling van het foodcourt op deze locatie leidt niet tot een onacceptabele toename van het groepsrisico van het LPG-tankstation of de snelweg A28. De toename is klein en zodanig dat het groepsrisico ruim onder de oriëntatiewaarde blijft (dat wil zeggen kleiner blijft dan 10% van de oriëntatiewaarde).

Dit kleine risico wordt aanvaardbaar geacht omdat:

- De mogelijkheden voor de brandweer om de gevolgen van een incident bij het LPG-tankstation of op de snelweg A28, te bestrijden worden door deze ontwikkeling niet nadelig beïnvloed. Het betreft echter wel een, zij het beperkte, toename van het aantal personen in het invloedsgebied van het LPG-tankstation en de snelweg A28.
- De toename van het aantal personen in het invloedsgebied van de snelweg A28 leidt tot een relatief kleine toename van de omvang van het groepsrisico. Door de afstand waarop het Foodcourt is geprojecteerd ten opzichte van de A28 is de toename van het groepsrisico beperkt gehouden. Ook het aantal personen binnen het invloedsgebied van het LPG-tankstation neemt toe. Deze toename is significant ten opzichte van het huidige aantal personen binnen het invloedsgebied (van 225 naar 325 personen). Het groepsrisico neemt toe, maar blijft ruim onder de oriëntatiewaarde.

- De ruimtelijke ontwikkeling is op meer dan 80 meter van het midden van de snelweg geprojecteerd waarmee deze buiten de 100% letaliteitsafstand van de BLEVE komt te liggen. Dit scenario draagt het meeste bij aan het groepsrisico van het vervoer van gevaarlijke stoffen over de snelweg. Deze ruimtelijke maatregel zorgt ervoor dat de groepsrisicotoename niet significant is. Er zijn geen extra ruimtelijke maatregelen getroffen om de groepsrisicotoename van het LPG-tankstation beperkt te houden. Door meerdere reeds toegepaste bronmaatregelen bij het LPG-tankstation (o.a. doorzet beperking, toepassen venstertijden en gebruik van hittewerende coating) blijft de groepsrisicotoename beperkt.

Zelfredzaamheid

Aangezien de horecafunctie ongewijzigd blijft, wordt gesteld dat ook de zelfredzaamheid van de aanwezige personen niet zal veranderen. Het ruimtelijke plan maakt het echter wel mogelijk dat er meer personen binnen het plangebied aanwezig zullen zijn. Dit kan van invloed zijn op de zelfredzaamheid. De Veiligheidsregio kan het beste een oordeel geven over de zelfredzaamheid binnen het plangebied.

Bereikbaarheid

De bereikbaarheid van het plangebied veranderd in positieve zin door de ruimtelijke ontwikkeling. Het plangebied is in de huidige situatie en in de toekomstige situatie bereikbaar via de Meppelerstraatweg. Daarnaast zal het voor de hulpdiensten ook mogelijk worden het plangebied te bereiken via het nieuw aan te leggen fietspad.

Bluswatervoorziening

De Veiligheidsregio geeft aan dat de huidige bluswatervoorziening beperkt is langs de A28. Men is in overleg met het bevoegd gezag om dit te verbeteren voor het gehele beschouwde traject A28. Hierdoor wordt ook de bluswatervoorziening nabij het plangebied naar een afdoende niveau gebracht.

Voorbereiding

De opkomsttijd zal niet negatief beïnvloed worden door de ruimtelijke ontwikkeling.

Verder adviseert de Veiligheidsregio om de restaurants te laten voorzien van handmatig afsluitbare mechanische ventilatie. Dit in verband met een mogelijk ongeval met een transport met toxische stoffen over de A28.

Het plangebied ligt binnen het dekkingsgebied van een waarschuwing- en alarmeringsinstallatie. Dit kan gebruikt worden om de aanwezige personen te waarschuwen in geval van een calamiteit.

Tenslotte zal in eventueel opgestelde BHV-plannen de risico's van incidenten met gevaarlijke stoffen worden opgenomen. Ook zal in dit plan acties worden opgenomen die ervoor moeten zorgen dat de veiligheid binnen het plangebied wordt vergroot. Dit zal in overleg met de Veiligheidsregio worden uitgewerkt.

<u>Advies Brandweer</u>

Naar aanleiding van het toesturen van het concept-voorontwerpbestemmingsplan heeft de Brandweer IJsselland (Veiligheidsregio IJsselland) haar advies uitgebracht. Dit advies is opgenomen in Bijlage 9 en is verwerkt in dit plan en de daarbij behorende bijlagen.

<u>Overstromingsrisico</u>

Het plangebied is tevens gelegen binnen een overstromingsrisicogebied. Dit aspect wordt nader behandeld in subparagraaf 4.2.10.

4.2.5.3 Conclusie

Met inachtneming van de adviezen, vormt het aspect externe veiligheid geen belemmering voor de uitvoerbaarheid van dit plan.

4.2.6 Ecologie

Bescherming in het kader van de natuur wet- en regelgeving is op te delen in gebieds- en soortenbescherming. Bij gebiedsbescherming heeft men te maken met de Natuurbeschermingswet en de Ecologische Hoofdstructuur (EHS). Soortenbescherming komt voort uit de Flora- en faunawet.

Natuurbank Overijssel heeft een Natuurwaardenonderzoek in de vorm van een Quickscan, een nader onderzoek vleermuizen en nader onderzoek modderkruipers uitgevoerd in het plangebied. De resultaten van de onderzoeken worden hierna toegelicht. Voor het volledige onderzoek wordt verwezen naar Bijlage 10.

4.2.6.1 Gebiedsbescherming

Natura 2000

Op 1 oktober 2005 is de gewijzigde Natuurbeschermingswet 1998 in werking getreden. Vanaf dat moment heeft Nederland de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn in nationale wetgeving verankerd. Nederland zal aan de hand van een vergunningenstelsel de zorgvuldige afweging waarborgen rond projecten die gevolgen kunnen hebben voor Natura 2000-gebieden. Deze vergunningen worden verleend door de provincies of door de Minister van EZ.

Het plangebied is niet gelegen binnen een Natura 2000-gebied. Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied betreft de “Uiterwaarden Zwarte water en Vecht” en is gelegen op een afstand van ruim 1,4 kilometer.

In de PAS zijn alle Natura 2000-gebieden opgenomen waarbinnen ten minste één stikstofgevoelig habitattype voorkomt dat te maken heeft met overbelasting door stikstof. Gelet op de toename van verkeersbewegingen van de ontwikkeling in het plangebied is middels het rekenmodel AERIUS berekend of er sprake is van een depositiebijdrage (NO_X em NH_3) op de Natura 2000. Uit de berekening komt naar voren dat er geen sprake is van een meetbare toename van depositie.

Geconcludeerd wordt dat er geen aantasting plaatsvindt op de instandhoudingsdoelstellingen van de Natura 2000-gebieden.

Ecologische Hoofdstructuur

De Ecologische Hoofdstructuur (EHS) is de kern van het Nederlandse natuurbeleid. De EHS is in provinciale structuurvisies) uitgewerkt. In of in de directe nabijheid van de EHS geldt het 'nee, tenzij'-principe. In principe zijn er geen ontwikkelingen toegestaan als zij de wezenlijke kenmerken of waarden van het gebied aantasten.

Het plangebied is niet gelegen binnen de concreet begrensde EHS. De EHS is gelegen op een afstand van circa 1,2 kilometer. Gezien de afstand van het plangebied tot de EHS, de invulling van het tussenliggende gebied en de aard en omvang van de ingreep wordt geconcludeerd dat er geen aantasting plaatsvindt van de wezenlijke kenmerken en waarden van de EHS.

4.2.6.2 Soortenbescherming

Algemeen

Wat betreft de soortbescherming is de Flora- en Faunawet van toepassing. Hierin wordt onder andere de bescherming van dier- en plantensoorten geregeld. Bij ruimtelijke ontwikkelingen dient te worden getoetst of er sprake is van negatieve effecten op de aanwezige natuurwaarden. Als hiervan sprake is, moet ontheffing of vrijstelling worden gevraagd.

Resultaten Quickscan natuurwaardenonderzoek

In het kader van de Flora- en Faunawet is het plangebied onderzocht op het voorkomen van beschermde planten en dieren en de potentiële aanwezigheid van deze soorten (geschiktheid van het gebied voor de desbetreffende soorten).

Beschermde plantensoorten zijn niet aangetroffen in het plangebied en geschikte groeiplaatsen hiervoor ontbreken. Naar aanleiding van het onderzoek worden de volgende diersoorten nader toegelicht.

Broedvogels

Er broeden waarschijnlijk ieder jaar vogels in de beplanting en het bijgebouw. Dit zijn soorten waarvan uitsluitend de bezette nesten beschermd zijn. Werkzaamheden die leiden tot het verstoren, verwonden of doden van bezette nesten en/of jonge vogels, zoals het slopen van bebouwing en rooien van beplanting dienen buiten de voortplantingsperiode uitgevoerd te worden.

Vleermuizen

Er zijn geen vleermuizen in het plangebied vastgesteld. Tevens zijn er geen potentieel geschikte verblijfplaatsen van vleermuizen waargenomen.

Gelet op de karakteristieken van het plangebied en de geplande werkzaamheden zal de ontwikkeling niet leiden tot een significante verslechtering van foerageermogelijkheden of aantasting van mogelijke vliegroutes. Nader onderzoek ten aanzien van foerageergebieden of vliegroutes van vleermuizen is niet noodzakelijk.

Grondgebonden zoogdieren

Het onderzoeksgebied maakt onderdeel uit van het leefgebied van beschermde grondgebonden zoogdiersoorten. Echter ontbreken vaste rust- en verblijfplaatsen. Nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing wordt niet noodzakelijk geacht.

Amfibieën

In het onderzoeksgebied komen mogelijk beschermde soorten amfibieën voor. Amfibieën komen mogelijk in zeer lage dichtheden voor in het onderzoeksgebied. In het kader van de algemene zorgplicht hoeven geen nadere maatregelen genomen te worden. Nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing wordt niet noodzakelijk geacht.

Overige soorten

Overige beschermde soorten zijn niet aangetroffen en voor enkele soorten ontbreken geschikte leefgebieden.

<u>Resultaten Nader onderzoek vleermuizen</u>

Uit de Quickscan kwam naar voren dat de aanwezigheid van een vaste verblijfplaats van vleermuizen in de te slopen bebouwing niet kon worden uitgesloten. Het te slopen gebouw lijkt in potentie geschikt als verblijfplaats voor vleermuizen.

De bebouwing in het plan gebied wordt door een gewone dwergvleermuis benut als zomer- en paarverblijf. Deze verblijfplaatsen zijn volgens de Ff-wet strikt beschermd. Er dient een ontheffing ex. art. 75C van de Ff-wet aangevraagd te worden om de gebouwen te mogen slopen. Om de ontheffing te kunnen verkrijgen dienen er mitigerende maatregelen genomen te worden. Deze bestaan uit het nemen van tijdelijke- en duurzame maatregelen zodat de functie van het gebied voor deze soort behouden blijft. Tijdelijke maatregelen zijn bijvoorbeeld het plaatsen van kasten in de periode dat de oude bebouwing weg is en er nog geen nieuwe duurzame verblijfplaatsen gecreëerd zijn in de nieuwe bebouwing. Duurzame maatregelen zijn bijvoorbeeld het creëren van potentieel geschikte verblijfplaatsen in de nieuwe bebouwing. De gewone dwergvleermuis is niet bijzonder kritisch en laat zich relatief eenvoudig helpen met kunstmatige verblijfplaatsen. De betekenis van het plangebied als foerageergebied is beperkt. Door de voorgenomen activiteit wordt deze mogelijk licht negatief beïnvloed. Een aantoonbaar negatief effect zal het niet hebben. Geadviseerd wordt om slim met openbare verlichting in het plangebied om te gaan. Er bevinden zich geen vliegroutes van vleermuizen in het gebied.

<u>Zorgplicht</u>

Overigens wordt benadrukt dat rekening wordt gehouden met de in artikel 2 van de Flora- en faunawet opgenomen zorgplichtbepaling.

4.2.6.3 Conclusie

Er worden geen negatieve effecten op de EHS en de Natura 2000-gebieden verwacht. In het kader van de Flora- en Faunawet is ontheffing ex. art. 75C noodzakelijk in verband met de vaste verblijfplaats van vleermuizen. De benodigde ontheffing is verleend (aanvraagnummer: 5190015800680 , datum: 27 augustus).

4.2.7 Besluit milieueffectrapportage

4.2.7.1 Kader

In de Wet milieubeheer en het Besluit milieueffectrapportage is vastgelegd dat voorafgaande aan het ruimtelijke plan dat voorziet in een grootschalig project met belangrijke nadelige milieugevolgen een milieueffectrapport (MER) opgesteld dient te worden. De activiteiten waarvoor een MER-rapportage opgesteld moet worden zijn opgenomen in de bijlage van het Besluit m.e.r.

Een bestemmingsplan kan m.e.r.-(beoordelings)plichtig zijn op de volgende manieren:

- Een plan kan m.e.r.-plichtig zijn indien een passende beoordeling op basis van artikel 19j, lid 2 van de Natuurbeschermingswet 1998 noodzakelijk is;
- Een plan kan m.e.r.-plichtig zijn indien sprake is van activiteiten en gevallen die de drempelwaarden uit de onderdelen C en D overschrijden en waarbij het bestemmingsplan wordt genoemd in kolom 3 (plannen).
- Een plan kan m.e.r.-(beoordelings)plichtig zijn indien het bestemmingsplan wordt genoemd in kolom 4 (besluiten) en er sprake is van activiteiten en gevallen die de drempelwaarden uit onderdeel C en D overschrijden.
  Bij een overschrijding van de drempelwaarden uit onderdeel C is in dit geval sprake van een m.e.r.-plicht. Bij een overschrijding van de drempelwaarden uit onderdeel D is het plan m.e.r.-beoordelingsplichtig.

Op 1 april 2011 is het gewijzigde Besluit milieueffectrapportage in werking getreden. Een belangrijke wijziging betreft het indicatief maken van de drempelwaarden in onderdeel D van de bijlage bij het Besluit milieueffectrapportage. Concreet betekent dit dat, ook wanneer ontwikkelingen onder de in bijlage D opgenomen drempelwaarden blijven, het bevoegd gezag zich er nog steeds van moet vergewissen of activiteiten geen aanzienlijke milieugevolgen kunnen hebben, de zogenaamde 'vergewisplicht'.

Het komt er op neer dat voor bestemmingsplan dat betrekking heeft op activiteit(en) die voorkomen in onderdeel D en beneden de drempelwaarden vallen, een toets moet worden uitgevoerd of belangrijke nadelige milieugevolgen kunnen worden uitgesloten. Voor deze toets wordt de term vormvrije m.e.r.-beoordeling gehanteerd. Deze vormvrije m.e.r.-beoordeling kan tot twee conclusies leiden:

- belangrijke nadelige milieugevolgen zijn uitgesloten: er is geen m.e.r.(-beoordeling) noodzakelijk;
- belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu zijn niet uitgesloten: er moet een m.e.r.(-beoordeling) plaatsvinden.

4.2.7.2 Situatie plangebied

<u>Artikel 19j, lid 2 van de Natuurbeschermingswet 1998</u>

Uit het Onderzoek luchtkwaliteit blijkt dat zowel in het realisatiejaar als in het horizonjaar de grenswaarden voor fijn stof (PM_{10}) en stikstofdioxide (NO_2) conform de Wet milieubeheer niet worden overschreden. Tevens wordt opgemerkt dat er geen sprake is van een dreigende normoverschrijding. Kortheidshalve wordt verwezen naar subparagraaf 4.2.3. Daarbij gelet op de afstand en de invulling van het tussengelegen gebied, wordt gesteld dat geen sprake zal zijn van een aantasting van de instandhoudingsdoelstellingen van een Natura-2000 gebied. Een passende beoordeling op basis van artikel 19j van de Natuurbeschermingswet 1998 is in het kader van dit bestemmingsplan dan ook niet noodzakelijk. Derhalve is geen sprake van een m.e.r.-plicht op basis van artikel 7.2a van de Wet milieubeheer.

Drempelwaarden Besluit m.e.r.

In het voorliggende geval is geen sprake van activiteiten die op grond van onderdeel C van het Besluit milieueffectrapportage m.e.r.-plichtig zijn. Wel is sprake van een activiteit die is opgenomen in bijlage D van het Besluit m.e.r., namelijk:

D11.2 De aanleg, wijziging of uitbreiding van een stedelijk ontwikkelingsproject met inbegrip van de bouw van winkelcentra of parkeerterreinen.

In gevallen waarin de activiteit betrekking heeft op:

1. *een oppervlakte van 100 hectare of meer,*
2. *een aaneengesloten gebied en 2000 of meer woningen omvat, of*
3. *een bedrijfsvloeroppervlakte van 200.000 m² of meer*

Indien het plan wordt vergeleken met de drempelwaarden uit de D-lijst kan worden geconcludeerd dat er geen sprake is van een m.e.r.-beoordelingsplichtige activiteit aangezien deze pas geldt bij een bedrijfsoppervlakte van 200.000 m² of meer of een oppervlakte van 100 hectare of meer. Echter, zoals ook in het voorgaande aangegeven, dient ook wanneer ontwikkelingen onder drempelwaarden blijven, het bevoegd gezag zich er van te vergewissen of activiteiten geen aanzienlijke milieugevolgen kunnen hebben.

Indien hierbij de drempelwaarden uit de D-lijst voor deze activiteit (o.a. 200.000 m² bedrijfsruimte of meer of 100 hectare of meer) wordt vergeleken met de omvang van ontwikkeling (2.100 m² bvo op een totale oppervlakte van ± 0,8 hectare), wordt geconcludeerd dat sprake is van een wezenlijk ander schaalniveau en een activiteit die vele male kleinschaliger is.

4.2.7.3 Conclusie

Dit bestemmingsplan is niet m.e.r.-(beoordelings)plichtig. Tevens zijn geen nadelige milieugevolgen te verwachten als gevolg van de vaststelling van dit bestemmingsplan.

4.2.8 Afval

Openbare nutsvoorzieningen, waaronder afvalcontainers zijn toegestaan binnen de bestemmingen. Nabij belangrijke rij- en looproutes zullen afvalcontainers wordt geplaats om zwerfvuil zoveel mogelijk te voorkomen.

4.2.9 Waterbeheer

Het (peil)beheer van de watergangen berust bij het waterschap Groot Salland en het onderhoud bij de gemeente Zwolle.

Het plangebied is niet gelegen binnen een waterwingebied, intrekgebied of grondwaterbeschermingsgebied.

4.2.10 Overstromingsrisico

Quickscan

Het plangebied is gelegen in dijkring 53, Salland. Deze dijkring wordt omsloten door de Vecht aan de noordzijde, de IJssel aan de westzijde en het Zwarte Water aan de noordwestzijde. Omdat het bestemmingsplan ruimte biedt aan de ontwikkeling van niet incidentele overstromingsgevoelige functies en omdat het plangebied gelegen is in dijkring 53 is een overstromingsrisicoparagraaf verplicht.

Voor de keringen van dijkring 53 is de overschrijdingskans genormeerd op 1/1.250e per jaar. Op basis van de provinciale risicokaart wordt de maximale waterdiepte, in Zwolle voor dijkring 53 tijdens een overstroming, geschat tussen de 0,8 en 2,0 meter. De mogelijke waterdiepte kan daarmee worden aangeduid als ondiep.

Afhankelijk van de locatie waar een dijk doorbreekt zal water dijkring 53 binnen stromen. Afhankelijk van de locatie binnen dijkring 53 kan het wenselijk zijn om maatregelen dan wel voorzieningen te treffen.

Maatregelen

Bij nieuwe ontwikkelingen binnen de dijkringen is het gewenst dat tijdig wordt nagedacht over voorzieningen dan wel maatregelen die kunnen worden getroffen waarbij eventuele risico's en nadelige effecten van een overstroming kunnen worden beperkt. Het betreft ook een stuk bewustwording dat bouwen in risicovolle gebieden bepaalde risico's met zich meebrengt en dat hier adequaat mee omgesprongen dient te worden. Bij de ontwikkeling van het plangebied dient rekening te worden gehouden met mogelijke overstroming(en).

Voor onderhavige ontwikkeling kan worden gedacht aan navolgende voorzieningen/ maatregelen:

- aanvullend ophogen (voor zover mogelijk) van het plangebied;
- voldoende hoog aanbrengen vloerpeil, eventueel verhoogde drempels;
- aansluiting plangebied op dichtstbijzijnde weg zodat bereikbaarheid gewaarborgd blijft;
- zodanig inrichten gebouw zodat bij eventuele overstromingen schade zoveel mogelijk wordt beperkt (bijvoorbeeld materiaalgebruik, minder gevoelige ruimten begane grond);
- opstellen van evacuatieplan.

4.3 Kabels, leidingen en straalpaden

4.3.1 Leidingen

Nabij het plangebied ligt een leiding voor het transport van drinkwater. Uit een oogpunt van veiligheid en bedrijfsvoering wordt door de leidingbeheerder eisen gesteld ten aanzien van het oprichten van bouwwerken en het uitvoeren van werkzaamheden in de nabijheid van de leidingen. Voor de waterleiding van Vitens geldt dat een bebouwingsvrije ruimte in acht moet worden genomen van 2 meter, gemeten vanuit het hart van de betreffende leiding.

4.3.2 Kabels en straalpaden

Binnen het plangebied zijn geen straalpaden of onder- / bovengrondse hoogspanningsleidingen aanwezig. Nabij het plangebied is wel een straalpad aanwezig tussen de straalverbindingstoren Zwollerkerspel en straalverbindingstoren Westerlaan. Aangezien deze buiten het plangebied is gelegen, gelden in dit kader geen beperkingen ten aanzien van de bouwhoogte.

Hoofdstuk 5 Planbeschrijving

5.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt een beschrijving gegeven van de doelstelling en de uitgangspunten die gehanteerd zijn bij het maken van dit bestemmingsplan.

5.1.1 Doelstelling

Dit bestemmingsplan biedt de ruimtelijke en juridische grondslag voor het realiseren van het foodcourt op de locatie van de voormalige horeca-uitspanning 'De Vrolijkheid'. Tevens wordt een attentiemast gerealiseerd en is de gewijzigde inrichting van de Westerveldse Aa opgenomen in het plan.

5.1.2 Uitgangspunten

In dit bestemmingsplan wordt uitgegaan van realisatie van een drietal fastfood-restaurants met bijbehorende drive-inns, een (regulier) restaurant en bijbehorende parkeerplaatsen. Tevens wordt een attentiemast gerealiseerd voor de zichtbaarheid vanaf de A28. De attentiemast voorziet in bedrijfsuitingen onder meer richting de A28.

5.2 Ontwikkeling

Het plan voorziet in de herontwikkeling van de locatie waarbij de bestaande bebouwing behorende bij de voormalige horeca-uitspanning 'De Vrolijkheid' zal worden gesloopt.

Met de herontwikkeling worden een aantal nieuwe gebouwen gerealiseerd, die zijn gericht op de Oude Meppelerweg. Eén gebouw is tevens gericht op de Ceintuurbaan. Dit is weergegeven in figuur 5.1.

Daarnaast wordt een attentiemast gerealiseerd die zichtbaar zijn zal vanaf de A28. Opgemerkt wordt dat de invulling zoals opgenomen in figuur 5.1 indicatief is.

Figuur 5.1 Invulling plangebied (Bron: Van der Linde Architecten)

De locatie en omvang van het meeste westelijke gelegen gebouw is vastgelegd middels een bouwvlak op de verbeelding, vanwege de nabijheid van het naastgelegen tankstation. De locatie van de attentiemast is ook vastgelegd. De overige gebouwen zijn niet exact op een locatie gefixeerd om enige vrijheid te behouden in de planontwikkeling en aan te sluiten op de specifieke wensen en eisen van de afnemers. Om flexibiliteit te behouden en om een compleet bebouwd gebied te voorkomen, is een maximaal oppervlakte aan gebouwen opgenomen van 2.300 m^2.

De gebouwen ten behoeve van de fastfoodrestaurants zijn maximaal 18 meter hoog, krijgen een moderne uitstraling en worden voorzien van platte daken. De attentiemast wordt maximaal 40 meter hoog.

5.3 Uitvoering

De sloop van de bebouwing en het rooien van de bebouwing staat gepland voor 2016 met inachtneming van het slopen/rooien buiten de broedperiode om broedende vogels in de bebouwing en beplanting niet te verstoren. De realisatie van het foodcourt staat gepland voor 2016.

5.4 Water

De aanwezige watergang, de Westerveldse Aa (leggernummer DI.30), wordt met dit plan gewijzigd. Hiermee wordt rekening gehouden met een voldoende afvoercapaciteit van de watergang. De herinrichting van de watergang wordt met dit plan opgenomen in de bestemming 'Water'.

Het water heeft na de wijziging niet uitsluitend een waterhuishoudkundige functie, maar maakt onderdeel uit van het stedenbouwkundige plan. Het water in de nieuwe situatie aan de oost- en westzijde zichtbaar. Hierdoor ontstaat meer beleving (zichtbaarheid) van de Westerveldse Aa ter plaatse van het plangebied. Ten behoeve van het onderhoud wordt, conform afspraken met het Waterschap, een boot-inlaatplaats aan de noordwestzijde van het plangebied aangelegd.

5.5 Verkeer en parkeren

5.5.1 Verkeer

Het foodcourt is voor de auto direct ontsloten vanaf de Oude Meppelerweg middels één centrale in- en uitrit op de Oude Meppelerweg/Meppelerstraatweg die uitkomt op de Ceintuurbaan. De centrale in- en uitrit is zover mogelijk van de kruising met de Ceintuurbaan gesitueerd, om de doorstroming op de Ceintuurbaan tijdens de piekmomenten van het bezoek aan de foodcourt niet te belemmeren. Voor het linksafslaande autoverkeer naar het foodcourt wordt ter plekke van de inrit op de Oude Meppelerweg een linksafvak gerealiseerd met een capaciteit voor minimaal 5 auto's. De nabijgelegen verkeerslichten op de kruising Oude Meppelerweg/Rechterland zorgen voor voldoende hiaten in de verkeersstroom om het linksafslaande verkeer ter plekke van de foodcourt af te wikkelen. De Oude Meppelerweg en de Ceintuurbaan bieden voldoende capaciteit en kwaliteit voor goede ontsluiting van de foodcourt.

Voor fietsers wordt een aparte oversteek in twee etappes gerealiseerd. Ten opzichte van de huidige ontsluiting van restaurant de Vrolijkheid wordt de situatie aanzienlijk verbeterd. Het fiets-/ voetpad wordt ook geschikt gemaakt als calamiteitenroute. De locatie is per openbaar vervoer ook goed ontsloten door de aanwezige bushaltes bij de kruising met het Rechterland (<200 m).

Bij het opstellen van bestemmingsplannen moet rekening worden gehouden met de verkeersgeneratie die ontstaat door een nieuwe ontwikkeling. Hiertoe kunnen berekeningen worden uitgevoerd op basis van de publicatie 'Kencijfers parkeren en verkeersgeneratie, publicatie 317 (oktober 2012)' van het CROW. Het CROW ontwikkelt en publiceert kennis onder andere op het gebied van verkeer en parkeren. Specifiek voor verkeersgeneratie en parkeren heeft het CROW de publicatie, 'Kencijfers parkeren en verkeersgeneratie' opgesteld. Deze kencijfers zijn gebaseerd op literatuuronderzoek en praktijkervaringen van gemeenten. De kencijfers zijn landelijk (en juridisch) geaccepteerd en worden gezien als de meest betrouwbare gegevens met betrekking tot het bepalen van de verkeergeneratie en het benodigde aantal parkeerplaatsen.

In de CROW wordt voor fastfoodrestaurants geen onderscheidt gemaakt wat betreft de verstedelijkingsgraad, stedelijke zone en het type. Publicatie 317 hanteert een vaste verkeersgeneratie van ca 1.150 motorvoertuigen (mvt) per fastfoodrestaurant per weekdagetmaal. Deze verkeersgeneratie is gebaseerd op solitaire vestiging langs auto(snel)wegen van veelal de meest verkeer aantrekkende fastfoodketen (MC-Donalds). Voorbeelden elders in het land (Terneuzen, Amsterdam e.d.) laten ook lagere kencijfers zien (ca. 500 per etmaal). De verdeling over de werkdagen en het weekend is ongeveer 50/50.

Gelet op de verschillende typen fastfoodketens (4 en geen Mc Donalds) op deze locatie verwachten wij een verkeersgeneratie van minimaal 2000 en maximaal 4000 per weekdagetmaal. Dit betekent op een werkdag 500 mvt/spitsuur 50 mvt en op een weekenddag 1000 mvt/spitsuur 100 mvt. De capaciteit van de te realiseren ontsluiting is voldoende om deze verkeersstromen te verwerken.

5.5.2 Parkeren

Het foodcourt is bedoelt voor de vestiging van met name fastfoodrestaurants. Fastfoodrestaurant komt als omschrijving niet voor in de parkeernormering. Fastfoodrestaurants kenmerken zich echter door het feit dat de verblijfsduur korter is dan bij een restaurant. Daarnaast zal een deel van de bezoekers gebruik maken van drive-inns, waarmee voor deze bezoekers geen parkeerplaatsen nodig zijn. Om die redenen wordt voor de fastfoodrestaurants dezelfde parkeernorm gehanteerd als voor 'café/bar/discotheek/cafetaria'. Voor café/bar/discotheek/cafetaria in matig stedelijk gebied, geldt een parkeernorm van minimaal 5,0 en maximaal 7,0 parkeerplaatsen per 100 m^2 bvo.

5.6 Archeologie

Op de Archeologische Waarderingskaart Zwolle is het gebied gekwalificeerd als 50%. Team archeologie van de gemeente Zwolle zal in het kader van de omgevingsvergunning nader advies geven inzake het eventueel uitvoeren van een bureau- en/of veldonderzoek. Ter bescherming van de eventueel aanwezige archeologische waarden is de dubbelbestemming 'Waarde - Archeologie' conform het gemeentelijke archeologie beleid opgenomen in het plangebied.

5.7 Ecologie

Zoals reeds is aangegeven wordt met de sloop van bestaande bebouwing en het rooien van beplanting rekening gehouden met de broedperiode van broedvogels. Op deze wijze worden significant negatieve effecten op de flora en fauna voorkomen.

Door de herinrichting van de Westerveldse Aa wordt voldaan aan het realiseren van voldoende capaciteit. Tevens voldoet de inrichting aan het voornemen om de watergang met bijbehorende gemalen en duikers vispasseerbaar te maken.

Hoofdstuk 6 Juridische aspecten

6.1 Inleiding

Dit bestemmingsplan is gemaakt conform het 'Handboek bestemmingsplannen Zwolle' versie 20. Dit handboek is gebaseerd op de Standaard Vergelijkbare BestemmingsPlannen SVBP2012, zoals vastgelegd in de Regeling standaarden ruimtelijke ordening 2012.
De regels zijn binnen de systematiek van de SVBP2012 aangepast aan de Zwolse situatie en uitgebreid met extra standaardbestemmingen, waaraan in Zwolle behoefte is. De regels van Foodcourt De Vrolijkheid zijn voor zover nodig op hun beurt weer aangepast aan specifieke situaties in het plangebied van het bestemmingsplan Foodcourt De Vrolijkheid.

De regels van het bestemmingsplan bestaan uit de volgende hoofdstukken:

- **Hoofdstuk 1 Inleidende regels;**
- **Hoofdstuk 2 Bestemmingsregels;**
- **Hoofdstuk 3 Algemene regels;**
- **Hoofdstuk 4 Overgangs- en slotregels.**

Gevolgd door de volgende bijlagen:

- **Bijlage 1 Lijst met horecacategorieën**

Hoofdstuk 1 Inleidende regels:

De inleidende regels zijn van algemene aard en bestaan uit de volgende regels:

Artikel 1 Begrippen;

Artikel 2 Wijze van meten.

Hoofdstuk 2 Bestemmingsregels:

Toelichting op de regels voor de enkelbestemmingen:

Het gehele plangebied is onderverdeeld in enkelbestemmingen. Dit in tegenstelling tot een bestemming die andere bestemmingen als dubbelbestemming overlapt. De dubbelbestemmingen behoeven niet in het gehele plangebied voor te komen.

Een enkelbestemming kan in het plangebied op één plaats, maar ook op meerdere plaatsen voorkomen. De bij deze bestemmingen behorende regels zijn per bestemming in een apart artikel ondergebracht.

Alle regels die op een bepaalde bestemming van toepassing zijn, worden zoveel mogelijk in de bestemmingsregels zelf geregeld. Op deze wijze wordt bij de digitale versie van het plan bij het aanklikken op adres of bestemmingsvlak zo veel mogelijk informatie gegeven zonder dat er verder doorgeklikt behoeft te worden.

De opbouw van een bestemmingsregel is als volgt:

1. Bestemmingsomschrijving;
2. Bouwregels;
3. Nadere eisen;
4. Afwijken van de bouwregels;
5. Specifieke gebruiksregels;
6. Omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden;

Per bestemmingsonderdeel wordt hierna een korte toelichting wordt gegeven.

1. Bestemmingsomschrijving:

In de bestemmingsomschrijving wordt een nadere omschrijving gegeven van de aan de gronden toegekende functie(s). De hoofdfunctie wordt als eerste genoemd. Indien van toepassing, worden ook aan de hoofdfunctie ondergeschikte functies mogelijk gemaakt. De ondergeschiktheid wordt aangegeven door de zin 'met daaraan ondergeschikt'. De ondergeschikte functies staan ten dienste van de hoofdfunctie in de bestemming. De bestemmingsomschrijving is niet alleen functioneel maar bevat ook inrichtingsaspecten.

2. Bouwregels:

In de bouwregels worden voor alle bouwwerken de van toepassing zijnde bebouwingsregels geregeld.

Voor de functies wordt dan alleen gebruik gemaakt van de begrippen 'gebouwen' en 'bouwwerken, geen gebouwen zijnde'.

De maatvoering waaraan een gebouw en bouwwerk, geen gebouw zijnde, dient te voldoen wordt in deze regel opgenomen. De maximum goothoogte en maximum bouwhoogte worden in meters weergegeven, de dakhelling in graden.

De hoogte van de gebouwen wordt op de verbeelding aangegeven, indien er geen uniforme hoogteregels voor de gehele bestemming van toepassing zijn. Dit wordt in de verbeelding op papier van het plan gedaan door middel van een symbool in de vorm van een rondje verdeeld in een matrix met 2 of 3 vlakken. Linksboven staat bijvoorbeeld de maximum goothoogte in meters vermeld, rechtsboven de maximum bouwhoogte in meters en onderaan staat zo nodig het maximum bebouwingspercentage aangegeven. Het symbool is gekoppeld aan het bouwvlak, of indien er geen bouwvlak aanwezig is, aan het bestemmingsvlak.

3. Nadere eisen:

Op grond van artikel 3.6, eerste lid onder d, van de Wet ruimtelijke ordening (Wro) kan in het bestemmingsplan worden bepaald dat door burgemeester en wethouders nadere eisen kunnen worden gesteld. Het betreft hier nadere eisen ten behoeve van bepaalde doorgaans kwalitatief omschreven criteria, zoals stedenbouwkundig beeld, woonsituatie, en verkeersveiligheid. De nadere eisenregeling biedt de mogelijkheid om in concrete situaties in het kader van het verlenen van een omgevingsvergunning sturend op te treden door het stellen van nadere eisen. De criteria zijn in de bepaling van nadere eisen zelf opgenomen.

De procedure voor het stellen van nadere eisen is in deze bestemmingsregels omschreven in Artikel 15 Algemene procedureregels.

4. Afwijken van de bouwregels:

Op grond van artikel 3.6, eerste lid onder c, van de Wro kan in het bestemmingsplan worden bepaald dat bij een omgevingsvergunning van het bestemmingsplan kan worden afgeweken. In deze bepaling wordt een opsomming gegeven van de bouwregels waarvan kan worden afgeweken. Een afwijkingsmogelijkheid van de bouwregels wordt alleen opgenomen, indien dit noodzakelijk wordt geacht in verband met het gewenste beleid en het een afwijking of verduidelijking betreft van de algemene afwijkingsregels. De criteria zijn in de afwijkingsregel zelf opgenomen.

De procedure voor het afwijken van de bouwregels is omschreven in de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo).

5. Specifieke gebruiksregels:

In artikel 2.1, eerste lid onder c, van de Wabo wordt aangegeven dat het verboden is zonder omgevingsvergunning gronden en bouwwerken te gebruiken in strijd met het bestemmingsplan. Ter verduidelijking worden in een aantal bestemmingen in de specifieke gebruiksregels specifieke vormen van gebruik met name uitgesloten. Dit zijn gebruiksvormen, waarvan het op voorhand gewenst is aan te geven dat deze in ieder geval niet zijn toegestaan.

6. Omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden:

Door het opnemen van de eis voor een omgevingsvergunning overeenkomstig artikel 2.1, eerste lid onder b, van de Wabo, kunnen specifieke inrichtingsactiviteiten aan een omgevingsvergunning worden verbonden. Het betreft het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of

werkzaamheden. Het bouwen wordt niet aangemerkt als zo'n inrichtingsactiviteit. De eis voor een dergelijke omgevingsvergunning wordt opgenomen om extra bescherming aan een specifieke waarde van de bestemming te bieden, zoals de landschappelijke of cultuurhistorische waarde. De eis voor deze omgevingsvergunning wordt met de criteria voor vergunningverlening in de bestemmingsregel opgenomen.

Toelichting op de regels voor dubbelbestemmingen:

Een dubbelbestemming wordt opgenomen in een bestemmingsplan wanneer er sprake is van twee functies die onafhankelijk van elkaar op dezelfde plaats voorkomen. Het opnemen van een dubbelbestemming zorgt met het oog op een specifiek belang voor bescherming van het betreffende gebied.

Het betreft in dit plan:

Artikel 7 Leiding - Riool;

Artikel 8 Leiding - Water;

Artikel 9 Waarde - Archeologie;

Deze bestemmingen liggen als het ware over de reguliere (enkel)bestemmingen heen. De bestemmingsomschrijving van de dubbelbestemming geeft aan dat de gronden, naast de andere aan die gronden gegeven (enkel)bestemmingen, mede voor deze dubbelbestemming zijn bestemd.

De opbouw van een dubbelbestemmingregel is dezelfde als die van een (enkel)bestemmingsregel, maar alleen die regels worden ter aanvulling opgenomen die noodzakelijk zijn. De regels in de dubbelbestemming geven de verhouding van de enkelbestemming ten opzicht van de dubbelbestemming aan.

Hoofdstuk 3 Algemene regels:

In de algemene regels zijn de volgende regels in onderstaande volgorde opgenomen:

Artikel 10 Anti-dubbeltelregel;

Artikel 11 Algemene bouwregels;

Artikel 12 Algemene gebruiksregels

Artikel 13 Algemene aanduidingsregels;

Artikel 14 Algemene afwijkingsregels;

Artikel 15 Algemene procedureregels.

Hoofdstuk 4 Overgangs- en slotregels:

In dit laatste hoofdstuk komen de overgangsregels en de slotbepaling aan de orde.

BIJLAGEN BIJ DE REGELS

Ten slotte zijn als bijlagen bij de regels gevoegd:

Bijlage 1 Lijst met horecacategorieën.

6.2 Inleidende regels

Artikel 1 Begrippen

Hierin worden de in de regels gebruikte begrippen gedefinieerd. Ze zijn alfabetisch gerangschikt met uitzondering van de begrippen plan en bestemmingplan die als eerste zijn genoemd.

Het doel van deze regels is om misverstanden of verschillen in interpretatie te voorkomen. Dit als aanvulling op de gevallen waarbij het woordenboek van Van Dale geen uitsluitsel geeft.

Artikel 2 Wijze van meten

Dit is de handleiding voor de manier van meten van diverse in het plan bepaalde maten.

6.3 Bestemmingsregels

Hierna wordt - voor zover nog nodig - een toelichting op een aantal artikelen van de bestemmingsregels gegeven:

Artikel 3 Groen

Het structuurgroen is bestemd tot 'Groen'. In deze bestemming zijn paden voor langzaam verkeer en calamiteitenroutes toegestaan maar geen wegen en parkeervoorzieningen voor snelverkeer. Dit is vast beleid waar niet van zal worden afgeweken. Bermen en groenstroken langs wegen, die geen structuur- of buurtgroen zijn, zijn opgenomen in de verkeersbestemmingen. Binnen deze laatste bestemmingen is een uitwisseling van groen, verkeer en parkeren overal toegestaan. Ter plaatse van de aanduiding 'specifieke bouwaanduiding - attentiemast' is het overstek van een attentiemast van 40 meter hoog toegestaan.

Binnen de bestemming 'Groen' zijn overal trapveldjes en speelvoorzieningen mogelijk. Binnen deze bestemming mogen overal gebouwtjes voor openbare nutsvoorzieningen en maatschappelijke voorzieningen tot 50 m² en met een goothoogte tot 3 meter en een nokhoogte tot 6 meter worden gebouwd.

Artikel 4 Horeca - Café-restaurant

Het plan, zoals beschreven in Hoofdstuk 5 Planbeschrijving, wordt mogelijk gemaakt door het bestemmingsvlak en de bouwvlakken te vergroten, waar dit uit ruimtelijk oogpunt aanvaardbaar is. In de bestemming zijn toegestaan:

- café-restaurants als genoemd in horecacategorie 1 t/m 4, zoals opgenomen in (Bijlage 1 Lijst met horecacategorieën);
- ter plaatse van de aanduiding 'specifieke bouwaanduiding - attentiemast' een attentiemast van 40 meter hoog;

Tevens zijn bijbehorende voorzieningen zoals parkeervoorzieningen, speelvoorzieningen, tuinen, erven en terreinen toegestaan. Gebouwen zijn uitsluitend binnen het bouwvlak toegestaan tot een gezamenlijk oppervlakte van 2300 m² brutovloeroppervlakte.

De bouwvlakken binnen de 150 meter contour van het LPG-tankstation, zijn wel strak om de gewenste bebouwing gelegd. De gebouwen voor de (fastfood)restaurants worden maximaal 18 meter hoog.

Artikel 5 Verkeer - Erftoegangsweg

Deze bestemming is opgenomen voor het verkeers- en verblijfsgebied met een erftoegangsfunctie naar het foodcourt. Het heeft een inrichting gericht op gemengd verkeer in een 30 kilometer gebied. Behalve de rijbanen zelf worden ook de bijbehorende bermen, voetpaden, fietspaden en parkeerplaatsen in de bestemming opgenomen. Ook groenvoorzieningen en speelvoorzieningen zijn als onderdeel van de verblijfsfunctie mogelijk in deze bestemming. Ter plaatse van de aanduiding 'specifieke bouwaanduiding - attentiemast' is het overstek van een attentiemast van 40 meter hoog toegestaan. Binnen deze bestemming mogen ook gebouwtjes voor openbare nutsvoorzieningen en maatschappelijke voorzieningen tot 50 m² en met een goothoogte tot 3 meter en een nokhoogte tot 6

meter worden gebouwd.

Artikel 6 Water

Deze bestemming omvat al het water dat van belang is voor de waterhuishouding van het gebied. Water dat voor de waterhuishouding niet van belang is, is opgenomen in de bestemmingsomschrijving van andere bestemmingen.

Artikel 7 Leiding - Riool

Deze bestemming valt samen met andere bestemmingen en wordt daarom dubbelbestemming genoemd. Deze dubbelbestemming omvat het in het plangebied gelegen hoge gasdrukleidingennet.

Bouwwerken ten behoeve van andere bestemmingen, welke met deze dubbelbestemming samenvallen, mogen uitsluitend worden gebouwd met toepassing van een afwijking, nadat advies van de leidingbeheerder is ingewonnen.

Ter bescherming van de leidingen is voor het uitvoeren van een aantal werken, geen bouwwerk zijnde, of werkzaamheden een omgevingsvergunningenstelsel van toepassing.

Artikel 8 Leiding - Water

Deze bestemming valt samen met andere bestemmingen en wordt daarom dubbelbestemming genoemd. Deze dubbelbestemming omvat het in het plangebied gelegen ondergrondse net van hoofdtransportleidingen voor de drinkwatervoorziening. Deze leidingen transporteren drinkwater van de productielocatie naar centrale punten in de verderop gelegen voorzieningsgebieden.

Bouwwerken ten behoeve van andere bestemmingen, welke met deze dubbelbestemming samenvallen, mogen uitsluitend worden gebouwd met toepassing van een afwijking, nadat advies van de leidingbeheerder is ingewonnen.

Ter bescherming van de leidingen is voor het uitvoeren van een aantal werken, geen bouwwerk zijnde, of werkzaamheden een omgevingsvergunningenstelsel van toepassing.

Artikel 9 Waarde - Archeologie

Uitgangspunten voor deze dubbelbestemming zijn:

- De gebieden die volgens de gemeentelijke archeologische waarderingskaart een grote vondstkans hebben (50% of meer) zijn mede bestemd tot archeologisch waardevol gebied.
- Bij de regeling voor de dubbelbestemming is nauwe aansluiting gezocht bij de Wet op de archeologische monumentenzorg.
- Bij verstoringen in de bodem met een grotere diepte dan 0,5 meter en een grotere oppervlakte dan 100 m² zijn specifieke bouwregels en een omgevingsgunningenstelsel conform de regeling uit de Wet op de archeologische monumentenzorg van toepassing.

6.4 Algemene regels

Artikel 10 Anti-dubbeltelregel

De anti-dubbeltelregel moet op grond van het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) worden opgenomen om bijvoorbeeld te voorkomen dat, wanneer volgens een bestemmingsplan bepaalde gebouwen en bouwwerken niet meer dan een bepaald deel van een perceel mogen beslaan, het opengebleven terrein niet nog eens meetelt bij het toestaan van een ander gebouw of bouwwerk, waaraan een soortgelijke eis wordt gesteld.

Artikel 11 Algemene bouwregels

In dit artikel wordt geregeld dat een bouwplan moet voorzien in voldoende ruimte voor parkeren, laden en lossen.
Wat voldoende is, wordt op basis van het algemene parkeerbeleid van de gemeente Zwolle bepaald tijdens de beoordeling van een bouwplan.
Bij een omgevingsvergunning kan hiervan worden afgeweken, indien anderszins in voldoende ruimte kan worden voorzien. Hierbij kan gedacht worden aan het betalen van een compenserende bijdrage aan de gemeente Zwolle. Ten slotte kan bij een omgevingsvergunning worden afgeweken in bijzondere omstandigheden, onder andere op basis van criteria van het algemene parkeerbeleid.

Artikel 12 Algemene gebruiksregels

In dit artikel wordt geregeld dat indien het gebruik wordt gewijzigd moet worden voorzien in voldoende ruimte voor parkeren, laden en lossen.
Bij een omgevingsvergunning kan hiervan worden afgeweken, indien anderszins in voldoende ruimte kan worden voorzien. Hierbij kan gedacht worden aan het betalen van een compenserende bijdrage aan de gemeente Zwolle. Ten slotte kan bij een omgevingsvergunning worden afgeweken in bijzondere omstandigheden, onder andere op basis van criteria van het algemene parkeerbeleid.

Artikel 13 Algemene aanduidingsregels

In dit artikel wordt het weren van gronden en bouwwerken ten behoeve van kwetsbare objecten in het kader van externe veiligheid geregeld. Bij een wijzigingsbevoegdheid kan de aanduiding worden verplaatst of verwijderd.

Artikel 14 Algemene afwijkingsregels

In deze regels is als eerste de op grond van vaste jurisprudentie vereiste algemene afwijking in de vorm van de zogenaamde 'toverformule' opgenomen. Bij een omgevingsvergunning moet van het gebruiksverbod worden afgeweken, indien strikte toepassing zou leiden tot een beperking van het meest doelmatige gebruik, welke niet door dringende redenen wordt gerechtvaardigd.

Daarnaast wordt in deze regels de bevoegdheid gegeven om bij een omgevingsvergunning af te wijken van bepaalde in het bestemmingsplan geregelde onderwerpen. Hierbij gaat het om afwijkingsregels die gelden voor alle bestemmingen in het plan. Deze regels zijn niet van toepassing, indien en voor zover er specifieke in de bestemming zelf geregelde afwijkingsregels van toepassing zijn.

Ten slotte zijn de criteria voor de toepassing van deze afwijkingsregels hier opgenomen.

Artikel 15 Algemene procedureregels

Hierin wordt de standaardprocedure bij Zwolse bestemmingsplannen voor de voorbereiding van een besluit tot het stellen van een nadere eis beschreven.

6.5 Overgangs- en slotregels

Artikel 16 Overgangsrecht

Het overgangsrecht is vastgelegd in de vorm zoals in het Bro is voorgeschreven.

Tevens is een hardheidsclausule opgenomen in de vorm van persoonsgebonden overgangsrecht op de wijze zoals door de regering bij de totstandkoming van het Bro werd aanbevolen.

Artikel 17 Slotregel

Als laatste wordt de slotregel opgenomen. Deze regel bevat zowel de aanhalingstitel van het plan, de aanhalingstitel van de regels van het plan als de vaststellingregel van het plan.

6.6 Bijlagen

Bijlage 1 Lijst met horecacategorieën:

Deze lijst geeft de horecacategorieën aan, welke toelaatbaar zijn in de bestemming 'Horeca - Café-restaurant'.

6.7 Consequenties van beleid

In het bestemmingsplan is uitbreiding van de horecafunctie mogelijk gemaakt ten behoeve van de realisatie van drie fastfoodrestaurants, een (regulier) restaurant en een attentiemast. De hoogte van de attentiemast past binnen de bouwhoogtezonering vanuit het gemeentelijke Structuurplan 2020.

De locatie is zeer geschikt voor een herontwikkeling voor een dergelijke functie, gezien de bereikbaarheid en omgeving.

6.8 Handhaving

De bestemmingsregels zijn op een dusdanige wijze geformuleerd, dat de handhaving van het bestemmingsplan voor een ieder duidelijk kan zijn. Dit is met name gelegen in de formulering van de specifieke gebruiksregels, waarin een opsomming is opgenomen van de verschillende manieren van gebruik van gronden en bouwwerken die in ieder geval in strijd zijn met de bestemming.

6.9 Handboek

Dit bestemmingsplan is vervaardigd conform de richtlijnen van het 'Handboek bestemmingsplannen Zwolle' versie 20.

Hoofdstuk 7 Economische uitvoerbaarheid

Artikel 6.12 van de Wet ruimtelijke ordening stelt dat de gemeenteraad gelijktijdig met de vaststelling van het bestemmingsplan moet besluiten om al dan niet een exploitatieplan vast te stellen. Hoofdregel is dat een exploitatieplan moet worden vastgesteld bij elk bestemmingsplan. Er zijn echter uitzonderingen. Het is mogelijk dat de raad verklaart dat met betrekking tot een bestemmingsplan geen exploitatieplan wordt vastgesteld indien het verhaal van kosten van de grondexploitatie anderszins is verzekerd of het stellen van nadere eisen en regels niet noodzakelijk is.

In het voorliggende geval wordt een anterieure overeenkomst gesloten tussen initiatiefnemer en de gemeente Zwolle. Hierin wordt tevens het risico van planschade opgenomen zodat het kostenverhaal voor de gemeente volledig is verzekerd. Dit brengt met zich mee dat vaststelling van een exploitatieplan achterwege kan blijven.

Hoofdstuk 8 Overleg en inspraak

8.1 Uitkomsten overleg

Op grond van artikel 3.1.1 Bro is vooroverleg vereist met het waterschap en met de diensten van de provincie en Rijk die betrokken zijn bij de zorg voor de ruimtelijke ordening of belast zijn met de behartiging van belangen welke in het plan in het geding zijn.

8.1.1 Het Rijk

In het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro) zijn de nationale belangen die juridische borging vereisen opgenomen. Het Barro is gericht op doorwerking van nationale belangen in gemeentelijke bestemmingsplannen. Geoordeeld wordt dat dit bestemmingsplan geen nationale belangen schaadt. Daarom is afgezien van het voeren van vooroverleg met het Rijk.

8.1.2 Rijkswaterstaat

De vooroverlegreactie van Rijkswaterstaat is opgenomen in Bijlage 11. De vooroverlegreactie gaat in op de verkeersafwikkeling van het plan en de gevolgen daarvan voor de aansluiting A28. Daarnaast wordt inzake de attentiemast aangegeven dat deze (conform afspraak) statisch moet zijn en bij het ontwerp rekening te houden met het aspect afleiding.Hierna wordt kort ingegaan op deze reactie en op welke wijze daarmee in dit plan rekening mee is gehouden:

Ten aanzien van het aspect parkeren wordt opgemerkt dat er voldoende parkeergelegenheid wordt gerealiseerd binnen het plangebied. In de opzet van het parkeerterrein is zoveel mogelijk rekening gehouden met doorstroming van autoverkeer binnen het plangebied. Ten aanzien van het aspect ontsluiting en verkeersafwikkeling van het plan wordt opgemerkt dat in paragraaf 5.5.1 ingegaan op de aantallen. Gelet op het aantal verkeersbewegingen per werk-/ weekenddag en het aantal verkeersbewegingen per spitsuur, kan worden opgemerkt dat aansluitende wegen (Ceintuurbaan en Oude Meppelerweg) aan de aansluiting van de A28 voldoende capaciteit bieden. Van de totale toename van het aantal verkeersbewegingen zal een deel afgewikkeld wordt op de A28. Op de voorgenoemde wegen vindt regulering van de verkeerstroom door stoplichten plaats. Hierdoor zal de extra belasting op de aansluiting A28 niet onevenredig toenemen.

Inzake de attentiemast wordt opgemerkt dat het Beeld Effect Rapport (Bijlage 3) inzicht geeft in de zichtbaarheid van de attentiemast vanaf onder andere de A28. Conform afspraak betreft het een statische mast. Bij definitief ontwerp (in het kader van de aanvraag omgevingsvergunning) zal het aspect afleiding een belangrijk aandachtspunt blijven. Een kanttekening daarbij is dat de mast vanaf de A28 tijdig zichtbaar dient te zijn, zodat weggebruikers tijdig kunnen anticiperen.

Hiermee wordt voor de uitvoering van dit plan voldaan aan de reactie van Rijkswaterstaat.

8.1.3 Provincie Overijssel

In het kader van vooroverleg is het plan voorgelegd aan de provincie Overijssel.

8.1.4 Waterschap Groot Salland

In het kader van vooroverleg is het plan voorgelegd aan het waterschap Groot Salland. Conform afspraak wordt ten behoeve van het onderhoud, een boot-inlaatplaats aan de noordwestzijde van het plangebied aangelegd.

8.1.5 Brandweer IJsseland (Veiligheidsregio)

De vooroverlegreactie (advies) van de Brandweer is opgenomen in Bijlage 9. De adviezen zijn overgenomen en verwerkt in dit plan en de daarbij behorende bijlagen. Hierna wordt kort ingegaan op de adviezen en op welke wijze daarmee in dit plan rekening mee is gehouden:

- er is een tweede ontsluiting voorzien voor hulpdiensten, het voet-/ fietspad wordt geschikt als calamiteitenroute;
- het verbeteren van de bluswatervoorziening langs de A28 zal indien mogelijk trajectbreed worden opgepakt;
- met de ontwikkelaar zijn afspraken om nooduitgangen zodanig te situeren dat de vluchtroute(s) van de risicobron(nen) af is gericht;
- met de ontwikkelaar zijn afspraken om de restaurants te laten voorzien van handmatig afsluitbare mechanische ventilatie;
- de ontwikkelaar zal eindgebruikers en toekomstige gebruikers informeren over de risico's.

Hiermee wordt voor de uitvoering van dit plan voldaan aan het advies van de Brandweer IJsselland (Veiligheidsregio).

8.2 Informatiebijeenkomst

Op 13 mei 2015 is er een informatieavond georganiseerd door de projectontwikkelaar. Tijdens deze informatieavond zijn direct omwonenden uitgenodigd, evenals de ondernemers in de omgeving (waaronder de McDonald’s franchisenemer) en de mensen welke betrokken zijn geweest bij het overleg over de eerder geplaatste McDonald’s-mast. Verder heeft een algemene uitnodiging gestaan in de plaatselijke huis aan huis krant “De Peperbus”. De plannen voor de foodcourt zijn op deze avond voor het eerst officieel gepresenteerd. Daarnaast zijn de procedures nader toegelicht en is de planning besproken. Op de inloopavond kwamen ongeveer dertig personen af.

BIJLAGEN BIJ DE TOELICHTING

Bijlage 1 Overzicht beleidsnota's

Bij het opstellen van dit bestemmingsplan zijn de volgende beleidsuitspraken gebruikt:

- Dynamiek van Oud & Nieuw, Zwols monumenten- en archeologie beleid, 2000
- Prostitutiebeleid in Zwolle, maart 2003
- Welstandsnota, 2012
- Milieuvisie Milieu op scherp, december 2005
- Beleid infiltratie hemelwater, juli 2006
- Beleidsvisie Duurzaam Bouwen, januari 2007
- Luchtkwaliteitsplan gemeente Zwolle 2007 - 2011, 2007
- Beleidsregel Hogere waarden Wet geluidhinder, februari 2007
- Beleidsvisie externe veiligheid, maart 2007
- Handreiking gebiedsgericht werken aan milieu gemeente Zwolle, juli 2007
- Visie op de ondergrond, oktober 2007
- Stedelijk Waterplan Zwolle 2008
- Beleidsplan verkeersveiligheid 2008 - 2018
- Structuurplan Zwolle 2020, juni 2008
- Archeologiebeleid, gemeente Zwolle, augustus 2008
- Mobiliteitsvisie gemeente Zwolle, maart 2009
- Omgevingsvisie Overijssel, juli 2009 / september 2013
- Uitvoeringsprogramma structuurplan, september 2009
- Bouwverordening Zwolle 2012
- Beleidsvisie Attentiemasten, december 2013 (versie 5)

Bijlage 2 Haalbaarheidsonderzoek en toetsing Ladder voor duurzame verstedelijking

Bijlage 3 Beeld Effect Rapportage

Bijlage 4 Onderzoek luchtkwaliteit

Bijlage 5 Verkennend bodem en verkennend/nader asbestonderzoek

Bijlage 6 Externe veiligheid A28

Bijlage 7 Externe veiligheid LPG-tankstation

Bijlage 8 Verantwoording groepsrisico

Bijlage 9 Advies Brandweer

Bijlage 10 Natuurwaardenonderzoek: quickscan, nader onderzoek vleermuizen en modderkruipers

Bijlage 11 Vooroverlegreacte Rijkswaterstaat

Bijlage 12 Ontwerpbesluit omgevingsvergunning

REGELS

Hoofdstuk 1 Inleidende regels

Artikel 1 Begrippen

In deze regels wordt verstaan onder:

1.1 plan:
het bestemmingsplan Foodcourt De Vrolijkheid met identificatienummer NL.IMRO.0193.BP13009-0004 van de gemeente Zwolle.

1.2 bestemmingsplan:
de geometrisch bepaalde planobjecten met de bijbehorende regels en de daarbij behorende bijlagen.

1.3 aanduiding:
een geometrisch bepaald vlak of figuur, waarmee gronden zijn aangeduid, waar ingevolge de regels regels worden gesteld ten aanzien van het gebruik en/of het bebouwen van deze gronden.

1.4 aanduidingsgrens:
de grens van een aanduiding indien het een vlak betreft.

1.5 afhaalrestaurant:
een bedrijf, waar dranken en/of etenswaren voor gebruik elders worden verstrekt;

1.6 archeologische monumenten:
terreinen die van algemeen belang zijn wegens daar aanwezige vóór tenminste 50 jaar vervaardigde zaken, welke van algemeen belang zijn wegens hun schoonheid, hun betekenis voor de wetenschap of hun cultuurhistorische waarden;

1.7 archeologische waarden:
de aan een gebied toegekende waarden, gekenmerkt door het belang voor de archeologie en de kennis van de beschavingsgeschiedenis;

1.8 attentiemast
een mast waarmee één of meerdere bedrijven de mogelijk hebben om zichzelf en/of hun producten te profileren in de directe omgeving rondom het plangebied;

1.9 bebouwing:
één of meer gebouwen en/of bouwwerken geen gebouwen zijnde;

1.10 bebouwingspercentage:
- indien het percentage een bestemmingsvlak betreft:
  de verhouding tussen de oppervlakte van het te bebouwen terreingedeelte en de totale oppervlakte van het bestemmingsvlak;
- indien het percentage een perceel betreft:
  een percentage, dat de grootte aangeeft van het deel van een perceel, dat ten hoogste mag worden bebouwd;

dit percentage wordt slechts berekend over het gedeelte van het bestemmingsvlak of het perceel, waarbinnen de bouwwerken mogen worden gebouwd;

1.11 bedrijf:
het uitoefenen van bedrijfsmatige activiteiten;

1.12 bedrijfsgebouw:
een gebouw, dat dient voor de uitoefening van een bedrijf;

1.13 beroeps- c.q. bedrijfsvloeroppervlakte:
de totale vloeroppervlakte van de ruimte die wordt gebruikt voor beroep aan huis c.q. een (dienstverlenend) bedrijf of een dienstverlenende instelling, inclusief opslag- en administratieruimten en dergelijke;
een daaraan vastgebouwde of er deel van uitmakende woning wordt niet meegeteld;

1.14 bestemmingsgrens:
de grens van een bestemmingsvlak.

1.15 bestemmingsvlak:
een geometrisch bepaald vlak met eenzelfde bestemming.

1.16 brutovloeroppervlakte:
de oppervlakte van een ruimte of een groep van ruimten, gemeten op vloerniveau langs de buitenomtrek van de opgaande scheidingsconstructies, die de desbetreffende ruimte of groep van ruimte omhullen;

1.17 bouwen:
het plaatsen, het geheel of gedeeltelijk oprichten, vernieuwen of veranderen en het vergroten van een bouwwerk;

1.18 bouwgrens:
de grens van een bouwvlak;

1.19 bouwperceel:
een aaneengesloten stuk grond, waarop ingevolge de regels een zelfstandige, bij elkaar behorende bebouwing is toegelaten;

1.20 bouwperceelgrens:
de grens van een bouwperceel;

1.21 bouwvlak:
een geometrisch bepaald vlak, waarmee gronden zijn aangeduid, waar ingevolge de regels bepaalde gebouwen en bouwwerken geen gebouwen zijnde zijn toegelaten;

1.22 bouwwerk:
een bouwkundige constructie van enige omvang die direct en duurzaam met de aarde is verbonden;

1.23 café-restaurant:
een bedrijf, waar dranken en/of etenswaren voor gebruik ter plaatse worden verstrekt, één en ander al dan niet in combinatie met een vermaaksfunctie, met uitzondering van een erotisch getinte vermaaksfunctie;

1.24 cultuurhistorische waarden:
de aan een gebied toegekende waarden, gekenmerkt door de ten gevolge van een vroeger cultuur- of levenspatroon ontstane in het terrein waarneembare vormen van landschap en bebouwing, welke hetzij van waarde zijn voor de wetenschap, hetzij een zodanige historiche waarde bezitten dat het behoud van belang is te achten;

1.25 dagrecreatie:
recreatie in de open lucht uitsluitend gedurende een dagperiode op speciaal daarvoor ingerichte terreinen, zoals een wandelbos, wandelpark, strandbad, vis- en zwemvijvers, speel- en ligweide, speelterrein, kinderspeelplaats, dierenpark, volkstuinen of nutstuinen;

1.26 detailhandel:
het bedrijfsmatig te koop aanbieden, waaronder begrepen de uitstalling ten verkoop, verkopen, verhuren en leveren van goederen aan personen die die goederen kopen of huren voor gebruik, verbruik of aanwending anders dan in de uitoefening van een beroeps- of bedrijfsactiviteit, waaronder zijn begrepen grootschalige detailhandel, volumineuze detailhandel, een tuincentrum en een supermarkt;

1.27 dienstverlening:
het bedrijfsmatig verlenen van diensten, waarbij, het publiek rechtstreeks al dan niet via een balie te woord wordt gestaan en geholpen, waaronder zijn begrepen belwinkels, internetcafés, kapperszaken, schoonheidsinstituten, fotostudio's en naar de aard daarmee gelijk te stellen bedrijven en inrichtingen, evenwel met uitzondering van een garagebedrijf en een seksinrichting;

1.28 erf:
al dan niet bebouwd perceel, of een gedeelte daarvan, dat direct gelegen is bij een hoofdgebouw;

1.29 erftoegangsweg:
een straat of weg waar de doorgaande functie van het verkeer niet meer primair is en waar aandacht kan worden gegeven aan snelheidsreducerende maatregelen;

1.30 erotisch getinte vermaaksfunctie:
een vermaaksfunctie, welke is gericht op het doen plaatsvinden van voorstellingen en/of vertoningen van porno-erotische aard, waaronder begrepen een seksbioscoop, een seksclub en een seksautomatenhal;

1.31 extensieve dagrecreatie:
recreatie in de open lucht uitsluitend gedurende een dagperiode, waarbij vooral het landschap of bepaalde delen ervan sterk beleefd worden, waarbij weinig of geen gebouwde voorzieningen nodig zijn en waarbij tevens in het algemeen het aantal recreanten per oppervlakte-eenheid beperkt is, zoals wandelen, fietsen, verpozen en natuur- en landschapsbeleving;

1.32 gebiedsontsluitingsweg:
een straat of weg waar de doorgaande functie van het verkeer primair is en welke dient voor de ontsluiting van een gebied;

1.33 gebouw:
elk bouwwerk, dat een voor mensen toegankelijke, overdekte, geheel of gedeeltelijk met wanden omsloten ruimte vormt;

1.34 geluidsbelasting:
de geluidsbelasting vanwege een industrieterrein, een spoorweg of een weg als bedoeld in de Wet geluidhinder en het Besluit geluidhinder;

1.35 geluidsgevoelige functies:
ruimten binnen een woning voor zover die kennelijk als slaap-, woon-, of eetkamer worden gebruikt of voor een zodanig gebruik zijn bestemd, alsmede een keuken van een woning met een vloeroppervlakte van niet minder dan 11 m² en andere geluidsgevoelige functies als bedoeld in de Wet geluidhinder en het Besluit geluidhinder;

1.36 geluidsgevoelige gebouwen:
gebouwen welke dienen ter bewoning of ten behoeve van een andere geluidsgevoelige functie als bedoeld in de Wet geluidhinder en het Besluit geluidhinder;

1.37 geluidszoneringsplichtige inrichting:
een inrichting, bij welke ingevolge de Wet geluidhinder rondom het terrein van vestiging in een bestemmingsplan een zone moet worden vastgesteld;

1.38 hogere grenswaarde:
een maximum waarde voor de geluidsbelasting, die hoger is dan de voorkeursgrenswaarde en die in een concreet geval kan worden vastgesteld op grond van de Wet geluidhinder en/of het Besluit geluidhinder;

1.39 hoofdgebouw:
een of meer panden, of een gedeelte daarvan, dat noodzakelijk is voor de verwezenlijking van de geldende of toekomstige bestemming van een perceel en, indien meer panden of bouwwerken op het perceel aanwezig zijn, gelet op die bestemming het belangrijkst is;

1.40 horeca:
de bedrijfssector gericht op het verstrekken van ter plaatse te nuttigen voedsel en dranken, het exploiteren van zaalaccommodatie en het verstrekken van nachtverblijf, één en ander al dan niet in combinatie met een vermaaksfunctie, waaronder zijn begrepen een 'bed & breakfast', discotheek, feestzaal en partyboerderij, evenwel met uitzondering van een erotisch getinte vermaaksfunctie;

1.41 horecabedrijf:
een bedrijf, waar ter plaatse te nuttigen voedsel en dranken worden verstrekt, zaalaccommodatie wordt geëxploiteerd en waarin nachtverblijf wordt verstrekt, één en ander al dan niet in combinatie met een vermaaksfunctie, waaronder zijn begrepen een 'bed & breakfast', discotheek, feestzaal en partyboerderij, evenwel met uitzondering van een erotisch getinte vermaaksfunctie;

1.42 kantoor:
een ruimte of complex van ruimten, welke dient voor het bedrijfsmatig verlenen van diensten, waarbij het publiek niet of slechts in ondergeschikte mate rechtstreeks te woord wordt gestaan en geholpen, waaronder is begrepen congres- en vergaderaccommodatie;

1.43 kelder:
een doorlopend gedeelte van een gebouw dat wordt afgedekt door een vloer, waarvan de onderkant niet boven peil is gelegen;

1.44 kwetsbaar object:
een object als bedoeld in het Besluit externe veiligheid inrichtingen;

1.45 maatschappelijke voorzieningen:
educatieve, sociaal-medische, sociaal-culturele en levensbeschouwelijke voorzieningen en voorzieningen ten behoeve van openbare dienstverlening, alsook ondergeschikte detailhandel en ondergeschikte horeca ten dienste van deze voorzieningen;

1.46 monumenten:
alle vóór tenminste 50 jaar vervaardigde zaken, welke van algemeen belang zijn wegens hun schoonheid, hun betekenis voor de wetenschap of hun cultuurhistorische waarden;

1.47 naar de weg toegekeerde gevel van een hoofdgebouw:
de naar de weg toegekeerde gevel van het hoofdgebouw, waar de hoofdtoegang van het hoofdgebouw is gelegen;

1.48 naar de weg toegekeerde grens van een bouwvlak:
de naar de weg toegekeerde grens van een bouwvlak, waar de hoofdtoegang van het op dat bouwvlak gelegen hoofdgebouw is gelegen;

1.49 normaal onderhoud:
werkzaamheden die regelmatig nodig zijn voor een goed beheer van de gronden;

1.50 onderbouw:
een doorlopend gedeelte van een gebouw dat wordt afgedekt door een vloer, waarvan de bovenkant minder dan 1,50 meter boven peil is gelegen;

1.51 onderkomen:
een voor dag- en nachtverblijf van personen of dieren geschikte constructie;

1.52 openbaar toegankelijk gebied
weg als bedoeld in artikel 1, eerste lid, onder b, van de Wegenverkeerswet 1994, alsmede pleinen, parken, plantsoenen, openbaar water en ander openbaar gebied dat voor publiek algemeen toegankelijk is, met uitzondering van wegen uitsluitend bedoeld voor de ontsluiting van percelen voor langzaam verkeer;

1.53 openbare nutsvoorzieningen:
voorzieningen ten behoeve van openbaar nut, zoals gas-, water-, elektriciteits- en communicatievoorzieningen en voorzieningen ten behoeve van de inzameling van afval;

1.54 opslag:
het bewaren van goederen, materialen en stoffen zonder dat ter plaatse sprake is van productie, bewerking, verwerking, handel en/of activiteiten van administratieve aard;

1.55 overig bouwwerk:
een bouwkundige constructie van enige omvang, geen pand zijnde, die direct en duurzaam met de aarde is verbonden;

1.56 pand:
de kleinste bij de totstandkoming functioneel en bouwkundig-constructief zelfstandige eenheid die direct en duurzaam met de aarde is verbonden en betreedbaar en afsluitbaar is;

1.57 peil:
a. voor een bouwwerk op een perceel, waarvan de hoofdtoegang direct aan de weg grenst: de hoogte van de weg ter plaatse van die hoofdtoegang;
b. voor een bouwwerk op een perceel, waarvan de hoofdtoegang niet direct aan de weg grenst: de hoogte van het terrein ter hoogte van die hoofdtoegang bij voltooiing van de bouw;
c. indien in of op het water wordt gebouwd: het Normaal Amsterdams Peil (of een ander plaatselijk aan te houden waterpeil);

1.58 prostitutie:
het zich beschikbaar stellen tot het verrichten van seksuele handelingen met een ander tegen vergoeding;

1.59 recreatief medegebruik:
een recreatief gebruik van gronden dat ondergeschikt is aan de functie van de bestemming, waarbinnen dit recreatieve gebruik is toegestaan;

1.60 ruimtelijke kwaliteit:
de kwaliteit gevormd door de evenwichtige samenhang tussen (openbare) ruimte en gebouwde elementen;

1.61 seksinrichting:
een voor het publiek toegankelijke besloten ruimte waarin bedrijfsmatig, of in de omvang alsof zij bedrijfsmatig was, seksuele handelingen worden verricht, of vertoningen van erotisch/pornografische aard plaatsvinden;
onder seksinrichting wordt in ieder geval verstaan:
een prostitutiebedrijf, alsmede een erotische massagesalon, een seksbioscoop, seksautomatenhal, sekstheater of een parenclub, al dan niet in combinatie met elkaar;

1.62 sociale veiligheid:
de mogelijkheid om zich in een omgeving te kunnen bevinden zonder bedreigd te worden of het gevoel te hebben persoonlijk lastig te worden gevallen;

1.63 sportieve dagrecreatie:
vormen van dagrecreatie met een sportief karakter, zoals veldsport, tennis en midgetgolf en zaalsport;

1.64 stedenbouwkundig beeld:
het beeld dat wordt opgeroepen door het samengaan van gebouwde elementen, beplantingselementen en onbebouwde ruimten;

1.65 stroomweg:
een straat of weg waar de doorgaande functie van het verkeer primair is en welke geschikt is voor snelle verplaatsingen over grotere afstanden;

1.66 verkoopvloeroppervlakte:
de voor het publiek zichtbare en toegankelijke (besloten) winkelruimte ten behoeve van de detailhandel;

1.67 voorgevel:
de naar de weg toegekeerde gevel;

1.68 voorkeursgrenswaarde:
de maximum waarde voor de geluidsbelasting, zoals deze rechtstreeks kan worden afgeleid uit de Wet geluidhinder en/of het Besluit geluidhinder;

1.69 woning:
een complex van ruimten, uitsluitend bedoeld voor de huisvesting van één afzonderlijk huishouden;

Artikel 2 Wijze van meten

Bij toepassing van deze regels wordt als volgt gemeten:

2.1 de dakhelling:
langs het dakvlak ten opzichte van het horizontale vlak;

2.2 de goothoogte van een bouwwerk:
vanaf het peil tot aan de bovenkant van de goot, c.q. de druiplijn, het boeibord, of een daarmee gelijk te stellen constructiedeel;

2.3 de bouwhoogte van een bouwwerk:
vanaf het peil tot aan het hoogste punt van een gebouw of van een overig bouwwerk met uitzondering van ondergeschikte bouwonderdelen, zoals schoorstenen, antennes, en naar de aard daarmee gelijk te stellen bouwonderdelen;

2.4 de oppervlakte van een bouwwerk:
tussen de buitenwerkse gevelvlakken en/of het hart van de scheidingsmuren, neerwaarts geprojecteerd op het gemiddelde niveau van het afgewerkte bouwterrein ter plaatse van het bouwwerk;

2.5 de inhoud van een bouwwerk:
tussen de onderzijde van de begane grondvloer, de buitenzijde van de gevels (en/of het hart van de scheidingsmuren) en de buitenzijde van daken en dakkapellen;

2.6 de horizontale bouwdiepte van een gebouw:
de lengte van een gebouw, gemeten buitenwerks en loodrecht vanaf de naar de weg toegekeerde gevel;

2.7 de verticale bouwdiepte van een gebouw:
de diepte van een gebouw, gemeten vanaf de onderzijde van de begane grondvloer;

2.8 de afstand tot de naar de weg toegekeerde gevel van een gebouw:
van enig punt van een bouwwerk tot de naar de weg toegekeerde gevel van dat gebouw.

Bij de toepassing van het bepaalde ten aanzien van het bouwen worden ondergeschikte bouwdelen, als plinten, pilasters, stoeptreden, dorpels, kozijnen, gevelversieringen, ventilatiekanalen, schoorstenen, antennes, gevel- en kroonlijsten, luifels, erkers, balkons, dakgoten en overstekende daken buiten beschouwing gelaten, mits:

a. de overschrijding van aanduidingsgrenzen, bouwgrenzen dan wel bestemmingsgrenzen niet meer dan 1,30 meter bedraagt;
b. een erker aan een naar de weg toegekeerde gevel van een woning niet breder is dan 3/5 deel van de betreffende gevel.

Hoofdstuk 2 Bestemmingsregels

Artikel 3 Groen

3.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Groen' aangewezen gronden zijn bestemd voor:

a. groenvoorzieningen;
b. voetpaden, fietspaden, fiets/bromfietspaden en calamiteitenroutes;
c. speelvoorzieningen;
d. water en waterhuishoudkundige voorzieningen;
e. ter plaatse van de aanduiding 'specifieke bouwaanduiding - attentiemast' tevens voor het overstek van een attentiemast;

met daaraan ondergeschikt:

f. recreatief medegebruik in de vorm van dagrecreatie;
g. educatief gebruik;
h. voorzieningen ten behoeve van beeldende kunst;
i. geluidwerende voorzieningen;
j. openbare nutsvoorzieningen;
k. infrastructurele voorzieningen;

met de daarbij behorende:

l. bebouwing.

3.2 Bouwregels

3.2.1 Gebouwen

Voor het bouwen van gebouwen gelden de volgende regels:

a. de oppervlakte van een gebouw mag niet meer dan 50 m² bedragen;
b. de goothoogte van een gebouw mag niet meer dan 3 meter bedragen;
c. de bouwhoogte van een gebouw mag niet meer dan 6 meter bedragen.

3.2.2 Bouwwerken, geen gebouwen zijnde

Voor het bouwen van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, gelden de volgende regels:

a. ter plaatse van de aanduiding 'specifieke bouwaanduiding - attentiemast' mag het overstek van de ter plaatse aanwezige of op te richten attentiemast komen, met dien verstande dat:
    1. er geen zelfstandig bouwwerk geen gebouw zijnde wordt opgericht;
    2. de bouwhoogte van de attentiemast niet meer dan 40 meter mag bedragen;
b. de bouwhoogte van erf- of perceelafscheidingen mag niet meer dan 1 meter bedragen, maar de bouwhoogte van erf- of perceelafscheidingen mag niet meer dan 2 meter bedragen, indien:
    1. op het erf of perceel al een gebouw staat, waarmee de erf- of perceelafscheiding in functionele relatie staat;
    2. gebouwd wordt achter de naar de weg toegekeerde gevel van het hoofdgebouw of het verlengde daarvan;
    3. gebouwd wordt op een afstand van meer dan 1 meter van openbaar toegankelijk gebied;
c. de bouwhoogte van de overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde, mag niet meer dan 10 meter bedragen.

3.3 Nadere eisen

Burgemeester en wethouders kunnen nadere eisen stellen aan de plaats en de afmetingen van de bebouwing, ten behoeve van:

a. een samenhangend stedenbouwkundig beeld;
b. een goede woonsituatie;
c. de verkeersveiligheid;
d. de sociale veiligheid;
e. een goede milieusituatie;
f. de bescherming van de groenstructuur;
g. de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden.

3.4 Specifieke gebruiksregels

Tot een gebruik strijdig met deze bestemming als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid onder c, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht wordt in ieder geval gerekend het gebruik van gronden en bouwwerken ten behoeve van een seksinrichting.

Artikel 4 Horeca - Café-restaurant

4.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Horeca - Café-restaurant' aangewezen gronden zijn bestemd voor:

a. horecabedrijven als genoemd in de categorieën 1 tot en met 4 van de Lijst met horecacategorieën, welke als Bijlage 1 bij deze regels is opgenomen, met dien verstande dat het afhalen van bereide etenswaren en dranken (mede via een zogenaamde drive-through) tevens is toegestaan;
b. ter plaatse van de aanduiding 'specifieke bouwaanduiding - attentiemast' tevens voor een attentiemast;

met daaraan ondergeschikt:

c. wegen en paden;
d. parkeervoorzieningen;
e. openbare nutsvoorzieningen;
f. infrastructurele voorzieningen;
g. groenvoorzieningen;
h. speelvoorzieningen;
i. water;

met de daarbij behorende:

j. ondergeschikte kantoorvoorzieningen, tuinen, erven en terreinen;
k. bouwwerken, geen gebouwen zijnde.

4.2 Bouwregels

4.2.1 Gebouwen

Voor het bouwen van gebouwen gelden de volgende regels:

a. de gebouwen dienen binnen het bouwvlak te worden gebouwd;
b. de gezamenlijke brutovloeroppervlakte van gebouwen mag niet meer bedragen dan 2300 m²;
c. ter plaatse van de aanduiding 'maximum bouwhoogte (m)' mag de bouwhoogte van een gebouw niet meer dan de aangegeven bouwhoogte bedragen;
d. de dakhelling van een gebouw mag niet minder dan 15° bedragen, tenzij de goothoogte gelijk is aan de maximaal toegestane bouwhoogte;
e. de dakhelling van een gebouw mag niet meer dan 50° bedragen.

4.2.2 Bouwwerken, geen gebouwen zijnde

Voor het bouwen van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, gelden de volgende regels:

a. de bouwhoogte van een attentiemast ter plaatse van de aanduiding 'specifieke bouwaanduiding - attentiemast' mag niet meer bedragen dan 40 meter;
b. de bouwhoogte van erf- of perceelafscheidingen mag niet meer dan 1 meter bedragen, maar de bouwhoogte van erf- of perceelafscheidingen mag niet meer dan 2 meter bedragen, indien:
    1. op het erf of perceel al een gebouw staat, waarmee de erf- of perceelafscheiding in functionele relatie staat;
    2. gebouwd wordt achter de naar de weg toegekeerde gevel van het hoofdgebouw of het verlengde daarvan;
    3. gebouwd wordt op een afstand van meer dan 1 meter van openbaar toegankelijk gebied;
c. de bouwhoogte van de overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde, mag niet meer dan 10 meter bedragen.

4.3 Nadere eisen

Burgemeester en wethouders kunnen nadere eisen stellen aan de plaats en de afmetingen van de bebouwing, ten behoeve van:

a. een samenhangend stedenbouwkundig beeld;
b. een goede woonsituatie;
c. de verkeersveiligheid;
d. de mogelijkheid om in voldoende mate te kunnen parkeren;
e. de sociale veiligheid;
f. een goede milieusituatie;
g. de bescherming van de groenstructuur;
h. de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden.

4.4 Afwijken van de bouwregels

4.4.1 Bevoegdheid

Bij een omgevingsvergunning kan worden afgeweken van:

a. het bepaalde in artikel 4.2.1 onder a om toe te staan dat een gebouw gedeeltelijk buiten het bouwvlak wordt gebouwd, mits de gezamenlijke oppervlakte van de gebouwen buiten het bouwvlak niet meer bedraagt dan 100 m²;
b. het bepaalde in artikel 4.2.1 onder c om toe te staan dat de bouwhoogte van een gebouw wordt vergroot met niet meer dan 1 meter;
c. het bepaalde in artikel 4.2.1 onder d om toe te staan dat de dakhelling van een gebouw wordt verkleind dan wel dat een gebouw (gedeeltelijk) wordt voorzien van een plat dak;
d. het bepaalde in artikel 4.2.1 onder e om toe te staan dat de dakhelling van een gebouw wordt vergroot;
e. het bepaalde in artikel 4.2.2 onder c om toe te staan dat de bouwhoogte van overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde, zoals speelwerktuigen, wordt vergroot tot niet meer dan 15 meter.

4.4.2 Voorwaarden

De in artikel 4.4.1 genoemde afwijkingen kunnen slechts worden toegestaan, mits geen onevenredige aantasting plaatsvindt van:

a. het stedenbouwkundig beeld;
b. de woonsituatie;
c. de verkeersveiligheid;
d. de parkeergelegenheid;
e. de sociale veiligheid;
f. de milieusituatie;
g. de groenstructuur;
h. de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden.

4.5 Specifieke gebruiksregels

Tot een gebruik strijdig met deze bestemming als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid onder c, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht wordt in ieder geval gerekend:

a. het gebruik van gronden en bouwwerken ten behoeve van een seksinrichting;
b. het gebruik van gronden en bouwwerken als zelfstandig kantoor.

Algemene ruimten, zoals kantineruimte, lilften/traphuizen, toilietgroepen/sanitaire voorzieningen worden gerekend tot algemene ruimten die ten dienste staan aan het kantoor en mogen voor de berekening buiten beschouwing worden gelaten.

Artikel 5 Verkeer - Erftoegangsweg

5.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Verkeer - Erftoegangsweg' aangewezen gronden zijn bestemd voor:

a. erftoegangswegen;
b. voetpaden, fietspaden en fiets/bromfietspaden;
c. parkeervoorzieningen;
d. groenvoorzieningen;
e. speelvoorzieningen;
f. ter plaatse van de aanduiding 'specifieke bouwaanduiding - attentiemast' tevens voor het overstek van een attentiemast;

met een inrichting gericht op gemengd verkeer in een 30 kilometer gebied;

met daaraan ondergeschikt:

g. voorzieningen ten behoeve van beeldende kunst;
h. geluidwerende voorzieningen;
i. openbare nutsvoorzieningen;
j. infrastructurele voorzieningen;
k. water;

met de daarbij behorende:

l. bebouwing, waaronder bruggen en dammen en duikers.

5.2 Bouwregels

5.2.1 Gebouwen

Voor het bouwen van gebouwen gelden de volgende regels:

a. de oppervlakte van een gebouw mag niet meer dan 50 m² bedragen;
b. de goothoogte van een gebouw mag niet meer dan 3 meter bedragen;
c. de bouwhoogte van een gebouw mag niet meer dan 6 meter bedragen.

5.2.2 Bouwwerken, geen gebouwen zijnde

Voor het bouwen van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, gelden de volgende regels:

a. ter plaatse van de aanduiding 'specifieke bouwaanduiding - attentiemast' mag het overstek van de ter plaatse aanwezige of op te richten attentiemast komen, met dien verstande dat:
    1. er geen zelfstandig bouwwerk geen gebouw zijnde wordt opgericht;
    2. de bouwhoogte van de attentiemast niet meer dan 40 meter mag bedragen;
b. de bouwhoogte van een brug mag niet meer dan 3 meter bedragen;
c. de bouwhoogte van erf- of perceelafscheidingen mag niet meer dan 1 meter bedragen, maar de bouwhoogte van erf- of perceelafscheidingen mag niet meer dan 2 meter bedragen, indien:
    1. op het erf of perceel al een gebouw staat, waarmee de erf- of perceelafscheiding in functionele relatie staat;
    2. gebouwd wordt achter de naar de weg toegekeerde gevel van het hoofdgebouw of het verlengde daarvan;
    3. gebouwd wordt op een afstand van meer dan 1 meter van openbaar toegankelijk gebied;
d. de bouwhoogte van de overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde, mag niet meer dan 10 meter bedragen.

5.3 Nadere eisen

Burgemeester en wethouders kunnen nadere eisen stellen aan de plaats en de afmetingen van de bebouwing, ten behoeve van:

a. een samenhangend stedenbouwkundig beeld;
b. een goede woonsituatie;
c. de verkeersveiligheid;
d. de mogelijkheid om in voldoende mate te kunnen parkeren;
e. de sociale veiligheid;
f. een goede milieusituatie;
g. de bescherming van de groenstructuur;
h. de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden.

5.4 Specifieke gebruiksregels

Tot een gebruik strijdig met deze bestemming als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid onder c, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht wordt in ieder geval gerekend:

a. het gebruik van gronden als dam zonder duiker;
b. het gebruik van gronden en bouwwerken ten behoeve van een seksinrichting.

Artikel 6 Water

6.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Water' aangewezen gronden zijn bestemd voor:

a. waterberging;
b. waterhuishouding;
c. waterlopen;

met daaraan ondergeschikt:

d. oeververbindingen;
e. voorzieningen ten behoeve van beeldende kunst;
f. groenvoorzieningen;
g. openbare nutsvoorzieningen;
h. infrastructurele voorzieningen;

met de daarbij behorende:

i. bebouwing, waaronder bruggen en dammen met duikers.

6.2 Bouwregels

6.2.1 Gebouwen

Op of in deze gronden mogen met uitzondering van tunnels geen gebouwen worden gebouwd.

6.2.2 Bouwwerken, geen gebouwen zijnde

Voor het bouwen van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, gelden de volgende regels:

a. de bouwhoogte van een brug mag niet meer dan 3 meter bedragen;
b. de bouwhoogte van erf- of perceelafscheidingen mag niet meer dan 1 meter bedragen, maar de bouwhoogte van erf- of perceelafscheidingen mag niet meer dan 2 meter bedragen, indien:
    1. op het erf of perceel al een gebouw staat, waarmee de erf- of perceelafscheiding in functionele relatie staat;
    2. gebouwd wordt achter de naar de weg toegekeerde gevel van het hoofdgebouw of het verlengde daarvan;
    3. gebouwd wordt op een afstand van meer dan 1 meter van openbaar toegankelijk gebied;
c. de bouwhoogte van de overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde, mag niet meer dan 3 meter bedragen.

6.3 Nadere eisen

Burgemeester en wethouders kunnen nadere eisen stellen aan de plaats en de afmetingen van de bebouwing, ten behoeve van:

a. een samenhangend stedenbouwkundig beeld;
b. de verkeersveiligheid;
c. de sociale veiligheid;
d. een goede milieusituatie;
e. de bescherming van de groenstructuur;
f. de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden.

6.4 Specifieke gebruiksregels

Tot een gebruik strijdig met deze bestemming als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid onder c, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht wordt in ieder geval gerekend:

a. het gebruik van gronden als dam zonder duiker;
b. het gebruik van gronden en bouwwerken ten behoeve van een seksinrichting.

Artikel 7 Leiding - Riool

7.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Leiding - Riool' aangewezen gronden zijn, behalve voor de andere daar voorkomende bestemmingen, mede bestemd voor:

a. het ondergrondse transport van afvalwater door een rioolwaterpersleiding;

met de daarbij behorende:

b. bouwwerken, geen gebouwen zijnde.

7.2 Bouwregels

7.2.1 Algemeen

In afwijking van het bepaalde bij de andere bestemmingen mag op of in deze gronden niet anders worden gebouwd dan ten behoeve van de dubbelbestemming 'Leiding - Riool'.

7.2.2 Gebouwen

Op of in deze gronden mogen geen gebouwen ten behoeve van de dubbelbestemming 'Leiding - Riool' worden gebouwd.

7.2.3 Bouwwerken, geen gebouwen zijnde

De bouwhoogte van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, ten behoeve van de dubbelbestemming 'Leiding - Riool' mag niet meer dan 2 meter bedragen.

7.3 Afwijken van de bouwregels

7.3.1 Bevoegdheid

Bij een omgevingsvergunning wordt afgeweken van het bepaalde in artikel 7.2.1 om toe te staan dat bouwwerken worden gebouwd, welke toelaatbaar zijn op grond van het bepaalde in de andere bestemmingen.

7.3.2 Voorwaarden

De in artikel 7.3.1 genoemde afwijking wordt toegestaan, mits:

a. geen aantasting plaatsvindt van het doelmatig en veilig functioneren van de ondergrondse rioolwaterpersleiding;
b. de veiligheid van mens, dier en goederen niet in gevaar wordt gebracht;
c. vooraf advies is ingewonnen van de betrokken leidingbeheerder.

7.4 Specifieke gebruiksregels

Tot een gebruik strijdig met deze bestemming als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid onder c, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht wordt in ieder geval gerekend:

a. een gebruik dat geen rekening houdt met de goede werking van de ondergrondse rioolwaterpersleiding en de risico's die ermee verbonden zijn;
b. de permanente opslag van goederen.

7.5 Omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden

7.5.1 Verboden werkzaamheden

Het is verboden zonder omgevingsvergunning de volgende werken, geen bouwwerk zijnde, of werkzaamheden uit te voeren:

a. het aanbrengen of verwijderen van bomen of andere beplantingen, welke diep wortelen;
b. het afgraven of ophogen van gronden;
c. het uitvoeren van heiwerken of het anderszins in de bodem drijven van voorwerpen;
d. het aanbrengen van een gesloten verharding.

7.5.2 Toegestane werkzaamheden

Het in artikel 7.5.1 vervatte verbod is niet van toepassing op werken en werkzaamheden welke:

a. het normale onderhoud betreffen;
b. mechanisch worden uitgevoerd en daarmee vallen onder de werking van de Wet informatie-uitwisseling ondergrondse netten;
c. reeds in uitvoering zijn op het tijdstip van het van kracht worden van dit plan.

7.5.3 Voorwaarden

De in artikel 7.5.1 genoemde vergunning kan slechts worden verleend, mits:

a. geen afbreuk wordt gedaan aan het doelmatig en veilig functioneren van de ondergrondse rioolwaterpersleiding;
b. de veiligheid van mens, dier en goederen niet in gevaar wordt gebracht;
c. vooraf advies is ingewonnen van de betrokken leidingbeheerder.

Artikel 8 Leiding - Water

8.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Leiding - Water' aangewezen gronden zijn, behalve voor de andere daar voorkomende bestemmingen, mede bestemd voor:

a. het ondergrondse transport van water door een hoofdwaterleiding;

met de daarbij behorende:

b. bouwwerken, geen gebouwen zijnde.

8.2 Bouwregels

8.2.1 Algemeen

In afwijking van het bepaalde bij de andere bestemmingen mag op of in deze gronden niet anders worden gebouwd dan ten behoeve van de dubbelbestemming 'Leiding - Water'.

8.2.2 Gebouwen

Op of in deze gronden mogen geen gebouwen ten behoeve van de dubbelbestemming 'Leiding - Water' worden gebouwd.

8.2.3 Bouwwerken, geen gebouwen zijnde

De bouwhoogte van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, ten behoeve van de dubbelbestemming 'Leiding - Water' mag niet meer dan 2 meter bedragen.

8.3 Afwijken van de bouwregels

8.3.1 Bevoegdheid

Bij een omgevingsvergunning wordt afgeweken van het bepaalde in artikel 8.2.1 om toe te staan dat bouwwerken worden gebouwd, welke toelaatbaar zijn op grond van het bepaalde in de andere bestemmingen.

8.3.2 Voorwaarden

De in artikel 8.3.1 genoemde afwijking wordt toegestaan, mits:

a. geen aantasting plaatsvindt van het doelmatig en veilig functioneren van de ondergrondse waterleiding;
b. de veiligheid van mens, dier en goederen niet in gevaar wordt gebracht;
c. vooraf advies is ingewonnen van de betrokken leidingbeheerder.

8.4 Specifieke gebruiksregels

Tot een gebruik strijdig met deze bestemming als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid onder c, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht wordt in ieder geval gerekend:

a. een gebruik dat geen rekening houdt met de goede werking van de ondergrondse waterleiding en de risico's die ermee verbonden zijn;
b. de permanente opslag van goederen.

8.5 Omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden

8.5.1 Verboden werkzaamheden

Het is verboden zonder omgevingsvergunning de volgende werken, geen bouwwerk zijnde, of werkzaamheden uit te voeren:

a. het aanbrengen of verwijderen van bomen of andere beplantingen, welke diep wortelen;
b. het afgraven of ophogen van gronden;
c. het uitvoeren van heiwerken of het anderszins in de bodem drijven van voorwerpen;
d. het aanbrengen van een gesloten verharding.

8.5.2 Toegestane werkzaamheden

Het in artikel 8.5.1 vervatte verbod is niet van toepassing op werken en werkzaamheden welke:

a. het normale onderhoud betreffen;
b. mechanisch worden uitgevoerd en daarmee vallen onder de werking van de Wet informatie-uitwisseling ondergrondse netten;
c. reeds in uitvoering zijn op het tijdstip van het van kracht worden van dit plan;
d. noodzakelijk zijn in verband met het beheer van de gronden ten behoeve van de drinkwatervoorziening.

8.5.3 Voorwaarden

De in artikel 8.5.1 genoemde vergunning kan slechts worden verleend, mits:

a. geen afbreuk wordt gedaan aan het doelmatig en veilig functioneren van de ondergrondse waterleiding;
b. de veiligheid van mens, dier en goederen niet in gevaar wordt gebracht;
c. vooraf advies is ingewonnen van de betrokken leidingbeheerder.

Artikel 9 Waarde - Archeologie

9.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Waarde - Archeologie' aangewezen gronden zijn, behalve voor de andere daar voorkomende bestemmingen, mede bestemd voor:

a. het behoud van de archeologische monumenten die ter plaatse aanwezig zijn;
b. het behoud van de archeologische monumenten, waarvan de aanwezigheid redelijkerwijs vermoed wordt.

9.2 Bouwregels

9.2.1 Algemeen

In afwijking van het bepaalde bij de andere bestemmingen mag op of in deze gronden niet anders worden gebouwd ten behoeve van deze bestemmingen dan overeenkomstig de volgende regels, indien door de bouw de bodem op een grotere diepte dan 0,5 meter en over een grotere oppervlakte dan 100 m² zal kunnen worden verstoord:

a. de aanvrager van een omgevingsvergunning dient in het belang van de archeologische monumentenzorg een rapport over te leggen waarin de archeologische waarden van het terrein dat blijkens de aanvraag zal worden verstoord naar het oordeel van het bevoegd gezag in voldoende mate zijn vastgesteld;
b. aan een omgevingsvergunning kunnen in het belang van de archeologische monumentenzorg in ieder geval de volgende regels worden verbonden:
    1. de verplichting tot het treffen van technische maatregelen waardoor monumenten in de bodem kunnen worden behouden;
    2. de verplichting tot het doen van opgravingen;
    3. de verplichting de activiteit die tot bodemverstoring leidt te laten begeleiden door een deskundige op het terrein van de archeologische monumentenzorg die voldoet aan bij de vergunning te stellen kwalificaties.

9.2.2 Bouwwerken

Op of in deze gronden mogen geen bouwwerken ten behoeve van de dubbelbestemming 'Waarde - Archeologie' worden gebouwd.

9.3 Specifieke gebruiksregels

Tot een gebruik strijdig met deze bestemming als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid onder c, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht wordt in ieder geval gerekend een gebruik ten behoeve van een andere bestemming waardoor een onevenredige afbreuk aan het belang van de archeologische monumentenzorg wordt gedaan.

9.4 Omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden

9.4.1 Verboden werkzaamheden

Het is verboden zonder omgevingsvergunning een werk, geen bouwwerk zijnde, of werkzaamheden uit te voeren, welke kunnen leiden tot het verstoren van de bodem op een grotere diepte dan 0,5 meter en over een grotere oppervlakte dan 100 m².

9.4.2 Toegestane werkzaamheden

Het in artikel 9.4.1 vervatte verbod is niet van toepassing op werken en werkzaamheden welke reeds in uitvoering zijn op het tijdstip van het van kracht worden van dit plan.

9.4.3 Voorwaarden

De in artikel 9.4.1 genoemde vergunning kan slechts worden verleend, indien geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan het belang van de archeologische monumentenzorg op grond waarvan de volgende regels van toepassing zijn:

a. de aanvrager van een omgevingsvergunning dient in het belang van de archeologische monumentenzorg een rapport over te leggen waarin de archeologische waarden van het terrein dat blijkens de aanvraag zal worden verstoord naar het oordeel van het bevoegd gezag in voldoende mate zijn vastgesteld;
b. aan een omgevingsvergunning kunnen in het belang van de archeologische monumentenzorg in ieder geval de volgende regels worden verbonden:
    1. de verplichting tot het treffen van technische maatregelen waardoor monumenten in de bodem kunnen worden behouden;
    2. de verplichting tot het doen van opgravingen;
    3. de verplichting de activiteit die tot bodemverstoring leidt te laten begeleiden door een deskundige op het terrein van de archeologische monumentenzorg die voldoet aan bij de vergunning te stellen kwalificaties.

Hoofdstuk 3 Algemene regels

Artikel 10 Anti-dubbeltelregel

Grond die eenmaal in aanmerking is genomen bij het toestaan van een bouwplan waaraan uitvoering is gegeven of alsnog kan worden gegeven, blijft bij de beoordeling van latere bouwplannen buiten beschouwing.

Artikel 11 Algemene bouwregels

11.1 Parkeren

a. Onverminderd het bepaalde in de overige artikelen van deze regels mag uitsluitend worden gebouwd, indien in, op of onder het bouwwerk, dan wel op of onder het onbebouwde terrein dat bij het bouwwerk behoort, voorzien wordt in voldoende parkeerruimte ten behoeve van het parkeren of stallen van motorvoertuigen.
b. De onder a bedoelde ruimten voor het parkeren van personenauto's moeten afmetingen hebben die afgestemd zijn op gangbare personenauto's.

11.2 Laden of lossen

Indien de bestemming van een bouwwerk aanleiding geeft tot een te verwachten behoefte aan ruimte voor het laden of lossen van goederen mag onverminderd het bepaalde in de overige artikelen van deze regels uitsluitend worden gebouwd, indien in, op of onder het bouwwerk, dan wel op of onder het onbebouwde terrein dat bij het bouwwerk behoort, voorzien wordt in voldoende ruimte voor het laden of lossen van goederen.

11.3 Afwijken van de bouwregels

Bij een omgevingsvergunning kan worden afgeweken van:

a. het bepaalde in artikel 11.1 en 11.2 voor zover op andere wijze in de nodige parkeer- of stallingsruimte dan wel laad- of losruimte wordt voorzien.
b. het bepaalde in artikel 11.1 en 11.2 voor zover het voldoen aan die regels door bijzondere omstandigheden op overwegende bezwaren stuit.

Artikel 12 Algemene gebruiksregels

12.1 Parkeren

a. Onverminderd het bepaalde in de overige artikelen van deze regels mag het gebruik van een gebouw of van een onbebouwd terrein uitsluitend worden gewijzigd, indien in, op of onder het bouwwerk, dan wel op of onder het onbebouwde terrein dat bij het bouwwerk behoort, voorzien wordt in voldoende parkeerruimte ten behoeve van het parkeren of stallen van motorvoertuigen.
b. De onder a bedoelde ruimten voor het parkeren van personenauto's moeten afmetingen hebben die afgestemd zijn op gangbare personenauto's.

12.2 Laden of lossen

Indien het gebruik van een bouwwerk aanleiding geeft tot een te verwachten behoefte aan ruimte voor het laden of lossen van goederen mag dit onverminderd het bepaalde in de overige artikelen van deze regels uitsluitend worden gewijzigd , indien in, op of onder het bouwwerk, dan wel op of onder het onbebouwde terrein dat bij het bouwwerk behoort, voorzien wordt in voldoende ruimte voor het laden of lossen van goederen.

12.3 Afwijken van de gebruiksregels

Bij een omgevingsvergunning kan worden afgeweken van:

a. het bepaalde in artikel 12.1 en 12.2 voor zover op andere wijze in de nodige parkeer- of stallingsruimte dan wel laad- of losruimte wordt voorzien.
b. het bepaalde in artikel 12.1 en 12.2 voor zover het voldoen aan die regels door bijzondere omstandigheden op overwegende bezwaren stuit.

Artikel 13 Algemene aanduidingsregels

13.1 Veiligheidszone - bevi

13.1.1 Aanduidingsomschrijving

Ter plaatse van de aanduiding 'veiligheidszone - bevi' zijn de gronden, behalve voor de daar voorkomende bestemmingen, mede aangewezen voor het weren van kwetsbare objecten in de zin van het Besluit externe veiligheid inrichtingen.

13.1.2 Specifieke gebruiksregels

Tot een gebruik strijdig met deze gebiedsaanduiding als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid onder c, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht wordt in ieder geval gerekend het gebruik van gronden en bouwwerken ten behoeve van kwetsbare objecten in de zin van het Besluit externe veiligheid inrichtingen.

13.1.3 Wijzigingsbevoegdheid

Burgemeester en wethouders kunnen met inachtneming van het bepaalde in artikel 3.6 van de Wet ruimtelijke ordening de gebiedsaanduiding 'veiligheidszone - bevi' wijzigen in die zin dat de 'veiligheidszone - bevi' wordt verschoven of vervalt, indien het risico voor de externe veiligheid is gewijzigd dan wel opgeheven, mits geen onevenredige aantasting plaatsvindt van de gebruiksmogelijkheden van aangrenzende gronden.

Artikel 14 Algemene afwijkingsregels

14.1 Algemene afwijking van het algemeen geldende gebruiksverbod van artikel 2.1, eerste lid onder c, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht

Bij een omgevingsvergunning wordt afgeweken van het verbod als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid onder c, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht, indien strikte toepassing daarvan zou leiden tot een beperking van het meest doelmatige gebruik, welke beperking niet door dringende redenen wordt gerechtvaardigd.

14.2 Algemene afwijkingsbevoegdheid

Bij een omgevingsvergunning kan in dit plan afgeweken worden van:

a. de bij recht in de regels gegeven aantallen, maten, afmetingen en percentages tot niet meer dan 10% van die aantallen, maten, afmetingen en percentages voor zover er geen specifieke afwijkingsmogelijkheid in deze regels van toepassing is;
b. de bestemmingsregels om toe te staan dat het beloop of het profiel van wegen of de aansluiting van wegen onderling in geringe mate wordt aangepast, indien de verkeersveiligheid of verkeersintensiteit daartoe aanleiding geven;
c. de bestemmingsregels om toe te staan dat aanduidingsgrenzen, bouwgrenzen dan wel bestemmingsgrenzen worden overschreden, indien een meetverschil daartoe aanleiding geeft;
d. de bestemmingsregels ten aanzien van de maximum bouwhoogte van erf- of perceelafscheidingen om toe te staan dat de bouwhoogte wordt vergroot in het belang van het af te scheiden erf of het af te scheiden perceel;
e. de bestemmingsregels ten aanzien van de maximum bouwhoogte van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, om toe te staan dat de bouwhoogte van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, ten behoeve van kunstwerken en ten behoeve van zend-, ontvang- of sirenemasten, wordt vergroot tot niet meer dan 40,00 meter;
f. de bestemmingsregels ten aanzien van de maximum bouwhoogte van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, die niet genoemd zijn onder d en e om toe te staan dat de bouwhoogte van deze bouwwerken, geen gebouwen zijnde, wordt vergroot tot niet meer dan 10,00 meter;
g. het bepaalde ten aanzien van de maximum bouwhoogte van gebouwen om toe te staan dat de bouwhoogte van de gebouwen ten behoeve van plaatselijke verhogingen van bouwdelen die niet van ondergeschikte aard zijn, als, liftkokers, trappenhuizen, en lichtkappen, wordt vergroot, mits:
    1. de oppervlakte van de vergroting niet meer dan 50 m² bedraagt;
    2. de bouwhoogte niet meer dan 1,25 maal de maximum bouwhoogte van het betreffende gebouw bedraagt.

14.3 Voorwaarden voor het toestaan van afwijkingen

De in artikel 14.2 genoemde afwijkingen kunnen slechts worden toegestaan, mits geen onevenredige aantasting plaatsvindt van:

a. het stedenbouwkundig beeld;
b. de woonsituatie;
c. de verkeersveiligheid;
d. de parkeergelegenheid;
e. de sociale veiligheid;
f. de milieusituatie;
g. de groenstructuur;
h. de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden.

Artikel 15 Algemene procedureregels

Op de voorbereiding van een besluit tot het stellen van een nadere eis is de volgende procedure van toepassing:

a. Het ontwerp van een besluit met bijbehorende stukken wordt langs elektronische weg gedurende 2 weken ter inzage gelegd op de website van de gemeente Zwolle, waarbij de stukken door een ieder kunnen worden geraadpleegd en voor een ieder beschikbaar worden gesteld.
b. De verbeelding op papier van het ontwerp van een besluit met bijbehorende stukken ligt eveneens gedurende de zelfde onder a genoemde periode in het informatiecentrum in het stadskantoor van de gemeente Zwolle voor een ieder ter inzage.
c. Burgemeester en wethouders maken de terinzagelegging van tevoren langs elektronische weg bekend op de website van de gemeente Zwolle.
d. Burgemeester en wethouders maken de terinzagelegging eveneens van tevoren bekend in één of meer dag-, nieuws- of huis-aan-huisbladen die in de gemeente verspreid worden.
e. De bekendmaking houdt mededeling in van de bevoegdheid tot het naar voren brengen van zienswijzen.
f. Gedurende de onder a genoemde termijn kunnen belanghebbenden bij burgemeester en wethouders langs elektronische weg of schriftelijk hun zienswijzen naar voren brengen omtrent het ontwerp van het besluit.

Hoofdstuk 4 Overgangs- en slotregels

Artikel 16 Overgangsrecht

16.1 Overgangsrecht bouwwerken

16.1.1 Bouwen

Een bouwwerk dat op het tijdstip van inwerkingtreding van het bestemmingsplan aanwezig of in uitvoering is, dan wel gebouwd kan worden krachtens een omgevingsvergunning voor het bouwen, en afwijkt van het plan, mag, mits deze afwijking naar aard en omvang niet wordt vergroot,

a. gedeeltelijk worden vernieuwd of veranderd;
b. na het teniet gaan ten gevolge van een calamiteit geheel worden vernieuwd of veranderd, mits de aanvraag van de omgevingsvergunning voor het bouwen wordt gedaan binnen twee jaar na de dag waarop het bouwwerk is teniet gegaan.

16.1.2 Afwijken

Bij een omgevingsvergunning kan eenmalig worden afgeweken van het bepaalde in artikel 16.1.1 voor het vergroten van de inhoud van een bouwwerk als bedoeld in artikel 16.1.1 met maximaal 10%.

16.1.3 Uitzondering op het overgangsrecht bouwwerken

Artikel 16.1.1 is niet van toepassing op bouwwerken die weliswaar bestaan op het tijdstip van inwerkingtreding van het plan, maar zijn gebouwd zonder vergunning en in strijd met het daarvoor geldende plan, daaronder begrepen de overgangsbepaling van dat plan.

16.2 Overgangsrecht gebruik

16.2.1 Voortzetting strijdig gebruik

Het gebruik van grond en bouwwerken dat bestond op het tijdstip van inwerkingtreding van het bestemmingsplan en hiermee in strijd is, mag worden voortgezet.

16.2.2 Verbod verandering strijdig gebruik

Het is verboden het met het bestemmingsplan strijdige gebruik, bedoeld in artikel 16.2.1, te veranderen of te laten veranderen in een ander met dat plan strijdig gebruik, tenzij door deze verandering de afwijking naar aard en omvang wordt verkleind.

16.2.3 Verbod hervatting strijdig gebruik

Indien het gebruik, bedoeld in artikel 16.2.1, na het tijdstip van inwerkingtreding van het plan voor een periode langer dan een jaar wordt onderbroken, is het verboden dit gebruik daarna te hervatten of te laten hervatten.

16.2.4 Uitzondering op het overgangsrecht gebruik

Artikel 16.2.1 is niet van toepassing op het gebruik dat reeds in strijd was met het voorheen geldende bestemmingsplan, daaronder begrepen de overgangsregels van dat plan.

16.2.5 Hardheidsclausule

Voor zover toepassing van het overgangsrecht gebruik leidt tot een onbillijkheid van overwegende aard voor een of meer natuurlijke personen die op het tijdstip van inwerkingtreding van het plan grond en bouwwerken gebruikten in strijd met het voordien geldende bestemmingsplan, kan met het oog op beëindiging op termijn van die met het plan strijdige situatie, ten behoeve van die persoon of personen bij een omgevingsvergunning van dat overgangsrecht worden afgeweken.

Artikel 17 Slotregel

Het plan wordt aangehaald als:
bestemmingsplan Foodcourt De Vrolijkheid.
Deze regels worden aangehaald als:
Regels van het bestemmingsplan 'Foodcourt De Vrolijkheid'.
Aldus vastgesteld door de raad van de gemeente Zwolle in de vergadering
van .... nummer ....

drs. H.J. Meijer, voorzitter, drs. A.B.M. ten Have, griffier,

BIJLAGEN BIJ DE REGELS

Bijlage 1 Lijst met horecacategorieën

horeca van categorie 1:

een horecabedrijf dat tot hoofddoel heeft het verstrekken van ter plaatse bereide maaltijden voor consumptie ter plaatse met als nevenactiviteit het verstrekken van alcoholische en niet-alcoholische dranken;

horeca van categorie 2a:

een horecabedrijf dat tot hoofddoel heeft het verstrekken van zwak- en niet alcoholische dranken met als nevenactiviteit het verstrekken van voor consumptie ter plaatse bereide etenswaren;

horeca van categorie 2b:

een horecabedrijf dat tot hoofddoel dan wel nevenactiviteit heeft het verstrekken van niet-alcoholische dranken en het verstrekken van voor consumptie ter plaatse bereide etenswaren;

horeca van categorie 3:

een horecabedrijf dat tot hoofddoel dan wel nevenactiviteit heeft het verstrekken van voor consumptie ter plaatse bereide etenswaren en het verstrekken van zwak- en niet-alcoholische dranken;

horeca van categorie 4:

een horecabedrijf, niet zijnde een discotheek of bar/dancing, dat tot hoofddoel heeft het verstrekken van alcoholische en niet-alcoholische dranken voor consumptie ter plaatse met als nevenactiviteit het verstrekken van kleine etenswaren al dan niet ter plaatse bereid;

horeca van categorie 5:

een horecabedrijf dat tot hoofddoel heeft het verstrekken van dranken voor gebruik ter plaatse waarbij het doen beluisteren van overwegende mechanische muziek en het gelegenheid geven tot dansen een wezenlijk onderdeel vormen;

horeca van categorie 6:

een horecabedrijf dat tot hoofddoel heeft het verstrekken van logies (per nacht) met als nevenactiviteiten het verstrekken van maaltijden en/of dranken voor consumptie.

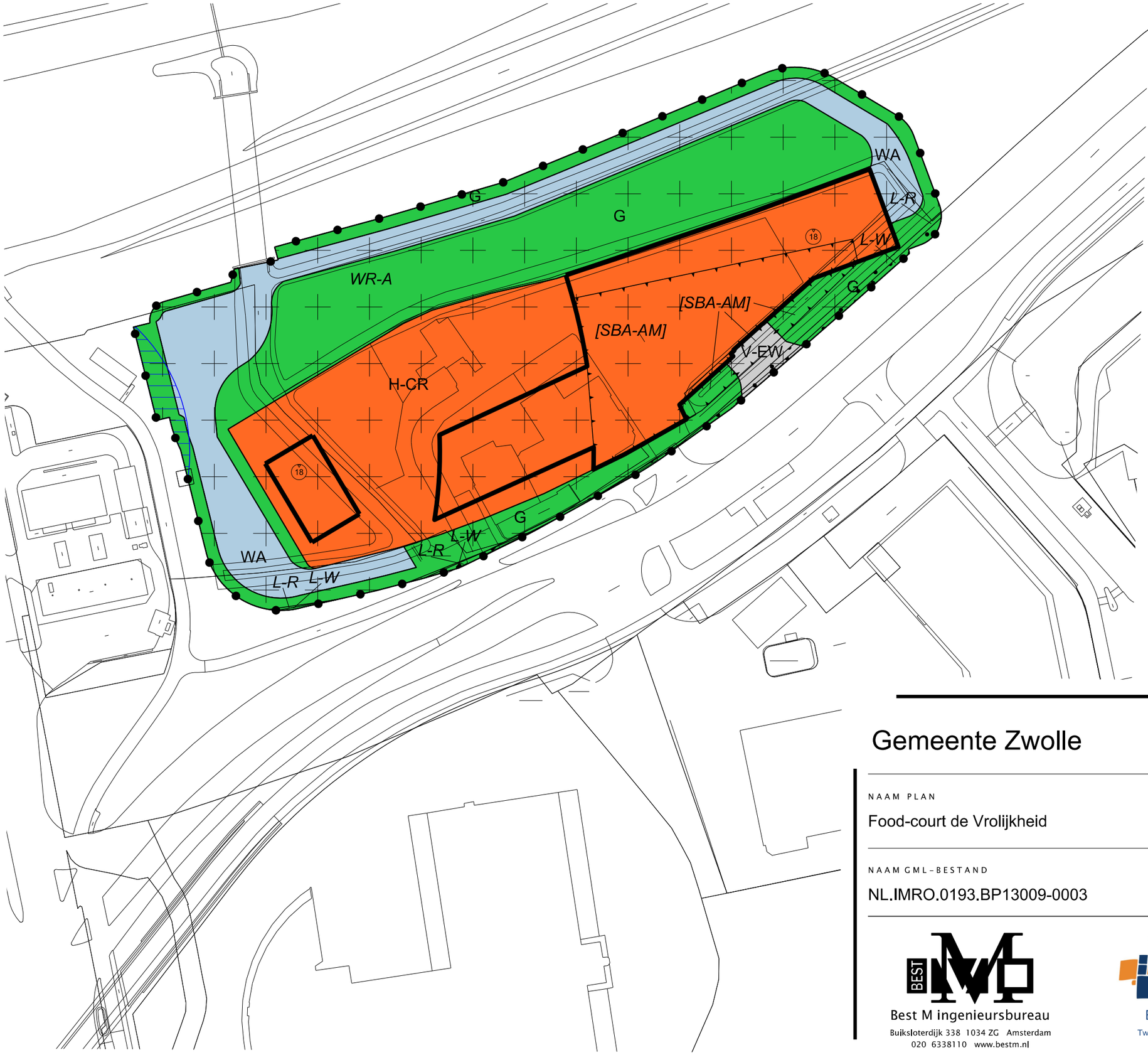

LEGENDA

Plangebied

- Plangrens

Bestemmingen

- G — Groen
- H-CR — Horeca - Café-restaurant
- V-EW — Verkeer - Erftoegangsweg
- WA — Water

Dubbelbestemmingen

- L-R — Leiding - Riool
- L-W — Leiding - Water
- WR-A — Waarde - Archeologie

Gebiedsaanduidingen

- veiligheidszone - bevi

Bouwaanduidingen

- [sba-am] — specifieke bouwaanduiding - attentiemast

Bouwvlak

- bouwvlak

Maatvoering

- 18 — maximum bouwhoogte (m)

Verklaring

- Ondergrond

Gemeente Zwolle

NAAM PLAN

Food-court de Vrolijkheid

NAAM GML-BESTAND	DATUM	BLAD VAN BLADEN	FORMAAT
NL.IMRO.0193.BP13009-0003	4-9-2015	1 VAN 1	A3

Best M ingenieursbureau
Buiksloterdijk 338 1034 ZG Amsterdam
020 6338110 www.bestm.nl

BJZ.nu ruimtelijke ordening en projectrealisatie
Bestemmingsplannen
Twentepoort Oost 16A 7609 RG Almelo
0546 454466 www.bjz.nu

TEKENAAR	SCHAAL
MvL	1 :1000

Zwolle; haalbaarheid en effecten Foodcourt herontwikkelingslocatie 'De Vrolijkheid'

De Vrolijkheid Invest B.V.

Definitief

BRO
Ruimte | om *in* te leven

Zwolle; haalbaarheid en effecten Foodcourt herontwikkelingslocatie ‘De Vrolijkheid’

De Vrolijkheid Invest B.V.

Definitief

Rapportnummer:	203X01267.085181_2
Datum:	12 augustus 2015
Contactpersoon opdrachtgever:	De heer A. Kroes
Projectteam BRO:	Eefje van der Velden
Trefwoorden:	Leisure, horeca, gebiedsontwikkeling, herontwikkeling, foodcourt, Ladder voor Duurzame Verstedelijking, Zwolle
Bron foto kaft:	Hollandse hoogte 14
Beknopte inhoud:	Verkennend onderzoek naar de marktmogelijkheden voor een nieuwe foodcourt op herontwikkelingslocatie ‘De Vrolijkheid’.

BRO
Hoofdvestiging
Postbus 4
5280 AA Boxtel
Bosscheweg 107
5282 WV Boxtel
T +31 (0)411 850 400
F +31 (0)411 850 401
E info@bro.nl

BRO
Ruimte | om *in* te leven

Inhoudsopgave

pagina

1. INLEIDING **3**
1.1 Aanleiding en vraagstelling 3

2. Ontwikkelingskader **5**
2.1 Ruimtelijk-functionele structuur 5
2.2 Beleid 8
2.3 Plannen in de regio 10
2.4 Algemene trends in horeca 10
2.4.1 Horeca algemeen 10
2.4.2 Horeca en traffic-locaties 12
2.5 SWOT analyse 13

3. REGIONALE behoefte HORECA **15**
3.1 Vraagpotentieel 15
3.2 Aanbodanalyse 16
3.2.1 Gemeente Zwolle en COROP Noord-Overijssel 16
3.3 Marktruimte horeca 18

4. LADDER VOOR DUURZAME VERSTEDELIJKING **21**
4.1 Introductie Ladder voor Duurzame Verstedelijking 21
4.2 Conclusie: toetsing concept foodcourt de Vrolijkheid aan de Ladder voor Duurzame Verstedelijking 23

BIJLAGEN
Bijlage 1: Indeling COROP-gebieden 1
Bijlage 2. Horeca-aanbod naar branche Zwolle en referentiegebieden 3
Bijlage 3. Horeca keten en filiaalbedrijven COROP-regio Noord-Overijssel naar locatie 7

1. INLEIDING

1.1 Aanleiding en vraagstelling

Op de locatie aan de Oude Meppelerweg 1-3 bevindt zich horecagelegenheid ‘De Vrolijkheid’. Deze horecagelegenheid is in gebruik in afwachting van de beoogde herontwikkeling. De herontwikkeling betreft het perceel van ‘De Vrolijkheid’ met inbegrip van circa 8.000 m² perceel van de gemeente Zwolle. De Vrolijkheid Invest B.V. is voornemens op de locatie van de Vrolijkheid een nieuwe foodcourt te realiseren. Het foodcourt bestaat uit een clustering van diverse horecagelegenheden met bijbehorende parkeerplaatsen. Daarnaast omvat het initiatief een attentiemast/reclamemast.

Voor dit gebied is een bestemmingsplanwijziging nodig waarbij tevens de Ladder voor Duurzame Verstedelijking moet worden toegepast. Het bestemmingsplan conceptvoorontwerp van 20 mei 2015[1] behoeft nadere verdieping op de Ladder voor Duurzame Verstedelijking.

Aan BRO is verzocht om de regionale marktruimte en effecten van het foodcourt te onderzoeken. Dit rapport beschrijft het onderzoek en de toetsing aan de Ladder voor Duurzame Verstedelijking.

[1] Bron: Foodcourt De Vrolijkheid conceptvoorontwerp, mei 2015, expertisecentrum Ruimtelijke Planvorming

2. ONTWIKKELINGSKADER

Dit hoofdstuk beschrijft de ruimtelijk-functionele structuur van het plangebied en haar omgeving, het regionale en gemeentelijk beleid, de relevante plannen in de omgeving en de trends en ontwikkelingen voor horeca. Vanuit een SWOT-analyse beschrijven we het ruimtelijk-functionele ontwikkelingsperspectief voor het plangebied.

2.1 Ruimtelijk-functionele structuur

Ligging plangebied

Herontwikkelingslocatie 'De Vrolijkheid' ligt aan de Oude Meppelerweg 1-3, grenzend aan bedrijventerrein De Vrolijkheid en oostelijk van de kern Zwolle. De locatie bevindt zich in de oksel van een druk verkeersknoopppunt, te weten de snelweg A28 en de Ceintuurbaan (N35). Ten zuidwesten van de locatie ligt het bedrijventerrein De Vrolijkheid, op 200 meter ligt een bos en een aangrenzende woonwijk. In de directe omgeving van de locatie bevinden zich 2 tankstations. Het plangebied is een belangrijke entree voor het bedrijventerrein en de wijk Berkum. Het plangebied heeft een profiel gericht op horeca.

Figuur 2.1: Ligging plangebied

Het bedrijventerrein de Vrolijkheid, waaronder de locatie van de horecafunctie valt, is gedeeltelijk ingericht voor autodetailhandel en heeft een beperkte mogelijkheid van kantoren. De Vrolijkheid wordt gezien als potentiele herontwikkelingslocatie, waarbij ook

sportgerelateerde vrijetijds-, uitgaansfuncties en kleine bedrijvigheid geschikt worden geacht. Herontwikkeling van het beoogde plangebied sluit hier goed bij aan, waarbij sprake is van verdichting.

De locatie is zeer goed bereikbaar per auto, vooral Zwolle en de provinciale weg N35. Vanaf de A28 leidt vanuit noordelijke richting een afrit rechtstreeks naar het plangebied. Er is tevens een bushalte (lijn 29 en 40, van station Zwolle naar Coevorden en lijn 40 van station Zwolle naar Meppel).

Figuur 2.2: Luchtfoto in perspectief van de huidige situatie[2]

[2] Bron: Foodcourt De Vrolijkheid conceptvoorontwerp, mei 2015, expertisecentrum Ruimtelijke Planvorming

Planinitiatief

Figuur 2.3: Begrenzing plangebied[3]

Figuur 2.4: Planinitiatief herontwikkelingslocatie 'De Vrolijkheid'[4]

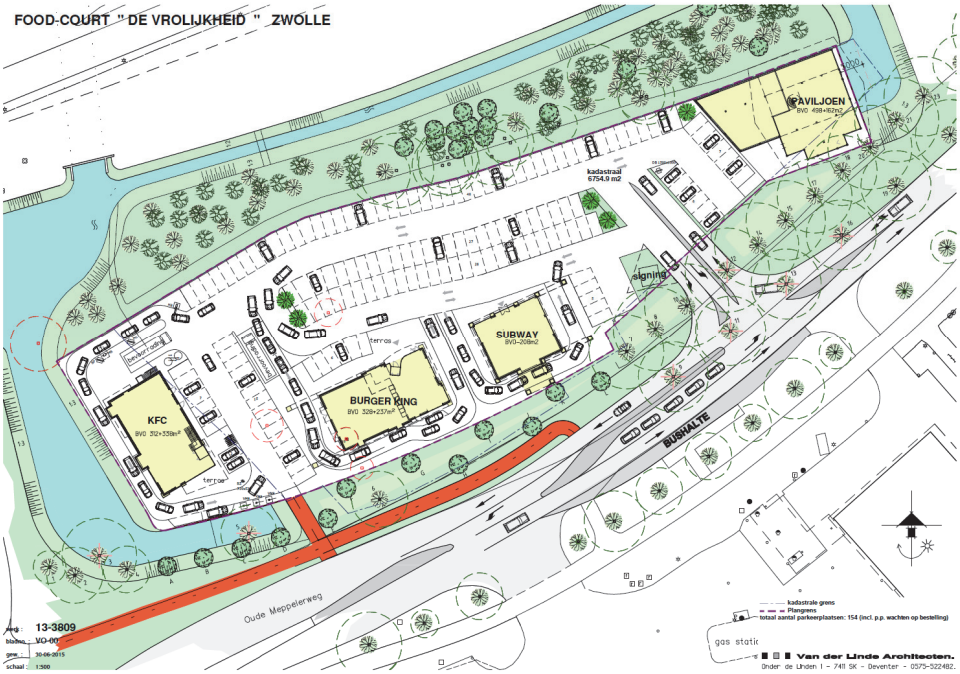

[3] Bron: Foodcourt De Vrolijkheid conceptvoorontwerp, mei 2015, expertisecentrum Ruimtelijke Planvorming

[4] Bron: Van der Linde Architecten, juni 2015

De Vrolijkheid Invest B.V. streeft naar een eigentijds en aantrekkelijk foodcourt bestaande uit een clustering van diverse horecazaken met de nadruk op fastfoodrestaurants. Het foodcourt richt zich zowel op automobilisten die onderweg snel en makkelijk een maaltijd willen nuttigen als op de inwoners van Zwolle en omgeving. Deze keuze is mede ingegeven vanwege het bereikbaarheidsprofiel van de locatie. De ruimtelijke inrichting van het gebied zal voldoen aan hoge kwaliteitseisen, waarbij wordt gestreefd naar een moderne bebouwing omrand door groen.

Het beoogde programma omvat horeca en vestiging van een reclamemast. Conform de huidige planvorming is het programma als volgt:

- 2 fastfoodrestaurants (maximaal 1.215 m² bvo);
- Lunchroom (maximaal 210 m² bvo);
- Familierestaurant (660 m² bvo).

Het verkeer van en naar het foodcourt wordt direct op de Oude Meppelerweg/Meppelerstraatweg geleid die uitkomt op de Ceintuurbaan. Gezien de hoge verkeersintensiteit op de Ceintuurbaan, zullen de verkeersbewegingen opgaan in het verkeersbeeld. De parkeerplaatsen behorende bij het foodcourt zijn rondom de bedrijfsbebouwing gelegen, waarbij sprake is van één centrale in- en uitrit aansluitend op de Oude Meppelerweg. Er wordt ruime parkeergelegenheid geboden met 154 plekken.

Huidige situatie plangebied

Zijaanzicht westzijde

Overzijde plangebied

Uitzicht oostzijde vanaf plangebied

2.2 Beleid

Provincie Overijssel

De provincie Overijssel heeft het streekplan, verkeer- en vervoerplan, waterhuishoudingsplan en milieubeleidsplan samengevoegd tot één Omgevingsvisie. Deze is in juli 2009 door Provinciale Staten vastgesteld. De belangrijkste uitgangspunten met betrekking tot leisure en horeca in Overijssel zijn hieronder aangegeven.

In de visie wordt de ontwikkeling van de fysieke leefomgeving van de provincie Overijssel tot 2030 weergegeven. Het beleid staat in dienst van de sociaal economische ontwikkeling. De omgevingsvisie richt zich op de vraag hoe de dynamiek benut kan worden en als een kans wordt gezien om de ruimtelijke kwaliteit en duurzaamheid te versterken. De

provincie wil ruimtelijke kwaliteit benaderen via de gebiedskenmerkencatalogus. In de catalogus gaan ze uit van een viertal lagen. Een van deze lagen is de 'lust- en leisure-laag': in deze laag komen natuurlijke, functionele en sociale processen bij elkaar. Dit is de laag die gaat over beleving (onder andere recreatie) en identiteit (cultuurhistorie).

Het beleid voor **vrijetijdseconomie (leisure)** is geïntegreerd in het Uitvoeringskader Kerntaak Regionale Economie 2012-2015 'Versterken, vernieuwen en verbinden'. Voor het onderdeel vrijetijdseconomie hebben Provinciale Staten hebben 25 miljoen euro beschikbaar gesteld voor de periode 2012-2015.
De provincie Overijssel heeft een programma opgezet om meer in te zetten op innovatie en samenwerking in de vrijetijdseconomie. Het programma richt zich op een sterke en vernieuwende sector in een hoogwaardige omgeving. Het gaat om "meer mensen, die langer verblijven en meer besteden".

Speerpunten van het beleid zijn:

- versterken ondernemerschap via TEGO (Toeristische Energie Agenda Gastvrij Overijssel);
- investeren in marketing en promotie & versterking van de toeristische keten;
- investeren in programma's rondom festivals en evenementen van belang voor de vrijetijdseconomie;
- investeren in ontwikkeling van nieuwe Produkt-markt-partnercombinaties (PMP-C's);
- versterken beleving en kwaliteit routenetwerken.

Gemeente Zwolle
Het gemeentelijke horecabeleid is geformuleerd in de Horecavisie Zwolle 2012 - 2017[5].
In de visie tot 2017 kiest de gemeente voor wezenlijke toevoeging van horeca (meer dan in de voorgaande periode met economische bloei), maar met duidelijke grenzen om voor de sector een gezonde basis te behouden en zo de kwaliteit verder uit te kunnen bouwen.
De kern van de visie wordt gevormd door een tweetal onderwerpen:

- Kwaliteit en innovatie van de bestaande horeca, waarbij de gemeente wil fungeren als aanjager, maar waarbij de sector eigen verantwoording heeft.
- Uitbreiding van de horecasector op een wijze die kwaliteit en innovatie nastreeft door:
    - Gesegmenteerde uitbreiding van aanbod
    - Gesegmenteerde horecagebieden
    - Maximering toe te voegen m² horeca
    - 'Pareltjes'

[5] Bron: Horecavisie Zwolle 2012 – 2017 gastvrij en vitaal, 2012

2.3 Plannen in de regio

In de regio bestaan de volgende plannen gerelateerd aan horeca.

Gemeente Zwolle
- Herontwikkeling Katwolderplein Zwolle: woningen en commercieel programma met megabioscoop, horeca, winkels en leisure.

COROP-regio Noord-Overijssel
- Facelift centrum Genemuiden gemeente Zwartewaterland
- Onderzoek centrumontwikkeling inclusief horeca centrum Hardenberg

2.4 Algemene trends in horeca

In deze paragraaf beschrijven we de belangrijkste trends in de horeca, voor zover van invloed op het ruimtelijk-functionele ontwikkelingsperspectief voor de Vrolijkheid.

2.4.1 Horeca algemeen

Er hebben zich de afgelopen jaren veel ontwikkelingen voorgedaan in de horeca, zowel aan de vraag- als de aanbodzijde.

Horeca verlevendigt gebieden
Er zijn in Nederland ruim 42.000 horecazaken, waaronder ruim 17.000 drankverstrekkers, ruim 10.500 fastfoodzaken (snackbars, etc.), ruim 11.000 restaurants. In 2012 realiseerde de sector een omzet van **ruim 14 miljard euro (incl. btw).** Wel staat de sector de afgelopen jaren economisch sterk onder druk, door kritische consumenten, dalende bestedingen, alternatieve aankoopplaatsen (zondagopening supermarkten), stijgende kosten en nieuwe wet- en regelgeving. In verschillende segmenten dreigt een overaanbod. En toch zijn er ook anno 2015 nog legio kansen voor de sector, mits zaken zich sterk en onderscheidend profileren.

Vrijwel elke Nederlander bezoekt tegenwoordig wel eens een horecazaak, in welk verband en met welk motief dan ook. In toenemende mate wordt het **economisch en sociaal-maatschappelijk belang** van een sterke horecasector erkend, ook door overheden. Horeca richt zich steeds meer op **vermaak en beleving** en moderne zaken zijn actief bezig met productontwikkeling, marketing en organisatie van activiteiten en arrangementen. Sterke horeca zet een gebied op de kaart, ook voor bovenlokale bezoekers.

Dit heeft ook effecten op de ruimtelijke eisen en structuur van de sector. De belangrijkste zijn:

- **Multifunctionaliteit**: horecabedrijven bieden een steeds bredere menukeuze, met per dagdeel verschillende doelgroepen. Ook worden vaker culturele en recreatieve activiteiten georganiseerd.
- **Hoofdfunctie vervaagt**: traditioneel baseerden bestemmingsplannen zich primair op hoofdfuncties als verstrekken van alcoholvrije dranken dan wel bereide kleine etenswaren. Mede door de toenemende multifunctionaliteit zien we steeds meer combinatievormen (lunchroom, konditorei, Bagels&Beans).
- **Schaalvergroting**: zaken worden groter, vanwege de gewenste multifunctionaliteit en/of omzeteisen.
- **Vervlechting horeca en detailhandel**: In steeds meer winkels kun je iets eten of drinken. Vooral dagelijkse winkels ontplooien steeds meer horeca-activiteiten; belegde broodjes, snacks, koffie/thee, verse sappen, etc. Andersom wenst de horeca ook producten die zij serveert te verkopen; olie, wijn, receptenboek, etc. Cross-selling heeft de toekomst.
- **Industrieel erfgoed**: De wat ongepolijste uitstraling, beschikbare ruimte en parkeerruimte bieden bijzondere kansen voor horeca en aanverwante activiteiten.
- **Opkomst specialistische koffieformules**: opvallende ketenvorming, met ook op lokaal niveau veel initiatieven. Bekende spelers zijn Starbucks en Coffeecompany. Voor jongeren en ZZP-ers hebben deze zaken vaak een belangrijke ontmoetingsfunctie.
- **Afname monofunctionele drankverstrekkers**: het traditionele (kleine) café verdwijnt geleidelijk uit het straatbeeld. Het traditionele café wordt eetcafé of brasserie, met ruimere openingstijden. Oorzaak is vooral de combinatie afnemende bestedingen en verhoogde kosten.
- **Sterke afname discotheken**, met als belangrijke oorzaken de groeiende concurrentie van festivals, het rookverbod in de horeca en de verhoogde minimumleeftijd voor alcoholgebruik.
- De **jeugd gaat minder en later uit** dan vroeger; in veel uitgaansgebieden leidt dit tot minder overlast, maar soms wel op latere tijdstippen. Daar staat tegenover dat oudere doelgroepen veel meer dan vroeger de horeca bezoeken, zij het vaak overdag.

2.4.2 Horeca en traffic-locaties

Het is een internationale trend dat doelgericht bezochte horecaketens gericht op fastfood en casual dining, maar ook formules gericht op 'vers en gezond', zich oriënteren op gezamenlijke vestiging op lokaal en regionaal goed bereikbare locaties met ruime parkeergelegenheid. De redenen voor clustering liggen zowel in kostenbesparing (gezamenlijke ontwikkeling, beheer en parkeervoorzieningen) als omzetmaximalisatie (combinatiebezoeken, gezamenlijke profilering en promotie). Horeca heeft baat bij voldoende kritische massa: 'massa is kassa'.

De horeca in binnensteden en hoofdcentra richt zich daarentegen steeds meer op kwaliteit, keuze en verblijfsklimaat ('fun') en profiteert van het lokale aanbod aan detailhandel, cultuur, evenementen en zakelijke bedrijvigheid. Beide vestigingsmilieus hebben hun eigen bezoekmotieven, bezoekgedrag en doelgroepen en vullen elkaar daarom goed aan. Gemeenten bieden vaak verschillende vestigingsmilieus.

De meest aansprekende voorbeelden van gecombineerde nieuwe horecaconcepten op traffic-locaties in Nederland, nabij grote bedrijventerreinen, zijn The Food Spot in Utrecht en de Foodstrip in Amsterdam Zuidoost. De Food Spot langs de A2 in Utrecht omvat tien restaurants en totaal 1.700 zitplaatsen, met o.a. New York Pizza, Wok to Go en Subway. Ook beschikt de Food Spot over kinderspeelvoorzieningen en een vestiging van Suit-Supply. Als service wordt gratis Wi-Fi aangeboden, maar ook het parkeren is gratis. De Amsterdamse Foodstrip omvat drie grote horecaformules (twee fastfoodzaken en een wokrestaurant). Een ander, al wat ouder voorbeeld van een grootschalige horecaontwikkeling op een traffic-locatie is het Brugrestaurant A4 te Hoofddorp met een ruime keuze aan fastfoodzaken en zelfbedieningsrestaurants. Ook het Duitse concept *Autohof* is een goed voorbeeld: een grote parkeerplaats (ook voor vrachtauto's) met tankstation (goedkoper dan langs de snelweg en daarom vaak een trekker) en vaak meerdere horecafor-

mules, meestal op korte afstand van de snelweg gesitueerd en rustiger en veiliger dan de meeste Autobahn restaurants.

Wat kleinere horecaclusters zijn er onder meer in Waardenburg (afrit A2), het Knooppunt Joure en stadion De Geusselt en omgeving te Maastricht. Vaak ontstaat dit soort clusters rond een zakenhotel. Overigens bieden ook steeds meer stations en vliegvelden goede voorbeelden van horecaclusters gericht op reizigers en zakenlieden.

2.5 SWOT analyse

Uit de analyse komen zowel (relatief) sterke punten/kansen als zwakten c.q. bedreigingen naar voren van de Vrolijkheid in haar omgeving.

Sterke aspecten en kansen	Zwakke aspecten en bedreigingen
• Kwalitatieve planinvulling en herontwikkeling op locatie De Vrolijkheid • Onderscheidend en complementair concept door geclusterd aanbod • Veel fysieke ruimte beschikbaar • Perspectief industrieterrein de Vrolijkheid als herontwikkelingslocatie voor sportgerelateerde vrijetijds- en uitgaansfuncties (sterke clustering van gerenommeerde marktpartijen). • Zichtlocatie aan de A28 • Goede bereikbaarheid auto, direct aan afslag A28 en kruising Ceintuurbaan • Sterke regionale voorzieningenfunctie Zwolle • Positieve omzettrend in de horecasector • Bevolkingsgroei in de regio • Weinig plannen in de regio op gebied van horeca	• Het omliggende gebied heeft nu overwegend profiel van industrieterrein • Concurrerende voorzieningen in de regio (zij het vaak kwalitatief verouderd) • Toenemende leegstand van (vooral) winkelpanden in de regio. • Economische recessie, zuinige consument.

2.6 Toekomstkansen foodcourt ruimtelijk-functioneel

Mede op basis van het beschreven ontwikkelingskader kunnen voor de onderzoekslocatie de volgende ruimtelijk-functionele potenties voor horeca-functies worden bepaald. Dit gegeven de actuele dynamiek naar sector (landelijk), de benodigde fysieke ruimte, het bereikbaarheidsprofiel en de (potentiële) aansluiting op verwante functies. Deze beoordeling is dus *onafhankelijk van de marktruimte en/of het concurrerende aanbod in de omgeving*, dat immers in de loop der tijd kan veranderen. In het volgende hoofdstuk wordt de actuele marktruimte bepaald.

Zoals vermeld betreft het hier een echte *traffic*-locatie, met het verkeersaanbod, bereikbaarheid, parkeergelegenheid, functionaliteit en *efficiency* als belangrijkste basis voor de exploitatie van horeca.

Tabel 2.1. Kerneisen horecatypen en potenties plangebied de Vrolijkheid vanuit ruimtelijk-fysiek perspectief

	Kerneisen vanuit type horeca				
	Omvang per zaak *	Bereikbaarheid, parkeercapaciteit **	Verkeersstroom (impulsbezoek) **	Inrichtingskwaliteit buitenruimte **	Potenties A28 ***
Fastfoodrestaurant	●●	●●●	●●●	●	●●●
Familierestaurant, eetcafé	●●	●●	●●	●●	●●●
Luxe uit eten	●●	●●●	●	●●●	●
Zakelijke ontmoeting middensegment	●● - ●●●	●●●	●	●●	●●
Zakelijke ontmoeting hoge segment	●● - ●●●	●●●	●	●●●	●
Partycentrum	●●●	●●●	●	●●	●●

*: ● < 150 m² ●● 150 – 500 m² ●●● > 500 m².

**: ● minder belangrijk ●● belangrijk ●●● zeer belangrijk

***: - nauwelijks ● beperkt ●● redelijk ●●● groot (mits sterke formule, ondernemerskwaliteiten)

Uiteraard telt niet elk aspect even zwaar, maar de beoordeling maakt wel duidelijk dat de ontwikkelingskansen voor de onderzoekslocatie *vanuit ruimtelijk-functioneel perspectief* vooral liggen in (inclusief voorbeeldformules die zich (mede) op dit soort locaties oriënteren):

- ***Efficiënt maar voedzaam***, fastfoodformule(s) met landelijke bekendheid, niet of beperkt aanwezig in de regio op dit locatietype (zie ook bijlage 3): Kentucky Fried Chicken, Burger King, Bram Ladage, Doner Company, Plaza Food for All, etc.
  - **1 à 2 zaken (500 – 1.000 m² bvo)**
- ***Lekker eten voor jong en oud***: casual dining/familierestaurant, niet of beperkt aanwezig in primaire regio: Goudreinet, Hajé Restaurant, Humphrey's, kiprestaurant, pannenkoekenrestaurant, wok/teppanyaki, Sushi restaurant (Shabu Shabu), Taco Mundo, etc.
  - **1 à 2 zaken (500 - 1.000 m² bvo)**
- ***Verantwoord en Gezond***: Délifrance, Bufkes, Hanos, Wok to Go, Subway, Starbucks, Coffeecompany, etc.
  - **1 à 2 zaken (200 m² bvo)**

Essentieel is dat de horecazaken zich goed kunnen presenteren, aan de entree en ook zichtbaar vanaf de A28. Een geschikte mogelijkheid om de presentatie te optimaliseren, is het plaatsen van een reclamemast langs de A28 en N35.

3. REGIONALE BEHOEFTE HORECA

In dit hoofdstuk ramen we de economische marktruimte voor horeca op de Vrolijkheid. Een (behoefte)onderzoek ter onderbouwing van de Ladder voor Duurzame Verstedelijking mag geen betrekking hebben op economische ordening (economische behoefte, marktvraag of de beoordeling van de mogelijke of actuele economische gevolgen). Zie paragraaf 4.1. De reden dat wij hier de marktruimte ramen is, dat het ontbreken daarvan indirect zou kunnen leiden tot leegstand elders, met effecten op de ruimtelijke kwaliteit en het woon-, leef- en ondernemersklimaat aldaar.

3.1 Vraagpotentieel

Bevolkingsontwikkeling gemeente Zwolle
Het inwoneraantal van de gemeente Zwolle bedraagt per 1 januari 2015 123.861 inwoners[6]. Uit de bevolkingsprognose van de gemeente volgt dat een stijging van het inwonertal wordt voorzien naar 129.100 in 2020 en 135.000 in 2025. In de gemeente houdt de bevolkingsgroei dus aan[7].

Ook groei in de regio
Niet alleen in de gemeente Zwolle, maar ook in de omliggende gemeenten is een groei van het aantal inwoners geraamd. De regio betreft het COROP-gebied Noord-Overijssel[8]. In bijlage 1 is een kaartbeeld opgenomen. De gemeenten Dalfsen, Hardenberg, Kampen, Ommen, Staphorst, Steenwijkerland, Zwartewaterland en Zwolle behoren hiertoe. De omliggende gemeenten tellen per 1 januari 2015 in totaal circa 361.700 miljoen inwoners. Dit aantal is voor 2020 geprognosticeerd op ruim 367.000 en voor 2025 op 374.000. Dit is een stijging van het aantal inwoners van respectievelijk 1,6 tot 3,4 procent.

6 Bron: CBS Statline, bevolkingsgegevens januari 2015
7 Bron: Planbureau voor de Leefomgeving/CBS regionale bevolkings- en huishoudensprognose 2013-2040
8 Bron: CBS, Nederland is ingedeeld in 40 COROP-gebieden die bestaan uit meerdere aangrenzende gemeenten. De indeling in COROP-gebieden is een regionaal niveau tussen provincies en gemeenten in. Het CBS gebruikt de indeling voor regionaal onderzoek.

Tabel 3.1: Bevolkingsprognose regio, afgerond

	Aantal inwoners[9]	Prognose[10]	
	2015	2020	2025
Dalfsen	27.677	27.700	28.100
Hardenberg	59.577	60.200	60.500
Kampen	51.432	50.900	51.300
Ommen	17.341	18.000	17.800
Staphorst	16.421	16.400	16.500
Steenwijkerland	43.219	43.000	43.200
Zwartewaterland	22.166	22.100	21.600
Zwolle	123.861	129.100	135.000
Totaal Corop Noord-Overijssel	361.694	367.400	374.000

3.2 Aanbodanalyse

Aanbodstructuur horeca in de gemeente
De gemeente Zwolle heeft voor de meeste voorzieningen vooral een regionale verzorgingsfunctie. Specifiek voor horeca vervult de gemeente eveneens een regionale functie. De gemeente Zwolle heeft 45 drankverstrekkers, 101 fastfoodzaken en 99 restaurants[11].

Aanbodstructuur horeca in de regio
Er zijn in de regio als omschreven momenteel 114 drankverstrekkers, 241 fastservicezaken, 307 restaurants gevestigd[12]. De gemeente Zwolle is veruit de grootste qua inwonertal en biedt ook het meeste aanbod in horeca.

3.2.1 Gemeente Zwolle en COROP Noord-Overijssel

De tabel op de volgende pagina vergelijkt het horeca-aanbod van de gemeente Zwolle in kwantitatieve zin met referentiegebieden. Deze gemeenten kenmerken zich net als Zwolle door een inwonertal tussen 100.000 en 150.000 inwoners, een belangrijke woonfunctie en een belangrijke verzorgingsfunctie, ook regionaal. Tevens is een vergelijking gemaakt met vergelijkebare COROP-gebieden qua inwonertal en ligging. In bijlage 1 is het horeca-aanbod uitgesplitst naar brancheniveau weergegeven. De belangrijkste conclusies zijn:

- Het horeca-aanbod in de referentiegemeenten loopt getalsmatig fors uiteen (van 166 tot 507). Aan de bovenkant zitten de grotere gemeenten met grote binnensteden.
- Absoluut gezien is het aanbod in Zwolle met 269 horecazaken beperkt van alle vermelde gemeenten met een vergelijkbaar inwonertal (336 gemiddeld). Ook relatief be-

[9] Bron: CBS Statline, bevolkingsgegevens januari 2015
[10] Bron: Planbureau voor de Leefomgeving/CBS regionale bevolkings- en huishoudensprognose 2013-2040
[11] Daarnaast zijn er 9 hotels en 15 overige horecazaken in de gemeente Zwolle
[D] Daarnaast zijn er 43 hotels en 39 overige horecazaken in de regio Noord-Overijssel

zien blijft het aanbod in Zwolle met 21,7 horeca vestigingen per 10.000 inwoners achter op het gemiddelde van deze gemeenten (23,6).

- Vergelijken we het horeca-aanbod afgezet naar inwonertal in Zwolle met andere COROP-gebieden in Nederland, blijft het aanbod in Zwolle nog sterker achter (20,6 per 10.000 inwoners tegen 24,2 gemiddeld).
- Uit een vergelijking van het horeca-aanbod in Zwolle op brancheniveau met dat van naar inwonertal vergelijkbare gemeenten, valt vooral het achterblijven van het aantal cafés (44 tegen 50), koffiehuizen (0 tegen 3), fastfoodzaken (35 tegen 49), lunchrooms (24 tegen 34) en restaurants (61 tegen 74) op. Slechts twee branches zijn in Zwolle wat sterker vertegenwoordigd dan in de referentiegemeenten. Dit zijn bezorg-afhaalzaken (+2), en overige horeca (+3).
- In verhouding tot de COROP-gebieden beschikt Zwolle afgezet tegen het aantal inwoners vooral over relatief weinig café, hotels, hotel-restaurants en restaurants. Enkel het aantal zaken in de branche 'bezorg/halen' ligt in Zwolle relatief bezien een fractie hoger dan in de vergelijkbare COROP-gebieden.
- Het aandeel filiaal- en ketenbedrijven in de horeca in Zwolle bedraagt slechts 12%. In Zwolle gevestigde ketens zijn Anytime (3x), Bagels & Beans, Best Western, Bilderberg, Campanille, De Broodzaak, Delifrance (2x), Dominos Pizza (2x), Doppio Espresso, Febo, Food & Shop, Humphreys, Julia's, Kwalitaria (2x), La Place (2x), McDonald's (3x), Mercure, New York delivery, Old Happiness, Smullers, Starbucks, Subway (2x) en Van der Valk.
- Veelvoorkomende formules in de referentiegemeenten die nog ontbreken in Zwolle zijn Bastion, Burger King, Charly, DE Koffie, Doner Company, Douwe Egberts, Golden Tulip, Hanos, La Cubanita, New York Pizza (2x), NH Hotels, Plaza Food, Shabu Shabu, Snackpoint, Toscana, Taco Mundo, Vermaat en Wok to go.

Tabel 3.1. Horeca-aanbod in Zwolle en referentiegebieden

	Inwonertal[13]	Aantal horecazaken	Aantal horecazaken per 10.000 inwoners
Zwolle	123.861	269	21,7
Referentieplaatsen (inwonertal)			
Amersfoort	152.481	354	23,2
Arnhem	152.293	474	31,1
Dordrecht	118.899	236	19,8
Emmen	107.775	227	21,1
Haarlemmermeer	144.152	234	16,2
Leiden	121.562	402	18,7
Maastricht	122.397	507	41,4
's-Hertogenbosch	150.889	420	27,8
Zoetermeer	124.025	166	13,4
Gemiddeld referentie	**132.719**	**336**	**23,6**
COROP Noord-Overijssel	361.694	744	20,6
Referentieplaatsen (COROP-gebieden)			
Achterhoek	398.772	836	21,0
Kop van Noord-Holland	372.095	914	24,6
Noord-Friesland	324.103	1057	32,6
Oost-Zuid-Holland	318.688	547	17,2
Overig Groningen	387.416	938	27,3
Gemiddeld referentie	**360.215**	**858**	**24,5**

Bron: Locatus, augustus 2015

3.3 Marktruimte horeca

In deze paragraaf beschrijven we bondig de marktruimte voor de horeca in de gemeente Zwolle en de regio.

Behoefte aan horeca in de regio

Het bestedingspotentieel voor horeca in COROP-gebied Noord-Overijssel is omvangrijk (bedragen zijn exclusief BTW)[14]:

- Drankverstrekkers: € 64,5 mln. per jaar;
- Fastfoodzaken: € 59,7 mln. per jaar;
- Restaurants: € 90,5 mln. per jaar.

De totale horecabestedingen in de regio bedragen dus € 214,8 mln. per jaar. Dit potentieel houdt evenwel geen rekening met inkomende en uitgaande bestedingen. Cijfers hier-

[13] Bron: CBS Statline, bevolkingsgegevens januari 2015

[14] Gebaseerd op het inwonertal van Noord-Overijssel zoals gehanteerd (361.694 inwoners) en de meest actuele cijfers van kenniscentrumhoreca (over 2013).

over ontbreken. Ook de zakelijke en toeristische marktsegmenten zijn kansrijk voor de horeca in de regio.

Omzeteffecten in cijfers
In de analyse van de regionale behoefte heeft BRO tot het verzorgingsgebied van het foodcluster COROP-gebied Noord-Overijssel gerekend. Deze begrenzing is gebaseerd op het primaire verzorgingsgebied voor het beoogde programma. De horeca in het plangebied trekt zeker met formules als Burger King en KFC) een groot verzorgingsgebied, mede ingegeven door de ligging nabij de drukke A28.

We ramen, mede op basis van Nederlandse praktijkcijfers een omzetclaim van de beoogde drie fastfoodrestaurants en nader in te vullen horecazaak op € 5,1 miljoen (exclusief BTW). De omzetclaim is de theoretisch minimaal benodigde omzet voor rendabel functioneren.

Het totale horeca aanbod in Noord-Overijssel (zie bijlage 2) omvat 114 drankverstrekkers, 241 fastservicezaken en 307 restaurants. Indien we hierop de gemiddelde Nederlandse omzetcijfers per branche toepassen bedraagt de totale horeca omzet in Noord-Overijssel € 195,9 mln.[15]. Het totale effect van het nieuwe foodcourt op de Vrolijkheid op het horeca-aanbod in COROP-regio Noord-Overijssel bedraagt dus gemiddeld circa 2,6%. Dit effect is dusdanig beperkt, dat geen sprake is van een wezenlijke verstoring van de verzorgingsstructuur. Bovendien is het aanbod in de regio zoals vermeld relatief beperkt in omvang en variatie. Het plan op de Vrolijkheid is in hoge mate complementair aan het bestaande aanbod.

Aansluiting behoefte en gevestigd aanbod
De totale horecabestedingen vanuit COROP-gebied Noord-Overijssel zijn met jaarlijks 214,8 mln. hoger dan de 'claim' van het gevestigde aanbod (195,9 mln.) Per saldo is er dus een uitstroom van € 18,9 per jaar. Dit is 9% van de totale horecabestedingen. Dat is redelijk wat voor een gebied met in totaal ruim 361.000 inwoners.

Perspectief voor onderscheidende horeca
De horecasector stond jarenlang economisch onder druk, maar vertoont sinds een jaar landelijk weer positieve cijfers. Nog steeds onderscheiden zaken zich onvoldoende van elkaar. Het is 'teveel van hetzelfde', wat in wezen ook geldt voor Noord-Overijssel. Voor onderscheidende horecaformules (in het hogere én lagere segment), die creatief inspelen op de gebiedskwaliteiten en consumententrends bestaat ook anno 2015 nog voldoende perspectief.

[15] Normcijfers gemiddelde omzet per zaak naar branche (exclusief BTW, meest recente cijfers over 2013): drankverstrekkers € 165.000,-. Fastservice € 260.000,- en restaurants € 373.000,-. Bron: Bedrijfschap Horeca en Catering

Een opvallende trend is de opkomst van horecaconcepten gericht op '*casual dining'*, waarbij vooral de zogenaamde buffetrestaurants in het oog springen. Voorbeelden zijn wok/tepanyaki-, BBQ restaurants en sushirestaurants. De regionale aanbodstructuur van horeca wordt door vestiging van een modern familierestaurant op de Vrolijkheid versterkt.

4. LADDER VOOR DUURZAME VERSTEDELIJKING

4.1 Introductie Ladder voor Duurzame Verstedelijking

In verband met bestemmingsplanwijzigingen is een gedegen ruimtelijk-functionele onderbouwing tegenwoordig gewenst, mede omdat binnen de ruimtelijke ordening steeds meer de nadruk komt te liggen op zorgvuldig ruimtegebruik. In verband hiermee is in oktober 2012 de 'Ladder voor Duurzame Verstedelijking' geïntroduceerd (art 3.1.6 Besluit ruimtelijke ordening (Bro)). De Ladder is een motiveringsinstrument dat verplicht toegepast moet worden bij bestemmingsplannen of projectafwijkingsbesluiten die een 'nieuwe stedelijke ontwikkeling' mogelijk maken. Wat er onder een nieuwe stedelijke ontwikkeling valt, is in art. 1.1.1 Bro bepaald:
"De ruimtelijke ontwikkeling van een bedrijventerrein of zeehaventerrein, of van kantoren, detailhandel, woningbouwlocaties of andere stedelijke voorzieningen."

Bij de toepassing van de Ladder dienen de volgende treden doorlopen te worden:

a) *Er wordt beschreven dat de voorgenomen stedelijke ontwikkeling voorziet in een actuele regionale behoefte.*
b) *Indien uit de beschrijving, bedoeld in onderdeel a, blijkt dat sprake is van een actuele regionale behoefte, wordt beschreven in hoeverre in die behoefte binnen het bestaand stedelijk gebied van de betreffende regio kan worden voorzien door benutting van beschikbare gronden door herstructurering, transformatie of anderszins.*
c) *Indien uit de beschrijving, bedoeld in onderdeel b, blijkt dat de stedelijke ontwikkeling niet binnen het bestaand stedelijk gebied van de betreffende regio kan plaatsvinden, wordt beschreven in hoeverre wordt voorzien in die behoefte op locaties die, gebruikmakend van verschillende middelen van vervoer, passend ontsloten zijn of als zodanig worden ontwikkeld.*

Actuele regionale behoefte
Specifiek voor de eerste trede geldt dat deze slechts tot doel heeft na te gaan of de vestiging van een functie *in overeenstemming is met een goede ruimtelijke ordening*; *het onderzoek mag geen betrekking hebben op economische ordening (economische behoefte, de marktvraag of de beoordeling van de mogelijke of actuele economische gevolgen*). Hoewel dit in het kader van de Europese regelgeving met betrekking tot vrije vestiging al lang vast ligt, is het toch nog eens expliciet verwoord in een vierde lid dat per 1 juli 2014 aan art. 3.1.6. van het Bro is toegevoegd.

Uit de toelichting en de handreiking bij de Ladder komt naar voren dat de behoefte zowel kwantitatief als kwalitatief van aard kan zijn. Verder is aangegeven dat het begrip 'actueel' niet letterlijk opgevat moet worden, het gaat in feite om de toekomstige vraag. Over

de afbakening van de regio wordt vermeld dat die aan moet sluiten op het (te verwachten) verzorgingsgebied van de ontwikkeling.

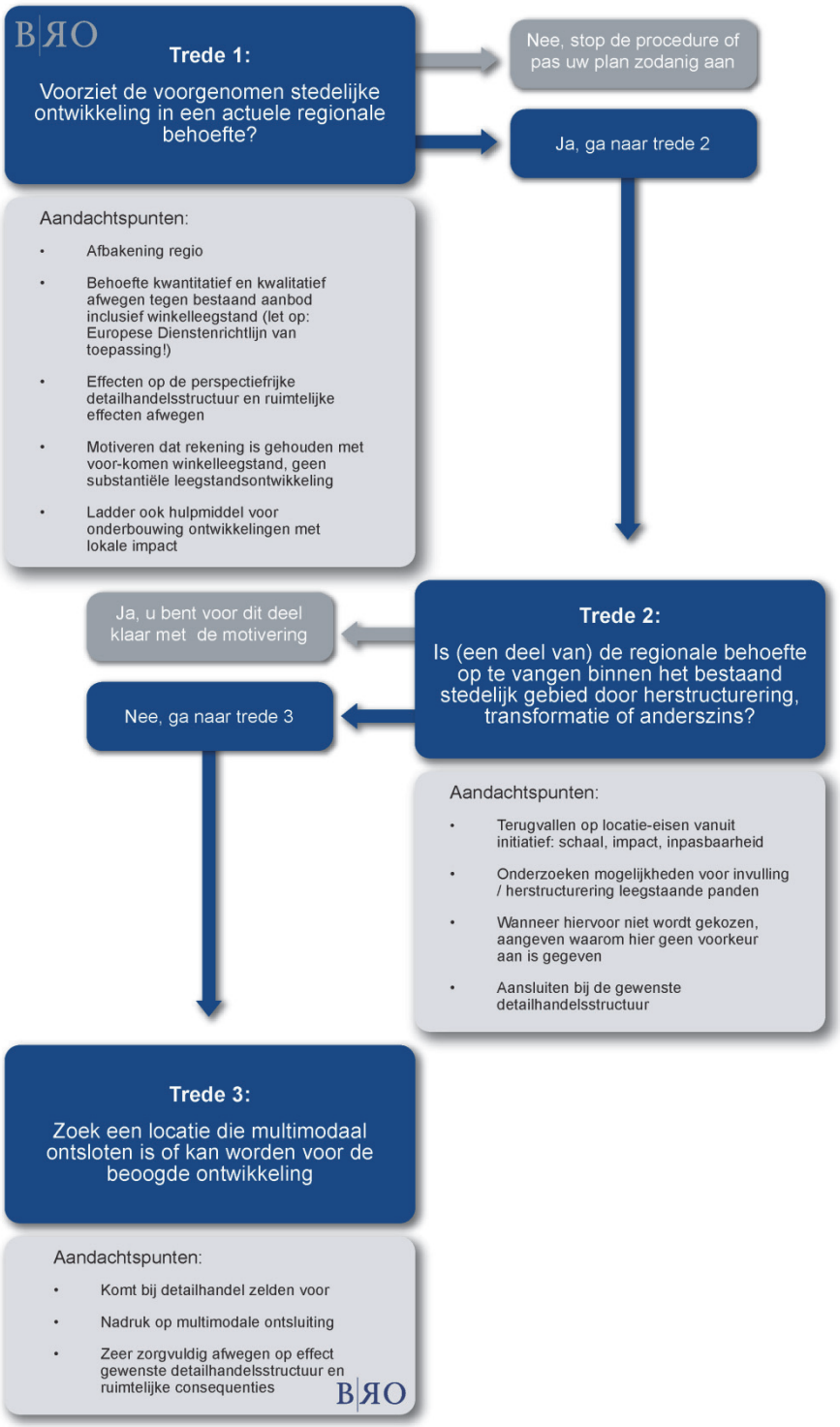

Aandacht voor leegstand
Relevant bij de toepassing van de Ladder voor horeca is dat aandacht besteed wordt aan de leegstand. Kan het initiatief redelijkerwijs ook in bestaande lege panden gehuisvest worden en heeft het initiatief geen onaanvaardbare effecten op de ruimtelijke kwaliteit van de omgeving in het algemeen? Bij dit laatste gaat het in het bijzonder ook om de invloed van (structurele) leegstand. Uit de jurisprudentie komt naar voren dat hierbij met name de gevolgen voor het woon-, leef- en ondernemersklimaat centraal staan. Het belang van aandacht voor de leegstand wordt nog eens geïllustreerd door enkele recente uitspraken van de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State met betrekking tot de toepassing van de Ladder[16].

Vernieuwing en marktruimte
In de recente uitspraak over de vestiging van Ikea op de locatie Zuiderhout te Zaanstad (ABRS 7 mei 2014, nr. 201307684/1) onderschrijft de Afdeling dat juist in een situatie waar weinig marktruimte is, vernieuwing en versterking nodig is om het aanbod aan de veranderende vraag aan te passen. Hiermee is het belang van vernieuwing als kwalitatief argument bij de toepassing van de Ladder nog eens bevestigd, want eerder kwam dit ook al in een uitspraak naar voren[17].

4.2 Conclusie: toetsing concept foodcourt de Vrolijkheid aan de Ladder voor Duurzame Verstedelijking

Een efficiënt en doelgroepgericht concept
Cafe-restaurant de Vrolijkheid vervult in haar huidige vorm een beperkt regionale functie. Ruimtelijk-functioneel heeft het plangebied veel meer potentie, zeker in combinatie met de reeds gevestigde McDonalds formule aan de overzijde van de N35. Het beoogde eigentijdse en aantrekkelijke foodcourt bestaat uit een clustering van diverse horecazaken met de nadruk op fastfoodrestaurants. De beoogde doelgroep bestaat uit gemotoriseerd verkeer in combinatie met inwoners uit Zwolle en omgeving. Een mix van motieven speelt hierbij een rol, snel en efficiënt een voedzame maaltijd nuttigen als uitgebreid tafelen waarbij prijs en kwaliteit in verhouding staan. Het voorliggende initiatief speelt in op de toenemende behoefte van consumenten om snel en makkelijk te eten. De behoefte om efficiënt en comfortabel een voedzame maaltijd de consumeren blijft bestaan. Naast de trend van gezonde en lokale producten blijft de consument behoefte hebben aan easy-going.

De beoogde herontwikkeling voldoet met het concept gericht op efficiënt en doelgericht eten aan deze trend. Functioneel gezien heeft de consument door de combinatie van fastfood met een lunchroom en familierestaurant een brede keuze. Het foodcourt zal door

[16] Onder meer ABRS 26 maart 2014 (ECLI:RVS:2014:1101), BRS 18 september 2013 (201208105/1/R2) en ABRS 18 juni 2014 (201309201/1/A1)
[17] ABRS 17 februari 2014 (201310222/2/R6)

de (ruimtelijke) opzet en uitstraling bijdragen aan de eisen van een aantrekkelijk horeca-cluster met voldoende ruimtelijke kwaliteit. Bovendien sluit de herontwikkeling goed aan bij het toekomstperspectief van industrieterrein de Vrolijkheid waarbij ook sportgerelateerde vrijetijds-, uitgaansfuncties en kleine bedrijvigheid geschikt worden geacht.

Voldoende regionale behoefte
Er bestaat binnen de horeca branche voor het foodcourt een duidelijke regionale behoefte. De totale horecabestedingen vanuit COROP-gebied Noord-Overijssel zijn met jaarlijks 214,8 mln. hoger dan de 'claim' van het gevestigde aanbod (195,9 mln.) Per saldo is er dus een uitstroom van € 18,9 per jaar. Dit is 9% van de totale horecabestedingen. Dat is redelijk wat voor een gebied met in totaal ruim 361.000 inwoners.

Versterking en vernieuwing voorzieningenstructuur op een geschikte locatie
Vanuit kwalitatief oogpunt constateren we dat het horeca-aanbod in de horeca sector in de regio nogal verspreid is gesitueerd. Ook is het aanbod ten dele kleinschalig en moeilijk bereikbaar.

Vestiging van de beoogde horecafuncties in het plangebied kunnen in theorie leiden tot sluiting van één of enkele (kleinere) voorzieningen die niet tijdig hebben ingespeeld op de sterk veranderende marktomstandigheden. In vrijwel alle gevallen betreft het echter voorzieningen op solitaire locaties, waarbij sluiting niet of nauwelijks (ruimtelijke) effecten genereert op de omgeving dan wel het woon-, leef- en ondernemersklimaat ter plekke aantast.

De lokale en regionale aanbod- en verzorgingsstructuur van horecavoorzieningen wordt door de ontwikkeling van het foodcourt per saldo versterkt. Naast productvernieuwing krijgen consumenten immers een ruimere keuze uit horeca formules.

Perspectief voor horeca en casual dining
Door de combinatie van een groot regionaal consumentendraagvak, het vele verkeer op de A28 en N35, de dynamiek in de horecasector (ketenvorming) en gegeven het relatief beperkte aanbod van horeca in de COROP-regio Noord-Overijssel bestaan er op de planlocatie goede economische potenties voor zowel fastfood als casual dining.

Kwaliteit boven kwantiteit
De aangegeven distributieve ruimte is het resultaat van berekeningen gebaseerd op vele aannames. Het gaat immers om toekomstige ontwikkelingen en die kunnen nimmer exact worden voorspeld. De uitkomsten van de ramingen mogen daarom nooit als normatief gezien worden, maar als *indicatief*. Het gaat om de *ruimtelijke* effecten, wat ook de essentie is van de Ladder voor Duurzame Verstedelijking

Bij de ontwikkeling van (commerciële) publieksfuncties zijn de kwalitatieve aspecten in wezen belangrijker dan de kwantitatieve marktruimte. Een nieuwe ontwikkeling kan de

voorzieningenstructuur een kwaliteits- en vernieuwingsimpuls geven door het bieden van een ontbrekend marktsegment, productformule of een oriëntatie op nieuwe doelgroepen. Met name in leisure en horeca creëert sterk, marktgericht aanbod in praktijk vrijwel altijd extra behoefte.

In de ruimtelijke ordening dient op basis van ruimtelijk relevante argumenten beoordeeld te worden of het *consumentenbelang* op langere termijn wordt gediend; het gaat niet om een verslechterde concurrentiepositie voor individuele bedrijven. Als bijvoorbeeld nieuwe horeca-ontwikkelingen, op een vanuit de structuur bezien goede plek, als resultaat hebben dat verouderd aanbod op een slechte plek verdwijnt, dan is de voorzieningenstructuur er per saldo op vooruitgegaan. Er is immers modern aanbod en/of een aantrekkelijk verblijfsklimaat bij gekomen en daar heeft de consument uiteindelijk het meeste baat bij. Een overschrijding van de distributieve uitbreidingsruimte hoeft dus in principe geen beletsel te zijn, vooropgesteld dat de verzorgingsstructuur wordt versterkt en de effecten per saldo positief zijn.

BIJLAGEN

Bijlage 1: Indeling COROP-gebieden

Figuur 1.1: Corop gebied Noord-Overijssel[18]

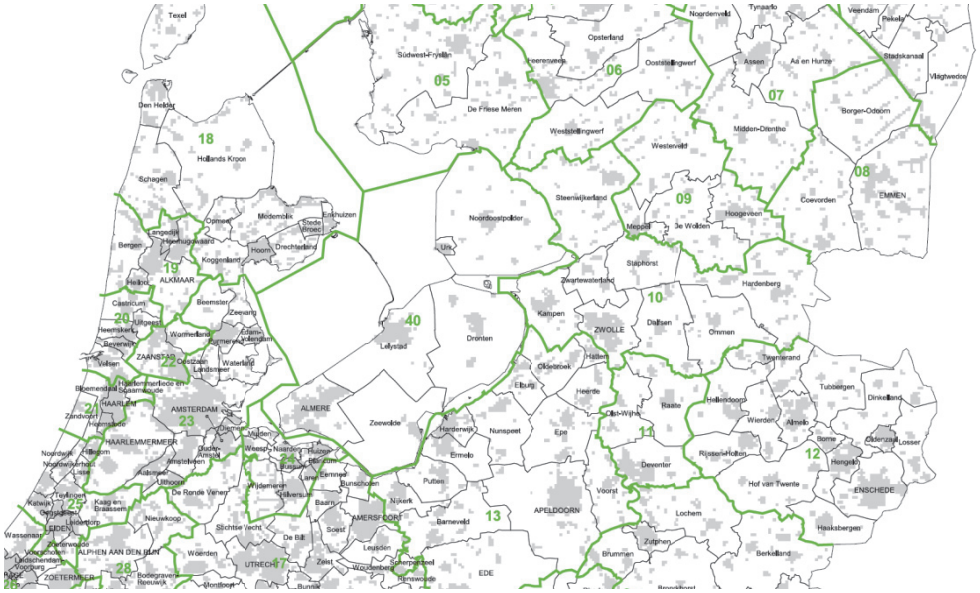

[18] Bron: CBS, 2015 indeling COROP gebieden

Bijlage 2. Horeca-aanbod naar branche Zwolle en referentiegebieden

Tabel 2.1: Horeca-aanbod naar branche absoluut

	Café	Koffie-huis	Coffee-shop	Disco-theek	Seks/ nachtclub	Fast-food	Bezorg-Halen	Grill-room	Hotel	Hotel-Rest.	IJssalon	Lunch-room	Pannen-koeken	Café-Rest.	Restau-rant	Party-centrum	Horeca overig	**Totaal**
Zwolle	*44*	*0*	*4*	*1*	*2*	*35*	*28*	*9*	*2*	*7*	*4*	*24*	*1*	*38*	*61*	*3*	*6*	*269*
Referentiegemeenten (inwonertal)																		
Amersfoort	51	4	5	2	0	51	42	18	4	7	6	42	2	36	79	4	1	354
Arnhem	83	12	11	6	0	79	21	32	9	8	9	49	5	54	83	3	10	474
Dordrecht	27	3	5	0	2	38	20	14	3	7	4	33	2	27	49	1	1	236
Emmen	29	0	2	2	3	51	11	9	0	8	6	17	1	32	48	4	4	227
Haarlemmermeer	17	0	1	2	2	34	25	5	4	20	4	35	1	24	56	2	2	234
Leiden	62	4	10	5	3	44	39	26	4	11	9	34	2	52	90	4	3	402
Maastricht	108	1	12	1	2	53	25	19	18	24	10	43	1	74	110	3	3	507
's-Hertogenbosch	60	4	5	4	4	64	27	20	2	9	6	37	2	62	107	6	1	420
Zoetermeer	10	0	0	4	0	24	27	11	0	4	4	15	1	20	40	4	2	166
Gemiddeld referentie	***50***	***3***	***6***	***3***	***2***	***49***	***26***	***17***	***5***	***11***	***6***	***34***	***2***	***42***	***74***	***3***	***3***	***336***
COROP-gebieden																		
COROP Noord-Overijssel	*106*	*0*	*7*	*8*	*5*	*115*	*40*	*27*	*5*	*38*	*14*	*41*	*4*	*148*	*159*	*9*	*18*	*744*
Referentieplaatsen (COROP-gebieden)																		
Achterhoek	155	1	7	6	1	120	13	53	9	51	16	48	12	180	139	20	5	836
Kop van Noord-Holland	167	0	7	11	5	130	32	24	29	59	15	57	11	139	215	11	2	914
Noord-Friesland	185	0	13	15	8	126	42	22	47	74	17	52	9	210	205	5	27	1057
Oost-Zuid-Holland	81	0	8	4	3	92	41	33	4	14	10	34	5	67	134	14	3	547
Overig Groningen	189	1	14	13	1	108	62	24	13	34	8	85	3	152	201	7	23	938
Gemiddeld referentie	***155***	***0***	***10***	***10***	***4***	***115***	***38***	***31***	***20***	***46***	***13***	***55***	***8***	***150***	***179***	***11***	***12***	***858***

Tabel 2.2: Horeca-aanbod naar branche relatief (per 10.000 inwoners)

	Café Koffiehuis	Coffee-shop	Disco-theek	Seks/ nachtclub	Fastfood	Bezorg-Halen	Grillroom	Hotel	Hotel-Rest.	IJssalon	Lunch-room	Pannen-koeken	Café-Rest.	Restau-rant	Party-centrum	Horeca overig	**Totaal**
Zwolle	*3,6*	*0,0*	*0,3*	*0,1*	*0,2*	*2,8*	*2,3*	*0,7*	*0,2*	*0,6*	*0,3*	*1,9*	*0,1*	*3,1*	*4,9*	*0,2*	*0,5*	*21,7*
Referentiegemeenten (inwonertal)																		
Amersfoort	3,3	0,3	0,3	0,1	0,0	3,3	2,8	1,2	0,3	0,5	0,4	2,8	0,1	2,4	5,2	0,3	0,1	23,2
Arnhem	5,5	0,8	0,7	0,4	0,0	5,2	1,4	2,1	0,6	0,5	0,6	3,2	0,3	3,5	5,5	0,2	0,7	31,1
Dordrecht	2,3	0,3	0,4	0,0	0,2	3,2	1,7	1,2	0,3	0,6	0,3	2,8	0,2	2,3	4,1	0,1	0,1	19,8
Emmen	2,7	0,0	0,2	0,2	0,3	4,7	1,0	0,8	0,0	0,7	0,6	1,6	0,1	3,0	4,5	0,4	0,4	21,1
Haarlemmermeer	1,2	0,0	0,1	0,1	0,1	2,4	1,7	0,3	0,3	1,4	0,3	2,4	0,1	1,7	3,9	0,1	0,1	16,2
Leiden	2,4	0,0	0,2	0,2	0,2	4,2	0,9	0,7	0,0	0,7	0,5	1,4	0,1	2,6	3,9	0,3	0,3	18,7
Maastricht	8,8	0,1	1,0	0,1	0,2	4,3	2,0	1,6	1,5	2,0	0,8	3,5	0,1	6,0	9,0	0,2	0,2	41,4
's-Hertogenbosch	4,0	0,3	0,3	0,3	0,3	4,2	1,8	1,3	0,1	0,6	0,4	2,5	0,1	4,1	7,1	0,4	0,1	27,8
Zoetermeer	0,8	0,0	0,0	0,3	0,0	1,9	2,2	0,9	0,0	0,3	0,3	1,2	0,1	1,6	3,2	0,3	0,2	13,4
Gemiddeld referentie	*3,4*	*0,2*	*0,4*	*0,2*	*0,1*	*3,7*	*1,7*	*1,1*	*0,3*	*0,8*	*0,5*	*2,4*	*0,1*	*3,0*	*5,1*	*0,3*	*0,2*	*23,6*
COROP-gebieden																		
COROP Noord-Overijssel	*2,9*	*0,0*	*0,2*	*0,2*	*0,1*	*3,2*	*1,1*	*0,7*	*0,1*	*1,1*	*0,4*	*1,1*	*0,1*	*4,1*	*4,4*	*0,2*	*0,5*	*20,6*
Referentieplaatsen (COROP-gebieden)																		
Achterhoek	3,9	0,0	0,2	0,2	0,0	3,0	0,3	1,3	0,2	1,3	0,4	1,2	0,3	4,5	3,5	0,5	0,1	21,0
Kop van Noord-Holland	4,5	0,0	0,2	0,3	0,1	3,5	0,9	0,6	0,8	1,6	0,4	1,5	0,3	3,7	5,8	0,3	0,1	24,6
Noord-Friesland	5,7	0,0	0,4	0,5	0,2	3,9	1,3	0,7	1,5	2,3	0,5	1,6	0,3	6,5	6,3	0,2	0,8	32,6
Oost-Zuid-Holland	2,5	0,0	0,3	0,1	0,1	2,9	1,3	1,0	0,1	0,4	0,3	1,1	0,2	2,1	4,2	0,4	0,1	17,2
Overig Groningen	4,8	0,0	0,3	0,4	0,2	3,3	1,1	0,6	1,2	1,9	0,4	1,3	0,2	5,4	5,3	0,1	0,7	27,3
Gemiddeld referentie	*4,3*	*0,0*	*0,3*	*0,3*	*0,1*	*3,3*	*1,0*	*0,9*	*0,8*	*1,5*	*0,4*	*1,3*	*0,3*	*4,5*	*5,0*	*0,3*	*0,4*	*24,5*

Indeling horeca overeenkomstig met Kenniscentrumhoreca

Drankverstrekkers	Café
	Koffiehuis
	Discotheek
Fastservicezaken	Fastfood
	Bezorg-Halen
	Grillroom
	IJssalon
	Lunchroom
	Pannenkoeken
Restaurants	Café-Restaurant
	Restaurant
Hotel	Hotel
	Hotel-restaurant
Overig / party catering	Partycentrum
	Coffeeshop
	Seks/nachtclub
	Horeca overig

Bijlage 3. Horeca keten- en filiaalbedrijven COROP-regio Noord-Overijssel naar locatie

COROP-regio Noord-Overijssel

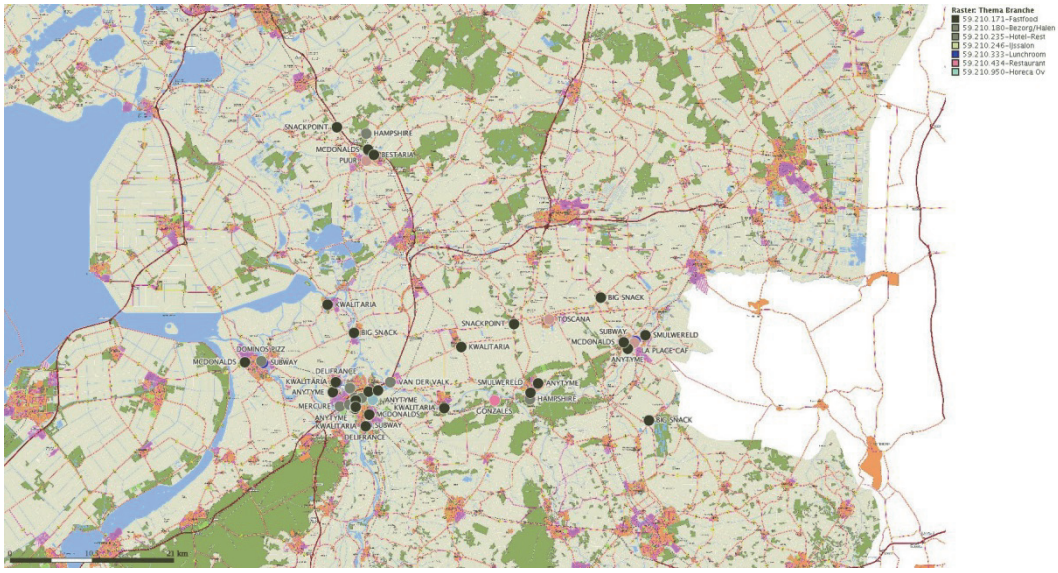

Gemeente Zwolle

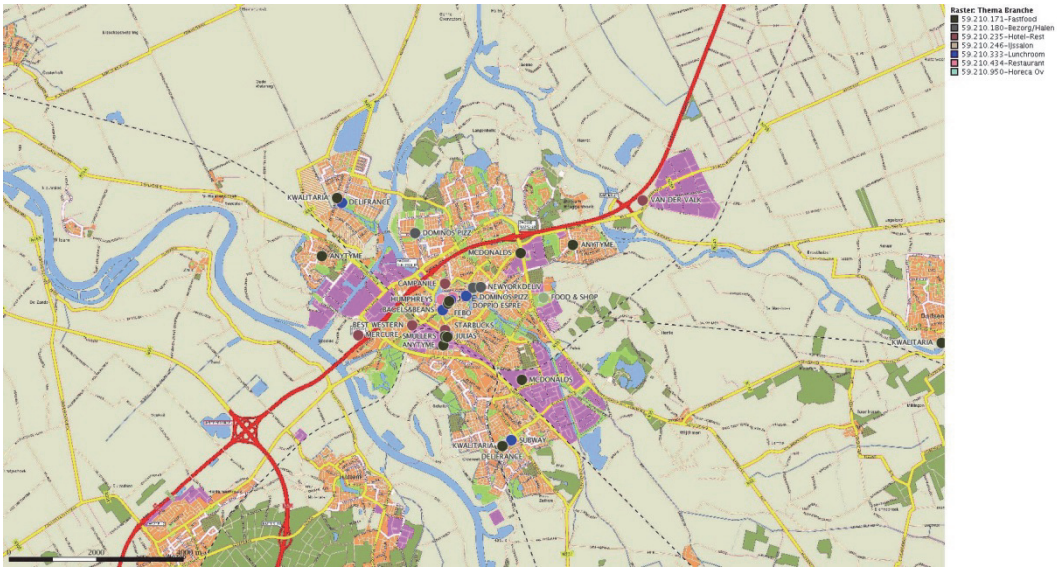

BRO heeft vestigingen in Boxtel | Amsterdam | Tegelen | Oldenzaal
www.BRO.nl

Beeld Effect Rapportage
Attentiemast Food-Court ‘De Vrolijkheid’ Zwolle

Datum: 05-01-2015

KNEVEL ARCHITECTEN

VERANTWOORDING

Titel	Beeld Effect Rapportage, Attentiemast Food-Court ‘De Vrolijkheid’ Zwolle
Aantal pagina’s	13 (exclusief bijlagen)
Datum	05-01-2015

COLOFON

Knevel Architecten BV
Schakelstraat 16
1014 AW Amsterdam
t. 020 68 12 478
f. 020 68 24 919
info@knevelarchitecten.nl
www.knevelarchitecten.nl

INHOUD

1 INLEIDING 4
1.1 Aanleiding
1.2 Doel en functie

2 RELEVANTE PLANNEN EN BESLUITEN 5
2.1 Relevante plannen en besluiten
2.2 Toetsing plannen
2.3 Toetsing criteria
2.4 Toetsing randvoorwaarden
2.5 Toetsing aan eisen en randvoorwaarden

3 VORMGEVING ATTENTIEMAST 8
3.1 Attentiemast food-court ‘De Vrolijkheid’

4 ZICHTBAARHEID 9
4.1 Locatie van de mast op de kavel
4.2 Hoogte van de mast

5 BEELDBEPALING 12
5.1 Zicht
5.2 Zicht vanaf historische binnenstad
5.3 Zicht vanaf woonwijken
5.4 Zicht vanaf het groene ommeland

6 BIJLAGEN 14
6.1 Bijlage I - onderzoek naar zichtbaarheid attentiemast 40m
6.2 Bijlage II - onderzoek naar zichtbaarheid attentiemast 35m
6.3 Bijlage III - onderzoek naar zichtbaarheid attentiemast 30m
6.4 Bijlage IV - onderzoek naar zichtbaarheid attentiemast 25m

INLEIDING

1.1 Aanleiding

Vrolijkheid Invest heeft het voornemen food-court “De Vrolijkheid” te openen in Zwolle aan de Oude Meppelerweg langs de A28. Van der Linde Architecten heeft in opdracht van Vrolijkheid Invest een ontwerp gemaakt voor de food-court voor de betreffende locatie.
Het uitgangspunt van een food-court is om op 1 locatie meerdere restaurant functies aan te bieden aan een breed publiek. De locatie in Zwolle kenmerkt zich door de goede bereikbaarheid en voorgenomen zichtbaarheid t.o.v. de A28 en de Ceintuurbaan.
Gezien het karakter en de ligging van de food-court t.o.v. omliggende infrastructuur en t.o.v. het centrum van Zwolle, is het aannemelijk dat de klanten zowel met de auto, de fiets, bromfiets als ook wandelend naar “De Vrolijkheid” zullen komen.
Om de bezoekers tijdig te kunnen informeren over de aanwezigheid en locatie van de food-court is een attentiemast voorzien in de huidige plannen, dit is een voorwaarde voor de gebruikers.
Om deze mast te kunnen toetsen aan het beleid, vraagt de gemeente Zwolle een Beeld Effect Rapportage.

1.2 Doel en functie

Het Beeld Effect Rapport laat een ruimtelijke studie zien waarbij de volgende onderdelen aan de orde komen:
- Wat gelet op de zichtbaarheid, de optimale locatie en hoogte van de mast wordt;
- Hoe deze eruit gaat zien;
- Hoe beeldbepalend/verstorend de mast naar de omgeving gaat werken.

Voorliggend document betreft een Beeld Effect Rapportage waarin d.m.v. een ruimtelijke studie is weergegeven dat de beoogde attentiemast van food-court “De Vrolijkheid” past binnen de beleidsvisie “attentiemasten versie 5 van 3 december 2013” van de gemeente Zwolle.

afbeelding 1: luchtfoto locatie food-court ‘De Vrolijkheid’ te Zwolle

2.1 Relevante plannen en besluiten

Voor de locatie van food-court “De Vrolijkheid” in Zwolle zijn o.a. de volgende beleidsdocumenten van toepassing:

- Bestemmingsplan “De Vrolijkheid” (vastgesteld 01-11-2010, 06-01-2011 onherroepelijk);
- Beleidsvisie attentiemasten versie 5 van 3 december 2013;
- Welstandsadvies (Welstandsnota 2012)

2.2 Toetsing plannen

De zoneringskaart van de beleidsvisie attentiemasten versie 5 van 3 december 2013 voorziet in een attentiemast van 25 – 40 m op de betreffende locatie van de food-court.
De beleidsvisie attentiemasten geeft de randvoorwaarden weer waaraan getoetst moet worden. Het gaat hierbij om de potentiële locaties waar een attentiemast mag komen, de hoogte van de mast en de zichtbaarheid vanuit de omgeving.
In paragraaf 2.3 t/m 2.5 zijn de criteria, randvoorwaarden en eisen en richtlijnen, zoals benoemd in de beleidsvisie van de gemeente Zwolle, weergegeven en getoetst. Op deze manier is het mogelijk om de inpasbaarheid van de beoogde attentiemast op een specifieke locatie te beoordelen.

2.3 Toetsing criteria

De beoogde attentiemast moet aan de volgende criteria voldoen:

- *Vanuit de beeldkwaliteit wordt er kritisch gekeken naar het aantal masten binnen een bepaald werkgebied. Daarom is er per werkgebied een limiet gesteld aan het aantal nieuwe attentiemasten nabij de A28. In de beleidsvisie attentiemasten van de gemeente Zwolle is de aangegeven dat er in de zone De Vrolijkheid/kop Ceintuurbaanzone plaats is voor 1 nieuwe mast in aanvulling op de bestaande mast Zwolle Noord.*

  De attentiemast van “De Vrolijkheid” valt binnen de donkergroene zone van kaart B “zoneringskaart (attentie)masten nabij A28”, waardoor de mast 25 – 40 meter hoog mag worden.

afbeelding 2: fragment kaart B zoneringskaart attentiemasten nabij A28

2.4 Toetsing randvoorwaarden

De beoogde attentiemast moet aan de volgende randvoorwaarden voldoen:

- *De beoogde attentiemast mag niet binnen de zogenaamde vrijwaringzone van 13 meter vanaf de A28 staan.*

  De mast van “De Vrolijkheid” valt buiten de door Rijkswaterstaat gehanteerde vrijwaringzone.

- *Er loopt een laagvliegroute van defensie over het gebied van Hessenpoort. Binnen dit gebied mogen geen obstakels geplaatst worden. De bouwhoogte van bouwwerken mogen niet meer dan 40 meter bedragen.*

  De attentiemast van “De Vrolijkheid” valt buiten de laagvliegroute van Defensie en is niet hoger dan de aangegeven 40 meter. Wat dat betreft kan de attentiemast hoger worden.

- Bij de omgevingsvergunning wordt getoetst op de hoogtebeperkingen ingevolge straalpaden.

2.5 Toetsing aan eisen en richtlijnen

De beoogde attentiemast moet aan de volgende eisen en richtlijnen voldoen:

- *De onderlinge afstand tussen 2 masten binnen een lichtgroen aangeduide plaatsingszone (kaart B) moet minimaal 5x de hoogte vanuit iedere nieuwe mast bedragen.*

  De attentiemast van “De vrolijkheid” ligt in een donkergroene zone op kaart B en ligt verder dan 100 meter vanaf de snelweg. De benoemde onderlinge afstand van 5x de hoogte vanuit iedere nieuwe mast is daardoor niet van toepassing.

- *Een mast moet een hoge attentiewaarde hebben en daarom is een hoogwaardige vormgeving van belang in een juiste hoogte. De mast dient tijdig te attenderen, zodat bezoekers vanaf de A28 tijdig kunnen anticiperen en de juiste afslag nemen. Er dient een balans gevonden te worden tussen de noodzaak om op te vallen en het voorkomen van horizonvervuiling door een onnodig hoge mast.*

  Op de locatie “de vrolijkheid” zal een attentiemast van 40 m hoogte worden geplaatst. Gezien de belemmering door geluidswallen en de bomenrij tussen de locatie en de snelweg, zal een 40 meter hoge mast nodig zijn voor een hoge attentiewaarde. In het hoofdstukken “zichtbaarheid” en “beeldbepaling” is dit inzichtelijk gemaakt.

RELEVANTE PLANNEN EN BESLUITEN

- *De mast mag alleen de naam en/of logo van het betreffende bedrijf presenteren en geen reclame. Daarnaast verdient de aanlanding van de mast op het maaiveld aandacht. Een rommelig beeld van de buitenruimte dient te worden voorkomen. Daarnaast is aandacht gevraagd voor de verlichting van de mast en de tijden waarop deze verlicht is.*

  De mast van “De Vrolijkheid” heeft aan iedere zijde een logo en/of bedrijfsnaam op verschillende hoogtes. Er zal in de verdere uitwerking van de Omgevingsvergunning aandacht zijn voor een representatieve aanlanding op maaiveldniveau.
  De aanlichting van de bebording is vanuit de achterzijde.

3.1 Attentiemast food-court ‘De Vrolijkheid’

De attentiemast bestaat uit een driehoekig frame in een neutrale kleur met een hoogte van 40 meter en toont de bedrijfsnamen en/of logo’s van de beoogde gebruikers van food-court “De Vrolijkheid”. Op de mast is plaats voor naamsaanduidingen / logo’s op 4 verschillende hoogtes, respectievelijk 35-40 m, 34-31 m, 20-15 m en 14-11 m (= peilmaten onderzijde – bovenzijde bebording). De borden hebben een afmeting van 5x5 m en 3x3 m.
De mast is voorzien van frames met daaraan doeklichtbakken met kunststof doeken, waarbij de verlichting van binnenuit de bedrijfsnamen / logo’s aanlicht. De verlichting geeft bij schemer en in het donker een continu licht.
De voet van de mast staat op terreinverharding bij de entree van het terrein. De terreinverharding t.p.v. de mast heeft een andere uitstraling dan de wegverharding en vormt een geheel met de verharding aan de andere zijde van de terreinentree. De exacte uitwerking van de terreininrichting zal voor de Omgevingsvergunning worden verstrekt.
In afbeelding 3 is de attentiemast in aanzicht weergegeven.

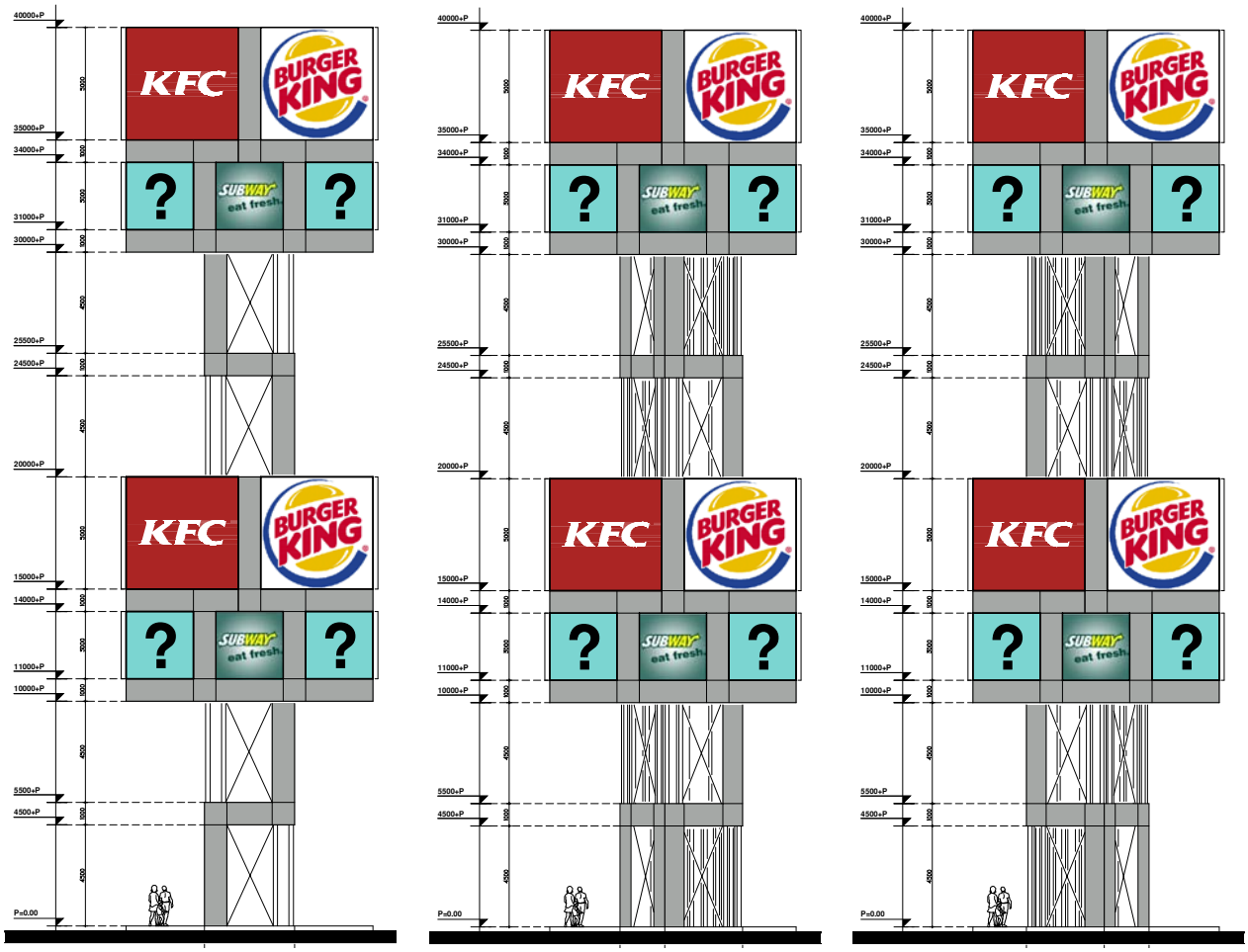

Zuidgevel;
aanzicht gezien vanaf
Oude Meppelerweg

Noordoostgevel;
aanzicht gezien vanaf de A28
komende uit de richting Meppel

Noordwestgevel;
aanzicht gezien vanaf de
A28 komende uit de richting
Harderwijk/Nunspeet

afbeelding 3: afmetingen attentiemast

4.1 Locatie van de mast op de kavel

De kavel van de food-court grenst aan de snelweg A28 aan de noordzijde, de Ceintuurbaan (N35) aan de westzijde en de Oude Meppelerweg aan de zuidzijde.
De mast heeft op grote schaal de functie van locatieaanduiding vanaf de snelweg en provinciale weg en op een kleine schaal de functie van entreeaanduiding van het terrein vanaf de Oude Meppelerweg (zie afbeeldingen 4 t/m 6).
Gezien vanuit de grote schaal heeft een wijziging van de positie van de mast op de kavel geen invloed op de zichtbaarheid vanaf de grotere wegen.

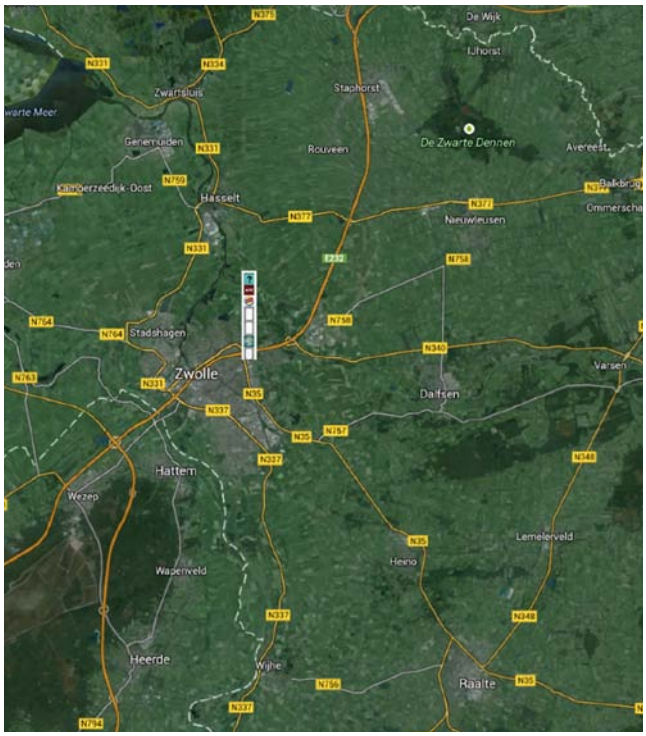

afbeelding 4: ligging ‘De Vrolijkheid’ & mast regionale schaal

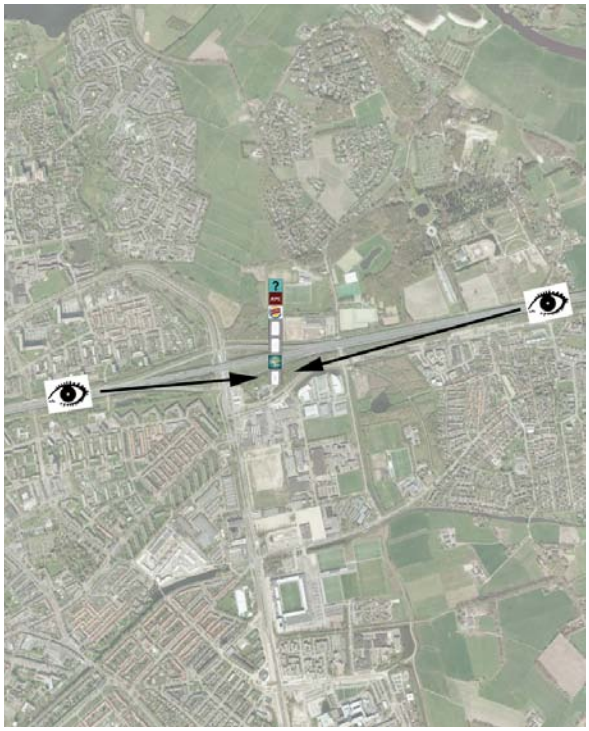
afbeelding 5: belangrijk zicht op mast vanaf A28

Voor de attentiewaarde van de mast op kleinere schaal is de positie op de kavel van groot belang. Om als entreeaanduiding te fungeren op dit niveau, is de mast bij de in- en uitrit op de kavel geplaatst (zie afbeelding 6).

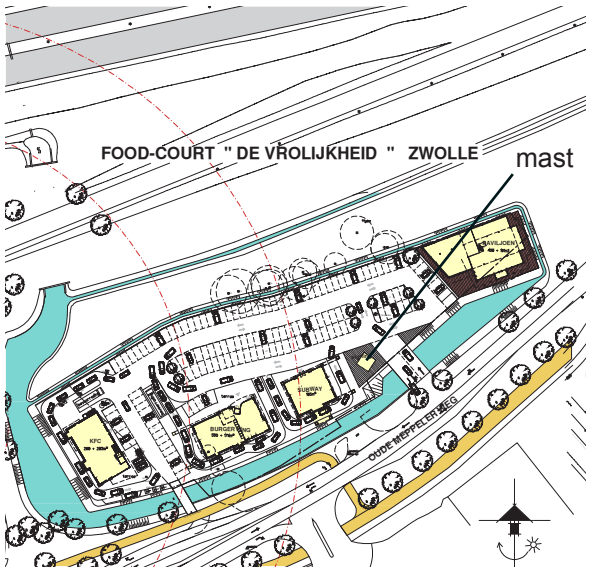

afbeelding 6: positie attentiemast op kavel

4.2 Hoogte van de mast

De attentiemast valt binnen de donker groene zone van Kaart B (max. hoogte 40m) ‘zoneringskaart (attentie)masten nabij de A28’ uit de beleidsvisie attentiemasten versie 5 van 3 december 2013. Hierin is aangegeven dat voor attentiemasten een maximale hoogte van 40 meter voor de locatie van “De Vrolijkheid” van toepassing is, indien kan worden aangetoond dat deze hoogte nodig is voor de zichtbaarheid.
In ons onderzoek (zie bijlagen) hebben wij de 4 verschillende hoogtes bekeken waarop de logo’s / naamsaanduidingen zullen komen. Maatgevend voor het bepalen van de benodigde hoogte van de mast is de maximale maat van 40 meter. Daarom wordt in deze paragraaf deze hoogte besproken en toegelicht. Het volledige onderzoek met daarin de andere hoogtes is in de bijlagen weergegeven. De aangegeven hoogtes (40m, 35m, 30m, 25m) in de onderzoeken betreft de bovenzijde van de container.
Onderstaande afbeelding 7 betreft een samenvatting van het zichtbaarheidsonderzoek voor de mast met een hoogte van 40 meter. In Bijlage I t/m IV is het totale onderzoek bijgevoegd.

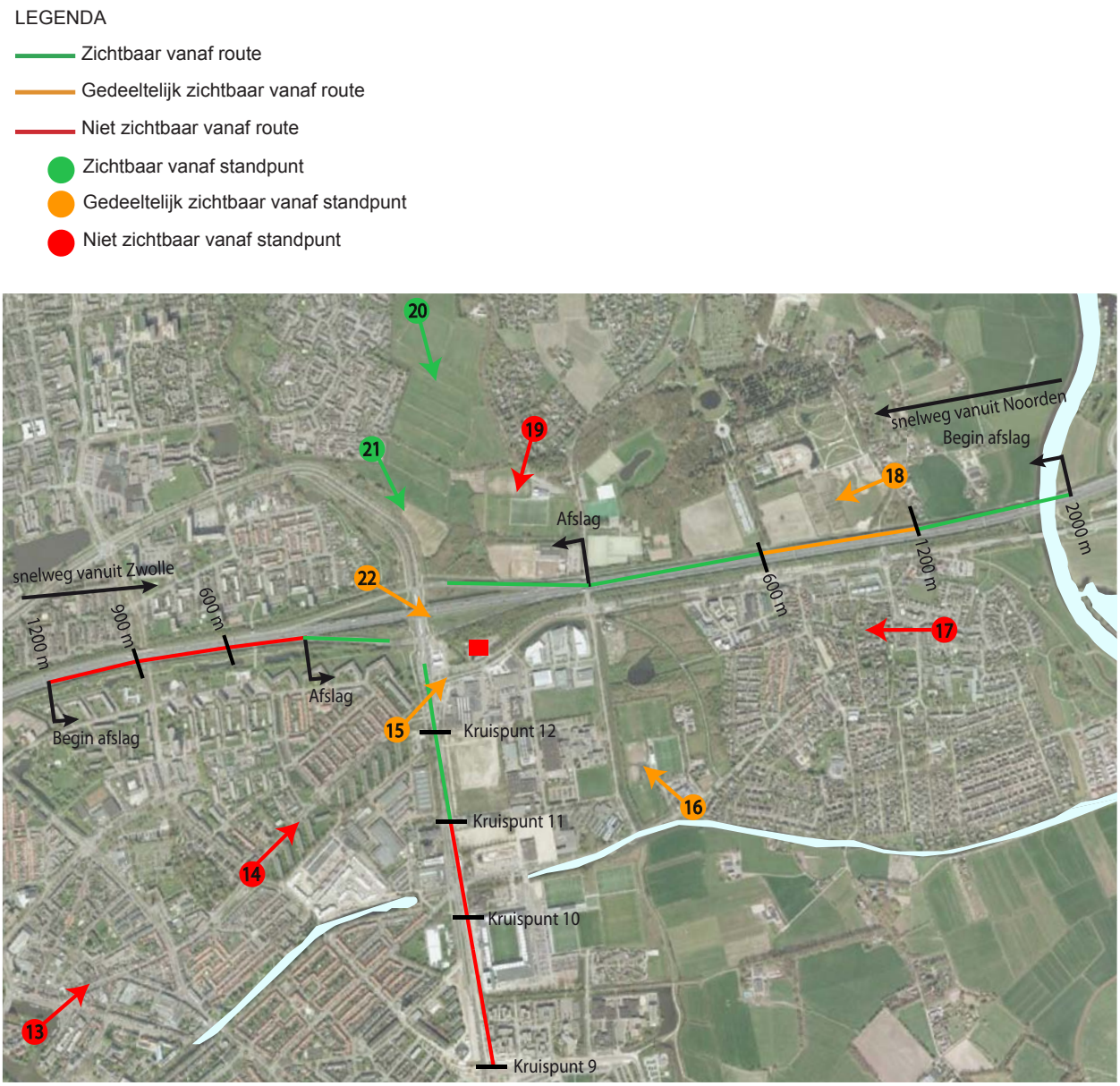

afbeelding 7: zichtbaarheid vanaf diverse toegangswegen naar food-court ‘De Vrolijkheid’, hoogte attentiemast 40 meter

ZICHTBAARHEID

Zoals eerder benoemd dient de mast voornamelijk goed zichtbaar te zijn vanaf de snelweg A28 vanuit beide richtingen en tijdig zichtbaar vanaf de Ceintuurbaan. Het is daarbij nodig tijdig te attenderen, dat wil zeggen: hebben bezoekers voldoende tijd om te anticiperen en de juiste afslag te nemen?
In afbeelding 8 is te zien dat vanuit de richting van Harderwijk de mast op het laatste deel van de afslag zichtbaar is. Om vanuit deze richting de mast zo zichtbaar mogelijk te houden en klanten zo veel mogelijk tijd te geven om te anticiperen is het wenselijk om de 40 meter hoge mast aan te houden. Omdat de mast in het verlengde van de afslag is geplaatst, is de zichtbaarheid gewaarborgd.
Vanuit de richting van Assen is de mast alleen geheel zichtbaar indien deze 40 meter hoog is. Er is in dat geval voldoende tijd om de afslag te nemen. Bij een lagere mast valt voor een groot deel van de snelweg het zicht op de mast weg.
Om bezoekers zoveel mogelijk tijd te bieden om de afslag vanaf de snelweg te nemen, is het niet wenselijk om de mast lager dan 40 meter uit te voeren. Bij een maximale hoogte van 40 meter is er vanaf de A28 en de Ceintuurbaan over een langere lengte zicht op de mast.

afbeelding 8; zicht op mast bij afslag A28 vanuit Harderwijk

afbeelding 9; zicht op mast bij afslag A28 vanuit Assen

5.1 Zicht

Voor de beeldbepaling en inpassing van de mast in de omgeving dienen de volgende structurele waarden te worden gerespecteerd:
- Groenstedelijke dragers en het groene ommeland;
- De kwaliteit van woon- en leefomgeving van woonwijken;
- Het beeld van de stad vanuit het historische stadcentrum.

5.2 Zicht vanaf historische binnenstad

De historische binnenstad bevindt zich op een afstand (hemelsbreed) van ca. 1,7 km. Tussen de historische binnenstad en de attentiemast van “De Vrolijkheid” bevinden zich enkele woonwijken. Zoals te zien op afbeelding 10 is de attentiemast met een hoogte van 40 meter niet waarneembaar vanuit de historische binnenstad.

afbeelding 10: zicht vanuit historische binnenstad

5.3 Zicht vanaf woonwijken

Rondom de locatie van “De Vrolijkheid” bevinden zich enkele woonwijken. Vanuit de zichtpunten van afbeeldingen 11 en 12 is te zien dat de mast alleen gedeeltelijk zichtbaar is dicht aan de rand van de Indische Buurt. Vanuit de Indische Buurt zelf is er geen zicht op de mast.
De mast is gedeeltelijk waarneembaar (afhankelijk van de positie) vanaf de rand van de wijk in de AA-landen met het zichtpunt van afbeelding 13. Het betreft hier echter alleen zicht vanaf de rand van de wijk en niet binnen in de wijk.
De mast is waarneembaar vanaf de rand van de wijk van de AA-landen met het zichtpunt van afbeelding 14. Ook hier is er alleen zicht vanaf de rand van de wijk en niet binnen de wijk.

afbeelding 11:
zicht vanuit Indische Buurt

afbeelding 12:
zicht vanuit Indische Buurt

afbeelding 13:
zicht vanuit wijk AA-landen

afbeelding 14:
zicht vanuit wijk AA-landen

De mast is niet waarneembaar vanaf de wijk in de AA-landen met het zichtpunt van afbeelding 15. Tussen de woningen aan de rand van de wijk en de attentiemast bevinden zich bomen die het zicht op de mast ontnemen.
De mast is niet tot deels zichtbaar vanaf de wijk in Berkum met zichtpunten van afbeelding 16 en 17. Tussen de wijk en de attentiemast bevinden zich veel bomenrijen die het zicht geheel of deels ontnemen. Vanuit de wijk zelf is de mast in zijn geheel niet zichtbaar.
Doordat een groot deel van de omgeving van “De Vrolijkheid” bestaat uit dichte bebouwing is er geen zicht vanuit deze wijken op de attentiemast met een hoogte van 40 meter. In enkele wijken en alleen aan de randen daarvan is de mast deels of geheel zichtbaar. De invloed van de mast op de kwaliteit van de woon- en leefomgeving van de woonwijken wordt daardoor tot een minimum beperkt.

afbeelding 15:
zicht vanuit wijk AA-landen

afbeelding 16:
zicht vanuit Berkum

afbeelding 17:
zicht vanuit Berkum

5.4 Zicht vanaf het groene ommeland

Vanuit de open groene gebieden ten noorden, zuiden en oosten van de locatie van “De Vrolijkheid” is ook onderzoek gedaan naar de inpassing van de mast in relatie tot de omgeving. Het gebied kent begroeide plekken (bomen en struiken) in stroken langs de wegen en in de vorm van bossen, als ook open plekken (akkers en weilanden).
In afbeeldingen 18 t/m 20 is te zien dat de mast alleen vanuit het noorden volledig zichtbaar is, maar doordat de afstand zeer groot is valt de mast weg in het totaalbeeld van het landschap. Vanaf de gebieden aan de oost- en zuidzijde wordt het zicht veelal onttrokken door de beplanting (bomen en struiken), waardoor de mast op een beperkt aantal posities deels zichtbaar is.

afbeelding 18:
zicht vanuit het Zuiden

afbeelding 19:
zicht vanuit het Oosten

afbeelding 20:
zicht vanuit het Noorden

6.1 Bijlage I - onderzoek naar zichtbaarheid attentiemast 40 meter

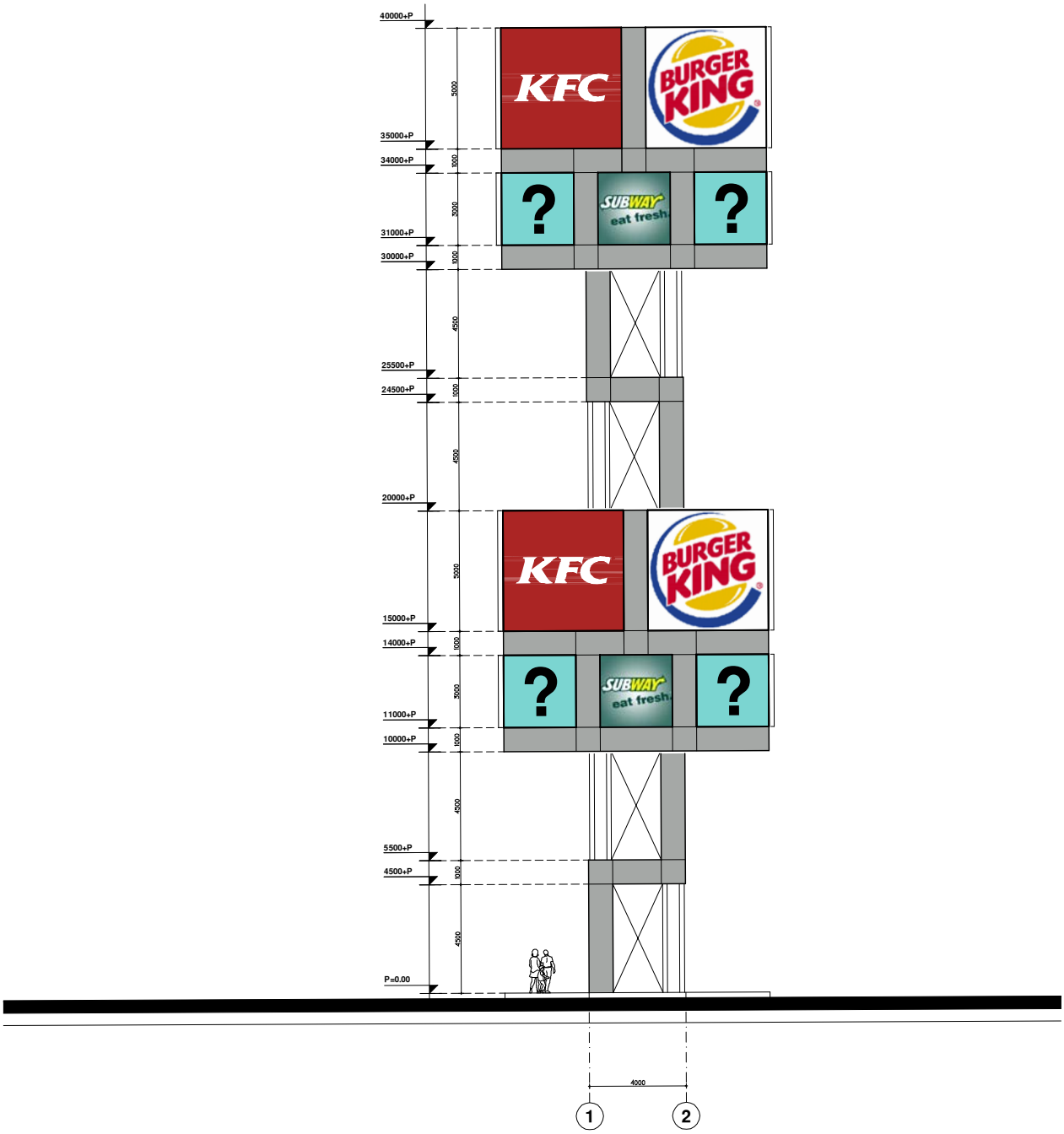

Zichtpunten vanaf snelweg vanuit Zwolle

Mast zichtbaar

Mast deels zichtbaar

Mast niet zichtbaar

zichtpunt 1: 1.200m afstand - begin afslag

zichtpunt 2: 900m afstand - t.p.v. afslag

zichtpunt 3 : 600m afstand - t.p.v. afslag

zichtpunt 4: afslag

Zichtpunten vanaf snelweg richting Zwolle

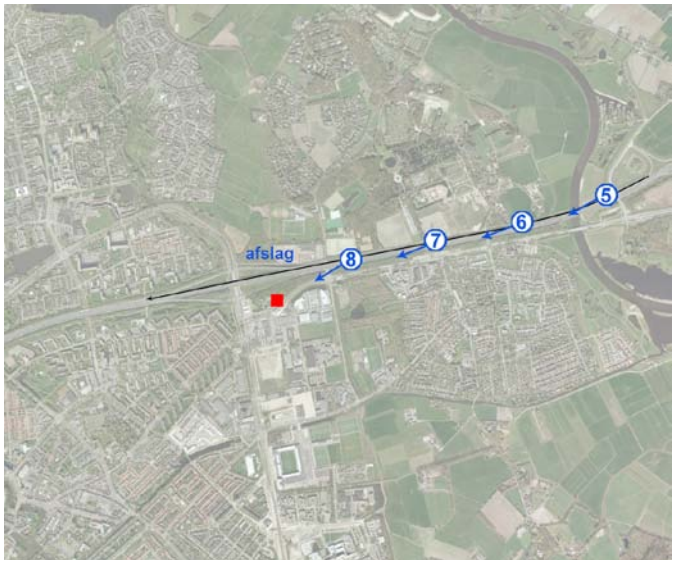

Mast zichtbaar

Mast deels zichtbaar

Mast niet zichtbaar

zichtpunt 5: 2.000m afstand - A28

zichtpunt 6: 1.200m afstand - t.p.v. begin afslag

zichtpunt 7: 600m afstand - t.p.v. afslag

zichtpunt 8: afslag

Zichtpunten vanaf Ceintuurbaan richting A28

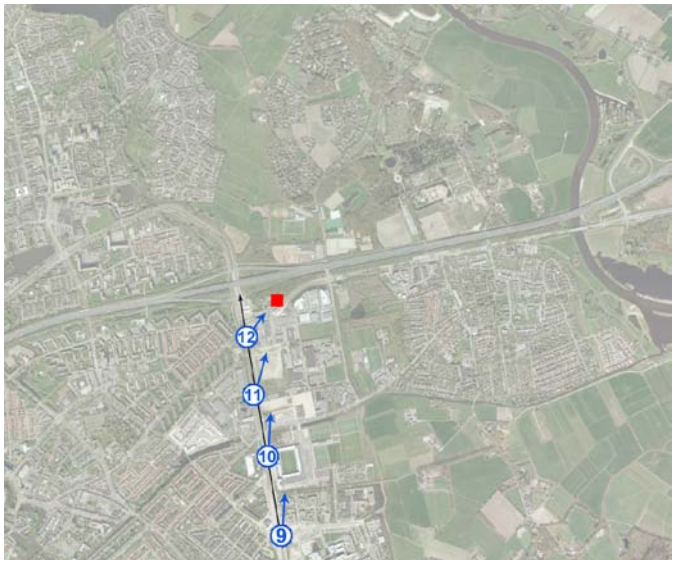

Mast zichtbaar

Mast deels zichtbaar

Mast niet zichtbaar

zichtpunt 9: kruising Ceintuurbaan - van Heesweg

zichtpunt 10: kruising Ceintuurbaan - Boerendanserdijk

zichtpunt 11 : ca. 900m Ceintuurbaan

zichtpunt 12: afslag

Zichtpunten vanaf centrum

zichtpunt 13: Badhuiswal - Centrum

Mast zichtbaar

Mast deels zichtbaar

Mast niet zichtbaar

Zichtpunten vanaf wijken

Mast zichtbaar

Mast deels zichtbaar

Mast niet zichtbaar

zichtpunt 14 / 15: Lombokstraat - Meppelerstraatweg

zichtpunt 16: Boerendanserdijk

zichtpunt 17: Asserlaan

zichtpunt 19: Hoevebrink

zichtpunt 22: Gaasp

zichtpunt 21: Glanerbeek

Zichtpunten vanaf groene ommeland

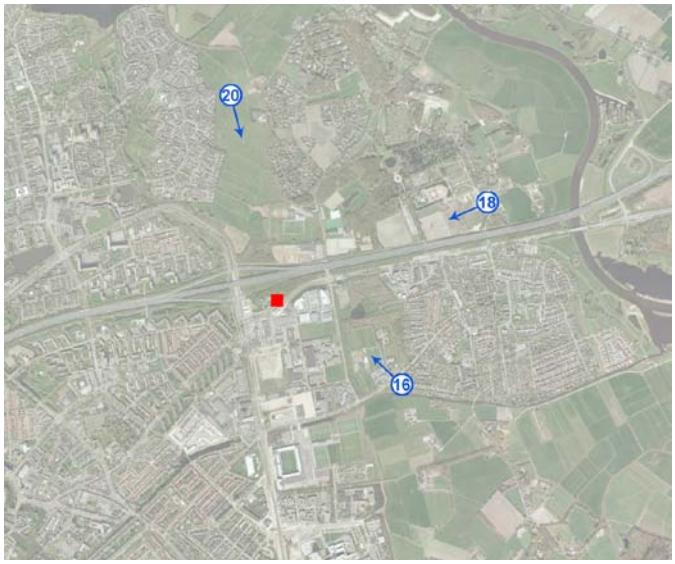

Mast zichtbaar

Mast deels zichtbaar

Mast niet zichtbaar

zichtpunt 16: Boerendanserdijk

zichtpunt 18: Bergkloosterweg

zichtpunt 20: Brinkhoekweg

Conclusie attentiemast 40m

SNELWEG VANUIT ZWOLLE:

1.200m - afslag:	niet zichtbaar
Afslag:	zichtbaar

SNELWEG VANUIT HET NOORDEN:

2.000m - 1.200m	zichtbaar
1.200m - 600m	gedeeltelijk zichtbaar
600m - afslag	zichtbaar

CEINTUURBAAN:

kruispunt 9 - 11	niet zichtbaar
kruispunt 11 -12	zichtbaar

ZICHT VANAF WIJKEN:

standpunt 14	niet zichtbaar
standpunt 15	gedeeltelijk zichtbaar
standpunt 16	gedeeltelijk zichtbaar
standpunt 17	niet zichtbaar
standpunt 19	niet zichtbaar
standpunt 21	zichtbaar
standpunt 22	gedeeltelijk zichtbaar

ZICHT VANAF GROENE OMMELAND

standpunt 16	gedeeltelijk zichtbaar
standpunt 18	gedeeltelijk zichtbaar
standpunt 20	zichtbaar

ZICHT VANAF HISTORISCHE CENTRUM

standpunt 13	niet zichtbaar

LEGENDA

- Zichtbaar vanaf route
- Gedeeltelijk zichtbaar vanaf route
- Niet zichtbaar vanaf route
- Zichtbaar vanaf standpunt
- Gedeeltelijk zichtbaar vanaf standpunt
- Niet zichtbaar vanaf standpunt

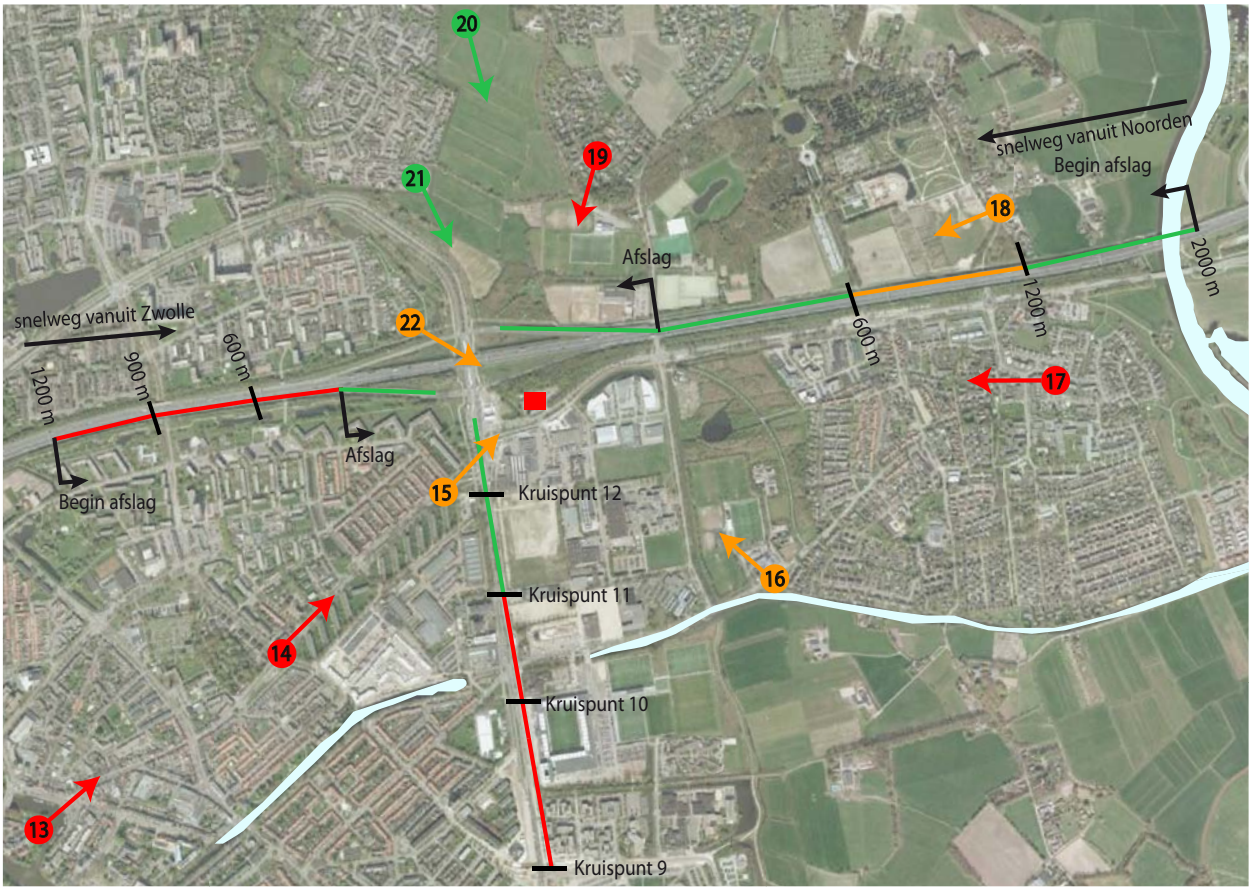

6.2 Bijlage II - onderzoek naar zichtbaarheid attentiemast 35 meter

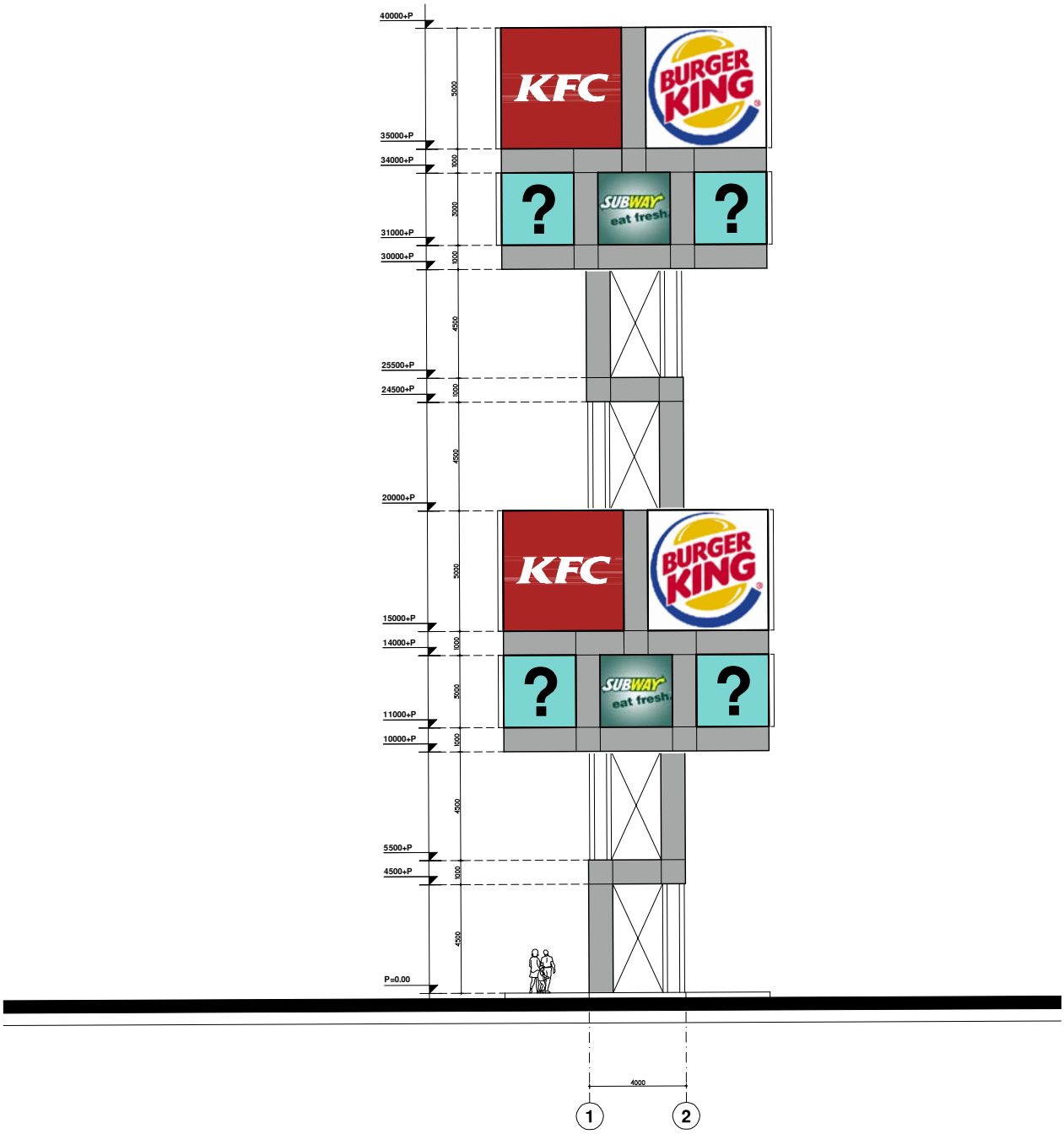

Zichtpunten vanaf snelweg vanuit Zwolle

Mast zichtbaar

Mast deels zichtbaar

Mast niet zichtbaar

zichtpunt 1: 1.200m afstand - begin afslag

zichtpunt 2: 900m afstand - t.p.v. afslag

zichtpunt 3 : 600m afstand - t.p.v. afslag

zichtpunt 4: afslag

Zichtpunten vanaf snelweg richting Zwolle

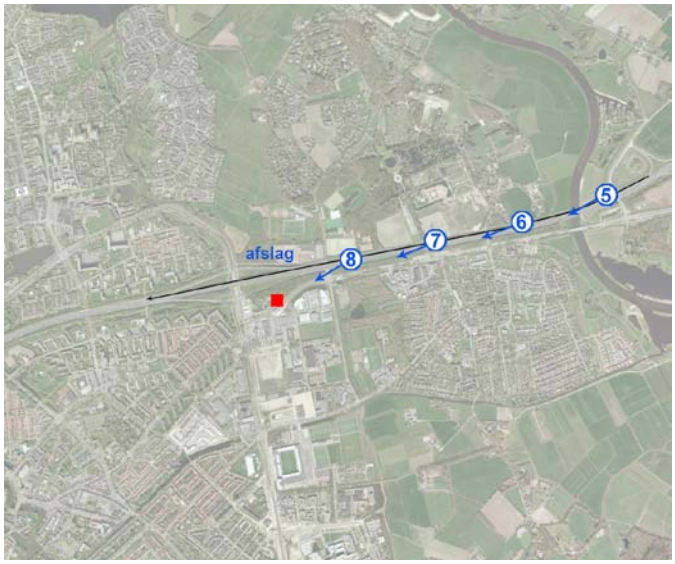

Mast zichtbaar

Mast deels zichtbaar

Mast niet zichtbaar

zichtpunt 5: 2.000m afstand - A28

zichtpunt 6: 1.200m afstand - t.p.v. begin afslag

zichtpunt 7: 600m afstand - t.p.v. afslag

zichtpunt 8: afslag

Zichtpunten vanaf Ceintuurbaan richting A28

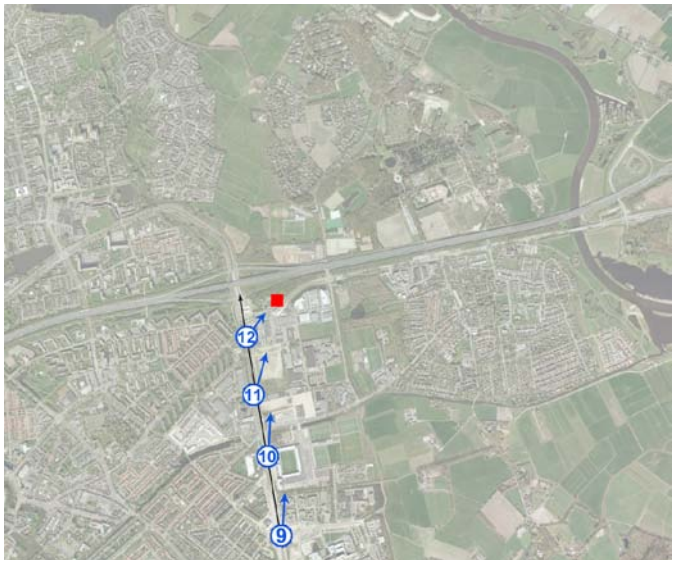

Mast zichtbaar

Mast deels zichtbaar

Mast niet zichtbaar

zichtpunt 9: kruising Ceintuurbaan - van Heesweg

zichtpunt 10: kruising Ceintuurbaan - Boerendanserdijk

zichtpunt 11 : ca. 900m Ceintuurbaan

zichtpunt 12: afslag

Zichtpunten vanaf centrum

zichtpunt 13: Badhuiswal - Centrum

Mast zichtbaar

Mast deels zichtbaar

Mast niet zichtbaar

Zichtpunten vanaf wijken

Mast zichtbaar

Mast deels zichtbaar

Mast niet zichtbaar

zichtpunt 14 / 15: Lombokstraat - Meppelerstraatweg

zichtpunt 16: Boerendanserdijk

zichtpunt 17: Asserlaan

zichtpunt 19: Hoevebrink

zichtpunt 22: Gaasp

zichtpunt 21: Glanerbeek

Zichtpunten vanaf groene ommeland

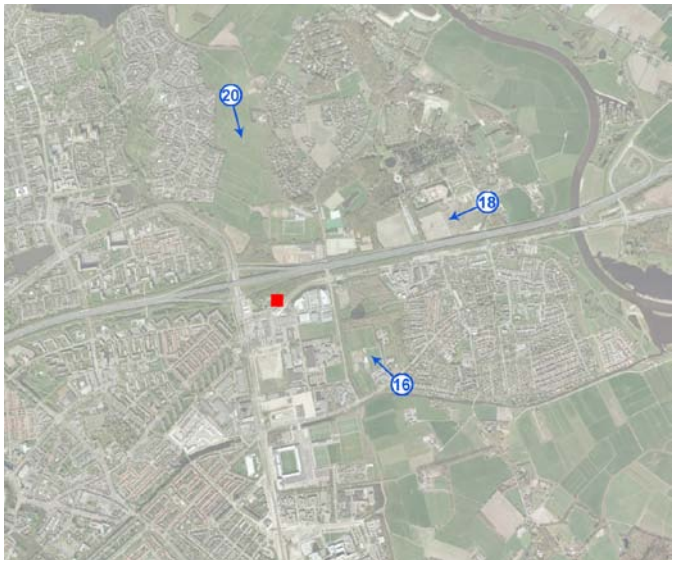

Mast zichtbaar

Mast deels zichtbaar

Mast niet zichtbaar

zichtpunt 16: Boerendanserdijk

zichtpunt 18: Bergkloosterweg

zichtpunt 20: Brinkhoekweg

Conclusie attentiemast 35m

SNELWEG VANUIT ZWOLLE:

1.200m - afslag:	niet zichtbaar
Afslag:	zichtbaar

SNELWEG VANUIT HET NOORDEN:

2.000m - 600m	niet zichtbaar
600m - afslag	gedeeltelijk zichtbaar

CEINTUURBAAN:

kruispunt 9 - 11	niet zichtbaar
kruispunt 11 -12	zichtbaar

ZICHT VANAF WIJKEN:

standpunt 14	niet zichtbaar
standpunt 15	gedeeltelijk zichtbaar
standpunt 16	gedeeltelijk zichtbaar
standpunt 17	niet zichtbaar
standpunt 19	niet zichtbaar
standpunt 21	zichtbaar
standpunt 22	gedeeltelijk zichtbaar

ZICHT VANAF GROENE OMMELAND

standpunt 16	gedeeltelijk zichtbaar
standpunt 18	gedeeltelijk zichtbaar
standpunt 20	zichtbaar

ZICHT VANAF HISTORISCHE CENTRUM

standpunt 13	niet zichtbaar

LEGENDA

- Zichtbaar vanaf route
- Gedeeltelijk zichtbaar vanaf route
- Niet zichtbaar vanaf route
- Zichtbaar vanaf standpunt
- Gedeeltelijk zichtbaar vanaf standpunt
- Niet zichtbaar vanaf standpunt

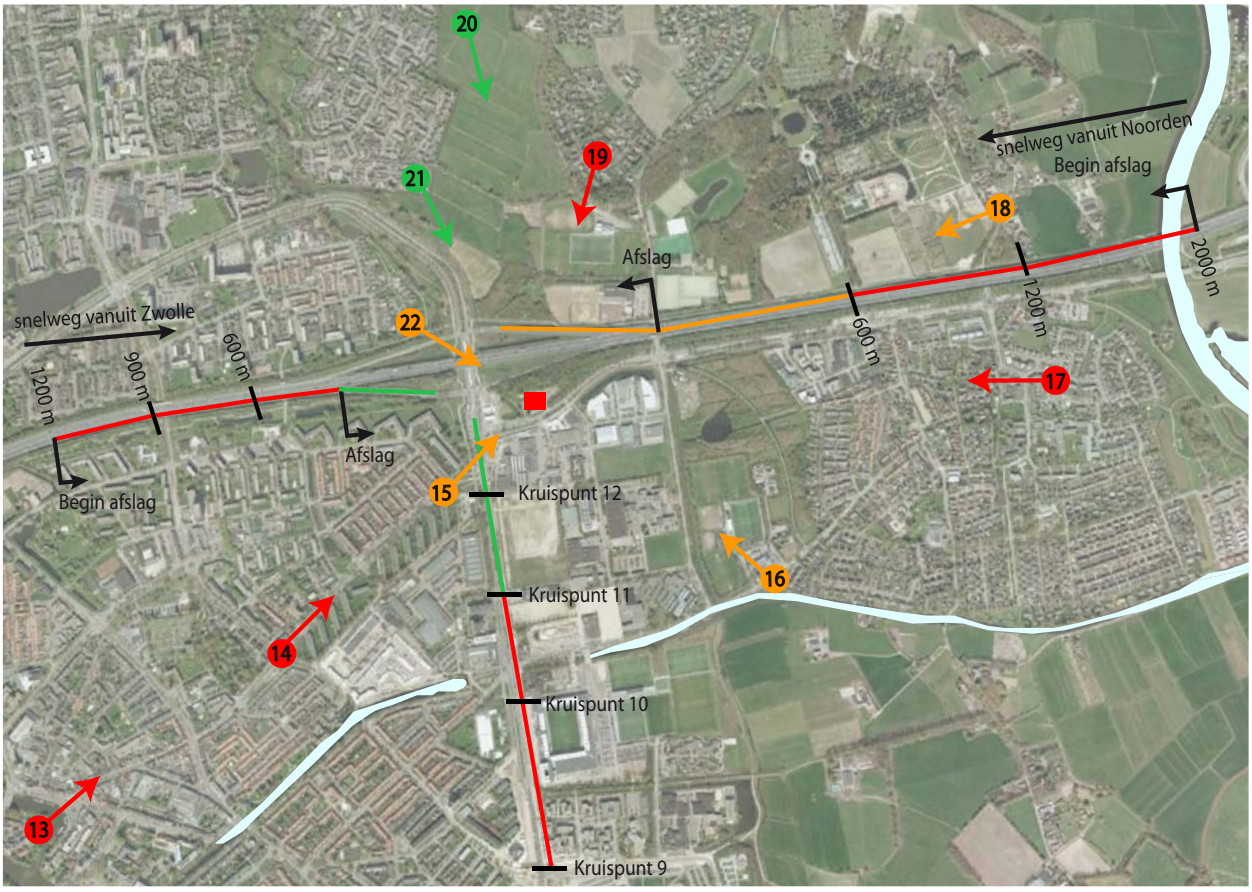

6.3 Bijlage III - onderzoek naar zichtbaarheid attentiemast 30 meter

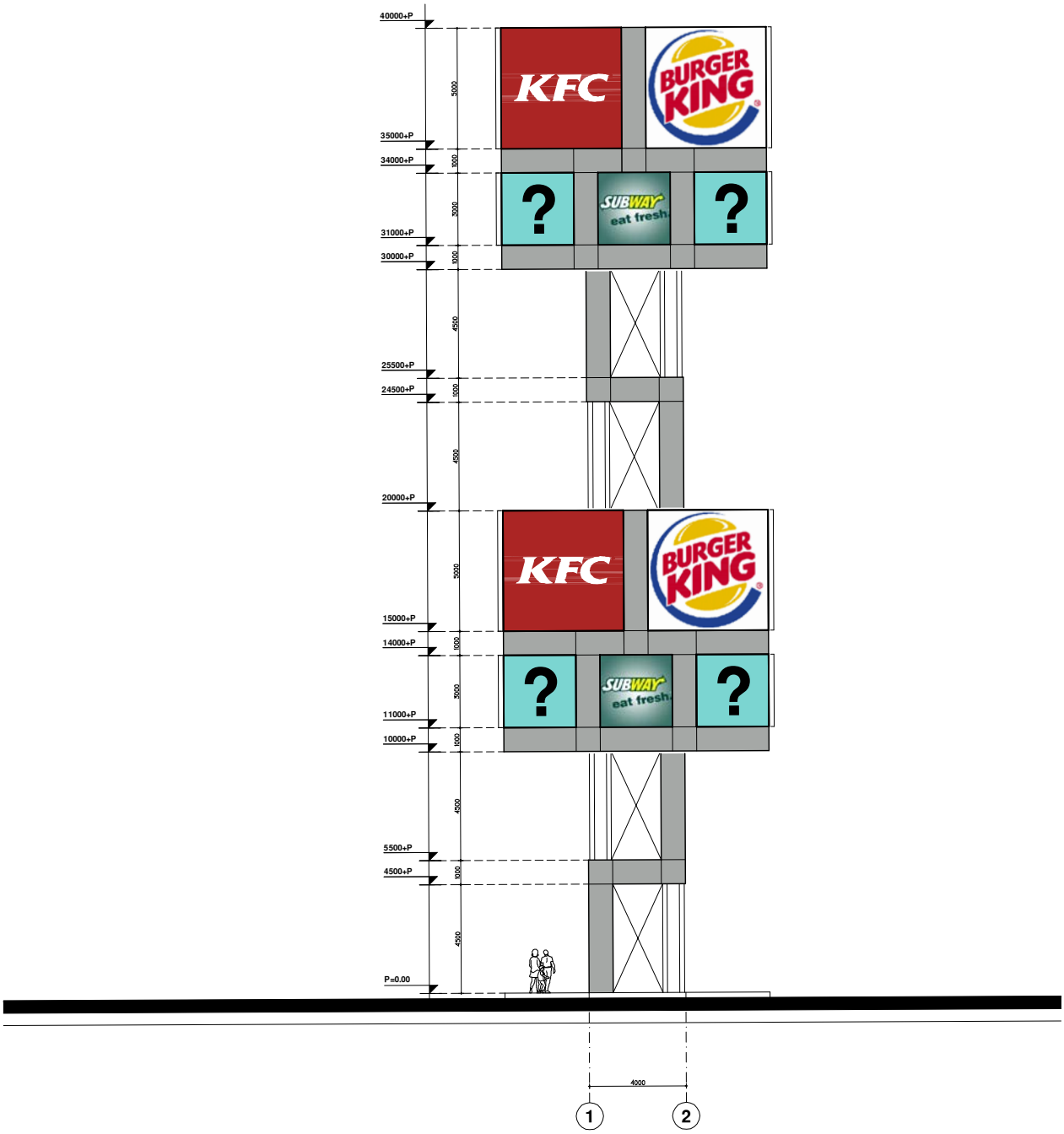

Zichtpunten vanaf snelweg vanuit Zwolle

Mast zichtbaar

Mast deels zichtbaar

Mast niet zichtbaar

zichtpunt 1: 1.200m afstand - begin afslag

zichtpunt 2: 900m afstand - t.p.v. afslag

zichtpunt 3 : 600m afstand - t.p.v. afslag

zichtpunt 4: afslag

Zichtpunten vanaf snelweg richting Zwolle

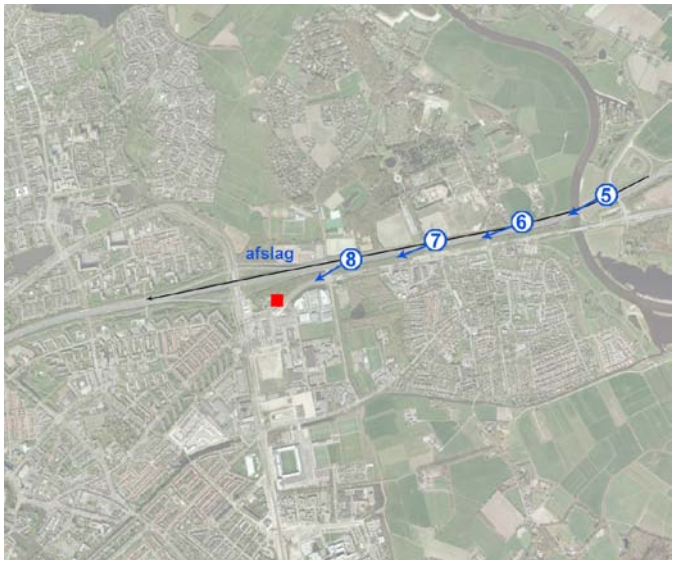

Mast zichtbaar

Mast deels zichtbaar

Mast niet zichtbaar

zichtpunt 5: 2.000m afstand - A28

zichtpunt 6: 1.200m afstand - t.p.v. begin afslag

zichtpunt 7 : 600m afstand - t.p.v. afslag

zichtpunt 8: afslag

Zichtpunten vanaf Ceintuurbaan richting A28

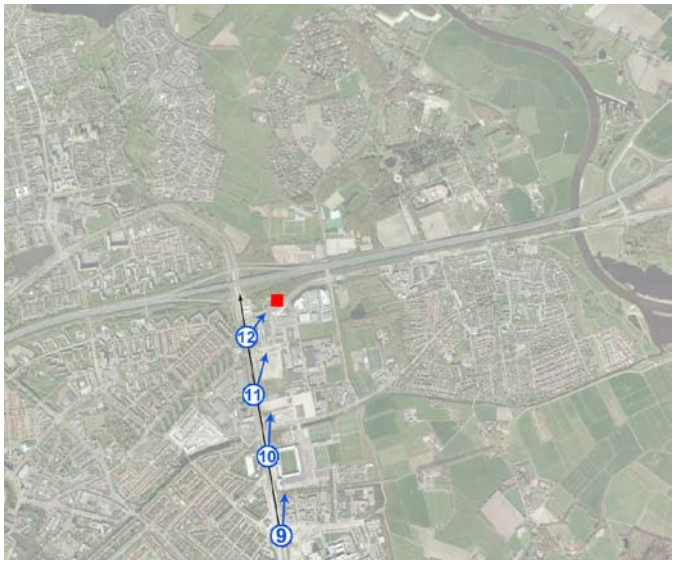

Mast zichtbaar

Mast deels zichtbaar

Mast niet zichtbaar

zichtpunt 9: kruising Ceintuurbaan - van Heesweg

zichtpunt 9: kruising Ceintuurbaan - Boerendanserdijk

zichtpunt 11: ca. 900m Ceintuurbaan

zichtpunt 12: afslag

Zichtpunten vanaf centrum

zichtpunt 13: Badhuiswal - Centrum

Mast zichtbaar

Mast deels zichtbaar

Mast niet zichtbaar

Zichtpunten vanaf wijken

Mast zichtbaar

Mast deels zichtbaar

Mast niet zichtbaar

zichtpunt 14 / 15: Lombokstraat - Meppelerstraatweg

zichtpunt 16: Boerendanserdijk

zichtpunt 17: Asserlaan

zichtpunt 19: Hoevebrink

zichtpunt 22: Gaasp

zichtpunt 21: Glanerbeek

Zichtpunten vanaf groene ommeland

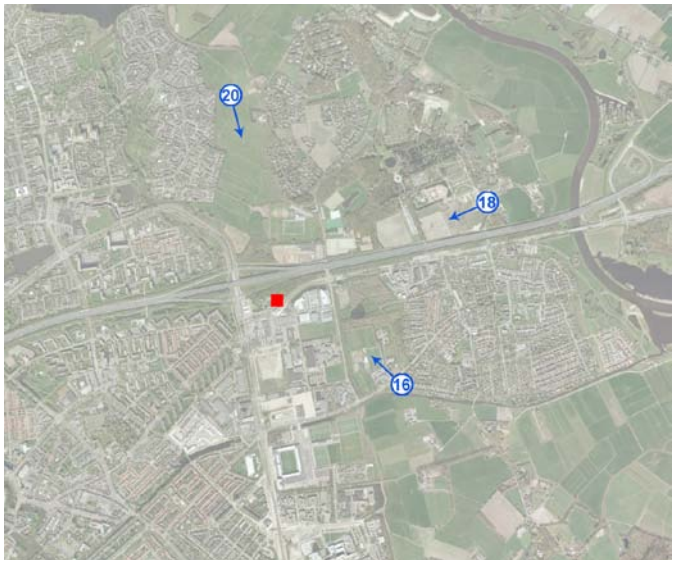

Mast zichtbaar

Mast deels zichtbaar

Mast niet zichtbaar

zichtpunt 16: Boerendanserdijk

zichtpunt 18: Bergkloosterweg

zichtpunt 20: Brinkhoekweg

Conclusie attentiemast 30m

SNELWEG VANUIT ZWOLLE:

1.200m - afslag:	niet zichtbaar
Afslag:	zichtbaar

SNELWEG VANUIT HET NOORDEN:

2.000m - 600m	niet zichtbaar
600m - afslag	gedeeltelijk zichtbaar

CEINTUURBAAN:

kruispunt 9 - 11	niet zichtbaar
kruispunt 11 -12	gedeeltelijk zichtbaar

ZICHT VANAF WIJKEN:

standpunt 14	niet zichtbaar
standpunt 15	gedeeltelijk zichtbaar
standpunt 16	niet zichtbaar
standpunt 17	niet zichtbaar
standpunt 19	niet zichtbaar
standpunt 21	niet zichtbaar
standpunt 22	gedeeltelijk zichtbaar

ZICHT VANAF GROENE OMMELAND

standpunt 16	niet zichtbaar
standpunt 18	niet zichtbaar
standpunt 20	zichtbaar

ZICHT VANAF HISTORISCHE CENTRUM

standpunt 13	niet zichtbaar

LEGENDA

- Zichtbaar vanaf route
- Gedeeltelijk zichtbaar vanaf route
- Niet zichtbaar vanaf route
- Zichtbaar vanaf standpunt
- Gedeeltelijk zichtbaar vanaf standpunt
- Niet zichtbaar vanaf standpunt

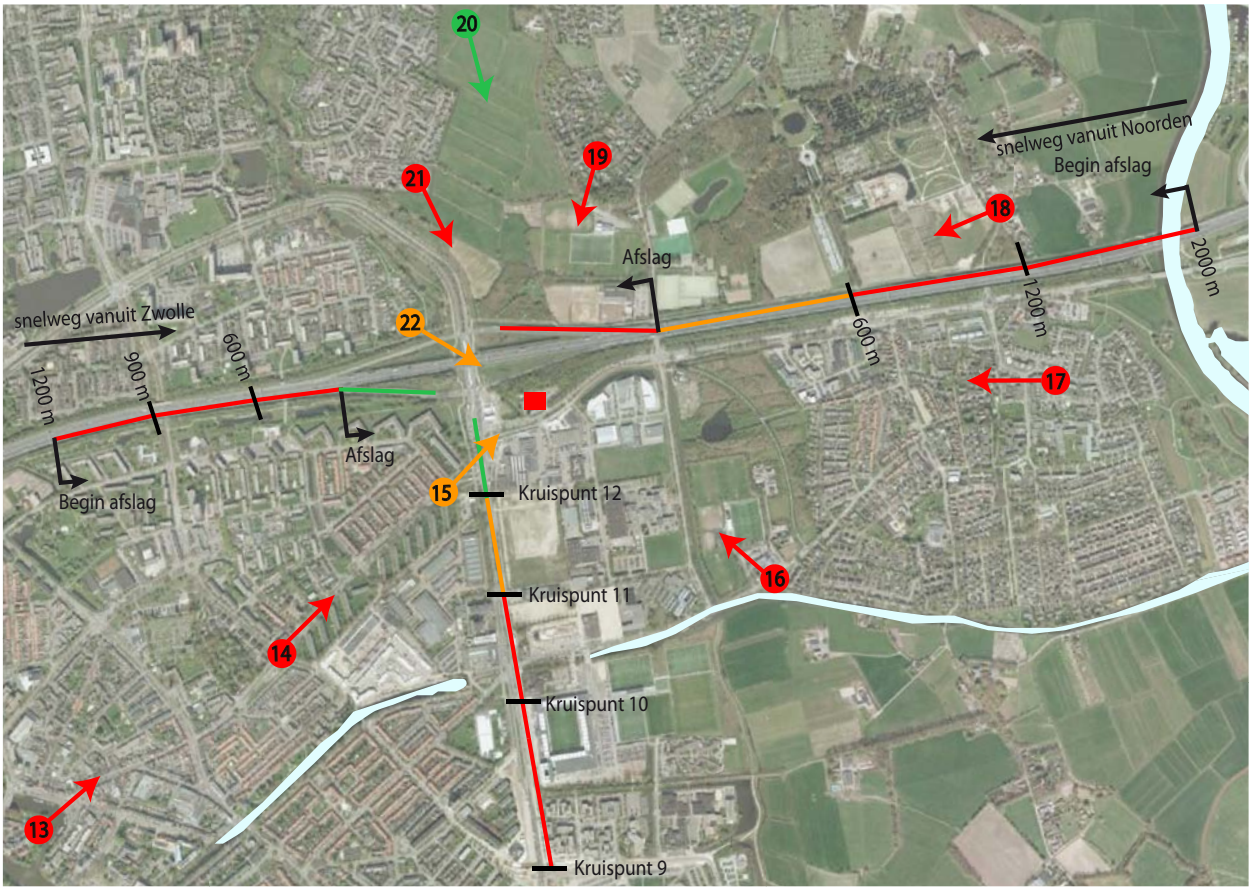

6.4 Bijlage IV - onderzoek naar zichtbaarheid attentiemast 25 meter

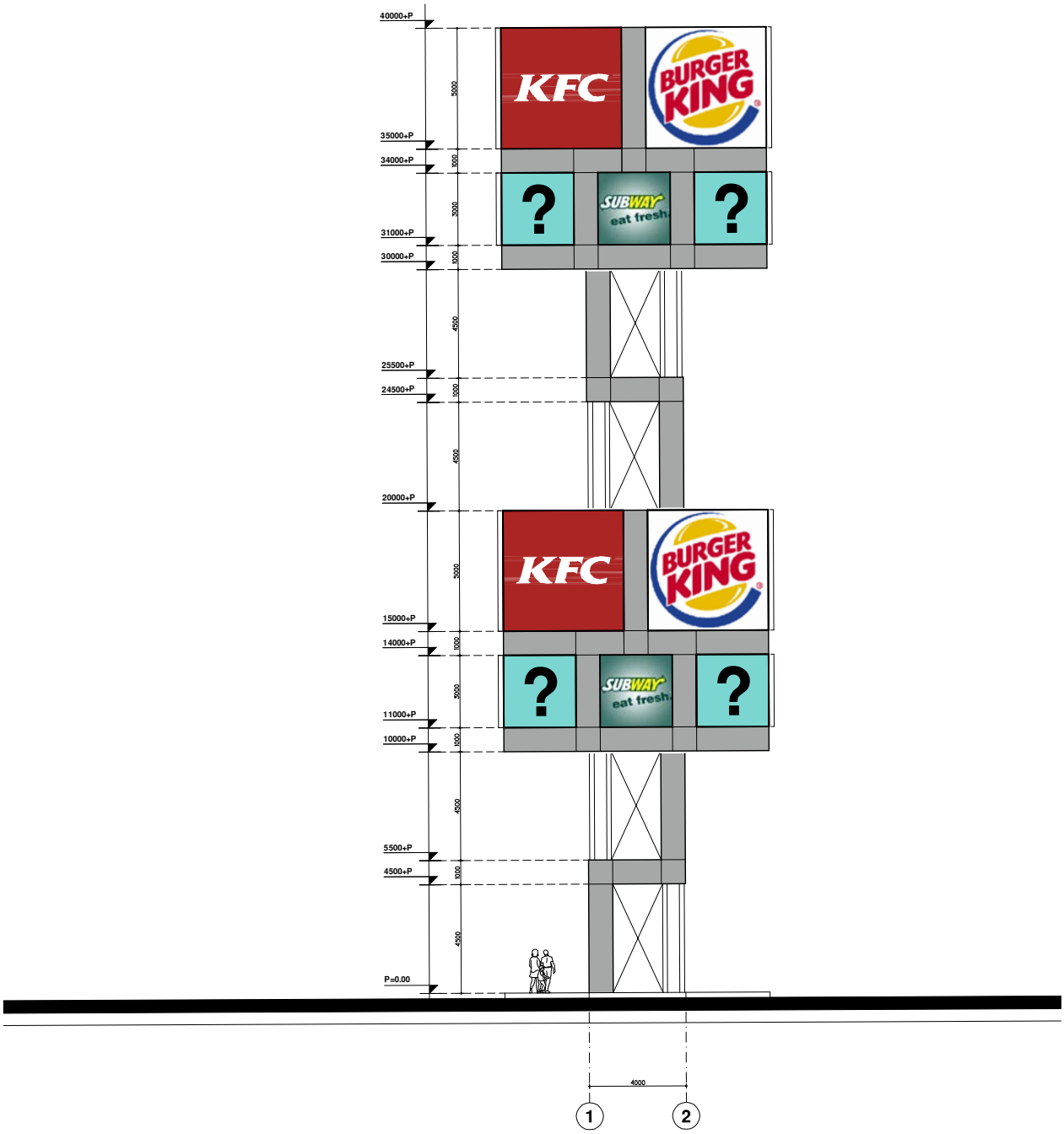

Zichtpunten vanaf snelweg vanuit Zwolle

Mast zichtbaar

Mast deels zichtbaar

Mast niet zichtbaar

zichtpunt 1: 1.200m afstand - begin afslag

zichtpunt 2: 900m afstand - t.p.v. afslag

zichtpunt 3 : 600m afstand - t.p.v. afslag

zichtpunt 4: afslag

Zichtpunten vanaf snelweg richting Zwolle

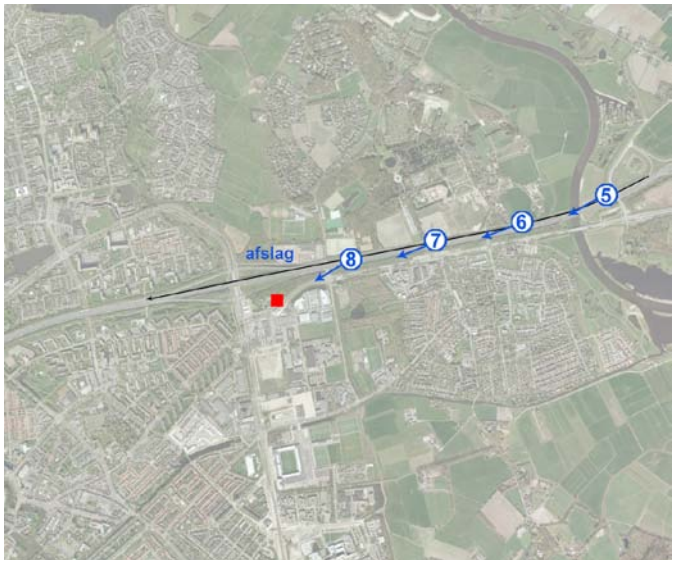

Mast zichtbaar

Mast deels zichtbaar

Mast niet zichtbaar

zichtpunt 5: 2.000m afstand - A28

zichtpunt 6: 1.200m afstand - t.p.v. begin afslag

zichtpunt 7: 600m afstand - t.p.v. afslag

zichtpunt 8: afslag

Zichtpunten vanaf Ceintuurbaan richting A28

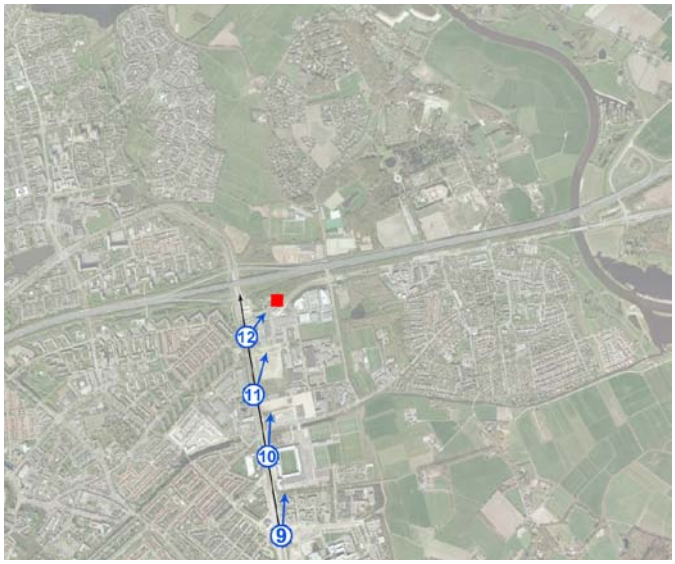

Mast zichtbaar

Mast deels zichtbaar

Mast niet zichtbaar

zichtpunt 9: kruising Ceintuurbaan - van Heesweg

zichtpunt 10: kruising Ceintuurbaan - Boerendanserdijk

zichtpunt 11: ca. 900m Ceintuurbaan

zichtpunt 12: afslag

Zichtpunten vanaf centrum

zichtpunt 13: Badhuiswal - Centrum

Mast zichtbaar

Mast deels zichtbaar

Mast niet zichtbaar

Zichtpunten vanaf wijken

Mast zichtbaar

Mast deels zichtbaar

Mast niet zichtbaar

zichtpunt 14 / 15: Lombokstraat - Meppelerstraatweg

zichtpunt 16: Boerendanserdijk

zichtpunt 17: Asserlaan

zichtpunt 19: Hoevebrink

zichtpunt 22: Gaasp

zichtpunt 21: Glanerbeek

Zichtpunten vanaf groene ommeland

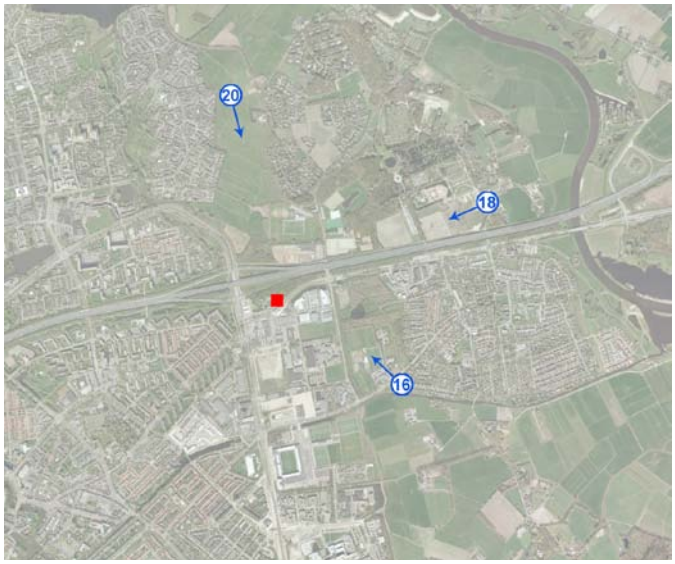

Mast zichtbaar

Mast deels zichtbaar

Mast niet zichtbaar

zichtpunt 16: Boerendanserdijk

zichtpunt 18: Bergkloosterweg

zichtpunt 20: Brinkhoekweg

Conclusie attentiemast 25m

SNELWEG VANUIT ZWOLLE:

1.200m - afslag:	niet zichtbaar
Afslag:	zichtbaar

SNELWEG VANUIT HET NOORDEN:

2.000m - 600m	niet zichtbaar
600m - afslag	gedeeltelijk zichtbaar

CEINTUURBAAN:

kruispunt 9 - 11	niet zichtbaar
kruispunt 11 -12	gedeeltelijk zichtbaar

ZICHT VANAF WIJKEN:

standpunt 14	niet zichtbaar
standpunt 15	gedeeltelijk zichtbaar
standpunt 16	niet zichtbaar
standpunt 17	niet zichtbaar
standpunt 19	niet zichtbaar
standpunt 21	niet zichtbaar
standpunt 22	gedeeltelijk zichtbaar

ZICHT VANAF GROENE OMMELAND

standpunt 16	niet zichtbaar
standpunt 18	niet zichtbaar
standpunt 20	zichtbaar

ZICHT VANAF HISTORISCHE CENTRUM

standpunt 13	niet zichtbaar

LEGENDA

- Zichtbaar vanaf route
- Gedeeltelijk zichtbaar vanaf route
- Niet zichtbaar vanaf route
- Zichtbaar vanaf standpunt
- Gedeeltelijk zichtbaar vanaf standpunt
- Niet zichtbaar vanaf standpunt

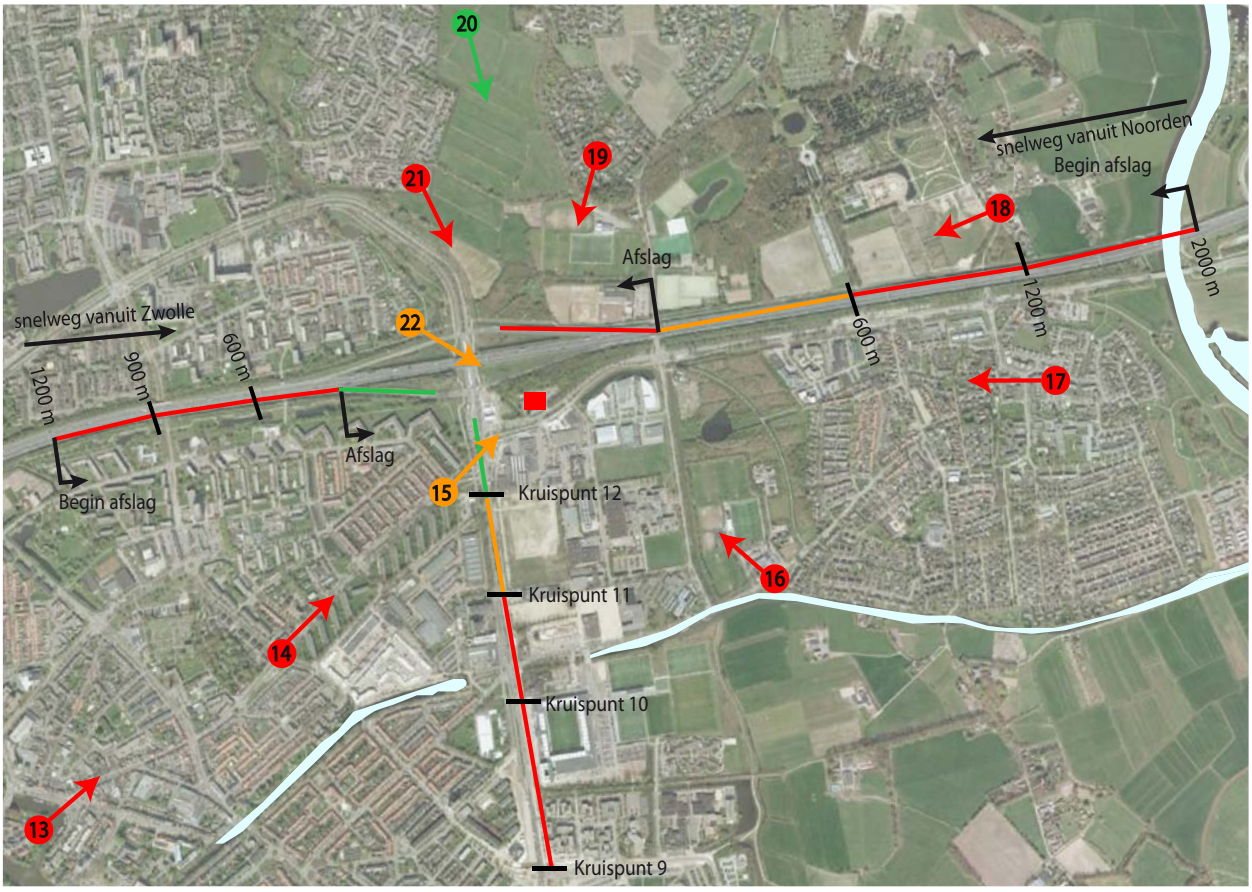

Westerdiep
Adviseur Milieu en Ruimte

Onderzoek luchtkwaliteit

Food-Court De Vrolijkheid Zwolle

Gemeente Zwolle

24 maart 2014

Auteur:
Westerdiep Adviseur Milieu en Ruimte
John Westerdiep
Thomas a Kempisstraat 26
7009 KT Doetinchem
06-10142457/ 0134-334887
advies@westerdiep.nl
www.westerdiep.nl

Dit document is auteursrechtelijk beschermd. Het is niet toegestaan dit document of delen hieruit te vermenigvuldigen of anderszins te gebruiken voor andere doeleinden dan in het kader van het hier genoemde project. Indien u de inhoud of opzet van dit rapport voor een ander toepassing wenst te gebruiken, dan is daarvoor toestemming nodig van de auteur.

INHOUDSOPGAVE

1. Inleiding **4**
1.1 Aanleiding
1.2 Plangebied
1.3 Omgeving

2. Toetsingskader **6**
2.1 Inleiding
2.2 Wet milieubeheer
2.2.1 Nationaal samenwerkingsprogramma
2.2.2 Grenswaarden
2.2.3 Fijn stof
2.2.4 Gevoelige bestemmingen
2.2.5 Onderzoeksdrempel NIBM
2.2.6 Regels rekenmethode
2.2.7 Toepasbaarheidsbeginsel en blootstelling

3. Uitgangspunten methode en onderzoek **11**
3.1 Inleiding
3.2 Luchtverontreinigende stoffen
3.3 Onderzoeksmomenten
3.4 Verkeersgeneratie
3.5 Relevante wegen
3.5.1 Inleiding
3.5.2 Verkeersgegevens
3.6 Onderzoeksstrategie
3.7 Onderzoeksmodel

4. Onderzoek **17**
4.1 Inleiding
4.2 Niet in betekenende mate
4.3 Toetsing aan grenswaarden

5. Beoordeling en conclusie **20**
5.1 Beoordeling
5.1.1 Niet in betekenende mate
5.1.2 Grenswaarden
5.1.3 Gevoelige functies
5.2 Conclusie

Bijlage A: Concentratie Lood, zwaveldioxide, koolmonoxide en benzeen
Bijlage B: Berekeningen CAR II model V12,0

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

In opdracht van BJZ.nu is door Westerdiep Adviseur Milieu en Ruimte onderzoek uitgevoerd naar de luchtkwaliteit. Dit onderzoek maakt onderdeel uit de planvorming voor de realisatie van drie fast-foodrestaurants en één gewoon restaurant in de gemeente Zwolle.

1.2 Plangebied

Het plangebied maakt onderdeel uit van het bedrijventerrein 'De Vrolijkheid'. Door de ligging maakt het ruimtelijk en functioneel onderdeel uit van de A28 en de N35. De (auto)ontsluiting van deze locatie is door deze ligging zeer goed.

Illustratie: plangebied Food Court Zwolle

In de huidige situatie bevindt zich op het terrein een café restaurant/partycentrum 'De Vrolijkheid'. Door de gunstige ligging en goede (auto)bereikbaarheid wordt het ook gebruik als parkeerplaats voor evenementen zoals bijvoorbeeld autotoer-, motortoer-, en wielertochten. Door het vertrek van het café restaurant/partycentrum ontstaat er ruimte voor een nieuwe ontwikkeling.

1.3 Food Court Zwolle

Het plan voorziet in het ontwikkelen van een zogeheten Food Court. Een Food Court is een verzamelnaam van restaurants waar grote groepen mensen zich bevinden zoals een vliegveld, groot winkelcentrum of snelweg. Het doel van een Food Court is

om te voorzien in verschillende eetbehoeftes van een groep mensen. Veelal gaat het om fast-food gelegenheden, waar eten snel klaar gemaakt kan worden. Naast een ruimte dat 'Amerikaans' is ingericht kan eten worden gehaald aan 'balies'. De Food Court is vooral goed bereikbaar per auto.

Illustratie: art impression Food Court Zwolle

Het plan voorziet in een ontwikkeling dat gebruikt maakt van de goede bereikbaarheid en gunstige ligging ten opzichte van woon- en werkgebieden. Net als de huidige functie wordt een aanzienlijke verkeersaantrekking verwacht. In totaal gaat het om ruim 140 parkeerplaatsen en rond de 7000 motorvoertuigen per etmaal.

1.4 Omgeving

De ontwikkeling vindt plaats op het bedrijventerrein 'De Vrolijkheid'. In de directe omgeving bevinden zich geen woningen of andere voor luchtkwaliteit gevoelige functies. De meest nabij gelegen woningen bevinden zich op ruim 170 meter van het plangebied. De activiteiten in de omgeving zijn bedrijven gericht op de reparatie en handel in auto's. Verder bevindt er zich op 40 meter een tankstation.

2 Toetsingskader

2.1 Inleiding

Bij de besluitvorming dienen de luchtkwaliteitsaspecten die samenhangen met het te wijzigen bestemmingsplan in acht te worden genomen. Dit betekent dat het bestemmingsplan getoetst dient te worden aan hetgeen over luchtkwaliteit is vastgelegd in titel 5.2 (luchtkwaliteitseisen) van de Wet milieubeheer en volgt uit de eisen van een goede ruimtelijke ordening in het kader van de Wet ruimtelijke ordening.

In het onderhavige onderzoek is gekeken naar de bijdrage van het plan aan de luchtkwaliteit (NIBM) en de grenswaarden uit de 'Wet luchtkwaliteit' binnen het plan gebied alsook in de (directe) omgeving van het plangebied. Daarnaast is gekeken naar de kwaliteiteisen welke in het kader van de Wet ruimtelijke ordening aan de aanwezige en voorgenomen functies redelijkerwijs moeten worden gesteld.

2.2 Wet milieubeheer

Titel 5.2 (luchtkwaliteitseisen) van de gewijzigde Wet milieubeheer (hierna Wm) is in werking getreden op 15 november 2007. Deze passage uit de Wm wordt ook wel de 'Wet luchtkwaliteit' genoemd. De wijze waarop rekening moet worden gehouden met het aspect luchtkwaliteit is geregeld in artikel 5.16 Wm en bevat de volgende onderdelen:

- Indien aannemelijk is gemaakt dat de grenswaarden niet worden overschreden bij realisatie van het plan, vormt het aspect luchtkwaliteit geen belemmering voor realisatie van het plan, zelfs niet indien het voorgenomen plan zorgt voor een toename van de concentratie luchtvervuilende stoffen;
- Indien aannemelijk is gemaakt dat bij realisatie van het plan de concentraties in de buitenlucht per saldo verbeteren of ten minste gelijk blijven, dan vormt het aspect luchtkwaliteit evenmin een belemmering voor de realisatie van het plan;
- Indien één of meerdere grenswaard(en) worden overschreden bij realisatie van het plan, dan kan het voorgenomen plan als nog worden gerealiseerd indien het plan niet in betekende mate bijdraagt aan de concentratie(s) van de stof of stoffen waarvoor de grenswaarde(n) wordt overschreden.
- Indien één of meerdere grenswaard(en) worden overschreden bij realisatie van het plan en het plan in betekende mate bijdraagt aan de concentraties van de stof waarvoor grenswaarden worden overschreden, kan het plan als nog worden gerealiseerd indien als gevolge van positieve effecten van het plan en/of als gevolg van met het plan samenhangende maatregelen de kwaliteit van de lucht (elders) zodanig verbetert dat per saldo geen verslechtering optreedt. Dit is de zogenoemde saldobenadering.

- Indien het een project betreft dat genoemd of beschreven is in het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL), of als het betrekking heeft op de daarin genoemde ontwikkeling of voorgenomen bestluit dat is genoemde of beschreven in het NSL of past binnen, of is in elk geval niet in strijd met het NSL, dan vormt het aspect luchtkwaliteit geen belemmering voor realisatie van het plan.

De uitvoeringsregels voor de hiervoor omschreven beoordelingssystematiek zijn vastgelegd in onderstaande Algemene Maatregelen van Bestuur (AMvB's) en Ministeriele Regelingen:

Algemene Maatregelen van Bestuur (AMvB's) en Ministeriële Regelingen:
- Besluit Niet in betekenende Mate bijdragen (luchtkwaliteitseisen)
- Besluit 'Gevoelige bestemmingen (luchtkwaliteitseisen)'
- Besluit Derogatie (luchtkwaliteitseisen)'.
- Ministeriële Regeling 'Niet in betekenende mate bijdragen (luchtkwaliteitseisen)'.
- Ministeriële Regeling 'Beoordeling luchtkwaliteit 2007'.
- Ministeriële Regeling 'Wijziging Regeling Beoordeling luchtkwaliteit 2007'.
- Ministeriële Regeling 'Projectsaldering luchtkwaliteit 2007'

2.2.1 Nationaal Samenwerkingsprogramma

Het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL) is 1 augustus 2009 in werking getreden. Het NSL is een plan om de luchtkwaliteit in Nederland te verbeteren. Het NSL houdt rekening met voorgenomen grote projecten die de luchtkwaliteit verslechteren en zet hier maatregelen om de luchtkwaliteit te verbeteren tegenover. Het pakket van maatregelen is zo opgesteld dat het de negatieve effecten van de ruimtelijke projecten ruimschoots compenseert. Het doel van het NSL is te voldoen aan de Europese grenswaarden voor fijn stof (PM_{10}) in 2011 en stikstofdioxide (NO_2) in 2015.

Met het van kracht worden van het NSL behoeven projecten of die 'herkenbaar en representatief' zijn opgenomen in het NSL niet meer getoetst te worden aan de grenswaarden. Voor de onderbouwing van de luchtkwaliteitsaspecten voor dergelijke NSL projecten kan worden verstaan met een verwijzing naar het NSL en is in beginsel nader onderzoek naar de luchtkwaliteit niet nodig. Het project dat onderwerp is van dit luchtonderzoek is niet opgenomen in het NSL.

2.2.2 Grenswaarden

De Wm (luchtkwaliteitseisen) geeft een lijst van grenswaarden voor concentraties van stoffen in de buitenlucht. Uit metingen en berekeningen van het Landelijk Meetnet Luchtkwaliteit en de Planbureau voor de leefomgeving (o.a. de Grootschalige Concentraties Nederland) en het Nationaal Samenwerkingsprogramma

Luchtkwaliteit blijkt dat in Nederland alleen nog lokaal sprake is van een (dreigende) overschrijding van de grenswaarde voor de stoffen stikstofdioxide (NO_2) en fijn stof (PM_{10}). De grenswaarden voor overige luchtverontreinigende stoffen worden reeds geruime tijd en nagenoeg overal in Nederland gerespecteerd.

Fijn stof en stikstofdioxide zijn de meest relevante stoffen in het kader van de beoordeling van de gevolgen voor de luchtkwaliteit. In onderhavig onderzoek is de analyse van de luchtkwaliteit derhalve beperkt deze stoffen. Verder is gekeken naar de parkeergarage welke specifieke aandacht vraag naar de concentratie benzeen.

De grenswaarden voor stikstofdioxide (NO_2), fijn stof (PM_{10}) en benzeen (C_6H_6) zijn:

Stof	**Norm**	**2012**	**≥ 2015**
Stikstofdioxide	Grenswaarde (jaargemiddelde in µg/m^3)	60	40
Fijn stof	Grenswaarde (jaargemiddelde in µg/m^3)	40	40
	Grenswaarde (dagen p/j dat de 24 uursge-middelde boven de 50 µg/m^3 mag liggen.	35	35
Benzeen	Grenswaarde (24-uursgemiddelde in µg/m^3)	5	5

2.2.3 Fijn stof ($PM_{2,5}$)

Op 1 augustus 2009 zijn de luchtkwaliteitseisen uit de *'EG-richtlijn betreffende de luchtkwaliteit en schonere lucht voor Europa'* geïmplementeerd in de bestaande 'Wet luchtkwaliteit'. Hiermee worden onder andere de grens- en richtwaarden voor $PM_{2,5}$ opgenomen in de 'Wet luchtkwaliteit'. Conform de 'wet tot wijziging van de Wet milieubeheer (implementatie en derogatie luchtkwaliteitseisen)' is toetsing aan de grenswaarden voor $PM_{2,5}$ als gevolg van de 'uitgestelde werking' tot 1 januari 2015 niet nodig.

In lijn met de huidige inzichten over de gevolgen van de grens- en richtwaarden voor 2015 blijkt dat $PM_{2,5}$ niet strenger zijn dan de bestaande grenswaarden voor fijn stof (PM_{10}). Dit blijkt uit onderbouwing van het NSL en een studie van het Planbureau voor de Leefomgeving van november 2009. Gelet hierop is $PM_{2,5}$ in voorliggende rapportage niet nader bekeken.

2.2.4 Gevoelige bestemmingen

In het besluit Gevoelige bestemmingen[1] zijn nadere eisen gesteld om te voorkomen dat projecten doorgang kunnen vinden die leiden tot een toename van het aantal blootgestelde met een verhoogde gevoeligheid in gebieden met een (dreigende) overschrijding van één of meerdere grenswaarden. Hiervoor zijn in het besluit vaste

[1] Gevoelige bestemmingen zijn: scholen, kinderdagverblijven, en verzorgings-, verpleeg- en bejaardentehuizen.

afstanden tot rijkswegen en provinciale wegen opgenomen waarbinnen (dreigende) grenswaardenoverschrijdingen redelijkerwijs kunnen worden verwacht.

Voor rijkswegen bedraagt deze afstand 300 meter en voor provinciale wegen 50 meter. Binnen deze afstanden mogen gevoelige bestemmingen enkel worden gerealiseerd indien aan de hand van een luchtkwaliteitonderzoek is aangetoond dat de grenswaarden niet worden overschreden. Het onderzoeksgebied bevindt zich binnen een zone van een rijksweg of provinciale weg, maar voorziet niet in het realiseren van een gevoelig object.

2.2.5 Onderzoeksdrempel 'niet in betekenende mate'

De Wet luchtkwaliteit heeft een systeem ontworpen waarbij 'niet in betekenende mate (ofwel NIBM[2]), een belangrijke toetssteen is bij het beoordelen van (ruimtelijke) ontwikkelingen. Na het van kracht worden van het Kabinetsbesluit Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL) geldt een NIBM van 3%. Dit betekent dat bij de norm voor fijn stof van µg/m^3 dat er een toename van fijn stof mag zijn van 1,2 µg/m^3. Wanneer de planbijdrage lager is dat 1, 2 µg/m^3, dan kan besluitvorming plaatsvinden zonder toetsing aan de grenswaarden uit de Wet milieubeheer. Een toetsing van het plan aan de NIBM is in dit luchtonderzoek opgenomen (zie § 4.2).

2.2.6 Regels rekenmethode

De algemene regels over de wijze waarop de gevolgen voor de luchtkwaliteit van toekomstige ontwikkelingen berekend moet worden zijn opgenomen in de ministeriële regeling 'Beoordeling luchtkwaliteit 2007'. Na 2007 heeft de regeling verschillende keren geactualiseerd. De belangrijkste punten uit de regeling zijn:

- VROM verstrekt elk jaar generieke gegevens (onder andere achtergrondconcentraties, dubbeltellingcorrecties, emissiefactoren en meteorologische gegevens) die gebruikt worden bij het uitvoeren van berekeningen.
- Het berekenen van de luchtkwaliteit gebeurt bij voorkeur volgens de standaard rekenmethoden. Er wordt daarbij onderscheid gemaakt tussen het berekenen van de luchtkwaliteit langs wegen in een stedelijke omgeving (methode 1), langs wegen in een open omgeving (methode 2) en in de nabijheid van inrichtingen (methode 3).
- Gebruik van andere gegevens of rekenmethoden mogen, mits goed gemotiveerd en met goedkeuring van VROM, ook worden gebruikt voor het bepalen van de gevolgen voor de luchtkwaliteit bij toekomstige ontwikkelingen.

[2] Regeling en Besluit niet in betekenende mate bijdragen (luchtkwaliteitseisen), 15 november 2007.

2.2.7 Toepasbaarheidsbeginsel en blootstelling

De Wet luchtkwaliteit heeft betrekking op concentratie van luchtvervuilende stoffen in de buitenlucht. Niet alle plaatsen zijn daarbij even belangrijk. Luchtkwaliteit speelt alleen een rol op plaatsen waar een significante blootstelling van mensen plaatsvindt. Overeenkomstig het *'toepasbaarheidsbeginsel'* wordt de luchtkwaliteit alleen beoordeeld op plaatsen waar mensen kunnen worden blootgesteld gedurende een periode, die in vergelijking met de middelingstijd van de grenswaarde significant is.

In het RBL 2007 zijn daarover voorwaarden gesteld, te weten:

- Op locaties die zich bevinden in gebieden waartoe leden van het publiek geen toegang hebben en waar geen vaste bewoning is;
- overeenkomstig artikel 2, lid 1, op bedrijfsterreinen of terreinen van industriële inrichtingen, waarop alle relevante bepalingen inzake gezondheid en veiligheid op het werk gelden;
- Op de rijbaan van wegen en op de middenberm van wegen, tenzij voetgangers normaliter toegang tot de middenberm hebben. Voorts worden nog enkele specifieke voorwaarden gesteld waaraan toetslocaties dienen te voldoen bij de beoordeling van luchtkwaliteit nabij wegen en inrichtingen:
- Beoordelingslocaties bevinden zich op ten minste 25 meter van de rand van grote kruisingen en op niet meer dan 10 meter van de wegrand;
- Beoordelingslocaties nabij wegen leiden tot gemeten en of berekende concentraties die representatief zijn voor de luchtkwaliteit langs een straatsegment van ten minste 100 meter.
- Beoordelingslocaties op industrieterreinen leiden tot gemeten en of berekende concentraties die representatief zijn voor een gebied van ten minste 250 m bij 250 m.

De ontwikkeling bevindt zich op een bedrijventerrein waarop relevante bepalingen gelden inzake gezondheid en veiligheid op het werk. De Food Court is echter gericht op het ontvangen van grote groepen mensen waar deze bepalingen niet voor gelden. Ter bescherming van de gezondheid van gebruikers van de Food Court wordt rekening gehouden met de wettelijke normen voor relevante luchtverontreinigende stoffen.

3 Uitgangspunten methodiek en onderzoek

3.1 Inleiding

Bij het bepalen van de uitgangspunten voor het onderzoek word rekening gehouden met de toetsingskader en de specifieke situatie. Deze uitgangspunten zullen de basis vormen voor het onderzoek en de onderzoeksstrategie.

3.2 Luchtverontreinigende stoffen

De 'Wet luchtkwaliteit' (incl. besluiten, richtlijnen en besluiten) geeft luchtkwaliteitseisen als grenswaarden, richtwaarden, plandrempels, alarmdrempels en informatiedrempels voor één of meer van de twaalf voor luchtkwaliteit relevante stoffen. De belangrijkste problemen met luchtkwaliteit in Nederland hebben te maken met stikstofdioxide (NO_2) en fijn stof (PM_{10}). Voor parkeergarages is daarbij, met name binnen en bij ophoping van concentraties net buiten de garage, benzeen (C_6H_6) relevant.

Voor wat betreft de overige stoffen zijn de (achtergrond)concentraties in de lucht zodanig dat nu en in de toekomst geen overschrijdingen zijn te verwachten. Anders is het wanneer er sprake is van specifieke activiteiten zoals een parkeergarage of relevante industrieën. In bijlage A wordt nader ingegaan op de meeste van deze stoffen en de referenties voor bovenstaande conclusie.

3.3 Onderzoeksmomenten

Het onderzoek is gericht op het toetsen van de luchtkwaliteit aan de normen op drie toetsmomenten, te weten:

1. Jaar van realisatie (2014 of later)
2. Horizonjaar 2025 zonder plan
3. Horizonjaar 2025 met plan

Verder wordt gekeken naar de gevolgen van het plan (programma) voor de luchtkwaliteit binnen het plangebied en in de omgeving.

3.4 Verkeersgeneratie

De verkeersgeneratie wordt bepaald door het verschil tussen de huidige situatie en de situatie na realisatie en in gebruikt zijn van het nieuwe plan.

De ligging van het plangebied maakt dat het zeer geschikt is voor functies die vragen om een goede autobereikbaarheid. De huidige functie is een café restaurant en partycentrum. Er is een ruime parkeervoorziening aanwezig (circa 100 plaatsen). Het parkeerterrein wordt ook gebruikt voor verschillende evenementen zoals motor- en autotoertochten. De verkeersgeneratie is aanzienlijk, maar zeker niet dagelijks.

De nieuwe Food Court genereert ook veel verkeer. Deze generatie is bijna dagelijks. Er is een berekening uitgevoerd van de verkeersgeneratie van het nieuwe programma. Daarbij is gebruik gemaakt van de CROW publicatie nr. 256. Volgens deze publicatie geldt per fastfoodrestaurant (in alle gevallen) een verkeersgeneratie van 2.285 per etmaal. Er worden drie fastfoodrestaurants gerealiseerd. Het daarbij om een verkeersgeneratie van in totaal 6.855 motorvoertuigen per etmaal. Daarnaast zal er een gewoon restaurant worden gerealiseerd met een b.v.o. van 670 m^2. Er wordt uitgegaan van 12 parkeerplaatsen per 100 m^2 . Dit betekent (670/100 M2) dat voor dit restaurant wordt uitgegaan van in totaal 81 parkeerplaatsen. Bij een gebruiksbezetting van drie voor alle parkeerplaatsen betekent dit (81 x 3) in totaal 486 parkeerbewegingen per etmaal.

In totaal gaat voor de vier restaurants om (6942 en 486) 7.428 motorvoertuig-bewegingen op een weekdag als gevolg van de vier restaurants. Voor een werkdag (factor 0,9) is dit voor de vier restaurants 6.685 motorvoertuigen per etmaal.

De verkeersgeneratie van het vrachtverkeer is apart aangegeven. Per dag zijn er per restaurant twee of drie vrachtleveringen.

Verkeersgeneratie (per etmaal)		
Drie fastfoodrestaurant (per restaurant 2.285)	6.855	
Gewoon restaurant	486	
Gemiddeld op weekdag	7.428	
Vrachtverkeergeneratie (per restaurant 4)	12**	12
Totaal autoverkeersbewegingen weekdag	7440	
Gemiddeld op werkdag	6.696*	6.696
Totale verkeersgeneratie van plan		**6.696**

* Omrekenfactor van weekdag naar werkdag voor fastfood is 0,9 van weekdag

** Uitgangspunt berekening luchtkwaliteit

Bij de berekeningen zal worden uitgegaan van een verkeersgeneratie van 6.685 motorvoertuigbewegingen per etmaal (werkdag) en een percentage vrachtverkeer van 0,0015%. Let wel, bij het berekenen van de NIBM wordt uitgegaan van het aantal motorvoertuigen per etmaal op een weekdag (7.428 + 12 = 7.440).

3.5 Relevante wegen

3.5.1 Inleiding

Bij de berekening van de luchtkwaliteit ter hoogte van het plangebied wordt gekeken naar de achtergrondconcentratie en de bijdrage als gevolge van lokale bronnen. In de omgeving van het plan bevinden zich drie wegen met een zekere doorgaande

verkeersfunctie. Dit zijn de A28, Ceintuurbaan en de Oude Meppelerweg. De bijdrage van de A28 is meegenomen in de achtergrondconcentratie. Er is gekeken naar de lokale bijdragen van de Ceintuurbaan en de Oude Meppelerweg.

Het CAR model maakt het mogelijk om het effect van wegen tot een afstand van 60 meter mee te nemen. Wegen die op een grotere afstand zijn gelegen leveren doorgaans geen significante bijdrage. De Ceintuurbaan bevindt zich op meer dan 60 meter van het plangebied. Voor een worstcase benadering is echter toch rekening gehouden met de mogelijke bijdrage van deze weg. De Oude Meppelerweg ontsluit het plangebied en wordt in de berekening meegenomen.

Voor de concentraties van luchtvervuilende stoffen in de buitenlucht *binnen het plangebied* is het een optelsom van de achtergrondconcentratie, de lokale bijdrage van de Ceintuurbaan (verlengde Zwartewateralee) op 60 meter en de bijdrage als gevolg van het verkeer op de Oude Meppelerweg is 10 meter.

3.5.2 Verkeersgegevens

Voor het bepalen van de verkeersgegevens is gekeken naar de voorhanden zijde meest recente verkeertellingen. Indien verkeersgegevens niet aanwezig waren is gekeken of andere wel beschikbare gegevens redelijkerwijs kunnen worden gebruikt. De verkeersgegevens zijn geleverd door de gemeente Zwolle. Het zijn gegevens voor het teljaar 2009 en prognose voor 2025. De gegevens zijn exclusief de verkeersaantrekkende werking van de nieuwe ontwikkeling. Om te komen tot de verkeersgegevens voor het mogelijke realisatie jaar 2014, zijn de intensiteiten gemiddeld. Als planbijdrage is rekening gehouden met de resultaten uit § 3.4.

De bestaande verkeersgeneratie van de functies binnen het plangebied is zeer divers. De dagelijkse verkeersgeneratie is naar verwachting niet hoog. Wel kan het bij bijzondere evenementen om grote hoeveelheden autobewegingen gaan. Het is om die reden niet goed vast te stellen wat de verkeersgeneratie van de huidige activiteiten is. Bij de berekening is uitgegaan van de bijdrage van de nieuwe invulling van het gebied zonder aftrek van het bestaande gebruik. Dit betekent dat het resultaat van het onderzoek een worstcasebenadering is.

Bij het bepalen van de concentraties zal rekening moeten worden gehouden met de zeezoutcorrectie. Deze correctie is afhankelijk van de locatie. Voor de gemeente Zwolle geldt een correctie van 2 $\mu g/m^3$ (Herziende Regeling beoordeling Luchtkwaliteit, 21 november 2012). Deze correctie is verwerkt in de resultaten van het onderzoek.

<u>Ceintuurbaan</u> (afrit Amersfoort – Oude Meppelerweg)

Etmaalintensiteit	2009	2014	2025	
zonder plan	36.600	45.160	64.000	mvt/etm
met plan	36.600	51.856	70.696	mvt/etm

Overige uitgangspunten:
Percentage vrachtverkeer: Het percentage vrachtverkeer (zwaar en middelzwaar) is 10%

Afstand vanaf de rand van de weg: de afstand waarmee in de berekening is rekening gehouden bedraagt 60 meter voor fijn stof (PM_{10}) en stikstofdioxide (NO_2).

Parkeerbewegingen: parkeerbewegingen hebben alleen invloed op de concentratie benzeen. Deze stof wordt in dit onderzoek niet nader onderzocht, omdat overal in Nederland aan de gestelde normen voor benzeen wordt voldaan.

Snelheidstypering: er is uitgegaan van buitenweg met minder congestie dan normaal stadsverkeer binnen de bebouwde kom (type b).

Wegtype: er is uitgegaan van een basistype weg (type 2).

Bomenfactor: voor de bomenfactor is uitgegaan van hier en daar bomen of in het geheel niet (factor 1,0).

Stagnatiefactor: percentage stagnerend verkeer 0,0%

Dubbeltellingcorrect: deze is niet toegepast

Bijzonderheden: 6.696 parkeerbewegingen

<u>Oude Meppelerweg</u> – (Ceintuurbaan-Rechterland)

Etmaalintensiteit	2009	2014	2025	
zonder plan	14.000	14.625	16.000	mvt/etm
met plan	14.000	21.321	22.696	mvt/etm

Overige uitgangspunten:

Percentage vrachtverkeer: Het percentage vrachtverkeer (zwaar en middelzwaar) is 5%

Afstand vanaf de rand van de weg: de afstand waarmee in de berekening is rekening gehouden bedraagt 10 meter voor fijn stof (PM_{10}) en stikstofdioxide (NO_2).

Parkeerbewegingen: parkeerbewegingen hebben alleen invloed op de concentratie benzeen. Deze stof wordt in dit onderzoek niet nader onderzocht, omdat overal in Nederland aan de gestelde normen voor benzeen wordt voldaan.

Snelheidstypering: er is uitgegaan van buitenweg met minder congestie dan normaal stadsverkeer binnen de bebouwde kom (type b).

Wegtype: er is uitgegaan van een basistype weg (type 2).

Bomenfactor: voor de bomenfactor is uitgegaan van hier en daar bomen of in het geheel niet (factor 1,0).

Stagnatiefactor: percentage stagnerend verkeer 0,0%

Dubbeltellingcorrect: deze is niet toegepast

Bijzonderheden: 6.696 parkeerbewegingen

3.6 Onderzoeksstrategie

Begonnen is met het bepalen van de planbijdrage aan de luchtkwaliteit door toepassing van de voorhanden zijnde NIBM-rekentool. Uit deze toepassing blijkt of het plan in betekenende mate bijdraagt aan de concentratie van luchtvervuilende stoffen in de buitenlucht. Daarna zal middels het meest recente CAR II model gekeken worden naar het luchtkwaliteit ter plaatse van het nieuwe woongebied en op een meetpunt buiten het plangebied.

Voor de concentraties van luchtvervuilende stoffen in de buitenlucht binnen het plangebied is het een optelsom van de achtergrondconcentratie, de planbijdrage en de bijdrage als gevolg van het verkeer op de Oude Meppelerweg en de Ceintuurbaan. De bijdrage van de rijksweg A28 is opgenomen in de achtergrondconcentratie.

3.7 Onderzoeksmodel

Bij het berekenen van de planbijdrage en toetsing aan de NIBM-norm is gebruik gemaakt van deze *NIBM-rekentool*. Deze rekentool is ontwikkeld door het ministerie van Infrastructuur en Milieu in samenwerking met het Kenniscentrum Infomil.

Bij het berekenen van de concentraties luchtvervuilende stoffen door wegverkeer kan in de meeste situaties gebruik worden gemaakt van het *CAR II model* (Calculation of Airpollution Road-traffic). Dit model is ontwikkeld in opdracht van het ministerie

van VROM. Het CAR II model is afgeleid van de Uitvoeringsnotitie referentieraming (UNRR) en werkt met de meest recente gegevens over de ontwikkeling van emissiefactoren en achtergrondconcentraties. Met het model is de invloed van wegverkeer op een door de gebruiker gedefinieerde plaats te berekenen. Omdat het model de invloed van verschillende jaren kan berekenen, is uitgegaan van een meerjarige meteorologie en neutrale schalingsfactoren. Er is gebruik gemaakt van de meest actuele versie van het CAR II model, v12.0, juli 2013. De resultaten van het CAR II model is in de meeste gevallen een overschatting van de concentraties. Dit wordt mede bepaald doordat geen rekening wordt gehouden met hoogteverschillen en afschermende werking van gebouwen en bijvoorbeeld geluidsschermen.

4 Onderzoek

4.1 Inleiding

Begonnen is met het bepalen van de planbijdrage aan de luchtkwaliteit door toepassing van de voorhanden zijnde NIBM-rekentool. Uit deze toepassing blijkt of het plan in betekenende mate bijdraagt aan de concentratie van luchtvervuilende stoffen in de buitenlucht. Daarna zal middels het meest recente CAR II model gekeken worden naar het luchtkwaliteit ter plaatse van het plangebied.

4.2 Niet in betekenende mate

De Wet luchtkwaliteit heeft een systeem ontworpen waarbij 'niet in betekenende mate (ofwel NIBM[3]), een belangrijke toetssteen is bij het beoordelen van (ruimtelijke) ontwikkelingen. Wanneer de planbijdrage lager is dat 1,2 µg/m^3, dan kan besluitvorming in beginsel plaatsvinden zonder toetsing aan de grenswaarden uit de Wet milieubeheer.

Worst-case berekening voor de bijdrage van het extra verkeer als gevolg van een plan op de luchtkwaliteit

Extra verkeer als gevolg van het plan		
	Extra voertuigbewegingen (weekdaggemiddelde)	7440
	Aandeel vrachtverkeer	0,2%
Maximale bijdrage extra verkeer	NO_2 in µg/m^3	6,27
	PM_{10} in µg/m^3	1,71
Grens voor "Niet In Betekenende Mate" in µg/m^3		1,2
Conclusie		
De bijdrage van het extra verkeer is mogelijk in betekenende mate; nader onderzoek noodzakelijk		

De berekening laat zien dat de bijdrage van het extra verkeer als gevolg van het plan leidt tot een toename van het NO_2 in µg/m^3 van 6,27. Daarmee is de toename hoger dan de drempelwaarde (1,2 µg/m^3) voor de NIBM toets. Het plan voldoend daarmee niet aan deze toets. Om inzicht te verkrijgen in de luchtkwaliteit binnen het plangebied en wat de gevolgen zijn van het plan voor de luchtkwaliteit op een representatief meetpunt buiten het plangebied is vervolgonderzoek uitgevoerd. Hiermee kan tevens worden beoordeeld of het realiseren van een woongebied past binnen de eisen van een goede ruimtelijke ordening.

4.3 Toetsing aan grenswaarden

Bij het berekenen van de concentraties luchtvervuilende stoffen door wegverkeer is gebruik gemaakt van het *CAR II model*, v12,0 van juli 2013. Dit is het meest recente

[3] Regeling en Besluit niet in betekenende mate bijdragen (luchtkwaliteitseisen), 15 november 2007.

CAR model. De resultaten van het CAR II model is in de meeste gevallen een overschatting van de concentraties.

Bij de berekeningen zijn de uitgangspunten uit hoofdstuk 4 gehanteerd. Er zijn berekeningen uitgevoerd voor twee meetpunten. Het eerste meetpunt bevindt zich bij de toe/afrit van het bouwplan. Hier is de concentratie het hoogst om dat hier al het verkeer langs rijdt. De concentratie luchtvervuilende stoffen in de lucht wordt hier bepaald door de achtergrondconcentratie, bijdrage van de Oude Meppelerweg en de planbijdrage. Het tweede meetpunt is gelegen op grens van het plangebied dat het meest nabij de Ceintuurbaan is gelegen. Hier is de bijdrage door de Ceintuurbaan het grootst. De afstand is groter dan de met het CAR model meetbare 60 meter. Om toch de concentratie mee te kunnen nemen is uitgegaan van 60 meter. Het resultaat is daarmee een worstcase benadering. De resultaten zijn inclusief zeezoutaftrek voor fijnstof van 2 µg/m^3.

Meetpunt 1 (plangebied):
De concentratie van luchtvervuilende stoffen wordt hier bepaald door de achtergrondconcentratie en de lokale bijdrage van het wegverkeer over de Oude Meppelerweg. Er is gekeken naar de situatie met en zonder het verkeer dat door het plan wordt gegenereerd. Om vast te kunnen stellen wat de bijdrage is een situatie met en zonder plan zijn beide resultaten naast elkaar gezet.

Resultaten stikstofdioxide – NO_2 (Oude Mepperlerweg)

2014 (µg/m^3)		**2020 (µg/m^3)**		**Norm**	
Zonder plan	**Met plan**	**Zonder plan**	**Met plan**	**< 2015**	**≥ 2015**
26,9	28,5	20,1	21,1	60	40
Achtergrondconcentratie					
19,8		15,3			
NIBM: De planbijdrage is in 2014 met 1,6 µg/m^3 hoger dan de 1,2 µg/m^3. Het plan draagt daarmee wel in betekende mate bij aan de concentratie luchtvervuilende stoffen in de buitenlucht. Het plan moet als gevolg daarvan voldoen aan de grenswaarden.					

Resulaten fijn stof – PM_{10} (Oude Meppelerweg)

2014 (µg/m^3)		**2020 (µg/m^3)**		**Norm**	
Zonder plan	**Met plan**	**Zonder plan**	**Met plan**	**< 2015**	**≥ 2015**
20,6	20,9	19,0	19,2	40	40
Achtergrondconcentratie					
19,6		18,1			
Dagoverschrijdingen					
9	10	7	7	35*	35*

*Dit is het aantal dagen dat de grenswaarde (aantal dagen per jaar dat de 24 uursgemiddelde boven de 50 µg/m^3 mag liggen.

Uit de berekeningen blijkt dat de concentratie luchtvervuilende stoffen stikstofdioxide en fijn stof bij meetpunt 1, de grenswaarden niet overschrijden.

Meetpunt 2 (omgeving)
De concentratie van luchtvervuilende stoffen wordt hier bepaald door de achtergrondconcentratie en de lokale bijdrage van het wegverkeer over de Ceintuurbaan. Er is gekeken naar de situatie met en zonder het verkeer dat door het plan wordt gegenereerd. Om vast te kunnen stellen wat de bijdrage is een situatie met en zonder plan zijn beide resultaten naast elkaar gezet.

Resultaten stikstofdioxide – NO_2

2014 (µg/m³)		**2020 (µg/m³)**		**Norm**	
Zonder plan	**Met plan**	**Zonder plan**	**Met plan**	**< 2015**	**≥ 2015**
26,4	26,9	20,3	20,6	60	40
Achtergrondconcentratie					
19,8		15,3			

Resulaten fijn stof – PM_{10}

2014 (µg/m³)		**2020 (µg/m³)**		**Norm**	
Zonder plan	**Met plan**	**Zonder plan**	**Met plan**	**< 2015**	**≥ 2015**
20,5	20,5	19,0	19,1	40	40
Achtergrondconcentratie					
19,6		18,1			
Dagoverschrijdingen					
9	9	7	7	35*	35*

*Dit is het aantal dagen dat de grenswaarde (aantal dagen per jaar dat de 24 uursgemiddelde boven de 50 µg/m³ mag liggen.

Uit de berekeningen blijkt dat de concentratie luchtvervuilende stoffen stikstofdioxide en fijn stof bij meetpunt 2, de grenswaarden niet overschrijden.

5 Beoordeling en conclusie

5.1 Beoordeling

5.1.1 Niet in betekenende mate

De berekening met de rekentool NIBM laat zien dat de bijdrage van het extra verkeer als gevolg van het plan naar verwachting leidt tot een toename van de concentratie stikstofdioxide van meer dan 6,27µg/m^3. Dit is veel hoger dan de drempelwaarde voor de NIBM toets, namelijk 1,2 µg/m^3 . Het plan voldoend niet aan de voortoets. Om die reden is een berekening uitgevoerd met het CAR II model (v12). Hiermee wordt inzicht verkregen in de luchtkwaliteit binnen het plangebied en wat de gevolgen zijn van het plan voor de luchtkwaliteit op een representatief meetpunt buiten het plangebied. Hiermee is tevens beoordeeld of het realiseren van een Food Court De Vrolijkheid Zwolle past binnen de eisen van een goede ruimtelijke ordening.

De berekende planbijdrage is op meetpunt 1 ter hoogte van de Oude Meppelerweg 1,6 µg/m^3. Dit is iets hoger dan de drempelwaarde voor de NIBM toets (1,2 µg/m^3). Het plan draagt daarmee wel in betekende mate bij aan de concentratie luchtvervuilende stoffen in de buitenlucht. Het plan moet als gevolg daarvan voldoen aan de grenswaarden.

5.1.2 Grenswaarden

Het onderzoek naar de luchtkwaliteit richt zich op de grenswaarden vastgesteld voor stikstofdioxide en fijn stof. Er zijn berekeningen uitgevoerd voor de situatie binnen het plangebied en naar het effect van het plan op de omgeving. Daartoe zijn op twee meetpunten vastgesteld op basis van de specifieke omstandigheden en rekening, het toetsingskader en de uitgangspunten voor methode en onderzoek.

Uit de berekeningen op de meetpunten blijkt dat de concentratie van de relevante luchtvervuilende stoffen stikstofdioxide (NO_2) en fijn stof (PM_{10}) niet worden overschrijden. Ook blijkt dat de bijdrage van het plan aan het verhogen van deze concentraties beperkt is. Dit geldt voor het moment waarop het plan mogelijk zal worden gerealiseerd als ook rekening houdend met de geprognotiseerde verkeersintensiteiten voor het horizonjaar 2025 .

5.1.3 Gevoelige functies

Het onderzoeksgebied bevindt zich binnen een zone van een rijksweg of provinciale weg. De voorgenomen bestemming betreft echter geen zogenoemde gevoelige bestemmingen zoals scholen, kinderdagverblijven en verzorgings-, verpleeg- en/of bejaardentehuizen.

Het onderzoek naar de luchtvervuilende stoffen in de buitenlucht geeft aan dat er geen sprake is van een (dreigende) normoverschrijding. In dat geval is er geen bestemmings- of bouwverbod voor gevoelige bestemmingen binnen de onderzoekszone.

5.2 Conclusie

Het onderzoek laat zien dat het voorgenomen plan Food Court De Vrijheid Zwolle (drie fastfood-restaurants en een gewoon restaurant) voldoet aan de luchtkwaliteitseisen (Wm) en de eisen van een goede ruimtelijke ordening (Wro).

Uit het onderzoek blijkt dat zowel in het realisatiejaar als in het horizonjaar 2025 de grenswaarden voor fijn stof en stikstofdioxide niet worden overschreden. Dit geldt voor de concentraties binnen het plangebied (meetpunt 1) alsook voor de concentraties in de omgeving (meetpunt 2). Het plangebied is daarmee (ook) geschikt voor verstiging van gevoelige functies. De berekeningen geven verder aan de bijdrage van het plan aan de concentratie van luchtvervuilende stoffen iets hoger is dan 1,2 $\mu g/m^3$, maar ruimschoots voldoet aan de grenswaarden.

Bijlage A

Concentraties lood, zwaveldioxide, koolmonoxide en benzeen

lood (Pb)
Al in het Besluit luchtkwaliteit 2001 werd gesteld dat voor lood (Pb) in Nederland reeds aan de in de dochterrichtlijn gestelde grenswaarde werd voldaan. De jaargemiddelde concentraties in de lucht voor lood zijn de laatste jaren gestabiliseerd. De afname van de afgelopen decennia is te danken aan de afname van de emissie van lood door het verkeer. De norm voor deze stof wordt niet overschreden[4].

zwaveldioxide (SO_2)
De concentratie van zwaveldioxide (SO_2) in Nederland is de afgelopen decennia sterk gedaald. Vanaf 2000 zet de daling van de jaargemiddelde concentraties voort, maar minder sterk dan in de voorafgaande periode. De EU-grenswaarde voor zwaveldioxideconcentratie ter bescherming van ecosystemen (20 µg/m^3) is sinds 1998 nergens in Nederland meer overschreden. De dag- en uurgemiddelde concentraties liggen respectievelijk sinds 1994 en 1990 onder de norm. De luchtkwaliteit is zodanig dat nu en in de toekomst geen overschrijdingen voor zwaveldioxide wordt verwacht [5].

koolmonoxide (CO)
Nederland moet verder voor koolmonoxide per 1 januari 2005 voldoen aan de grenswaarde van 10.000 µg/m^3, vastgelegd in de Europese richtlijn. De Nederlandse norm voor de piekconcentratie van koolmonoxide is 6.000 µg/m^3 als 98-percentiel van het 8-uursgemiddelde. De grenswaarde voor CO wordt al sinds 2000 niet meer overschreden. De concentraties van koolmonoxide vertonen een dalende trend ten gevolge van aangescherpte emissie-eisen voor het verkeer en emissiereducerende maatregelen in de industrie. Ook op basis van berekeningen van het RIVM[6/7] wordt verwacht dat de grenswaarden in Nederland in de toekomst niet overschreden zullen worden.

benzeen (C_6H_6)
De jaargemiddelde benzeenconcentratie is sterk afgenomen sinds 1996 en lijkt vanaf 2000 te stabiliseren[8]. De daling sinds 1996 is vooral het gevolg van de invoering van de geregelde driewegkatalysator, technische verbeteringen aan personenwagens en de verlaging van het benzeengehalte in benzine. De Europese 2010-grenswaarde van 5 µg/m^3 voor de jaargemiddelde benzeenconcentratie wordt in Nederland al een aantal jaren niet meer overschreden.

Bronnen als grote parkeergarages en grote overslagbedrijven van brandstof verdienen wel extra aandacht: recent onderzoek naar de luchtkwaliteit rond parkeergarages in Nijmegen door Primair Air Consultancy toonde aan dat de benzeenconcentraties rond parkeergarages varieerden tussen de 0,6 en 2,0 microgram/m^3; ruim onder grenswaarde voor 2010. Ook het RIVM verwacht dat de benzeenconcentraties rond parkeergarages onder de grenswaarde zullen blijven. Uitgangspunt hierbij is echter wel dat de parkeergarage wordt ontworpen en

---

[4] *RIVM, milieucompendium, milieu in cijfers - lood www.mnp.nl/mnc/i-nl-0486.html*
[5] *RIVM, milieucompendium, milieu in cijfers - zwaveldioxide www.mnp.nl/mnc/i-nl-0441.html*
[6] *RIVM, preliminary assessment of air quality for CO/benzene in the Netherlands, nr. 725601007, 2002*
[7] *RIVM, milieucompendium, milieu in cijfers - koolmonoxide www.mnp.nl/mnc/i-nl-0465.html*
[8] *RIVM, milieucompendium, milieu in cijfers - benzeen www.mnp.nl/mnc/i-nl-0457.html*

uitgevoerd conform NEN 2443 *"Parkeren en stallen van personenauto's op terreinen en in garages"* en wordt voldaan aan de maatregelen voor parkeergarages zoals genoemd in onder andere het Besluit woon- en verblijfsgebouwen milieubeheer. Het gaat hier dan om de locatie van de aanzuigopening, de locatie en hoogte van de uitblaasopening en de snelheid van de uitgeblazen lucht.

Bijlage B

Berekeningen luchtkwaliteit (CAR II model, v12,0)

Ceintuurbaan – (mogelijk) realisatiejaar 2014	
Zonder planbijdrage	
Meteorologische conditie	Meerjarige meteorologie
Resultaten inclusief zeezoutcorrectie	locatieafhankelijk
Resultaten exclusief zeezoutcorrectie	2 µg/m3

				NO2 (µg/m3)	NO2 (µg/m3)	NO2 (µg/m3)	NO2 (µg/m3)	PM10 (µg/m3)	PM10 (µg/m3)	PM10 (µg/m3)	PM10 (µg/m3)
Plaats	**Straatnaam**	**X**	**Y**	**Jaargemiddelde**	**Jm achtergrond**	**# Overschrijdingen grenswaarde**	**# Overschrijdingen plandrempel**	**Jaargemiddelde**	**Jm achtergrond**	**# Overschrijdingen grenswaarde**	**# Dagen zeezoutcorrectie**
Zwolle	Ceintuurbaan	204600	504500	28,8	24,7	0	0	22,7	22,1	9	2

Ceintuurbaan – (mogelijk) realisatiejaar 2014	
Met planbijdrage	
Meteorologische conditie	Meerjarige meteorologie
Resultaten inclusief zeezoutcorrectie	locatieafhankelijk
Resultaten exclusief zeezoutcorrectie	2 µg/m3

				NO2 (µg/m3)	NO2 (µg/m3)	NO2 (µg/m3)	NO2 (µg/m3)	PM10 (µg/m3)	PM10 (µg/m3)	PM10 (µg/m3)	PM10 (µg/m3)
Plaats	**Straatnaam**	**X**	**Y**	**Jaargemiddelde**	**Jm achtergrond**	**# Overschrijdingen grenswaarde**	**# Overschrijdingen plandrempel**	**Jaargemiddelde**	**Jm achtergrond**	**# Overschrijdingen grenswaarde**	**# Dagen zeezoutcorrectie**
Zwolle	Ceintuurbaan	204600	504500	29,3	24,7	0	0	22,8	22,1	9	2

Ceintuurbaan – horizonjaar 2025 (achtergrondconcentratie 2020)	
Zonder planbijdrage	
Meteorologische conditie	Meerjarige meteorologie
Resultaten inclusief zeezoutcorrectie	locatieafhankelijk
Resultaten inclusief zeezoutcorrectie	2 µg/m3

				NO2 (µg/m3)	NO2 (µg/m3)	NO2 (µg/m3)	NO2 (µg/m3)	PM10 (µg/m3)	PM10 (µg/m3)	PM10 (µg/m3)	PM10 (µg/m3)
Plaats	**Straatnaam**	**X**	**Y**	**Jaargemiddelde**	**Jm achtergrond**	**# Overschrijdingen grenswaarde**	**# Overschrijdingen plandrempel**	**Jaargemiddelde**	**Jm achtergrond**	**# Overschrijdingen grenswaarde**	**# Dagen zeezoutcorrectie**
Zwolle	Ceintuurbaan	204600	504500	21,8	18,2	0	0	21,3	20,5	7	2

Ceintuurbaan – horizonjaar 2025 (achtergrondconcentratie 2020)	
Met planbijdrage	
Meteorologische conditie	Meerjarige meteorologie
Resultaten inclusief zeezoutcorrectie	locatieafhankelijk
Resultaten inclusief zeezoutcorrectie	2 µg/m3

				NO2 (µg/m3)	NO2 (µg/m3)	NO2 (µg/m3)	NO2 (µg/m3)	PM10 (µg/m3)	PM10 (µg/m3)	PM10 (µg/m3)	PM10 (µg/m3)
Plaats	**Straatnaam**	**X**	**Y**	**Jaargemiddelde**	**Jm achtergrond**	**# Overschrijdingen grenswaarde**	**# Overschrijdingen plandrempel**	**Jaargemiddelde**	**Jm achtergrond**	**# Overschrijdingen grenswaarde**	**# Dagen zeezoutcorrectie**
Zwolle	Ceintuurbaan	204600	504500	22,2	18,2	0	0	21,3	20,5	7	2

Oude Meppelerweg – (mogelijk) realisatiejaar 2014	
Zonder planbijdrage	
Meteorologische conditie	Meerjarige meteorologie
Resultaten inclusief zeezoutcorrectie	locatieafhankelijk
Resultaten exclusief zeezoutcorrectie	2 µg/m3

				NO2 (µg/m3)	NO2 (µg/m3)	NO2 (µg/m3)	NO2 (µg/m3)	PM10 (µg/m3)	PM10 (µg/m3)	PM10 (µg/m3)	PM10 (µg/m3)
Plaats	**Straatnaam**	**X**	**Y**	**Jaargemiddelde**	**Jm achtergrond**	**# Overschrijdingen grenswaarde**	**# Overschrijdingen plandrempel**	**Jaargemiddelde**	**Jm achtergrond**	**# Overschrijdingen grenswaarde**	**# Dagen zeezoutcorrectie**
Zwolle	O.Meppelerweg	204600	504500	29,2	24,7	0	0	22,9	22,1	9	2

Oude Meppelerweg – (mogelijk) realisatiejaar 2014	
Met planbijdrage	
Meteorologische conditie	Meerjarige meteorologie
Resultaten inclusief zeezoutcorrectie	locatieafhankelijk
Resultaten exclusief zeezoutcorrectie	2 µg/m3

				NO2 (µg/m3)	NO2 (µg/m3)	NO2 (µg/m3)	NO2 (µg/m3)	PM10 (µg/m3)	PM10 (µg/m3)	PM10 (µg/m3)	PM10 (µg/m3)
Plaats	**Straatnaam**	**X**	**Y**	**Jaargemiddelde**	**Jm achtergrond**	**# Overschrijdingen grenswaarde**	**# Overschrijdingen plandrempel**	**Jaargemiddelde**	**Jm achtergrond**	**# Overschrijdingen grenswaarde**	**# Dagen zeezoutcorrectie**
Zwolle	O.Meppelerweg	204600	504500	31,2	24,7	0	0	23,2	22,1	10	2

Oude Meppelerweg – horizonjaar 2025 (achtergrondconcentratie 2020)	
Zonder planbijdrage	
Meteorologische conditie	Meerjarige meteorologie
Resultaten inclusief zeezoutcorrectie	locatieafhankelijk
Resultaten inclusief zeezoutcorrectie	2 µg/m3

				NO2 (µg/m3)	NO2 (µg/m3)	NO2 (µg/m3)	NO2 (µg/m3)	PM10 (µg/m3)	PM10 (µg/m3)	PM10 (µg/m3)	PM10 (µg/m3)
Plaats	**Straatnaam**	**X**	**Y**	**Jaargemiddelde**	**Jm achtergrond**	**# Overschrijdingen grenswaarde**	**# Overschrijdingen plandrempel**	**Jaargemiddelde**	**Jm achtergrond**	**# Overschrijdingen grenswaarde**	**# Dagen zeezoutcorrectie**
Zwolle	O.Meppelerweg	204600	504500	21,7	18,2	0	0	21,3	20,5	7	2

Oude Meppelerweg – horizonjaar 2025 (achtergrondconcentratie 2020)	
Met planbijdrage	
Meteorologische conditie	Meerjarige meteorologie
Resultaten inclusief zeezoutcorrectie	locatieafhankelijk
Resultaten inclusief zeezoutcorrectie	2 µg/m3

				NO2 (µg/m3)	NO2 (µg/m3)	NO2 (µg/m3)	NO2 (µg/m3)	PM10 (µg/m3)	PM10 (µg/m3)	PM10 (µg/m3)	PM10 (µg/m3)
Plaats	**Straatnaam**	**X**	**Y**	**Jaargemiddelde**	**Jm achtergrond**	**# Overschrijdingen grenswaarde**	**# Overschrijdingen plandrempel**	**Jaargemiddelde**	**Jm achtergrond**	**# Overschrijdingen grenswaarde**	**# Dagen zeezoutcorrectie**
Zwolle	O.Meppelerweg	204600	504500	22,9	18,2	0	0	21,6	20,5	7	2

VERKENNEND BODEMONDERZOEK (NEN 5740) EN VERKENNEND/NADER ONDER-ZOEK ASBEST (NEN 5707 / NEN 5897)

OUDE MEPPELERWEG 1-3

TE ZWOLLE

GEMEENTE ZWOLLE

Eco nsultancy.nl

- Bodem
- Waterbodem
- Water
- Archeologie
- Ecologie
- Milieu

Bodem

Verkennend bodemonderzoek (NEN 5740) en nader onderzoek asbest in bodem Oude Meppelerweg 1-3 te Zwolle in de gemeente Zwolle

Opdrachtgever	De Vrolijkheid Invest bv Welbergweg 31 7556 PE Hengelo
Project	ZWO.REG.NEA
Rapportnummer	13025223
Versie	D1
Status	Eindrapportage
Datum	13 november 2013
Vestiging	Doetinchem
Opsteller	Ing. J. Winkelhorst
Paraaf	
Kwaliteitscontrole	Ing. H. Boesveld
Paraaf	

kwaliteitswaarborg bodembeheer SIKB
Eerland CERTIFICATION
VERENIGING KWALITEITSBORGING BODEMBEHEER

Kwaliteitszorg
Econsultancy is lid van de Vereniging Kwaliteitsborging Bodembeheer (VKB). De VKB is een vereniging van bodemadvies- en -onderzoeksbureaus en heeft als doel kwaliteitsborging en continue verbetering van de dienstverlening van haar leden op het gebied van bodembeheer. Het VKB keurmerk geeft opdrachtgevers de zekerheid dat het uitvoerend bureau werkt conform de eisen die de VKB aan haar leden stelt op het gebied van competenties en integriteit van medewerkers en het toepassen van vigerende normen en onderzoeksprotocollen.

Econsultancy werkt volgens een dynamisch kwaliteitssysteem, zoals beschreven in het kwaliteitshandboek. Ons kwaliteitssysteem is gecertificeerd volgens de kwaliteitsborgingsnormen van de NEN-EN-ISO 9001:2008.

Betrouwbaarheid
Dit bodemonderzoek is op zorgvuldige wijze uitgevoerd conform de toepasselijke en van kracht zijnde regelgeving. Een bodemonderzoek wordt in zijn algemeenheid echter uitgevoerd door het steekproefsgewijs bemonsteren van de bodem, waardoor het, op basis van de resultaten van een bodemonderzoek, onmogelijk is garanties af te geven ten aanzien van de milieuhygiënische bodemkwaliteit. Daarnaast betreft het bodemonderzoek een momentopname. Econsultancy accepteert derhalve op voorhand geen aansprakelijkheid ten aanzien van mogelijke beslissingen die de opdrachtgever naar aanleiding van het door Econsultancy uitgevoerde bodemonderzoek neemt.

In dit kader dient ook opgemerkt te worden dat geraadpleegde bronnen niet altijd zonder fouten en volledig zijn. Daar Econsultancy voor het verkrijgen van historische informatie afhankelijk is van deze bronnen, kan Econsultancy niet instaan voor de juistheid en volledigheid van deze informatie.

INHOUDSOPGAVE

1. INLEIDING 1

2. VOORONDERZOEK 2

2.1 Geraadpleegde bronnen 2
2.2 Afbakening onderzoekslocatie vooronderzoek 2
2.3 Historisch en huidig gebruik onderzoekslocatie 2
2.4 Calamiteiten 3
2.5 Uitgevoerd(e) bodemonderzoek(en) op de onderzoekslocatie 3
2.6 Belendende percelen/terreindelen 3
2.7 Terreininspectie 4
2.8 Toekomstige situatie 4
2.9 Informatie lokale of regionale achtergrondgehalten 4
2.10 Bodemopbouw 4
2.11 Geohydrologie 5

3. CONCLUSIES VOORONDERZOEK (ONDERZOEKSOPZET) 5

4. VELDWERK 6

4.1 Algemeen 6
4.2 Grondonderzoek 6
4.2.1 Uitvoering veldwerk 6
4.2.2 Algemene bodemopbouw en zintuiglijke waarnemingen 7
4.2.3 Visuele inspectie toplaag/maaiveld 7
4.2.4 Visuele inspectie opgegraven materiaal 7
4.3 Grondwateronderzoek 8
4.3.1 Uitvoering veldwerk 8
4.3.2 Bemonstering grondwater 8

5. LABORATORIUMONDERZOEK 8

5.1 Uitvoering analyses 8
5.2 Toetsingskader 11
5.3 Resultaten grond- en grondwatermonsters 13
5.4 Interpretatie onderzoeksresultaten 15

6. MILIEUHYGIENISCHE BEOORDELING 16

6.1 Metalen en PAK 16
6.2 Asbest 16

7. GEVALSDEFINITIE 17

6. SAMENVATTING, CONCLUSIES EN ADVIES 18

BIJLAGEN:

1. - Topografische ligging van de locatie
2a. - Locatieschets
2b. - Foto's onderzoekslocatie
2c. - Kadastrale gegevens
3. - Boorprofielen
4a. - Analysecertificaten
4b. - Getoetste analyseresultaten
5. - Toetsingskader Circulaire Bodemsanering
6. - Geraadpleegde bronnen
7. - Eerder uitgevoerd bodemonderzoek
8. - Tekening behorend bij aanvraag plaatsen benzinetank
9. - Risicobeoordeling

1. INLEIDING

Econsultancy heeft van De Vrolijkheid Invest bv opdracht gekregen voor het uitvoeren van een verkennend bodemonderzoek (NEN 5740) en verkennend/nader onderzoek asbest (NEN 5707 / NEN 5897) aan de Oude Meppelerweg 1-3 te Zwolle in de gemeente Zwolle.

Het bodemonderzoek is uitgevoerd in het kader van de herontwikkeling van de onderzoekslocatie. Het westelijk deel van de onderzoekslocatie is onderzocht wegens de voorgenomen aankoop. De onderzoeksopzet is vastgesteld in samenspraak met de aanvrager.

Het bodemonderzoek heeft de navolgende algemene doelstellingen:

- Het verkrijgen van nadere historische informatie omtrent de (mogelijke) voormalige aanwezigheid van een tankstation en ondergrondse tank;
- Met een relatief geringe onderzoeksinspanning vaststellen of op de onderzoekslocatie grond- en/of grondwaterverontreiniging aanwezig is;
- Het verifiëren van de aanwezigheid van bodemverontreiniging met zink en PAK;
- Het verkrijgen van nader inzicht in de aanwezigheid gedempte watergangen c.q. de aard van het dempingsmateriaal.

Het nader onderzoek asbest in puin heeft de volgende doelstellingen:

- het vaststellen van de omvang en de concentratie van de verontreiniging ter hoogte van boring 8 van het verkennend onderzoek (2007);
- het vaststellen of er sprake is van een geval van ernstige bodemverontreiniging;
- het, indien noodzakelijk, maken van een inschatting van de milieuhygiënische risico's.

Het onderzoek heeft tot doel te bepalen of er mogelijk milieuhygiënische belemmeringen zijn voor herontwikkeling van de locatie.

Het vooronderzoek is verricht conform de NEN 5725:2009 "Bodem - Landbodem - Strategie voor het uitvoeren van vooronderzoek bij verkennend en nader onderzoek". Het bodemonderzoek is uitgevoerd conform de NEN 5740:2009 "Bodem - Landbodem - Strategie voor het uitvoeren van verkennend bodemonderzoek - Onderzoek naar de milieuhygiënische kwaliteit van bodem en grond". Het verkennend onderzoek asbest in bodem is uitgevoerd conform de NEN 5707:2003 "Bodem - Inspectie, monsterneming en analyse van asbest in bodem en partijen grond" en/of conform de NEN 5897:2005 “Monsterneming en analyse van asbest in onbewerkt bouw- en sloopafval en recyclinggranulaat. De visuele inspectie is uitgevoerd door medewerkers die gekwalificeerd zijn voor het protocol 2018 van de BRL SIKB 2000.

Het veldwerk en de bemonstering zijn verricht onder certificaat op grond van de BRL SIKB 2000 "Veldwerk bij milieuhygiënisch bodemonderzoek", protocollen 2001, 2002 en 2018. De analyseresultaten zijn getoetst aan het toetsingskader van VROM (Circulaire bodemsanering 2013), de bepalingsgrens asbest en aan de achtergrondwaarden voor grond uit de Regeling bodemkwaliteit (bijlage B, tabel 1), VROM, 2007.

Econsultancy is onder meer gecertificeerd voor de protocollen 2001, 2002 en 2018 van de BRL SIKB 2000. In dat kader verklaart Econsultancy geen eigenaar van de onderzoekslocatie te zijn of te worden.

2. VOORONDERZOEK

2.1 Geraadpleegde bronnen

De informatie over de onderzoekslocatie is gebaseerd op de bij de gemeente Zwolle aanwezige informatie (contactpersoon de heer M.K.H. Dijkink), informatie verkregen van de opdrachtgever (contactpersoon de heer J. Westerik), de exploitant (mw. M. Dijk) en informatie verkregen uit de op 4 september 2013 uitgevoerde terreininspectie. Van de locatie en de directe omgeving zijn uit diverse informatiebronnen gegevens verzameld over:

- het historische, huidige en toekomstige gebruik;
- eventuele calamiteiten;
- eventueel eerder uitgevoerde bodemonderzoeken;
- de bodemopbouw en geohydrologie;
- verhardingen, kabels en leidingen.

Bijlage 6 geeft een overzicht van de geraadpleegde bronnen.

2.2 Afbakening onderzoekslocatie vooronderzoek

Het vooronderzoek omvat de onderzoekslocatie en de direct hieraan grenzende terreindelen en percelen binnen een afstand van 25 meter.

De onderzoekslocatie (± 7.500 m²) ligt aan de Oude Meppelerweg 1-3 nabij de rijksweg A28 aan de noordzijde van industrieterrein "De Vrolijkheid" te Zwolle in de gemeente Zwolle (zie bijlage 1). De onderzoekslocatie betreft een perceel met een partycentrum genaamd "De Vrolijkheid".

De onderzoekslocatie is kadastraal bekend gemeente Zwolle, sectie B, nummer 5477 en 7179 (ged.) (zie bijlage 2c).

Volgens de topografische kaart van Nederland, kaartblad 21 G, (schaal 1:25.000), bevindt het maaiveld zich op een hoogte van circa 2,5 m +NAP en zijn de coördinaten van het midden van de onderzoekslocatie X = 204.700, Y = 504.400.

2.3 Historisch en huidig gebruik onderzoekslocatie

De locatie is reeds lange tijd in antropogeen gebruik. Op historisch kaartmateriaal uit de periode 1773-1794 wordt reeds melding gemaakt van "De Vrolijkheid". Afgeleid van de benaming mag er vanuit worden gegaan dat de locatie destijds in gebruik was als café en/of herberg. Achterhaald kon worden dat de locatie rond 1825 in eigendom was van de heer Westerhof, wiens beroep kastelein was. De omgeving van de onderzoekslocatie was destijds veelal in agrarisch gebruik (weide) en werd extensief bewoond.

Er is in 1938 een aanvraag ingediend tot het plaatsen van een ondergrondse benzinetank (6.000 liter) en een tankzuil. De tank is ingetekend tussen het destijds aanwezige woonhuis en het hiernaast aanwezige bijgebouw (bijlage 8). Volgends de exploitant, tevens voormalig eigenaar, is nimmer sprake geweest van een ondergrondse tank op het perceel.

Het grootste deel van de onderzoekslocatie is in gebruik door partycentrum "De Vrolijkheid". In de loop der tijd hebben diverse verbouwingen plaatsgevonden. Inpandig is een verharding met beton aanwezig. In 1987 is op de noordzijde van het perceel een garage met bering en een dierenverblijf gerealiseerd. Het onbebouwde deel van het terrein van "De Vrolijkheid" is deels in gebruik als parkeerterrein (verharding asfalt met stabilisatielaag) en is deels verhard met klinkers.

Op basis van een aantal historische kaarten blijkt de vermoedelijke aanwezigheid van gedempte sloten. De aard van het dempingsmateriaal is niet bekend. Verwacht is dat de slootdemping in ieder geval voor 1950 heeft plaatsgevonden.

Verder maakt een deel van watergang de Aa en het ten westen hiervan gelegen perceel deel uit van de onderzoekslocatie. Het westelijk deel van de onderzoekslocatie is onverhard.

In bijlage 2a is de huidige situatie op een locatieschets weergegeven. Bijlage 2b bevat enkele foto's van de onderzoekslocatie.

2.4 Calamiteiten

Er is omstreeks 1986 brand geweest, waarbij het oostelijk deel van het pand is uitgebrand.

Voor zover bij de opdrachtgever bekend hebben zich op de onderzoekslocatie in het verleden verder geen calamiteiten met een bodembedreigend karakter voorgedaan. Ook uit informatie van de gemeente Zwolle blijkt niet dat er zich in het verleden andere dan de eerder genoemde bodembedreigende calamiteiten hebben voorgedaan.

2.5 Uitgevoerd(e) bodemonderzoek(en) op de onderzoekslocatie

In het verleden is op de onderzoekslocatie een bodemonderzoek uitgevoerd. De bevindingen zijn verwoord in het volgende document:

- Verkennend bodemonderzoek Oude Meppelerweg 1/3 te Zwolle, Lankelma Geotechniek Almelo bv, project GJB/VN-27980 d.d. 27 februari 2007.

Belangrijkste resultaten van dit onderzoek waren:

- In een grondmengmonster van de bovengrond is een matige verontreiniging met zink aangetoond. De deelmonsters van dit mengmonster zijn destijds niet separaat geanalyseerd, waardoor een eerste indicatie omtrent mate en plaats(en) van voorkomen niet duidelijk is;
- In de ondergrond en het grondwater zijn geen verhoogde gehalten/concentraties aangetoond;
- De puinhoudende bovengrond (destijds aangemerkt als niet-zijnde bodem) is matig verontreinigd met PAK;
- Ter plaatse van boring B11 is vermoedelijk een slootbodem aanwezig;
- Ter plaatse van boring B8 zijn in het puin onder de asfaltverharding asbesthoudende plaatmateriaal en minerale olie aangetroffen. Het plaatmateriaal bevat 5-10% chrysotiel;
- Plaatselijk is op het terrein veel puin aangetroffen. Een aantal boringen is op 0,5 m -mv gestaakt op puin;
- Uit indicatief onderzoek naar de teerhoudendheid van de asfaltverharding blijkt dat het asfalt als niet-teerhoudend kan worden aangemerkt.

Destijds is geadviseerd nader onderzoek naar het voorkomen van asbest in het puin uit te voeren. Nader onderzoek naar de zinkverontreiniging werd niet noodzakelijk geacht. Gesteld is dat de puinhoudende bodemlaag in meer of mindere mate verontreiniging met PAK en metalen zal bevatten.

Opvallend is dat tijdens het veldwerk een reeds geplaatste peilbuis is aangetroffen, hetgeen betekent dat er nog een bodemonderzoek moet hebben plaatsgevonden. Nadere informatie hieromtrent is echter niet bekend bij Econsultancy. In bijlage 7 is de rapportage opgenomen.

2.6 Belendende percelen/terreindelen

De onderzoekslocatie is gelegen aan de noordzijde van de bebouwde kom van Zwolle.

In bijlage 6 zijn de geraadpleegde informatiebronnen voor de omliggende terreindelen en belendende percelen binnen 25 meter van de onderzoekslocatie opgenomen. Aan de noordzijde van de onderzoekslocatie bevinden zich een groenstrook, een watergang en een oprit naar autosnelweg A28.
Aan de zuidzijde bevindt zich de rijbaan en fietspad van de Oude Meppelerweg. Ten westen en oosten van de onderzoeklocatie bevinden zich braakliggende terreindelen.

In het verleden is de waterbodem van de ten noorden van de onderzoeklocatie aanwezige watergang onderzocht. De bevindingen zijn verwoord in het volgende document:

- Verkennend (water)bodem onderzoek sloottracé aan de Oude Meppelerweg ter hoogte van "De Vrolijkheid" te Zwolle, Huneman, project 2010.394/am02, d.d. 5 augustus 2010;

Tijdens de werkzaamheden zijn er zintuiglijk geen verontreinigingen aangetoond. Bij toetsing aan het Besluit Bodemkwaliteit komt naar voren dat de onderzochte grond voldoet aan de "Toets verspreidbaarheid baggerspecie op aangrenzend perceel".

Van de overige percelen/terreindelen binnen 25 meter zijn geen (water)bodemonderzoeksgegevens bekend.

Uit de verzamelde informatie blijkt dat er vanuit de omliggende percelen geen grensoverschrijdende verontreinigingen zijn te verwachten.

2.7 Terreininspectie

Voorafgaand aan het bodemonderzoek is er een terreininspectie uitgevoerd. Deze is gericht op de identificatie van bronnen, die mogelijk hebben geleid of kunnen leiden tot een grond- en/of grondwaterverontreiniging.

De tijdens de terreininspectie aangetroffen situatie komt overeen met de locatiegegevens, zoals deze zijn opgenomen in paragraaf 2.3. Op de onderzoekslocatie zijn geen mogelijke bronnen voor een grond- en/of grondwaterverontreiniging aangetroffen. Op de onderzoekslocatie zijn eveneens geen specifieke mogelijke bronnen voor een asbestverontreiniging aangetroffen.

De gehele locatie ziet er ordentelijk uit.

2.8 Toekomstige situatie

De initiatiefnemer is voornemens te herontwikkelen tot een food-court.

2.9 Informatie lokale of regionale achtergrondgehalten

Er is geen informatie beschikbaar over mogelijk regionaal verhoogde achtergrondgehalten in de grond. Regionaal komen verhoogde concentraties van metalen in het grondwater voor.

2.10 Bodemopbouw

De onderzoekslocatie ligt volgens de bodemkaart van Nederland, kaartblad 28 Oost (schaal 1:50.000), in een niet-gekarteerd gebied. De dichtstbijzijnde kaarteenheid betreft een vlakvaaggrond, die volgens de Stichting voor Bodemkartering voornamelijk is opgebouwd uit leemarm en zwak lemig fijn zand. De afzettingen, waarin deze bodem is ontstaan, behoren geologisch gezien tot de Formatie van Boxtel.

2.11 Geohydrologie

Het eerste watervoerend pakket heeft een dikte van ± 75 m en wordt gevormd door de voornamelijk grofzandige formaties van Kreftenheije, Drente, Urk, Appelscha en Peize. De gemiddelde grondwaterstand van het freatisch grondwater bedraagt ± 1,0 m -NAP, waardoor het grondwater zich op ± 2,0 m -mv zou bevinden. Het water van het eerste watervoerend pakket stroomt volgens de isohypsenkaart van de Dienst Grondwaterverkenning van TNO, kaartblad 21 Oost, 1985 (schaal 1:50.000), in noordwestelijke richting. Deze natuurlijke stroming wordt mede bepaald door de ten noorden van Zwolle gelegen polders.

Direct ten zuiden van Zwolle ligt drinkwaterpompstation "Engelse Werk". Deze winning heeft grote invloed op de grondwaterstroming in de meer zuidelijk gelegen regio's van Zwolle. Het pompstation heeft geen invloed op de grondwaterstroming ter plaatse van de onderzoekslocatie. De onderzoekslocatie ligt niet in een grondwaterbeschermings- en/of grondwaterwingebied.

3. CONCLUSIES VOORONDERZOEK (ONDERZOEKSOPZET)

Op basis van de beschikbare informatie zijn een aantal deellocaties geïdentificeerd. De onderzoeksopzet is vastgesteld in samenspraak met de opdrachtgever. In tabel I zijn de onderzoeksstrategieën die van toepassing zijn op de betreffende deellocaties weergegeven.

Tabel I. Onderzoeksstrategie

Deellocatie	Oppervlakte	Verwachte stoffen	Onderzoeksprotocol / -strategie
A: oostelijk terreindeel	± 2.800 m^2	metalen, minerale olie, PAK, asbest	NEN 5740 / VED-HE NEN 5897 / NAD
B: westelijk terreindeel	± 3.900 m^2	-	NEN 5740 / ONV
C: voormalige sloot (demping)	± 250 m^2	metalen, PAK, asbest	NEN 5740 / VED-HE NEN 5707 / VED-HE
D: westelijk gelegen aan te kopen terrein	± 800 m^2	-	NEN 5740 / ONV

Onderzoeksstrategieën volgens NEN 5740 / NEN 5707 / NEN 5897:
ONV : Onverdacht
VED-HE : Verdacht, diffuse bodembelasting, heterogene verontreiniging
NAD : Nader onderzoek

Met betrekking tot de in 2007 aangetoonde zinkverontreiniging is gesteld dat bij onderhavig onderzoek eerst wordt vastgesteld of de resultaten al dan niet bevestigd kunnen worden. Aanvullende analyses/veldwerkzaamheden, teneinde aard en omvang van een eventuele verontreiniging vast te stellen, zijn afhankelijk gesteld van de betreffende analyseresultaten.

Van de brand is gesteld dat deze dermate lang geleden heeft plaatsgevonden, dat sporen hiervan wegens grondroeringen (zoals bouwactiviteiten en aanleg tuin) niet meer duidelijke aanwezig zullen zijn. In relatie tot de (licht) verontreinigde omgeving is het identificeren van een separate deellocatie hier niet zinvol.

Ook de asfaltverharding van de parkeerplaats is onderzocht en heeft zich gericht op het bepalen van de teerhoudendheid ervan. De bevindingen zijn in een separaat document gerapporteerd.

Hoewel watergang De Aa de onderzoekslocatie doorkruist is in onderhavig onderzoek geen aandacht besteed aan de kwaliteit van de betreffende waterbodem.

4. VELDWERK

4.1 Algemeen

Tijdens het opstellen van het boorplan is rekening gehouden met de doelstellingen en de richtlijnen, die geformuleerd zijn in de inleiding. Daarnaast is rekening gehouden met de gegevens voortvloeiend uit het vooronderzoek. Bijlage 2a bevat de locatieschets met daarop aangegeven de situering van de boorpunten, gaten, sleuven en de peilbuizen. In bijlage 3 zijn de bodemprofielen opgenomen.

4.2 Grondonderzoek

4.2.1 Uitvoering veldwerk

Aan de hand van de geldende onderzoeksstrategieën zijn de werkzaamheden uitgevoerd zoals die in tabel II zijn vermeld. Het veldwerk is op 15 augustus en 4 + 11 september 2013 uitgevoerd door de heer J.H.L. Vermorken (Boxmeer) en de heren A.G.C. Rondeel en A.F.W. Geven (Doetinchem). Deze medewerkers van Econsultancy staan geregistreerd als ervaren veldwerker voor de protocollen 2018 en/of 2001 van de SIKB BRL 2000 "Veldwerk bij milieuhygiënisch bodemonderzoek".

Tabel II. ***Uitgevoerde werkzaamheden***

Deellocatie	Oppervlakte	Veldwerk		Analyses	
		Boringen/gaten/peilbuizen	Verharding	Grond	Grondwater
A: oostelijk terreindeel	± 2.800 m^2	4 (±0,5 m -mv) 1 (1,0 m -mv) 3 (1,5 m -mv) 6 (2,0 m -mv) 1 (peilbuis) (*A) 4 (sleuf: 1x0,4x1 m) (*B)	asfalt (11x)	standaardpakket (4x) minerale olie (1x) asbest NEN 5897 (2x)	standaardpakket (1x)
B: westelijk terreindeel	± 3.900 m^2	9 (1,0 m -mv) 1 (1,5 m -mv) 2 (2,0 m -mv) (*C) 1 (peilbuis)	asfalt (1x), klinkers, onverhard	standaardpakket (3x)	standaardpakket (1x)
C: voormalige sloot (demping)	± 250 m^2	5 (±2,0 m -mv) (*D)	asfalt (2x)/klinkers	standaardpakket (3x)	(*E)
D: westelijk gelegen aan te kopen terrein	± 800 m^2	1 (1,0 m -mv) 3 (1,5 m -mv) 1 (2,0 m -mv) 1 (peilbuis)	onverhard	standaardpakket (2x)	standaardpakket (1x)

(*A) De peilbuis is geplaatst ter plaatse van boring 8 van het voorgaand onderzoek. Bij eerder onderzoek is zintuiglijk olie waargenomen in het puin.
(*B) Ten behoeve van het graven van de sleuven is de asfaltverharding ter plaatse uitgezaagd. Gezien de aanwezigheid van het asfalt zijn sleuven gegraven van 1 m in plaats van 2 m lengte. De sleuven zijn in de omgeving van boring 08 van het voorgaand verkennend bodemonderzoek gesitueerd. Ter plaatse is destijds asbest aangetoond. Tevens blijkt uit het verkennend onderzoek een grillig karakter van het puin en de onbekende herkomst. De ter plaatse aanwezige stabilisatielaag is daardoor eveneens als verdacht voor asbest aangemerkt.
(*C) Eén van de diepe boringen is voor de zekerheid geplaatst nabij de vermeende tanklocatie
(*D) Het materiaal is tevens verkennend onderzocht op asbest (zintuiglijk). Hiertoe is tot minimaal 50 cm een gat gegraven van 30x30 cm.
(*E) Gezien het lintvormige karakter van de locatie is grondwateronderzoek achterwege gebleven.

Ten behoeve van het nader onderzoek asbest in bodem/puin zijn met behulp van een mobiele kraan 4 sleuven gegraven elk met afmetingen van circa 150x40 cm tot een diepte van circa 0,5 m -mv. Ten behoeve van het verkennend onderzoek asbest zijn met behulp van een schep 5 gaten gegraven met een afmeting van 30x30 cm tot een diepte van 0,5 m -mv. De boorpunten zijn deels gecombineerd met de gaten/sleuven. Van het opgeboorde en opgegraven materiaal is een boorbeschrijving conform de NEN 5104 gemaakt en zijn er grondmonsters genomen over trajecten van ten hoogste 0,5 m, waarbij bodemlagen met verontreinigingskenmerken of een afwijkende textuur separaat bemonsterd zijn.

Ten behoeve van het asbest-onderzoek is het opgegraven materiaal gezeefd over een 16 mm zeef en zintuiglijk beoordeeld. Indien er asbestverdacht materiaal is aangetroffen, is dit verzameld.

4.2.2 Algemene bodemopbouw en zintuiglijke waarnemingen

De bodem tot circa 1,5 m -mv bestaat voornamelijk uit zwak tot matig humeus, matig siltig, matig grof zand. Vanaf gemiddeld 1,5 m -mv is in de ondergrond sprake van een klei op veen gelaagdheid. Lokaal ontbreekt de kleilaag.

Zowel de bovengrond als de ondergrond zijn over het algemeen zwak tot uiterst puinhoudend. Lokaal zijn ook bijmengingen met asfalt, kolengruis, plastic, metaal en aardewerk aangetroffen. In het opgeboorde materiaal van boring A14 is in het traject van 0,6 tot 1,1 m -mv een zwakke geur (ondefinieerbaar) vastgesteld. Bij boorpunt A01 is bij het doorboren van de asfaltlaag een matige teergeur vastgesteld. In het opgeboorde materiaal ter plaatse van de overige boringen zijn verder zintuiglijk geen verontreinigingen waargenomen.

Gezien de bodem van de gehele onderzoekslocatie bijmengingen bevat, is interpreteren van de waarnemingen ter plaatse van de gedempte sloot lastig. De diepte waar nog bijmengingen zijn aangetroffen wordt als bevestiging gezien dat ter plaatse een gedempte sloot aanwezig is.

4.2.3 Visuele inspectie toplaag/maaiveld

Er zijn op het maaiveld geen asbestverdachte/asbesthoudende materialen aangetroffen. In tabel III zijn enkele algemene gegevens met betrekking tot de visuele inspectie van de toplaag opgenomen.

Tabel III. Visuele inspectie toplaag

Aandachtsgebied	Resultaat
Oppervlakte van geïnspecteerde locatie (m^2)	2.250 m^2 (onbebouwde en onverharde terreindelen)
Conditie toplaag	Droog
Beperkingen van de inspectie	Aanwezigheid bebouwing en verhardingslagen
Weersomstandigheden	Droog/helder
Asbestverdacht materiaal op maaiveld aangetroffen?	Nee

Gezien de locatie ter plaatse van de onderzoekslocatie is verhard kon niet voldaan worden aan de minimale eisen die worden gesteld aan een maaiveldinspectie. Het verwijderen van de verhardingslaag ten behoeve van het onderzoek is als een niet reële optie gezien. Wel is zoveel mogelijk gewerkt volgens de NEN 5707.

4.2.4 Visuele inspectie opgegraven materiaal

Ten behoeve van de visuele inspectie is het opgegraven materiaal gezeefd over een 16 mm zeef. Het ontgraven materiaal is systematisch zintuiglijk op asbestverdachte materialen gecontroleerd.

In het opgegraven en gezeefde materiaal van sleuf S01 is in de puin- en ijzerhoudende bodemlaag (0,11-0,36 m -mv) een stuk asbestverdacht plaatmateriaal (ASB-1) aangetroffen. Verder zijn er tijdens de werkzaamheden zintuiglijk geen asbestverdachte materialen aangetroffen.

Opgemerkt wordt dat de laag onder de asfaltverharding bij eerder onderzoek is aangeduid als verhardingslaag (puin), echter in onderhavig onderzoek is deze laag (gezien de mate van bijmenging van bodemvreemd materiaal) onderzocht als bodem.

4.3 Grondwateronderzoek

4.3.1 Uitvoering veldwerk

Op de onderzoekslocatie zijn drie peilbuizen geplaatst. De filterstelling is bepaald op basis van de grondwaterstand, zoals deze tijdens de veldwerkzaamheden op 15 augustus 2013 is ingeschat.
Het onderste gedeelte van de peilbuizen (het peilfilter) is geperforeerd en de ruimte tussen de wand van het boorgat en het peilfilter is opgevuld met filtergrind. Boven het filtergrind is een laag zwelklei aangebracht, zodat er géén verontreinigingen van bovenaf in de peilbuizen kunnen migreren. De peilbuizen zijn na plaatsing afgepompt en na een wachttijd van minimaal 1 week is het grondwater bemonsterd.

4.3.2 Bemonstering grondwater

De grondwaterbemonstering is op 4 september 2013 uitgevoerd door de heer M. Krijgsman. Deze medewerker van Econsultancy in Doetinchem is geregistreerd als ervaren veldwerker voor het protocol 2002 van de BRL SIKB 2000 "Veldwerk bij milieuhygiënisch bodemonderzoek". De bemonstering is uitgevoerd conform de eisen uit het protocol 2002 van de BRL SIKB 2000 en de NEN 5744:2011. De bemonstering heeft plaatsgevonden met inachtneming het voorgeschreven afpompvolume en afpompdebiet. Na afronding van het voorpompen is de troebelheid gemeten. De gemeten waarde is weergegeven in tabel IV. Bij de bemonstering is gebruik gemaakt van schone kunststofslangen en is voorkomen dat er gas- of luchtbellen in de monsters zijn gekomen. Het watermonster ten behoeve van de analyse op metalen is in het veld gefiltreerd.

Tabel IV. ***Overzicht gegevens peilbuizen en veldmetingen grondwater***

Peilbuisnummer	Situering peilbuis	Filterstelling (m -mv)	Grondwaterstand 4 september 2013 (m -mv)	Troebelheid (NTU)
A14	deellocatie A	2,1-3,1	1,48	36
B10	deellocatie B	1,95-2,95	1,72	10
D04	deellocatie D	2,0-3,0	1,37	13

Tijdens de grondwaterbemonstering zijn er zintuiglijk geen verontreinigingen aangetroffen.

5. LABORATORIUMONDERZOEK

5.1 Uitvoering analyses

Alle materiaal- grond- en grondwatermonsters zijn aangeboden aan een laboratorium dat is erkend door de Raad voor Accreditatie en AS3000-geaccrediteerd is voor milieuhygiënisch bodemonderzoek. In het laboratorium zijn in totaal 15 grond(meng)monsters, 3 grondwatermonsters en 1 monster van het asbestverdachte plaatmateriaal geanalyseerd op één van de volgende pakketten:

- *standaardpakket grond:*
  droge stof, organische stof, lutum, metalen (barium, cadmium, kobalt, koper, kwik, lood, molybdeen, nikkel en zink), polychloorbifenylen (PCB), polycyclische aromatische koolwaterstoffen (PAK) en minerale olie;

- *standaardpakket grondwater:*
  metalen (barium, cadmium, kobalt, koper, kwik, lood, molybdeen, nikkel en zink), vluchtige aromaten (BTEX), styreen, naftaleen, gehalogeneerde koolwaterstoffen (VOX) en minerale olie;

- *minerale olie grond:*
  droge stof, organische stof en minerale olie;

- *asbest (kwalitatief):*
  serpentijns asbest (chrysotiel), amfibool asbest (amosiet, crocidoliet, anthophylliet, tremoliet en actinoliet).

Na bekend worden van de analyseresultaten zijn de individuele grondmonsters, waaruit de grondmengmonsters MMA1, MMA2 en MMA4 zijn samengesteld, separaat geanalyseerd op de betreffende parameter(s) die in matig of sterk verhoogde gehalten zijn aangetoond.

De tabellen V en VI geven een overzicht van de (meng)monsters en de analysepakketten voor het verkennend onderzoek (NEN 5740) en het onderzoek naar asbest (NEN 5707/NEN 5897).

Tabel V. ***Overzicht van de grond(meng)monsters en de analysepakketten***

Grond(meng)-monster	Traject (cm -mv)	Analysepakket	Bijzonderheden
MMA1	A02 (11-55) + A03 (2-40) + A06 (13-27) + A10 (30-80)	standaardpakket	bovengrond deellocatie A (centraal) (asfalt- en puinhoudend)
A02-2	A02 (11-55)	PAK	uitsplitsing MMA1
A03-2	A03 (2-40)	PAK	uitsplitsing MMA1
A06-2	A06 (13-27)	PAK	uitsplitsing MMA1
A10-3	A10 (30-80)	PAK	uitsplitsing MMA1
MMA2	A01 (30-50) + A09 (55-100) + A14 (36-60)	standaardpakket	bovengrond deellocatie A (westelijk) (puinhoudend)
A01-3	A01 (30-50)	lood	uitsplitsing MMA2
A09-3	A09 (55-100)	lood	uitsplitsing MMA2
A14-2	A14 (36-60)	lood	uitsplitsing MMA2
MMA3	A01 (50-100) + A03 (130-150) + A05 (100-150) + A09(160-200) + A10 (80-100)	standaardpakket	ondergrond deellocatie A (zandig, zintuiglijk schoon)
MMA4	A04 (60-100) + A07 (50-70) + A08 (60-100) + A08 (100-140) + A12 (100-150)	standaardpakket	ondergrond deellocatie A (puinhoudend)
A04-2	A04 (60-100)	PAK	uitsplitsing MMA4
A07-2	A07 (50-70)	PAK	uitsplitsing MMA4
A08-2	A08 (60-100)	PAK	uitsplitsing MMA4
A08-3	A08 (100-140)	PAK	uitsplitsing MMA4
A12-3	A12 (100-150)	PAK	uitsplitsing MMA4
A15-2	A15 (60-80)	minerale olie	onbekende geur
MMB1	B01 (0-40) + B03 (0-30) + B06 (20-70) + B08 (0-50) +B09 (0-50) +	standaardpakket	bovengrond deellocatie B (zintuiglijk schoon)
MMB2	B07 (50-80) + B12 (30-70)	standaardpakket	ondergrond deellocatie B (puinhoudend)
MMB3	B02 (50-100) + B04 (130-160) + B05 (100-150) + B10(100-150) + B13 (50-100) +	standaardpakket	ondergrond deellocatie B (zintuiglijk schoon)
MMC1	C01 (50-100) + C02 (50-100) + C02 (100-150) + C03 (50-100) + C04 (70-100)	standaardpakket	ondergrond deellocatie C (puinhoudend)
MMC2	C04 (50-70) + C05 (70-100) + C05 (100-130)	standaardpakket	ondergrond deellocatie C (puin- en kolengruishoudend)
MMC3	C04 (25-50) + C05 (15-65)	standaardpakket	bovengrond deellocatie C (puin- en kolengruishoudend)
MMD1	D02 (0-50) + D03 (0-50) + D04 (0-50) + D06 (0-50)	standaardpakket	bovengrond deellocatie D (zintuiglijk schoon)
MMD2	D01 (70-110) + D02 (70-90) + D05 (60-110)	standaardpakket	ondergrond deellocatie D (puinhoudend)

Tabel VI. ***Overzicht van de grondmengmonsters en het materiaalmonster en de analysepakketten***

(Grondmeng)-monster	Traject (cm -mv)	Analysepakket	Bijzonderheden
ASB-MM1	S01 (11-36)	asbest	Materiaal uit sleuf ter plaatse van verdacht terreindeel (boring 08) (asbest in opgegraven fractie)
ASB-MM2	S02 (12-33) + S03 (11-31) + S04 (13-31)	asbest	Materiaal uit sleuven ter afperking (zintuiglijk geen asbest in opgegraven fractie)
ASB-1	S01 (11-36)	asbest	vlakke plaat

5.2 Toetsingskader

Verkennend bodemonderzoek NEN 5740
De analyseresultaten zijn getoetst aan het toetsingskader van VROM (Circulaire bodemsanering 2009) en aan de achtergrondwaarden voor grond uit de Regeling bodemkwaliteit (bijlage B, tabel 1), VROM, 2007. Het toetsingskader voor de beoordeling van de gehalten en/of concentraties van verontreinigingen is gegeven in de toetsingstabel en bevat voor grond en grondwater elk drie te onderscheiden waarden met de verschillende niveaus:

- *achtergrondwaarde:*
  deze waarde ("AW") geeft de gehalten aan zoals die op dit moment voorkomen in de bodem van natuur- en landbouwgronden, waarvoor geldt dat er geen sprake is van belasting door lokale verontreinigingsbronnen;

- *streefwaarde:*
  deze waarde ("S") geeft het milieukwaliteitsniveau aan voor grondwater, waarbij als nadelig te waarderen effecten verwaarloosbaar worden geacht;

- *tussenwaarde:*
  deze waarde ("T") is de helft van de som van de achtergrondwaarde (of in het geval van grondwater de streefwaarde) en de interventiewaarde. De tussenwaarde is de concentratiegrens waarboven in beginsel nader onderzoek moet worden uitgevoerd, omdat het vermoeden van ernstige bodemverontreiniging bestaat;

- *interventiewaarde:*
  deze waarde ("I") geeft het niveau voor verontreinigingen in grond en grondwater aan waarboven ernstige vermindering of dreigende vermindering optreedt van de functionele eigenschappen, die de bodem heeft voor mens, plant of dier. Bij gehalten en/of concentraties boven de interventiewaarde is er sprake van een sterke verontreiniging. Bij overschrijding van de interventiewaarde wordt vaak een nader onderzoek uitgevoerd om de ernst van de verontreiniging en de saneringsurgentie te bepalen. Wanneer het boven de tussenwaarde of interventiewaarde gelegen gehalte een natuurlijke oorsprong heeft, is uitvoering van vervolgonderzoek meestal niet noodzakelijk.

In bijlage 5 is de toetsingstabel opgenomen uit de eerder genoemde circulaires. Deze bijlage bevat de achtergrondwaarden en de interventiewaarden, alsmede de berekeningswijze die moet worden gevolgd om deze waarden naar grondsoort te differentiëren. De achtergrondwaarden en de interventiewaarden voor de grond zijn berekend met behulp van de door het laboratorium bepaalde waarden voor het organische stof- en lutumgehalte.

De gebruikte analysetechnieken zijn weergegeven op de certificaten in bijlage 4a.

Om de mate van verontreiniging aan te geven wordt de volgende terminologie gebruikt:

Grond:

- niet verontreinigd: gehalte ≤ achtergrondwaarde en/of detectielimiet;
- licht verontreinigd: gehalte > achtergrondwaarde en ≤ tussenwaarde;
- matig verontreinigd: gehalte > tussenwaarde ≤ interventiewaarde;
- sterk verontreinigd: gehalte > interventiewaarde.

Grondwater:

- niet verontreinigd: concentratie ≤ streefwaarde en/of detectielimiet;
- licht verontreinigd: concentratie > streefwaarde en ≤ tussenwaarde;
- matig verontreinigd: concentratie > tussenwaarde ≤ interventiewaarde;
- sterk verontreinigd: concentratie > interventiewaarde.

Verkennend / nader onderzoek asbest in bodem/puin (NEN 5707 en NEN 5897)
De analyseresultaten van het verkennend onderzoek zijn getoetst aan de bepalingsgrens (= detectielimiet). De analyseresultaten met betrekking tot het nader onderzoek zijn getoetst aan het toetsingskader van VROM (Circulaire bodemsanering 2013) en de interventiewaarde/restconcentratienorm voor asbest. Ten behoeve van de definitieve gehaltebepaling(en) op locatie is een inschatting gemaakt van het asbestgehalte in de asbesthoudende materialen, omgerekend naar mg/kg. Hiertoe is gebruik gemaakt van de navolgende formule:

$$C_{m,i} = \sum (M_K \times \%_{k,i}/100) / V \times n_s \times ds$$

waarin:

V (in dm^3)	: volume (V) van de sleuf of het gegraven gat.
M_k (in mg)	: massa van de verzamelde asbesthoudende materialen van het type "k" (bijvoorbeeld asbestplaatjes).
$\%_{k,i}$	: gemiddeld % van asbestsoort "i" (bijv. chrysotiel) in de verzamelde asbesthoudende materialen van type "k".
N_s (in kg/dm^3)	: stortgewicht van de grond/puin.
ds	: percentage droge stof

5.3 Resultaten grond- en grondwatermonsters

Tabel VII geeft voor de deellocatie A en B een overzicht van de parameters in de grond die de geldende toetsingskaders overschrijden.

Tabel VII. Overschrijdingen toetsingskaders grond deellocaties A en B

Grond(meng)-monster	Traject (cm -mv)	Gehalte > AW (licht verontreinigd)	Gehalte > T (matig verontreinigd)	Gehalte > I (sterk verontreinigd)
MMA1	A02 (11-55) + A03 (2-40) + A06 (13-27) + A10 (30-80)	barium kobalt koper kwik nikkel lood zink minerale olie PCB	-	PAK
A02-2	A02 (11-55)	-	-	PAK
A03-2	A03 (2-40)	-	PAK	-
A06-2	A06 (13-27)	PAK	-	-
A10-3	A10 (30-80)	-	-	PAK
MMA2	MMA2 A01 (30-50) + A09 (55-100) + A14 (36-60)	kwik minerale olie PAK	-	lood
A01-3	A01 (30-50)	lood	-	-
A09-3	A09 (55-100)	lood	-	-
A14-2	A14 (36-60)	lood	-	-
MMA3	A01 (50-100) + A03 (130-150) + A05 (100-150) + A09(160-200) + A10 (80-100)	minerale olie PAK	-	-
MMA4	A04 (60-100) + A07 (50-70) + A08 (60-100) + A08 (100-140) + A12 (100-150)	barium kwik lood zink PCB	PAK	-
A04-2	A04 (60-100)	PAK	-	-
A07-2	A07 (50-70)	PAK	-	-
A08-2	A08 (60-100)	PAK	-	-
A08-3	A08 (100-140)		-	PAK
A12-3	A12 (100-150)	PAK	-	-
A15-2	A15 (60-80)	-	-	-
MMB1	B01 (0-40) + B03 (0-30) + B06 (20-70) + B08 (0-50) + B09 (0-50) +	kwik lood PAK	-	-
MMB2	B07 (50-80) + B12 (30-70)	-	-	-
MMB3	B02 (50-100) + B04 (130-160) + B05 (100-150) + B10(100-150) + B13 (50-100) +	kwik lood PAK	-	-

Tabel VIII geeft voor de deellocatie C en D een overzicht van de parameters in de grond die de geldende toetsingskaders overschrijden.

Tabel VIII. Overschrijdingen toetsingskaders grond deellocaties C en D

Grondmeng-monster	Traject (cm -mv)	Gehalte > AW (licht verontreinigd)	Gehalte > T (matig verontreinigd)	Gehalte > I (sterk verontreinigd)
MMC1	C01 (50-100) + C02 (50-100) + C02 (100-150) + C03 (50-100) + C04 (70-100)	kwik lood PAK	-	-
MMC2	C04 (50-70) + C05 (70-100) + C05 (100-130)	kwik lood	-	-
MMC3	C04 (25-50) + C05 (15-65)	barium lood minerale olie PCB PAK	-	-
MMD1	D02 (0-50) + D03 (0-50) + D04 (0-50) + D06 (0-50)	kwik lood zink PAK	-	-
MMD2	D01 (70-110) + D02 (70-90) + D05 (60-110)	lood PAK	-	-
ASB-MM1	S01 (11-36)	n.v.t.	n.v.t.	-
ASB-MM2	S02 (12-33) + S03 (11-31) + S04 (13-31)	n.v.t.	n.v.t.	-

Het op asbest onderzochte materiaalmonster (Vlakke plaat, ASB-1) bevat 2 - 5% chrysotiel. Het materiaal is als hechtgebonden aangemerkt. Zie bijlage 4a voor het analysecertificaat.

Tabel IX geeft een overzicht van de parameters in het grondwater die de geldende toetsingskaders overschrijden.

Tabel IX. Overschrijdingen toetsingskader grondwater

Grondwater-monster	Situering peilbuis	Concentratie > S (licht verontreinigd)	Concentratie > T (matig verontreinigd)	Concentratie > I (sterk verontreinigd)
A14	deellocatie A	barium 1,2-dichloorethenen	-	-
B10	deellocatie B	-	-	-
D04	deellocatie D	barium	-	-

Bijlage 4a bevat de door het laboratorium aangeleverde analysecertificaten. Bijlage 4b bevat de getoetste analyseresultaten.

5.4 Interpretatie onderzoeksresultaten

NEN 5740

Er zijn vier deellocaties onderscheiden te weten het oostelijk terreindeel (A), het westelijk terreindeel (B), de gedempte sloot (C) en het westelijk aan te kopen terreindeel (D). Op basis van eerder verricht onderzoek en op basis van de bevindingen van onderhavig onderzoek kan worden gesteld dat zowel de bovengrond als de ondergrond op de gehele onderzoekslocatie bijmengingen bevat met vooral puin maar ook met kolengruis, glas, ijzer en/of asfalt.

Analytisch onderzoek heeft uitgewezen dat voor elk van de deellocaties geldt dat de bodem over het algemeen licht verontreinigd is met metalen, PAK en lokaal ook PCB en/of minerale olie. Op het oostelijk terreindeel (A) zijn analytisch ook sterke verontreinigingen aangetoond. Ter plaatse van drie boorpunten zijn sterke PAK-verontreinigingen aangetoond. Bij eerder uitgevoerd onderzoek was zink de uitschieter; PAK werd destijds slechts boven de tussenwaarde aangetoond. Bij onderhavig onderzoek is zink niet (meer) in sterk verhoogde gehalten aangetoond. Een relatie tussen de aangetroffen bijmengingen en de (mate van) verontreiniging is niet eenduidig aan te geven.

Op basis van het verspreid voorkomen van sterke PAK gehalten, sterke zinkgehalten bij eerder onderzoek en de zintuiglijke waarnemingen (zowel de bijmengingen als aantal gestaakte boringen), wordt het aannemelijk geacht dat ter plaatse van het oostelijk terreindeel sprake is van een heterogeen aanwezige PAK-verontreiniging met een volume boven de 25 m^3 sterk verontreinigde grond. Hiervan uitgaande zal dan, conform de Wet bodembescherming, sprake zijn van een geval van ernstige bodemverontreiniging. Het oostelijk terreindeel met bijmengingen heeft een oppervlakte van circa 2.250 m^2. Op basis van een gemiddelde verontreinigingsdiepte van 1,0 m is sprake van 2.250 m^3 licht tot sterk verontreinigde grond (vnl. PAK en metalen). Een formele afkadering van de sterk verontreinigde zones heeft echter (nog) niet plaatsgevonden.

Op basis van de bekende informatie kan niet worden afgeleid in welke periode de bodemverontreiniging is ontstaan. Aangezien op de locatie reeds voor 1800 sprake was van bewoning en bedrijvigheid, wordt aangenomen dat de verontreiniging vóór 1 januari 1987 is ontstaan, waardoor het hier een bestaand geval van bodemverontreiniging betreft.

NEN 5707/ NEN 5897

Het op asbest onderzochte materiaalmonster (ASB-1) bevat 2-5% chrysotiel. Het betreft plaatmateriaal en is als hechtgebonden aangemerkt. In de onderzochte grond(meng)monsters (ASB-MM1 en ASB-MM2) is geen asbest aangetoond. In bijlage 4c zijn de berekeningen van de asbestconcentraties weergegeven in de grond uit de sleuf (S01) waarin asbestverdacht materiaal in de fractie >16 mm is aangetroffen.

Uit de berekening blijkt dat de totale asbestconcentratie in de bodem ter plaatse van sleuf S01 zich ruim beneden de 100 mg/kg d.s. bevindt (8,2 mg/kg ds). Deze wordt volledig bepaald door de asbestconcentratie in de fractie >16 mm (aangetroffen plaatmateriaal). De grond uit de overige sleuven (horizontale afperking) bevat geen asbest.

Op basis van de verzamelde gegevens mag worden gesteld dat er geen sprake is van een geval van ernstige bodemverontreiniging met asbest.

6. MILIEUHYGIENISCHE BEOORDELING

6.1 Metalen en PAK

Indien er sprake is van een geval van ernstige bodemverontreiniging is er sprake van een potentieel risico dat aanleiding geeft tot een vorm van saneren of beheren. Met behulp van een standaard risicobeoordelingsmethode (Sanscrit) kan getoetst worden of de verontreiniging bij het huidige gebruik risico's oplevert die onaanvaardbaar zijn voor de mens, voor het ecosysteem of uit het oogpunt van verspreiding van de verontreiniging. Deze standaard risicobeoordeling kan leiden tot de volgende resultaten:

- risico niet onaanvaardbaar: indien uit de standaard risicobeoordeling volgt dat de aanwezige bodemverontreiniging bij het huidige of toekomstige gebruik geen onaanvaardbare risico's oplevert, is het niet noodzakelijk om met spoed te saneren. Wel is een vorm van beheer nodig, waaronder tenminste registratie van de aanwezigheid van bodemverontreiniging wordt verstaan. Verdere vormen van beheer zijn ter beoordeling door het bevoegd gezag;

- onaanvaardbaar risico: (spoedig saneren) indien uit de standaard risicobeoordeling volgt dat de verontreiniging bij het huidige of toekomstige gebruik onaanvaardbare risico's oplevert is spoedig saneren vereist;

- onaanvaardbaar risico: (specifieke beoordeling) indien uit de standaard risicobeoordeling blijkt dat de aanwezige verontreiniging bij het huidige of toekomstige gebruik onaanvaardbare risico's oplevert kan er, gelet op de mogelijke overschatting van de risico's in de standaard risicobeoordelingsmethode, aanleiding zijn te verwachten dat een meer specifieke risicobeoordeling voor het geval van verontreiniging tot een andere conclusie leidt. In een dergelijk geval kan, al dan niet op verzoek van het bevoegd gezag, een locatiespecifieke risicobeoordeling aansluitend aan de standaard risicobeoordeling uitgevoerd worden.

Hoewel in onderhavige situatie de verontreiniging niet volledig in beeld is gebracht, is voor het onderhavige onderzoek indicatief bepaald of er sprake is van onaanvaardbaar risico van bodemverontreiniging voor mens en/of ecosysteem of van verspreiding van verontreiniging in het grondwater.

Er is uitgegaan van een realistisch scenario. Deze modelberekening is gebaseerd op de Sanerings Urgentie Systematiek (SUS). De resultaten van de risico-afweging zijn navolgend weergegeven:

Uitgaande van het huidige gebruik "Ander groen, bebouwing, infrastructuur en industrie" en op basis van de huidige analyseresultaten blijkt dat er voor dit gebruik géén sprake is van onaanvaardbare risico's voor de mens. Er is eveneens geen sprake van onaanvaardbare risico’s voor het ecosysteem dan wel risico's voor verspreiding. De resultaten van de risico-afweging zijn opgenomen in bijlage 9.

6.2 Asbest

De humane risico's als gevolg van de aanwezigheid van een asbestverontreiniging kunnen worden bepaald op grond van het "Milieuhygiënisch saneringscriterium Bodem, protocol asbest", zoals opgenomen in de Circulaire bodemsanering 2013. Op grond hiervan kan stapsgewijs worden beoordeeld of er sprake is van onaanvaardbare risico's. In onderhavige situatie is geen sprake van een ernstig geval van bodemverontreiniging met asbest waardoor een dergelijke bepaling niet hoeft plaats te vinden.

7. GEVALSDEFINITIE

Op het oostelijke deel van het perceel zijn sterke verontreinigingen met PAK aanwezig. Uit het verkennend onderzoek blijkt dat de puinhoudende bodemlagen eveneens licht verontreinigd zijn met diverse metalen, minerale olie en PCB.

Gesteld wordt dat op de locatie sprake is van het volgende geval van bodemverontreiniging:

"Geval van bodemverontreiniging met PAK, metalen, minerale olie en PCB in de grond"

De verontreiniging kan in verband worden gebracht met de aanwezige ophooglaag waarin bijmengingen zoals puin, kooldelen, ijzer, glas en asfalt aanwezig zijn.

Aangenomen mag worden dat de verontreiniging is ontstaan gedurende de relatief lange gebruiksgeschiedenis van het perceel. Derhalve is gesteld dat de verontreiniging grotendeels voor 1987 is ontstaan, waardoor het hier een bestaand geval van bodemverontreiniging betreft.

Het geval bevindt zich op het kadastrale perceel gemeente Zwolle, sectie B, nummer 5477. Niet uitgesloten is dat de verontreiniging zich (lokaal) uitstrekt tot buiten de kadastrale begrenzing.

Gesteld is dat de geconstateerde verontreiniging waarschijnlijk een geval van ernstige bodemverontreiniging betreft. Dit op basis van de volumina van de grondverontreiniging op de onderzoekslocatie (totaal meer dan 25 m^3 sterk (met PAK) verontreinigde grond).

Uit de indicatieve milieuhygiënische beoordeling is gebleken dat er geen sprake is van onaanvaardbare risico's. Het geval zal naar alle waarschijnlijkheid niet spoedeisend zijn.

6. SAMENVATTING, CONCLUSIES EN ADVIES

Econsultancy heeft in opdracht van De Vrolijkheid Invest bv een verkennend bodemonderzoek (NEN 5740) en verkennend/nader onderzoek asbest (NEN 5707 / NEN 5897) uitgevoerd aan de Oude Meppelerweg 1-3 te Zwolle in de gemeente Zwolle.

Het bodemonderzoek is uitgevoerd in het kader van de voorgenomen aankoop en herontwikkeling van de onderzoekslocatie. De onderzoeksopzet is vastgesteld in samenspraak met de opdrachtgever.

De bodem tot circa 1,5 m -mv bestaat voornamelijk uit zwak tot matig humeus, matig siltig, matig grof zand. Vanaf gemiddeld 1,5 m -mv is in de ondergrond sprake van een klei op veen gelaagdheid. Lokaal ontbreekt de kleilaag.

Verkennend bodemonderzoek NEN 5740
De vermeende aanwezige opslagvoorziening voor benzine blijkt enkel te gaan om een ingediende aanvraag. Volgens de voormalig eigenaar/exploitant is op de locatie geen sprake (geweest) van ondergrondse tanks voor opslag van vloeibare brandstoffen.

De bodem van de gehele onderzoeklocatie bevat bijmengingen met vooral puindelen. De puinhoudende bodemlagen zijn over het algemeen licht verontreinigd met PAK, metalen, minerale olie en /of PCB. In de zintuiglijk schone bodemlagen zijn eveneens lichte verontreinigingen geconstateerd. De bodemkwaliteit ter plaatse van het oostelijke deel van de onderzoekslocatie wijkt in negatieve zin af. Hier zijn de puinhoudende bodemlagen matig tot sterk verontreinigd met PAK. Verwacht wordt, dat de geconstateerde verontreiniging een geval van ernstige bodemverontreiniging betreft. Dit op basis van de volumina van de grondverontreiniging op de onderzoekslocatie (totaal meer dan 25 m³ sterk met PAK verontreinigde grond). In de huidige situatie worden er geen gebruiksbeperkingen of gezondheidsrisico's verwacht. Het geval zal naar alle waarschijnlijkheid met betrekking tot saneren niet spoedeisend zijn.

In het grondwater zijn plaatselijk lichte verontreinigingen met barium en/of 1,2-dichloorethenen geconstateerd.

Nader onderzoek asbest in bodem/puin
Op één plek is in de puinhoudende laag zintuiglijk in de fractie > 16 mm asbesthoudend materiaal aangetroffen. Het materiaal betreft chrysotielhoudende vlakke plaat dat als hechtgebonden is aangemerkt. Uit de berekeningen blijkt dat het asbestgehalte ruim beneden de interventiewaarde blijft. In de onderzochte grond(meng)monsters zijn geen asbestverdachte materialen waargenomen of vastgesteld. Op basis van de verzamelde gegevens mag worden gesteld dat er geen sprake is van een geval van ernstige bodemverontreiniging met asbest.

Advies
Met betrekking tot de in kaart gebrachte (sterke) verontreiniging met PAK op het oostelijke terreindeel, wordt gesteld dat het instellen van nader onderzoek waarschijnlijk weinig meerwaarde heeft ten aanzien van het afperken van deze verontreinigingen. Afhankelijk van de herinrichtingsplannen en wens op welk niveau risico's afgedekt dienen te zijn, zal afperkend onderzoek zinvol kunnen zijn. In ieder geval zullen bij de herinrichting saneringsmaatregelen nodig zijn.

Grondverzet op het perceel, anders dan in het kader van een bodemsanering, is op het oostelijke terreindeel in principe niet toegestaan. Indien er werkzaamheden plaatsvinden waarbij grond vrij komt ter plaatse van de overige (niet verontreinigde) terreindelen, kan de grond niet zonder meer worden afgevoerd of elders worden toegepast. De regels van het Besluit bodemkwaliteit zijn hierop mogelijk van toepassing.

Econsultancy
Doetinchem, 13 november 2013

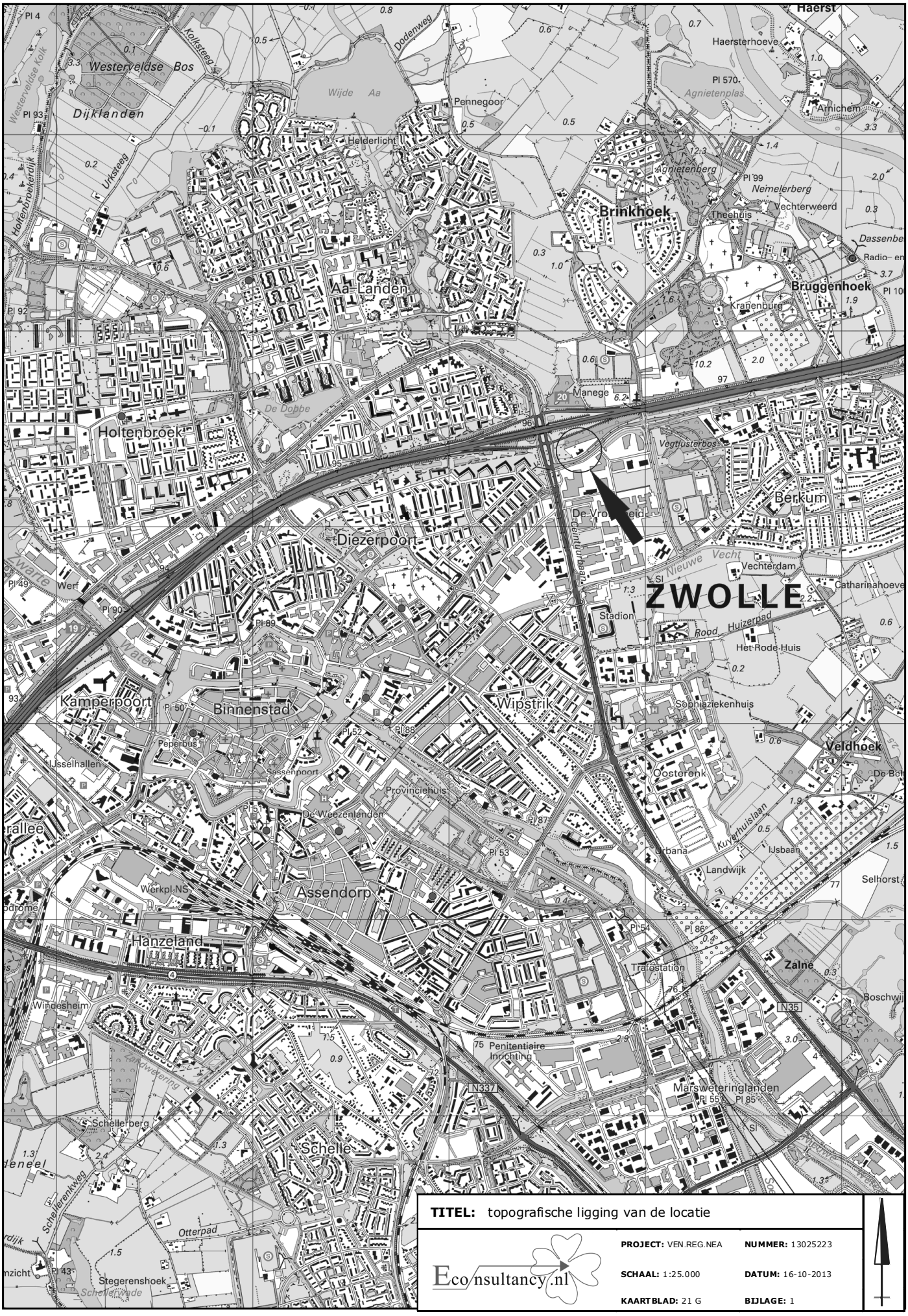

TITEL: topografische ligging van de locatie

Eco nsultancy.nl

PROJECT: VEN.REG.NEA	**NUMMER:** 13025223
SCHAAL: 1:25.000	**DATUM:** 16-10-2013
KAARTBLAD: 21 G	**BIJLAGE:** 1

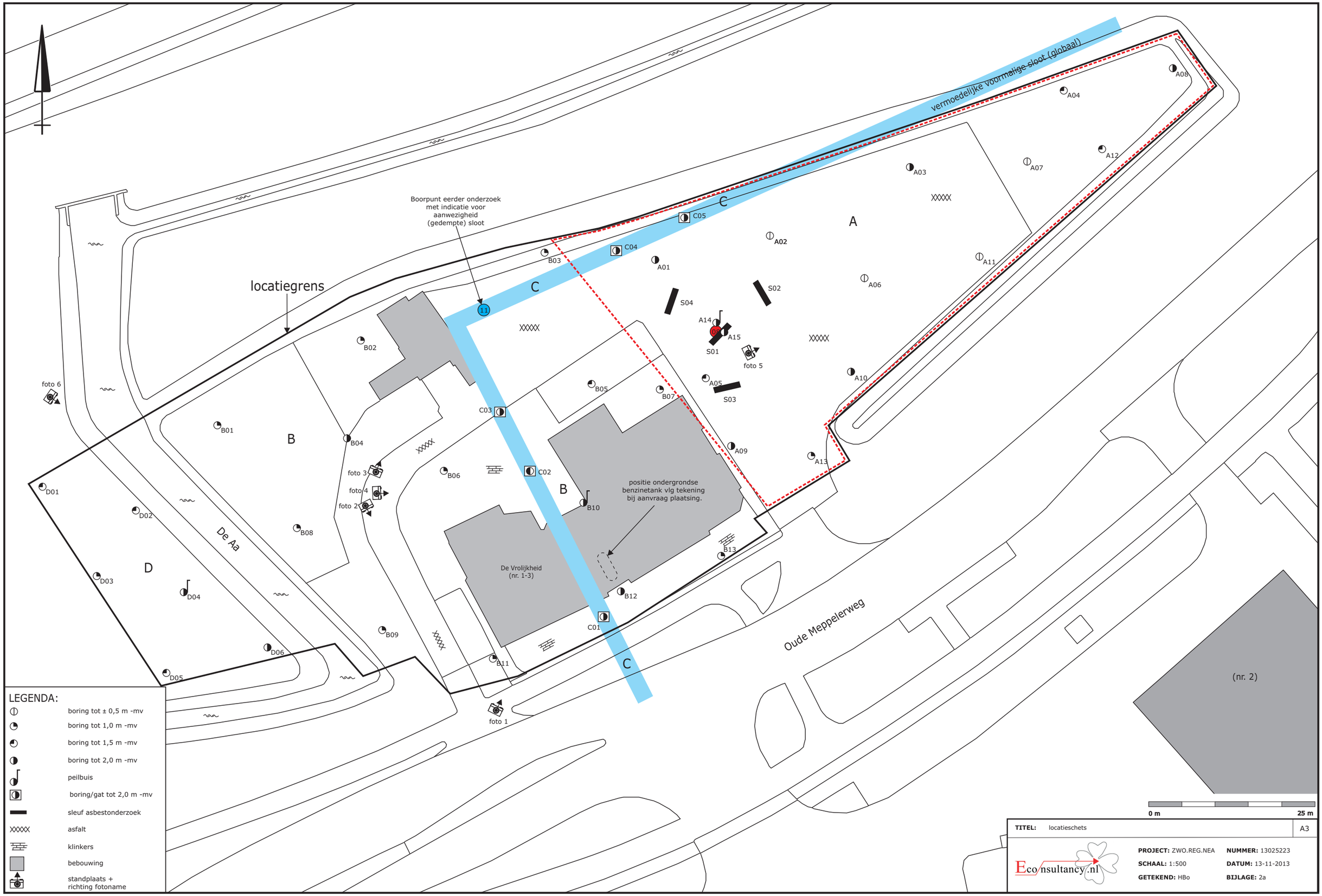
vermoedelijke voormalige sloot (globaal)
Boorpunt eerder onderzoek met indicatie voor aanwezigheid (gedempte) sloot
locatiegrens
A
B
C
D
De Aa
De Vrolijkheid (nr. 1-3)
positie ondergrondse benzinetank vlg tekening bij aanvraag plaatsing.
Oude Meppelerweg
(nr. 2)
A01
A02
A03
A04
A05
A06
A07
A08
A09
A10
A11
A12
A13
A14
A15
B01
B02
B03
B04
B05
B06
B07
B08
B09
B10
B11
B12
B13
C01
C02
C03
C04
C05
D01
D02
D03
D04
D05
D06
S01
S02
S03
S04
foto 1
foto 2
foto 3
foto 4
foto 5
foto 6
LEGENDA:
boring tot ± 0,5 m -mv
boring tot 1,0 m -mv
boring tot 1,5 m -mv
boring tot 2,0 m -mv
peilbuis
boring/gat tot 2,0 m -mv
sleuf asbestonderzoek
asfalt
klinkers
bebouwing
standplaats + richting fotoname
0 m
25 m
TITEL: locatieschets
A3
Econsultancy.nl
PROJECT: ZWO.REG.NEA
NUMMER: 13025223
SCHAAL: 1:500
DATUM: 13-11-2013
GETEKEND: HBo
BIJLAGE: 2a

Bijlage 2b Foto's onderzoekslocatie

Foto 1.

Foto 2.

Bijlage 2b Foto's onderzoekslocatie

Foto 3.

Foto 4.

Bijlage 2b Foto's onderzoekslocatie

Foto 5.

Foto 6.

Bijlage 2c Kadastrale gegevens

Uittreksel Kadastrale Kaart

Uw referentie: 13025223

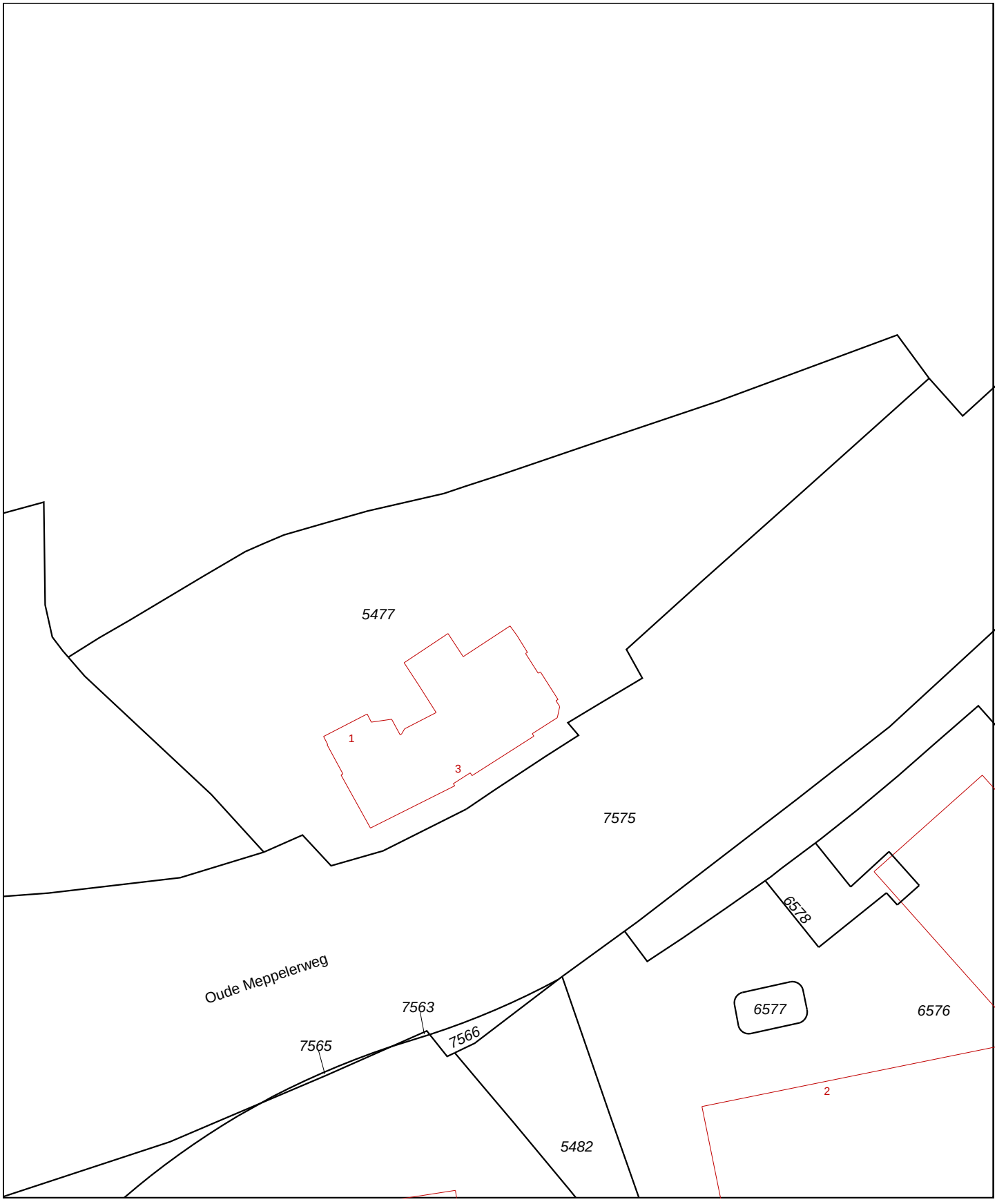

Deze kaart is noordgericht

12345 Perceelnummer

25 Huisnummer

Vastgestelde kadastrale grens

Voorlopige kadastrale grens

Administratieve kadastrale grens

Bebouwing

Overige topografie

Voor een eensluidend uittreksel, Apeldoorn, 31 juli 2013
De bewaarder van het kadaster en de openbare registers

Schaal 1:1000

Kadastrale gemeente	ZWOLLE
Sectie	B
Perceel	5477

Aan dit uittreksel kunnen geen betrouwbare maten worden ontleend.
De Dienst voor het kadaster en de openbare registers behoudt zich de intellectuele eigendomsrechten voor, waaronder het auteursrecht en het databankenrecht.

Bijlage 3 Bodemprofielen

Legenda (conform NEN 5104)

grind

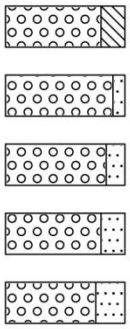

zand

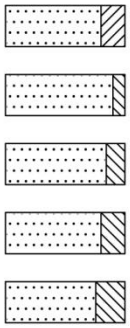

veen

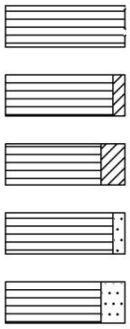

klei

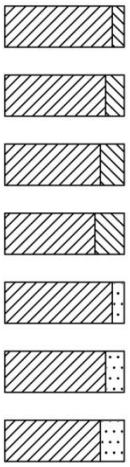

leem

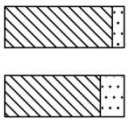

overige toevoegingen

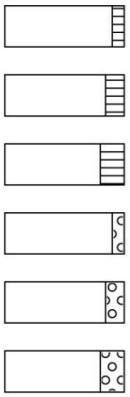

geur

- geen geur
- zwakke geur
- matige geur
- sterke geur
- uiterste geur

olie

- geen olie-water reactie
- zwakke olie-water reactie
- matige olie-water reactie
- sterke olie-water reactie
- uiterste olie-water reactie

p.i.d.-waarde

- >0
- >1
- >10
- >100
- >1000
- >10000

monsters

overig

- bijzonder bestanddeel
- Gemiddeld hoogste grondwaterstand
- grondwaterstand (tijdens veldwerk)
- Gemiddeld laagste grondwaterstand

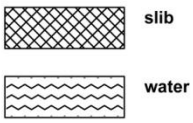

peilbuis

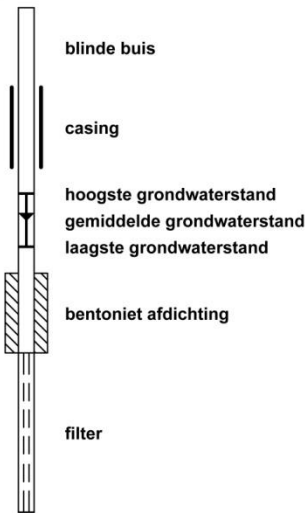

Bodemprofielen

Boring/sleuf: A01

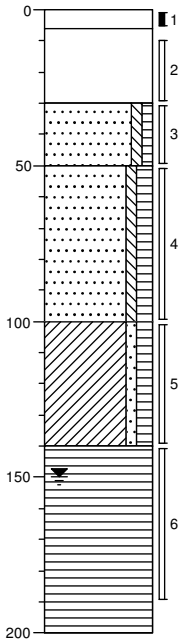

0 asfalt
6 Kernboor
Volledig asfalt, sterk keien, matige teergeur, Kernboor, Gebrokkeld/gefreesd
30
Zand, zeer fijn, zwak siltig, zwak humeus, matig puinhoudend, bruingrijs, Edelmanboor
50
Zand, zeer fijn, zwak siltig, matig humeus, zwak plantenhoudend, donker grijsbruin, Edelmanboor
100
Klei, zwak zandig, matig humeus, donkerbruin, Edelmanboor
140
Veen, mineraalarm, zwak plantenhoudend, zwak houthoudend, donker zwartbruin, Edelmanboor
200

Boring/sleuf: A02

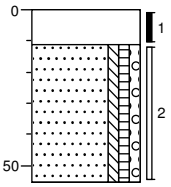

0 asfalt
Kernboor
11
Zand, matig fijn, zwak siltig, zwak humeus, zwak grindig, sterk puinhoudend, sterk asfalthoudend, Kernboor, Gestaakt op puin
55

Boring/sleuf: A03

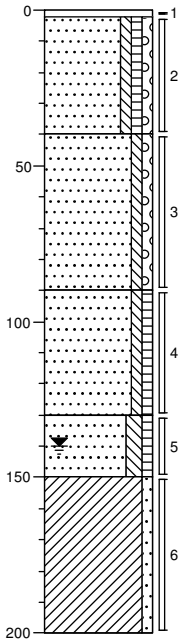

0 asfalt
2 Kernboor
Zand, matig fijn, zwak siltig, zwak humeus, zwak grindig, sterk asfalthoudend, zwak puinhoudend, bruingrijs, Edelmanboor
40
Zand, matig fijn, zwak siltig, zwak grindig, sterk puinhoudend, licht bruingrijs, Edelmanboor
90
Zand, zeer fijn, zwak siltig, zwak humeus, matig baksteenhoudend, bruin, Edelmanboor
130
Zand, zeer fijn, matig siltig, zwak humeus, bruin, Edelmanboor
150
Klei, zwak zandig, zwak veenhoudend, donkerbruin, Edelmanboor
200

Boring/sleuf: A04

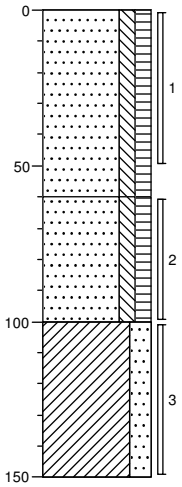

0 bosgrond
Zand, zeer fijn, matig siltig, matig humeus, zwak wortelhoudend, zwak puinhoudend, zwak glashoudend, zwak aardewerkhoudend, donkerbruin, Schep
60
Zand, zeer fijn, matig siltig, matig humeus, matig puinhoudend, zwak glashoudend, zwak aardewerkhoudend, zwak kolengruishoudend, donkerbruin, Edelmanboor
100
Klei, sterk zandig, matig puinhoudend, zwak glashoudend, zwak kolengruishoudend, zwak plastichoudend, oranjebruin, Edelmanboor, Gestaakt op puin
150

Bodemprofielen

Boring/sleuf: A05

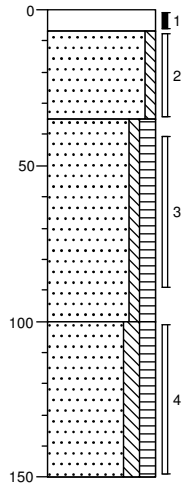

0 asfalt
7 Kernboor
Zand, matig fijn, zwak siltig, uiterst puinhoudend, zwak asfalthoudend, bruingrijs, Edelmanboor
35
Zand, zeer fijn, zwak siltig, matig humeus, zwak houthoudend, bruin, Edelmanboor
100
Zand, zeer fijn, matig siltig, matig humeus, matig houthoudend, zwak veenhoudend, donkerbruin, Edelmanboor
150

Boring/sleuf: A06

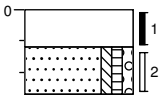

0 asfalt
Kernboor
12
Zand, matig fijn, zwak siltig, zwak humeus, zwak grindig, sterk asfalthoudend, zwak puinhoudend, Edelmanboor, Gestaakt op puin
27

Boring/sleuf: A07

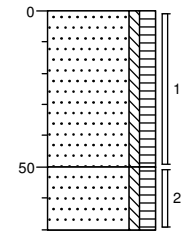

0 bosgrond
Zand, zeer fijn, zwak siltig, matig humeus, matig wortelhoudend, matig puinhoudend, brokken baksteen, brokken ijzer, donkeroranje, Schep
50
Zand, zeer fijn, zwak siltig, matig humeus, matig wortelhoudend, matig puinhoudend, brokken baksteen, donkeroranje, Edelmanboor, Gestaakt op puin
70

Boring/sleuf: A08

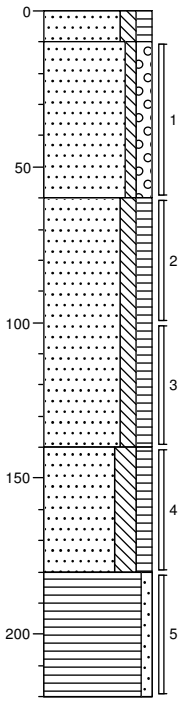

0 bosgrond
10
Zand, zeer fijn, matig siltig, matig humeus, sterk wortelhoudend, donkerbruin, Schep
Zand, matig grof, zwak siltig, matig grindig, lichtgrijs, Edelmanboor
60
Zand, zeer fijn, matig siltig, matig humeus, sterk puinhoudend, bruin, Edelmanboor
140
Zand, zeer fijn, sterk siltig, matig humeus, matig puinhoudend, zwak wortelhoudend, zwak veenhoudend, donker zwartbruin, Edelmanboor
180
Veen, zwak zandig, sterk wortelhoudend, sterk plantenhoudend, zwak houthoudend, bruinzwart, Edelmanboor
220

Bodemprofielen

Boring/sleuf: A09

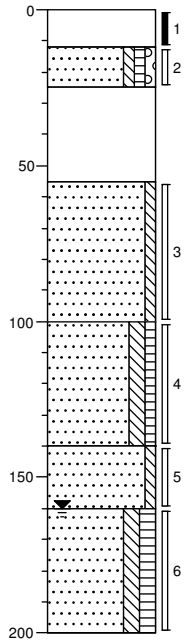

0 asfalt
Kernboor
12
Zand, matig fijn, zwak siltig, zwak humeus, zwak grindig, zwak puinhoudend, sterk keien, bruin, Edelmanboor
25
Volledig puin, Edelmanboor
55
Zand, zeer fijn, zwak siltig, zwak baksteenhoudend, bruinbeige, Edelmanboor
100
Zand, zeer fijn, matig siltig, zwak humeus, sterk baksteenhoudend, bruin, Edelmanboor
140
Zand, zeer fijn, zwak siltig, grijs, Edelmanboor
160
Zand, zeer fijn, matig siltig, matig humeus, grijsbruin, Edelmanboor
200

Boring/sleuf: A10

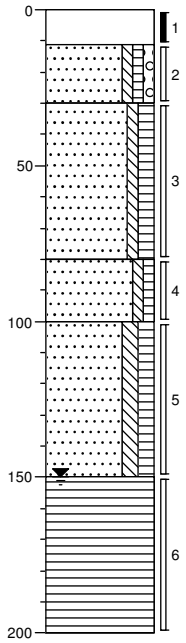

0 asfalt
Kernboor
11
Zand, matig fijn, zwak siltig, zwak humeus, zwak grindig, brokken puin, brokken ballast, zwak asfalthoudend, licht beigebruin, Edelmanboor
30
Zand, matig fijn, zwak siltig, matig humeus, matig keien, sterk asfalthoudend, matig puinhoudend, donker bruingrijs, Edelmanboor
80
Zand, matig fijn, zwak siltig, zwak humeus, bruin, Edelmanboor
100
Zand, zeer fijn, matig siltig, matig humeus, bruin, Edelmanboor
150
Veen, mineraalarm, donker zwartbruin, Edelmanboor
200

Boring/sleuf: A11

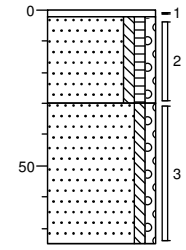

0 asfalt
Kernboor
Zand, matig fijn, zwak siltig, zwak humeus, zwak grindig, matig asfalthoudend, zwak puinhoudend, brokken ballast, grijsbruin, Edelmanboor
30
Zand, matig fijn, zwak siltig, zwak grindig, uiterst puinhoudend, bruinbeige, Edelmanboor, Gestaakt op puin
75

Boring/sleuf: A12

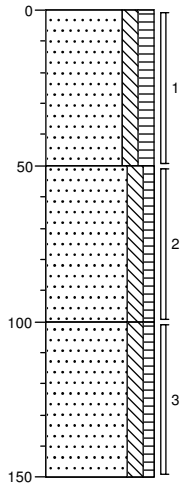

0 bosgrond
Zand, matig fijn, matig siltig, matig humeus, matig wortelhoudend, matig puinhoudend, bruin, Schep
50
Zand, zeer fijn, matig siltig, zwak humeus, zwak puinhoudend, bruin, Edelmanboor
100
Zand, zeer fijn, matig siltig, zwak humeus, sterk puinhoudend, zwak aardewerkhoudend, matig kolengruishoudend, zwak rubberhoudend, bruin, Edelmanboor
150

Bodemprofielen

Boring/sleuf: A13

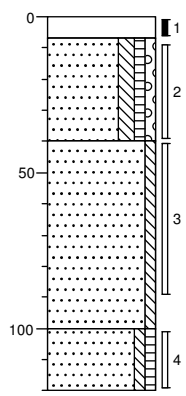

0 asfalt
7 Kernboor
Zand, zeer fijn, matig siltig, zwak humeus, zwak grindig, sterk keien, zwak asfalthoudend, donkerbruin, Edelmanboor
40
Zand, matig fijn, zwak siltig, licht grijsbeige, Edelmanboor
100
Zand, zeer fijn, zwak siltig, zwak humeus, matig puinhoudend, bruin, Edelmanboor, Gestaakt op puin
120

Boring/sleuf: A14

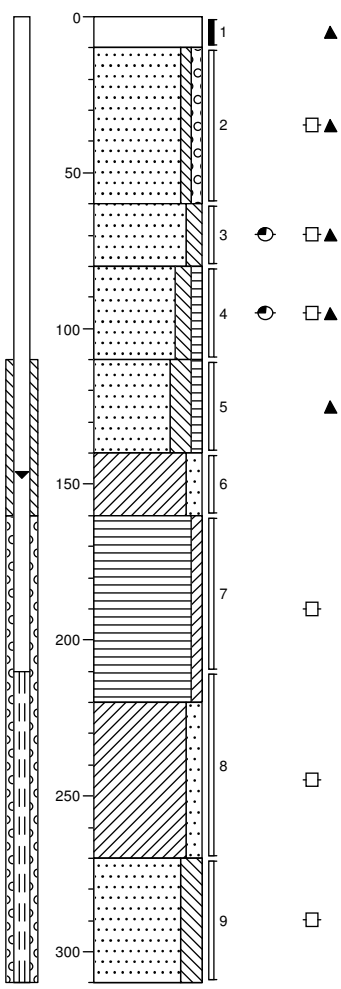

0 asfalt
10 Volledig asfalt, Kernboor, bopb 5 cm-mV
Zand, matig grof, zwak siltig, zwak grindig, sterk puinhoudend, geen olie-water reactie, grijsbruin, Edelmanboor
60
Zand, matig fijn, matig siltig, resten veen, zwak metaalhoudend, geen olie-water reactie, zwakke verdachtegeur, donker grijsbruin, Edelmanboor
80
Zand, matig grof, matig siltig, zwak humeus, zwak puinhoudend, geen olie-water reactie, zwakke verdachtegeur, neutraalbruin, Edelmanboor
110
Zand, matig grof, sterk siltig, zwak humeus, zwak puinhoudend, donker grijsbruin, Edelmanboor
140
Klei, matig zandig, resten veen, grijsbruin, Edelmanboor
160
Veen, zwak kleiïg, geen olie-water reactie, donkerbruin, Edelmanboor
220
Klei, matig zandig, zwak houthoudend, geen olie-water reactie, lichtgrijs, Edelmanboor
270
Zand, matig grof, sterk siltig, zwak houthoudend, geen olie-water reactie, licht grijsbeige, Edelmanboor
310

Boring/sleuf: A15

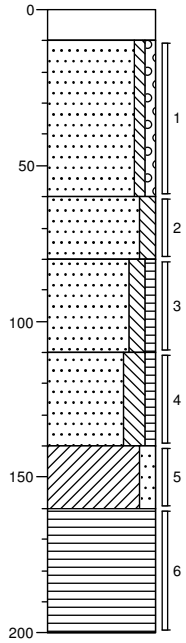

0 asfalt
10 Kernboor
Zand, matig grof, zwak siltig, zwak grindig, sterk puinhoudend, geen olie-water reactie, bruingrijs, Edelmanboor
60
Zand, matig fijn, matig siltig, resten veen, geen olie-water reactie, zwakke verdachtegeur, donker bruingrijs, Edelmanboor
80
Zand, matig grof, matig siltig, zwak humeus, zwak puinhoudend, geen olie-water reactie, zwakke verdachtegeur, bruin, Edelmanboor
110
Zand, matig grof, sterk siltig, zwak humeus, zwak puinhoudend, geen olie-water reactie, donker bruingrijs, Edelmanboor
140
Klei, matig zandig, resten veen, geen olie-water reactie, bruingrijs, Edelmanboor
160
Veen, mineraalarm, geen olie-water reactie, donkerbruin, Edelmanboor
200

Boring/sleuf: B01

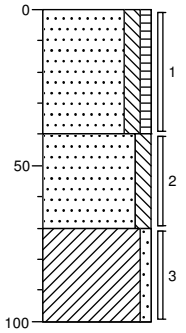

0 braak
Zand, matig grof, matig siltig, zwak humeus, zwak oerhoudend, neutraalbruin, Edelmanboor
40
Zand, matig grof, matig siltig, matig oerhoudend, grijsbruin, Edelmanboor
70
Klei, zwak zandig, matig oerhoudend, grijsbruin, Edelmanboor
100

Bodemprofielen

Boring/sleuf: B02

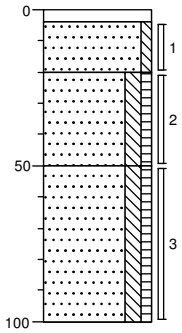

0	tegel
4	
	Zand, matig grof, zwak siltig, lichtbeige, Edelmanboor
20	
	Zand, matig grof, matig siltig, zwak humeus, donkerbruin, Edelmanboor
50	
	Zand, matig grof, matig siltig, zwak humeus, neutraalbruin, Edelmanboor
100	

Boring/sleuf: B03

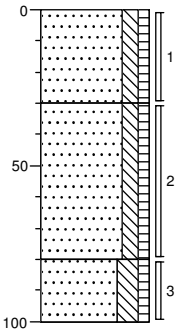

0	groenstrook
	Zand, matig fijn, matig siltig, zwak humeus, donkerbruin, Edelmanboor
30	
	Zand, matig grof, matig siltig, zwak humeus, neutraalbruin, Edelmanboor
80	
▲	Zand, matig grof, sterk siltig, zwak humeus, bruinkool, grind, Edelmanboor
100	

Boring/sleuf: B04

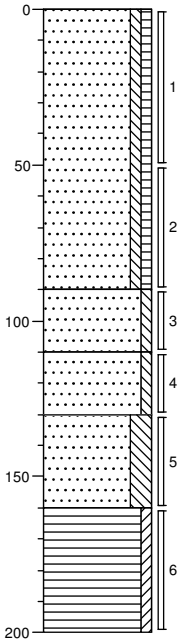

0	groenstrook
	Zand, matig grof, zwak siltig, zwak humeus, neutraalbruin, Edelmanboor
90	
	Zand, matig grof, zwak siltig, zwak oerhoudend, licht beigebruin, Edelmanboor
110	
	Zand, matig grof, zwak siltig, sterk oerhoudend, licht oranjebruin, Edelmanboor
130	
	Zand, matig grof, sterk siltig, beigebruin, Edelmanboor
160	
	Veen, zwak kleiïg, donkerbruin, Edelmanboor
200	

Boring/sleuf: B05

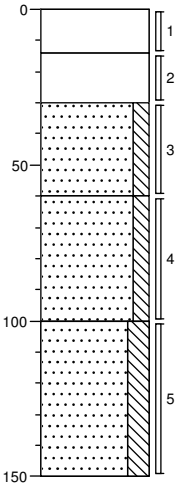

0	asfalt
▲	Volledig asfalt, Kernboor
14	
▲	Volledig grind, brokken asfalt, zwartbruin, Edelmanboor
30	
	Zand, matig grof, matig siltig, licht beigebruin, Edelmanboor
60	
	Zand, matig grof, matig siltig, zwak puinhoudend, neutraalbruin, Edelmanboor
▲	
100	
	Zand, matig grof, sterk siltig, grijsbruin, Edelmanboor
150	

Boring/sleuf: B06

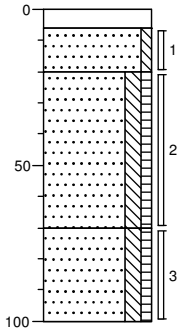

0	klinker
6	
	Zand, matig grof, zwak siltig, neutraalbeige, Edelmanboor
20	
	Zand, matig grof, matig siltig, zwak humeus, donkerbruin, Edelmanboor
70	
	Zand, matig grof, matig siltig, zwak humeus, neutraalbruin, Edelmanboor
100	

Boring/sleuf: B07

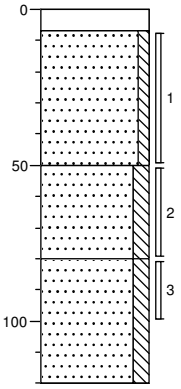

0	tegel
7	
	Zand, matig grof, zwak siltig, lichtbeige, Edelmanboor
50	
	Zand, matig grof, matig siltig, matig baksteenhoudend, licht beigebruin, Edelmanboor
▲	
80	
	Zand, matig grof, matig siltig, grijsbeige, Edelmanboor
120	

Bodemprofielen

Boring/sleuf: B08

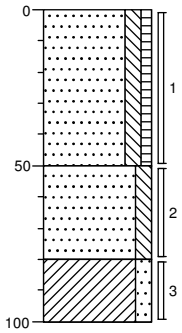

0 braak
Zand, matig grof, matig siltig, zwak humeus, zwak oerhoudend, neutraalbruin, Edelmanboor
50
Zand, matig grof, matig siltig, sterk oerhoudend, bruinoranje, Edelmanboor
80
Klei, matig zandig, zwak oerhoudend, grijsbruin, Edelmanboor
100

Boring/sleuf: B09

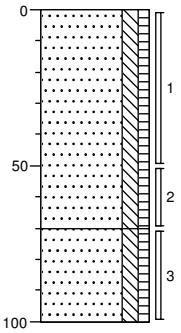

0 groenstrook
Zand, matig grof, matig siltig, zwak humeus, zwak oerhoudend, neutraalbruin, Edelmanboor
70
Zand, matig grof, matig siltig, zwak humeus, matig oerhoudend, neutraalbruin, Edelmanboor
100

Boring/sleuf: B10

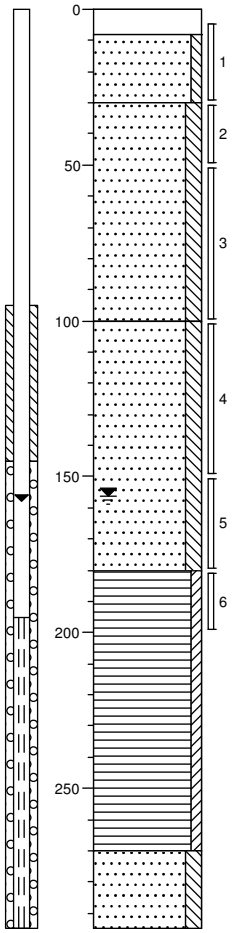

0 klinker
8 Bopb 5 cm-mv
Zand, matig grof, zwak siltig, neutraalbeige, Edelmanboor
30
Zand, matig grof, matig siltig, zwak baksteenhoudend, lichtbruin, Edelmanboor
100
Zand, matig fijn, matig siltig, lichtbruin, Edelmanboor
180
Veen, zwak kleiïg, zwak houthoudend, donkerbruin, Veenboor
270
Zand, matig grof, matig siltig, neutraalbeige, Veenboor
295

Boring/sleuf: B11

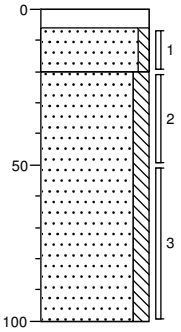

0 klinker
6
Zand, matig grof, zwak siltig, geelbeige, Edelmanboor
20
Zand, matig grof, matig siltig, geelbeige, Edelmanboor
100

Bodemprofielen

Boring/sleuf: B12

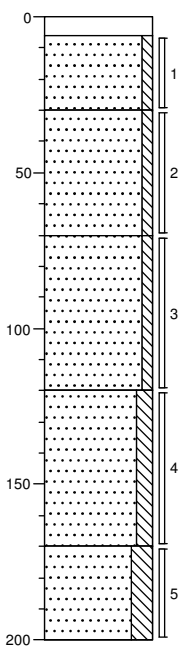

0 klinker
6
Zand, matig grof, zwak siltig, zwak baksteenhoudend, geen olie-water reactie, neutraalbeige, Edelmanboor
30
Zand, matig grof, zwak siltig, matig baksteenhoudend, geen olie-water reactie, beigeoranje, Edelmanboor
70
Zand, matig grof, zwak siltig, geen olie-water reactie, neutraalbeige, Edelmanboor
120
Zand, matig grof, matig siltig, geen olie-water reactie, licht beigebruin, Edelmanboor
170
Zand, matig grof, sterk siltig, resten veen, geen olie-water reactie, grijsbruin, Edelmanboor
200

Boring/sleuf: B13

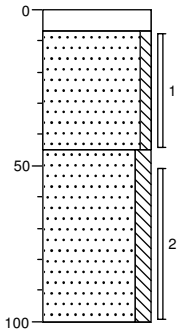

0 tegel
7
Zand, matig grof, zwak siltig, lichtbeige, Edelmanboor
45
Zand, matig grof, matig siltig, licht beigebruin, Edelmanboor
100

Boring/sleuf: C01

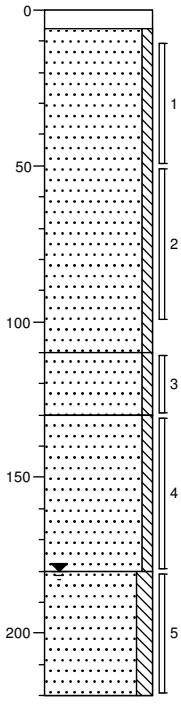

0 klinker
6
Zand, zeer fijn, zwak siltig, zwak puinhoudend, donkerbeige, Edelmanboor
110
Zand, zeer fijn, zwak siltig, zwak puinhoudend, matig wortelhoudend, donker bruinbeige, Edelmanboor
130
Zand, zeer fijn, zwak siltig, grijsbeige, Edelmanboor
180
Zand, matig fijn, matig siltig, grijs, Edelmanboor
220

Boring/sleuf: C02

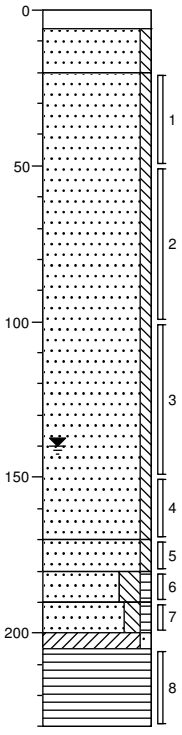

0 klinker
6
Zand, zeer fijn, zwak siltig, geelbeige, Edelmanboor
20
Zand, zeer fijn, zwak siltig, matig baksteenhoudend, zwak aardewerkhoudend, zwak glashoudend, lichtbruin, Edelmanboor

170
180 Zand, zeer fijn, zwak siltig, sterk oerhoudend, brokken roest, donkeroranje, Edelmanboor
190 Zand, uiterst fijn, sterk siltig, zwak humeus, groengrijs, Edelmanboor
200
205 Zand, zeer fijn, matig siltig, zwak humeus, groengrijs, Edelmanboor
Klei, zwak zandig, matig veenhoudend, bruingrijs, Edelmanboor
230
Veen, mineraalarm, zwak houthoudend, zwak plantenhoudend, donkerbruin, Edelmanboor

Bodemprofielen

Boring/sleuf: C03

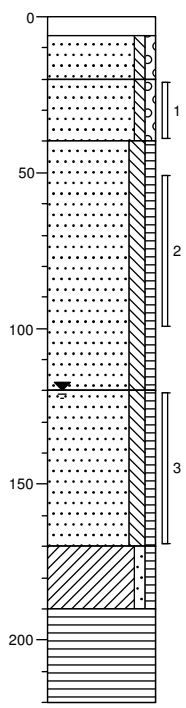

0 klinker
6
Zand, matig fijn, zwak siltig, zwak grindig, grijs, Edelmanboor
20
Zand, matig fijn, zwak siltig, zwak grindig, zwak puinhoudend, bruingrijs, Edelmanboor
40
Zand, zeer fijn, matig siltig, zwak humeus, zwak puinhoudend, donker, Edelmanboor
120
Zand, matig fijn, matig siltig, zwak humeus, lichtbruin, Edelmanboor
170
Klei, zwak zandig, zwak humeus, donker groengrijs, Edelmanboor
190
Veen, mineraalarm, donker zwartbruin, Edelmanboor
220

Boring/sleuf: C04

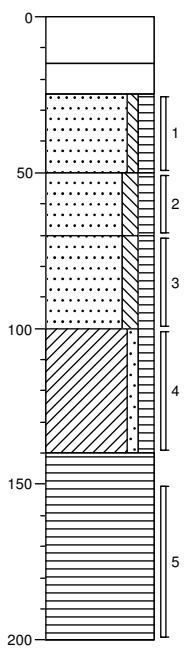

0 asfalt
Ramguts
15
Volledig beton, Ramguts
25
Zand, zeer fijn, zwak siltig, matig humeus, sterk puinhoudend, zwak aardewerkhoudend, zwak glashoudend, zwak slakhoudend, bruin, Ramguts
50
Zand, zeer fijn, matig siltig, matig humeus, matig puinhoudend, matig kolengruishoudend, donker zwartbruin, Edelmanboor
70
Zand, zeer fijn, matig siltig, matig humeus, zwak puinhoudend, donkerbruin, Edelmanboor
100
Klei, zwak zandig, matig humeus, planten, zwak houthoudend, donker bruingrijs, Edelmanboor
140
Veen, mineraalarm, sterk plantenhoudend, matig houthoudend, donkerbruin, Edelmanboor
200

Boring/sleuf: C05

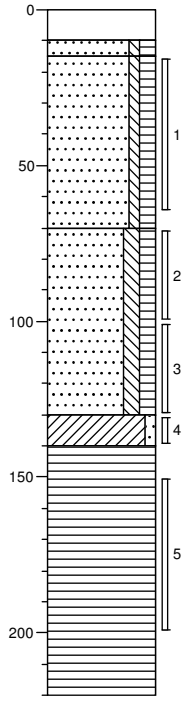

0 asfalt
Ramguts
10
15
Zand, zeer fijn, zwak siltig, matig humeus, uiterst asfalthoudend, Ramguts
Zand, zeer fijn, zwak siltig, matig humeus, uiterst puinhoudend, matig aardewerkhoudend, zwak glashoudend, zwak kolengruishoudend, donker grijsbruin, Ramguts
70
Zand, zeer fijn, matig siltig, matig humeus, matig puinhoudend, bruin, Edelmanboor
130
Klei, zwak zandig, beigegrijs, Edelmanboor
140
Veen, mineraalarm, sterk plantenhoudend, matig houthoudend, donkerbruin, Edelmanboor
220

Boring/sleuf: D01

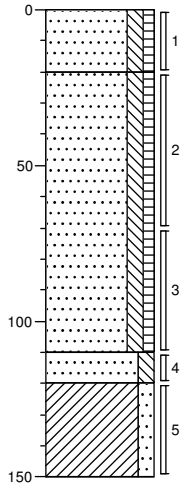

0 braak
Zand, matig grof, matig siltig, zwak humeus, neutraalbruin, Edelmanboor
20
Zand, matig grof, matig siltig, zwak humeus, zwak puinhoudend, zwak oerhoudend, neutraalbruin, Edelmanboor
110
Zand, matig grof, matig siltig, neutraalbeige, Edelmanboor
120
Klei, matig zandig, matig veenhoudend, neutraalbruin, Edelmanboor
150

Bodemprofielen

Boring/sleuf: D02

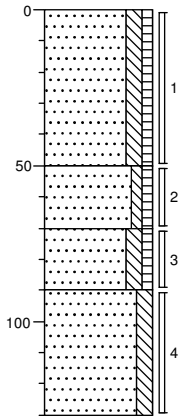

0 braak
Zand, matig grof, matig siltig, zwak humeus, neutraalbruin, Edelmanboor
50
Zand, matig grof, zwak siltig, zwak humeus, licht beigebruin, Edelmanboor
70
Zand, matig grof, matig siltig, zwak humeus, zwak puinhoudend, neutraalbruin, Edelmanboor
90
Zand, matig grof, matig siltig, resten veen, grijsbruin, Edelmanboor
130

Boring/sleuf: D03

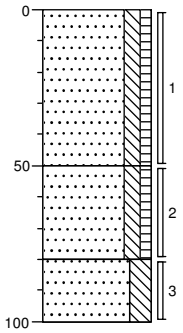

0 braak
Zand, matig grof, matig siltig, zwak humeus, neutraalbruin, Edelmanboor
50
Zand, matig grof, matig siltig, zwak humeus, zwak oerhoudend, neutraalbruin, Edelmanboor
80
Zand, matig grof, sterk siltig, grijsbruin, Edelmanboor
100

Boring/sleuf: D04

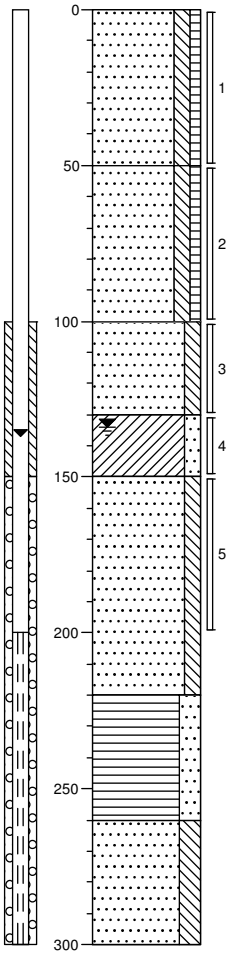

0 braak
Zand, matig grof, matig siltig, zwak humeus, donkerbruin, Edelmanboor, bopb 200 cm+mv
50
Zand, matig grof, matig siltig, zwak humeus, zwak oerhoudend, neutraalbruin, Edelmanboor
100
Zand, matig grof, matig siltig, matig oerhoudend, neutraalbruin, Edelmanboor
130
Klei, matig zandig, grijsbruin, Edelmanboor
150
Zand, matig grof, matig siltig, grijsbeige, Edelmanboor
220
Veen, sterk zandig, zwak houthoudend, grijsbruin, Edelmanboor
260
Zand, matig grof, sterk siltig, grijsbeige, Edelmanboor
300

Boring/sleuf: D05

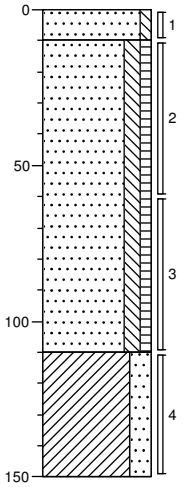

0 braak
10
Zand, matig grof, zwak siltig, neutraalbeige, Edelmanboor
Zand, matig grof, matig siltig, zwak humeus, zwak puinhoudend, neutraalbruin, Edelmanboor
110
Klei, sterk zandig, matig veenhoudend, donkerbruin, Edelmanboor
150

Bodemprofielen

Boring/sleuf: D06

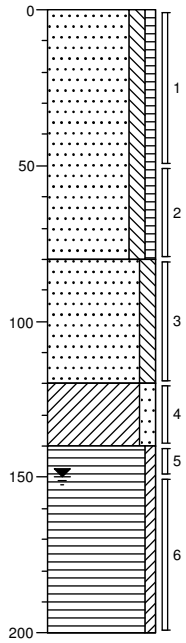

0 braak
Zand, matig grof, matig siltig, zwak humeus, neutraalbruin, Edelmanboor
80
Zand, matig grof, matig siltig, zwak oerhoudend, grijsbruin, Edelmanboor
120
Klei, matig zandig, grijsbruin, Edelmanboor
140
Veen, zwak kleïig, donkerbruin, Edelmanboor
200

Boring/sleuf: S01

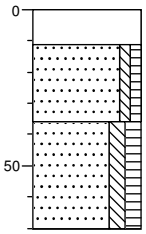

0 asfalt
Graafmachine
11
Zand, zeer fijn, zwak siltig, zwak humeus, uiterst puinhoudend, zwak asbesthoudend, donker bruingrijs, Graafmachine
36
Zand, zeer fijn, matig siltig, matig humeus, zwak puinhoudend, donker grijsbruin, Graafmachine
70

Boring/sleuf: S02

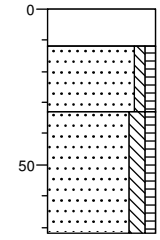

0 asfalt
Graafmachine
12
Zand, zeer fijn, zwak siltig, zwak humeus, uiterst puinhoudend, bruingrijs, Graafmachine
33
Zand, zeer fijn, matig siltig, zwak humeus, zwak puinhoudend, bruingrijs, Graafmachine
72

Boring/sleuf: S03

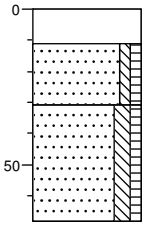

0 asfalt
Graafmachine
11
Zand, zeer fijn, zwak siltig, zwak humeus, uiterst puinhoudend, matig ijzerhoudend, donker bruingrijs, Graafmachine
31
Zand, zeer fijn, matig siltig, zwak humeus, zwak puinhoudend, bruingrijs, Graafmachine
68

Boring/sleuf: S04

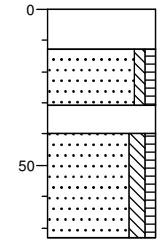

0 asfalt
Graafmachine
13
Zand, zeer fijn, zwak siltig, zwak humeus, sterk puinhoudend, donker bruingrijs, Graafmachine
31
Volledig asfalt, Graafmachine
40
Zand, zeer fijn, matig siltig, zwak humeus, zwak puinhoudend, bruingrijs, Graafmachine
73

Bijlage 4a Analyse-certificaten

Econsultancy
T.a.v. J. Winkelhorst
Fabriekstraat 19c
7005 AP DOETINCHEM

Analysecertificaat

Datum: 11-09-2013

Hierbij ontvangt u de resultaten van het navolgende laboratoriumonderzoek.

Certificaatnummer/Versie	2013114182/1
Uw project/verslagnummer	13025223
Uw projectnaam	ZWO.REG.NEA
Uw ordernummer	
Monster(s) ontvangen	05-09-2013

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.

De grondmonsters worden tot 6 weken na datum ontvangst bewaard en watermonsters tot 2 weken na datum ontvangst. Zonder tegenbericht worden de monsters nadien afgevoerd.
Indien de monsters langer bewaard dienen te blijven verzoeken wij U dit exemplaar uiterlijk 1 week voor afloop van de standaardbewaarperiode ondertekend aan ons te retourneren. Voor de kosten van het langer bewaren van monsters verwijzen wij naar de prijslijst.

Bewaren tot:
Datum: Naam: Handtekening:

Wij vertrouwen erop uw opdracht hiermee naar verwachting te hebben uitgevoerd, mocht U naar aanleiding van dit analysecertificaat nog vragen hebben verzoeken wij U contact op te nemen met de afdeling Verkoop en Advies.

Met vriendelijke groet,

Eurofins Analytico B.V.

Ing. A. Veldhuizen
Technical Manager

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 44-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
VAT/BTW No. NL 8043.14.883.B01
KvK No. 09088623
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A

Eurofins Analytico B.V. is erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. LNE), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheden van Frankrijk en Luxemburg (MEV).

eurofins | — analytico®

Analysecertificaat

Uw project/verslagnummer	13025223	Certificaatnummer/Versie	2013114182/1
Uw projectnaam	ZWO.REG.NEA	Startdatum	05-09-2013
Uw ordernummer		Rapportagedatum	11-09-2013/11:34
Datum monstername	04-09-2013	Bijlage	A,B,C
Monsternemer	A.F.W. Geven	Pagina	1/2
Monstermatrix	Grond; Grond (AS3000)		

	Analyse	Eenheid	1	2	3
	Voorbehandeling				
	Cryogeen malen AS3000		Uitgevoerd	Uitgevoerd	Uitgevoerd
Q	Verkleinen brekermolen (cryogeen)		Uitgevoerd		
	Bodemkundige analyses				
S	Droge stof	% (m/m)	91.2	89.3	79.4
S	Organische stof	% (m/m) ds	6.1	2.2	3.2
Q	Gloeirest	% (m/m) ds	93.6	97.6	96.4
S	Korrelgrootte < 2 µm (Lutum)	% (m/m) ds	4.0	3.2	6.3
	Metalen				
S	Barium (Ba)	mg/kg ds	130	30	42
S	Cadmium (Cd)	mg/kg ds	0.24	<0.20	<0.20
S	Kobalt (Co)	mg/kg ds	31	<3.0	<3.0
S	Koper (Cu)	mg/kg ds	31	8.3	6.7
S	Kwik (Hg)	mg/kg ds	0.12	0.12	0.097
S	Molybdeen (Mo)	mg/kg ds	<1.5	<1.5	<1.5
S	Nikkel (Ni)	mg/kg ds	18	<4.0	5.2
S	Lood (Pb)	mg/kg ds	59	510	27
S	Zink (Zn)	mg/kg ds	75	51	31
	Minerale olie				
	Minerale olie (C10-C12)	mg/kg ds	6.5	<3.0	<3.0
	Minerale olie (C12-C16)	mg/kg ds	12	<5.0	<5.0
	Minerale olie (C16-C21)	mg/kg ds	39	6.3	<5.0
	Minerale olie (C21-C30)	mg/kg ds	260	34	37
	Minerale olie (C30-C35)	mg/kg ds	270	25	17
	Minerale olie (C35-C40)	mg/kg ds	260	15	8.0
S	Minerale olie totaal (C10-C40)	mg/kg ds	840	86	69
	Chromatogram olie (GC)		Zie bijl.	Zie bijl.	Zie bijl.
	Polychloorbifenylen, PCB				
S	PCB 28	mg/kg ds	<0.010	<0.0010	<0.0010
S	PCB 52	mg/kg ds	<0.010	<0.0010	<0.0010

Nr.	Monsteromschrijving	Analytico-nr.
1	MMA1 A02 (11-55) A03 (2-40) A06 (13-27) A10 (30-80)	7755226
2	MMA2 A01 (30-50) A09 (55-100) A14 (36-60)	7755227
3	MMA3 A01 (50-100) A03 (130-150) A05 (100-150) A09 (160-200) A10 (80-100)	7755228

Q: door RvA geaccrediteerde verrichting
A: AP04 erkende verrichting
S: AS 3000 erkende verrichting

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 44-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
VAT/BTW No. NL 8043.14.883.B01
KvK No. 09088623
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A

Eurofins Analytico B.V. is erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. LNE), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheden van Frankrijk en Luxemburg (MEV).

TESTEN
RvA L010

Analysecertificaat

Uw project/verslagnummer	13025223	Certificaatnummer/Versie	2013114182/1
Uw projectnaam	ZWO.REG.NEA	Startdatum	05-09-2013
Uw ordernummer		Rapportagedatum	11-09-2013/11:34
Datum monstername	04-09-2013	Bijlage	A,B,C
Monsternemer	A.F.W. Geven	Pagina	2/2
Monstermatrix	Grond; Grond (AS3000)		

	Analyse	Eenheid	1	2	3
S	PCB 101	mg/kg ds	<0.010	<0.0010	<0.0010
S	PCB 118	mg/kg ds	<0.010	<0.0010	<0.0010
S	PCB 138	mg/kg ds	<0.010	<0.0010	<0.0010
S	PCB 153	mg/kg ds	<0.010	<0.0010	<0.0010
S	PCB 180	mg/kg ds	<0.010	<0.0010	<0.0010
S	PCB (som 7) (factor 0,7)	mg/kg ds	0.049 [1)]	0.0049 [2)]	0.0049 [2)]
	Polycyclische Aromatische Koolwaterstoffen, PAK				
S	Naftaleen	mg/kg ds	<0.50	0.15	<0.050
S	Fenanthreen	mg/kg ds	13	3.6	0.19
S	Anthraceen	mg/kg ds	4.7	1.3	0.078
S	Fluorantheen	mg/kg ds	20	4.7	0.37
S	Benzo(a)anthraceen	mg/kg ds	11	1.7	0.19
S	Chryseen	mg/kg ds	11	1.7	0.24
S	Benzo(k)fluorantheen	mg/kg ds	5.2	0.67	0.10
S	Benzo(a)pyreen	mg/kg ds	11	1.3	0.18
S	Benzo(ghi)peryleen	mg/kg ds	6.9	0.74	0.12
S	Indeno(123-cd)pyreen	mg/kg ds	8.2	0.91	0.15
S	PAK VROM (10) (factor 0,7)	mg/kg ds	91 [3)]	17	1.6

Nr.	Monsteromschrijving	Analytico-nr.
1	MMA1 A02 (11-55) A03 (2-40) A06 (13-27) A10 (30-80)	7755226
2	MMA2 A01 (30-50) A09 (55-100) A14 (36-60)	7755227
3	MMA3 A01 (50-100) A03 (130-150) A05 (100-150) A09 (160-200) A10 (80-100)	7755228

Q: door RvA geaccrediteerde verrichting
A: AP04 erkende verrichting
S: AS 3000 erkende verrichting

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.

Akkoord
Pr.coörd. SK

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 44-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
VAT/BTW No. NL 8043.14.883.B01
KvK No. 09088623
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A

Eurofins Analytico B.V. is erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. LNE), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheden van Frankrijk en Luxemburg (MEV).

TESTEN
RvA L010

Bijlage (A) met deelmonsterinformatie behorende bij analysecertificaat 2013114182/1

Analytico-nr.	Boornr	Omschrijving	Van	Tot	Barcode	Monsteromschrijving
7755226	A06	2	13	27	0531055904	MMA1 A02 (11-55) A03 (2-40) A0
7755226	A10	3	30	80	0531055391	
7755226	A02	2	11	55	0531055405	
7755226	A03	2	2	40	0531055404	
7755227	A14	2	36	60	0531055491	MMA2 A01 (30-50) A09 (55-100) A
7755227	A01	3	30	50	0531055494	
7755227	A09	3	55	100	0531055485	
7755228	A01	4	50	100	0531055915	MMA3 A01 (50-100) A03 (130-150
7755228	A05	4	100	150	0531055483	
7755228	A10	4	80	100	0531055403	
7755228	A03	5	130	150	0531055392	
7755228	A09	6	160	200	0531055482	

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 44-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
VAT/BTW No. NL 8043.14.883.B01
KvK No. 09088623
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A

Eurofins Analytico B.V. is erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. LNE), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheden van Frankrijk en Luxemburg (MEV).

Bijlage (B) met opmerkingen behorende bij analysecertificaat 2013114182/1

Opmerking 1)
Rapportagegrens verhoogd t.g.v. verdunning van het monster vanwege matrixstoring.

Opmerking 2)
De toetswaarde van de som is gelijk aan de sommatie van 0,7*RG

Opmerking 3)
Rapportagegrens verhoogd t.g.v. verdunning monster.

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 44-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
VAT/BTW No. NL 8043.14.883.B01
KvK No. 09088623
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A

Eurofins Analytico B.V. is erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. LNE), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheden van Frankrijk en Luxemburg (MEV).

Bijlage (C) met methodeverwijzingen behorende bij analysecertificaat 2013114182/1

Analyse	Methode	Techniek	Referentiemethode
Cryogeen malen AS3000	W0106	Voorbehandeling	Cf. AS3000
Vermaling (cryogeen, <=1 kg,verkleinen brekermolen)	W0106	Crushen	Cf. NVN 7313
Droge Stof	W0104	Gravimetrie	Cf. pb 3010-2 en Gw. NEN-ISO 11465
Organische stof/Gloeirest	W0109	Gravimetrie	Cf. pb 3010-3 en cf. NEN 5754
Korrelgrootte < 2 µm (Lutum)	W0173	Sedimentatie	Cf. pb 3010-4 en cf. NEN 5753
Barium (Ba)	W0423	ICP-MS	Cf. pb 3010-5 en cf. NEN-EN-ISO 17294-2
Cadmium (Cd)	W0423	ICP-MS	Cf. pb 3010-5 en cf. NEN-EN-ISO 17294-2
Kobalt (Co)	W0423	ICP-MS	Cf. pb 3010-5 en cf. NEN-EN-ISO 17294-2
Koper (Cu)	W0423	ICP-MS	Cf. pb 3010-5 en cf. NEN-EN-ISO 17294-2
Kwik (Hg)	W0423	ICP-MS	Cf. pb 3010-5 en cf. NEN-EN-ISO 17294-2
Molybdeen (Mo)	W0423	ICP-MS	Cf. pb 3010-5 en cf. NEN-EN-ISO 17294-2
Nikkel (Ni)	W0423	ICP-MS	Cf. pb 3010-5 en cf. NEN-EN-ISO 17294-2
Lood (Pb)	W0423	ICP-MS	Cf. pb 3010-5 en cf. NEN-EN-ISO 17294-2
Zink (Zn)	W0423	ICP-MS	Cf. pb 3010-5 en cf. NEN-EN-ISO 17294-2
Minerale Olie (GC)	W0202	GC-FID	Cf. pb 3010-7 en cf. NEN 6978
Chromatogram MO (GC)	W0202	GC-FID	Eigen methode
Polychloorbifenylen (PCB)	W0271	GC-MS	Cf. pb 3010-8 en gw. NEN 6980
PAK som AS3000/AP04	W0271	GC-MS	Cf. pb. 3010-6 en gw. NEN-ISO 18287
PAK (VROM)	W0271	GC-MS	Cf. pb. 3010-6 en gw. NEN-ISO 18287

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 44-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
VAT/BTW No. NL 8043.14.883.B01
KvK No. 09088623
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A

Eurofins Analytico B.V. is erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. LNE), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheden van Frankrijk en Luxemburg (MEV).

Chromatogram TPH/Mineral Oil

Sample id.: 7755226

Certificate no.: 2013114182

Sample description.: MMA1 A02 (11-55) A03 (2-40) A06 (13-27) A10 (30-80

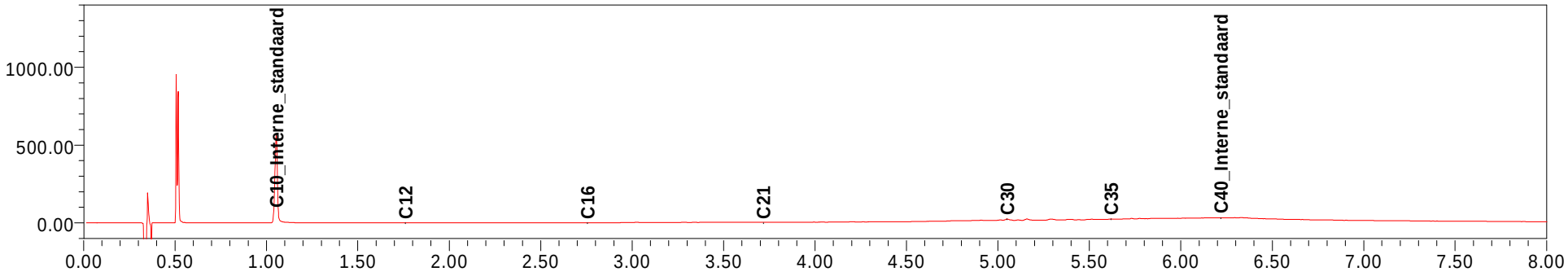

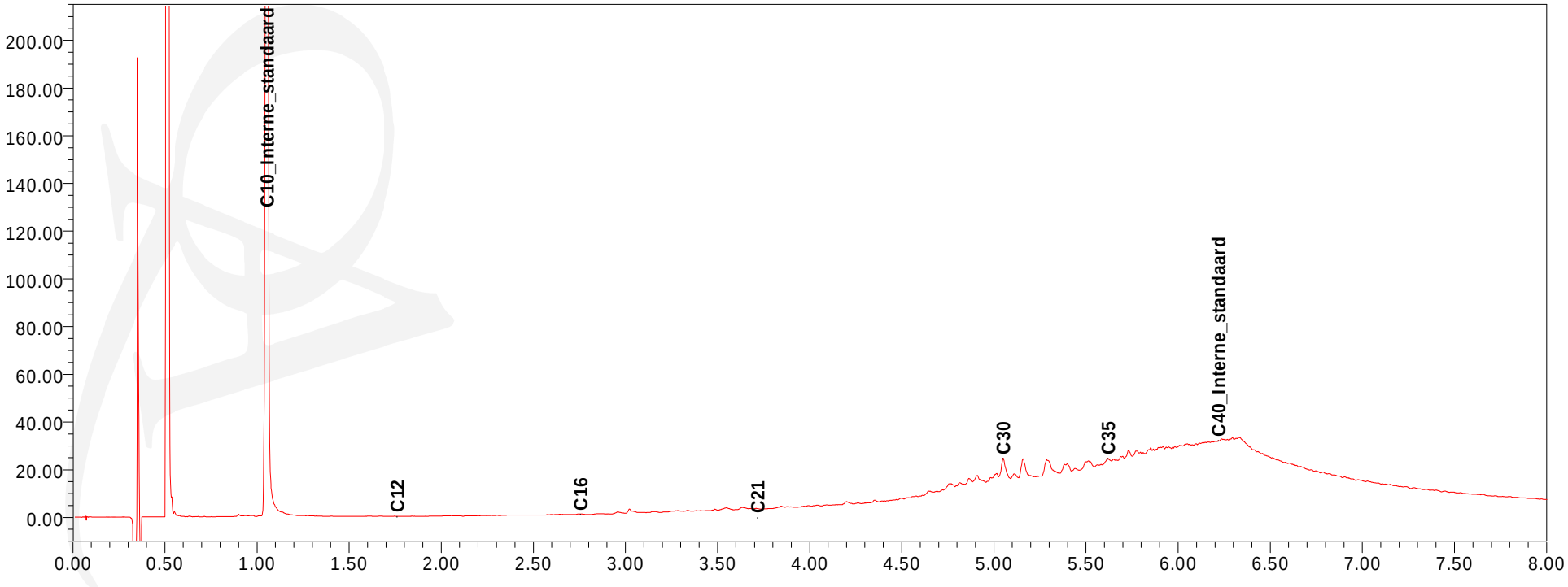

eurofins | — analytico®

Chromatogram TPH/ Mineral Oil

Sample ID.: 7755227
Certificate no.: 2013114182
Sample description.: MMA2 A01 (30-50) A09 (55-100) A14 (36-60)

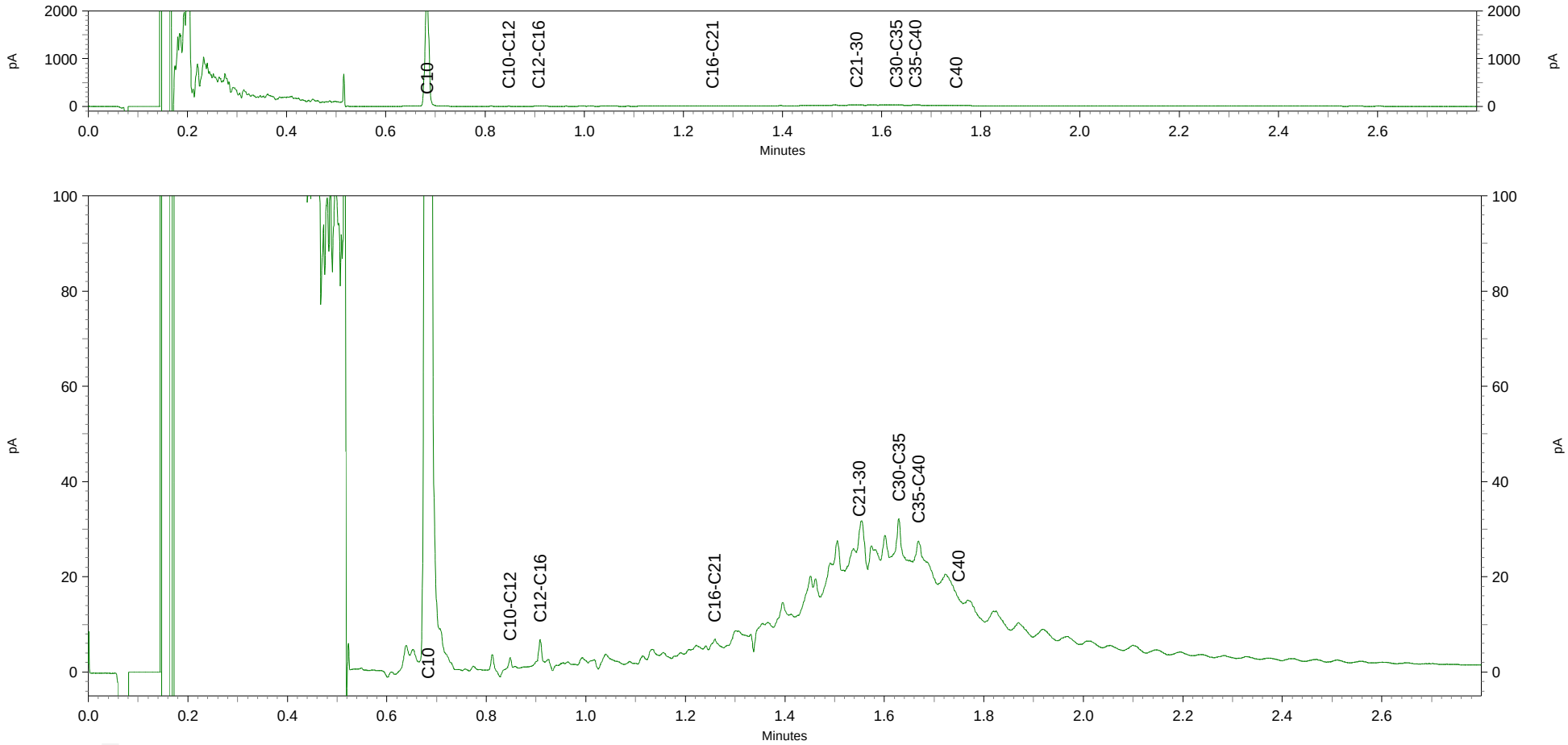

Chromatogram TPH/ Mineral Oil

Sample ID.: 7755228
Certificate no.: 2013114182
Sample description.: MMA3 A01 (50-100) A03 (130-150) A05 (100-150) A09

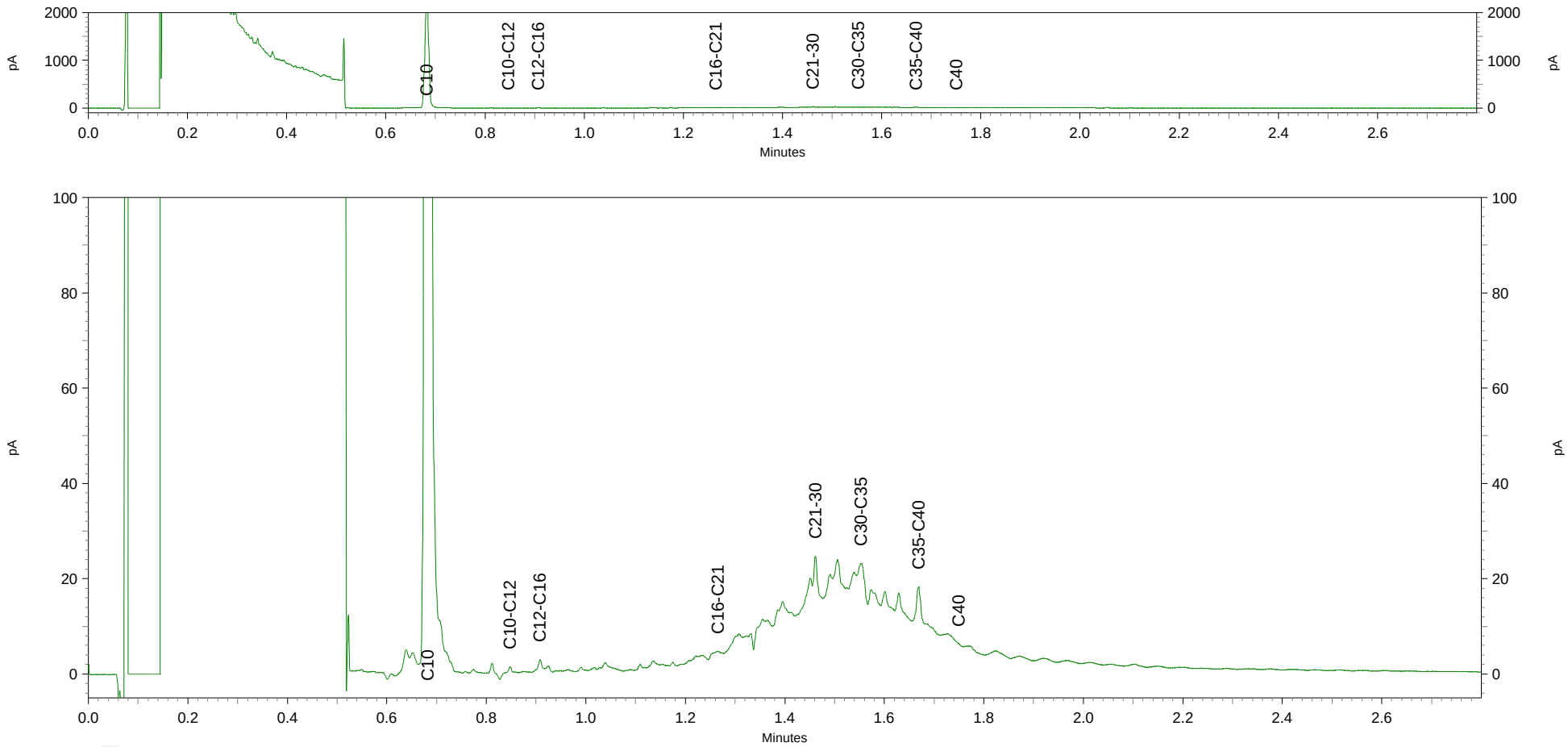

eurofins — analytico®

eurofins | — analytico®

Econsultancy
T.a.v. J. Winkelhorst
Fabriekstraat 19c
7005 AP DOETINCHEM

Analysecertificaat

Datum: 31-10-2013

Hierbij ontvangt u de resultaten van het navolgende laboratoriumonderzoek.

Certificaatnummer/Versie	2013136467/1
Uw project/verslagnummer	13025223
Uw projectnaam	ZWO.REG.NEA
Uw ordernummer	
Monster(s) ontvangen	23-10-2013

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.

De grondmonsters worden tot 6 weken na datum ontvangst bewaard en watermonsters tot 2 weken na datum ontvangst. Zonder tegenbericht worden de monsters nadien afgevoerd.
Indien de monsters langer bewaard dienen te blijven verzoeken wij U dit exemplaar uiterlijk 1 week voor afloop van de standaardbewaarperiode ondertekend aan ons te retourneren. Voor de kosten van het langer bewaren van monsters verwijzen wij naar de prijslijst.

Bewaren tot:
Datum: Naam: Handtekening:

Wij vertrouwen erop uw opdracht hiermee naar verwachting te hebben uitgevoerd, mocht U naar aanleiding van dit analysecertificaat nog vragen hebben verzoeken wij U contact op te nemen met de afdeling Verkoop en Advies.

Met vriendelijke groet,

Eurofins Analytico B.V.

Ing. A. Veldhuizen
Technical Manager

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 44-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
VAT/BTW No. NL 8043.14.883.B01
KvK No. 09088623
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A

Eurofins Analytico B.V. is erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. LNE), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheden van Frankrijk en Luxemburg (MEV).

eurofins | — analytico®

Analysecertificaat

Uw project/verslagnummer	13025223	Certificaatnummer/Versie	2013136467/1
Uw projectnaam	ZWO.REG.NEA	Startdatum	24-10-2013
Uw ordernummer		Rapportagedatum	31-10-2013/08:26
Datum monstername	04-09-2013	Bijlage	A,B,C,D
Monsternemer	A.F.W. Geven	Pagina	1/1
Monstermatrix	Grond; Grond (AS3000)		

	Analyse	Eenheid	1	2	3	4
	Voorbehandeling					
	Cryogeen malen AS3000		Uitgevoerd	Uitgevoerd	Uitgevoerd	Uitgevoerd
	Bodemkundige analyses					
S	Droge stof	% (m/m)	91.8	92.5	97.8	87.8
S	Organische stof	% (m/m) ds	4.3 1)	5.4 1)	4.9 1)	8.8 1)
Q	Gloeirest	% (m/m) ds	95.3	94.3	94.7	90.8
	Polycyclische Aromatische Koolwaterstoffen, PAK					
S	Naftaleen	mg/kg ds	0.56	<1.0	<1.0	0.54
S	Fenanthreen	mg/kg ds	9.8	4.0	<1.0	22
S	Anthraceen	mg/kg ds	5.3	1.2	<1.0	6.5
S	Fluorantheen	mg/kg ds	20	5.3	2.2	43
S	Benzo(a)anthraceen	mg/kg ds	9.5	2.3	<1.0	26
S	Chryseen	mg/kg ds	9.4	2.6	<1.0	29
S	Benzo(k)fluorantheen	mg/kg ds	4.9	1.0	<1.0	13
S	Benzo(a)pyreen	mg/kg ds	10.0	2.1	1.0	25
S	Benzo(ghi)peryleen	mg/kg ds	6.8	1.5	<1.0	15
S	Indeno(123-cd)pyreen	mg/kg ds	7.9	1.8	<1.0	18
S	PAK VROM (10) (factor 0,7)	mg/kg ds	84 2)	23 2)	8.8 2)	200 2)

Nr.	Monsteromschrijving	Analytico-nr.
1	A02-2 A02 (11-55)	7832437
2	A03-2 A03 (2-40)	7832438
3	A06-2 A06 (13-27)	7832439
4	A10-3 A10 (30-80)	7832440

Q: door RvA geaccrediteerde verrichting
A: AP04 erkende verrichting
S: AS 3000 erkende verrichting

Akkoord
Pr.coörd.

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.

VA

TESTEN
RvA L010

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 44-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
VAT/BTW No. NL 8043.14.883.B01
KvK No. 09088623
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A

Eurofins Analytico B.V. is erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. LNE), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheden van Frankrijk en Luxemburg (MEV).

Bijlage (A) met deelmonsterinformatie behorende bij analysecertificaat 2013136467/1

Analytico-nr.	Boornr	Omschrijving	Van	Tot	Barcode	Monsteromschrijving
7832437	A02	2	11	55	0531055405	A02-2 A02 (11-55)
7832438	A03	2	2	40	0531055404	A03-2 A03 (2-40)
7832439	A06	2	13	27	0531055904	A06-2 A06 (13-27)
7832440	A10	3	30	80	0531055391	A10-3 A10 (30-80)

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 44-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
VAT/BTW No. NL 8043.14.883.B01
KvK No. 09088623
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A

Eurofins Analytico B.V. is erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. LNE), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheden van Frankrijk en Luxemburg (MEV).

Bijlage (B) met opmerkingen behorende bij analysecertificaat 2013136467/1

Opmerking 1)

Het organische stof gehalte is gecorrigeerd voor het lutumgehalte van 5.4 % m/m (SIKB 3010 pb 3).

Opmerking 2)

Rapportagegrens verhoogd t.g.v. verdunning monster.

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 44-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
VAT/BTW No. NL 8043.14.883.B01
KvK No. 09088623
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A

Eurofins Analytico B.V. is erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. LNE), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheden van Frankrijk en Luxemburg (MEV).

Bijlage (C) met methodeverwijzingen behorende bij analysecertificaat 2013136467/1

Analyse	Methode	Techniek	Referentiemethode
Cryogeen malen AS3000	W0106	Voorbehandeling	Cf. AS3000
Droge Stof	W0104	Gravimetrie	Cf. pb 3010-2 en Gw. NEN-ISO 11465
Organische stof/Gloeirest	W0109	Gravimetrie	Cf. pb 3010-3 en cf. NEN 5754
PAK som AS3000/AP04	W0271	GC-MS	Cf. pb. 3010-6 en gw. NEN-ISO 18287
PAK (VROM)	W0271	GC-MS	Cf. pb. 3010-6 en gw. NEN-ISO 18287

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 44-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
VAT/BTW No. NL 8043.14.883.B01
KvK No. 09088623
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A

Eurofins Analytico B.V. is erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. LNE), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheden van Frankrijk en Luxemburg (MEV).

Bijlage (D) opmerkingen aangaande de monstername en conserveringstermijn 2013136467/1

Er zijn verschillen met de richtlijnen geconstateerd die de betrouwbaarheid van de resultaten van onderstaande monsters of analyses mogelijk hebben beinvloed.

Analyse	Analytico-nr.
De conserveringstermijn is voor de betreffende analyse overschreden.	
Gloeirest	7832437
	7832438
	7832439
	7832440
Extractie PCB/PAK	7832437
	7832438
	7832439
	7832440

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 44-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
VAT/BTW No. NL 8043.14.883.B01
KvK No. 09088623
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A

Eurofins Analytico B.V. is erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. LNE), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheden van Frankrijk en Luxemburg (MEV).

eurofins | analytico®

Econsultancy
T.a.v. J. Winkelhorst
Fabriekstraat 19c
7005 AP DOETINCHEM

Analysecertificaat

Datum: 30-10-2013

Hierbij ontvangt u de resultaten van het navolgende laboratoriumonderzoek.

Certificaatnummer/Versie	2013136473/1
Uw project/verslagnummer	13025223
Uw projectnaam	ZWO.REG.NEA
Uw ordernummer	
Monster(s) ontvangen	23-10-2013

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.

De grondmonsters worden tot 6 weken na datum ontvangst bewaard en watermonsters tot 2 weken na datum ontvangst. Zonder tegenbericht worden de monsters nadien afgevoerd.
Indien de monsters langer bewaard dienen te blijven verzoeken wij U dit exemplaar uiterlijk 1 week voor afloop van de standaardbewaarperiode ondertekend aan ons te retourneren. Voor de kosten van het langer bewaren van monsters verwijzen wij naar de prijslijst.

Bewaren tot:
Datum: Naam: Handtekening:

Wij vertrouwen erop uw opdracht hiermee naar verwachting te hebben uitgevoerd, mocht U naar aanleiding van dit analysecertificaat nog vragen hebben verzoeken wij U contact op te nemen met de afdeling Verkoop en Advies.

Met vriendelijke groet,

Eurofins Analytico B.V.

Ing. A. Veldhuizen
Technical Manager

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 44-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
VAT/BTW No. NL 8043.14.883.B01
KvK No. 09088623
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A

Eurofins Analytico B.V. is erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. LNE), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheden van Frankrijk en Luxemburg (MEV).

eurofins | — analytico®

Analysecertificaat

Uw project/verslagnummer	13025223	Certificaatnummer/Versie	2013136473/1
Uw projectnaam	ZWO.REG.NEA	Startdatum	24-10-2013
Uw ordernummer		Rapportagedatum	30-10-2013/15:58
Datum monstername	04-09-2013	Bijlage	A,C,D
Monsternemer	A.F.W. Geven	Pagina	1/1
Monstermatrix	Grond; Grond (AS3000)		

	Analyse	Eenheid	1	2	3
	Voorbehandeling				
	Cryogeen malen AS3000		Uitgevoerd	Uitgevoerd	Uitgevoerd
	Bodemkundige analyses				
S	Droge stof	% (m/m)	92.3	91.0	86.9
S	Organische stof	% (m/m) ds	2.1	1.4	4.8
Q	Gloeirest	% (m/m) ds	97.8	98.5	94.9
S	Korrelgrootte < 2 µm (Lutum)	% (m/m) ds	<2.0	2.6	5.2
	Metalen				
S	Lood (Pb)	mg/kg ds	40	64	43

Nr.	Monsteromschrijving	Analytico-nr.
1	A01-3 A01 (30-50)	7832460
2	A09-3 A09 (55-100)	7832461
3	A14-2 A14 (36-60)	7832462

kwaliteitswaarborg bodembeheer SIKB

Q: door RvA geaccrediteerde verrichting
A: AP04 erkende verrichting
S: AS 3000 erkende verrichting

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.

Akkoord
Pr.coörd.

VA

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 44-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
VAT/BTW No. NL 8043.14.883.B01
KvK No. 09088623
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A

Eurofins Analytico B.V. is erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. LNE), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheden van Frankrijk en Luxemburg (MEV).

TESTEN
RvA L010

Bijlage (A) met deelmonsterinformatie behorende bij analysecertificaat 2013136473/1

Analytico-nr.	Boornr	Omschrijving	Van	Tot	Barcode	Monsteromschrijving
7832460	A01	3	30	50	0531055494	A01-3 A01 (30-50)
7832461	A09	3	55	100	0531055485	A09-3 A09 (55-100)
7832462	A14	2	36	60	0531055491	A14-2 A14 (36-60)

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 44-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
VAT/BTW No. NL 8043.14.883.B01
KvK No. 09088623
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A

Eurofins Analytico B.V. is erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. LNE), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheden van Frankrijk en Luxemburg (MEV).

Bijlage (C) met methodeverwijzingen behorende bij analysecertificaat 2013136473/1

Analyse	Methode	Techniek	Referentiemethode
Cryogeen malen AS3000	W0106	Voorbehandeling	Cf. AS3000
Droge Stof	W0104	Gravimetrie	Cf. pb 3010-2 en Gw. NEN-ISO 11465
Organische stof/Gloeirest	W0109	Gravimetrie	Cf. pb 3010-3 en cf. NEN 5754
Korrelgrootte < 2 µm (Lutum)	W0173	Sedimentatie	Cf. pb 3010-4 en cf. NEN 5753
Lood (Pb)	W0423	ICP-MS	Cf. pb 3010-5 en cf. NEN-EN-ISO 17294-2

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 44-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
VAT/BTW No. NL 8043.14.883.B01
KvK No. 09088623
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A

Eurofins Analytico B.V. is erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. LNE), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheden van Frankrijk en Luxemburg (MEV).

Bijlage (D) opmerkingen aangaande de monstername en conserveringstermijn 2013136473/1

Er zijn verschillen met de richtlijnen geconstateerd die de betrouwbaarheid van de resultaten van onderstaande monsters of analyses mogelijk hebben beinvloed.

Analyse	Analytico-nr.
De conserveringstermijn is voor de betreffende analyse overschreden.	
Organische stof	7832460
	7832461
	7832462

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 44-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
VAT/BTW No. NL 8043.14.883.B01
KvK No. 09088623
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A

Eurofins Analytico B.V. is erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. LNE), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheden van Frankrijk en Luxemburg (MEV).

Econsultancy
T.a.v. J. Winkelhorst
Fabriekstraat 19c
7005 AP DOETINCHEM

Analysecertificaat

Datum: 23-09-2013

Hierbij ontvangt u de resultaten van het navolgende laboratoriumonderzoek.

Certificaatnummer/Versie	2013118027/1
Uw project/verslagnummer	13025223
Uw projectnaam	ZWO.REG.NEA
Uw ordernummer	
Monster(s) ontvangen	13-09-2013

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.

De grondmonsters worden tot 6 weken na datum ontvangst bewaard en watermonsters tot 2 weken na datum ontvangst. Zonder tegenbericht worden de monsters nadien afgevoerd.
Indien de monsters langer bewaard dienen te blijven verzoeken wij U dit exemplaar uiterlijk 1 week voor afloop van de standaardbewaarperiode ondertekend aan ons te retourneren. Voor de kosten van het langer bewaren van monsters verwijzen wij naar de prijslijst.

Bewaren tot:
Datum: Naam: Handtekening:

Wij vertrouwen erop uw opdracht hiermee naar verwachting te hebben uitgevoerd, mocht U naar aanleiding van dit analysecertificaat nog vragen hebben verzoeken wij U contact op te nemen met de afdeling Verkoop en Advies.

Met vriendelijke groet,

Eurofins Analytico B.V.

Ing. A. Veldhuizen
Technical Manager

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 44-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
VAT/BTW No. NL 8043.14.883.B01
KvK No. 09088623
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A

Eurofins Analytico B.V. is erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. LNE), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheden van Frankrijk en Luxemburg (MEV).

eurofins | — analytico®

Analysecertificaat

Uw project/verslagnummer	13025223	Certificaatnummer/Versie	2013118027/1
Uw projectnaam	ZWO.REG.NEA	Startdatum	13-09-2013
Uw ordernummer		Rapportagedatum	23-09-2013/08:14
Datum monstername	11-09-2013	Bijlage	A,C,D
Monsternemer		Pagina	1/2
Monstermatrix	Grond; Grond (AS3000)		

	Analyse	Eenheid	1
	Voorbehandeling		
	Cryogeen malen AS3000		Uitgevoerd
	Bodemkundige analyses		
S	Droge stof	% (m/m)	83.3
S	Organische stof	% (m/m) ds	4.3
Q	Gloeirest	% (m/m) ds	95.5
S	Korrelgrootte < 2 µm (Lutum)	% (m/m) ds	3.7
	Metalen		
S	Barium (Ba)	mg/kg ds	73
S	Cadmium (Cd)	mg/kg ds	0.26
S	Kobalt (Co)	mg/kg ds	4.8
S	Koper (Cu)	mg/kg ds	14
S	Kwik (Hg)	mg/kg ds	0.14
S	Molybdeen (Mo)	mg/kg ds	<1.5
S	Nikkel (Ni)	mg/kg ds	7.0
S	Lood (Pb)	mg/kg ds	150
S	Zink (Zn)	mg/kg ds	110
	Minerale olie		
	Minerale olie (C10-C12)	mg/kg ds	<3.0
	Minerale olie (C12-C16)	mg/kg ds	<5.0
	Minerale olie (C16-C21)	mg/kg ds	<5.0
	Minerale olie (C21-C30)	mg/kg ds	20
	Minerale olie (C30-C35)	mg/kg ds	17
	Minerale olie (C35-C40)	mg/kg ds	12
S	Minerale olie totaal (C10-C40)	mg/kg ds	51
	Chromatogram olie (GC)		Zie bijl.
	Polychloorbifenylen, PCB		
S	PCB 28	mg/kg ds	<0.0010
S	PCB 52	mg/kg ds	<0.0010
S	PCB 101	mg/kg ds	<0.0010

Nr.	Monsteromschrijving	Analytico-nr.
1	MMA4 A04 (60-100) A07 (50-70) A08 (60-100) A08 (100-140) A12 (100-150)	7769876

Q: door RvA geaccrediteerde verrichting
A: AP04 erkende verrichting
S: AS 3000 erkende verrichting

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 44-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
VAT/BTW No. NL 8043.14.883.B01
KvK No. 09088623
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A

Eurofins Analytico B.V. is erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. LNE), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheden van Frankrijk en Luxemburg (MEV).

TESTEN
RvA L010

Analysecertificaat

Uw project/verslagnummer	13025223	Certificaatnummer/Versie	2013118027/1
Uw projectnaam	ZWO.REG.NEA	Startdatum	13-09-2013
Uw ordernummer		Rapportagedatum	23-09-2013/08:14
Datum monstername	11-09-2013	Bijlage	A,C,D
Monsternemer		Pagina	2/2
Monstermatrix	Grond; Grond (AS3000)		

	Analyse	Eenheid	1
S	PCB 118	mg/kg ds	<0.0010
S	PCB 138	mg/kg ds	0.0032
S	PCB 153	mg/kg ds	0.0028
S	PCB 180	mg/kg ds	0.0022
S	PCB (som 7) (factor 0,7)	mg/kg ds	0.011
	Polycyclische Aromatische Koolwaterstoffen, PAK		
S	Naftaleen	mg/kg ds	<0.050
S	Fenanthreen	mg/kg ds	3.1
S	Anthraceen	mg/kg ds	1.6
S	Fluorantheen	mg/kg ds	5.7
S	Benzo(a)anthraceen	mg/kg ds	2.6
S	Chryseen	mg/kg ds	2.6
S	Benzo(k)fluorantheen	mg/kg ds	1.1
S	Benzo(a)pyreen	mg/kg ds	2.1
S	Benzo(ghi)peryleen	mg/kg ds	1.7
S	Indeno(123-cd)pyreen	mg/kg ds	1.9
S	PAK VROM (10) (factor 0,7)	mg/kg ds	22

Nr.	Monsteromschrijving	Analytico-nr.
1	MMA4 A04 (60-100) A07 (50-70) A08 (60-100) A08 (100-140) A12 (100-150)	7769876

Q: door RvA geaccrediteerde verrichting
A: AP04 erkende verrichting
S: AS 3000 erkende verrichting

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.

Akkoord
Pr.coörd.
VA

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 44-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
VAT/BTW No. NL 8043.14.883.B01
KvK No. 09088623
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A

Eurofins Analytico B.V. is erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. LNE), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheden van Frankrijk en Luxemburg (MEV).

TESTEN
RvA L010

Bijlage (A) met deelmonsterinformatie behorende bij analysecertificaat 2013118027/1

Analytico-nr.	Boornr	Omschrijving	Van	Tot	Barcode	Monsteromschrijving
7769876	A04	2	60	100	0531055334	MMA4 A04 (60-100) A07 (50-70) A
7769876	A07	2	50	70	0531055332	
7769876	A08	2	60	100	0531055220	
7769876	A08	3	100	140	0531055221	
7769876	A12	3	100	150	0531055218	

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 44-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
VAT/BTW No. NL 8043.14.883.B01
KvK No. 09088623
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A

Eurofins Analytico B.V. is erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. LNE), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheden van Frankrijk en Luxemburg (MEV).

Bijlage (C) met methodeverwijzingen behorende bij analysecertificaat 2013118027/1

Analyse	Methode	Techniek	Referentiemethode
Cryogeen malen AS3000	W0106	Voorbehandeling	Cf. AS3000
Droge Stof	W0104	Gravimetrie	Cf. pb 3010-2 en Gw. NEN-ISO 11465
Organische stof/Gloeirest	W0109	Gravimetrie	Cf. pb 3010-3 en cf. NEN 5754
Korrelgrootte < 2 µm (Lutum)	W0173	Sedimentatie	Cf. pb 3010-4 en cf. NEN 5753
Barium (Ba)	W0423	ICP-MS	Cf. pb 3010-5 en cf. NEN-EN-ISO 17294-2
Cadmium (Cd)	W0423	ICP-MS	Cf. pb 3010-5 en cf. NEN-EN-ISO 17294-2
Kobalt (Co)	W0423	ICP-MS	Cf. pb 3010-5 en cf. NEN-EN-ISO 17294-2
Koper (Cu)	W0423	ICP-MS	Cf. pb 3010-5 en cf. NEN-EN-ISO 17294-2
Kwik (Hg)	W0423	ICP-MS	Cf. pb 3010-5 en cf. NEN-EN-ISO 17294-2
Molybdeen (Mo)	W0423	ICP-MS	Cf. pb 3010-5 en cf. NEN-EN-ISO 17294-2
Nikkel (Ni)	W0423	ICP-MS	Cf. pb 3010-5 en cf. NEN-EN-ISO 17294-2
Lood (Pb)	W0423	ICP-MS	Cf. pb 3010-5 en cf. NEN-EN-ISO 17294-2
Zink (Zn)	W0423	ICP-MS	Cf. pb 3010-5 en cf. NEN-EN-ISO 17294-2
Minerale Olie (GC)	W0202	GC-FID	Cf. pb 3010-7 en cf. NEN 6978
Chromatogram MO (GC)	W0202	GC-FID	Eigen methode
Polychloorbifenylen (PCB)	W0271	GC-MS	Cf. pb 3010-8 en gw. NEN 6980
PAK (VROM)	W0271	GC-MS	Cf. pb. 3010-6 en gw. NEN-ISO 18287
PAK som AS3000/AP04	W0271	GC-MS	Cf. pb. 3010-6 en gw. NEN-ISO 18287

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 44-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
VAT/BTW No. NL 8043.14.883.B01
KvK No. 09088623
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A

Eurofins Analytico B.V. is erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. LNE), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheden van Frankrijk en Luxemburg (MEV).

Bijlage (D) opmerkingen aangaande de monstername en conserveringstermijn 2013118027/1

Er zijn verschillen met de richtlijnen geconstateerd die de betrouwbaarheid van de resultaten van onderstaande monsters of analyses mogelijk hebben beinvloed.

Analyse	Analytico-nr.
De conserveringstermijn is voor de betreffende analyse overschreden.	
Minerale Olie (GC) (Voorbehandeling)	7769876

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 44-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
VAT/BTW No. NL 8043.14.883.B01
KvK No. 09088623
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A

Eurofins Analytico B.V. is erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. LNE), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheden van Frankrijk en Luxemburg (MEV).

Chromatogram TPH/Mineral Oil

Sample id.: 7769876

Certificate no.: 2013118027

Sample description.: MMA4 A04 (60-100) A07 (50-70) A08 (60-100) A08 (10

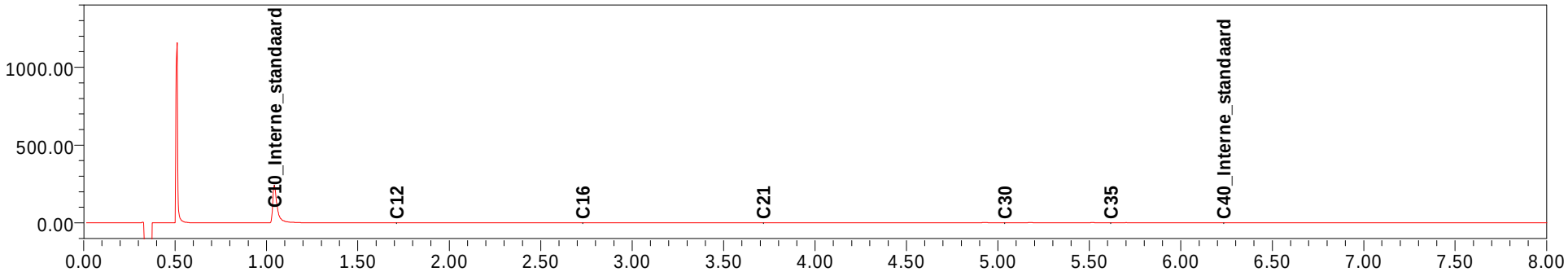

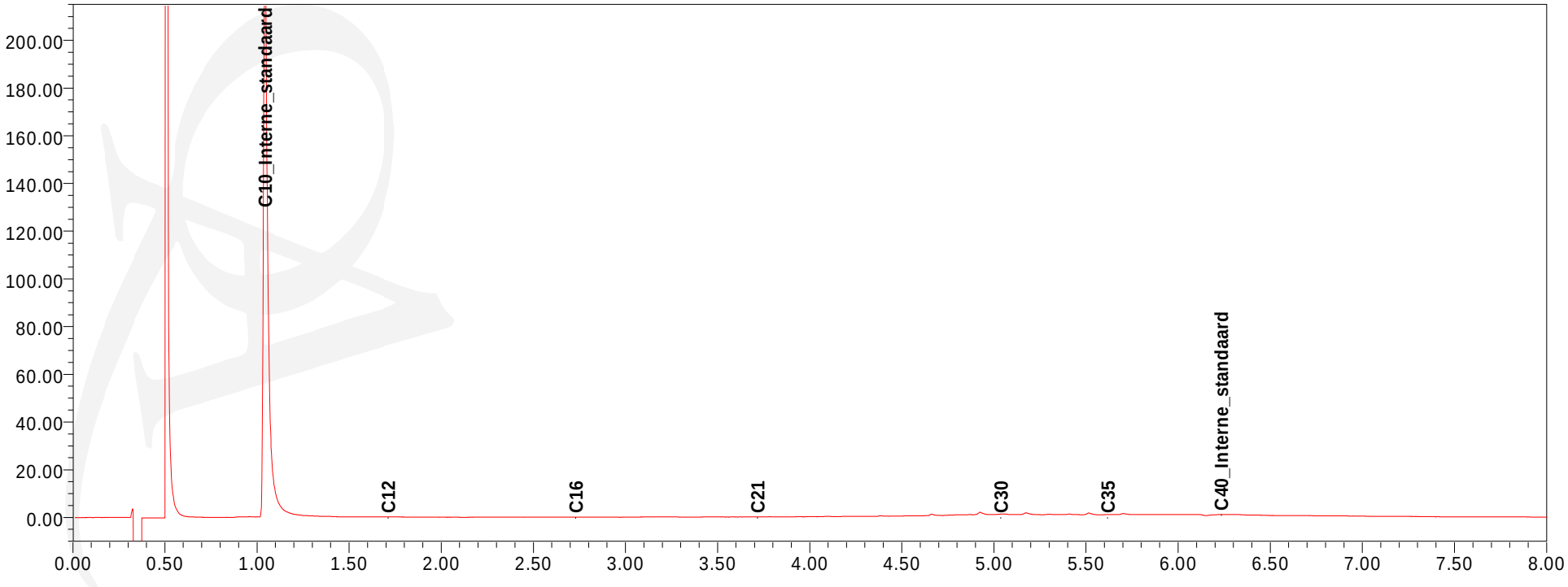

eurofins | — analytico®

Econsultancy
T.a.v. J. Winkelhorst
Fabriekstraat 19c
7005 AP DOETINCHEM

Analysecertificaat

Datum: 30-10-2013

Hierbij ontvangt u de resultaten van het navolgende laboratoriumonderzoek.

Certificaatnummer/Versie	2013136476/1
Uw project/verslagnummer	13025223
Uw projectnaam	ZWO.REG.NEA
Uw ordernummer	
Monster(s) ontvangen	23-10-2013

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.

De grondmonsters worden tot 6 weken na datum ontvangst bewaard en watermonsters tot 2 weken na datum ontvangst. Zonder tegenbericht worden de monsters nadien afgevoerd.
Indien de monsters langer bewaard dienen te blijven verzoeken wij U dit exemplaar uiterlijk 1 week voor afloop van de standaardbewaarperiode ondertekend aan ons te retourneren. Voor de kosten van het langer bewaren van monsters verwijzen wij naar de prijslijst.

Bewaren tot:
Datum: Naam: Handtekening:

Wij vertrouwen erop uw opdracht hiermee naar verwachting te hebben uitgevoerd, mocht U naar aanleiding van dit analysecertificaat nog vragen hebben verzoeken wij U contact op te nemen met de afdeling Verkoop en Advies.

Met vriendelijke groet,

Eurofins Analytico B.V.

Ing. A. Veldhuizen
Technical Manager

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 44-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
VAT/BTW No. NL 8043.14.883.B01
KvK No. 09088623
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A

Eurofins Analytico B.V. is erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. LNE), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheden van Frankrijk en Luxemburg (MEV).

eurofins | — analytico®

Analysecertificaat

Uw project/verslagnummer	13025223	Certificaatnummer/Versie	2013136476/1
Uw projectnaam	ZWO.REG.NEA	Startdatum	24-10-2013
Uw ordernummer		Rapportagedatum	30-10-2013/16:30
Datum monstername	11-09-2013	Bijlage	A,B,C,D
Monsternemer		Pagina	1/1
Monstermatrix	Grond; Grond (AS3000)		

	Analyse	Eenheid	1	2	3	4	5
	Voorbehandeling						
	Cryogeen malen AS3000		Uitgevoerd	Uitgevoerd	Uitgevoerd	Uitgevoerd	Uitgevoerd
	Bodemkundige analyses						
S	Droge stof	% (m/m)	83.2	80.9	85.1	84.0	84.3
S	Organische stof	% (m/m) ds	3.3 1)	6.9 1)	3.6 1)	3.5 1)	3.1 1)
Q	Gloeirest	% (m/m) ds	96.4	92.7	96.0	96.2	96.6
	Polycyclische Aromatische Koolwaterstoffen, PAK						
S	Naftaleen	mg/kg ds	<0.050	<0.25	<0.050	<0.25	<0.25
S	Fenanthreen	mg/kg ds	0.12	1.1	0.36	6.4	0.46
S	Anthraceen	mg/kg ds	0.092	0.96	0.31	2.9	<0.25
S	Fluorantheen	mg/kg ds	0.45	3.4	0.94	14	1.3
S	Benzo(a)anthraceen	mg/kg ds	0.28	2.0	0.51	6.0	0.75
S	Chryseen	mg/kg ds	0.33	2.5	0.61	6.5	0.89
S	Benzo(k)fluorantheen	mg/kg ds	0.16	1.0	0.31	2.8	0.41
S	Benzo(a)pyreen	mg/kg ds	0.25	1.6	0.55	5.8	0.78
S	Benzo(ghi)peryleen	mg/kg ds	0.21	1.1	0.57	3.9	0.73
S	Indeno(123-cd)pyreen	mg/kg ds	0.24	1.4	0.59	4.9	0.75
S	PAK VROM (10) (factor 0,7)	mg/kg ds	2.2	15 2)	4.8	53 2)	6.4 2)

Nr.	Monsteromschrijving	Analytico-nr.
1	A04-2 A04 (60-100)	7832504
2	A07-2 A07 (50-70)	7832505
3	A08-2 A08 (60-100)	7832506
4	A08-3 A08 (100-140)	7832507
5	A12-3 A12 (100-150)	7832508

Akkoord
Pr.coörd.

Q: door RvA geaccrediteerde verrichting
A: AP04 erkende verrichting
S: AS 3000 erkende verrichting

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 44-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
VAT/BTW No. NL 8043.14.883.B01
KvK No. 09088623
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A

Eurofins Analytico B.V. is erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. LNE), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheden van Frankrijk en Luxemburg (MEV).

VA TESTEN
RvA L010

Bijlage (A) met deelmonsterinformatie behorende bij analysecertificaat 2013136476/1

Analytico-nr.	Boornr	Omschrijving	Van	Tot	Barcode	Monsteromschrijving
7832504	A04	2	60	100	0531055334	A04-2 A04 (60-100)
7832505	A07	2	50	70	0531055332	A07-2 A07 (50-70)
7832506	A08	2	60	100	0531055220	A08-2 A08 (60-100)
7832507	A08	3	100	140	0531055221	A08-3 A08 (100-140)
7832508	A12	3	100	150	0531055218	A12-3 A12 (100-150)

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 44-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
VAT/BTW No. NL 8043.14.883.B01
KvK No. 09088623
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A

Eurofins Analytico B.V. is erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. LNE), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheden van Frankrijk en Luxemburg (MEV).

Bijlage (B) met opmerkingen behorende bij analysecertificaat 2013136476/1

Opmerking 1)

Het organische stof gehalte is gecorrigeerd voor het lutumgehalte van 5.4 % m/m (SIKB 3010 pb 3).

Opmerking 2)

Rapportagegrens verhoogd t.g.v. verdunning monster.

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 44-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
VAT/BTW No. NL 8043.14.883.B01
KvK No. 09088623
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A

Eurofins Analytico B.V. is erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. LNE), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheden van Frankrijk en Luxemburg (MEV).

Bijlage (C) met methodeverwijzingen behorende bij analysecertificaat 2013136476/1

Analyse	Methode	Techniek	Referentiemethode
Cryogeen malen AS3000	W0106	Voorbehandeling	Cf. AS3000
Droge Stof	W0104	Gravimetrie	Cf. pb 3010-2 en Gw. NEN-ISO 11465
Organische stof/Gloeirest	W0109	Gravimetrie	Cf. pb 3010-3 en cf. NEN 5754
PAK som AS3000/AP04	W0271	GC-MS	Cf. pb. 3010-6 en gw. NEN-ISO 18287
PAK (VROM)	W0271	GC-MS	Cf. pb. 3010-6 en gw. NEN-ISO 18287

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 44-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
VAT/BTW No. NL 8043.14.883.B01
KvK No. 09088623
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A

Eurofins Analytico B.V. is erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. LNE), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheden van Frankrijk en Luxemburg (MEV).

Bijlage (D) opmerkingen aangaande de monstername en conserveringstermijn 2013136476/1

Er zijn verschillen met de richtlijnen geconstateerd die de betrouwbaarheid van de resultaten van onderstaande monsters of analyses mogelijk hebben beinvloed.

Analyse	Analytico-nr.
De conserveringstermijn is voor de betreffende analyse overschreden.	
Gloeirest	7832504
	7832505
	7832506
	7832507
	7832508
Extractie PCB/PAK	7832504
	7832505
	7832506
	7832507
	7832508

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 44-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
VAT/BTW No. NL 8043.14.883.B01
KvK No. 09088623
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A

Eurofins Analytico B.V. is erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. LNE), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheden van Frankrijk en Luxemburg (MEV).

eurofins | — analytico®

Econsultancy
T.a.v. J. Winkelhorst
Fabriekstraat 19c
7005 AP DOETINCHEM

Analysecertificaat

Datum: 17-09-2013

Hierbij ontvangt u de resultaten van het navolgende laboratoriumonderzoek.

Certificaatnummer/Versie	2013118026/1
Uw project/verslagnummer	13025223
Uw projectnaam	ZWO.REG.NEA
Uw ordernummer	
Monster(s) ontvangen	13-09-2013

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.

De grondmonsters worden tot 6 weken na datum ontvangst bewaard en watermonsters tot 2 weken na datum ontvangst. Zonder tegenbericht worden de monsters nadien afgevoerd.
Indien de monsters langer bewaard dienen te blijven verzoeken wij U dit exemplaar uiterlijk 1 week voor afloop van de standaardbewaarperiode ondertekend aan ons te retourneren. Voor de kosten van het langer bewaren van monsters verwijzen wij naar de prijslijst.

Bewaren tot:
Datum: Naam: Handtekening:

Wij vertrouwen erop uw opdracht hiermee naar verwachting te hebben uitgevoerd, mocht U naar aanleiding van dit analysecertificaat nog vragen hebben verzoeken wij U contact op te nemen met de afdeling Verkoop en Advies.

Met vriendelijke groet,

Eurofins Analytico B.V.

Ing. A. Veldhuizen
Technical Manager

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 44-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
VAT/BTW No. NL 8043.14.883.B01
KvK No. 09088623
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A

Eurofins Analytico B.V. is erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. LNE), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheden van Frankrijk en Luxemburg (MEV).

Analysecertificaat

Uw project/verslagnummer	13025223	Certificaatnummer/Versie	2013118026/1
Uw projectnaam	ZWO.REG.NEA	Startdatum	13-09-2013
Uw ordernummer		Rapportagedatum	17-09-2013/11:13
Datum monstername	11-09-2013	Bijlage	A,B,C
Monsternemer		Pagina	1/1
Monstermatrix	Grond; Grond (AS3000)		

	Analyse	Eenheid	1	
	Voorbehandeling			
	Cryogeen malen AS3000		Uitgevoerd	
	Bodemkundige analyses			
S	Droge stof	% (m/m)	81.4	
S	Organische stof	% (m/m) ds	3.7	1)
Q	Gloeirest	% (m/m) ds	96.0	
	Minerale olie			
	Minerale olie (C10-C12)	mg/kg ds	<3.0	
	Minerale olie (C12-C16)	mg/kg ds	<5.0	
	Minerale olie (C16-C21)	mg/kg ds	<5.0	
	Minerale olie (C21-C30)	mg/kg ds	<11	
	Minerale olie (C30-C35)	mg/kg ds	7.4	
	Minerale olie (C35-C40)	mg/kg ds	<6.0	
S	Minerale olie totaal (C10-C40)	mg/kg ds	<35	

Nr.	Monsteromschrijving	Analytico-nr.
1	A15-2 A15 (60-80)	7769875

Q: door RvA geaccrediteerde verrichting
A: AP04 erkende verrichting
S: AS 3000 erkende verrichting

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.

Akkoord
Pr.coörd.
VA

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 44-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
VAT/BTW No. NL 8043.14.883.B01
KvK No. 09088623
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A

Eurofins Analytico B.V. is erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. LNE), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheden van Frankrijk en Luxemburg (MEV).

TESTEN
RvA L010

Bijlage (A) met deelmonsterinformatie behorende bij analysecertificaat 2013118026/1

Analytico-nr.	Boornr	Omschrijving	Van	Tot	Barcode	Monsteromschrijving
7769875	A15	2	60	80	0531055212	A15-2 A15 (60-80)

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 44-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
VAT/BTW No. NL 8043.14.883.B01
KvK No. 09088623
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A

Eurofins Analytico B.V. is erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. LNE), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheden van Frankrijk en Luxemburg (MEV).

Bijlage (B) met opmerkingen behorende bij analysecertificaat 2013118026/1

Opmerking 1)

Het organische stof gehalte is gecorrigeerd voor het lutumgehalte van 5.4 % m/m (SIKB 3010 pb 3).

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 44-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
VAT/BTW No. NL 8043.14.883.B01
KvK No. 09088623
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A

Eurofins Analytico B.V. is erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. LNE), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheden van Frankrijk en Luxemburg (MEV).

Bijlage (C) met methodeverwijzingen behorende bij analysecertificaat 2013118026/1

Analyse	Methode	Techniek	Referentiemethode
Cryogeen malen AS3000	W0106	Voorbehandeling	Cf. AS3000
Droge Stof	W0104	Gravimetrie	Cf. pb 3010-2 en Gw. NEN-ISO 11465
Organische stof/Gloeirest	W0109	Gravimetrie	Cf. pb 3010-3 en cf. NEN 5754
Minerale Olie (GC)	W0202	GC-FID	Cf. pb 3010-7 en cf. NEN 6978

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 44-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
VAT/BTW No. NL 8043.14.883.B01
KvK No. 09088623
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A

Eurofins Analytico B.V. is erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. LNE), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheden van Frankrijk en Luxemburg (MEV).

Econsultancy
T.a.v. J. Winkelhorst
Fabriekstraat 19c
7005 AP DOETINCHEM

Analysecertificaat

Datum: 21-08-2013

Hierbij ontvangt u de resultaten van het navolgende laboratoriumonderzoek.

Certificaatnummer/Versie	2013104974/1
Uw project/verslagnummer	13025223
Uw projectnaam	ZWO.REG.NEA
Uw ordernummer	
Monster(s) ontvangen	16-08-2013

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.
Aanvullende informatie behorend bij dit analysecertificaat kunt U vinden in het overzicht "Specificaties Analysemethoden". Extra exemplaren zijn verkrijgbaar bij de afdeling Verkoop en Advies.

De grondmonsters worden tot 6 weken na datum ontvangst bewaard en watermonsters tot 2 weken na datum ontvangst. Zonder tegenbericht worden de monsters nadien afgevoerd.
Indien de monsters langer bewaard dienen te blijven verzoeken wij U dit exemplaar uiterlijk 1 week voor afloop van de standaardbewaarperiode ondertekend aan ons te retourneren. Voor de kosten van het langer bewaren van monsters verwijzen wij naar de prijslijst.

Bewaren tot:
Datum: Naam: Handtekening:

Wij vertrouwen erop uw opdracht hiermee naar verwachting te hebben uitgevoerd, mocht U naar aanleiding van dit analysecertificaat nog vragen hebben verzoeken wij U contact op te nemen met de afdeling Verkoop en Advies.

Met vriendelijke groet,

Eurofins Analytico B.V.

Ing. A. Veldhuizen
Technical Manager

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 44-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
VAT/BTW No. NL 8043.14.883.B01
KvK No. 09088623
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A

Eurofins Analytico B.V. is erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. LNE), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheden van Frankrijk en Luxemburg (MEV).

eurofins | — analytico®

Analysecertificaat

Uw project/verslagnummer	13025223	Certificaatnummer/Versie	2013104974/1
Uw projectnaam	ZWO.REG.NEA	Startdatum	16-08-2013
Uw ordernummer		Rapportagedatum	21-08-2013/10:18
Datum monstername	15-08-2013	Bijlage	A,B,C
Monsternemer		Pagina	1/2
Monstermatrix	Grond; Grond (AS3000)		

	Analyse	Eenheid	1	2	3	4	5
	Voorbehandeling						
	Cryogeen malen AS3000		Uitgevoerd	Uitgevoerd	Uitgevoerd	Uitgevoerd	Uitgevoerd
	Bodemkundige analyses						
S	Droge stof	% (m/m)	84.3	90.6	84.9	82.6	86.8
S	Organische stof	% (m/m) ds	3.8	<0.7	1.6	5.5	4.0
Q	Gloeirest	% (m/m) ds	95.9	99.3	98.1	94.1	95.9
S	Korrelgrootte < 2 µm (Lutum)	% (m/m) ds	4.6	2.9	5.1	5.2	<2.0
	Metalen						
S	Barium (Ba)	mg/kg ds	34	23	28	65	47
S	Cadmium (Cd)	mg/kg ds	<0.20	<0.20	<0.20	0.29	<0.20
S	Kobalt (Co)	mg/kg ds	<3.0	<3.0	<3.0	<3.0	<3.0
S	Koper (Cu)	mg/kg ds	11	<5.0	6.9	13	6.8
S	Kwik (Hg)	mg/kg ds	0.19	0.060	0.17	0.18	0.077
S	Molybdeen (Mo)	mg/kg ds	<1.5	<1.5	<1.5	<1.5	<1.5
S	Nikkel (Ni)	mg/kg ds	<4.0	4.0	<4.0	8.0	5.6
S	Lood (Pb)	mg/kg ds	60	16	42	54	42
S	Zink (Zn)	mg/kg ds	41	<20	48	89	29
	Minerale olie						
	Minerale olie (C10-C12)	mg/kg ds	<3.0	<3.0	<3.0	<3.0	3.7
	Minerale olie (C12-C16)	mg/kg ds	<5.0	<5.0	<5.0	<5.0	<5.0
	Minerale olie (C16-C21)	mg/kg ds	<5.0	<5.0	<5.0	6.5	<5.0
	Minerale olie (C21-C30)	mg/kg ds	<11	<11	<11	25	<11
	Minerale olie (C30-C35)	mg/kg ds	<5.0	<5.0	11	15	5.6
	Minerale olie (C35-C40)	mg/kg ds	<6.0	<6.0	<6.0	7.8	<6.0
S	Minerale olie totaal (C10-C40)	mg/kg ds	<35	<35	<35	58	<35
	Chromatogram olie (GC)					Zie bijl.	
	Polychloorbifenylen, PCB						
S	PCB 28	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010	<0.0010	<0.0010	<0.0010
S	PCB 52	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010	<0.0010	<0.0010	<0.0010
S	PCB 101	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010	<0.0010	0.0012	<0.0010

Nr.	Monsteromschrijving	Analytico-nr.
1	MMB1 B01 (0-40) B03 (0-30) B06 (20-70) B08 (0-50) B09 (0-50)	7721302
2	MMB2 B07 (50-80) B12 (30-70)	7721303
3	MMB3 B02 (50-100) B04 (130-160) B05 (100-150) B10 (100-150) B13 (50-100)	7721304
4	MMD1 D02 (0-50) D03 (0-50) D04 (0-50) D06 (0-50)	7721305
5	MMD2 D01 (70-110) D02 (70-90) D05 (60-110)	7721306

Q: door RvA geaccrediteerde verrichting
A: AP04 erkende verrichting
S: AS 3000 erkende verrichting

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 44-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
VAT/BTW No. NL 8043.14.883.B01
KvK No. 09088623
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A

Eurofins Analytico B.V. is erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. LNE), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheden van Frankrijk en Luxemburg (MEV).

TESTEN
RvA L010

Analysecertificaat

Uw project/verslagnummer	13025223	Certificaatnummer/Versie	2013104974/1
Uw projectnaam	ZWO.REG.NEA	Startdatum	16-08-2013
Uw ordernummer		Rapportagedatum	21-08-2013/10:18
Datum monstername	15-08-2013	Bijlage	A,B,C
Monsternemer		Pagina	2/2
Monstermatrix	Grond; Grond (AS3000)		

	Analyse	Eenheid	1	2	3	4	5
S	PCB 118	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010	<0.0010	<0.0010	<0.0010
S	PCB 138	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010	<0.0010	0.0022	<0.0010
S	PCB 153	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010	<0.0010	0.0027	<0.0010
S	PCB 180	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010	<0.0010	0.0019	<0.0010
S	PCB (som 7) (factor 0,7)	mg/kg ds	0.0049 1)	0.0049 1)	0.0049 1)	0.010	0.0049 1)
	Polycyclische Aromatische Koolwaterstoffen, PAK						
S	Naftaleen	mg/kg ds	<0.050	<0.050	<0.050	<0.050	<0.050
S	Fenanthreen	mg/kg ds	0.15	<0.050	0.22	0.11	0.18
S	Anthraceen	mg/kg ds	0.081	<0.050	0.053	0.076	0.100
S	Fluorantheen	mg/kg ds	0.59	<0.050	0.47	0.52	0.60
S	Benzo(a)anthraceen	mg/kg ds	0.34	<0.050	0.22	0.31	0.30
S	Chryseen	mg/kg ds	0.41	<0.050	0.29	0.44	0.41
S	Benzo(k)fluorantheen	mg/kg ds	0.17	<0.050	0.13	0.21	0.19
S	Benzo(a)pyreen	mg/kg ds	0.20	<0.050	0.15	0.30	0.28
S	Benzo(ghi)peryleen	mg/kg ds	0.18	<0.050	0.14	0.35	0.30
S	Indeno(123-cd)pyreen	mg/kg ds	0.22	<0.050	0.17	0.30	0.32
S	PAK VROM (10) (factor 0,7)	mg/kg ds	2.4	0.35 1)	1.9	2.7	2.7

Nr.	Monsteromschrijving	Analytico-nr.
1	MMB1 B01 (0-40) B03 (0-30) B06 (20-70) B08 (0-50) B09 (0-50)	7721302
2	MMB2 B07 (50-80) B12 (30-70)	7721303
3	MMB3 B02 (50-100) B04 (130-160) B05 (100-150) B10 (100-150) B13 (50-100)	7721304
4	MMD1 D02 (0-50) D03 (0-50) D04 (0-50) D06 (0-50)	7721305
5	MMD2 D01 (70-110) D02 (70-90) D05 (60-	7721306

Akkoord
Pr.coörd.

Q: door RvA geaccrediteerde verrichting
A: AP04 erkende verrichting
S: AS 3000 erkende verrichting

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 44-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
VAT/BTW No. NL 8043.14.883.B01
KvK No. 09088623
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A

Eurofins Analytico B.V. is erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. LNE), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheden van Frankrijk en Luxemburg (MEV).

VA
TESTEN
RvA L010

Bijlage (A) met deelmonsterinformatie behorende bij analysecertificaat 2013104974/1

Analytico-nr.	Boornr	Omschrijving	Van	Tot	Barcode	Monsteromschrijving
7721302	B08	1	0	50	0531066903	MMB1 B01 (0-40) B03 (0-30) B06
7721302	B01	1	0	40	0531066875	
7721302	B03	1	0	30	0531067257	
7721302	B09	1	0	50	0531067128	
7721302	B06	2	20	70	0530963325	
7721303	B07	2	50	80	0531067259	MMB2 B07 (50-80) B12 (30-70)
7721303	B12	2	30	70	0530963332	
7721304	B13	2	50	100	0531067123	MMB3 B02 (50-100) B04 (130-160
7721304	B02	3	50	100	0530963329	
7721304	B10	4	100	150	0531066878	
7721304	B04	5	130	160	0531066897	
7721304	B05	5	100	150	0531067262	
7721305	D02	1	0	50	0531067139	MMD1 D02 (0-50) D03 (0-50) D04
7721305	D03	1	0	50	0531067126	
7721305	D04	1	0	50	0531067147	
7721305	D06	1	0	50	0531066868	
7721306	D01	3	70	110	0531067116	MMD2 D01 (70-110) D02 (70-90) D
7721306	D02	3	70	90	0531067131	
7721306	D05	3	60	110	0531067120	

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 44-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
VAT/BTW No. NL 8043.14.883.B01
KvK No. 09088623
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A

Eurofins Analytico B.V. is erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. LNE), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheden van Frankrijk en Luxemburg (MEV).

Bijlage (B) met opmerkingen behorende bij analysecertificaat 2013104974/1

Opmerking 1)

De toetswaarde van de som is gelijk aan de sommatie van 0,7*RG

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 44-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
VAT/BTW No. NL 8043.14.883.B01
KvK No. 09088623
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A

Eurofins Analytico B.V. is erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. LNE), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheden van Frankrijk en Luxemburg (MEV).

Bijlage (C) met methodeverwijzingen behorende bij analysecertificaat 2013104974/1

Analyse	Methode	Techniek	Referentiemethode
Cryogeen malen AS3000	W0106	Voorbehandeling	Cf. AS3000
Droge Stof	W0104	Gravimetrie	Cf. pb 3010-2 en Gw. NEN-ISO 11465
Organische stof/Gloeirest	W0109	Gravimetrie	Cf. pb 3010-3 en cf. NEN 5754
Korrelgrootte < 2 µm (Lutum)	W0173	Sedimentatie	Cf. pb 3010-4 en cf. NEN 5753
Barium (Ba)	W0423	ICP-MS	Cf. pb 3010-5 en cf. NEN-EN-ISO 17294-2
Cadmium (Cd)	W0423	ICP-MS	Cf. pb 3010-5 en cf. NEN-EN-ISO 17294-2
Kobalt (Co)	W0423	ICP-MS	Cf. pb 3010-5 en cf. NEN-EN-ISO 17294-2
Koper (Cu)	W0423	ICP-MS	Cf. pb 3010-5 en cf. NEN-EN-ISO 17294-2
Kwik (Hg)	W0423	ICP-MS	Cf. pb 3010-5 en cf. NEN-EN-ISO 17294-2
Molybdeen (Mo)	W0423	ICP-MS	Cf. pb 3010-5 en cf. NEN-EN-ISO 17294-2
Nikkel (Ni)	W0423	ICP-MS	Cf. pb 3010-5 en cf. NEN-EN-ISO 17294-2
Lood (Pb)	W0423	ICP-MS	Cf. pb 3010-5 en cf. NEN-EN-ISO 17294-2
Zink (Zn)	W0423	ICP-MS	Cf. pb 3010-5 en cf. NEN-EN-ISO 17294-2
Minerale Olie (GC)	W0202	GC-FID	Cf. pb 3010-7 en cf. NEN 6978
Chromatogram MO (GC)	W0202	GC-FID	Eigen methode
Polychloorbifenylen (PCB)	W0271	GC-MS	Cf. pb 3010-8 en gw. NEN 6980
PAK (VROM)	W0271	GC-MS	Cf. pb. 3010-6 en gw. NEN-ISO 18287
PAK som AS3000/AP04	W0271	GC-MS	Cf. pb. 3010-6 en gw. NEN-ISO 18287

Nadere informatie over de toegepaste onderzoeksmethoden alsmede een classificatie van de meetonzekerheid staan vermeld in ons overzicht "Specificaties analysemethoden", versie 2011.

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 44-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
VAT/BTW No. NL 8043.14.883.B01
KvK No. 09088623
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A

Eurofins Analytico B.V. is erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. LNE), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheden van Frankrijk en Luxemburg (MEV).

Chromatogram TPH/Mineral Oil

Sample id.: 7721305

Certificate no.: 2013104974

Sample description.: MMD1 D02 (0-50) D03 (0-50) D04 (0-50) D06 (0-50)

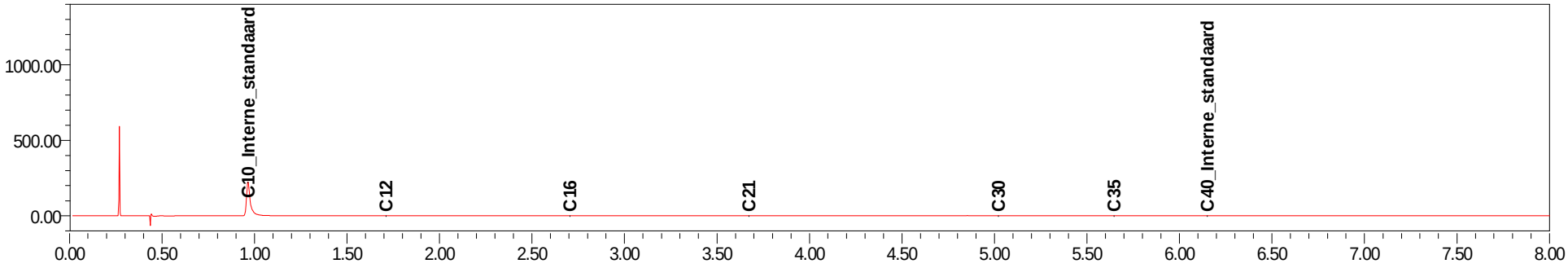

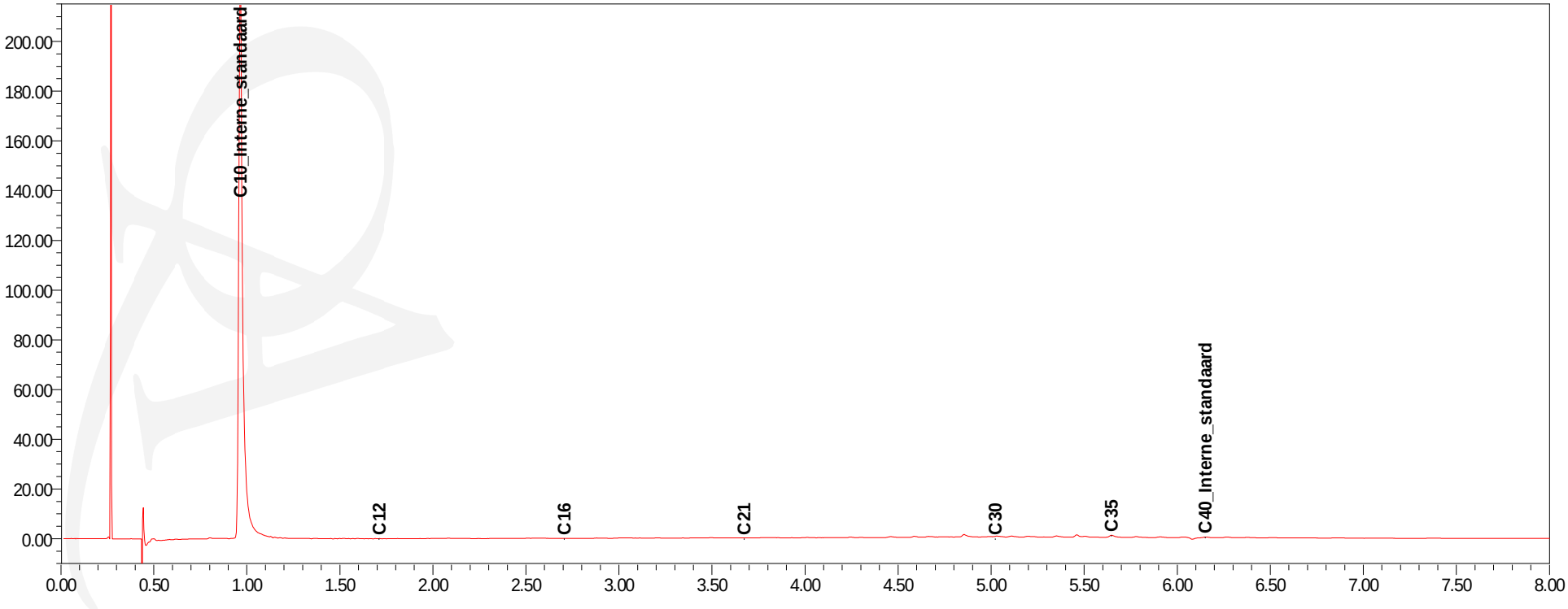

eurofins | — analytico®

eurofins | analytico®

Econsultancy
T.a.v. J. Winkelhorst
Fabriekstraat 19c
7005 AP DOETINCHEM

Analysecertificaat

Datum: 23-09-2013

Hierbij ontvangt u de resultaten van het navolgende laboratoriumonderzoek.

Certificaatnummer/Versie	2013118205/1
Uw project/verslagnummer	13025223
Uw projectnaam	ZWO.REG.NEA
Uw ordernummer	
Monster(s) ontvangen	13-09-2013

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.

De grondmonsters worden tot 6 weken na datum ontvangst bewaard en watermonsters tot 2 weken na datum ontvangst. Zonder tegenbericht worden de monsters nadien afgevoerd.
Indien de monsters langer bewaard dienen te blijven verzoeken wij U dit exemplaar uiterlijk 1 week voor afloop van de standaardbewaarperiode ondertekend aan ons te retourneren. Voor de kosten van het langer bewaren van monsters verwijzen wij naar de prijslijst.

Bewaren tot:
Datum: Naam: Handtekening:

Wij vertrouwen erop uw opdracht hiermee naar verwachting te hebben uitgevoerd, mocht U naar aanleiding van dit analysecertificaat nog vragen hebben verzoeken wij U contact op te nemen met de afdeling Verkoop en Advies.

Met vriendelijke groet,

Eurofins Analytico B.V.

Ing. A. Veldhuizen
Technical Manager

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 44-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
VAT/BTW No. NL 8043.14.883.B01
KvK No. 09088623
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A

Eurofins Analytico B.V. is erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. LNE), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheden van Frankrijk en Luxemburg (MEV).

eurofins | — analytico®

Analysecertificaat

Uw project/verslagnummer	13025223	Certificaatnummer/Versie	2013118205/1
Uw projectnaam	ZWO.REG.NEA	Startdatum	13-09-2013
Uw ordernummer		Rapportagedatum	23-09-2013/13:36
Datum monstername	11-09-2013	Bijlage	A,B,C,D
Monsternemer		Pagina	1/2
Monstermatrix	Grond; Grond (AS3000)		

	Analyse	Eenheid	1	2	3
	Voorbehandeling				
	Cryogeen malen AS3000		Uitgevoerd	Uitgevoerd	Uitgevoerd
	Bodemkundige analyses				
S	Droge stof	% (m/m)	85.7	81.3	85.3
S	Organische stof	% (m/m) ds	1.5	3.5	2.5
Q	Gloeirest	% (m/m) ds	98.4	96.3	97.4
S	Korrelgrootte < 2 µm (Lutum)	% (m/m) ds	<2.0	2.6	<2.0
	Metalen				
S	Barium (Ba)	mg/kg ds	27	31	65
S	Cadmium (Cd)	mg/kg ds	<0.20	<0.20	<0.20
S	Kobalt (Co)	mg/kg ds	<3.0	<3.0	<3.0
S	Koper (Cu)	mg/kg ds	12	8.4	15
S	Kwik (Hg)	mg/kg ds	0.20	0.18	0.10
S	Molybdeen (Mo)	mg/kg ds	<1.5	<1.5	<1.5
S	Nikkel (Ni)	mg/kg ds	<4.0	4.5	6.4
S	Lood (Pb)	mg/kg ds	57	38	170
S	Zink (Zn)	mg/kg ds	23	38	44
	Minerale olie				
	Minerale olie (C10-C12)	mg/kg ds	11	<3.0	<3.0
	Minerale olie (C12-C16)	mg/kg ds	<5.0	<5.0	6.9
	Minerale olie (C16-C21)	mg/kg ds	<5.0	5.9	19
	Minerale olie (C21-C30)	mg/kg ds	<11	<11	91
	Minerale olie (C30-C35)	mg/kg ds	<5.0	<5.0	82
	Minerale olie (C35-C40)	mg/kg ds	<6.0	<6.0	55
S	Minerale olie totaal (C10-C40)	mg/kg ds	<35	<35	250
	Chromatogram olie (GC)				Zie bijl.
	Polychloorbifenylen, PCB				
S	PCB 28	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010	<0.010
S	PCB 52	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010	<0.010
S	PCB 101	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010	<0.010

Nr.	Monsteromschrijving	Analytico-nr.
1	MMC1 C01 (50-100) C02 (50-100) C02 (100-150) C03 (50-100) C04 (70-100)	7770459
2	MMC2 C04 (50-70) C05 (70-100) C05 (100-130)	7770460
3	MMC3 C04 (25-50) C05 (15-65)	7770461

Q: door RvA geaccrediteerde verrichting
A: AP04 erkende verrichting
S: AS 3000 erkende verrichting

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 44-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
VAT/BTW No. NL 8043.14.883.B01
KvK No. 09088623
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A

Eurofins Analytico B.V. is erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. LNE), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheden van Frankrijk en Luxemburg (MEV).

TESTEN
RvA L010

eurofins | — analytico®

Analysecertificaat

Uw project/verslagnummer	13025223	Certificaatnummer/Versie	2013118205/1
Uw projectnaam	ZWO.REG.NEA	Startdatum	13-09-2013
Uw ordernummer		Rapportagedatum	23-09-2013/13:36
Datum monstername	11-09-2013	Bijlage	A,B,C,D
Monsternemer		Pagina	2/2
Monstermatrix	Grond; Grond (AS3000)		

	Analyse	Eenheid	1	2	3
S	PCB 118	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010	<0.010
S	PCB 138	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010	<0.010
S	PCB 153	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010	<0.010
S	PCB 180	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010	<0.010
S	PCB (som 7) (factor 0,7)	mg/kg ds	0.0049 1)	0.0049 1)	0.049 2)
	Polycyclische Aromatische Koolwaterstoffen, PAK				
S	Naftaleen	mg/kg ds	0.063	<0.050	<0.50
S	Fenanthreen	mg/kg ds	0.65	0.10	1.3
S	Anthraceen	mg/kg ds	0.16	<0.050	0.64
S	Fluorantheen	mg/kg ds	0.71	0.26	1.7
S	Benzo(a)anthraceen	mg/kg ds	0.25	0.13	0.96
S	Chryseen	mg/kg ds	0.26	0.16	0.85
S	Benzo(k)fluorantheen	mg/kg ds	0.11	0.071	<0.50
S	Benzo(a)pyreen	mg/kg ds	0.22	0.10	0.68
S	Benzo(ghi)peryleen	mg/kg ds	0.17	0.099	0.59
S	Indeno(123-cd)pyreen	mg/kg ds	0.17	0.084	0.75
S	PAK VROM (10) (factor 0,7)	mg/kg ds	2.8	1.1	8.2 3)

Nr.	Monsteromschrijving	Analytico-nr.
1	MMC1 C01 (50-100) C02 (50-100) C02 (100-150) C03 (50-100) C04 (70-100)	7770459
2	MMC2 C04 (50-70) C05 (70-100) C05 (100-130)	7770460
3	MMC3 C04 (25-50) C05 (15-65)	7770461

kwaliteitswaarborg bodembeheer SIKB

Q: door RvA geaccrediteerde verrichting
A: AP04 erkende verrichting
S: AS 3000 erkende verrichting

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.

Akkoord
Pr.coörd.

VA

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 44-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
VAT/BTW No. NL 8043.14.883.B01
KvK No. 09088623
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A

Eurofins Analytico B.V. is erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. LNE), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheden van Frankrijk en Luxemburg (MEV).

TESTEN
RvA L010

Bijlage (A) met deelmonsterinformatie behorende bij analysecertificaat 2013118205/1

Analytico-nr.	Boornr	Omschrijving	Van	Tot	Barcode	Monsteromschrijving
7770459	C03	2	50	100	0531055288	MMC1 C01 (50-100) C02 (50-100)
7770459	C02	3	100	150	0531055299	
7770459	C04	3	70	100	0531055341	
7770459	C01	2	50	100	0531055336	
7770459	C02	2	50	100	0531055298	
7770460	C04	2	50	70	0531055289	MMC2 C04 (50-70) C05 (70-100) (
7770460	C05	2	70	100	0531055343	
7770460	C05	3	100	130	0531055342	
7770461	C04	1	25	50	0531055291	MMC3 C04 (25-50) C05 (15-65)
7770461	C05	1	15	65	0531055344	

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 44-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
VAT/BTW No. NL 8043.14.883.B01
KvK No. 09088623
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A

Eurofins Analytico B.V. is erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. LNE), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheden van Frankrijk en Luxemburg (MEV).

Bijlage (B) met opmerkingen behorende bij analysecertificaat 2013118205/1

Opmerking 1)
De toetswaarde van de som is gelijk aan de sommatie van 0,7*RG

Opmerking 2)
Rapportagegrens verhoogd t.g.v. verdunning van het monster vanwege matrixstoring.

Opmerking 3)
Rapportagegrens verhoogd t.g.v. verdunning monster.

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 44-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
VAT/BTW No. NL 8043.14.883.B01
KvK No. 09088623
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A

Eurofins Analytico B.V. is erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. LNE), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheden van Frankrijk en Luxemburg (MEV).

Bijlage (C) met methodeverwijzingen behorende bij analysecertificaat 2013118205/1

Analyse	Methode	Techniek	Referentiemethode
Cryogeen malen AS3000	W0106	Voorbehandeling	Cf. AS3000
Droge Stof	W0104	Gravimetrie	Cf. pb 3010-2 en Gw. NEN-ISO 11465
Organische stof/Gloeirest	W0109	Gravimetrie	Cf. pb 3010-3 en cf. NEN 5754
Korrelgrootte < 2 µm (Lutum)	W0173	Sedimentatie	Cf. pb 3010-4 en cf. NEN 5753
Barium (Ba)	W0423	ICP-MS	Cf. pb 3010-5 en cf. NEN-EN-ISO 17294-2
Cadmium (Cd)	W0423	ICP-MS	Cf. pb 3010-5 en cf. NEN-EN-ISO 17294-2
Kobalt (Co)	W0423	ICP-MS	Cf. pb 3010-5 en cf. NEN-EN-ISO 17294-2
Koper (Cu)	W0423	ICP-MS	Cf. pb 3010-5 en cf. NEN-EN-ISO 17294-2
Kwik (Hg)	W0423	ICP-MS	Cf. pb 3010-5 en cf. NEN-EN-ISO 17294-2
Molybdeen (Mo)	W0423	ICP-MS	Cf. pb 3010-5 en cf. NEN-EN-ISO 17294-2
Nikkel (Ni)	W0423	ICP-MS	Cf. pb 3010-5 en cf. NEN-EN-ISO 17294-2
Lood (Pb)	W0423	ICP-MS	Cf. pb 3010-5 en cf. NEN-EN-ISO 17294-2
Zink (Zn)	W0423	ICP-MS	Cf. pb 3010-5 en cf. NEN-EN-ISO 17294-2
Minerale Olie (GC)	W0202	GC-FID	Cf. pb 3010-7 en cf. NEN 6978
Chromatogram MO (GC)	W0202	GC-FID	Eigen methode
Polychloorbifenylen (PCB)	W0271	GC-MS	Cf. pb 3010-8 en gw. NEN 6980
PAK som AS3000/AP04	W0271	GC-MS	Cf. pb. 3010-6 en gw. NEN-ISO 18287
PAK (VROM)	W0271	GC-MS	Cf. pb. 3010-6 en gw. NEN-ISO 18287

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 44-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
VAT/BTW No. NL 8043.14.883.B01
KvK No. 09088623
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A

Eurofins Analytico B.V. is erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. LNE), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheden van Frankrijk en Luxemburg (MEV).

Bijlage (D) opmerkingen aangaande de monstername en conserveringstermijn 2013118205/1

Er zijn verschillen met de richtlijnen geconstateerd die de betrouwbaarheid van de resultaten van onderstaande monsters of analyses mogelijk hebben beinvloed.

Analyse	Analytico-nr.
De conserveringstermijn is voor de betreffende analyse overschreden.	
Minerale Olie (GC) (Voorbehandeling)	7770459 7770461

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 44-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
VAT/BTW No. NL 8043.14.883.B01
KvK No. 09088623
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A

Eurofins Analytico B.V. is erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. LNE), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheden van Frankrijk en Luxemburg (MEV).

Chromatogram TPH/Mineral Oil

Sample id.: 7770461

Certificate no.: 2013118205

Sample description.: MMC3 C04 (25-50) C05 (15-65)

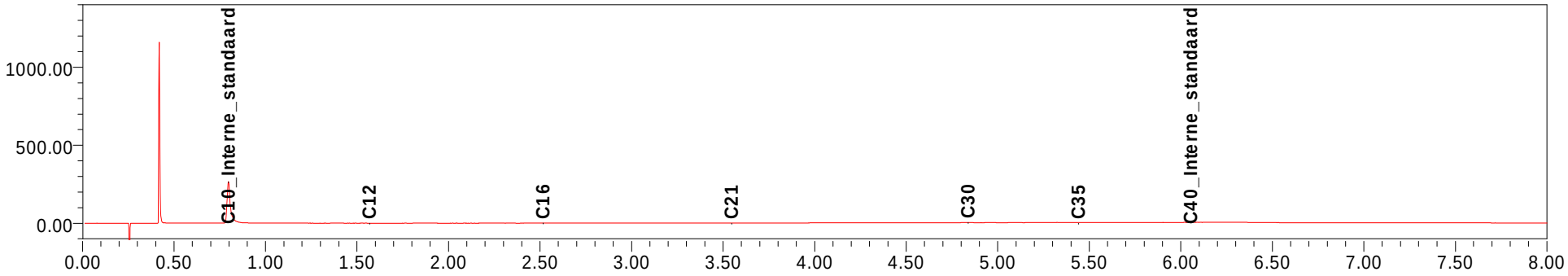

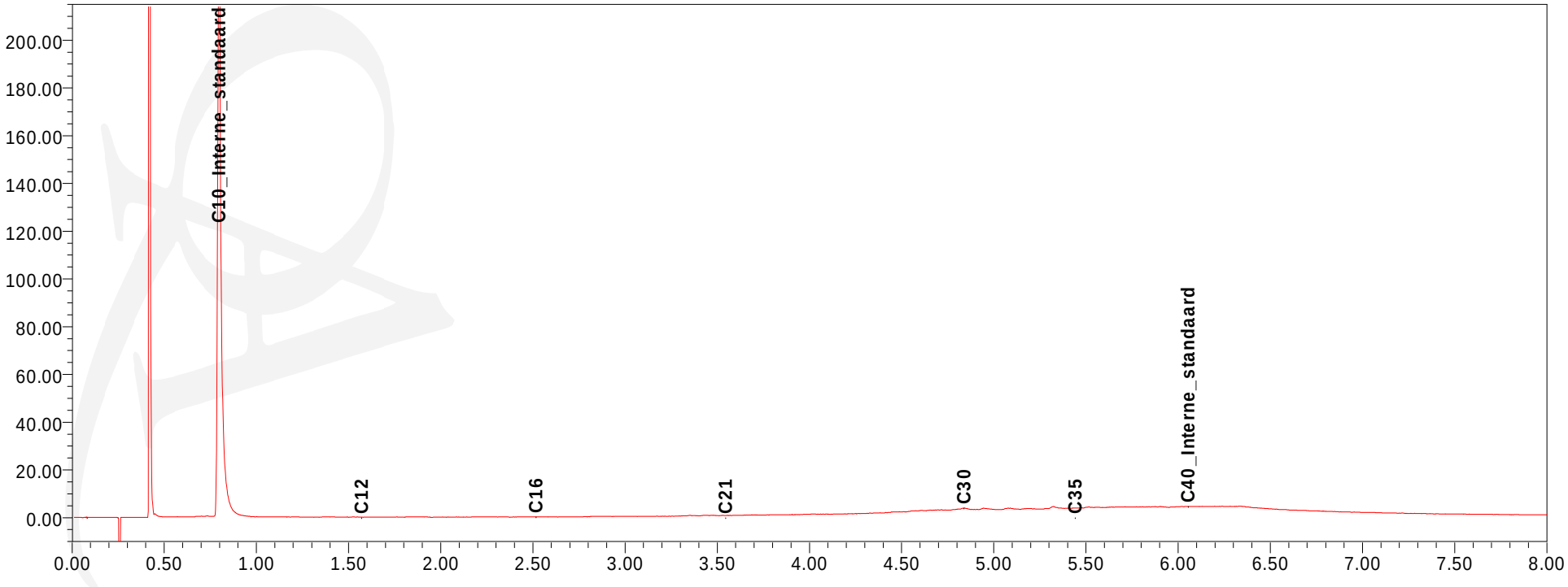

eurofins | — analytico®

Analyse certificaat

Datum rapportage 06-09-2013

Rapportnummer: 1309-0712_01

Ordernummer RPS	1309-0712
Ordernummer opdrachtgever	2013114191
Opdrachtgever	Econsultancy (Doetinchem) Fabriekstraat 19c 7005 AP Doetinchem
Datum order	06-09-2013
Datum analyse	06-09-2013
Monstergegevens afkomstig van	Opdrachtgever
Start datum monstername	
Adres monstername	ZWO.REG.NEA
Aantal monsters	1

RPS analyse bv
E asbest@rps.nl
W www.rps.nl

Breda
Minervum 7002
Postbus 3440
4800 DK Breda

T 0880 - 235720
F 0880 - 235701

Hoogeveen
Zeppelinstraat 9
Postbus 2030
7900 BA Hoogeveen

T 0528 - 229011
F 0528 - 229018

De analyse is uitgevoerd door RPS analyse, vestiging: Hoogeveen

Analysemethode: Asbest onderzoek m.b.v. stereo- en polarisatiemicroscopie conform NEN 5896

Monster nr. RPS	Monstergegevens opdrachtgever	Soort materiaal	Soort asbest+massa % bij benadering	Hecht-gebonden-heid	Opmerking
13-133974	7755275	Plaatmateriaal	Chrysotiel 2 - 5 %	Goed	13025223 ASB-1

Toelichting:

Indien asbest niet aantoonbaar is, dient rapportagegrens < 0,1 % aangenomen te worden.
De resultaten hebben uitsluitend betrekking op het aangeboden monster.
Alleen aan het originele complete Analyse certificaat kunnen rechten worden ontleend.

Niels Kunzel

Labcoördinator

TESTEN
RvA L 192

RPS analyse bv KvK **20059540** BTW **NL0089.00.620.B.01**

Nederland I Engeland I Ierland I Rusland I Verenigde Staten I Canada I Australië I Zuidoost-Azië I Brazilië I Midden-Oosten I Afrika

Analyse certificaat

Datum rapportage 11-09-2013

Monsternummer: 13-134021

Rapportnummer: 1309-0816_01

RPS analyse bv

E asbest@rps.nl
W www.rps.nl

Breda

Minervum 7002
Postbus 3440
4800 DK Breda

T 0880 - 235720
F 0880 - 235701

Hoogeveen

Zeppelinstraat 9
Postbus 2030
7900 BA Hoogeveen

T 0528 - 229011
F 0528 - 229018

Ordernummer RPS	1309-0816
Ordernummer opdrachtgever	2013114192
Opdrachtgever	Econsultancy (Doetinchem) Fabriekstraat 19c 7005 AP Doetinchem
Datum order	06-09-2013
Datum analyse	11-09-2013
Monstergegevens afkomstig van	Opdrachtgever
Monsternummer opdrachtgever	7755276
Barcode	R009038720
Datum monstername	
Adres monstername	ZWO.REG.NEA
Monsternamepunt	
Opmerking	13025223 ASB-MM1
Soort monster	Grond

De analyse is uitgevoerd door RPS analyse, vestiging: Hoogeveen

Onderzoeksmethode: Conform NEN 5707, AS3000; pakket 3070/3270 en AP04-SG-XVIII

Nat ingezet gewicht (kg) 10,106

	Gewicht	Gew mat	N	Percentage grond onderzocht	Chrysotiel	Amosiet	Crocidoliet	Hechtgebonden	Niet hechtgebonden	Totaal
	kg	gram		%	mg	mg	mg	mg	mg	mg
> 16 mm	0,000	0,000	0	100,0	-	-	-	-	-	-
8-16 mm	0,291	0,000	0	100,0	-	-	-	-	-	-
4-8 mm	0,362	0,000	0	100,0	-	-	-	-	-	-
2-4 mm	0,241	0,000	0	100,0	-	-	-	-	-	-
1-2 mm	0,226	0,000	0	22,1	-	-	-	-	-	-
0,5-1 mm	0,396	0,000	0	12,6	-	-	-	-	-	-
< 0,5 mm	7,808	0,000	0	-	-	-	-	-	-	-
Totaal	9,324	0,000	0		-	-	-	-	-	-

	Totaal Chrysotiel	Totaal Amosiet	Totaal Crocidoliet	Totaal hechtgebonden	Totaal niet hechtgebonden	Totaal asbest
Totaal asbest (mg/kg d.s.)	-	-	-	-	-	<2,0
Ondergrens (mg/kg d.s.)	-	-	-	-	-	-
Bovengrens (mg/kg d.s.)	-	-	-	-	-	-

Droge stof 92,3 % (m/m) *

Gewogen asbest (mg/kg d.s.) -

Aangetroffen materiaal: Geen

TESTEN
RvA L 192

kwaliteitswaarborg bodembeheer SIKB

Niels Kunzel

Labcoördinator

Analyse certificaat

Datum rapportage 11-09-2013

Monsternummer: 13-134022

Rapportnummer: 1309-0816_01

RPS analyse bv

E asbest@rps.nl
W www.rps.nl

Breda

Minervum 7002
Postbus 3440
4800 DK Breda

T 0880 - 235720
F 0880 - 235701

Hoogeveen

Zeppelinstraat 9
Postbus 2030
7900 BA Hoogeveen

T 0528 - 229011
F 0528 - 229018

Ordernummer RPS	1309-0816
Ordernummer opdrachtgever	2013114192
Opdrachtgever	Econsultancy (Doetinchem) Fabriekstraat 19c 7005 AP Doetinchem
Datum order	06-09-2013
Datum analyse	11-09-2013
Monstergegevens afkomstig van	Opdrachtgever
Monsternummer opdrachtgever	7755277
Barcode	R009038697
Datum monstername	
Adres monstername	ZWO.REG.NEA
Monsternamepunt	
Opmerking	13025223 ASB-MM2
Soort monster	Grond

De analyse is uitgevoerd door RPS analyse, vestiging: Hoogeveen

Onderzoeksmethode: Conform NEN 5707, AS3000; pakket 3070/3270 en AP04-SG-XVIII

Nat ingezet gewicht (kg) 12,197

	Gewicht	Gew mat	N	Percentage grond onderzocht	Chrysotiel	Amosiet	Crocidoliet	Hechtgebonden	Niet hechtgebonden	Totaal
	kg	gram		%	mg	mg	mg	mg	mg	mg
> 16 mm	0,000	0,000	0	100,0	-	-	-	-	-	-
8-16 mm	0,384	0,000	0	100,0	-	-	-	-	-	-
4-8 mm	0,670	0,000	0	100,0	-	-	-	-	-	-
2-4 mm	0,497	0,000	0	100,0	-	-	-	-	-	-
1-2 mm	0,487	0,000	0	20,0	-	-	-	-	-	-
0,5-1 mm	0,842	0,000	0	5,9	-	-	-	-	-	-
< 0,5 mm	8,152	0,000	0	-	-	-	-	-	-	-
Totaal	11,032	0,000	0		-	-	-	-	-	-

	Totaal Chrysotiel	Totaal Amosiet	Totaal Crocidoliet	Totaal hechtgebonden	Totaal niet hechtgebonden	Totaal asbest
Totaal asbest (mg/kg d.s.)	-	-	-	-	-	<1,0
Ondergrens (mg/kg d.s.)	-	-	-	-	-	-
Bovengrens (mg/kg d.s.)	-	-	-	-	-	-

Droge stof 90,5 % (m/m) *

Gewogen asbest (mg/kg d.s.) -

Aangetroffen materiaal: Geen

Niels Kunzel

Labcoördinator

RPS

Analyse certificaat

Datum rapportage 11-09-2013

Rapportnummer: 1309-0816_01

Ordernummer RPS	1309-0816
Ordernummer opdrachtgever	2013114192
Opdrachtgever	Econsultancy (Doetinchem) Fabriekstraat 19c 7005 AP Doetinchem
Datum order	06-09-2013

Toelichting

* Droge stof is volgens eigen methode.
- = Niet aantoonbaar
< = Het totaal asbest (mg/kg d.s.) bevindt zich onder de bepalingsgrens
N = Het aantal stukken asbesthoudend materiaal dat is geteld in het onderzochte deel van de desbetreffende fractie
LB > 3 betekent meer dan 3 losse vezels en/of vezelbundels
LB <= 3 betekent 1-3 losse vezels en/of vezelbundels
Bij aantreffen van NIET-hechtgebonden asbesthoudende materialen dient, indien relevant voor het onderzoek, voor de fractie < 0,5 mm tevens analyse m.b.v. SEM/EDX uitgevoerd te worden.
De resultaten hebben uitsluitend betrekking op het aangeboden monster.
Opmerking: indien de monstername uitgevoerd is door derden is RPS analyse bv niet verantwoordelijk voor de representativiteit van de monstername.
Boven- en ondergrenzen zijn bepaald m.b.v. het 95% betrouwbaarheidsinterval.
Alleen aan het originele complete Analyse Certificaat kunnen rechten worden ontleend.

RPS analyse bv KvK **20059540** BTW **NL0089.00.620.B.01**

Nederland I Engeland I Ierland I Rusland I Verenigde Staten I Canada I Australië I Zuidoost-Azië I Brazilië I Midden-Oosten I Afrika

Econsultancy
T.a.v. J. Winkelhorst
Fabriekstraat 19c
7005 AP DOETINCHEM

Analysecertificaat

Datum: 10-09-2013

Hierbij ontvangt u de resultaten van het navolgende laboratoriumonderzoek.

Certificaatnummer/Versie	2013114172/1
Uw project/verslagnummer	13025223
Uw projectnaam	ZWO.REG.NEA
Uw ordernummer	
Monster(s) ontvangen	05-09-2013

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.

De grondmonsters worden tot 6 weken na datum ontvangst bewaard en watermonsters tot 2 weken na datum ontvangst. Zonder tegenbericht worden de monsters nadien afgevoerd.
Indien de monsters langer bewaard dienen te blijven verzoeken wij U dit exemplaar uiterlijk 1 week voor afloop van de standaardbewaarperiode ondertekend aan ons te retourneren. Voor de kosten van het langer bewaren van monsters verwijzen wij naar de prijslijst.

Bewaren tot:
Datum: Naam: Handtekening:

Wij vertrouwen erop uw opdracht hiermee naar verwachting te hebben uitgevoerd, mocht U naar aanleiding van dit analysecertificaat nog vragen hebben verzoeken wij U contact op te nemen met de afdeling Verkoop en Advies.

Met vriendelijke groet,

Eurofins Analytico B.V.

Ing. A. Veldhuizen
Technical Manager

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 44-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
VAT/BTW No. NL 8043.14.883.B01
KvK No. 09088623
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A

Eurofins Analytico B.V. is erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. LNE), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheden van Frankrijk en Luxemburg (MEV).

eurofins | — analytico®

Analysecertificaat

Uw project/verslagnummer	13025223	Certificaatnummer/Versie	2013114172/1
Uw projectnaam	ZWO.REG.NEA	Startdatum	05-09-2013
Uw ordernummer		Rapportagedatum	10-09-2013/14:06
Datum monstername	04-09-2013	Bijlage	A,B,C
Monsternemer	A.F.W. Geven	Pagina	1/2
Monstermatrix	Water; Water (AS3000)		

	Analyse	Eenheid	1	2	3
	Metalen				
S	Barium (Ba)	µg/L	190	39	130
S	Cadmium (Cd)	µg/L	<0.20	<0.20	<0.20
S	Kobalt (Co)	µg/L	<2.0	4.6	2.8
S	Koper (Cu)	µg/L	<2.0	14	<2.0
S	Kwik (Hg)	µg/L	<0.050	<0.050	<0.050
S	Molybdeen (Mo)	µg/L	<2.0	2.3	<2.0
S	Nikkel (Ni)	µg/L	<3.0	8.6	<3.0
S	Lood (Pb)	µg/L	<2.0	<2.0	<2.0
S	Zink (Zn)	µg/L	<10	22	<10
	Vluchtige Aromatische Koolwaterstoffen				
S	Benzeen	µg/L	<0.20	<0.20	<0.20
S	Tolueen	µg/L	<0.20	<0.20	<0.20
S	Ethylbenzeen	µg/L	<0.20	<0.20	<0.20
S	o-Xyleen	µg/L	<0.10	<0.10	<0.10
S	m,p-Xyleen	µg/L	<0.20	<0.20	<0.20
S	Xylenen (som) factor 0,7	µg/L	0.21 [1)]	0.21 [1)]	0.21 [1)]
	BTEX (som)	µg/L	<0.90	<0.90	<0.90
S	Naftaleen	µg/L	<0.050	<0.050	<0.050
S	Styreen	µg/L	<0.20	<0.20	<0.20
	Vluchtige organische halogeenkoolwaterstoffen				
S	Dichloormethaan	µg/L	<0.20	<0.20	<0.20
S	Trichloormethaan	µg/L	<0.20	<0.20	<0.20
S	Tetrachloormethaan	µg/L	<0.10	<0.10	<0.10
S	Trichlooretheen	µg/L	<0.20	<0.20	<0.20
S	Tetrachlooretheen	µg/L	<0.10	<0.10	<0.10
S	1,1-Dichloorethaan	µg/L	<0.20	<0.20	<0.20
S	1,2-Dichloorethaan	µg/L	<0.20	<0.20	<0.20
S	1,1,1-Trichloorethaan	µg/L	<0.10	<0.10	<0.10
S	1,1,2-Trichloorethaan	µg/L	<0.10	<0.10	<0.10
S	cis 1,2-Dichlooretheen	µg/L	<0.10	<0.10	0.10

Nr.	Monsteromschrijving	Analytico-nr.
1	D04-1-1	7755199
2	B10-1-1	7755200
3	A14-1-1	7755201

Q: door RvA geaccrediteerde verrichting
A: AP04 erkende verrichting
S: AS 3000 erkende verrichting

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 44-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
VAT/BTW No. NL 8043.14.883.B01
KvK No. 09088623
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A

Eurofins Analytico B.V. is erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. LNE), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheden van Frankrijk en Luxemburg (MEV).

TESTEN
RvA L010

eurofins | — analytico®

Analysecertificaat

Uw project/verslagnummer	13025223	Certificaatnummer/Versie	2013114172/1
Uw projectnaam	ZWO.REG.NEA	Startdatum	05-09-2013
Uw ordernummer		Rapportagedatum	10-09-2013/14:06
Datum monstername	04-09-2013	Bijlage	A,B,C
Monsternemer	A.F.W. Geven	Pagina	2/2
Monstermatrix	Water; Water (AS3000)		

	Analyse	Eenheid	1	2	3
S	trans 1,2-Dichlooretheen	µg/L	<0.10	<0.10	<0.10
	CKW (som)	µg/L	<1.6	<1.6	<1.6
S	Tribroommethaan	µg/L	<0.20	<0.20	<0.20
S	Vinylchloride	µg/L	<0.10	<0.10	<0.10
S	1,1-Dichlooretheen	µg/L	<0.10	<0.10	<0.10
S	1,2-Dichloorethenen (Som) factor 0,7	µg/L	0.14 [1)]	0.14 [1)]	0.17
S	1,1-Dichloorpropaan	µg/L	<0.20	<0.20	<0.20
S	1,2-Dichloorpropaan	µg/L	<0.20	<0.20	<0.20
S	1,3-Dichloorpropaan	µg/L	<0.20	<0.20	<0.20
S	Dichloorpropanen som factor 0.7	µg/L	0.42	0.42	0.42
	Minerale olie				
	Minerale olie (C10-C12)	µg/L	<4.0	<4.0	<4.0
	Minerale olie (C12-C16)	µg/L	<7.0	<7.0	<7.0
	Minerale olie (C16-C21)	µg/L	<8.0	<8.0	<8.0
	Minerale olie (C21-C30)	µg/L	<15	<15	<15
	Minerale olie (C30-C35)	µg/L	<8.0	<8.0	<8.0
	Minerale olie (C35-C40)	µg/L	<8.0	<8.0	<8.0
S	Minerale olie totaal (C10-C40)	µg/L	<50	<50	<50

Nr.	Monsteromschrijving	Analytico-nr.
1	D04-1-1	7755199
2	B10-1-1	7755200
3	A14-1-1	7755201

Q: door RvA geaccrediteerde verrichting
A: AP04 erkende verrichting
S: AS 3000 erkende verrichting

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.

Akkoord
Pr.coörd.

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 44-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
VAT/BTW No. NL 8043.14.883.B01
KvK No. 09088623
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A

Eurofins Analytico B.V. is erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. LNE), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheden van Frankrijk en Luxemburg (MEV).

TESTEN
RvA L010

Bijlage (A) met deelmonsterinformatie behorende bij analysecertificaat 2013114172/1

Analytico-nr.	Boornr	Omschrijving	Van	Tot	Barcode	Monsteromschrijving
7755199	D04	1	200	300	0680019228	D04-1-1
7755199	D04	2	200	300	0680019242	
7755199	D04	3	200	300	0800252758	
7755200	B10	1	195	295	0680019235	B10-1-1
7755200	B10	2	195	295	0680019241	
7755200	B10	3	195	295	0800252761	
7755201	A14A	1	210	310	0680019200	A14-1-1
7755201	A14A	2	210	310	0680019230	
7755201	A14A	3	210	310	0800252875	

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 44-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
VAT/BTW No. NL 8043.14.883.B01
KvK No. 09088623
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A

Eurofins Analytico B.V. is erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. LNE), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheden van Frankrijk en Luxemburg (MEV).

Bijlage (B) met opmerkingen behorende bij analysecertificaat 2013114172/1

Opmerking 1)

De toetswaarde van de som is gelijk aan de sommatie van 0,7*RG

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 44-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
VAT/BTW No. NL 8043.14.883.B01
KvK No. 09088623
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A

Eurofins Analytico B.V. is erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. LNE), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheden van Frankrijk en Luxemburg (MEV).

Bijlage (C) met methodeverwijzingen behorende bij analysecertificaat 2013114172/1

Analyse	Methode	Techniek	Referentiemethode
Aromaten (BTEXN)	W0254	HS-GC-MS	Cf. pb 3130-1
Barium (Ba)	W0421	ICP-MS	Cf. pb 3110-3 en cf. NEN-EN-ISO 17294-2
Cadmium (Cd)	W0421	ICP-MS	Cf. pb 3110-3 en cf. NEN-EN-ISO 17294-2
Kobalt (Co)	W0421	ICP-MS	Cf. pb 3110-3 en cf. NEN-EN-ISO 17294-2
Koper (Cu)	W0421	ICP-MS	Cf. pb 3110-3 en cf. NEN-EN-ISO 17294-2
Kwik (Hg)	W0421	ICP-MS	Cf. pb 3110-3 en cf. NEN-EN-ISO 17294-2
Molybdeen (Mo)	W0421	ICP-MS	Cf. pb 3110-3 en cf. NEN-EN-ISO 17294-2
Nikkel (Ni)	W0421	ICP-MS	Cf. pb 3110-3 en cf. NEN-EN-ISO 17294-2
Lood (Pb)	W0421	ICP-MS	Cf. pb 3110-3 en cf. NEN-EN-ISO 17294-2
Zink (Zn)	W0421	ICP-MS	Cf. pb 3110-3 en cf. NEN-EN-ISO 17294-2
Xylenen som AS3000	W0254	HS-GC-MS	Cf. pb 3130-1
Styreen	W0254	HS-GC-MS	Cf. pb 3130-1
VOCL (11)	W0254	HS-GC-MS	Cf. pb 3130-1
tribroommethaan	W0254	HS-GC-MS	Cf. pb 3130-1
CKW : Vinylchloride	W0254	HS-GC-MS	Cf. pb 3130-1
CKW : 1,1-Dichlooretheen HS	W0254	HS-GC-MS	Cf. pb 3130-1
DiClEtheen som AS3000	W0254	HS-GC-MS	Cf. pb 3130-1
1,1-dichloorpropaan	W0254	HS-GC-MS	Cf. pb 3130-1
1,2-Dichloorpropaan	W0254	HS-GC-MS	Cf. pb 3130-1
1,3-dichloorpropaan	W0254	HS-GC-MS	Cf. pb 3130-1
DiChlprop. som AS300	W0254	HS-GC-MS	Cf. pb 3130-2 en gw. NEN EN ISO 15680
Minerale Olie (GC)	W0215	LVI-GC-FID	Cf. pb 3110-5

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 44-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
VAT/BTW No. NL 8043.14.883.B01
KvK No. 09088623
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A

Eurofins Analytico B.V. is erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. LNE), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheden van Frankrijk en Luxemburg (MEV).

Bijlage 4b Getoetste analyseresultaten

Bijlage 4c Berekeningen asbestconcentraties

BEREKENING ASBESTGEHALTEN

Projectnaam ZWO.REG.NEA
Projectnummer 13025223

Sleuf/gat: S01

A. **Sleufgegevens**

Lengte (totaal)	10,2	dm
Breedte (totaal)	4,3	dm
Diepte (totaal)	2,5	dm
Volume totaal sleuf	109,7	l
Volume totaal fractie > 16 mm	55	l
Dichtheid fractie > 16 mm	1,3	kg/l
Volume totaal fractie < 16 mm	54,7	l
Dichtheid fractie < 16 mm	1,3	kg/l

B. **Lab. gegevens**

Gewicht	10,106	kg
Concentratie	0,0	mg/kg
Ondergrens	0,0	mg/kg
Bovengrens	0,0	mg/kg
Droge stof	92,3	%

C. **Aangetroffen asbesthoudende materialen fractie > 16 mm**

Asbestsoort 1:			**Asbestsoort 2:**			**Asbestsoort 3:**			**Asbestsoort 4:**		
Massa asbestverdacht materiaal	32	g	Massa asbestverdacht materiaal		g	Massa asbestverdacht materiaal		g	Massa asbestverdacht materiaal		g
% serpentijns asbest	3,5	%	% serpentijns asbest		%	% serpentijns asbest		%	% serpentijns asbest		%
% amfibool asbest	0	%	% amfibool asbest		%	% amfibool asbest		%	% amfibool asbest		%
Gehalte asbest (serpentijns)	3,5	g	Gehalte asbest (serpentijns)		g	Gehalte asbest (serpentijns)		g	Gehalte asbest (serpentijns)		g
Ondergrens	2	g	Ondergrens		g	Ondergrens		g	Ondergrens		g
Bovengrens	5	g	Bovengrens		g	Bovengrens		g	Bovengrens		g
Gehalte asbest amfibool		g	Gehalte asbest amfibool		g	Gehalte asbest amfibool		g	Gehalte asbest amfibool		g
Ondergrens		g	Ondergrens		g	Ondergrens		g	Ondergrens		g
Bovengrens		g	Bovengrens		g	Bovengrens		g	Bovengrens		g

D. **Resultaten fractie > 16 mm**

Asbestsoort 1:			**Asbestsoort 2:**			**Asbestsoort 3:**			**Asbestsoort 4:**		
Totaal ontgraven materiaal	137,07	kg	Totaal ontgraven materiaal	137,07	kg	Totaal ontgraven materiaal	137,07	kg	Totaal ontgraven materiaal	**137,07**	kg
Asbest (serpentijns)	1120	mg	Asbest (serpentijns)	0	mg	Asbest (serpentijns)	0	mg	Asbest (serpentijns)	0	mg
Asbest (amfibool)	0	mg	Asbest (amfibool)	0	mg	Asbest (amfibool)	0	mg	Asbest (amfibool)	0	mg
Asbest (gewogen)	0	mg	Asbest (gewogen)	0	mg	Asbest (gewogen)	0	mg	Asbest (gewogen)	0	mg
Totaal asbest	1120	mg	Totaal asbest	0	mg	Totaal asbest	0	mg	Totaal asbest	0	mg
Totaal asbestsoort 1	**8,2**	**mg/kg**	**Totaal asbestsoort 2**	**0,0**	**mg/kg**	**Totaal asbestsoort 3**	**0,0**	**mg/kg**	**Totaal asbestsoort 4**	**0,0**	**mg/kg**
Ondergrens	**4,7**	**mg/kg**	**Ondergrens**	**0,0**	**mg/kg**	**Ondergrens**	**0,0**	**mg/kg**	**Ondergrens**	**0,0**	**mg/kg**
Bovengrens	**11,7**	**mg/kg**	**Bovengrens**	**0,0**	**mg/kg**	**Bovengrens**	**0,0**	**mg/kg**	**Bovengrens**	**0,0**	**mg/kg**

Totaal asbestsoorten 1 t/m 4	**8,2**	**mg/kg**
Ondergrens	**4,7**	**mg/kg**
Bovengrens	**11,7**	**mg/kg**

E. **Resultaten fractie < 16 mm**

Asbestgehalte emmer	0,0	mg/kg
Aandeel fractie < 16 mm in sleuf	49,8	% V/V
Asbestgehalte < 16 mm sleuf	**0,0**	mg/kg
Ondergrens	**0,0**	mg/kg
Bovengrens	**0,0**	mg/kg

F. **ASBEST TOTAAL** : **8,2 mg/kg**
ONDERGRENS : 4,7 mg/kg
BOVENGRENS : 11,7 mg/kg

Toelichting:

A. Betreft de sleufgegevens (of specifiek onderzoch traject) van de asbesthoudende sleuf.
B. Betreft de door het laboratorium geleverde data inzake aangeleverde hoeveelheid en asbestgehalte fractie <16 mm
C. Brongegevens van de in het veld verzamelde asbesthoudende materialen en de kwalitatieve door het laboratorium bepaalde percentages en gehalten.
D. Berekening concentraties per asbestsoort o.g.v. fractie > 16 mm (brongegevens blokken A + B + C).
E. Berekening gehalten fractie < 16 mm, rekening houdend met volumes fractie > 16 mm en < 16 mm van de sleuf.
F. Berekening totaalgehalte voor de betreffende sleuf/onderzocht traject o.g.v. fractie > 16 mm (blok D) en fractie < 16 mm (door laboratorium bepaalde gehaltes) (blok E).

Bijlage 5 Toetsingskader analyseresultaten

AW = achtergrondwaarde 2000
S = streefwaarde
I = interventiewaarde t.b.v. sanering(-sonderzoek)

Stof/niveau	voorkomen in:	Grond/sediment (mg/kg droge stof)		Grondwater (µg/l opgelost, tenzij anders vermeld)	
		AW2000	**I**	**S**	**I**
I.	**Metalen**				
	antimoon (Sb)	4,0	22	-	20
	arseen (As)	20	76	10	60
	barium (Ba)	-	920*	50	625
	cadmium (Cd)	0,60	13	0,4	6
	chroom (Cr)	55	-	1	30
	chroom III	-	180	-	-
	chroom VI	-	78	-	-
	cobalt (Co)	15	190	20	100
	koper (Cu	40	190	15	75
	kwik (Hg)	0,15	-	0,05	0,3
	kwik (anorganisch)	-	36	-	-
	kwik (organisch)	-	4	-	-
	lood (Pb)	50	530	15	75
	molybdeen (Mo)	1,5	190	5	300
	nikkel (Ni)	35	100	15	75
	tin (Sn)	6,5	-	-	-
	vanadium (V)	80	-	-	-
	zink (Zn)	140	720	65	800
II.	**Anorganische verbindingen**				
	chloride	-	-	100 (Cl/l)	-
	cyaniden-vrij	3	20	5	1500
	cyaniden-complex	5,5	50	10	1500
	thiocyanaat	6,0	20	-	1500
III.	**Aromatische verbindingen**				
	benzeen	0,20	1,1	0,2	30
	ethylbenzeen	0,20	110	4	150
	tolueen	0,20	32	7	1000
	xylenen	0,45	17	0,2	70
	styreen (vinylbenzeen)	0,25	86	6	300
	fenol	0,25	14	0,2	2000
	cresolen (som)	0,30	13	0,2	200
	dodecylbenzeen	0,35	-	-	-
	aromatische oplosmiddelen (som)	2,5	-	-	-
IV.	**Polycyclische aromatische koolwaterstoffen (PAK's)**				
	naftaleen			0,01	70
	antraceen			0,0007	5
	fenantreen			0,003	5
	fluoranteen			0,003	1
	benzo(a)antraceen			0,0001	0,5
	chryseen			0,003	0,2
	benzo(a)pyreen			0,0005	0,05
	benzo(ghi)peryleen			0,0003	0,05
	benzo(k)fluoranteen			0,0004	0,05
	indeno(1,2,3cd)pyreen			0,0004	0,05
	PAK (som 10)	1,5	40	-	-
V.	**Gechloreerde koolwaterstoffen**				
	vinylchloride	0,10	0,1	0,01	5
	dichloormethaan	0,10	3,9	0,01	1000
	1,1-dichloorethaan	0,20	15	7	900
	1,2-dichloorethaan	0,20	6,4	7	400
	1,1-dichlooretheen	0,30	0,3	0,01	10
	1,2-dichlooretheen (cis- en trans-)	0,30	1	0,01	20
	dichloorpropanen	0,80	2	0,8	80
	trichloormethaan (chloroform)	0,25	5,6	6	400
	1,1,1-trichloorethaan	0,25	15	0,01	300
	1,1,2-trichloorethaan	0,3	10	0,01	130
	trichlooretheen (Tri)	0,25	2,5	24	500
	tetrachloormethaan (Tetra)	0,30	0,7	0,01	10
	tetrachlooretheen (Per)	0,15	8,8	0,01	40
	monochloorbenzeen	0,20	15	7	180
	dichloorbenzenen	2,0	19	3	50
	trichloorbenzenen	0,015	11	0,01	10
	tetrachloorbenzenen	0,0090	2,2	0,01	2,5
	pentachloorbenzeen	0,0025	6,7	0,003	1
	hexachloorbenzeen	0,0085	2,0	0,0009	0,5
	monochloorfenolen(som)	0,045	54	0,3	100
	dichloorfenolen (som)	0,20	22	0,2	30
	trichloorfenolen (som)	0,0030	22	0,03	10
	tetrachloorfenolen (som)	0,015	21	0,01	10
	pentachloorfenol	0,0030	12	0,04	3
	PCB's (som 7)	0,020	1	0,01	0,01
	chloornaftaleen (som)	0,070	23	-	6
	monochlooranilinen (som)	0,20	50	-	30
	dioxine (som I-TEQ)	0,000055	0,00018	-	-
	pentachlooraniline	0,15	-	-	-

* De norm voor barium geldt alleen voor die situaties waarbij duidelijk sprake is van antropogene bodemverontreiniging. Voor overige situaties is de norm voor barium tijdelijk buiten werking gesteld.

Bijlage 5 Toetsingskader analyseresultaten

Stof/niveau	voorkomen in:	Grond/sediment (mg/kg droge stof)		Grondwater (µg/l opgelost, tenzij anders vermeld)	
		AW2000	**I**	**S**	**I**
VI.	**Bestrijdingsmiddelen**				
	chloordaan	0,0200	4	0,02 ng/l	0,2
	DDT (som)	0,20	1,7	-	
	DDE (som)	0,10	2,3	-	
	DDD (som)	0,020	34	-	
	DDT/DDE/DDD (som)	-	-	0,004 ng/l	0,01
	aldrin	-	0,32	0,009 ng/l	-
	dieldrin	-	-	0,1 ng/l	-
	endrin	-	-	0,04 ng/l	-
	drins (som)	0,015	4	-	0,1
	α-endosulfan	0,00090	4	0,2 ng/l	5
	α-HCH	0,0010	17	33 ng/l	-
	β-HCH	0,0020	1,6	8 ng/l	-
	χ-HCH (lindaan)	0,0030	1,2	9 ng/l	-
	HCH-verbindingen (som)	-	-	0,05	1
	heptachloor	0,00070	4	0,005 ng/l	0,3
	heptachloorepoxide (som)	0,0020	4	0,005 ng/l	3
	hexachloorbutadieen	0,003	-	-	-
	organochloorhoudende bestrijdingsmiddelen(som landbodem)	0,40	-	-	-
	azinfos-methyl	0,0075	-	-	-
	organotin verbindingen (som)	0,15	2,5	0,05-16 ng/l	0,7
	tributyltin (TBT)	0,065	-	-	-
	MCPA	0,55	4	0,02	50
	atracine	0,035	0,71	29 ng/l	150
	carburyl	0,15	0,45	2 ng/l	50
	carbofuran	0,017	0,017	9 ng/l	100
	4-chloormethylfenolen (som)	0,60	-	-	-
	niet-chloorhoudende bestr.mid. (som)	0,090	-	-	-
VII.	**Overige verontreinigingen**				
	asbest	-	100	-	-
	cyclohexanon	2,0	150	0,5	15000
	dimethyl ftalaat	0,045	82	-	-
	diethyl ftalaat	0,045	53	-	-
	di-isobutylftalaat	0,045	17	-	-
	dibutyl ftalaat	0,070	36	-	-
	butyl benzylftalaat	0,070	48	-	-
	dihexyl ftalaat	0,070	220	-	-
	di(2-ethylhexyl)ftalaat	0,045	60	-	-
	ftalaten (som)	-	-	0,5	5
	minerale olie	190	5000	50	600
	pyridine	0,15	11	0,5	30
	tetrahydrofuran	0,45	7	0,5	300
	tetrahydrothiofeen	1,5	8,8	0,5	5000
	tribroommethaan	0,20	75	-	630
	ethyleenglycol	5,0	-	-	-
	diethyleenglycol	8,0	-	-	-
	acrylonitril	2,0	-	-	-
	formaldehyde	2,5	-	-	-
	isopropanol (2-propanol)	0,75	-	-	-
	methanol	3,0	-	-	-
	butanol (1-butanol)	2,0	-	-	-
	butylacetaat	2,0	-	-	-
	ethylacetaat	2,0	-	-	-
	methyl-tert-butyl ether (MTBE)	0,20	-	-	-
	methylethylketon	2,0	-	-	-

Bodemtypecorrectie

Anorganische verbindingen

$$Lb = Lst * \frac{a + b * \%\,lut. + c * \%\,org.st.}{a + b * 25 + c * 10}$$

Lb is interventiewaarden geldend voor de te beoordelen bodem (mg/kg); **Lst** is interventiewaarde voor de standaardbodem (mg/kg);**% lut.** is gemeten percentage lutum in de te beoordelen bodem; **% org. st.** is gemeten percentage organisch stof in de te beoordelen bodem;
A, B en **C** zijn constantenafhankelijk van de stof; Voor toepassing van de bodemtypecorrectie bij streefwaarden wordt in de bovenstaande formule de interventiewaarde vervangen door streefwaarde.

Bijlage 5 Toetsingskader analyseresultaten

STOF	a	b	c
arseen	15	0,4	0,4
barium	30	5	0
beryllium	8	0,9	0
cadmium	0,4	0,007	0,021
chroom	50	2	0
cobalt	2	0,28	0
koper	15	0,6	0,6
kwik	0,2	0,0034	0,0017
lood	50	1	1
nikkel	10	1	0
tin	4	0,6	0
vanadium	12	1,2	0
zink	50	3	1,5

Organische verbindingen

$$Lb = Lst * \frac{\%\ org.st.}{10}$$

Lb is interventiewaarden geldend voor de te beoordelen bodem (mg/kg); **Lst** is interventiewaarde voor de standaardbodem (mg/kg); **% org. st.** is gemeten percentage organisch stof in de te beoordelen bodem; Voor bodems met gemeten organisch stofgehalten van meer dan 30% respectievelijk minder dan 2%, worden gehalten van respectievelijk 30% en 2% aangehouden.
Voor toepassing van de bodemtypecorrectie bij streefwaarden wordt in de bovenstaande formule de interventiewaarde vervangen door streefwaarde.

Nader onderzoek

De tussenwaarde (T) is het toetsingscriterium ten behoeve van een nader onderzoek.
Wordt de tussenwaarde overschreden, dan is een nader onderzoek, op korte termijn, noodzakelijk

$$T = 0,5 * (S + I)$$

T is de tussenwaarde; **S** is de streefwaarde en **I** is de interventiewaarde.

Bijlage 6 Geraadpleegde bronnen

Informatiebron	Geraad-pleegd (ja/nee)	Toelichting		
Informatie uit kaartmateriaal etc.		**Datum kaartmateriaal**		**Opmerkingen**
Historische topografische kaart	ja	1830		
Luchtfoto	ja	2005		
Informatie uit themakaarten		**Datum bron/ kaartmateriaal**		**Opmerkingen**
Bodemkaart Nederland	ja	1981		
Grondwaterkaart Nederland	ja	1995		
Bodemloket.nl	ja	23 april 2013		datum van raadplegen
Informatie van eigenaar / terreingebruiker / opdrachtgever		**Datum uitgevoerd**	**Contactpersoon**	**Opmerkingen**
Historisch gebruik locatie	ja	19 augustus 2013	Mw. M. Dijk	
Huidig gebruik locatie	ja	19 februari 2013	Dhr. J. Westerik	
Huidig gebruik belendende percelen (vanuit onderzoekslocatie)	ja	19 februari 2013	Dhr. J. Westerik	
Toekomstig gebruik locatie	ja	19 februari 2013	Dhr. J. Westerik	
Calamiteiten/resultaten voorgaande bodemonderzoeken	ja	19 februari 2013	Dhr. J. Westerik	
Verhardingen/kabels en leidingen locatie	ja	19 februari 2013	Dhr. J. Westerik	
Informatie van gemeente		**Datum uitgevoerd**	**Contactpersoon**	**Opmerkingen**
Archief Bouw- en woningtoezicht	ja	8 augustus 2013	Dhr. M.K.H. Dijkink	.
Archief Wet milieubeheer en Hinderwet	ja	8 augustus 2013	Dhr. M.K.H. Dijkink	
Archief ondergrondse tanks	ja	8 augustus 2013	Dhr. M.K.H. Dijkink	
Archief bodemonderzoeken	ja	8 augustus 2013	Dhr. M.K.H. Dijkink	
Gemeenteambtenaar milieuzaken	ja	8 augustus 2013	Dhr. M.K.H. Dijkink	
Informatie uit terreininspectie		**Datum uitgevoerd**		**Opmerkingen**
Historisch gebruik locatie	ja	4 september 2013		
Huidig gebruik locatie	ja	4 september 2013		
Huidig gebruik belendende percelen (vanuit onderzoekslocatie)	ja	4 september 2013		
Verhardingen	ja	4 september 2013		

Bijlage 7 Eerder verricht bodemonderzoek

Opdrachtgever:	**Hein Heun sloopwerken** **Binnenhaven 133** **7547 BG Enschede**
Opdrachtnummer:	GJB/VN-27980
Status rapport :	Definitief
Datum rapport :	27 februari 2007

RAPPORT
Verkennend bodemonderzoek
Locatie Oude Meppelerweg 1/3
te Zwolle

Lankelma Geotechniek Almelo b.v.
Edisonstraat 2c
7601 PS Almelo
Tel: 0546 - 532074
Fax: 0546 – 531659
E-mail: info@lankelma-almelo.nl

Ingenieursbureau voor:
Funderings- en Milieutechniek

"onderzoek, metingen en advies voor vastgoed, bouw, bodem en milieu"

Inhoudsopgave

1 Inleiding 1
2 Vooronderzoek 2
2.1 Locatiegegevens 2
2.2 Directe omgeving locatie 2
2.3 Regionale bodemopbouw en geohydrologie 3
2.4 Toetsingscriteria 3
3 Onderzoeksprogramma 5
3.1 Hypothesestelling en onderzoeksstrategie 5
3.2 Boorstrategie en uitvoering 5
3.3 Bemonsteringsstrategie en uitvoering 5
3.4 Analysestrategie en uitvoering 6
4 Onderzoeksresultaten 7
4.1 Bodemopbouw en visueel onderzoek 7
4.2 Analyseresultaten, vaststelling referentiewaarden locale bodem en toetsing resultaten 7
4.3 Bespreking analyseresultaten en toetsing aan hypothese en wettelijk kader 8
4.3.1 Asfalt en puinfundering 8
4.3.2 Grond 8
4.3.3 Grondwater 8
4.3.4 Toetsing van de hypothese 8
4.3.5 Toetsing aan de noodzaak tot vervolgonderzoek 8
5 Samenvatting, conclusies en aanbevelingen 10

Tabellen (zijn in betreffende hoofdstukken verwerkt):

1) Locatiegegevens
2) Historische gegevens
3) Verhardingen
4) Terreingebruik/bestemming gebied rondom locatie
5) Schematisch overzicht regionale bodemopbouw
6) Overzicht boorprogramma
7) Samenstelling grondmengmonsters en analyseprogramma
8) Grondwaterstanden, zuurgraad en geleidingsvermogen
9) Samenvatting resultaten bodemonderzoek

Bijlagen:

1) Regionale ligging locatie
2) Situatieschets met locatie boringen en peilbuizen
3) Profielbeschrijvingen (B1 t/m B18)
4) Analysecertificaten grond en grondwater
5) Overschrijdingstabellen

Auteur rapport	: mw. A. Troost	Paraaf:	Datum: 27 februari 2007
Kwaliteitscontrole	: dhr. P. Kuipers	Paraaf:	Datum: 27 februari 2007

1 INLEIDING

In opdracht van Hein Heun Sloopwerken heeft Lankelma Geotechniek Almelo b.v. een verkennend bodemonderzoek uitgevoerd op de locatie Oude Meppelerweg 1/3 te Zwolle. De regionale ligging van de locatie is weergegeven in bijlage 1.

Aanleiding van het onderzoek is de voorgenomen transactie van de locatie.
Doel van het verkennend bodemonderzoek is het, mede in het kader van de in het Burgerlijk wetboek vastgelegde onderzoeksplicht voor de koper c.q. informatieplicht voor de verkoper, vaststellen van de actuele bodemkwaliteit. Tevens wordt indicatief de kwaliteit van het asfalt bepaald.

Het onderzoek is uitgevoerd conform de richtlijn:

- "het uitvoeren van vooronderzoek bij verkennend, oriënterend en nader onderzoek" (Nederlandse Voorlopige Norm 5725, NNI 1999);
- "onderzoeksstrategie bij verkennend onderzoek" (Nederlandse norm 5740, NNI 1999).
- Asfalt: VKB protocol 1019.

Het onderzoek is uitgevoerd in februari 2007. De peilbuizen zijn uit kwaliteitsoogpunt geplaatst conform de vigerende NEN norm. De overige werkzaamheden zijn uitgevoerd volgens de VKB protocollen 2001, 2002 en 2018.

Voorliggend rapport presenteert de resultaten van het vooronderzoek (hoofdstuk 2), de onderzoekshypothese en –strategie (hoofdstuk 3) en de resultaten van het veld en analytisch onderzoek (hoofdstuk 4). Het rapport wordt besloten met de aan het onderzoek te verbinden conclusies en aanbevelingen die in samenvatting zijn weergegeven (hoofdstuk 5).

2 VOORONDERZOEK

Conform het onderzoeksprotocol NVN 5725 is ten behoeve van de bepaling van de onderzoeksstrategie op onderhavige locatie een vooronderzoek uitgevoerd. De resultaten van dit vooronderzoek zijn opgenomen in voorliggend hoofdstuk. De in paragraaf 2.1 t/m 2.4 opgenomen informatie is afkomstig van/uit:

- terreininspectie;
- de opdrachtgever;
- eenheid Expertisecentrum, afdeling Stad en Landschap, gemeente Zwolle;
- het archief van Lankelma Geotechniek Almelo B.V.

2.1 Locatiegegevens

De onderzoekslocatie is gelegen aan de noordzijde van industrieterrein "De Vrolijkheid" direct ten zuiden naast de autoweg A28 binnen de bebouwde kom van de gemeente Zwolle. Op de locatie is partycentrum "De Vrolijkheid" gesitueerd. Het uitpandige deel van de locatie wordt gebruikt als parkeerplaats. Gegevens omtrent de locatie zijn weergegeven in tabel 1 (algemeen), 2 (historisch) en 3 (verhardingen).

Tabel 1: Locatiegegevens

Onderdeel	Beschrijving
Kadastrale aanduiding	Gemeente: Zwolle, Sectie: B, nummer: 5477
Oppervlakte	8.500 m²
X-coördinaat	204.700
y-coordinaat	504.400

Tabel 2: Historische gegevens

Jaar	Activiteit
Vanaf begin 1900 tot heden	Café/Partycentrum De Vrolijkheid

Tabel 3: Verhardingen

Deel van de locatie	Soort verharding	Oppervlakte (m²)
Uitpandig rondom het gebouw	asfalt met daaronder puin en basalt	ca. 8.000
Inpandig	beton	ca. 500

Uit informatie van de gemeente Zwolle blijkt dat er mogelijk een ondergrondse brandstoftank heeft gelegen op perceel Oude Meppelerweg 1 (HBB code, A0193003363). Bij navraag bij de afdeling vergunningen in het kader van de Actie Tankslag komt de locatie niet bekend voor. Onduidelijk is dus of en zo ja waar de ondergrondse tank was gelegen.

Uit informatie van de gemeente Zwolle blijkt dat er op de locatie sprake is geweest van een benzine-service station op perceel Oude Meppelerweg 3 (HBB code, A0193003364). Uit de beschikbare gegevens is de ligging van het tankstation niet af te leiden.

Tijdens terreininspectie is een peilbuis gevonden. Gezien de peilbuis nog in goede staat verkeerde is deze betrokken bij onderhavig onderzoek.

Uit het vooronderzoek is geen informatie naar voren gekomen waaruit zou kunnen blijken dat op de locatie verder sprake is, of is geweest van activiteiten welke een bedreiging voor de bodemkwaliteit zouden kunnen vormen.

2.2 Directe omgeving locatie

In tabel 4 zijn gegevens omtrent het/de huidige en vroegere terreingebruik c.q. bestemming van de omgeving van de locatie opgenomen.

Tabel 4: Terreingebruik/bestemming gebied rondom locatie

Ten opzichte van locatie	Huidig terreingebruik/bestemming
noordzijde	A28
oostzijde	Bosperceel
zuidzijde	Oude Meppelerweg en industrieterrein De Vrolijkheid
westzijde	Braakliggende locatie (toekomstig tankstation?) en Ceintuurbaan

Uit het vooronderzoek is geen informatie naar voren gekomen waaruit zou kunnen blijken dat in de directe nabijheid van de locatie sprake is, of is geweest van activiteiten welke een bedreiging voor de bodemkwaliteit zouden kunnen vormen.

2.3 Regionale bodemopbouw en geohydrologie

Bodemopbouw

De regionale bodemopbouw is afgeleid uit de Grondwaterkaart van Nederland, kaartbladen 21 en 22. In tabel 5 is een schematisch overzicht weergegeven.

Tabel 5: Schematisch overzicht regionale bodemopbouw

Diepte (m –mv.)	Geologische Formatie	Geohydrologische eenheid	Lithologie
0 - 70 à 80	Formaties van Twente en Kreftenheye	1e watervoerend pakket	matig grof tot grof zand
95 à 105	Formatie van Tegelen	1e scheidende laag	klei

Grondwaterstroming

De lokale freatische grondwaterstroming is afhankelijk van lokale ontwateringsmiddelen. In de voorgaande onderzoeken is geen eenduidig beeld gekregen van de lokale stromingsrichting van het grondwater.

Op grotere diepte is de grondwaterstroming globaal noordelijk gericht.

Grondwateronttrekkingen

Voor zover bekend is er geen sprake van relevante industriële grondwateronttrekkingen in de omgeving van de onderzoekslocatie.

Het pompstation " Engelse Werk" ligt circa 5 kilometer ten west-noordwesten van de locatie. De locatie ligt niet in het intrekgebied van een grondwaterwinning c.q. een grondwaterbeschermingsgebied. Voor zover bekend wordt er op en in de directe omgeving van de locatie geen grondwater door bedrijven en particulieren onttrokken.

2.4 Toetsingscriteria

Teneinde de mate van verontreiniging van de bodem te kunnen beoordelen, worden de chemische analyseresultaten van de grond- en grondwatermonsters getoetst aan:

- de richtlijnen die zijn vastgesteld door het Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer (de zogenaamde streef- en interventiewaarden);
- de gemeentelijke achtergrondwaarden;
- Bouwstoffenbesluit.

Er is sprake van bodem als het aandeel van de puinfractie kleiner is dan 50%.

Richtlijnen VROM

De gehalten en concentraties met betrekking tot de overige bodemverontreinigende stoffen in respectievelijk de grond- dan wel grondwatermonsters worden gerelateerd aan het toetsingskader uit de Circulaire Streef- en Interventiewaarden bodemsanering (VROM, Staatscourant februari 2000, 39), die een onderdeel vormt van de Wbb.

Bij de referentiewaarden wordt onderscheid gemaakt in zogenaamde streef-, tussen- en interventiewaarden:

streefwaarde of S-waarde	= streefwaarde voor een schone, multifunctionele bodem
tussenwaarde of T-waarde	= toetsingswaarde voor (nader) onderzoek ((streefwaarde + interventiewaarde) / 2)
interventiewaarde of I-waarde	= interventiewaarde voor sanering(sonderzoek)

De referentiewaarden zijn mede afhankelijk gesteld van het gehalte lutum (fractie <2µm) en organische stof. Dit betekent dat bij elk (verkennend) bodemonderzoek locatiespecifieke referentiewaarden dienen te worden berekend.

Ten aanzien van de resultaten van de toetsing wordt in voorliggend rapport de volgende terminologie gehanteerd:

- licht verhoogd gehalte: gehalte tussen de streef- en tussenwaarde of gelijk aan tussenwaarde
- matig verhoogd gehalte: gehalte tussen de tussen- en interventiewaarde of gelijk aan interventiewaarde
- sterk verhoogd: gehalte hoger dan de interventiewaarde.

Gemeentelijke achtergrondwaarden

De gemeente Zwolle heeft nog geen beleid opgesteld met betrekking tot achtergrondwaarden. Wel zijn er indicatief achtergrondwaarden doorgerekend.

Onderhavig locatie valt binnen het "buitengebied" waarvoor alleen voor de zware metalen koper en zink "achtergrondwaarden" zijn opgesteld. Deze waarden betreffen voor koper 26 mg/kg d.s. en voor zink 98 mg/kg d.s. bij een lutumpercentage van 2,9 % en een humuspercentage van 2,3 %.

Asfalt

Ten aanzien van hergebruik van teerhoudend asfalt is het toetsingskader vanuit het Bouwstoffenbesluit aan de orde.
In artikel 1 van het Bouwstoffenbesluit is de volgende definitie van teerhoudend asfaltgranulaat opgenomen:

> *bouwstof met teerhoudend asfaltgranulaat: bouwstof die geheel of gedeeltelijk is samengesteld uit granulaat, verkregen door breken of frezen van teerhoudend asfalt en die:*
>
> *i. van de samenstellingswaarden voor organische stoffen zoals aangegeven in bijlage 1 van het Bouwstoffenbesluit uitsluitend één of meer van de waarden voor polycyclische aromatische koolwaterstoffen overschrijdt, en*
>
> *ii. op zodanige wijze wordt gebruikt dat geen van de immissiewaarden voor anorganische stoffen, zoals aangegeven in bijlage 1 van het Bouwstoffenbesluit wordt overschreden.*

Indien het gehalte PAK in het asfalt groter is dan 75 mg/kg d.s wordt het asfalt beschouwd als "teerhoudend". Indien het gehalte PAK lager dan 75 mg/kg d.s wordt het asfalt als "niet teerhoudend" beschouwd.

3 ONDERZOEKSPROGRAMMA

3.1 Hypothesestelling en onderzoeksstrategie

Hypothese

Gezien het ontbreken van duidelijke gegevens met betrekking tot de eventuele bodembedreigende activiteiten op is de locatie deze als "onverdacht" gekwalificeerd ten aanzien van grond- en grondwaterverontreiniging. Hiermee wordt bedoeld dat er geen stoffen in gehalten/concentraties boven de streefwaarden, gemeentelijke "achtergrondwaarden" of natuurlijke achtergrondwaarden worden verwacht. Tevens is gesteld dat activiteiten in de omgeving van de onderzoekslocatie geen invloed hebben gehad op de milieuhygiënische kwaliteit van de bodem.

Onderzoeksstrategie verkennend bodemonderzoek

Bij het vaststellen van de onderzoeksstrategie is de boor-, bemonsterings- en analysestrategie zoals beschreven in de NEN 5740 voor een "niet verdachte locatie" gehanteerd. Tevens zal het grondwater uit een bestaande peilbuis worden herbemonsterd (peilbuis B).

Onderzoeksstrategie asfalt

Bij het vaststellen van de onderzoeksstrategie met betrekking tot het asfaltonderzoek is het VKB protocol 1019 "indicatief onderzoek verhardingsconstructies" gehanteerd. Op verzoek van de opdrachtgever is, in afwijking van het VKB-protocol 1019, slechts één asfaltkern geanalyseerd. Deze kern is geselecteerd door de opdrachtgever.

3.2 Boorstrategie en uitvoering

De peilbuis is uit kwaliteitsoogpunt geplaatst conform de vigerende NEN norm. De overige boorwerkzaamheden zijn uitgevoerd volgens het VKB protocol 2001.

De veldwerkzaamheden zijn uitgevoerd op 8 februari (uitvoering boringen, plaatsing peilbuizen en bemonstering grond) en 14 februari (bemonstering grondwater uit peilbuizen). De positie van de boorlocaties is weergegeven op de situatietekening in bijlage 2.

Teneinde de onderliggende bodem bereikbaar te maken zijn asfaltboringen uitgevoerd.
Tijdens de uitvoering van de veldwerkzaamheden is op de locatie een peilbuis aangetroffen. Deze peilbuis is, nadat deze op waterleverend vermogen is geïnspecteerd, gebruikt in het kader van onderhavige onderzoek. Op het oostelijk deel van de locatie zijn in verband met het voorkomen van overmatig puin nagenoeg alle boringen gestaakt. Verder is geen aanvullende informatie naar voren gekomen welke tot een aanpassing van de boorstrategie heeft geleid.

In tabel 6 is een overzicht van het uitgevoerde boorprogramma weergegeven.

Tabel 6: Overzicht boorprogramma

Onderdeel	Aantal	Diepte (m –mv.)	Nummers
Boringen	13	0,5 /0,8	B1 t/m B9, B12, B13, B14 en B17
	4	1,7/1,6/0,9/1,5[1]	B10, B11, B15 en B18
Peilbuizen	1	2,5	B16

[1] boringen doorgezet tot grondwaterniveau

3.3 Bemonsteringsstrategie en uitvoering

De bemonstering van grond en grondwater is uitgevoerd volgens de VKB protocollen 2001 respectievelijk 2002.

Gezien de resultaten van de texturele en visuele beoordeling van de boorprofielen (zie paragraaf 4.1) is besloten de oorspronkelijke bemonsteringsstrategie (bemonsteren van het bodemmateriaal per significante laag van maximaal 0,5 meter dikte) te handhaven.

Naast het grondwater uit de geplaatste peilbuis 16 is het grondwater uit de reeds aanwezige peilbuis B bemonsterd.

3.4 Analysestrategie en uitvoering

Ten behoeve van het analytisch onderzoek zijn van de bovengrond (ca. 0,3/0,5 - 0,6 m –mv.) en ondergrond (ca 0,5 – 1,5 m -mv.) op het laboratorium mengmonsters samengesteld. In tabel 7 is de samenstelling van de mengmonsters verwerkt.

Gezien in het dieptetraject ca 0,3 – ca 0,6 m –mv. van boring B11, B2 t/m B6 meer dan 50% puin is aangetoond (zie paragraaf 4.1) is deze laag niet als bodem maar als verhardingslaag beschouwd.

Het samenstellen van de mengmonsters heeft binnen de volgende randvoorwaarden plaatsgevonden:

- per mengmonster zijn maximaal 6 deelmonsters opgemengd;
- de mengmonsters zijn systematisch aselect uit de deelmonsters samengesteld;
- de bovengrondmengmonsters zijn samengesteld per geografisch deel van de locatie;
- het mengmonster van de ondergrond is uit de deelmonsters van de ondergrond van de diepere boringen samengesteld.

Op basis van visuele waarnemingen is de ondergrond (mogelijk oude slootbodem) van boring B11 separaat geanalyseerd. In de puinlaag ter plaatse van boring B8 is asbestverdacht materiaal aangetroffen. Dit materiaal is conform NEN 5897 bemonsterd en geanalyseerd. Gezien de resultaten van de texturele en visuele beoordeling van de boorprofielen (zie paragraaf 4.1) is verder besloten de oorspronkelijke analysestrategie (analyse op standaardpakketten zoals opgenomen in de NEN 5740) te handhaven. De asfaltkern is op PAK geanalyeerd.

In de onderstaande tabel is weergegeven op welke parameters de grond(meng)- en grondwatermonsters zijn geanalyseerd.

Tabel 7: Samenstelling grondmengmonsters en analyseprogramma

Medium en diepte interval (m –mv.)	**Samengestelde deelmonsters**	**Analyseprogramma**	
		asfalt/grond	**materiaal**
Asfalt	**Asfaltkern**	PAK	
Puin	**B8** **BG1:** B11, B2 t/m B6	NEN grond[1]	asbest, NEN 5897
		grond	**grondwater**
Bovengrond (ca. 03 – ca 0,6)	**BG2:** B7 t/m B10 **BG3:** B13 t/m B18	NEN grond, lutum en organisch stof NEN grond	
Ondergrond (ca. 0,5 – ca. 1,5)	**OG1:** B15, B16 en B18 **B11**	NEN grond NEN grond, lutum en organisch stof	
Grondwater (1,5 – 2,5)	**peilbuis 16** **peilbuis B**		NEN grondwater[2] NEN grondwater

[1] NEN grond: zware metalen (7 stuks, Cd,Cr,Cu,Hg,Ni,Pb en Zn) en arseen, PAK, EOX, minerale olie, droge stofgehalte
[2] NEN grondwater zware metalen (7 stuks, Cd,Cr,Cu,Hg,Ni,Pb en Zn) en arseen, minerale olie, vluchtige aromaten (BTEXN), vluchtige gehalogeneerden (VOX), zuurgraad (pH) en geleidingsvermogen (EC)

De grondmengmonsters, de asfaltkern en de grondwatermonsters zijn in het laboratorium van ACMAA B.V. te Hengelo en het asbestmonster is in het laboratorium van ACMAA Almelo b.v. geanalyseerd. Beide laboratoria zijn door de RvA geaccrediteerd.

4 ONDERZOEKSRESULTATEN

4.1 Bodemopbouw en visueel onderzoek

In bijlage 3 zijn de visuele waarnemingen in de vorm van boorprofielen weergegeven.

algemeen
Tijdens de veldwerkzaamheden is het bodemmateriaal visueel beoordeeld. Bij het lithologisch onderzoek is de textuur geclassificeerd; bij het visuele onderzoek zijn waarneembare afwijkingen ten aanzien van kleur en geur van het bodemmateriaal beschouwd.

visuele waarnemingen
Op het oostelijk deel van de locatie zijn nagenoeg alle boringen voortijdig gestaakt als gevolg van het voorkomen van overmatig puin in de bovengrond.
Aangezien het aandeel van de puinfractie groter is dan 50% is er hier geen sprake van bodem, doch van funderings/verhardingsmateriaal. De bodem van het centrale en westelijke deel van locatie is lokaal puinhoudend.

Ter plaatse van boring B11 is waarschijnlijk een oude slootbodem aanwezig.

In de puinlaag onder het asfalt zijn bij boring B8 asbestverdachte materialen aangetroffen. Tevens is deze boring visueel verdacht op het voorkomen van minerale olie.

Aan het oppervlak van de locatie en aan de uitkomende grond zijn verder geen waarnemingen gedaan die duiden op de mogelijke aanwezigheid van asbest en/of verontreinigende stoffen in de bodem.

De bodem op het onderzoeksterrein bestaat tot de maximaal verkende diepte van 2,5 m –mv. grotendeels uit (matig fijn) zand en veen (ter plaatse van boring B7 (> 0,6 m –mv.), B11 (> 1,2 m –mv.) en B16 (0,8 – 1,0 m –mv.)). De vastgestelde bodemtextuur en -typen komen overeen met hetgeen op basis van het vooronderzoek was verwacht.

grondwater
De zuurgraad en het geleidingsvermogen van het grondwater zijn weergegeven in onderstaande tabel. Deze waarden zijn als normaal voor de onderzochte locatie te beschouwen. Tevens is onderstaand de tijdens de veldwerkzaamheden aangetroffen grondwaterstand weergegeven.

Tabel 8: Grondwaterstand, zuurgraad en geleidingsvermogen

Peilbuis	Visuele waarnemingen	Grondwaterstand (m –mv.)	Zuurgraad (pH)	Geleidingsvermogen (µS/cm)
16	geen afwijkingen	0,99	7,33	960
B	geen afwijkingen	0,84	7,66	403

4.2 Analyseresultaten, vaststelling referentiewaarden locale bodem en toetsing resultaten

De resultaten van de chemische analyses zijn weergegeven in bijlage 4. De resultaten van de toetsing van de analyseresultaten aan de referentiewaarden met betrekking tot de grondmonsters zijn weergegeven in bijlage 5. Hoewel het bovengrondmengmonster BG1 van boring B11, B2 t/m B6 geen bodem betreft zijn ter verkrijging van een indicatie ontrent de kwaliteit zijn de analyseresultaten indicatief getoetst aan de referentiewaarden.

De referentiewaarden zijn vastgesteld op basis van de veldwaarnemingen en de analytisch vastgestelde gehalten aan lutum en organische stof. De gebruikte gehalten zijn eveneens opgenomen in bijlage 5.

Opgemerkt wordt dat de correctiefactor voor organische stof een minimale waarde kent van 2 %; gehalten lager dan 2,0 % kunnen derhalve gelijk worden gesteld aan een waarde van 2 %.

4.3 Bespreking analyseresultaten en toetsing aan hypothese en wettelijk kader

4.3.1 Asfalt en puinfundering

In het asfalt is een gehalte van < 4,1 mg/kg d.s. aan PAK-totaal aangetoond. Het gehalte is ruimschoots lager dan de grens voor teerhoudend asfalt (75 mg/kg d.s.). Dit houdt dat het asfalt niet teerhoudend is.

De in de puinlaag onder het asfalt aangetroffen asbestverdachte materialen bleken na analyse daadwerkelijk asbesthoudend te zijn. Tevens zijn in de puinlaag visueel minerale olieprodukten aangetroffen. Vanwege de grove textuur van de puinlaag is deze niet ter analyse aan het laboratorium aangeboden.

In mengmonster BG1 van de verhardingslaag ter plaatse van boring B11, B2 t/m B6 is koper, lood, minerale olie in gehalte boven de streefwaarde en PAK boven de tussenwaarde aangetoond. Het gehalte aan koper is gelijk aan de "achtergrondwaarde".

4.3.2 Grond

In bovengrondmengmonster BG2 van boring B7 t/m B10 is chroom, kwik, lood, PAK en minerale olie in gehalte boven de streefwaarde en zink boven de tussenwaarde aangetoond. Het gehalte aan zink overschrijdt eveneens de "indicatieve achtergrondwaarde".
In bovengrondmengmonster BG3 van boring B13 t/m B18 is PAK in gehalte boven de streefwaarde aangetoond.

De verhoogde gehalten aan zware metalen en PAK kunnen waarschijnlijk worden gerelateerd aan het voorkomen van puin.

In het ondergrondmengmonster OG1 van boring B15, B16 en B18 en in het monster van boring B11 (0,9-1,2) is geen van de onderzochte stoffen in een gehalten boven de streefwaarde aangetoond.

4.3.3 Grondwater

In het grondwater uit peilbuis 16 en peilbuis B zijn geen van de onderzochte stoffen in een concentratie boven de betreffende streefwaarde aangetoond.

4.3.4 Toetsing van de hypothese

In paragraaf 3.1 is op basis van de resultaten van het vooronderzoek de locatie als "onverdacht" gekwalificeerd ten aanzien van grond- en grondwaterverontreiniging.

Daar in de bovengrond het gehalte zware metalen, minerale olie en PAK en in de ondergrond het gehalte aan PAK de desbetreffende streef- en/of "achtergrondwaarde" overschrijdt, dient formeel deze onderzoekshypothese te worden verworpen.

4.3.5 Toetsing aan de noodzaak tot vervolgonderzoek

Bodem
Zink is in een gehalte boven de T-waarde aangetoond. Dit houdt in dat er op basis van de Wet bodembescherming formeel aanleiding bestaat voor het laten uitvoeren van nader onderzoek. Echter de verhoogde gehalten hebben waarschijnlijk een relatie met het voorkomen van puin. Aangenomen kan worden dat in de gehele puinhoudende bodemlaag zware metalen en PAK in meer of mindere mate zullen voorkomen. Derhalve is reeds een indicatie van de aard en omvang van de verontreiniging verkregen.
wordt een nader onderzoek niet zinvol geacht.

Volgens de NEN 5740 dient, indien het gehalte EOX hoger is dan 3 mg/kg d.s., een zogenaamde "targetanalyse" ter bepaling van de herkomst en samenstelling van de extraheerbare organochloorverbindingen te geschieden. In onderhavige situatie is het gehalte EOX maximaal 0,2 mg/kg d.s. (bovengrondmengmonster BG2 van boring B7 t/m B10). Er is derhalve geen noodzaak tot het uitvoeren van aanvullende analyses op vluchtige gechloreerde organische verbindingen.

Puinlaag

PAK is indicatief in een gehalte boven de T-waarde aangetoond. Gezien de puinfractie meer dan 50% bedraagt is er sprake van funderings/verhardingsmateriaal en dient deze niet als bodemsanering, doch als sloop te worden bestempeld. Gezien het aantreffen van asbesthoudend materiaal wordt aanbevolen om het puin op asbest te onderzoeken.

5 SAMENVATTING, CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN

In opdracht van Hein Heun Sloopwerken heeft Lankelma Geotechniek Almelo b.v. in februari 2007 een verkennend bodemonderzoek uitgevoerd op de locatie Oude Meppelerweg 1/3 te Zwolle.

Aanleiding van het onderzoek is de voorgenomen transactie van de locatie.
Doel van het verkennend bodemonderzoek is het, mede in het kader van de in het Burgerlijk wetboek vastgelegde onderzoeksplicht voor de koper c.q. informatieplicht voor de verkoper, vaststellen van de actuele bodemkwaliteit. Tevens wordt indicatief de kwaliteit van het asfalt bepaald.

Het onderzoek is uitgevoerd conform de richtlijn:
- "het uitvoeren van vooronderzoek bij verkennend, oriënterend en nader onderzoek" (Nederlandse Voorlopige Norm 5725, NNI 1999);
- "onderzoeksstrategie bij verkennend onderzoek" (Nederlandse norm 5740, NNI 1999).
- Asfalt: VKB protocol 1019.

Het onderzoek is uitgevoerd in februari 2007. De peilbuizen zijn uit kwaliteitsoogpunt geplaatst conform de vigerende NEN norm. De overige werkzaamheden zijn uitgevoerd volgens de VKB protocollen 2001, 2002 en 2018.

Tijdens de uitvoering van de veldwerkzaamheden is op de locatie een peilbuis aangetroffen. Deze peilbuis is, nadat deze op waterleverend vermogend is geïnspecteerd gebruikt in het kader van onderhavige onderzoek. Op het oostelijk deel van de locatie zijn in verband met het voorkomen van overmatig puin nagenoeg alle boringen gestaakt. Verder is geen aanvullende informatie naar voren gekomen welke tot een aanpassing van de boorstrategie heeft geleid.

Aangezien het aandeel van de puinfractie groter is dan 50% is er hier geen sprake van bodem, doch van funderings/verhardingsmateriaal. De bodem van het centrale en westelijke deel van locatie is lokaal puinhoudend. De bodem van het centrale en westelijke deel van locatie is lokaal puinhoudend.

Ter plaatse van boring B11 is waarschijnlijk een oude slootbodem aanwezig.

In de puinlaag onder het asfalt zijn bij boring B8 asbestverdachte materialen aangetroffen. Tevens is deze boring visueel verdacht op het voorkomen van minerale olie.

Aan het oppervlak van de locatie en aan de uitkomende grond zijn verder geen waarnemingen gedaan die duiden op de mogelijke aanwezigheid van asbest en/of verontreinigende stoffen in de bodem.

De bodem op het onderzoeksterrein bestaat tot de maximaal verkende diepte van 2,5 m –mv. grotendeels uit (matig fijn) zand en lokaal veen.

In onderstaande tabel 9 is de toetsing van de analyseresultaten van het bodemonderzoek weergegeven.

Tabel 9: Samenvatting resultaten bodemonderzoek

Medium	**diepte (m –mv.)**	**verontreinigingen**	
		Parameters	**Toetsing gehalte/concentratie**
asfalt	--	PAK	niet teerhoudend
puinlaag	0,1 – 0,3 ca 0,3 – ca 0,6	asbest koper, lood, minerale olie zink	asbesthoudend > S-waarde, < A-waarde > T-waarde
Bovengrond	ca. 0,3 – ca 0,6	koper chroom, zink,kwik, lood, minerale olie PAK	> S-waarde, < A-waarde > S-waarde, > A-waarde > T-waarde
Ondergrond	ca 0,5 – ca 1,5	NEN grond	--
Grondwater	2,0 – 3,0	NEN grondwater	--

-- = geen overschrijding streefwaarde, >S = overschrijding streefwaarde

De verhoogde gehalten aan zware metalen en PAK kunnen waarschijnlijk worden gerelateerd aan het voorkomen van puin.

Daar in de bovengrond het gehalte zware metalen, minerale olie en PAK en in de ondergrond het gehalte aan PAK de desbetreffende streef- en/of achtergrondwaarde overschrijdt, dient formeel de onderzoekshypothese "onverdachte" locatie te worden verworpen.

Bodem
Zink is in een gehalte boven de T-waarde aangetoond. Dit houdt in dat er op basis van de Wet bodembescherming formeel aanleiding bestaat voor het laten uitvoeren van nader onderzoek. Echter de verhoogde gehalten hebben waarschijnlijk een relatie met het voorkomen van puin. Aangenomen kan worden dat in de gehele puinhoudende bodemlaag zware metalen en PAK in meer of mindere mate zullen voorkomen. Derhalve is reeds een indicatie van de aard en omvang van de verontreiniging verkregen.
wordt een nader onderzoek niet zinvol geacht.

Puinlaag
PAK is indicatief in een gehalte boven de T-waarde aangetoond. Gezien de puinfractie meer dan 50% bedraagt is er sprake van funderings/verhardingsmateriaal en dient deze niet als bodemsanering, doch als sloop te worden bestempeld. Gezien het aantreffen van asbesthoudend materiaal wordt aanbevolen om het puin op asbest te onderzoeken.

Conclusie
Aanbevolen wordt om aanvullend historisch onderzoek uit te voeren naar de ligging van de (voormalige) tank en tankstation. Eventueel dient (indien van toepassing) hier aanvullend verkennend bodemonderzoek plaats te vinden.

De bodem op de locatie is niet geheel vrij van bodemverontreiniging. De aard en mate van de aangetroffen verontreiniging in aanmerking genomen kunnen er, afhankelijk van het (voorziene) terreingebruik, uit bodemkwaliteitsoogpunt beperkingen bestaan. Bij verwerking van de verhardingslaag dient rekening te worden gehouden met extra kosten voor afvoer en verwerking.

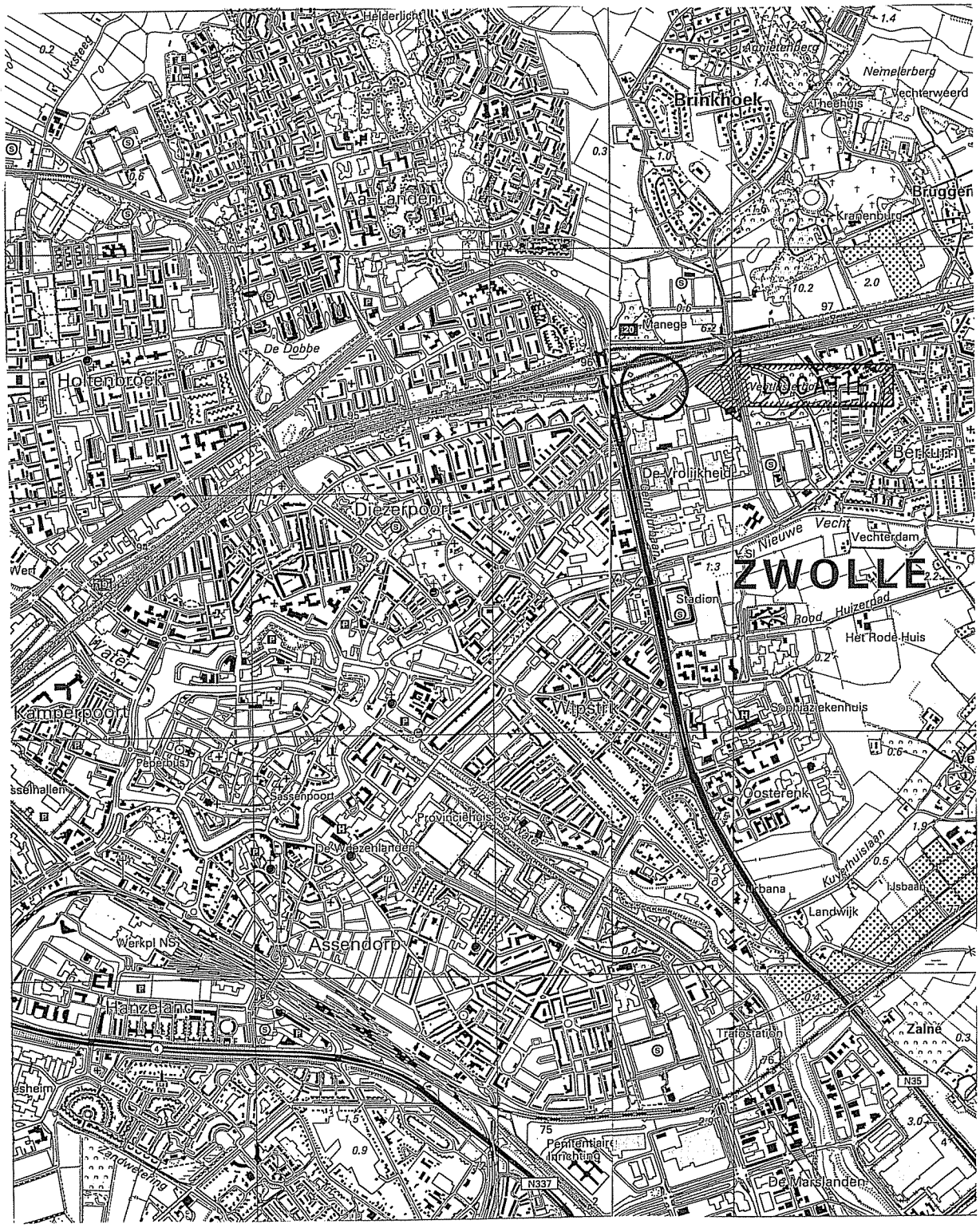

Regionale ligging onderzochte locatie		Project:	**Oude Meppelerweg 1/3 Zwolle**			Project:nr. : **27980**	Tekening:	Bijlage : **1**
Getekend/Gecontroleerd : **RR** /	Formaat : **A4**	X :	Y :	Schaal **1 : 25000**	Datum : **12-02-2007**	LANKELMA INGENIEURSBUREAU		
		Opdrachtgever : **Hein Heun Sloopwerken**				Edisonstraat 2c - 7601 PS ALMELO		

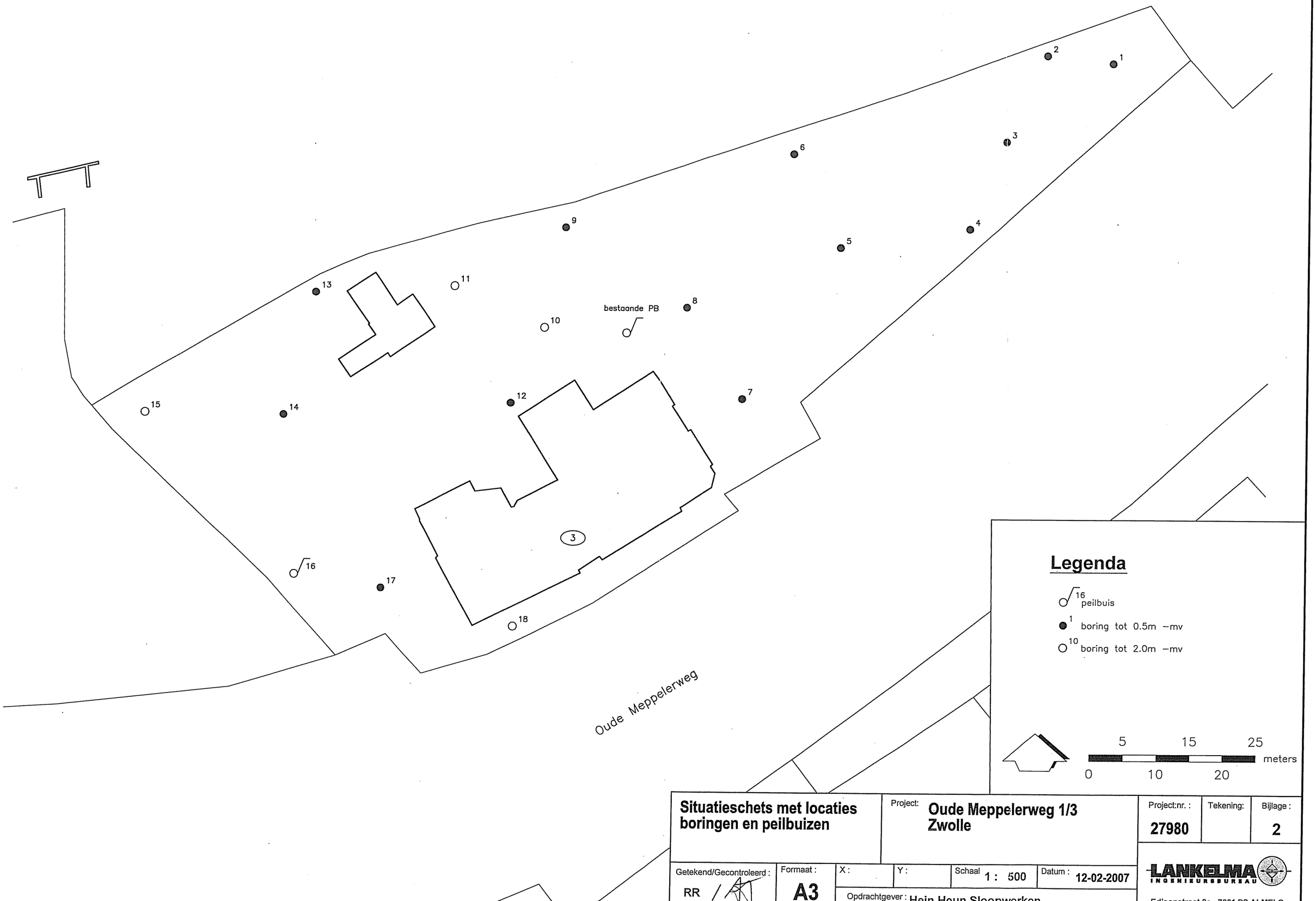

Legenda

- 16 peilbuis
- 1 boring tot 0.5m −mv
- 10 boring tot 2.0m −mv

5 15 25 meters
0 10 20

Situatieschets met locaties boringen en peilbuizen

Project: **Oude Meppelerweg 1/3 Zwolle**

Project:nr. :	Tekening:	Bijlage :
27980		2

Getekend/Gecontroleerd :	Formaat :	X :	Y :	Schaal	Datum :
RR /	A3			1 : 500	12-02-2007

Opdrachtgever : Hein Heun Sloopwerken

LANKELMA INGENIEURSBUREAU
Edisonstraat 2c - 7601 PS ALMELO

BIJLAGE 3: Profielbeschrijvingen

LANKELMA
GEOTECHNIEK ALMELO BV

Ingenieursbureau voor Funderings- en Milieutechniek

1

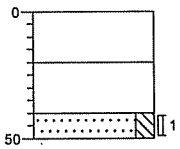

0 asfalt
asfalt
-20
BASALT
-40
-50 Zand, zeer fijn, matig siltig, sterk puinhoudend, bruingrijs, BORING GESTAAKT

2

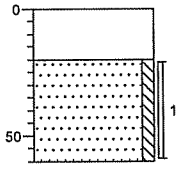

0 asfalt
asfalt
-20
Zand, zeer fijn, zwak siltig, matig puinhoudend, bruingeel
-60

3

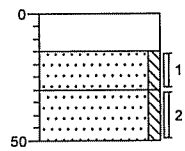

0 asfalt
asfalt
-15
-30 Zand, matig fijn, zwak siltig, sterk puinhoudend, zwartgrijs
-50 Zand, matig fijn, zwak siltig, sterk puinhoudend, bruin, BORING GESTAAKT

4

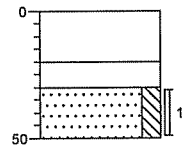

0 asfalt
asfalt
-20
-30 BASALT
-50 Zand, zeer fijn, matig siltig, sterk puinhoudend, bruinzwart, BORING GESTAAKT

projectnummer: 27980

LANKELMA
GEOTECHNIEK ALMELO BV

Ingenieursbureau voor Funderings- en Milieutechniek

5

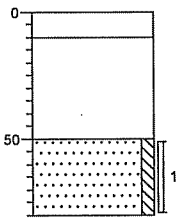

0 asfalt
-10 asfalt
PUINLAAG
-50
Zand, matig fijn, zwak siltig, zwak puinhoudend, grijs
-80

6

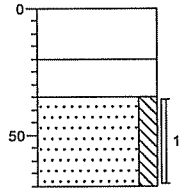

0 asfalt
asfalt
-20
BASALT KEI
-35
Zand, zeer fijn, matig siltig, sterk puinhoudend, zwartbruin
-70

7

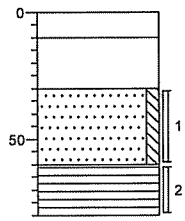

0 asfalt
-10 asfalt
PUINBROKKEN
-30
Zand, matig fijn, zwak siltig, grijsbruin
-60
Veen, bruinzwart
-80

8

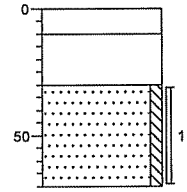

0 asfalt
-10 asfalt
olie, PUINLAAG MET ASBESTPLAATJES
-30
Zand, zeer fijn, zwak siltig, sporen puin, bruinzwart
-70

projectnummer: 27980

LANKELMA
GEOTECHNIEK ALMELO BV

Ingenieursbureau voor Funderings- en Milieutechniek

9

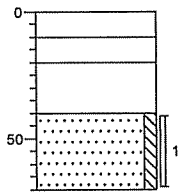

0 asfalt
-10 asfalt
-20 BETON
PUINBROKKEN
-40
Zand, zeer fijn, zwak siltig, matig puinhoudend, bruinzwart, BORINGGESTAAKT
-70

10

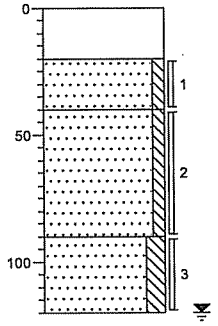

0 asfalt
asfalt
-20
Zand, matig fijn, zwak siltig, matig sintelhoudend, zwak puinhoudend, bruinzwart
-40
Zand, matig fijn, zwak siltig, grijsbruin
-90
Zand, zeer fijn, matig siltig, grijs
-120

11

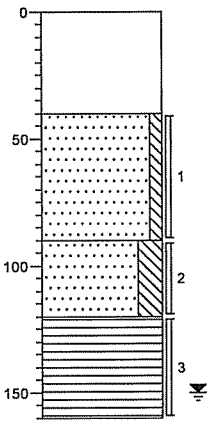

0 asfalt
asfalt
-40
Zand, matig fijn, zwak siltig, grijsbruin
-90
Zand, zeer fijn, sterk siltig, grijs, SLOOTBODEM?
-120
Veen, bruin, HOUT RESTEN
-160

12

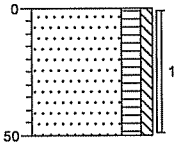

0
Zand, matig fijn, matig humeus, zwak siltig, zwartbruin
-50

projectnummer: 27980

LANKELMA
GEOTECHNIEK ALMELO BV

Ingenieursbureau voor Funderings- en Milieutechniek

13

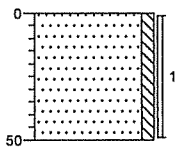

0 gras

gras, Zand, matig fijn, zwak siltig, bruinzwart

-50

14

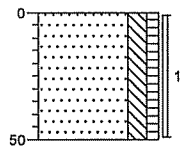

0 gras

gras, Zand, zeer fijn, matig siltig, zwak humeus, bruin

-50

15

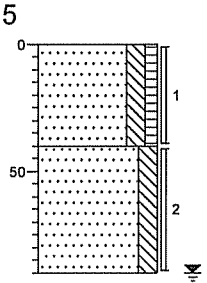

0 gras

gras, Zand, zeer fijn, matig siltig, zwak humeus, bruinzwart

-40

Zand, matig fijn, matig siltig, zwartbruin

-90

16

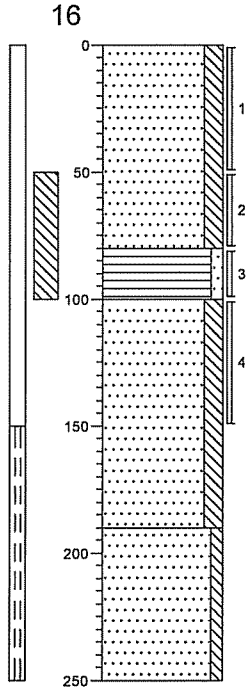

0 gras

gras, Zand, matig fijn, matig siltig, zwak roesthoudend

-80

Veen, zwak zandig, bruin

-100

Zand, matig fijn, matig siltig, bruingrijs

-190

Zand, matig fijn, zwak siltig, grijs

-250

projectnummer: 27980

LANKELMA
GEOTECHNIEK ALMELO BV

Ingenieursbureau voor Funderings- en Milieutechniek

17

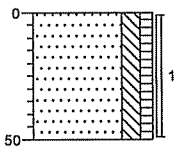

0

-50

Zand, matig fijn, matig siltig, zwak humeus, sporen puin, bruinzwart

18

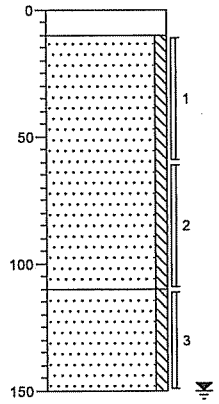

0 klinker

-10 klinker

Zand, matig fijn, zwak siltig, zwak puinhoudend, geelbruin

-110

Zand, matig fijn, zwak siltig, lichtbruin

-150

projectnummer: 27980

Legenda (conform NEN 5104)

grind

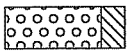
Grind, siltig

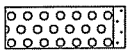
Grind, zwak zandig

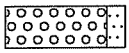
Grind, matig zandig

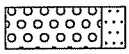
Grind, sterk zandig

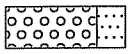
Grind, uiterst zandig

zand

Zand, kleïig

Zand, zwak siltig

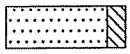
Zand, matig siltig

Zand, sterk siltig

Zand, uiterst siltig

veen

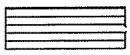
Veen, mineraalarm

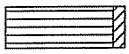
Veen, zwak kleïig

Veen, sterk kleïig

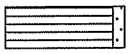
Veen, zwak zandig

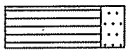
Veen, sterk zandig

klei

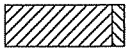
Klei, zwak siltig

Klei, matig siltig

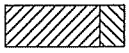
Klei, sterk siltig

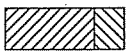
Klei, uiterst siltig

Klei, zwak zandig

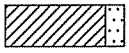
Klei, matig zandig

Klei, sterk zandig

leem

Leem, zwak zandig

Leem, sterk zandig

overige toevoegingen

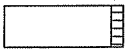
zwak humeus

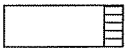
matig humeus

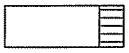
sterk humeus

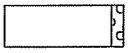
zwak grindig

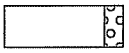
matig grindig

sterk grindig

geur

- geen geur
- zwakke geur
- matige geur
- sterke geur
- uiterste geur

olie

- geen olie-water reactie
- zwakke olie-water reactie
- matige olie-water reactie
- sterke olie-water reactie
- uiterste olie-water reactie

p.i.d.-waarde

- >0
- >1
- >10
- >100
- >1000
- >10000

monsters

geroerd monster

ongeroerd monster

overig

- bijzonder bestanddeel
- Gemiddeld hoogste grondwaterstand
- grondwaterstand
- Gemiddeld laagste grondwaterstand

slib

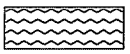
water

peilbuis

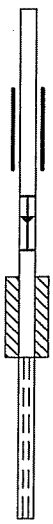

blinde buis

casing

hoogste grondwaterstand
gemiddelde grondwaterstand
laagste grondwaterstand

bentoniet afdichting

filter

BIJLAGE 4: Analysecertificaten

ACMAA B.V. ANALYTISCH CHEMISCH MILIEU ADVIESBUREAU ALMELO

Laboratorium/Adviesbureau
Industrieterrein: Westermaat • Hazenweg 30
7556 BM Hengelo • telefoon 074 - 2560600 • fax 074 - 2508402
E-mail: info@acmaa.nl • Internet: www.acmaa.nl

Onderzoeksrapport

Opdrachtgever:

Opdrachtgever	:	Lankelma Geotechniek Almelo bv
Aanvrager	:	dhr. G.Bremmer
Adres	:	Edisonstraat 2C
Postcode en plaats	:	7601 PS Almelo

Opdrachtgegevens:

Opdrachtcode	:	27980G1
Rapportnummer	:	EA70201272
Opdracht omschr.	:	MEPZWO
Bemonsterd door	:	Opdrachtgever

Datum opdracht	:	9-2-2007
Startdatum	:	9-2-2007
Datum rapportage	:	16-2-2007

Monstergegevens:

Nr.	Labnr.	Monsteromschrijving	Monstersoort	Datum bemonstering
1	SA70201396	11-2	Grond	8-2-2007
2	SA70201397	BG1	Grond	8-2-2007
3	SA70201398	BG2	Grond	8-2-2007
4	SA70201399	BG3	Grond	8-2-2007

Resultaten:

	Parameter	Intern ref.nr.	Eenheid	1	2	3	4
	Hom. met Sample Mate	MVB-VBH-G01			+	+	+
	Voorbeh. O-NEN 5709	MVB-VBH-G01		+	+	+	+
Q	Droge stof	DIV-DS-G01	% (m/m)	77,8	86,2	82,9	85,7
Q	Gloeiverlies(Org.st)	DIV-ORG-G01	% van ds	2,0		4,1	
	KORRELGROOTTEVERDELING						
Q	Lutum (< 2 µm)	DIV-LUT-G01	% van ds	7,5		3,0	
	METALEN						
Q	Arseen	ICP-BEP-01	mg/kg ds	7,9	<5,0	5,8	7,3
Q	Cadmium	ICP-BEP-01	mg/kg ds	<0,4	<0,4	<0,4	<0,4
Q	Chroom	ICP-BEP-01	mg/kg ds	17	9,7	62	8,5
Q	Koper	ICP-BEP-01	mg/kg ds	7,3	26	16	8,6
Q	Kwik	FIMS-Hg-01	mg/kg ds	<0,2	<0,2	0,4	<0,2
Q	Lood	ICP-BEP-01	mg/kg ds	17	87	99	46
Q	Nikkel	ICP-BEP-01	mg/kg ds	8,8	7,1	9,5	<5,0
Q	Zink	ICP-BEP-01	mg/kg ds	52	57	280	36
	EOX						
Q	Extr.org.halogeniden	CLM-EOX-01	mg/kg ds	<0,1	<0,1	0,2	<0,1
	MINERALE OLIE GC						
Q	Olie totaal C10-C40	GC3-OLIE-G01	mg/kg ds	<50	180(1)	100(2)	<50
Q	Fractie C10 - C12	GC3-OLIE-G01	mg/kg ds	<20	<20	<20	<20
Q	Fractie C12 - C22	GC3-OLIE-G01	mg/kg ds	<20	42	<20	<20
Q	Fractie C22 - C30	GC3-OLIE-G01	mg/kg ds	<20	54	46	<20
Q	Fractie C30 - C40	GC3-OLIE-G01	mg/kg ds	<20	82	37	<20
Q	Florisil behandeling	GC3-OLIE-G01		+	+	+	+
	Chromatogram			-	+	+	-
	PAK(10)						
Q	Naftaleen	HPLC-PAK-02	mg/kg ds	<0,04	<0,04	<0,04	<0,04
Q	Fenanthreen	HPLC-PAK-02	mg/kg ds	<0,04	6,5	0,66	0,26
Q	Anthraceen	HPLC-PAK-02	mg/kg ds	<0,04	2,0	0,18	0,04

Zie volgende pagina

TESTEN
RvA L 100

HET MILIEULABORATORIUM IS INGESCHREVEN IN HET RvA REGISTER VOOR TESTLABORATORIA
ONDER NR. L100 VOOR GEBIEDEN ZOALS NADER OMSCHREVEN IN DE ACCREDITATIE

ACMAA B.V. ANALYTISCH CHEMISCH MILIEU ADVIESBUREAU ALMELO

Laboratorium/Adviesbureau
Industrieterrein: Westermaat • Hazenweg 30
7556 BM Hengelo • telefoon 074 - 2560600 • fax 074 - 2508402
E-mail: info@acmaa.nl • Internet: www.acmaa.nl

Onderzoeksrapport

Opdrachtgever:

Opdrachtgever	:	Lankelma Geotechniek Almelo bv
Aanvrager	:	dhr. G.Bremmer
Adres	:	Edisonstraat 2C
Postcode en plaats	:	7601 PS Almelo

Opdrachtgegevens:

Opdrachtcode	:	27980G1
Rapportnummer	:	EA70201272
Opdracht omschr.	:	MEPZWO
Bemonsterd door	:	Opdrachtgever

Datum opdracht	:	9-2-2007
Startdatum	:	9-2-2007
Datum rapportage	:	16-2-2007

Monstergegevens:

Nr.	Labnr.	Monsteromschrijving	Monstersoort	Datum bemonstering
1	SA70201396	11-2	Grond	8-2-2007
2	SA70201397	BG1	Grond	8-2-2007
3	SA70201398	BG2	Grond	8-2-2007
4	SA70201399	BG3	Grond	8-2-2007

Resultaten:

	Parameter	Intern ref.nr.	Eenheid	1	2	3	4
	PAK(10)						
Q	Fluorantheen	HPLC-PAK-02	mg/kg ds	<0,04	7,2	1,6	0,58
Q	Benzo(a)anthraceen	HPLC-PAK-02	mg/kg ds	<0,04	3,3	0,87	0,23
Q	Chryseen	HPLC-PAK-02	mg/kg ds	<0,04	2,4	0,72	0,21
Q	Benzo(k)fluorantheen	HPLC-PAK-02	mg/kg ds	<0,04	1,4	0,42	0,12
Q	Benzo(a)pyreen	HPLC-PAK-02	mg/kg ds	<0,04	3,2	0,92	0,23
Q	Benzo(g,h,i)peryleen	HPLC-PAK-02	mg/kg ds	<0,04	2,5	0,70	0,13
Q	Indeno(1,2,3-c,d)pyr	HPLC-PAK-02	mg/kg ds	<0,04	2,3	0,57	0,16
Q	Totaal PAK	HPLC-PAK-02	mg/kg ds	<0,41	31	6,7	2,0

Q = door RvA geaccrediteerd

Opmerkingen:

1 = Het patroon duidt op een zware oliefractie en PAK.
2 = Het patroon duidt op een zware oliefractie.

Opmerking monster SA70201396:
11-2:
11-2 (90-120) AM1606057

Opmerking monster SA70201397:
BG1:
11-1 (40-90) AM1606002
2-1 (20-60) AM160478F
3-1 (15-30) AM160585E
3-2 (30-50) AM1605629
4-1 (30-50) AM160582B
5-1 (50-80) AM160595F
6-1 (35-70) AM160586F

Opmerking monster SA70201398:
BG2:
10-1 (20-40) AM160598I
7-1 (30-60) AM1605719
8-1 (30-70) AM160578G
9-1 (40-70) AM1606046

Zie volgende pagina

TESTEN
RvA L 100

HET MILIEULABORATORIUM IS INGESCHREVEN IN HET RvA REGISTER VOOR TESTLABORATORIA
ONDER NR. L100 VOOR GEBIEDEN ZOALS NADER OMSCHREVEN IN DE ACCREDITATIE

Banknr. RABO nr. 11.09.61.900 • Handelsregister 060.58.291 Enschede • BTW nr. NL805851665B01 • IBAN: NL24 RABO 0110961900 • Swift adres: RABO NL 2U

Opdrachten worden uitgevoerd volgens de Algemene Voorwaarden van ACMAA BV gedeponeerd bij de Kamer van Koophandel Veluwe en Twente.

ACMAA B.V. ANALYTISCH CHEMISCH MILIEU ADVIESBUREAU ALMELO

Laboratorium/Adviesbureau
Industrieterrein: Westermaat • Hazenweg 30
7556 BM Hengelo • telefoon 074 - 2560600 • fax 074 - 2508402
E-mail: info@acmaa.nl • Internet: www.acmaa.nl

Onderzoeksrapport

Opdrachtgever:

Opdrachtgever	:	Lankelma Geotechniek Almelo bv
Aanvrager	:	dhr. G.Bremmer
Adres	:	Edisonstraat 2C
Postcode en plaats	:	7601 PS Almelo

Opdrachtgegevens:

Opdrachtcode	:	27980G1	Datum opdracht	: 9-2-2007
Rapportnummer	:	EA70201272	Startdatum	: 9-2-2007
Opdracht omschr.	:	MEPZWO	Datum rapportage	: 16-2-2007
Bemonsterd door	:	Opdrachtgever		

Monstergegevens:

Nr.	Labnr.	Monsteromschrijving	Monstersoort	Datum bemonstering
1	SA70201396	11-2	Grond	8-2-2007
2	SA70201397	BG1	Grond	8-2-2007
3	SA70201398	BG2	Grond	8-2-2007
4	SA70201399	BG3	Grond	8-2-2007

Resultaten:

Opmerking monster SA70201399:
BG3:
13-1 (0-50) AM160572A
14-1 (0-50) AM160568F
15-1 (0-40) AM1605809
16-1 (0-50) AM160565C
17-1 (0-50) AM160583C
18-1 (10-60) AM160597H

Hoofd lab. ing. B.J. Gerritsen

Handtekening:

Dit rapport mag niet anders dan in z'n geheel worden gereproduceerd zonder de schriftelijke toestemming van het laboratorium.
De resultaten hebben uitsluitend betrekking op de monsters, zoals die door u voor analyse ter beschikking werden gesteld.
Nadere informatie over de toegepaste methodes en prestatiekenmerken is beschikbaar en kan op aanvraag worden verkregen.

TESTEN
RvA L 100

HET MILIEULABORATORIUM IS INGESCHREVEN IN HET RvA REGISTER VOOR TESTLABORATORIA
ONDER NR. L100 VOOR GEBIEDEN ZOALS NADER OMSCHREVEN IN DE ACCREDITATIE

ACMAA B.V. ANALYTISCH CHEMISCH MILIEU ADVIESBUREAU ALMELO

Laboratorium/Adviesbureau
Industrieterrein: Westermaat • Hazenweg 30
7556 BM Hengelo • telefoon 074 - 2560600 • fax 074 - 2508402
E-mail: info@acmaa.nl • Internet: www.acmaa.nl

Chromatogram

Gegevens:

Opdrachtcode:	27980G1	Monstercode:	SA70201397
Opdrachtnaam:	MEPZWO	Opdrachtgever:	Lankelma Geotechniek Almelo bv
Monsternaam:	BG1	Aanvrager:	dhr. G.Bremmer
Monstersoort:	Grond	Bestandsnaam:	C13B018.TX0
Verdunning:	1	Datum:	14-2-2007

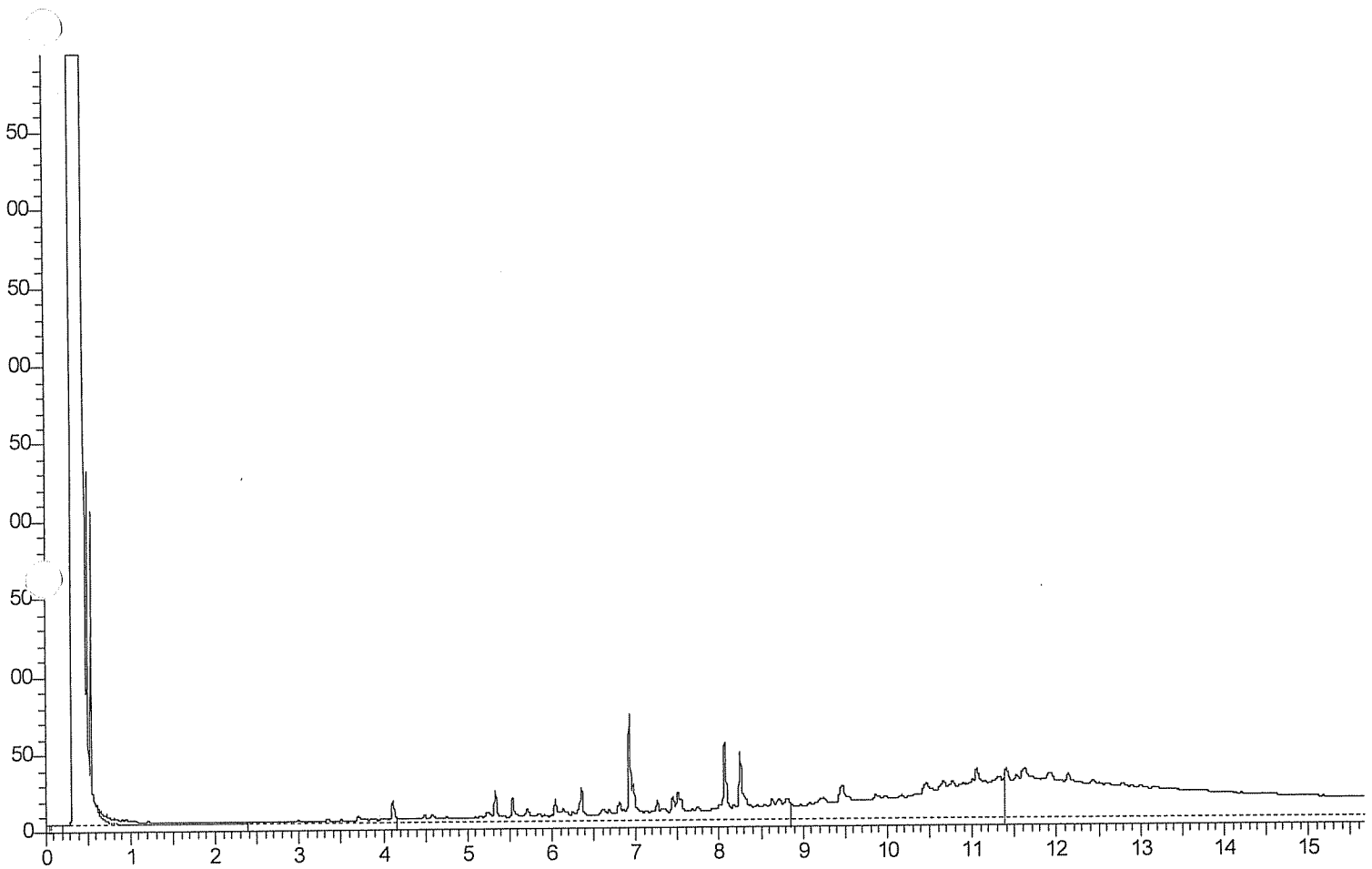

C8-C10 = 0.735 - 2.387 min.
C10-C12 = 2.387 - 4.156 min.
C12-C22 = 4.156 - 8.853 min.
C22-C30 = 8.853 - 11.375 min.
C30-C40 = 11.375 - 15.884 min.

Karakterisering olie naar alkaantraject:

benzine	C9 -C14
kerosine en petroleum	C10-C16
diesel en gasolie	C10-C28
motorolie	C20-C36
stookolie	C10-C36

TESTEN
RvA L 100

HET MILIEULABORATORIUM IS INGESCHREVEN IN HET RvA REGISTER VOOR TESTLABORATORIA
ONDER NR. L100 VOOR GEBIEDEN ZOALS NADER OMSCHREVEN IN DE ACCREDITATIE

Opdrachten worden uitgevoerd volgens de Algemene Voorwaarden van ACMAA BV gedeponeerd bij de Kamer van Koophandel Veluwe en Twente.

ACMAA B.V. ANALYTISCH CHEMISCH MILIEU ADVIESBUREAU ALMELO

Laboratorium/Adviesbureau
Industrieterrein: Westermaat • Hazenweg 30
7556 BM Hengelo • telefoon 074 - 2560600 • fax 074 - 2508402
E-mail: info@acmaa.nl • Internet: www.acmaa.nl

Chromatogram

Gegevens:

Opdrachtcode:	27980G1	Monstercode:	SA70201398
Opdrachtnaam:	MEPZWO	Opdrachtgever:	Lankelma Geotechniek Almelo bv
Monsternaam:	BG2	Aanvrager:	dhr. G.Bremmer
Monstersoort:	Grond	Bestandsnaam:	C13B028.TX0
Verdunning:	1	Datum:	14-2-07

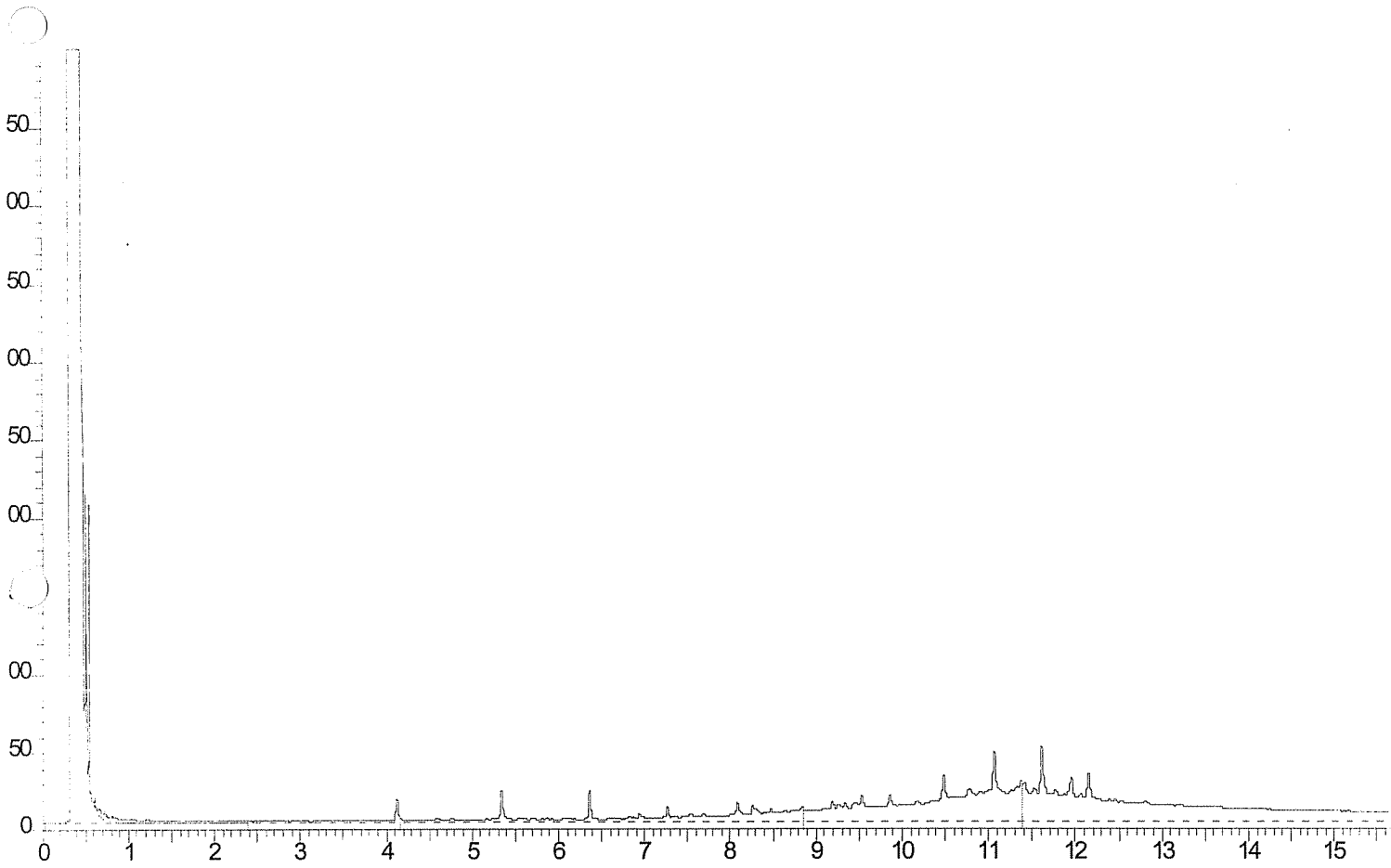

C8-C10 = 0.735 - 2.387 min.
C10-C12 = 2.387 - 4.156 min.
C12-C22 = 4.156 - 8.853 min.
C22-C30 = 8.853 - 11.375 min.
C30-C40 = 11.375 - 15.884 min.

Karakterisering olie naar alkaantraject:

benzine	C9 -C14
kerosine en petroleum	C10-C16
diesel en gasolie	C10-C28
motorolie	C20-C36
stookolie	C10-C36

TESTEN
RvA L 100

HET MILIEULABORATORIUM IS INGESCHREVEN IN HET RvA REGISTER VOOR TESTLABORATORIA
ONDER NR. L100 VOOR GEBIEDEN ZOALS NADER OMSCHREVEN IN DE ACCREDITATIE

ACMAA B.V. ANALYTISCH CHEMISCH MILIEU ADVIESBUREAU ALMELO

Laboratorium/Adviesbureau
Industrieterrein: Westermaat • Hazenweg 30
7556 BM Hengelo • telefoon 074 - 2560600 • fax 074 - 2508402
E-mail: info@acmaa.nl • Internet: www.acmaa.nl

Onderzoeksrapport

Opdrachtgever:

Opdrachtgever	:	Lankelma Geotechniek Almelo bv
Aanvrager	:	dhr. G.Bremmer
Adres	:	Edisonstraat 2C
Postcode en plaats	:	7601 PS Almelo

Opdrachtgegevens:

Opdrachtcode	:	27980G2
Rapportnummer	:	EA70201174
Opdracht omschr.	:	MEPZWO
Bemonsterd door	:	Opdrachtgever

Datum opdracht	:	9-2-2007
Startdatum	:	9-2-2007
Datum rapportage	:	15-2-2007

Monstergegevens:

Nr.	Labnr.	Monsteromschrijving	Monstersoort	Datum bemonstering
1	SA70201400	OG1	Grond	8-2-2007

Resultaten:

	Parameter	Intern ref.nr.	Eenheid	1
	Hom. met Sample Mate	MVB-VBH-G01		+
	Voorbeh. O-NEN 5709	MVB-VBH-G01		+
Q	Droge stof	DIV-DS-G01	% (m/m)	81,1
	METALEN			
Q	Arseen	ICP-BEP-01	mg/kg ds	<5,0
Q	Cadmium	ICP-BEP-01	mg/kg ds	<0,4
Q	Chroom	ICP-BEP-01	mg/kg ds	6,9
Q	Koper	ICP-BEP-01	mg/kg ds	7,2
Q	Kwik	FIMS-Hg-01	mg/kg ds	<0,2
Q	Lood	ICP-BEP-01	mg/kg ds	23
Q	Nikkel	ICP-BEP-01	mg/kg ds	<5,0
Q	Zink	ICP-BEP-01	mg/kg ds	19
	EOX			
Q	Extr.org.halogeniden	CLM-EOX-01	mg/kg ds	<0,1
	MINERALE OLIE GC			
Q	Olie totaal C10-C40	GC3-OLIE-G01	mg/kg ds	<50
Q	Fractie C10 - C12	GC3-OLIE-G01	mg/kg ds	<20
Q	Fractie C12 - C22	GC3-OLIE-G01	mg/kg ds	<20
Q	Fractie C22 - C30	GC3-OLIE-G01	mg/kg ds	<20
Q	Fractie C30 - C40	GC3-OLIE-G01	mg/kg ds	<20
Q	Florisil behandeling	GC3-OLIE-G01		+
	Chromatogram			-
	PAK(10)			
Q	Naftaleen	HPLC-PAK-02	mg/kg ds	<0,04
Q	Fenanthreen	HPLC-PAK-02	mg/kg ds	0,05
Q	Anthraceen	HPLC-PAK-02	mg/kg ds	<0,04
Q	Fluorantheen	HPLC-PAK-02	mg/kg ds	0,09
Q	Benzo(a)anthraceen	HPLC-PAK-02	mg/kg ds	<0,04
Q	Chryseen	HPLC-PAK-02	mg/kg ds	0,04

Zie volgende pagina

TESTEN
RvA L 100

HET MILIEULABORATORIUM IS INGESCHREVEN IN HET RvA REGISTER VOOR TESTLABORATORIA
ONDER NR. L100 VOOR GEBIEDEN ZOALS NADER OMSCHREVEN IN DE ACCREDITATIE

Banknr. RABO nr. 11.09.61.900 • Handelsregister 060.58.291 Enschede • BTW nr. NL805851665B01 • IBAN: NL24 RABO 0110961900 • Swift adres: RABO NL 2U

Opdrachten worden uitgevoerd volgens de Algemene Voorwaarden van ACMAA BV gedeponeerd bij de Kamer van Koophandel Veluwe en Twente.

ACMAA B.V. ANALYTISCH CHEMISCH MILIEU ADVIESBUREAU ALMELO

Laboratorium/Adviesbureau
Industrieterrein: Westermaat • Hazenweg 30
7556 BM Hengelo • telefoon 074 - 2560600 • fax 074 - 2508402
E-mail: info@acmaa.nl • Internet: www.acmaa.nl

Onderzoeksrapport

Opdrachtgever:

Opdrachtgever	:	Lankelma Geotechniek Almelo bv
Aanvrager	:	dhr. G.Bremmer
Adres	:	Edisonstraat 2C
Postcode en plaats	:	7601 PS Almelo

Opdrachtgegevens:

Opdrachtcode	:	27980G2	Datum opdracht	: 9-2-2007
Rapportnummer	:	EA70201174	Startdatum	: 9-2-2007
Opdracht omschr.	:	MEPZWO	Datum rapportage	: 15-2-2007
Bemonsterd door	:	Opdrachtgever		

Monstergegevens:

Nr.	Labnr.	Monsteromschrijving	Monstersoort	Datum bemonstering
1	SA70201400	OG1	Grond	8-2-2007

Resultaten:

	Parameter	Intern ref.nr.	Eenheid	1
	PAK(10)			
Q	Benzo(k)fluorantheen	HPLC-PAK-02	mg/kg ds	<0,04
Q	Benzo(a)pyreen	HPLC-PAK-02	mg/kg ds	<0,04
Q	Benzo(g,h,i)peryleen	HPLC-PAK-02	mg/kg ds	<0,04
Q	Indeno(1,2,3-c,d)pyr	HPLC-PAK-02	mg/kg ds	<0,04
Q	Totaal PAK	HPLC-PAK-02	mg/kg ds	<0,40

Q = door RvA geaccrediteerd

Opmerkingen:

Opmerking monster SA70201400:
OG1:
15-2 (40-90) AM160576E
16-2 (50-80) AM160573B
16-4 (100-150) AM160458D
18-2 (60-110) AM160575D
18-3 (110-150) AM160569G

Hoofd lab. ing. B.J. Gerritsen

Handtekening:

Dit rapport mag niet anders dan in z'n geheel worden gereproduceerd zonder de schriftelijke toestemming van het laboratorium.
De resultaten hebben uitsluitend betrekking op de monsters, zoals die door u voor analyse ter beschikking werden gesteld.
Nadere informatie over de toegepaste methodes en prestatiekenmerken is beschikbaar en kan op aanvraag worden verkregen.

TESTEN
RvA L 100

HET MILIEULABORATORIUM IS INGESCHREVEN IN HET RvA REGISTER VOOR TESTLABORATORIA
ONDER NR. L100 VOOR GEBIEDEN ZOALS NADER OMSCHREVEN IN DE ACCREDITATIE

ACMAA B.V. ANALYTISCH CHEMISCH MILIEU ADVIESBUREAU ALMELO

Laboratorium/Adviesbureau
Industrieterrein: Westermaat • Hazenweg 30
7556 BM Hengelo • telefoon 074 - 2560600 • fax 074 - 2508402
E-mail: info@acmaa.nl • Internet: www.acmaa.nl

Onderzoeksrapport

Opdrachtgever:

Opdrachtgever	:	Lankelma Geotechniek Almelo bv
Aanvrager	:	dhr. G.Bremmer
Adres	:	Edisonstraat 2C
Postcode en plaats	:	7601 PS Almelo

Opdrachtgegevens:

Opdrachtcode	:	27980W1
Rapportnummer	:	EA70201560
Opdracht omschr.	:	MEPZWO
Bemonsterd door	:	Opdrachtgever

Datum opdracht	:	14-2-2007
Startdatum	:	14-2-2007
Datum rapportage	:	20-2-2007

Monstergegevens:

Nr.	Labnr.	Monsteromschrijving	Monstersoort	Datum bemonstering
1	SA70202095	16-1-1	Water	14-2-2007
2	SA70202096	B-1-1	Water	14-2-2007

Resultaten:

	Parameter	Intern ref.nr.	Eenheid	1	2
	METALEN				
Q	Arseen	ICP-BEP-01	µg/l	<5	<5
Q	Cadmium	ICP-BEP-01	µg/l	<0,3	<0,3
Q	Chroom	ICP-BEP-01	µg/l	<1,0	<1,0
Q	Koper	ICP-BEP-01	µg/l	<5,0	<5,0
Q	Kwik	FIMS-Hg-01	µg/l	<0,05	<0,05
Q	Lood	ICP-BEP-01	µg/l	<5	<5
Q	Nikkel	ICP-BEP-01	µg/l	<5	<5
Q	Zink	ICP-BEP-01	µg/l	25	<10
	AROMATEN				
Q	Benzeen	GC-PT-01	µg/l	<0,20	<0,20
Q	Tolueen	GC-PT-01	µg/l	<0,20	<0,20
Q	Ethylbenzeen	GC-PT-01	µg/l	<0,20	<0,20
Q	P-m-xyleen	GC-PT-01	µg/l	<0,20	<0,20
Q	O-xyleen	GC-PT-01	µg/l	<0,20	<0,20
Q	Totaal aromaten	GC-PT-01	µg/l	<1,0(1)	<1,0(1)
Q	Totaal xylenen	GC-PT-01	µg/l	<0,20	<0,20
Q	Naftaleen	GC-PT-01	µg/l	<0,20	<0,20
	MINERALE OLIE GC				
Q	Olie totaal C10-C40	GC3-OLIE-G01	µg/l	<50	<50
Q	Fractie C10 - C12	GC3-OLIE-G01	µg/l	<50	<50
Q	Fractie C12 - C22	GC3-OLIE-G01	µg/l	<50	<50
Q	Fractie C22 - C30	GC3-OLIE-G01	µg/l	<50	<50
Q	Fractie C30 - C40	GC3-OLIE-G01	µg/l	<50	<50
Q	Florisil behandeling	GC3-OLIE-G01		+	+
	Chromatogram			-	-
	VOCl NEN-5740				
Q	1,2,-Dichloorethaan	GC-MS-01	µg/l	<0,10	<0,10
Q	cis-1,2 dichl.etheen	GC-MS-01	µg/l	<0,50	<0,50
Q	1,2,-Dichloorpropaan	GC-MS-01	µg/l	<0,50	<0,50

Zie volgende pagina

TESTEN
RvA L 100

HET MILIEULABORATORIUM IS INGESCHREVEN IN HET RvA REGISTER VOOR TESTLABORATORIA
ONDER NR. L100 VOOR GEBIEDEN ZOALS NADER OMSCHREVEN IN DE ACCREDITATIE

Banknr. RABO nr. 11.09.61.900 • Handelsregister 060.58.291 Enschede • BTW nr. NL805851665B01 • IBAN: NL24 RABO 0110961900 • Swift adres: RABO NL 2U

Opdrachten worden uitgevoerd volgens de Algemene Voorwaarden van ACMAA BV gedeponeerd bij de Kamer van Koophandel Veluwe en Twente.

ACMAA B.V. ANALYTISCH CHEMISCH MILIEU ADVIESBUREAU ALMELO

Laboratorium/Adviesbureau
Industrieterrein: Westermaat • Hazenweg 30
7556 BM Hengelo • telefoon 074 - 2560600 • fax 074 - 2508402
E-mail: info@acmaa.nl • Internet: www.acmaa.nl

Onderzoeksrapport

Opdrachtgever:

Opdrachtgever	:	Lankelma Geotechniek Almelo bv
Aanvrager	:	dhr. G.Bremmer
Adres	:	Edisonstraat 2C
Postcode en plaats	:	7601 PS Almelo

Opdrachtgegevens:

Opdrachtcode	:	27980W1	Datum opdracht	: 14-2-2007
Rapportnummer	:	EA70201560	Startdatum	: 14-2-2007
Opdracht omschr.	:	MEPZWO	Datum rapportage	: 20-2-2007
Bemonsterd door	:	Opdrachtgever		

Monstergegevens:

Nr.	Labnr.	Monsteromschrijving	Monstersoort	Datum bemonstering
1	SA70202095	16-1-1	Water	14-2-2007
2	SA70202096	B-1-1	Water	14-2-2007

Resultaten:

	Parameter	Intern ref.nr.	Eenheid	1	2
	VOCl NEN-5740				
Q	Trichloormethaan	GC-MS-01	µg/l	<0,10	<0,10
Q	1,1,1-Trichlooretha.	GC-MS-01	µg/l	<0,10	<0,10
Q	1,1,2-Trichlooretha.	GC-MS-01	µg/l	<0,10	<0,10
Q	Trichlooretheen	GC-MS-01	µg/l	<0,10	<0,10
Q	Tetrachloormethaan	GC-MS-01	µg/l	<0,10	<0,10
Q	Tetrachlooretheen	GC-MS-01	µg/l	<0,10	<0,10
Q	Monochloorbenzeen	GC-MS-01	µg/l	<0,50	<0,50
Q	1,3-Dichloorbenzeen	GC-MS-01	µg/l	<0,50	<0,50
Q	1,4-Dichloorbenzeen	GC-MS-01	µg/l	<0,50	<0,50
Q	1,2-Dichloorbenzeen	GC-MS-01	µg/l	<0,50	<0,50
Q	Som Dichloorbenzenen	GC-MS-01	µg/l	<1,5(1)	<1,5(1)

Q = door RvA geaccrediteerd

Opmerkingen:

1 = Methode vluchtige aromatische en gehalogeneerde koolwaterstoffen: GC-MS

Opmerking monster SA70202095:
16-1-1:
16-1 (150-250) AC2893236
16-2 (150-250) AC4329568

Opmerking monster SA70202096:
B-1-1:
B-1 AC2893225
B-2 AC4329906

Hoofd lab. ing. B.J. Gerritsen

Handtekening:

Dit rapport mag niet anders dan in z'n geheel worden gereproduceerd zonder de schriftelijke toestemming van het laboratorium.
De resultaten hebben uitsluitend betrekking op de monsters, zoals die door u voor analyse ter beschikking werden gesteld.
Nadere informatie over de toegepaste methodes en prestatiekenmerken is beschikbaar en kan op aanvraag worden verkregen.

TESTEN
RvA L 100

HET MILIEULABORATORIUM IS INGESCHREVEN IN HET RvA REGISTER VOOR TESTLABORATORIA
ONDER NR. L100 VOOR GEBIEDEN ZOALS NADER OMSCHREVEN IN DE ACCREDITATIE

ACMAA B.V. ANALYTISCH CHEMISCH MILIEU ADVIESBUREAU ALMELO

Laboratorium/Adviesbureau
Industrieterrein: Westermaat • Hazenweg 30
7556 BM Hengelo • telefoon 074 - 2560600 • fax 074 - 2508402
E-mail: info@acmaa.nl • Internet: www.acmaa.nl

Onderzoeksrapport

Opdrachtgever:

Opdrachtgever	:	Lankelma Geotechniek Almelo bv
Aanvrager	:	dhr. G.Bremmer
Adres	:	Edisonstraat 2C
Postcode en plaats	:	7601 PS Almelo

Opdrachtgegevens:

Opdrachtcode	:	27980A1	Datum opdracht	:	9-2-2007
Rapportnummer	:	EA70201099	Startdatum	:	9-2-2007
Opdracht omschr.	:	OudZwo	Datum rapportage	:	14-2-2007
Bemonsterd door	:	Opdrachtgever			

Monstergegevens:

Nr.	Labnr.	Monsteromschrijving	Monstersoort	Datum bemonstering
1	SA70201395	asfaltkern	Asfalt	9-2-2007

Resultaten:

	Parameter	Intern ref.nr.	Eenheid	1
	Vermalen van monster	MVB-VBH-G01		+
	Droge stof	DIV-DS-G01	% (m/m)	98,4
	PAK(10)			
Q	Naftaleen	HPLC-PAK-02	mg/kg ds	<0,33
Q	Fenanthreen	HPLC-PAK-02	mg/kg ds	0,89
Q	Anthraceen	HPLC-PAK-02	mg/kg ds	<0,33
Q	Fluorantheen	HPLC-PAK-02	mg/kg ds	0,50
Q	Benzo(a)anthraceen	HPLC-PAK-02	mg/kg ds	<0,33
Q	Chryseen	HPLC-PAK-02	mg/kg ds	<0,33
Q	Benzo(k)fluorantheen	HPLC-PAK-02	mg/kg ds	<0,33
Q	Benzo(a)pyreen	HPLC-PAK-02	mg/kg ds	0,36
Q	Benzo(g,h,i)peryleen	HPLC-PAK-02	mg/kg ds	0,41
Q	Indeno(1,2,3-c,d)pyr	HPLC-PAK-02	mg/kg ds	0,36
Q	Totaal PAK	HPLC-PAK-02	mg/kg ds	<4,1(1,2)

Q = door RvA geaccrediteerd

Opmerkingen:

1 = Let op: Bij toetsing dient het "<" -teken achterwege te worden gelaten.
2 = Vanwege de aard van het monster en de storende invloed van de monstermatrix is de rapportagegrens verhoogd. Indien de komponent aanwezig is zal de concentratie niet meer bedragen dan de aangegeven rapportagegrens.

Hoofd lab. ing. B.J. Gerritsen

Handtekening:

Dit rapport mag niet anders dan in z'n geheel worden gereproduceerd zonder de schriftelijke toestemming van het laboratorium.
De resultaten hebben uitsluitend betrekking op de monsters, zoals die door u voor analyse ter beschikking werden gesteld.
Nadere informatie over de toegepaste methodes en prestatiekenmerken is beschikbaar en kan op aanvraag worden verkregen.

TESTEN
RvA L 100

HET MILIEULABORATORIUM IS INGESCHREVEN IN HET RvA REGISTER VOOR TESTLABORATORIA
ONDER NR. L100 VOOR GEBIEDEN ZOALS NADER OMSCHREVEN IN DE ACCREDITATIE

ACMAA ALMELO B.V. LABORATORIUM VOOR VEZELONDERZOEK
Krommendijk 20A • 7603 NK Almelo • Telefoon 0546 - 873702 • Fax 0546 - 873745
E-mail: info@acmaa-almelo.nl • Internet: www.acmaa.nl

Materiaal Verzamel Monster

Opdracht

Opdrachtgever	Lankelma	Opdrachtcode	V070200178
Contactpersoon	Dhr. G.J. Bremmer	Datum opdracht	12-01-2007
Adres	Edisonstraat 2c	Datum rapportage	16-01-2007
Postcode en plaats	7601 PS Almelo	Datum analyse	16-01-2007
Projectcode	27980	Pagina	1 van 1

Monsters en resultaten

Materiaal nr.	soort materiaal	soort asbest	% asbest gemiddeld	% asbest ondergr.	% asbest bovengr.	aantal stukjes	massa stukjes (g)	Materiaal hecht-gebonden	massa asbest mat. (mg)	Massa asbest materiaal ondergrens (mg)	bovengrens (mg)
B8 materiaal	V-plaat	chrysotiel	7,5	5	10	21	114,73	Ja	8605	5737	11473
Totaal	Asbest								8605	5737	11473
Totaal	Serpentijn								8605	5737	11473
Totaal	Amfibool								0	0	0

(n.a. = niet aantoonbaar)
(V-plaat = Vlakkeplaat)
(G-plaat = Golfplaat)

Opmerking:Voor de gewogen concentratie amfibool moet de gemeten concentratie vermenigvuldigd worden met een factor 10.

Algemeen Directeur

Dhr. ing. J.T. Klein Elhorst

10. mcm

Resultaten hebben alleen betrekking op het aangeboden monster.

Dit rapport mag niet anders dan in z'n geheel worden gereproduceerd zonder de schriftelijke toestemming van het laboratorium.

Nadere informatie over de toegepaste methodes en prestatiekenmerken is beschikbaar en kan op aanvraag worden verkregen.

TESTEN RvA L 376
HET LABORATORIUM IS INGESCHREVEN IN HET RvA REGISTER VOOR TESTLABORATORIA ONDER NR. L376 VOOR GEBIEDEN ZOALS NADER OMSCHREVEN IN DE ACCREDITATIE

Bankrnr. RABO nr. 39.75.64.953 • Handelsregister 080.93.457 Enschede • BTW nr. 8127 98 958 B01 • IBAN: NL69 RABO 0397564953 • Swift adres: RABO NL 2U

Opdrachten worden uitgevoerd volgens de "regeling van de verhouding tussen opdrachtgever en adviserend ingenieur" (r.v.o.i.) gedeponeerd bij de arrondissementsrechtbank te 's-Gravenhage.

BIJLAGE 5: Overschrijdingstabellen

LANKELMA
INGENIEURSBUREAU
VOOR GEO MILIEU EN FUNDERINGSTECHNIEK

Analyserapport

Opdrachtcode:	27980
Project:	MEPZWO
Datum aangeleverd:	09-02-2007

1 SA70201397 GROND BG1
Opmerking monster:
BG1:
11-1 (40-90) AM1606002
2-1 (20-60) AM160478F
3-1 (15-30) AM160585E
3-2 (30-50) AM1605629
4-1 (30-50) AM160582B
5-1 (50-80) AM160595F
6-1 (35-70) AM160586F

Parameter	Eenheid	BG1	*/-	S	T	I
Diepte (m-mv)						
Hom. met Sample Mate		+				
Voorbeh. O-NEN 5709		+				
Droge stof	% (m/m)	86.2				
METALEN						
Arseen	mg/kg ds	<5.0	-	18	26	34
Cadmium	mg/kg ds	<0.4	-	0.52	4.1	7.8
Chroom	mg/kg ds	9.7	-	56	134	213
Koper	mg/kg ds	26	*	19	60	102
Kwik	mg/kg ds	<0.2	-	0.22	3.7	7.2
Lood	mg/kg ds	87	*	57	207	356
Nikkel	mg/kg ds	7.1	-	13	46	78
Zink	mg/kg ds	57	-	65	200	335
EOX						
Extr.org.halogeniden	mg/kg ds	<0.1	-	0.30		
MINERALE OLIE GC						
Olie totaal C10-C40	mg/kg ds	180	*	21	1035	2050
Fractie C10 - C12	mg/kg ds	<20				
Fractie C12 - C22	mg/kg ds	42				
Fractie C22 - C30	mg/kg ds	54				
Fractie C30 - C40	mg/kg ds	82				
Florisil behandeling		+				
Chromatogram		+				
PAK(10)						
Naftaleen	mg/kg ds	<0.04				
Fenanthreen	mg/kg ds	6.5				
Anthraceen	mg/kg ds	2.0				
Fluorantheen	mg/kg ds	7.2				
Benzo(a)anthraceen	mg/kg ds	3.3				
Chryseen	mg/kg ds	2.4				
Benzo(k)fluorantheen	mg/kg ds	1.4				
Benzo(a)pyreen	mg/kg ds	3.2				
Benzo(g,h,i)peryleen	mg/kg ds	2.5				
Indeno(1,2,3-c,d)pyr	mg/kg ds	2.3				
Totaal PAK	mg/kg ds	31	**	1.0	21	40

Legenda:
* = Resultaat is groter dan streefwaarde.
** = Resultaat is groter dan tussenwaarde.
*** = Resultaat is groter dan interventiewaarde.
\- = Resultaat is kleiner dan streefwaarde.

Toetsingswaarden zijn berekend met de volgende parameters:
Lutum: 3% van droge stof en organische stof: 4.1% van droge stof.

LANKELMA
INGENIEURSBUREAU
VOOR GEO MILIEU EN FUNDERINGSTECHNIEK

Analyserapport

Opdrachtcode:	27980
Project:	MEPZWO
Datum aangeleverd:	09-02-2007

1 SA70201398 GROND BG2
Opmerking monster:
BG2:
10-1 (20-40) AM160598I
7-1 (30-60) AM1605719
8-1 (30-70) AM160578G
9-1 (40-70) AM1606046

Parameter	Eenheid	BG2	*/-	S	T	I
Diepte (m-mv)						
Hom. met Sample Mate		+				
Voorbeh. O-NEN 5709		+				
Droge stof	% (m/m)	82.9				
Gloeiverlies(Org.st)	% van ds	4.1				
KORRELGROOTTEVERDELING						
Lutum (< 2 µm)	% van ds	3.0				
METALEN						
Arseen	mg/kg ds	5.8	-	18	26	34
Cadmium	mg/kg ds	<0.4	-	0.52	4.1	7.8
Chroom	mg/kg ds	62	*	56	134	213
Koper	mg/kg ds	16	-	19	60	102
Kwik	mg/kg ds	0.4	*	0.22	3.7	7.2
Lood	mg/kg ds	99	*	57	207	356
Nikkel	mg/kg ds	9.5	-	13	46	78
Zink	mg/kg ds	280	**	65	200	335
EOX						
Extr.org.halogeniden	mg/kg ds	0.2	-	0.30		
MINERALE OLIE GC						
Olie totaal C10-C40	mg/kg ds	100	*	21	1035	2050
Fractie C10 - C12	mg/kg ds	<20				
Fractie C12 - C22	mg/kg ds	<20				
Fractie C22 - C30	mg/kg ds	46				
Fractie C30 - C40	mg/kg ds	37				
Florisil behandeling		+				
Chromatogram		+				
PAK(10)						
Naftaleen	mg/kg ds	<0.04				
Fenanthreen	mg/kg ds	0.66				
Anthraceen	mg/kg ds	0.18				
Fluorantheen	mg/kg ds	1.6				
Benzo(a)anthraceen	mg/kg ds	0.87				
Chryseen	mg/kg ds	0.72				
Benzo(k)fluorantheen	mg/kg ds	0.42				
Benzo(a)pyreen	mg/kg ds	0.92				
Benzo(g,h,i)peryleen	mg/kg ds	0.70				
Indeno(1,2,3-c,d)pyr	mg/kg ds	0.57				
Totaal PAK	mg/kg ds	6.7	*	1.0	21	40

Legenda:
* = Resultaat is groter dan streefwaarde.
** = Resultaat is groter dan tussenwaarde.
*** = Resultaat is groter dan interventiewaarde.
\- = Resultaat is kleiner dan streefwaarde.

Toetsingswaarden zijn berekend met de volgende parameters:
Lutum: 3% van droge stof en organische stof: 4.1% van droge stof.

LANKELMA
INGENIEURSBUREAU
VOOR GED MILIEU EN FUNDERINGSTECHNIEK

Analyserapport

Opdrachtcode:	27980
Project:	MEPZWO
Datum aangeleverd:	09-02-2007

1 SA70201399 GROND BG3
Opmerking monster:
BG3:
13-1 (0-50) AM160572A
14-1 (0-50) AM160568F
15-1 (0-40) AM1605809
16-1 (0-50) AM160565C
17-1 (0-50) AM160583C
18-1 (10-60) AM160597H

Parameter	Eenheid	BG3	*/-	S	T	I
Diepte (m-mv)						
Hom. met Sample Mate		+				
Voorbeh. O-NEN 5709		+				
Droge stof	% (m/m)	85.7				
METALEN						
Arseen	mg/kg ds	7.3	-	18	26	34
Cadmium	mg/kg ds	<0.4	-	0.52	4.1	7.8
Chroom	mg/kg ds	8.5	-	56	134	213
Koper	mg/kg ds	8.6	-	19	60	102
Kwik	mg/kg ds	<0.2	-	0.22	3.7	7.2
Lood	mg/kg ds	46	-	57	207	356
Nikkel	mg/kg ds	<5.0	-	13	46	78
Zink	mg/kg ds	36	-	65	200	335
EOX						
Extr.org.halogeniden	mg/kg ds	<0.1	-	0.30		
MINERALE OLIE GC						
Olie totaal C10-C40	mg/kg ds	<50	-	21	1035	2050
Fractie C10 - C12	mg/kg ds	<20				
Fractie C12 - C22	mg/kg ds	<20				
Fractie C22 - C30	mg/kg ds	<20				
Fractie C30 - C40	mg/kg ds	<20				
Florisil behandeling		+				
Chromatogram		-				
PAK(10)						
Naftaleen	mg/kg ds	<0.04				
Fenanthreen	mg/kg ds	0.26				
Anthraceen	mg/kg ds	0.04				
Fluorantheen	mg/kg ds	0.58				
Benzo(a)anthraceen	mg/kg ds	0.23				
Chryseen	mg/kg ds	0.21				
Benzo(k)fluorantheen	mg/kg ds	0.12				
Benzo(a)pyreen	mg/kg ds	0.23				
Benzo(g,h,i)peryleen	mg/kg ds	0.13				
Indeno(1,2,3-c,d)pyr	mg/kg ds	0.16				
Totaal PAK	mg/kg ds	2.0	*	1.0	21	40

Legenda:
* = Resultaat is groter dan streefwaarde.
** = Resultaat is groter dan tussenwaarde.
*** = Resultaat is groter dan interventiewaarde.
\- = Resultaat is kleiner dan streefwaarde.

Toetsingswaarden zijn berekend met de volgende parameters:
Lutum: 3% van droge stof en organische stof: 4.1% van droge stof.

LANKELMA
INGENIEURSBUREAU
VOOR GEO MILIEU EN FUNDERINGSTECHNIEK

Analyserapport

Opdrachtcode:	27980
Project:	MEPZWO
Datum aangeleverd:	09-02-2007

1 SA70201400 GROND OG1
Opmerking monster:
OG1:
15-2 (40-90) AM160576E
16-2 (50-80) AM160573B
16-4 (100-150) AM160458D
18-2 (60-110) AM160575D
18-3 (110-150) AM160569G

Parameter	Eenheid	OG1	*/-	S	T	I
Diepte (m-mv)						
Hom. met Sample Mate		+				
Voorbeh. O-NEN 5709		+				
Droge stof	% (m/m)	81.1				
METALEN						
Arseen	mg/kg ds	<5.0	-	19	27	36
Cadmium	mg/kg ds	<0.4	-	0.50	4.0	7.6
Chroom	mg/kg ds	6.9	-	65	156	247
Koper	mg/kg ds	7.2	-	21	65	109
Kwik	mg/kg ds	<0.2	-	0.23	3.9	7.6
Lood	mg/kg ds	23	-	60	215	371
Nikkel	mg/kg ds	<5.0	-	18	61	105
Zink	mg/kg ds	19	-	76	232	388
EOX						
Extr.org.halogeniden	mg/kg ds	<0.1	-	0.30		
MINERALE OLIE GC						
Olie totaal C10-C40	mg/kg ds	<50	-	10	505	1000
Fractie C10 - C12	mg/kg ds	<20				
Fractie C12 - C22	mg/kg ds	<20				
Fractie C22 - C30	mg/kg ds	<20				
Fractie C30 - C40	mg/kg ds	<20				
Florisil behandeling		+				
Chromatogram		-				
PAK(10)						
Naftaleen	mg/kg ds	<0.04				
Fenanthreen	mg/kg ds	0.05				
Anthraceen	mg/kg ds	<0.04				
Fluorantheen	mg/kg ds	0.09				
Benzo(a)anthraceen	mg/kg ds	<0.04				
Chryseen	mg/kg ds	0.04				
Benzo(k)fluorantheen	mg/kg ds	<0.04				
Benzo(a)pyreen	mg/kg ds	<0.04				
Benzo(g,h,i)peryleen	mg/kg ds	<0.04				
Indeno(1,2,3-c,d)pyr	mg/kg ds	<0.04				
Totaal PAK	mg/kg ds	<0.40	-	1.0	21	40

Legenda:
* = Resultaat is groter dan streefwaarde.
** = Resultaat is groter dan tussenwaarde.
*** = Resultaat is groter dan interventiewaarde.
\- = Resultaat is kleiner dan streefwaarde.

Toetsingswaarden zijn berekend met de volgende parameters:
Lutum: 7.5% van droge stof en organische stof: 2% van droge stof.

LANKELMA
INGENIEURSBUREAU
VOOR GEO MILIEU EN FUNDERINGSTECHNIEK

Analyserapport

Opdrachtcode:	27980
Project:	MEPZWO
Datum aangeleverd:	09-02-2007

1 SA70201396 GROND 11-2
Opmerking monster:
11-2:
11-2 (90-120) AM1606057

Parameter	Eenheid	11-2	*/-	S	T	I
Diepte (m-mv)						
Voorbeh. O-NEN 5709		+				
Droge stof	% (m/m)	77.8				
Gloeiverlies(Org.st)	% van ds	2.0				
KORRELGROOTTEVERDELING						
Lutum (< 2 µm)	% van ds	7.5				
METALEN						
Arseen	mg/kg ds	7.9	-	19	27	36
Cadmium	mg/kg ds	<0.4	-	0.50	4.0	7.6
Chroom	mg/kg ds	17	-	65	156	247
Koper	mg/kg ds	7.3	-	21	65	109
Kwik	mg/kg ds	<0.2	-	0.23	3.9	7.6
Lood	mg/kg ds	17	-	60	215	371
Nikkel	mg/kg ds	8.8	-	18	61	105
Zink	mg/kg ds	52	-	76	232	388
EOX						
Extr.org.halogeniden	mg/kg ds	<0.1	-	0.30		
MINERALE OLIE GC						
Olie totaal C10-C40	mg/kg ds	<50	-	10	505	1000
Fractie C10 - C12	mg/kg ds	<20				
Fractie C12 - C22	mg/kg ds	<20				
Fractie C22 - C30	mg/kg ds	<20				
Fractie C30 - C40	mg/kg ds	<20				
Florisil behandeling		+				
Chromatogram		-				
PAK(10)						
Naftaleen	mg/kg ds	<0.04				
Fenanthreen	mg/kg ds	<0.04				
Anthraceen	mg/kg ds	<0.04				
Fluorantheen	mg/kg ds	<0.04				
Benzo(a)anthraceen	mg/kg ds	<0.04				
Chryseen	mg/kg ds	<0.04				
Benzo(k)fluorantheen	mg/kg ds	<0.04				
Benzo(a)pyreen	mg/kg ds	<0.04				
Benzo(g,h,i)peryleen	mg/kg ds	<0.04				
Indeno(1,2,3-c,d)pyr	mg/kg ds	<0.04				
Totaal PAK	mg/kg ds	<0.41	-	1.0	21	40

Legenda:
* = Resultaat is groter dan streefwaarde.
** = Resultaat is groter dan tussenwaarde.
*** = Resultaat is groter dan interventiewaarde.
\- = Resultaat is kleiner dan streefwaarde.

Toetsingswaarden zijn berekend met de volgende parameters:
Lutum: 7.5% van droge stof en organische stof: 2% van droge stof.

LANKELMA
GEOTECHNIEK ALMELO BV

Opdrachtcode:	27980
Project:	MEPZWO
Datum aangeleverd:	14-02-2007

1 SA70202095 WATER 16-1-1

Parameter	Eenheid	16-1-1	*/-	S	T	I
Filterstelling (m-mv)						
METALEN						
Arseen	µg/l	<5	-	10	35	60
Cadmium	µg/l	<0.3	-	0.40	3.2	6.0
Chroom	µg/l	<1.0	-	1.0	16	30
Koper	µg/l	<5.0	-	15	45	75
Kwik	µg/l	<0.05	-	0.050	0.17	0.30
Lood	µg/l	<5	-	15	45	75
Nikkel	µg/l	<5	-	15	45	75
Zink	µg/l	25	-	65	433	800
AROMATEN						
Benzeen	µg/l	<0.20	-	0.20	15	30
Tolueen	µg/l	<0.20	-	7.0	504	1000
Ethylbenzeen	µg/l	<0.20	-	4.0	77	150
P-m-xyleen	µg/l	<0.20				
O-xyleen	µg/l	<0.20				
Totaal aromaten	µg/l	<1.0				
Totaal xylenen	µg/l	<0.20	-	0.20	35	70
Naftaleen	µg/l	<0.20	-	0.010	35	70
MINERALE OLIE GC						
Olie totaal C10-C40	µg/l	<50	-	50	325	600
Fractie C10 - C12	µg/l	<50				
Fractie C12 - C22	µg/l	<50				
Fractie C22 - C30	µg/l	<50				
Fractie C30 - C40	µg/l	<50				
Florisil behandeling		+				
Chromatogram		-				
VOCI NEN-5740						
1,2,-Dichloorethaan	µg/l	<0.10	-	7.0	204	400
cis-1,2 dichl.etheen	µg/l	<0.50	-	0.010	10	20
1,2,-Dichloorpropaan	µg/l	<0.50	-	0.80	40	80
Trichloormethaan	µg/l	<0.10	-	6.0	203	400
1,1,1-Trichlooretha.	µg/l	<0.10	-	0.010	150	300
1,1,2-Trichlooretha.	µg/l	<0.10	-	0.010	65	130
Trichlooretheen	µg/l	<0.10	-	24	262	500
Tetrachloormethaan	µg/l	<0.10	-	0.010	5.0	10
Tetrachlooretheen	µg/l	<0.10	-	0.010	20	40
Monochloorbenzeen	µg/l	<0.50	-	7.0	94	180
1,3-Dichloorbenzeen	µg/l	<0.50				
1,4-Dichloorbenzeen	µg/l	<0.50				
1,2-Dichloorbenzeen	µg/l	<0.50				
Som Dichloorbenzenen	µg/l	<1.5	-	3.0	27	50

Legenda:
* = Resultaat is groter dan streefwaarde.
** = Resultaat is groter dan tussenwaarde.
*** = Resultaat is groter dan interventiewaarde.
\- = Resultaat is kleiner dan streefwaarde.

LANKELMA
GEOTECHNIEK ALMELO BV

Opdrachtcode:	27980
Project:	MEPZWO
Datum aangeleverd:	14-02-2007

1 SA70202096 WATER B-1-1

Parameter	Eenheid	B-1-1	*/-	S	T	I
Filterstelling (m-mv)						
METALEN						
Arseen	µg/l	<5	-	10	35	60
Cadmium	µg/l	<0.3	-	0.40	3.2	6.0
Chroom	µg/l	<1.0	-	1.0	16	30
Koper	µg/l	<5.0	-	15	45	75
Kwik	µg/l	<0.05	-	0.050	0.17	0.30
Lood	µg/l	<5	-	15	45	75
Nikkel	µg/l	<5	-	15	45	75
Zink	µg/l	<10	-	65	433	800
AROMATEN						
Benzeen	µg/l	<0.20	-	0.20	15	30
Tolueen	µg/l	<0.20	-	7.0	504	1000
Ethylbenzeen	µg/l	<0.20	-	4.0	77	150
P-m-xyleen	µg/l	<0.20				
O-xyleen	µg/l	<0.20				
Totaal aromaten	µg/l	<1.0				
Totaal xylenen	µg/l	<0.20	-	0.20	35	70
Naftaleen	µg/l	<0.20	-	0.010	35	70
MINERALE OLIE GC						
Olie totaal C10-C40	µg/l	<50	-	50	325	600
Fractie C10 - C12	µg/l	<50				
Fractie C12 - C22	µg/l	<50				
Fractie C22 - C30	µg/l	<50				
Fractie C30 - C40	µg/l	<50				
Florisil behandeling		+				
Chromatogram		-				
VOCl NEN-5740						
1,2,-Dichloorethaan	µg/l	<0.10	-	7.0	204	400
cis-1,2 dichl.etheen	µg/l	<0.50	-	0.010	10	20
1,2,-Dichloorpropaan	µg/l	<0.50	-	0.80	40	80
Trichloormethaan	µg/l	<0.10	-	6.0	203	400
1,1,1-Trichlooretha.	µg/l	<0.10	-	0.010	150	300
1,1,2-Trichlooretha.	µg/l	<0.10	-	0.010	65	130
Trichlooretheen	µg/l	<0.10	-	24	262	500
Tetrachloormethaan	µg/l	<0.10	-	0.010	5.0	10
Tetrachlooretheen	µg/l	<0.10	-	0.010	20	40
Monochloorbenzeen	µg/l	<0.50	-	7.0	94	180
1,3-Dichloorbenzeen	µg/l	<0.50				
1,4-Dichloorbenzeen	µg/l	<0.50				
1,2-Dichloorbenzeen	µg/l	<0.50				
Som Dichloorbenzenen	µg/l	<1.5	-	3.0	27	50

Legenda:
* = Resultaat is groter dan streefwaarde.
** = Resultaat is groter dan tussenwaarde.
*** = Resultaat is groter dan interventiewaarde.
\- = Resultaat is kleiner dan streefwaarde.

Bijlage 8 Tekening behorend bij aanvraag plaatsen benzinetank

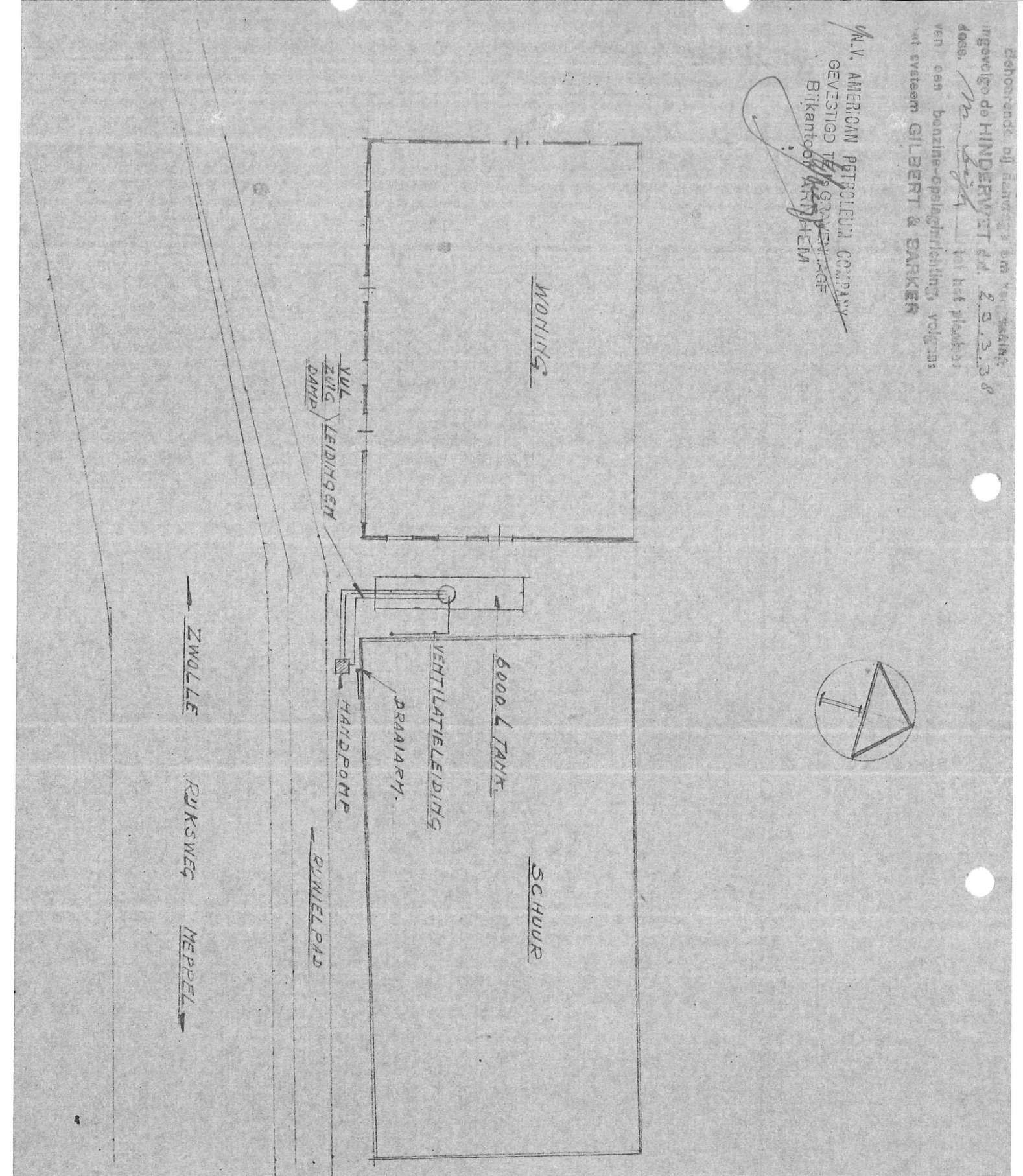

N.V. AMERICAN PETROLEUM COMPANY GEVESTIGD TE 'S GRAVENHAGE BIJKANTOOR ARNHEM		
BENZINE INSTALLATIE BIJ M. DIJK ZWOLLERKERSPEL.	SCHAAL 1:200 DATUM 16.3.38 GET. Y.d.o. GEZIEN	TD. AR. 83

Bijlage 9 Risicobeoordeling (Sanscrit)

Rapportage Sanscrit.nl

Instrument ter bepaling van spoedeisendheid van saneren

V. Sanscrit **2.3.0**
V. rapport **2.12**

Algemeen

Naam dossier: Oude Meppelerweg 1-3, Zwolle
Code: 13025223
Beoordelaar: winkelhorst@econsultancy.nl
Datum rapport: vrijdag 1 november 2013
Type bodemgebruik: huidig

Uitgevoerde beoordelingen:

Stap1: Ernst van de verontreiniging:
Er is sprake van een geval van ernstige verontreiniging als gevolg van:
- **Ernstige bodemverontreiniging**

	Stap2: Standaardbeoordeling	**Stap 3:** Uitgebreide beoordeling
Humaan	✔	✘
Ecologisch	✔	–
Verspreiding	✔	–

✔ = voltooid ✘ = niet uitgevoerd – = niet relevant op basis van uitkomst stap 2

Opmerkingen bij dossier:

Over Sanscrit

Sanscrit 2.0 is een geautomatiseerde versie van het Saneringscriterium. Het Saneringscriterium is beschreven in de Circulaire Bodemsanering 2009 welke op 1 april 2009 in werking is getreden. De applicatie Sanscrit is ontwikkeld in opdracht van het ministerie van I&M.
Met het Saneringscriterium wordt bepaald of sprake is van onaanvaardbare risico's van bodemverontreiniging voor mens, ecosysteem of van verspreiding van verontreiniging in het grondwater. Op basis van de bepaalde risico's wordt vastgesteld of een sanering met spoed dient te worden uitgevoerd.

Uitgangspunten
De sanering dient met spoed te worden uitgevoerd, tenzij op basis van de risicobeoordeling is aangetoond dat de sanering niet met spoed hoeft te worden uitgevoerd.
De werkwijze van het Saneringscriterium geldt voor:
- een geval van ernstige bodemverontreiniging;
- een historische verontreiniging. Voor verontreinigingen die sinds 1987 zijn ontstaan is artikel 13 van de Wbb (zorgplicht) van toepassing;
- huidig en voorgenomen gebruik;
- grond en grondwater. Voor waterbodem is een separate systematiek ontwikkeld, met uitzondering van asbest;
- alle stoffen waarvoor een interventiewaarde is afgeleid, met uitzondering van asbest. Daar asbest heel specifieke chemische en fysische eigenschappen heeft, is voor asbest separaat het 'Milieuhygiënisch saneringscriterium, protocol asbest' ontwikkeld hetgeen ook van toepassing is voor waterbodems. Asbest is dan ook niet opgenomen in het programma Sanscrit.

Eindconclusie

Er is een geval van ernstige verontreiniging, maar de locatie hoeft niet met spoed gesaneerd te worden.

Humane risicobeoordeling - Toetsresultaten

Per stof

Stof	Dosis [mg/kg lg/d]	MTR [mg/kg lg/d]	Risico-Index
Ander groen, bebouwing, infrastructuur en industrie			
Indeno(123cd)pyreen	5,90e-6	5,00e-3	0,00
Anthraceen	1,25e-5	4,00e-2	0,00
Benzo(a)anthraceen	8,82e-6	5,00e-3	0,00
Benzo(a)pyreen	8,30e-6	5,00e-4	0,02
Chryseen	9,89e-6	5,00e-2	0,00
Fluorantheen	2,14e-5	5,00e-2	0,00
Fenanthreen	5,34e-5	4,00e-2	0,00
Naftaleen	6,85e-5	4,00e-2	0,00
Benzo(ghi)peryleen	4,91e-6	3,00e-2	0,00
Benzo(k)fluorantheen	4,28e-6	5,00e-3	0,00

Combinatietoxicologie

Stofgroep	Risico-index
Ander groen, bebouwing, infrastructuur en industrie	
Carcinogene PAKs	0,02
Niet-carcinogene PAKs	0,00

Hinder - toetsing aan geurdrempel

Stof	Concentratie binnenlucht [ug/m3]	Geurdrempel [ug/m3]
Ander groen, bebouwing, infrastructuur en industrie		
Naftaleen	8,40e-1	8,00e2

Hinder - huidcontact

Functie	Sprake van huidcontact?
Ander groen, bebouwing, infrastructuur en industrie	Nee

Toelichting:

Locatie is grotendeels voorzien van een asfaltlaag, danwel met een meter (schoner) zand.

Uitgebreid overzicht blootstelling

Blootstellingsroute	Relatieve bijdrage [%]
Ander groen, bebouwing, infrastructuur en industrie	
Anthraceen	
Consumptie van gewassen uit eigen tuin	0.00
Dermale opname binnen	0.18
Dermale opname buiten	3.88
Dermale opname tijdens baden	51.52
Ingestie grond	12.73
Inhalatie dampen tijdens douchen	0.16
Inhalatie van binnenlucht	24.86
Inhalatie van buitenlucht	0.00
Inhalatie van gronddeeltjes	0.14
Permeatie drinkwater	6.52
Benzo(a)anthraceen	
Consumptie van gewassen uit eigen tuin	0.00
Dermale opname binnen	1.04
Dermale opname buiten	22.02
Dermale opname tijdens baden	3.44
Ingestie grond	72.21
Inhalatie dampen tijdens douchen	0.00
Inhalatie van binnenlucht	0.01
Inhalatie van buitenlucht	0.00
Inhalatie van gronddeeltjes	0.81
Permeatie drinkwater	0.48
Benzo(a)pyreen	
Consumptie van gewassen uit eigen tuin	0.00
Dermale opname binnen	1.06
Dermale opname buiten	22.49
Dermale opname tijdens baden	1.54
Ingestie grond	73.75
Inhalatie dampen tijdens douchen	0.00
Inhalatie van binnenlucht	0.04
Inhalatie van buitenlucht	0.00
Inhalatie van gronddeeltjes	0.82
Permeatie drinkwater	0.29
Benzo(ghi)peryleen	
Consumptie van gewassen uit eigen tuin	0.00
Dermale opname binnen	1.08
Dermale opname buiten	22.81
Dermale opname tijdens baden	0.39
Ingestie grond	74.78
Inhalatie dampen tijdens douchen	0.00
Inhalatie van binnenlucht	0.00
Inhalatie van buitenlucht	0.00
Inhalatie van gronddeeltjes	0.83
Permeatie drinkwater	0.11
Benzo(k)fluorantheen	
Consumptie van gewassen uit eigen tuin	0.00
Dermale opname binnen	1.07
Dermale opname buiten	22.67
Dermale opname tijdens baden	0.91
Ingestie grond	74.34
Inhalatie dampen tijdens douchen	0.00
Inhalatie van binnenlucht	0.00
Inhalatie van buitenlucht	0.00

Inhalatie van gronddeeltjes	0.83
Permeatie drinkwater	0.17
Chryseen	
Consumptie van gewassen uit eigen tuin	0.00
Dermale opname binnen	1.03
Dermale opname buiten	21.90
Dermale opname tijdens baden	3.93
Ingestie grond	71.79
Inhalatie dampen tijdens douchen	0.00
Inhalatie van binnenlucht	0.02
Inhalatie van buitenlucht	0.00
Inhalatie van gronddeeltjes	0.80
Permeatie drinkwater	0.53
Fenanthreen	
Consumptie van gewassen uit eigen tuin	0.00
Dermale opname binnen	0.15
Dermale opname buiten	3.08
Dermale opname tijdens baden	48.81
Ingestie grond	10.09
Inhalatie dampen tijdens douchen	0.19
Inhalatie van binnenlucht	31.50
Inhalatie van buitenlucht	0.00
Inhalatie van gronddeeltjes	0.11
Permeatie drinkwater	6.07
Fluorantheen	
Consumptie van gewassen uit eigen tuin	0.00
Dermale opname binnen	0.71
Dermale opname buiten	15.00
Dermale opname tijdens baden	12.43
Ingestie grond	49.17
Inhalatie dampen tijdens douchen	0.05
Inhalatie van binnenlucht	20.76
Inhalatie van buitenlucht	0.00
Inhalatie van gronddeeltjes	0.55
Permeatie drinkwater	1.33
Indeno(123cd)pyreen	
Consumptie van gewassen uit eigen tuin	0.00
Dermale opname binnen	1.07
Dermale opname buiten	22.78
Dermale opname tijdens baden	0.47
Ingestie grond	74.70
Inhalatie dampen tijdens douchen	0.00
Inhalatie van binnenlucht	0.00
Inhalatie van buitenlucht	0.00
Inhalatie van gronddeeltjes	0.83
Permeatie drinkwater	0.13
Naftaleen	
Consumptie van gewassen uit eigen tuin	0.00
Dermale opname binnen	0.00
Dermale opname buiten	0.06
Dermale opname tijdens baden	3.99
Ingestie grond	0.19
Inhalatie dampen tijdens douchen	0.27
Inhalatie van binnenlucht	93.43
Inhalatie van buitenlucht	0.01
Inhalatie van gronddeeltjes	0.00

Permeatie drinkwater	2.05

Humane risico's - invoergegevens

Stof	C-totaal [mg/kg] Geheel	Bebouwd	Bebouwd	C-grondwater [ug/l] Onbebouwd	Onbebouwd
Ander groen, bebouwing, infrastructuur en industrie					
Naftaleen	5,40e-1				
Anthraceen	6,50				
Benzo(a)anthraceen	2,60e1				
Benzo(a)pyreen	2,50e1				
Chryseen	2,90e1				
Fluorantheen	4,30e1				
Fenanthreen	2,20e1				
Benzo(ghi)peryleen	1,50e1				
Benzo(k)fluorantheen	1,30e1				
Indeno(123cd)pyreen	1,80e1				

Parameters

Functie	Berekening blootstelling lood:	OS [%]	Diepte verontreiniging [m] t.o.v. kruipruimte	t.o.v. maaiveld
Ander groen, bebouwing, infrastructuur en industr	Als kind	5,00	0,10	1,40

Ecologische risicobeoordeling - standaard

De verontreiniging bevindt zich NIET geheel of ten dele in de bovenste meter van de onbedekte bodem. Er is GEEN sprake van gewassen wortelend in verontreinigde bodem dieper dan één meter. Dit betekent dat een ecologische risicobeoordeling niet vereist is.

Risicobeoordeling verspreiding - standaard

Onderdeel	Uitkomst
Liggen er kwetsbare objecten binnen het bodemvolume dat wordt ingesloten door het interventiewaarden-contour en/of zal dit binnen enkele jaren het geval zijn?	Nee
Is er een drijflaag aanwezig die door activiteiten en processen in de bodem kan worden verplaatst en van waaruit verspreiding van verontreiniging kan plaatsvinden?	Nee
Is er een zaklaag aanwezig die door activiteiten en processen in de bodem kan worden verplaatst en van waaruit verspreiding van verontreiniging kan plaatsvinden?	Nee
Is er sprake van een bodemvolume groter dan 6.000 m3 dat wordt ingesloten door het interventiewaarden-contour in het grondwater?	Nee

Toelichting:

Gezien er sprake is van enkel verontreinigende parameters die zich met betrekking tot het gedrag in de bodem als immobiel gedragen, is geen sprake van verspreidingsrisico's.

Econsultancy is een onafhankelijk adviesbureau. Wij bieden realistisch advies en concrete oplossingen voor milieuvraagstukken en willen daarmee een bijdrage leveren aan een duurzaam en verantwoord gebruik van onze leefomgeving.

Diensten
Wij kunnen u van dienst zijn met een uitgebreid scala aan onderzoeken op het gebied van bodem, waterbodem, water, archeologie, ecologie en milieu. Op www.econsultancy.nl vindt u uitgebreide informatie over de verschillende onderzoeken.

Werkwijze
Inzet en professionele betrokkenheid kenmerkt onze diensten. De verantwoordelijke projectleider is het eenduidige aanspreekpunt voor de klant en draagt zorg voor alle aspecten van het project: kwaliteit, tijd, geld, communicatie en organisatie. De kernwaarden deskundig, vertrouwd, betrokken, flexibel, zorgvuldig en vernieuwend zijn een belangrijke leidraad in ons handelen.

Kennis
Het deskundig begeleiden van onze opdrachtgevers vraagt om betrokkenheid bij en kennis van de bedoelingen van de opdrachtgever. Het vereist ook gedegen en actuele vakinhoudelijke kennis. Alle beschikbare kennis wordt snel en effectief ingezet. De medewerkers vormen ons belangrijkste kapitaal. Persoonlijke en inhoudelijke ontwikkeling staat centraal want het werk vraagt steeds om nieuwe kennis en nieuwe verantwoordelijkheden.

Creativiteit
Onze medewerkers zijn in staat om buiten de geijkte kaders een oplossing te zoeken met in achtneming van de geldende wet- en regelgeving. Oplossingen die bedoeld zijn om snel en efficiënt het doel van de opdrachtgever te bereiken.

Kwaliteit
Er wordt continue gestreefd naar het verhogen van de professionaliteit van de dienstverlening. Het leveren van diensten wordt intern op een dusdanige wijze georganiseerd dat het gevraagde resultaat daadwerkelijk op een zo effectief en efficiënt mogelijke wijze wordt voortgebracht. Hierbij staat de klanttevredenheid centraal. Het kwaliteitssysteem van Econsultancy voldoet aan de NEN-EN-ISO 9001: 2008. Tevens is Econsultancy gecertificeerd voor diverse protocollen en beoordelingsrichtlijnen.

Opdrachtgevers
Econsultancy heeft sinds haar oprichting in 1996 al meer dan tienduizend projecten uitgevoerd. Projecten in opdracht van particulier tot de Rijksoverheid, van het bedrijfsleven tot non-profit organisaties. De projecten kennen een grote diversiteit en hebben in sommige gevallen uitsluitend een onderzoekend karakter en zijn in andere gevallen meer adviserend. Steeds vaker wordt onderzoek binnen meerdere disciplines door onze opdrachtgevers verlangt. Onze medewerkers zijn in staat dit voor de opdrachtgever te coördineren en zelf (deel)onderzoeken uit te voeren. Ter illustratie van de veelvoud en veelzijdigheid van de projecten in de werkvelden bodem, waterbodem, ecologie, archeologie, water en milieu kunnen uitgebreide referentielijsten worden verschaft.

Vestiging Limburg
Rijksweg Noord 39
6071 KS Swalmen
Tel. 0475 - 504961
Swalmen@econsultancy.nl

Vestiging Gelderland
Fabriekstraat 19c
7005 AP Doetinchem
Tel. 0314 - 365150
Doetinchem@econsultancy.nl

Vestiging Brabant
Rapenstraat 2
5831 GJ Boxmeer
Tel. 0485 - 581818
Boxmeer@econsultancy.nl

E-MAIL
info@
econsultancy.nl
INTERNET
econsultancy.nl

Econsultancy.nl

Adviesgroep AVIV BV
Langestraat 11
7511 HA Enschede

Externe veiligheid A28 foodcourt De Vrolijkheid te Zwolle

Project : 132517
Datum : 25 augustus 2015
Auteur : ir. G.A.M. Golbach

Opdrachtgever:
BJZ.nu
t.a.v. W.G. Bekke
Twentepoort Oost 16A
7609 RG Almelo

Inhoudsopgave

1. Inleiding 2

2. Normstelling externe veiligheid 3
2.1. Wet- en regelgeving 3
2.2. Risicobenadering 3
2.2.1. Plaatsgebonden risico 4
2.2.2. Groepsrisico 4
2.3. Plasbrandaandachtsgebied (PAG) 5

3. Uitgangspunten risicoberekening 6
3.1. Plangebied 6
3.2. RBM II 6
3.3. Transportintensiteit 7
3.4. Bebouwing 7

4. Risicoberekening 10
4.1. Plaatsgebonden risico 10
4.2. Groepsrisico 10
4.3. Plasbraandaandachtsgebied 12

5. Conclusie 13

Referenties 14

1. Inleiding

Het voornemen is om een foodcourt De Vrolijkheid te realiseren aan de zuidzijde van de A28 ter hoogte van de afrit Zwolle-Noord. Voor dit plan wordt een wijziging van het bestemmingsplan voorbereid. Voor een goede ruimtelijke onderbouwing dient een onderzoek externe veiligheid te worden opgesteld.

De externe veiligheidsrisico's veroorzaakt door het transport over de weg van gevaarlijke stoffen wordt in deze studie kwantitatief beschreven voor de A28 ter hoogte van het plangebied. Het groepsrisico is berekend voor de huidige en de gewenste toekomstige bebouwing. Het berekende risico is getoetst aan de normstelling externe veiligheid voor transportroutes. De berekening is uitgevoerd met RBM II versie 2.2.

In hoofdstuk 2 wordt de normstelling externe veiligheid voor transportroutes toegelicht. In hoofdstuk 3 worden de gegevens die nodig zijn voor de risicoberekening samengevat. In hoofdstuk 4 wordt het resultaat van de berekening getoond. Hoofdstuk 56 tenslotte bevat de conclusie.

2. Normstelling externe veiligheid

2.1. Wet- en regelgeving

Het transport van gevaarlijke stoffen brengt risico's met zich mee door de mogelijkheid dat bij een ongeval gevaarlijke stoffen kunnen vrijkomen. Het risico voor personen die verblijven in de omgeving wordt gevat onder het begrip externe veiligheid (EV). Voor het transport van gevaarlijke stoffen over de weg, het spoor en het binnenwater is een risiconormering vastgesteld. In het Besluit externe veiligheid transportroutes (Bevt) zijn de regels opgenomen voor de ruimtelijke ordening [1]. Voor infrabesluiten zijn de regels vastgelegd in de Beleidsregels EV-beoordeling Tracébesluiten (de Beleidsregels) [2].

Op 1 april 2015 is het Basisnet volledig in werking getreden. Het basisnet bestaat uit een aangewezen aantal routes (wegen, spoorwegen en vaarwegen) waarop het mogelijk moet zijn en blijven om gevaarlijke stoffen te vervoeren. Het doel van het Basisnet is het vastleggen en waarborgen van een duurzame balans tussen het vervoer van gevaarlijke stoffen, de ruimtelijke omgeving en de veiligheid van mensen die wonen en werken langs de route. Het Basisnet stelt grenzen aan het risico vanwege het vervoer van gevaarlijke stoffen over wegen, vaarwegen en spoorlijnen alsmede aan ruimtelijke ontwikkelingen langs die wegen, vaarwegen en spoorlijnen. Voor elke weg, spoorlijn en vaarweg die deel uitmaakt van het Basisnet, is vastgesteld hoeveel risico het vervoer van gevaarlijke stoffen over die weg, spoorlijn of vaarweg maximaal mag veroorzaken. De basisnetroutes en deze zogenoemde "risicoplafonds" zijn vastgelegd in de regeling basisnet [3].

2.2. Risicobenadering

Het risico van elk technisch systeem, dus ook van een transportroute, hangt af van twee factoren, de kwaliteit van het systeem ("hoe vaak ontstaat een groot lek?") en het aantal mensen in de omgeving ("hoeveel mensen worden bij een groot lek bedreigd?"). Doel van het externe veiligheidsbeleid is om aan beide factoren een grens te stellen. De kans dat een groot lek ontstaat en het aantal mensen op korte afstand van de transportroute willen we zo beperkt mogelijk houden.

De risicobenadering externe veiligheid kent daarom twee begrippen om het risiconiveau voor activiteiten met gevaarlijke stoffen in relatie tot de omgeving aan te geven. Deze begrippen zijn het plaatsgebonden risico (PR) en het groepsrisico (GR). Met het PR wordt de aan te houden afstand geëvalueerd tussen de activiteit en kwetsbare functies in de omgeving, zoals woonbebouwing. Met het GR wordt geëvalueerd of als gevolg van een ongeval een groot aantal slachtoffers kan vallen, doordat een grote groep personen blootgesteld wordt.

Of een functie kwetsbaar of beperkt kwetsbaar is, is te vinden in het Besluit externe veiligheid Inrichtingen [4]. Voorbeelden van kwetsbare objecten zijn woningen, scholen, ziekenhuizen en grote kantoorgebouwen. Beperkt kwetsbare objecten zijn onder andere verspreid liggende woningen, sporthallen en bedrijfsgebouwen.

2.2.1. Plaatsgebonden risico

Het PR is de kans per jaar dat een persoon, die zich continu en onbeschermd op een bepaalde plaats in de omgeving van een transportroute bevindt, overlijdt door een ongeval met het transport van gevaarlijke stoffen op die route. Plaatsen met een gelijk risico kunnen door zogenaamde risicocontouren op een kaart worden weergegeven. Het PR leent zich daarmee goed voor het vaststellen van een veiligheidszone tussen een route en kwetsbare bestemmingen zoals woonwijken. In tabel 1 wordt weergegeven welke normen voor het plaatsgebonden risico van toepassing zijn.

Type object	**Omgevingsbesluit**
Kwetsbare objecten	Grenswaarde PR 10^{-6}
Beperkt kwetsbare objecten	Richtwaarde PR 10^{-6}

Tabel 1. Normen plaatsgebonden risico

De grenswaarde moet ten allen tijde in acht worden genomen, het bevoegd gezag mag niet van de grenswaarde afwijken. Voor de richtwaarde geldt dat uitsluitend in geval van zwaarwegende belangen (zoals economische) daarvan mag worden afgeweken. Voor ruimtelijke ontwikkelingen in de omgeving van basisnetroutes dienen de afstanden rechtstreeks getoetst te worden aan de risicoplafonds zoals die zijn vastgesteld in de Regeling Basisnet [3]. Voor ruimtelijke ontwikkelingen in de omgeving van andere dan de basisnetroutes dienen de afstanden getoetst te worden aan de berekende 10^{-6} contour van het plaatsgebonden risico. In veel gevallen is een risicoberekening niet nodig en kan worden volstaan met het toepassen van de vuistregels uit de Handleiding Risicoanalyse Transport (Hart) [6].

2.2.2. Groepsrisico

Het GR geeft aan wat de kans is op een ongeval met tien of meer dodelijke slachtoffers in de omgeving van de beschouwde activiteit, kortom de kans op een ramp. Het aantal personen dat in de omgeving van de route verblijft, bepaalt mede de hoogte van het GR. Het GR wordt weergegeven in een zogenaamde fN-curve, op de verticale as staat de cumulatieve kans per jaar f op een ongeval met N of meer slachtoffers en op de horizontale as het aantal slachtoffers. Figuur 1 geeft een voorbeeld.

Het groepsrisico wordt bepaald per kilometer route en vergeleken met de oriëntatiewaarde. Deze waarde helpt het bevoegd gezag bij de afweging of de kans op een ramp opweegt tegen het maatschappelijk voordeel van het voorgenomen besluit. Het begrip *oriëntatie*waarde houdt in dat het bevoegd gezag gemotiveerd kan besluiten een hogere kans op een ramp te accepteren. Als het groepsrisico meer dan 10% toeneemt ten opzichte van de bestaande situatie en groter is dan 10% van de oriëntatiewaarde dient het groepsrisico te worden verantwoord. Dit wordt ook wel aangeduid als de verantwoordingsplicht groepsrisico.

In de motivering bij het betrokken besluit moeten tenminste de volgende gegevens worden opgenomen:

- *Beschrijving huidig en toekomstig GR*
- *Bronmaatregelen en RO-maatregelen*
- *Beheersbaarheid van een incident*
- *Zelfredzaamheid van bedreigde personen*

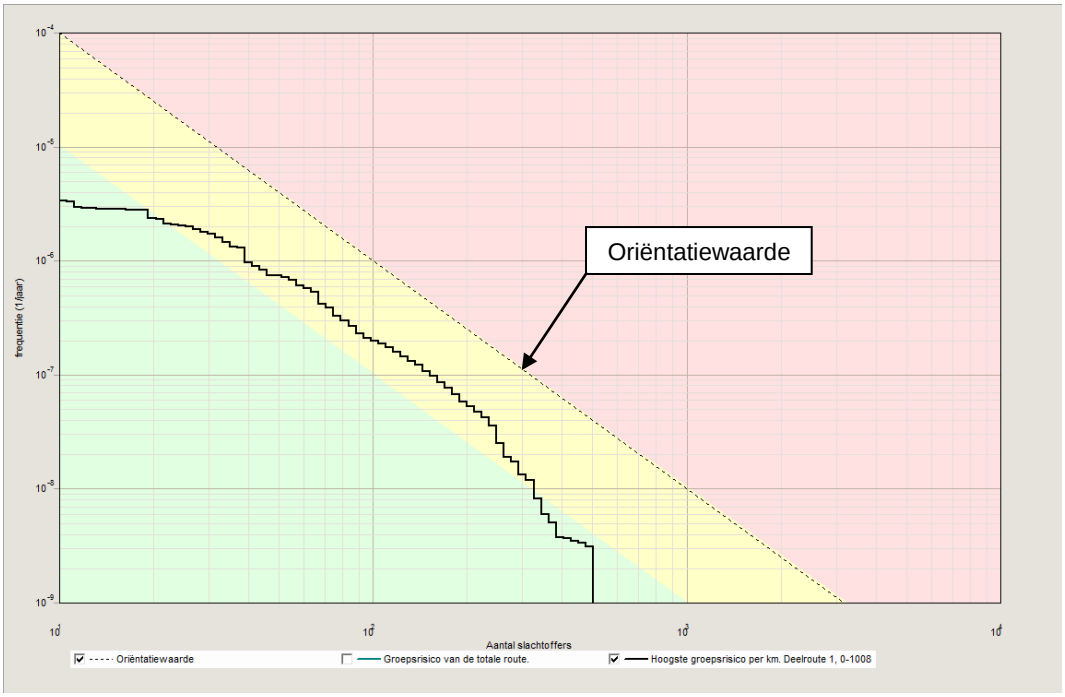

Figuur 1. Voorbeeld groepsrisico transportroute

2.3. Plasbrandaandachtsgebied (PAG)

Incidenten met grote lekkage van gevaarlijke stoffen komen heel weinig voor. Het meest voorkomende type incident op wegen en spoorwegen is een lekkage van een brandbare vloeistof als benzine. Naast het voldoen aan het plaatsgebonden risico en het verantwoorden van het groepsrisico moet het bevoegd gezag daarom tevens ingaan op een keuze om te bouwen in het zogeheten plasbrandaandachtsgebied (PAG). Het PAG is het gebied naast Basisnetroutes waarbij rekening gehouden wordt met de effecten van een plasbrand. Deze kan ontstaan wanneer bij een ongeval vrijgekomen brandbare vloeistof ontstoken wordt. Met het oog op een dergelijk ongeval zijn in het Bouwbesluit 2012 en de daarop berustende ministeriële regeling bouwvoorschriften gegeven voor gebouwen in plasbrandaandachtsgebieden. De plasbrandaandachtsgebieden zijn bij ministeriële regeling aangewezen [3].

3. Uitgangspunten risicoberekening

3.1. Plangebied

Het voornemen is een foodcourt De Vrolijkheid te realiseren ten zuiden van de A28 ter hoogte van de afrit Zwolle-Noord. Het foodcourt zal bestaan uit verschillende restaurants gelegen ten noorden van de in- en uitrit. Figuur 1 toont een schematische weergave van het plangebied.

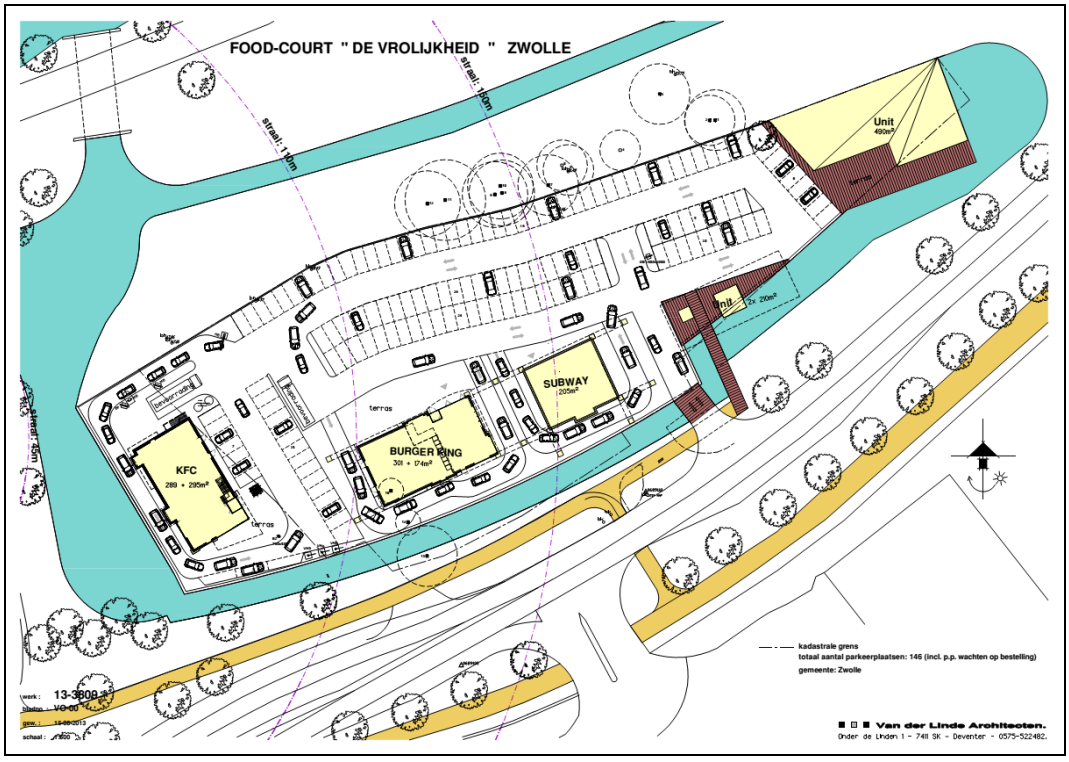

Figuur 2. Schematische weergave plangebied ten zuiden van de A28 ter hoogte van de adfrit Zwolle-Noord

3.2. RBM II

Het risico van het transport wordt berekend met RBM II versie 2.3, ontwikkeld in opdracht van het ministerie van Verkeer en Waterstaat voor evaluatie van transportroutes [5]. Voor de berekening zijn de volgende gegevens nodig:

- De transportintensiteit van gevaarlijke stoffen.
- De uitstromingsfrequentie, de kans per voertuigkilometer dat een tankauto met gevaarlijke stoffen betrokken raakt bij een ongeval zodanig dat er uitstroming van de stof optreedt. In deze studie wordt uitgegaan van de standaard uitstromingsfrequentie voor een autosnelweg.

- Het aantal personen dat langs de route blootgesteld wordt aan de gevolgen van een ongeval. De bevolkingsdichtheden worden aangegeven in veelhoeken langs de route met een uniforme dichtheid per veelhoek.
- Voor de breedte van de weg is 25 m gehanteerd.
- De meteorologische condities van het weerstation Twente zijn gehanteerd.
- Bij de risicoberekening wordt standaard aangenomen dat 70% van het transport overdag plaatsvindt tussen 6:30 en 18:30 uur en 30% 's nachts.

3.3. Transportintensiteit

Voor een toekomstige situatie wordt voor de berekening van het groepsrisico uitgegaan van het GF3 plafond voor het betreffende weggedeelte van de A28. Dit plafond is voor het basisnet weg voorgeschreven in de Regeling Basisnet [3]. Het jaarlijks aantal GF3 transporten is 2895 op het wegvak O112 Ommen - Zwolle-Noord en 3093 op het wegvak O11 Zwolle-Noord - Zwolle-Zuid.

3.4. Bebouwing

Het plangebied ligt ter hoogte van hectometer 962 aan de zuidzijde van de A28. Het weggedeelte met hectometer 952 t/m 972 is gemodelleerd. De invloed van het aantal personen aanwezig in het plangebied voor de huidige en de gewenste toekomstige situatie op het hoogste groepsrisico per kilometer zal worden getoond. Het aantal personen aanwezig in de bebouwing langs dit weggedeelte (binnen het invloedsgebied van 355 m aan weerszijde van de weg) voor de huidige situatie is gebaseerd op studies die in opdracht van de gemeente Zwolle zijn uitgevoerd [7 en 8].

De bebouwingsgebieden voor de huidige situatie worden getoond in figuur 3 en tabel 1.

In de toekomstige situatie worden in gebied De Vrolijkheid A verschillende restaurants gepland. Het aantal personen aanwezig in de restaurants varieert over verschillende tijdsperioden gedurende de dag en nacht en wordt door de planontwikkelaars geschat op maximaal circa 475 (circa 300 personen in de drie fastfoodrestaurants en 175 personen in het restaurant aan de oostzijde van het plangebied). Voor de berekening wordt aangenomen dat dit aantal personen zowel overdag als 's avonds tot 23:00 aanwezig is. Hiermee wordt het aantal personen conservatief gemodelleerd. Samenvattend zijn er in het plangebied tussen 8:00 en 23:00 475 personen aanwezig.

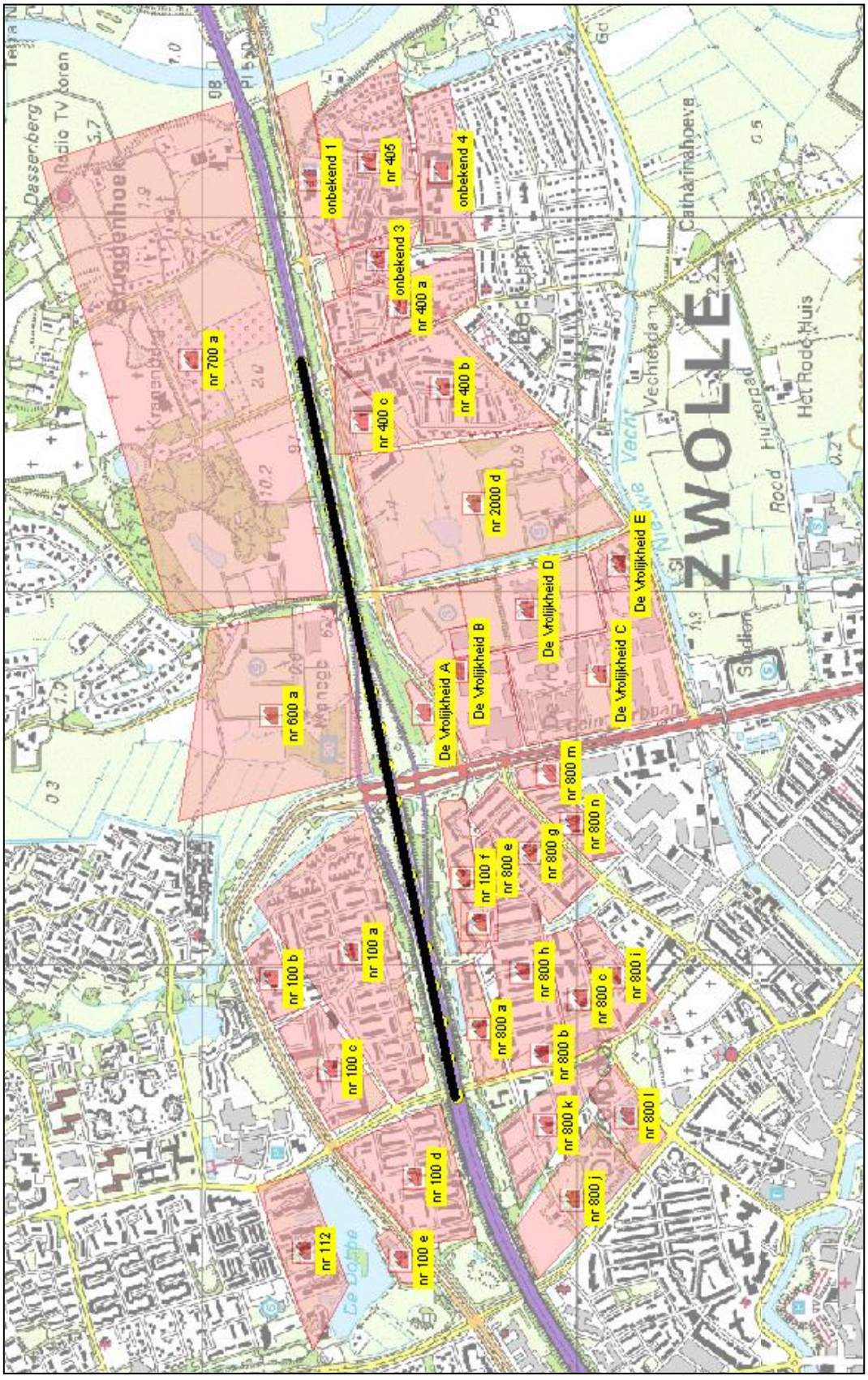

Figuur 3. Geografische ligging van de bebouwingsgebieden

Gebied	Aantal dag	Aantal nacht
nr 405	296	423
nr 400 c	104	0
nr 400 b	531	422
nr 112	670	970
nr 100 e	189	2
nr 100 d	363	504
nr 100 c	1010	1342
nr 100 b	60	1
nr 100 a	1143	1604
nr 800 l	89	1
nr 800 j	736	736
nr 2000 d	701	701
nr 800 k	415	593
nr 100 f	12	0
nr 400 a	224	320
nr 800 a	72	8
nr 800 i	333	475
nr 800 c	122	2
nr 800 h	785	1121
nr 800 g	761	1044
nr 800 f	283	404
nr 800 e	36	0
nr 800 n	333	476
nr 800 m	43	9
nr 800 b	27	1
nr 600 a	1123	1223
nr 700 a	62	62
onbekend 4	242	346
onbekend 3	94	134
onbekend 1	229	327
De Vrolijkheid A	100	50
De Vrolijkheid B	770	0
De Vrolijkheid C	1346	0
De Vrolijkheid D	2219	847
De Vrolijkheid E	205	21

Tabel 2. Aaanwezigheid personen

4. Risicoberekening

4.1. Plaatsgebonden risico

In het project basisnet weg is voor de A28 een gebruiksruimte vastgesteld voor het transport van gevaarlijke stoffen. Met deze gebruiksruimte is het plaatsgebonden risico berekend en een veiligheidszone vastgesteld. De veiligheidszone voor dit gedeelte van de A28 gemeten vanaf het midden van de weg is gelijk aan 13 m. Het plangebied ligt buiten deze veiligheidszone. Het plaatsgebonden risico vormt daarom geen belemmering voor realisatie van het bouwplan.

4.2. Groepsrisico

Het groepsrisico is berekend voor het deel hectometer 952 t/m 972 van de A28 ter hoogte van het plangebied. Figuur 4 toont het groepsrisico voor het gehele traject van 2000 m voor de huidige en de gewenste toekomstige situatie.

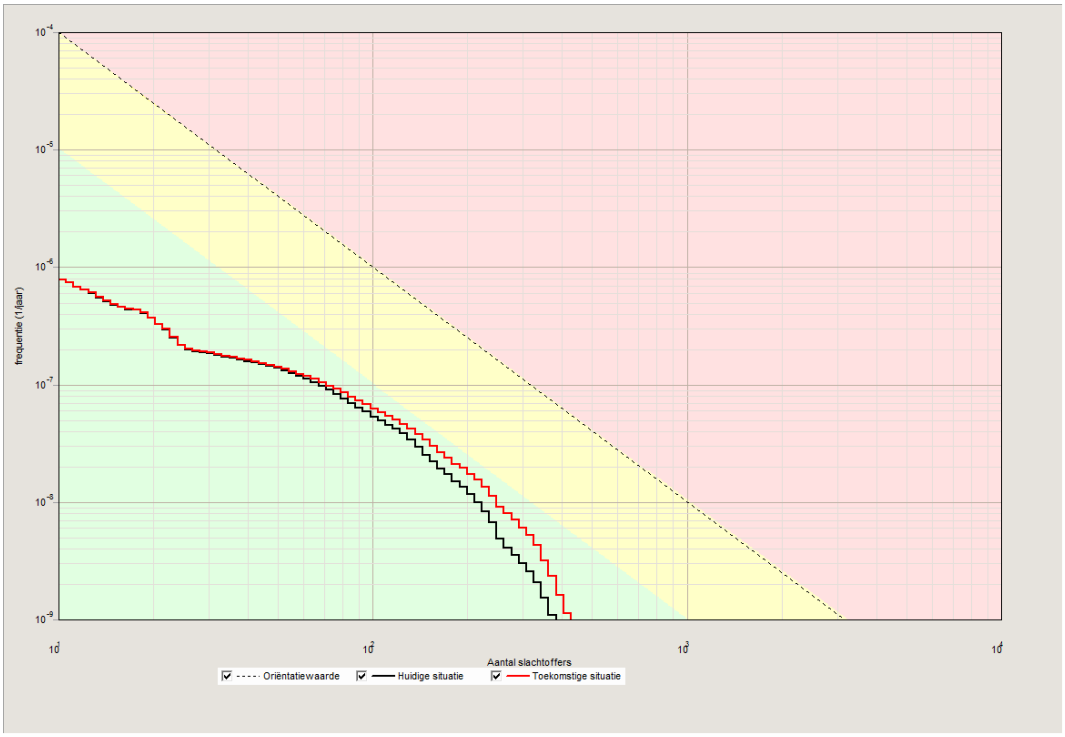

Figuur 4. Groepsrisico A28 gehele traject hectometer 952-972

Huidige situatie

Toekomstige situatie

Figuur 5 toont dit voor het kilometervak met het hoogste groepsrisico gelegen aan de westzijde van het traject (hectometer 254 t/m 264). Het groepsrisico is in de huidige situatie maximaal 0.049 keer de oriëntatiewaarde en in de toekomstige situatie 0.067 keer de oriëntatiewaarde. Er is een klein verschil in groepsrisico tussen de huidige en de gewenste toekomstige situatie.

Aangezien het groepsrisico kleiner blijft dan 0.1 keer de oriëntatiewaarde hoeft conform het Bevt deze toename niet verder te worden verantwoord. Wel dient de regionale brandweer in de gelegenheid te worden gesteld om te adviseren over de aspecten beheersbaarheid en zelfredzaamheid.

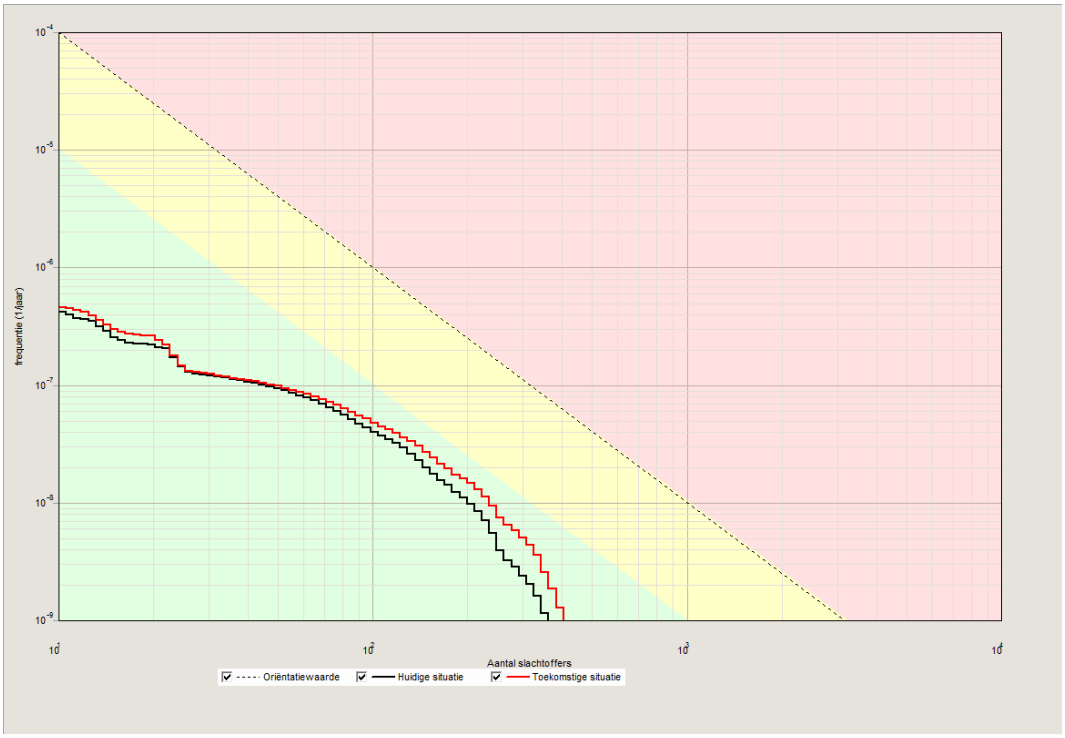

Figuur 5. Groepsrisico A28 hoogste groepsrisico per kilometervak hectometer 952-972

Huidige situatie
Toekomstige situatie

De geografische ligging van het kilometervak met het hoogste groepsrisico wordt getoond in figuur 6.

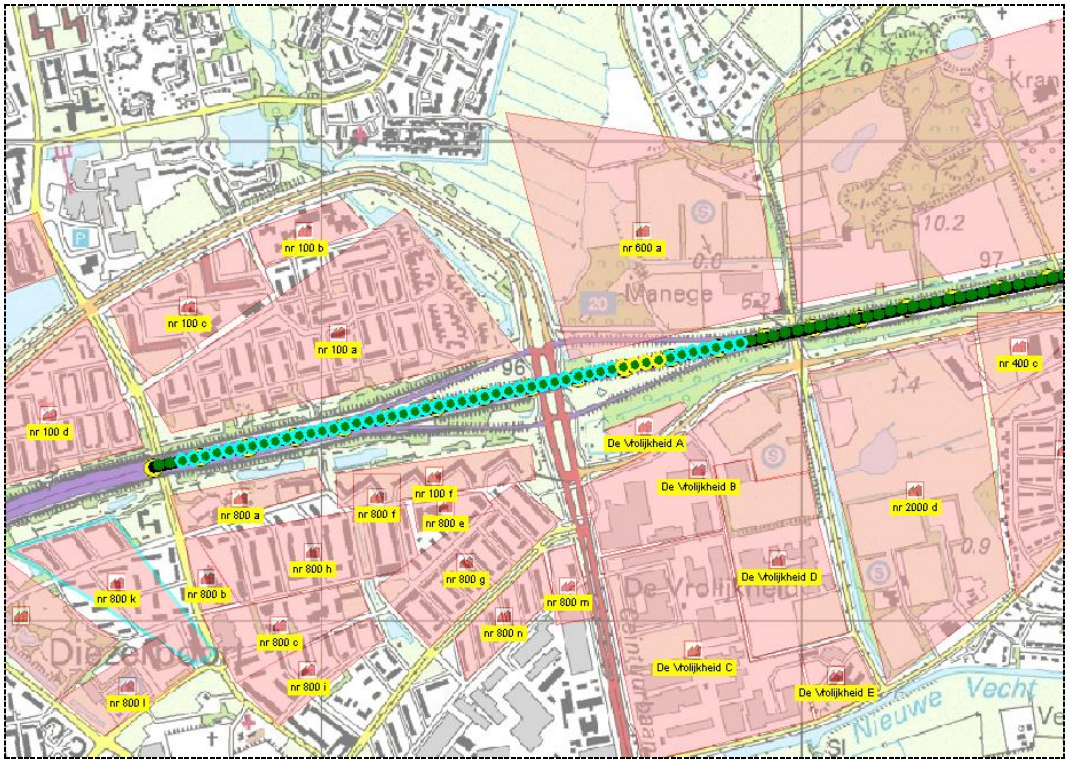

Figuur 6. Geografische ligging kilometervak met het hoogste groeprisico voor de toekomstige situatie

- : Deel van het traject dat het kilometervak met het hoogste groepsrisico bevat en een aanduiding van de grootte van dit groepsrisico. Groen gekleurd is kleiner dan 0.1 keer de oriëntatiewaarde.
  Binnen dit gedeelte wordt met alleen een geel bolletje het punt gegeven met de grootste bijdrage.
- : Ongevalspunt met de grootste bijdrage aan het groepsrisico
- : Grootte van het groepsrisico van het resterende deel van het traject. Groen gekleurd is kleiner dan 0.1 keer de oriëntatiewaarde.

4.3. Plasbraandaandachtsgebied

Het plasbrandaandachtsgebied (PAG) is het gebied naast Basisnetroutes waarbij rekening gehouden wordt met de effecten van een plasbrand. De plasbrandaandachtsgebieden zijn bij ministeriële regeling aangewezen [3]. Ook het gebied bij de A28 nabij het plangebied is aangewezen als PAG. Het PAG is een gebied 30 meter aan beide kanten van de A28. Het plangebied ligt op minimaal 65 meter vanaf de oprit van de A28 en valt hiermee ruim buiten het PAG.

5. Conclusie

Het extern veiligheidsrisico voor het transport van gevaarlijke stoffen over de A28 ter hoogte van het te ontwikkelen foodcourt De Vrolijkheid is berekend.

De veiligheidszone voor de A28 gemeten vanaf het midden van de weg is gelijk aan 13 m. Het plaatsgebonden risico vormt daarom geen belemmering voor realisatie van nieuwe plannen.

Het groepsrisico is in de huidige en in de gewenste toekomstige situatie kleiner dan 0.1 keer de oriëntatiewaarde. Realisatie van het foodcourt leidt tot een toename van het groepsrisico. Conform het Bevt hoeft deze toename niet verder te worden verantwoord. Wel dient de regionale brandweer in de gelegenheid te worden gesteld om te adviseren over de aspecten beheersbaarheid en zelfredzaamheid.

Referenties

1.	Ministeries I&M	2013	Besluit externe veiligheid transportroutes Staatsblad nr. 465
2.	Ministerie I&M	2014	Beleidsregels EV-beoordeling tracébesluiten Staatscourant 1 oktober 2014, nr. 25839
3.	Ministerie I&M	2014	Regeling Basisnet Staatscourant 19 maart 2014, nr. 8242
4.	Ministerie VROM	2004	Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi) Staatsblad 2004, nr. 250
5.	AVIV	2011	Handleiding RBM II versie 2.0
6.	Ministerie I&M	2015	Handleiding Risicoanalyse Transport Versie 1.1 gedateerd 1 april 2015
7.	Save	2007	A28 Zwolle Risicoberekeningen Project nr.161225-10
8.	Cauberg-Huygen	2010	Rapportage externe veiligheid Industrieterrein De Vrolijkheid te Zwolle Referentie 20080631-06

Adviesgroep AVIV BV
Langestraat 11
7511 HA Enschede

Groepsrisico LPG-tankstation foodcourt De Vrolijkheid te Zwolle

Project : 132517
Datum : 6 november 2013
Auteur : ir. G.A.M. Golbach

Opdrachtgever:
BJZ.nu
t.a.v. W.G. Bekke
Twentepoort Oost 16A
7609 RG Almelo

Inhoudsopgave

1. Inleiding 2

2. Gegevens risicoberekening 3
2.1. Inleiding 3
2.2. Ongevalscenario's tank 3
2.3. Ongevalscenario's tankauto 3
2.4. BLEVE-frequentie tankauto 4
2.5. Parameters 7
2.6. Aanwezigen rond het tankstation 7
2.6.1. Bestaande situatie 7
2.6.2. Nieuwe situatie 8

3. Groepsrisico 10
3.1. Bestaande situatie 10
3.2. Nieuwe situatie 11

4. Plaatsgebonden risico 16

5. Conclusie 17

Referenties 18

1. Inleiding

Er wordt momenteel een plan ontwikkeld voor de realisatie van een foodcourt naast het LPG-tankstation aan de Ceintuurbaan 54 in Zwolle. Het foodcourt zou grotendeels komen te liggen binnen het invloedsgebied van het LPG-tankstation. Voor een goede ruimtelijke onderbouwing is het groepsrisico berekend voor de bestaande en de gewenste nieuwe situatie.

Dit rapport toont de uitgangspunten voor de berekeningen en het berekende groepsrisico. Voor de berekening van de bestaande situatie is uitgegaan van een maximale doorzet tot 1000 m^3/jr en bevoorrading van de LPG-tank tussen 24:00 uur en 9:00 uur. De doorzet en het tijdsvenster voor bevoorrading is opgenomen in de omgevingsvergunning. De ligging van het vulpunt en de tank zijn ongewijzigd. Verder is aangenomen dat de maatregelen uit het LPG-convenant (verbeterde losslang, hittewerende coating van de tankauto) worden toegepast. Voor de berekening van de nieuwe situatie is uitgegaan van dezelfde doorzet en tijdsvenster voor de bevoorrading. Toegevoegd is een berekening van het groepsrisico als de bevoorrading plaatsvindt door een tankauto zonder hittewerende coating.

De gegevens voor de risicoberekening worden samengevat in hoofdstuk 2. In hoofdstuk 3 wordt inzicht gegeven in het groepsrisico veroorzaakt door het LPG-tankstation. Hoofdstuk 4 toont de aan te houden afstanden conform het Revi. Hoofdstuk 5 bevat de conclusie.

2. Gegevens risicoberekening

2.1. Inleiding

Informatie betreffende de ligging van het LPG-tankstation is verkregen van de opdrachtgever. De inrichting heeft een ondergronds opgestelde tank van 20 m^3. De berekening van het groepsrisico wordt uitgevoerd voor een maximale doorzet tot 1000 m^3/jr. De bevoorrading van de LPG-tank vind plaats tussen 24:00 uur en 9:00 uur. Voor de ligging van de verschillende installatie-onderdelen wordt verwezen naar de figuren 1 en 2.

Voor een LPG-tankstation wordt het extern veiligheidsrisico bepaald door ongevalscenario's van de tank en de tankauto aanwezig tijdens de bevoorrading. Andere ongevalscenario's, bijvoorbeeld het falen van de vloeistofleiding tussen het vulpunt en de tank of tussen de tank en de afleverzuil, leveren een te verwaarlozen bijdrage aan het risico. De berekening van het risico wordt uitgevoerd volgens de voorschriften opgenomen in de Handleiding risicoberekeningen Bevi [3], het stappenplan groepsrisico [4] en een specifiek berekeningsvoorschrift [5]. Het stappenplan en het specifieke berekeningsvoorschrift houden rekening met de invloed van de omgeving op de BLEVE-frequentie van de lossende tankauto.

2.2. Ongevalscenario's tank

De tank heeft een volume van 20 m^3 met een maximale inhoud van 9.2 ton (de maximale vullingsgraad). Tabel 1 toont de frequentie en bronsterkte voor de ongevalscenario's.

Scenario		Frequentie [/jr]	Bron sterkte	Toelichting
O.1	Instantaan	$5.0\ 10^{-7}$	9.2 ton	Maximale inhoud
O.2	Continu 10 min	$5.0\ 10^{-7}$	15.3 kg/s	Maximale inhoud in 600 s
O.3	Continu 10 mm	$1.0\ 10^{-5}$	1 kg/s	Vloeistofuitstroming met uitstroomcoëfficiënt Cd=0.60
O.4	Vloeistofleiding – breuk	$1.5\ 10^{-5}$	8.0 kg/s	Lengte 30 m, diameter 2"
O.5	Vloeistofleiding – lekkage	$4.5\ 10^{-5}$	0.28 kg/s	Lengte 30 m
O.6	Afleverleiding – breuk	$3.0\ 10^{-5}$	1.7 kg/s	Lengte 60 m, diameter 1"
O.7	Afleverleiding – lekkage	$9.0\ 10^{-5}$	0.07 kg/s	Lengte 60 m

Tabel 1. Ongevalscenario's tank bestaande situatie

2.3. Ongevalscenario's tankauto

Voor een doorzet van 1000 m^3/jr zijn er standaard 70 lossingen nodig van elk 30 min. De lostijd per jaar is dan 35 uur (0.24 van de tijd). Bevoorrading vindt plaats met een tankauto van 60 m^3 en een maximale inhoud van 26.7 ton. De tankauto kan bij aankomst op de inrichting voor 100%, 67% of 33% gevuld zijn. Deze gegevens worden gebruikt om

met een initiële ongevalfrequentie de frequentie van de ongevalscenario's voor de inrichting af te leiden. Voor de ongevalscenario's instantaan falen en uitstroming uit de grootste aansluiting wordt de initiële ongevalfrequentie vermenigvuldigd met de fractie gedurende het jaar dat de betreffende tankauto aanwezig is binnen de inrichting. Voor volledige breuk van de pomp is rekening gehouden met de beperking van de uitstroomtijd door een doorstroombegrenzer. De kans dat de doorstroombegrenzer niet sluit is 0.06. Voor volledige breuk van de losslang is rekening gehouden met de beperking van de uitstroomtijd door een andere doorstroombegrenzer. De kans dat deze doorstroombegrenzer niet sluit is 0.12.

Tabel 2 toont de ongevalscenario's voor een doorzet van 1000 m^3/jr voor zowel de bestaande als de nieuwe situatie.

Scenario		**Frequentie [/jr]**	**Bron sterkte**	**Toelichting**
T.1	Instantaan vulgraad 100%	$2.0\ 10^{-9}$	26.7 ton	Maximale inhoud
T.2	Continu grootste aansluiting	$2.0\ 10^{-9}$	65.8 kg/s	Vloeistof 3 inch gat, uitstroomcoëfficiënt Cd=0.60
P.1	Breuk pomp doorstroombegrenzer sluit	$3.8\ 10^{-7}$	20.8 kg/s	Leiding 5 m, diameter 3", duur 5 s en leidinginhoud 23 kg
P.2	Breuk pomp doorstroombegrenzer sluit niet	$2.4\ 10^{-8}$	20.8 kg/s	Leiding 5 m, diameter 3", duur 1800 s
P.3	Lekkage pomp	$1.8\ 10^{-5}$	0.7 kg/s	Vloeistof 7.6 mm gat, uitstroomcoëfficiënt Cd=0.60
L.1	Breuk losslang doorstroombegrenzer sluit	$1.2\ 10^{-5}$	8.3 kg/s	Leiding 5 m, diameter 2", duur 5 s en leidinginhoud 23 kg
L.2	Breuk losslang doorstroombegrenzer sluit niet	$1.7\ 10^{-6}$	8.3 kg/s	Leiding 5 m, diameter 2", duur 1800 s
L.3	Lekkage losslang	$1.4\ 10^{-3}$	0.3 kg/s	Vloeistof 5 mm gat, uitstroomcoëfficiënt Cd=0.60

Tabel 2. Ongevalscenario's overslag tankauto doorzet 1000 m^3/jr bestaande en nieuwe situatie

2.4. BLEVE-frequentie tankauto

Voor de frequentie van een BLEVE van een tankauto tijdens bevoorrading wordt de specifieke modellering voor een LPG-tankstation gevolgd [4 en 5]. Drie oorzaken worden onderscheiden, te weten brand van het LPG-systeem, omgevingsbrand en mechanische inslag. De belangrijkste oorzaak van een BLEVE is een omgevingsbrand. De afspraak in het LPG-convenant om een hittewerende coating aan te brengen op de tankauto is mede ingegeven door de mogelijkheid om de gevolgen van een omgevingsbrand beter te kunnen beheersen. In het modelleringsvoorschrift is ook aangegeven dat, mits bepaalde afstanden tot objecten worden aangehouden, de frequentie op een BLEVE door een omgevingsbrand wel een factor tien kleiner kan zijn. Deze afstanden zijn voorgeschreven

in het Besluit LPG-tankstations Hinderwet uit 1988 (maar zijn aangepast in het stappenplan van het RIVM). Een andere belangrijke oorzaak is de mechanische inslag veroorzaakt door een voertuig dat botst met de lossende tankauto.

Voor een BLEVE veroorzaakt door een brand van het LPG-systeem wordt uitgegaan van een frequentie van 5.8 10^{-10} /uur voor een onbeschermde tankauto. Door de hittewerende coating wordt de BLEVE-frequentie verlaagd met een factor twintig [5]. Voor een doorzet van 1000 m^3/jr volgt dan een frequentie van 0.05 x 35 x 5.8 10^{-10} = 1.0 10^{-9} /jr op dit scenario B.1. Aangenomen wordt dat de tankauto maximaal is gevuld.

Voor een omgevingsbrand geldt dat de afstand tussen de opstelplaats van de LPG-tankauto en een aantal met name genoemde objecten groter moet zijn dan de minimaal benodigde afstand. Toetsing wordt uitgevoerd voor de benzine en LPG-afleverzuil, gebouwen en voor de opstelplaats van de benzinetankauto. In het Besluit LPG-tankstations (en daarmee in de milieuvergunning) is opgenomen dat de benzinetankauto niet tegelijkertijd met de LPG-tankauto op de inrichting aanwezig mag zijn. Deze oorzaak is daarmee uit te sluiten. Tabel 3 vat de beoordeling samen. De frequentie op een omgevingsbrand voor 100 verladingen is dan afgerond 2 10^{-7} /jr (zie tabel 2b in [4] of tabel 5 in [5]).

Object omgevingsbrand	**Toetsings afstand [m]**	**Vulpunt binnen deze afstand?**
LPG-afleverzuil personenauto's	17.5	Nee
Benzine afleverzuil personenauto's	5	Nee
Opstelplaats benzinetankauto	25	n.v.t.
Gebouwen zonder brandbescherming (hoogte < 5 m)	10	Nee

Tabel 3. Toetsing bijdrage omgevingsbrand aan de BLEVE-frequentie (toetsingsafstand conform stappenplan RIVM)

Tabel 4 toont de specifieke BLEVE frequentie voor de huidige situatie veroorzaakt door een externe brand afhankelijk van de vulgraad. De kans op een BLEVE gegeven een brand is afhankelijk van de vulgraad. Deze kans is 0.19, 0.46 of 0.73 voor een vulgraad van respectievelijk 100%, 67% en 33%.

Verder wordt ervan uitgegaan dat de tankauto is voorzien van een hittewerende coating. Er wordt aangenomen dat de BLEVE-frequentie hierdoor wordt verlaagd met een factor twintig. Deze aanname is opgenomen in de notitie QRA berekening LPG-tankstations van het RIVM [5].

Scenario		Basis frequentie [per 100 verladingen]	Factor	Frequentie [/jr]
B.2	BLEVE vulgraad 100%	$2\ 10^{-7}$	70/100 x 0.333 x 0.19 x 0.05	$4.4\ 10^{-10}$
B.3	BLEVE vulgraad 67%	$2\ 10^{-7}$	70/100 x 0.333 x 0.46 x 0.05	$1.1\ 10^{-9}$
B.4	BLEVE vulgraad 33%	$42\ 10^{-7}$	70/100 x 0.333 x 0.73 x 0.05	$1.7\ 10^{-9}$

Tabel 4. Specifieke BLEVE frequentie tankauto doorzet 1000 m^3/jr door externe brand

Tabel 5 toont de ongevalsscenario's. De BLEVE wordt gemodelleerd met de barstdruk gelijk aan 24.5 bara.

Scenario		Frequentie [/jr]	Bron sterkte	Toelichting
B.2	BLEVE vulgraad 100%	$4.4\ 10^{-10}$	26.7 ton	Maximale inhoud 100%
B.3	BLEVE vulgraad 67%	$1.1\ 10^{-9}$	17.8 ton	Maximale inhoud 67%
B.4	BLEVE vulgraad 33%	$1.7\ 10^{-9}$	8.9 ton	Maximale inhoud 33%

Tabel 5. Ongevalsscenario's BLEVE tankauto doorzet 1000 m^3/jr door externe brand

Een BLEVE van de tankauto kan ook plaatsvinden door externe impact (aanrijdingen). De frequentie is afhankelijk van het type opstelplaats. Voor dit tankstation in de bestaande situatie wordt uitgegaan van de waarde voor een geïsoleerde opstelplaats. Tabel 6 toont de specifieke BLEVE frequentie. Tabel 7 toont de ongevalsscenario's. De BLEVE wordt gemodelleerd met de barstdruk gelijk aan de evenwichtsdruk bij omgevingstemperatuur.

Scenario		Basis frequentie [per 100 verladingen]	Factor	Frequentie [/jr]
B.5	BLEVE vulgraad 100%	$2.5\ 10^{-9}$	70/100 x 0.333	$5.8\ 10^{-10}$
B.6	BLEVE vulgraad 67%	$2.5\ 10^{-9}$	70/100 x 0.333	$5.8\ 10^{-10}$
B.7	BLEVE vulgraad 33%	$2.5\ 10^{-9}$	70/100 x 0.333	$5.8\ 10^{-10}$

Tabel 6. Specifieke BLEVE frequentie tankauto doorzet 1000 m^3/jr door mechanische inslag (aanrijdingen)

Scenario		Frequentie [/jr]	Bron sterkte	Toelichting
B.5	BLEVE vulgraad 100%	$5.8\ 10^{-10}$	26.7 ton	Maximale inhoud 100%
B.6	BLEVE vulgraad 67%	$5.8\ 10^{-10}$	17.8 ton	Maximale inhoud 67%
B.7	BLEVE vulgraad 33%	$5.8\ 10^{-10}$	8.9 ton	Maximale inhoud 33%

Tabel 7. Ongevalsscenario's BLEVE tankauto doorzet 1000 m^3/jr door mechanische inslag (aanrijdingen)

2.5. Parameters

De standaard parameters van Safeti-NL versie 6.54 zijn gebruikt voor de berekening. De gegevens voor het weerstation Twente worden gebruikt voor de kans op het voorkomen van een bepaalde weersklasse. De ruwheidslengte is 0.3 m.

2.6. Aanwezigen rond het tankstation

2.6.1. Bestaande situatie

Voor een schatting van het aantal dodelijke slachtoffers van een BLEVE geldt dat binnen de (cirkelvormige) 35 kW/m^2 contour iedereen zal overlijden, ongeacht beschermende factoren zoals kleding of het verblijf in een gebouw. Buiten deze contour geldt dat alleen personen gedood kunnen worden die zich buitenshuis bevinden, waarbij tevens conform PGS 3 het beschermende effect van de kleding (een reductiefactor voor de kans op overlijden van 0.14) nog mee dient te worden genomen. De bijdrage aan het totaal aantal dodelijke slachtoffers buiten de 35 kW/m^2 contour is te verwaarlozen. In het Revi wordt daarom ook als invloedsgebied voor het groepsrisico een cirkelvormig gebied met een straal van 150 m voorgeschreven rond het vulpunt en de tank.

Voor deze berekening is de aanwezigheid van personen geïnventariseerd tot een afstand van circa 150 m rond het vulpunt en de tank. De maximale effectafstand voor 1% letaliteit bij onbeschermde blootstelling is weliswaar circa 300 m, maar personen aanwezig op grotere afstand dan 150 m hebben een te verwaarlozen bijdrage aan het groepsrisico.

Figuur 1 toont de omgeving van het LPG-tankstation voor de bestaande situatie. Het getoonde invloedsgebied bestaat uit twee gecombineerde cirkels met een straal van 150 m rond het vulpunt en de tank. Door de combinatie is het invloedsgebied zelf niet cirkelvormig. Omdat De figuur toont tevens de ligging van de gebieden die voor de berekening van het groepsrisico zijn gemodelleerd. Deze gebieden zijn roze gemarkeerd. De gegevens voor de aanwezigheid van personen zijn samengevat in tabel 11. Er is onderscheid gemaakt tussen dag (7:00 tot 19:00 uur, avond (19:00 tot 23:00 uur) en nacht (23:00 tot 7:00 uur).

Het aantal woningen is gebaseerd op de topografische ondergrond. Voor (bedrijfs)woningen wordt uitgegaan van een gemiddelde aanwezigheid van 2.4 personen per woning. Er zijn verder de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- Bewoners zijn overdag voor 50% aanwezig en anders voor 100%.
- Voor de bestaande horeca De Vrolijkheid (café restaurant en drie zalen) zal de aanwezigheid van personen sterk variëren al naar gelang het tijdstip. Er is uitgegaan van gemiddeld 200 personen overdag en ‘s avonds.
- Er bevinden zich geen personen in de gebouwen die niet zijn gemarkeerd.

Label	Aantal woningen	Dag	Avond	Nacht
Woningen	21	25	50	50
Horeca		200	200	0

Tabel 8. Schatting personen voor berekening van het groepsrisico bestaande situatie

Figuur 1. Omgeving LPG-tankstation bestaande situatie

2.6.2. Nieuwe situatie

Figuur 2 toont de omgeving van het LPG-tankstation voor de nieuwe situatie met het te realiseren foodcourt. De figuur toont tevens de ligging van de gebieden die voor de berekening van het groepsrisico zijn gemodelleerd. Deze gebieden zijn roze gemarkeerd. De gegevens voor de aanwezigheid van personen zijn samengevat in tabel 9. Er is onderscheid gemaakt tussen dag (7:00-19:00 uur), avond (19:00-23:00 uur) en nacht (23:00-7:00 uur).

Voor het foodcourt is aangenomen dat er in de restaurants KFC, Burgerking en Subway maximaal 125, 125 en 50 personen aanwezig zijn gedurende (een gedeelte van) de dag

en de avond. De aanwezigheid van personen varieert sterk. Gebaseerd op informatie uit eerder door AVIV uitgevoerde studies is deze variatie als volgt gemodelleerd: gedurende 25% van de dag en avond is het maximaal aantal aanwezig, gedurende 25% van de dag en de avond is 70% van het maximaal aantal aanwezig, gedurende 25% van de dag en de avond is 40% van het maximaal aantal aanwezig en gedurende 25% van de dag en de avond is 10% van het maximaal aantal aanwezig.

Label	Dag	Avond	Nacht
Woningen	25	50	50
KFC	12.5/50/87.5/125	12.5/50/87.5/125	0
Burgerking	12.5/50/87.5/125	12.5/50/87.5/125	0
Subway	5/20/35/50	5/20/35/50	0

Tabel 9. Schatting personen voor berekening van het groepsrisico nieuwe situatie

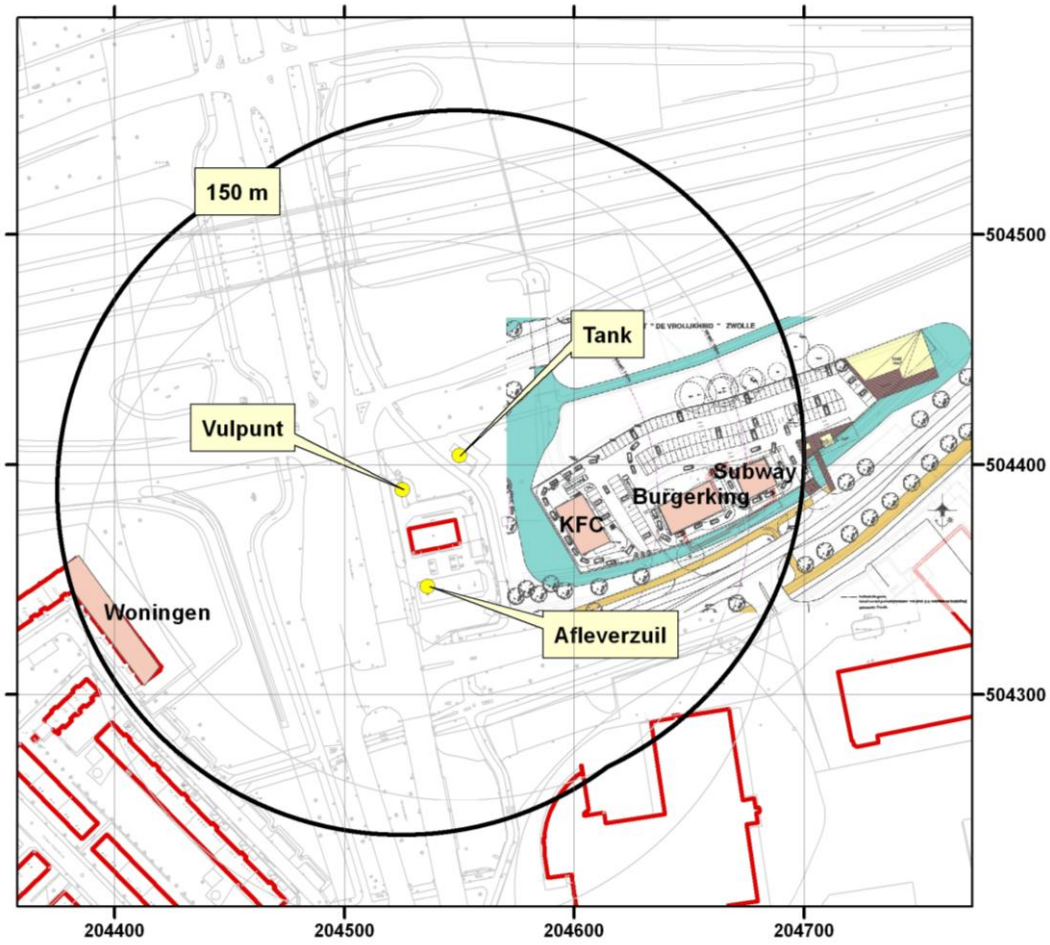

Figuur 2. Omgeving LPG-tankstation nieuwe situatie

3. Groepsrisico

3.1. Bestaande situatie

Figuur 3 toont het groepsrisico voor de bestaande situatie voor een tankauto met hittewerende coating. Getoond wordt het groepsrisico veroorzaakt door de tank, de tankauto en de combinatie van deze twee. Het groepsrisico is kleiner dan de oriëntatiewaarde. Het maximum aantal slachtoffers is circa 50. De hoogte van het groepsrisico wordt voornamelijk bepaald door de ondergrondse tank (tot circa acht slachtoffers) en daarna door de tankauto.

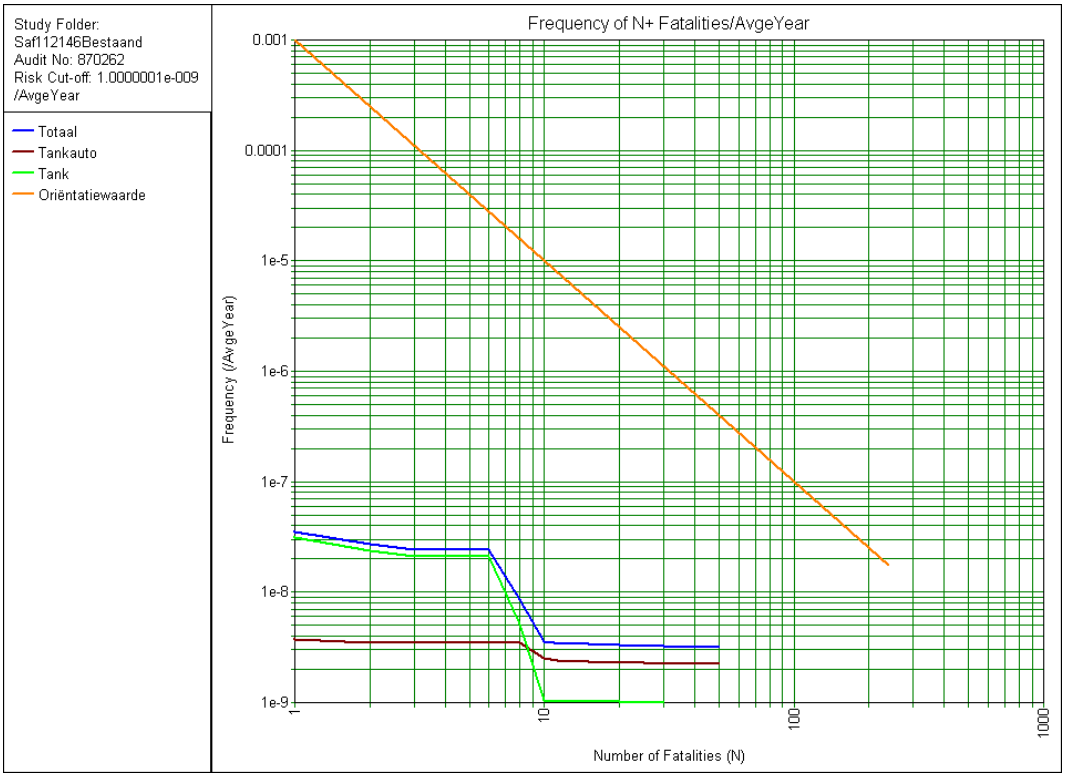

Figuur 3. Groepsrisico bestaande situatie tankauto met hittewerende coating

Figuur 4 toont het groepsrisico voor de bestaande situatie voor een tankauto zonder hittewerende coating. Het groepsrisico is kleiner dan de oriëntatiewaarde. Het maximum aantal slachtoffers is circa 50. De hoogte van het groepsrisico wordt voornamelijk bepaald door de tankauto.

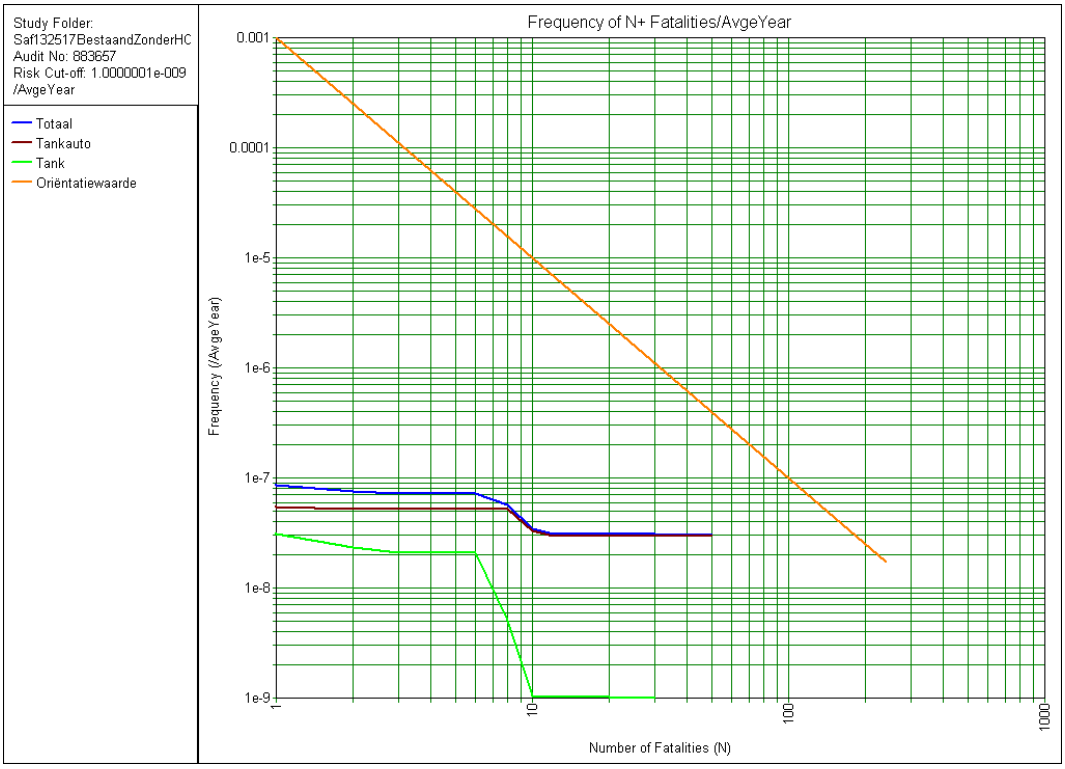

Figuur 4. Groepsrisico bestaande situatie tankauto zonder hittewerende coating

3.2. Nieuwe situatie

Figuur 5 toont het groepsrisico voor de nieuwe situatie. Het groepsrisico is circa een factor tien kleiner dan de oriëntatiewaarde. Het maximum aantal slachtoffers is circa 150. Het groepsrisico wordt bepaald door de ondergrondse tank. Het lossen van de tankauto vindt immers plaats op een tijdstip dat er geen (nauwelijks) personen aanwezig zijn op het foodcourt. Zowel het maximum aantal slachtoffers als de frequentie in het gebied vanaf 10 slachtoffers zijn groter dan voor de bestaande situatie getoond in figuur 3.

Figuur 6 toont het groepsrisico voor de nieuwe situatie. Het groepsrisico is circa een factor tien kleiner dan de oriëntatiewaarde. Het maximum aantal slachtoffers is circa 150. Het groepsrisico wordt bepaald door de tankauto (tot circa 50 slachtoffers) en de ondergrondse tank (vanaf 50 tot 150 slachtoffers). Zowel het maximum aantal slachtoffers als de frequentie in het gebied vanaf 10 slachtoffers zijn groter dan voor de bestaande situatie getoond in figuur 4.

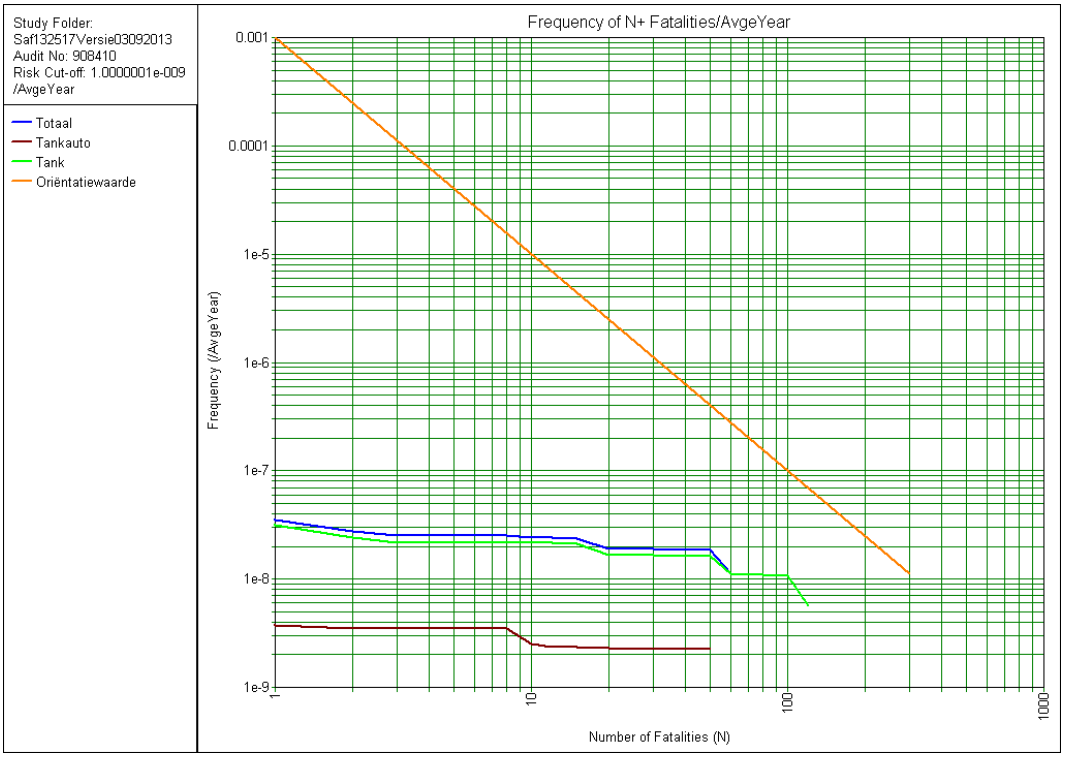

Figuur 5. Groepsrisico nieuwe situatie tankauto met hittewerende coating

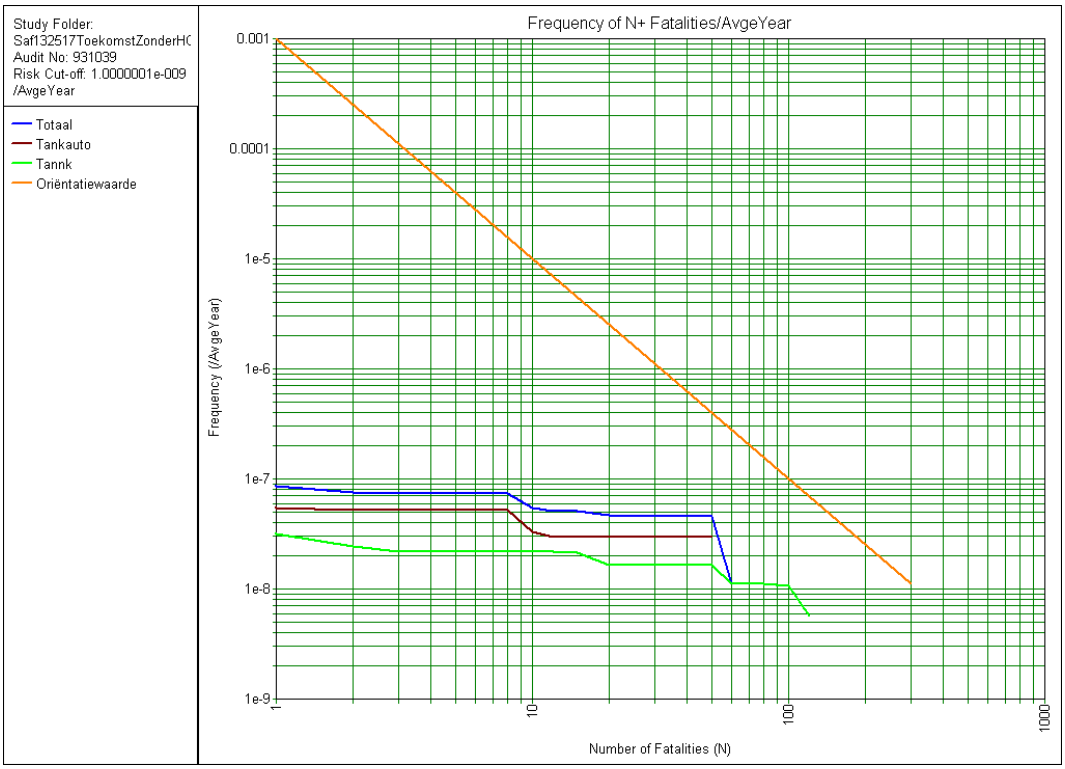

Figuur 6. Groepsrisico nieuwe situatie tankauto zonder hittewerende coating

Het gedeelte van het groepsrisico veroorzaakt door de bevoorrading met een tankauto is (nagenoeg) hetzelfde in de bestaande en de nieuwe situatie. De toename van het groepsrisico wordt veroorzaakt doordat het gebouw KFC wat dichter bij de ondergrondse tank komt te liggen dan de bestaande bebouwing. Het bepalende scenario voor het groepsrisico in de nieuwe situatie is het instantaan falen van de tank. Er komt dan 9.2 ton LPG instantaan vrij waardoor, in geval van geen directe ontsteking, er een gaswolk wordt gevormd die zich verspreidt in de omgeving afhankelijk van windrichting en weersklasse. Bij vertraagde ontsteking ontstaat een wolkbrand en/of een explosie. Het effectgebied hangt o.a. af van het tijdstip van vertraagde ontsteking. Tabel 10 toont de maximale afstand vanaf de tank voor de wolkbrand en de explosie.

Weersklasse	Afstand LFL [m]	Afstand 0.3 bar [m]
B 3	81	98
D 1.5	53	96
D 5	126	134
D 9	194	205
E 5	133	140
F 1.5	61	96

Tabel 10. Maximale afstand scenario instantaan vrijkomen inhoud tank

De afstanden in tabel 10 geven aan tot hoe ver de wolk kan komen. De straal van de wolk is aanzienlijk kleiner en is bij weersklasse D-5.0 bijvoorbeeld maximaal circa 30 m.

De afstand vanaf de tank tot de gevel van het gebouw KFC is circa 50 m, tot het gebouw Burgerking circa 90 m en tot het gebouw Subway circa 120 m. Als bij vertraagde ontsteking een gebouw zich in de gaswolk bevindt dan wordt aangenomen dat iedereen binnen het gebouw komt te overlijden. De verspreiding van de gaswolk is erg snel, binnen 30 s is de wolk verdwenen (er is dan geen wolk meer met een concentratie groter dan de LFL-concentratie, het uitgangspunt is dat er dan geen ontsteking meer kan plaatsvinden).

Figuur 7 toont de ontwikkeling van de wolk voor weersklasse D-5.0 en een noordwesten wind. De blauwe contour geeft de LFL-concentratie weer. De afzonderlijke figuren zijn voor een tijd na uitstroming van achtereenvolgens 5.5, 10.1, 15.2, 20.0 en 23.6 s.

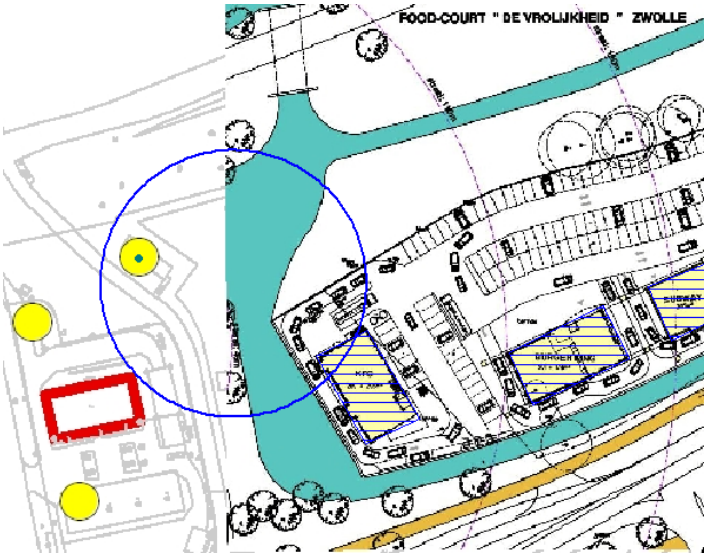
FOOD-COURT " DE VROLIJKHEID " ZWOLLE

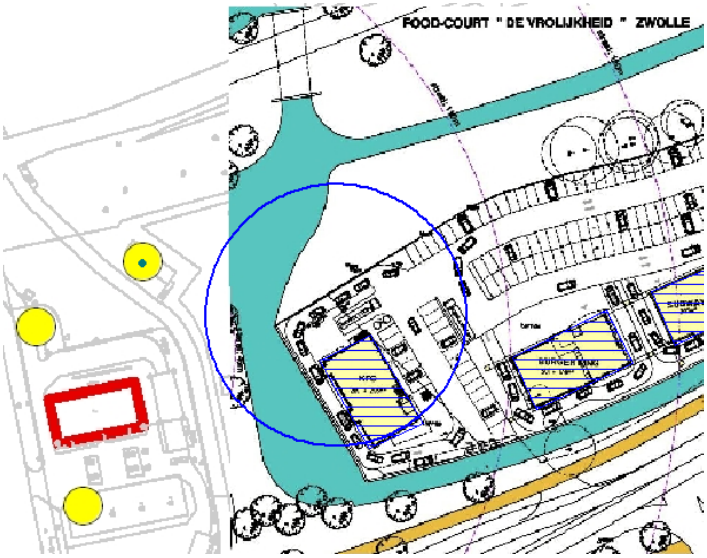
FOOD-COURT " DE VROLIJKHEID " ZWOLLE

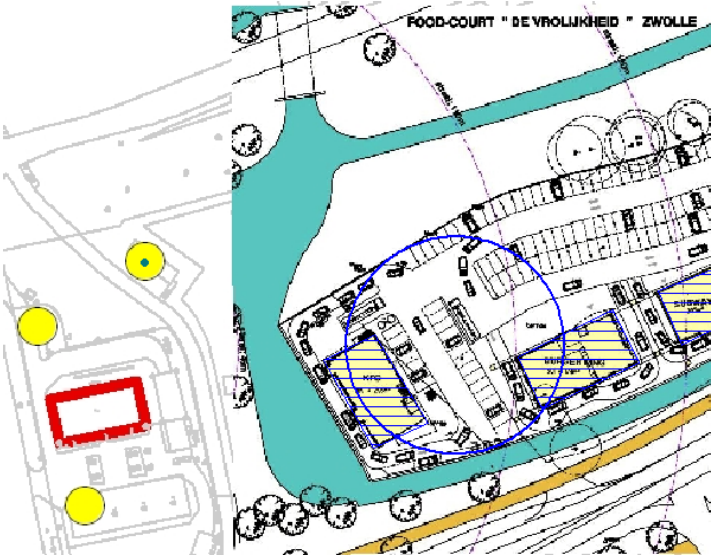
FOOD-COURT " DE VROLIJKHEID " ZWOLLE

Figuur 7. LFL-contour op verschillende tijdstippen na instantane uitstroming

4. Plaatsgebonden risico

Voor het LPG-tankstation gelden de aan te houden afstanden tot het vulpunt, de tank en de afleverzuil conform het Revi. Figuur 8 toont de betreffende afstanden. Het plangebied ligt niet binnen deze afstanden.

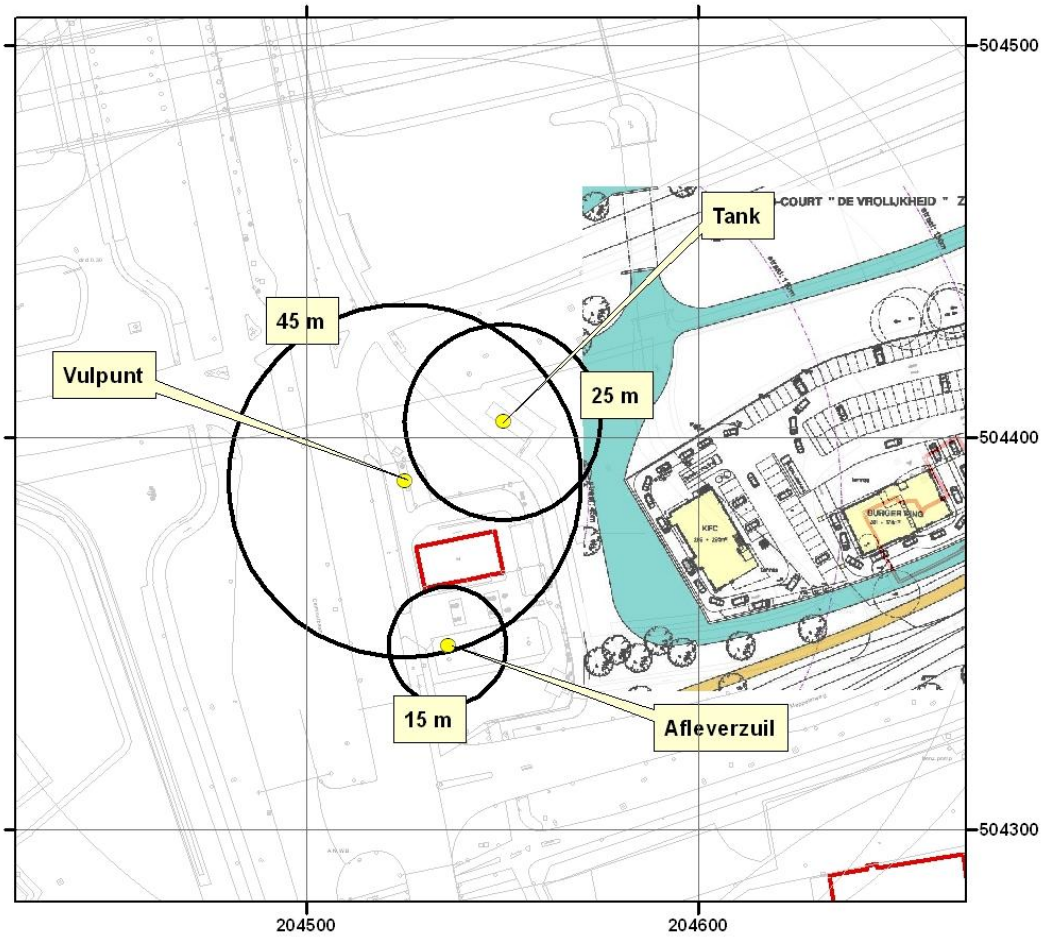

Figuur 8. Aan te houden afstanden

5. Conclusie

Het groepsrisico van het Esso LPG-tankstation aan de Ceintuurbaan 54 in Zwolle is berekend voor de bestaande situatie en de gewenste nieuwe situatie na realisatie van het foodcourt De Vrolijkheid.

Het groepsrisico voor de bestaande situatie is kleiner dan de oriëntatiewaarde. Het maximum aantal slachtoffers is circa 50. De hoogte van het groepsrisico wordt voornamelijk bepaald door de ondergrondse tank (tot circa acht slachtoffers) en daarna door de tankauto.

Het groepsrisico voor de nieuwe situatie is eveneens kleiner dan de oriëntatiewaarde. Het maximum aantal slachtoffers is circa 150. Het groepsrisico wordt bepaald door de ondergrondse tank. Zowel het maximum aantal slachtoffers als de frequentie in het gebied vanaf 10 slachtoffers zijn groter dan voor de bestaande situatie.

Referenties

1.	VROM	2004	Besluit externe veiligheid inrichtingen Staatsblad 2004, 250
2.	VROM	2004	Regeling externe veiligheid inrichtingen Staatscourant 23 september 2004, nr. 183
3.	RIVM	2009	Handleiding risicoberekeningen Bevi (versie 3.2 gedateerd 1 juli 2009)
4.	RIVM	2008	Stappenplan groepsrisicoberekening LPG-tankstations (versie gedateerd 12 augustus 2008)
5.	RIVM	2008	QRA berekening LPG-tankstations (versie 1.1 gedateerd 29 mei 2008)

Adviesgroep AVIV BV
Langestraat 11
7511 HA Enschede

Verantwoording groepsrisico

Foodcourt De Vrolijkheid te Zwolle

Project : 142646
Datum : 28 augustus 2015
Auteurs : ing. A.M. op den Dries
Review : ir. R. Geerts

Opdrachtgever:
BJZ.nu
t.a.v. Patrick Daggenvoorde
Twentepoort Oost 16a
7609 RG Almelo

Inhoudsopgave

1. Inleiding 2

2. Berekening van het groepsrisico en vergelijking hiervan met oriëntatiewaarde 5
2.1. LPG-tankstation 5
2.1.1. Dichtheid personen 5
2.1.2. Groepsrisico 5
2.2. Snelweg A28 6
2.2.1. Aanwezige groepsrisico; exclusief het nieuwe bestemmingsplan 6
2.2.2. Bijdrage door bestemmingsplan aan de hoogte van het groepsrisico 7

3. Maatregelen die de kansen verkleinen en maatregelen die de gevolgen beperken van de maatgevende scenario's 9
3.1. LPG-tankstation 9
3.1.1. Maatregelen ter beperking van het groepsrisico die nu worden toegepast 9
3.1.2. De maatregelen ter beperking van het groepsrisico die met het ruimtelijk besluit mogelijk worden gemaakt 9
3.1.3. De maatregelen ter beperking van het groepsrisico die de gemeente voorneemt te verbinden aan de omgevingsvergunning van de inrichting 9
3.1.4. De mogelijkheden en de voorgenomen maatregelen tot beperking van het groepsrisico in de nabije toekomst 10

4. Ruimtelijke ontwikkeling en invloedsgebied in een groter geografisch geheel 10

5. Mogelijkheden van bestrijding calamiteit door hulpdiensten 10

6. Beschouwing van de zelfredzaamheid van personen in het invloedsgebied 11

7. Conclusie en verantwoording restrisico 12

Referenties 12

1. Inleiding

De gemeente Zwolle is voornemens het bestemmingsplan De Vrolijkheid vast te stellen zodat hier een zogeheten foodcourt gerealiseerd kan worden. De huidige bestemming van het te veranderen terrein is horeca. Het plangebied ligt binnen het invloedsgebied van het Esso LPG-tankstation aan de Ceintuurbaan, nabij afslag 20 van de A28 en binnen het invloedsgebied van de A28. Bij het besluit tot aanpassing van het plan is de gemeente conform artikel 13 van het besluit externe veiligheid inrichtingen (BEVI) en conform artikel 7 en 8 van het Besluit externe veiligheid transportroutes (BEVT) van het ministerie I&M verplicht het groepsrisico dat met dit besluit gepaard gaat te verantwoorden. Daarbij worden tenminste alle aspecten bekeken die op grond van de wet- en regelgeving vermeld moeten worden. Op grond van het BEVI en het BEVT heeft de regionale brandweerorganisatie (in dit geval de Brandweer IJsselland) een wettelijk adviesrecht bij de verantwoording. Dit advies is gegeven en verwerkt in dit rapport.

De verantwoording van het groepsrisico draait om de beoordeling van het risico van een ramp, uitgedrukt in aantallen doden (meer dan 10), dat mogelijk is bij een ruimtelijke ontwikkeling in de omgeving van een risicobron. In dit geval zijn er twee risicobronnen relevant voor het bestemmingsplan De Vrolijkheid. Uiteindelijk dient de verantwoording te resulteren in een besluit waarbij het groepsrisico wordt geaccepteerd. Bij de beoordeling van risico's speelt in principe altijd de vraag mee of het nodig is *extra* maatregelen te nemen die het risico verder beperken ofwel de veiligheid verhogen. Het gaat bij de externe veiligheid om extra maatregelen omdat risicobronnen altijd voorzien moeten zijn van veiligheidsmaatregelen op grond van allerlei wet- regelgeving en veiligheidsnormen buiten de externe veiligheid om. Bij het treffen van extra veiligheidsmaatregelen in het kader van de verantwoording groepsrisico zullen nut en noodzaak dan ook aangegeven moeten worden. Overigens geldt er geen verplichting tot het nemen van extra veiligheidsmaatregelen. De politieke afweging in hoeverre extra maatregelen wenselijk of nodig zijn wordt hier gebaseerd op de haalbaarheid van de maatregelen en de hoogte van het groepsrisico. Deze afweging is kwalitatief van aard. Voor het groepsrisico geldt immers geen milieunorm als grens- of richtwaarde.

Hieronder is kort aangegeven welke aspecten op grond van de wet- en regelgeving (BEVI) in elk geval vermeld moeten worden bij de ruimtelijke onderbouwing. De laatste kolom geeft aan in welke hoofdstukken de informatie is opgenomen. De technische rapportage is in een apart rapport opgenomen en vormt de verantwoording/onderbouwing van de hier vermelde gegevens en resultaten. De technische rapportage is opgesteld voor de deskundige risicoanalist, zodat het resultaat navolgbaar is en te verifiëren.

a	**Dichtheid van personen in het invloedsgebied** • Reeds aanwezig e/o eerder vastgesteld • Te verwachten op grond van plan	☑	Hfdst. 2.1
b	**Groepsrisico** • Op tijdstip vaststellen bestemmingsplan • Bijdrage hieraan door toegelaten kwetsbare en beperkt kwetsbare objecten in het bestemmingsplan	☑	Hfdst. 2.1
c	De maatregelen ter beperking van het groepsrisico die nu worden toegepast	☑	Hfdst. 4.1
d	De maatregelen ter beperking van het groepsrisico die met het ruimtelijk besluit mogelijk worden gemaakt	☑	Hfdst. 4.1
e	De maatregelen ter beperking van het groepsrisico die de gemeente voorneemt te verbinden aan de omgevingsvergunning van de inrichting	☑	Hfdst. 4.1
f	Ruimtelijk alternatief met een lager groepsrisico	☑	Hfdst. 5.1
g	De mogelijkheden en de voorgenomen maatregelen tot beperking van het groepsrisico in de nabije toekomst	☑	Hfdst. 4.1
h	Mogelijkheden voorbereiding bestrijding en beperking omvang ramp	☑	Hfdst. 6
i	Mogelijkheden zich zelf in veiligheid te brengen als zich een ramp voordoet (voor zover binnen invloedsgebied aanwezig)	☑	Hfdst. 7

Tabel 1. Elementen die in beschouwing genomen moeten worden bij de verantwoording groepsrisico conform Bevi

Hieronder is kort aangegeven welke aspecten op grond van de wet- en regelgeving (art. 7 en 8 BEVT) in elk geval vermeld moeten worden bij de ruimtelijke onderbouwing. De laatste kolom geeft aan in welke hoofdstukken de informatie is opgenomen. De technische rapportage is in een apart rapport opgenomen en vormt de verantwoording/onderbouwing van de hier vermelde gegevens en resultaten. De technische rapportage is opgesteld voor de deskundige risicoanalist, zodat het resultaat navolgbaar is en te verifiëren.

8a	Dichtheid van personen in het invloedsgebied • Reeds aanwezig e/o eerder vastgesteld • Te verwachten op grond van plan	Niet nodig ivm de hoogte van het GR	
8b	Groepsrisico • Op tijdstip vaststellen bestemmingsplan • Bijdrage hieraan door toegelaten kwetsbare en beperkt kwetsbare objecten in het bestemmingsplan	☑	Hfdst. 2.2
8c	de mogelijkheden tot beperking van het groepsrisico, zowel nu als in de toekomst (periode van tien jaar), met betrekking tot het vervoer en de ruimtelijke ontwikkelingen en de voor- en nadelen hiervan (Andere mogelijkheden voor ruimtelijke ontwikkeling met lager groepsrisico met hun voor en nadelen)	Niet nodig ivm de hoogte van het GR	
8d	Ruimtelijk alternatief met een lager groepsrisico		
7a	Mogelijkheden voorbereiding bestrijding en beperking omvang ramp	☑	Hfdst. 6
7b	Mogelijkheden zich zelf in veiligheid te brengen als zich een ramp voordoet (voor zover binnen invloedsgebied aanwezig)	☑	Hfdst. 7

Tabel 2. Elementen die in beschouwing genomen moeten worden bij de verantwoording groepsrisico conform BEVT

Er is voor gekozen in dit Verantwoordingsdocument bepaalde informatie in bijlagen op te nemen en/of te verwijzen naar rapporten waarin deze informatie is te vinden. Dit omwille van de toegankelijkheid bij het lezen van dit document.

2. Berekening van het groepsrisico en vergelijking hiervan met oriëntatiewaarde

In dit hoofdstuk worden de gegevens vermeld die onder a en b zijn genoemd in tabel 1 en b in tabel 2 bij de inleiding.

De vergelijking van het groepsrisico met de oriëntatiewaarde is voorgeschreven in het Bevi en de cRVGS. De oriëntatiewaarde is nadrukkelijk niet als norm in de wet opgenomen. Als aangegeven in de inleiding hiervoor, is er de verplichting het advies te vragen van de regionale brandweer i.c. de Brandweer IJsselland van de Veiligheidsregio. De regionale brandweer heeft het recht, maar niet de verplichting om te adviseren.

Het plangebied ligt binnen het invloedsgebied van het LPG-tankstation Esso aan de Ceintuurbaan, waar gevaarlijke stoffen worden opgeslagen en verladen en binnen het invloedsgebied van de A28 waarover vervoer van gevaarlijke stoffen plaatsvindt.

2.1. LPG-tankstation

2.1.1. Dichtheid personen

Voor de dichtheid van personen in de huidige en verwachte toekomstige situatie wordt verwezen naar hoofdstuk 2.6 van het rapport Groepsrisico LPG-tankstation foodcourt De Vrolijkheid te Zwolle van 6 november 2013 [2]. Hierin staan de aantallen personen waarvan in de risicoberekening is uitgegaan.

Het totaal aantal personen binnen het invloedsgebied neemt overdag en ’s avonds toe met maximaal ca. 100 personen. Tabel 3 toont het maximaal aantal personen binnen het invloedsgebied overdag en ’s avonds.

Situatie	Overdag	’s Avonds
Huidig	225	250
Toekomstig	325	325

Tabel 3. Personen binnen invloedsgebied

2.1.2. Groepsrisico

2.1.2.1. Algehele conclusie

De algehele conclusie, die door de berekeningen wordt onderbouwd, is dat het groepsrisico door de wijziging van het bestemmingsplan zal toenemen. De wet schrijft voor dat het groepsrisico moet worden vergeleken met de zogenoemde oriëntatiewaarde. De hoogte van het groepsrisico hangt af van de aanwezigheid van een hittewerende coating op de tankauto.

Het groepsrisico bedraagt circa 8 procent van de oriëntatiewaarde als niet wordt uitgegaan van een hittewerende coating. Door de ruimtelijke ontwikkeling neemt het groepsrisico toe tot circa 11 procent van de oriëntatiewaarde.

Indien wel wordt uitgegaan van een hittewerende coating bedraagt het groepsrisico bedraagt circa 0.8 procent van de oriëntatiewaarde. Door de ruimtelijke ontwikkeling neemt het groepsrisico toe tot circa 10 procent van de oriëntatiewaarde.

2.1.2.2. Huidige groepsrisico en bijdrage hieraan door besluit bestemmingsplan

De onderstaande figuur toont het groepsrisico ten opzichte van de oriëntatiewaarde waarmee het vergeleken moet worden bij de verantwoording. De figuur toont de huidige en toekomstige groepsrisicocurven indien wordt uitgegaan met of zonder hittewerende coating (HWC).

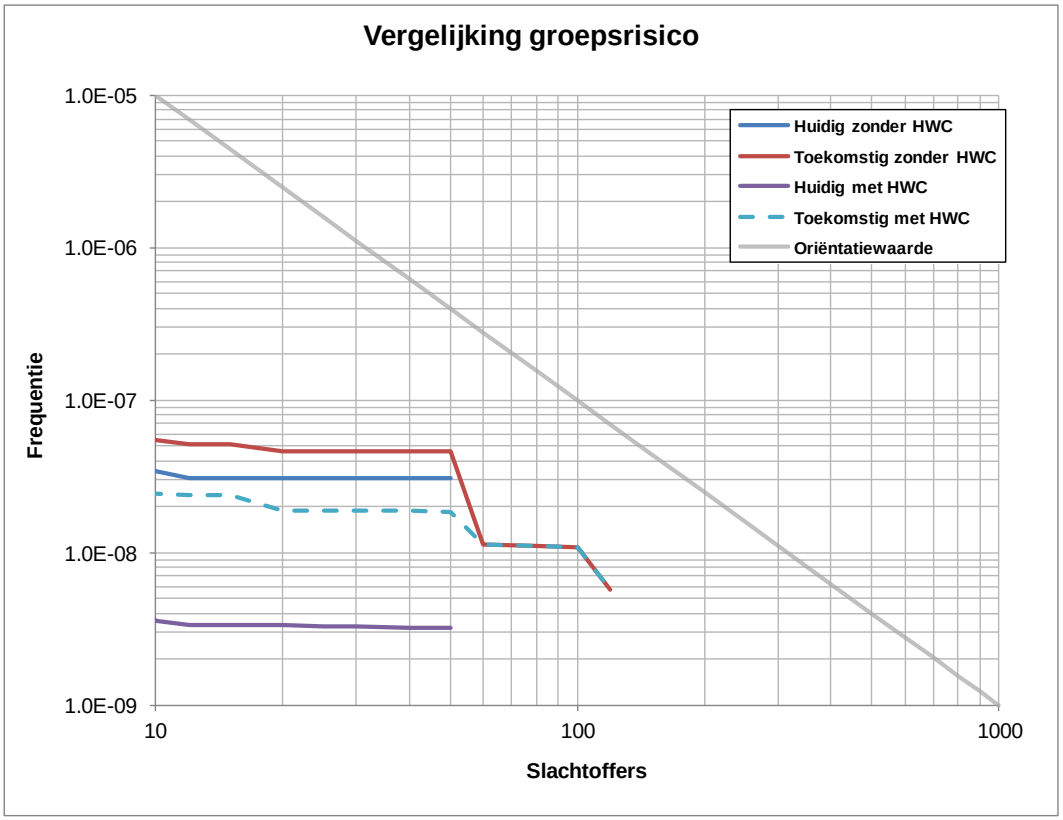

Figuur 1. Groepsrisico huidig en toekomstig voor LPG-levering met en zonder hittewerende coating

2.2. Snelweg A28

2.2.1. Aanwezige groepsrisico; exclusief het nieuwe bestemmingsplan

In onderstaande figuur is het groepsrisico weergegeven op grond van de reeds bestaande aanwezigheid van (beperkt) kwetsbare objecten binnen het invloedsgebied.

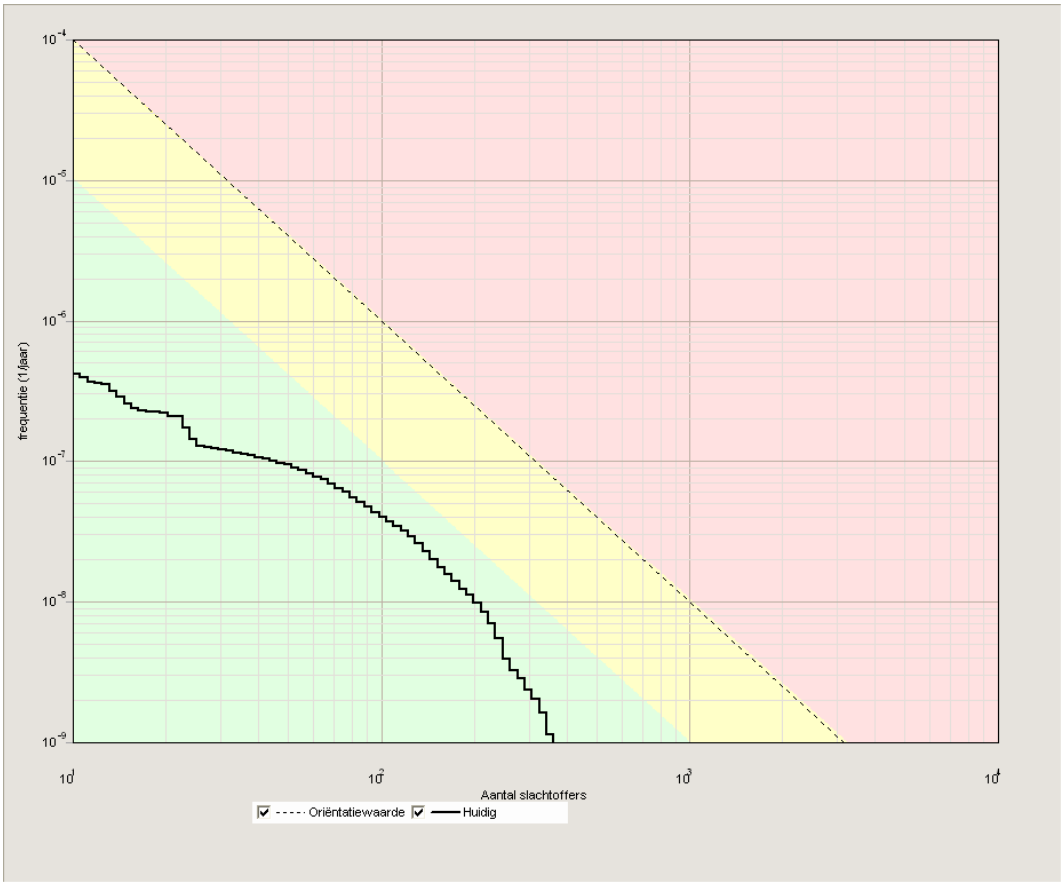

Figuur 2. Groepsrisico bepaald door reeds aanwezige (inclusief geprojecteerde) personen langs de A28

2.2.2. Bijdrage door bestemmingsplan aan de hoogte van het groepsrisico

In figuur 4 is de bijdrage weergegeven aan het groepsrisico van de op grond van het bestemmingsplan toegelaten (beperkt) kwetsbare objecten. De bijdrage is weergegeven door de groepsrisicocurve te projecteren over de curve die in figuur 3 (bestaande situatie) is getoond. Het gaat hier om de rood weergegeven curve. Het ruimtelijk ontwerp van de foodcourt, mogelijk gemaakt door het bestemmingsplan, leidt tot een toename van het groepsrisico langs de A28.

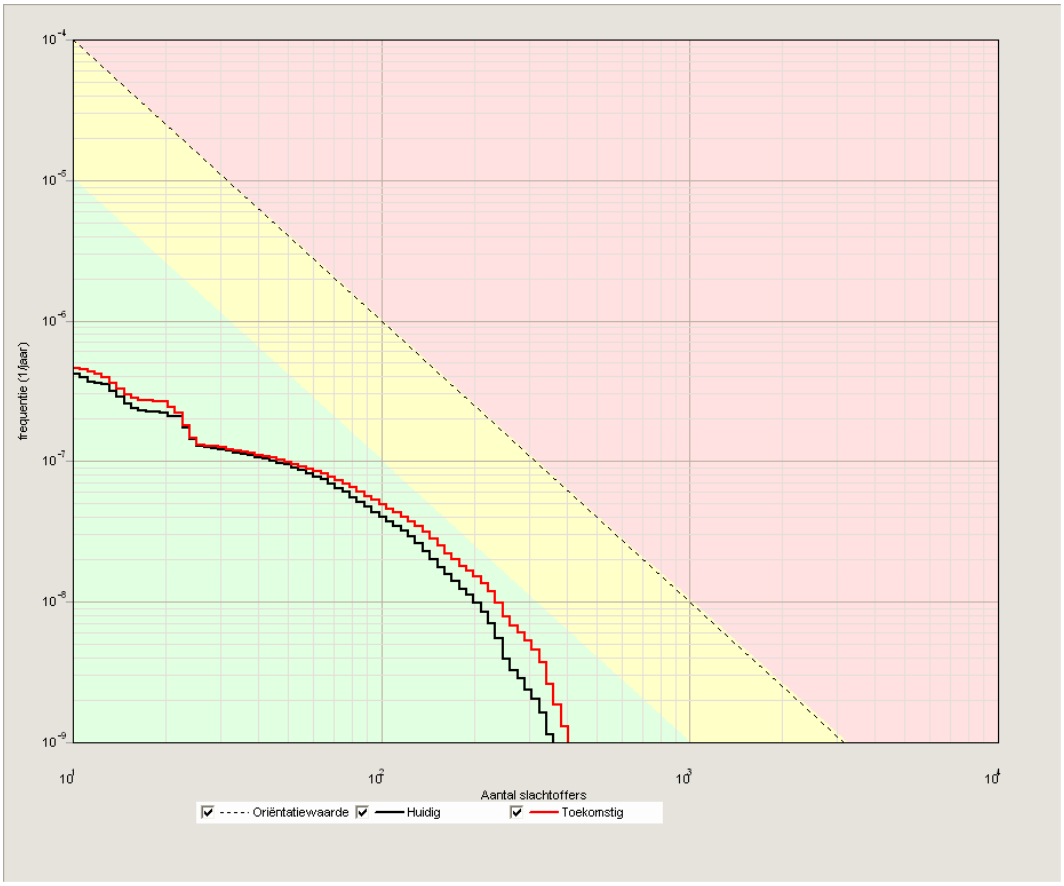

Figuur 3. Bijdrage aan groepsrisico door de ruimtelijke ontwikkeling

3. Maatregelen die de kansen verkleinen en maatregelen die de gevolgen beperken van de maatgevende scenario's

Dit hoofdstuk behandelt de onderdelen c, d, e en g van tabel 1 (mogelijkheden beperking groepsrisico door risicobron-maatregelen en door omgevingsmaatregelen)

Er zijn twee soorten risicobeperkende maatregelen. (1) Maatregelen die *de kans* kleiner maken op een ongeval. (2) Maatregelen die *de (maximale) gevolgen* beperken van een ongeval. De gevolgenbeperkende maatregelen bestaan er uit dat minder gevaarlijke stof kan vrijkomen (bronmaatregelen) en/of uit maatregelen die in de omgeving worden getroffen (ruimtelijke maatregelen) waardoor minder mensen aan het risico blootstaan.

3.1. LPG-tankstation

3.1.1. Maatregelen ter beperking van het groepsrisico die nu worden toegepast

Bij de maatregelen ter beperking van het groepsrisico die nu worden toegepast gaat het vrijwel uitsluitend om bronmaatregelen die de kans op een ongeval verkleinen. Dit zijn onder andere de hittewerende coating die om de LPG-tankauto zit en de verbeterde vulslang waarmee LPG vanuit de LPG-tankauto naar het ondergrondse reservoir wordt verpompt. De hittewerende coating verlaagt de kans op een BLEVE door brand[1]. De verbeterde vulslang verlaagt de kans dat deze vulslang breekt of lek raakt. Ook het vastleggen in de vergunning van de maximale doorzet van het LPG-tankstation tot 1000 m^3 is een bronmaatregel die helpt het groepsrisico beperkt te houden. De grootste bijdrage aan het beperkt houden van het groepsrisico is echter het verladen van LPG alleen toelaten tussen 0:00 en 9:00. Er zijn dan nauwelijks personen aanwezig in het foodcourt waardoor het aantal personen binnen het invloedsgebied tot een minimum is beperkt.

3.1.2. De maatregelen ter beperking van het groepsrisico die met het ruimtelijk besluit mogelijk worden gemaakt

Er worden geen extra ruimtelijke maatregelen getroffen ter beperking van het groepsrisico bij het vaststellen van het ruimtelijk besluit.

3.1.3. De maatregelen ter beperking van het groepsrisico die de gemeente voorneemt te verbinden aan de omgevingsvergunning van de inrichting

Gezien het huidige niveau van het groepsrisico en het groepsrisiconiveau na vaststelling van het ruimtelijke besluit wordt het niet nodig geacht verdere maatregelen te verbinden aan de omgevingsvergunning van de inrichting.

[1] Boiling Liquid Expanding Vapour Explosion. Het vloeibare LPG gaat, bij vrijkomen in de atmosfeer, door het wegvallen van de druk koken en gaat daardoor razendsnel over in de gasfase, die een veel groter volume inneemt. Hierdoor ontstaat een drukgolf. Een BLEVE kan alleen ontstaan als het drukvat d.i. de ladingtank van de tankwagen, faalt. Dit kan zijn door een ongeval waarbij het drukvat scheurt, of omdat de druk in het drukvat zo groot wordt dat het vat open barst. Dit laatste gebeurt bijvoorbeeld wanneer het drukvat enige tijd wordt blootgesteld aan een externe brand. Omdat LPG een zeer brandbaar gas is zal de ontstane wolk vrijwel direct ontbranden. Dit verschijnsel geeft grote schade in de omgeving door zowel de drukgolf als de hittestraling.

3.1.4. De mogelijkheden en de voorgenomen maatregelen tot beperking van het groepsrisico in de nabije toekomst

Mogelijke maatregelen zijn het uitkopen van de activiteit LPG-verkoop, het verplaatsen van het vulpunt of het verplaatsen van het LPG-tankstation. Gezien de kosten van deze maatregelen en de hoogte van het groepsrisico heeft de gemeente geen plannen deze maatregelen te zullen gaan treffen.

4. Ruimtelijke ontwikkeling en invloedsgebied in een groter geografisch geheel

Dit hoofdstuk behandelt onderdeel f van tabel 1 (mogelijkheden van ruimtelijke alternatieven met een lager groepsrisico).

Het plan veroorzaakt in vergelijking met het vigerende bestemmingsplan een toename van het groepsrisico. Er zijn geen alternatieven voor deze locatie onderzocht.
De ontwikkeling van het foodcourt ziet de gemeente als een gewenste ontwikkeling voor het voorzieningenniveau van de gemeente. Het foodcourt komt te liggen in de directe omgeving van afrit 20 van de rijksweg A28. Hierdoor kunnen weggebruikers gemakkelijk gebruik maken van het foodcourt.

5. Mogelijkheden van bestrijding calamiteit door hulpdiensten

Dit hoofdstuk behandelt de onderdelen h van tabel 1 en 7a van tabel 2 (mogelijkheden voorbereiding bestrijding en beperking omvang ramp).

De beoordeling van de mogelijkheden van de rampbestrijding zal onderdeel zijn van het advies van de Veiligheidsregio.

i. Bereikbaarheid

De bereikbaarheid van het plangebied veranderd in positieve zin door de ruimtelijke ontwikkeling. Het plangebied is in de huidige situatie en in de toekomstige situatie bereikbaar via de Meppelerstraatweg. Daarnaast zal het voor de hulpdiensten ook mogelijk worden het plangebied te bereiken via het nieuw aan te leggen fietspad.

ii. Bluswatervoorziening

De Veiligheidsregio geeft aan dat de huidige bluswatervoorziening beperkt is langs de A28. Men is in overleg met het bevoegd gezag om dit te verbeteren voor het gehele beschouwde traject A28. Hierdoor wordt ook de bluswatervoorziening nabij het plangebied naar een afdoende niveau gebracht.

iii. Voorbereiding

De opkomsttijd zal niet negatief beïnvloed worden door de ruimtelijke ontwikkeling.

Verder adviseert de Veiligheidsregio om de restaurants te laten voorzien van handmatig afsluitbare mechanische ventilatie. Dit in verband met een mogelijk ongeval met een transport met toxische stoffen over de A28.

Het plangebied ligt binnen het dekkingsgebied van een waarschuwing- en alarmeringsinstallatie. Dit kan gebruikt worden om de aanwezige personen te waarschuwen in geval van een calamiteit.

Tenslotte zal in eventueel opgestelde BHV-plannen de risico’s van incidenten met gevaarlijke stoffen worden opgenomen. Ook zal in dit plan acties worden opgenomen die ervoor moeten zorgen dat de

veiligheid binnen het plangebied wordt vergroot. Dit zal in overleg met de Veiligheidsregio worden uitgewerkt.

6. Beschouwing van de zelfredzaamheid van personen in het invloedsgebied

Dit hoofdstuk behandelt de onderdelen i van tabel 1 en 7b van tabel 2 (mogelijkheden zich in veiligheid te brengen).

De beoordeling van de mogelijkheden van de zelfredzaamheid zal onderdeel zijn van het advies van de Veiligheidsregio.

De mogelijk gemaakte functies binnen het plangebied wijzigen niet. Er wordt daarom niet een verschuiving naar relatief meer 'minder zelfredzame' personen verwacht. Op basis hiervan kan de conclusie worden getrokken dat ook de zelfredzaamheid van de aanwezige personen niet wezenlijk zal veranderen.

Het ruimtelijke plan maakt het echter wel mogelijk dat er meer personen binnen het plangebied aanwezig zullen zijn. Dit kan van invloed zijn op de zelfredzaamheid in het algemeen.

In de beleidsvisie externe veiligheid van de gemeente staat dat nadere eisen opgenomen kunnen worden om vluchtroutes in openbare buitenruimtes te borgen. In dit bestemmingsplan zijn de vluchtroutes zodanig geprojecteerd dat deze wegleiden van de risicobronnen. Voor beperkt kwetsbare objecten zijn geen nadere eisen opgenomen in de beleidsvisie externe veiligheid van de gemeente.

7. Conclusie en verantwoording restrisico

Voor het ontwerp bestemmingsplan is het groepsrisico berekend en beschouwd en is conform het Bevi (art. 13) en de cRVGS de voorgeschreven informatie beschreven en toegelicht, die bij het planbesluit vermeld moet worden.

De ontwikkeling van het foodcourt op deze locatie leidt niet tot een onacceptabele toename van het groepsrisico van het LPG-tankstation of de snelweg A28. De toename is klein en zodanig dat het groepsrisico ruim onder de oriëntatiewaarde blijft (dat wil zeggen kleiner blijft dan 10% van de oriëntatiewaarde).

De mogelijkheden voor de brandweer om de gevolgen van een incident bij het LPG-tankstation of op de snelweg A28, te bestrijden worden door deze ontwikkeling niet nadelig beïnvloed. Het betreft echter wel een, zij het beperkte, toename van het aantal personen in het invloedsgebied van het LPG-tankstation en de snelweg A28.

De toename van het aantal personen in het invloedsgebied van de snelweg A28 leidt tot een relatief kleine toename van de omvang van het groepsrisico. Door de afstand waarop het Foodcourt is geprojecteerd ten opzichte van de A28 is de toename van het groepsrisico beperkt gehouden.

Ook het aantal personen binnen het invloedsgebied van het LPG-tankstation neemt toe. Deze toename is significant ten opzichte van het huidige aantal personen binnen het invloedsgebied (van 225 naar 325 personen). Het groepsrisico neemt toe, maar blijft ruim onder de oriëntatiewaarde.

De ruimtelijke ontwikkeling is op meer dan 80 meter van het midden van de snelweg geprojecteerd waarmee deze buiten de 100% letaliteitsafstand van de BLEVE komt te liggen. Dit scenario draagt het meeste bij aan het groepsrisico van het vervoer van gevaarlijke stoffen over de snelweg. Deze ruimtelijke maatregel zorgt ervoor dat de groepsrisicotoename niet significant is.

Er zijn geen extra ruimtelijke maatregelen getroffen om de groepsrisicotoename van het LPG-tankstation beperkt te houden. Door meerdere reeds toegepaste bronmaatregelen bij het LPG-tankstation (o.a. doorzet beperking, toepassen venstertijden en gebruik van hittewerende coating) blijft de groepsrisicotoename beperkt.

Referenties

1.	DVS	2007	Toekomstverkenning vervoer gevaarlijke stoffen over de weg 2007
2.	AVIV	2013	Groepsrisico LPG-tankstation foodcourt De Vrolijkheid te Zwolle Projectnummer 132517 datum 6 november 2013
3.	AVIV	2014	Externe veiligheid A28 foodcourt De Vrolijkheid te Zwolle Projectnummer 132517 datum 25 augustus 2015

post_24-8-2015

BRANDWEER
IJsselland

Bestemmingsplan reacties

DOCUMENT REGISTRATIE
24 AUG 2015

Gemeente Zwolle
T.a.v. college van burgemeester en wethouders
Postbus 10007
8000 GA ZWOLLE

149792

B -post

datum vrijdag 21 augustus 2015
kenmerk V15.003597
onderdeel Risicobeheersing
informant E. Kilian
doorkiesnummer 088 - 119 7937
onderwerp Voorontwerpbestemmingsplan Foodcourt

Geacht college,

Op 9 juli heeft u mij om advies gevraagd over het voorontwerp bestemmingsplan Foodcourt. Hierbij ontvangt u mijn reactie. Deze is gebaseerd op:

- artikel 13, lid 3 van het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi);
- artikel 9 van het Besluit externe veiligheid transportroutes (Bevt);
- artikel 10 Wet veiligheidsregio's (Wvr).

Aanvraag
De aanvraag betreft het ontwikkelen van een zogenaamd foodcourt aan de Oude Meppelerweg. Dit foodcourt bestaat uit een aantal fastfood restaurants. Het plangebied ligt in de nabijheid van de A28 en het LPG tankstation aan de Ceintuurbaan. Het plangebied wordt in voldoende mate gedekt door de sirenes van het Waarschuwings- en Alarmeringssysteem (WAS-masten).

In 2013 is er vooroverleg geweest tussen een vertegenwoordiging van de ontwikkelaars en mevrouw E. Kilian van mijn organisatie. Hierbij is onder andere gesproken over maatregelen om de effecten van de verschillende mogelijke incident te kunnen beperken. Ik vind het jammer dat in de "Verantwoording groepsrisico" opgesteld door AVIV (destijds ook bij dit vooroverleg aanwezig) geen van de besproken maatregelen is opgenomen en dat er wordt gesuggereerd dat dit een zaak is van de Veiligheidsregio.

Advies
Ik adviseer u om:

- het plangebied te voorzien van een tweede ontsluiting om de bereikbaarheid voor de hulpdiensten te verbeteren;
- bluswatervoorzieningen te realiseren langs de A28 om de effecten van een eventueel incident beter te kunnen beperken;
- in overleg met de ontwikkelaar de restaurants te laten voorzien van handmatig afsluitbare mechanische ventilatie om de effecten van een eventueel incident met een toxische wolk beter te kunnen beperken;
- in overleg met de ontwikkelaar de restaurants te voorzien van nooduitgangen waarbij de vluchtroute van de risicobron(nen) af is gericht;

Adresgegevens
Postbus 1453, 8001 BL Zwolle

Contactgegevens
T 088 - 119 70 00
E info@vrijsselland.nl
I www.vrijsselland.nl
@VRIJsselland

Veiligheidsregio IJsselland
Brandweer | GHOR | Politie | Gemeenten

BRANDWEER
IJsselland

- enkele bijlagen te laten aanpassen;
- de berekening van het groepsrisico aan te laten passen;
- In overleg met de ontwikkelaar de toekomstige gebruikers en aanwezigen te informeren over de risico's die zij lopen en wat zij bij een eventueel incident zelf kunnen doen.

Voor dit advies heb ik mij beperkt tot de zaken die relevant zijn voor de (externe) veiligheid. Dit advies heb ik afgestemd met de Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio (GHOR) en de Politie Oost Nederland, district IJsselland. In de bijlage staat een uitwerking van het advies.

Ik ontvang graag een reactie op dit advies en adviseer u en/of initiatiefnemer graag in de verdere procedure(s).

Een afschrift van deze brief stuur ik naar

- mevrouw P. van den Broek-Bredewold, juriste omgevingsrecht

Afsluiting
Ik vertrouw er op u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd. Voor vragen en opmerkingen kunt u contact opnemen met mevrouw E. Kilian, bereikbaar op 088 – 119 79 37 of via e-mail op risicobeheersing@vrijsselland.nl. Ook uw volgende adviesaanvragen kunt u sturen naar risicobeheersing@vrijsselland.nl.

Hoogachtend,

Namens het dagelijks bestuur,

L.J. Sievers, commandant Brandweer IJsselland
Voor deze,

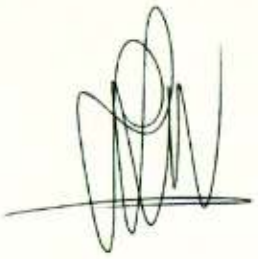

drs. S.H.Th.M. Weitenberg, vakteamleider Risicobeheersing

Bijlage: **1 Uitwerking advies**
2 Scenario BLEVE

post_24-8-2015

BRANDWEER
IJsselland

Uitwerking advies voorontwerp bestemmingsplan Foodcourt Zwolle

Tweede ontsluiting plangebied
Op dit moment heeft het plangebied één ontsluiting. Wanneer de aanwezigen het plangebied, als gevolg van een incident, willen verlaten kunnen zij alleen deze ontsluiting gebruiken. Tegelijkertijd hebben de hulpdiensten deze ontsluiting nodig om het plangebied te kunnen bereiken. Om de bereikbaarheid te verbeteren adviseer ik u om het plangebied van een tweede ontsluiting te voorzien. Dit kan eventueel ook in de vorm van een ontsluiting voor fietsers die in geval van nood ook te gebruiken is door de hulpdiensten.

Bluswatervoorziening A28
De A28 is een belangrijke risicobron voor onder andere dit plangebied vanwege het vervoer van gevaarlijke stoffen over deze weg. De bluswatervoorziening langs de A28 is beperkt. Hierdoor wordt de bestrijding van een eventueel incident vertraagd en/of bemoeilijkt wat gevolgen heeft voor de omgeving. Met een adequate bluswatervoorziening langs de A28 kunnen de hulpdiensten een eventueel incident beter bestrijden en de effecten beperken. Hierover zijn gesprekken gevoerd met vertegenwoordigers van uw organisatie en van Rijkswaterstaat. Dit heeft geleid tot een concreet voorstel voor voorzieningen op het traject IJsselbrug – knooppunt Lankhorst (verwoord in onze brief met kenmerk V14.006896 van 18 februari 2015). Om ook voor dit plangebied de effecten te kunnen beperken adviseer ik u om de bluswatervoorzieningen zoals in dit voorstel genoemd te (laten) realiseren. Daarbij adviseer ik u om dit voor het hele genoemde traject van de A28 te doen en niet alleen voor het deel wat relevant is voor dit plangebied.

Afsluitbare ventilatie
Over de A28 worden toxische stoffen vervoerd. Bij een eventueel incident is het daardoor mogelijk dat er een toxische wolk ontstaat en deze over het plangebied trekt. Wanneer dit gebeurt, zullen de aanwezigen in het plangebied het advies krijgen om binnen te schuilen en ramen en deuren te sluiten. Op die manier worden de effecten van de toxische wolk beperkt. Daarbij is het belangrijk dat aanwezige mechanische ventilatie ook wordt gesloten. Daarom adviseer ik u om, in overleg met de ontwikkelaar, de restaurants te laten voorzien van handmatig afsluitbare mechanische ventilatie.

Richting vluchtroutes
Bij een eventueel incident op de A28 of bij het LPG tankstation is het belangrijk dat de aanwezigen in het plangebied van het incident af kunnen vluchten. Dat wil zeggen dat de nooduitgangen en vluchtroutes van de risicobron(nen) af gericht zijn. Ik adviseer u daarom om, in overleg met de ontwikkelaar, de restaurants te laten voorzien van nooduitgangen en vluchtroutes die van de risicobron(nen) af is gericht. Voor de drie meest westelijk gelegen restaurants gaat het hierbij om twee verschillende risicobronnen en daarmee ook om vluchten in verschillende richtingen (afhankelijk van de bron). Met beide risicobronnen moet rekening worden gehouden.

BRANDWEER
IJsselland

Aanpassen bijlagen
In bijlage 6 "Verantwoording groepsrisico" wordt verwezen naar de circulaire Risiconormering Vervoer Gevaarlijk Stoffen (cRNVGS). Deze regelgeving is inmiddels niet meer van kracht en is vervangen door het Besluit externe veiligheid transportroutes (Bevt). Ook in bijlage 4 "Externe veiligheid A28 foodcourt De Vrolijkheid te Zwolle" wordt verwezen naar de verouderde regelgeving. In deze laatste bijlage wordt in paragraaf 2.4 al wel verwezen naar de "nieuwe" regelgeving maar ook in dit document gaat men uit van de verouderde regelgeving. Ik adviseer u om de bijlagen aan te laten passen zodat wordt verwezen naar nu geldende regelgeving.

Berekening groepsrisico
In bijlage 5 "Groepsrisico LPG-tankstation foodcourt De Vrolijkheid te Zwolle" wordt bij de berekening onderscheid gemaakt in het aantal aanwezigen overdag en 's avonds. Dit onderscheid wordt niet gemaakt in bijlage 4 "Externe veiligheid A28 foodcourt De Vrolijkheid te Zwolle". Dit is niet consequent. Daarom adviseer ik u om dit aan te laten passen zodat hier bij beide berekeningen wel consequent mee wordt omgegaan.

Risicocommunicatie
Bij een eventueel incident is het belangrijk dat de aanwezigen weten wat zij zelf kunnen doen om de effecten van het incident te kunnen beperken. Om dit te bereiken is het nodig dat de toekomstige gebruikers en aanwezigen hierover geïnformeerd zijn. Daarom adviseer ik u om, in overleg met de ontwikkelaar, de toekomstige gebruikers en aanwezigen te informeren over de risico's die zij lopen en wat zij bij een eventueel incident zelf kunnen doen. Ook kan dergelijke informatie worden opgenomen in een nog op te stellen BHV plan. Wanneer een dergelijk plan wordt opgesteld voor één of meerdere van de geplande restaurants, dan adviseer ik u om deze informatie ook op te laten nemen.

Natuurwaardenonderzoek
Oude Meppelerweg 3, Zwolle

In het kader van de Flora- & Faunawet en Natuurbeschermingswet

NATUURBANK OVERIJSSEL

Colofon

Natuurwaardenonderzoek Oude Meppelerweg 3, Zwolle

In het kader van de Flora- & Faunawet en Natuurbeschermingswet

Uitgevoerd door:
Natuurbank Overijssel

Opdrachtgever: BJZ.Nu
Contactpersoon: W.Bekke

Projectnummer en versie: 321, versie 1.1		Status: definitief
Projectleider: Ing. P.Leemreise	Veldmedewerker(s): Ing. P.Leemreise	Rapportdatum: 7 mei 2015
Ligging projectgebied: Oude Meppelerweg 3, Zwolle	Amersfoortcoördinaten: X204.701 Y504.388	

Correspondentieadres:
Postbus 206
7480 AE Haaksbergen
info@natuurbankoverijssel.nl

@natuurbankOverijssel

Samenvatting

Er zijn concrete plannen om de bestaande bebouwing op het adres Oude Meppelerweg 3 in Zwolle te slopen en een food-court te ontwikkelen op het perceel. Om te onderzoeken of de voorgenomen activiteit in overeenstemming is met de Flora- en Faunawet heeft Natuurbank Overijssel opdracht gekregen om te onderzoeken welke natuurwaarden in het onderzoeksgebied aanwezig zijn en welke functie het onderzoeksgebied heeft voor beschermde planten en dieren. Tevens wordt onderzocht of de voorgenomen activiteit het duurzaam voortbestaan van beschermd leefgebied van soorten in de omgeving negatief beïnvloed

Er is in het onderzoeksgebied gekeken naar de aanwezigheid van beschermde planten en dieren, evenals nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van beschermde diersoorten, die door de uitvoering van de voorgenomen activiteiten vernield of verstoord worden. Ook is onderzocht of de voorgenomen activiteit een negatief effect heeft op beschermde leefgebieden van dieren in de directe omgeving van het plangebied. Tevens is onderzocht of de voorgenomen activiteit het duurzaam voortbestaan van beschermde soorten buiten het onderzoeksgebied negatief beïnvloed.

Het onderzoeksgebied is onderzocht op 18 juli 2013 om vast te stellen of er beschermde planten en dieren aanwezig zijn in het onderzoeksgebied en of er beschermde nesten, holen of vaste rust- en verblijfplaatsen aanwezig zijn. Aanvullend onderzoek naar de functie van het gebied voor vleermuizen is uitgevoerd in de zomer-nazomer van 2014 en op 1 mei 2015 is de sloot in het onderzoeksgebied onderzocht op het voorkomen van beschermde vissen. Voorliggend rapport beschrijft het onderzoeksgebied, de onderzoeksopzet en de resultaten van de uitgevoerde onderzoeken. Het verslag van het onderzoek naar de functie van het plangebied voor vleermuizen is als addendum bij dit rapport gevoegd. De resultaten van het vleermuisonderzoek en het onderzoek naar beschermd vissoorten zijn geïntegreerd in voorliggend rapport.

Voorgenomen activiteit wordt gezien als ‘ruimtelijke ontwikkeling’. Voor het verstoren van soorten van tabel 1 geld een algemene vrijstelling. Deze vrijstelling geldt ook voor soorten van tabel 2 van de Ff-wet, mits er gewerkt wordt volgens een goedgekeurde gedragscode. Gelet op de voorgenomen activiteit zal dat de ‘Gedragscode voor de bouw- en ontwikkelsector’ zijn. Deze is opgesteld door de Bouwend Nederland en de Vereniging van Nederlandse Projectontwikkeling Maatschappijen NEPROM (zie: www.NEPROM.NL) . Deze gedragscode geeft aan hoe bedrijven zorgvuldig met beschermde dier- en plantensoorten op bouwplaatsen kunnen omgaan. Voor het verstoren van soorten uit tabel 3, evenals het verstoren van bezette vogelnesten en jaar rond beschermde vogelnesten dient een ontheffing aangevraagd te worden. Voor het werken aan de waterloop dient er gewerkt te worden volgens de Gedragscode flora- en faunawet voor waterschappen.

Het plangebied behoort mogelijk tot het functionele leefgebied van sommige algemene- en weinig kritische amfibieën- en grondgebonden zoogdierensoorten, vleermuizen en vogels. Het is aannemelijk dat ieder broedseizoen er vogels broeden in de te kappen beplanting en mogelijk ook in de bebouwing. Daarbij gaat het uitsluitend om soorten waarvan de bezette nesten beschermd zijn, niet de oude nesten of nestplaats. Bezette vogelnesten zijn volgens de Ff-wet strikt beschermd en er kan geen ontheffing verkregen worden om bezette vogelnesten te verstoren en/of te vernielen. Werkzaamheden die leiden tot het verstoren/vernielen van vogelnesten dienen buiten de voortplantingsperiode van vogels uitgevoerd te worden. De meest geschikte periode om deze werkzaamheden uit te voeren is september-februari.
Een mannetje van de gewone dwergvleermuis bezet een paarverblijf in de te slopen bebouwing in het onderzoeksgebied en gewone dwergvleermuizen foerageren langs de randen en kronen van de opgaande beplanting. Het paarverblijf van de gewone dwergvleermuis is jaarrond beschermd. Een ontheffing ex. art. 75C van de Ff-wet is vereist om deze verblijfplaats te mogen vernielen/verstoren. Mits de juiste mitigerende maatregelen genomen worden, kan ontheffing verkregen worden. De aanwezigheid van deze verblijfplaats vormt daarom geen belemmering voor uitvoering van de voorgenomen activiteit. De ontheffing moet verkregen zijn voordat de bebouwing gesloopt wordt.

Het is aannemelijk dat het plangebied tot het functionele leefgebied van sommige algemene- en weinig kritische amfibieën- en grondgebonden zoogdiersoorten behoort. Deze soorten staan vermeld in tabel 1 van de Ff-wet en worden niet verstoord/verwond/gedood door uitvoering van de voorgenomen activiteit.

Het onderzoeksgebied ligt niet in of in de invloedsfeer van een beschermd natuurgebied of de EHS. De watergang aan de westzijde van het plangebied behoort tot een waardevolle waterloop in het kader van de Kaderrichtlijn water. Er hoeft geen nader onderzoek uitgevoerd te worden en er hoeft geen natuurbeschermingswetvergunning aangevraagd te worden. Voor aanpassingen aan de waterloop is een watervergunning vereist.

1. Inleiding

Er zijn concrete plannen om de bestaande bebouwing op het adres Oude Meppelerweg 3 in Zwolle te slopen en een food-court te ontwikkelen op het perceel. Om te onderzoeken of de voorgenomen activiteit in overeenstemming is met de Flora- en Faunawet heeft Natuurbank Overijssel opdracht gekregen om te onderzoeken welke natuurwaarden in het onderzoeksgebied aanwezig zijn en welke functie het onderzoeksgebied heeft voor beschermde planten en dieren. Tevens is onderzocht of de voorgenomen activiteit het duurzaam voortbestaan van beschermde soorten buiten het onderzoeksgebied negatief beïnvloed.

Er is in het onderzoeksgebied gekeken naar de aanwezigheid van beschermde planten en dieren, evenals nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van beschermde diersoorten, die door de uitvoering van de voorgenomen activiteiten vernield of verstoord worden. Ook is onderzocht of de voorgenomen activiteit een negatief effect heeft op beschermde leefgebieden van dieren in de directe omgeving van het plangebied. Tevens is onderzocht of voorgenomen activiteit een negatief effect heeft op beschermde natuurgebieden zoals Natura 2000 gebied en de ecologische hoofdstructuur.

Het onderzoeksgebied is onderzocht op 18 juli 2013 om vast te stellen of er beschermde planten en dieren aanwezig zijn in het onderzoeksgebied en of er beschermde nesten, holen of vaste rust- en verblijfplaatsen aanwezig zijn. Aanvullend onderzoek naar de functie van het gebied voor vleermuizen is uitgevoerd in de zomer-nazomer van 2014 en op 1 mei 2015 is de sloot in het onderzoeksgebied onderzocht op het voorkomen van beschermde vissen. Voorliggend rapport beschrijft het onderzoeksgebied, de onderzoeksopzet en de resultaten van de uitgevoerde onderzoeken. Het verslag van het onderzoek naar de functie van het plangebied voor vleermuizen is als addendum bij dit rapport gevoegd. De resultaten van het vleermuisonderzoek en het onderzoek naar beschermd vissoorten zijn geïntegreerd in voorliggend rapport.

Er is in het onderzoeksgebied gekeken naar de aanwezigheid van beschermde planten en dieren, evenals nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van beschermde diersoorten, die door de uitvoering van de voorgenomen activiteiten vernield of verstoord worden. Ook is onderzocht of de voorgenomen activiteit een negatief effect heeft op beschermde leefgebieden van dieren in de directe omgeving van het plangebied. Tevens is onderzocht of voorgenomen activiteit een negatief effect heeft op beschermde natuurgebieden zoals Natura 2000 gebied en de ecologische hoofdstructuur.

2. Het onderzoeksgebied

2.1 situering

Het onderzoeksgebied is gelegen aan de Oude Meppelerweg 3 in Zwolle. Het ligt in het noordoosten van de stad Zwolle tussen de Oude Meppelerweg en de snelweg. Op onderstaande afbeelding wordt de globale ligging van het onderzoeksgebied weergegeven. Het onderzoeksgebied wordt met de gele cirkel aangeduid.

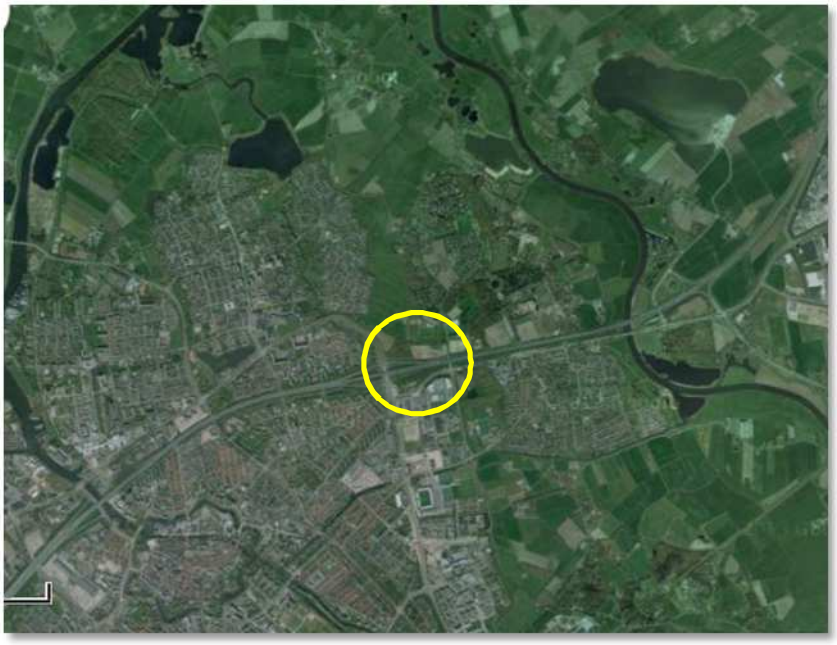

Situering van het onderzoeksgebied. Deze wordt met de gele contour aangeduid.

2.2 Beschrijving van het onderzoeksgebied

Het onderzoeksgebied bestaat uit een horecagelegenheid met parkeerplaats en een vrijstaand bijgebouw. Naast het erf behoort een strook jong bos, een perceel ruig grasland en een deel van de oude beekloop van de Westerveldse Aa tot het onderzoeksgebied. Het onderzoeksgebied grenst aan de zuidzijde aan de Oude Meppelerweg, aan de westzijde aan bedrijventerrein en aan de andere zijden aan jong loofbos. De bebouwing bestaat uit een oude woning, gedekt met gebakken pannen en een zalencentum welke een plat dak heeft. De beplanting bestaat uit jong loofbos bestaande uit essen, elzen, hazelaar en vuilboom. Op onderstaande afbeelding wordt het onderzoeksgebied meer in detail weergegeven.

Detailopname van het onderzoeksgebied; deze wordt met de rode lijn aangeduid.

3 Voorgenomen activiteiten

3.1 Algemeen

De voorgenomen activiteit bestaat uit het slopen van alle bebouwing in het onderzoeksgebied en het rooien van een deel van een bestaande houtopstand om ruimte te creëren voor de ontwikkeling van een ‘food-court’. Een foodcourt bestaat uit een aantal fastfoodrestaurants en enkele andere bedrijfsgebouwen, omgeven door parkeerplaatsen. Rondom wordt een nieuwe watergang aangelegd. Op onderstaande afbeelding wordt het nieuw te bouwen food-court weergegeven.

De volgende activiteiten worden onderscheiden:

- Slopen bestaande bebouwing;
- Bouwrijp maken nieuwe bouwplaats;
- Bouwen nieuwe bebouwing;
- Aanleggen erfverharding, parkeerplaatsen, watergang en landschappelijke inpassing;

3.2 Mogelijk effect van de voorgenomen activiteiten op beschermde soorten en/of –nesten

De beoogde (ruimtelijke) ingreep heeft een mogelijk effect op beschermde dier- en plantensoorten. Hierbij is onderscheid te maken tussen tijdelijke en permanente invloeden die effecten kunnen veroorzaken. Dit zijn:

Mogelijke tijdelijke invloeden:

- Geluid en trillingen door sloop- en graafwerkzaamheden;
- Beïnvloeding van het waterpeil door tijdelijk peilbeheer (bronbemaling);

Mogelijke permanente invloeden:

- Mogelijk afname/verdwijnen van beschermde vaste rust- of verblijfplaatsen en/of jaar rond beschermde nesten;
- Vernielen/verdwijnen van beschermde soorten;
- Aantasting van de kwaliteit van het leefgebied van beschermde soorten;
- Aantasting van de kwaliteit van beschermde natuurgebieden.

3.3 vaststellen van de invloedsfeer

Naast een tijdelijk en/of permanent effect in het onderzoeksgebied, kan het voorkomen dat een voorgenomen activiteit een negatief effect heeft op beschermde soorten of bezette vogelnesten in de omgeving van het onderzoeksgebied. Dit noemen we de invloedsfeer. De omvang van de invloedsfeer wordt bepaald door de aard en omvang van de tijdelijke en/of permanente nieuwe situatie. Het effect van het negatieve effect verschilt per soorten en soortgroep.

Beoordeling invloedsfeer van de voorgenomen activiteit:
De invloedsfeer van de voorgenomen activiteit beperkt zich tijdens de sloop- en bouwfase tot het plangebied (lokale invloedsfeer). Door de toename van verkeer in het plangebied zal de emissie van NOx toenemen. Deze toename heeft wellicht een negatief effect op kwetsbare natuurgebieden buiten het plangebied. Uitgezonderd deze emissie, is de invloedsfeer gelijk gesteld aan het plangebied.

Mogelijk zijn tijdens de sloop- en bouwfase geluid en stof merkbaar buiten het plangebied. Deze effecten zijn incidenteel en tijdelijk en hebben geen negatief effect op beschermde soorten/gebieden.

4. Toelichting Flora en faunawet

4.1 Algemeen

De Flora- en faunawet regelt (onder andere) de bescherming van kwetsbare en bedreigde inheemse planten en diersoorten. Onder de algemene verbodsbepalingen (Artikelen 8 t/m 18) worden handelingen verboden die kunnen leiden tot het vernielen van beschermde inheemse planten op hun groeiplaats en beschermde inheemse dieren in hun natuurlijke leefomgeving. Zo is het onder meer verboden om beschermde inheemse planten te plukken, verzamelen, af te snijden, uit te steken, te vernielen, te beschadigen, te ontwortelen of op enige wijze van hun groeiplaats te verwijderen. Daarnaast is het verboden om inheemse beschermde diersoorten opzettelijk te verontrusten dan wel hun nesten, holen of andere voortplantingsplaatsen of vaste rust- of verblijfplaatsen te beschadigen, vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.

De Ff-wet biedt onder Artikel 75 de mogelijkheid tot het verkrijgen van een ontheffing van de in de Artikelen 8 t/m 18 genoemde verbodsbepalingen. De genoemde vrijstellingen worden alleen verleend in zoverre er geen ‘andere bevredigende oplossing bestaat en indien geen afbreuk wordt gedaan aan een gunstige staat van instandhouding van de soort.
Om te bepalen of ontheffing kan worden gekregen moet aan verschillende voorwaarden worden voldaan:

- Er dient inzicht te bestaan in het voorkomen van wettelijk beschermde dier- en plantensoorten in het projectgebied;
- Er dient inzicht te bestaan in de mate waarin de voorgenomen activiteiten dusdanig negatieve effecten hebben op soorten dat de ‘gunstige staat van instandhouding’ in het geding is.

Indien dit het geval zou zijn, dient aangegeven te worden welke mitigerende maatregelen getroffen worden om de negatieve effecten op de ‘gunstige staat van instandhouding’ te voorkomen. Indien de mogelijke negatieve effecten niet volledig gemitigeerd kunnen worden, dient aangegeven te worden op welke wijze de effecten gecompenseerd zullen worden.

4.2 Toelichting Flora- en Fanawet, Wijzigingen Artikel 75 (AMvB)

Sinds februari 2005 is een Algemene Maatregel van Bestuur van kracht worden, waarin wijzigingen inzake art.75 zijn opgenomen. De wijzigingen in deze AMvB betekenen een zekere verruiming van ontheffing en vrijstelling: niet in alle gevallen is een ontheffingsaanvraag meer nodig.

Globaal betekent dit het volgende:
Er zijn een drietal soortenlijsten waarvoor verschillende richtlijnen zijn. Deze zijn in toenemende mate van ‘zwaarte’:

Tabel 1: (soorten als egel, haas, bruine kikker, Zwanenbloem, Dotterbloem)
Voor activiteiten die te kwalificeren zijn als bestendig beheer of ruimtelijke ontwikkelingen, geldt een vrijstelling voor de soorten van tabel 1. Voor deze activiteiten hoeft geen ontheffing aangevraagd te worden. Voor andere activiteiten dient wel een ontheffingsaanvraag te worden aangevraagd (lichte toets).

Tabel 2: (soorten als div. orchideeën, vogels)
Voor activiteiten die te kwalificeren zijn als bestendig beheer of ruimtelijke ontwikkelingen, geldt een vrijstelling voor de soorten van tabel 2, mits activiteiten worden uitgevoerd op basis van een door de minister van LNV goedgekeurde ‘gedragscode’. Hetzelfde geldt voor alle vogelsoorten. Een gedragscode

moet zelf door aanvrager worden opgesteld en worden goedgekeurd door het ministerie van LNV. Voor andere activiteiten dient wel een ontheffingsaanvraag te worden aangevraagd (uitzondering bepaalde vogelsoorten: zie 3)

Tabel 3: (echte kritische soorten bijlage IV HR/VR)
Dit is de zwaarste categorie, waarbij ook voor beheer de vrijstelling beperkt is. Voor andere activiteiten is ontheffing nodig, waarbij een uitgebreide toets dient te worden verricht (behalve het criterium 'geen afbreuk aan gunstige staat van instandhouding' ook 'dwingende redenen van openbaar belang', mogelijkheden van alternatieven e.d.). De procedure is vastgelegd in een stappenplan. Hierin is vermeld in welke gevallen de Ff-wet niet van toepassing is, of dat een ontheffing moet worden aangevraagd.

Naast een verbod op het doden en verwonden (Art. 9 Ff-wet) en het opzettelijk verontrusten (Art. 10 Ff-wet) van vleermuizen, is het tevens verboden om verblijf- en voortplantingsplaatsen weg te nemen, te verstoren en aan te tasten (Art. 11 Ff-wet). Belangrijke migratie- en foerageergebieden die van belang zijn voor de instandhouding van een vaste rust- of verblijfplaats van de soort op populatieniveau, vallen hier ook onder. Daarnaast vallen ook tijdelijke, seizoensgebonden, verblijfplaatsen (bijv. holen) of standplaatsen die van belang zijn voor de gunstige staat van instandhouding van een soort op populatieniveau of per exemplaar hieronder (Min. EL&I 2011).

De verbondsbepaling genoemd in artikel 11 van de ff-wet worden enkel overtreden wanneer de door dit artikel beschermde vaste rust- en verblijfplaatsen hun specifieke functie niet meer naar behoren kunnen vervullen. De vaste rust- of verblijfplaats kan hierdoor niet meer dezelfde functie aan beschermde dier- of plantensoort bieden als voorheen

In Bijlage 1 worden de tabellen van de AMvB nader verklaard. In de brochure 'Buiten aan het werk' van het ministerie LNV is bovendien een toelichting op deze AMvB is te vinden (zie website dienst Regelingen van het Ministerie van Economische zaken, Landbouw en Innovatie).

Zorgplicht
In de Flora- en faunawet is een zorgplicht opgenomen (artikel 2, lid 1: Een ieder neemt voldoende zorg in acht voor de in het wild levende dieren en planten, alsmede voor hun directe leefomgeving. artikel 2, lid 2: De zorg, bedoeld in het eerste lid, houdt in ieder geval in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen voor flora of fauna kunnen worden veroorzaakt, verplicht is dergelijk handelen achterwege te laten voor zover zulks in redelijkheid kan worden gevergd, dan wel alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van hem kunnen worden gevergd teneinde die gevolgen te voorkomen of, voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken). De zorgplicht geldt altijd en voor alle planten en dieren, of ze beschermd zijn of niet, en in het geval dat ze beschermd zijn ook als er ontheffing of vrijstelling is verleend. De zorgplicht betekent niet dat er geen dieren mogen worden gedood, maar wel dat dit, indien noodzakelijk, op zodanige wijze gebeurt dat het lijden zo beperkt mogelijk is.

5. Gebiedsbescherming

Er is sprake van het slopen van een bestaand restaurant-zalencentrum en bijgebouw en het oprichten van enkele fastfoodrestaurants binnen de bebouwde kom van de stad Zwolle.

5.1 Natura 2000-gebied en Beschermd Natuurmonument-gebied

De bescherming van Natura 2000-gebied en Beschermd Natuurmonument-gebied wordt geregeld via de Natuurbeschermingswet. Provincies vormen het bevoegd gezag voor de duurzame veiligstelling van deze gebieden in hun provincie. Voor activiteiten die leiden tot aantasting van de duurzame instandhouding van deze gebieden dient een natuurbeschermingswetvergunning aangevraagd te worden.

Ligging t.o.v. beschermd natuurgebied

Het plangebied ligt niet in of direct naast een Natura 2000-gebied. Circa 1,5 kilometer ten oosten van het plangebied ligt het Natura2000-gebied 'Uiterwaarden Zwarte Water en Vecht'. Er ligt geen beschermd Natuurmonument-gebied in een straal van drie kilometer rondom het plangebied.

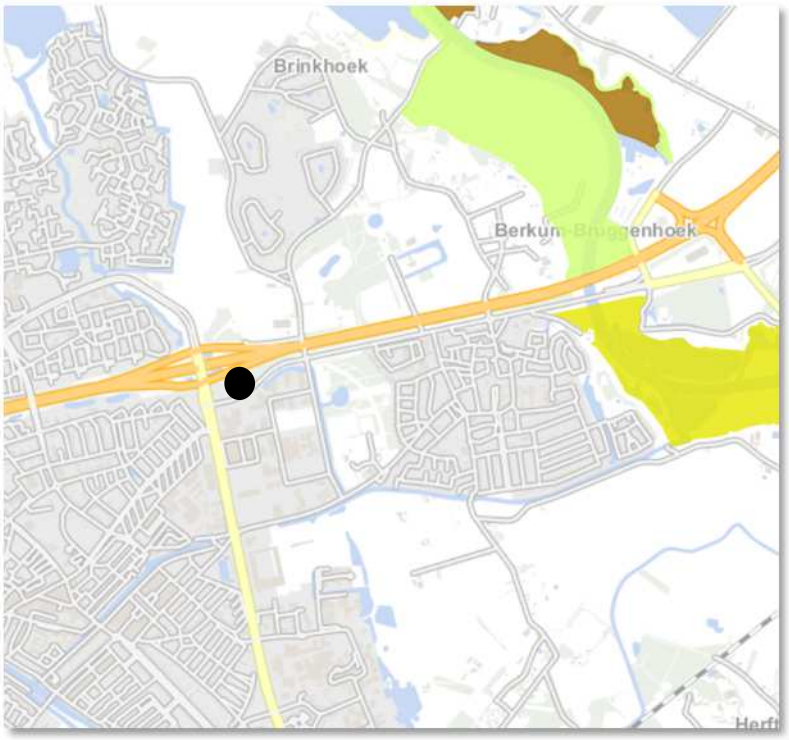

Ligging van Natura2000-gebied rondom het plangebied.

Effectbeoordeling

De exploitatie van het foodcourt zorgt voor een toename van het aantal verkeersbewegingen. Deze verkeersbewegingen leiden tot een uitstoot NOx wat schadelijk kan zijn voor bepaalde natuurdoeltypen. Op basis van de CROW wordt uitgegaan van een toename van 6855 additionele vervoersbewegingen. Deze vervoersbewegingen zijn ingevoerd in het rekenmodel AERIUS (soort: standaard, voertuig: licht verkeer).

Ingevoerde parameters in het rekenmodel AERIUS.

Uit de berekening kwam naar voren dat er geen meetbare toename van depositie NOx (en NH3) in Natura2000-gebieden plaats vindt. In onderstaande tabel worden de resultaten weergegeven.

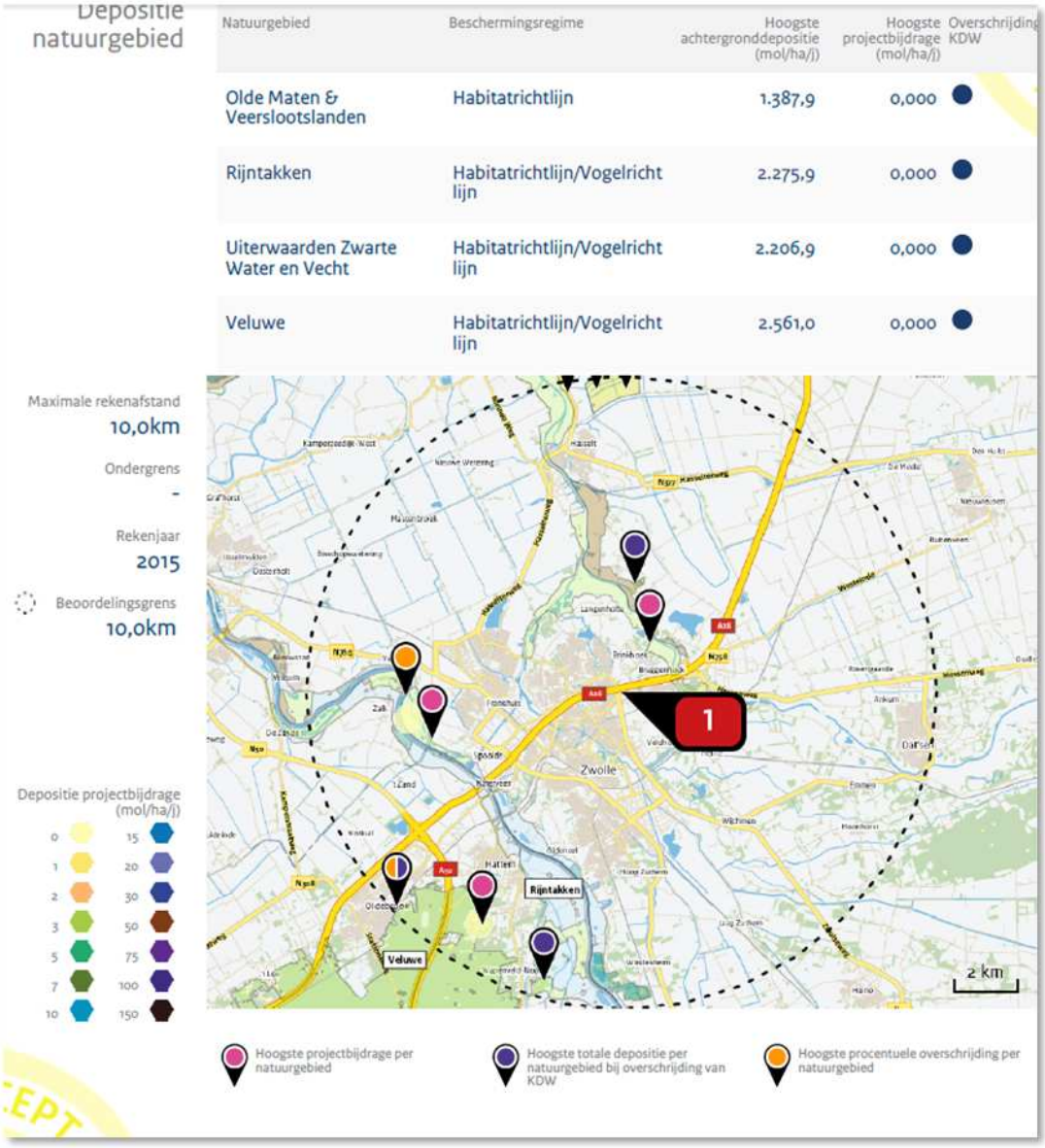

Depositiebijdrage aan Natura2000-gebieden in de omgeving.

Conclusie

De bouw en exploitatie zorgen niet voor aantasting van de instandhoudingsdoelen van Natura2000-gebied. Er hoeft geen nader onderzoek uitgevoerd te worden en er hoeft geen natuurbeschermingswetvergunning aangevraagd te worden.

5.2 Ecologische Hoofdstructuur (EHS)

Het onderzoeksgebied behoort niet tot de Ecologische Hoofdstructuur (MIN. EL&I, 2013). Het onderzoeksgebied ligt niet in de invloedsfeer van de EHS. De veiligstelling van de EHS wordt geregeld via de omgevingsverordening Overijssel. Er hoeft geen nader onderzoek uitgevoerd te worden en er hoeft geen ontheffing van de omgevingsverordening Overijssel aangevraagd te worden.

5.3 Waterlopen uit de kaderrichtlijn water

In Nederland vertaalt de Rijksoverheid de Kaderrichtlijn Water (KRW) in landelijke beleidsuitgangspunten, kaders en instrumenten. De Minister van Infrastructuur en Milieu is eindverantwoordelijk voor de uitvoering van de KRW. Zij is dit mede namens de andere rijkspartijen en in nauw overleg met provincies, waterschappen en gemeenten. In het Bestuursakkoord Water is de samenwerking in het waterbeheer en -beleid tussen deze partijen vastgelegd.

Per stroomgebied moet in 2009 in stroomgebiedbeheerplannen zijn aangegeven hoe de waterkwaliteit kan worden verbeterd. Nederland is verdeeld over vier internationale stroomgebieddistricten: Rijn, Maas, Schelde en Eems. Tot een stroomgebieddistrict behoort niet alleen het water van de hoofdrivier, maar al het water in het betreffende gebied.

Ligging nabij waardevolle waterloop

Door het plangebied stroomt een waterloop welke is aangewezen als waardevolle waterloop in het kader van de kaderrichtlijn water. Op onderstaande afbeelding wordt de ligging van de waterloop weergegeven.

Ligging van waardevolle waterloop in het plangebied.

Effectbeoordeling

Bij uitvoering van de voorgenomen activiteit dient rekening gehouden te worden met deze waterloop. Werkzaamheden aan deze waterloop dienen afgestemd te worden met het waterschap Groot Salland. Voor werkzaamheden aan de watergang is een watervergunning vereist.

5.4 Conclusies

Het onderzoeksgebied ligt niet in- of direct naast de EHS of een beschermd natuurgebied. Uitgezonderd de emissietoename van NOx door vervoersbewegingen is de invloedsfeer lokaal waardoor deze geen negatief effect heeft op gebieden erbuiten. Door de voorgenomen ontwikkeling worden de instandhoudingsdoelen van Natura2000-gebied niet aangetast. Er is geen nader onderzoek vereist en er hoeft geen ontheffing of natuurbeschermingswetvergunning aangevraagd te worden. Bij uitvoering van de plannen dient rekening gehouden te worden met de watergang aan de westzijde van het plangebied.

6. Soortenbescherming; het onderzoek

6.1 Methode

In het kader van het natuurwaardenonderzoek is het onderzoeksgebied op 17 juli 2013 eenmalig onderzocht op het voorkomen van beschermde planten en dieren en de potentiële aanwezigheid van deze soorten (geschiktheid van het gebied voor de desbetreffende soorten). In de zomer van 2014 is aanvullend onderzoek uitgevoerd naar de functie van het plangebied voor vleermuizen en op 1 mei 2015 is aanvullend onderzoek uitgevoerd naar de functie van de wateren voor vissen, specifiek grote- en kleine modderkruiper. Er zijn verder geen andere aanvullende onderzoeken uitgevoerd m.b.t. vogels, amfibieën, reptielen, dagvlinders, libellen en kevers. De inventarisatie is te voet in het terrein uitgevoerd onder goede weersomstandigheden (bewolkt, droog, temperatuur 22 °C en een matig zuidwestenwind).

Bij het bepalen van de mogelijke aantasting van beschermde soorten is gebruik gemaakt van de volgende onderdelen:

- Veldbezoek op 17 juli 2013, uitgevoerd door Ing. P.Leemreise
- Vijf bezoeken in de zomer en nazomer van 2014 t.b.v. vleermuizen door Ing. P.Leemreise
- Veldbezoek op 1 mei 2015, uitgevoerd door Ing. R. Schröder
- Aanvullend bronnenonderzoek (o.a. waarneming.nl, telmee.nl, internet);

Specifieke relevante literatuurbronnen zijn o.a.

- Zoogdieren van Overijssel (Douma, et al 2009);

Flora en vegetatie

Het onderzoeksgebied is visueel onderzocht op het voorkomen van beschermde planten. De onderzoeksperiode is geschikt voor floristisch onderzoek. Op basis van standplaatsfactoren en abiotische parameters kan een goede inschatting gemaakt worden wat de potentie van het onderzoeksgebied is en of de uitgevoerde inventarisatie voldoet aan de gestelde eisen.

Vogels

Het onderzoeksgebied is visueel onderzocht op het voorkomen van broedvogels, specifiek de mogelijkheid dat er zich nesten, potentiële nestlocaties, beschermde vaste rust en -verblijfplaatsen in het onderzoeksgebied bevinden. De onderzoeksperiode is geschikt om alle in Nederland voorkomende broedvogels vast te stellen. Op basis van een beoordeling van de biotoop kan een goede inschatting gemaakt worden van de potentieel aanwezige soorten, evenals een beoordeling van het onderzoeksgebied op de aanwezigheid van soorten waarvan nesten, nestplaatsen en het functionele leefgebied jaar rond beschermd zijn.

Grondgebonden zoogdieren

Het onderzoeksgebied is visueel onderzocht op het voorkomen van beschermde grondgebonden zoogdieren. Er is gekeken naar graaf, vraat-, krabsporen, uitwerpselen, prooiresten, pootafdrukken, haren en holen. De onderzoeksperiode is geschikt voor onderzoek naar grondgebonden zoogdieren en vleermuizen. Potentieel geschikte verblijfplaatsen van zoogdieren in gebouwen en/of natuurlijke holen worden visueel geïnspecteerd. Hierbij wordt gebruik gemaakt van een endoscoop met minicamera om holle ruimtes te inspecteren.

Vleermuizen

Tijdens vijf bezoeken in de periode juni-september 2014 is gekeken naar de functie van het plangebied voor vleermuizen. Met behulp van een batdetector is onderzoek gedaan naar de aanwezigheid in en rondom het plangebied van vleermuizen. Specifieke aandacht ging daarbij uit naar de mogelijke aanwezigheid van verblijfplaatsen in de te slopen gebouwen. Alle bezoeken zijn tijdens gunstige weersomstandigheden uitgevoerd. Het onderzoek is uitgevoerd conform het vleermuisprotocol van de VZZ. In onderstaande tabel worden de bezoekdata weergegeven.

bezoekdatum	tijdstip	Doel	Weersomstandigheden
3-6-2014	21:45 – 23:15	Vleermuizen ; zomerverblijf - kraamkolonie	Gunstig
2-7-2014	21:30 -23:15	Vleermuizen ; zomerverblijf - kraamkolonie	Gunstig
3-7-2014	4:00 – 5:30	Vleermuizen ; zomerverblijf - kraamkolonie	Gunstig
10-8-2014	21:00 – 1:00	Vleermuizen; winterverblijf	Gunstig
4-9-2014	19:30 – 21:00	Vleermuizen, paarverblijf	Gunstig

Tabel 1. Bezoekdata en weersgesteldheid

Amfibieën & reptielen
Het onderzoeksgebied is visueel onderzocht op het voorkomen van amfibieën en reptielen. De onderzoeksperiode is geschikt voor onderzoek naar amfibieën en reptielen. Op basis van standplaatsfactoren en abiotische parameters kan goed beoordeeld worden wat de potentie van het onderzoeksgebied is voor beschermde soorten en of de uitgevoerde inventarisatie voldoet aan de gestelde eisen.

Dagvlinders
Het onderzoeksgebied is visueel onderzocht op het voorkomen van dagvlinders. De onderzoeksperiode is geschikt voor onderzoek naar dagvlinders. Op basis van standplaatsfactoren en abiotische parameters kan goed beoordeeld worden wat de potentie van het onderzoeksgebied is voor beschermde soorten en of de uitgevoerde inventarisatie voldoet aan de gestelde eisen.

Libellen
Het onderzoeksgebied is visueel onderzocht op het voorkomen van libellen. De onderzoeksperiode is geschikt voor onderzoek naar libellen. Op basis van standplaatsfactoren en abiotische parameters kan goed beoordeeld worden wat de potentie van het onderzoeksgebied is voor beschermde soorten en of de uitgevoerde inventarisatie voldoet aan de gestelde eisen.

Kevers en mieren
Het onderzoeksgebied is visueel onderzocht op het voorkomen van kevers en mieren. De onderzoeksperiode is geschikt voor onderzoek naar kevers en mieren. Op basis van standplaatsfactoren en abiotische parameters kan goed beoordeeld worden wat de potentie van het onderzoeksgebied is voor beschermde soorten en of de uitgevoerde inventarisatie voldoet aan de gestelde eisen.

Vissen en kreeftachtige
Op 1 mei 2015 zijn de wateren steekproefsgewijs bemonsterd op de aanwezigheid van beschermde vissoorten, specifiek grote – en kleine modderkruiper. De sloot is over de volledige lengte bemonsterd met behulp van een elektrovisapparaat. De onderzoeksperiode is geschikt voor onderzoek naar vissen en kreeftachtige. Op basis van standplaatsfactoren en abiotische parameters kan goed beoordeeld worden wat de potentie van het onderzoeksgebied is voor beschermde soorten en of de uitgevoerde inventarisatie voldoet aan de gestelde eisen.

6.2 Verwachting
Op basis van bronnenonderzoek, landschappelijke karakteristieken, bouwstijl en gebruikte bouwmaterialen, aard, omvang en gebruik van het onderzoeksgebied, dan lijkt het onwaarschijnlijk dat er beschermde soorten worden aangetroffen uit de volgende groepen:

- Libellen;
- Kevers;
- Dagvlinders;

- Vaatplanten;
- Reptielen;

Het is niet onwaarschijnlijk om soorten uit de volgende soortgroepen aan te treffen:
- Vissen en kreeftachtige
- Vogels;
- Amfibieën (gewone pad, bruine kikker);
- Vleermuizen (gebouw bewonende soorten);
- Grondgebonden zoogdieren (algemeen voorkomende soorten)

6.3 Resultaten

Planten
In het onderzoeksgebied zijn geen beschermde soorten aangetroffen. Het gevoerde beheer en de inrichting maken het plangebied tot een nagenoeg ongeschikte groeiplaats voor bijzondere planten.

Broedvogels
De beplanting aan de oostzijde van het onderzoeksgebied vormt een geschikte broedplaats voor vogels. In deze redelijk jonge beplanting zijn broedvogelsoorten te verwachten als Merel, Houtduif en Zwarte Kraai. Mogelijk broeden er Spreeuwen in de bebouwing.

Zoogdieren; vleermuizen
Uit het vervolgonderzoek naar vleermuizen kwam naar voren dat een gewone dwergvleermuis een paarverblijf in de bebouwing in het onderzoeksgebied bezet en dat gewone dwergvleermuizen de boomkruinen en randen langs opgaande beplanting benutten om te foerageren.

Grondgebonden zoogdieren
In het onderzoeksgebied zijn geen beschermde soorten waargenomen. Het is niet uitgesloten dat algemene soorten als egel, konijn of steenmarter incidenteel in het onderzoeksgebied voorkomen. Deze soorten benutten het gebied mogelijk als foerageergebied, zij bezetten er geen vaste rust- of voortplantingslocaties.

Amfibieën & reptielen
In het onderzoeksgebied zijn geen amfibieën en reptielen waargenomen. Het onderzoeksgebied vormt een ongeschikt habitat voor reptielen, maar het is niet uitgesloten dat sommige algemene- en weinig kritische soorten als bruine kikker, gewone pad en kleine watersalamander in het onderzoeksgebied voorkomen. Deze soorten benutten het grasland en de opgaande beplanting mogelijk als foerageergebied. Amfibieën benutten de strooisellaag in bos soms als overwinteringslocatie. In het onderzoeksgebied zijn geen voortplantingslocaties van amfibieën aanwezig.

Dagvlinders
Er zijn geen beschermde soorten aangetroffen. Er is in het onderzoeksgebieden geen geschikt leefgebied aanwezig voor beschermde soorten.

Libellen
Er zijn geen beschermde soorten aangetroffen. Er is in het onderzoeksgebied geen geschikt leefgebied aanwezig voor beschermde soorten.

Kevers en mieren
Er zijn geen beschermde soorten aangetroffen. Er is in het onderzoeksgebied geen geschikt leefgebied aanwezig voor beschermde soorten.

Vissen en kreeftachtige
Er zijn geen beschermde soorten aangetroffen tijdens het onderzoek. De sloot werd als een ongeschikte habitat voor beschermde soorten beschouwd. Mogelijk is de bodem plaatselijk verstoord door een (oude) afvoer van het nabijgelegen restaurant.

6.4 Toetsingskader

Voor het verstoren van soorten van tabel 1 is geldt een algemene vrijstelling indien er sprake is van een ruimtelijke ontwikkeling en/of bestendig beheer. Voor verstoren van soorten uit tabel 2 van de Ff-wet geldt ook een vrijstelling, mits er gewerkt wordt volgens een goedgekeurde gedragscode. Wel dient rekening gehouden te worden met jaarrond beschermde nesten en leefgebieden, evenals met bezette vogelnesten. Soorten uit tabel 3 zijn beschermd. Voor het uitvoeren van werkzaamheden die leiden tot verstoring of het doden van soorten is een ontheffing noodzakelijk. Dit is ook noodzakelijk voor het uitvoeren van werkzaamheden die leiden tot verstoring of het doden van soorten, wanneer er niet gewerkt wordt volgens een goedgekeurde gedragscode.

Voorgenomen activiteit wordt gezien als 'ruimtelijke ontwikkeling'. Voor het verstoren van soorten van tabel 1 geld een algemene vrijstelling. Deze vrijstelling geldt ook voor soorten van tabel 2 van de Ff-wet, mits er gewerkt wordt volgens een goedgekeurde gedragscode. Gelet op de voorgenomen activiteit zal dat de 'Gedragscode voor de bouw- en ontwikkelsector' zijn. Deze is opgesteld door de Bouwend Nederland en de Vereniging van Nederlandse Projectontwikkeling Maatschappijen NEPROM (zie: www.NEPROM.NL) . Deze gedragscode geeft aan hoe bedrijven zorgvuldig met beschermde dier- en plantensoorten op bouwplaatsen kunnen omgaan. Voor het verstoren van soorten uit tabel 3, evenals het verstoren van bezette vogelnesten en jaar rond beschermde vogelnesten dient een ontheffing aangevraagd te worden.

6.5 Samenvatting wettelijke consequenties

Flora
Er zijn geen beschermde soorten aangetroffen. Op basis van standplaatsfactoren en abiotische parameters kan een goede inschatting gemaakt worden van de potentie van het onderzoeksgebied en of de uitgevoerde inventarisatie voldoet aan de gestelde eisen. Nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing wordt niet noodzakelijk geacht.

(Broed)vogels
Er nestelen mogelijk ieder broedseizoen vogels in de beplanting in het onderzoeksgebied en mogelijk in het bijgebouw. Dit zijn soorten waarvan uitsluitend de bezette nesten beschermd zijn, niet de oude nesten, de nestplaats of het functionele leefgebied. Bezette nesten en jonge vogels zijn volgens de Ff-wet beschermd. Vanwege het ontbreken van een wettelijk belang voor de uitvoering van de voorgenomen activiteit, is het niet mogelijk om ontheffing te krijgen voor het opzettelijk verstoren van bezette nesten , het verwonden of doden van jonge vogels. Werkzaamheden die leiden tot het verstoren, verwonden of doden van bezette nesten en/of jonge vogels dienen buiten de voortplantingsperiode uitgevoerd te worden. De beste periode om dergelijk werkzaamheden uit te voeren is september-maart.

Zoogdieren; vleermuizen
Om de voorgenomen ingreep te toetsen op het effect op het leefgebied van vleermuizen, dan moet onderscheid gemaakt worden in de functie die het onderzoeksgebied kan hebben voor vleermuizen. Dit kan als vaste rust-/verblijfplaats of als vast leefgebied.

Functionaliteit als verblijfplaats
Een gewone dwergvleermuis bezet een paarverblijf in het te slopen gebouw in het onderzoeksgebied. Deze verblijfplaats is jaarrond beschermd. Er is een ontheffing ex. art. 75C vereist voor het verstoren en vernielen van een vaste rust- en verblijfplaats van deze soort. Onderdeel van de ontheffing vormt een

mitigatieplan waarin wordt aangegeven welke tijdelijke- en duurzame maatregelen genomen dienen te worden om de verblijfplaats duurzaam te handhaven. Het onderzoeksrapport is als addendum bij dit onderzoeksrapport gevoegd.
De aanwezigheid van een paarverblijfplaats vormt geen belemmering voor uitvoering van de voorgenomen activiteit. De benodigde ontheffing kan verkregen worden mits voldaan wordt aan de eisen die gesteld worden aan mitigatiemaatregelen. Voordat de verblijfplaats verstoord/vernield wordt, dient de initiatiefnemer te beschikken over een ontheffing.

Functionaliteit als leefgebied; foerageergebied

Op basis van het uitgevoerde onderzoek kan niets gezegd worden over de functionaliteit van het onderzoeksgebied als foerageergebied. Gelet op de huidige karakteristieken van het onderzoeksgebied, dan is het aannemelijk dat het onderzoeksgebied een beperkte betekenis heeft als foerageergebied voor vleermuizen. De randen van de loofhoutbeplanting aan de noord- en oostzijde vormen een geschikt foerageergebied, maar vanwege de omvang van beperkte betekenis. Deze rand blijft behouden na realisatie van voorgenomen plannen. Deze functie van het onderzoeksgebied als foerageergebied verandert niet door uitvoering van de voorgenomen activiteit. Nader onderzoek naar de functie van het onderzoeksgebied voor vleermuizen wordt niet noodzakelijk geacht.

Functionaliteit als leefgebied; vliegroutes

Op basis van het uitgevoerde onderzoek kan niets gezegd worden over de functionaliteit van het onderzoeksgebied als vliegroute. Het onderzoeksgebied ligt niet in een lijnvormig landschapselement zoals een houtsingel, laanbeplanting of watergang. Gelet op de hoeveelheid kunstlicht die nu reeds uitstraalt van omringende bedrijven, wordt geen negatief effect verwacht van de nieuw te plaatsen kunstlicht in het onderzoeksgebied op vliegroutes in de directe omgeving van het gebied.

Zoogdieren; grondgebonden soorten

Het onderzoeksgebied maakt onderdeel uit van het leefgebied van zoogdiersoorten die vermeld staan in tabel 1 van de Ff-wet, maar vaste rust- of verblijfplaatsen ontbreken. Nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing is niet vereist. De mogelijk in het plangebied aanwezige soorten zijn erg mobiel. Het uitvoeren van de voorgenomen activiteit leidt niet tot het doden of verwonden van deze soorten. In het kader van de algemene zorgplicht hoeven geen nader maatregelen getroffen te worden. Nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing wordt niet noodzakelijk geacht.

Amfibieën en Reptielen

In het onderzoeksgebied komen mogelijk soorten amfibieën voor die vermeld staan in tabel 1 van de Ff-wet. Het onderzoeksgebied vormt een ongeschikt habitat voor reptielen. Voor het uitvoeren van de voorgenomen activiteit is geen ontheffing van de Ff-wet nodig. Amfibieën komen vermoedelijk in zeer lage dichtheden in het onderzoeksgebied voor. In het kader van de algemene zorgplicht hoeven geen nadere maatregelen genomen te worden. Nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing wordt niet noodzakelijk geacht.

Dagvlinders

Er zijn geen beschermde dagvlinders in het onderzoeksgebied aangetroffen. Gelet op de inrichting en het gevoerde beheer is het onderzoeksgebied ongeschikt als leefgebied voor beschermde soorten. Nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing wordt niet noodzakelijk geacht.

Libellen

Er zijn geen beschermde libellen in het onderzoeksgebied aangetroffen. Gelet op de inrichting en het gevoerde beheer is het onderzoeksgebied ongeschikt als leefgebied voor beschermde soorten. Er is geen

geschikt leefgebied aanwezig voor beschermde libellensoorten. Nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing wordt niet noodzakelijk geacht.

Kevers en mieren
Er zijn geen beschermde kevers en mieren in het onderzoeksgebied aangetroffen. Gelet op de inrichting en het gevoerde beheer is het onderzoeksgebied ongeschikt als leefgebied voor beschermde soorten. Er is geen geschikt leefgebied aanwezig voor beschermde soorten. Nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing wordt niet noodzakelijk geacht.

Vissen en kreeftachtige
Er zijn geen beschermde vissoorten in het onderzoeksgebied aangetroffen. Gelet op de inrichting en het gevoerde beheer is het onderzoeksgebied ongeschikt als leefgebied voor beschermde soorten. Er is geen geschikt leefgebied aanwezig voor beschermde soorten. Nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing wordt niet noodzakelijk geacht.

Omdat mogelijk een bestaand stuk leefgebied van deze soorten gedempt zal gaan worden, is het essentieel te onderzoeken of deze soorten in het onderzoeksgebied voorkomen zodat tijdens de uitvoering rekening gehouden kan worden met deze soorten. Voor de kleine modderkruiper hoeft geen ontheffing aangevraagd te worden mits de werkzaamheden worden uitgevoerd volgens een door de minister goedgekeurde gedragscode.
Indien de grote modderkruiper in het gebied aanwezig is dient een ontheffing ex. art. 75c van de Ff-wet aangevraagd te worden.

Soortgroep	Soorten planlocatie	Verbodsbepalingen*	aandachtspunt
Flora	Niet aanwezig	Niet van toepassing	
Zoogdieren; grondgebonden	Mogelijk soorten van tabel 1 van de Ff-wet.	Niet van toepassing	Geen
Broedvogels tijdens broedseizoen (1)	Verschillende soorten	Art. 9, 12	Gebouwen slopen en beplanting rooien buiten broedtijd.
Broedvogels, beschermde vaste nestplaatsen	Niet aanwezig	Niet van toepassing	
Vleermuizen; functionaliteit van het leefgebied (foerageergebied + vliegroutes)	Gewone dwergvleermuis	Niet van toepassing	
Vleermuizen; vaste verblijfplaatsen	Gewone dwergvleermuis	*Artikel 9: Verbod: opsporen, vangen, bemachtigen, doden, verwonden van beschermde dieren* *Artikel 10: Verbod: opzettelijk verontrusten van beschermde dieren* *Artikel 11: Verbod: wegnemen, verstoren, aantasten van verblijfplaatsen en voortplantingsplaatsen*	Ontheffing ex. art. 75C van de Ff-wet aanvragen voor verstoren/vernielen paarverblijfplaats.

Reptielen	Niet aanwezig	Niet van toepassing	
Amfibieën	Geen (aantasting van) tabel 2+3-soorten Mogelijk enkele soorten van tabel 1. (gewone pad, bruine kikker)	Niet van toepassing	
Vissen	Niet aanwezig	Niet van toepassing	
Dagvlinders	Geen (aantasting van) tabel 2+3-soorten	Niet van toepassing	
Libellen	Geen (aantasting van) tabel 2+3-soorten	Niet van toepassing	
Overige ongewervelden	Geen (aantasting van) tabel 2+3-soorten	Niet van toepassing	

(1) Het broedseizoen verschilt per soort. Indien werkzaamheden worden uitgevoerd in de periode september-februari is de kans op verstoring van vogelnesten minimaal.

* *Toelichting verbodsbepalingen tabel:*
Artikel 2: Zorgplicht en Zorgvuldig handelen ten aanzien van alle plant- en diersoorten, al dan niet beschermd
Artikel 8: Verbod: plukken, uitsteken, vernielen, beschadigen of verwijderen van beschermde planten
Artikel 9: Verbod: opsporen, vangen, bemachtigen, doden, verwonden van beschermde dieren
Artikel 10: Verbod: opzettelijk verontrusten van beschermde dieren
Artikel 11: Verbod: wegnemen, verstoren, aantasten van verblijfplaatsen en voortplantingsplaatsen
Artikel 12: Verbod: zoeken, rapen, beschadigen, vernielen of uit nesten nemen van eieren
Artikel 13: Verbod: onder zich hebben van beschermde planten, dieren, eieren of producten hiervan
Tabel 1. Aangetroffen of verwachte beschermde soorten (Ff-wet tabel 2 of 3) die mogelijk geschaad worden.

6.6 Historische gegevens
Van de onderzoeksgebieden zijn geen historische gegevens bekend.

6.7 Volledigheid van het onderzoek
Het onderzoek is volledig uitgevoerd onder prima weersomstandigheden. Het volledige onderzoeksgebied is onderzocht.

7. Conclusies en advies

Voorgenomen activiteit wordt gezien als 'ruimtelijke ontwikkeling'. Voor het verstoren van soorten van tabel 1 geld een algemene vrijstelling. Deze vrijstelling geldt ook voor soorten van tabel 2 van de Ff-wet, mits er gewerkt wordt volgens een goedgekeurde gedragscode. Gelet op de voorgenomen activiteit zal dat de 'Gedragscode voor de bouw- en ontwikkelsector' zijn. Deze is opgesteld door de Bouwend Nederland en de Vereniging van Nederlandse Projectontwikkeling Maatschappijen NEPROM (zie: www.NEPROM.NL) . Deze gedragscode geeft aan hoe bedrijven zorgvuldig met beschermde dier- en plantensoorten op bouwplaatsen kunnen omgaan. Voor het verstoren van soorten uit tabel 3, evenals het verstoren van bezette vogelnesten en jaar rond beschermde vogelnesten dient een ontheffing aangevraagd te worden. Voor het werken aan de waterloop dient er gewerkt te worden volgens de Gedragscode flora- en faunawet voor waterschappen.

Het plangebied behoort mogelijk tot het functionele leefgebied van sommige algemene- en weinig kritische amfibieën- en grondgebonden zoogdierensoorten, vleermuizen en vogels. Het is aannemelijk dat ieder broedseizoen er vogels broeden in de te kappen beplanting en mogelijk ook in de bebouwing. Daarbij gaat het uitsluitend om soorten waarvan de bezette nesten beschermd zijn, niet de oude nesten of nestplaats. Bezette vogelnesten zijn volgens de Ff-wet strikt beschermd en er kan geen ontheffing verkregen worden om bezette vogelnesten te verstoren en/of te vernielen. Werkzaamheden die leiden tot het verstoren/vernielen van vogelnesten dienen buiten de voortplantingsperiode van vogels uitgevoerd te worden. De meest geschikte periode om deze werkzaamheden uit te voeren is september-februari.
Een mannetje van de gewone dwergvleermuis bezet een paarverblijf in de te slopen bebouwing in het onderzoeksgebied en gewone dwergvleermuizen foerageren langs de randen en kronen van de opgaande beplanting. Het paarverblijf van de gewone dwergvleermuis is jaarrond beschermd. Een ontheffing ex. art. 75C van de Ff-wet is vereist om deze verblijfplaats te mogen vernielen/verstoren. Mits de juiste mitigerende maatregelen genomen worden, kan ontheffing verkregen worden. De aanwezigheid van deze verblijfplaats vormt daarom geen belemmering voor uitvoering van de voorgenomen activiteit. De ontheffing moet verkregen zijn voordat de bebouwing gesloopt wordt.
Het is aannemelijk dat het plangebied tot het functionele leefgebied van sommige algemene- en weinig kritische amfibieën- en grondgebonden zoogdiersoorten behoort. Deze soorten staan vermeld in tabel 1 van de Ff-wet en worden niet verstoord/verwond/gedood door uitvoering van de voorgenomen activiteit.

Het onderzoeksgebied ligt niet in of in de invloedsfeer van een beschermd natuurgebied of de EHS. De watergang aan de westzijde van het plangebied behoort tot een waardevolle waterloop in het kader van de Kaderrichtlijn water. Er hoeft geen nader onderzoek uitgevoerd te worden en er hoeft geen natuurbeschermingswetvergunning aangevraagd te worden. Voor aanpassingen aan de waterloop is een watervergunning vereist.

Bijlagen:
Bijlage 1. De natuurkalender
Bijlage 2. Toelichting Flora- en faunawet
Bijlage 3. Fotobijlage

Bijlage 1 Natuurkalender

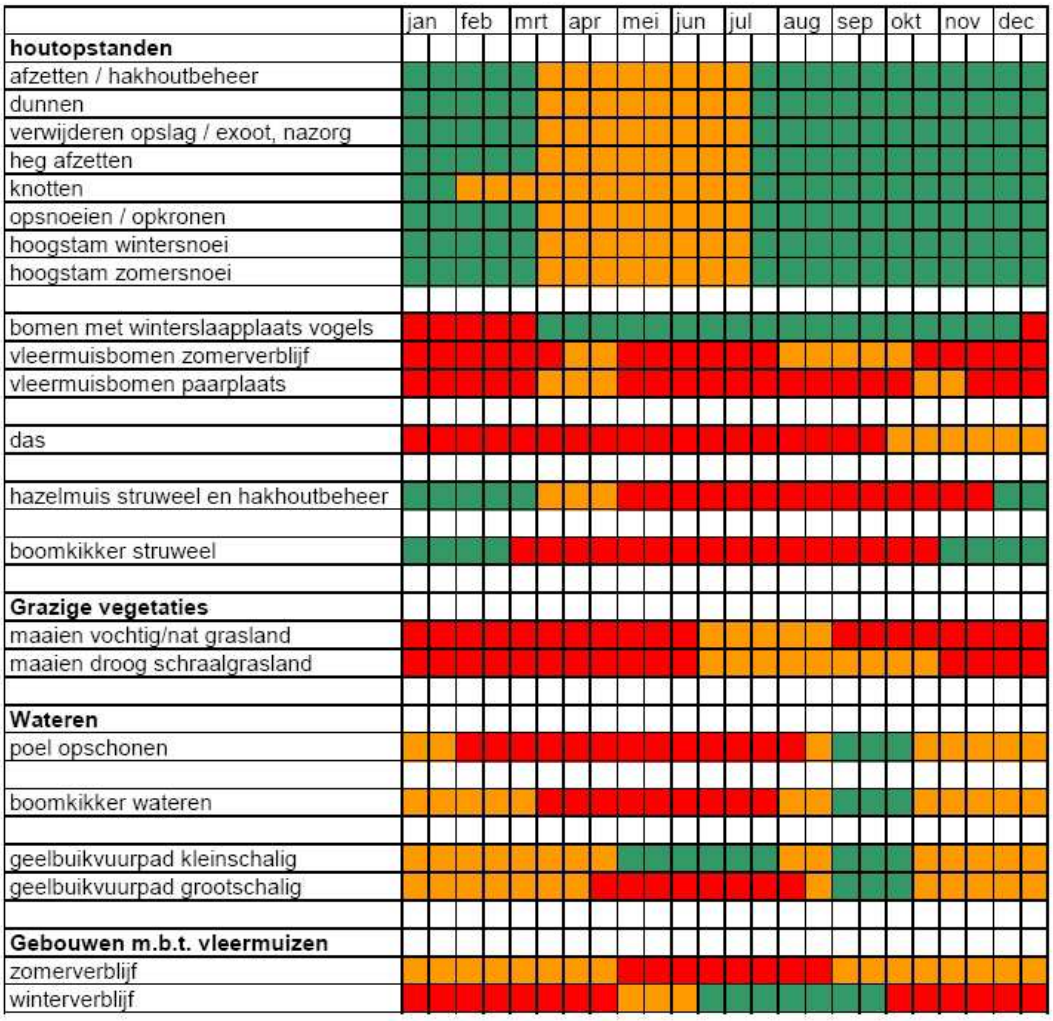

Optimale periode voor werkzaamheden.

Acceptabele periode voor werkzaamheden.
De werkzaamheden verrichten onder voorwaarden zoals beschreven in protocol.

Geen werkzaamheden in deze periode.
Wanneer er wel gewerkt moet worden is een ontheffing verplicht.

Bijlage 2: Toelichting AMvB

Toelichting tabellen soorten Flora- en faunawet
In onderstaande tabellen staan alle beschermde soorten van de Flora- en faunawet. De tabellen zijn aan de ene kant aan de orde bij ontheffingverlening voor Artikel 75 en aan de andere kant bij vrijstellingen in het kader van het Besluit houdende wijziging van een aantal algemene maatregelen van bestuur in verband met wijziging van Artikel 75 van de Flora- en faunawet en enkele andere wijzigingen (AMvB Artikel 75). Vogelsoorten zijn in deze tabellen niet apart opgenomen. Alle vogelsoorten in Nederland zijn beschermd (behalve exoten). In de toelichting bij de tabellen staat aangegeven welk regime toepasselijk is voor vogelsoorten.

Zoogdieren aardmuis *Microtus agrestis* bosmuis *Apodemus sylvaticus* dwergmuis *Micromys minutus* bunzing *Mustela putorius* dwergspitsmuis *Sorex minutus* egel *Erinaceus europeus* gewone bosspitsmuis *Sorex araneus* haas *Lepus europeus* hermelijn *Mustela erminea* huisspitsmuis *Crocidura russula* konijn *Oryctolagus cuniculus* mol *Talpa europea* ondergrondse woelmuis *Pitymys subterraneus* ree *Capreolus capreolus* rosse woelmuis *Clethrionomys glareolus* tweekleurige bosspitsmuis *Sorex coronatus* veldmuis *Microtus arvalis* vos *Vulpes vulpes* wezel *Mustela nivalis* woelrat *Arvicola terrestris* Reptielen en amfibieën bruine kikker *Rana temporaria* gewone pad *Bufo bufo* middelste groene kikker *Rana esculenta* kleine watersalamander *Triturus vulgaris* meerkikker *Rana ridibunda*	Mieren behaarde rode bosmier *Formica rufa* kale rode bosmier *Formica polyctena* stronkmier *Formica truncorum* zwartrugbosmier *Formica pratensis* Slakken wijngaardslak *Helix pomatia* Vaatplanten aardaker *Lathyrus tuberosus* akkerklokje *Campanula rapunculoides* brede wespenorchis *Epipactis helleborine* breed klokje *Campanula latifolia* dotterbloem *Caltha palustris* gewone vogelmelk *Ornithogalum umbellatum* grasklokje *Campanula rotundifolia* grote kaardenbol *Dipsacus fullonum* kleine maagdenpalm *Vinca minor* knikkende vogelmelk *Ornithogalum nutans* koningsvaren *Osmunda regalis* slanke sleutelbloem *Primula elatior* zwanebloem *Butomus umbellatus*

Tabel 3. Tabel 1 van de Ff-wet (Algemene soorten)

Toelichting tabel 1

- Als iemand activiteiten onderneemt die zijn te kwalificeren als bestendig beheer en onderhoud of bestendig gebruik of ruimtelijke ontwikkelingen, geldt een vrijstelling voor de soorten in tabel 1 voor Artikel 8 t/m 12 van de flora- & faunawet. Aan deze vrijstelling zijn geen aanvullende eisen gesteld. Voor deze activiteiten hoeft geen ontheffing aangevraagd worden.
- Voor andere activiteiten dan hierboven genoemd is voor de soorten in tabel 1 een ontheffing nodig. Een ontheffingaanvraag voor deze soorten wordt getoetst aan het criterium ‘doet geen afbreuk aan gunstige staat van instandhouding van de soort’ (zgn. lichte toets).

Tabel 2.

Toelichting tabel 2

Als iemand activiteiten onderneemt die zijn te kwalificeren als bestendig beheer en onderhoud of bestendig gebruik of ruimtelijke ontwikkelingen, geldt een vrijstelling voor de soorten in tabel 2 voor Artikel 8 t/m 12 van de flora- en faunawet, mits activiteiten worden uitgevoerd op basis van een door de minister van LNV goedgekeurde gedragscode. Hetzelfde geldt voor alle vogelsoorten. Een gedragscode moet door een sector of ondernemer zelf opgesteld worden en ingediend voor goedkeuring. Voor andere activiteiten dan hierboven genoemd is voor de soorten in tabel 2 een ontheffing nodig. Een ontheffingaanvraag voor deze soorten wordt getoetst aan het criterium 'doet geen afbreuk aan gunstige staat van instandhouding van de soort'. Dit is niet van toepassing op alle vogelsoorten (zie toelichting tabel 3)

<u>Zoogdieren</u>	kluwenklokje *Campanula glomerata*
Damhert *Dama dama*	koraalwortel *Corallorhiza trifida*
Edelhert *Cervus elaphus*	kruisbladgentiaan *Gentiana cruciata*
Eekhoorn *Sciurus vulgaris*	lange ereprijs *Veronica longifola*
Grijze zeehond *Halichoerus grypus*	lange zonnedauw *Drosera anglica*
Grote bosmuis *Apodemus flavicollis*	mannetjesorchis *Orchis mascula*
Steenmarter *Martes foina*	maretak *Viscum album*
Wild zwijn *Sus scrofa*	moeraswespenorchis *Epipactis palustris*
	muurbloem *Erysimum cheiri*
<u>Reptielen en amfibieën</u>	parnassia *Parnassia palustris*
Alpenwatersalamander *Triturus alpestris*	pijlscheefkelk *Arabis hirsuto sagittata*
Levendbarende hagedis *Lacerta vivipara*	poppenorchis *Aceras anthropophorum*
	prachtklokje *Campanula persicifolia*
<u>Dagvlinders</u>	purperorchis *Orchis purpurea*
Moerasparelmoervlinder *Euphydryas aurinia*	rapunzelklokje *Campanula rapunculus*
Vals heideblauwtje *Lycaeides idas*	rechte driehoeksvaren *Gymnocarpium robertianum*
	rietorchis *Dactylorhiza majalis praetermissa*
<u>Vissen</u>	ronde zonnedauw *Drosera rotundifolia*
Bermpje *Noemacheilus barbatulus*	rood bosvogeltje *Cephalanthera rubra*
Kleine modderkruiper *Cobitis taenia*	ruig klokje *Campanula trachelium*
Meerval *Silurus glanis*	schubvaren *Ceterach officinarum*
Rivierdonderpad *Cottus gobio*	slanke gentiaan *Gentianella amarella*
	soldaatje *Orchis militaris*
<u>Vaatplanten</u>	spaanse ruiter *Cirsium dissectum*
Aangebrande orchis *Orchis ustulata*	steenanjer *Dianthus deltoides*
Aapjesorchis *Orchis simia*	steenbreekvaren *Asplenium trichomanes*
Beenbreek *Narthecium ossifragum*	stengelloze sleutelbloem *Primula vulgaris*
Bergklokje *Campanula rhomboidalis*	stengelomvattend havikskruid *Hieracium amplexicaule*
Bergnachtorchis *Platanthera chlorantha*	stijf hardgras *Catapodium rigidum*
Bijenorchis *Ophrys apifera*	tongvaren *Asplenium scolopendrium*
Blaasvaren *Cystopteris fragilis*	valkruid *Arnica montana*
Blauwe zeedistel *Eryngium maritimum*	veenmosorchis *Hammarbya paludosa*
Bleek bosvogeltje *Cephalantera damasonium*	veldgentiaan *Gentianella campestris*
Bokkenorchis *Himantoglossum hircinum*	veldsalie *Salvia pratensis*
Brede orchis *Dactylorhiza majalis majalis*	vleeskleurige orchis *Dactylorhiza incarnata*
Bruinrode wespenorchis *Epipactis atrorubens*	vliegenorchis *Ophrys insectifera*
Daslook *Allium ursinum*	vogelnestje *Neottia nidus-avis*
Dennenorchis *Goodyera repens*	voorjaarsadonis *Adonis vernalis*
Duitse gentiaan *Gentianella germanica*	wantsenorchis *Orchis coriophora*
Franjegentiaan *Gentianella ciliata*	waterdrieblad *Menyanthes trifoliata*
Geelgroene wespenorchis *Epipactis muelleri*	weideklokje *Campanula patula*
Gele helmbloem *Pseudofumaria lutea*	welriekende nachtorchis *Platanthera bifolia*
Gevlekte orchis *Dactylorhiza maculata*	wilde gagel *Myrica gale*
Groene nachtorchis *Coeloglossum viride*	wilde herfsttijloos *Colchicum autumnale*
Groensteel *Asplenium viride*	wilde kievitsbloem *Fritillaria meleagris*
Grote keverorchis *Listera ovata*	wilde marjolein *Origanum vulgare*
Grote muggenorchis *Gymnadenia conopsea*	wit bosvogeltje *Cephalanthera longifolia*
Gulden sleutelbloem *Primula veris*	witte muggenorchis *Pseudorchis albida*
Harlekijn *Orchis morio*	zinkvioltje *Viola lutea calaminaria*
Herfstschroeforchis *Spiranthes spiralis*	zomerklokje *Leucojum aestivum*
Hondskruid *Anacamptis pyramidalis*	zwartsteel *Asplenium adiantum-nigrum*
Honingorchis *Herminium monorchis*	
Jeneverbes *Juniperus communis*	<u>Kevers</u>
Klein glaskruid *Parietaria judaica*	vliegend hert *Lucanus cervus*
kleine keverorchis *Listera cordata*	
kleine zonnedauw *Drosera intermedia*	<u>Kreeftachtigen</u>
klokjesgentiaan *Gentiana pneumonanthe*	rivierkreeft *Astacus astacus*

Tabel

4. Tabel 2 van de Ff-wet.

Toelichting tabel 3
Als iemand activiteiten onderneemt die zijn te kwalificeren als bestendig beheer en onderhoud of bestendig gebruik, geldt een vrijstelling voor de soorten in tabel 3 voor Artikel 8 t/m 12 van de flora & faunawet, mits activiteiten worden uitgevoerd op basis van een door de minister van LNV goedgekeurde gedragscode. Deze vrijstelling is enigszins beperkt; voor activiteiten die zijn te kwalificeren als bestendig beheer en onderhoud in de landbouw en bosbouw en bestendig gebruik geldt geen vrijstelling voor Artikel 10 van de flora- en faunawet. Ook niet op basis van een gedragscode. Een gedragscode moet door een sector of ondernemer zelf opgesteld worden en ingediend voor goedkeuring. Als iemand activiteiten onderneemt die zijn te kwalificeren als ruimtelijke ontwikkeling, geldt voor soorten in tabel 3 geen vrijstelling. Ook niet op basis van een gedragscode. Hiervoor is een ontheffing nodig. Voor andere activiteiten dan hierboven genoemd is voor de soorten in tabel 3 een ontheffing nodig.

Een ontheffingaanvraag voor de soorten van tabel 3 wordt getoetst aan drie criteria:

1) er is sprake van een in of bij de wet genoemd belang[1];
2) er is geen alternatief;
3) doet geen afbreuk aan gunstige staat van instandhouding van de soort. Deze drie criteria vormen de zgn. uitgebreide toets. De drie criteria staan naast elkaar en niet na elkaar (aan alle drie moet voldaan zijn).

De uitgebreide toets voor ontheffingverlening geldt ook voor alle vogelsoorten.

[1] - onderzoek en onderwijs
- re-populatie en herintroductie
- bescherming van flora en fauna
- veiligheid van het luchtverkeer
- volksgezondheid of openbare veiligheid
- dwingende redenen van openbaar belang
- het voorkomen van ernstige schade aan vormen van eigendom
- belangrijke overlast veroorzaakt door dieren
- uitvoering van werkzaamheden in het kader van bestendig beheer en onderhoud in de landbouw en bosbouw
- bestendig gebruik
- uitvoering van werkzaamheden in het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling

Tabel 3: soorten bijlage IV HR/bijlage 1 AMvB

Bijlage 1 AMvB

Zoogdieren
das *Meles meles*
boommarter *Martes martes*
eikelmuis *Eliomys quercinus*
gewone zeehond *Phoca vitulina*
veldspitsmuis *Crocidura leucodon*
waterspitsmuis *Neomys fodiens*

Reptielen en amfibieën
adder *Vipera berus*
hazelworm *Anguis fragilis*
ringslang *Natrix natrix*
vinpootsalamander *Triturus helveticus*
vuursalamander *Salamandra salamandra*

Vissen
beekprik *Lampetra planeri*
bittervoorn *Rhodeus cericeus*
elrits *Phoxinus phoxinus*
gestippelde alver *Alburnoides bipunctatus*
grote modderkruiper *Misgurnus fossilis*
rivierprik *Lampetra fluviatilis*

Dagvlinders
bruin dikkopje *Erynnis tages*
dwergblauwtje *Cupido minimus*
dwergdikkopje *Thymelicus acteon*
groot geaderd witje *Aporia crataegi*
grote ijsvogelvlinder *Limenitis populi*
heideblauwtje *Plebejus argus*
iepepage S*trymonidia w-album*
kalkgraslanddikkopje *Spialia sertorius*
keizersmantel *Argynnis paphia*
klaverblauwtje *Cyaniris semiargus*
purperstreepparelmoervlinder *Brenthis ino*
rode vuurvlinder *Palaeochrysophanus hippothoe*
rouwmantel *Nymphalis antiopa*
tweekleurig hooibeestje *Coenonympha arcania*
veenbesparelmoervlinder *Bolaria aquilonais*
veenhooibeestje *Coenonympha tullia*
veldparelmoervlinder *Melitaea cinxia*
woudparelmoervlinder *Melitaea diamina*
zilvervlek *Clossiana euphrosyne*

Vaatplanten
groot zeegras *Zostera marina*

Bijlage IV HR

Zoogdieren
baardvleermuis *Myotis mystacinus*
bechstein's vleermuis *Myotis bechsteinii*
bever *Castor fiber*
bosvleermuis *Nyctalus leisleri*
brandt's vleermuis *Myotis brandtii*
bruinvis *Phocoena phocoena*
euraziatische lynx *Lynx lynx*
franjestaart *Myotis nattereri*
gewone dolfijn *Delphinus delphis*
gewone dwergvleermuis *Pipistrellus pipistrellus*
gewone grootoorvleermuis *Plecotus auritus*
grijze grootoorvleermuis *Plecotus austriacus*
grote hoefijzerneus *Rhinolophus ferrumequinum*
hamster *Cricetus cricetus*
hazelmuis *Muscardinus avellanarius*
ingekorven vleermuis *Myotis emarginatus*
kleine dwergvleermuis *Pipistrellus pygmaeus*
kleine hoefijzerneus *Rhinolophus hipposideros*
laatvlieger *Eptesicus serotinus*
meervleermuis *Myotis dasycneme*
mopsvleermuis *Barbastella barbastellus*
nathusius' dwergvleermuis *Pipistrellus nathusii*
noordse woelmuis *Microtus oeconomus*
otter *Lutra lutra*
rosse vleermuis *Nyctalus noctula*
tuimelaar *Tursiops truncatus*
tweekleurige vleermuis *Vespertilio murinus*
vale vleermuis *Myotis myotis*
watervleermuis *Myotis daubentonii*
wilde kat *Felis silvestris*
witflankdolfijn *Lagenorhynchus acutus*
witsnuitdolfijn *Lagenorhynchus albirostris*

Reptielen en amfibieën
boomkikker *Hyla arborea*
geelbuikvuurpad *Bombina variegata*
gladde slang *Coronella austriacus*
heikikker *Rana arvalis*
kamsalamander *Triturus cristatus*
knoflookpad *Pelobates fuscus*
muurhagedis *Podarcis muralis*
poelkikker *Rana lessonae*
rugstreeppad *Bufo calamita*
vroedmeesterpad *Alytes obstetricans*
zandhagedis *Lacerta agilis*

Dagvlinders
donker pimpernelblauwtje *Maculinea nausithous*
grote vuurvlinder *Lycaena dispar*
pimpernelblauwtje *Maculinea teleius*
tijmblauwtje *Maculinea arion*
zilverstreephooibeestje *Coenonympha hero*

Libellen
bronslibel *Oxygastra curtisii*
gaffellibel *Ophiogomphus cecilia*
gevlekte witsnuitlibel *Leucorrhinia pectoralis*
groene glazenmaker *Aeshna viridis*
noordse winterjuffer *Sympecma paedisca*
oostelijke witsnuitlibel *Leucorrhinia albifrons*
rivierrombout *Stylurus flavipes*
sierlijke witsnuitlibel *Leucorrhinia caudalis*

Vissen
houting *Conegonus oxyrrhynchus*
steur *Acipenser sturio*

Vaatplanten
drijvende waterweegbree *Luronium natans*
groenknolorchis *Liparis loeselii*
kruipend moerasscherm *Apium repens*
zomerschroeforchis *Spiranthes aestivalis*

Kevers
brede geelrandwaterroofkever *Dytiscus latissimus*
gestreepte waterroofkever *Graphoderus bilineatus*
heldenbok *Cerambyx cerdo*
juchtleerkever *Osmoderma eremita*

Tweekleppigen
bataafse stroommossel *Unio crassus*

Tabel 5. Tabel 3 van de Ff-wet : Soorten bijlage IV HR (+ Platte schijfhoren) / bijlage 1 AMvB (zie volgende bladzijde)

Bijlage 3. Fotobijlage

Impressie van het onderzoeksgebied ;

bestemmingsplan reacties

post_16-9-2015

16 SEP 2015

Documenten registratie

153497

Rijkswaterstaat
Ministerie van Infrastructuur en Milieu

Retouradres Postbus 25 6200 MA Maastricht

B -post

RWS BEDRIJFSINFORMATIE
Burgemeester en wethouders van de
Gemeente Zwolle
Postbus 10007
8000 GA ZWOLLE

RWS Oost-Nederland

Eusebiusbuitensingel 66
6828 HZ Arnhem
Postbus 25
6200 MA Maastricht
www.rijkswaterstaat.nl

Contactpersoon
Y. Borgers
adviseur planologie

T 06 234 591 01
yvonne.borgers@rws.nl

Ons kenmerk
RWS-2015/40227

Datum verzending
15 september 2015

Datum 15 september 2015
Onderwerp vooroverleg bestemmingsplan Foodcourt

Geacht College,

In het kader van het vooroverleg bestemmingsplan Foodcourt heb ik contact gehad met mw. P. van den Broek – Bredewold. Hierbij zend ik u mijn reactie op het plan zoals ook per mail van 09.09.2015 verzonden.

Het voorontwerpbestemmingsplan Foodcourt is gelegen bij de afrit Zwolle Noord. In het plan worden in par. 5.5. de toename van het verkeer, de gevolgen hiervan op de verkeersafwikkeling (onder andere op de A28) en de hieraan te verbinden conclusies beschreven. De toelichting is niet geheel eenduidig. Ik verzoek u aan te tonen dat de verkeersgeneratie en extra parkeerbehoefte vanwege het plan niet leiden tot extra belasting van de aansluiting A28.
Voor evt. vragen over dit onderwerp kunt u zich richten tot dhr. W. Wentinck, +316-19989509 of dhr. T. Hermus +316-54383966 van het RWS district ONN.

Voorts is in het plan de mogelijkheid tot het plaatsen van een attentiemast opgenomen. Bebouwing en reclame mogen niet afleiden van de rijtaak ter hoogte van de aansluiting A28. Volgens afspraak met mijn collega mw. Veldman zal de reclamemast statisch zijn. Ook bij het ontwerp van de bebouwing verzoeken wij rekening te houden met het kader afleiding.

Hoogachtend

De minister van Infrastructuur en Milieu,
namens deze,
hoofd Netwerkontwikkeling en Visie Rijkswaterstaat Oost-Nederland,

mevrouw J.C.M. van Haren
b.a.
hoofd Communicatie en Strategie Rijkswaterstaat Oost-Nederland,

mevrouw mr. J.A.T. Daams

Akoestisch onderzoek wegverkeerslawaai

Foodcourt in Zwolle

De Milieuadviseur
Datum: 28 oktober 2016
Projectnummer: 16056

Samenvatting

Aan de Oude Meppelerweg wordt een foodcourt gerealiseerd. Deze ontwikkeling zorgt voor een beperkte toename van de verkeersintensiteit op de omliggende wegen. De toename van de geluidshinder bij woningen of andere geluidsgevoelige objecten bedraagt maximaal 0,13 dB door de realisatie van het Foodcourt.
Een dergelijk kleine toename is verwaarloosbaar en niet waarneembaar. De toename van de geluidshinder door de ontwikkeling van het Foodcourt blijft ruimschoots binnen de normeringen en is derhalve alleszins acceptabel.

Colofon

De **Milieu**adviseur
Jacob Cremerstraat 63
6821 DC Arnhem
06 - 29 33 43 53
info@milieuadviseur.com

Project:	Akoestisch onderzoek wegverkeerslawaai
Gemeente:	Foodcourt in Zwolle
Projectnummer:	Zwolle
Datum	16056 28 oktober 2016
Opdrachtgever:	Westerdiep Adviseur Milieu en Ruimt
Contactpersoon:	John Westerdiep

Inhoud

1	Inleiding	3
2	Uitgangspunten	4
3	Toename geluidshinder	5
4	Conclusie	7

Bijlagen

Bijlage A: Overzichtskaart met de verkeersintensiteiten

1 Inleiding

Aan de Oude Meppelerweg in Zwolle is De Vrolijkheid Invest B.V. voornemens om een nieuwe ontwikkeling te realiseren, genaamd Foodcourt De Vrolijkheid. Op deze locatie worden enkele fastfoodrestaurants, waaronder een KFC, Burger King, Subway en La Place, voorzien. In de onderstaande figuur is de ligging van het nieuwe foodcourt (oranje vlak) weergegeven:

Figuur 1: Globale ligging van het nieuwe foodcourt

De nieuwe ontwikkeling zorgt voor een toename van de verkeersintensiteit op de omliggende wegen. Om inzicht te krijgen in de toename van de verkeersintensiteit is een verkeersonderzoek uitgevoerd. De toename van de verkeersintensiteit op de omliggende wegen zal ook zorgen voor een toename van de geluidshinder. Dit onderzoek heeft tot doel inzicht te geven in de toename van de geluidshinder op de omliggende wegen door de ontwikkeling van het Foodcourt.

2 Uitgangspunten

Het Foodcourt wordt ontsloten door de Oude Meppelerweg. Door de ontwikkeling neemt de verkeersintensiteit op de omliggende wegen toe. De toename van de verkeersintensiteit door de realisatie van een plan wordt ook wel planbijdrage genoemd.
Doordat de verkeersintensiteit op de omliggende wegen hoger wordt zal ook de geluidshinder van deze wegen toenemen.
De gemeente Zwolle heeft een geluidskaart[1] gemaakt waarop de geluidsbelastingen op geluidsgevoelige objecten, zoals woningen, zijn weergegeven voor de toekomstige situatie 2030.
Deze geluidskaart is hieronder weergegeven. Uit deze kaart wordt duidelijk dat de woningen ten westen van de Centuurbaan liggen.

Figuur 2: Geluidsbelastingen bij de omliggende woningen in 2030

[1] Deze kaart is te raadplegen op https://www.zwolle.nl/natuur-en-milieu/projecten/geluidsbelastingkaarten/wegverkeer

3 Toename geluidshinder

Door Agel Adviseurs is een verkeersonderzoek[2] uitgevoerd naar de gevolgen van de realisatie van het Foodcourt aan de Oude Meppelerweg. Uit dit verkeersonderzoek blijkt dat de planbijdrage maximaal 1982 voertuigbewegingen per etmaal (mvt/e) bedraagt. Het verkeer vanuit het Foodcourt verdeelt zich over de omliggende wegen. In het verkeersonderzoek is de planbijdrage op 10 omliggende wegvakken onderzocht. Deze wegvakken zijn weergegeven in de onderstaande kaart.

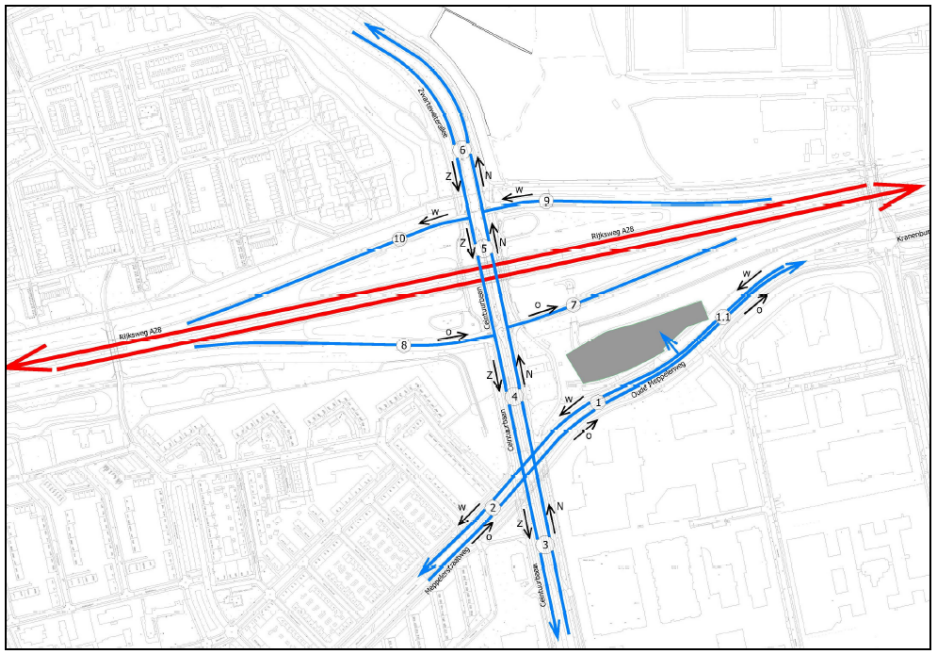

Figuur 3: Nummering van de wegen in de omgeving van het Foodcourt

In bijlage A is een overzichtskaart weergegeven van de wegen in de omgeving van het foodcourt. Op deze kaart zijn de verkeersintensiteiten weergegeven in 2026 in de situatie zonder realisatie van het foodcourt, de toename van de verkeersintensiteit door de realisatie van het foodcourt en de verkeersintensiteit met de realisatie van het foodcourt.

2 Verkeersanalyse Effect op omliggende wegennet Foodcourt De Vrolijkheid te Zwolle, uitgevoerd door Agel Adviseurs, projectnummer 20160376-00, d.d. 14 oktober 2016

In de onderstaande tabel is de verkeersintensiteit van de onderzochte wegvakken weergegeven voor het jaar 2026. Hierin is zowel de situatie zonder realisatie van het Foodcourt (2016, autonome situatie) als de situatie na de realisatie van het Foodcourt (2016 + Foodcourt) weergegeven. Tevens is de toename van de geluidshinder in de tabel weergegeven:

Toename van geluidshinder					
		Verkeersintensiteit in mvt/e			Toename van geluids-hinder[3] in dB
		2026 (autonome situatie)	Planbijdrage	2026 + plan	
1	Oude Meppelerweg (ten westen van Foodcourt)	12.900	1.982	14.882	0,62
1.1	Oude Meppelerweg (ten oosten van Foodcourt)	12.990	372	13.362	0,12
2	Meppelerstraatweg	10.607	117	10.724	0,05
3	Ceintuurbaan (ten zuiden van Oude Meppelerweg)	41.611	232	41.843	0,02
4	Ceintuurbaan (Oude Meppelerweg - zuidelijke opritten A28)	46.967	1.633	48.600	0,15
5	Ceintuurbaan (tussen de zuidelijke en noordelijke opritten)	31.657	991	32.648	0,13
6	Zwartewaterallee	19.317	349	19.666	0,08
7	Oprit A28 Meppel	12.494	321	12.815	0,11
8	Oprit A28 Amersfoort	10.694	321	11.015	0,13
9	Afrit A28 Meppel	12.744	321	13.065	0,11
10	Oprit A28 Amersfoort	10.763	321	11.084	0,13

Tabel 1: Toename van geluidshinder

[3] $\text{Toename geluidshinder in dB} = 10 * \log \frac{\text{Etmaalintensiteit 2026+plan}}{\text{Etmaalintensiteit 2026 autonome situatie}}$

4 Conclusie

Aan de Oude Meppelerweg in Zwolle is De Vrolijkheid Invest B.V. voornemens om een nieuwe ontwikkeling te realiseren, genaamd Foodcourt De Vrolijkheid. Op deze locatie worden enkele fastfoodrestaurants, waaronder een KFC, Burger King, Subway en La Place, voorzien.
Door de ontwikkeling van het Foodcourt neemt de verkeersintensiteit op de omliggende wegen toe. Dit zorgt ook voor een toename van de geluidshinder afkomstig van de omliggende wegen. Dit onderzoek heeft tot doel inzicht te geven in de toename van de geluidshinder op de omliggende wegen door de ontwikkeling van het Foodcourt.

De grootste toename van de geluidshinder treedt op bij de Oude Meppelerweg. . Langs deze weg staan echter geen woningen of ander geluidsgevoelige objecten, waardoor een toename van de geluidsbelasting niet leidt tot een toename van geluidshinder bij woningen. Langs Oude Meppeler weg bedraagt de toename van de geluidshinder 0,62 dB.
De toename van de geluidshinder bij woningen of andere geluidsgevoelige objecten bedraagt maximaal 0,13 dB door de realisatie van het Foodcourt. Een dergelijk kleine toename is verwaarloosbaar en niet waarneembaar. De toename van de geluidshinder door de ontwikkeling van het Foodcourt blijft ruimschoots binnen de normeringen en is derhalve alleszins acceptabel.

Bijlagen

Bijlage A: Overzichtskaart met de verkeersintensiteiten

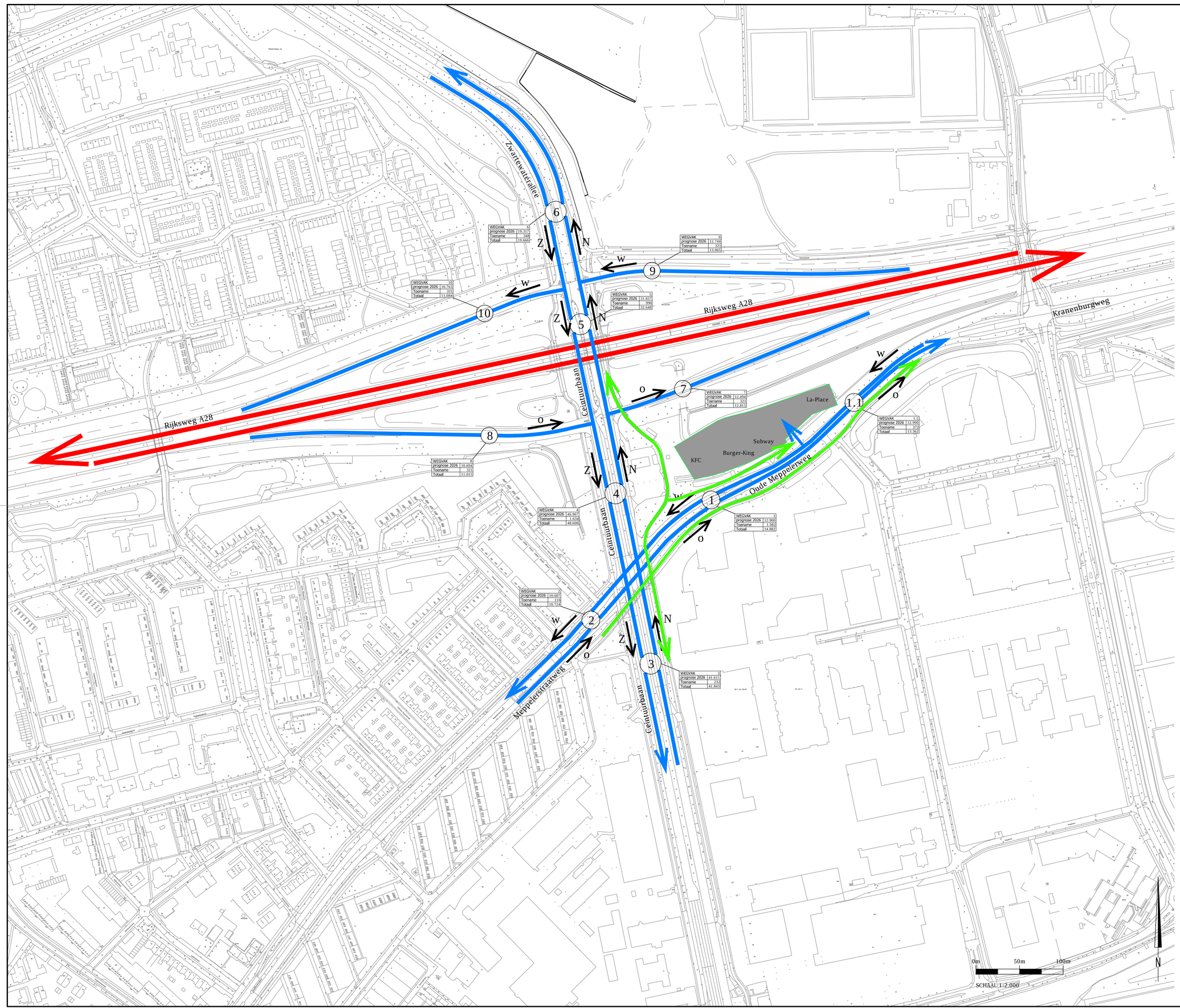

LEGENDA

- Rijksweg (stroomweg)
- Gebiedsontsluitingsweg 50km/h
- fietsroute
- (x) Wegvaknummering + rijrichting noord, zuid, oost en west

WEGVAK x
prognose 2026 x.xxx
Toename x.xxx
Totaal x.xxx

- Wegvaknummer
- Prognose 2026 (MVT/weekdagetmaal)
- Toename (MVT/weekdagetmaal)
- Totale verkeersintensiteiten (MVT/etmaal)

BIJLAGE 4b: Totale verkeersintensiteiten per wegvak prognose 2026 + toename

Westerdiep
Adviseur Milieu en Ruimte

Onderzoek luchtkwaliteit

Foodcourt De Vrolijkheid Zwolle

Gemeente Zwolle

15 november 2016

Auteur:
Westerdiep Adviseur Milieu en Ruimte
John Westerdiep
Thomas a Kempisstraat 26
7009 KT Doetinchem
06-10142457/ 0134-334887
advies@westerdiep.nl
www.westerdiep.nl

Dit document is auteursrechtelijk beschermd. Het is niet toegestaan dit document of delen hieruit te vermenigvuldigen of anderszins te gebruiken voor andere doeleinden dan in het kader van het hier genoemde project. Indien u de inhoud of opzet van dit rapport voor een ander toepassing wenst te gebruiken, dan is daarvoor toestemming nodig van de auteur.

INHOUDSOPGAVE

1. Inleiding **4**
1.1 Aanleiding
1.2 Plangebied
1.3 Foodcourt Zwolle
1.4 Omgeving

2. Toetsingskader **6**
2.1 Inleiding
2.2 Wet milieubeheer
2.2.1 Nationaal samenwerkingsprogramma
2.2.2 Grenswaarden
2.2.3 Ultra fijn stof
2.2.4 Onderzoeksdrempel NIBM
2.2.5 Regels rekenmethode
2.2.6 Toepasbaarheidsbeginsel en blootstelling

3. Uitgangspunten methode en onderzoek **10**
3.1 Inleiding
3.2 Luchtverontreinigende stoffen
3.3 Onderzoeksmomenten
3.4 Verkeersgeneratie
3.5 Relevante wegen
3.5.1 Inleiding
3.5.2 Verkeersgegevens
3.6 Onderzoeksstrategie en -modellen

4. Onderzoek **14**
4.1 Inleiding
4.2 Niet in betekenende mate
4.3 Nader technisch onderzoek
4.3.1 Inleiding
4.3.2 Meetpunten
4.3.3 Rekenresultaten

5. Beoordeling en conclusie **19**
5.1 Beoordeling
5.1.1 Niet in betekenende mate
5.1.2 Grenswaarden
5.2 Conclusie

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

In opdracht van BJZ.nu is door Westerdiep Adviseur Milieu en Ruimte onderzoek uitgevoerd naar de luchtkwaliteit. Dit onderzoek maakt onderdeel uit de planvorming voor de realisatie van (fast-Food)restaurants in de gemeente Zwolle.

1.2 Plangebied

Het plangebied maakt onderdeel uit van het bedrijventerrein 'De Vrolijkheid'. Door de ligging maakt het ruimtelijk en functioneel onderdeel uit van de A28 en de N35. De (auto)ontsluiting van deze locatie is door deze ligging zeer goed.

Illustratie: plangebied Foodcourt Zwolle

In de huidige situatie bevindt zich op het terrein een café restaurant/partycentrum 'De Vrolijkheid'. Door de gunstige ligging en goede (auto)bereikbaarheid wordt het ook gebruik als parkeerplaats voor evenementen zoals bijvoorbeeld autotoer-, motortoer-, en wielertochten. Door het vertrek van het café restaurant/partycentrum ontstaat er ruimte voor een nieuwe ontwikkeling.

1.3 Foodcourt Zwolle

Het plan voorziet in het ontwikkelen van een zogeheten Foodcourt. Een Foodcourt is een verzamelnaam van restaurants op locaties waar grote groepen mensen zich bevinden zoals een vliegveld, groot winkelcentrum of snelweg. Het doel van een Foodcourt is om te voorzien in verschillende eetbehoeftes van een groep mensen.

Veelal gaat het om fast-Food gelegenheden, waar eten snel klaar gemaakt kan worden. Naast een ruimte dat 'Amerikaans' is ingericht kan eten worden gehaald aan 'balies'. Op deze locatie wordt gedacht aan een KFC, Burger King, Subway en La Place. De vier horecafuncties hebben gezamenlijk een oppervlakte (bvo) van ca. 2.110 m2. De Foodcourt is vooral goed bereikbaar per auto.

Illustratie: art impression Foodcourt Zwolle

Het plan voorziet in een ontwikkeling dat vooral gebruikt maakt van de goede bereikbaarheid en verder van de gunstige ligging ten opzichte van woon- en werkgebieden. De nieuwe functie zal zorgen voor een zekere verkeersaantrekking. Voor werkdagen geldt voor de drie fast-Foodrestaurants en het La Place restaurant samen, een maximale verkeersgeneratie van circa 2.069 motorvoertuigen per etmaal en voor een weekend gaat het om circa 2.822 motorvoertuigen per etmaal. In het rapport van AGEL adviseurs (Verkeersgeneratie 20160376-00, 4 oktober 2016) is een onderbouwing gegeven van deze aantallen.

De ontsluiting van de ontwikkelingslocatie 'Foodcourt Zwolle', vindt plaats middels een gewijzigde ontsluiting op de Oude Meppelerweg. De gewijzigde ontsluiting komt ter vervanging van de bestaande in- en uitrit van de horecagelegenheid 'De Vrolijkheid'.

1.4 Omgeving

De ontwikkeling vindt plaats op het bedrijventerrein 'De Vrolijkheid'. In de directe omgeving bevinden zich geen woningen of andere voor luchtkwaliteit gevoelige functies. De meest nabij gelegen woningen bevinden zich op ruim 170 meter van het plangebied. De activiteiten in de omgeving zijn bedrijven gericht op de reparatie en handel in auto's. Verder bevindt er zich op 40 meter een tankstation.

2 Toetsingskader

2.1 Inleiding

Bij de besluitvorming dienen de luchtkwaliteitsaspecten die samenhangen met het te wijzigen bestemmingsplan in acht te worden genomen. Dit betekent dat het bestemmingsplan getoetst dient te worden aan hetgeen over luchtkwaliteit is vastgelegd in hoofdstuk 5, titel 5.2 (luchtkwaliteitseisen) van de Wet milieubeheer en volgt uit de eisen van een goede ruimtelijke ordening in het kader van de Wet ruimtelijke ordening.

In het onderhavige onderzoek is gekeken naar de bijdrage van het plan aan de luchtkwaliteit (NIBM) en de grenswaarden uit de 'Wet luchtkwaliteit' binnen het plan gebied alsook in de (directe) omgeving van het plangebied. Daarnaast is gekeken naar de kwaliteiteisen welke in het kader van de Wet ruimtelijke ordening aan de aanwezige en voorgenomen functies redelijkerwijs moeten worden gesteld.

2.2 Wet milieubeheer

Titel 5.2 (luchtkwaliteitseisen) van de gewijzigde Wet milieubeheer (hierna Wm) is in werking getreden op 15 november 2007. Deze passage uit de Wm wordt ook wel de 'Wet luchtkwaliteit' genoemd. De wijze waarop rekening moet worden gehouden met het aspect luchtkwaliteit is geregeld in artikel 5.16 Wm en bevat de volgende onderdelen:

- Indien aannemelijk is gemaakt dat de grenswaarden niet worden overschreden bij realisatie van het plan, vormt het aspect luchtkwaliteit geen belemmering voor realisatie van het plan, zelfs niet indien het voorgenomen plan zorgt voor een toename van de concentratie luchtvervuilende stoffen;
- Indien aannemelijk is gemaakt dat bij realisatie van het plan de concentraties in de buitenlucht per saldo verbeteren of ten minste gelijk blijven, dan vormt het aspect luchtkwaliteit evenmin een belemmering voor de realisatie van het plan;
- Indien één of meerdere grenswaard(en) worden overschreden bij realisatie van het plan, dan kan het voorgenomen plan als nog worden gerealiseerd indien het plan niet in betekende mate bijdraagt aan de concentratie(s) van de stof of stoffen waarvoor de grenswaarde(n) wordt overschreden.
- Indien één of meerdere grenswaard(en) worden overschreden bij realisatie van het plan en het plan in betekende mate bijdraagt aan de concentraties van de stof waarvoor grenswaarden worden overschreden, kan het plan als nog worden gerealiseerd indien als gevolge van positieve effecten van het plan en/of als gevolg van met het plan samenhangende maatregelen de kwaliteit van de lucht (elders) zodanig verbetert dat per saldo geen verslechtering optreedt. Dit is de zogenoemde saldobenadering.

- Indien het een project betreft dat genoemd of beschreven is in het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL), of als het betrekking heeft op de daarin genoemde ontwikkeling of voorgenomen bestluit dat is genoemde of beschreven in het NSL of past binnen, of is in elk geval niet in strijd met het NSL, dan vormt het aspect luchtkwaliteit geen belemmering voor realisatie van het plan.

De uitvoeringsregels voor de hiervoor omschreven beoordelingssystematiek zijn vastgelegd in de diverse Algemene Maatregelen van Bestuur (AMvB's) en Ministeriele Regelingen.

2.2.1 Nationaal Samenwerkingsprogramma

Het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL) is 1 augustus 2009 in werking getreden. Het NSL is een plan om de luchtkwaliteit in Nederland te verbeteren. Het NSL houdt rekening met voorgenomen grote projecten die de luchtkwaliteit verslechteren en zet hier maatregelen om de luchtkwaliteit te verbeteren tegenover. Het pakket van maatregelen is zo opgesteld dat het de negatieve effecten van de ruimtelijke projecten ruimschoots compenseert. Het doel van het NSL is te voldoen aan de Europese grenswaarden voor fijn stof (PM_{10}) in 2011 en stikstofdioxide (NO_2) in 2015. Inmiddels is duidelijk dat niet kan worden voldaan aan deze normen. Derhalve heeft Nederland uitstel gevraagd en gekregen.

Met het van kracht worden van het NSL behoeven projecten of die 'herkenbaar en representatief' zijn opgenomen in het NSL niet meer getoetst te worden aan de grenswaarden. Voor de onderbouwing van de luchtkwaliteitsaspecten voor dergelijke NSL projecten kan worden verstaan met een verwijzing naar het NSL en is in beginsel nader onderzoek naar de luchtkwaliteit niet nodig. Het project dat onderwerp is van dit luchtonderzoek is niet opgenomen in het NSL.

2.2.2 Grenswaarden

De Wet milieubeheer geeft een lijst van grenswaarden voor concentraties van stoffen in de buitenlucht. Uit metingen en berekeningen van het Landelijk Meetnet Luchtkwaliteit en de Planbureau voor de leefomgeving (o.a. de Grootschalige Concentraties Nederland) en het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit blijkt dat in Nederland alleen nog lokaal sprake is van een (dreigende) overschrijding van de grenswaarde voor de stoffen stikstofdioxide (NO_2) en fijn stof (PM_{10}). De grenswaarden voor overige luchtverontreinigende stoffen worden reeds geruime tijd en nagenoeg overal in Nederland gerespecteerd.

Fijn stof en stikstofdioxide zijn dus de meest relevante stoffen in het kader van de beoordeling van de gevolgen voor de luchtkwaliteit. In onderhavig onderzoek is de analyse van de luchtkwaliteit derhalve beperkt deze stoffen.

De grenswaarden voor stikstofdioxide (NO_2), fijn stof (PM_{10}) en benzeen (C_6H_6) zijn:

Stof	Norm	2012	≥ 2015
Stikstofdioxide	Grenswaarde (jaargemiddelde in µg/m³)	60	40
Fijn stof	Grenswaarde (jaargemiddelde in µg/m³)	40	40
	Grenswaarde (dagen p/j dat de 24 uursge-middelde boven de 50 µg/m³ mag liggen.	35	35
Benzeen	Grenswaarde (24-uursgemiddelde in µg/m³)	5	5

2.2.3 Fijn stof ($PM_{2,5}$)

Op 1 augustus 2009 zijn de luchtkwaliteitseisen uit de 'EG-richtlijn betreffende de luchtkwaliteit en schonere lucht voor Europa' geïmplementeerd in de bestaande 'Wet luchtkwaliteit'. Hiermee worden onder andere de grens- en richtwaarden voor $PM_{2,5}$ opgenomen in de 'Wet luchtkwaliteit'. De norm voor fijn stof is 25 µg/m³ (vanaf 2015) en 20 µg/m³ (vanaf 2020). Conform de 'wet tot wijziging van de Wet milieubeheer (implementatie en derogatie luchtkwaliteitseisen)' is toetsing aan de grenswaarden voor $PM_{2,5}$ als gevolg van de 'uitgestelde werking' tot 31 december 2016 formeel niet nodig.

2.2.4 Onderzoeksdrempel 'niet in betekenende mate'

De Wet luchtkwaliteit heeft een systeem ontworpen waarbij 'niet in betekenende mate (ofwel NIBM[1]), een belangrijke toetssteen is bij het beoordelen van (ruimtelijke) ontwikkelingen. Na het van kracht worden van het Kabinetsbesluit Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL) geldt een NIBM van 3%. Dit betekent dat bij de norm voor fijn stof van µg/m³ dat er een toename van fijn stof mag zijn van 1,2 µg/m³. Wanneer de planbijdrage lager is dat 1,2 µg/m³, dan kan besluitvorming plaatsvinden zonder toetsing aan de grenswaarden uit de Wet milieubeheer. Een toetsing van het plan aan de NIBM is in dit luchtonderzoek opgenomen (zie § 4.2).

2.2.5 Regels rekenmethode

De algemene regels over de wijze waarop de gevolgen voor de luchtkwaliteit van toekomstige ontwikkelingen berekend moet worden zijn opgenomen in de ministeriële regeling 'Beoordeling luchtkwaliteit 2007'. Na 2007 heeft de regeling verschillende keren geactualiseerd. De belangrijkste punten uit de regeling zijn:

- VROM verstrekt elk jaar generieke gegevens (onder andere achtergrondconcentraties, dubbeltellingcorrecties, emissiefactoren en meteorologische gegevens) die gebruikt worden bij het uitvoeren van berekeningen.
- Het berekenen van de luchtkwaliteit gebeurt bij voorkeur volgens de standaard rekenmethoden. Er wordt daarbij onderscheid gemaakt tussen het berekenen van de luchtkwaliteit langs wegen in een stedelijke omgeving

[1] Regeling en Besluit niet in betekenende mate bijdragen (luchtkwaliteitseisen), 15 november 2007.

(methode 1), langs wegen in een open omgeving (methode 2) en in de nabijheid van inrichtingen (methode 3).
- Gebruik van andere gegevens of rekenmethoden mogen, mits goed gemotiveerd en met goedkeuring van VROM, ook worden gebruikt voor het bepalen van de gevolgen voor de luchtkwaliteit bij toekomstige ontwikkelingen.

2.2.6 Toepasbaarheidsbeginsel en blootstelling

De Wet luchtkwaliteit heeft betrekking op concentratie van luchtvervuilende stoffen in de buitenlucht. Niet alle plaatsen zijn daarbij even belangrijk. Luchtkwaliteit speelt alleen een rol op plaatsen waar een significante blootstelling aan mensen plaats vindt. Overeenkomstig het 'toepasbaarheidsbeginsel' wordt de luchtkwaliteit alleen beoordeeld op plaatsen waar mensen kunnen worden blootgesteld gedurende een periode, die in vergelijking met de middelingstijd van de grenswaarde significant is.

In het RBL 2007 zijn daarover voorwaarden gesteld, te weten:
- Op locaties die zich bevinden in gebieden waartoe leden van het publiek geen toegang hebben en waar geen vaste bewoning is;
- overeenkomstig artikel 2, lid 1, op bedrijfsterreinen of terreinen van industriële inrichtingen, waarop alle relevante bepalingen inzake gezondheid en veiligheid op het werk gelden;
- Op de rijbaan van wegen en op de middenberm van wegen, tenzij voetgangers normaliter toegang tot de middenberm hebben. Voorts worden nog enkele specifieke voorwaarden gesteld waaraan toetslocaties dienen te voldoen bij de beoordeling van luchtkwaliteit nabij wegen en inrichtingen:
- Beoordelingslocaties bevinden zich op ten minste 25 meter van de rand van grote kruisingen en op niet meer dan 10 meter van de wegrand;
- Beoordelingslocaties nabij wegen leiden tot gemeten en of berekende concentraties die representatief zijn voor de luchtkwaliteit langs een straatsegment van ten minste 100 meter.
- Beoordelingslocaties op industrieterreinen leiden tot gemeten en of berekende concentraties die representatief zijn voor een gebied van ten minste 250 m bij 250 m.

De ontwikkeling betreft de uitbreiding van een bestaand bedrijventerrein. Op dergelijke terreinen gelden relevante bepalingen gelden inzake gezondheid en veiligheid voor werk. De uitbreiding kan echter ook effect hebben buiten het bedrijventerrein. Het onderzoek is derhalve primair gericht op de wettelijke normen voor relevante luchtverontreinigende stoffen buiten het bedrijventerrein.

3 Uitgangspunten methodiek en onderzoek

3.1 Inleiding

Bij het bepalen van de uitgangspunten voor het onderzoek word rekening gehouden met de toetsingskader en de specifieke situatie. Deze uitgangspunten zullen de basis vormen voor het onderzoek en de onderzoeksstrategie.

Op de momenten waarin uitgegaan kan worden van de resultaten van het NLS, is in situaties waarbij het plan 'niet in betekende mate' bijdraagt aan de luchtverontreinigende stoffen in de buitenlucht, nader onderzoek in beginsel niet nodig. Op dit moment dient er echter van worden uitgegaan dat Nederland met het NLS na 1 januari 2017 niet overal voldoet aan de grenswaarden. Om die reden wordt ook in situaties waarin slechts een beperkte invloed op de luchtkwaliteit is, toch een nader technisch onderzoek uitgevoerd. Ook voor een beoordeling aan de eisen van een goede ruimtelijke ordening is een dergelijk onderzoek te adviseren. Wordt geen nader onderzoek uitgevoerd, dan is minimaal een degelijke onderbouwing van de luchtkwaliteit ter plaatse vereist (Wro).

3.2 Luchtverontreinigende stoffen

De 'Wet luchtkwaliteit' (incl. besluiten, richtlijnen en besluiten) geeft luchtkwaliteitseisen als grenswaarden, richtwaarden, plandrempels, alarmdrempels en informatiedrempels voor één of meer van de twaalf voor luchtkwaliteit relevante stoffen. De belangrijkste problemen met luchtkwaliteit in Nederland hebben te maken met stikstofdioxide (NO_2) en fijn stof (PM_{10}).

3.3 Onderzoeksmomenten

Het onderzoek is gericht op het toetsen van de luchtkwaliteit. Er is gekeken naar drie facetten van de luchtkwaliteit, namelijk:

1. Bijdrage van het plan ('niet in betekenende mate' -toets)
2. Situatie in 2016 (luchtkwaliteit na mogelijke realisatie van plan)
3. Situatie in 2026 (luchtkwaliteit na realisatie, tot aan einde planperiode)

3.4 Verkeersgeneratie

Alle functies binnen het Foodcourt zijn eetgelegenheden. Het is dus niet aannemelijk dat bezoekers van het Foodcourt tijdens hun bezoek meerdere functies gaan bezoeken. Combinatiebezoek is dan ook niet meegenomen in de berekeningen.

In onderstaande tabel is op basis van de analyse verwoord in het Rapport van AGEL adviseurs (Verkeersgeneratie 20160376-00, 4 oktober 2016) een overzicht gegeven van de totale verkeersgeneratie binnen een bepaalde periode.

Totaal berekening verkeersgeneratie					
Foodcourt "De Vrolijkheid"	**MVT/etmaal werkdagen**	**MVT/etmaal weekdag**	**MVT/etmaal weekenddag**	**MVT/Spitsuur werkdag**	**MVT/Spitsuur weekenddag**
Burger-King	378	476	663	81	144
KFC	490	617	860	123	163
Subway	198	235	230	23	27
La-Place	790	787	788	170	170
TOTAAL	**1.856**	**2.115**	**2.541**	**398**	**504**
Vrachtverkeer bevoorrading	25	25	25	0	0
TOTAAL met 10%	**2069**	**2354**	**2822**	**437**	**554**

Bij de berekeningen voor de concentratie van luchtvervuilende stoffen in de buitenlucht is uitgegaan van bovengenoemde verkeersgeneraties.

3.5 Relevante wegen

3.5.1 Inleiding

Bij de berekening van de luchtkwaliteit ter hoogte van het plangebied wordt gekeken naar de achtergrondconcentratie en de bijdrage als gevolge van lokale bronnen. In de omgeving van het plan bevinden zich drie wegen met een zekere doorgaande verkeersfunctie. Dit zijn de A28, Ceintuurbaan en de Oude Meppelerweg. De bijdrage van de A28 is meegenomen in de achtergrondconcentratie. Er is om die reden gekeken naar de lokale bijdragen van de Ceintuurbaan en de Oude Meppelerweg. Op beide wegen is (ook) de planbijdrage het hoogst.

Als eerste zal worden gekeken naar de hoeveelheid luchtvervuilende stoffen als gevolg van het plan. Daarna volgt een berekening van de concentraties van luchtvervuilende stoffen in de buitenlucht binnen het plangebied en op een relevante locatie waar de concentratie luchtvervuilende stoffen naar verwachting het hoogst is. Voor concentratie luchtvervuilende stoffen binnen het plangebied zijn de achtergrondconcentratie, verkeersintensiteit van de Oude Meppelerweg en de maximale (=weekenddag) planbijdrage bij elkaar opgeteld. Om te kunnen beoordelen wat het effect op de luchtkwaliteit langs de weg met een hoge verkeersintensiteit en relatief hoge planbijdrage (als gevolg van de voorgenomen ontwikkeling: Foodcourt) is gekeken naar de achtergrondconcentratie, verkeersintensiteit van de Ceintuurbaan en de maximale planbijdrage die voor deze weg wordt verwacht.

3.5.2 Verkeersgegevens

Voor het bepalen van de verkeersgegevens is gekeken naar de resultaten van de studie van AGEL adviseurs, Verkeersgeneratie en verkeersanalyse (rapportnummer 20160376-00) resp. 4 oktober en 14 oktober 2016.

Oude Meppelerweg (1W en 1O)

Verkeersintensiteiten

	Werkdag	Weekdag
Basisjaar 2016	13.500	11.475
Prognosejaar 2026	15.335	13.035

Verdeling voertuigtype

Lichte voertuigen	Middelzware voertuigen	Zware voertuigen
93%	4,7%	2,3%

*de verdeling naar voertuigtype is afkomstig uit tabel, bijlage 4a (Verkeersgeneratie en verkeersanalyse, rapportnummer 20160376-00 14 oktober 2016.

Planbijdrage Foodcourt *

	Werkdag	Weekdag	Weekenddag
Totaal	2.069	2.354	2.541

*Er is gerekende met de totale planbijdrage, welke zich bevindt op de kruising Op-afrit en Oude Meppelerweg. Deze planbijdrage wordt verdeelt over de Oude Meppelerweg in westelijke en oostelijke richting. Voor Oude Meppelerweg in westelijke richting is dat 1.982. In het akoestisch onderzoek is met dit aantal gerekend.

Overige uitgangspunten:

- Snelheidstypering: er is uitgegaan van stadsweg met minder congestie (30-45 km).
- Wegtype: er is uitgegaan van een basistype weg (type 2).
- Bomenfactor: voor de bomenfactor is uitgegaan van hier en daar bomen of in het geheel niet (factor 1,5).
- Stagnatiefactor: percentage stagnerend verkeer 0,0%
- Dubbeltellingcorrect: deze is niet toegepast

Ceintuurbaan (4W en 4Z)

Verkeersintensiteiten

	Werkdag	Weekdag
Basisjaar 2016	46.400	39.440
Prognosejaar 2026	55.350	47.047

Verdeling voertuigtype

Lichte voertuigen	Middelzware voertuigen	Zware voertuigen
94,3%	2,5%	3,2%

*de verdeling naar voertuigtype is afkomstig uit tabel, bijlage 4a (Verkeersgeneratie en verkeersanalyse, rapportnummer 20160376-00 14 oktober 2016.

Overige uitgangspunten:

- Snelheidstypering: er is uitgegaan van buitenweg met minder congestie dan normaal stadsverkeer binnen de bebouwde kom (type b).
- Wegtype: er is uitgegaan van een basistype weg (type 2).
- Bomenfactor: voor de bomenfactor is uitgegaan van hier en daar bomen of in het geheel niet (factor 1,0).
- Stagnatiefactor: percentage stagnerend verkeer 0,0%
- Dubbeltellingcorrect: deze is niet toegepast

3.6 Onderzoeksstrategie en -modellen

Bij het berekenen van de planbijdrage en toetsing aan de NIBM-norm is gebruik gemaakt van deze NIBM-rekentool. Deze rekentool is ontwikkeld door het ministerie van Infrastructuur en Milieu in samenwerking met het Kenniscentrum Infomil.
Het nader onderzoek wordt uitgevoerd middels het rekenmodel: de NSL rekentool. Deze tool is een rekeninstrument om de luchtkwaliteit nabij wegen te berekenen. Het RIVM valideert de NSL rekentool jaarlijks. Het RIVM controleert of de NSL rekentool een correcte implementatie van SRM1 en SRM2 is en onderzoekt of de generieke invoergegevens goed zijn verwerkt.

4 Onderzoek

4.1 Inleiding

Het onderzoek begint met het bepalen van de toename van luchtvervuilende stoffen als gevolg van het plan Foodcourt Zwolle. Dit onderzoek is uitgevoerd door middel van de zogenoemde NIBM-rekentool. Uit dit onderzoek blijkt of het plan 'niet in betekenende mate' bijdraagt aan de concentratie van luchtvervuilende stoffen in de buitenlucht. Daarna is een technisch onderzoek uitgevoerd middels de door het ministerie gevalideerde NSL rekentool.

4.2 Niet in betekenende mate

De Wet luchtkwaliteit heeft een systeem ontworpen waarbij 'niet in betekenende mate (ofwel NIBM[2]), een belangrijke toetssteen is bij het beoordelen van (ruimtelijke) ontwikkelingen. Wanneer de planbijdrage lager is dat 1,2 µg/m^3, dan kan besluitvorming in beginsel plaatsvinden zonder toetsing aan de grenswaarden uit de Wet milieubeheer.

Worst-case berekening voor de bijdrage van het extra verkeer als gevolg van een plan op de luchtkwaliteit

	Jaar van planrealisatie	2016
Extra verkeer als gevolg van het plan		
	Extra voertuigbewegingen (weekdaggemiddelde)	2541
	Aandeel vrachtverkeer	1,3%
Maximale bijdrage extra verkeer	NO_2 in µg/m^3	2,65
	PM_{10} in µg/m^3	0,47
Grens voor "Niet In Betekenende Mate" in µg/m^3		1,2
Conclusie		
De bijdrage van het extra verkeer is mogelijk in betekenende mate; nader onderzoek noodzakelijk		

Worst-case berekening voor de bijdrage van het extra verkeer als gevolg van een plan op de luchtkwaliteit

	Jaar van planrealisatie	2020
Extra verkeer als gevolg van het plan		
	Extra voertuigbewegingen (weekdaggemiddelde)	2541
	Aandeel vrachtverkeer	1,3%
Maximale bijdrage extra verkeer	NO_2 in µg/m^3	2,03
	PM_{10} in µg/m^3	0,39
Grens voor "Niet In Betekenende Mate" in µg/m^3		1,2
Conclusie		
De bijdrage van het extra verkeer is mogelijk in betekenende mate; nader onderzoek noodzakelijk		

[2] Regeling en Besluit niet in betekenende mate bijdragen (luchtkwaliteitseisen), 15 november 2007.

Worst-case berekening voor de bijdrage van het extra verkeer als gevolg van een plan op de luchtkwaliteit

	Jaar van planrealisatie	2030
Extra verkeer als gevolg van het plan		
	Extra voertuigbewegingen (weekdaggemiddelde)	2541
	Aandeel vrachtverkeer	1,3%
Maximale bijdrage extra verkeer	NO_2 in µg/m^3	0,92
	PM_{10} in µg/m^3	0,35
Grens voor "Niet In Betekenende Mate" in µg/m^3		1,2
Conclusie		
De bijdrage van het extra verkeer is niet in betekenende mate; geen nader onderzoek nodig		

De berekening laat zien dat de bijdrage van het extra verkeer als gevolg van het plan in 2016 en 2020 leidt tot een hogere toename van het NO_2 in µg/m^3 dan de drempelwaarde van 1,2 µg/m^3. Dit betekent dat in ieder geval tot 2020 de bijdrage in betekende mate effect heeft op de luchtkwaliteit. In 2030 is deze bijdrage, als gevolg van de NSL-maatregelen, minder dan de drempelwaarde. Het is niet duidelijk te krijgen wat de situatie in 2026 zal zijn. Landelijke gegevens hierover ontbreken in de rekentool. Uitgaande van de gegevens uit 2020 voldoet het plan niet aan deze toets. Om inzicht te verkrijgen in de luchtkwaliteit binnen het plangebied en in de gevolgen van het plan voor de luchtkwaliteit op een representatief meetpunt buiten het plangebied is vervolgonderzoek uitgevoerd. Hiermee kan tevens worden beoordeeld of het realiseren van een woongebied past binnen de eisen van een goede ruimtelijke

4.3 Nader onderzoek

4.3.1 Inleiding

Er is een nader onderzoek uitgevoerd om te bepalen wat de concentratie luchtverontreinigende stoffen in de buitenlucht is. Er is gekeken naar de luchtkwaliteit in de huidige situatie (2016) en naar de luchtkwaliteit aan het eind van de planperiode (2026). Omdat achtergrondwaarden uit 2026 ontbreken, is rekening gehouden met de beschikbare hogere achtergrondwaarden uit 2020 (worstcase). Dit onderzoek is uitgevoerd middels het NSL Rekentool. Bij de berekeningen zijn de uitgangspunten uit hoofdstuk 3 gehanteerd.

4.3.2 Meetpunten

Er is een berekening uitgevoerd voor twee meetpunten. Een van de meetpunten bevindt zich op de grens van het plangebied met de omgeving, bij de kruising met de Oude Meppelerweg. Een extra meetpunt (2^e meetpunt) bevindt zich ter hoogte van de Ceintuurbaan, ter hoogte van de meest nabij gelegen woningen. Langs de Ceintuurbaan is de bijdrage van het lokale wegverkeer relatief hoog en is enige bijdrage van het extra verkeer door de nieuwe ontwikkeling. De concentratie luchtvervuilende stoffen in de lucht wordt bepaald door de achtergrondconcentratie, de bijdrage van de lokale weg en de voor de weg bepaalde extra verkeer dat de

ontwikkelingen van het Foodcourt genereert. In §4.3.3 zijn de rekenresultaten beschreven.

4.3.3 Rekenresultaten

De berekeningen geven een overzicht van de voor luchtkwaliteit relevante stoffen en waarden. Naast de achtergrondconcentratie zijn vooral de totale concentratie van NO_2 en PM_{10} relevant. Daarnaast is het aantal normoverschrijdingen voor PM_{10} van belang voor de plantoets. In het rekenoverzicht zijn ook de concentraties $PM_{2,5}$ terug te vinden. $PM_{2,5}$ dient vanaf 2017 ook berekend en beoordeelt te worden. Hierna worden de resultaten van de rekenjaren 2016 en 2026 weergegeven.

Oude Meppelerweg, meetpunt 1

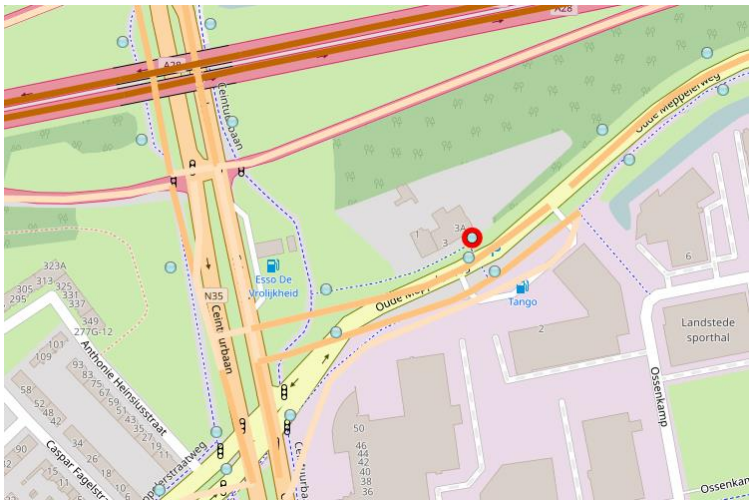

Rekenresultaten 2016

	NOx	O3	NO2	PM10	PM2.5	C6H6	EC	Component X
Totale concentratie [µg/m3]	-	-	23.617	18.112	10.374	-	-	-
Aantal normoverschrijdingsdagen	-	-	-	6.353	-	-	-	-
19 hoogste uurwaarde	-	-	84.06	-	-	-	-	-
SRM2-bijdrage [µg/m3]	5.432360	-	0.909761	0.261576	0.127256	-	0.000000	0.000000
SRM2-bijdrage fractie directe uitstoot NO2 [-]	-	-	0.167471	-	-	-	-	-
SRM1-bijdrage [µg/m3]	13.741000	-	2.128450	0.835391	0.389165	-	-	-
SRM1-bijdrage fractie directe uitstoot NO2 [-]	-	-	0.154897	-	-	-	-	-
Achtergrondconcentratie [µg/m3]	-	45.1	16.2	17.0	9.9	-	-	-
GCN achtergrondconcentratie [µg/m3]	-	42.6	22.5	17.6	10.2	-	-	-
Dubbeltellingcorrectie HWN [µg/m3]	-	-2.5	6.3	0.6	0.3	-	-	-
Correctie luchtvaart (Schiphol) [µg/m3]	-	0.0	0.0	-	-	-	-	-
Correctie uit correctievelden [µg/m3]	-	-	-	-	-	-	-	-
Luchtvaartbijdrage (Schiphol) [µg/m3]	-	0.0	0.0	0.0	0.0	-	-	-

Rekenresultaten 2026

	NOx	O3	NO2	PM10	PM2.5	C6H6	EC	Component X
Totale concentratie [µg/m3]	-	-	14.969	18.05	10.159	-	-	-
Aantal normoverschrijdingsdagen	-	-	-	6.327	-	-	-	-
19 hoogste uurwaarde	-	-	66.94	-	-	-	-	-
SRM2-bijdrage [µg/m3]	3.019290	-	0.805018	0.315021	0.103790	-	0.000000	0.000000
SRM2-bijdrage fractie directe uitstoot NO2 [-]	-	-	0.266625	-	-	-	-	-
SRM1-bijdrage [µg/m3]	5.962540	-	1.307330	0.681810	0.211450	-	-	-
SRM1-bijdrage fractie directe uitstoot NO2 [-]	-	-	0.219257	-	-	-	-	-
Achtergrondconcentratie [µg/m3]	-	47.4	10.7	17.1	9.8	-	-	-
GCN achtergrondconcentratie [µg/m3]	-	45.3	13.7	17.5	10.0	-	-	-
Dubbeltellingcorrectie HWN [µg/m3]	-	-2.1	3.1	0.4	0.1	-	-	-
Correctie luchtvaart (Schiphol) [µg/m3]	-	0.0	0.0	-	-	-	-	-
Correctie uit correctievelden [µg/m3]	-	-	-	-	-	-	-	-
Luchtvaartbijdrage (Schiphol) [µg/m3]	-	0.0	0.0	0.0	0.0	-	-	-

Ceintuurbaan, meetpunt 2

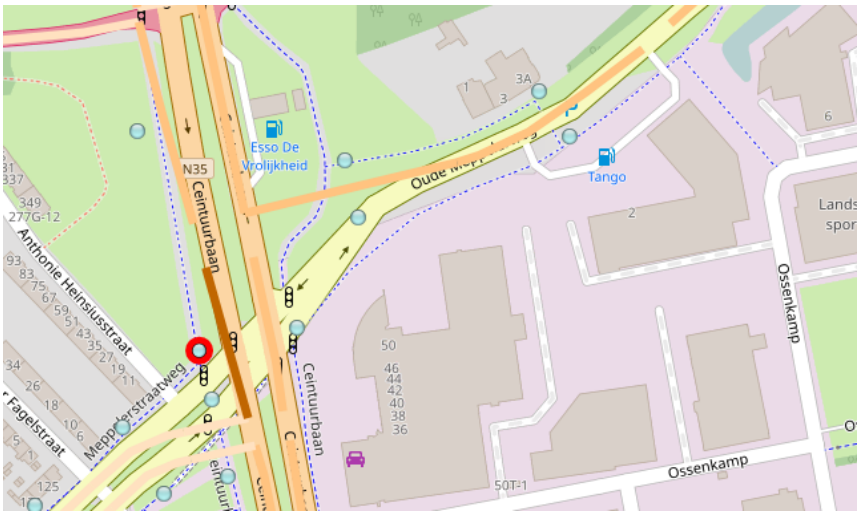

Rekenresultaten 2016

	NOx	O3	NO2	PM10	PM2.5	C6H6	EC	Component X
Totale concentratie [µg/m3]	-	-	28.241	20.517	12.267	-	-	-
Aantal normoverschrijdingsdagen	-	-	-	8.175	-	-	-	-
19 hoogste uurwaarde	-	-	93.22	-	-	-	-	-
SRM2-bijdrage [µg/m3]	3.408400	-	0.604936	0.173632	0.080943	-	0.000000	0.000000
SRM2-bijdrage fractie directe uitstoot NO2 [-]	-	-	0.177484	-	-	-	-	-
SRM1-bijdrage [µg/m3]	32.039700	-	5.795000	1.474040	0.660468	-	-	-
SRM1-bijdrage fractie directe uitstoot NO2 [-]	-	-	0.180869	-	-	-	-	-
Achtergrondconcentratie [µg/m3]	-	44.3	15.5	18.9	11.5	-	-	-
GCN achtergrondconcentratie [µg/m3]	-	41.8	21.3	19.4	11.8	-	-	-
Dubbeltellingcorrectie HWN [µg/m3]	-	-2.5	5.8	0.5	0.3	-	-	-
Correctie luchtvaart (Schiphol) [µg/m3]	-	0.0	0.0	-	-	-	-	-
Correctie uit correctievelden [µg/m3]	-	-	-	-	-	-	-	-
Luchtvaartbijdrage (Schiphol) [µg/m3]	-	0.0	0.0	0.0	0.0	-	-	-

Rekenresultaten 2026

	NOx	O3	NO2	PM10	PM2.5	C6H6	EC	Component X
Totale concentratie [µg/m3]	-	-	19.644	18.723	10.377	-	-	-
Aantal normoverschrijdingsdagen	-	-	-	6.669	-	-	-	-
19 hoogste uurwaarde	-	-	76.20	-	-	-	-	-
SRM2-bijdrage [µg/m3]	2.114630	-	0.562902	0.220209	0.072478	-	0.000000	0.000000
SRM2-bijdrage fractie directe uitstoot NO2 [-]	-	-	0.266194	-	-	-	-	-
SRM1-bijdrage [µg/m3]	17.637200	-	4.572390	1.449550	0.460885	-	-	-
SRM1-bijdrage fractie directe uitstoot NO2 [-]	-	-	0.259248	-	-	-	-	-
Achtergrondconcentratie [µg/m3]	-	47.4	10.7	17.1	9.8	-	-	-
GCN achtergrondconcentratie [µg/m3]	-	45.3	13.7	17.5	10.0	-	-	-
Dubbeltellingcorrectie HWN [µg/m3]	-	-2.1	3.1	0.4	0.1	-	-	-
Correctie luchtvaart (Schiphol) [µg/m3]	-	0.0	0.0	-	-	-	-	-
Correctie uit correctievelden [µg/m3]	-	-	-	-	-	-	-	-
Luchtvaartbijdrage (Schiphol) [µg/m3]	-	0.0	0.0	0.0	0.0	-	-	-

5 Beoordeling en conclusie

5.1 Beoordeling

5.1.1 Niet in betekenende mate

De berekening met de rekentool NIBM laat zien dat de bijdrage van het extra verkeer als gevolg van het plan naar verwachting in leidt 2020 tot een toename van de concentratie stikstofdioxide van meer dan 1,2 µg/m^3, namelijk 2,03 µg/m^3. De rekentool maakt een berekening in 2026 (toetsjaar) niet mogelijk. Daarom is ook gekeken naar het jaar 2030. In 2030 zal de toename als gevolg van het plan Foodcourt 0,92 zijn. Deze waarde ligt dan onder de drempelwaarde.

Voor de toets 'niet in betekende mate' door het ontbreken van gegevens uit 2026, gekeken naar het jaar 2020. De ontwikkeling draagt 'in betekende mate' bij aan de concentratie stikstofdioxide in de buitenlucht. Mede om die reden is nader onderzoek gedaan. Dit nader onderzoek dient uitgevoerd te worden om de totale concentratie van luchtvervuilende stoffen in de buitenlucht te toetsen aan de geldende grenswaarden.

5.1.2 Nader technisch onderzoek

Het (nader) onderzoek naar de luchtkwaliteit richt zich op de grenswaarden vastgesteld voor stikstofdioxide (NO_2), fijn stof (PM_{10}) en extra fijn stof ($PM_{2,5}$). Er zijn berekeningen uitgevoerd voor de situatie aan de rand van plangebied, net buiten het bedrijventerrein en ter plaatse van een drukke doorgaande weg met een zekere planbijdrage als gevolg van de nieuw te ontwikkelen Foodcourt Zwolle. Deze berekeningen zijn, op basis van de specifieke omstandigheden en rekening, het toetsingskader en de uitgangspunten voor methode en onderzoek, (dus) uitgevoerd voor twee meetpunten.

Relevante resultaten

Oude Meppelerweg, meetpunt 1

2016, incl. planbijdrage								
	NO_2	NO_2	PM_{10}	PM_{10}	PM_{10}	PM_{10}	$PM_{2,5}$	$PM_{2,5}$
	resultaat	norm	resultaat	norm	resultaat	norm	resultaat	norm
Achtergrond	16,2		17,0				10,2	
Totaal	23,6	40	18,1	40			10,3	20
Overschrijding*					6,4	35		

*aantal dagen met een overschrijding

Oude Meppelerweg, meetpunt 1

2026, incl. planbijdrage								
	NO_2	NO_2	PM_{10}	PM_{10}	PM_{10}	PM_{10}	$PM_{2,5}$	$PM_{2,5}$
	resultaat	norm	resultaat	norm	resultaat	norm	resultaat	norm
Achtergrond	10,7		17,1				9,8	
Totaal	15	40	18	40			10,1	20
Overschrijding*					6,3	35		

*aantal dagen met een overschrijding

Ceintuurbaan, meetpunt 2

2016, incl. planbijdrage								
	NO_2	NO_2	PM_{10}	PM_{10}	PM_{10}	PM_{10}	$PM_{2,5}$	$PM_{2,5}$
	resultaat	norm	resultaat	norm	resultaat	norm	resultaat	norm
Achtergrond	15,5		18,9				11,5	
Totaal	28,2	40	20,5	40			12,3	20
Overschrijding*					8,1	35		

*aantal dagen met een overschrijding

Ceintuurbaan, meetpunt 2

2026, incl. planbijdrage								
	NO_2	NO_2	PM_{10}	PM_{10}	PM_{10}	PM_{10}	$PM_{2,5}$	$PM_{2,5}$
	resultaat	norm	resultaat	norm	resultaat	norm	resultaat	norm
Achtergrond	10,7		17,1				9,8	
Totaal	19,6	40	18,7	40			10,4	20
Overschrijding*					6,7	35		

*aantal dagen met een overschrijding

Uit de berekeningen op de twee meetpunten blijkt dat de concentratie van de relevante luchtvervuilende stoffen stikstofdioxide (NO_2), fijn stof (PM_{10}) en extra fijn stof ($PM_{2,5}$) voor alle relevante meetpunten en toetsmomenten ruimschoots voldoet aan de gestelde normen.

5.2 Conclusie

De ontwikkeling draagt 'in betekende mate' bij aan de concentratie stikstofdioxide in de buitenlucht. Mede om die reden is nader onderzoek gedaan. Dit nader onderzoek dient uitgevoerd te worden om de totale concentratie van luchtvervuilende stoffen in de buitenlucht te toetsen aan de voor dat jaar geldende grenswaarden. Het nader onderzoek laat zien dat de ontwikkeling van Foodcourt Zwolle zowel in 2016 als ook in 2026 voldoet aan de grenswaarden voor luchtkwaliteit (Wm) en daarmee voor wat betreft luchtkwaliteit voldoet aan de eisen van een goede ruimtelijke ordening (Wro).

AGEL
adviseurs
ruimte
infra
bouw
milieu

Verkeersanalyse
Effect op omliggend wegennet
Foodcourt De Vrolijkheid
te Zwolle

INZICHT & OVERZICHT

AGEL adviseurs

ruimte
infra
bouw
milieu

Verkeersanalyse
Effect op omliggend wegennet
Foodcourt De Vrolijkheid
te Zwolle

Opdrachtgever	:	De Vrolijkheid Invest N.V.
		Larenseweg 62
		7241 CN Lochem
Projectnummer	:	20160376-00
Status rapport / versie nr.	:	Definitief 03
Datum	:	04 oktober 2016
Opgesteld door	:	M. van de Nouweland / ing. M.M. Kooijman-Bons
Gecontroleerd door	:	ing. S. Spapens
Voor akkoord	:	ing. S. Spapens Paraaf :

Versie nr.	Datum	Omschrijving	Opgesteld door	Gecontroleerd door
D01	08-09-2016	Onderzoek verkeersproductie	MvdN / MMK	SSp
D02	30-09-2016	Opmerkingen opdrachtgever	MvdN	SSP
D03	04-10-2016	Opmerkingen opdrachtgever	MvdN	SSP

Eerland certificaten NEN-EN ISO 9001

Postbus 4156
4900 CD Oosterhout
Hoevestein 20b
4903 SC Oosterhout

t.(0162) 456481
f.(0162) 435588
info@ageladviseurs.nl
www.ageladviseurs.nl

INHOUD blz.

1 INLEIDING 2
1.1 Aanleiding 2
1.2 Onderzoeksgebied 2
1.3 Doelstelling 3
1.4 Stappenplan verkeersanalyse 4
1.5 Leeswijzer 4
2 SITUATIE 5
2.1 Bestaande functie 5
2.2 Toekomstige functies 5
2.2 Bereikbaarheid planlocatie 6
2.3 Verkeersprognose 7
3 TOEKOMSTIGE SITUATIE 8
3.1 Situering 8
3.2 Totale verkeersgeneratie 8
3.3 Verkeersstromen 9
3.4 Verkeersdruk 10
3.4.1 Gebiedsontsluitingsweg (GOW) 10
3.5 Verkeersstromen in-en uitrit planlocatie 13
3.6 Kruispuntberekening in-en uitrit planlocatie 14
CONCLUSIE EN AANBEVELINGEN 15
3.7 Verkeerskundige analyse 15
3.7.1 Verkeersdruk 15
3.7.2 Kruispunt in-en uitrit planlocatie 15
4 LITERATUUR EN GERAADPLEEGDE BRONNEN 16

BIJLAGEN

1 Verkeersgegevens 2016 en prognose 2026;
2 Verkeersstromen;
3 Rijroutes en toename verkeersintensiteiten per wegvak;
4 Totale verkeersintensiteiten per wegvak prognose 2026 + toename Foodcourt;
5 Kruispuntberekening in-uitrit Foodcourt Oude Meppelerweg.

© AGEL adviseurs 2016

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie of op welke andere wijze dan ook zonder voorgaande toestemming van AGEL adviseurs, noch mag het zonder een dergelijke toestemming worden gebruikt voor enig ander werk dan waarvoor het is vervaardigd.

1 INLEIDING

1.1 Aanleiding

Aan de Oude Meppelerweg in Zwolle is De Vrolijkheid Invest B.V. voornemens om een nieuwe ontwikkeling te realiseren, genaamd Foodcourt De Vrolijkheid. Op deze locatie worden enkele fastfoodrestaurants, waaronder een KFC, Burger King, Subway en La Place, voorzien. Voor deze ontwikkeling heeft het ontwerpbestemmingsplan met ingang van 21 januari 2016 gedurende 6 weken ter inzage gelegen. Tijdens deze procedure zijn zienswijzen naar voren gebracht die betrekking hebben op de mogelijke verkeersaantrekkende werking van de nieuwe bestemming. Ten behoeve van de onderbouwing van de beantwoording van de zienswijzen is het van belang om de invloed van de ontwikkeling ten aanzien van de verkeersgeneratie nogmaals nadrukkelijk in beeld te brengen en is voorliggend nader onderzoek uitgevoerd

1.2 Onderzoeksgebied

Het plangebied is gelegen aan de westzijde van de stad Zwolle aan de noordzijde van het bedrijventerrein De Vrolijkheid. Ten oosten van de N35 (Ceintuurbaan) en pal aan de A28 is momenteel de horecagelegenheid 'De Vrolijkheid' gevestigd. Ten westen van de horecagelegenheid, langs de N35, is een benzine- en LPG-verkooppunt gevestigd. Verder is ten westen van het gebied de woonwijk Diezerpoort gelegen. In oostelijke richting liggen achtereenvolgens het Vegtlusterbos en de kern Berkum (Zwolle-Oost).

Uitsnede luchtfoto met oranje gemarkeerd het plangebied

De ontsluiting van de ontwikkelingslocatie, hierna te noemen 'Foodcourt', vindt plaats middels een gewijzigde ontsluiting op de Oude Meppelerweg. De gewijzigde ontsluiting komt ter vervanging van de bestaande in- en uitrit van de horecagelegenheid 'De Vrolijkheid'. In figuur 1.2 is het plangebied weergegeven met de bestaande ontsluiting.

Figuur 1.2: Bestaande ontsluiting plangebied

Het Foodcourt brengt een wijziging in de verkeersstromen met zich mee en leidt tot extra verkeersbewegingen van, en naar, de locatie. Op basis van gangbare kentallen kunnen aannames worden gedaan over de verkeersgeneratie. Vanwege de specifieke ligging, aan de rijksweg en grenzend aan de kom hebben wij opdracht ontvangen om nader onderzoek te doen. De onderzoeksvraag heeft betrekking op de verkeerskundige aantrekkingskracht van de verschillende horeca functies, waarbij rekening is gehouden met de verkeersaantrekkende werking van de bestaande functie. In dit onderzoek is, voor de locatie, de specifieke verkeersgeneratie bepaald. Ten behoeve van het onderzoek zijn gegevens opgevraagd bij de toekomstige exploitanten, zodat de specifieke bezoekersfrequentie behorende bij de voorgestane functies kunnen worden beoordeeld. Het gaat hierbij bijvoorbeeld om het percentage bezoekers van de Drive-In, de tijdsduur van het bezoek, spitsuur etc.

1.3 Doelstelling

Het doel van deze rapportage is aan de hand van verkeersanalyses en ontvangen gegevens, de toekomstige verkeerskundige situatie (tot het prognosejaar 2026) in beeld te brengen en te toetsen aan de CROW richtlijnen en overige landelijk aanvaarde normen.

1.4 Stappenplan verkeersanalyse

Op basis van het rapport "Verkeersgeneratie Foodcourt De Vrolijkheid te Zwolle" is de verkeersgeneratie voor de nieuwe planontwikkeling bepaald.

Aan de hand van deze verkeerskundige uitgangspunten zijn de verkeersbewegingen inzichtelijk gebracht. Deze verkeersbewegingen volgen verschillende rijroutes om de planlocatie te bereiken. Hierbij is inzichtelijk gemaakt wat de toename is van het aantal verkeersbewegingen op de verschillende wegvakken.

Per wegvak wordt de verkeerskundige invloed, ten gevolge de ontwikkeling, inzichtelijk gebracht. Dit betreffen de wegvakken binnen de bestaande wegenstructuur in de directe omgeving van het ontwikkelingsgebied.

1.5 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt de huidige (verkeerskundige) situatie van de planlocatie en haar omgeving beschreven. Vervolgens worden in hoofdstuk 3 de wijzigingen in de verkeersstromen in beeld gebracht en getoetst aan de CROW richtlijnen. In hoofdstuk 4 worden de conclusies en aanbevelingen verwoord. Tot slot worden in hoofdstuk 5 de gebruikte literatuur en geraadpleegde bronnen aangegeven.

2 SITUATIE

2.1 Bestaande functie

Tussen de oprit van de A28 richting Meppel, de Oude Meppelerweg en de Ceintuurbaan (N35) is de horecagelegenheid 'De Vrolijkheid' gelegen. Ten behoeve van de ontwikkeling van de Foodcourt De Vrolijkheid wordt dit café/restaurant geamoveerd. Dit betekent dat de verkeersbewegingen van het café/restaurant komen te vervallen.

De Vrolijkheid betreft een café/restaurant met ca. 50 zitplaatsen en een zalencomplex voor feesten en partijen met een capaciteit voor ca. 250 personen. Voor een café/restaurant met zalencomplex zijn op basis van de CROW publicatie 'Kencijfers parkeren en verkeersgeneratie, publicatie 317' geen specifieke kencijfers beschikbaar.
Uitgaande van een maximale capaciteit van 50 personen tijdens het drukste uur en een gemiddelde autobezetting van circa 2,3 personen per auto bij 90% autogebruik levert dit ca. 20 auto's op. Het personeel van De Vrolijkheid maakt voor het woon-werk verkeer tevens gebruik van de auto. Aangenomen wordt dat het personeel voornamelijk buiten de spitsuren reist is deze verkeersgeneratie derhalve niet meegenomen.
Op basis van 2 verkeersbewegingen per auto bedraagt het aantal verkeersbewegingen ca. 40 mvt in het drukste uur. Voor een restaurant bedraagt het drukste uur ca. 22% [4] van de totale bezoekers per dag.
Het totaal aantal verkeersbewegingen per etmaal bedraagt hiermee 40/22%*100%=180 mvt/etmaal. Tijdens feesten en partijen zal dit aantal mogelijk kunnen oplopen.

2.2 Toekomstige functies

Op het moment dat het bestemmingsplan 'Food-court De Vrolijkheid' onherroepelijk is, is de ontwikkeling van een 'foodcourt' mogelijk. Middels de bestemming 'Horeca – Café-restaurant' zijn café-restaurants ,zoals genoemd in horecacategorie 1 t/m 4 van de in de bijlage van het bestemmingsplan opgenomen 'Lijst met horeca categorieën', mogelijk.

Figuur 2.1: Bestemmingsplan 'Food-court De Vrolijkheid'

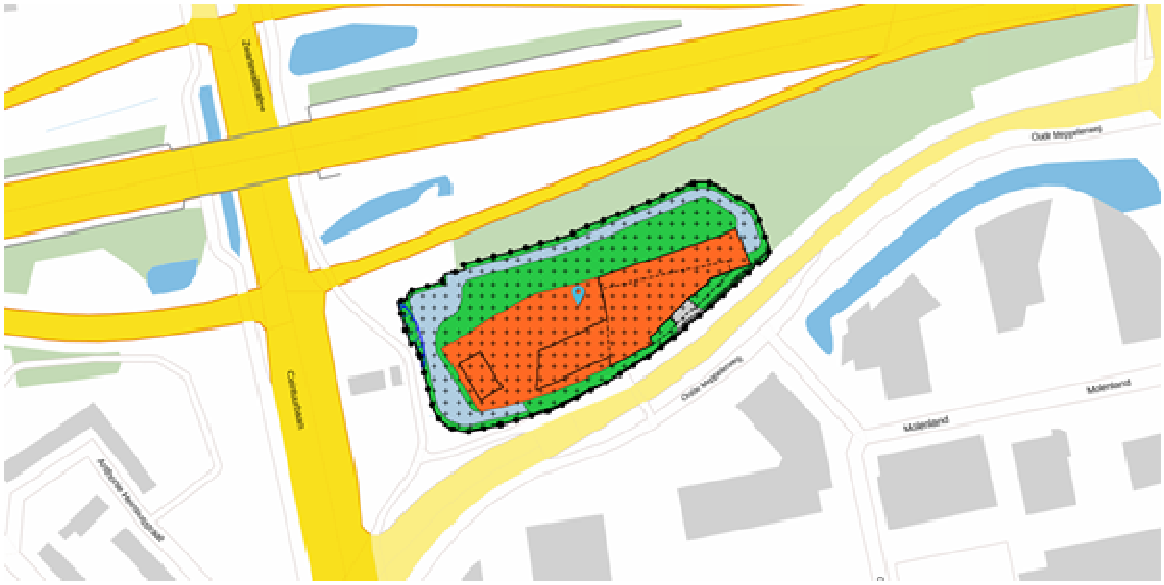

Tevens zijn bijbehorende voorzieningen zoals parkeervoorzieningen, speelvoorzieningen, tuinen, erven en terreinen toegestaan. Gebouwen zijn uitsluitend toegestaan binnen het bouwvlak met een gezamenlijke oppervlakte van maximaal 2.300 m² brutovloeroppervlakte.
De aanleiding voor de herziening van het bestemmingsplan betrof het gegeven dat reeds verschillende (fastfood)restaurants geïnteresseerd zijn om zich te vestigen op de locatie. Het gaat hierbij om de volgende vier horeca-functies:

Fastfoodrestaurants:
- Burger-King van 600 m^2 bvo;
- Kentucky Fried Chicken (KFC) 650m^2 bvo;
- Subway 200m^2 bvo;

Restaurant:
- La-Place met een oppervlakte van 660 m^2 bvo;

De vier horecafuncties hebben gezamenlijk een oppervlakte van ca. 2.110 m². Voor de berekeningen en nadere onderbouwing van de verkeersgeneratie is uitgegaan van de, door de toekomstige exploitanten opgegeven, opgaven. De gegevens van deze exploitanten zijn gebaseerd op landelijke ervaringscijfers van de verschillende exploitanten. Met deze exploitanten heeft de ontwikkelaar een overeenkomst gesloten, waarin de vestiging van de exploitant binnen het plangebied langdurig is vastgelegd.

Op basis van het bestemmingsplan is een maximale bruto oppervlakte van 2.300 m² toegestaan. Dit betekent dat er nog enige uitbreidingsruimte binnen het bestemmingsplan mogelijk is. Het gaat hierbij om een procentuele ruimte van circa 10%. Derhalve zijn de opgaves van de exploitanten 'opgehoogd' met een zelfde percentage. Derhalve is er met de niet gebruikte vierkante meters vanuit het betemmingsplan rekening gehouden.

2.2 Bereikbaarheid planlocatie

De planlocatie is gelegen aan de noord- oostzijde van Zwolle ten zuiden van de rijksweg A28 en is te bereiken vanuit de Oude Meppelerweg. De Oude Meppelerweg is aan de westzijde aangesloten op de Ceintuurbaan en aan de Oostzijde op de Kranenburgweg. De Ceintuurbaan verdeelt het lokale en regionale verkeer tussen de verschillende woon- en werkgebieden en het landelijk hoofdwegennet (A28).

In de huidige en toekomstige situatie is het plangebied bereikbaar vanuit de volgende richtingen;
- Vanuit noordelijke richting (Zwartewaterallee): verkeer vanuit Aa-landen of Holtenbroek;
- Vanuit oostelijke richting (Kranenburgweg en A28): verkeer vanuit Berkum of Meppel;
- Vanuit zuidelijke richting (Ceintuurbaan): verkeer vanuit Zwolle centrum of Zwolle zuid;
- Vanuit westelijke richting (Meppelstraatweg en A28): verkeer Zwolle centrum en vanuit Harderwijk.

De Oude Meppelerweg is gecategoriseerd als 'gebiedsontsluitingsweg type II' met twee (2x1) rijstroken. De Ceintuurbaan ten westen van de planlocatie is gecategoriseerd als 'gebiedsontsluitingsweg wegtype I' met zes (2x3) rijstroken. Beide wegen zijn gelegen binnen de bebouwde kom.

In figuur 2.1 is in rood de planlocatie en de bereikbaarheid weergegeven. De fietsroutes rondom het plangebied zijn in een blauwe stippellijn aangegeven.

Figuur 2.1. Bereikbaarheid plangebied

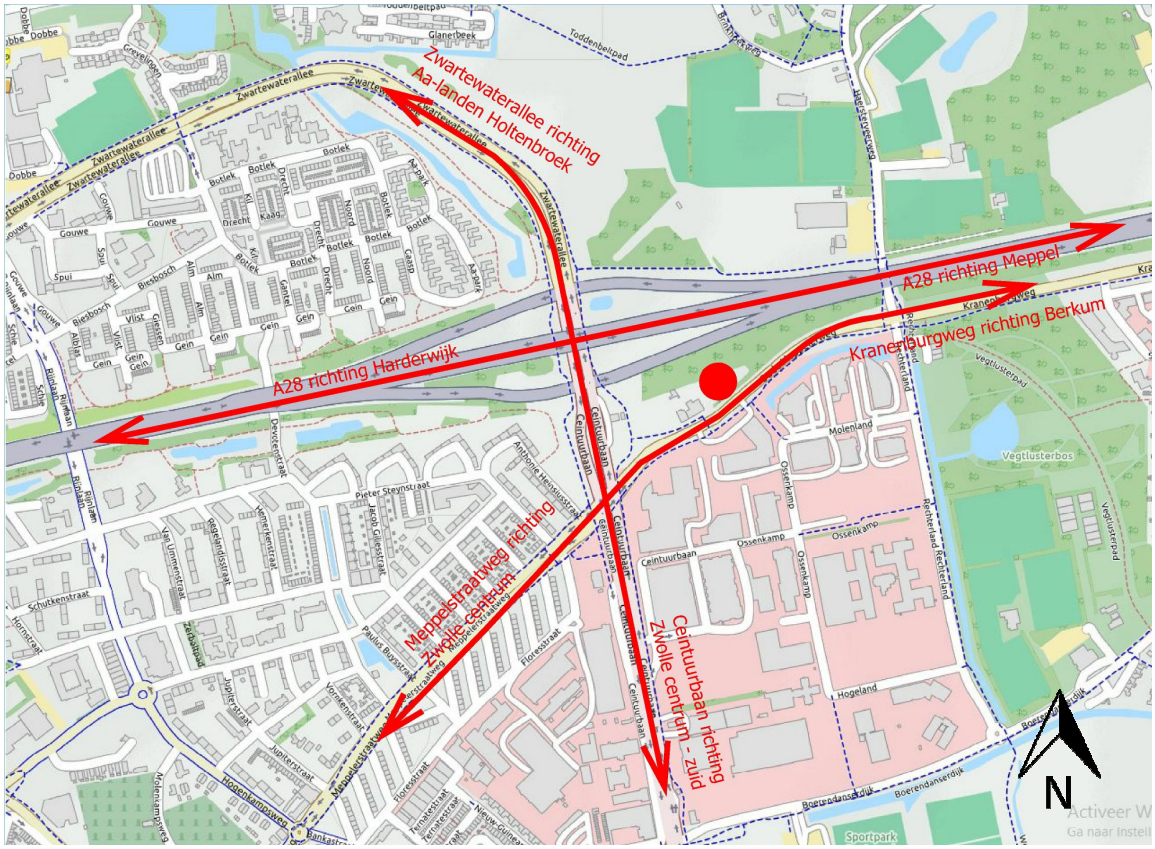

2.3 Verkeersprognose

Door de gemeente Zwolle zijn vanuit het verkeersmodel voor het basisjaar 2016 en het planjaar 2026 de verkeersintensiteiten aangegeven voor de wegenstructuur nabij de ontwikkelingslocatie. In het prognosejaar 2026 wordt uitgegaan van de verkeerstellingen 2026 verminderd met het aantal verkeersbewegingen van het bestaande café/restaurant 'De Vrolijkheid'.

In bijlage 1 is een overzicht aangegeven van de verkeersintensiteiten voor de relevante wegvakken voor het prognosejaar 2016 (en 2026). Hierbij is gebruik gemaakt van de ontvangen gegevens van de gemeente Zwolle. Binnen deze ontvangen gegevens is nog geen rekening gehouden met de realisatie van het Foodcourt. Aangezien, ten behoeve van de ontwikkeling, het café/restaurant De Vrolijkheid wordt geamoveerd, zijn de verkeersgegevens hierop aangepast en zijn de verkeersbewegingen van De Vrolijkheid in mindering gebracht.

3 TOEKOMSTIGE SITUATIE

3.1 Situering

In figuur 3.1 is een afbeelding weergegeven van de inrichting van het Foodcourt.

Figuur 3.1 globale inrichtingsschets Foodcourt (Bron: Bestemmingsplan De Vrolijkheid / Van der Linde Architecten)

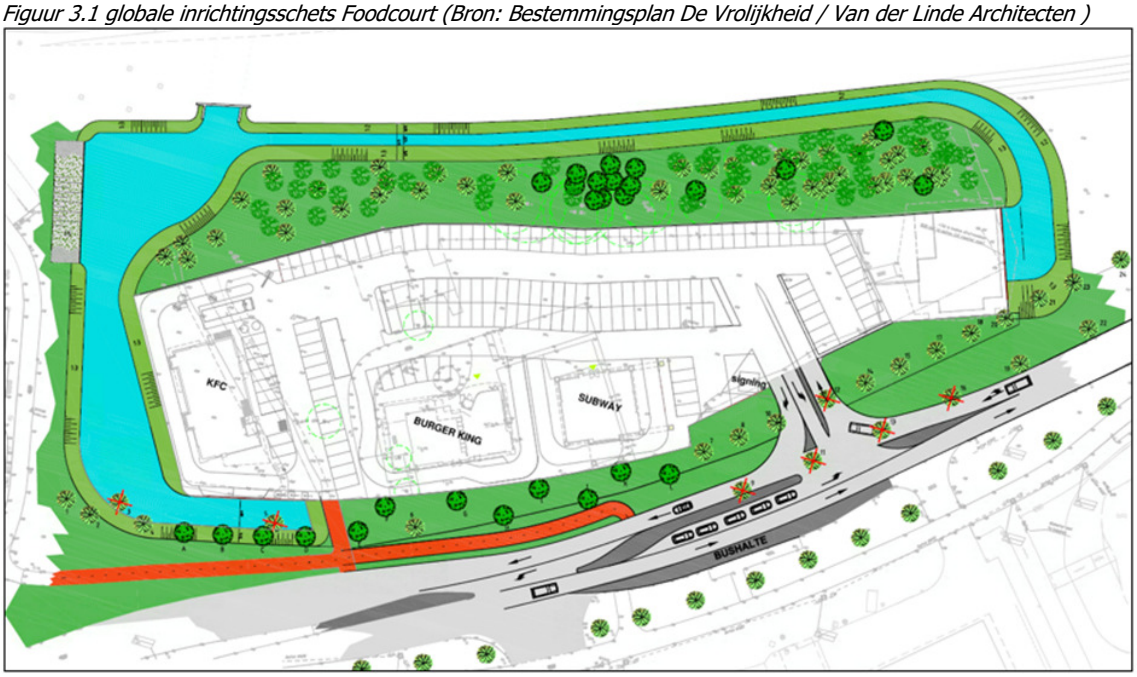

De gewenste ontsluiting van het plangebied is gelegen aan de zuid-oostzijde van het plangebied. Deze ontsluiting is enigszins ten oosten van de bestaande inrit van het huidige café/restaurant 'De Vrolijkheid' gelegen en sluit aan op de Oude Meppelerweg. Aan de zuid-westzijde van het plangebied is een ontsluiting voor het fietsverkeer, en in geval van calamiteiten voor hulpdiensten, voorzien.
Omdat het verkeer vanuit het westen zal moeten wachten totdat het verkeer vanuit het oosten ruimte biedt om het plangebied te betreden, is eventueel een uitvoegstrook voor dit verkeer in het midden van de Oude Meppelerweg gewenst. Voorliggende rapportage zal nader aantonen dat dit niet specifiek nodig is.

3.2 Totale verkeersgeneratie

Op basis van het rapport 'Verkeersgeneratie Foodcourt De Vrolijkheid te Zwolle, AGEL adviseurs' is de verkeersgeneratie voor de nieuwe planontwikkeling bepaald. Alle functies binnen de Foodcourt zijn horecavoorzieningen en het is dus niet aannemelijk dat bezoekers van het Foodcourt tijdens hun bezoek meerdere functies gaan bezoeken. Combinatiebezoek is derhalve niet meegenomen in de berekeningen.
De oppervlakte van de verschillende vestigingen bedraagt ca. 2.110 m². Op basis van het bestemmingsplan is een maximale bruto oppervlakte van 2.300 m² toegestaan.

Dit betekent dat er nog enige uitbreidingsruimte binnen het bestemmingsplan mogelijk is. Het gaat hierbij om een procentuele ruimte van circa 10%. Derhalve zijn de opgaves van de exploitanten 'opgehoogd' met een zelfde percentage. Derhalve is er met de niet gebruikte vierkante meters vanuit het bestemmingsplan rekening gehouden. In onderstaande tabel 3.2 is een overzicht gegeven van de verkeergeneratie per functie en de totale verkeersproductie van de foodcourt.

Tabel 3.2 Verkeersgeneratie Foodcourt

Totaal berekening verkeersgeneratie					
Foodcourt "De Vrolijkheid"	**MVT/etmaal werkdagen**	**MVT/etmaal weekdag**	**MVT/etmaal weekenddag**	**MVT/Spitsuur werkdag**	**MVT/Spitsuur weekenddag**
Burger-King	378	476	663	81	144
KFC	490	617	860	123	163
Subway	198	235	230	23	27
La-Place	790	787	788	170	170
TOTAAL	**1.856**	**2.115**	**2.541**	**398**	**504**
Vrachtverkeer bevoorrading	25	25	25	0	0
TOTAAL met 10%	**2069**	**2354**	**2822**	**437**	**554**

De maximale verkeersgeneratie van alle functies gezamenlijk betreft tijdens het weekend circa 2.822 mvt/etmaal.

3.3 Verkeersstromen

Verkeersstromen zijn de aan- en afrij richtingen naar en vanaf het Foodcourt en zijn bepaald aan de hand van herkomst en bestemming. Om de inschattingsnauwkeurigheid van de procentuele verkeersstromenverdeling binnen de wegvakken van de aan- en afrijroutes te berekenen zijn de verkeersstromen gecategoriseerd in:

- Verkeer afkomstig van buiten de regio Zwolle (extern);
- Woon-werkverkeer bewoners Zwolle en forensen werkende in Zwolle (extern);
- Verkeer afkomstig vanuit de regio Zwolle (extern).

Met betrekking tot de bestemming zijn de verkeerstromen te categoriseren in

- Verkeer naar het plangebied (intern);
- Verkeer vanaf het plangebied (extern).

Samenvattend zijn de verkeersstromen:

- Extern<->intern, bestemmingsverkeer;
- Extern<->extern, doorgaand verkeer;
- Intern<-> extern, doorgaand verkeer met een tussenstop in het plangebied.

Op basis van de herkomst en bestemming van het verkeer is een verdeling gemaakt van het verkeer per functie op het omliggende wegennet. Dit is berekend voor een gemiddelde weekdag en een gemiddelde weekenddag. Vervolgens zijn de verkeersintensiteiten van de

verschillende functies samengevoegd per weg en met 10% opgehoogd. Deze 10% heeft te maken met het gegeven dat het bestemmingsplan nog enige uitbreidingsruimte biedt van de voorgestane bruto vloeroppervlakte van de ontwikkeling. In de bijlage 2 zijn de berekeningen/verdelingen van de verkeersstromen weergegeven.

3.4 Verkeersdruk

3.4.1 Gebiedsontsluitingsweg (GOW)

De bereikbaarheid en de verkeersafwikkeling van het autoverkeer is afhankelijk van de verhouding tussen intensiteit en capaciteit (I/C verhouding). In onderstaande tabel zijn de klasse-indeling voor de I/C verhouding aangegeven.

Tabel 3.3 Klasse-indeling I/C verhouding

I/C kleiner dan 0,8	Goede verkeersafwikkeling zonder noemenswaardige filevorming
I/C 0,8 tot 0,9	Matige verkeersafwikkeling met structurele filevorming. De filevorming treedt niet dagelijks op, maar de verkeersstroom is gevoelig voor kleine verstoringen.
I/C groter dan 0,9	Slechte verkeersafwikkeling. Er is sprake van structurele dagelijkse filevorming met regelmatig stilstaande file.
I/C groter dan 1,0	Zeer slechte verkeersafwikkeling. Er is sprake van dagelijkse structurele filevorming met stilstaande file.

Hoe kleiner deze verhouding is, hoe hoger de kwaliteit van de verkeersafwikkeling. In de praktijk kan de (veelal lagere) afwikkelingscapaciteit van de kruispunten maatgevend zijn.

Volgens de kengetallen van de CROW bedraagt de maximale afwikkelingscapaciteit van GOW wegtype II (1x2 rijstroken) onder ideale omstandigheden circa 1.400 PAE[1]/h per rijstrook. Afhankelijk van de verdeling van het verkeer over beide rijrichtingen kan de capaciteit oplopen tot 1.600 PAE/h per rijstrook. Bij een GOW wegtype I (2x2 rijstroken) bedraagt de maximale afwikkelingscapaciteit circa 1.800 tot 2.000 PAE/h per rijstrook.

[1] De PAE is een meeteenheid die wordt gebruikt bij het bepalen van de intensiteit of capaciteit van een weg. Het is een afkorting, die staat voor personenautoequivalent. Omrekeningsfactor MVT/PAE's =1,5 voor middelzware voertuigen en 2,3 voor zware voertuigen

De wegen rondom het plangebied hebben de volgende afwikkelingscapaciteit:

Tabel 3.4 Capaciteit wegvakken

Weg:	**Wegvaknr.**	**Wegtype:**	**Capaciteit:**
Oude Meppelerweg	1	GOW Type II (2x1 rijstrook)	1.400 PAE/h per rijstrook
Meppelerstraatweg	2	GOW Type II (2x1 rijstrook)	1.400 PAE/h per rijstrook
Ceintuurbaan	3,4,5	GOW Type I (2x3 rijstroken)	1.800 tot 2.000 PAE/h per rijstrook
Zwartewaterallee	6	GOW Type I (2x2 rijstroken)	1.800 tot 2.000 PAE/h per rijstrook
Oprit A28 Meppel	7	GOW type II (1 rijstrook)	n.v.t.
Oprit A28 Amersfoort	10	GOW type II (2 rijstroken)	n.v.t.
Afrit A28 Meppel	9	GOW type II (3 rijstroken)	n.v.t.
Afrit A28 Amersfoort	8	GOW type II (3 rijstroken)	n.v.t.

Figuur 3.2 Overzicht wegvakken

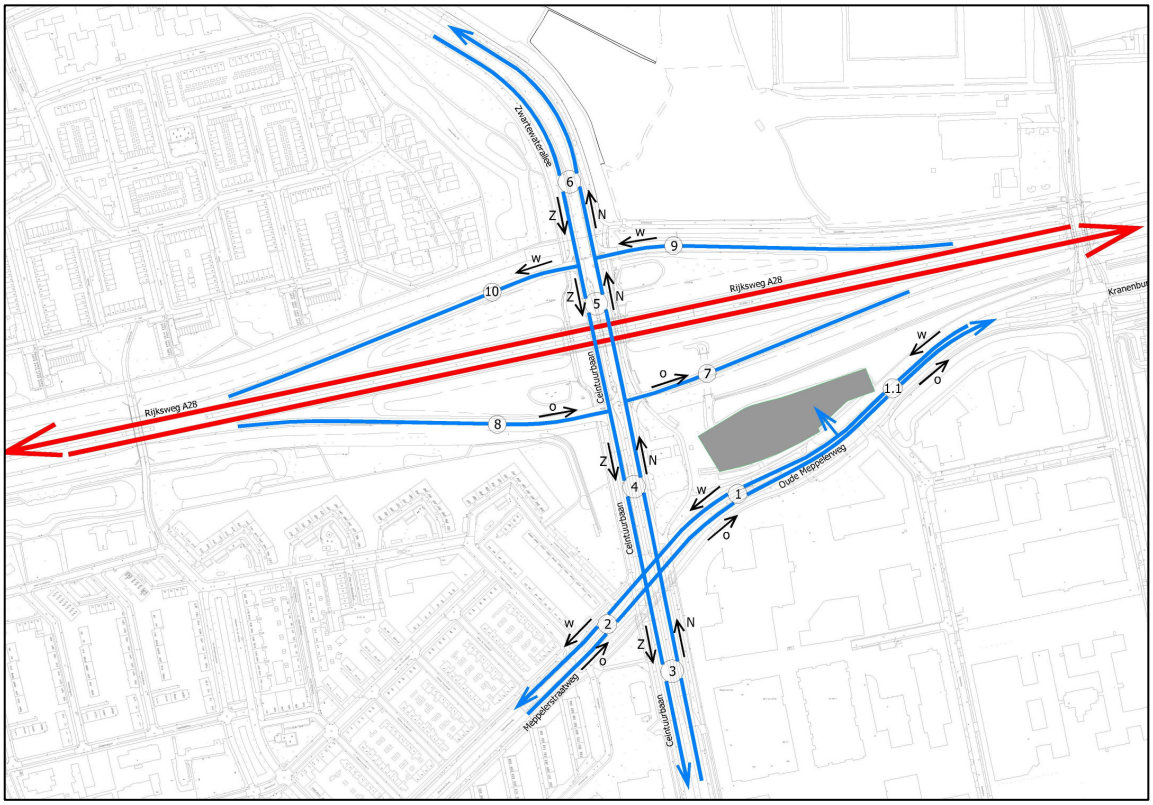

Nr.	Wegvak	2026 PAE/ Avond-spits werkdag [2]	Toename a.g.v. ontwikkeling PAE/ Avondspits werkdag	Prognose 2026 PAE/avondspits werkdag
1W	Oude Meppelerweg (richting Ceintuurbaan)	625	184	808
1O	Oude Meppelerweg (richting Rechterland)	572	184	756
1.1 W	Oude Meppelerweg (richting Ceintuurbaan)	630	35	665
1.1 O	Oude Meppelerweg (richting Rechterland)	577	35	612
2O	Meppelerstraatweg (richting Ceintuurstraat)	598	11	609
2W	Meppelerstraatweg (richting centrum)	630	11	641
3N	Ceintuurbaan (richting Zwartewaterallee)	2.708	22	2720
3Z	Ceintuurbaan (richting Heinoseweg)	1.680	22	1702
4N	Ceintuurbaan (richting Zwartewaterallee)	2.972	151	3123
4Z	Ceintuurbaan (richting Heinoseweg)	1.943	151	2094
5N	Ceintuurbaan (richting zwartewaterallee)	1.410	92	1502
5Z	Ceintuurbaan (richting Heinsoseweg)	2.040	92	2132
6N	Zwartewaterallee (richting Blaloweg)	1.153	33	1185
6Z	Zwartewaterallee (Richting Ceintuurbaan)	989	33	1021
7O	Oprit A28 Meppel	1.756	59	1815
8O	Oprit A28 Amersfoort	929	59	988
9W	Afrit A28 Meppel	1.277	59	1336
10W	Oprit A28 Amersfoort	1.291	59	1350

Kijkend naar de toekomstige motorvoertuigbewegingen op de Oude Meppelerweg (wegvak 1) zien we dat voor het prognosejaar 2026, exclusief Foodcourt, in de avondspits werkdag een intensiteit optreedt van max. 625 PAE/h over 1 rijstrook. De toename van het verkeer van en naar de Foodcourt vanuit de Ceintuurbaan zorgt in het spitsuur voor een toename van 184 PAE/h op de Oude Meppelerweg (wegvak 1). De I/C verhouding op de Oude Meppelerweg komt hiermee op ca. 0,58 (808/1.400).

Op de Ceintuurbaan (wegvakken 3,4,5) richting Zwartewaterallee zien we dat, voor het prognosejaar 2026 exclusief het Foodcourt in de avondspits werkdag, een intensiteit optreedt van max. 2.972 PAE/h over 3 rijstroken. De toename van het verkeer van en naar het Foodcourt zorgt op werkdagen in het spitsuur voor een toename van 151 PAE/h op de Ceintuurbaan. De I/C (intensiteit/capaciteit) verhouding op de Ceintuurbaan komt hiermee op ca. 0,58. (3.123/(3*1.800))

De I/C verhouding van beide wegen vallen nog ruim onder de 0,8 en resulteren dan ook niet in een substantiële extra belemmering in de verkeersafwikkeling.

[2] Exlusief café/restaurant De Vrolijkheid

Kijkend naar de overige wegvakken rondom de planlocatie kunnen we concluderen dat, voor de prognose 2026 + de ontwikkeling van het Foodcourt, de maximale afwikkelingscapaciteiten die voor een gebiedsontsluitingsweg gelden niet worden overschreden.

De capaciteit wordt echter bepaald door de kruispunten (zwakste schakel) in de keten van wegvakken. In de verdere uitwerking is de capaciteit van de in- en uitrit van de planlocatie berekend om de exacte afwikkelingscapaciteit te kunnen beoordelen.

3.5 Verkeersstromen in-en uitrit planlocatie

3.5.1.1 Prognose 2026 incl. Foodcourt

Omdat de verkeersstromen en de verkeersverdeling naar en vanuit de Foodcourt nog niet bekend zijn, is op basis van bijlage 2 en 3 bepaald dat 84% van het verkeer uit westelijke richting komt vanuit de Ceintuurbaan en 16% uit oostelijke richting vanuit de Kranenburgweg. De verwachting is dat het percentage verkeer vanuit Kranenburgweg wellicht in werkelijkheid kleiner zal zijn, gezien de grootte van de achterliggende wijken Berkum en Brinkhoek. Om ieder risico uit te sluiten is echter uitgegaan van een maximale situatie. In het maatgevend spitsuur werkdag zorgt de Foodcourt voor een toename van 437 mvt/spitsuur ofwel 437 PAE's[3] in het spitsuur werkdag.

Voor de verdeling wordt er vanuit gegaan dat er 367 PAE's/spitsuur (84% van 437) komen en gaan via de westelijke richting. Verder komen en gaan er ±70 PAE's/spitsuur (16% van 437) via de oostelijke richting. Aan de hand van bijlage 4a zijn in onderstaande figuren de totale verkeersstromen in PAE's aangegeven voor het maatgevendspitsuur (17.00-18.00uur) in de prognose 2026 incl. Foodcourt.

Figuur 3.6. Verkeersstromen PAE's/spitsuur (17.00-18.00) prognose 2026 incl. Foodcourt

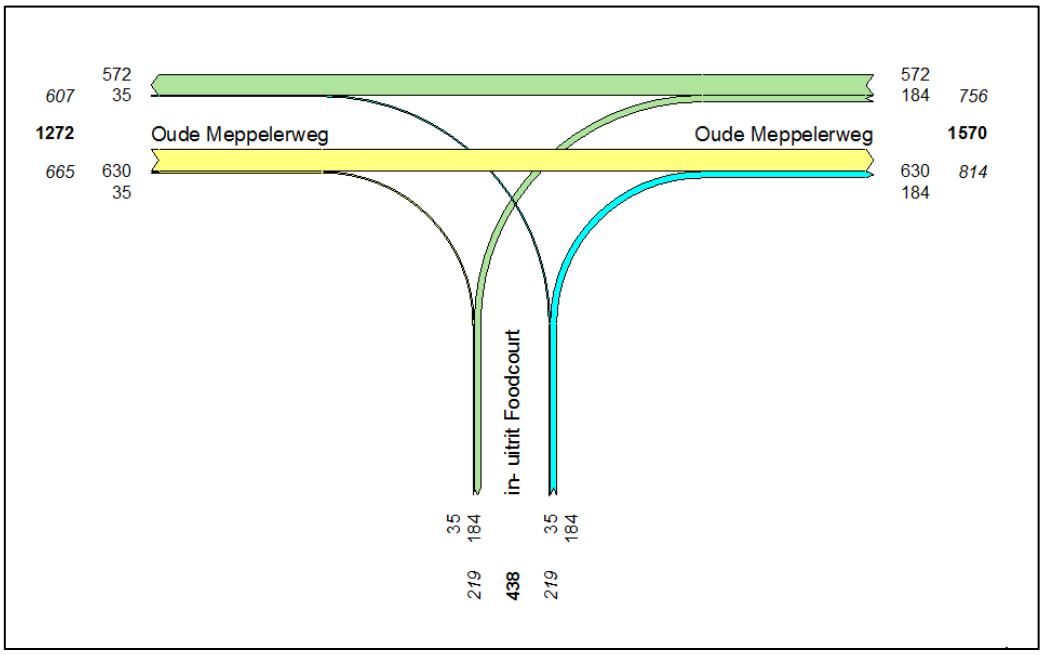

[3] Omrekeningsfactor MVT/PAE's =1,0 voor personenauto's

3.6 Kruispuntberekening in-en uitrit planlocatie

In deze paragraaf wordt ingegaan op de verwachte verkeersafwikkeling van de in-uitrit Foodcourt op de Oude Meppelerweg. In de praktijk wordt de verkeersafwikkeling op een kruispunt door verschillende omstandigheden bepaald, zoals links afslaande voertuigen en de aanwezigheid van (brom) fietsers. De ervaring leert dat 400-600 PAE/h wel ongeveer het maximum is dat door een ongeregeld kruispunt kan worden verwerkt. Wordt de intensiteit op kruisingen groter dan 400-600 PAE/h (personenauto-equivalent/uur), dan kan dat problemen op leveren voor een goede verkeersafwikkeling. Daarbij treedt de mogelijkheid van filevorming op.

Voor het beoordelen van het afwikkelingsniveau van de in- en uitrit is gebruik gemaakt van van de 'methode Harders. Methode Harders is een berekeningsmethode waarmee een indruk wordt verkregen van de verliestijden per afzonderlijke rijrichting bij een gegeven verkeersbelasting op een kruispunt zonder verkeerslichten. De berekende verliestijden kunnen als criterium worden gebruikt voor het aanbrengen of verwijderen van bijvoorbeeld verkeerslichten. Voor het uitvoeren van de berekening met Methode Harders zijn de spitsuurintensiteiten ook omgerekend naar PAE.

Er zijn geen specifieke richtlijnen bekend met betrekking tot maximale wachttijden. Over het algemeen wordt als stelregel gehanteerd dat bij een wachttijd van meer dan 20 seconden, verkeersmaatregelen in de vorm van een VRI of Rotonde gewenst zijn.

Tabel 3.7: Beoordelingscriteria methode Harders

Grootte van de wachttijd	Kernwaarde restcapaciteit PAE/h	Grenswaarde restcapaciteit PAE/h
Overbelasting	0	0
Erg lange wachttijd	50	0-75
Lange wachttijd >20 sec.	100	76-125
Matige wachttijd 20 sec.	150	126-175
Kleine wachttijd 15 sec.	200	176-250
Bijna geen wachttijd	400	251-600
Geen wachttijd	>600	>600

Aan de hand van de berekening methode Harders voor de prognose 2026 incl. Foodcourt zien we dat voor het verkeer die vanuit de Foodcourt linksaf de Oude Meppelerweg op willen rijden (richting 6) een restcapaciteit optreedt van 345 PAE/h. Een restcapaciteit van 345 PAE/h zorgt voor een wachttijd van <15sec.

Vanuit de verkeersdoorstroming is een wachttijd tot 20 seconden acceptabel. (Bron: Methode Harders). Dit betekent dat voor de prognose 2026 incl. de Foodcourt geen aanvullende verkeersmaatregelen benodigd zijn in de vorm van een VRI of Rotonde.

De detailresultaten van de kruispuntberekeningen voor de prognose 2026 excl. incl. Foodcourt zijn terug te vinden in bijlage 5.

Het verdient niet de aanbeveling om bij het uitrijden van de Foodcourt een aparte linksaf en rechtsafstrook aan te leggen. Het wachtende linksafslaande verkeer vanaf de Foodcourt beperkt het zicht voor het verkeer dat rechtsaf wil slaan vanaf de Foodcourt. Het beperkte zicht vormt een risico op afdekongevallen[4].

[4] Men spreekt van een afdekongeval, indien het zicht door een ander –naast, op of over het kruispunt opgesteld- rijdend voertuig, voor het doorgaande verkeer ontnomen wordt en men het tegemoetkomend, kruisend of overig afslaand verkeer onvoldoende of te laat ziet.

CONCLUSIE EN AANBEVELINGEN

3.7 Verkeerskundige analyse

Op basis van de analyse in de vorige hoofdstukken kan gesteld worden dat, als gevolg van de realisatie van het Foodcourt, het verkeer toeneemt op het omliggende wegennet.

3.7.1 Verkeersdruk

Voor naar de wegvakken rondom de planlocatie kunnen we concluderen dat, voor de prognose 2026+ als gevolg van de ontwikkeling van de Foodcourt, de maximale afwikkelingscapaciteiten die gelden voor een gebiedsontsluitingsweg niet worden overschreden.

3.7.2 Kruispunt in-en uitrit planlocatie

Aan de hand van de berekening methode Harders voor de prognose 2026 incl. Foodcourt zien we dat voor het verkeer die vanuit de Foodcourt linksaf de Oude Meppelerweg op willen rijden (richting 6) een restcapaciteit optreedt van 345 PAE/h. Een restcapaciteit van 345 PAE/h zorgt voor een wachttijd <15sec.

Vanuit de verkeersdoorstroming is een wachttijd tot 20 seconden acceptabel. (bron: methode Harders). Dit betekent dat voor de prognose 2026 incl. de Foodcourt geen aanvullende verkeersmaatregelen benodigd zijn in de vorm van een VRI of Rotonde.

Het aanleggen van een aparte linksaf en rechtsafstrook van de Foodcourt, heeft niet de voorkeur. Het wachtende linksafslaande verkeer vanaf de Foodcourt beperkt het zicht voor het verkeer dat rechtsaf wil slaan vanaf de Foodcourt. Het beperkte zicht vormt een risico op afdekongevallen.

Wij verwachten dat, gezien de geringe toename van verkeersbewegingen door de komst van een Foodcourt in relatie tot de verkeersintensiteiten, in de prognose 2026, geen gevolgen heeft voor de verkeersafwikkeling op het VRI-kruispunt Oude-Meppelerweg- Ceintuurbaan.

Vanuit deze verkeersanalyse is er dan ook geen enkele aanleiding naar voren gekomen, die de ontwikkeling van de Foudcourt zou kunnen belemmeren.

4 LITERATUUR EN GERAADPLEEGDE BRONNEN

AGEL adviseurs heeft voor de verkeerskundige analyse gebruik gemaakt van de volgende gegevens:

1. CROW publicatie 317 Kencijfers parkeren en verkeersgeneratie, oktober 2012;
2. CROW publicatie 256 (verkeersgeneratie woon- en werkgebieden, vuistregels en kengetallen gemotoriseerd verkeer);
3. CROW publicatie 272 (verkeersgeneratie voorzieningen, kengetallen gemotoriseerd verkeer);
4. CROW publicatie 164 (Handboek wegontwerp);
5. CROW ASVV 2012 (uitgave CROW "aanbevelingen voor verkeersvoorzieningen binnen de bebouwde kom");
6. Verkeersgeneratie Foodcourt De Vrolijkheid te Zwolle, d.d. 30-09-2016 van AGEL adviseurs;

BIJLAGE 1

Verkeersgegevens 2016 en prognose 2026

Bijlage 1: Verkeersgegevens

		Basisjaar 2016		Prognose 2026					Afname restaurant De Vrolijkheid		TOTAAL 2026	
Nr.	**Wegvak**	**Mvt/etmaal werkdag**	**Mvt/avondspits werkdag**	**Mvt/etmaal werkdag**	**Mvt/etmaal weekdag**	**Mvt/avondspits werkdag**	**Autonome groei**	**Mvt/avondspits werkdag per richting**	**Mvt/etmaal weekdag**	**Mvt/avondspits werkdag**	**Mvt/etmaal weekdag**	**Mvt/avondspits werkdag**
		*	*	*	**0,85**	*			**-180**	**-40**		
1W	Oude Meppelerweg (richting Ceintuurbaan)	13.500	1.030	15.335	11.475	1.170		610	-135	-15	**11.340**	**595**
1O	Oude Meppelerweg (richting Rechterland)							560		-15		**545**
1.1W	Oude Meppelerweg (richting Ceintuurbaan)	13.500	1.030	15.335	11.475	1.170		610	-45	-10	**11.430**	**600**
1.1O	Oude Meppelerweg (richting Rechterland)							560		-10		**550**
2O	Meppelerstraatweg (richting Ceintuurstraat)	11.500	1.040	12.495	9.775	1.130		550	-14	-1	**9.762**	**549**
2W	Meppelerstraatweg (richting centrum)							580		-1		**579**
3N	Ceintuurbaan (richting Zwartewaterallee)	40.500	3.430	49.001	34.425	4.150		2.560	-41	-4	**34.385**	**2.556**
3Z	Ceintuurbaan (richting Heinoseweg)							1.590		-4		**1.586**
4N	Ceintuurbaan (richting zwartewaterallee)	46.400	3.940	55.350	39.440	4.700		2.840	-81	-9	**39.359**	**2.831**
4Z	Ceintuurbaan (richting Heinoseweg)							1.860		-9		**1.851**
5N	Ceintuurbaan (richting Zwartewaterallee)	32.800	2.900	37.324	27.880	3.300		1.350	-69	-8	**27.811**	**1.342**
5Z	Ceintuurbaan (richting Heinsoseweg)							1.950		-8		**1.942**
6N	Zwartewaterallee (richting Blaloweg)	19.100	1.760	22.790	16.235	2.100		1.130	-54	-6	**16.181**	**1.124**
6Z	Zwartewaterallee (Richting Ceintuurbaan)							970		-6		**964**
7O	Oprit A28 Meppel	10.250	1.150	14.707	8.713	1.650		1.650	-6	-1	**8.706**	**1.649**
8O	Oprit A28 Amersfoort	11.050	790	12.589	9.393	900		900	-6	-1	**9.386**	**899**
9W	Afrit A28 Meppel	10.250	820	15.000	8.713	1.200		1.200	-6	-1	**8.706**	**1.199**
10W	Oprit A28 Amersfoort	11.250	1.110	12.669	9.563	1.250		1.250	-6	-1	**9.556**	**1.249**

* Verkeersgegevens aangeleverd door de Gemeente Zwolle

Voor de omrekening van werkdagetmaal naar weekdagetmaal is uitgegaan van de factor 0,85.

voor het aantal verkeersbewegingen voor het bestaande restaurant De vrolijkheid wordt voor het weekdagetmaal uitgegaan van 180 mvt/etmaal en 40 mvt tijdens het spitsuur

De verdeling van de verkeersstromen voor het Restaurant De Vrolijkheid is uitgegaan van de volgende verdeling (75% richting Ceintuurbaan en 25% richting Kranenburg (Berkum, Hessen poort, regio noord)

Het verkeer richtinig Ceintuurbaan verdeeld zich waarschijnlijk in 30% ri Zuid, 10% ri Centrum, 30% ri A28 en 30% ri Zwolle-Noord (Zwartewaterallee)

Bijlage 1: Verkeersgegevens

		Basisjaar 2016		Prognose 2026					Afname restaurant De Vrolijkheid		TOTAAL 2026	
Nr.	**Wegvak**	**Mvt/etmaal werkdag**	**Mvt/avondspits werkdag**	**Mvt/etmaal werkdag**	**Mvt/etmaal weekdag**	**Mvt/avondspits werkdag**	**Autonome groei**	**Mvt/avondspits werkdag per richting**	**Mvt/etmaal weekdag**	**Mvt/avondspits werkdag**	**Mvt/etmaal weekdag**	**Mvt/avondspits werkdag**
		*	*	*	**0,85**	*			**-180**	**-40**		
1W	Oude Meppelerweg (richting Ceintuurbaan)	13.500	1.030	15.335	11.475	1.170		610	-135	-15	**11.340**	**595**
1O	Oude Meppelerweg (richting Rechterland)							560		-15		**545**
1.1W	Oude Meppelerweg (richting Ceintuurbaan)	13.500	1.030	15.335	11.475	1.170		610	-45	-10	**11.430**	**600**
1.1O	Oude Meppelerweg (richting Rechterland)							560		-10		**550**
2O	Meppelerstraatweg (richting Ceintuurstraat)	11.500	1.040	12.495	9.775	1.130		550	-14	-1	**9.762**	**549**
2W	Meppelerstraatweg (richting centrum)							580		-1		**579**
3N	Ceintuurbaan (richting Zwartewaterallee)	40.500	3.430	49.001	34.425	4.150		2.560	-41	-4	**34.385**	**2.556**
3Z	Ceintuurbaan (richting Heinoseweg)							1.590		-4		**1.586**
4N	Ceintuurbaan (richting zwartewaterallee)	46.400	3.940	55.350	39.440	4.700		2.840	-81	-9	**39.359**	**2.831**
4Z	Ceintuurbaan (richting Heinoseweg)							1.860		-9		**1.851**
5N	Ceintuurbaan (richting Zwartewaterallee)	32.800	2.900	37.324	27.880	3.300		1.350	-69	-8	**27.811**	**1.342**
5Z	Ceintuurbaan (richting Heinsoseweg)							1.950		-8		**1.942**
6N	Zwartewaterallee (richting Blaloweg)	19.100	1.760	22.790	16.235	2.100		1.130	-54	-6	**16.181**	**1.124**
6Z	Zwartewaterallee (Richting Ceintuurbaan)							970		-6		**964**
7O	Oprit A28 Meppel	10.250	1.150	14.707	8.713	1.650		1.650	-6	-1	**8.706**	**1.649**
8O	Oprit A28 Amersfoort	11.050	790	12.589	9.393	900		900	-6	-1	**9.386**	**899**
9W	Afrit A28 Meppel	10.250	820	15.000	8.713	1.200		1.200	-6	-1	**8.706**	**1.199**
10W	Oprit A28 Amersfoort	11.250	1.110	12.669	9.563	1.250		1.250	-6	-1	**9.556**	**1.249**

* Verkeersgegevens aangeleverd door de Gemeente Zwolle

Voor de omrekening van werkdagetmaal naar weekdagetmaal is uitgegaan van de factor 0,85.

voor het aantal verkeersbewegingen voor het bestaande restaurant De vrolijkheid wordt voor het weekdagetmaal uitgegaan van 180 mvt/etmaal en 40 mvt tijdens het spitsuur

De verdeling van de verkeersstromen voor het Restaurant De Vrolijkheid is uitgegaan van de volgende verdeling (75% richting Ceintuurbaan en 25% richting Kranenburg (Berkum, Hessen poort, regio noord)

Het verkeer richtinig Ceintuurbaan verdeeld zich waarschijnlijk in 30% ri Zuid, 10% ri Centrum, 30% ri A28 en 30% ri Zwolle-Noord (Zwartewaterallee)

Bijlage 2a: Verkeersstromen
Verkeersstromen etmaalintensiteiten weekdag

Verdeling verkeersstromen Burger-King

Aantal	476	Verkeer van buiten de regio Zwolle		Woon werkverkeer Zwolle		Verkeer van binnen de regio Zwolle		TOTAAL
		%	MVTetmaal	%	MVTetmaal	%	MVTetmaal	MVTetmaal
		70%	**333**	**5%**	**24**	**25%**	**119**	**476**
A28 West		25%	**119**	2%	**10**	0%	**0**	**128**
A28 Oost		25%	**119**	2%	**10**	0%	**0**	**128**
Zwartewaterallee		10%	**48**	0%	**0**	5%	**24**	**71**
Ceintuurbaan (zuid)		0%	**0**	0%	**0**	10%	**48**	**48**
Meppelerstraatweg		0%	**0**	0%	**0**	5%	**24**	**24**
Kranenburgweg		10%	**48**	1%	**5**	5%	**24**	**76**

Verdeling verkeersstromen KFC

Aantal	617	Verkeer van buiten de regio Zwolle		Woon werkverkeer Zwolle		Verkeer van binnen de regio Zwolle		TOTAAL
		%	MVTetmaal	%	MVTetmaal	%	MVTetmaal	MVTetmaal
		70%	**432**	**5%**	**31**	**25%**	**154**	**617**
A28 West		25%	**154**	2%	**12**	0%	**0**	**167**
A28 Oost		25%	**154**	2%	**12**	0%	**0**	**167**
Zwartewaterallee		10%	**62**	0%	**0**	5%	**31**	**93**
Ceintuurbaan (zuid)		0%	**0**	0%	**0**	10%	**62**	**62**
Meppelerstraatweg		0%	**0**	0%	**0**	5%	**31**	**31**
Kranenburgweg		10%	**62**	1%	**6**	5%	**31**	**99**

Verdeling verkeersstromen Subway

Aantal	235	Verkeer van buiten de regio Zwolle		Woon werkverkeer Zwolle		Verkeer van binnen de regio Zwolle		TOTAAL
		%	MVTetmaal	%	MVTetmaal	%	MVTetmaal	MVTetmaal
		70%	**164**	**5%**	**12**	**25%**	**59**	**235**
A28 West		25%	**59**	2%	**5**	0%	**0**	**63**
A28 Oost		25%	**59**	2%	**5**	0%	**0**	**63**
Zwartewaterallee		10%	**23**	0%	**0**	5%	**12**	**35**
Ceintuurbaan (zuid)		0%	**0**	0%	**0**	10%	**23**	**23**
Meppelerstraatweg		0%	**0**	0%	**0**	5%	**12**	**12**
Kranenburgweg		10%	**23**	1%	**2**	5%	**12**	**38**

Bijlage 2a: Verkeersstromen

Verkeersstromen etmaalintensiteiten weekdag

Verdeling verkeersstromen La-Place

Aantal	787	Verkeer van buiten de regio Zwolle		Woon werkverkeer Zwolle		Verkeer van binnen de regio Zwolle		TOTAAL
		%	MVTetmaal	%	MVTetmaal	%	MVTetmaal	MVTetmaal
		70%	**551**	**5%**	**39**	**25%**	**197**	**787**
A28 West		25%	**197**	2%	**16**	0%	**0**	**213**
A28 Oost		25%	**197**	2%	**16**	0%	**0**	**213**
Zwartewaterallee		10%	**79**	0%	**0**	5%	**39**	**118**
Ceintuurbaan (zuid)		0%	**0**	0%	**0**	10%	**79**	**79**
Meppelerstraatweg		0%	**0**	0%	**0**	5%	**39**	**39**
Kranenburgweg		10%	**79**	1%	**8**	5%	**39**	**126**

Totalen verdeling bezoekersstromen gemotoriseerd verkeer

		Burger-King	KFC	Subway	La-Place	Totaal	Totaal+10%
		MVTetmaal	MVTetmaal	MVTetmaal	MVTetmaal	MVTetmaal	MVTetmaal
A28 West		**128**	**167**	63	213	571	**628**
A28 Oost		**128**	**167**	63	213	571	**628**
Zwartewaterallee		**71**	**93**	35	118	317	**349**
Ceintuurbaan (zuid)		**48**	**62**	23	79	211	**233**
Meppelerstraatweg		**24**	**31**	12	39	106	**116**
Kranenburgweg		**76**	**99**	38	126	338	**372**
						2115	**2326**

Bijlage 2b: Verkeersstromen
Verkeersstromen toename verkeersbewegingen avondspits werkdag

Verdeling verkeersstromen Burger-King

Aantal	81	Verkeer van buiten de regio Zwolle		Woon werkverkeer Zwolle		Verkeer van binnen de regio Zwolle		TOTAAL
		%	MVTetmaal	%	MVTetmaal	%	MVTetmaal	MVTetmaal
		70%	**57**	**5%**	**4**	**25%**	**20**	**81**
A28 West		25%	**20**	2%	**2**	0%	**0**	**22**
A28 Oost		25%	**20**	2%	**2**	0%	**0**	**22**
Zwartewaterallee		10%	**8**	0%	**0**	5%	**4**	**12**
Ceintuurbaan (zuid)		0%	**0**	0%	**0**	10%	**8**	**8**
Meppelerstraatweg		0%	**0**	0%	**0**	5%	**4**	**4**
Kranenburgweg		10%	**8**	1%	**1**	5%	**4**	**13**

Verdeling verkeersstromen KFC

Aantal	123	Verkeer van buiten de regio Zwolle		Woon werkverkeer Zwolle		Verkeer van binnen de regio Zwolle		TOTAAL
		%	MVTetmaal	%	MVTetmaal	%	MVTetmaal	MVTetmaal
		70%	**86**	**5%**	**6**	**25%**	**31**	**123**
A28 West		25%	**31**	2%	**2**	0%	**0**	**33**
A28 Oost		25%	**31**	2%	**2**	0%	**0**	**33**
Zwartewaterallee		10%	**12**	0%	**0**	5%	**6**	**18**
Ceintuurbaan (zuid)		0%	**0**	0%	**0**	10%	**12**	**12**
Meppelerstraatweg		0%	**0**	0%	**0**	5%	**6**	**6**
Kranenburgweg		10%	**12**	1%	**1**	5%	**6**	**20**

Verdeling verkeersstromen Subway

Aantal	23	Verkeer van buiten de regio Zwolle		Woon werkverkeer Zwolle		Verkeer van binnen de regio Zwolle		TOTAAL
		%	MVTetmaal	%	MVTetmaal	%	MVTetmaal	MVTetmaal
		70%	**16**	**5%**	**1**	**25%**	**6**	**23**
A28 West		25%	**6**	2%	**0**	0%	**0**	**6**
A28 Oost		25%	**6**	2%	**0**	0%	**0**	**6**
Zwartewaterallee		10%	**2**	0%	**0**	5%	**1**	**3**
Ceintuurbaan (zuid)		0%	**0**	0%	**0**	10%	**2**	**2**
Meppelerstraatweg		0%	**0**	0%	**0**	5%	**1**	**1**
Kranenburgweg		10%	**2**	1%	**0**	5%	**1**	**4**

Bijlage 2b: Verkeersstromen

Verkeersstromen toename verkeersbewegingen avondspits werkdag

Verdeling verkeersstromen La-Place

Aantal	170	Verkeer van buiten de regio Zwolle		Woon werkverkeer Zwolle		Verkeer van binnen de regio Zwolle		TOTAAL
		%	MVTetmaal	%	MVTetmaal	%	MVTetmaal	MVTetmaal
		70%	**119**	**5%**	**9**	**25%**	**43**	**170**
A28 West		25%	**43**	2%	**3**	0%	**0**	**46**
A28 Oost		25%	**43**	2%	**3**	0%	**0**	**46**
Zwartewaterallee		10%	**17**	0%	**0**	5%	**9**	**26**
Ceintuurbaan (zuid)		0%	**0**	0%	**0**	10%	**17**	**17**
Meppelerstraatweg		0%	**0**	0%	**0**	5%	**9**	**9**
Kranenburgweg		10%	**17**	1%	**2**	5%	**9**	**27**

Totalen verdeling bezoekersstromen gemotoriseerd verkeer

		Burger-King	KFC	Subway	La-Place	Totaal	Totaal +10%
		MVTetmaal	MVTetmaal	MVTetmaal	MVTetmaal	MVTetmaal	MVT/etmaal
A28 West		**22**	**33**	6	46	107	**118**
A28 Oost		**22**	**33**	6	46	107	**118**
Zwartewaterallee		**12**	**18**	3	26	60	**66**
Ceintuurbaan (zuid)		**8**	**12**	2	17	40	**44**
Meppelerstraatweg		**4**	**6**	1	9	20	**22**
Kranenburgweg		**13**	**20**	4	27	64	**70**
						398	**437**

Bijlage 2c: Verkeersstromen
Verkeersstromen toename verkeersbewegingen avondspits weekenddag

Verdeling verkeersstromen Burger-King

Aantal	144	Verkeer van buiten de regio Zwolle		Woon werkverkeer Zwolle		Verkeer van binnen de regio Zwolle		TOTAAL
		%	MVTetmaal	%	MVTetmaal	%	MVTetmaal	MVTetmaal
		70%	**101**	**5%**	**7**	**25%**	**36**	**144**
A28 West		25%	**36**	2%	**3**	0%	**0**	**39**
A28 Oost		25%	**36**	2%	**3**	0%	**0**	**39**
Zwartewaterallee		10%	**14**	0%	**0**	5%	**7**	**22**
Ceintuurbaan (zuid)		0%	**0**	0%	**0**	10%	**14**	**14**
Meppelerstraatweg		0%	**0**	0%	**0**	5%	**7**	**7**
Kranenburgweg		10%	**14**	1%	**1**	5%	**7**	**23**

Verdeling verkeersstromen KFC

Aantal	163	Verkeer van buiten de regio Zwolle		Woon werkverkeer Zwolle		Verkeer van binnen de regio Zwolle		TOTAAL
		%	MVTetmaal	%	MVTetmaal	%	MVTetmaal	MVTetmaal
		70%	**114**	**5%**	**8**	**25%**	**41**	**163**
A28 West		25%	**41**	2%	**3**	0%	**0**	**44**
A28 Oost		25%	**41**	2%	**3**	0%	**0**	**44**
Zwartewaterallee		10%	**16**	0%	**0**	5%	**8**	**24**
Ceintuurbaan (zuid)		0%	**0**	0%	**0**	10%	**16**	**16**
Meppelerstraatweg		0%	**0**	0%	**0**	5%	**8**	**8**
Kranenburgweg		10%	**16**	1%	**2**	5%	**8**	**26**

Verdeling verkeersstromen Subway

Aantal	27	Verkeer van buiten de regio Zwolle		Woon werkverkeer Zwolle		Verkeer van binnen de regio Zwolle		TOTAAL
		%	MVTetmaal	%	MVTetmaal	%	MVTetmaal	MVTetmaal
		70%	**19**	**5%**	**1**	**25%**	**7**	**27**
A28 West		25%	**7**	2%	**1**	0%	**0**	**7**
A28 Oost		25%	**7**	2%	**1**	0%	**0**	**7**
Zwartewaterallee		10%	**3**	0%	**0**	5%	**1**	**4**
Ceintuurbaan (zuid)		0%	**0**	0%	**0**	10%	**3**	**3**
Meppelerstraatweg		0%	**0**	0%	**0**	5%	**1**	**1**
Kranenburgweg		10%	**3**	1%	**0**	5%	**1**	**4**

Bijlage 2c: Verkeersstromen

Verkeersstromen toename verkeersbewegingen avondspits weekenddag

Verdeling verkeersstromen La-Place

Aantal	170	Verkeer van buiten de regio Zwolle		Woon werkverkeer Zwolle		Verkeer van binnen de regio Zwolle		TOTAAL
		%	MVTetmaal	%	MVTetmaal	%	MVTetmaal	MVTetmaal
		70%	**119**	**5%**	**8**	**25%**	**42**	**170**
A28 West		25%	**42**	2%	**3**	0%	**0**	**46**
A28 Oost		25%	**42**	2%	**3**	0%	**0**	**46**
Zwartewaterallee		10%	**17**	0%	**0**	5%	**8**	**25**
Ceintuurbaan (zuid)		0%	**0**	0%	**0**	10%	**17**	**17**
Meppelerstraatweg		0%	**0**	0%	**0**	5%	**8**	**8**
Kranenburgweg		10%	**17**	1%	**2**	5%	**8**	**27**

Totalen verdeling bezoekersstromen gemotoriseerd verkeer

		Burger-King	KFC	Subway	La-Place	Totaal	Totaal +10%
		MVT/etmaal	MVT/etmaal	MVT/etmaal	MVT/etmaal	MVT/etmaal	MVT/etmaal
A28 West		**39**	**44**	7	46	136	**150**
A28 Oost		**39**	**44**	7	46	136	**150**
Zwartewaterallee		**22**	**24**	4	25	76	**83**
Ceintuurbaan (zuid)		**14**	**16**	3	17	50	**55**
Meppelerstraatweg		**7**	**8**	1	8	25	**28**
Kranenburgweg		**23**	**26**	4	27	81	**89**
						504	**554**

BIJLAGE 2

Verkeersstromen:
a verkeersstromen etmaalintensiteiten weekdag;
b verkeersstromen toename verkeersbewegingen avondspits werkdag;
c verkeersstromen toename verkeersbewegingen avondspits weekenddag.

Bijlage 3:
Rijroutes en toename verkeerkeersintensiteiten per wegvak weekdag

Verkeersstromen naar in MVT/etmaal

Wegvakken		1		1.1		2		3		4		5		6		7	8	9	10
Rijrichting		O	W	O	W	O	W	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	O	O	W	W
Aan- en afrijden		50%	50%	50%	50%	50%	50%	50%	50%	50%	50%	50%	50%	50%	50%	50%	50%	50%	50%
A28 West	628	314	314							314	314	314					314		314
A28 Oost	628	314	314							314	314		314			314		314	
Zwartewaterallee	349	174	174							174	174	174	174	174	174				
Ceintuurbaan (zuid)	233	116	116					116	116										
Meppelerstraatweg	116	58	58			58	58												
Kranenburgweg	372			186	186														
Totaal	**2326**	**977**	**977**	**186**	**186**	**58**	**58**	**116**	**116**	**803**	**803**	**488**	**488**	**174**	**174**	**314**	**314**	**314**	**314**

Rijroutes en toename verkeerkeersintensiteiten per wegvak werkdag

Verkeersstromen naar in MVT/avondspits

Wegvakken		1		1.1		2		3		4		5		6		7	8	9	10
Rijrichting		O	W	O	W	O	W	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	O	O	W	W
Aan- en afrijden		50%	50%	50%	50%	50%	50%	50%	50%	50%	50%	50%	50%	50%	50%	50%	50%	50%	50%
A28 West	118	59	59							59	59	59					59		59
A28 Oost	118	59	59							59	59		59			59		59	
Zwartewaterallee	66	33	33							33	33	33	33	33	33				
Ceintuurbaan (zuid)	44	22	22					22	22										
Meppelerstraatweg	22	11	11			11	11												
Kranenburgweg	70			35	35														
Totaal	**437**	**184**	**184**	**35**	**35**	**11**	**11**	**22**	**22**	**151**	**151**	**92**	**92**	**33**	**33**	**59**	**59**	**59**	**59**

Rijroutes en toename verkeerkeersintensiteiten per wegvak weekenddag

Verkeersstromen naar in MVT/avondspits

Wegvakken		1		1.1		2		3		4		5		6		7	8	9	10
Rijrichting		O	W	O	W	O	W	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	O	O	W	W
Aan- en afrijden		50%	50%	50%	50%	50%	50%	50%	50%	50%	50%	50%	50%	50%	50%	50%	50%	50%	50%
A28 West	150	75	75							75	75	75					75		75
A28 Oost	150	75	75							75	75		75			75		75	
Zwartewaterallee	83	42	42							42	42	42	42	42	42				
Ceintuurbaan (zuid)	55	28	28					28	28										
Meppelerstraatweg	28	14	14			14	14												
Kranenburgweg	89			44	44														
Totaal	**554**	**233**	**233**	**44**	**44**	**14**	**14**	**28**	**28**	**191**	**191**	**116**	**116**	**42**	**42**	**75**	**75**	**75**	**75**

Bijlage 2a: Verkeersstromen
Verkeersstromen etmaalintensiteiten weekdag

Verdeling verkeersstromen Burger-King

Aantal	476	Verkeer van buiten de regio Zwolle		Woon werkverkeer Zwolle		Verkeer van binnen de regio Zwolle		TOTAAL
		%	MVTetmaal	%	MVTetmaal	%	MVTetmaal	MVTetmaal
		70%	**333**	**5%**	**24**	**25%**	**119**	**476**
A28 West		25%	**119**	2%	**10**	0%	**0**	**128**
A28 Oost		25%	**119**	2%	**10**	0%	**0**	**128**
Zwartewaterallee		10%	**48**	0%	**0**	5%	**24**	**71**
Ceintuurbaan (zuid)		0%	**0**	0%	**0**	10%	**48**	**48**
Meppelerstraatweg		0%	**0**	0%	**0**	5%	**24**	**24**
Kranenburgweg		10%	**48**	1%	**5**	5%	**24**	**76**

Verdeling verkeersstromen KFC

Aantal	617	Verkeer van buiten de regio Zwolle		Woon werkverkeer Zwolle		Verkeer van binnen de regio Zwolle		TOTAAL
		%	MVTetmaal	%	MVTetmaal	%	MVTetmaal	MVTetmaal
		70%	**432**	**5%**	**31**	**25%**	**154**	**617**
A28 West		25%	**154**	2%	**12**	0%	**0**	**167**
A28 Oost		25%	**154**	2%	**12**	0%	**0**	**167**
Zwartewaterallee		10%	**62**	0%	**0**	5%	**31**	**93**
Ceintuurbaan (zuid)		0%	**0**	0%	**0**	10%	**62**	**62**
Meppelerstraatweg		0%	**0**	0%	**0**	5%	**31**	**31**
Kranenburgweg		10%	**62**	1%	**6**	5%	**31**	**99**

Verdeling verkeersstromen Subway

Aantal	235	Verkeer van buiten de regio Zwolle		Woon werkverkeer Zwolle		Verkeer van binnen de regio Zwolle		TOTAAL
		%	MVTetmaal	%	MVTetmaal	%	MVTetmaal	MVTetmaal
		70%	**164**	**5%**	**12**	**25%**	**59**	**235**
A28 West		25%	**59**	2%	**5**	0%	**0**	**63**
A28 Oost		25%	**59**	2%	**5**	0%	**0**	**63**
Zwartewaterallee		10%	**23**	0%	**0**	5%	**12**	**35**
Ceintuurbaan (zuid)		0%	**0**	0%	**0**	10%	**23**	**23**
Meppelerstraatweg		0%	**0**	0%	**0**	5%	**12**	**12**
Kranenburgweg		10%	**23**	1%	**2**	5%	**12**	**38**

Bijlage 4a: Verkeersgegevens

		Prognose 2026													Toename planontwikkeling				Prognose 2026+ planontwikkeling	
Nr.	**Wegvak**	**Mvt/etmaal weekdag**	**MVT/avondspits werkdag**	**Lichte voertuigen**			**Middelzware voertuigen**			**Zware voertuigen**			**PAE's/etmaal werkdag**	**PAE's/avondspits werkdag**	**Mvt/etmaal weekdag (autoverkeer)**	**Mvt/etmaal weekdag (bevoorrading, vrachtverkeer)**	**PAE's avondspits werkdag**	**Mvt/etmaal weekdag**	**PAE's/avondspits werkdag**
		etmaal		**%**	**etmaal**		**%**			**%**						**28***			
1W	Oude Meppelerweg (richting Ceintuurbaan)	11.340	595	93,0%	10.546	553	4,7%	533	28	2,3%	261	13	11.946	625	977	14	184	13.322	808
1O	Oude Meppelerweg (richting Rechterland)		545	93,0%		507	4,7%		26	2,3%		12		572	977	14	184		756
1.1W	Oude Meppelerweg (richting Ceintuurbaan)	11.430	600	93,0%	10.630	558	4,7%	537	28	2,3%	263	13	12.040	630	186	0	35	11.802	665
1.1O	Oude Meppelerweg (richting Rechterland)		550	93,0%		512	4,7%		26	2,3%		12		577	186	0	35		612
2O	Meppelerstraatweg (richting Ceintuurstraat)	9.762	549	90,1%	8.795	494	2,9%	283	16	7,0%	683	35	10.791	598	58	0	11	9.878	609
2W	Meppelerstraatweg (richting centrum)		579	90,1%		521	2,9%		17	7,0%		36		630	58	0	11		641
3N	Ceintuurbaan (richting Zwartewaterallee)	34.385	2.556	92,6%	31.840	2.366	3,8%	1.307	97	3,6%	1.238	85	36.647	2.708	116	0	22	34.617	2730
3Z	Ceintuurbaan (richting Heinoseweg)		1.586	92,6%		1.468	3,8%		60	3,6%		53		1.680	116	0	22		1702
4N	Ceintuurbaan (richting zwartewaterallee)	39.359	2.831	94,3%	37.116	2.670	2,5%	984	71	3,2%	1.259	85	41.488	2.972	803	14	151	40.992	3123
4Z	Ceintuurbaan (richting Heinoseweg)		1.851	94,3%		1.746	2,5%		46	3,2%		56		1.943	803	14	151		2094
5N	Ceintuurbaan (richting Zwartewaterallee)	27.811	1.342	94,4%	26.254	1.267	2,3%	640	31	3,3%	918	42	29.324	1.410	488	7	92	28.802	1502
5Z	Ceintuurbaan (richting Heinsoseweg)		1.942	94,4%		1.834	2,3%		45	3,3%		61		2.040	488	7	92		2132
6N	Zwartewaterallee (richting Blaloweg)	16.181	1.124	96,8%	15.663	1.088	1,9%	307	21	1,3%	210	14	16.608	1.153	174	0	33	16.530	1185
6Z	Zwartewaterallee (Richting Ceintuurbaan)		964	96,8%		933	1,9%		18	1,3%		12		989	174	0	33		1021
7O	Oprit A28 Meppel	8.706	1.649	92,6%	8.062	1.527	2,9%	252	48	4,5%	392	69	9.342	1.756	314	7	59	9.027	1815
8O	Oprit A28 Amersfoort	9.386	899	96,2%	9.030	865	1,7%	160	15	2,1%	197	18	9.722	929	314	7	59	9.707	988
9W	Afrit A28 Meppel	8.706	1.199	92,6%	8.062	1.110	2,9%	252	35	4,5%	392	50	9.342	1.277	314	7	59	9.027	1336
10W	Oprit A28 Amersfoort	9.556	1.249	96,2%	9.193	1.201	1,7%	162	21	2,1%	201	25	9.899	1.291	314	7	59	9.877	1350

Omrekeningsfactor MVT/PAE's =1,5 voor middelzware voertuigen en 2,3 voor zware voertuigen

De toename van de verkeersbewegingen betreft alleen autoverkeer: de omrekeningsfactor = 1,00

* Voor het vrachtverkeer (bevoorrading) wordt uitgegaan van 25mvt/etmaal + 10% etra = 28 mvt/etmaal, die 100% komen en gaan via de rijksweg A28

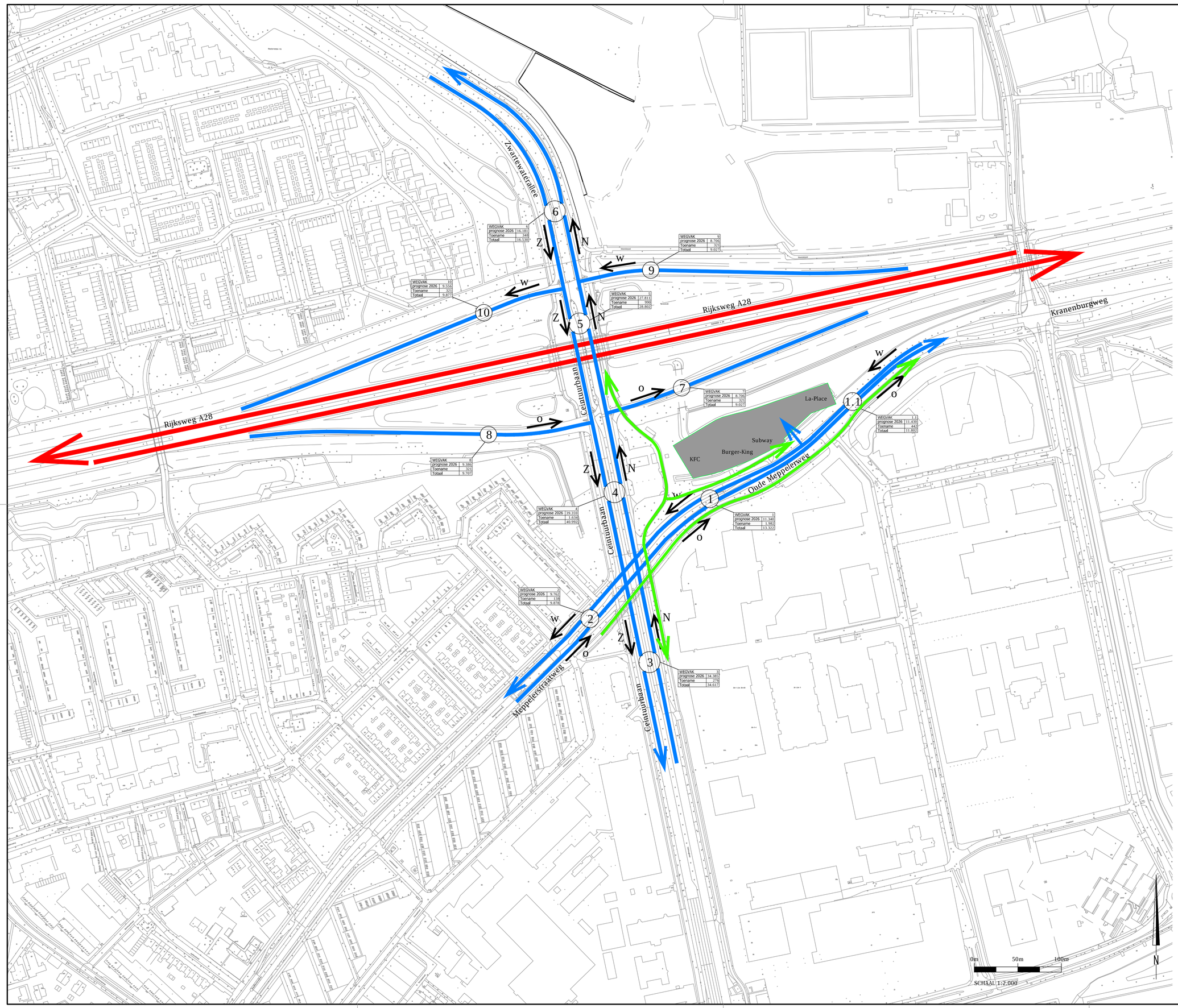

LEGENDA

- Rijksweg (stroomweg)
- Gebiedsontsluitingsweg 50km/h
- fietsroute
- (x) Wegvaknummering + rijrichting noord, zuid, oost en west

WEGVAK — Euc
prognose 2026 — * * *
Toename — * * *
Totaal — * *

- Wegvaknummer
- Prognose 2026 (MVT/weekdagetmaal)
- Toename (MVT/weekdagetmaal)
- Totale verkeersintensiteiten (MVT/etmaal)

BIJLAGE 4b: Totale verkeersintensiteiten per wegvak prognose 2026 + toename

Bijlage 2a: Verkeersstromen

Verkeersstromen etmaalintensiteiten weekdag

Verdeling verkeersstromen La-Place

Aantal	787	Verkeer van buiten de regio Zwolle		Woon werkverkeer Zwolle		Verkeer van binnen de regio Zwolle		TOTAAL
		%	MVTetmaal	%	MVTetmaal	%	MVTetmaal	MVTetmaal
		70%	**551**	**5%**	**39**	**25%**	**197**	**787**
A28 West		25%	**197**	2%	**16**	0%	**0**	**213**
A28 Oost		25%	**197**	2%	**16**	0%	**0**	**213**
Zwartewaterallee		10%	**79**	0%	**0**	5%	**39**	**118**
Ceintuurbaan (zuid)		0%	**0**	0%	**0**	10%	**79**	**79**
Meppelerstraatweg		0%	**0**	0%	**0**	5%	**39**	**39**
Kranenburgweg		10%	**79**	1%	**8**	5%	**39**	**126**

Totalen verdeling bezoekersstromen gemotoriseerd verkeer

		Burger-King	KFC	Subway	La-Place	Totaal	Totaal+10%
		MVTetmaal	MVTetmaal	MVTetmaal	MVTetmaal	MVTetmaal	MVTetmaal
A28 West		**128**	**167**	63	213	571	**628**
A28 Oost		**128**	**167**	63	213	571	**628**
Zwartewaterallee		**71**	**93**	35	118	317	**349**
Ceintuurbaan (zuid)		**48**	**62**	23	79	211	**233**
Meppelerstraatweg		**24**	**31**	12	39	106	**116**
Kranenburgweg		**76**	**99**	38	126	338	**372**
						2115	**2326**

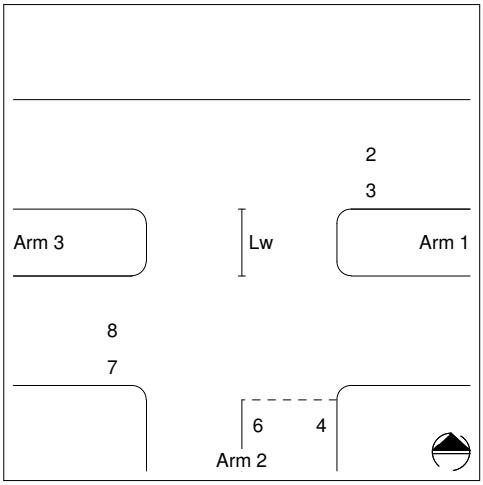

Capaciteitsberekening met methode Harders

Omschrijving kruispunt:
in-uitrit Foodcourt/Oude Meppelerweg

Arm 1: Oude Meppelerweg
Arm 2: in- uitrit Foodcourt
Arm 3: Oude Meppelerweg

INTENSITEITEN
Spitsuur (17.00-18.00)

Richting 2: 572 pae/uuur
Richting 3: 184 pae/uuur
Richting 4: 184 pae/uuur

Richting 6: 25 pae/uuur
Richting 7: 35 pae/uuur
Richting 8: 630 pae/uuur

DIMENSIE
Linksafslaand verkeer rijdt om elkaar heen (wachtruimte Lw = 6 m.)
Snelheid op de hoofdweg (arm 1-3): 50 km/u
Voorrangsregeling op de zijweg(en): B6 RVV: verleen voorrang
Helling arm 1: De weg ligt even hoog als het kruispunt
Helling arm 2: De weg ligt even hoog als het kruispunt
Helling arm 3: De weg ligt even hoog als het kruispunt

Geen richtingen met een eigen rijstrook
Aantal rechtdoorgaande rijstroken van arm 1 naar 3: 1
Aantal rechtdoorgaande rijstroken van arm 3 naar 1: 1

BEREKENING

Richting	Intensiteit pae/u	Gecor. cap. pae/u	Restcap. pae/u	Wachttijd	Acceptabel
3	184	630	446	<15 sec.	Ja
4	184	554	345	<15 sec.	Ja
6	25	554	345	<15 sec.	Ja

GRENSWAARDEN

Grootte van de wachttijd		Restcap. kenwaarde	Restcap. grenzen
Overbelasting		<0	<0
Erg lange wachttijd		50	0-75
Lange wachttijd	>20 sec.	100	76-125
Matige wachttijd	20 sec.	150	126-175
Kleine wachttijd	15 sec.	200	176-250
Bijna geen wachttijd	<15 sec.	400	251-600
Geen wachttijd	0 sec.	>600	>600

Capacito, Copyright © 1999-2009: www.trenso.nl

AGEL
adviseurs
ruimte
infra
bouw
milieu

Verkeersgeneratie Foodcourt De Vrolijkheid te Zwolle

INZICHT & OVERZICHT

AGEL adviseurs

ruimte
infra
bouw
milieu

Verkeersgeneratie
Foodcourt De Vrolijkheid
te Zwolle

Opdrachtgever	:	De Vrolijkheid Invest N.V.
		Larenseweg 62
		7241 CN Lochem
Projectnummer	:	20160376-00
Status rapport / versie nr.	:	Definitief 03
Datum	:	4 oktober 2016
Opgesteld door	:	M. van de Nouweland / ing. M.M. Kooijman-Bons
Gecontroleerd door	:	ing. S. Spapens
Voor akkoord	:	ing. S. Spapens

Paraaf : _____

Versie nr.	Datum	Omschrijving	Opgesteld door	Gecontroleerd door
D01	06-09-2016	Onderzoek verkeersproductie	MvdN / MMK	SSp
D02	30-09-2016	Opmerkingen opdrachtgever	MvdN	SSP
D03	04-10-2016	Opmerkingen opdrachtgever	MvdN	SSp

Eerland certificaten NEN-EN ISO 9001

Postbus 4156
4900 CD Oosterhout
Hoevestein 20b
4903 SC Oosterhout

t.(0162) 456481
f.(0162) 435588
info@ageladviseurs.nl
www.ageladviseurs.nl

INHOUD blz.

1 INLEIDING 2
1.1 Aanleiding 2
1.2 Onderzoeksgebied 2
1.3 Doelstelling 3
1.4 Stappenplan verkeersanalyse 4
1.5 Leeswijzer 4
2 SITUATIE 4
2.1 Bestaande functie 4
2.2 Toekomstige functies 5
3 VERKEERSGENERATIE 6
3.1.1 Fastfoodrestaurants 6
3.1.2 Restaurant 7
3.1.3 Verkeersgeneratie vrachtverkeer (bevoorrading) 7
3.2 Drukteverloop 7
3.3 Totale verkeersgeneratie 8
4 LITERATUUR EN GERAADPLEEGDE BRONNEN 9

BIJLAGEN

1 Berekening verkeersgeneratie
2 Horecabezoek naar dag van de week
Horecabezoek naar moment van de dag

© AGEL adviseurs 2016

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie of op welke andere wijze dan ook zonder voorgaande toestemming van AGEL adviseurs, noch mag het zonder een dergelijke toestemming worden gebruikt voor enig ander werk dan waarvoor het is vervaardigd.

1 INLEIDING

1.1 Aanleiding

Aan de Oude Meppelerweg in Zwolle is De Vrolijkheid Invest B.V. voornemens om een nieuwe ontwikkeling te realiseren, genaamd Foodcourt De Vrolijkheid. Op deze locatie worden enkele fastfoodrestaurants, waaronder een KFC, Burger King, Subway en La Place, voorzien. Voor deze ontwikkeling heeft het ontwerpbestemmingsplan met ingang van 21 januari 2016 gedurende 6 weken ter inzage gelegen. Tijdens deze procedure zijn zienswijzen naar voren gebracht die betrekking hebben op de mogelijke verkeersaantrekkende werking van de nieuwe bestemming. Ten behoeve van de onderbouwing van de beantwoording van de zienswijzen is het van belang om de invloed van de ontwikkeling ten aanzien van de verkeersgeneratie nogmaals nadrukkelijk in beeld te brengen en is voorliggend nader onderzoek uitgevoerd.

1.2 Onderzoeksgebied

Het plangebied is gelegen aan de westzijde van de stad Zwolle aan de noordzijde van het bedrijventerrein De Vrolijkheid. Ten oosten van de N35 (Ceintuurbaan) en pal aan de A28 is momenteel de horecagelegenheid 'De Vrolijkheid' gevestigd. Ten westen van de horecagelegenheid, langs de N35, is een benzine- en LPG-verkooppunt gevestigd. Verder is ten westen van het gebied de woonwijk Diezerpoort gelegen. In oostelijke richting liggen achtereenvolgens het Vegtlusterbos en de kern Berkum (Zwolle-Oost).

Uitsnede luchtfoto met oranje gemarkeerd het plangebied

De ontsluiting van de ontwikkelingslocatie, hierna te noemen 'Foodcourt', vindt plaats middels een gewijzigde ontsluiting op de Oude Meppelerweg. De gewijzigde ontsluiting komt ter vervanging van de bestaande in- en uitrit van de horecagelegenheid 'De Vrolijkheid'. In figuur 1.2 is het plangebied weergegeven met de bestaande ontsluiting.

Figuur 1.2: Bestaande ontsluiting plangebied

Het Foodcourt brengt een wijziging in de verkeersstromen met zich mee en leidt tot extra verkeersbewegingen van, en naar, de locatie. Op basis van gangbare kentallen kunnen aannames worden gedaan over de verkeersgeneratie. Vanwege de specifieke ligging, aan de rijksweg en grenzend aan de kom hebben wij opdracht ontvangen om nader onderzoek te doen. De onderzoeksvraag heeft betrekking op de verkeerskundige aantrekkingskracht van de verschillende horeca functies, waarbij rekening is gehouden met de verkeersaantrekkende werking van de bestaande functie. In dit onderzoek is, voor de locatie, de specifieke verkeersgeneratie bepaald. Ten behoeve van het onderzoek zijn gegevens opgevraagd bij de toekomstige exploitanten, zodat de specifieke bezoekersfrequentie behorende bij de voorgestane functies kunnen worden beoordeeld. Het gaat hierbij bijvoorbeeld om het percentage bezoekers van de Drive-In, de tijdsduur van het bezoek, spitsuur etc.

1.3 Doelstelling

Het doel van deze rapportage is aan de hand van de toekomstige functies of voorzieningen en de specifieke ligging, de toekomstige verkeersgeneratie situatie (tot het prognosejaar 2026) te bepalen.

1.4 Stappenplan verkeersanalyse

Gestart wordt met het inventariseren van de verkeerskundige parameters, ofwel de uitgangspunten, die de verkeersaantrekkende werking bepalen. Dit zijn onder andere het bruto vloeroppervlak (bvo), de ligging van het plangebied in haar omgeving, het te verwachten aantal bezoekers, openingstijden etc. De bronnen voor de inventarisatie zijn:

- Input vanuit de toekomstige exploitanten;
- Informatie uit de vakliteratuur, onder andere CROW;
- Bestemmingsplan.

Aan de hand van de verkeerskundige uitgangspunten is de verkeersgeneratie berekend.

1.5 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt de huidige (verkeerskundige) situatie van de planlocatie en haar omgeving beschreven. Vervolgens worden in hoofdstuk 3 de wijzigingen van de verkeersgeneratie tussen de bestaande en toekomstige situatie in beeld gebracht. In hoofdstuk 4 worden de conclusies en aanbevelingen verwoord. Tot slot worden in hoofdstuk 5 de gebruikte literatuur en geraadpleegde bronnen aangegeven.

2 SITUATIE

2.1 Bestaande functie

Tussen de oprit van de A28 richting Meppel, de Oude Meppelerweg en de Ceintuurbaan (N35) is de horecagelegenheid 'De Vrolijkheid' gelegen. Ten behoeve van de ontwikkeling van de Foodcourt De Vrolijkheid wordt dit café/restaurant geamoveerd. Dit betekent dat de verkeersbewegingen van het café/restaurant komen te vervallen.

De Vrolijkheid betreft een café/restaurant met ca. 50 zitplaatsen en een zalencomplex voor feesten en partijen met een capaciteit voor ca. 250 personen. Voor een café/restaurant met zalencomplex zijn op basis van de CROW publicatie 'Kencijfers parkeren en verkeersgeneratie, publicatie 317' geen specifieke kencijfers beschikbaar.
Uitgaande van een maximale capaciteit van 50 personen tijdens het drukste uur en een gemiddelde autobezetting van circa 2,3 personen per auto bij 90% autogebruik levert dit ca. 20 auto's op. Het personeel van De Vrolijkheid maakt voor het woon-werk verkeer tevens gebruik van de auto. Aangenomen wordt dat het personeel voornamelijk buiten de spitsuren reist is deze verkeersgeneratie derhalve niet meegenomen.
Op basis van 2 verkeersbewegingen per auto bedraagt het aantal verkeersbewegingen ca. 40 mvt in het drukste uur. Voor een restaurant bedraagt het drukste uur ca. 22% [4] van de totale bezoekers per dag.
Het totaal aantal verkeersbewegingen per etmaal bedraagt hiermee 40/22%*100%=180 mvt/etmaal. Tijdens feesten en partijen zal dit aantal mogelijk kunnen oplopen.

2.2 Toekomstige functies

Op het moment dat het bestemmingsplan 'Food-court De Vrolijkheid' onherroepelijk is, is de ontwikkeling van een 'foodcourt' mogelijk. Middels de bestemming 'Horeca – Café-restaurant' zijn café-restaurants, zoals genoemd in horecacategorie 1 t/m 4 van de in de bijlage van het bestemmingsplan opgenomen 'Lijst met horeca categorieën', mogelijk.

Figuur 2.1: Bestemmingsplan 'Food-court De Vrolijkheid'

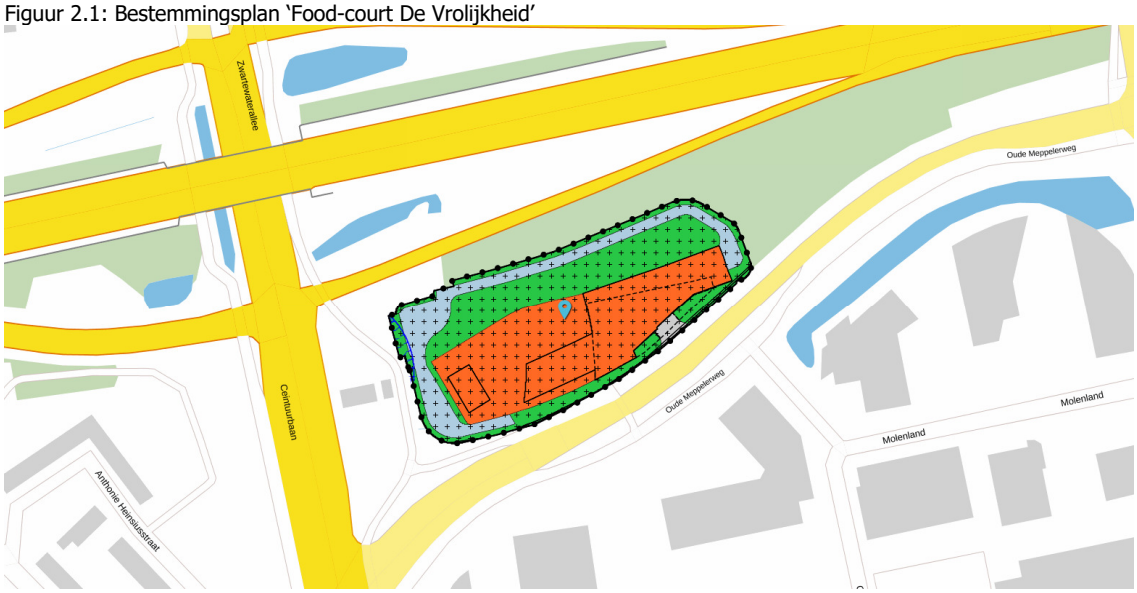

Tevens zijn bijbehorende voorzieningen zoals parkeervoorzieningen, speelvoorzieningen, tuinen, erven en terreinen toegestaan. Gebouwen zijn uitsluitend toegestaan binnen het bouwvlak met een gezamenlijke oppervlakte van maximaal 2.300 m² brutovloeroppervlakte.
De aanleiding voor de herziening van het bestemmingsplan betrof het gegeven dat reeds verschillende restaurants geïnteresseerd zijn om zich te vestigen op de locatie. Het gaat hierbij om de volgende vier horeca-functies:

<u>Fastfoodrestaurants:</u>
- Burger-King van 600 m^2 bvo;
- Kentucky Fried Chicken (KFC) 650m^2 bvo;
- Subway 200m^2 bvo;

<u>Restaurant:</u>
- La-Place met een oppervlakte van 660 m^2 bvo;

De vier horecafuncties hebben gezamenlijk een oppervlakte van ca. 2.110 m². Voor de berekeningen en nadere onderbouwing van de verkeersgeneratie is uitgegaan van de, door de toekomstige exploitanten opgegeven, opgaven. De gegevens van deze exploitanten zijn gebaseerd op landelijke ervaringscijfers van de verschillende exploitanten. Met deze exploitanten heeft de ontwikkelaar een overeenkomst gesloten, waarin de vestiging van de exploitant binnen het plangebied langdurig is vastgelegd.

Op basis van het bestemmingsplan is een maximale bruto oppervlakte van 2.300 m² toegestaan. Dit betekent dat er nog enige uitbreidingsruimte binnen het bestemmingsplan mogelijk is. Het gaat hierbij om een procentuele ruimte van circa 10%. Derhalve zijn de opgaves van de exploitanten 'opgehoogd' met een zelfde percentage. Derhalve is er met de niet gebruikte vierkante meters vanuit het bestemmingsplan rekening gehouden.

3 VERKEERSGENERATIE

3.1.1 Fastfoodrestaurants

Voor de toekomstige fastfoodrestaurants zijn er overeenkomsten met Burger-King, Kentucky Fried Chicken (KFC) en Subway om een vestiging binnen het plangebied op te richten. Burger-King, KFC en Subway zijn eetgelegenheden waar snel bereide en geserveerde maaltijden gegeten kunnen worden. Dit soort vestigingen zijn in het algemeen geopend van 10.00 uur tot 2.00uur[1], waarbij zaterdag en zondag tot de drukke dagen behoren. Op de laatste twee dagen komt circa een derde van het totale aantal bezoekers per week (bron: CROW publicatie 272). De belangrijkste doelgroepen van deze fastfoodrestaurants zijn gezinnen met jonge kinderen en jongeren. De verblijfsduur van de functies is kort. Bij bezoekers die in het fastfoordrestaurant eten is deze ca. 20 minuten en bij Drive-in klanten gaat het om ca. 3 minuten (bron: CROW publicatie 272).

De verkeersgeneratiecijfers van het CROW voor fastfoodrestaurants zijn landelijk gemiddelde waarden. De cijfers zijn een hulpmiddel om de orde van grootte uit te rekenen voor de verkeersgeneratie bij een bepaalde voorziening. Dat het om een orde van grootte gaat is onder andere af te leiden uit het feit dat de meeste kencijfers een bandbreedte hebben.

Voor een fastfoodrestaurant wordt een globaal kencijfer aangegeven van 2.285 mvt/etmaal per gemiddelde vestiging. Binnen dit kencijfer wordt o.a. uitgegaan van een bezoekersaantal van ca. 16.000 per week en een autobezetting van 100%, (bron: CROW publicatie 272). Bij het toepassen van dit kencijfer dient een forse marge in acht te worden genomen.

Op basis van de CROW richtlijnen betekent dat voor de drie fastfoodrestaurants + La-Place een totale verkeersgenereratie optreedt van 9.140 mvt/etmaal. (4*2.285mvt/etmaal). Dit "hoge" aantal is gebasseerd op een totaal bezoekersaantal van ca. 64.000 per week over de vier eetgelegenheden. De verwachting is echter dat voor de fastfoodrestaurants en La-Place een totaal bezoekersaantal optreedt van ca. 15.350 per week.

Het bepalen van het benodigde aantal verkeersbewegingen voor de fastfoodrestaurants vergt dus maatwerk. De verkeersgeneratie gaan wij nader aanvullend onderbouwen o.b.v. de landelijke ervaringscijfers van gebruikers zelf in relatie tot de CROW norm.

[1] Openingstijden afhankelijk van de Algemene Plaatselijke Verordening van de gemeente Zwolle.

De verkeersgeneratie is berekend op basis van de volgende aspecten;
- Aantal bezoekers per week; (opgave exploitant)
- Aantal werknemers; (opgave exploitant)
- Het autogebruik met gemiddelde autobezetting; (opgave exploitant/CROW)
- Verdeling bezoekers Drive-in en bezoekers die in het restaurant eten; (opgave exploitant)
- Aantal auto's op werk- en zaterdag. (opgave exploitant/marktinformatie Foodstep)

In bijlage 1 zijn de berekeningen voor de verkeersgeneraties van de fastfoodrestaurants weergegeven voor de bezoekers en werknemers.

3.1.2 Restaurant

Voor een restaurant zijn binnen de CROW publicatie 317 geen specifieke verkeersgeneratie kencijfers beschikbaar. Het bepalen van het benodigde aantal verkeersbewegingen voor een restaurant vergt dus maatwerk. Op basis van de parameters die ook bij de fastfoodrestaurants worden aangegeven zijn het aantal verkeersbewegingen in beeld gebracht.

In de bijlage 1 zijn de berekeningen voor de verkeersgeneratie voor het restaurant weergegeven voor de bezoekers en werknemers.

3.1.3 Verkeersgeneratie vrachtverkeer (bevoorrading)

Per dag zijn er twee tot drie vrachtleveringen bij een fastfoodrestaurant.[3] Dergelijke leveringen vinden doorgaans niet in piekuren plaats. Voor de 3 fastfoodrestaurants en het restaurant La Place betekent dit dat er per dag 4*3=12 vrachtwagens komen en gaan. Dit resulteert in ca. 25 verkeersbewegingen per etmaal.

3.2 Drukteverloop

Er is een inschatting gemaakt van het drukteverloop over de werk- en weekenddag voor de aanwezige functies. In figuren 3.1 en 3.2 is te zien dat de maatgevende periode ligt op de werk- en weekdag tussen 17.00-18.00uur en tussen 18.00-19.00uur. [4]

Figuur 3.1. Drukteverloop functies werkdag

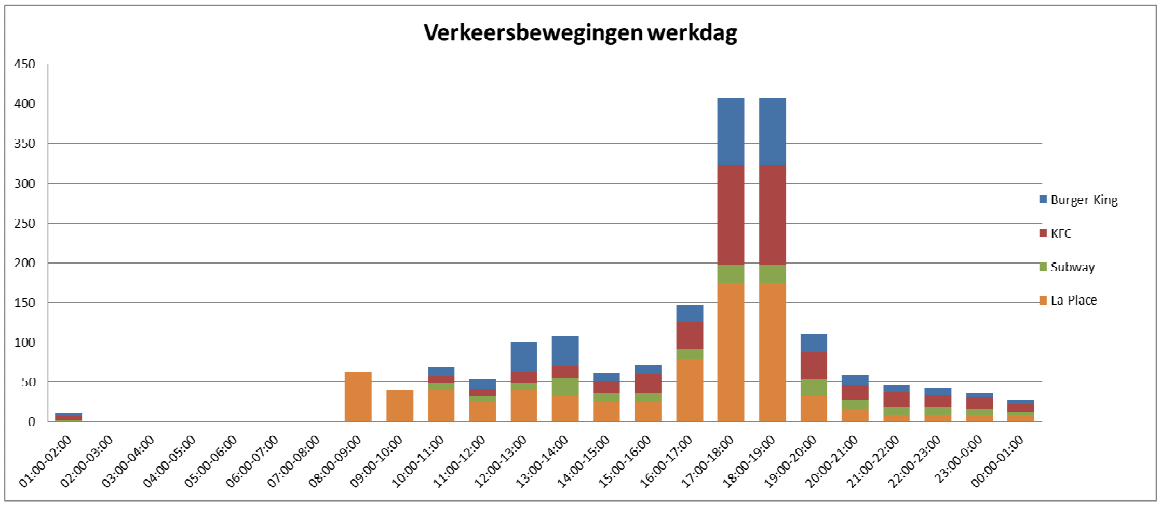

Figuur 3.2. Drukteverloop functies weekenddag

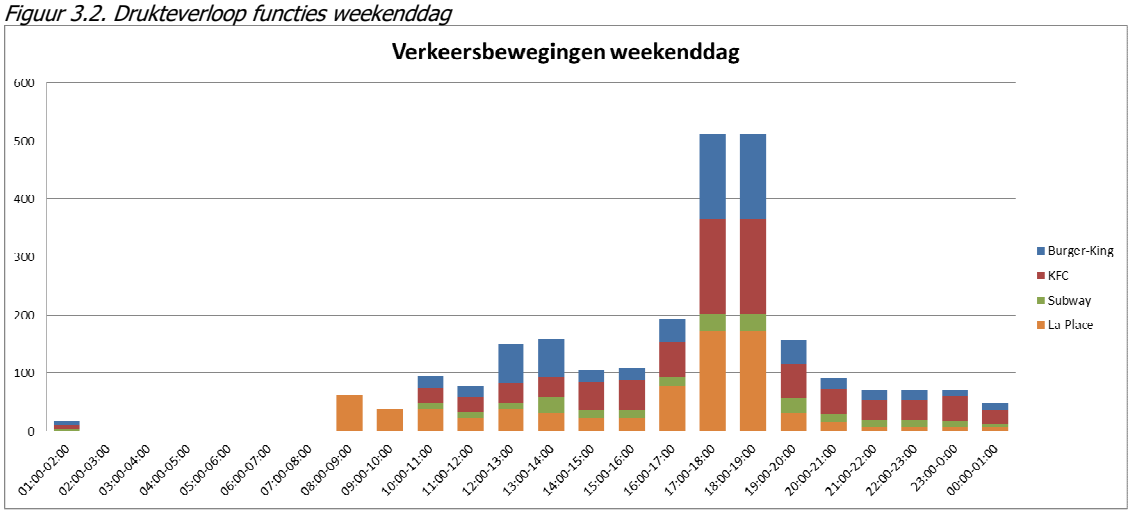

3.3 Totale verkeersgeneratie

Alle functies binnen het Foodcourt zijn eetgelegenheden. Het is dus niet aannemelijk dat bezoekers van het foodcourt tijdens hun bezoek meerdere functies gaan bezoeken. Combinatiebezoek is dan ook niet meegenomen in de berekeningen.

In onderstaande tabel is op basis van de analyse per functie een overzicht gegeven van het aantal motorvoertuigbewegingen binnen een bepaalde periode.

Tabel 1.1

Totaal berekening verkeersgeneratie					
Foodcourt "De Vrolijkheid"	**MVT/etmaal werkdagen**	**MVT/etmaal weekdag**	**MVT/etmaal weekenddag**	**MVT/Spitsuur werkdag**	**MVT/Spitsuur weekenddag**
Burger-King	378	476	663	81	144
KFC	490	617	860	123	163
Subway	198	235	230	23	27
La-Place	790	787	788	170	170
TOTAAL	**1.856**	**2.115**	**2.541**	**398**	**504**
Vrachtverkeer bevoorrading	25	25	25	0	0
TOTAAL met 10%	**2069**	**2354**	**2822**	**437**	**554**

De maximale verkeersgeneratie van alle functies gezamenlijk betreft tijdens het weekend circa 2.822 mvt/etmaal.

LITERATUUR EN GERAADPLEEGDE BRONNEN

AGEL adviseurs heeft voor het bepalen van de verkeersgeneratie gebruik gemaakt van de volgende gegevens:

1. CROW publicatie 317 Kencijfers parkeren en verkeersgeneratie, oktober 2012;
2. CROW publicatie 256 (verkeersgeneratie woon- en werkgebieden, vuistregels en kengetallen gemotoriseerd verkeer);
3. CROW publicatie 272 (verkeersgeneratie voorzieningen, kengetallen gemotoriseerd verkeer);
4. Foodstep; voor bijlage 2.

BIJLAGE 1

BEREKENING VERKEERSGENERATIE:

A BURGER-KING;
B KFC;
C SUBWAY;
D LA PLACE;

Bijlage 1a "FASTFOODRESTAURANTS"
Berekening verkeersgeneratie Burger-King

	Uitgangspunten:		Bron:
	Opgave exploitant Burger-King		
	Bestemmingsplan/ uitgangspunt berekening		
	CROW richtlijnen		
	Aanname		
U1	BVO (m2)	600	Opgave Exploitant
U2	Aantal zitplaatsen	80	Opgave Exploitant
U3	Aantal bezoekers per week	3.850	Opgave Exploitant (3.660 a 3.850)
U4	Aantal arbeidsplaatsen gem.	25	Opgave Exploitant 2-55
U5	BVO (m2)	600	uitgangspunt berekening
U6	Aantal zitplaatsen	80	U5/U1*U2
U7	Aantal bezoekers per week	3.850	U5/U1*U3
U8	Aantal arbeidsplaatsen	25	U5/U1*U4
U9	Percentage bezoekers met auto	85%	Opgave Exploitant
U10	Percentage modal split (auto) werknemers	15%	Opgave Exploitant
U11	Openingsuren 10.30-02.00uur	15,5	Opgave Exploitant (10.30-02.00uur)
U12	Percentage bezoekers Drive-in	35%	Opgave Exploitant
U13	Percentage bezoekers restaurant	65%	Opgave Exploitant
U14	Gemiddelde autobezetting bezoekers	2,0	CROW 272
U15	Gemiddelde autobezetting werknemers	1,0	Aanname op basis van worst-case scenario
U16	Percentage bezoekers werkdagen	11,25%	Opgave Exploitant (Totaal: maan-dins-woens-donderdag 45%)
U17	Percentage bezoekers weekenddag	20%	Opgave Exploitant (Totaal: vrijdag, zaterdag, zondag 55%)
U18	Percentage drukste uur werkdag (tussen 17.00-19.00)	22,0%	Aanname op basis van bijlage 2
U19	Percentage drukste uur weekenddag (tussen 17.00-19.00)	22,00%	Aanname op basis van bijlage 2
U20	Aantal motorvoertuigbewegingen per voertuig	2	Aanname op basis van 1x bezoek/dag
U21	Percentage bezoekers die parkeren na Drive-in	45%	Aanname
U22	Tijdsduur Drive-in (min.)	3	Opgave Exploitant
U23	Parkeertijd Drive-in (min.)	15	Opgave Exploitant
U24	Gemiddelde verblijfstijd restaurant (min.)	25	Opgave Exploitant
U25	Manoeuvreertijd aankomst/vertrek (min.)	6	Opgave Exploitant

	Verkeersgeneratie		Formule:
	BEZOEKERS		
B1	Aantal bezoekers per werkdag	433	U7*U16
B2	Aantal bezoekers per weekenddag	770	U7*U17
B3	Aantal bezoekers per weekenddag met de auto	655	B2*U9
B4	Aantal bezoekers per weekenddag met de fiets	116	B2*(100%-U9)
B5	Aantal auto's per week	1636	U7*U9/U14
B6	Aantal auto's per werkdag	185	B5*U16
B7	Aantal auto's per weekend dag	327	B5*U17
B8	Aantal auto's drukste uur werkdag (tussen 17.00-19.00)	41	B6*U18
B9	Aantal auto's drukste uur weekenddag (tussen 17.00-19.00)	72	B7*U19
	WERKNEMERS		
W1	Aantal werknemers met auto per dag	4	U8*U10
W2	Aantal auto's werknemers per dag	4	W1/U15
W3	Aantal auto's werknemers per week	28	W2*7 dagen
W4	Totaal aantal auto's drukste uur werkdag(tussen 17.00-19.00)	0	Aanname werknemers komen buiten het drukste uur
W5	Totaal aantal auto's drukste uur weekenddag (tussen 17.00-19.00)	0	Aanname werknemers komen buiten het drukste uur
	TOTAAL AUTO'S		
T1	Totaal aantal auto's per week	1664	B5+W3
T2	Totaal aantal auto's per werkdag	189	B6+W2
T3	Totaal aantal auto's per weekend dag	331	B7+W2
T4	Totaal aantal auto's drukste uur werkdag(tussen 17.00-19.00)	41	B8+W4
T5	Totaal aantal auto's drukste uur weekenddag (tussen 17.00-19.00)	72	B9+W5
	VERKEERSBEWEGINGEN		
V1	**Verkeersgeneratie MVT/weekdagetmaal**	**476**	**T1*U20/7**
V2	Verkeersgeneratie MVT/werkdagetmaal	378	T2*U20
V3	Verkeersgeneratie MVT/weekenddagetmaal	663	T3*U20
V4	Verkeersgeneratie MVT/drukste uur werkdag	81	T4*U20
V5	Verkeersgeneratie MVT/drukste uur weekenddag	144	T5*U20
V8	Percentage aankomsten	50%	Aanname bij een restaurant
V9	Percentage vertrekken	50%	Aanname bij een restaurant
V11	**Aankomsten avondspits werkddag (PAE's)**	**41**	**V4*V8**
V12	**Vertrekken avondspits werkdag (PAE's)**	**41**	**V4*V9**
V13	**Aankomsten avondspits weekenddag (PAE's)**	**72**	**V5*V8**
V14	**Vertrekken avondspits weekenddag (PAE's)**	**72**	**V5*V9**
V15	**Verkeersgeneratie weekdag per 100m2 BVO**	**79**	**V1/U5*100**

Bijlage 1b "FASTFOODRESTAURANTS"
Berekening verkeersgeneratie KFC

	Uitgangspunten:		**Bron:**
	Opgave exploitant KFC		
	Bestemmingsplan/ uitgangspunt berekening		
	CROW richtlijnen		
	Aanname		
U1	BVO (m2)	650	Email exploitant
U2	Aantal zitplaatsen (gemiddeld)	150	Email exploitant (140-160)
U3	Aantal bezoekers per week (gemiddeld)	5.000	Email exploitant (4.500-5.000)
U4	Aantal arbeidsplaatsen	28	Email exploitant 28 FTE
U5	BVO (m2)	650	Uitgangspunt berekening
U6	Aantal zitplaatsen	150	U5/U1*U2
U7	Aantal bezoekers per week	5.000	U5/U1*U3
U8	Aantal arbeidsplaatsen	28	U5/U1*U4
U9	Percentage bezoekers met auto	85%	Email exploitant (85%-90%)
U10	Percentage modal split (auto) werknemers	15%	Email exploitant
U11	Openingsuren 10.00-02.00uur	16	Email exploitant
U12	Percentage bezoekers Drive-in	35%	Email exploitant
U13	Percentage bezoekers restaurant	65%	Email exploitant
U14	Gemiddelde autobezetting bezoekers	2,0	CROW 272
U15	Gemiddelde autobezetting werknemers	1,0	Totaal 5 werknemers met de auto
U16	Percentage bezoekers werkdagen	11,3%	Email exploitant (totaal 45% over ma,di,wo,do)
U17	Percentage bezoekers weekenddag	20,0%	Email exploitant (totaal 55% over vr,za,zo)
U18	Percentage drukste uur werkdag (gelegen tussen 16.00-19.00)	25,6%	Tussen 16.00-19.00uur 60% van de stoelcapaciteit (240 per uur) 60% van 240= 144 bezoekers per uur/ 563 bezoekers per werkdag*100= 25,6% van werkdagetmaal
U19	Percentage drukste uur weekenddag (gelegen tussen 16.00-19.00)	19,20%	Tussen 16.00-19.00uur 80% van de stoelcapaciteit (240 per uur) 80% van 240= 192 bezoekers per uur/1000 bezoekers per weekenddag*100=19,2% van weekenddagetmaal
U20	Aantal motorvoertuigbewegingen per voertuig	2	Aanname op basis van 1x bezoek/dag
U21	Percentage bezoekers die parkeren na Drive-in	10%	Email exploitant
U22	Tijdsduur Drive-in (min.)	3	Email exploitant
U23	Parkeertijd Drive-in (min.)	15	Aanname in relatie tot verblijfstijd restaurant
U24	Gemiddelde verblijfstijd restaurant (min.)	25	Email exploitant
U25	Manoeuvreertijd aankomst/vertrek (min.)	6	Aanname op basis van aan- en afrijden en in- en uitstappen

	Verkeersgeneratie		**Formule:**
	BEZOEKERS		
B1	Aantal bezoekers per werkdag	563	U7*U16
B2	Aantal bezoekers per weekenddag	1000	U7*U17
B3	Aantal bezoekers per weekenddag met de auto	850	B2*U9
B4	Aantal bezoekers per weekenddag met de fiets	150	B2*(100%-U9)
B5	Aantal auto's per week	2125	U7*U9/U14
B6	Aantal auto's per werkdag	240	B5*U16
B7	Aantal auto's per weekend dag	425	B5*U17
B8	Aantal auto's drukste uur werkdag (tussen 17.00-19.00)	61	B6*U18
B9	Aantal auto's drukste uur weekenddag (tussen 17.00-19.00)	82	B7*U19
	WERKNEMERS		
W1	Aantal werknemers met auto per dag	4	U8*U10
W2	Aantal auto's werknemers per dag	5	W1/U15
W3	Aantal auto's werknemers per week	35	W2*7 dagen
W4	Totaal aantal auto's drukste uur werkdag(tussen 17.00-19.00)	0	Aanname werknemers komen buiten het drukste uur
W5	Totaal aantal auto's drukste uur weekenddag (tussen 17.00-19.00)	0	Aanname werknemers komen buiten het drukste uur
	TOTAAL AUTO'S		
T1	Totaal aantal auto's per week	2160	B5+W3
T2	Totaal aantal auto's per werkdag	245	B6+W2
T3	Totaal aantal auto's per weekend dag	430	B7+W2
T4	Totaal aantal auto's drukste uur werkdag(tussen 17.00-19.00)	61	B8+W4
T5	Totaal aantal auto's drukste uur weekenddag (tussen 17.00-19.00)	82	B9+W5
	VERKEERSBEWEGINGEN		
V1	**Verkeersgeneratie MVT/weekdagetmaal**	**617**	**T1*U20/7**
V2	Verkeersgeneratie MVT/werkdagetmaal	490	T2*U20
V3	Verkeersgeneratie MVT/weekenddagetmaal	860	T3*U20
V4	Verkeersgeneratie MVT/drukste uur werkdag	123	T4*U20
V5	Verkeersgeneratie MVT/drukste uur weekenddag	163	T5*U20
V8	Percentage aankomsten	50%	Aanname bij een restaurant
V9	Percentage vertrekken	50%	Aanname bij een restaurant
V11	**Aankomsten avondspits werkddag (PAE's)**	**61**	**V4*V8**
V12	**Vertrekken avondspits werkdag (PAE's)**	**61**	**V4*V9**
V13	**Aankomsten avondspits weekenddag (PAE's)**	**82**	**V5*V8**
V14	**Vertrekken avondspits weekenddag (PAE's)**	**82**	**V5*V9**
V15	**Verkeersgeneratie weekdag per 100m2 BVO**	**95**	**V1/U5*100**

Bijlage 1C "FASTFOODRESTAURANTS"
Berekening verkeersgeneratie Subway

	Uitgangspunten:		**Bron:**
	Opgave exploitant Subway		
	Bestemmingsplan/uitgangspunt berekening		
	CROW richtlijnen		
	Aanname		
U1	BVO (m2)	200	Opgave Exploitant
U2	Aantal zitplaatsen	48	Opgave Exploitant
U3	Aantal bezoekers per week	2.000	Opgave Exploitant
U4	Aantal arbeidsplaatsen	20	Opgave Exploitant
U5	BVO (m2)	200	Uitgangspunt berekening
U6	Aantal zitplaatsen	48	U5/U1*U2
U7	Aantal bezoekers per week	2.000	U5/U1*U3
U8	Aantal arbeidsplaatsen	20	U5/U1*U4
U9	Percentage bezoekers met auto	80%	Opgave Exploitant
U10	Percentage modal split (auto) werknemers	15%	Opgave Exploitant
U11	Openingsuren 10.00-02.00uur	16	Gemidddelde openingstijden
U12	Percentage bezoekers Drive-in	30%	Opgave Exploitant
U13	Percentage bezoekers restaurant	70%	Opgave Exploitant
U14	Gemiddelde autobezetting bezoekers	2,0	CROW 272
U15	Gemiddelde autobezetting werknemers	1,0	Aanname in relatie tot opgave exploitant
U16	Percentage bezoekers werkdagen	12,0%	Opgave Exploitant
U17	Percentage bezoekers weekenddag	14,0%	Opgave Exploitant
U18	Percentage drukste uur werkdag (tussen 17.00-19.00)	12,0%	Opgave Exploitant
U19	Percentage drukste uur weekenddag (tussen 17.00-19.00)	12,00%	Opgave Exploitant
U20	Aantal motorvoertuigbewegingen per voertuig	2	Aanname op basis van 1x bezoek/dag
U21	Percentage bezoekers die parkeren na Drive-in	5%	Opgave Exploitant
U22	Tijdsduur Drive-in (min.)	4	Opgave Exploitant
U23	Parkeertijd Drive-in (min.)	7	Opgave Exploitant
U24	Gemiddelde verblijfstijd restaurant (min.)	12	Opgave Exploitant
U25	Manoeuvreertijd aankomst/vertrek (min.)	6	Aanname op basis van aan- en afrijden en in- en uitstappen

	Verkeersgeneratie		**Formule:**
	BEZOEKERS		
B1	Aantal bezoekers per werkdag	240	U7*U16
B2	Aantal bezoekers per weekenddag	280	U7*U17
B3	Aantal bezoekers per weekenddag met de auto	224	B2*U9
B4	Aantal bezoekers per weekenddag met de fiets	56	B2*(100%-U9)
B5	Aantal auto's per week	800	U7*U9/U14
B6	Aantal auto's per werkdag	96	B5*U16
B7	Aantal auto's per weekend dag	112	B5*U17
B8	Aantal auto's drukste uur werkdag (tussen 17.00-19.00)	12	B6*U18
B9	Aantal auto's drukste uur weekenddag (tussen 17.00-19.00)	13	B7*U19
	WERKNEMERS		
W1	Aantal werknemers met auto per dag	3	U8*U10
W2	Aantal auto's werknemers per dag	3	W1/U15
W3	Aantal auto's werknemers per week	21	W2*7 dagen
W4	Totaal aantal auto's drukste uur werkdag(tussen 17.00-19.00)	0	Aanname werknemers komen buiten het drukste uur
W5	Totaal aantal auto's drukste uur weekenddag (tussen 17.00-19.00)	0	Aanname werknemers komen buiten het drukste uur
	TOTAAL AUTO'S		
T1	Totaal aantal auto's per week	821	B5+W3
T2	Totaal aantal auto's per werkdag	99	B6+W2
T3	Totaal aantal auto's per weekend dag	115	B7+W2
T4	Totaal aantal auto's drukste uur werkdag(tussen 17.00-19.00)	12	B8+W4
T5	Totaal aantal auto's drukste uur weekenddag (tussen 17.00-19.00)	13	B9+W5
	VERKEERSBEWEGINGEN		
V1	**Verkeersgeneratie MVT/weekdagetmaal**	**235**	**T1*U20/7**
V2	Verkeersgeneratie MVT/werkdagetmaal	198	T2*U20
V3	Verkeersgeneratie MVT/weekenddagetmaal	230	T3*U20
V4	Verkeersgeneratie MVT/drukste uur werkdag	23	T4*U20
V5	Verkeersgeneratie MVT/drukste uur weekenddag	27	T5*U20
V8	Percentage aankomsten	50%	Aanname bij een restaurant
V9	Percentage vertrekken	50%	Aanname bij een restaurant
V11	**Aankomsten avondspits werkddag (PAE's)**	**12**	**V4*V8**
V12	**Vertrekken avondspits werkdag (PAE's)**	**12**	**V4*V9**
V13	**Aankomsten avondspits weekenddag (PAE's)**	**13**	**V5*V8**
V14	**Vertrekken avondspits weekenddag (PAE's)**	**13**	**V5*V9**
V15	**Verkeersgeneratie weekdag per 100m2 BVO**	**117**	**V1/U5*100**

Bijlage 1D "RESTAURANTS"
Berekening verkeersgeneratie La-Place

	Uitgangspunten:		**Bron:**
	Opgave exploitant La-Place		
	Bestemmingsplan/uitgangspunt berekening		
	CROW richtlijnen		
	Aanname		
U1	BVO (m2)	660	Email exploitant
U2	Aantal zitplaatsen	250	Email exploitant
U3	Aantal bezoekers per week	4.500	Email exploitant
U4	Aantal arbeidsplaatsen	50	Email exploitant
U5	BVO (m2)	660	Uitgangspunt berekening
U6	Aantal zitplaatsen	250	U5/U1*U2
U7	Aantal bezoekers per week	4.500	U5/U1*U3
U8	Aantal arbeidsplaatsen	50	U5/U1*U4
U9	Percentage bezoekers met auto	90%	Email exploitant
U10	Percentage modal split (auto) werknemers	15%	fiets
U11	Openingsuren 8.00-22.00uur	14	Email exploitant
U14	Gemiddelde autobezetting bezoekers	1,5	Email exploitant
U15	Gemiddelde autobezetting werknemers	1,0	Aanname op basis van worst-case scenario
U16	Percentage bezoekers werkdagen	14,3%	Email exploitant
U17	Percentage bezoekers weekenddag	14,3%	Email exploitant
U18	Percentage drukste uur werkdag (tussen 17.00-19.00)	22,0%	Aanname op basis van bijlage 2
U19	Percentage drukste uur weekenddag (tussen 17.00-19.00)	22,0%	Aanname op basis van bijlage 2
U20	Aantal motorvoertuigbewegingen per voertuig	2	Aanname op basis van 1x bezoek/dag
U24	Gemiddelde verblijfstijd restaurant (min.)	90	Email exploitant
U25	Manoeuvreertijd aankomst/vertrek (min.)	6	Aanname op basis van aan- en afrijden en in- en uitstappen

	Verkeersgeneratie		**Formule:**
	BEZOEKERS		
B1	Aantal bezoekers per werkdag	644	U7*U16
B2	Aantal bezoekers per weekenddag	644	U7*U17
B3	Aantal bezoekers per weekenddag met de auto	579	B2*U9
B4	Aantal bezoekers per weekenddag met de fiets	64	B2*(100%-U9)
B5	Aantal auto's per week	2700	U7*U9/U14
B6	Aantal auto's per werkdag	387	B5*U16
B7	Aantal auto's per weekend dag	386	B5*U17
B8	Aantal auto's drukste uur werkdag (tussen 17.00-19.00)	85	B6*U18
B9	Aantal auto's drukste uur weekenddag (tussen 17.00-19.00)	85	B7*U19
	WERKNEMERS		
W1	Aantal werknemers met auto per dag	8	U8*U10
W2	Aantal auto's werknemers per dag	8	W1/U15
W3	Aantal auto's werknemers per week	56	W2*7 dagen
W4	Totaal aantal auto's drukste uur werkdag(tussen 17.00-19.00)	0	Aanname werknemers komen buiten het drukste uur
W5	Totaal aantal auto's drukste uur weekenddag (tussen 17.00-19.00)	0	Aanname werknemers komen buiten het drukste uur
	TOTAAL AUTO'S		
T1	Totaal aantal auto's per week	2756	B5+W3
T2	Totaal aantal auto's per werkdag	395	B6+W2
T3	Totaal aantal auto's per weekend dag	394	B7+W2
T4	Totaal aantal auto's drukste uur werkdag(tussen 17.00-19.00)	85	B8+W4
T5	Totaal aantal auto's drukste uur weekenddag (tussen 17.00-19.00)	85	B9+W5
	VERKEERSBEWEGINGEN		
V1	**Verkeersgeneratie MVT/weekdagetmaal**	**787**	**T1*U20/7**
V2	Verkeersgeneratie MVT/werkdagetmaal	790	T2*U20
V3	Verkeersgeneratie MVT/weekenddagetmaal	788	T3*U20
V4	Verkeersgeneratie MVT/drukste uur werkdag	170	T4*U20
V5	Verkeersgeneratie MVT/drukste uur weekenddag	170	T5*U20
V8	Percentage aankomsten	50%	Aanname bij een restaurant
V9	Percentage vertrekken	50%	Aanname bij een restaurant
V11	**Aankomsten avondspits werkddag (PAE's)**	**85**	**V4*V8**
V12	**Vertrekken avondspits werkdag (PAE's)**	**85**	**V4*V9**
V13	**Aankomsten avondspits weekenddag (PAE's)**	**85**	**V5*V8**
V14	**Vertrekken avondspits weekenddag (PAE's)**	**85**	**V5*V9**
V15	**Verkeersgeneratie weekdag per 100m2 BVO**	**119**	**V1/U5*100**

Bijlage 1a "FASTFOODRESTAURANTS"
Berekening verkeersgeneratie Burger-King

	Uitgangspunten:		Bron:
	Opgave exploitant Burger-King		
	Bestemmingsplan/ uitgangspunt berekening		
	CROW richtlijnen		
	Aanname		
U1	BVO (m2)	600	Opgave Exploitant
U2	Aantal zitplaatsen	80	Opgave Exploitant
U3	Aantal bezoekers per week	3.850	Opgave Exploitant (3.660 a 3.850)
U4	Aantal arbeidsplaatsen gem.	25	Opgave Exploitant 2-55
U5	BVO (m2)	600	uitgangspunt berekening
U6	Aantal zitplaatsen	80	U5/U1*U2
U7	Aantal bezoekers per week	3.850	U5/U1*U3
U8	Aantal arbeidsplaatsen	25	U5/U1*U4
U9	Percentage bezoekers met auto	85%	Opgave Exploitant
U10	Percentage modal split (auto) werknemers	15%	Opgave Exploitant
U11	Openingsuren 10.30-02.00uur	15,5	Opgave Exploitant (10.30-02.00uur)
U12	Percentage bezoekers Drive-in	35%	Opgave Exploitant
U13	Percentage bezoekers restaurant	65%	Opgave Exploitant
U14	Gemiddelde autobezetting bezoekers	2,0	CROW 272
U15	Gemiddelde autobezetting werknemers	1,0	Aanname op basis van worst-case scenario
U16	Percentage bezoekers werkdagen	11,25%	Opgave Exploitant (Totaal: maan-dins-woens-donderdag 45%)
U17	Percentage bezoekers weekenddag	20%	Opgave Exploitant (Totaal: vrijdag, zaterdag, zondag 55%)
U18	Percentage drukste uur werkdag (tussen 17.00-19.00)	22,0%	Aanname op basis van bijlage 2
U19	Percentage drukste uur weekenddag (tussen 17.00-19.00)	22,00%	Aanname op basis van bijlage 2
U20	Aantal motorvoertuigbewegingen per voertuig	2	Aanname op basis van 1x bezoek/dag
U21	Percentage bezoekers die parkeren na Drive-in	45%	Aanname
U22	Tijdsduur Drive-in (min.)	3	Opgave Exploitant
U23	Parkeertijd Drive-in (min.)	15	Opgave Exploitant
U24	Gemiddelde verblijfstijd restaurant (min.)	25	Opgave Exploitant
U25	Manoeuvreertijd aankomst/vertrek (min.)	6	Opgave Exploitant

	Verkeersgeneratie		Formule:
	BEZOEKERS		
B1	Aantal bezoekers per werkdag	433	U7*U16
B2	Aantal bezoekers per weekenddag	770	U7*U17
B3	Aantal bezoekers per weekenddag met de auto	655	B2*U9
B4	Aantal bezoekers per weekenddag met de fiets	116	B2*(100%-U9)
B5	Aantal auto's per week	1636	U7*U9/U14
B6	Aantal auto's per werkdag	185	B5*U16
B7	Aantal auto's per weekend dag	327	B5*U17
B8	Aantal auto's drukste uur werkdag (tussen 17.00-19.00)	41	B6*U18
B9	Aantal auto's drukste uur weekenddag (tussen 17.00-19.00)	72	B7*U19
	WERKNEMERS		
W1	Aantal werknemers met auto per dag	4	U8*U10
W2	Aantal auto's werknemers per dag	4	W1/U15
W3	Aantal auto's werknemers per week	28	W2*7 dagen
W4	Totaal aantal auto's drukste uur werkdag(tussen 17.00-19.00)	0	Aanname werknemers komen buiten het drukste uur
W5	Totaal aantal auto's drukste uur weekenddag (tussen 17.00-19.00)	0	Aanname werknemers komen buiten het drukste uur
	TOTAAL AUTO'S		
T1	Totaal aantal auto's per week	1664	B5+W3
T2	Totaal aantal auto's per werkdag	189	B6+W2
T3	Totaal aantal auto's per weekend dag	331	B7+W2
T4	Totaal aantal auto's drukste uur werkdag(tussen 17.00-19.00)	41	B8+W4
T5	Totaal aantal auto's drukste uur weekenddag (tussen 17.00-19.00)	72	B9+W5
	VERKEERSBEWEGINGEN		
V1	**Verkeersgeneratie MVT/weekdagetmaal**	**476**	**T1*U20/7**
V2	Verkeersgeneratie MVT/werkdagetmaal	378	T2*U20
V3	Verkeersgeneratie MVT/weekenddagetmaal	663	T3*U20
V4	Verkeersgeneratie MVT/drukste uur werkdag	81	T4*U20
V5	Verkeersgeneratie MVT/drukste uur weekenddag	144	T5*U20
V8	Percentage aankomsten	50%	Aanname bij een restaurant
V9	Percentage vertrekken	50%	Aanname bij een restaurant
V11	**Aankomsten avondspits werkddag (PAE's)**	**41**	**V4*V8**
V12	**Vertrekken avondspits werkdag (PAE's)**	**41**	**V4*V9**
V13	**Aankomsten avondspits weekenddag (PAE's)**	**72**	**V5*V8**
V14	**Vertrekken avondspits weekenddag (PAE's)**	**72**	**V5*V9**
V15	**Verkeersgeneratie weekdag per 100m2 BVO**	**79**	**V1/U5*100**

Horecabezoek naar dag van de week

Verdeling van het totaal aantal horecabezoeken[1] naar dag van de week, 2008-2012

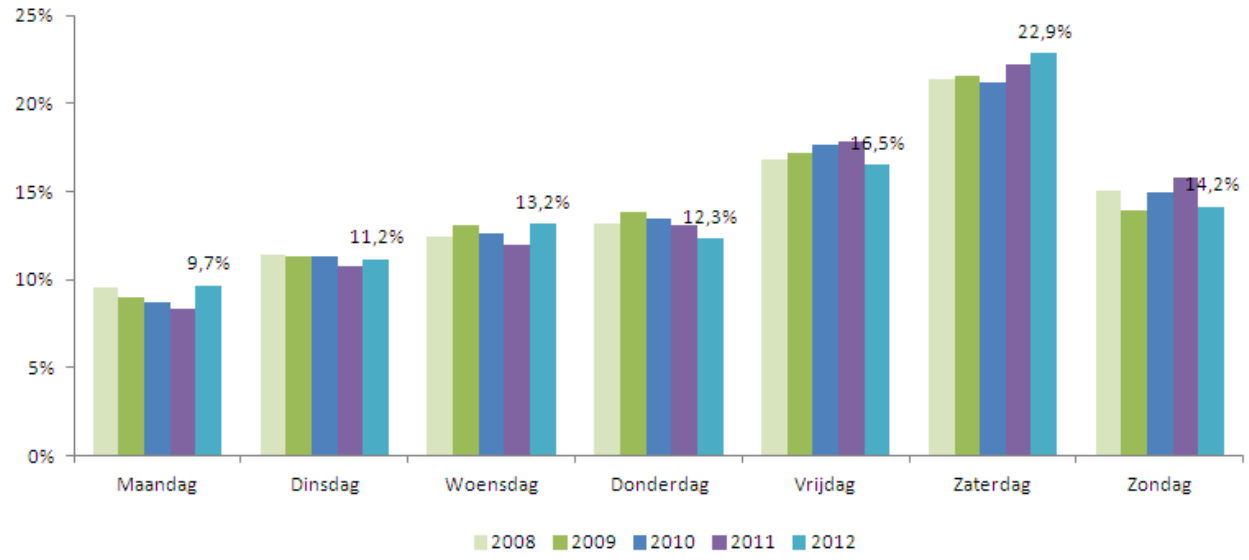

Bron: Foodstep.

Verdeling van het totaal aantal horecabezoeken[1] naar dag van de week per bestemmingsgebied[2] (%), 2008-2012

Bestemming	Dag van de week	2008	2009	2010	2011	2012
Grote steden	Maandag	10,3	10,1	9,3	8,8	9,7
	Dinsdag	13,1	13,2	12,9	12,6	12,5
	Woensdag	13,5	14,9	13,4	13,0	13,3
	Donderdag	14,3	14,3	14,6	14,1	13,8
	Vrijdag	16,6	17,0	18,1	18,9	16,7
	Zaterdag	18,7	19,1	19,1	19,7	21,9
	Zondag	13,4	11,6	12,6	12,9	12,1
	Totaal	100	100	100	100	100
Overig west	Maandag	9,6	8,9	9,1	8,5	10,3
	Dinsdag	11,9	11,3	11,3	10,9	11,4
	Woensdag	12,7	13,0	13,0	12,4	13,6
	Donderdag	13,1	14,3	13,3	13,0	11,4
	Vrijdag	17,0	17,3	18,0	17,6	15,7
	Zaterdag	21,4	21,6	20,7	22,0	23,4
	Zondag	14,3	13,6	14,6	15,4	14,2
	Totaal	100	100	100	100	100
Noord	Maandag	8,6	7,2	8,0	8,5	9,3
	Dinsdag	10,3	10,4	10,9	9,3	9,7
	Woensdag	11,7	12,2	13,8	11,4	12,5
	Donderdag	12,7	14,5	12,7	11,7	13,7
	Vrijdag	17,4	17,5	16,6	18,3	18,1
	Zaterdag	24,0	23,9	22,2	24,9	23,6
	Zondag	15,3	14,1	15,9	15,9	13,0
	Totaal	100	100	100	100	100
Oost	Maandag	9,7	9,7	8,3	7,5	9,9
	Dinsdag	11,0	10,8	11,0	10,2	10,9
	Woensdag	12,7	12,5	12,0	11,7	12,9
	Donderdag	12,9	13,7	13,7	13,7	12,9
	Vrijdag	16,6	17,1	17,8	17,5	17,5
	Zaterdag	22,4	22,7	22,8	23,5	22,5
	Zondag	14,7	13,5	14,3	15,8	13,5
	Totaal	100	100	100	100	100
Zuid	Maandag	9,4	8,4	8,3	8,3	8,4
	Dinsdag	10,6	10,6	10,9	10,2	10,3
	Woensdag	11,7	12,6	11,8	11,1	13,0
	Donderdag	12,8	12,8	13,1	12,4	11,8
	Vrijdag	16,9	17,4	17,3	17,3	16,4
	Zaterdag	21,4	21,8	21,4	22,4	23,4
	Zondag	17,2	16,4	17,1	18,2	16,7

Horecabezoek naar moment van de dag

Verdeling van het totaal aantal horecabezoeken[1] naar moment van de dag, 2008-2012

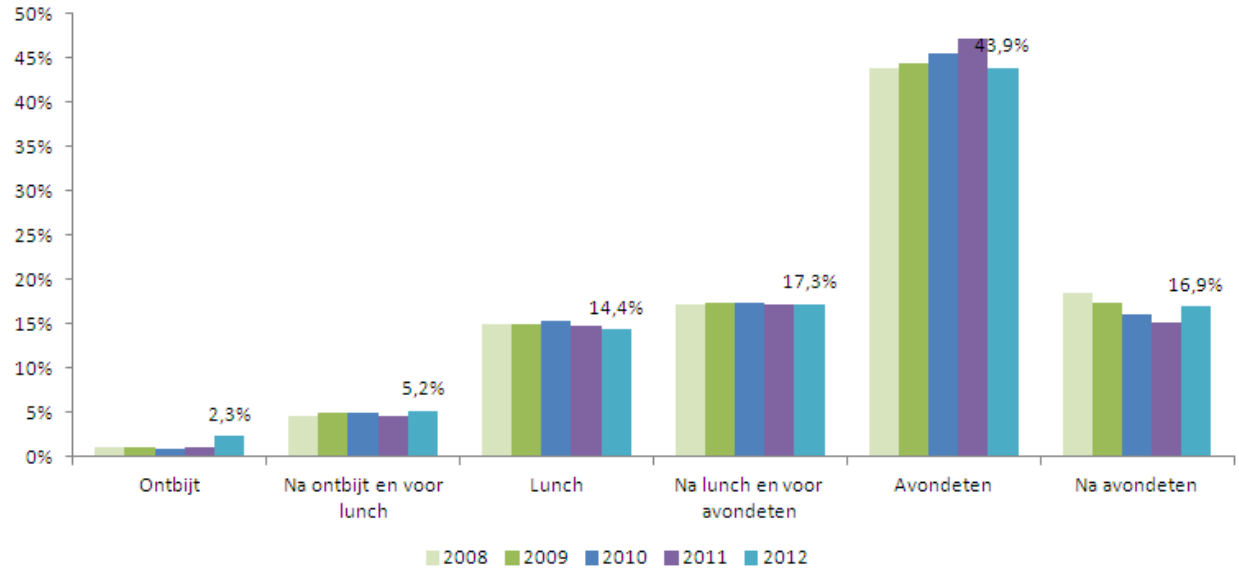

Bron: Foodstep.

Verdeling van het totaal aantal horecabezoeken[1] naar moment van de dag per bestemmingsgebied[2], 2008-2012

Bestemming	Moment van de dag	2008	2009	2010	2011	2012
Grote steden	Ontbijt	1,9	2,2	1,5	1,9	1,5
	Na ontbijt voor lunch	5,5	5,0	4,9	5,1	6,0
	Lunch	19,7	19,7	20,2	19,9	17,7
	Na lunch voor avond	18,6	17,9	18,1	19,0	19,6
	Avondeten	39,0	39,7	40,8	40,3	39,9
	Na avondeten	15,5	15,5	14,5	13,8	15,2
	Totaal	100	100	100	100	100
Overig west	Ontbijt	1,0	0,9	0,9	1,3	1,5
	Na ontbijt voor lunch	4,7	5,4	5,2	5,1	5,2
	Lunch	14,9	14,5	15,1	14,1	14,8
	Na lunch voor avond	17,3	17,4	18,2	17,5	18,1
	Avondeten	44,3	45,0	44,7	47,6	44,1
	Na avondeten	17,8	16,8	15,9	14,5	16,4
	Totaal	100	100	100	100	100
Noord	Ontbijt	0,5	0,6	0,8	0,7	2,9
	Na ontbijt voor lunch	3,9	4,2	4,8	4,7	5,6
	Lunch	12,9	13,0	14,3	12,9	12,3
	Na lunch voor avond	17,4	19,4	17,8	17,8	18,9
	Avondeten	46,3	46,3	48,1	50,1	42,4
	Na avondeten	18,9	16,5	14,2	13,8	17,8
	Totaal	100	100	100	100	100
Oost	Ontbijt	1,2	0,8	0,8	0,5	1,5
	Na ontbijt voor lunch	4,3	5,0	4,9	4,3	5,5
	Lunch	13,8	13,2	14,1	13,6	13,3
	Na lunch voor avond	16,4	17,1	16,4	16,3	16,6
	Avondeten	45,4	46,1	47,0	49,6	45,9
	Na avondeten	18,8	17,7	16,8	15,7	17,2
	Totaal	100	100	100	100	100
Zuid	Ontbijt	0,8	0,8	1,0	0,9	1,8
	Na ontbijt voor lunch	4,2	4,4	4,5	4,1	4,6
	Lunch	13,2	14,3	13,7	13,9	13,5
	Na lunch voor avond	16,7	16,5	16,4	16,1	14,9
	Avondeten	44,4	44,6	47,3	48,3	46,5
	Na avondeten	20,7	19,3	17,2	16,7	18,7
	Totaal	100	100	100	100	100

Bron: Foodstep.

Gemiddelde bestedingen per bezoek per gast per horecasector en moment van de dag, 2012

Gespreksverslag

Datum 13 juli 2016

Aanwezig De heer A. Karssen, indiener zienswijze.
De heer F. Mensink, indiener zienswijze
Wethouder Ed Anker namens de gemeente Zwolle,
Auke Sipma, namens de gemeente Zwolle, begeleider van project Foodcourt
Jolanda van den Berg, namens de gemeente Zwolle, juridisch planoloog

Onderwerp Zienswijze tegen bestemmingsplan Foodcourt De Vrolijkheid

Gespreksverslag:

De heer Anker geeft aan dat het gesprek is georganiseerd om te controleren of het dossier van de Foodcourt compleet is. Hij heeft inmiddels ook gesproken met de initiatiefnemer en de heer Feenstra van McDonald's. Hij wil graag een toelichting op het verzoek van de indieners van de zienswijzen over de groencompensatie. In het bestemmingsplan zit nl een groencompensatie op het eigen terrein van de Foodcourt. Ook wil hij graag een nadere toelichting op de attentiemast die de indieners van de zienswijzen buiten het terrein van de Foodcourt gerealiseerd zouden willen zien. De voorwaarde van het beleid Attentiemasten is dat dit op eigen terrein moet worden gerealiseerd. De initiatiefnemer heeft aangegeven dat dit voor hen en de toekomstige gebruikers ook een voorwaarde is.

De heer Mensink zegt dat destijds bij de mast van McDonald's is afgesproken dat bij een nieuwe mast de bewoners van de Aa-landen betrokken zouden worden. Dit is niet gebeurd bij de mast van de Foodcourt. Er is meegedeeld dat ze moesten wachten tot het bestemmingsplan zo ver was dat er een zienswijze kon worden ingediend.
De heer Anker zegt dat hij het niet geheel eens met deze beschrijving van de gang van zaken.
De heer Karssen zegt dat Reggeinvest een Foodcourt met een attentiemast wil en McDonald's een goede bereikbaarheid. De bewoners van de Glanerbeek en het AA park hebben nu al last van fijnstof en geluid. Zij willen voorzieningen die de overlast beperken. De bewoners van de Haarbeek willen een lagere mast op een andere locatie. Als we met zijn allen met deze wensen om tafel gaan, moet daar in gemeenschappelijk overleg tot overeenstemming te komen zijn. Als de hoogte van de mast niet wordt verlaagd, gaat wat hem betreft de deur dicht.
De heer Anker zegt dat de initiatiefnemer heeft gewacht met zijn plannen voor de mast totdat de raad het beleid attentiemasten had vastgesteld. Daarna zijn de plannen ingediend. Hij wilde eigenlijk een hogere mast dan 40 meter, maar hij heeft zich hierin gevoegd. De mast blijft nu binnen de kaders van het beleid.
De heer Karssen zegt dat de bewoners geen inspraak hebben gehad op dit beleid. Hij vraagt begrip voor het standpunt van de bewoners, die zich nu voor het eerste formeel kunnen uitspreken over de hoogte van de mast. Onder de nieuwe omgevingswet zal dit anders worden. Dan is er in het kader van een omgevingsplan de mogelijkheid om hierop een zienswijze in te dienen.
De heer Anker antwoordt dat de raad dit beleid heeft vastgesteld en dit beleid ook een compromis is voor de initiatiefnemer.

De heer Mensink geeft aan dat achteraf is gebleken dat de mast van McDonald's meer richting de A28 geplaatst had kunnen worden. Zowel de Gasunie als Rijkswaterstaat had hier tegen geen bezwaar. De bewoners willen daarom nu betrokken worden bij de locatie van mast bij de Foodcourt en niet alleen de mogelijkheid krijgen om een zienswijze in te dienen.
De heer Anker antwoordt dat het beleid van de raad een gegeven is en daarmee ook het kader voor de initiatiefnemer. Ook voor hem is het een compromis. De spelregels kunnen niet ineens worden veranderd.
De heer Karssen zegt dat de initiatiefnemer zijn plannen heeft gemaakt zonder te overleggen met de bewoners.
De heer Anker zegt dat de bewoners bij het vaststellen van het beleid hadden kunnen inspreken bij de raad.
De heer Karssen antwoordt dat de gevolgen van dit beleid moeilijk voor bewoners van tevoren zijn in te schatten.
De heer Anker geeft vervolgens aan dat er nader onderzoek zal worden gedaan naar de verkeersintensiteiten met name in de avondspits. Dit om zeker te zijn dat in het verkeersonderzoek geen zaken zijn vergeten. De meeste impact komt niet zo zeer van de Foodcourt, maar komt door de continue groei van het verkeer. Hij is van plan de gevolgen van de groei van het verkeer voor de bewoners te overleggen met zijn collega wethouder Van As.
De heer Mensink zegt dat de realisatie van de Foodcourt gevolgen heeft voor de luchtkwaliteit. Het trekt volgens het rapport luchtkwaliteit 7000 auto's per dag aan.
Mevrouw Van den Berg geeft aan dat in dat rapport is uitgegaan van een worst-case situatie voor de luchtkwaliteit. De Foodcourt zal naar verwachting 2000 -4000 auto's per dag trekken. Dit is ook verantwoord in het hoofdstuk verkeer van de toelichting op het bestemmingsplan.
De heer Anker geeft aan in het verkeersonderzoek niet alleen de Foodcourt, maar alle ontwikkelingen zullen worden meegenomen.
De heer Mensink geeft aan de bewoners niet tegen de Foodcourt zijn, maar dat de buurt hier bij betrokken had moeten worden. Dit is niet gebeurd. Er zijn nu in achterkamers afspraken gemaakt met de raad.
De heer Anker antwoordt dat het beleid Attentiemasten in de openbaarheid in de raad is besproken en vastgesteld. Bovendien heeft de initiatiefnemer een informatiebijeenkomst voor de buurt georganiseerd.
De heer Mensink is van mening dat de buurtbewoners niet serieus zijn genomen.
De heer Anker zegt dat de raad zich heeft te houden aan zijn eigen beleid.
Tevens geeft hij aan dat de toename van het verkeer op de Ceintuurbaan, los van de Foodcourt, gevolgen heeft voor de omwonenden.
De heer Mensink zegt dat er maar iets hoeft te gebeuren of er staat een file op de Zwartewaterallee. Hij stelt voor om als compensatie een geluidswal aan te leggen. Als compensatie voor de mast zou groen kunnen worden aangelegd.
De heer Karssen geeft aan dat er alleen groencompensatie op eigen terrein wordt gerealiseerd en niet voor de buurt.
De heer Mensink zegt dat er in het bestemmingsplan niets is opgenomen over de onderwaterbodem. Deze is volgens hem vervuild. Hierover is geen overleg gevoerd met het Waterschap

De heer Sipma antwoordt dat het bestemmingsplan in het kader van het vooroverleg wel is besproken met het Waterschap.
De heer Anker zegt dat een nieuwe ontwikkeling altijd eerst naar andere instanties, zoals de provincie en het Waterschap, wordt opgestuurd in het kader van het vooroverleg. Vervolgens gaat het bestemmingsplan als ontwerp ter inzage en kunnen er zienswijzen worden ingediend. Indien mogelijk wordt het bestemmingsplan naar aanleiding hiervan aangepast. Het bestemmingsplan wordt vervolgens naar de raad gestuurd ter vaststelling. In deze fase bevinden wij ons nu.
De heer Karssen geeft aan dat de raad het van de agenda heeft afgevoerd. Hij zou nu graag zijn wensen inbrengen. Hij geeft aan dat de mast lager zou kunnen. Als voorbeeld voert hij een mast aan in de gemeente Veenendaal bij het Foodplein. Op de locatie zit een KFC en een Burgerking Hier is de mast ca. 22 meter en staat deze niet op het terrein van het Foodplein. Dit zou naar zijn mening ook mogelijk moeten zijn in Zwolle. Hij wil twee wensen inbrengen.
1. Groencompensatie en een geluidswal
2. Een lagere mast die niet op eigen terrein staat.

De heer Anker zegt dat een verzoek voor een lagere mast, reeds met de initiatiefnemer is besproken. Dit is voor hem niet bespreekbaar. Als de mast lager zou moeten worden dan gaat wat hem betreft de ontwikkeling niet door. Dit heeft ook te maken met het feit dat de mast voldoet aan het beleid.
De heer Karssen zegt dat de bewoner dit zullen gaan aanvechten bij de Raad van State. Het kader is nl niet overlegd met de buurt. Hij is van mening dat de wethouder zich verschuilt achter regels.
De heer Anker benadrukt dat hij zich alleen kan houden aan het kader. Dit geldt ook voor de initiatiefnemers. Hij verschuilt zich niet achter regels, maar heeft te maken met een democratisch vastgelegd beleid. Het zou bestuurlijk willekeur zijn als hij zich niet aan de regels zou houden.
De heer Mensink wil graag compensatie van groen en luchtvervuiling. Hij stelt voor de geluidswal bij de oprit langs de A28 ter hoogte van het Aa park te verlengen met grond dat vanuit de Foodcourt vrij komt. Er kan werk met werk worden gemaakt. Ook zou hij graag extra bomen geplant willen hebben in het weiland langs de Zwartewaterallee. Hierdoor ontstaat er minder zicht op de mast.
De bedoelde locatie is aangeven op een luchtfoto, die hij overhandigt. Als er niets met de wensen wordt gedaan, voelen de bewoners zich genoodzaakt om naar de Raad van State te gaan.
Hij wil graag in overleg met de omwonenden het groenplan uitwerken. Hij is van mening dat het groen niet op het terrein van de Foodcourt moet plaatsvinden, maar langs de Zwartewaterallee.
De heer Anker zegt dat de wensen zullen worden bekeken, maar is er wel kritisch op. De aanbesteding van de dubbele oprit bij de A28 is, dacht hij, reeds aanbesteed zodat daar met de plannen niet meer op ingespeeld kan worden.
Hij is juist tevreden met de groencompensatie op het terrein van de Foodcourt.
Tevens geeft hij aan dat na de zomer de raad over de resultaten zal worden geïnformeerd door middel van een informatienota. Hij vond het vervelend dat de raad het agendapunt heeft afgevoerd. De leden van de agendacommissie, die besloten heeft

het punt op de agenda te plaatsen, heeft hij hierover al gesproken. Tevens zullen de resultaten van het verkeersonderzoek aan de bewoners worden toegestuurd.
De heer Karssen geeft dat er twee gescheiden zienswijzen zijn ingediend door de bewoners. Bij een eventuele compensatie van groen wordt tegemoet gekomen aan de zienswijze van de bewoners van de Glanerbeek, maar niet aan dit van de bewoners aan de Haarbeek. De hoogte van mast blijft voor hen een probleem.
De heer Anker geeft tenslotte aan dat hij de beschuldiging van de heer Karssen. dat hij zich achter regels zou verschuilen, niet terecht vindt. Hij moet zich aan het beleid houden en er vindt een belangenafweging plaats.
De heer Karssen heeft niet de bedoeling gehad de heer Anker hiervan te willen beschuldigen. Als dit zo is ervaren neemt hij dit terug.

Gespreksverslag

Datum 11 juli 2016

Aanwezig De heer S.J. Feenstra franchisenemer McDonald's, indiener zienswijze.
Wethouder Ed Anker namens de gemeente Zwolle,
Auke Sipma, namens de gemeente Zwolle, begeleider van project Foodcourt
Marjan Willems, namens gemeente Zwolle, beleidsadviseur ruimte en economie
Willem Bosch, namens de gemeente Zwolle, adviseur verkeer
Jolanda van den Berg, namens de gemeente Zwolle, juridisch planoloog

Onderwerp Zienswijze tegen bestemmingsplan Foodcourt De Vrolijkheid

Gespreksverslag:

De heer Anker geeft aan dat het gesprek is georganiseerd om te controleren of het dossier van de Foodcourt compleet is. Met name op het gebied van verkeer en horeca.
De heer Feenstra zegt niet betrokken te zijn geweest bij de ontwikkeling van de Foodcourt. Ook is Koninklijke Horeca Nederland (KHN) niet om advies gevraagd. Alleen Marjan Willems heeft hem over de plannen geïnformeerd. Hij vraagt zich af er wel behoefte is aan Fastfood. Volgens de horecavisie is er fastfood genoeg in Zwolle. Alleen in de buitenwijken is er nog ruimte. Er worden in de Foodcourt 3 á 4 restaurants toegevoegd. In het behoefteonderzoek zijn landelijke cijfers gebruikt. Is Zwolle wel vergelijkbaar met Amsterdam?
Als de Foodcourt dan doorgang zal vinden, is de vraag of de infrastructuur dit verkeer kan afwikkelen. Met name in de spits zijn er nu al problemen. Hij vreest dat klanten weg zullen blijven. Het heeft hem verbaasd dat het bestemmingsplan gelijk voor de besluitvormende raad is geagendeerd
De heer Anker zegt dat de agendacommissie voor de raad zelf besluit of en hoe een agendapunt wordt behandeld. Hij kon tijdens de vergadering van de raad hierop niet inhoudelijk reageren, maar heeft toegezegd met de indieners van de zienswijzen een gesprek aan te gaan. De resultaten hiervan zullen worden meegenomen in de informatienota aan de raad. Tevens zal worden nagegaan of de pieken in de spits goed in het verkeersonderzoek zijn meegenomen. De onderbouwing van de behoefte is aangeleverd door Reggestede, de ontwikkelaar, en is uitgevoerd door een deskundig bureau.
Mevrouw Willems geeft aan dat de plannen van de Foodcourt dateren van voor de vaststelling van de Horecavisie. Er speelde toen een discussie over hoeveel m2 aan horeca kon worden toegevoegd. Het initiatief is besproken met Van Spronsen, onze horeca adviseur. Geconcludeerd werd dat er weinig ruimte was voor Fastfood en dat deze behoefte er met name was in de buitenwijken. Deze m2 zijn ingezet voor de Foodcourt. Daarnaast zat er op de locatie al horeca. Bovendien trekt een Foodcourt met een attentiemast langs de A28 50 % van zijn omzet van passanten en inwoners uit de regio. Op basis hiervan is de berekening gemaakt van het aantal m2 dat mogelijk is voor de Foodcourt.
De heer Feenstra zegt dat zijn omzet sinds de realisatie van de attentiemast met 20 % is verhoogd en is verbaasd over de genoemde 50 % voor de Foodcourt. Hij was tevreden met de Horecavisie, omdat er volgens deze visie geen markt was voor Fastfood anders dan in de buitenwijken. Hij vreest dat de realisatie van de Foodcourt

ten kosten zal gaan van zijn omzet. Hij had graag betrokken willen worden bij het initiatief en vindt het jammer dat dit niet is gebeurd.
Mevrouw Willems zegt dat in het verleden ieder initiatief werd besproken met KHN. Bij de vaststelling van de Horecavisie is , na overleg met KHN, besloten geen advies meer in te winnen over horecaontwikkelingen.
De heer Feenstra herhaalt dat de realisatie van de Foodcourt ten kosten zal gaan van zijn omzet. Daarnaast vreest hij overlast van de restaurants van de Foodcourt, omdat zij hun afval in de omgeving niet zullen opruimen. McDonald's doet dit wel en hij verwacht dat zij hier ook op aan zal worden gekeken.

De heer Anker zegt dat dit inderdaad een aandachtspunt is, maar dat dit niet in een bestemmingsplan kan worden geregeld. Ook kan de gemeente op basis hiervan niet bepalen welk bedrijf zich wel of niet mag vestigen.

De heer Bosch licht het verkeersonderzoek toe. Het onderzoek is opgesteld door de ontwikkelaar en getoetst door de gemeente. Er is een vergelijking gemaakt met andere Foodcourts in Nederland. De verwachting is dat de verkeersproductie 2000 tot 4000 motorvoertuigen per etmaal bedraagt. Er zullen pieken zijn in de avondspits en in de weekenden. In het onderzoek is rekening gehouden met het feit dat de ontsluiting van de toekomstige Foodcourt wordt verplaatst, zodat er geen terugslag van verkeer zal plaatsvinden op de Ceintuurbaan. Daarnaast wordt de oprit van de A28 richting Meppel met een extra wegvak verbreed. De Foodcourt heeft een geringe toename (5%) van verkeer op de Ceintuurbaan en de op- en afritten A28 tot gevolg. De verwachting is dat de infrastructuur de verkeerstoename kan verwerken. Om zeker te zijn dat in het verkeersonderzoek geen zaken zijn vergeten, wordt er een verdiepingsslag gemaakt.
De heer Sipma zegt dat de ontwikkelaar inmiddels is verzocht dit onderzoek uit te voeren.

De heer Feenstra vraagt of hij dit onderzoek kan inzien voordat dit naar de raad wordt gestuurd.
De heer Anker zegt dit toe.

De heer Feenstra geeft aan zijn omzet te willen beschermen en de onder de goede voorwaarden te willen ondernemen. Hij wil geen "Hornbach toestanden". Hij vraagt aandacht voor de verwaarlozing van het huidige pand De Vrolijkheid en vindt dit niet passen bij een investeerder die het beste voor heeft met de stad,

De heer Anker zegt dat het verkeersonderzoek zal worden toegestuurd aan de heer Feenstra. Zo spoedig mogelijk na de zomervakantie zal er een informatienota naar de raad worden gestuurd met de resultaten van het proces.

De heer Feenstra maakt de volgende opmerking naar aanleiding van het verslag: "Feitelijk is het dat mijn omzet niet door de verwijsmast aan de A28 met 20% is gestegen, echter behouden door de verwijzing te verplaatsen van de Burgemeester

Roelenweg naar de vaste locatie aan de Haersterveerweg. Dit is feitelijk zo, ook zo bedoeld, dus dient ook zo opgenomen te worden.”

voorstel

Zwolle

Informatienota voor de raad

Datum 12 december 2016

Onderwerp	vaststelling bestemmingsplan Foodcourt Vrolijkheid
Versienummer	

Portefeuillehouder Ed Anker

Informant J.P. Koppert
Eenheid/Afdeling Expertisecentrum/EC
Telefoon 038 498 2097
Email J.Koppert@zwolle.nl

Bijlagen
1. Aanvullende bijlagen (geluid, verkeer, luchtkwaliteit) bij het bestemmingsplan (november 2016)
2. Gespreksverslagen gevoerde overleggen

Wij stellen u voor kennis te nemen van:

1. de wijze waarop is omgegaan met de vragen en voorstellen van omwonenden en de franchiseondernemer van de McDonalds zoals naar voren gebracht voorafgaand aan de raad van 6 juni jl.;
2. de beantwoording van de vragen zoals deze is geformuleerd aan de hand van nieuwe onderzoeksresultaten zoals vermeld in diverse bijlagen

Datum 12 december 2016

- Toelichting op het voorstel

Inleiding
Op 6 juni 2016 heeft uw raad besloten het agendapunt “vaststellen bestemmingsplan Foodcourt De Vrolijkheid” af te voeren van de agenda. De aanleiding hiervoor waren drie inspraakreacties vooraf aan het agendapunt waarin insprekers diverse vragen en opmerkingen plaatsten over proces en inhoud van het voorstel.

Middels deze informatienota willen wij uw raad informeren over op welke wijze wij zijn omgegaan met deze vragen en opmerkingen. Wij bieden u opnieuw de beslisnota aan inclusief bijlagen (o.a. Nota van zienswijzen, bestemmingsplan, bijlagen bij bestemmingsplan, etc.) ter vaststelling.

Kort samengevat betroffen de reacties het volgende:
- dhr. Karssen (namens bewoners Haarbeek, Hofbeek, Eerbeek) voelt zich niet gehoord in een, volgens hem, slecht georganiseerd communicatieproces. De bezwaren van de bewoners richten zich vooral tegen de attentiemast van 40 meter hoog en het ontbreken van compenserend groen;
- dhr. Mensink (namens bewoners Aapark, Gaasp, Glanerbeek) betwist onderzoeksresultaten en heeft zorgen met betrekking tot negatieve gevolgen zoals geluidsoverlast, toename fijnstof, bodemvervuiling;
- dhr. Feenstra (franchisenemer McDonalds) vraagt zich af hoe dit initiatief zich verhoudt tot gemaakte afspraken in de Horecavisie en spreekt zijn zorgen uit met betrekking tot een toename van verkeer op de kruising bij de Ceintuurbaan en op- en afritten van de A28.

Naar aanleiding van die inspraakreacties hebben we een aantal zaken nader onderzocht. Dit betreft de mogelijkheid om compenserende maatregelen te treffen voor omwonenden, zodat negatieve gevolgen verminderd kunnen worden. Daarnaast zijn de consequenties voor het verkeer op de kruising Meppelerweg – Ceintuurbaan beter in beeld gebracht zodat ook eventuele gevolgen voor de McDonalds beter in beeld zijn.

Kernboodschap

Naar aanleiding van vragen zijn er aanvullende onderzoeken gedaan en zijn er nieuwe gesprekken geweest tussen gemeente en betrokkenen. Er is geprobeerd om partijen nader tot elkaar te brengen. Dit heeft niet geleid tot wijziging van de planregels en de verbeelding van het bestemmingsplan Foodcourt Vrolijkheid. De toelichting van het bestemmingsplan is aangevuld met de gedane onderzoeken.

Consequenties
1.1. De vragen en opmerkingen hebben geleid tot nieuwe gesprekken.

De omwonenden geven aan zich niet voldoende gehoord te voelen voorafgaand aan de geplande vaststelling van het bestemmingsplan op 6 juni jl. In aanloop naar die raadsvergadering is op 13 mei 2015 een informatiebijeenkomst geweest, georganiseerd door

de ontwikkelaar. Daarnaast zijn heer Karssen en heer Mensink, namens de bewoners, op 6 juli 2015 bij de ontwikkelaar in gesprek gegaan. Ook is er op 24 september 2015 overleg geweest met de wethouder. Dit niet tot tevredenheid van de omwonenden.

Na de raad van 6 juni is er opnieuw - eerst afzonderlijk - gesproken met heer Karssen en heer Mensink, met heer Feenstra en met de ontwikkelaar. Vervolgens zijn alle partijen ook *gezamenlijk* om tafel gegaan. Dit was op 26 oktober jl. De insprekers hebben nogmaals hun bedenkingen geuit tegen het plan alswel tegen onderdelen van het plan (attentiemast). Een aantal vragen zijn beantwoord in dit gesprek.

Dit gezamenlijke overleg heeft niet geleid tot een aanpassing van het bestemmingsplan zoals dat er lag. Met de gedane onderzoeken is geprobeerd meer duidelijkheid te verschaffen voor wat betreft de gevolgen van het foodcourt. Geconstateerd is dat de voorgestelde hoogte van de attentiemast bezwaarlijk blijft voor omwonenden.

2.1. *Een verlaging van de hoogte van de attentiemast is niet haalbaar, compensatie in de vorm van groenaanleg achten we niet zinvol.*

Inspreker Karssen geeft aan dat de hoogte van 40 meter van de attentiemast het grootste bezwaar is. Deze is hiermee zichtbaar voor omwonenden en zal, net als de geplaatste McDonaldsmast, als storend ervaren worden. Karssen verzoekt de gemeente en de ontwikkelaar te kijken naar mogelijkheden voor een lagere attentiemast en / of een alternatieve locatie. De ontwikkelaar geeft aan dat hij graag een hogere mast had willen bouwen (55 meter), maar dat hij zich heeft gehouden aan het door de gemeente vastgestelde beleid voor attentiemasten. Een lagere mast is voor hem onbespreekbaar want deze behaalt niet de gewenste attentiewaarde. Volgens hem wordt dit aangetoond met de beeldeffectrapportage.

Omdat de attentiemast past in het door de raad vastgestelde beleid, wat zorgvuldig tot stand is gekomen, zien wij geen reden om hier geen medewerking aan te verlenen. Een beeldeffectrapportage geeft aan dat de gevolgen voor het landschap in onze ogen aanvaardbaar zijn. Om deze redenen vinden wij het niet gepast om de ontwikkelaar te verplichten om naar een alternatieve locatie, op grond van derden, in afwijking van ons beleid, te zoeken of om de hoogte van de mast te verlagen waardoor de attentiewaarde afneemt.

Wij hebben gekeken of compensatie in de vorm van groenaanleg het zicht vanuit betreffende woningen zou verminderen. In de zichtlijn ‘attentiemast – woningen Aalanden’ ligt al een bossage met hoog opgaand groen. Extra groenaanleg of verdichting van dit bossage wordt niet zinvol geacht en zal het zicht op de mast, voor zover dat nu zal ontstaan voor omwonenden, niet verminderen.

2.2. *Het aspect geluid is nader onderzocht en levert geen belemmering voor ontwikkeling van de locatie*

Inspreker Mensink geeft aan dat de gepubliceerde stukken in aanloop naar de raadsvergadering van 6 juni jl. onvolledig zijn en vragen oproepen met betrekking tot mogelijke geluidsoverlast, toename fijnstof en bodemvervuiling. Tevens vraagt Mensink of

geluidswerende maatregelen in de vorm van het verlengen van de geluidswal langs de (oprit van de) A28 mogelijk zijn.

De geluidsoverlast voor bewoners in de Aalanden nabij de bedoelde kruising wordt erkend. In het Gemeentelijke Actieplan Geluid krijgt de locatie echter minder prioriteit dan andere 'knelpunten'. Er is geen wettelijke verplichting om geluidbelasting te verlagen, maar de gemeente heeft bij dergelijke knelpunten wel de ambitie om op termijn situatie te verbeteren.

Voor wat betreft het bestemmingsplan Foodcourt Vrolijkheid zijn voorafgaand aan de raadsvergadering op 6 juni jl. geen specifieke geluidsonderzoeken gedaan omdat verwacht werd dat er nauwelijks effect zouden optreden. Naar aanleiding van de reactie van Mensink is dit wel onderzocht (zie bijlage Akoestisch onderzoek wegverkeerslawaai Foodcourt De Vrolijkheid). Op basis van de te verwachten verkeersintensiteiten is bepaald wat de bijdrage aan geluid is van het extra verkeer dat gegenereerd wordt door het foodcourt. Deze bijdrage is zeer gering namelijk 0,13 dB. Hiermee wordt de verwachting bevestigd. In de praktijk is een verschil van 0,13 dB niet waarneembaar. Desalniettemin is gekeken of de geluidswal verlengd kan worden. Op zich staan wij hier positief tegenover gegeven ook het feit dat de locatie wordt genoemd in het Actieplan Geluid en daarmee voor ons in beeld is als knelpunt. Eventueel zou vrijkomende grond uit het foodcourt gebruikt kunnen worden. Ware het niet dat de wal dan op een gastransportleiding van de Gasunie komt te liggen. Op deze leiding mag niet worden gebouwd en gronden kunnen niet zondermeer worden opgehoogd. Dit beperkt de 'bereikbaarheid' van de leiding waarmee de leidingbeheerder waarschijnlijk niet blij zal zijn. Verlegging van de leiding zal een erg kostbaar traject worden waarbij overeenstemming met de Gasunie moet worden bereikt. Mede omdat de geluidseffecten als gevolg van het foodcourt niet tot nauwelijks waarneembaar zijn, hebben we dit traject nu niet verder onderzocht.

2.3 *Het aspect luchtkwaliteit (in relatie tot fijnstof) is nader onderzocht en levert geen belemmering voor ontwikkeling van de locatie*

Ook de ontwikkeling van de luchtkwaliteit als gevolg van de realisering van het foodcourt is nader onderzocht. Uit dit onderzoek (zie bijlage Rapportage luchtkwaliteit Foodcourt De Vrolijkheid) blijkt dat de luchtkwaliteit, zoals verwacht, voldoet aan de grenswaarden uit de Wet Milieubeheer.

2.4 *Het aspect bodem is niet nader onderzocht want het reeds gedane onderzoek levert geen belemmering voor ontwikkeling van de locatie.*

Het bodemonderzoek is door een onafhankelijk, gecertificeerd adviesbureau uitgevoerd conform de landelijk geldende regels. De gemeente Zwolle heeft op verzoek van het bureau alle bij haar aanwezige relevante stukken (bouw-, hinderwet- en milieuarchief) ter beschikking gesteld. De aanwezigheid van een asfaltmenginstallatie op het westelijke deel van de locatie is door het bureau niet vastgesteld. De bodem van dit deel blijkt in ieder geval niet noemenswaardig verontreinigd te zijn door het verwerken van (mogelijk teerhoudend) asfalt. Het onderzoek concludeert wel dat de grond van het oostelijke deel is verontreinigd met PAK. De "dumping" van teerhoudend asfalt afkomstig van de Oude Meppelerstraatweg zou hier een verklaring voor kunnen zijn. Uit het bodemonderzoek blijkt verder niet dat de eventuele opslag

van bouwmaterialen en motorbrandstoffen dan wel de onttrekking van grote hoeveelheden grondwater een noemenswaardige negatieve invloed hebben gehad op de milieuhygiënische kwaliteit van de bodem. Van de ondergrondse benzinetank vermoedt het onderzoeksbureau dat er wel een vergunning is aangevraagd, maar dat er nooit een tank is geïnstalleerd. Tijdens het bodemonderzoek is noch een ondergrondse tank, noch een olieverontreiniging aangetroffen. Mocht men bij het bouwrijp maken van de locatie alsnog op een tank of een olieverontreiniging stuiten, dan zal de gemeente erop toezien dat deze conform de landelijk geldende regels wordt gesaneerd. De op het oostelijke deel van de locatie aangetroffen bodemverontreiniging met PAK is middel relatief eenvoudige maatregelen te saneren. Derhalve vormt de bodemkwaliteit geen belemmering voor de uitvoerbaarheid van het plan. Dit is dan ook de conclusie zoals die is opgenomen in het vast te stellen bestemmingsplan.

2.5 *De toename van verkeer die toegeschreven kan worden aan het foodcourt is beperkt ten opzichte van de autonome verkeerstoename. Op dit punt behoeft het bestemmingsplan geen aanpassing.*

Inspreker Feenstra (McDonalds) geeft aan zich zorgen te maken over de verkeerstoename op het kruispunt rondom de Ceintuurbaan – Oude Meppelerweg. In het voorgaande was dit niet nader onderzocht omdat verwacht werd dat de toename van verkeer als gevolg van het foodcourt maar in beperkte mate bijdraagt aan de verkeersafwikkeling op de bedoelde kruising. Nader onderzoek bevestigt deze aanname.

Op basis van CROW-richtlijnen zijn voor wegvakken afwikkelingscapaciteiten bepaald (zie bijlage Verkeersanalyse Effect op omliggend wegennet Foodcourt De Vrolijkheid te Zwolle). Verkeersberekingen op maatgevende momenten in de week laten zien dat door ontwikkeling van het foodcourt de verhouding tussen verwachte intensiteit en capaciteit relatief laag scoort en zit in de categorie ‘goede verkeersafwikkeling zonder noemenswaardige filevorming’. Opgemerkt dient te worden dat hierbinnen geen rekening is gehouden met de kruising en VRI (Verkeersregelinstallatie). Het is bekend dat er op bepaalde tijden congestie ontstaat op de kruising. De verkeerstoename zal mogelijk groeien door verdere ontwikkelingen op bedrijventerrein Vrolijkheid rondom Isala en Oosterenk. Ook de ontwikkeling van Stadshagen heeft gezorgd en zorgt nog steeds voor een toename van verkeer op de bedoelde kruising. Dit heeft onze aandacht. Om deze reden is de oprit naar de A28 (richting Meppel) verdubbeld en is ook het wegvak op de Ceintuurbaan in zuidelijke richting verbreed.

De toename van verkeersbewegingen als gevolg van realisatie van het Foodcourt draagt maar beperkt bij aan de totale verkeerstoename (5%). Met de reeds gedane investeringen achten wij de verkeerssituatie beheersbaar.

2.6. *De ontwikkeling van Foodcourt De Vrolijkheid is meegenomen in het opstellen van de Horecavisie en past daarmee in het horecabeleid van de gemeente.*

Feenstra vraagt zich tevens af hoe dit initiatief zich verhoudt tot gemaakte afspraken in het kader van de Horecavisie 2012.

In september 2011 heeft de ontwikkelaar een eerste initiatief ingediend voor herontwikkeling van De Vrolijkheid. Het initiatief bestond destijds uit de bouw van een hotel en een groot horecaplein met ca. 4000 m2 bvo (brutovloeroppervlakte) horeca. Op dat moment zijn eveneens de voorbereidingen voor het opstellen van de horecavisie gestart. 'Van Spronsen Horeca Advies' heeft de gemeente hierover geadviseerd.

Van Spronsen heeft ons het volgende advies (mei 2012) gegeven met betrekking tot het maximaliseren van het aantal horecameters voor ontwikkeling van De Vrolijkheid. Dit aantal is de norm geworden op basis waarvan nieuwe plannen voor Foodcourt De Vrolijkheid zijn uitgewerkt. Het hotel is vervallen.

Van Spronsen adviseerde het maximum te stellen van 400 m2 vvo (verkoopvloeroppervlakte). Hiermee bleef er voldoende uitbreidingspotentieel over voor wijkgerelateerde horeca. Samen met de bestaande horecameters uit restaurant De Vrolijkheid, zijnde 600 m2 bvo (dat is 420 m2 vvo), kan er maximaal 820 m2 vvo, ofwel 1170 m2 bvo worden gerealiseerd. Hierbij is nog geen rekening gehouden met een eerder advies van Van Spronsen, waarbij is aangegeven dat een groot foodcourt met een attentiemast zeker 50% van de omzet realiseert middels passanten en inwoners uit de regio.

De toegestane hoeveelheid horeca-m² voor het project De Vrolijkheid bedraagt daarmee:

Berekening	**m²**
Bestaande m2 BVO en VVO restaurant De Vrolijkheid	600
Uitbreiding volgens Zwolse quotum (400m2 VVO en 30%BVO)	570
Verdubbeling m2 door 50% omzet van A28	1.170
Totale horecaontwikkeling De Vrolijkheid BVO	**2.340**
Totale horecaontwikkeling De Vrolijkheid VVO	**1.638**
Uitbreiding horeca in VVO	**1.218**

Het advies van Van Spronsen dateert van 2012. Desgevraagd bevestigd het bureau in 2016 de aannames en conclusies van destijds.

Voorgaande laat zien dat al voordat de horecavisie is vastgesteld is bepaald wat het maximum aantal horecameters voor het foodcourt zou moeten zijn. Het uitbreidingspotentieel voor horeca zoals omschreven in de horecavisie is hierop aangepast.

De horecavisie is door het college vastgesteld op 18 december 2012 en door de raad op 25 februari 2013. In de horecavisie is het volgende opgenomen: '*Naast deze duidelijke visie is er sprake van verschillende plannen en projecten die al langer lopen in Zwolle. De locaties van deze projecten en plannen komen niet altijd overeen met de visie en de vraag komt op hoe hier mee om te gaan. Er zou sprake zijn van onbehoorlijk bestuur wanneer de gemeente projecten, waar reeds lang aan wordt gewerkt, niet meer zou faciliteren'*. Deze passage is onder andere opgenomen om medewerking aan het foodcourt te kunnen verlenen.

Middels het 'Haalbaarheidsonderzoek en toetsing Ladder voor duurzame verstedelijking' door BRO is aangetoond dat het foodcourt voorziet in een behoefte en geen ontwrichting oplevert van de regionale horecastructuur. Wie zien geen aanleiding om te twijfelen aan de adviezen van BRO en Van Spronsen Horeca en Advies.

2.7 Het hernieuwde communicatieproces en de extra onderzoeken leiden niet tot planwijzigingen.

Datum 12 december 2016

Wij zijn van mening dat het bestemmingsplan kan worden vastgesteld. Diverse onderzoeken tonen onzes inziens aan dat verwachte effecten als gevolg van het foodcourt beperkt zijn en een vaststelling van het bestemmingsplan niet in de weg staan.

Verschillende inzichten over de hoogte en de locatie van de attentiemast blijven bestaan. Gezien het vastgestelde beleid aangaande attentiemasten zien wij geen reden om geen medewerking te verlenen aan het gevraagde initiatief.

Communicatie

De stukken die aan de raad van 6 juni jl zijn aangeboden zijn openbaar. De nieuwe onderzoeksresultaten en onze conclusies daaromtrent zijn gedeeld met alle insprekers en zijn eveneens openbaar.

Vervolg

Het bestemmingsplan kan worden vastgesteld. Na vaststelling van het bestemmingsplan hebben diegene die een zienswijze hebben ingediend de mogelijkheid om beroep aan te tekenen bij de Raad van State.

Openbaarheid
De voorstellen zijn openbaar.

Burgemeester en Wethouders van Zwolle,

de heer drs. H.J. Meijer, burgemeester

mevrouw mr. I. Geveke, secretaris

Geachte leden van de gemeenteraad van Zwolle

Binnenkort worden de plannen voor het vestigen van een Foodcourt op de plaats van de vroegere "Vrolijkheid" aan de Oude Meppelerweg in de gemeenteraad besproken.

De komst van deze Foodcourt heeft grote gevolgen voor onze bedrijven. Een groot deel van onze inkomsten zullen hierdoor verloren gaan en wij zullen door deze plannen aanzienlijke schade lijden. Voor sommigen van ons zal het einde van het bedrijf betekenen.

Wij zijn ontstemd dat er door de investeerder of de gemeente geen overleg met ons is gepleegd en wij zelfs nooit over de plannen zijn geïnformeerd.

Destijds hebben wij constructief meegewerkt aan de totstandkoming van de horecavisie en de herziening hiervan . Beiden gingen uit van het faciliteren van cafetariavoorzieningen in de wijken en geen uitbreiding van fastfood op enkele healthy fastfood en shoarma zaken in de binnenstad na. Enkele relevante passages uit de horecavisie en de herziening hebben we als bijlage bij deze brief gevoegd.

Op basis van de horecavisie hebben sommigen van ons grote investeringen gedaan, die wij nooit kunnen terug betalen als er een Foodcourt komt.

Wij vragen u ook de verplichte planschaderisicoanalyse openbaar te maken.

Wij verzoeken u tegen de plannen van de komst van een Foodcourt te stemmen en in plaats daarvan initiatieven van lokale bedrijven te ondersteunen.

Graag ontvangen wij u in één van onze bedrijven om te laten zien, wat de komst van een Foodcourt voor ons betekent.

Hoogachtend,

Namen bedrijven, adressen en handtekeningen.

Cafetaria Beekum, Campherbeekdaan 8, 8024BW Zwolle
Hermans Snackcorner stadionpleinpec zwolle 0644217308
038 4533403

Any Tyme Campherbeek laan 50 8024 BZ Zwolle
038-3377390

Kwalitaria Délifrance AA-landen eigenaar: R. Ha . 038-4581652

Bijlage: enkele passages uit horecavisie en herziening

1. Horecavisie Zwolle 2012-2017

Onder 2.3.2 Aanbod blz. 11

Fastservice
In de fastfoodsector geeft de benchmark aan dat er voldoende fastfoodrestaurants zijn, maar dat concepten voor healthy fastfood en shoarmazaken in de binnenstad en cafetaria's in de wijken ondervertegenwoordigd zijn.

Het schema van gewenste uitbreidingen op blz. 14

3.1.3 Uitbreiding van de horeca - Gesegmenteerde horecagebieden
De volgende gesegmenteerde gebieden worden in de visie onderscheiden

	Locatie	***Segment***
Primair	Grote Markt en Melkmarkt	Grand-café, fast casual dining en restaurants met terrasfunctie.
Secundair	Nieuwe Markt, Bethlehemkerkplein, Grote kerkplein, Sassenstraat	Nieuwe Markt wordt een dinerplein voor bovenkant middensegment. De rest van de locaties consolideren.
Rondom Peperbus	Voorstraat, Jufferenwal, Kamperstraat/Ossenmarkt, Luttekestraat	Beperkte uitbreiding nachthoreca en fastfood aan de Voorstraat. Andere straten consolideren.
Winkelgebied	Kernwinkelgebied	Dagfuncties en mengfuncties gericht op winkelend publiek.
Working Class	Gasthuisplein, Oude Vismarkt	Consolideren huidig aanbod en signatuur.
Cultuurzone	Blijmarkt, Potgietersingel	Consolideren huidig aanbod, faciliteren mengfuncties met ondergeschikte horeca (vb. galerie)
Buiten centrum	Wijkwinkelcentra, Willemskade, bedrijventerreinen, buitengebied, wijken	Consolideren in wijkwinkelcentra en Willemskade. Op bedrijventerreinen beperkt horeca gericht op bedrijventerrein. In het buitengebied alleen pareltjes en in de wijken enkele cafetaria faciliteren.

Onder 3.1.4 Uitbreiding van de horeca- maximering toe te voegen m2 horeca

3.1.4 Uitbreiding van de horeca - Maximering toe te voegen m2 horeca
De toevoeging van nieuwe horecameters tot een maximum van 2.700 tot 3.300m2 verkoopvloeroppervlak toestaan in de periode 2012-2017. Dit is vergelijkbaar met 4.500 tot 5.500m2 bedrijfsvloeroppervlak. Wanneer plannen niet uitsluitend op de Zwolse markt zijn gericht, worden ook niet alle m2 verrekend met dit quotum. Economische ontwikkelingen (nationaal en lokaal) kunnen het quotum beïnvloeden.

De Zwolse horecasector was aanvankelijk sceptisch over uitbreiding van de sector in verband met aantasting van de positie van de gevestigde ondernemers en de haalbaarheid van nieuwe initiatieven bij uitbreiding van de sector. Het uitgebreide onderzoek naar trends en ontwikkelingen, de benchmark, de lokale vraag- en aanbodverhouding hebben bijgedragen aan het draagvlak, waardoor in gezamenlijkheid de keuze is gemaakt voor uitbreiding van de horeca en de lijnen in de visie.
Een belangrijke reden voor het draagvlak is het feit dat de horeca niet grenzeloos wordt uitgebreid. Zoals de horeca het zelf verwoordt: de horeca mag niet een sluitpost zijn om een plan rond te krijgen en niemand is gebaat bij uitbreiding met "meer van hetzelfde".
De bestedingen aan horeca binnen het verzorgingsgebied van Zwolle zijn immers begrensd. Teveel toevoeging van reguliere horecabedrijven, zorgt niet voor hogere bestedingen, maar voor lagere omzetten per bedrijf. De gewenste innovatie en kwaliteit zouden onder druk komen te staan. Het is dus verstandig een limiet te stellen aan de m2 toevoeging van horeca in de stad. In de periode 2012-2017 wordt voorgesteld de volgende m2 toe te voegen:

Deelsector	**Uitbreiding m2 VVO tot 2017**
Restaurants	1.550 – 1.850
Natte horeca	450 - 550
Fastservice	700 – 900
Totaal	2.700 – 3.300
B&B	20 kamers

Opmerking briefschrijvers: met Fastservice wordt de invulling van het geconstateerde tekort aan healthy fastfood en shoarmazaken in de binnenstad bedoeld. .

2. Toekomstgericht aangepaste kaders Horecavisie Gastvrij en Vitaal 2012 – "Voortbouwen"

- Inzetten op een kwalitatief hoogwaardige horecasector.
  De consument heeft snel veranderende en hoge eisen. De sector kan alleen aan deze eisen voldoen door in te zetten op kwaliteit hoogwaardige en innovatieve concepten.
- Geen grenzeloze groei van de horecasector
  Sturing van uitbreiding van de sector op basis van m2 en quota kan worden afgeschaft. Feit blijft dat toevoeging van horeca niet zorgt voor een totale groei van de omzet in de sector. Toevoeging van horeca zorgt voor substitutie. Grenzeloze toevoeging van horeca is niet verstandig, omdat ondernemers met een marginale exploitatie niet kunnen zorgen voor kwaliteit en innovatie. Er ontstaan veel bedrijven met een marginale uitstraling, die op prijs concurreren. Dit past niet bij de gewenste kwalitatieve uitstraling van de gastvrije binnenstad.

From:	Alex
To:	Raadsgriffie
Subject:	het toeval wil...
Date:	maandag 23 januari 2017 11:56:38

L.S. ,

Toevallig was ik vrijdagavond j.l. weer eens even op bezoek bij mijn broer en schoonzus in Zwolle.
Daar vertelde hij mij o.a. van de plannen m.b.t. (fast-)food “voorzieningen” op de plek waar ééns het gezellige, intieme café “De Vrolijkheid” was gevestigd.
Het overlijden van de uitbaatster maakte dat er weer ’s wat moet gebeuren…. En dan komt er zo’n plan uit de lucht vallen.
Verontrustend en aanvankelijk vol ongeloof hoorde ik het bittere nieuws via mijn broer aan.
Ik vraag mij af welke idioot met een visie (…) zoiets weer kan bedenken. Het is voor mij ongelooflijk dat zoiets bestaat en repeterend in een steeds hogere frequentie terugkomt.
Soms denk ik nú heb je alles gehad en dan verneem weer zoiets.
Je zou toch denken dat er mensen met een wel enigszins heldere blik en verstand (verwacht je dan, nou, in ieder geval hoop je dan) als bestuurders een stad als Zwolle “regeren” e/o de stem van het volk vertegenwoordigen in de raad.
Het zou zo maar kunnen dat een standpunt om te uiten als zijnde dat e.e.a. een aanwinst voor Zwolle is, belangrijk voor de stad etc. etc. blabla , voortkomt uit andere zaken die wellicht een eigen, eerdere blik op zaken, muteren en 100% gewijzigd wordt.
Hoe kun je anders zoiets verklaren waar geen Zwollenaar of, zoals ik, inmiddels ex-Zwollenaar met nog steeds hart voor de stad (!!) , in ’t geheel niet op zit te wachten.
Persoonlijk heb ik toch ernstige twijfels omtrent de capaciteiten van mensen die zoiets in het hoofd halen.
Ik hoop dat het debat vanavond een stemming laat zien waarvan de uitslag nog tenminste nog enig gevoel van realiteit en rationaliteit weergeeft; laat de optie van zo’n foodtoestand elders ontstaan, maar bouw zonder dat aan die mooie stad Zwolle.
Wie dit aangaat, s.v.p. stem tegen deze pulp en voorzie op een andere manier het “economisch belang”.
M.a.w. ik hoop (en verwacht…, hoewel) dat het nuchtere verstand in die zin wint.
Ik deel voor 100% de gedachten van de huidige ondernemers. Laat ze niet in de kou staan; maak ze niet kapot !!
Laat uw verstand zegevieren. U zijt wijsheid gegund.

Met vriendelijke groet,

Alexander Rabèl, C.K.P.
cognitief gedragstherapeut
Tureluur 27
8103 BK Raalte

Mast Vrolijkheid

Daar zijn we weer. Hartelijk dank dat u in juni op ons verzoek het agendapunt hebt afgevoerd. Uit de informatienota blijkt dat dat ook wel nodig was.

De bezwaren van de omwonenden zijn vooral gericht tegen de onnodig hoge mast en het niet treffen van overlast beperkende voorzieningen. Wij hebben in juni verzocht om een gesprek met alle partijen om na te gaan of een voor alle partijen betere oplossing mogelijk is. Complimenten voor de wethouder dat hij dat gesprek heeft georganiseerd en dank aan de partijen die aan de totstandkoming hebben bijgedragen. In dat gesprek is glashelder gebleken dat de initiatiefnemer gewoon niet bereid is daar ook maar naar te kijken.

Beste raadsleden: wij vragen u een dergelijk gedrag van deze projectontwikkelaar niet te accepteren. Ik verwijs naar de nieuwjaarstoespraak van de burgemeester over de kracht van samenwerken in deze stad. Gelukkig zij er ook goede voorbeelden van samenwerking op het gebied van projectontwikkeling in deze stad. Ik verwijs naar de Prinsenpoort en projecten in Stadshagen. Maar deze ontwikkelaar vertoont een arrogant gedrag met minachting voor omwonenden, dat niet meer in deze tijd past en mag en ik ook zelden in mijn professionele loopbaan ben tegengekomen. Waarschijnlijk zijn er in het verleden toezeggingen gedaan aan de ontwikkelaar, maar zeg dat dan ook.

Omdat ReggeInvest de mast onlosmakelijk verbindt aan het gehele project hebben we eens gekeken naar de onderbouwing hiervan en die rammelt aan alle kanten.

1. **Een beschamend informatieproces en het niet na komen van toezeggingen;**
2. **Bij een ruimtelijke ontwikkeling van een dergelijke omvang met grote overlast voor honderden omwonenden hoort de gemeente en niet een ontwikkelaar de regie te hebben;**
3. **De hoogte van de mast is gebaseerd op een niet burgerbindend mastenbeleid. Een lagere net zo goed zichtbare mast op een ander plaats past ook binnen dat beleid. (op puntje eigen terrein na, maar dat staat de McDonaldsmast ook niet). Wij zijn er van overtuigd dat met iets meer moeite in de directe omgeving een plaats voor een lagere mast met gelijkwaardige attentiewaarde maar veel minder overlast te vinden is ;**
4. **Masten zijn volledig uit de tijd. Het enige voordeel is dat het een melkkoetje voor de gemeente is;**
5. **Er worden geen enkele extra overlast beperkende of compenserende maatregelen genomen. Dat is toch wel het minste waar de gemeente of de investeerder ons tegemoet kan komen en vermoedelijk ook verplicht is;**
6. **De haalbaarheidsstudie bij de bestemmingsplanwijziging voldoet niet aan de eisen die de Ladder van Duurzame Verstedelijking aan de onderbouwing van de behoefte stelt. Art 3.1.6, lid 2 BRO;**
7. **De komst van deze Foodcourt is niet in overeenstemming met het beleid van de gemeente Zwolle vastgelegd in de Horecavisie en de herziening daarvan. Uw eigen beleid nota bene en tegelijk ontwikkeld met de plannen voor de Foodcourt;**
8. **In de informatienota wordt er éénzijdig en onterecht met bij elkaar gesprokkelde en onjuiste cijfers naar een Foodcourt toegerekend**
   De punten 6 , 7 en 8 heb ik in een schriftelijke bijlage uitgebreid toegelicht.

9. **De verkeersstudie is ondeugdelijk (ik herhaal echt ondeugdelijk) en verdoezelt in sterke mate de te verwachten problemen en dus misleidend (ik herhaal misleidend);**
10. **Ook bij de onderzoeken naar geluidsoverlast, bodem en water zijn grote vraagtekens te plaatsen;**
11. **In de Omgevingsvisie in wording is gezondheid één van de twee rode draden. Dit voorstel is direct en indirect strijdig met uw toekomstige omgevingsbeleid. Zoekt u straks een ontwikkelaar om het weer te slopen?**
12. **De Vrolijkheid in de oksel van de A28 en de N35 een toplocatie. Daar moet u zuinig op zijn en daar horen veel hoogwaardiger functies bij dan een Foodcourt**

Beste raadsleden. Op grond van deze 12 overwegingen verzoek ik u dit bestemmingsplan te verwerpen.

Ik hoop dat u dit verzoek net zo welwillend gaat behandelen als ons verzoek in juni.

Dank u wel

Foodcourt bijlage inspraakbijdrage Aart Karssen
Opmerkingen bij Haalbaarheid

Ladder voor Duurzame Verstedelijking

Bij de onderbouwing van de bestemmingsplanwijziging is een haalbaarheidsstudie in het kader de toetsing aan de Ladder voor Duurzame Verstedelijking gevoegd.

Bij deze haalbaarheidsstudie zijn de volgende opmerkingen te plaatsen:

- Bij de behoefte raming versus aanbod kijkt men naar totale horeca omzet. Daar concludeert men dat er een tekort is van 9% van de bestedingen in deze regio. Dit is dat een veel te grove benadering en moet er gekeken worden naar opgesplitste sectoren. Van fastfoodzaken wordt wel het bestedingspotentieel, maar niet het aanbod weergegeven;
- Er wordt gewerkt met landelijke cijfers. Op geen enkele wijze worden regionale verschillen in consumptiepatronen meegenomen: ongetwijfeld zijn er verschillen tussen Noordoost Nederland, het Westen van het land en het Zuiden. Het consumptiepatroon t.a.v. fastfood in Zwolle, Zwartewaterland, Staphorst en Noord Veluwe is waarschijnlijk sterk afwijkende van de Randstad. Daar moeten ook gegevens over zijn en die zijn niet gebruikt;
- Er wordt geen rekening gehouden met toekomstige plannen en ontwikkelingen, zoals bij de Stationsomgeving, de binnenstad en het Katwolderplein;
- Er worden allerlei niet relevante beleidsrapporten van Provincie en gemeente genoemd. In deze rapporten wordt gesproken over het zich richten op sterk vernieuwende sectoren in een hoogwaardige omgeving en op duurzaamheid, maar er wordt geen relatie gelegd met de door de gemeenteraad vastgestelde horecavisie. Dit is het meest relevante beleidsdocument.

Onze conclusie is dat deze haalbaarheidsstudie niet voldoet aan de wettelijke eisen die de Ladder voor Duurzame Verstedelijking aan een onderbouwing van de behoefte stelt. Art 3.1.6,lid 2 Besluit Ruimtelijke Ordening;

Horecavisie en herziening

Horecavisie Zwolle 2012-2017

In de horecavisie wordt onder aanbod geconcludeerd dat er voldoende fastfoodrestaurants zijn maar dat concepten voor healthy fastfood en shoarma zaken in de binnenstad en cafetaria's in de wijken ondervertegenwoordigd zijn. Bij de uitbreidingsmogelijkheden worden onder de kop "Fastservice" ook alleen deze genoemd.

Aanpassing kaders Horecavisie

Bij de herziening van de horecavisie wordt het beleid t.a.v. fastfood niet veranderd. De gemeente blijft inzetten op een hoogwaardige horecasector en wil geen grenzeloze groei aan de horecasector omdat dan kwaliteit en innovatie in gevaar komen.
Het is opmerkelijk dat er in de horecavisie en de aanpassing van de kaders geen melding wordt gemaakt voor de plannen voor een Foodcourt bij de Vrolijkheid terwijl er achter de schermen toen al lang aan de plannen werd gewerkt.

Er kan alleen maar worden geconcludeerd dat de komst van de Foodcourt niet in het beleid van de Horecavisie past. Of het er letterlijk mee in strijd is zullen juristen in een later stadium moeten uitmaken.

Informatienota voor de raad.

Agenda punt 5.A12

Onder 2.6 blz. 5 e.v. wordt gesteld dat de ontwikkeling van de Foodcourt is meegenomen in het opstellen van de Horecavisie en past in het horecabeleid van de gemeente. Volgens ons strookt deze opmerking niet met de feiten en de waarnemingen van degenen die bij het opstellen van de horecavisie waren betrokken. Het wordt ook gelogenstraft door de constatering in de Horecavisie dat er fastfoodrestaurants genoeg zijn.

Kern van de informatienota is onderstaande tabel met de toegestane hoeveelheid horeca-m2 voor het project de Vrolijkheid.

Berekening	**m2**
Bestaande m2 BVO en VVO restaurant De Vrolijkheid	600
Uitbreiding Zwolse quotum (400m2 VVO en 30%BVO)	570
Verdubbeling m2 door 50% omzet van de A28	1170
Totale horecaontwikkeling De Vrolijkheid BVO	**2340**
Totale horeca ontwikkeling De Vrolijkheid VVO	**1638**
Uitbreiding horeca in VVO	**1218**

Bij deze berekening willen wij de volgende opmerkingen plaatsen:

- De kern van de voormalige Vrolijkheid was een bruin café, supportershonk PEC waar ook een maaltijd te verkrijgen was (100m2 VVO). De rest van de gebouwen werden gebruikt als zalencentrum en instructieruimte. Er was een behoorlijk bergruimte annex kinderspeelhonk. Deze oppervlakten mogen niet zomaar opgeteld worden bij het quotum voor fastfood.

- Het is opmerkelijk dat van Spronsen nu adviseert om 400 m2 te bestemmen voor de Foodcourt, terwijl deze oppervlakten in de horecavisie waren bestemd voor healthy fastfood en shoarma zaken in de binnenstad en cafetaria's in de wijken. Toen werd er met van Spronsen erbij geconcludeerd dat er voldoende fastfoodrestaurants waren. Hier moet je met 0 m2 rekenen of maximaal met de 150 m2, die de horecavisie voor nieuwe initiatieven voorschrijft;
- Verdubbeling m2 door 50% van de A28 is schromelijk overdreven. Ervaringen van Mc Donalds aan de Ceintuurbaan geven een percentage van 20 te zien. Het is onjuist om met meer dan 25% te rekenen;
- Sinds de vaststelling van de horecavisie en de herijking zijn er in de directe omgeving van de Vrolijkheid een op tweetal locaties oppervlaktes met met de Foodcourt vergelijkbare voorzieningen gerealiseerd, die je van het voor de Foodcourt beschikbare quotum moet aftrekken:
    - Recente uitbreiding McDonalds 90 m2 VVO
    - Nieuwvestiging Délifrans in het winkelcentrum AA-landen, ca 150 m2 VVO

  Er zijn recent nog meer uitbreidingen in de directe omgeving geweest: cafetaria van zwembad de Vrolijkheid en restauratieve voorzieningen Landstede. Die ook nog meenemen zou discutabel zijn.

Als bovenstaande zaken in de tabel worden verwerkt is er geen ruimte voor de vesting van een Foodcourt.
Wij kunnen alleen maar concluderen dat er eenzijdig en onterecht naar een Foodcourt is toegerekend.

Samenvatting van onze conclusies bij de haalbaarheidsberekeningen

- **De haalbaarheidsstudie bij de bestemmingsplan eisen voldoet niet aan de wettelijke eisen eisen die de Ladder voor Duurzame Verstedelijking aan een onderbouwing van de behoefte stelt;**
- **De komst van een Foodcourt is niet in overeenstemming met het beleid van de gemeente Zwolle uitgestippeld in de Horecavisie en de herziening daarvan en**
- **In de informatienota wordt er éénzijdig en onterecht met bij elkaar gesprokkelde en onjuiste cijfers naar een Foodcourt toegerekend**

Inspreken wijziging bestemmingplan “de vrolijkheid” Raadsvergadering Gemeente Zwolle 23 januari 2017

Geachte burgemeester, wethouders, leden van de gemeente raad en overige aanwezigen.

Graag wil ik. namens de bewoners van Glanerbeek, Aapark, onze betrokkenheid tonen en vragen te stellen en ook willen wij verschillende kanttekeningen plaatsen met betrekking tot de tot nu toe gevolgde procedure in uw besluitvorming ten aanzien van de wijziging Bestemmingplan Foodcourt.

U heeft via de informatienota kunnen vernemen wat en hoe met de omwonenden is gecommuniceerd, die zij als betrokkenen in hun zienswijze hebben verwoord.

In de raadvergadering van 6 juni, hebben wij als omwonende om een nieuw onafhankelijk en actueel en degelijk bodemonderzoek gevraagd- conform de NEN normering, en een actueel verkeeronderzoek!

In aansluiting daarop komen er bij ons ook nog meer vragen op en willen wij kanttekeningen plaatsen over wijziging van het Bestemmingsplan de Vrolijkheid.

1) Verkeersonderzoek

Wat blijkt uit het uitgevoerde verkeersonderzoek ?

Uit het hernieuwde verkeersonderzoek (2016) blijkt dat 5% meer verkeer wordt verwacht. Hetgeen betekent 5% meer uitlaat gassen en 5% meer kankerverwekkende fijn stof.

Hoezo wordt door de gemeente niet geanticipeerd op waarschuwing van de CROW 2016? Dit instituut waarschuwt namelijk voor verkeersinfarcten. Het zelfde instituut heeft deel uitgemaakt van het hernieuwde verkeeronderzoek van de Ceintuurbaan. Hoe moeten wij als burgers de waarde van het laatste onderzoek interpreteren ?

2) Beleid gemeente

Wij , als bewoners, vragen ons af waarom de gemeente niet daadwerkelijk liet zien dat zij in overleggen met Rijkswaterstaat, Gasunie en het Waterschap en

samen met alle belanghebbenden te willen zoeken, naar een win win situatie. Wij verwachten van de gemeente ambitie en regie in deze .

Waarom biedt de gemeente geen expliciete milieu-compensatie om de overlast o.m. door extra verkeer, uitstoot van kankerverwekkende fijnstof, NOx , geluid en CO2 tegen te gaan. Indien de gemeente hiervoor zou kiezen kan de gemeente een bijdrage leveren aan de doelstellingen en gemaakte afspraken in Parijs over milieu en Co2 reductie. De ruimte voor boomplant en andere milieu maatregelen zijn volop aanwezig, en door ons aangegeven.

De vraag rijst ook hoezo maakt de aangrenzende Woningstichting SWZ, zich eigenlijk geen zorgen over de gezondheid van de huurders van deze sociale woningbouw aan de Ceintuurbaan ? Voorzien kan worden dat deze huurders gezondheid schade ondervinden onder ander door het toenemende verkeers lawaai en kankerverwekkende fijnstof en daardoor ook toename COPD klachten. De Wethouder heeft bij deze SWZ instelling toch een toezichthoudende rol namens de bewoners van deze gemeente ?

Ons inziens dient de gemeente de zorg voor deze huurders zwaar mee moet laten wegen in de besluitvorming. Immers de huurders zijn aangewezen op deze binnen hun budget vallende beschikbare huurwoningen.

Wij als bewoners roepen de verantwoordelijke bestuurders op, om vanuit de gemeente, ook de belangen van huurders in de regio Ceintuurbaan op verantwoorde wijze in perspectief van de gezondheid milieu te behartigen.

2) Ruimtelijke Ordening, economie, en sociale gevolgen

Voorbeelden zijn er te over dat familiebedrijven in de veehouderijen en kleine ondernemers moeten worden verplaatsen, of zelfs stoppen om reden van milieu en ruimtelijke ordening (bestemmingplannen) We vrezen dat met de wijziging van het bestemmingsplan de Vrolijkheid dat ook hier dat zal plaatsvinden, te veel van hetzelfde. Met schade voor de economie, milieu en duurzaamheid.

Kleine cafetariahouders worden in de omgeving van het Foodcourt veronachtzaamd en het brood uit de mond gestoten. Deze Cafetariahouders hebben – zo hebben wij vernomen - veelal naar verhouding grote investeringen gedaan voor Hygiëne en kwaliteitsbevorderende maatregelen

door te voeren Ook deze kleine ondernemers zullen planschade ondervinden als het bestemmingsplan ongewijzigd wordt doorgevoerd. Wellicht is onvoldoende duidelijk dat Cafetaria,s een heel belangrijke sociale opvang functie vervullen en ook dat deze kleine ondernemers belangrijk bijdragen aan de cohesie en leefbaarheid in onze wijken .

3) Bodem

Wij als bewoners hebben openlijk communiceren over de bodemvervuilingen op het bouwplan de Vrolijkheid gemist! Wij hebben vernomen dat onvoldoende duidelijk is gebleken waar precies de onderzoeken van het bouwblok Foodcourt zijn uitgevoerd. Graag willen wij goed geinformeerd worden of de uitgevoerde onderzoeken conform de NEN normering hebben plaatsgevonden. De uitgevoerde bodemonderzoeken zijn ons inziens niet actueel en degelijk genoeg. Wij stellen: Laat de Vrolijkheid niet een klein Westerveldje worden! Zo luid onze oproep!. Immers de gemeente Zwolle is zelf het bevoegde gezag voor bodemsaneringen. Wij als bewoners mogen van de gemeente verwachten dat zij kritisch optreden.

4) Zorgplicht

In de informatie nota aan de gemeenteraad stelt B&W dat zij voldoen aan de wettelijke verplichtingen. Wij als bewoners zijn van mening dat de gemeente op vernoemde punten te kort schiet. De gemeente heeft ons inziens, voor de omwonende van vernoemde gemeentegebieden een zorgplicht, en mag deze niet overlaten aan de projectontwikkelaar in deze.

Graag willen wij antwoorden op de door ons gestelde vragen en kritische kanttekeningen, waarbij wij aankondigen dat wij bij onvoldoende informatie de Inspectie voor de Leefomgeving gaan inschakelen .

Geachte gemeenteraad, FoodCourd prima, maar dan op de Hessenport , daar hoort het ruimtelijke thuis.

Ik dank u voor de aandacht !

F.L.M. Mensink Glanerbeek 43 8033BZ Zwolle fr.mensink@gmail.com

Inspreken wijziging bestemmingsplan 'de Vrolijkheid'
Raadsvergadering Gemeente Zwolle – 23 januari 2016

Geachte Burgemeester, wethouders, raadsleden en overige belangstellenden,

Daar staan we weer! Op 6 juni 2016 sprak ik u toe over mijn bedenkingen met betrekking tot de wijziging van het bestemmingsplan op het terrein van 'de Vrolijkheid' en daarbij had ik drie aandachtspunten:

1. Horecavisie
2. Infrastructuur
3. Maatschappelijke toegevoegde waarde

In oktober 2016 heeft er een gesprek plaatsgevonden tussen de wethouder, initiatiefnemer, ambtenaren, buurbewoners en ondergetekende.
Ik dank hierbij alsnog de wethouder voor deze uitnodiging. In dit gesprek heb ik mijn vragen kunnen stellen en mijn bezorgdheid kunnen uitten.

U heeft allen de stukken die nadien zijn opgesteld kunnen inzien.
Tot mijn verbazing is er niets, maar dan ook helemaal niets gewijzigd ten opzichte van vorige plannen en zijn alle ideeën, feiten en suggesties van tafel geveegd.
Toch vreemd dat u allen in juni 2016 de conclusie trok dat de wethouder opnieuw naar de tekentafel moest en wij hier nu, zonder enige aanpassing of wijziging, hetzelfde gaan bespreken.

Vandaar dat ik wederom de behoefte voel om u kort toe te lichten waar mijn bezorgdheid voor deze plannen zit.

Allereerst de **horecavisie,** deze blijft een hekel punt.
Waar u eerst stelt '***In de fastservicesector geeft de benchmark aan dat er voldoende fastservice restaurants zijn, maar dat concepten voor healthy fastfood en shoarmazaken in de binnenstad en cafetaria's in de wijken ondervertegenwoordigd zijn'***, veegt u dit nu van tafel door in de Nota van Zienswijzen op pagina 9 te stellen dat er sprake is van 'onbehoorlijk bestuur' als de gemeente de plannen voor het Foodcourt niet meer zou faciliteren.
Dit schrijft u omdat de plannen destijds reeds bekend waren. Dit bevreemdt mij, ik ben zelf zoals u weet, betrokken geweest bij de realisatie van deze visie en destijds is deze ontwikkeling nooit genoemd.
In de visie is ook opgenomen dat bij dergelijke 'lopende projecten' deze dan langs 'de meetlat' gelegd moeten worden die genoemd wordt op pagina 20. Uit de nota van zienswijzen blijkt niet dat de gemeente de plannen aan die meetlat heeft getoetst, kunt u mij antwoord geven waarom dit niet is gebeurd?

In de Nota van zienswijzen (pagina 9) valt te lezen dat van Spronsen in haar onderzoek zegt dat het Foodcourt zou leiden tot 1638 m2 extra VVO (verkoop vloer oppervlak) voor Horeca.
U stelt vervolgens dat in de Horecavisie rekening is gehouden met dit uitbreidingspotentieel. Ik lees dat in de Horecavisie, op pagina's 17 en 18, niet terug. Kunt u mij onderbouwen wat u nu precies bedoelt en hoe er dan rekening is gehouden met de extra m² VVO voor horeca bij het Foodcourt? En daarbij het vergelijk in gebruik tussen het voormalige pand en de toekomstige plannen?
De plannen waren toen al bekend….. toch?

Daarnaast zijn de genoemde cijfers door Van Spronsen niet reëel, wellicht moet u met kenners die de feiten wel kennen om tafel. En ik heb een verassing; deze staat voor u, maar wederom is mij niets gevraagd.
Het stellen dat 50% van de bezoekers van het Foodcourt bestaat uit regionale passanten en inwoners is feitelijk onjuist en helpt u alleen maar bij de juiste uitkomst voor uw berekeningen tot realisatie.

Mijn tweede aandachtspunt is de **Infrastructuur.**
Reeds in de Raadvergadering van 21 november sprak mevrouw Van de Vegte haar bezorgdheid uit over de infrastructuur op en rondom de af-en opritten A28 en het kruispunt Ceintuurbaan / Oude Meppelerweg / Meppelerstraatweg.
U allen heeft in de dagbladen Trouw en de Stentor van 28 december kunnen lezen dat het CROW stelt dat er 'zonder ingrijpende maatregelen veel Nederlandse steden over vijf jaar tijdens de spits dichtslibben'.
In het bijzonder wordt Zwolle genoemd en de dikste rode stip, die aangeeft waar de grootste problemen op gaan treden, staat wederom op de kruising van de Ceintuurbaan.

Als antwoord op mijn vraag over de 'kruising Ceintuurbaan' is er een rapport gekomen dat de verkeersafhandeling weergeeft die, let op, het aantal auto's **op de wegen** rondom het foodcourt kunnen afwikkelen.
U hoort het goed: **'de wegen'**. De kruispunten worden in het rapport 'buiten beschouwing gelaten'. Er wordt diep ingegaan op de in- en uitrit van het Foodcourt, maar zit het probleem op de Ceintuurbaan hem nu juist niet in het kruispunt met de Oude Meppelerweg en de Meppelerstraatweg? Hier zegt het rapport niets over en u geeft als enige antwoord dat het kruispunt 'uw aandacht heeft'.

Ik ga uit van de feiten en gelukkig zijn we een aantal maanden verder. De investering in de extra oprit richting Meppel is gedaan en nog steeds biedt dit geen structurele oplossing. Feit is dat er elke dag files staan en een ritje vanaf de Isala Klinieken richting A28 ruim 10 minuten duurt. Stapvoets rijden vanaf PEC Zwolle rond de ochtend- avondspits is normaal…….

En dus is het nu 'vijf voor twaalf' en elke extra verkeersbeweging zal voor nog meer oponthoud zorgen en dat kan en mag niet gebeuren. Er dient eerst een drastische aanpassing te komen om zo als ondernemer goed en snel bereikbaar te blijven. En dan heb ik het niet alleen over mijn restaurant, maar over alle bedrijven op het bedrijventerrein.

De A28 met de op- en afritten zijn de aorta van de Zwolse infrastructuur en dus dient er visie te zijn. Er dient eerst een onderbouwd plan en realisatie te komen alvorens je nog meer verkeer gaat trekken. Er moet een basis zijn om bereikbaar te blijven en dus gezond te kunnen ondernemen. En dit kan en mag je niet afdoen met een rapport dat geen rekening houdt met de kruispunten en een simpel 'dit heeft onze aandacht'.
Kunt u mij, naast dit feit, antwoord geven op de vraag hoe een fietser, komende vanaf de zuidkant van de Oude Meppelerweg over kan steken richting het Foodcourt?
Mij om het even, maar uit oogpunt van veiligheid is dit echt een grote misser.

Als laatste wil ik graag antwoord krijgen op de vraag hoe wij gezamenlijk het **zwerfvuilprobleem** op gaan lossen. Feit is dat dit in andere steden met een Foodcourt niet van de grond komt. Dit omdat de restaurants die gaan komen gewoonweg geen beleid hebben of zich hier niet aan houden.
Ik heb in mijn 10 jaar ondernemerschap een goede naam opgebouwd en investeer wekelijks ruim 30 uur in het schoonhouden van de omgeving. Ik pas ervoor dat mijn goede naam wordt verkwanseld door de komst van louter investeerders die geen band met onze prachtige stad hebben, maatschappelijk niets toevoegen en alleen uit zijn op winst.

Gezien het uitblijven van enig constructief antwoord op al mijn genoemde vragen, lijkt het mij wederom onjuist deze plannen vrij baan te geven. Er dient visie te zijn en deze ontbreekt aan alle kanten.
Als feitelijke onderbouwing op mijn vragen ontbreekt zal wellicht een rechter ons verder moeten gaan helpen…..

Ik dank u voor uw aandacht!

Sjoerd-Jan Feenstra
23 januari 2017

Korte terugblik Raadsplein debatronde d.d. 23-01-2017

Vaststellen bestemmingsplan Foodcourt Vrolijkheid
In juni 2016 lag dit voorstel ter besluitvorming voor. De raad heeft toen besloten het onderwerp van de agenda af te voeren. Dit naar aanleiding van vragen en opmerkingen over het proces, welke door insprekers naar voren werden gebracht. Ook was er vervolgens een agenderingsverzoek van de fractie van GroenLinks om dit onderwerp niet rechtstreeks in de besluitvormingsronde te behandelen maar eerst te bespreken.
In de periode daarna is er door het college gesproken met betrokkenen en zijn er een aantal aanvullende onderzoeken gedaan. Er is geprobeerd partijen nader tot elkaar te brengen en om meer duidelijkheid te verschaffen over onder meer de afwikkeling van het verkeer en de luchtkwaliteit. Het college heeft de raad hierover geïnformeerd d.m.v. een informatienota.
Dit alles heeft echter niet geleid tot wijziging van het bestemmingsplan.
Het college stelt de raad dan ook voor de informatienota voor kennisgeving aan te nemen en het bestemmingsplan vast te stellen.
Er hebben zich 5 insprekers gemeld:
- De heer Ten Napel, bewoner Aapark
- De heer Mensink, namens bewoners Aalanden
- De heer Karssen, namens bewoners Aalanden
- De heer Feenstra, ondernemer McDonalds
- De heer Westerik, namens de projectontwikkelaar Reggestede
De bijdragen van de insprekers worden aan de agenda toegevoegd.

De verschillende fracties zetten in hun bijdragen vraagtekens bij het tot nu toe gevoerde proces. Is er niet teveel vanuit de regels door de gemeente gekeken in plaats van de verbinding te zoeken? Ook leven er vragen rondom de plek en de hoogte van de attentiemast. Daarnaast vragen veel fracties aandacht voor de verkeerssituatie op de Ceintuurbaan. Die situatie vraagt om een oplossing. Tenslotte wordt gevraagd naar de duurzaamheidsaspecten.
Wethouder Anker stelt dat hij vanaf het begin in gesprek is geweest met alle betrokkenen. Nadat het voorstel in juni vorig jaar van de agenda is afgevoerd heeft hij opnieuw met iedereen gesproken. Het is jammer genoeg niet gelukt partijen bij elkaar te brengen. Wat betreft de attentiemast is de wethouder van mening dat gehandeld is binnen de kaders die zijn vastgelegd in de beleidsvisie. Een attentiemast op eigen terrein is een belangrijke voorwaarde geweest, waar de projectontwikkelaar en de huurders aan vast houden. Hier heeft het college rekening mee te houden, ook al heeft Rijkswaterstaat aangegeven geen bezwaar te hebben tegen een locatie op haar terrein.
Wat de duurzaamheid betreft merkt de wethouder op dat bij de bouw en de inrichting van de buitenruimte er op allerlei terrein duurzaamheidaspecten zijn ingebouwd. Het gehele plan is een aanwinst voor de stad.
Bij het vaststellen van de Horecavisie was al met deze ontwikkeling rekening gehouden omdat het een al lopend project was. Op de vraag of het mogelijk maken van fastfoodketens op deze lokatie wel past binnen het gezondheidsbeleid antwoordt de wethouder dat de gemeente er niet is om bepaalde branches te verbieden. Verleidingen zijn er overal, maar het gaat er om om mensen te helpen de juiste keuzes te maken. En dat zit met name in het gezondheidsbeleid dat de gemeente voert.

Ten aanzien van de verkeersproblematiek zegt wethouder Van As dat er gerekend is met de gemaakte prognoses tot 2026. Daarbij is rekening gehouden met nieuwe ontwikkelingen, waaronder het foodcourt. Maar het college maakt zich wel zorgen. Zeker als je kijkt naar het onlangs verschenen rapport over het dichtslibben van binnensteden, waarin met name Zwolle wordt genoemd. De wethouder is bezig met een analyse van het rapport voor Zwolle en zal de uitkomsten ervan z.s.m. delen met de raad. Naar aanleiding van deze analyse kan dan bekeken worden of en zo ja welke maatregelen getroffen moeten worden op en rond de Ceintuurbaan. Hierbij kunnen dan ook aspecten als tegengaan geluidsoverlast en fijnstofreductie worden meegenomen.
De voorzitter concludeert dat het voorstel voldoende is besproken. Het voorstel kan door naar de besluitvormingsronde op 13 februari.

Meneer de Burgemeester, Wethouders, Raadsleden en overige aanwezigen,

Ik ben verbaasd.

Mijn naam is Jan ten Napel ; ik woon sinds 28 jaar in één van de patiobungalows die staan aan het Aapark, de Botlek en de Gaasp. Dat zijn de lage bungalows die u vanuit uw auto ongehinderd kunt bewonderen als u vanaf de Zwartewaterallee of de Ceintuurbaan de oprit Zwolle Noord richting Amersfoort op draait.
Net zo ongehinderd als u deze bungalows kunt zien, terwijl u twee rijen dik de oprit op stuift, kunnen wij, de ongelukkige bewoners van dit eens zo rustige wijkje, het oorverdovende lawaai en de wolken fijnstof die door u en uw medeweggebruikers geproduceerd worden, tot ons nemen.

Ruim een kwart eeuw geleden was de A 28 een relatief rustige snelweg waar ’s nachts vrijwel geen verkeer reed en het verkeer relatief laat op gang kwam en ook vroeg weer rustig werd. Ditzelfde gold ook voor de Zwartewaterallee.

In al die jaren is er veel veranderd: De verkeersintensiteit op genoemde wegen is explosief gestegen; de geluidsoverlast nam toe evenals de vervuiling door fijnstof.

De A 28 is enige jaren geleden verbreed met een zogenaamde spitsstrook. Daarbij hoorden, geluidwerende maatregelen zoals de stalen geluidsschermen die indertijd geplaatst zijn. Als deze rijstrook een andere, eerlijker status had gekregen, namelijk die van gewone rijstrook, dán hadden de geluidsschermen aan véél strengere eisen moeten voldoen. De spitsstroken zijn heel vaak open: precies op die momenten dat de geluidsoverlast en de fijnstofproduktie maximaal zijn. Vergelijk dit bijvoorbeeld met de geluidswallen een stuk verderop bij Amersfoort: die zijn bijna twee keer zo hoog!

Ik ben verbaasd.

Onder het viaduct van de A28 zijn inmiddels éxtra rijstroken aangelegd om de enorme verkeersdruk te kunnen verwerken. De opritten aan weerszijden zijn verdubbeld, waardoor zeker in de spitsuren het inferno aan geluid van de optrekkende auto’s te vergelijken is met de start van een Formule 1 wedstrijd op het circuit van Monaco. Ook daar rijden de auto’s midden tussen de bebouwing door zonder enige vorm van geluidwering, maar dát is slechts één weekend in het jaar. Onze oprit en ook de Zwartewaterallee doen het al

tientallen jaren zonder geluidswal, 365 dagen in het jaar 7 dagen per week en 24 uur per dag.

Ik ben verbaasd.

Er moet een Foodcourt komen bij de oprit naar Meppel. Daar wordt maandenlang over vergaderd. Bezwaren van omwonenden mogen worden ingebracht maar deze worden in de informatienota van 12 december door de gemeente weer net zo hard en integraal van tafel geveegd. Wat betreft de geluidsoverlast wordt erkénd dat het een knelpunt is, maar de locatie krijgt om ónduidelijke redenen minder prioriteit dan andere knelpunten.

Ik ben verbaasd.

Aan de Kranenburgweg bij het Kerkepad wordt binnenkort begonnen met de aanleg van geluidsschermen. Is daar iets veranderd? Gaat daar iets veranderen? Bij mijn weten niet….. Waarom kan het daar dan wel en bij ons niet?

Ik ben verbaasd.

Jaar in jaar uit heb ik informatie gevraagd bij de gemeente en bij Rijkswaterstaat. Het enige wat ik te horen krijg, is dat de geluidsoverlast binnen de wettelijke normen blijft. De normen schijnen echter steeds veranderd te kunnen worden. Grenswaarden blijken te kunnen worden aangepast. Fijnstof zie je niet. Een wat je niet ziet dat is er niet.
Kanker was heel vaak de doodsoorzaak bij sterfgevallen in de buurt…..

Ik ben verbaasd.

Een simpele aarden wal zou op de gasleiding van de Gasunie komen te liggen. Dat kan dus niet kennelijk. Echter: 4 Jaar geleden moest de Gasunie bij deze leiding werkzaamheden verrichten. Binnen een paar uur was het talud afgegraven en na de tijd was het binnen een paar uur weer opgeworpen.

Ik ben verbaasd.

Een als een aarden wal niet kan, zou dan een verticaal scherm langs de oprit niet kunnen? Daar wordt gemakshalve niet over gerept.

Ik ben verbaasd

In het actieplan geluid zegt de gemeente, dat zij het volgens de landelijke norm gemeten aantal geluidsgehinderden van 8000 personen “niet herkent”.
Daarom heeft zij een Zwólse variant bedacht waardoor het aantal geluidsgehinderden gereduceerd wordt tot 1200. Dit alles wordt gebaseerd –en ik citeer letterlijk-: op kennis van de stad en praktijkervaring. Subjectieve criteria. Dus met andere woorden: in Zwolle veranderen wij de regels zo, dat er een rooskleuriger beeld wordt voorgesteld dan wat de landelijke regels bepalen… En dat durven we dan ook nog sans gêne zwart op wit te vermelden in een Actieplan!

Ik ben verbaasd.

Geachte raadsleden, ik verzoek u, dit gehoord hebbende, dan ook niet akkoord te gaan met dit bestemmingsplan, voordat er adequate geluid- en fijnstof werende voorzieningen geplaatst zijn.

En ten slotte geachte Meneer de Burgemeester, Wethouders, Raadsleden: Als ik mij in uw gelederen zou bevinden dan zou ik een motie kunnen indienen. Zoals u weet bestaan daar drie varianten van: een motie van treurnis, een motie van afkeuring en een motie van wantrouwen. Al deze drie elementen zijn aan de orde geweest in mijn relaas.
Maar ik kan geen motie indienen.
Daarom dien ik een Emotie in. Een Emotie van Wanhoop en Vertwijfeling.

Dank u voor uw aandacht.

J.H. ten Napel, Gaasp 7, 8032CP, Zwolle
F.L.M. Mensink, Glanerbeek 43, 8033BZ, Zwolle
A. Karssen, Haarbeek 4, 8033BH, Zwolle

Zwolle, 30 januari 2017

Aan het College van Burgemeester en Wethouders
van de gemeente Zwolle
Postbus 10007
8000 GA Zwolle

Betreft: Foodcourt: informatie aan de gemeenteraad over Horecavisie

Geachte College

In de raadsvergadering van 23 januari j.l. heeft de heer Westerik van projectontwikkelaar Reggestede als inspreker vermeld dat zij vanaf 2013 in nauw overleg met de gemeente Zwolle aan de plannen van het Foodcourt hebben gewerkt.

De Horecavisie is van december 2012 en is op 25 februari 2013 in de raad vastgesteld en dus vanaf dat moment beleid van de gemeente Zwolle. In de Horecavisie staat dat er voldoende fastfoodrestaurants zijn. In de Horecavisie kan gezien bovenstaande data nog geen rekening gehouden zijn met de komst van een Foodcourt.

Op de toekomstige aangepaste kaders van de horecavisie kunnen wij geen datum vinden maar de discussie in de raad in de Raad is op 7 april 2015 geweest en de besluitvorming op 11 mei 2015. In de tekst van de aangepaste kaders kunnen wij niets vinden over wijziging van het beleid ten aanzien van fastfoodrestaurants en ook in de discussie en besluitvorming is dat volgens ons niet aan de orde geweest. Volgens onze informatie is in de gesprekken met belanghebbenden bij de opstelling van de horecavisie en de aanpassing van de kaders ook nooit melding gemaakt van de plannen voor een Foodcourt. Hieruit kunnen wij niets anders concluderen dat het bestaande beleid van de gemeente Zwolle dat er voldoende fastfoodrestaurants zijn zonder Foodcourt niet is veranderd bij de aanpassing van de kaders.

Bij de aanpassing van de kaders moeten de plannen al in een vergevorderd stadium of klaar zijn geweest gezien bovenstaande mededeling van de heer Westerik en gezien het feit dat de informatiebijeenkomst van Reggestede op 13 mei 2015 was en de aankondiging hiervan op 15 april 2015 is verstuurd en de discussie en besluitvorming in de raad in dezelfde tijd was.

Ook in de haalbaarheidsstudie ter onderbouwing van de behoefte aan een Foodcourt vinden wij niets terug over het meenemen hiervan in de Horecavisie.

In de raad van 23 januari heeft wethouder Anker de raad geïnformeerd dat de plannen voor een Foodcourt zijn meegenomen in de Horecavisie.

Wij vragen u vriendelijk deze informatie toe te lichten en aan te geven waar wij dat kunnen vinden en waar daar mededelingen over zijn gedaan. De heer Karssen heeft in zijn inspraakbijdrage en de bijbehorende bijlage opmerkingen over dit aspect gemaakt en de heer Feenstra heeft hier vragen over gesteld.

Graag ontvangen wij op korte termijn een reactie van u. Zo mogelijk voor de besluitvorming van 13 februari, maar in ieder geval ruimschoots voordat de termijn van in beroep kunnen gaan is verstreken.

Bij voorbaat hartelijk dank!

Een kopie van dit schrijven hebben wij verstuurd aan de leden van de gemeenteraad.

Met vriendelijke groet,

J.H. ten Napel

F.L.M. Mensink

A. Karssen

Motie

Mastenbeleid nu evalueren

De raad van de gemeente Zwolle in vergadering bijeen op maandag 13 februari 2017,

Overwegende dat:

- Met de vaststelling van het bestemmingsplan Foodcourt ook wordt besloten tot de plaatsing van een attentiemast van 40 meter hoog op het terrein van het Foodcourt;
- Tot deze ruimtelijke inpassing wordt besloten op basis van de daarvoor geldende kaders; de beleidsregel reclame en de beleidsvisie attentiemasten;
- In de beleidsvisie attentiemasten staat dat er na plaatsing van 4 masten een evaluatie van het resultaat plaatsvindt.

Van mening dat:

- Dergelijke grote ruimtelijke inpassingen vragen om een integrale afweging die samen met initiatiefnemers en omwonenden wordt gemaakt;
- Met de komst van de Omgevingsvisie stringente kaders beperkend werken in de ambitie die de gemeente heeft, namelijk het betrekken van initiatiefnemers en inwoners in een vroeg stadium van planvorming;
- Een evaluatie van het beleidskader niet op zich kan laten wachten, maar zo spoedig mogelijk plaats dient te vinden.

Roept het college op:

- De beleidsvisie attentiemasten nog voor de zomer 2017 te evalueren en de resultaten ter discussie voor te leggen aan de raad. Tot die tijd worden nieuwe aanvragen voor attentiemasten niet in behandeling genomen door de gemeente.

En gaat over tot de orde van de dag

Fractie D66,	CDA	GroenLinks	PvdA
Claudia van Bruggen	Harold van Vilsteren	Michiel van Harten	Jan Slijkhuis

SP

Koen van Baal

Unaniem aangenomen 13/2/17

VVD ZWOLLE

SP

VERKEERSVEILIG FOODCOURT

De gemeenteraad van Zwolle in vergadering bijeen op 12 februari '17,
Gehoord hebbende de beraadslaging over Foodcourt Vrolijkheid,

Constaterende dat:

- Het Kennisinstituut voor Mobiliteit (KiM) voorspelt dat steden – Zwolle specifiek– door de aantrekkende economie tot 2021 dichtslibben met 38% meer files[1];
- Het kruispunt Meppelstraatweg/Ceintuurbaan/Oude Meppelstraatweg een intensief gebruikt verkeersknooppunt is waar in spitstijden veel overlast ervaren wordt;
- De vestiging van het Foodcourt het gebruik van dit kruispunt zal doen toenemen, aanvullend op de door het KiM verwachtte autonome verkeersgroei;
- Inmiddels genomen maatregelen ter verbetering van doorstroming van het gebied zich tot op heden hebben geconcentreerd de aanvoerwegen en niet op het kruispunt.

Van mening dat:

- Het belang van goede verkeersdoorstroming –en veiligheid voor weggebruikers, omwonenden, omliggende bedrijven en het milieu essentieel is;
- De genomen maatregelen ter verbetering van verkeersdoorstroming een aanvulling behoeven op het kruispunt Meppelstraatweg/Ceintuurbaan/Oude Meppelstraatweg.

Verzoekt het college:

- Een voorstel uit te werken met maatregelen ter verbetering van de verkeersdoorstroming –en veiligheid op het kruispunt Meppelstraatweg/Ceintuurbaan/Oude Meppelstraatweg;
- Daarbij tevens de milieueffecten van verkeerscongestie in beeld te brengen;
- De gemeenteraad hierover in het najaar te informeren.

En gaat over tot de orde van de dag

Thom van Campen
VVD

Koen van Baal
SP

[1] http://www.trouw.nl/tr/nl/39683/nbsp/article/detail/4440486/2016/12/28/Verkeer-in-steden-dreigt-vast-te-lopen.dhtml

Tegen Stadswacht
Aangenomen 13/2/17

ChristenUnie Zwolle | D66 | VVD Zwolle | PvdA

Motie | Extra groen in Aalanden Oost

Onderwerp: A-onderwerp 10.
Vaststellen Bestemmingsplan Foodcourt Vrolijkheid

De Raad van de gemeente Zwolle in vergadering bijeen op
maandag 13 februari 2017

Gelet op
- de autonome toename van het verkeer op de buitenring (Zwartewaterallee)
- onderzoek aantoont dat de te realiseren Foodcourt de verkeersdruk enigszins doet laten toenemen.
- de zicht in het gebied verandert door de aanwezigheid van de McDonalds mast en de nieuwe mast voor de Foodcourt.
- dat omwonenden in toenemende mate overlast ervaren rond geluid en fijnstof.

Van oordeel dat
- de ervaren overlast waar mogelijk tot een minimum wordt beperkt door optimaal gebruik te maken van de groenstructuur in het gebied Aalanden Oost.

Verzoekt het college om
1. het gebied rond de Zwartewateralllee ter hoogte en aan de zijde van de Botlek en aan de zijde van de Glanerbeek , AA park tot aan de op- en afritten (Zwolle-Noord) van de A28 de aanwezige groenstrook in te vullen met dichte struiken, bomen en andere aanplant en waar mogelijk de bestaande beplanting te verdichten in voornoemde gebied.
2. in het beheer van de openbare ruimte aan de randen van de bebouwing: Hofbeek, Haarbeek en Eerbeek zorgvuldig om te gaan met het voorkomen van extra zicht op de aanwezige attentiemasten.

En gaat over tot de orde van de dag.

Reinier Mulder, ChristenUnie

Claudia van Bruggen, D66

Thom van Campen, VVD

Jan Slijkhuis, PvdA

Tegen: Swollwacht

Aangenomen 13/2/17

Motie

Met de fiets naar het Foodcourt

De raad van de gemeente Zwolle bijeen op 13 februari 2017,

Overwegende dat:

Met de komst van het Foodcourt niet alleen automobilisten, maar ook veel (jeugdige) inwoners van Zwolle met de fiets naar het Foodcourt zullen willen gaan.

Van mening dat:

- De verkeersafwikkelingen aan de Ceintuurbaan al geruime tijd vragen om een zeer kritische blik. Zeker op de kruispunten loopt het regelmatig vast. Onveilige situaties moeten we koste wat het kost voorkomen, zeker als het gaat om onze jeugd;
- De gemeente Zwolle het gebruik van de fiets op allerlei manieren stimuleert, dan dient de omgeving daarop te worden ingericht.

Roept het college op:

- Om met de komst van het Foodcourt inzichtelijk te maken hoe de verkeerssituatie voor de fietsende bezoeker er uit komt te zien;
- Passende maatregelen te treffen teneinde een veilige (oversteek)situatie te creeren voor fietsers die het Foodcourt willen bezoeken en de raad daarover te informeren.

En gaat over tot de orde van de dag

Fractie D66,
Claudia van Bruggen

CDA
Harold van Vilsteren

Tegen: Stadswacht

Aangenomen 13/2/17

besluit

Zwolle

Jaargang	2016
Kenmerk	24900
Onderwerp	Vaststellen bestemmingsplan Foodcourt Vrolijkheid

De raad van de gemeente Zwolle;

Gelezen het voorstel van burgemeesters en wethouders, d.d. 20-12-2016

besluit:

1 in te stemmen met beantwoording van de zienswijzen omtrent het bestemmingsplan 'Foodcourt De Vrolijkheid' zoals omschreven in de nota van zienswijzen 'Foodcourt De Vrolijkheid';
2 het bestemmingsplan 'Foodcourt De Vrolijkheid' gewijzigd vast te stellen met de wijzigingen, zoals omschreven in de wijzigingsnota 'Foodcourt De Vrolijkheid';
3 het bestemmingsplan 'Foodcourt De Vrolijkheid' vast te stellen in elektronische vorm, als vervat in het GML-bestand NL.IMRO.0193.BP13009-0004 met de bijbehorende regels en de bijbehorende ondergrond, als vervat in het DGN-bestand NL.IMRO.0193.BP13009-0004 en de verbeelding van dit bestemmingsplan tevens vast te stellen in papieren vorm;
4 uiterlijk binnen zes weken na dit besluit de vaststelling te publiceren in Staatscourant en Gemeenteblad danwel eerder dan zes weken als de reactie van de provincie daartoe aanleiding geeft;
5 geen exploitatieplan voor het bestemmingsplan vast te stellen.

Aldus besloten in de openbare vergadering van 13 februari 2017,

de voorzitter,

de griffier,

voorstel

Zwolle

Raadsplein besluitvormend

Datum 13 februari 2017

onderwerp	Semipermanente sociale huurwoningen Oosterenk
portefeuillehouder	Nelleke Vedelaar
informant	Nijmeijer, Hester (5109)
medeopstellers	Vink, Robert (2084)
afdeling	Project Ontwikkeling
bijlagen	Voorstel: Beslisnota Semipermanente sociale huurwoningen Oosterenk Bijlage: Kaart locatie Oosterenk Bijlage: Verkavelingsplan Bijlage: Brief Blokvoort advocaten - Your Meeting b.v. - Tijdelijke woningen op bedrijventerrein Oosterenk Bijlage: Impressie Semi permanent Oosterenk - BEGANE GROND 2017-02-02 Bijlage: Impressie Semi permanent Oosterenk - GEVELS+VERDIEPING 2017-02-02 Bijlage: Brief Koerhuis Kersten familierechtadvocaten en scheidingsmediators - Besluitvorming realisatie semipermanente huurwoningen bedrijventerrein Oosterenk Bijlage: 2017-02-13 M11-1 Oosterenk Bijlage: 2017-02-13 Raadsbesluit Semipermanente sociale huurwoningen Oosterenk

Voorgesteld besluit raad

De raad wordt voorgesteld te besluiten om:

1. De bouwkavel op Oosterenk (zie bijlage 1: kaart locatie) voor maximaal 10 jaar ter beschikking te stellen voor het realiseren van 40 semipermanente sociale huurwoningen voor Zwollenaren, die met spoed op zoek zijn naar een 1 of 2 persoonswoning.
2. Een krediet van € 326.000,- beschikbaar te stellen voor de ontwikkeling van de woningen en dit ten laste te brengen van het stimuleringsbudget semipermanente woningbouw van € 1.000.000,- opgenomen in de PPN 2017 – 2020 binnen de Reserve Meerjaren Incidentele Bestedingen (MIB).

Wij stellen u voor:

1. Kennis te nemen van de wijze waarop uitvoering wordt gegeven aan de moties inzet op goedkope woningen en flexibel bouwen van 7 maart 2016 en de moties hierdoor als afgedaan te beschouwen.

voorstel

Zwolle

Beslisnota voor de raad

Datum 17 januari 2017

Openbaar

Onderwerp	Semipermanente sociale huurwoningen Oosterenk
Versienummer	1
Portefeuillehouder	Wethouder N. Vedelaar
Informant	Hester Nijmeijer
Afdeling	Projectontwikkeling / OWP
Telefoon	(038) 498 5109
Email	H.Nijmeijer@zwolle.nl
Bijlagen	1. Kaart locatie Oosterenk 2. Verkavelingsplan

De raad wordt voorgesteld te besluiten om:

1. De bouwkavel op Oosterenk (zie bijlage 1: kaart locatie) voor maximaal 10 jaar ter beschikking te stellen voor het realiseren van 40 semipermanente sociale huurwoningen voor Zwollenaren, die met spoed op zoek zijn naar een 1 of 2 persoonswoning.
2. Een krediet van € 326.000,- beschikbaar te stellen voor de ontwikkeling van de woningen en dit ten laste te brengen van het stimuleringsbudget semipermanente woningbouw van € 1.000.000,- opgenomen in de PPN 2017 – 2020 binnen de Reserve Meerjaren Incidentele Bestedingen (MIB).

Wij stellen u voor:

1. Kennis te nemen van de wijze waarop uitvoering wordt gegeven aan de moties inzet op goedkope woningen en flexibel bouwen van 7 maart 2016 en de moties hierdoor als afgedaan te beschouwen.

Datum 17 januari 2017

Inleiding
De druk op de sociale huurmarkt in Zwolle is groot. Om deze druk te verminderen hebben we in de prestatieafspraken met de corporaties de ambitie vastgelegd de voorraad sociale huurwoningen in de periode van 2016-2019 te laten stijgen met netto 700 woningen. Om dit te bereiken bevat het nieuwbouwprogramma van de corporaties de realisatie van de projecten in de versnellingsactie aangevuld met projecten in het reguliere woningbouwprogramma. We hebben met elkaar deze ambitie afgesproken, omdat door de groei van de stad en door de komst van nieuwe doelgroepen, zoals statushouders en uitstroom uit beschermd wonen, de druk op sociale huurmarkt op korte termijn hoog is.

Vanwege de continue druk op de lokale sociale woningmarkt zijn we genoodzaakt bij te schakelen. In dit kader is bij het opstellen van de prestatieafspraken met de corporaties afgesproken dat we in 2017 100 semipermanente woningen (1 -2 persoonswoningen) gaan realiseren voor Zwollenaren, die met spoed op zoek zijn naar een woning. Gemeente en woningbouwcorporaties trekken samen op in dit traject, waarbij deltaWonen als vertegenwoordiger optreedt namens de drie corporaties.

Er is een groslijst van potentieel vastgoed (inclusief grondposities) en aanbieders van (tijdelijke) woonruimte opgesteld. Hieruit is een shortlist ontstaan, welke vertrouwelijk met u gedeeld is, bestaande uit zowel tijdelijk te gebruiken gronden als te transformeren vastgoed in Zwolle; publiek, semipubliek en privaat onroerend goed.

Regelmatig vindt onderling overleg tussen de corporaties plaats over de stand van zaken. Per locatie wordt besloten welke corporatie de locatie gaat ontwikkelen. De shortlist bestond in juni 2016 uit 14 potentiële locaties. Er is een onderscheid te maken in locaties die in eigendom zijn van de gemeente en locaties die in eigendom zijn van derden. Duidelijk is geworden dat de locaties die in eigendom zijn van derden meer tijd gaan vragen i.v.m. financiële haalbaarheid en de planologische procedures die doorlopen moeten worden. Omdat de druk op de woningmarkt zo hoog is, hebben we besloten om voor 2017 twee gemeentelijke locaties en twee locaties van derden verder te gaan onderzoeken met als doelstelling om hier in totaal ca. 100 semipermanente woningen te realiseren. Het aantal waar nu gesprekken over worden gevoerd is ca. 170 semipermanente woningen. De eerste veertig woningen worden door deltaWonen op de locatie Oosterenk gerealiseerd. Voor de overige locaties zal, indien de locatie haalbaar is, een nieuwe beslisnota aan college en raad worden voorgelegd.

Bij de behandeling van het woonlastenfonds op 7 maart 2016 zijn twee moties aangenomen: een motie over goedkope woningen in (semi) permanente sfeer en een motie over flexibel duurzaam bouwen. Deze moties zijn meegenomen in de prestatieafspraken over de (semi) permanente schil. Met deze informatienota worden de twee moties afgedaan.

Beoogd effect
Met dit besluit worden er in augustus/september 2017 veertig semipermanente sociale huurwoningen (1-2 persoonshuishoudens) op Oosterenk gerealiseerd, waardoor de druk op de sociale woningmarkt op korte termijn vermindert.

Datum 17 januari 2017

Argumenten
1.1. Door het beschikbaar stellen van de kavel op Oosterenk wordt op korte termijn voorzien in een dringende behoefte.

De nood op de woningmarkt is hoog. Door voor Zwollenaren (met een spoedvraag) op korte termijn 40 semipermanente woningen toe te voegen, wordt de druk op de woningmarkt verminderd.

1.2. Er wordt voorzien in een vraag naar betaalbare sociale huurwoningen.

Het gaat om de ontwikkeling van een appartementengebouw, waarbij parkeren op de kavel wordt gerealiseerd (zie bijgevoegde verkavelingstekening; bijlage 2). Er worden 40 woningen gerealiseerd met een huurniveau van tussen € 409,- en € 510,-. Hier is dringend behoefte aan op de sociale woningmarkt. Zwollenaren die met spoed op zoek zijn naar een woning voor 1 of 2 personen, kunnen vaak niet meer huur dan tussen € 409,- en € 510,- per maand betalen.

1.3. De woningen kunnen niet langer dan 10 jaar op de locatie blijven staan.

Dit vanwege het feit dat er een tijdelijke ontheffing wordt aangevraagd, welke ruimtelijk kan worden onderbouwd voor een termijn van maximaal 10 jaar.

De reden voor de aanvraag van een tijdelijke ontheffing is:
Planologisch: het is onbekend wat er na 10 jaar gebeurt met de locatie. Om snelle realisatie mogelijk te maken kan er een tijdelijke ontheffing worden gegeven en deze tijdelijke ontheffing is maximaal 10 jaar geldig.

2.1. Er is sprake van een negatieve exploitatie uitgaande van een exploitatietermijn van maximaal 10 jaar.

We streven naar realisatie van volwaardige kwalitatieve semipermanente woningen. Het gaat om woningen met een goede uitstraling/beeldkwaliteit. De woningen sluiten qua beeldkwaliteit aan bij de kantooromgeving en dit heeft naar verwachting ook een positief effect op de andere ontwikkelingen op het gebied van transformatie naar wonen die in Oosterenk spelen. Dergelijke woningen hebben een levensduur van 20 jaar. De locatie is echter beschikbaar voor 10 jaar (zie punt 1.3.). Dit veroorzaakt een negatieve exploitatie bij zowel de gemeente als bij deltaWonen. De ontwikkeling is alleen mogelijk als zowel de gemeente als deltaWonen een verlies nemen voor de komende 10 jaar (zie punt 2.2.).

2.2. Door als gemeente bij te dragen in de kosten wordt deze ontwikkeling mogelijk gemaakt.

<u>Kosten gemeente:</u>
De locatie Oosterenk is reeds bouwrijp gemaakt. Vanwege recente ontwikkelingen (tijdelijk parkeren t.b.v. kantoren) in het gebied is een krediet beschikbaar gesteld om het gebied woonrijp te maken. Deze werkzaamheden worden binnenkort uitgevoerd. Dit betekent dat de gemeente nu geen hoge kosten hoeft te maken om de ontwikkeling op de locatie mogelijk te maken. De grond heeft echter een waarde (vanwege de kosten die eerder zijn gemaakt) waar een huurwaarde aan kan worden toegekend op basis van de ontwikkeling van ca. € 9.100,- per jaar, totaal € 91.000,- voor 10 jaar. Tevens zal de gemeente bij dit project de parkeerplaatsen en het groen op de kavel gaan aanleggen, kosten € 235.000,-. Dit is niet gebruikelijk, maar wordt nu voorgesteld omdat we met snelheid sociale woningen voor 1 tot 2 personen willen realiseren. Het is een gezamenlijke opgave van de gemeente en de woningcorporaties, waarbij beide partijen te maken hebben met een aantoonbaar exploitatietekort. Het is een afgebakende kostencomponent voor de gemeente. Daarnaast gaat het om semipermanente

woningbouw met een exploitatietermijn van 10 jaar, maar er wordt een investering gedaan door deltaWonen in een product met een exploitatietermijn van 20 jaar. De bijdrage van de gemeente van € 326.000,- wordt ten laste gebracht van het stimuleringsbudget semipermanente woningen van € 1.000.000,-.

Kosten deltaWonen
DeltaWonen gaat investeren in de units (met een levensduur van 20 jaar, maar voor een looptijd van 10 jaar) met een daarbij behorend aantoonbaar tekort. Hierbij wordt uitgegaan van 20 woningen met een aanvangshuur van € 409,- per woning en 20 woningen met een aanvangshuur van € 510,- per woning. Indien er na 10 jaar een nieuwe locatie wordt gevonden voor de 40 woningen wordt het exploitatietekort minder groot.

2.3. De bijdrage van de gemeente van € 326.000,- past binnen het stimuleringsbudget semipermanente woningbouw van € 1.000.000,- Zie kopje Financiën.

Risico's

- Door de gronden om niet ter beschikking te stellen kan de vraag ontstaan of er sprake is van precedentwerking en ongeoorloofde staatssteun. De focus ligt hier echter op het realiseren van semipermanente woningen op de onderkant van de sociale markt. Een marktsegment dat in de huidige situatie nauwelijks wordt bediend door de markt (los van de corporaties). De semipermanente woningen blijven maximaal 10 jaar op deze locatie staan (voor een tijdelijke ontheffing geldt een maximale duur van 10 jaar en daarna moet de bestemming gewijzigd worden). Het is onduidelijk wat er na 10 jaar met de woningen gaat gebeuren. De investeringen voor de periode van 10 jaar zijn dusdanig hoog dat er sprake is van een aantoonbare negatieve exploitatie voor de corporatie. Een ontwikkeling (semipermanente sociale huurwoningen) op een private locatie kan om soortgelijke behandeling vragen zoals nu bij de corporatie. In dat geval zal gekeken worden naar de specifieke vraag en zal een afweging dienen plaats te vinden in hoeverre de vraag naar semipermanente huurwoningen nog actueel is, in hoeverre er sprake is van een negatieve exploitatie en in hoeverre de gemeente bereid en in staat is hieraan bij te dragen in het kader van het stimuleringsbudget semipermanente woningbouw.
  De bouw en verhuur van sociale woningbouw en maatschappelijk vastgoed door woningcorporaties is door de Europese Commissie als DAEB goedgekeurd (Dienst Algemeen Economisch Belang). Dit besluit is omgezet in de Woningwet die sinds 1 juli 2015 van kracht is. Woningcorporaties mogen sociale woningbouw en maatschappelijk vastgoed realiseren op basis van een aantal steuninstrumenten. In art. 61 Besluit toegelaten instellingen volkshuisvesting zijn steunvormen omschreven die in aanmerking komen voor een DAEB compensatie. Een steunvorm die onder dit besluit in aanmerking komt voor DAEB-compensatie is onder andere grondkostensubsidie, wat in casu het geval is. De gemeente dient deze steunvorm te rapporteren aan de Europese Commissie. Daarnaast zal deltaWonen aan de gemeente schriftelijk verklaren dat er geen sprake is van ongeoorloofde staatsteun.
- De omgeving kan bezwaar maken tegen de omgevingsvergunning en tijdelijke ontheffing. Hierdoor kan vertraging ontstaan, waardoor de woningen later gerealiseerd gaan worden. We organiseren een inloopavond op 7 februari a.s. om de omgeving zo goed mogelijk te informeren.

Financiën

Beide partijen nemen een deel van de kosten voor eigen rekening.

Datum 17 januari 2017

Bijdrage gemeente

- De gronden om niet ter beschikking te stellen voor de komende 10 jaar, ad. € 91.000,-. Het niet in rekening brengen van de huurwaarde van de grond wordt gedekt uit het stimuleringsbudget semipermanente woningen en het bedrag wordt overgeheveld naar de grondexploitatie Oosterenk.
- De kavel in te richten met parkeerplaatsen en groen voor de komende 10 jaar, € 235.000,-.

De bijdrage van de gemeente van in totaal € 326.000,- te financieren uit het stimuleringsbudget semipermanente woningbouw omdat het voldoet aan de criteria, die gelden voor het beschikbaar stellen van dit budget. Deze criteria zijn:

- Er is sprake van een versnelling: gemeente verhuurt grondposititie om niet aan de corporatie ten einde de haalbaarheid van realisatie van semipermanente woningen te vergroten.
- Er is sprake van cofinanciering: de corporatie financiert mee door de aanschaf van de tijdelijke wooneenheden.
- De focus ligt op het sociale segment met een huur tot maximaal de eerste aftoppingsgrens.
- Er zijn afspraken gemaakt over de aantallen en huurders. Het gaat om 40 sociale huurwoningen met een huur tussen de 409 – 510 euro per woning bestemt voor Zwollenaren die met spoed op zoek zijn naar sociale huurwoning (1-2 persoons).
- Het meewegen van flankerende resultaten: het toevoegen van semipermanente woningen met een dusdanig kwaliteitsniveau heeft een positief effect op de andere ontwikkelingen op het gebied van transformatie naar wonen die in Oosterenk spelen.

Het stimuleringsbudget semipermanente woningbouw is maximaal € 1.000.000,-. Door het realiseren van dit project blijft er nog € 674.000,- over voor het realiseren van semipermanent sociale woningbouw. We gaan dan 40% van de opgave realiseren (40 woningen van de afgesproken 100) en we gaan 33% van het gereserveerde bedrag (€ 1.000.000,-) gebruiken.

Bijdrage corporatie:
DeltaWonen schaft 40 semipermanente woningen aan. Ze zijn verantwoordelijk voor de exploitatie en beheer van de woningen gedurende de komende 10 jaar. Deltawonen vraagt de benodigde vergunningen aan en zorgt voor eventuele verplaatsing na 10 jaar. Dit resulteert in een fors tekort op de exploitatie. DeltaWonen doet een meer dan evenredige bijdrage aan dit project en neemt het risico.

Communicatie
In de veertig woningen komen Zwollenaren te wonen die met spoed op zoek zijn naar een woning (1-2 persoonswoning). De instanties/bedrijven op Oosterenk en direct aanwonenden worden uitgenodigd voor een inloopavond 7 februari a.s.waar het besluit van het college wordt toegelicht.

Vervolg

- Inloopavond 7 februari a.s. voor instanties en bedrijven op Oosterenk en direct aanwonenden.
- Januari 2017 (vooruitlopend op het raadsbesluit) indienen omgevingsvergunning locatie Oosterenk (duur 14 weken: procedure van 8 weken en 6 weken bezwaren termijn). Door vooruitlopend op het raadsbesluit de vergunning aan te vragen, kan de vergunning op korte termijn getoetst worden. Nadat de raad besloten heeft kan de vergunning afgegeven worden, zodat de woningen zo snel mogelijk gerealiseerd worden.
- Maart 2017 tekenen overeenkomst Oosterenk met de woningbouwcorporatie.

Datum 17 januari 2017

- December 2016 – maart 2017 de overige 3 locaties van de shortlist verder onderzoeken en indien een locatie haalbaar is zal het ter besluitvorming aan het college/raad worden voorgelegd.
- Augustus/september 2017 oplevering 40 semipermanente woningen Oosterenk.
- We blijven in gesprek met derden om te onderzoeken of bij ontwikkellocaties (transformatie gebouwen dan wel ontwikkeling grond) sociale woningbouw kan worden toegevoegd.

Openbaarheid
Het voorstel is openbaar.

Burgemeester en Wethouders van Zwolle,

de heer drs. H.J. Meijer, burgemeester

mevrouw mr. I. Geveke, secretaris

besluit

Zwolle

Jaargang	2017
Kenmerk	29593
Onderwerp	Semipermanente sociale huurwoningen Oosterenk

De raad van de gemeente Zwolle;

Gelezen het voorstel van burgemeesters en wethouders, d.d. 17-01-2017

besluit:

1. De bouwkavel op Oosterenk (zie bijlage 1: kaart locatie) voor maximaal 10 jaar ter beschikking te stellen voor het realiseren van 40 semipermanente sociale huurwoningen voor Zwollenaren, die met spoed op zoek zijn naar een 1 of 2 persoonswoning.
2. Een krediet van € 326.000,- beschikbaar te stellen voor de ontwikkeling van de woningen en dit ten laste te brengen van het stimuleringsbudget semipermanente woningbouw van € 1.000.000,- opgenomen in de PPN 2017 – 2020 binnen de Reserve Meerjaren Incidentele Bestedingen (MIB).

Wij stellen u voor:

1. Kennis te nemen van de wijze waarop uitvoering wordt gegeven aan de moties inzet op goedkope woningen en flexibel bouwen van 7 maart 2016 en de moties hierdoor als afgedaan te beschouwen.

Aldus besloten in de openbare vergadering van 13 februari 2017,

de voorzitter,

de griffier,

plaatjes AO.dgn 9-12-2016 11:06:03

Versnellingsactie DeltaWonen
locatie Watersteeg - VAII
verkavelingsopzet 40 tijdelijke woningen
circa 46 parkeerplaatsen op eigen terrein

21 september 2016

0 5 10 15 25m

N

AAN DEZE TEKENING KUNNEN GEEN RECHTEN WORDEN ONTLEEND

blokvoort advocaten

Adres Munsterstraat 2c
7418 EV Deventer

Telefoon 0570 76 0570
Fax 0570 76 0576
E-mail info@blokvoortadvocaten.nl

KvK 53329961
BTW NL 8508.40.740.B01

Gemeente Zwolle
De gemeenteraad
Postbus 10007
8000 GA Zwolle

Vooruit per e-mail aan raadsgriffie@zwolle.nl

Datum
9-2-2017
Ons kenmerk
17010
Uw kenmerk

Pagina's
3
Bijlagen
0

Geachte leden van de raad,

Aanstaande maandag staat bij u de realisatie van tijdelijke woningen op bedrijventerrein Oosterenk op de agenda.

Pas zeer onlangs is Your Meeting B.V. (gevestigd aan de Dr. Van Wiechenweg 14) van dit plan op de hoogte gesteld. Het is voor haar onbegrijpelijk dat zij niet eerder over dit plan is geïnformeerd. Dit bevreemdt haar te meer omdat zij al jaren, en zelfs recent op 12 januari nog, met uw gemeente in overleg is over de realisatie van een parkeerterrein vlak daarnaast.

Nu heeft Your Meeting het gevoel voor een voldongen feit te worden gesteld. Het college heeft al met het plan ingestemd en Your Meeting begrijpt dat een akkoord van de raad nu de laatste hobbel is. Betrokkenen en Your Meeting zijn hierover pas tijdens de inloopavond van afgelopen dinsdag geïnformeerd.

Inmiddels heeft Your Meeting kennisgenomen van de stukken, maar ziet daarin niet terug dat de belangen van omwonenden of omliggende bedrijven bij de besluitvorming zijn betrokken. Er bestaan ernstige bezwaren tegen het plan op de beoogde locatie. De heer Jüttner, directeur van Your Meeting, zal aanstaande maandag aanwezig zijn bij de raadsvergadering om hierover in te spreken. Daaraan voorafgaand maak ik de bedenkingen van Your Meeting bij dit plan aan u kenbaar.

1. Plan doet afbreuk aan uitstraling bedrijventerrein

Your Meeting heeft in 2009 op bedrijventerrein Oosterenk een luxe kantoorpand met high end-vergaderlocatie gerealiseerd. Het pand is zorgvuldig afgestemd op de huidige omgeving van het bedrijventerrein.

Nu zijn direct naast haar perceel twee massieve appartementgebouwen voorzien. Deze gebouwen passen niet op deze plek en zullen fors afbreuk doen aan de uitstraling van het bedrijventerrein en het pand van Your Meeting. Your Meeting vreest dan ook zeer voor haar bedrijfsvoering als de appartementgebouwen er daadwerkelijk komen. Your Meeting is niet tegen iedere ontwikkeling op deze locatie, maar wel tegen dit plan in deze vorm en op deze manier.

Your Meeting kan zich voorstellen dat u niet goed bekend bent met de situatie ter plaatse en zij nodigt u dan ook vooral uit om de locatie eens te komen bekijken.

Op de dienstverlening door Blokvoort Advocaten zijn algemene voorwaarden van toepassing, waarin onder andere een beperking van aansprakelijkheid is opgenomen. Zie voor de algemene voorwaarden www.blokvoortadvocaten.nl/avw

2. Ongeschikte locatie

Doelgroep?

Het plan wordt gepresenteerd als plan om tegemoet te komen aan een spoedvraag naar tijdelijke huisvesting, zoals mensen die uit een scheiding komen. Tijdens de inloopavond is gebleken dat het om een veel bredere groep gaat, ook met een meer dan tijdelijke behoefte aan huisvesting, zoals (maar niet uitsluitend): uitstroom van beschermd wonen, statushouders, wmo-cliënten, vrouwen uit de vrouwenopvang en gescheiden personen.

Als dat inderdaad de doelgroep is, vraagt Your Meeting zich af waarom deze geïsoleerde locatie, buitengesloten van een woonomgeving, wordt gekozen. Het gaat immers mede om een kwetsbare doelgroep die er juist bij gebaat is om te worden gehuisvest in een reguliere woonomgeving. Daarvoor is een bedrijventerrein als Oosterenk niet geschikt. Het terrein is niet ingericht voor bewoning. In de buurt is er geen toezicht en zijn er geen voorzieningen waar de bewoners gebruik van kunnen maken, zoals een supermarkt of openbaar vervoer. Het baart Your Meeting grote zorgen wat voor invloed dit heeft op de sociale veiligheid van de omgeving, maar ook van de bewoners zelf.

Bovendien is op geen enkele wijze gewaarborgd dat de bewoning tijdelijk blijft, terwijl het kennelijk gaat om een doelgroep met vaak een meer dan tijdelijke behoefte aan huisvesting.

Alternatieve locaties voor handen

Bovendien vraagt Your Meeting zich af waarom er niet voor wordt gekozen om leegstaande kantoorpanden te transformeren (waarvan er in Zwolle, ook in een geschikte woonomgeving, genoeg zijn) of voor andere locaties van de gemeente dichterbij de bewoonde wereld, in plaats van te kiezen voor deze afgelegen locatie.

3. Financiele onderbouwing?

Bij het lezen van de stukken ontstaan nog meer twijfels, ook over de financiële onderbouwing van het plan.

Zo wordt uitgegaan van een huurwaarde van de gronden van € 91.000,-, hetgeen omgerekend neerkomt op € 2,-/m2 per jaar. Dit bedrag kan cliënte echt niet rijmen met het bedrag dat zij en het waterschap voor de huur van eenzelfde stuk grond als parkeerterrein van € 10,-/m2 aan de gemeente betalen. Dat is het vijfvoudige van de huurwaarde waarvan in het plan wordt uit gegaan. Your Meeting vraagt zich dan ook af of dit bedrag wel klopt en of ook anderszins geen sprake is van ongeoorloofde staatssteun.

Bovendien is geen rekening gehouden met de schade die voor omwonenden en omliggende bedrijven dreigt, welke schade ook als planschade voor vergoeding in aanmerking zal komen.

Your Meeting vraagt zich dan ook sterk af of niet een onderschatting van de financiële gevolgen heeft plaatsgevonden.

4. Verzoek: kies niet voor deze locatie

Al met al is sprake van een ongeschikte locatie en bestaan er ernstige bezwaren tegen de uitstraling, de locatiekeuze en de financiële onderbouwing vann het plan. Your Meeting verzoekt u dan ook om niet in te stemmen met het plan.

Zou u toch voor dit plan op deze locatie kiezen, dan rest Your Meeting geen andere keuze dan om juridische stappen te ondernemen.

Hoogachtend,

Blokvoort Advocaten

K.M. van Leeuwen

S03

architectuur | tuin en landschap | interieurarchitectuur | bouwmanagement

TE KIEFTE ARCHITECTEN

www.tekiefte.nl tel: 074-2662430

project
Nieuwbouw woongebouw te zwolle

formaat A0

schaal 1:100

opdrachtgever
Plegt-Vos Oost te hengelo

project-verantw.

datum 02-02-2017 getekend Martijn ter Huerne

omschrijving wijziging

onderwerp
SCHETSONTWERP
BEGANE GROND OPTIE-2

werknummer
16091

blad
S03

oostgevel

noordgevel

westgevel

zuidgevel

binnengevels

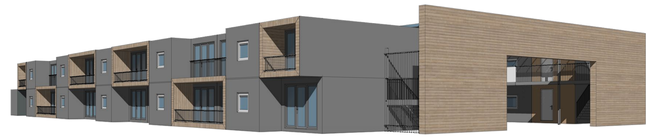

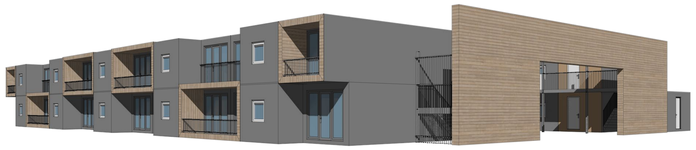

S04

architectuur | tuin en landschap | interieurarchitectuur | bouwmanagement

TE KIEFTE ARCHITECTEN

www.tekiefte.nl tel: 074-2662430

project
Nieuwbouw woongebouw te zwolle

formaat A0

schaal 1:100

opdrachtgever
Plegt-Vos Oost te hengelo

project-verantw.

datum 02-02-2017

getekend Martijn ter Huerne

omschrijving wijziging

onderwerp
GEVELS +
VERDIEPING OPTIE-2

werknummer
16091

blad
S04

VVD ZWOLLE ChristenUnie Zwolle CDA ZWOLLE

Motie Oosterenk

De raad van de gemeente Zwolle in vergadering bijeen op 13 februari '17

Constaterende dat:

- Er veel onduidelijkheid en onrust bestaat onder buurtbewoners en ondernemers over te vestigen doelgroepen en ruimtelijke kwaliteit van de te bouwen semi-permanente sociale huurwoningen Oosterenk

Van mening dat:

- Deze onduidelijkheid en onrust wellicht weggenomen kan worden door een zorgvuldig informatieproces met buurtbewoners en ondernemers

Draagt het College op:

- In verder overleg te gaan over de realisatie van semi-permanente sociale huurwoningen Oosterenk, zorgen van buurtbewoners en ondernemers te betrekken om daarmee de onrust en onduidelijkheid onder buurtbewoners en ondernemers weg te nemen.

VVD	ChristenUnie	CDA
Thom van Campen	Reinier Mulder	Harold van Vilsteren

Tegen: SP

Aangenomen 13/2/17

besluit

Zwolle

Jaargang	2017
Kenmerk	29593
Onderwerp	Semipermanente sociale huurwoningen Oosterenk

De raad van de gemeente Zwolle;

Gelezen het voorstel van burgemeesters en wethouders, d.d. 17-01-2017

besluit:

1. De bouwkavel op Oosterenk (zie bijlage 1: kaart locatie) voor maximaal 10 jaar ter beschikking te stellen voor het realiseren van 40 semipermanente sociale huurwoningen voor Zwollenaren, die met spoed op zoek zijn naar een 1 of 2 persoonswoning.
2. Een krediet van € 326.000,- beschikbaar te stellen voor de ontwikkeling van de woningen en dit ten laste te brengen van het stimuleringsbudget semipermanente woningbouw van € 1.000.000,- opgenomen in de PPN 2017 – 2020 binnen de Reserve Meerjaren Incidentele Bestedingen (MIB).

Wij stellen u voor:

1. Kennis te nemen van de wijze waarop uitvoering wordt gegeven aan de moties inzet op goedkope woningen en flexibel bouwen van 7 maart 2016 en de moties hierdoor als afgedaan te beschouwen.

Aldus besloten in de openbare vergadering van 13 februari 2017,

de voorzitter,

de griffier,

voorstel

Zwolle

Raadsplein besluitvormend

Datum 13 februari 2017

onderwerp	Rekenkameronderzoek Schulddienstverlening
portefeuillehouder	Nelleke Vedelaar
informant	Drielen, Peter van (4063)
medeopstellers	Amen, Ron van (4423) Dekker, Astrid (3268) Duteweert, Hennie (2393) Lubbers, Huub (3291) Middelbos, Nico (2070)
afdeling	Advisering Concernstaf
bijlagen	Voorstel: Beslisnota Rekenkameronderzoek schulddienstverlening Bijlage: Informatienota Rekenkameronderzoek Schulddienstverlening Bijlage: Rekenkamerrapport Schulddienstverlening Bijlage: 2017-02-13 M12-1 Kaders nieuw beleidsplan schulddienstverlening Bijlage: 2017-02-13 M12-2 Betrekken werkgever bij schulddienstverlening Bijlage: 2017-02-13 M12-3 Oplossen knelpunten schulddienstverlening zelfstandigen Bijlage: 2017-02-13 M12-4 Lokaal project schulddienstpreventie Bijlage: 2017-02-13 Raadsbesluit Rekenkameronderzoek Schulddienstverlening

Voorgesteld besluit raad

1. In te stemmen met de conclusies verwoord in de rapportage van de gemeentelijke Rekenkamercommissie Zwolle “Evaluatie Schulddienstverlening Gemeente Zwolle”.
2. Kennis te nemen van de aanbevelingen in genoemde rapportage.
3. Kennis te nemen van de reactie van het college van B&W verwoord in de informatienota Rekenkameronderzoek Schulddienstverlening.
4. Het college van B&W te verzoeken bij de opstelling van het nieuwe beleidsplan schulddienstverlening de aanbevelingen van de Rekenkamercommissie te betrekken.

voorstel

Zwolle

Beslisnota voor de raad

Datum 2 februari 2017

Openbaar

Onderwerp	Rekenkameronderzoek Schulddienstverlening
Versienummer	1.0
Portefeuillehouder	n.v.t
Informant	A.B.M. ten Have
Eenheid/Afdeling	Raadsgriffie
Telefoon	(038) 498 28 48
Email	ABM.ten.Have@Zwolle.nl
Bijlagen	1. Rekenkamerrapport Schulddienstverlening 2. Informatienota Rekenkameronderzoek Schulddienstverlening

De raad wordt voorgesteld te besluiten om:

1. In te stemmen met de conclusies verwoord in de rapportage van de gemeentelijke Rekenkamercommissie Zwolle “Evaluatie Schulddienstverlening Gemeente Zwolle”.
2. Kennis te nemen van de aanbevelingen in genoemde rapportage.
3. Kennis te nemen van de reactie van het college van B&W verwoord in de informatienota Rekenkameronderzoek Schulddienstverlening.
4. Het college van B&W te verzoeken bij de opstelling van het nieuwe beleidsplan schulddienstverlening de aanbevelingen van de Rekenkamercommissie te betrekken.

Datum 2 februari 2017

Inleiding
In de eerste helft van 2016 heeft de Rekenkamercommissie Zwolle onderzoek gedaan naar het gemeentelijk beleid op het gebied van schuldhulpverlening. Op 26 september 2016 is door de voorzitter van de Rekenkamercommissie het rapport “Evaluatie Schulddienstverlening Gemeente Zwolle” aan de raad aangeboden. Vervolgens is het college gevraagd te reageren op de conclusies en aanbevelingen van het onderzoeksrapport De reactie van het college is in de vorm van een informatienota is op 17 november 2016 aan de raad overgedragen. Tijdens her Raadsplein van 9 januari 2017 is het rapport en de reactie van het college door de raad besproken.

Beoogd effect
Met deze beslisnota geeft de raad aan hoe men vervolg geeft aan het door de Rekenkamercommissie aangeboden rapport over schulddienstverlening.

Argumenten
1. *De conclusies in het rapport over Schulddienstverlening zijn helder.*
De Rekenkamer concludeert dat de effectiviteit en efficiëntie van de gemeentelijke schulddienstverlening niet is vast te stellen, op specifieke punten ontbreken gegevens. Het minnelijk traject dat de gemeente aanbiedt lijkt in theorie goed in elkaar te zitten. In de uitvoering lopen cliënten echter aan tegen een lange doorlooptijd met een gebrek aan communicatie en slechte bereikbaarheid. De nazorg vindt niet zoals beoogd plaats. De relatie met de samenwerkingspartners is goed, maar de partijen binnen Op Orde geven de toeleiding van personen met schulden naar hun diensten beter kan. Verder is volgens de Rekenkamercommissie de schulddienstverlening niet als bijzonder innovatief te kenmerken.

2. *De Rekenkamercommissie doet een aantal aanbevelingen*
In het algemeen beveelt de Rekenkamercommissie aan om het beleid te herformuleren waarbij de burger (de cliënt) het uitgangspunt is. Formuleer duidelijke, meetbare, evalueerbare en haalbare doelstellingen. Zorg voor een goed beeld van de problematiek en de in te zetten middelen om de burger te bereiken en te helpen. Let hierbij op de recente ontwikkelingen die door het onderzoek van de Nationale Ombudsman en daarop volgende onderzoeken gecreëerd zijn.

3. De raad neemt kennis van de reactie van het college.
Het college laat via een informatienota weten hoe zij aankijkt tegen de conclusies en aanbevelingen van de Rekenkamercommissie. De college reactie is gerubriceerd naar de volgende vijf kernthema’s: Kwaliteit dienstverlening, Communicatie, Samenwerking, Innovatie en Organisatie en financiën.
Het college heeft uit het onderzoek aandachts- en verbeterpunten gedestilleerd die daar waar mogelijk direct worden vertaald in concrete verbeteracties. Voor het overige krijgen deze verbeterpunten een plek in het in ontwikkeling zijnde nieuwe beleidsplan schulddienstverlening.

4. Bij het opstellen van het nieuwe beleidsplan schulddienstverlening zullen de aanbevelingen van de Rekenkamercommissie worden betrokken.
Het college werkt aan een nieuw beleidsplan schulddienstverlening. In aanloop naar dit nieuwe beleidsplan wordt door de gemeente ook een eigen evaluatie gehouden. Onderdeel hiervan is een klanttevredenheidsonderzoek en een dialoog met de diverse betrokken actoren. Naast deze eigen evaluatie en landelijke onderzoeken, zal het Rekenkamerrapport input vormen voor het nieuwe beleidsplan schulddienstverlening. De verwachting is dat dit plan einde eerste kwartaal 2017 gereed voor raadsbehandeling.

Datum 2 februari 2017

Risico's
Niet van toepassing

Financiën
Niet van toepassing

Communicatie
Niet van toepassing

Vervolg
Naar verwachting zal aan het einde van het eerste kwartaal van 2017 het nieuwe beleidsplan schulddienstverlening aan de raad worden voorgelegd.

Openbaarheid
Deze beslisnota is openbaar.

besluit

Zwolle

Jaargang	2017
Kenmerk	27335
Onderwerp	Rekenkameronderzoek Schulddienstverlening

De raad van de gemeente Zwolle;

Gelezen het voorstel van burgemeesters en wethouders, d.d. 15-11-2016

besluit:

1. In te stemmen met de conclusies verwoord in de rapportage van de gemeentelijke Rekenkamercommissie Zwolle “Evaluatie Schulddienstverlening Gemeente Zwolle”.
2. Kennis te nemen van de aanbevelingen in genoemde rapportage.
3. Kennis te nemen van de reactie van het college van B&W verwoord in de informatienota Rekenkameronderzoek Schulddienstverlening.
4. Het college van B&W te verzoeken bij de opstelling van het nieuwe beleidsplan schulddienstverlening de aanbevelingen van de Rekenkamercommissie te betrekken.

Aldus besloten in de openbare vergadering van 13 februari 2017,

de voorzitter,

de griffier,

voorstel

Zwolle

Informatienota voor de raad

Datum 15 november 2016

Onderwerp	Rekenkameronderzoek Schulddienstverlening
Versienummer	V1.0

Portefeuillehouder Nelleke Vedelaar

Informant P.A. van Drielen
Eenheid/Afdeling Concernstaf
Telefoon 038 498 4063
Email P.van.Drielen@zwolle.nl

Bijlagen

- Bijlage 1:Actuele pilots Schulddienstverlening
- Bijlage 2: Overzicht aanbevelingen en reactie

Wij stellen u voor kennis te nemen van:

De reactie van het college van burgemeester en wethouders op het onderzoek van de rekenkamercommissie Zwolle naar de gemeentelijke schulddienstverlening (onderzoeksrapport “Evaluatie Schulddienstverlening Gemeente Zwolle”).

1 Inleiding

De Rekenkamercommissie Zwolle heeft in de periode november 2015 tot en met september 2016 onderzoek verricht naar de schulddienstverlening door de gemeente Zwolle. De resultaten van dit onderzoek zijn vervat in het rapport “Evaluatie Schulddienstverlening Gemeente Zwolle”. Dit rapport is door de commissie in de raadsvergadering van 26 september 2016 aangeboden aan de raad en het college. Deze informatienota bevat de reactie van het college op het onderzoeksrapport. De reactie is opgebouwd uit een algemeen deel (de kernboodschap) en een specifiek gedeelte (reactie college). Dit tweede deel richt zich op de diverse constateringen, conclusies en aanbevelingen uit het rapport. Ter bevordering van de leesbaarheid van deze nota hebben we onze reactie op de onderzoeksresultaten gerubriceerd naar vijf kernthema’s. De nota wordt besloten met reactie op de aanbevelingen van de Rekenkamercommissie (met verwijzing naar bijlage 2) en een doorkijk richting het aanstaande, nieuwe beleidsplan Schulddienstverlening.

2 Kernboodschap

Schulddienstverlening is een complex werkveld. Deze compexiteit houdt verband met de aard van de problematiek, de impact van de problematiek op het leven van mensen, de diversiteit aan oorzaken van schulden en de veelheid aan betrokken partijen; schuldenaars, schuldeisers, gemeente en maatschappelijke partners. De impact die schuldenproblematiek heeft op een persoon is groot. Van de mensen die contact hebben met de sociaal wijkteams hebben er 70% problemen met schulden. Schulden zorgen niet alleen voor financiële complicaties, maar leiden ook tot mentale stress. Daarnaast kunnen schulden bron zijn van tal van gezondheidsproblemen. Ondersteuning bij schuldenproblematiek is dan ook wenselijk. Dit om de financiële situatie van een inwoner stabiel en op orde te krijgen. Maatwerk en vroegsignalering zijn hier van groot belang. Met daarbij nadrukkelijk aandacht voor de persoonlijke situatie en gezondheid van de desbetreffende burger.

Sinds 2012 zijn wij als lokale overheid verantwoordelijk voor het stellen van de beleidskaders en het uitvoeren van het beleid met betrekking tot lokale schuldhulpverlening (in Zwolle schulddienstverlening). Dit doen we in nauwe samenwerking met verscheidene partners. Met als basis het beleidsplan Schulddienstverlening 2012-2016 “Op weg naar financiële zelfredzaamheid”. Onze gezamenlijke dienstverlening is gericht op het voorkomen en/of oplossen van schulden onder Zwollenaren. Dagelijks werken inwoners, vrijwilligers en diverse professionals vanuit de gemeente en lokale partners met bezieling en betrokkenheid aan deze opgave. Daarbij bekijken we voortdurend naar mogelijkheden om mensen te kunnen helpen en hebben we continu oog voor mogelijke verbetering van onze dienstverlening. We nemen ieder signaal aangaande optimalisering serieus. In dit kader hebben we met belangstelling uitgekeken naar de uitkomsten van de evaluatie door de Zwolse Rekenkamercommissie. We hebben het ontvangen onderzoeksrapport bestudeerd. We zijn de commissie erkentelijk voor het verzette werk. We hebben uit het onderzoek aandachts- en verbeterpunten gedestilleerd die een plek krijgen in het in ontwikkeling zijnde nieuwe beleidsplan schulddienstverlening (periode 2017-2020) of direct worden vertaald in concrete verbeteracties.

Het Rekenkameronderzoek is gebaseerd op kwalitatief onderzoek in de vorm van interviews met een selecte groep betrokkenen: enkele cliënten en medewerkers van samenwerkingspartners, schuldeisers en gemeente. De gekozen kwalitatieve insteek heeft effect op de representativiteit van het rapport. De Rekenkamercommissie maakt hierover zelf een opmerking in haar nawoord. We beschouwen het Rekenkameronderzoek als basis voor een verdere evaluatie van ons Schulddienstverleningsbeleid. Dit geven we onder andere vorm door middel van een klanttevredenheidsonderzoek onder bestaande cliënten en mensen die een schulddienstverleningstraject

hebben afgesloten, zodat we ons nieuwe beleid op basis van kwalitatief en kwantitatief onderzoek kunnen vormgeven. In deze informatienota gaan we in op de aanbevelingen en constateringen van het rapport van de Rekenkamercommissie. We geven onze eigen visie en nuanceren sommige onderdelen van het rapport.

De hiervoor genoemde eigen evaluatie is reeds opgestart. Dit is een gebruikelijke procedure in de aanloop naar een nieuw beleidsplan. We zijn en gaan in dialoog met de diverse betrokken actoren om ons beleid en aanpak te evalueren. We streven ernaar een brede vertegenwoordiging vanuit ons klantenbestand te bevragen op hun ervaring met onze dienstverlening. Dit doormiddel van het genoemde klant tevredenheidsonderzoek. Daarnaast halen we onze input uit de gesprekken met de diverse samenwerkingspartners, waaronder vrijwilligers. Samen met de aanbevelingen vanuit het rekenkameronderzoek en landelijke evaluaties en onderzoeken (evaluatie Wet gemeentelijke schuldhulpverlening en Wetenschappelijke Raad voor Regeringsbeleid), vormt de eigen evaluatie input voor het nieuwe beleidsplan schulddienstverlening. Het beleidsplan is naar verwachting einde eerste kwartaal 2017 gereed voor behandeling in uw raad.

3 Reactie college

Kwaliteit dienstverlening

In het rapport van de Rekenkamercommissie zijn diverse constateringen gedaan of conclusies getrokken met betrekking tot de kwaliteit van onze schulddienstverlening. Er wordt in dit kader gewezen op de lange doorlooptijd van de beginfase van een dienstverleningstraject. Daarnaast is aangegeven dat nazorg aan cliënten niet conform het gemeentelijk beleid wordt uitgevoerd. De Rekenkamercommissie stelt dat het beleid veronderstelt dat alle klanten een nazorgtraject aangeboden krijgen. Dit blijkt in de praktijk niet het geval. Er zijn verder door geïnterviewde samenwerkingspartners of cliënten opmerkingen geplaatst ten aanzien van de doorverwijzing naar Op Orde en de gedeelde caseload. De gemeente verwijst niet altijd door naar Op Orde. Enkel als de consulent verwacht dat een cliënt niet in staat is zichzelf te melden bij een organisatie, wordt actief doorverwezen. De doorverwijzing wordt door de twee geïnterviewde samenwerkingspartners als problematisch omschreven en behoeft naar hun mening een strakkere organisatie. De gedeelde caseload leidt naar mening van de respondenten van het onderzoek tot verschillende antwoorden door verschillende consulenten en de situatie waarin cliënten vaak hun verhaal moeten herhalen. Tot slot wordt de kwaliteit van bewindvoering (belegd bij externe partijen) als aandachtspunt aangemerkt door gesproken schuldeisers. Deze partijen zien graag dat bewindvoering bij de gemeente wordt ondergebracht.

<u>Reactie college</u>

We vinden het belangrijk om Zwollenaren die met schuldprobematiek bij ons aankloppen direct te helpen. De gemeentelijke schulddienstverlening voldoet dan ook aan de wettelijke termijnen voor wat betreft wachttijden. Terugkijkend naar de afgelopen vier jaar is dit niet altijd zo geweest. Door inzet op het efficiënter maken van processen, betere samenwerking in de keten en inzet van extra personeel voldoen we sinds juli 2015 aan deze termijnen. In alle gevallen vindt er binnen vier weken na een verzoek tot schulddienstverlening een intakegesprek plaats. Binnen acht weken wordt er een besluit genomen over toelating tot schulddienstverlening. Bij crisisaanvragen is er binnen drie werkdagen contact met de (potentiële) cliënt. Naast wachttijden kennen we doorlooptijden. De doorlooptijd van een schuldregeling (tussen schuldenaar en schuldeisers) van tien maanden, met uitbreiding tot veertien maanden, is door brancheorganisatie NVVK als richtlijn gesteld. Het betreft geen (wettelijke) norm. Wij kunnen ons voorstellen dat een dergelijke doorlooptijd als lang wordt ervaren door cliënten of individuele schuldeisers. Tegelijkertijd is het behalen van de richtlijn geen doel op zich. Als een bepaalde langere

doorlooptijd nodig is om het doel te bereiken, dan gaat kwaliteit voor tijd. Wel moet voor alle betrokkenen helder zijn waarom een langere doorlooptijd nodig is (zie thema “Communicatie”).
We hebben als gemeente maar voor een deel invloed op de voortgang, namelijk op het vlak van processen in eigen huis. We spannen ons in om deze processen zo effectief en efficiënt te laten verlopen. Op de handelingssnelheid en de wil tot medewerking van de schuldenaar of een schuldeiser hebben we in beperkte mate invloed. In de Kabinetsreactie op de evaluatie van de “Wet gemeentelijke schuldhulpverlening” (27 juni 2016) wordt treffend gesteld dat het proces zo snel is als de “langzaamste schakel”. Dit kan een schuldenaar zijn die moeite heeft alle benodigde informatie te verzamelen, een schuldeiser die niet reageert op een informatieverzoek of een (overheids)instantie die traag is in het leveren van (inkomens)informatie.

Ten aanzien van de inzet van nazorg aan cliënten is er sprake van een verschil in duiding van het vigerende beleidsplan. De Rekenkamercommissie stelt dat, in afwijking van ons beleid, niet iedere cliënt wordt voorzien van nazorg. Naar mening van het college is de inzet van nazorg overeenkomstig het vastgestelde beleid. Het beleid inzake schulddienstverlening veronderstelt dat er een nazorgtraject *kan* worden aangeboden. Het is echter geen automatisme om *alle* klanten een nazorgtraject aan te bieden. Dit is afhankelijk van het soort traject dat is doorlopen, de wijze waarop een traject is beëindigd en de mate waarin nazorg noodzakelijk is. Waar nazorg wenselijk is, wordt dit ook altijd aangeboden. De nazorg zelf wordt uitgevoerd door verschillende instanties. De gemeente biedt nazorg aan op het terrein van budgetbeheer. Inwoners die na een schulddienstverleningstraject onvoldoende financiële zelfredzaamheid hebben, worden met vrijwilligers ondersteund door Op Orde. Daarbij is de veronderstelling dat mensen leerbaar zijn om na deze ondersteuning voldoende zelfredzaam te zijn. Indien de inschatting bestaat dat mensen onvoldoende zelfredzaam zijn en langdurige structurele ondersteuning nodig hebben, kan beschermingsbewind worden ingezet. Het kan zijn dat na een regulier minnelijk schulddienstverleningstraject de schulddienstverlening wordt voortgezet door het starten van een wettelijk traject. De financiering van het wettelijk WSNP-traject komt van Justitie. Justitie focust op juridische afwikkeling en betaalt niet voor begeleiding. Een aanbod van nazorg door justitie (een WSNP-bewindvoerder) is ongebruikelijk.

Op Orde Zwolle is een samenwerkingsverband tussen Sociaal Raadslieden en Formulierenbrigade van De Kern, WIJZ, Humanitas en Schuldhulpmaatje. Op Orde is het centrale aanmeldpunt voor hulp en advies bij thuisadministratie. We herkennen niet dat het doorverwijzen van en naar Op Orde problematisch verloopt. Burgers weten de vier partners van Op Orde goed te vinden. Waar sprake is van multiproblematiek (op verschillende leefgebieden) wordt het SWT door Schulddienstverlening ingeschakeld. Andersom worden cliënten al bij het indienen van de aanvraag voor schulddienstverlening standaard voor ondersteuning verwezen naar Op Orde. Ook tijdens de integrale intake van schulddienstverlening wordt, daar waar de situatie daarom vraagt, actief naar Op Orde verwezen.

De opmerkingen over gezamenlijke caseload zijn herkenbaar. Eind 2014 is er vanuit oogpunt van efficiëntie en dienstverlening voor gekozen om bij Budgetbeheer het werken met een individuele caseload en een vast contactpersoon te wijzigen naar het werken met een gezamenlijke caseload. Hierdoor verdween de kwetsbaarheid, kon de telefonische bereikbaarheid uitgebreid worden en konden er meer intake gesprekken worden ingepland. Het gemis aan de vaste contactpersoon is hiervan de keerzijde. De geplaatste opmerkingen vormen voor ons aanleiding tot nader onderzoek naar de effectiviteit en kwaliteit van deze werkwijze. We nemen de uitkomsten uit dit onderzoek mee in het nieuwe beleidsplan.
De opmerkingen over beschermingsbewind zijn mede afkomstig van onze eigen medewerkers. De verantwoording voor de dienstverlening van beschermingsbewindvoerders ligt in de eerste plaats bij deze particuliere instellingen en Justitie. Wel zijn de vele opmerkingen en de hoge kosten voor de gemeente via de bijzondere bijstand een

belangrijke stimulans voor heroverweging van het huidige beleid. Wij komen daar op terug in het nieuwe beleidsplan.

Communicatie
In het evaluatierapport wordt gesteld dat cliënten hun intakegesprek over het algemeen als prettig ervaren. Communicatie na dit gesprek door de gemeente verloopt naar mening van de geïnterviewde cliënten moeizaam. De telefonische bereikbaarheid van de consulenten budgetbeheer wordt als aandachtspunt genoemd (beperkte uren bereikbaar: 9-13 uur). Daarnaast wordt gesteld dat de gemeente gedurende de stabilisatiefase beperkt communiceert over de voortgang. De geinterviewde schuldeisers onderschrijven dit punt. Het contact per e-mail gaat beter, maar vergt veelal een langere reactietijd van de gemeente.
De Rekenkamercommissie constateert dat de slechte bereikbaarheid en gebrekkige informatievoorziening leidt tot een gebrek aan kennis bij cliënten. Zij baseert deze constatering op het feit dat een deel van de cliënten in het groepsinterview heeft aangegeven geen bekendheid te hebben met Op Orde en MijnSDV
De samenwerkingspartners en cliënten geven aan dat het proces niet altijd even vlekkeloos verloopt. Soms raakt de gemeente papieren kwijt of worden schuldeisers niet op tijd aangeschreven. Volgens schuldeisers en maatschappelijke partners is er veel ruimte voor verbetering van communicatie en informatiesystemen. Informatieuitwisseling gaat nu veelal via de post.

<u>Reactie college</u>
Wij herkennen de behoefte bij clientën en schuldeisers om de communicatie tijdens de beginfase van een schulddienstverleningstraject te verbeteren. We zetten diverse stappen om in deze behoefte te voorzien, te meer we het van belang achten dat inwoners goed en helder inzicht hebben/krijgen in vervolgstappen van hun traject. We hebben bij al deze verbeterslagen oog voor de digi- en taalvaardigheid van burgers. In dit kader worden aanpassingen aan dienstverlening zodanig vormgegeven dat ook mensen die niet digitaal onderlegd zijn of een taalkundige achterstand hebben goed blijven aangesloten op onze dienstverlening.
Eén van deze stappen ter verbetering betreft de uitbreiding van het in 2014 geïntroduceerde cliëntenportal (MijnSDV). De uitrol van de uitgebreide applicatie wordt eind 2016 verwacht. Door deze uitbreiding krijgt een cliënt goed inzicht in de stand van zaken en verloop van zijn hulpverleningstraject. Tevens wordt er een contactformulier ingebouwd, zodat er desgewenst ook via deze weg een reactie door een cliënt kan worden gegeven. Met deze aanpassingen aan MijnSDV wordt een impuls gegeven aan de gemeentelijke informatievoorziening aan en communicatie met cliënten en schuldeisers.

Daarnaast werken we aan een verbetering van de (telefonische) bereikbaarheid. De professionals belast met de intake van Schulddienstverlening, tevens regievoerder op het proces, zijn de gehele dag bereikbaar. De consulenten van Budgetbeheer en de Schuldregeling zijn bereikbaar tussen 09.00 en 13.00 uur. Hoewel dit niet was te voorzien, zijn er bij de verhuizing naar het Stadskantoor (waarbij over werd gegaan op mobiele telefonie) technische problemen ontstaan bij de bereikbaarheid van Budgetbeheer. Budgetbeheer is koploper binnen de gemeente waar het gaat om het aantal binnenkomende telefoongesprekken. De huidige techniek blijkt hier onvoldoende op te zijn toegerust. Nog dit jaar wordt dit probleem in samenwerking met het Klantcontactcentrum (KCC) van de gemeente Zwolle opgelost.
Elke cliënt wordt met de ontvangstbevestiging van zijn aanvraag en via de website verwezen naar Op Orde. Ook tijdens de intakegesprekken worden cliënten bij behoefte aan ondersteuning actief doorverwezen naar Op Orde. We monitoren verder het gebruik van de cliëntportal MijnSDV. Deze portal wordt door meer dan 70% van de cliënten gebruikt. Daarnaast wordt bij de intake van schulddienstverlening al gescreend op de digitale vaardigheden van een (potentiële) cliënt. Cliënten die niet digitaal vaardig zijn, maken gebruik van andere kanalen zoals telefoon en post of worden begeleid door een digitaal vaardige vrijwilliger. Er is bij schulddienstverlening

sprake van een groot volume aan zowel uitgaande post (met name aan de vele schuldeisers) en binnenkomende post (van zowel schuldeisers als van cliënten met nota's en bewijsstukken).

De dossiers zijn volledig gedigitaliseerd. Bij de invoering van het digitaliseringsproces zijn er incidentele aanloopproblemen geweest met poststukken. Deze aanloopproblemen zijn inmiddels opgelost. De conclusie van de Rekenkamercommissie met betrekking tot gebrekkige informatievoorziening door de gemeente onderschrijven we daar waar het gaat om de telefonische bereikbaarheid. Wat betreft de communicatiemomenten met cliënten en schuldeisers wordt inmiddels ingezet op de ontwikkeling van digitale uitwisseling van informatie met alle partijen. Wij houden daarbij ook oog voor mensen zonder digitale vaardigheden door extra of afwijkende dienstverlening door bijvoorbeeld de Stadkamer, Op Orde of de behandelde consulent.

Samenwerking
In het rapport wordt ingegaan op de samenwerking en afstemming die we als gemeente hebben met diverse partners in het domein schulddienstverlening. De relatie met de samenwerkingspartners wordt als goed omschreven: er is regelmatig contact en afstemming. Er wordt specifiek ingegaan op de lijn met de lokale woningcorporaties. Geïnterviewde medewerkers van deze organisaties geven aan dat het proces rondom spoedaanmeldingen goed is ingereged. Tegelijkertijd wordt opgemerkt dat de informatieuitwisseling beter kan. Daarbij wordt gesteld dat door corporaties geïnventariseerde informatie over schulden en situatie van een bewoner niet door de gemeente wordt overgenomen (mogelijk vanwege privacywetgeving).
Ook de samenwerking met vrijwilligersorganisaties wordt aangehaald. Door een van de organisaties wordt aandacht gevraagd voor de impact die de verantwoordelijkheid voor ondersteuning van een cliënt heeft op een vrijwilliger. De steun van een vrijwilliger door een professional wordt wenselijk geacht.

<u>Reactie college</u>
We streven naar een adequate samenwerking met de circa dertig partners in de stad. Een goede samenwerking is essentieel in het herkennen, inventariseren, beheersen en oplossen van schuldenproblematiek onder Zwollenaren. Ter bevordering en ondersteuning van de lokale samenwerkingsverbanden hebben we een Accountmanager Schulddienstverlening&Preventie aangesteld. De accountmanager is verantwoordelijk voor het relatiebeheer met onze partners. Zij maakt werkafspraken met hen en zorgt voor de voorlichting over Schulddienstverlening aan deze partijen. Zij monitort de gemaakte afspraken met contractpartners en signaleert knelpunten in de uitvoering.

Ons beeld is dat de huidige samenwerkingsverbanden constructief en effectief van aard zijn. Dit beeld wordt bevestigd door onze ketenpartners. In het overleg dat we met deze partijen hebben gehad ter evaluatie van ons beleid hebben deze partijen aangegeven tevreden te zijn over de samenwerking en korte communicatielijnen met de gemeentelijke schulddienstverlening. Als voorbeeld ook de interactie met de lokale woningcorporaties. De lijn tussen gemeente en deze organsiaties is kort. Er is sprake van een sluitende aanpak ter voorkoming van ontruimingen (driehoek Sociaal Wijkteam, corporaties en schulddienstverlening). We gaan in gesprek met de woningcorporaties inzake de opmerking over het niet overnemen van informatie over schulden door de gemeente, daar waar we deze opmerking niet herkennen.

De gevraagde aandacht voor ondersteuning van vrijwilligers bij hun begeleiding van een cliënt is legitiem. We willen dat vrijwilligers en achterliggende organisaties goed zijn toegerust om zo hun bijdrage te kunnen leveren aan de begeleiding en nazorg van cliënten. Ter ondersteuning van dit voornemen is met behulp van een gemeentelijke subsidie bij alle betrokken vrijwilligersorganisaties een professionele coördinator aangesteld. Deze coördinatoren zijn in de eerste plaats aanspreekpunt c.q. vraagbaak voor de diverse vrijwilligers. Daarnaast fungeren deze personen als gesprekspartner van de gemeente bij diverse ontwikkelingen en vraagstukken op het

terrein van schulddienstverlening. Een dergelijke afstemming hebben we periodiek met een brede vertegenwoordiging vanuit de diverse actoren op het vlak van schulddienstverlening (bijvoorbeeld het Leger des Heils, beschermingsbewindvoerders, de woningcorporaties, Limor, Wijz, Diaconaal platform Zwolle, Travers). Deze overleggen zijn bedoeld om tot een integrale sluitende aanpak te komen en kennis te delen. Ook de participatieraad sluit aan bij deze overleggen.

Innovatie

De Zwolse schulddienstverlening wordt niet als bijzonder innovatief gekenmerkt. De Rekenkamercommissie herkent verschillende initiatieven, maar stelt de vraag in hoeverre deze werkelijk vernieuwend zijn. De nieuwe initiatieven laten zich volgens de commissie kenmerken als toevoeging aan het bestaande aanbod van diensten. Enkele pilots richten zich op registratie van schulden en vroegsignalering en andere bieden ondersteuning aan zelfstandigen met schuldenproblematiek. Het is (nog) niet duidelijk of de initiatieven succesvol zijn en zich vertalen naar een structureel aanbod van effectieve schulddienstverlening.

Reactie college

Innovatie is een middel om de kwaliteit van onze dienstverlening richting Zwollenaren te verbeteren en in dit kader onze processen, producten en instrumenten te vernieuwen waar nodig. We zijn continu bezig met het optimaliseren van onze schulddienstverlening. Vanaf 2012 heeft de gemeente een instrument in gebruik genomen voor het doorlichten van aanvragers en zijn de consulenten opgeleid om hiermee te werken. Dit instrument, Mesis, geeft inzicht in gedrag, motivatie en vaardigheden van de aanvrager. Het cliëntenportal MijnSDV is ontwikkeld en beschikbaar gesteld en de instrumenten “Duurzame financiële dienstverlening” (voor de kwetsbare doelgroep waarbij schulden nog niet opgelost kunnen worden) en de module “Nazorg conform richtlijnen NVVK” zijn toegevoegd aan het instrumentarium. Er lopen daarnaast diverse experimenten en nemen we deel (of hebben deelgenomen) aan verscheidene pilots. Een van die experimenten betreft schulddienstverlening aan zelfstandige ondernemers. Dit experiment heeft geleid tot een werkwijze waarbij ook deze doelgroep kan worden bediend. Zie bijlage 1 voor een overzicht van enkele actuele/ te starten pilots en de in een separate informatienota opgenomen beantwoording van artikel 45 van de VVD over innovatie binnen schuldienstverlening.
Wij volgen alle ontwikkelingen binnen het beleidsterrein Schulddienstverlening op de voet door actieve deelname aan kennisplatforms, brancheorganisaties en overleg met vakgenoten. Wij zoeken vanuit een positief-kritische houding naar de toegevoegde waarde en waar mogelijk haken wij aan op initiatieven, bijvoorbeeld het Nationaal initiatief herstructurering schulden of het hulpportaal internet.

Organisatie en financiën

In het rekenkamerrapport wordt stilgestaan bij de positie van de sociaal wijkteams in relatie tot onze schulddienstverlening. Er wordt aangegeven dat de rollen en taken van het sociaal wijkteam op het gebied van schulddienstverlening in ontwikkeling zijn. Daarbij de opmerking dat de gemeente bekijkt welke taken door het sociaal wijkteam kunnen worden vervuld. Op financieel vlak wordt in het rapport stilgestaan bij de positie van het proces schulddienstverlening binnen de gemeentelijke begroting. Het proces vindt zijn basis in het programma “Inkomen” binnen onze begroting. Conclusie van de Rekenkamercommissie is dat uitgaven aan schulddienstverlening en -preventie niet inzichtelijk zijn; de begroting geeft onvoldoende informatie over specifieke instrumenten.

Reactie college

Vanaf 2015 is schulddienstverlening aangesloten bij de sociaal wijkteams. In de pilotfase voorafgaande aan de start van de wijkteams is door medewerkers schulddienstverlening meegedraaid en een handreiking aangaande schulddienstverlening ontwikkeld voor de medewerkers van de sociaal wijkteams. De doorontwikkeling op deze

aansluiting is bewust getemporiseerd. Dit in de wetenschap dat het wijkteam zich nog moest organiseren en met een hoge werkdruk op andere vlakken binnen hun dienstverlening kampten. We zijn nu op het punt beland dat de wijkteams kunnen fungeren als het eerste kanaal voor de burger met financiële problematiek. Binnen een wijkteam worden, al dan niet in combinatie met zorg voor problemen op andere leefgebieden, de lichte ondersteuningsvragen van schuldenproblematiek opgepakt. Daar waar zwaardere schuldenproblematiek speelt, wordt een inwoner door het wijkteam toegeleid naar de specialistische hulp door de gemeente. Hierbij houdt het wijkteam de regie op het proces. Daar waar burgers via een ander kanaal in beeld zijn gekomen bij onze schulddienstverlening wordt, indien er sprake is van multiproblemathiek, het sociaal wijkteam actief bijgeschakeld.

De begroting van de gemeente heeft met ingang van begrotingsjaar 2017 een nieuwe opzet: integraler door minder programma's, digitaal raadpleegbaar en meer verbinding tussen ambities, doelen en activiteiten. Binnen het traject rondom de herijking van de begroting is niet tot een clustering gekomen van alle uitgaven op het terrein van Schulddienstverlening. Een dergelijke clustering is ook moeilijk te realiseren vanwege de onderlinge verwevenheid van diverse programma's en bijbehorende beleidsvelden rondom schulddienstverlening. Schulddienstverlening valt als proces onder meerdere programma's. In Programma 4 "Inkomen" wordt voornamelijk ingegaan op onze inzet ter oplossing van problematische schulden en voor een deel op activiteiten gericht op preventie. Preventie in bredere zin valt onder Programma 1 "Samenleving" (zoals subsidie aan Op Orde). Kosten voor beschermingsbewind houden verband met het onderdeel bijzondere bijstand. De verspreiding van uitgaven Schulddienstverlening over meerdere programma's neemt niet weg dat we in de praktijk integraal werken.

Ook de diversiteit aan geldstromen en betrokken partijen (gesubsidieerd of niet) maakt een financiële afbakening van het proces schulddienstverlening binnen de gemeentelijke begroting niet mogelijk. Wel hebben we inzicht en kunnen we sturen op de kosten per "product" of "fase" van een schulddienstverleningstraject. De opmerking over het niet inzichtelijk hebben van kosten per instrument vormt voor ons aanleiding om in het nieuwe beleidsplan beter inzicht te geven in de gelden voor zowel preventie als inzet op verschillende instrumenten.

4 Aanbevelingen

We hebben de diverse aanbevelingen van de Rekenkamercommissie van een reactie voorzien. In bijlage 2 bij deze nota een overzicht van deze aanbevelingen en bijgevoegde reacties.

5 Communicatie

De communicatie binnen het onderzoekstraject van de Rekenkamercommissie met alle betrokken partijen heeft onder regie van de commissie plaatsgevonden.

6 Vervolg

De komende maanden werken we verder aan het nieuwe beleidsplan. We doen dit in nadrukkelijke samenwerking en afstemming met onze partners en in samenhang met de uitwerking van de thema's van de transformatieagenda. Ter verdere vergroting van of reflectie op de innovatiekracht van ons beleidsplan en proces schulddienstverlening haken we een daartoe gespecialiseerd adviesorgaan aan. We geven daarnaast uitvoering aan de eerder vermelde eigen evaluatie van onze dienstverlening. De input uit dit onderzoek nemen we mee in de

uitwerking van het beleidsplan. Wij verwachten aan het einde van het eerste kwartaal 2017 dit plan aan de raad te kunnen presenteren.

7 Openbaarheid

Deze informatienota is openbaar.

Burgemeester en Wethouders van Zwolle,

de heer drs. H.J. Meijer, burgemeester

mevrouw mr. I. Geveke, secretaris

Datum 15 november 2016

Bijlage 1: Actuele pilots schulddienstverlening

Pilot "Vindplaats Schulden BKR"
We willen samen met het bureau kredietregistratie (BKR) en andere partijen (bijvoorbeeld woningcorporaties en energieleveranciers) een pilot voor het registreren van schulden inrichten: Vindplaats van Schulden (VPS). BKR levert de concept-convenanten voor de datauitwisseling met andere partijen. Het doel is om vast te stellen met welke combinatie van gegevens de juiste mensen bereikt worden. Op die wijze hopen we efficiënt en effectief uitvoering te geven aan het voorkomen van problematische schulden.
De inrichting vindt plaats in overeenstemming met vigerende wetgeving en houdt rekening met privacy-aspecten. We verzamelen vooralsnog geen nieuwe data. Wij wegen zorgvuldig af wanneer we gegevens gaan bewaren of verstrekken. We letten vanwege de gevoeligheid van de gegevens goed op doelgebondenheid, transparantie, veiligheid en zorgvuldigheid. We verwachten de operationele start van de pilot rond januari 2017.

Pilot "Hulpportaal Internet"
We willen samen met Schuldhulpmaatje een proef starten aangaande intensivering van de vroegsignalering. Mensen die dreigen in financiële nood te komen, kunnen door een intake op het internet inzicht krijgen in hun financiële situatie. In samenwerking met het bedrijfsleven en diverse schuldeisers gaan we proberen vroegtijdig te helpen in samenwerking met wijkteams en vrijwilligers. Het hulpportaal zit nog in de fase voorafgaand aan die van Vindplaats schulden.

Pilot rondom preventie in relatie tot gedrags- en houdingsfactoren
In samenwerking met de Hogeschool Utrecht zijn we bezig om een alternatieve budgetcursus op te zetten. Het idee is om vanuit theorie/onderzoek over gedrag een andere inhoud voor de cursus samen te stellen en vervolgens te onderzoeken wat de effecten zijn (in vergelijking met bestaande cursussen). We moeten meer rekening houden met het menselijke gedrag. Mensen komen ook in de financiële problemen bij een economische hoogconjuctuur bijvoorbeeld door onoplettendheid, ziekte, stress of andere persoonlijke omstandigheden

Budgetkring
Mensen hebben soms onvoldoende grip op uitgaven, krijgen minder inkomen of willen schulden voorkomen dan wel oplossen. Iedereen die meer grip wil krijgen op zijn budget, heeft baat bij Budgetkring. Men leert in kringgesprekken met elkaar en van elkaar. Het doel is meer grip te krijgen op de financiën. De deelnemers gaan op een creatieve manier aan de slag om zaken anders aan te pakken. De groep bestaat uit acht deelnemers. Het kan gaan over boodschappen doen, zuinig met energie en budgetteren. Onder leiding van een vrijwilliger praat men in 12 bijeenkomsten hoe men meer kan doen met minder geld. Het lesmateriaal is gratis.

Datum 15 november 2016

Bijlage 2: Overzicht aanbevelingen en reactie

Nr.	Aanbeveling	Reactie
1.	Herformuleer beleid voor schuldhulpverlening. Formuleer duidelijke, meetbare, evalueerbare en haalbare doelstellingen en neem de burger (de cliënt) als uitgangspunt.	We werken aan een nieuw beleidsplan. We nemen deze aanbeveling mee in de uitwerking van dit plan.
2.	Structuur formele en informele informatielijnen met betrokken instellingen binnen werkbare privacyafspraken.	Dit punt wordt meegenomen in het nieuwe beleidsplan in relatie tot de doorontwikkeling van de aansluiting met de wijkteams.
3.	Geef de sociale wijkteams een hoofdrol in de algemene informatievoorziening, signalering en doorverwijzing.	Dit gebeurt al en wordt doorwikkeld. Zie thema “Organisatie en samenwerking” in onderhavige collegereactie.
4.	Volg cliënten vanaf de intake, zodat eventuele uitval direct daarna gesignaleerd en tegengegaan kan worden.	Dit gebeurt al. De consulent Schulddienstverlening, belast met de intake, voert de regie op het proces en ontvangt vanuit die rol ook de signalen met betrekking tot eventuele dreigende uitval. Hierop wordt dan, passend bij de situatie, actie ondernomen om uitval te voorkomen.
5.	Zorg voor een structurele doorverwijzing en controleer of de cliënt dat ook opvolgt.	We nemen deze aanbeveling deels over. We vervolgen de reeds ingezette doorontwikkeling van de samenwerking en aansluiting van Schulddienstverlening bij het Sociaal Wijkteam (SWT). Het SWT wordt het loket voor burgers met financiële ondersteuningsvragen. Het SWT werkt hierbij nauw samen met Sociaal raadsliedenwerk. Daar waar specialistische hulp nodig is, wordt door het SWT opgeschaald naar de gemeente. De regie op alle leefgebieden, dus ook op financiën ligt bij het SWT.
6.	Maak preventieprojecten transparanter en geef een toetsbare kostenonderbouwing. Zet in op projecten die een bewezen resultaat hebben gehaald of innoveer op basis van kansrijke methoden.	Deze aanbeveling nemen we over. We maken elk jaar al een overzicht voor intern gebruik van al onze preventieprojecten. Dit overzicht gaan we delen met de ketenpartners. We volgen alle landelijke preventie-initiatieven op de voet en zijn kritisch op de toegevoegde waarde daarvan.

7.	Wijs voor iedere cliënt een consulent aan die in de rol van accountmanager als eerste aanspreekpunt fungeert.	Deze aanbeveling nemen we over in die zin dat de regie voor de ondersteuningsvragen bij het SWT komt te liggen. Inhoudelijk voor het specifieke schulddienstverleningstraject geldt dat de regie ligt bij de consulent Schulddienstverlening. Voor specifieke financieel-technische vragen kan ook rechtstreeks met een budgetbeheerder of schuldregelaar contact gelegd worden.
8.	Geef duidelijke beschikbaarheidsperiodes aan waarin telefonisch en whatsapp contact op initiatief van de cliënt daadwerkelijk mogelijk is. Onderzoek daarbij de mogelijkheid om gedurende de gehele werkdag bereikbaarheid aan te bieden aan de cliënt.	De consulent Schulddienstverlening was altijd al de hele dag telefonisch bereikbaar. We hebben geïnvesteerd in een technisch oplossing waardoor budgetbeheerders en schuldregelaars beter bereikbaar worden voor klanten en schuldeisers. Zie ook de paragraaf over communicatie onder het onderdeel “Reactie college” van de informatienota.
9.	Communiceer stelselmatig en op gezette tijden. Bied daarbij ook een reactiemogelijkheid aan.	Het belang van goed en regelmatig communiceren wordt onderschreven. We onderzoeken de mogelijkheden om cliënten ook via whatsapp te gaan benaderen en om de website uit te breiden met informatie en met veel gestelde vragen en antwoorden.
10.	Structureer de betalingsregelingen en digitaliseer deze indien mogelijk en toepasbaar. Bied daarbij ook ondersteuning in de vorm van een helpdesk.	Schulddienstverlening werkt volledig digitaal. Schulddienstverlening bestaat vooral uit schuldregelingen. Betalingsregelingen worden alleen gedaan als een schuldregeling niet mogelijk is en dat is binnen het product DFD (Duurzame Financiële Dienstverlening). Bij vragen over een betalingsregeling kan men advies inwinnen bij de consulent budgetbeheer. DFD wordt uitgevoerd conform de richtlijnen en kwaliteitseisen van de NVVK.
11.	Communiceer per fase, ook tijdens wachttijd, aan alle betrokkenen met regelmaat. Verstuur statusberichten ook als er bijvoorbeeld geen nieuws is en bied daarbij een reactiemogelijkheid aan. Breng de inzagemogelijkheid in MijnSDV expliciet onder de aandacht.	Het belang van goed en regelmatig communiceren wordt onderschreven. We hebben geïnvesteerd in een uitbreiding van het cliënten portal waarbij de cliënten realtime inzicht hebben in de Schuldregeling. Met een contactformulier kan een reactie worden gegeven. De nieuwe ontwikkelingen worden expliciet onder de aandacht gebracht.
12.	Verkort doorlooptijden, geef zo nodig aan of er meer capaciteit nodig is en welke resultaten en kosten die extra	Wij nemen deze aanbeveling over met dien verstande dat verkorting van de doorlooptijden

	capaciteit zal opleveren.	gedeeltelijk in onze invloedsfeer ligt. Met inzet van extra capaciteit kan daar nog resultaat worden bereikt . Wij komen daarop terug in het beleidsplan.
13.	Onderzoek de mogelijkheid om de bewindvoering weer in eigen hand te nemen en rapporteer daarover bij de volgende beleidsplanpresentatie.	De opmerkingen over beschermingsbewind zijn mede afkomstig van onze eigen medewerkers. De verantwoording voor de dienstverlening van beschermingsbewindvoerders ligt in de eerste plaats bij deze particuliere instellingen en Justitie. Wel zijn de vele opmerkingen en de hoge kosten voor de gemeente via de bijzondere bijstand een belangrijke stimulans voor heroverweging van het huidige beleid. Wij komen daar op terug in het nieuwe beleidsplan.
14.	Zoek gericht naar kansrijke nieuwe ontwikkelingen in het veld. Bied speelruimte voor experimentele proefprojecten. Formuleer beleid voor nieuwe doelgroepen, maar houd focus op de belangrijkste doelgroepen.	We nemen deze aanbeveling over te meer omdat reeds overeenkomstig wordt gewerkt. We doen mee aan diverse experimenten die in den lande als innovatief worden beschouwd. Het meedoen aan de pilot Vindplaats van Schulden is hiervan een voorbeeld. Daarnaast heeft een succesvol experiment voor Schulddienstverlening aan zelfstandig ondernemers inmiddels geleid tot een werkwijze waarbij ook deze doelgroep kan worden bediend. Binnen team Schulddienstverlening is gestart met een Innovatieteam waarbij geëxperimenteerd wordt met innovatieve ideeën t.a.v. procesversnelling en communicatie. Wij gaan derden bij het innovatieteam betrekken.
15.	Organiseer voorlichting zo efficiënt en betaalbaar mogelijk, bijvoorbeeld in combinatievormen met andere communicatie zoals de gemeentelijke pagina in huis-aan-huisbladen, correspondentie over gemeentelijke belastingen.	Aanvullend op wat al gezegd is over communicatie gaan we onderzoeken op welke wijze we hier invulling aan kunnen geven.
16.	Overweeg het verlengen van nazorg als vrijwillige mogelijkheid tot 2 jaar. Bied ex-cliënten daarna een “waakvlamondersteuningsfaciliteit” aan voor eventuele problemen na afloop van het traject.	Deze aanbeveling nemen wij mee bij de bepaling van het nieuwe beleidsplan. We gaan onderzoeken of en hoe we dit vorm kunnen geven in samenwerking met onze partners.
17.	Zorg voor een goede financiële transparantie van de schulddienstverlening gekoppeld aan een inzichtelijke presentatie van doelstellingen en behaalde resultaten.	We nemen deze aanbeveling ter harte. De kosten van SDV zijn transparant. Daarnaast is een “dashboard dienstverlening” ontwikkeld waarin resulaten worden verantwoord. We gaan kijken hoe

		we een meer overzichtelijke presentatie kunnen maken (onder andere bij de begroting) waarbij ook de resultaten beter gekoppeld zijn aan de inzet van SDV Zwolle.

rekenschap

Zwolle

Evaluatie Schulddienstverlening Gemeente Zwolle

Onderzoek naar Schuldhulpverlening
Rekenkamercommissie Gemeente Zwolle
September 2016

Inhoudsopgave

Voorwoord 2
1. Inleiding 3
1.1 Onderzoeksvraag 3
1.2 Normenkader 4
1.3 Leeswijzer 5
2. Beleidsscan 6
2.1 Landelijk kader 6
2.2 Beleidsplan Schulddienstverlening Zwolle 6
2.3 Scope onderzoek en taakverdeling 9
2.4 Participatie en WMO 10
3. Beschrijving armoede, schulden en diensten 12
3.1 Armoede in Zwolle 12
3.2 Schulden in Zwolle 12
3.3 Aanbod van diensten, afbakening en processchema 14
3.4 Overzicht diensten en processchema 14
3.5 SDV Zwolle 16
3.6 Preventie 16
3.7 Samenwerking en diensten aangeboden door samenwerkingspartners 16
3.8 Wet Schuldsanering Natuurlijke Personen (WSNP) 18
4. Schulddienstverlening: het minnelijk traject 19
4.1 Aanmelding en intakefase 20
4.2 Budgetbeheer en schuldregeling 21
4.3 Cijfermatige analyse minnelijk traject 23
4.4 Uitstroom naar WSNP en nazorg 25
4.5 Financiën minnelijk traject 26
4.6 Uitvoering en samenwerking bij minnelijk traject 27
4.7 Doorlooptijd beginfase en communicatie 27
4.8 Nazorg 30
4.9 Integraliteit en toeleiding naar schulddienstverlening 30
4.10 Bereik en informeren burgers 32
5. Ontwikkelingen en innovatie 34
5.1 Ontwikkelingen in schuldenproblematiek 34
5.2 Innovatie 35
6. Toekomstperspectief en aanknopingspunten 37
6.1 Economische trends en ontwikkelingen 37
6.2 Voorlichting in preventie niet effectief 38
7. Conclusies en aanbevelingen 39
7.1 Normenkader 39
7.2 Conclusies 42
7.3 Aanbevelingen 45
Nawoord 48
Bijlage 1: Begrippen 49
Bijlage 2: Literatuurlijst 50
Bijlage 3: Gesprekspartners 51
Bijlage 4: Situatieschets armoede 52
Bijlage 5: Initiatieven schulddienstverlening 54

Voorwoord

Geachte raadsleden en burgerraadsleden,

Sinds 2012 heeft de gemeente een wettelijke taak om beleid op te stellen voor schuldhulpverlening en dit uit te voeren. Dit is vastgelegd in de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening (Wgs). De gemeente moet schuldhulpverlening aanbieden aan haar inwoners maar heeft wel veel vrijheid in het opstellen en uitvoeren van het beleid. Schuldhulpverlening is van belang om te voorkomen dat mensen niet meer of slechts gedeeltelijk kunnen meedoen in de samenleving. Schulden kunnen leiden tot uiteenlopende vormen van sociaal en persoonlijk leed.

In oktober 2015 publiceerde de Rekenkamer Den Haag een onderzoek naar de Haagse schuldhulpverlening. Het rapport, getiteld 'Een streep door de rekening', constateerde dat het uiteindelijke doel van schuldhulpverlening voor veel cliënten niet gehaald werd. Er werden veel complicerende factoren gevonden die in de weg stonden om het beoogde doel te bereiken, ook in de uitvoering door de gemeente.

Gezien de nieuwe verantwoordelijkheid van de gemeente, de impact van de hulpverlening en de recente ervaringen in Den Haag verkoos de rekenkamercommissie Zwolle in november 2015 schuldhulpverlening als nieuw onderzoeksonderwerp. Het onderzoek is uitgevoerd in de vorm van een quick scan door bureau CAB Groningen. Tijdens de onderzoeksperiode bleek dat het beleidsveld in beweging is. Na het onderzoek in Den Haag volgden andere gemeentelijke rekenkamers, de Nationale Ombudsman en, zeer recent, de Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid en de Algemene Rekenkamer. De Tweede Kamer heeft daarover op 30 juni 2016 in een commissievergadering van gedachten gewisseld. De gemeente zal daarom niet alleen op basis van dit onderzoek veel leerpunten en adviezen kunnen meenemen in het opstellen van een nieuwe nota schuldhulpverlening die op korte termijn gepland is.

De rekenkamercommissie heeft dit rapport zonder de conclusies en aanbevelingen in het kader van de hoor- en wederhoorprocedure voorgelegd aan de ambtelijke organisatie. Deze reactie is waar nodig (naar oordeel van de rekenkamercommissie) in het rapport verwerkt en heeft geleid tot het opnemen van een nawoord door de commissie. Wij danken een ieder die aan dit onderzoek meegewerkt heeft; in het bijzonder de respondenten uit de doelgroep en uit het veld (samenwerkingspartners, schuldeisers en cliënten). De ambtelijke organisatie zijn wij erkentelijk voor hun medewerking aan het onderzoek en hun uitgebreide en zorgvuldige reactie in de wederhoorprocedure.

Namens de rekenkamercommissie Zwolle,
Kees-Jan Groen, extern voorzitter

Leden van de rekenkamercommissie:
Orhan Cetin
Oswald van Dam
Jolien Elshof-Rook
Michiel van Harten
Bert Sluijer

Ambtelijk secretaris:
Herman Veraart

1. Inleiding

Sinds 1 juli 2012 is de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening van kracht. Met deze wet wil het kabinet voorkomen dat er drempels ontstaan waardoor burgers niet meer kunnen participeren in de maatschappij. Uit economisch en sociaal oogpunt is het niet wenselijk dat mensen buiten de samenleving komen te staan. Problematische schulden kunnen een grote belemmering vormen bij (arbeids)participatie.

Uit onderzoek van het Nibud (Overkoepelende blik op de omvang en preventie van schulden in Nederland, 2014) blijkt dat de schuldenproblematiek steeds verder toeneemt. Vooral vanaf 2008 is het aantal schuldaanvragen bij de Vereniging voor Schuldhulpverlening en Sociaal Bankieren sterk toegenomen. Problematische schulden gaan vaak samen met sociale, relationele en justitiële problematiek. Een huishouden met problematische schulden veroorzaakt € 100.000 aan maatschappelijke kosten (Nibud, 2014). Het is daarom van groot belang om schuldhulp zo effectief en efficiënt mogelijk in te zetten.

Door de omvang en aard van de schulden wordt dit steeds complexer. Bovendien moeten gemeenten door bezuinigingen het vaak doen met minder middelen. Om gemeenten een handreiking te bieden, heeft het Ministerie van Sociale Zaken & Werkgelegenheid in samenwerking met Divosa een programma ontwikkeld (Verkenning regievoering schuldhulpverlening, 2012). Het programma geeft advies over hoe gemeenten de schuldhulpverlening kunnen organiseren en hoe ze de regie kunnen voeren. De uitvoering hiervan wordt overgelaten aan het lokale beleid van gemeenten. Gemeenten worden gedwongen om goed na te denken over hun aanpak van schuldhulpverlening en deze vast te leggen in een beleidsplan.

1.1 Onderzoeksvraag

De Rekenkamercommissie Zwolle wil inzicht in de effectiviteit en efficiëntie van de schuldhulpverlening in de gemeente en is daarom met de volgende onderzoeksvraag gekomen:

'Hoe efficiënt, effectief en innovatief is het beleid en de uitvoering van het beleid op het gebied van schuldhulpverlening in de gemeente Zwolle?'

Het onderzoek richt zich op de periode 2012 tot heden en wordt bekeken vanuit het perspectief van de burgers, de schuldenaar, de schuldeisers en de gemeente. Dit geeft een beeld van de relevante indicatoren en hoe deze zich over een bepaalde periode ontwikkelen. Zwolle voert ook de schulddienstverlening uit voor een aantal omringende gemeenten, maar wij beperken ons in de analyse tot het gebruik van de schulddienstverlening van personen uit Zwolle.

Methode
Om de onderzoeksvraag te beantwoorden is een *quickscan* uitgevoerd, die bestaat uit een documentstudie, een analyse van het proces, een analyse van de cijfers over het gebruik van de verschillende diensten, een analyse van financiële gegevens en een aantal (groeps)interviews.

Verschillende medewerkers van de gemeente zijn individueel geïnterviewd. Daarnaast zijn er groepsgesprekken gehouden met samenwerkingspartners van de gemeente en verschillende schuldeisers. Ook zijn er twee groepsgesprekken gevoerd met de cliënten van de gemeente Zwolle; oftewel de mensen die in een minnelijk traject bij de gemeente volgen. Met de verschillende interviews en documentstudie heeft het onderzoek een kwalitatieve insteek, die

ingaat op de werking van de schulddienstverlening en antwoord biedt op de ‘waarom vraag’. Zodoende is er in korte tijd en beperkte middelen een analyse gemaakt van alle onderdelen van schulddienstverlening.

In dit onderzoek wordt bekeken in hoeverre de doelen die de gemeente stelt in het beleidskader daadwerkelijk worden gehaald. We onderzoeken daarmee in hoeverre de gemeente beleidsconform handelt en in hoeverre de voornemens zich vertalen naar de uitvoering.

Er zijn acht medewerkers van de gemeente geïnterviewd. In het groepsgesprek met samenwerkingspartners zijn vijf personen gesproken, Tevens is er een groepsgeprek met vijf schuldeisers en een groepsgesprek met twaalf cliënten gehouden. Een overzicht van de gesprekspartners staat in bijlage 3.

Scope
In de beoordeling van de efficiëntie en effectiviteit richten we ons primair op de schulddienstverlening. Dit is het gemeentelijk beleid dat beschreven is in het beleidskader en de diensten die voortkomen uit het beleidskader. Daarnaast richten we ons op het deel van schuldpreventie dat onder de verantwoordelijkheid van de gemeente valt. De WSNP valt niet onder verantwoordelijkheid van de gemeente, en de uitvoering van Op Orde ook niet. Omdat integraliteit, ondersteuning van personen in schulden door ketenpartners en samenwerking herhaaldelijk terugkomt in het beleidskader zullen wij wel bezien hoe de samenwerking is vormgegeven en in hoeverre dit effect heeft op de positie van de schuldenaar. In het rapport geven we een beeld van het aanbod in de gemeente: de belangrijkste diensten waar een persoon met schulden in principe naartoe zou kunnen gaan om ondersteuning te krijgen.

1.2 Normenkader

Voor het eindverslag wordt het normenkader gebruikt om het beleid en uitvoering te toetsen. Hieronder wordt het normenkader, zoals deze door de Rkc en onderzoeksbureau CAB Groningen is vastgesteld, weergegeven.

Tabel 1. Normenkader voor toetsing beleid.

Onderzoeksitems	Norm
Beleid en uitvoering	· Het beleid formuleert doelen en resultaten · Het beleid is consistent in schrift en uitvoering · Het beleid past binnen de door de raad gestelde kaders · Het instrumentarium sluit aan bij de doelen uit het beleid · Er heeft afstemming plaatsgevonden met andere betrokken afdelingen binnen de gemeente over effecten van beleid en wijzigingen daarbinnen · De inspanning van de gemeente draagt bij aan het oplossen van schuldproblematiek · De inspanning van de gemeente wordt op basis van vastgestelde kwaliteitsnormen en -indicatoren gemeten, en gerapporteerd en geëvalueerd.
Doelgroep	· Er zijn duidelijke doelgroepen geformuleerd · Het is duidelijk welk instrumentarium voor welke doelgroep beschikbaar is · Het instrumentarium sluit aan bij de behoeften van de doelgroep · Het beleid en instrumentarium wordt aangepast (of uitgebreid) aan de hand van ontwikkelingen in de doelgroepen · Bij de vaststelling van het instrumentarium is de grootte van de doelgroep acht genomen · De beoogde doelgroepen zijn op de hoogte gesteld van de gemeentelijke voorzieningen · De bij de schuldhulpverlening belanghebbende partijen en de daadwerkelijke klanten (en/of vertegenwoordigers van de doelgroepen) zijn betrokken bij het opstellen en evalueren van het beleid.

Bereik	· De gemeente informeert burgers duidelijk wat de mogelijkheden zijn voor de benutting van het aangereikte beleid en instrumentarium · Het gebruik en niet-gebruik van regelingen is af te leiden uit beschikbare gegevens · De gemeente bestrijdt actief het niet-gebruik van regelingen en diensten · Er is een signaleringsfunctie ingebouwd in het beleid, die de doelmatigheid verhoogt · De gemeente informeert burgers duidelijk wat de mogelijkheden zijn.
Samenwerking en integraliteit	· Voor een optimale efficiëntie en effectiviteit van In het de schuldhulpverleningsbeleid en de uitvoering daarvan is er sprake van integraliteit (de schuldproblematiek wordt in samenhang met andere problemen aangepakt) · De integrale aanpak is zodanig georganiseerd dat het de effectiviteit van het beleid verhoogt · De gemeente heeft in beeld welke externe organisaties ook bij de doelgroep betrokken zijn · Met de betrokken organisaties wordt overleg gevoerd en zijn waar mogelijk afspraken gemaakt over de eigen rol en de rol van de gemeente · De gemeente heeft overleg met externe organisaties om een beter resultaat of hoger rendement te halen.
Budgettair	· Kosten en resultaten worden afgezet tegen begroting en doelen · Kosten per instrument zijn inzichtelijk · Het beleid is uitgevoerd binnen de beschikbare middelen · De uitvoeringskosten staan in verhouding tot de kosten voor het beleid.

1.3 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 worden het beleid en de doelen beschreven. Hoofdstuk 3 levert een cijfermatig overzicht van de armoedesituatie, schulden in Zwolle en een overzicht van de diensten. Hoofdstuk 4 is de beschrijving en beoordeling van het minnelijk traject en vormt de kern van dit onderzoek. Hoofdstuk 5 gaat in op ontwikkelingen en innovatie, en hoofdstuk 6 geeft een toekomstperspectief en aanknopingspunten. Beoordeling volgens het normenkader, conclusies en aanbevelingen worden gegeven in hoofdstuk 7.

2. Beleidsscan

Voor de beleidsscan zijn alle documenten die relevant zijn voor de Zwolse schulddienstverlening geanalyseerd. In dit hoofdstuk wordt een samenvatting gegeven van de belangrijkste stukken, waarna de stukken uit aangrenzende beleidsvelden worden besproken.

2.1 Landelijk kader

In 2012 is de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening (Wgs) ingevoerd. Met de invoering van de Wgs hebben gemeenten een nieuwe wettelijke taak gekregen: gemeenten worden geacht hun schuldhulpverlening beleidsmatig in te vullen en uit te voeren. De Wgs stelt dat gemeenten schuldhulpverlening moeten bieden; hoe ze deze gaat invullen mogen gemeenten zelf bepalen. Gemeenten hebben veel vrijheid om een eigen visie op schuldhulpverlening te leveren en de schuldhulpverlening vorm te geven en uit te voeren. In hoofdlijnen heeft de Wgs een aantal beleidsmatige uitgangspunten: de gemeente heeft beleidsvrijheid om invulling te geven aan de schuldhulpverlening, waarbij de gemeente een centrale rol heeft om een integraal en op individuen toegesneden beleid op te zetten en uit te voeren. Deze uitgangspunten moeten leiden tot een verhoogde effectiviteit van de schuldhulpverlening. Gemeenten moeten een beleidsplan opstellen voor schuldhulpverlening.

In de memorie van toelichting bij het wetsvoorstel wordt gesteld dat bij gemeentelijke schuldhulpverlening “niet alleen aandacht moet zijn voor het oplossen van de financiële problemen van een klant, maar ook voor eventuele omstandigheden die op enigerlei wijze in verband kunnen staan met de financiële problemen van een klant. Het kan daarbij bijvoorbeeld gaan om psychosociale factoren, relatieproblemen, de woonsituatie, de gezondheid, de verslaving of de gezinssituatie.” *(Kamerstukken II 2009-2010, 32 291, nr. 3 (MvT Wgs), p. 3.)* Het is aan gemeenten zelf om te bepalen wat zij verstaan onder integrale schuldhulpverlening en hoe zij hier invulling aan geven.

2.2 Beleidsplan Schulddienstverlening Zwolle

Het gemeentelijke schuldhulpverleningsbeleid is in Zwolle vastgelegd in het “Beleidsplan Schulddienstverlening Zwolle 2012 - 2016: Op weg naar financiële zelfredzaamheid”. Het beleidsplan is opgesteld in dezelfde periode dat de Wgs is opgesteld en is afgestemd op de vereisten van de Wgs.

Visie en uitgangspunten
In Zwolle wordt er niet gesproken over schuldhulpverlening, maar over schuld*dienst*verlening (Terugkijken en vooruitblikken op Sozawe; 2010). Met schuld*dienst*verlening neemt de gemeente zelfredzaamheid en eigen verantwoordelijkheid van de burger die schulden heeft als uitgangspunt en neemt de gemeente zelf een ondersteunende rol in.

In het beleidsplan worden de volgende uitgangspunten genoemd:

1. De klant blijft zelf verantwoordelijk.
2. Motivatie en vaardigheden bepalen de mate van ondersteuning.
3. Schuldenpakket bepaalt wat regelbaar is.
4. Onredelijke schuldeisers worden met juridische middelen gedwongen om mee te werken.

Zelfredzaamheid en de ondersteunende rol van de gemeente keren ook terug bij de definiëring van integrale schulddienstverlening. Met integrale schulddienstverlening wordt het actief ondersteunen van een inwoner bij het vinden van een oplossing voor of hanteerbaar maken van de financiële problemen in samenwerking met andere dienstverleners bedoeld. Daarnaast spreekt de visie op schuldhulpverlening zich uit over preventie, samenwerking en nazorg. Een integraal beleid voor schulddienstverlening kenmerkt zich door de samenwerking met de flankerende instellingen op basis van eenduidige hulpverleningsdoelstellingen, een eenduidige methodiek en een samenhangend hulpaanbod. Op verschillende plekken in het beleidsplan wordt vermeld dat een integrale schulddienstverlening zich kenmerkt door een samenhangend traject van dienstverlening.

Een laatste, belangrijk element in de visie op schulddienstverlening is de regelbaarheid van de schuldenaar en de schuldsituatie. Met de regelbaarheid van de schuldenaar en de schuldsituatie wordt de efficiency van de dienstverlening gewaarborgd. De gemeente richt zich op personen die gemotiveerd zijn en waarbij de schuldsituatie door de gemeentelijke dienstverlening gestabiliseerd of opgelost kan worden. Leidend is dat de aanvrager van schulddienstverlening in een stabiele woon, leef- en inkomenssituatie verkeert. Indien oplossen van schulden door de schuldsituatie niet haalbaar is, richt de gemeente zich op het hanteerbaar maken van de schulden.

Preventie
Naast de curatieve maatregelen (het oplossen van de schulden), geeft de gemeente Zwolle prioriteit aan het voorkomen van het ontstaan van problematische schulden. In het beleidsplan is een preventiestrategie uiteengezet. Preventieproducten kennen vier niveaus:
1. massamediale informatieverstrekking voor alle burgers;
2. gerichte groepsvoorlichting;
3. gericht individueel advies;
4. gerichte individuele trainingen.

Per niveau verschilt het bereik; de intensiteit en de doelstellingen van ingezette instrumenten. Belangrijk onderdeel van de preventie is de samenwerking met partners; door deze aan te sporen activiteiten te ondernemen (en ze daarbij te ondersteunen) wordt geprobeerd te voorkomen dat personen problematische schulden maken. Het beleidsplan vermeldt dat de gemeente zich richt op de risicogroepen jongeren en minima.

De preventieactiviteiten bestaan uit een uitgebreide waaier aan maatregelen: er worden vrijwilligers ingezet in thuisadministratie, schuldhulpmaatje, formulierenhulp, budgetcursussen en nazorg; er wordt voorlichting gegeven op basisscholen en middelbare scholen en er zijn convenanten afgesloten met schuldeisers om schulden in een vroeg stadium te signaleren. Het beleidsplan vermeldt dat het rendement op vroegsignalering verhoogd dient te worden door het onderzoeken van de mogelijkheden en het intensiveren van de verwerking van signalen. In paragraaf 3.6 wordt uitgebreider stilgestaan bij preventie.

Doelen en doelgroepen
De gemeente stelt op basis van de visie en uitgangspunten zes doelen:
- Actief preventiebeleid om te voorkomen dat mensen in de schulden komen.
- Makkelijk vindbare, laagdrempelige voorzieningen voor alle Zwollenaren.
- Integrale schulddienstverlening met actieve opstelling van de schuldenaar.
- Minimale wacht- en behandeltijden.
- Perspectief op volwaardige participatie.
- Nazorg om de financiële zelfredzaamheid voor de toekomst te waarborgen.

Om de effectiviteit van een individueel traject te bepalen, worden gegevens die betrekking hebben op het gedrag vergaard tijdens het intakegesprek, en/of worden de mogelijkheden van schuldenaren en crediteuren bijgehouden. Zoals gezegd richt de gemeente zich op het gebied van preventie op de risicogroepen jongeren en minima. Daarnaast wordt er in het beleidsplan een apart onderdeel aan ondernemers en zzp'ers gewijd. Ook wordt in het beleidsplan een aantal beschrijvingen gegeven van individuele regelingen, zoals de minnelijke regeling, WSNP-bewindvoering en beschermingsbewind.

Het beleidsplan Schulddienstverlening Zwolle wordt in dezelfde periode als onderhavig onderzoek intern geëvalueerd. Ook wordt momenteel het beleidskader voor de periode 2017 - 2021 geschreven. In "Samen Sterk, het actieprogramma sociaal beleid voor 2012", de uiteenzetting van beleid in het sociaal domein in Zwolle, wordt kort aandacht besteed aan de schulddienstverlening. In dit programma worden een aantal aanvullende punten genoemd:

- De preventieactiviteiten op peil houden.
- Uitvoering van het armoedepact voortzetten.
- Het overhevelen van beschermingsbewind van de gemeente naar gespecialiseerde organisaties.

Actiepunten
In het beleidskader worden per onderwerp een actiepunt geformuleerd. Deze staan hieronder weergegeven. De actiepunten zijn specifieke doelen die de gemeente in de periode van het beleidskader wil halen (2012-2016). In de conclusies wordt de status van deze actiepunten beschreven.

Tabel 2. Actiepunten beleidskader.

Actiepunten
• We streven naar integrale schulddienstverlening om de financiële problemen hanteerbaar te maken. Zo mogelijk realiseren we voor de cliënt een schuldenvrije toekomst. • De preventieactiviteiten richten op de mensen die het risico lopen in een problematische schuldsituatie te geraken zijnde minima, jongeren en eenoudergezinnen. • Met vrijwilligers samenwerken aan preventie en nazorg • De gemeente sluit aan op convenanten met grote schuldeisers over signalering van betalingsachterstanden. We gaan onderzoek doen naar verbetering van het rendement van vroegsignalering. We willen in samenwerking met werkgevers de problematische schulden van werknemers terugdringen. • We bieden nazorg aan om te voorkomen dat mensen opnieuw in problemen komen door een budgetteringscursus, nazorggesprek of thuisadministratie. • Duidelijkheid verschaffen door middel van een centrale toegang waar men terecht kan voor hulp op sociaal-juridisch gebied • Het college stelt een beleidsregel toegang schulddienstverlening Zwolle vast waarin een stabiele woon-leef- en inkomenssituatie van de aanvrager het uitgangspunt is. • Een minnelijk traject voor schulddienstverlening aanbieden aan ex-zelfstandigen als de schulden regelbaar zijn. • Studenten jonger dan 27 jaar die zelfstandig wonen een uitgestelde saneringskrediet ad (max) €2000 verstrekken. We sluiten een convenant met de onderwijsinstellingen over deze dienstverlening. • De afdeling JZ van de eenheid A&F belasten met het behandelen van de bezwaar- en beroepschriften in het kader van de Wgs.

- Schulddienstverlening vindt plaats door de gemeente Zwolle zelf. Regiogemeenten mogen meeliften tegen kostendekkend tarief.
- De gemeente Zwolle handhaaft het lidmaatschap van de NVVK.
- De gemeente Zwolle zal gaan voldoen aan de NEN normen voor certificering.
- We handhaven het product WSNP bewindvoering gedurende de planperiode
- Voor mensen die niet financieel zelfredzaam te maken zijn beschermingsbewind aan te bieden. Vanuit de afdelingen inkomensondersteuning zal daarvoor een particulier kantoor worden ingeschakeld.
- Met ingang van 1 januari 2013 gebruikers van de bankpas €5 per kwartaal in rekening bieden.

2.3 Scope onderzoek en taakverdeling

Schuldhulpverlening bestaat uit een aantal onderdelen, waarvan een deel onderdeel uitmaakt van het beleid en een deel niet. Een deel valt onder de gemeentelijke verantwoordelijkheid en een deel niet. De volgende onderdelen zijn uit elkaar te halen:

Schulddienstverlening
Kern van het gemeentelijk beleid en de gemeentelijke uitvoering is de Zwolse schulddienstverlening (SDV). Dit zijn de aanmeldingsprocedure en de diensten en instrumenten aangeboden door de gemeente in het kader van het zogeheten 'minnelijk traject': het proberen op te lossen of hanteerbaar maken van de schulden bij de gemeente Zwolle.

Schuldpreventie
Preventie maakt onderdeel uit van het gemeentelijk beleid en wordt zelf en in samenwerking met partners uitgevoerd De afdeling Inkomensondersteuning voert de preventieactiviteiten voor schulddienstverlening uit. De gemeente heeft beleid op dit gebied geschreven en probeert samenwerkingspartners aan te sporen dit beleid uit te voeren.

WSNP
De Wet Schuldsanering Natuurlijke Personen behoort tot 'het wettelijk traject'. Indien het minnelijk traject de schulden niet heeft op kunnen lossen, kan een persoon beroep doen op toepassing van het wettelijk traject. De inrichting van WSNP en uitvoering valt buiten de gemeentelijke verantwoordelijkheid.

Samenwerking in 'Op Orde'
Daarnaast werkt de gemeente samen met verschillende (vrijwilligers)organisaties. Op Orde is een samenwerkingsverband tussen De Kern, Humanitas, Wijz en Schuldhulpmaatje. Hier worden diensten geboden zoals financiële voorlichting en ondersteuning bij vragen. Ook vindt nazorg bij deze organisaties plaats. Nazorg is een onderdeel van het gemeentelijk beleid, dat wordt uitgevoerd door deze organisaties.

Beleid, uitvoering en samenwerking
Voor het onderzoek is een onderscheid gemaakt tussen aan de ene kant beleid en aan de andere kant de verantwoordelijkheid over de uitvoering. Met beleid wordt bedoeld wat de gemeente beoogt te behalen zoals in het beleidskader beschreven is. Het kan zijn dat een deel van datgene wat wordt beoogd wordt uitgevoerd door samenwerkingspartners, zoals bij preventie en nazorg het geval is. De gemeente heeft strikt genomen geen volledige verantwoordelijkheid over de uitvoering van samenwerkingspartners, maar wel invloed over de manier waarop de samenwerking en uitvoering is vormgegeven. Daarom is bekeken in welke vorm de gemeente de uitvoering heeft ingericht, wat de relatie tussen partijen is en wat het gevolg is voor effect en efficiëntie.

In paragraaf 3.2, 3.5 en 3.6 van het beleidskader zijn taken op het gebied van samenwerking en nazorg uiteengezet en in actiepunten geformuleerd:

- Met vrijwilligers samenwerken aan preventie en nazorg.
- We bieden nazorg aan om te voorkomen dat mensen opnieuw in problemen komen door een budgetteringscursus, nazorggesprek of thuisadministratie.
- Duidelijkheid verschaffen door middel van een centrale toegang waar men terecht kan voor hulp op sociaal-juridisch gebied.

De gemeente Zwolle heeft een samenwerkingsrelatie met de organisaties die deel uitmaken van Op Orde. De gemeente verstrekt in het kader van schuldhulpverlening een subsidie aan De Kern, waarbij deze subsidie aan de hand van een verdeelsleutel wordt onderverdeeld aan de verschillende organisaties. De samenwerkingspartners kunnen met deze middelen zelf bepalen hoe zij hun diensten inrichten. De gemeente en de verschillende organisaties maken algemene afspraken over de uitvoering van de verschillende diensten en nazorg. De gemeente maakt geen prestatieafspraken met de organisaties en heeft daarmee beperkte sturingsmogelijkheden.

Hieronder staat een overzicht van de aspecten van schulddienstverlening. Ten eerste wordt aangegeven welke aspecten genoemd worden in het beleidskader (wat de gemeente beoogt) en daarmee onderdeel zijn van het gemeentelijk beleid. Ten tweede wordt aangegeven of de uitvoering onder verantwoordelijkheid van de gemeente valt of niet. Ten derde wordt aangegeven in hoeverre het aspect behoort tot de scope van het onderzoek.

Tabel 3. Overzicht schulddienstverlening Zwolle.

	SDV	Preventie	Op Orde	WSNP
Onderdeel van het gemeentelijk beleid?	Ja	Ja	Ja	Nee
Waar ligt de verantwoordelijkheid voor de uitvoering?	Gemeente	Verantwoordelijkheid ligt bij partners, gemeente probeert partners aan te sporen	Samenwerkingsrelatie, verantwoordelijkheid uitvoering ligt bij organisaties	Verantwoordelijkheid bij instanties die WSNP-bewindvoering uitvoeren
In hoeverre onderdeel van de scope van het onderzoek?	Valt volledig binnen scope van onderzoek. Doeltreffendheid en doelmatigheid worden beoordeeld.	Onderzocht is hoe de gemeente vorm geeft aan het beleid en welke beleidskeuzes de gemeente hierin maakt. Uitvoering door partners is niet onderzocht en valt daarmee buiten de beoordeling.	Gezien de integrale aanpak en de voorgenomen aansluiting tussen preventie, curatie en nazorg is onderzocht hoe de gemeente vorm geeft aan het beleid en hoe de toeleiding van cliënten naar Op Orde plaatsvindt.	Valt buiten beleid en verantwoordelijkheid, valt daarmee buiten scope van het onderzoek.

In hoofdstuk 3 worden de verschillende instrumenten verder beschreven.

2.4 Participatie en WMO

De schulddienstverlening hangt nauw samen met het armoedebeleid en de Participatiewet. Participatie van burgers wordt vergroot door maatschappelijke activiteiten te stimuleren en burgers, ondanks schulden, in staat te stellen zoveel mogelijk mee te kunnen doen. Op deze manier staan er geen financiële belemmeringen in de weg. In de kadernota Participatiewet wordt genoemd dat schulddienstverlening een onderdeel is van het vangnet dat de gemeente

aanbiedt aan de burgers van Zwolle. De gemeente Zwolle investeert in brede samenwerking, preventie en vroegsignalering.

Er wordt ook een verbinding gezocht met de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo). Zelfredzaamheid, participatie en eigen kracht komen vaak in het gedrang door schulden. De gemeente Zwolle stelt daarom in haar beleidsplan Participatiewet voor om schuldpreventie aan te bieden en in te richten als een algemene oplossing in het kader van de Wmo, door bijvoorbeeld preventiecursussen en budgetcoaching te bieden of de toegang tot minima-regelingen.

3. Beschrijving armoede, schulden en diensten

3.1 Armoede in Zwolle

Schuldenproblematiek komt bij verschillende soorten huishoudens voor. Huishoudens met een laag inkomen hebben (door minder bestedingsruimte en het niet kunnen opbouwen van een financiële buffer) over het algemeen een verhoogde kans op schulden. Uiteraard heeft niet elk huishouden met een laag inkomen te maken met schulden. De hoeveelheid huishoudens met een laag inkomen geeft daarom een indicatie van de hoeveelheid risico op schulden in de gemeente.

Om te bepalen hoeveel huishoudens rond moeten komen van een laag inkomen, wordt gekeken naar het sociaal minimum (het bedrag dat nodig is om in het levensonderhoud te kunnen voorzien). Het sociaal minimum wordt vastgesteld door het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid en is ongeveer hetzelfde als het bijstandsniveau[1]. Een onderscheid is te maken tussen 101% van het sociaal minimum (iedereen met een bijstandsuitkering valt onder deze groep) en 110% van het sociaal minimum (deze groep heeft nog steeds weinig financiële rekbaarheid).

In 2013 waren er in Zwolle 3.900 huishoudens met een inkomen tot 101% van het sociaal minimum en 5.900 huishoudens met een inkomen tot 110% van het sociaal minimum; respectievelijk 7,5% en 11,5% van het totaal aantal huishoudens. In Zwolle zijn er 5.900 huishoudens die net in het levensonderhoud kunnen voorzien. Relatief gezien is het aantal huishoudens tot 110% van het sociaal minimum toegenomen van 10,4% in 2005 naar 11,5% in 2013.

Uit deze cijfers blijkt dat als het gaat om armoede, gemeente Zwolle gemiddeld scoort en onder het provinciale en landelijk gemiddelde scoort. Wel scoort de gemeente hoger dan buurgemeenten, wat verklaard kan worden doordat Zwolle een stedelijk gemeente is. Vergeleken met landelijke gemeenten hebben stedelijke gemeenten meer sociale huurwoningen, echtscheidingen, éénouderhuishoudens en inwoners met geestelijke en lichamelijke beperkingen, wat zich vertaalt naar een hoger percentage huishoudens met een laag inkomen.

In bijlage 4 wordt verder ingegaan op de situatieschets van de armoede in Zwolle.

3.2 Schulden in Zwolle

De gemeente houdt cijfers bij over de oorsprong van de schulden en heeft enkele cijfers hierover aangeleverd. Met deze gegevens is er enig inzicht in de vraag bij welke organisaties schuldenaren schulden hebben gemaakt en wat de hoogte is van de schuld. De volgende cijfers zijn van gemeente Zwolle en zijn op basis van management-informatie die de gemeente beschikbaar heeft gesteld. Het gaat hier om de schulden van cliënten die een minnelijk traject doorlopen.

[1] Zie ook: https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/ww-uitkering/vraag-en-antwoord/wat-is-het-sociaal-minimum-en-wat-als-mijn-uitkering-lager-is-dan-dat-minimum.

In Zwolle is er sprake van een totale schuld van € 4.341.541. Meer dan de helft van deze schuld (€ 2.609.389) bestaat uit leningen, financiering en roodstand. Huishoudelijke lasten volgen daarna met € 522.403.

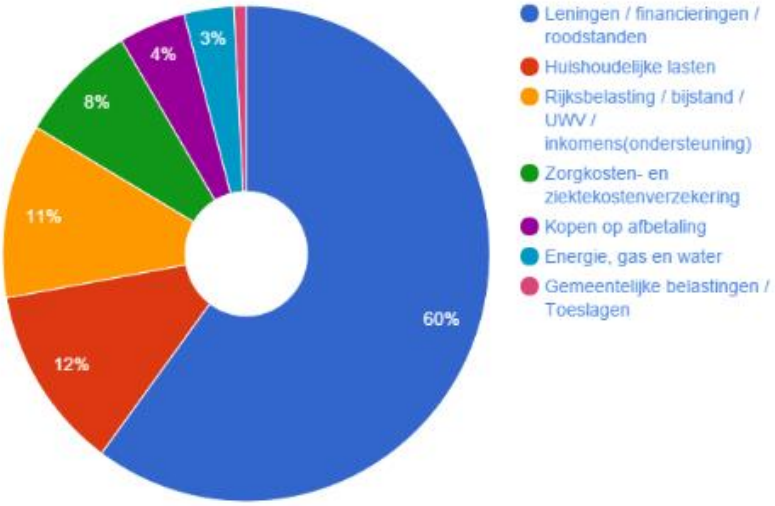

Figuur 1. Top 7 schuldeisers naar schuldbedrag. Bron: Afdeling Inkomensondersteuning gemeente Zwolle.

Leningen, financiering en roodstand vormen het hoogste schuldbedrag, maar als we naar het aandeel klanten per schuldeiser kijken dan vormen de huishoudelijke schulden de grootste schuldeisers. Er zijn 1.153 mensen die schulden hebben in de huishoudelijke lasten ten opzichte van 485 mensen met schulden door leningen, financiering en roodstand. De gemiddelde schuld door leningen, financiering en roodstand is dus vele malen hoger dan de gemiddelde schuld door huishoudelijke lasten. Schulden door gemeentelijke belastingen en toeslagen vormen een klein deel van de schulden; € 35.730 en 93 klanten.

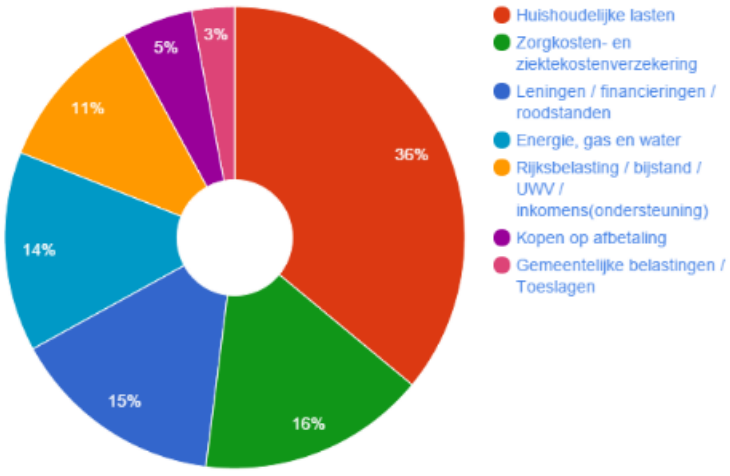

Figuur 2. Top 7 schuldeisers naar aandeel klanten. Bron: Afdeling Inkomensondersteuning gemeente Zwolle.

Wanneer we naar de gemiddelde schuld per huishouden kijken, zien we dat leningen, financiering en roodstand de grootste groep vormt. De schulden liggen hier gemiddeld op € 5.380. Rijksbelasting, bijstand, UWV en Inkomensondersteuning vormen daarna de hoogste gemiddelde met € 1.356. Gemeentelijke belasting en energie, gas & water vormen een laag gemiddeld bedrag.

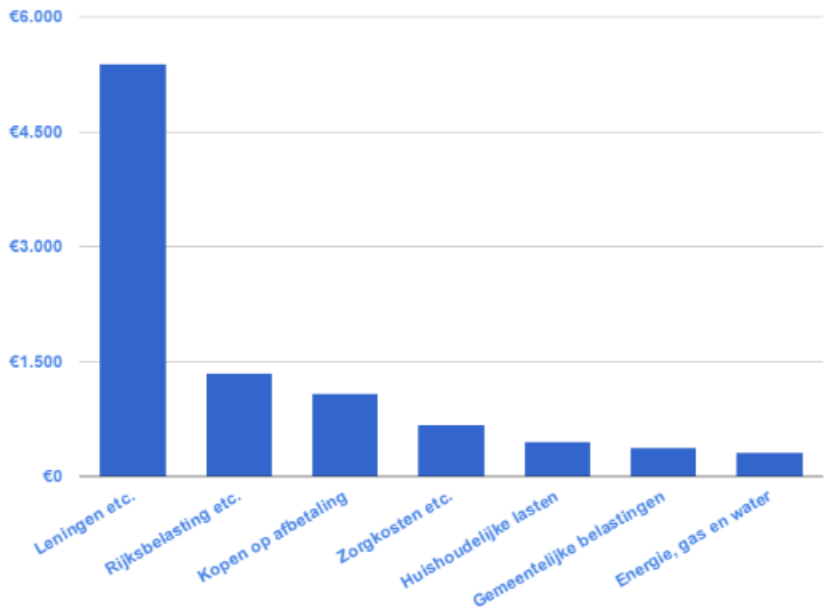

Figuur 3. Gemiddelde schuld per huishouden. Bron: Afdeling Inkomensondersteuning gemeente Zwolle.

3.3 Aanbod van diensten, afbakening en processchema

Personen met schulden kunnen, afhankelijk van hun schuldensituatie, bij verschillende diensten in de gemeente aankloppen. Er zijn verschillende onderdelen die onder verantwoordelijkheid van verschillende organisaties vallen. In dit hoofdstuk wordt het aanbod van verschillende diensten uiteengezet. In figuur 4 wordt een overzicht gegeven van de verschillende diensten en de samenhang en toeleiding beschreven.

Afbakening
Er is een onderscheid te maken tussen het minnelijk traject (aangeboden door de gemeente / SDV Zwolle) en het wettelijk traject (de WSNP). Het wettelijk traject valt niet onder verantwoordelijkheid van de gemeente. Daarnaast zijn er samenwerkingspartners waar de gemeente in de uitvoering mee samenwerkt. De gemeente is regiehouder - maakt het beleid en probeert de samenwerkingspartners aan te sporen. De uitvoering van de diensten geboden door samenwerkingspartners is strikt genomen geen onderdeel van de gemeentelijke verantwoordelijkheid. Wij bekijken wel in hoeverre de samenwerking is vormgegeven: makkelijk vindbare, laagdrempelige voorzieningen voor alle Zwollenaren, integrale schulddienstverlening en nazorg zijn expliciete doelen van het beleid en worden uitgevoerd met de samenwerkingspartners.

Om de efficiëntie en effectiviteit te beoordelen kijken we primair naar de SDV Zwolle, ofwel de aanmeldfase en het minnelijk traject. Dit is opgenomen in hoofdstuk 4. Daarnaast kijken we hoe de samenwerking met partners is vormgegeven en in hoeverre deze volgens de beleidsdoelen wordt uitgevoerd.

3.4 Overzicht diensten en processchema

Het aanbod van diensten is onderstaand processchema gevisualiseerd. De verschillende onderdelen van het proces worden in de paragrafen daaronder verder uiteengezet.

Het proces in Zwolle is ingericht naar het processchema schuldhulpverlening van de NVVK (de brancheorganisatie op het gebied van schuldhulpverlening) . Dit proces, zoals beschreven in de gedragscode van de leden van de NVVK, tracht kwaliteit en efficiency te waarborgen.

De aanmelding, screening en intake vinden plaats bij de consulent Schulddienstverlening (in het schema weergegeven in het blauwe vlak). De daarop volgende diensten in de stabilisatiefase staan in het groene gedeelte (uitvoering door de gemeente). Dit bestaat uit (een combinatie van) een regeling die de schuld moet oplossen en een traject dat het uitgavenpatroon beheert of ondersteunt. Na de 'blauwe fase' kan ook de fase van duurzame financiële dienstverlening ingegaan worden (lichtgroen gekleurd; uitvoering eveneens door de gemeente). Beschermingsbewind en de WSNP worden in de praktijk door externe bewindvoerders uitgevoerd (geel). Hulp en ondersteuning wordt door Op Orde in alle stadia geboden. Nazorg wordt verzorgd door vrijwilligersorganisaties (rood). De gemeente heeft een samenwerkingsrelatie met deze organisaties. Strikt genomen is de praktische uitvoering van de activiteiten door Op Orde geen onderdeel van de gemeentelijke verantwoordelijkheid maar maken wel onderdeel uit van het gemeentelijke schulddienstverleningsbeleid.

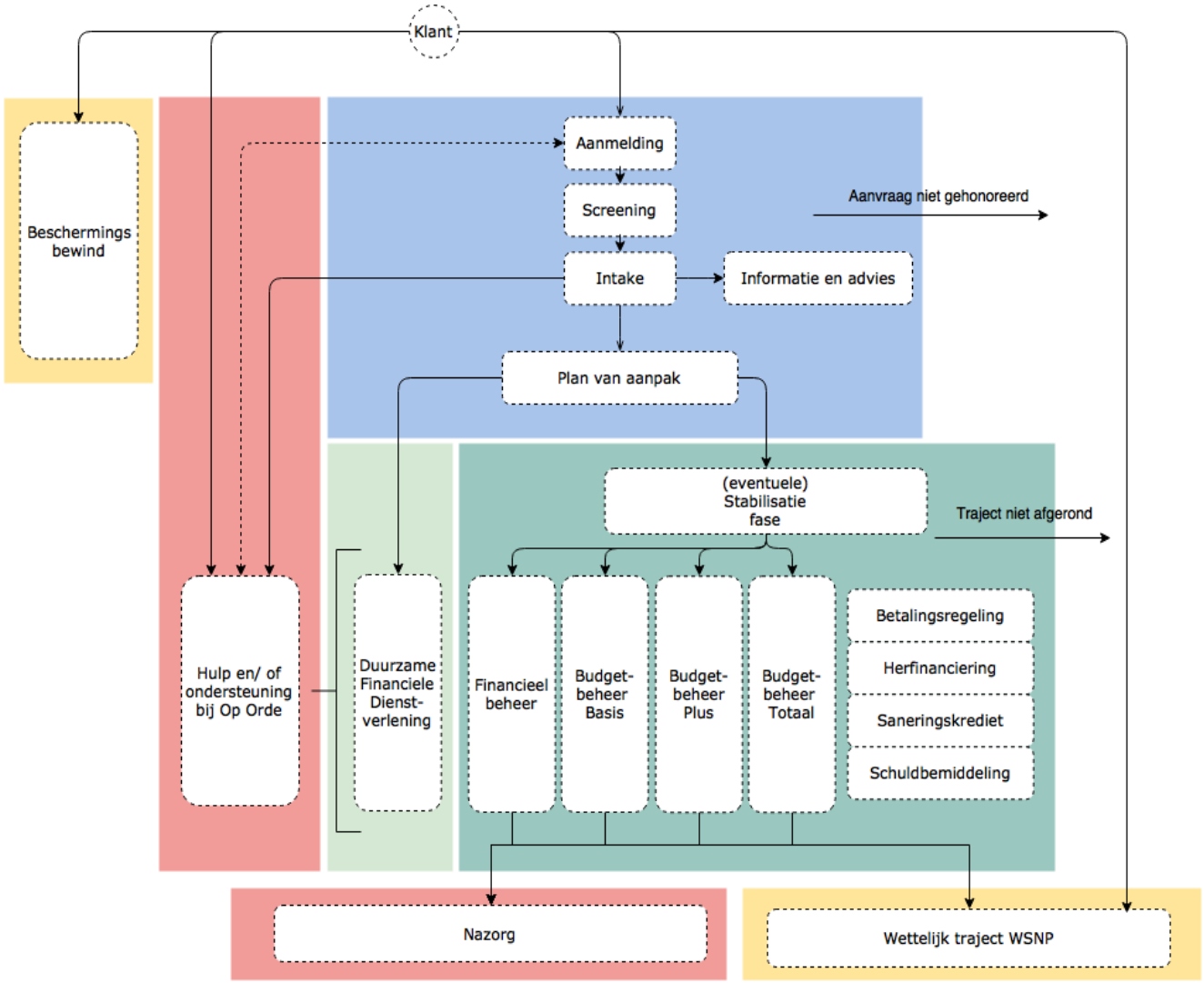

Figuur 4. Processchema gemeente, WSNP en beschermingsbewind en Op Orde

3.5 SDV Zwolle

Schulddienstverlening is als taak organisatorisch ondergebracht bij de afdeling Inkomensondersteuning (IO) die daartoe een team heeft ingericht. Voorts zijn er teams die belast zijn met het armoedebeleid en met inkomensondersteunende maatregelen.

Voorheen bood de gemeente een gestandaardiseerd pakket van diensten aan en kwamen cliënten veelal in hetzelfde traject. Omwille van de effectiviteit is de schuldhulpverlening opnieuw ingericht, in samenhang met de ontwikkeling van de Wgs en met de invoering van de Participatiewet en de WMO.

3.6 Preventie

De gemeente Zwolle probeert niet alleen schulden op te lossen, maar ook te voorkomen. Er zijn verschillende vormen van preventie (niet in het schema weergegeven): het voorkomen van schulden, het voorkomen van hogere schulden en meer problemen en het voorkomen van nieuwe schulden.

De accountmanager op preventiegebied (van de afdeling inkomensondersteuning) heeft contact met verschillende partners en probeert deze aan te sporen om preventieactiviteiten te ondernemen. Preventie bestaat voornamelijk uit voorlichtingen en periodieke contacten met maatschappelijke partners. Instrumenten die kunnen worden ingezet om nieuwe schulden en problemen te voorkomen zijn bijvoorbeeld ondersteuning door thuisadministratie, cursussen met inkomen en nazorg. Ook kan er gebruik worden gemaakt van een schuldhulpmaatje.

Informeren in lokale kranten
In het beleidsplan Schulddienstverlening en schuldpreventie wordt genoemd dat er wordt ingezet op massamediale informatievoorziening (p. 16). Er worden artikelen geplaatst in de stadskrant Swollenaer. Daarnaast verschijnen er artikelen in de Wijzer, die sinds 1 januari 2015 ook digitaal beschikbaar is. De meeste artikelen die hier verschijnen, hebben betrekking op inkomensondersteunende maatregelingen en bijstand.

In 2014 heeft de gemeente een handreiking ontwikkeld voor het Sociale Wijkteam, waarin de teams worden ondersteund bij financiële vraagstukken. Dit is een handleiding die door Divosa landelijk beschikbaar is gesteld.

Groepsvoorlichting en individueel financieel advies
Op dit moment worden er budgetkringen ontwikkeld waarin mensen elkaar stimuleren om bewust en zorgvuldig om te gaan met geld. Daarnaast worden voorlichtingen gegeven, o.a. op scholen. In 2015 zijn er acht voorlichtingen geweest voor hulpverlenende instanties, coaches voor studenten, vrijwilligersorganisaties, medewerkers van incassobureaus en bedrijven. Voor individueel advies kunnen mensen terecht bij de formulierenbrigade en de sociale raadslieden.

3.7 Samenwerking en diensten aangeboden door samenwerkingspartners

Uitvoering door samenwerkingspartners
Uitgangspunt van de gemeente is dat met iedereen een intakegesprek gevoerd wordt en dat er passende hulp gezocht wordt. Een persoon die een aanvraag doet, hoeft niet per se gebruik te gaan maken van één van de diensten aangeboden door de gemeente. Mocht een persoon niet voldoen aan de voorwaarden of wordt er ingeschat dat hulp door een vrijwilligersorganisatie bevorderlijk is voor de financiële situatie of vraag, dan wordt de persoon doorverwezen naar Op Orde.

Op Orde is een samenwerking tussen De Kern[2], WijZ, Humanitas en sinds 1 januari 2016 Schuldhulpmaatje. De vier organisaties hebben één centraal aanmeldpunt. De cliënt hoeft vooraf niet te bedenken welke ondersteuning hij heeft, maar kan zich melden bij de receptie waar hij naar één van de organisaties wordt doorverwezen.

De samenwerking met Op Orde vormt een belangrijk onderdeel van de Zwolse schulddienstverlening. Personen die niet in aanmerking komen[3] voor een traject binnen de gemeente worden naar hulpverlening door vrijwilligers verwezen. Volgens de gemeente worden ook personen die wel in aanmerking komen voor een gemeentelijk traject gewezen op de hulp van Op Orde, al blijkt uit gesprekken met respondenten dat dit in de praktijk niet altijd het geval is geweest.

Mensen die aankloppen bij één van de vrijwilligersorganisaties kunnen doorverwezen worden naar de gemeente. Bij Op Orde wordt gepoogd de administratie op orde te krijgen, zodat de persoon ondersteund wordt bij het doen van een aanvraag. Dit is in het schema met de stippellijn aangegeven.

Humanitas en Schuldhulpmaatje bieden meer steun met inzicht op zelfredzaamheid. WijZ biedt meer langdurige ondersteuning; er is weinig uitzicht op zelfstandigheid. Op Orde biedt hulp en advies bij thuisadministratie. Vanuit De Kern ondersteunen sociale raadslieden en de formulierenbrigade mensen bij het op orde brengen van hun administratie. Het is een laagdrempelige voorziening en vormt de eerste ondersteuning bij financiële vraagstukken. Sociaal raadslieden begeleiden mensen door de sociale voorzieningen en regelingen. De administratie wordt op orde gebracht door de formulierenbrigade. Als de problemen te complex zijn, kunnen personen worden doorgestuurd naar de dienstverlening van de gemeente.

WijZ is een organisatie die zich richt op mensen die moeite hebben om mee te doen in de samenleving. Het is ontstaan als een organisatie die ondersteuning biedt aan ouderen, maar tegenwoordig wordt de expertise breder ingezet en ondersteunen ze ook andere kwetsbare groepen. Het doel van de organisatie is om kwetsbare mensen actief te houden en ervoor te zorgen dat deze mensen de regie over het eigen leven houden. Vanuit Humanitas zijn ook vrijwilligers die helpen bij het op orde maken van de administratie.

Preventie
Voor preventie is het volgens de gemeente Zwolle van groot belang dat het contact met en tussen verschillende instanties goed is. Op deze manier kunnen er makkelijk veel verschillende lijntjes worden uitgezet en kunnen nieuwe ideeën verder worden ontwikkeld. Samenwerkingspartners vormen een belangrijke onderdeel in preventie. Sommige mensen vinden het prettiger om eerst bij een instantie aan te kloppen dan direct bij de gemeente. Het vormt een laagdrempelige vorm van ondersteuning.

Armoedepact
In Zwolle bestaat het platform Zwolle Armoedevrij! Dit is een platform waar burgers, maatschappelijke partners en de gemeente elkaar ontmoeten. Het startsein van dit platform is gegeven met het Armoedepact en bestaat sinds 2009. Het armoedepact is een document wat ondertekend is door maatschappelijke samenwerkingspartners van de gemeente Zwolle. Hier

[2] In 'De Kern' zijn de Sociaal Raadslieden en de Formulierenbrigade opgenomen.
[3] Dat kunnen zijn mensen die hun administratie niet op orde hebben, mensen die een verslaving hebben, mensen onder de 18 jaar of mensen die niet uit Zwolle of de samenwerkende regiogemeenten komen dan wel geen vaste woon- of verblijfsplaats hebben.

wordt de samenwerking en samenhang op het gebied van armoede door de verschillende partijen onderschreven.

Startpunt Geldzaken
Het Startpunt Geldzaken is een initiatief van Nibud, Vereniging Eigen Huis, Vereniging van Effectenbezitters (VEB) en de Financial Planning Standard Board, Nederland (FPSB). De gemeente Zwolle is partner. Startpunt Geldzaken heeft Geldplan Zwolle ontwikkeld. Hierin worden tips gegeven over geld, zoals tips over het verminderen van de uitgaven en het verhogen van de inkomsten. In 2015 zijn er 222 geldplannen geweest via 'Beter rondkomen' en 45 geldplannen via 'Sparen, beleggen of aflossen'.

Financieel Spreekuur
Het Financieel Spreekuur (FiS) is een samenwerkingsverband tussen de Kern, scholen en de gemeente. Dit is een inloopspreekuur voor leerlingen die vragen hebben op financieel gebied; deze leerlingen worden door leeftijdsgenoten geholpen. Het FiS is in maart 2014 gestart bij het Deltion College. Het eerste jaar waren er 39 meldingen. In 2015 is vakcollege Cibap aangesloten en is het aantal meldingen opgelopen tot 159. Het wordt gerund door twee HBO stagiaires SJD onder begeleiding van de Kern. Personen kunnen langs met vragen over een DUO lening of het maken van een begroting. Dit project loopt in haar tweede jaar.

3.8 Wet Schuldsanering Natuurlijke Personen (WSNP)

Personen kunnen alleen via een uitspraak van de rechter in het wettelijk traject (oftewel de Wet Schuldsanering Natuurlijke Personen - WSNP[4]) komen. Personen kunnen (bij uitzondering) direct in het traject komen (zonder eerst een minnelijke regeling door te lopen) of wanneer het minnelijk traject mislukt is.

In deze gevallen geeft de schulddienstverlening een verklaring af waaruit blijkt waarom het minnelijk traject niet is opgestart of is mislukt. Net als bij een minnelijke regeling wordt geprobeerd om de schulden binnen 36 maanden op te lossen. In sommige (uitzonderlijke) gevallen kan de rechter beslissen om het traject 60 maanden te laten duren. De resterende schuld wordt kwijtgescholden. Binnen de WSNP bestaat een aantal verplichtingen waar een persoon zich aan moet houden. Allereerst mogen er geen nieuwe schulden ontstaan. Daarnaast moet iemand zoveel mogelijk inkomen vergaren. Als iemand werkloos is, is er sprake van sollicitatieplicht. Bovendien moet alle informatie die van belang is voor de schuldsanering worden doorgegeven aan de bewindvoerder.

[4] De WSNP valt buiten het gemeentelijk beleid. Voor meer inhoudelijke informatie over de WSNP zie onder meer de informatie van het Bureau WSNP van de Raad voor Rechtsbijstand: http://www.bureauwsnp.nl/.

4. Schulddienstverlening: het minnelijk traject

In deze paragraaf wordt de schulddienstverlening (SDV) van de gemeente Zwolle besproken. Dit is het deel in het processchema dat in het blauw (aanmelding en intake) en groen (minnelijk traject) is weergegeven. Dit onderdeel vormt de kern van het onderzoek.

Hieronder zijn de relevante onderdelen nog eens in het processchema weergegeven. Het blauwe en groene gedeelte vormt gezamenlijk het minnelijk traject en is onderdeel van de gemeentelijke verantwoordelijkheid. Ondersteuning door Op Orde is in praktische zin formeel geen onderdeel van de verantwoordelijkheid, maar vormt wel onderdeel van het gemeentelijke beleid. WSNP is geen onderdeel van beleid en verantwoordelijkheid, maar vormt het slotstuk bij het niet succesvol afronden van het minnelijk traject. Nazorg is onderdeel van het traject en beleid, en wordt uitgevoerd door samenwerkingspartners.

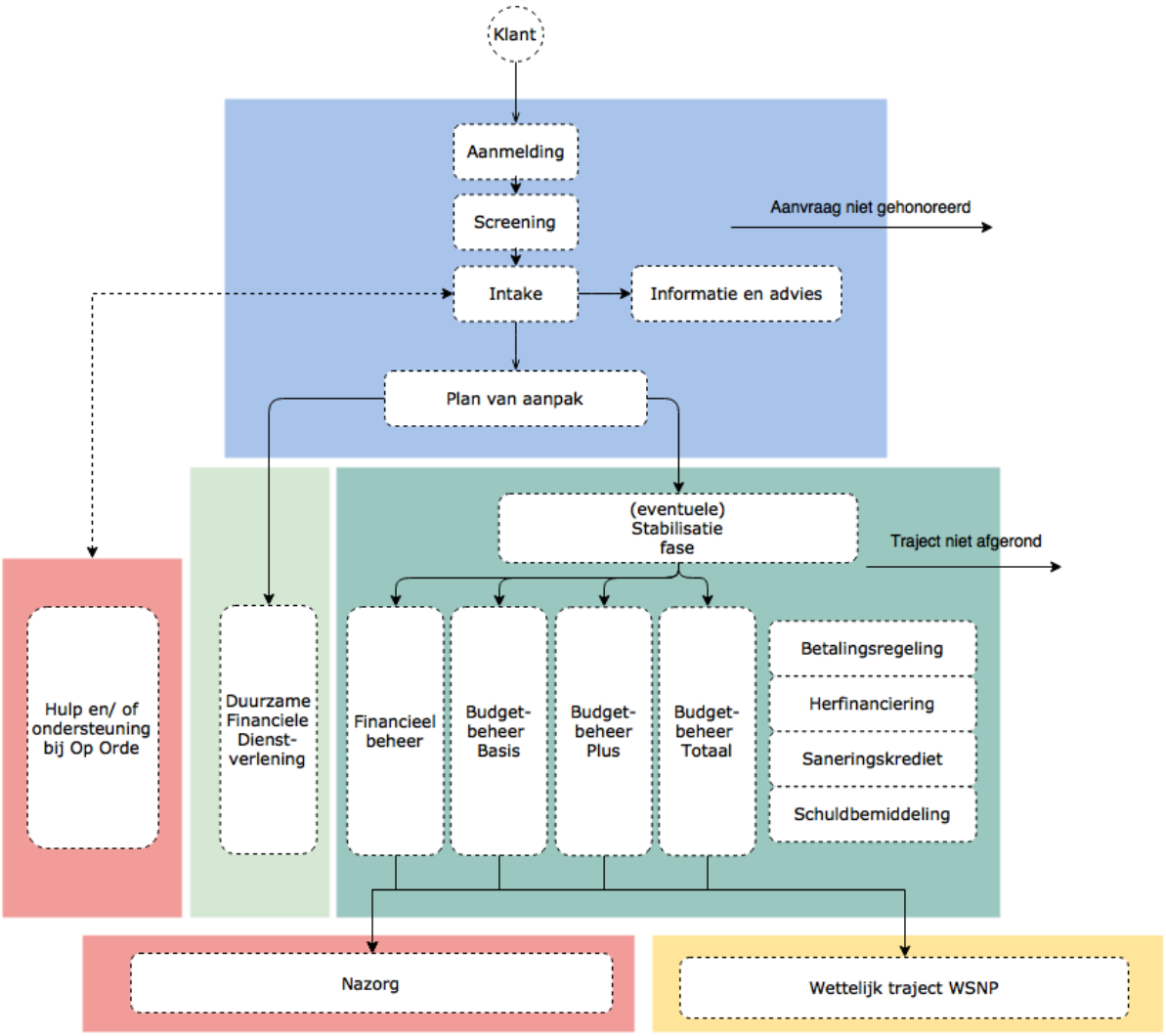

Figuur 5. Processchema

4.1 Aanmelding en intakefase

De eerste fase van het minnelijk traject is de aanmelding en intakefase. Deze fase bestaat uit de volgende stappen:

1. Aanmelding
2. Intakegesprek
   a. Verzamelen financiële gegevens door schuldenaar
   b. Afname vragenlijst Mesis
   c. Intakegesprek
3. Plan van aanpak

Aanmelding
Iedereen die schulden heeft kan om ondersteuning vragen, mits iemand een vaste woon- of verblijfplaats in Zwolle heeft en minimaal 18 jaar oud is. De oorzaak van de schuld hoeft hierbij geen belemmering te vormen. Het aanvraagformulier kan zowel via de post als digitaal worden ingediend. Alle belangrijke gegevens moeten naar de gemeente om de aanvraagprocedure zo soepel mogelijk te laten verlopen. Ondersteuning kan worden geboden door de formulierenbrigade van de Kern (in Op Orde).

Personen met problematische schulden komen op verschillende manieren bij de Zwolse schulddienstverlening:

- Zelf melden bij de gemeente (fysiek of via de website).
- Een klant komt met een financiële vraag bij één van de vrijwilligersorganisaties en wordt doorverwezen naar de gemeente.
- Via schuldeisers, zoals een woningbouwcorporatie (huurachterstanden of dreigende uitzettingen).
- Een wijkteam heeft schulden gesignaleerd.

De problemen kunnen zo hoog zijn opgelopen, dat er sprake is van een crisissituatie of spoedaanmelding: wanneer iemand uit huis wordt gezet of wanneer de elektriciteit of het water wordt afgesloten.

Intake
Bij de intake moet een zo compleet mogelijk schuldenoverzicht in kaart worden gebracht. Dit heeft veelal in samenwerking met de formulierenbrigade plaatsgevonden. De klant moet voorafgaand aan de intake een assessment invullen, op basis waarvan een inschatting wordt gemaakt van de problemen, de persoonskenmerken en daarmee de ‘regelbaarheid’ van de persoon. Het assessment vindt plaats met het intake-instrument Mesis (Methodisch Screeningsinstrument Schulddienstverlening). Dit is een digitale vragenlijst van ongeveer 100 vragen die bij benadering anderhalf uur duurt om in te vullen. Bij personen die digibeet zijn, wordt de intake bij de gemeente gedaan.

Vervolgens vindt er een intakegesprek plaats bij de gemeente, met de consulent schulddienstverlening. In een gesprek wordt de situatie van de cliënt in kaart gebracht. Ook wordt er bekeken of er andere problemen zijn, zoals verslaving of psychosociale problematiek. Aan de hand van de dossiergegevens, de uitslag van Mesis en het gesprek wordt de schuldsituatie en de financiële zelfredzaamheid vastgesteld, en wordt bepaald welk traject passend is.

Lukt het niet om een passend traject te vinden, doordat er niet aan de voorwaarden wordt voldaan of omdat de klant het niet eens is met de aanpak, dan kan het product Informatie & Advies worden aangeboden of dan wordt er een andere vorm van hulpverlening gezocht. De

gemeente stelt overigens dat zij bij crisissituaties er altijd in slaagt om binnen de wettelijke termijn van drie dagen hulp te bieden.

Plan van aanpak
Het plan van aanplak omvat de financiële gegevens van de klant, een analyse van de situatie, de diensten die de klant ontvangt en een stappenplan dat toewerkt naar een wenselijke eindresultaat met een aantal evaluatiemomenten. De consulent stelt het plan van aanpak op, waarna de klant deze moet goedkeuren om het traject te beginnen. Het plan van aanpak is daarmee het eindproduct van de intakefase.

De Consulent Schulddienstverlening blijft het gehele traject - tot en met de nazorg - verantwoordelijk voor de klant. Volgens de interviews vinden er periodieke checks plaats, waarbij bezien wordt of het gekozen traject nog steeds het juiste traject is voor die klant. Vanaf een half jaar tot een jaar na het afronden van budgetbeheer wordt contact opgenomen met de klant om te bezien wat de ontwikkelingen na het afronden van het traject zijn.

4.2 Budgetbeheer en schuldregeling

Indien na de intake fase blijkt dat een persoon in aanmerking komt voor het minnelijk traject, zal deze persoon het door de gemeente aangeboden minnelijk traject aangeboden krijgen. Dit is een combinatie van budget- of financieel beheer (afhankelijk van de financiële zelfredzaamheid) en een schuldsanering. Gezamenlijk zien deze producten toe op een finale kwijtschelding van de restschuld en een schone lei na 36 maanden.

Financieel beheer en budgetbeheer
In financieel beheer of budgetbeheer wordt, na een machtiging van de cliënt, een overeenkomst gesloten op grond waarvan de schulddienstverlening het budgetbeheer gaat uitvoeren. Budgetbeheer ontvangt het inkomen van de klant op een rekening bij de gemeente en hieruit worden de noodzakelijke betalingen gedaan. Op deze manier wordt voorkomen dat er nieuwe schulden ontstaan.

Budgetbeheer is een zware maatregel die meestal tijdelijk van karakter is. De gemeente Zwolle heeft er daarom ook voor gekozen om meerdere vormen van budgetbeheer toe te passen. Afhankelijk van de situatie en de financiële zelfredzaamheid wordt een lichte vorm of een zware vorm van budgetbeheer toegepast.

Schuldsanering
Saneringskrediet is het regelen van een schuldenpakket door middel van het verstrekken van een lening. Door middel van een kredietovereenkomst, wordt de totale schuldenlast afgekocht tegen finale kwijting. Het voordeel is dat de schuldeiser direct het geld ontvangt en dat de klant alleen te maken heeft met de gemeente. Saneringskredieten worden toegepast in de situaties waarbij er geen toekomstperspectief is op een verhoging van de afloscapaciteit. In Zwolle geldt een maximum bedrag van € 5.000 voor saneringskrediet.

Recidivisten, mensen met een wisselend of onzeker inkomen en mensen met een perspectief op inkomensverbetering komen niet in aanmerking voor saneringskrediet. Zij zijn altijd aangewezen op schuldbemiddeling. Schuldbemiddeling is het maken van betalingsafspraken door een derde naar aanleiding van een schuldregeling waarbij alle schuldeisers instemmen met een gespreide betaling, al of niet tegen een percentagevoorstel. Als iemand zijn inkomen kan verbeteren, moet dit ten goede komen aan de schuldeisers.

Fasen
Het minnelijk traject bestaat uit een aantal stappen:

1. Stabilisatiefase
2. 120-dagen fase
3. Aflossen schulden
4. Afronden van het minnelijk traject: (a) nazorg; (b) indien het minnelijk traject niet geslaagd is, wordt een aanvraag voor een WSNP traject gedaan.

Stabilisatiefase
Indien de noodzaak om te stabiliseren wordt vastgesteld in het plan van aanpak begint het traject met een zogeheten stabilisatiefase. Hierin wordt het dossier gestart en worden de inkomsten en uitgaven van de klant in evenwicht gebracht.

120-dagen fase
In de 120-dagen fase wordt een inventarisatie van de schulden gemaakt, de afloscapaciteit wordt berekend en schuldeisers worden aangeschreven om tot een akkoord te komen. In deze periode wordt er een overzicht gemaakt van alle inkomsten en uitgaven en wordt inzichtelijk gemaakt wat de afloscapaciteit is, waarbij eerst wordt gekeken naar het bedrag dat minimaal nodig is om van te leven (het Vrij Te Laten Bedrag). Er wordt geprobeerd een regeling te treffen waarbij de schulden binnen 36 maanden kunnen worden opgelost. Indien schuldenaren onterecht niet willen meewerken, kan er een verzoek bij een rechtbank worden ingediend waarin schuldenaren worden verzocht in te stemmen met de voorgestelde schuldenregeling. Dit heet een dwangakkoord.

Aflossingsfase
Als de uitgaven van de schuldenaar geminimaliseerd zijn en alle schuldeisers akkoord zijn met het aflossen en kwijtschelden van de restschuld, begint de fase waarin het daadwerkelijke aflossen plaatsvindt. Deze aflossingsfase duurt maximaal 36 maanden, en kan bij uitzondering verlengd worden naar 72 maanden. De aflossingsfase gaat in op het moment dat de afspraken gemaakt in de 120-dagenfase door alle partijen onderschreven worden; de doorlooptijd van 36 maanden begint op de 1e dag van de 120-dagen fase (en werkt dus met terugwerkende kracht). Zo heeft een vertraging in de 120-fase (bijvoorbeeld door schuldeisers die niet akkoord willen gaan) geen invloed op het aflossen van de schulden in de fase daarna.

Verschillende vormen van financieel beheer, budgetbeheer en DFD
Financieel beheer
Dit is een lichte vorm van budgetbeheer. In deze maatregel wordt er alleen geld gereserveerd voor de schuldregeling. Het inkomen komt binnen bij de gemeente, en wordt afgeroomd doorgestort naar de klant. Financieel beheer is minimaal verplicht bij het uitvoeren van een minnelijke schuldregeling.

Budgetbeheer Basis
Naast de reservering voor de schuldregeling worden er in budgetbeheer basis alleen een aantal vaste lasten doorbetaald, zoals huur of hypotheek en ziektekosten. Restant wordt per week of maand uitbetaald aan de klant: deze moet een deel van de vaste lasten moet zelf betalen, bijvoorbeeld de telefoonrekening, boodschappen en verzekeringen.

Budgetbeheer Totaal
De inkomsten en uitgaven worden volledig beheerd. Naast de reservering voor de schuldregeling, worden alle vaste lasten betaald. Daarnaast wordt er geld gereserveerd voor andere uitgaven. De klant krijgt per week of per maand leefgeld om boodschappen mee te

kunnen doen. Voor de gemeente Zwolle is het van belang om de zware maatregelen tot een minimum te houden. Dit zijn dure maatregelen en spreken te weinig de eigen kracht van de burger aan. In een aantal gevallen is het echter niet mogelijk om gebruik te maken van de minder zware vormen van budgetbeheer.

Zwolle gebruikt in het registratiesysteem de typologie “budgetbeheer plus” voor cliënten die op basis van huwelijk of geregistreerd partnerschap aan een budgetcliënt zijn gekoppeld.

Duurzame Financiële Dienstverlening
Duurzame Financiële Dienstverlening (DFD) wordt ingezet als een schuldregeling niet mogelijk is. DFD is strikt genomen geen onderdeel van budgetbeheer. Het doel van deze maatregel is dat er geen nieuwe achterstanden in betaling ontstaan en daardoor hogere schulden ontstaan. Het kan hier gaan om schulden die niet regelbaar zijn of een klant die door geestelijke of lichamelijke beperkingen niet in staat is om een traject schuldregeling te volgen. DFD leidt niet direct naar een vorm van schuldregeling en kent geen maximale looptijd, maar in het Plan van Aanpak kunnen termijnafspraken worden gemaakt.

4.3 Cijfermatige analyse minnelijk traject

Aantal aanvragen schulddienstverlening en gebruik diensten
Het aantal gehonoreerde aanvragen voor schulddienstverlening en crisisregelingen (van inwoners van de gemeente Zwolle) is sinds 2012 toegenomen van 584 naar 653 in 2015.

Volgens de geïnterviewde medewerkers van de gemeente gaat het in ongeveer 10% van de aanvragen om een crisisregeling. In deze gevallen gaat het om het voorkomen van huisuitzettingen of van het afsluiten van elektriciteit of water.

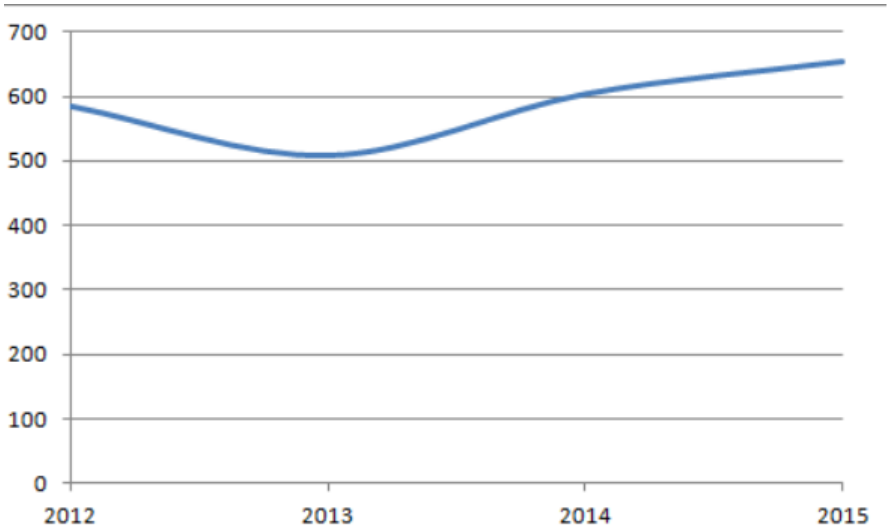

Figuur 6. Aantal gehonoreerde aanvragen voor schulddienstverlening en crisisregelingen 2012 - 2015. Bron: Afdeling Inkomensondersteuning gemeente Zwolle.

Doorstroom naar verschillende instrumenten
In grafieken op de volgende pagina staan de instroom en uitstroom in financieel beheer, budgetbeheer en DFD. Deze cijfers betreffen de in- en uitstroom, en zeggen niets over de hoeveelheid personen die in totaal bij budgetbeheer zitten.

De staven geven de totale in- en uitstroom weer, waarbij deze met kleuren zijn onderverdeeld naar de verschillende instrumenten. De uitstroomcijfers van 2012 en 2013 zijn met de aangeleverde gegevens niet weer te geven.

Opvallende zaken zijn de stijging van het aantal personen dat instroomt, de toename van de instroom in Budgetbeheer Totaal en de toename van het gebruik van financieel beheer. Het aantal mensen dat instroomt in financieel beheer, budgetbeheer en DFD stijgt in de periode 2012-2015. In 2012 stromen 157 mensen in, in 2015 ligt dit getal boven de 400.

De omvang van het aantal personen in budgetbeheer, DFD en financieel beheer is alleen voor 2012 en 2013 vast te stellen. Ontwikkelingen over 2014 en 2015 zijn met de aangeleverde cijfers niet vast te stellen. Het aantal personen dat in het derde kwartaal van 2012 gebruik maakt van één van de diensten is 669; in 2013 is dit aantal gestegen naar 767.

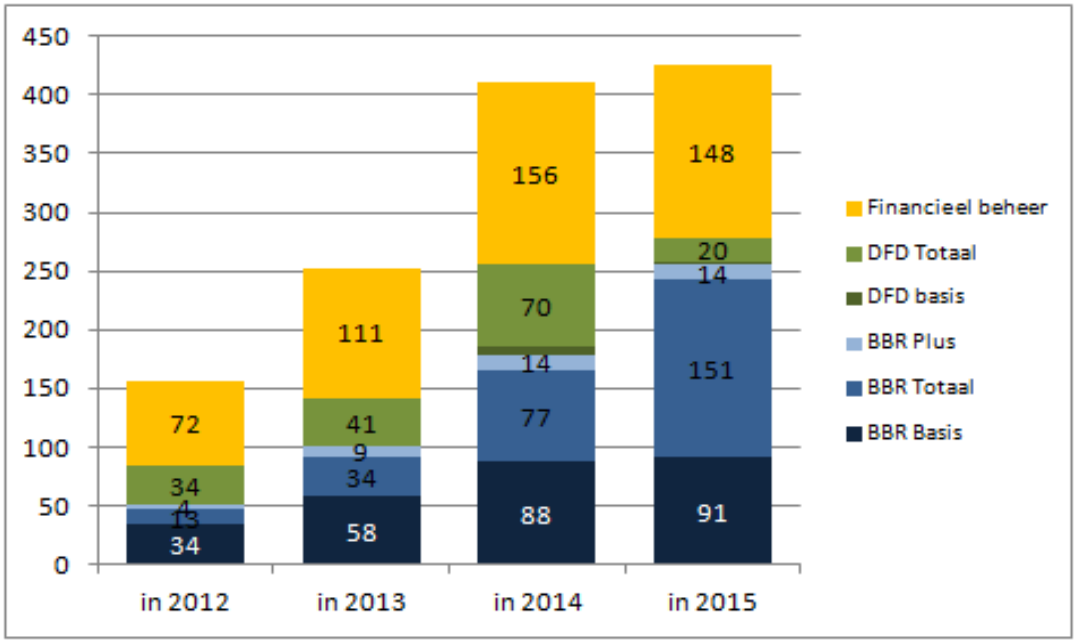

Figuur 7. Instroom budgetbeheer en DFD 2012-2015. Bron CAB, gegevens van afdelingsondersteuning Zwolle

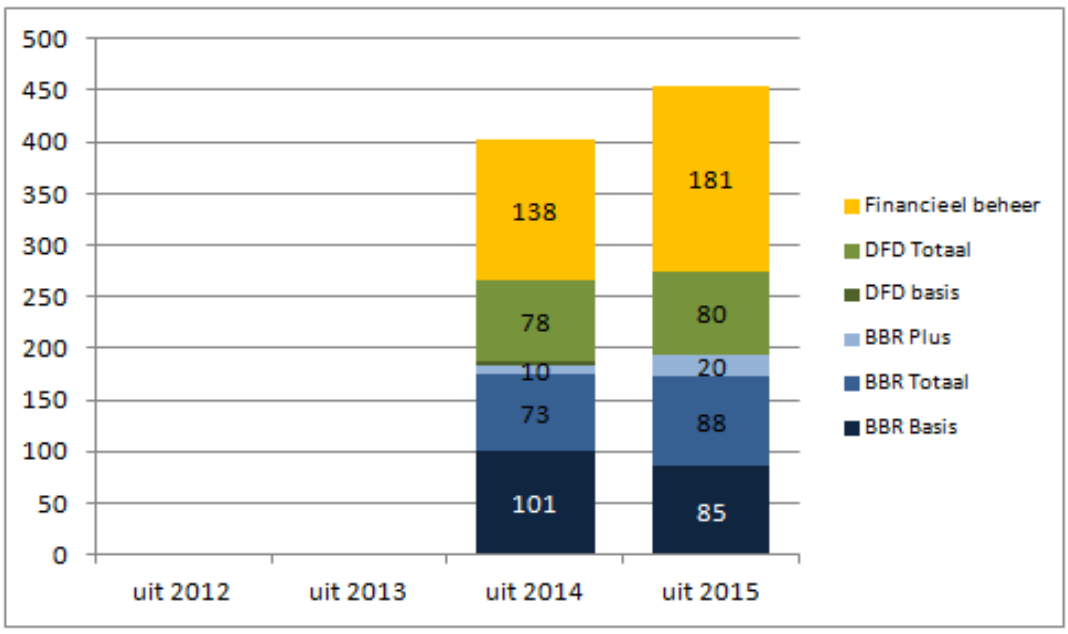

Figuur 8. Uitstroom verschillende instrumenten 2012 - 2015. Bron CAB, gegevens van afdeling Inkomensondersteuning Zwolle.

4.4 Uitstroom naar WSNP en nazorg

Een schuldenaar kan alleen middels een uitspraak van de rechter in een WSNP traject komen en valt daarmee niet onder gemeentelijk beleid. WSNP is wel onderdeel van het uitstromen: indien het minnelijk traject afgebroken wordt of niet slaagt, kan de gemeente een verklaring afgeven voor het in aanmerking komen voor het wettelijk traject. Het is aan de klant of gebruik gemaakt wordt van WNSP.

Bij een WSNP traject wordt er een bewindvoerder aangesteld. Deze WSNP-bewindvoerder heeft verantwoordelijkheid voor de boedel en uitgaven binnen het schuldsaneringstraject. De WSNP controleert en houdt toezicht. De cliënt blijft handelingsbekwaam ten aanzien van het vrij te laten bedrag en blijft verantwoordelijk voor de financiële handelingen. De schuldenaar moet op zijn beurt de bewindvoerder over alles informeren wat van belang kan zijn voor de schuldsanering. Schuldeisers zijn verplicht aan het wettelijk traject mee te werken, na 3 jaar worden resterende schulden gesaneerd en kan de schuldenaar met een schone lei beginnen.

De figuur hieronder geeft een beeld van het aantal afgegeven verklaringen voor toepassing van de WSNP. De blauwe lijn geeft het aantal verklaringen na afloop van een minnelijke schuldregeling weer, de rode lijn geeft een beeld van de rechtstreekse toepassing van de WSNP (zonder minnelijke regeling).

De blauwe lijn geeft een daling aan - dit staat in verband met de hoeveelheid afgeronde minnelijke schuldregelingen en het slagingspercentage. Echter is niet vast te stellen hoeveel minnelijke trajecten worden afgebroken zonder dat een wettelijk traject start. De rode lijn geeft het beleid van de rechtbank weer: sinds de fusie van verschillende arrondissementen is het beleid gewijzigd en worden minder personen rechtstreeks toegelaten aan de WNSP.

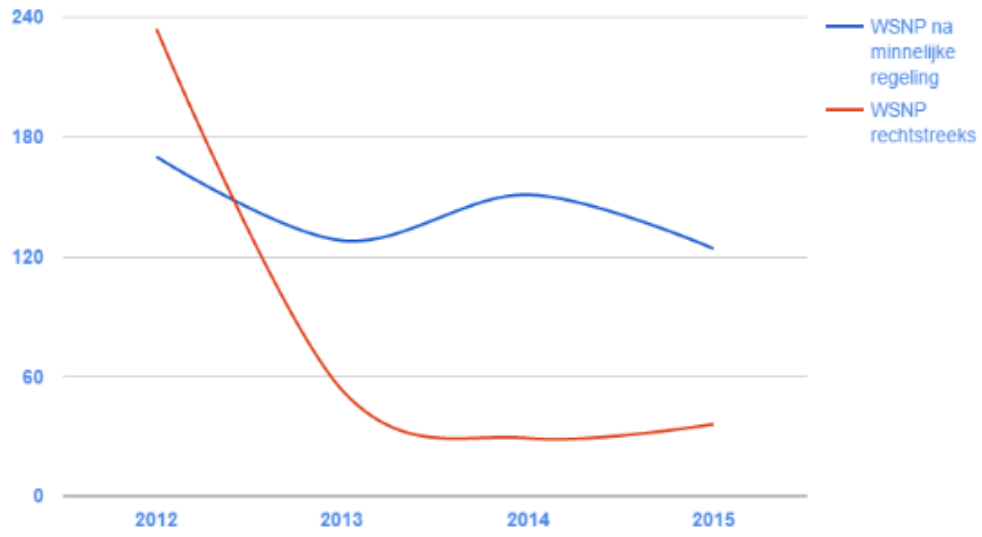

Figuur 9. Aantal WSNP trajecten over de periode 2012 - 2015. Bron: Afdeling Inkomensondersteuning gemeente Zwolle.

In 2015 waren er 35 aanmeldingen voor schulddienstverlening die eerder een minnelijk of wettelijk traject hebben doorlopen binnen een periode van vijf jaar voorafgaand aan de aanvraag. De tabel hierna geeft inzicht in de afwijzingsgronden op basis waarvan een schuldregeling niet geslaagd is. Met 'onvoldoende medewerking schuldeisers' wordt bedoeld dat er één of meer schuldeisers in een case niet akkoord zijn gegaan met het percentage aanbod tegen finale kwijting, wat het resultaat kan zijn van het incassobeleid van de schuldeiser. Middels een dwangakkoord kan worden getracht schuldeisers te laten meewerken aan de regeling.

Tabel 4. Top 10 redenen van afwijzing/intrekking 120-dagen traject. Bron: Afdeling Inkomensondersteuning gemeente Zwolle.

Reden afwijken 120-dagen	
Onvoldoende medewerking schuldeisers	45%
SHV overige reden	23%
WSNP verklaring opgesteld	5%
Cliënt is verhuisd	5%
Cliënt voldoet niet meer aan de voorwaarden	5%
Op verzoek van de cliënt	4%
Cliënt heeft zelf de schulden geregeld/regeling afgesloten	4%
SHV onvoldoende medewerking schuldeisers	4%
Cliënt komt verplichtingen niet na	3%
Cliënt heeft nieuwe schulden ggemaakt	3%

4.5 Financiën minnelijk traject

De begroting van schulddienstverlening is in de gemeentelijke begroting ondergebracht in het programma Inkomensondersteuning. De uitgaven aan schulddienstverlening en preventie zijn daarmee niet inzichtelijk: de gemeentelijke begroting geeft onvoldoende informatie over specifieke instrumenten.

De loonkosten voor SDV worden met een rekenmodel van Stimulansz ingeschat. Hiermee zijn de kosten onder te verdelen naar een aantal diensten die in het minnelijk traject worden aangeboden. Per instrument wordt het aantal cliënten dat gebruik maakt van een instrument vermenigvuldigd met de werkelijke normtijden per instrument. Dit wordt doorgerekend naar het aantal benodigde Fte per instrument.

Er wordt een modelmatige berekening gemaakt van de ingezette middelen, wat geen exacte vaststelling van de kosten per product is. Zwolle maakt geen gebruik van urenregistratie, cijfers zijn een inschatting en worden jaarlijks geactualiseerd. Jaarlijks wordt ook naar de normtijd gekeken. Op basis van het rekenmodel zijn de loonkosten per onderdeel (voor 2016) van het proces aangegeven in de volgende tabel.

Tabel 5. Uitgaven per onderdeel Schulddienstverlening. Bron: afd. Inkomensondersteuning gemeente Zwolle.

Fase	Kosten
Aanmelding	€ 16.111
Intake	€ 356.553
Budgetbeheer	€ 463.963
Schuldregeling	€ 247.676

De totale preventiekosten liggen op € 95.500 per jaar. Hier wordt uitgegaan van het aantal fte (ingezet op preventie) vermenigvuldigd met de gemiddelde loonsom per fte.

Budgettering
In het beleidskader wordt het aantal regelingen en trajecten dat de gemeente levert ingeschat op basis van de ervaring van vorige jaren. Er wordt (voor de budgettering) als risico aangeleverd dat schulddienstverlening een open einde-regeling is, en dat iedereen met schulden - als er aan de voorwaarden wordt voldaan - kan instromen.

4.6 Uitvoering en samenwerking bij minnelijk traject

Op basis van de gesprekken met medewerkers van de gemeente, samenwerkingspartners en schuldenaren zijn een aantal aandachtspunten naar voren gekomen:

Bij het minnelijk traject:
- Lange doorlooptijd beginfase en gebrek aan communicatie en ondersteuning
- Het gebrek aan nazorg

In de samenwerking met Op Orde
- Toeleiding van schuldenaren en cliënten van en naar Op Orde

Preventie en informeren burgers
- Bereik en informeren burgers over diensten

4.7 Doorlooptijd beginfase en communicatie

Een belangrijk probleem dat uit de gesprekken met de cliënten en de organisaties naar voren komt, is de lange doorlooptijd van de beginfase in combinatie met het gebrek aan communicatie. Dit betreft de stabilisatiefase en het 120-dagen traject. Uit aangeleverde cijfers van de gemeente blijkt dat de gemiddelde doorlooptijd van intakefase, stabilisatiefase en 120-fase bij elkaar opgeteld 431 dagen is, oftewel 14 maanden en vijf dagen (zie figuur op de volgende pagina). Volgens de richtlijn van de NVVK is de minimale doorlooptijd van deze fasen tien maanden, die verlengd kan worden naar 14 maanden. In de stabilisatiefase worden er nog beslagleggingen naar de cliënten gestuurd, waarbij de schuld dus nog kan oplopen. De gemiddelde doorlooptijd van de beginfase is lang en in deze periode wordt er beperkt door de gemeente gecommuniceerd naar de cliënten, wat tot wrevel leidt bij de cliënten.

De geïnterviewde schuldeisers geven aan dat ze soms zelf bij de gemeente aan moeten kloppen voordat er iets gebeurt. Het lijkt soms stil te liggen bij de gemeente en de organisaties zeggen geen zicht te hebben op wat de gemeente op dat moment aan het doen is. De doorlooptijd van de fasen is in het volgende schema weergegeven.

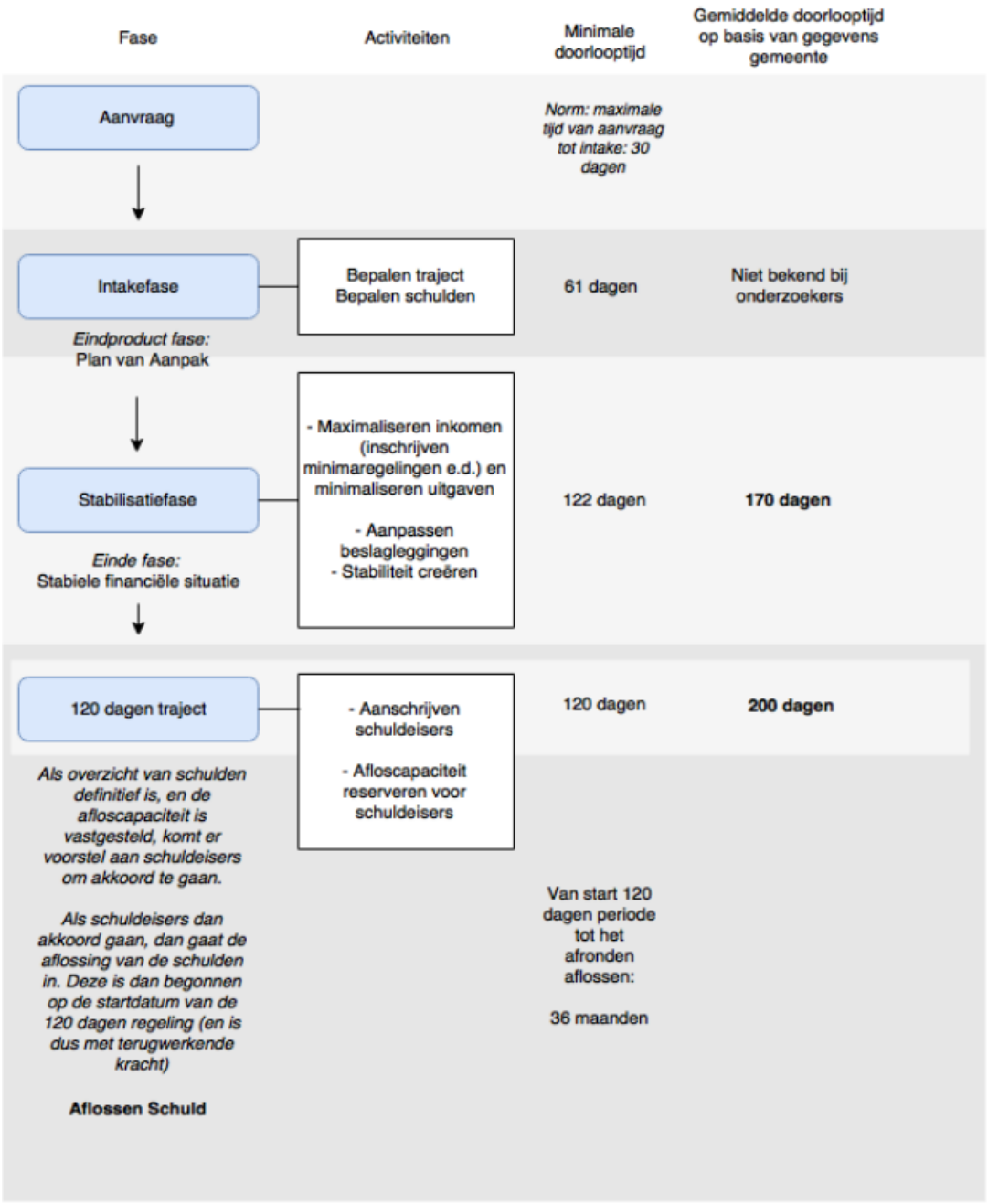

Figuur 10. Overzicht van fasen, activiteiten en doorlooptijden.

De gemeente geeft aan dat problemen in de 120-dagen fase[5] vaak te maken hebben met schuldeisers die niet reageren of niet akkoord gaan met de regeling, wat de vertraging veroorzaakt (per cliënt zijn er gemiddeld 28 schuldeisers die allen akkoord moeten gaan met de schuldregeling). Dit is echter in de fase na de stabilisatiefase en verklaart niet wat er in de stabilisatiefase plaatsvindt. De exacte oorzaak van de lange doorlooptijd in de stabilisatiefase is niet eenduidig vastgesteld.

[5] Zie voor inhoudelijke informatie ook de site van de NVVK (www.nvvk.eu), de site van de Branchevereniging voor Professionele Bewindvoerders en Inkomensbeheerders (www.bpbi.nl), het eerder genoemde Bureau WSNP en de relevante wetgeving (http://wetten.overheid.nl/BWBR00313).

Toename aanbod
Naast de doorlooptijd van de beginfase, heeft de gemeente te maken gehad met een toename in het aanbod. In 2014 en de eerste helft van 2015 waren er oplopende wachttijden door het vertrek van ervaren professionals naar de sociale wijkteams. De gemeente heeft hierop gereageerd door extra regelingen te starten, waardoor een piek ontstond in het aantal te starten en af te handelen regelingen. Hierdoor is doorstroom na de afronding van intake- of stabilisatiefase vertraagd.

Onrust bij cliënten door gebrek aan informatie en slechte bereikbaarheid
Door de geïnterviewde cliënten wordt het intakegesprek over het algemeen als prettig ervaren; er wordt goed geluisterd en er is begrip voor de situatie. Na het intakegesprek en het plan van aanpak, wordt - voor zover er is bepaald dat Budgetbeheer moet worden ingesteld - de cliënt overgedragen aan de budgetbeheerders.

Vanaf dat moment verloopt de communicatie naar mening van de cliënten moeizaam. Respondenten van de partners en schuldeisers geven hetzelfde aan. Telefonisch zijn de consulenten die budgetbeheer uitvoeren zeer slecht te bereiken. Telefonische bereikbaarheid is van 9:00 tot 13:00 en niet iedereen is op dat moment in staat om te bellen. Een deel van de cliënten heeft telefonisch contact opgegeven. Contact via de mail gaat iets beter, maar vaak moet daar langer gewacht worden op antwoord. De gemeente geeft aan dat de consulenten Schulddienstverleners, de eerste contactpersoon van de cliënt waarmee het plan van aanpak is opgemaakt en tevens regievoerder op het verdere traject, de gehele dag telefonisch bereikbaar zijn.

Gezamenlijke caseload
Door de afdeling Schulddienstverlening wordt in budgetbeheer gewerkt met een gezamenlijke caseload. Dit betekent dat een cliënt geen vaste consulent heeft, maar te maken krijgt met het hele team van consulenten. De gemeente Zwolle heeft hier enkele jaren geleden voor gekozen, omdat het, volgens de geïnterviewde medewerkers, efficiënter zou werken. Bij een individuele caseload kunnen er bij uitval of bij vertrekkende budgetbeheerders problemen optreden; dit is met een gedeelde caseload niet het geval.

Uit de gesprekken met de cliënten en de organisaties blijkt dat de gedeelde caseload veel wrevel oplevert. De bereikbaarheid is slecht, zowel cliënten als organisaties moeten elke keer hetzelfde verhaal vertellen en het antwoord varieert per consulent en is niet eenduidig. Dit zorgt ervoor dat vooral de cliënten twijfelen aan de deskundigheid van de consulenten. Ze geven aan dat de afdeling meer gebruik moet maken van ervaringsdeskundigen.

Cliënten ervaren gebrek aan kennis over diensten
De slechte bereikbaarheid en gebrekkige informatievoorziening leidt tot een gebrek aan kennis bij de cliënten. Een voorbeeld is de rekening van de cliënten die via de gemeente loopt. Cliënten kunnen deze rekening inzien op internet op MijnSDV (inlog met DigiD). Tijdens het groepsgesprek wordt duidelijk dat dit voor een aantal cliënten nieuwe informatie is , zij wisten niet van het bestaan van de dienst. Ook blijkt een groot deel van de cliënten niet op de hoogte van de diensten van Op Orde, terwijl zij aangeven juist behoefte te hebben aan een laagdrempelige vorm van ondersteuning.

Communicatie en informatie organisaties
Het beeld dat samenwerkingspartners en schuldeisers hebben over de communicatie en de informatie van de gemeente komt overeen met het beeld van de cliënten. De communicatie via de telefoon is erg slecht en een aantal schuldeisers zoekt geen telefonisch contact meer. Het contact via de mail gaat beter.

De samenwerkingspartners en cliënten geven aan dat het proces niet altijd even vlekkeloos verloopt. Soms raakt de gemeente papieren kwijt of worden schuldeisers niet op tijd aangeschreven. Volgens de schuldeisers en de samenwerkingspartners is er veel ruimte voor verbetering in het informatiesysteem en de communicatie. Informatie uitwisseling gaat nu veelal via de post aan de hand van 40/50 brieven per week.

4.8 Nazorg

Indien het traject succesvol wordt afgerond, wordt er volgens het processchema nazorg aangeboden. Een half jaar na het afronden van het traject spreekt de consulent opnieuw met de klant om zijn of haar situatie te bekijken. Er wordt gekeken of de inkomsten en uitgaven van de klant in evenwicht zijn. Daarnaast kan er ondersteuning worden geboden door een vrijwilliger van Humanitas of via een schuldhulpmaatje.

Verschillende gesprekspartners, vanuit de gemeente en de samenwerkingspartners, hebben onafhankelijk van elkaar aangegeven dat nazorg niet plaatsvindt zoals in het beleid beoogd wordt. Het beleid veronderstelt dat *alle* klanten een nazorgtraject aangeboden krijgen (p. 8: elke cliënt komt in aanmerking voor nazorg), maar dit is in de praktijk niet zo. Ten eerste vindt de telefonische controle door de consulent niet structureel plaats. Ten tweede is de doorverwijzing naar Op Orde na het afronden van het traject bij de gemeente niet structureel. Voor het onderzoek zijn gegevens aangevraagd over het aantal personen dat gebruik maakt van nazorg, maar deze cijfers kunnen geen uitsluitsel geven over de vraag hoeveel personen toegeleid worden naar extra ondersteuning en nazorg na het minnelijk traject.

4.9 Integraliteit en toeleiding naar schulddienstverlening

De toeleiding naar de schulddienstverlening kan op verschillende manieren verlopen, bijvoorbeeld via Op Orde, via een spoedaanmelding bij huisuitzetting of direct via de gemeente. Niet alle manieren van toeleiding of vormen van ondersteuning worden hier besproken, alleen degenen die tijdens de gesprekken naar voren kwamen.

Toeleiding is van cruciaal belang voor het bereik van schulddienstverlening. Als hulpverleners of bijvoorbeeld woningcorporaties verzuimen om gesignaleerde schulden te melden bij de gemeente, wordt het bereik van de schulddienstverlening verminderd.

Samenwerking met Op Orde
De geïnterviewde cliënten zijn positief over ondersteuning bij Op Orde en De Kern. De gesproken cliënten geven aan dat het advies van De Kern goed is en hen verder heeft geholpen. Een deel van de cliënten is doorverwezen door de gemeente en een deel heeft zelf ondersteuning gezocht bij de Kern. Het laagdrempelige karakter en persoonlijke hulp wordt als zeer prettig ervaren.

De geïnterviewde samenwerkingspartners van de gemeente geven aan dat cliënten Op Orde over het algemeen goed kunnen vinden; gemiddeld zijn er zes aanmeldingen per week. Cliënten melden zichzelf bij Op Orde, via hun netwerk, via consulenten of via sociale raadslieden. Informatie over de Kern wordt standaard opgenomen in de brief van de gemeente.

Een medewerker van Humanitas geeft aan dat de verantwoordelijkheid voor een cliënt soms als erg groot wordt ervaren door een vrijwilliger. Het is goed om een professional naast de vrijwilliger te hebben, zodat de druk minder is. Voor langdurige ondersteuning geldt dat

vrijwilligers de mogelijkheid hebben om na een jaar af te zien van ondersteuning van een cliënt en een nieuwe vrijwilliger aan te stellen. Vaak kiezen vrijwilligers ervoor om de ondersteuning aan te houden.

De organisaties merken dat de gemeente niet altijd doorverwijst, alleen als de consulent verwacht dat de cliënt niet in staat is om zichzelf te melden. De organisaties van Op Orde zouden hier verandering in willen zien. Alle cliënten moet worden begeleid naar Op Orde, omdat de doelgroep vaak de weg naar ondersteuning niet goed kent. De problemen kunnen volgens de geïnterviewden op deze manier sneller worden opgepakt.

De lijnen tussen de woningbouwcorporaties en Op Orde zijn zeer kort en de samenwerking is volgens gesprekspartners goed. Bij dreigende huisuitzettingen informeert de woningcorporatie schuldenaren over Op Orde.

Woningcorporaties en spoedaanmeldingen
De woningcorporaties geven aan dat de spoedaanmelding snel wordt opgepakt en goed verloopt: dit is met een convenant geregeld en de schuldenaren komen op tijd bij de schulddienstverlening.

De medewerkers van de woningcorporaties geven wel aan dat informatie-uitwisseling beter kan. Door woningcorporaties geïnventariseerde informatie over de schulden en situatie van de bewoner wordt niet overgenomen door de gemeente. Het niet-gebruik van deze informatie kan veroorzaakt worden door privacywetgeving, maar de medewerkers van de woningcorporatie geven aan dat er in deze aansluiting winst te behalen is.

Het team Vangnet, Informatie & Advies (team VIA, bemoeizorg) is een onderdeel van de gemeente die zich inzet voor zorgmijders en ook ondersteuning biedt bij huisuitzetting. Team VIA probeert huisuitzetting te voorkomen. Wanneer er sprake is van een achterstand in huur, wordt er contact gezocht met de huurder. Contact bestaat uit een telefonisch contact, en daarna een huisbezoek. De huurder moet het probleem eerst zelf proberen op te lossen. Zijn de problemen te groot, dan wordt de persoon aangemeld voor schulddienstverlening. Aanmeldingen verlopen via de Sociaal raadslieden. Binnen twee weken moet er een aanvraag liggen bij de gemeente Zwolle, waarna binnen vier weken iemand moet zijn aangemeld. Wanneer de problemen te groot zijn, wordt er een spoedaanmelding gemaakt.

Doorverwijzen
Bij de vrijwilligersorganisaties en de samenwerkingspartners heerst het gevoel dat het doorverwijzen van cliënten van de schulddienstverlening naar samenwerkingsorganisaties (Op Orde en de Kern) problematisch is en strakker kan worden georganiseerd. In het aanmeldpakket van de gemeente zit een formulier van Op Orde, maar dit is volgens Op Orde onvoldoende.

Op dit moment worden alleen cliënten waarvan wordt verwacht dat zij niet in staat zijn om zichzelf bij de organisaties te melden actief doorverwezen. Cliënten lijken veel baat te hebben bij een vrijwilliger of extra ondersteuning van een organisatie. De cliënt kan terugvallen op de ondersteuning van een vrijwilliger wanneer er iets niet helder is of het proces niet goed verloopt.

Integraliteit
In hoeverre schuldenproblemen integraal worden opgepikt is niet sluitend vast te stellen. Uit gesprekken blijkt dat indien schuldenaren op andere wijze bekend zijn bij gemeente, afdelingen van elkaars werkzaamheden op de hoogte zijn. Echter is er geen integrale aanpak voor iedere schuldenaar in het minnelijk traject.

Preventie
Preventie is op dit moment nog versnipperd; per organisatie ziet preventie er verschillend uit. Er is nog geen collectieve preventie in het sociaal wijkteam. Organisaties zien het belang van collectieve preventie in, maar geven aan dat collectieve preventie moeilijk te organiseren is.

Sociale wijkteams
Op pagina 5 van het beleidskader wordt aangegeven dat schulddienstverlening “in het geval van multiproblematiek zich aansluit bij de andere hulp die geboden wordt in het huishouden. (...) SDV draagt zorg voor voldoende en adequate dienstverlening die bovendien laagdrempelig, snel beschikbaar, vraaggericht en samenhangend met andere hulp wordt aangeboden.“

Uit de interviews blijkt dat wijkteams schulden signaleren en kunnen doorverwijzen naar schulddienstverlening (en dat er mensen met schulden door andere organisaties zijn doorverwezen naar sociale wijkteams). Hoeveel doorverwijzingen er van en naar het wijkteam zijn is onbekend. Er wordt door de gemeente aangegeven dat doorverwijzen van en naar wijkteam momenteel niet structureel is, en dat hier mogelijkheden zijn.

Uit de beleidsstukken en de interviews komt naar voren dat de gemeente Zwolle experimenteert met het onderbrengen van ondersteuning bij financiële problematiek bij het wijkteam, maar dat op het moment er nog geen financiële ondersteuning door het sociale wijkteam plaatsvindt. De rol en taken van het sociale wijkteam op het gebied van schuldhulpverlening zijn in ontwikkeling. De gemeente bekijkt welke taken door het wijkteam vervuld kunnen worden.

Medewerkers van woningbouwcorporaties geven aan dat ze medewerkers van wijkteams tegenkomen bij het huisbezoeken en bij het signaleren van problemen bij huurders. Zij geven aan dat wijkteams oor hebben voor de problemen en dit oppakken.

Als een cliënt bij de Sociaal raadslieden komt, dan wordt gekeken of deze persoon bekend is bij het sociale wijkteam. Geïnterviewden geven aan dat er kortere lijntjes tussen de sociale wijkteams en andere organisaties zijn of komen, waardoor er ook meer wordt doorverwezen.

Al met al ontstaat een gemengd beeld over de toeleiding tussen schulddienstverlening en andere organisaties: er zijn geluiden dat doorverwijzing wel plaatsvindt, maar ook dat er zaken blijven liggen. Woningcorporaties zijn tevreden over de convenanten, en doorverwijzing bij huisuitzetting werkt goed. In dit onderzoek is niet (cijfermatig) vastgesteld in hoeverre toeleiding naar schulddienstverlening vanuit de organisaties plaatsvindt en wat het effect is. Het beeld dat uit de interviews ontstaat is dat bij de toeleiding naar schulddienstverlening mogelijkheden liggen voor verbetering.

4.10 Bereik en informeren burgers

Bij verschillende interviews wordt aangegeven dat het bereik van de gemeente Zwolle niet veel afwijkt van het landelijk gemiddelde. Het is niet met zekerheid te zeggen wat het bereik is. Het is niet aannemelijk dat het bereik in Zwolle uitzonderlijk verschilt van het landelijke bereik. Het landelijke bereik is relatief gezien laag.

Medewerkers geven aan dat het bekend is dat het bereik van de schulddienstverlening landelijk, en ook in Zwolle, problematisch is. Verhogen van het bereik is een wens, maar dit is volgens medewerkers erg lastig te bewerkstelligen.

Geïnterviewden geven aan dat het bereik mede wordt veroorzaakt door het feit dat mensen niet snel naar de gemeente toestappen voor hulp. Schulden hebben is een taboe. Een deel van de mensen met schulden denkt dat ze er zelf uitkomt. Het vergt volgens medewerkers een bepaald type persoon dat bij de gemeente aanklopt. De beeldvorming is dat schuldhulp bovendien heel streng is; mensen geloven bijvoorbeeld dat je niks meer mag en je auto in moet leveren als je ondersteuning krijgt via de gemeente. Dit zorgt ervoor dat personen dieper in de schulden terechtkomen. De problemen worden steeds groter, waardoor veel mensen in een crisissituatie terecht komen.

Verschillende geïnterviewden geven aan dat de doelgroep weinig weet over aangeboden diensten. Het is moeilijk om de doelgroepen te bereiken, omdat het juist om personen gaat die bijvoorbeeld functioneel analfabeet zijn of in een sociaal isolement zitten. Er wordt gekeken of verschillende initiatieven kunnen worden samengevoegd, zoals sociale partners en sociale wijkteams. Daarnaast wordt gekeken of bepaalde regelingen laagdrempeliger kunnen worden gemaakt. Door bepaalde contacten of diensten niet via de gemeente te laten verlopen, kunnen misschien meer mensen worden bereikt.

5. Ontwikkelingen en innovatie

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op het laatste onderdeel van de onderzoeksvraag, de innovatie van de schulddienstverlening in Zwolle. Hier bekijken we wat ontwikkelingen binnen schulden en schuldhulpverlening zijn en wat de rol van de gemeente is bij het ontwikkelen van nieuwe diensten. Ook gaat hier aandacht uit naar zzp'ers, en relatief nieuwe doelgroep op het gebied van schulden.

In de interviews met de medewerkers, schuldeisers en samenwerkingspartners van de gemeente komt een aantal ontwikkelingen naar voren. Het is met de beschikbare cijfers moeilijk vast te stellen of de ontwikkelingen daadwerkelijk plaatsvinden, of dat deze slechts gepercipieerd worden door hulpverleners en personen die dicht op de schuldenproblematiek zitten. Beschrijvingen van deze gepercipieerde ontwikkelingen kunnen wel bijdragen aan inzicht in de schuldproblematiek en de ontwikkelingen in schulden waar de gemeente mee te maken heeft. Onderstaande beschrijving is op basis van de perceptie van de geïnterviewde personen.

5.1 Ontwikkelingen in schuldenproblematiek

Er wordt aangegeven dat schuldhulpverlening afgelopen jaren steeds complexer is geworden: de schulden zijn hoger geworden en het aantal schuldeisers per schuldenaar is gestegen. Het aantal schuldenaren onder de hogere inkomensgroepen neemt ook toe. De economische crisis heeft een zware impact gehad: mensen verliezen een baan, maar passen hun bestedingspatroon niet aan omdat ze verwachten weer snel iets nieuws te vinden. Ook zijn door de economische crisis hypotheken onder water te komen staan, wat tot penibele situaties leidt.

Verschillende geïnterviewden spreken over echtscheidingen die tot financiële problemen leiden. Er is steeds meer sprake van meervoudige problematiek. Daarnaast wordt er gesproken over de ingewikkelde landelijke regelgeving omtrent belastingen. Onverwachte terugbetalingen aan de belastingdienst of het inhouden van toeslagen zorgt ervoor dat mensen aankloppen bij de gemeente.

Zzp'ers
Volgens de geïnterviewden is de groep Zzp'ers die een aanvraag doet in aantal toegenomen, maar niet in grote mate. Harde cijfers over zzp'ers zijn niet beschikbaar. Gëinterviewden gegeven aan dat het probleem met zzp'ers is dat ze vaak langer wachten om ondersteuning te zoeken, omdat ze verwachten dat ze nieuwe opdrachten binnen krijgen. De organisaties geven aan dat zzp'ers en eenmanszaken onder bewindstelling komen te staan door de hoge schulden. Dit komt omdat zzp'ers geen traject kunnen volgen bij de gemeente, maar zijn aangewezen op ondersteuning bij andere organisaties en het wettelijke traject. Zzp'ers komen voor een aantal regelingen niet in aanmerking, zoals kwijtschelding van de gemeentelijke belastingen en waterschapsbelasting via GBLT.

Zelfstandigen in Zwolle kunnen bij schulden hun onderneming staken, waarna op basis van de schuldsituatie wordt gekeken of een minnelijk traject of wettelijk traject kan worden opgestart. Het minnelijk traject wordt daarbij op de situatie aangepast.

Omdat zzp'ers op weinig plekken terecht kunnen en voor weinig regelingen in aanmerking komen, is het bieden van effectieve ondersteuning volgens geïnterviewden voor deze doelgroep erg moeizaam. De gemeente werkt momenteel samen met Regionaal bureau zelfstandigen (Rbz) om ondersteuning volgens de werkwijze uit het minnelijk traject te kunnen toepassen op zelfstandigen die te maken hebben met schulden.

Kwaliteit bewindvoerders
Er worden ook problemen gesignaleerd met de kwaliteit van bewindvoerders. In 2012 is er bij Raadsbesluit voor gekozen bewindvoering door externen uit te voeren, maar gezien de problemen bekijkt de gemeente in hoeverre zij zelf bewindvoerders ter beschikking kan stellen.

Uit de gesprekken met de schuldeisers komt naar voren dat de kwaliteit van een deel van de bewindvoerders niet erg hoog is. Binnen de organisaties zijn zwarte lijsten waarin bewindvoerders zijn opgenomen waar de organisaties niet meer mee samenwerken. Die bewindvoerders zijn onbetrouwbaar en de kwaliteit is slecht. Hier zijn veel klachten over geweest en het probleem is ook gesignaleerd bij de rechtbank in Zwolle. Er is daarom voor gekozen om bewindvoerders een keurmerk te geven waarmee de kwaliteit beter wordt gewaarborgd. Ongeveer 30% van de bewindvoerders voldoet niet aan de eisen van dit keurmerk en wordt door de rechtbank afgewezen.

Schuldeisers zien graag dat bewindvoering bij de gemeente wordt ondergebracht. Bewindvoering wordt hierdoor betrouwbaarder en het geeft de gemeente mogelijkheid tot controle. Uit de interviews met de medewerkers blijkt dat de gemeente bij het opstellen van het nieuwe beleidskader schulddienstverlening wordt bekeken of de gemeente bewindvoering weer zelf gaat uitvoeren of op andere manieren controle kan uitoefenen om de kwaliteit te waarborgen. Of interne bewindvoering efficiënter is, is met het onderzoek niet vastgesteld.

5.2 Innovatie

Eén van de onderdelen van het onderzoek, is inschatten hoe innovatief de schulddienstverlening en preventie van de gemeente Zwolle is. Innovatief beleid kenmerkt zich door nieuwe, experimentele initiatieven, waarbij het bereik groter wordt en/of de werkwijze sneller en/of effectiever wordt. In Bijlage 5 staat een overzicht van de verschillende initiatieven op het gebied van schuldhulpverlening Zwolle met toelichting.

Er zijn verschillende initiatieven, al is het de vraag in hoeverre deze een innovatief karakter hebben zoals hierboven omschreven. De initiatieven en pilots zijn niet experimenteel en zijn te kenmerken als toevoeging aan het bestaande aanbod van diensten. Enkele pilots richten zich op registratie van schulden en vroegsignalering, en andere op een laagdrempelige toegang. Het is voor de onderzoekers onduidelijk gebleven of de initiatieven succesvol zijn en zich vertalen naar een structureel aanbod van effectieve schulddienstverlening.

Dat de nieuwe initiatieven geen 'echt' innovatief karakter hebben betekent niet dat er niets nieuws wordt geïnitieerd. Zwolle gebruikt de relaties met samenwerkingspartners om pilots en initiatieven op te zetten op het gebied van preventie alsmede op het gebied van schulddienstverlening. Enkele noemenswaardige pilots en initiatieven zijn:

- *Vindplaats schulden (BKR)*

Pilot voor centrale registratie ter signalering van schulden uit verschillende bronnen. In samenwerking met de BKR en een groot aantal schuldeisers, zoals energiebedrijven, zorgverzekeraars en woningcorporaties, wordt bekeken of door het verzamelen van de

beschikbare data, de cliënt die schulden heeft eerder bereikt kan worden. Er wordt gebruik gemaakt van signalering bij bepaalde profielen/indicatoren.

- *Begeleiding door vrijwilliger naar basisbudgetbeheer*

Met Wijz wordt de mogelijkheid onderzocht of het inzetten van basisbudgetbeheer met daarnaast de begeleiding door een vrijwilliger, een goed alternatief is voor het inzetten van Beschermingsbewind. Indien de pilot een succes is zal dit verder binnen de partijen van Op Orde worden uitgezet.

- *Het Financieel Spreekuur (FiS)*

Dit is het al eerder genoemde inloopspreekuur voor leerlingen die vragen hebben op financieel gebied. Het wordt gerund door twee HBO stagiaires SJD onder begeleiding van de Kern. Personen kunnen langs met vragen over een DUO lening of het maken van een begroting. Door een reminder te sturen via whatsapp is de no-show verlaagd. Vanuit dit Financieel Spreekuur wordt ook de financiële educatie binnen de scholen uitgezet.

- *Pilot Schulddienstverlening voor ondernemers en zzp'ers.*

In deze pilot werkt SDV Zwolle samen met het Regionaal bureau zelfstandigen. Schuldregeling bij zelfstandigen wordt momenteel door de Rbz uitgevoerd (als een zzp'er zijn bedrijf met schulden voortzet). Indien een zelfstandige zijn bedrijf stopzet, komt deze in aanmerking voor het minnelijk traject. De gemeente en Rbz bekijken in hoeverre zij gebruik kunnen maken van elkaars diensten, en in hoeverre zzp'ers hun bedrijf kunnen voortzetten en gebruik kan maken van de ondersteuning door de gemeente.

Zwolle heeft een uitwisselingsprogramma gehad met medewerkers van schulddienstverlening en sociale wijkteams. Op basis van dit initiatief is er in 2014 een handleiding geschreven. Uit de interviews blijkt dat er gekeken wordt naar de mogelijkheden om sociale wijkteams bij schuldhulpverlening te betrekken.

6. Toekomstperspectief en aanknopingspunten

De Rekenkamer heeft CAB gevraagd om een toekomstperspectief te schetsen, om de gemeente Zwolle te assisteren bij innovatie en doorontwikkeling van instrumenten. In dit hoofdstuk wordt een aantal trends en ontwikkelingen besproken die van invloed zijn op schuldenproblematiek, schulddienstverlening en schuldpreventie.

6.1 Economische trends en ontwikkelingen

De economische situatie is van invloed op de instroom in de schulddienstverlening. Uit de gesprekken met de gemeente Zwolle blijkt dat de crisis zijn sporen heeft nagelaten. Verschillende medewerkers signaleren de ‘naweeën van de crisis”. Nog steeds komen er personen binnen bij schuldhulpverlening waarbij schulden die gemaakt zijn in het hoogtepunt van de crisis nu pas zo erg zijn dat er bij de gemeente wordt aangeklopt.

Interessant is om te bekijken of de doelgroep zich in de komende jaren op een bepaalde manier gaat ontwikkelen: kunnen prognoses ons iets zeggen over de doelgroep van de schulddienstverlening? De groepen met het grootste risico op schulden hebben een ‘laag inkomen, een laag opleidingsniveau, wonen in een huurwoning en zijn vaak jongeren (zie: “Huishoudens in de Rode Cijfers”, 2015). Belangrijke factoren in het ontstaan van schulden zijn een precaire of volatiele financiële situatie, een ‘life-event’ (zoals het verlies van baan of scheiding) en een negatieve houding tegenover sparen.

Het is daarom relevant om te kijken naar economische prognoses: het CPB verwacht op korte termijn (2017 tot 2020) dat de Nederlandse economie gestaag herstelt: een daling van de werkloosheid, een lichte stijging van de lonen en het beschikbaar inkomen. Het rapport ‘Kracht van de regio Zwolle’ verwacht dat Zwolle in de komende jaren een bovengemiddeld sterke economische ontwikkeling doormaakt. Deze ontwikkeling wordt gedreven door de kennis- en dienstensector.

SCP stelt in ‘De sociale kaart van Nederland 2015’ dat bij een aantal kwetsbare groepen de armoede is toegenomen, zoals eenoudergezinnen en uitkeringsgerechtigden (p. 368). De omvang van de groep kwetsbaren is de laatste paar jaar weer toegenomen tot ongeveer een vijfde van de bevolking. De leefsituatie van mensen met een opleiding op mbo 2/3-niveau is verslechterd in de afgelopen jaren. Het Researchcentrum voor Onderwijs en arbeidsmarkt verwacht dat deze trend zich doorzet. Het werkeloosheidspercentage onder laagopgeleide jongeren ligt systematisch hoger dan die bij middelbaar of hoger opgeleide jongeren. De arbeidsmarktperspectieven en loopbaanperspectieven van lager opgeleiden zijn (met name voor mbo niveau 2/3) slecht, en zullen de komende jaren niet verbeteren: lager opgeleiden zijn vaker afhankelijk van flexibele arbeidscontracten en hebben weinig kans op doorstroom naar hogere functies (zie: De arbeidsmarkt naar opleiding en beroep tot 2020, p. 24).

In het rapport Armoede en sociale uitsluiting 2015 stelt het SCP dat er de laatste jaren een flinke toename heeft plaatsgevonden van huishoudens in *langdurige* armoede. Een deel van de huishoudens die door de crisis aan de onderkant van de inkomensverdeling zijn beland, zijn hier (nog) niet uitgekomen. Van alle huishoudens met risico op langdurige armoede is 55% laagopgeleid.

Ondanks het signaleren van ontwikkelingen en verschuivingen in de doelgroep van schulddienstverlening, zal de economische situatie van lager opgeleiden en kwetsbare groepen (ook in gunstige economische prognoses) de komende jaren achterblijven bij die van middel- of hoger opgeleiden. De economie zal volgens de voorspellingen licht aantrekken, maar de perspectieven voor personen met een lage opleiding en diegenen onderaan de arbeidsmarkt blijven slecht.

Deze groep zal daarom de grootste risicogroep blijven, en daarmee de belangrijkste doelgroep voor schulddienstverlening en schuldpreventie zijn.

6.2 Voorlichting in preventie niet effectief

Uit eerder onderzoek van het CAB blijkt dat de verwachte effectiviteit van voorlichting op het gebied van schuldenpreventie laag is. Achterliggende gedachte bij voorlichting en educatie is dat ‘voorkomen beter is dan genezen’ en ook goedkoper is: als wordt voorkomen dat mensen schulden maken, hoeven ze niet in een ‘duur’ schuldhulpverleningstraject. Deze gedachte is ook in lijn met de tijdsgeest: door mensen (financiële) vaardigheden bij te brengen zijn ze zelfredzaam en hoeven ze geen beroep te doen op overheidsvoorzieningen.

Het is de vraag in hoeverre er met voorlichting wordt voorkomen dat mensen in de schulden raken. Uit verschillende wetenschappelijke onderzoeken blijkt dat alleen voorlichting vrijwel geen effect heeft op gedragsverandering van personen in schulden. Investeren in educatie wordt nog steeds gezien als belangrijkste manier om schulden en armoede op te lossen. Twee onderzoeken naar interventies gericht op financiële voorlichting (in heel Europa) geven aan dat preventieve interventies gericht op voorlichting vrijwel geen effect hebben op het aanpassen van gedrag (Fernandes et. al., 2014; Miller et al., 2014).

Het nieuwe inzicht is dat mensen in schaarste en schulden niet over de mentale bandbreedte beschikken om zich op onderwijs toe te leggen: *Schulden hebben als geniepig effect dat ze mensen beroven van het vermogen zich aan schulden te ontworstelen”* (uit Wesdorp & Jungman, 2016).

Juist deze groep personen (waarvan het hebben van schulden het vermogen deze schulden op te lossen vermindert) is het meest gebaat bij een ondersteuning. “Door de druk van schulden te verlichten - door situaties te stabiliseren, schulden op te lossen en mensen een gevoel over de situatie te geven - zal een deel van schuldenaren weer kunnen beschikken over de capaciteit tot zelfregulatie.”

7. Conclusies en aanbevelingen

Dit hoofdstuk sluit het onderzoeksrapport af. Als eerste toetsen wij de bevindingen aan de normen zoals in paragraaf 1.2 weergegeven. Elke norm wordt getoetst en leidt tot een oordeel. Op basis van de bevindingen en de oordelen komen wij in de tweede paragraaf tot conclusies. Vervolgens geven wij aanbevelingen in de laatste paragraaf.

7.1 Normenkader

Het normenkader wordt gebruikt om het beleid te toetsen. De verschillende onderdelen van het normenkader worden hier behandeld. Links staat steeds de norm, rechts de beoordeling aan de hand van een stoplichtbeoordeling. Groen betekent een goede beoordeling, bij oranje is de beoordeling matig tot redelijk en bij rood is de beoordeling negatief.

Beleid en uitvoering
De gemeente Zwolle heeft een helder en goed geformuleerd beleid. Met het vaststellen van de kadernota Participatiewet, heeft de gemeenteraad van Zwolle de beleidskaders voor de schuldverlening vastgesteld. In het beleid wordt ook samengewerkt met verschillende beleidsterreinen om op die manier tot een integrale aanpak te komen en maatwerk te bieden.

Het beleid formuleert doelen en resultaten	[ ]
Het beleid past binnen de door de raad gestelde kaders	[ ]

Het instrumentarium dat beschikbaar is, sluit aan bij de doelen zoals deze in het beleid geformuleerd worden. Echter is er een discrepantie gesignaleerd tussen beleid en uitvoering. In de praktijk is de toeleiding van schuldenaren naar de verschillende organisaties in het voorportaal problematisch. Ook op de punten van integraliteit, flankerende hulp en nazorg worden problemen geïdentificeerd.

Het instrumentarium sluit aan bij de doelen uit het beleid	[ ]
Het beleid is consistent in schrift en uitvoering	[ ]

Interne communicatie en afstemming tussen verschillende afdelingen binnen de gemeente kunnen beter. Er is een actie ondernomen om de sociale wijkteams in te zetten voor schulddienstverlening, maar deze zijn is geconcretiseerd in beleid of uitvoering.

Er heeft afstemming plaatsgevonden met andere betrokken afdelingen binnen de gemeente over effecten van beleid en wijzigingen daarbinnen.	[ ]

Het proces van de schulddienstverlening verloopt volgens normen en richtlijnen van de NVVK en is gecertificeerd op basis van NEN 8048-1 voor stabilisatie, herfinanciering, schuldbemiddeling, saneringskrediet en budgetbeheer. Op basis van deze normen wordt het gemeentelijk traject gemeten en gerapporteerd. Bij het opstellen van het nieuwe beleidskader wordt het voorgaande beleidskader en beleid intern geëvalueerd. Belanghebbende partijen (stakeholders) worden niet betrokken bij de beleidsformulering.

De inspanning van de gemeente wordt op basis van vastgestelde kwaliteitsnormen en -indicatoren gemeten, en gerapporteerd en geëvalueerd	[ ]
De bij de schuldhulpverlening belanghebbende partijen en de daadwerkelijke klanten (en/of vertegenwoordigers van de doelgroepen) zijn betrokken bij het opstellen en evalueren van het beleid	[ ]

Doelgroepen

Alleen bij preventieactiviteiten wordt gebruik gemaakt van doelgroepenbeleid. De gemeente richt zich hierin op jongeren en minima. Ook is er beleid voor ex-gedetineerden. Binnen de schulddienstverlening wordt geen onderscheid gemaakt tussen doelgroepen; schulden zijn schulden en moeten worden opgelost. Beleid en uitvoering zijn hier consistent in.

De gemeente Zwolle biedt verschillende trajecten aan. In welk traject een cliënt instroomt, is afhankelijk van de zelfredzaamheid en leerbaarheid. Op deze manier wordt er onderscheid gemaakt in het 'ontwikkelingsniveau' van cliënten. Dit sluit aan bij het doel om burgers meer zelfredzaam te maken. Op basis van de vragenlijst Mesis en het intakegesprek bepaalt de intakeconsulent welk traject iemand ingaat.

Er zijn duidelijke doelgroepen geformuleerd	[ ]
Het is duidelijk welk instrumentarium voor welke doelgroep beschikbaar is	[ ]

Afhankelijk van welk traject iemand ingaat, wordt bepaald welk deel van de financiën wordt overgenomen door de gemeente. Voor cliënten geldt dat het niet altijd even helder is wat de gemeente doet. Er is bij cliënten een sterke behoefte aan informatie van de gemeente, bereikbaarheid van de gemeente en inzicht in de eigen situatie.

Het instrumentarium sluit aan bij de behoeften van de doelgroep	[ ]

Er is geen sprake van aanpassing of uitbreiding van het instrumentarium aan de hand van ontwikkelingen in doelgroepen. Er zijn initiatieven, maar deze vormen geen onderdeel van het vaste instrumentarium van de gemeente. Ook wordt bij het vaststellen van het instrumentarium de grootte van de doelgroep niet in acht genomen. De gemeente is niet innovatief bij het ontwikkelen van nieuwe instrumenten.

Het beleid en instrumentarium wordt aangepast (of uitgebreid) aan de hand van ontwikkelingen in de doelgroepen	[ ]
Bij de vaststelling van het instrumentarium is de grootte van de doelgroep acht genomen	[ ]

Op het gebied van informatievoorziening schiet de schulddienstverlening tekort. Kennis van de gemeentelijke voorzieningen is volgens alle gesproken betrokken partijen laag. Cliënten weten niet of nauwelijks wat de mogelijkheden zijn en willen beter geïnformeerd worden.

De beoogde doelgroepen zijn op de hoogte gesteld van de gemeentelijke voorzieningen	[ ]
De gemeente informeert burgers duidelijk wat de mogelijkheden zijn voor de benutting van het aangereikte beleid en instrumentarium	[ ]
De gemeente bestrijdt actief het niet-gebruik van regelingen en diensten	[ ]

Er zijn convenanten met een woningbouwcorporatie en nutsbedrijven, met als doel signalering en snelle toeleiding. Op andere onderdelen van het beleid is geen signaleringsfunctie ingebouwd.

Er is een signaleringsfunctie ingebouwd in het beleid, die de doelmatigheid verhoogt	[ ]

Samenwerking en integraliteit

Eén van de doelen binnen schulddienstverlening is maatwerk met een integrale aanpak. Er is geen sprake van integrale aanpak van schulden in combinatie met problemen in andere beleidsvelden. De samenwerking van de gemeente met Op Orde is nauw en betrokken, hoewel de toeleiding van en naar samenwerkende organisaties beter kan. Het contact tussen de gemeente, Op Orde en de woningcorporaties is goed.

Voor een optimale efficiëntie en effectiviteit van In het de schuldhulpverleningsbeleid en de uitvoering daarvan is er sprake van integraliteit (de schuldproblematiek wordt in samenhang met andere problemen aangepakt)	[ ]
De integrale aanpak is zodanig georganiseerd dat het de effectiviteit van het beleid verhoogt	[ ]
De gemeente heeft in beeld welke externe organisaties ook bij de doelgroep betrokken zijn	[ ]
Met de betrokken organisaties wordt overleg gevoerd en zijn waar mogelijk afspraken gemaakt over de eigen rol en de rol van de gemeente	[ ]
De gemeente heeft overleg met externe organisaties om een beter resultaat of hoger rendement te halen	[ ]

Budgettair

De schulddienstverlening vormt onderdeel van de armoedebestrijding, waardoor de begroting onvoldoende informatie geeft over specifieke instrumenten. Op basis van ervaring en verwachte trends wordt een inschatting voor het budget gemaakt. Voor de preventieactiviteiten is niet te achterhalen wat de kosten voor de individuele activiteiten zijn. De gemeente Zwolle hanteert het model van Stimulansz om de uitgaven per aangeboden instrument inzichtelijk te maken, maar dit onderscheidt de verschillende vormen van budgetbeheer niet. Uitvoeringskosten per instrument zijn dus niet inzichtelijk.

Kosten en resultaten worden afgezet tegen begroting en doelen	[ ]
Kosten per instrument zijn inzichtelijk	[ ]
Het beleid is uitgevoerd binnen de beschikbare middelen	[ ]
De uitvoeringskosten staan in verhouding tot de kosten voor het beleid	?

Effectiviteit

De effectiviteit van de schulddienstverlening in Zwolle is met de beschikbare cijfers niet vast te stellen. Er zijn teveel variabelen onbekend om een betekenisvolle uitspraak te doen over het beleid als geheel, en daarmee of de inspanning van de gemeente bijdraagt aan het oplossen van schuldproblematiek. Gebruik en niet-gebruik van regelingen is niet af te leiden uit beschikbare gegevens: het is onbekend hoeveel personen met schulden al dan niet gebruik maken van schulddienstverlening of een andere (particuliere) vorm van schuldhulpverlening.

De inspanning van de gemeente draagt bij aan het oplossen van schuldproblematiek	?
Het gebruik en niet-gebruik van regelingen is af te leiden uit beschikbare gegevens	[redacted]

7.2 Conclusies

Algemeen
Hoofdvraag van het onderzoek luidt:

'Hoe efficiënt, effectief en innovatief is het beleid en de uitvoering van het beleid op het gebied van schuldhulpverlening in de gemeente Zwolle?'

De effectiviteit en efficiëntie van de gemeentelijke schulddienstverlening is op basis van de cijfers niet vast te stellen. Er zijn gegevens beschikbaar over de instroom, uitstroom en verschillende doorlooptijden - maar op specifieke punten ontbreken gegevens, bijvoorbeeld over het aantal aanvragen dat uitvalt voordat de intake begint. Het maatschappelijk effect is daarmee niet vast te stellen. Ook is de efficiëntie niet volledig vast te stellen, omdat niet exact te bepalen is hoe de begroting onderverdeeld is naar de specifieke diensten, de verschillende kosten die daarvoor gemaakt worden en de daarop behaalde resultaten. Wel meet de gemeente zijn inspanningen op basis van vastgestelde kwaliteitsnormen en – indicatoren.

Minnelijk traject
Het minnelijk traject dat de gemeente aanbiedt lijkt volgens de beschikbare gegevens en op basis van de interviews in theorie goed in elkaar te zitten. Er zijn verschillende diensten die in verschillende mate ondersteuning bieden aan cliënten. Het uitvoeringsproces in Zwolle voor wat betreft stabilisatie, herfinanciering, schuldbemiddeling, saneringskrediet en budgetbeheer is gecertificeerd. In de uitvoering zijn er problemen, met name in de beginfase (de stabilisatiefase en 120-dagenfase), waarin een lange doorlooptijd met een gebrek aan communicatie en slechte bereikbaarheid leidt tot onrust bij cliënten. Ook vindt de nazorg niet zoals beoogd plaats: op basis van de gesprekken met gemeente en samenwerkingspartners concluderen we dat de toeleiding naar de samenwerkingspartners niet structureel is en daardoor tekortschiet.

Samenwerking
De relatie met de samenwerkingspartners wordt als goed omschreven: er is regelmatig contact. De partijen binnen Op Orde geven aan goed op de hoogte te zijn van wat de gemeente wil in de samenwerking. Tegelijkertijd geven de samenwerkingspartners aan dat de toeleiding van personen met schulden naar hun diensten beter kan. Cliënten weten vaak niet wat voor ondersteuning ze kunnen krijgen, dat Op Orde de cliënten kan helpen bij kleine vragen en bij het houden van het overzicht in het traject waarin ze zich op dat moment bevinden. De cliënten die in een traject bij de gemeente zitten bevestigen dit beeld: zij geven aan een behoefte te hebben aan een goede informatievoorziening en aan laagdrempelige hulp bij vragen.

Innovatie
De schulddienstverlening is niet als bijzonder innovatief te kenmerken. Er zijn verschillende initiatieven, maar het is de vraag in hoeverre deze werkelijk vernieuwend zijn. De nieuwe initiatieven laten zich meer kenmerken als toevoeging aan het bestaande aanbod van diensten. Enkele pilots richten zich op registratie van schulden en vroegsignalering, en andere bieden ondersteuning aan zelfstandigen met schuldenproblematiek. Het is (nog) niet duidelijk of de initiatieven succesvol zijn en zich vertalen naar een structureel aanbod van effectieve schulddienstverlening.

Behalen van doelen en actiepunten uit het beleidskader
De visie en uitgangspunten van de gemeente Zwolle zijn helder en eenduidig. Door over te gaan van schuldhulpverlening naar schulddienstverlening, worden de zelfredzaamheid en eigen verantwoordelijkheid van de burger aangesproken. De gemeente Zwolle neemt hiermee een ondersteunende rol in. Dit sluit aan bij het bredere doel van de overheid, waarbij participatie en zelfredzaamheid een belangrijke plaats innemen.

De gemeente stelt zes doelen vast op basis van de visie en uitgangspunten. Over het al dan niet behalen van deze doelen wordt een conclusie getrokken.

1. Actief preventiebeleid om te voorkomen dat mensen in de schulden komen.
De gemeente voert verschillende activiteiten uit in het kader van preventie. In hoeverre dit voorkomt dat mensen in de schulden raken is niet of nauwelijks vast te stellen.

2. Makkelijk vindbare, laagdrempelige voorzieningen voor alle Zwollenaren.
Op basis van de gesprekken met cliënten, medewerkers en samenwerkingspartners kan niet gesteld worden dat de voorzieningen makkelijk vindbaar zijn. Profilering van voorzieningen kan beter en de doorverwijzing naar verschillende voorzieningen kan ook verbeterd worden.

3. Integrale schulddienstverlening met actieve opstelling van de schuldenaar.
De schulddienstverlening is niet integraal - niet elke schuldenaar krijgt automatisch op andere vlakken ondersteuning door de gemeente of samenwerkingspartner.

4. Minimale wacht- en behandeltijden.
De behandeltijd in het voortraject is soms langdurig en zeker niet kort te noemen. Vraag is dan eerder wat er precies bedoeld wordt met ‘minimaal’.

5. Perspectief op volwaardige participatie.
De SDV in Zwolle ziet er op toe dat cliënten na het afronden van het minnelijk traject schuldenvrij zijn. In het geval dat het traject wordt afgebroken geeft de gemeente een verklaring voor het wettelijk traject af. In principe waarborgt een succesvolle afronding van het minnelijk en wettelijk traject een schone lei, en kunnen schuldenaren schuldenvrij opnieuw beginnen.

6. Nazorg om de financiële zelfredzaamheid voor de toekomst te waarborgen.
Op basis van de gesprekken met medewerkers van de gemeente en samenwerkingspartners concluderen we dat nazorg niet plaatsvindt zoals in het beleidskader beoogd is. Op Orde heeft een aanbod van diensten in het kader van ondersteuning en nazorg, maar cliënten worden niet structureel doorverwezen.

Actiepunten
In het beleidskader worden per onderwerp een aantal actiepunten geformuleerd. Deze staan in de tabel hierna weergegeven. Per actiepunt wordt een beschrijving van de huidige status weergegeven.

Tabel 6. Statusbepaling per actiepunt.

Actiepunt	Status
We streven naar integrale schulddienstverlening om de financiële problemen hanteerbaar te maken. Zo mogelijk realiseren we voor de cliënt een schuldenvrije toekomst.	Schuldenproblemen worden behandeld, maar nog niet volledig integraal aangepakt.
De preventieactiviteiten richten op de mensen die het risico lopen in een problematische schuldsituatie te geraken zijnde minima, jongeren en eenoudergezinnen.	Preventieactiviteiten richten zich op de genoemde groepen, maar zijn versnipperd
De gemeente sluit aan op convenanten met grote schuldeisers over signalering van betalingsachterstanden. WE gaan onderzoek doen naar verbetering van het rendement van vroegsignaling. We willen in samenwerking met werkgevers de problematische schulden van werknemers terugdringen.	Er zijn verschillende convenanten, die leiden tot het oppikken van problemen en een versnelde toeleiding naar SDV
Met vrijwilligers samenwerken aan preventie en nazorg We bieden nazorg aan om te voorkomen dat mensen opnieuw in problemen komen door een budgetteringscursus, nazorggesprek of thuisadministratie.	Er zijn problemen met nazorg gesignaleerd, nazorg vindt nauwelijks plaats
Duidelijkheid verschaffen door middel van een centrale toegang waar men terecht kan voor hulp op sociaal-juridisch gebied	Op Orde is een samenwerkingspartner, toeleiding van en naar Op Orde kan verbeterd worden
Het college stelt een beleidsregel toegang schulddienstverlening Zwolle vast waarin een stabiele woon- leef- en inkomenssituatie van de aanvrager het uitgangspunt is.	Beleidsregel opgesteld en in bedrijf
Een minnelijk traject voor schulddienstverlening aanbieden aan ex-zelfstandigen als de schulden regelbaar zijn (zie p. 9 voor beleid ex-zelfstandigen).	Ex zelfstandigen komen in aanmerking voor een traject
Studenten jonger dan 27 jaar die zelfstandig wonen een uitgestelde saneringskrediet ad (max) €2000 verstrekken. We sluiten een convenant met de onderwijsinstellingen over deze dienstverlening.	Doelgroep komt in aanmerking. Geen convenant vastgesteld, wel werkafspraken met onderwijsinstellingen
De afdeling JZ van de eenheid A&F belasten met het behandelen van de bezwaar- en beroepschriften in het kader van de Wgs.	In bedrijf
Schulddienstverlening vindt plaats door de gemeente Zwolle zelf. Regiogemeenten mogen meeliften tegen kostendekkend tarief.	In bedrijf
De gemeente Zwolle handhaaft het lidmaatschap van de NVVK.	Lidmaatschap gehandhaafd
De gemeente Zwolle zal gaan voldoen aan de NEN normen voor certificering.	SDV voldoet aan normen
We handhaven het product WSNP bewindvoering gedurende de planperiode	Product wordt gehandhaafd
Voor mensen die niet financieel zelfredzaam te maken zijn beschermingsbewind aan te bieden. Vanuit de afdelingen inkomensondersteuning zal daarvoor een particulier kantoor worden ingeschakeld.	In bedrijf
Met ingang van 1 januari 2013 gebruikers van de bankpas €5 per kwartaal in rekening brengen.	In bedrijf

Overpeinzing

De algemene conclusie over het beleid en de uitvoering van schuldhulpverlening in Zwolle kan als negatief ‘gelezen’ worden omdat er geen uitspraak te doen is over de effectiviteit. Dat betekent niet dat er ongericht, ondoordacht of inefficiënt gewerkt wordt. Het tegendeel is eerder het geval, maar er zijn te weinig cijfers voor handen om een compleet oordeel te vellen.

Daarbij gaat het beleid uit van zelfredzaamheid. En juist op dat punt is het de vraag of het beleid werkt. De Nationale Ombudsman[6] heeft in het onlangs (mei 2016) verschenen rapport 'Burgerperspectief op schuldhulpverlening’ gesteld dat de overheid onterecht teveel uitgaat van de zelfredzaamheid van burgers bij de gemeentelijke schuldhulpverlening. “Minder zelfredzamen lopen tegen drempels op, voor en tijdens het schuldhulpverleningstraject en vallen buiten de boot” zo concludeert hij.

[6] De (inhoudelijke) onderzoeksresultaten van de Nationale Ombudsman, en ook van onderzoeken die daarop volgden van de WRR en de Algemene Rekenkamer, zijn in dit onderzoek niet meegenomen omdat ze niet meer binnen de onderzoeksperiode vielen. Het verdient wel aanbeveling de uitkomsten van deze onderzoeken mee te nemen in de eventuele aanpassing van het Zwolse beleid. Zie hiervoor de paragraaf Aanbevelingen.

7.3 Aanbevelingen

De aanbevelingen zijn bondig geformuleerd en gericht op het opstellen en uitvoeren van het beleid. In die zin zullen de aanbevelingen vooral ‘neerkomen’ op de ambtelijke organisatie, al stelt de Rekenkamercommissie haar rapporten op voor de raad die vervolgens besluit over wat te doen met de aanbevelingen. Wij gaan ter afsluiting dieper in op de uitvoeringsaspecten in het minnelijk traject om meer inhoud aan onze aanbevelingen te geven.

Algemeen
Herformuleer het beleid voor schuldhulpverlening, formuleer duidelijke, meetbare, evalueerbare en haalbare doelstellingen en neem de burger (de cliënt) daarbij als uitgangspunt. Zorg voor een goed beeld van de problematiek en de in te zetten middelen om de burger te bereiken en te helpen. Let hierbij op de recente ontwikkelingen die door het onderzoek van de Nationale Ombudsman en daarop volgende onderzoeken gecreëerd zijn.

Toeleiding
Op het gebied van toeleiding formuleren wij meerdere aanbevelingen:

- Structureer de formele en informele informatielijnen tussen gemeente en betrokken instellingen binnen werkbare privacyafspraken, Ieder relevant signaal dient te worden doorgegeven, en ontvangen voor het bepalen van een eventueel vervolg.
- Geef de sociale wijkteams een hoofdrol in algemene informatievoorziening, signalering en doorverwijzing. De feitelijke schuldhulpverlenging is goed belegd bij specialisten.
- Volg cliënten continu vanaf de intake, zodat ook eventuele uitval direct daarna gesignaleerd en tegengegaan kan worden.
- Zorg voor een structurele doorverwijzing en controleer altijd of de cliënt dat ook opvolgt. Bij het constateren van een beperkte of ontbrekende zelfredzaamheid moet opgeschaald kunnen worden om gerichte en bredere hulp te bieden.

Preventie
Maak de opzet van preventieprojecten transparanter en geef een toetsbare kostenonderbouwing. Zet in op projecten die een bewezen resultaat hebben gehaald of innoveer op basis van kansrijke methoden.

Bereikbaarheid, informatie en communicatie

- Wijs voor iedere cliënt een consulent aan die in de rol van een accountmanager als eerste aanspreekpunt fungeert.
- Geef duidelijke beschikbaarheidsperiodes aan waarin telefonisch of whatsapp contact op initiatief van de cliënt daadwerkelijk mogelijk is. Onderzoek daarbij de mogelijkheid om gedurende de hele werkdag bereikbaarheid ‘aan te bieden’ aan de cliënt.
- Communiceer stelselmatig en op gezette tijden. Bied daarbij ook een reactiemogelijkheid aan.
- Structureer de betalingsregelingen en digitaliseer deze indien mogelijk en toepasbaar. Bied daarbij ondersteuning in de vorm van een helpdesk.

Doorlooptijd intake stabilisatie en aanschrijven schuldeisers

- Communiceer per fase, ook tijdens de wachttijd, aan alle betrokkenen met regelmaat de stand van zaken. Verstuur statusberichten ook als er bijvoorbeeld ‘geen nieuws’ is en bied daarbij een reactiemogelijkheid aan. Breng de inzagemogelijkheid in het elektronisch dossier (MijnSDV) expliciet onder de aandacht.

- Verkort de doorlooptijden, bijvoorbeeld door betere afstemming en vereenvoudiging van procedures. Geef zo nodig aan of er meer capaciteit nodig is en welke resultaten en kosten die extra capaciteit zal opleveren.

Bewindvoering
Onderzoek de mogelijkheid om de bewindvoering weer in eigen hand te nemen en rapporteer daarover bij de volgende beleidsplanpresentatie.

Innovatie
Zoek gericht naar kansrijke nieuwe ontwikkelingen in het veld; bijvoorbeeld door het invoeren van een jaarlijkse innovatiedag voor medewerkers en stakeholders. Bied vervolgens speelruimte voor experimentele proefprojecten.
Formuleer beleid voor nieuwe doelgroepen zoals ZZPers, maar hou altijd de focus op de belangrijkste doelgroepen.

Voorlichting
Aangezien algemene voorlichtingscampagnes in de praktijk weinig effectief zijn, moet de gemeente goed en inzichtelijk afwegen waarover wel en niet gecommuniceerd wordt. Organiseer de voorlichting zo efficiënt en betaalbaar mogelijk bijvoorbeeld in combinatievormen met andere communicatie zoals de gemeentelijke pagina in huis aan huisbladen, correspondentie over gemeentelijke belastingen, etc.

Nazorg
Overweeg het verlengen van nazorg als vrijwillige mogelijkheid tot 2 jaar. Bied ex-cliënten daarna een ‘waakvlamondersteuningsfaciliteit’ aan voor eventuele problemen na afloop van het traject.

Verantwoording
Zorg voor een goede financiële transparantie van de schulddienstverlening gekoppeld aan een inzichtelijke presentatie van doelstellingen en behaalde resultaten.

Specifiek in het minnelijk traject
Er zijn drie kritieke punten in het minnelijk traject die aandacht vereisen:

1. Toeleiding van en naar samenwerkingspartners
2. De doorlooptijd van beginfase
3. De nazorg

Ad. 1. Toeleiding van en naar samenwerkingspartners
Het doorverwijzen van schuldenaren van en naar Op Orde is problematisch. Dit is een kritiek punt, ook omdat in het beleid Op Orde wordt beschreven als onderdeel van het instrumentarium van de gemeente: de personen die niet in aanmerking komen voor de schulddienstverlening van de gemeente (omdat ze bijvoorbeeld niet aan de voorwaarden voldoen), worden volgens het beleid doorverwezen naar op Orde. Op Orde ondersteunt cliënten op verschillende gebieden, onder andere bij thuisadministratie. Het vormt daarmee een belangrijk onderdeel van het voorportaal. Daarnaast kunnen cliënten van de schulddienstverlening (volgens het beleid) gebruik maken van ondersteuning van vrijwilligers.

Uit de interviews komt echter een ander beeld naar voren. De samenwerkingspartners geven zelf aan dat het niet altijd duidelijk is in hoeverre personen die van de gemeente worden doorverwezen naar Op Orde daadwerkelijk aankomen. De gemeente wijst bij intake geweigerde personen wel door naar Op Orde, maar gebeurt dit volgens de samenwerkingspartners nog niet

structureel. De organisaties zien liever dat alle cliënten structureel en actief worden doorverwezen, omdat de doelgroep vaak de weg naar ondersteuning niet goed kent.

Er is een gebrek aan kennis bij de cliënten: een deel van de gesproken cliënten weet bijvoorbeeld niet van het bestaan van Op Orde af, terwijl daar wel een behoefte aan is. Medewerkers van de sociale wijkteams geven aan dat er wel de intentie is om personen door te verwijzen naar schulddienstverlening of Op Orde. Of personen ook daadwerkelijk bij schulddienstverlening terechtkomen blijft onduidelijk.

Exacte cijfers over de toeleiding van de schulddienstverlening naar Op Orde of vanuit de wijkteams naar schulddienstverlening zijn niet bekend bij de onderzoekers. Op basis van de opmerkingen van samenwerkingspartners, de gesproken cliënten en de schuldeisers die dicht op de schuldenproblematiek in Zwolle zitten, is te concluderen dat op verschillende punten de toeleiding van schuldenaren naar de verschillende organisaties in het voorportaal beter kan.

Ad. 2. Doorlooptijd beginfase
Het voortraject is bedoeld om een overzicht te krijgen van de financiën van een cliënt en te bepalen tot welke regeling men kan komen met de schuldeisers. Op dat moment lopen de inkomsten en (een deel van) de uitgaven via de gemeente. In theorie moet deze periode zorgen voor stabilisatie van het inkomen en rust bij de cliënt.

In de praktijk werkt het echter anders. Het is niet uitzonderlijk dat deze periode 15 maanden duurt. Dit zorgt voor veel onrust bij cliënten. Bovendien leven ze in onzekerheid, omdat de schuldeisers niet akkoord hoeven te gaan met de regeling en de cliënten daarmee zijn aangewezen op een wettelijk traject.

Het grootste probleem binnen het voortraject is de manier van communiceren en informeren. De afdeling is zeer slecht bereikbaar; telefonisch contact is door veel deelnemers al opgegeven. Doordat de gemeente in deze fase van het traject werkt met een gezamenlijke caseload, is er voor cliënten en schuldeisers geen duidelijk aanspreekpunt. De situatie moet elke keer opnieuw worden uitgelegd, wat veel irritatie oplevert. Daarnaast zijn de antwoorden van de consulenten niet eenduidig.

De informatie vanuit de gemeente is minimaal, waardoor het bijvoorbeeld niet helder is wat de gemeente betaalt en wat de cliënt zelf moet betalen. Door meer informatie te geven en meer te communiceren over wat de gemeente aan het doen is, welke regelingen ze treft en welke ondersteuning ze kan bieden, neemt de gemeente al veel van de onrust en onvrede weg.

Ad. 3. De nazorg
Na het afsluiten van het traject zoekt de intakeconsulent binnen de periode tussen een halfjaar en een jaar contact met de cliënt om te kijken hoe het er voor staat. Dit vindt in de praktijk niet structureel plaats. Daarnaast kan nazorg worden geboden door de verschillende samenwerkingspartners. Net als in het voortraject, kan dit strakker worden georganiseerd. Er kan actiever worden doorverwezen naar het sociale wijkteam en de organisaties die ondersteuning kunnen bieden, bijvoorbeeld ondersteuning door Schuldhulpmaatje.

Nawoord

De eindfase van dit onderzoek duurde langer dan gebruikelijk in de door de Zwolse rekenkamer uitgevoerde onderzoeken. De ambtelijke organisatie gaf in de hoor- en wederhoorprocedure vele inhoudelijke en redactionele opmerkingen door aan de commissie. Die opmerkingen hebben onder meer geleid tot uitvoeren van de ambtelijke hoor en wederhoor in twee stappen en het organiseren van een gesprek tussen een vertegenwoordiger van de ambtelijke organisatie, de onderzoekers en de voorzitter van de rekenkamercommissie. Daar waar de commissie niet besloten heeft tot het verwerken van ambtelijk commentaar ging het vooral om opmerkingen over de methodologie en/of representativiteit van het onderzoek, de geraadpleegde bronnen en de verschillende perspectieven.

Het onderzoek is een quick scan en blijft een rekenkameronderzoek, in opdracht en voor rekening van de onafhankelijke commissie die bij wet voor elke gemeente in Nederland ingesteld is. De Zwolse rekenkamer staat voor de inhoud van dit rapport. Gezien het budget en de bestaansgrond van de rekenkamercommissie is niet elk onderzoek volledig representatief, laat staan wetenschappelijk. De onderzoeken worden wel gedaan vanuit een ‘lerende’ intentie, om de gemeentelijke organisatie zo efficiënt en effectief mogelijk te laten functioneren en om de burger zo goed mogelijk van dienst te zijn.

Bijlage 1: Begrippen

Gebaseerd op het Beleidsplan Schulddienstverlening Zwolle 2012 - 2016

Beschermingsbewind: Belangenbehartiging op basis van een rechterlijke uitspraak door een familielid of instelling ten behoeve van een persoon die zelf daartoe geestelijk of lichamelijk onvoldoende in staat is.

Bewindvoerder WSNP: Een wettelijke schuldregeling wordt aangevraagd door een natuurlijke persoon en uitgevoerd door een rechterlijk benoemde bewindvoerder op basis van de Wet Schuldsanering Natuurlijke Personen (WSNP). Dit biedt schuldenaren die zich in een problematische schuldenpositie bevinden de mogelijkheid tot een schuldenvrije toekomst.

Budgetadvies: Verstrekken van individueel advies, gericht op maatregelen tot aanpassing en beheersing van het beschikbare budget. Een (persoonlijk) budgetadvies kan zowel preventief als curatief van aard zijn.

Budgetbeheer: Het beheren van het inkomen van de klant door het openen van een rekening bij de kredietbank of een andere instantie, waarop de inkomsten worden gestort en waarvan uitgaven worden gedaan. Er bestaan verschillende vormen van budgetbeheer, te weten eenvoudig budgetbeheer (alleen een aantal vaste lasten wordt doorbetaald), beperkt budgetbeheer (alle vaste lasten en maximaal 2 reserveringen) en volledig budgetbeheer (alle lasten en voor alle uitgaven wordt gereserveerd). Budgetbeheer wordt meestal in samenhang met een vorm van budgetbegeleiding aangeboden.

Budgetplan: Volledig op de persoonlijke situatie van de klant toegesneden plan voor het betalen van zijn verplichtingen binnen de ruimte van het inkomen.

Integrale intake: Het doel van de integrale intake is goed inzicht te krijgen in de financiële situatie van de hulpvrager en nadrukkelijk daarbij de eventuele samenhang met immateriële problemen te onderzoeken. Tevens wordt onderzocht of de klant voldoende gemotiveerd is om een schulddienstverleningstraject in te gaan. Een integrale intake resulteert in een inventarisatie van schulden, berekenen van de aflossingscapaciteit, onderscheiden van schulden, inschatten van psychosociale omstandigheden.

Minnelijk traject: Hiermee wordt de schulddienstverlening bedoeld die uitgevoerd wordt door o.a. de kredietbanken. In deze fase wordt getracht overeenstemming met de schuldeisers te krijgen over een schikking voor de schulden. Lukt dit niet, dan kan de zaak aan de rechter worden voorgelegd (WSNP).

Saneringskrediet: Lening naar aanleiding van een schuldregeling die wordt aangewend voor het voldoen van alle schulden, al of niet tegen een percentagevoorstel.

Sociale Lening
Lening ten behoeve van consumptieve doeleinden voor een natuurlijk persoon van wie het inkomen niet hoger is dan de bijstandsnorm of met een beschadigd kredietverleden.

Bijlage 2: Literatuurlijst

- Fernandes, Daniel, John Lynch, and Richard Netemeyer. (2014). “Financial Literacy, Financial Education, and Downstream Financial Behaviors,” Management Science 60(8): 1861- 1883.
- Kamerstukken II 2009-2010, 32 291, nr. 3-MvT Wgs. *Memorie van Toelichting Wet Gemeentelijke Schuldhulpverlening.*
- Miller, Margaret, Julia Reichelstein, Christian Salas and Bilal Zia (2014). “Can You Help Someone Become Financially Capable?” World Bank Policy Research Working Paper 6745.
- Ministerie van Sociale Zaken & Werkgelegenheid: *‘Op weg naar effectieve schuldhulp. Budgetbeheer in de minnelijke schuldhulpverlening’*; 2012.
- Nibud: *‘Overkoepelende blik op de omvang en preventie van schulden in Nederland’*; 2014.
- NVVK: *‘Gedragscode schuldhulpverlening’*; 2015.
- ROA (2015). *De arbeidsmarkt naar opleiding en beroep tot 2020*. Maastricht: Maastricht Universiteit.
- Sociale Zaken & Werkgelegenheid: *‘Meedoen mogelijk maken. Kadernota Participatiewet’*; 2013.
- Sociale Zaken & Werkgelegenheid: *‘Meedoen mogelijke maken. Uitvoeringsprogramma Participatiewet’;* 2014.
- Sociale Zaken & Werkgelegenheid: *‘Op weg naar financiële zelfredzaamheid. Beleidsplan schulddienstverlening Zwolle 2012 - 2016”*
- Sociale Zaken & Werkgelegenheid: *‘Prospectus sociaal krediet’*; 2014. *016’*.
- Sociale Zaken & Werkgelegenheid: *‘Terugblikkenen vooruitkijken op Sociale Zaken en Werkgelegenheid’; 2011.*
- Sociale Zaken & Werkgelegenheid: *‘Zwolle Armoedevrij! Een stadsbreed verbond tegen armoede’*; 2009.
- Staatscourant: *‘Gedragscode bewindvoerders WSNP’*; 2013.
- Stichting Clip: *‘Aan de keukentafel’*; 2010.
- Stichting Clip: *‘Zwolle Armoedevrij! Lange visies en korte klappen’*; 2009.
- Wesdorp, P. & Jungmann, N. (2016). *Impact! Hoe beïnvloeden schulden het gerag van mensen.* Utrecht: Hogeschool Utrecht.

Bijlage 3: Gesprekspartners

Medewerkers gemeente Zwolle (individuele interviews)

● Hennie Duteweert	Afdelingshoofd Inkomensondersteuning
● Huub Lubbers	Beleidsmedewerker
● Johan Deij	Budgetconsulent
● Luida Boelema	Senior consulent Schulddienstverlening
● Moniek Vedder	Consulent Schulddienstverlening
● Nelleke Vedelaar	Wethouder
● Regina Koudijs	Accountmanager Inkomen - preventie
● Ron van Amen	Teamleider Schulddienstverlening

Samenwerkingspartners (in groepsgesprek geïnterviewd)

- Op Orde: Schuldhulpmaatje
- Op Orde: Wijz
- Op Orde: Humanitas
- Sociaal wijkteam Oost
- Sociaal wijkteam Noord

Schuldeisers (in groepsgepsrek geïnterviewd)

- Woningstichting SWZ
- Sociaal incassobureau Deltawonen
- Openbaar belang
- GBLT
- Lindorff incassobureau

Cliënten Schulddienstverlening

- In twee groepsgesprekken zijn in totaal twaalf cliënten gesproken

Bijlage 4: Situatieschets armoede

Situatieschets armoede
Het relatieve aantal huishoudens tot 110% van het sociaal minimum is in de buurgemeenten lager dan in de gemeente Zwolle. Het gaat hier voornamelijk om plattelandsgemeenten die niet te maken hebben met stedelijke problematiek. In vergelijking met andere stedelijke gemeenten doet de gemeente Zwolle het gemiddeld. De gemeente Zwolle heeft relatief gezien minder huishoudens tot 110% van het sociaal minimum dan de provincie Overijssel en Nederland als geheel.

Relatief gezien is het aantal huishoudens tot 110% van het sociaal minimum toegenomen van 10,4% in 2005 naar 11,5% in 2013. In de buurgemeenten stijgt het aantal huishoudens tot 110% van het sociaal minimum zoals ook in Zwolle het geval is.

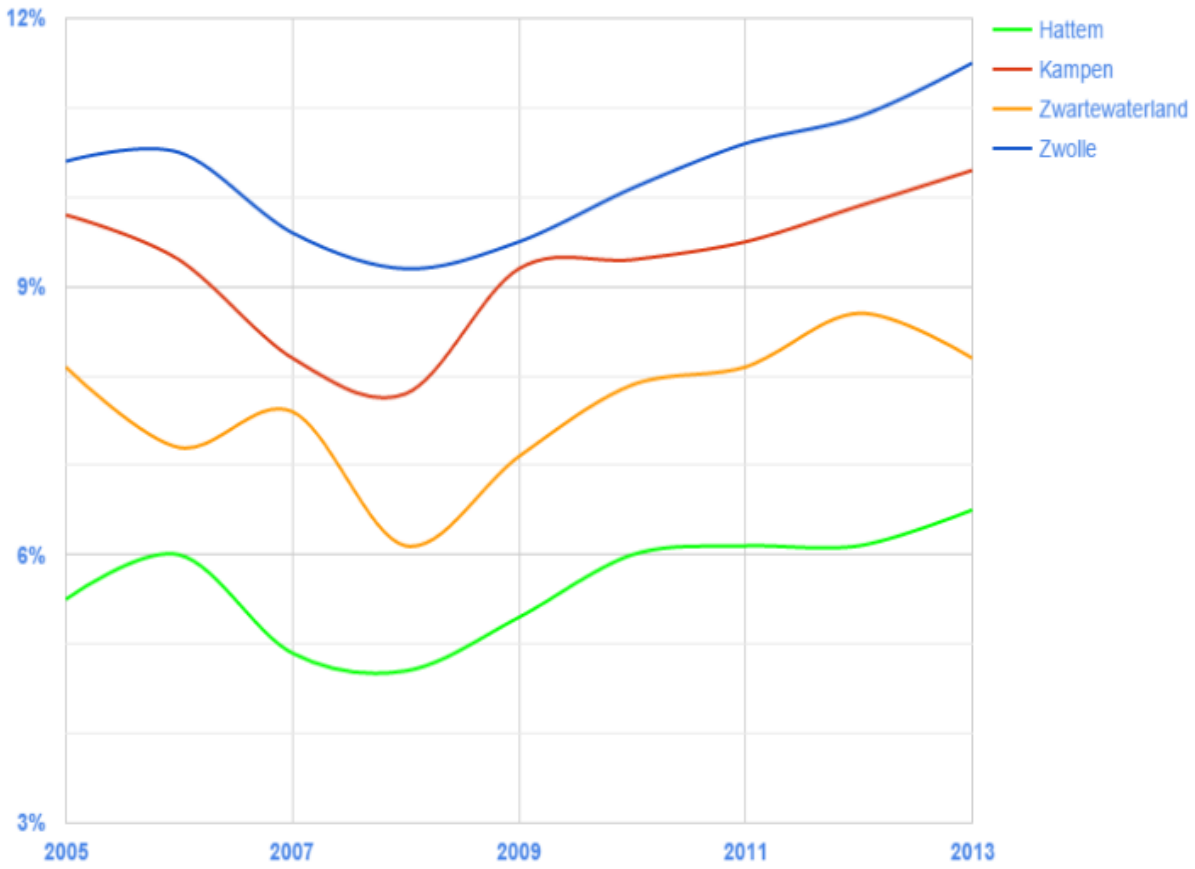

Figuur 11. Ontwikkeling in aantal huishoudens met een inkomen tot 110% van het sociaal minimum in de gemeente Zwolle en haar buurgemeenten; 2005 - 2013. Bron: CBS.

In vergelijking met stedelijke gemeenten in de omgeving van Zwolle, de provincie Overijssel en Nederland als geheel zien we dat Zwolle gemiddeld scoort. In alle gemeenten, Overijssel en Nederland is sprake van een toename van het aantal huishoudens tot 110% van het sociaal minimum in de periode 2005 tot 2013. De gemeente Zwolle ontwikkelt zich op dezelfde manier als de provincie Overijssel en Nederland als geheel. Het aantal huishoudens tot 110% van het sociaal minimum is iets lager in de gemeente Zwolle, maar de ontwikkeling is nagenoeg gelijk. De grafiek laat ook de ontwikkeling zien in de stedelijke gemeente in de omgeving met het hoogste aantal huishoudens tot 110% en die in de stedelijke gemeente uit de omgeving met het laagste aantal huishoudens tot 110%. De hoogste score vinden we in Almelo en de laagste score vinden we in Amersfoort. Beide gemeenten laten een zelfde ontwikkeling zien als Zwolle, de provincie en Nederland als geheel.

Risicogroepen armoede

Er zijn groepen die een grotere kans hebben om in armoede te leven en om schulden te maken. Dit zijn bijvoorbeeld ouderen, éénouderhuishoudens en een nieuwere, minder bekende groep zzp'ers. De risicogroepen vormen de doelgroep voor het preventiebeleid. Nadat iemand in de schulden is gekomen en zich gemeld heeft bij de gemeente, wordt er geen onderscheid meer gemaakt tussen doelgroepen. Het startpunt is in principe voor iedereen hetzelfde; schulden zijn schulden en moeten worden opgelost.

De onderstaande tabel toont de risicogroepen voor de gemeente Zwolle. Dit betekent niet dat bijvoorbeeld alle zzp'ers een grote kans op schulden hebben. Een groot deel van de zzp'ers heeft geen financiële problemen, maar er is ook een deel dat niet financieel zelfredzaam is. Zij vormen een risico omdat zij minder snel ondersteuning zoeken.

Tabel 7. Risicogroepen voor het armoedebeleid en de schulddienstverlening (2015; * = 2013). Bron: CBS en Ministerie van Sociale zaken en Werkgelegenheid.

	Absoluut	Relatief
Totaal aantal inwoners	123.861	
Totaal aantal huishoudens	56.699	
65-plussers	17.968	15%
Eénouderhuishouden	3.519	
Inwoners		3%
Huishoudens		6%
Arbeidsongeschikten	6.400	5%
Personen met een ww-uitkering	3.600	3%
Bijstandsgerechtigden	3.110	3%
WSW'ers	679	1%
Zzp'ers	7.200	6%

Bijlage 5: Initiatieven schulddienstverlening

- Stadsdialoog

- Week van het geld

- Werkgroep Inkomensondersteuning
    - Informatievoorziening schuldhulp en minimabeleid voor partners

- Gastlessen & voorlichting in het kader van preventie
    - In 2015 zijn er acht voorlichtingen geweest voor hulpverlenende instanties, coaches voor studenten, vrijwilligersorganisaties, medewerkers van incassobureaus en bedrijven over schulddienstverlening.
    - Er zijn vier voorlichtingen gegeven over Inkomensondersteunende maatregelingen.
    - Twee voorlichtingen zijn gegeven over de Wet Schuldsanering Natuurlijke Personen (WSNP).
    - Vijf gastlessen zijn gegeven op het MBO en HBO.
    - Er zijn twaalf bijeenkomsten verzorgd voor mensen die de max-WW hebben bereikt.
    - I.s.m. met de Kern zijn er twee bijeenkomsten georganiseerd voor mensen om de administratie op orde te maken.

- Convenanten/werkafspraken, nutsbedrijven en woningbouwcorporaties.

- Vindplaats schulden (BKR)
    - Pilot: Centrale registratie ter signalering van schulden uit verschillende bronnen. Eén van die ontwikkelingen is “Vindplaats Schulden”. In samenwerking met de BKR en een groot aantal schuldeisers, m.n. energiebedrijven, zorgverzekering en woningcorporaties, wordt bekeken of door het verzamelen van de beschikbare data, de cliënt die schulden heeft eerder bereikt kan worden.
    - Er wordt gebruik gemaakt van signalering bij bepaalde profielen/indicatoren.

- Budgettrainingen/cursussen/Budgetkringen
    - Op jaarbasis worden er vier Budgetcursussen van vijf weken georganiseerd voor mensen die uitstromen uit budgetbeheer.
    - Bij ROC’s , Kadera en deelnemers/bezoekers van het vrouwencafé van Travers zijn budgetcursussen gegeven. Verder zijn er vier bijeenkomsten gerealiseerd voor studenten vanuit Curaçao.
    - Op dit moment worden er budgetkringen ontwikkeld waarin mensen elkaar stimuleren om bewust en zorgvuldig om te gaan met geld. Doel is om in 2016 te starten met zeven groepen van acht deelnemers.

- Het Financieel Spreekuur (FiS)
    - Is een samenwerkingsverband tussen de Kern, scholen en de gemeente en is een inloopspreekuur voor leerlingen die vragen hebben op financieel gebied.
    - Het FiS is in maart 2014 gestart bij het Deltion College. Het eerste jaar waren er 39 meldingen. In 2015 is het Cibap aangesloten en is het aantal meldingen opgelopen tot 159.
    - Het wordt gerund door twee HBO stagiaires SJD onder begeleiding van de Kern.
    - Personen kunnen langs met vragen over een DUO lening of het maken van een begroting. Dit project loopt in haar tweede jaar.

- Door een reminder te sturen via whatsapp-berichten is de no-show verlaagd.
- Het Financieel Spreekuur wordt door organisaties gezien als een goede preventiemaatregel, omdat de jongeren worden geholpen door leeftijdsgenoten en hierdoor meer dezelfde taal spreken. Vanuit dit Financieel Spreekuur wordt ook de financiële educatie binnen de scholen uitgezet.

- Startpunt geldzaken
  - Tips over geld. Voorbeelden zijn tips over het verminderen van de uitgaven en het verhogen van de inkomsten.
  - Geldplannen: 'Beter rondkomen' en 'Sparen, aflossen of beleggen'. In Beter rondkomen worden er tips gegeven over het in balans maken van de inkomsten en uitgaven. Wanneer iemand geld over heeft, kan hij via Sparen, aflossen of beleggen advies krijgen hoe hij het beste met dit geld om kan gaan.

- MijnSDV (situatie eind 2014):
  - Webtool voor cliënten van SDV. Met inlog via DigiD hebben cliënten inzage in de Budgetbeheerrekening en zij kunnen mutaties doorvoeren. Deze tool wordt verder uitgebreid met inzage in het verloop van het schuldregelingstraject (verbetering van de communicatie).

- Pilot Schulddienstverlening voor ondernemers en ZZP,ers.
  - In deze pilot werkt SDV Zwolle nauw samen met het Regionaal Bureau Zelfstandigen. Waarbij SDV zich met name richt op enerzijds het bevorderen van de financiële zelfredzaamheid en de sanering en het RBZ de levensvatbaarheid van het bedrijf beoordeeld en het saneringskrediet verstrekt.

ChristenUnie Zwolle PvdA

M12-1

Motie

Rekenkameronderzoek Schulddienstverlening

Betreft: kaders nieuw beleidsplan schulddienstverlening

De raad van de gemeente Zwolle in vergadering bijeen op maandag 13 februari, gelezen het Rekenkamerrapport Schulddienstverlening en de informatienota Rekenkameronderzoek Schulddienstverlening en gehoord de beraadslagingen,

constaterende dat

- het college werkt aan een nieuw beleidsplan Schulddienstverlening;

van mening dat

- het goed is als vooraf kaders worden gesteld door de gemeenteraad;

roept het college op om

- in het nieuwe beleidsplan Schulddienstverlening vast te leggen dat
    - bij uitstroom uit de schulddienstverlening altijd een besluit wordt genomen of nazorg nodig is en zo ja, hoe deze wordt vormgegeven om duurzame gedragsverandering te stimuleren en terugval te voorkomen,
    - de ervaring van ervaringsdeskundigen en partners in de stad wordt gebruikt om de vindbaarheid van de ondersteuning te vergroten op die plekken waar mensen met schulden als eerste zoeken naar ondersteuning (bijvoorbeeld online),
    - de begeleiding en actuele informatieverstrekking vanuit de sociaal raadslieden richting initiatieven in de stad (bijvoorbeeld het Financieel Spreekuur) geborgd blijft,
    - mensen die zich bij de gemeente melden voor ondersteuning bij schulden op dag één van de intake worden aangemeld bij Op Orde,
    - voortaan niet een 'gedeelde caseload', maar 'één contactpersoon' het uitgangspunt is voor ondersteuning op het gebied van werk, armoede, bijstand en schulden,

en gaat over tot de orde van de dag.

Johannes de Vries
ChristenUnie

Hans Prakke
PvdA

Jietse de Boer

Tegen: SP

Aangenomen 13/2/17

Motie

Betrekken werkgever bij schulddienstverlening

De gemeenteraad van Zwolle bijeen op maandag14 februari 2017.
Gehoord hebbende de beraadslaging over het Rekenkameronderzoek Schulddienstverlening

Constaterende dat:

- Werkgevers doorgaans in een vroeg stadium op de hoogte zijn van (het ontstaan van) schulden bij medewerkers;
- werkgevers hierbij kunnen worden geconfronteerd met nadelige gevolgen van schulden van medewerkers; (loonbeslag, minder functioneren, ziekmelding)
- Er geen rol is weggelegd voor een werkgever in de schulddienstverlening door de gemeente Zwolle.

Van mening dat:

- Het hebben van schulden vaak een zware wissel trekt op het welzijn;
- Dit negatief effect heeft op het functioneren en inzetbaarheid van mensen in werk;
- Dit in voorkomende gevallen de arbeidsverhouding onnodig onder druk zet;
- Werkgevers en werknemers beide dus belang hebben bij een snelle oplossing van schulden;
- Werkgevers graag willen en ook kunnen bijdragen aan het oplossen van schulden.

Verzoekt het college:

- In het beleid van schulddienstverlening te onderzoeken op welke wijze de rol van de werkgever als belanghebbende kan worden ingevuld;
- hierbij oog te hebben voor de belangen (zoals privacy) van de werknemer.

En gaat over tot de orde van de dag.

Henk Schippers
D66

Hans Prakke
PvdA

Tegen: SP

Aangenomen 13/2/17

VVD ZWOLLE D66

Motie

Oplossen knelpunten schulddienstverlening zelfstandigen

De gemeenteraad van Zwolle bijeen op 13 februari 2017.
Gehoord hebbende de beraadslaging over het Rekenkameronderzoek Schulddienstverlening

Constaterende dat:

- ZZP'ers te maken krijgen met ongewenste effecten in hun bijstandsverlening zoals Bbz-problematiek en het geen aanspraak kunnen maken op schuldhulp.

Van mening dat:

- Het onwenselijk is dat zelfstandigen die hun bedrijf nog niet hebben beëindigd, over het algemeen geen gebruik kunnen maken van een vorm van schuldhulp;
- De gemeente onredelijke en onvoorziene gevolgen van beleid vaak probeert aan te pakken;
- Een hardheidsclausule bijvoorbeeld ruimte biedt om te kijken hoe de gemeente oplossingen voor deze problematiek kan vinden.

Verzoekt het college:

- Te onderzoeken welke mogelijkheden er zijn om op gemeentelijk niveau met (maatwerk)oplossingen te komen voor de problemen waar zelfstandigen tegen aan lopen die gebruik willen maken van schuldhulpverlening en/of zelfstandigen met Bbz-problematiek.

En gaat over tot de orde van de dag.

Johran Willegers
VVD

Henk Schippers
D66

Tegen: SP

Aangenomen 13/2/17

ChristenUnie
Zwolle

PvdA

M12-4

Motie

Rekenkameronderzoek Schulddienstverlening
Betreft: lokaal project schuldpreventie

De raad van de gemeente Zwolle in vergadering bijeen op maandag 13 februari, gelezen het Rekenkamerrapport Schulddienstverlening en de informatienota Rekenkameronderzoek Schulddienstverlening en gehoord de beraadslagingen,

constaterende dat

- het college werkt aan een nieuw beleidsplan Schulddienstverlening,
- bij de voorspelbaarheid van schulden niet alleen doelgroepen een factor zijn, maar ook bepaalde gebeurtenissen in iemands leven;

van mening dat

- het zo snel mogelijk signaleren van (een risico op) schulden erger kan voorkomen;

roept het college op om

- de mogelijkheden te onderzoeken voor een preventieproject met lokale werkgevers, mediators en andere partijen die betrokken zijn bij 'life-events' die de oorzaak kunnen zijn van schulden (denk aan baanverlies en scheiding), door via deze partners een lichte vorm van ondersteuning aan te bieden (denk aan een gesprek om de gevolgen van de nieuwe situatie in kaart te brengen),
- vrijwillige deelname hierbij als uitgangspunt te nemen,
- de privacy van de deelnemers te waarborgen;

en gaat over tot de orde van de dag.

Johannes de Vries
ChristenUnie
Wiebe de Boer

Hans Prakke
PvdA

Tegen: SP
Aangenomen. 13/2/17

besluit

Zwolle

Jaargang	2017
Kenmerk	27335
Onderwerp	Rekenkameronderzoek Schulddienstverlening

De raad van de gemeente Zwolle;

Gelezen het voorstel van burgemeesters en wethouders, d.d. 15-11-2016

besluit:

1. In te stemmen met de conclusies verwoord in de rapportage van de gemeentelijke Rekenkamercommissie Zwolle "Evaluatie Schulddienstverlening Gemeente Zwolle".
2. Kennis te nemen van de aanbevelingen in genoemde rapportage.
3. Kennis te nemen van de reactie van het college van B&W verwoord in de informatienota Rekenkameronderzoek Schulddienstverlening.
4. Het college van B&W te verzoeken bij de opstelling van het nieuwe beleidsplan schulddienstverlening de aanbevelingen van de Rekenkamercommissie te betrekken.

Aldus besloten in de openbare vergadering van 13 februari 2017,

de voorzitter,

de griffier,

voorstel

Zwolle

Raadsplein besluitvormend

Datum 13 februari 2017

onderwerp	Accountantscontrole jaarrekening 2016
portefeuillehouder	
informant	Dreven, Adila van (2267)
medeopstellers	
afdeling	Advisering Concernstaf
bijlagen	Voorstel: Beslisnota Accountantscontrole jaarrekening 2016 Bijlage: 1. Controleplan 2016 PWC concept Bijlage: 2 Brief PWC 1 februari 2016 Bijlage: 3-1 Externe wetgeving 2016 Bijlage: 3-2 Interne regelgeving 2016 Bijlage: 3-3 Doeluitkeringen Verkeer en Vervoer Bijlage: 3-4 SiSa-regelingen 2016 Bijlage: 2017-02-13 Raadsbesluit Accountantscontrole jaarrekening 2016

Voorgesteld besluit raad

1. PWC Accountants de reguliere controle van de jaarrekening 2016 overeenkomstig het bijgevoegde controleplan uit te laten voeren.

voorstellen

Zwolle

Beslisnota voor de raad

Datum 15 december 2016

2016

Ons kenmerk

Onderwerp	Accountantscontrole jaarrekening 2016
Versienummer	1
Portefeuillehouder	Afstemmingscomité
Informant	A. van Dreven
Eenheid/Afdeling	Concernstaf
Telefoon	(498)2538
Email	b.tory@zwolle.nl
Bijlagen	1. Controleplan PWC 2. Brief PWC van 1 februari 2016 3. Bijlagen 1. Externe wetgeving 2. Interne regelgeving 3. Doeluitkeringen Verkeer en Vervoer 4. SISA regelingen

De raad wordt voorgesteld te besluiten om:

1. PWC Accountants de reguliere controle van de jaarrekening 2016 overeenkomstig het bijgevoegde controleplan uit te laten voeren.

Datum 15 december 2016

Ons kenmerk

Toelichting op het voorstel

Inleiding

In november 2015 heeft de raad besloten de opdracht voor de accountantscontrole voor de gemeente te verstrekken aan PWC Accountants NV. In het Programma van eisen (PVE) en het daarop gebaseerde contract zijn de voorwaarden en condities vastgelegd waaraan partijen moeten voldoen. In het controleplan 2016 van PWC is de reikwijdte van de controle, de controleaanpak en de samenwerking met de interne controleafdeling, opgenomen. In deze beslisnota wordt voorgesteld om PWC de reguliere controle van de jaarrekening 2016 overeenkomstig het bijgevoegde controleplan (bijlage) uit te laten voeren. De als bijlage bijgevoegde brief van PWC bevat vooral de specifieke voorwaarden die gelden voor het accountantsberoep.

Beoogd effect

Uitvoering van de reguliere controle van de jaarrekening 2016 door PWC overeenkomstig het controleplan..

Argumenten

1.1 Het controleplan van PWC beschrijft duidelijk wat er gecontroleerd wordt en hoe er gecontroleerd wordt

In het controleplan van PWC wordt de reikwijdte van de controle en de controleaanpak, waarbij ook de samenwerking met de interne controleafdeling, besproken. Het normenkader dat als meetlat dient voor de controle is in het plan uitgewerkt. Verder zijn opgenomen de goedkeuringstoleranties zoals benoemd in het Besluit Accountantscontrole Provincies en Gemeenten (BAPG). Er wordt ingegaan op de mogelijke risico's waarvan de decentralisatie Sociaal Domein, de Spoorzone, de verbonden partijen, grondexploitaties en IT omgeving deel uitmaken.

Voor wat betreft de Spoorzone betekent dat dus dat uitvoering wordt gegeven aan de motie van 30 september 2013 die vermeldt dat de administratieve organisatie en interne controle van het project Spoorzone expliciet onderdeel moet uitmaken van de reguliere onderzoeksopdracht voor de controle van de jaarrekening. De uitkomsten van de controle van dit project zullen jaarlijks herkenbaar terugkomen in (ten minste) het accountantsverslag bij de jaarrekening. De accountantscontrole blijft beperkt tot de gebruikelijke controles die bij de jaarrekening plaatsvinden; er vindt dus geen uitgebreide, operationele projectaudit plaats.

1.2 Het controleplan biedt de mogelijkheid om speerpunten voor de controle toe te voegen

Op blz. 19 van het controleplan wordt de mogelijkheid geboden om specifieke speerpunten toe te voegen waaraan de accountant bij de controle specifiek aandacht moet besteden. Aangezien er geen specifieke wensen zijn wordt voorgesteld van deze mogelijkheid geen gebruik te maken.

Risico's

Als belangrijkste risico kan worden genoemd het niet verkrijgen van een goedkeurende accountantsverklaring.

Financiën

De kosten voor de reguliere controle worden gedekt uit de daarvoor in de begroting opgenomen budgetten.

Communicatie

N.V.T.

Vervolg

Datum 15 december 2016

Ons kenmerk

Na vaststelling van het controleplan volgt het reguliere proces van jaarafsluiting en daarbij behorende controles en rapportages.
Door omstandigheden is de vergadering van het Afstemmingcomité van 24 januari komen te vervallen en daar mee ook het gesprek met de accountant. Zodra de controle door de accountant op de jaarstukken 2016 is afgerond zal het Afstemmingscomité het gesprek met de accountant aangaan en hierover advies uitbrengen aan de raad.
In het afstemmingscomité hebben zitting de raadsleden Martijn van der Veen, Oswald van Dam, Frank Futselaar, Job Looijenga, wethouder Jan Brink en Wim Duursema (directielid).

De voorzitter van het afstemmingscomité,

Frank Futselaar

Zwolle

Jaargang	2017
Kenmerk	32965
Onderwerp	Accountantscontrole jaarrekening 2016

De raad van de gemeente Zwolle;

Gelezen het voorstel van burgemeesters en wethouders, d.d.

besluit:

1. PWC Accountants de reguliere controle van de jaarrekening 2016 overeenkomstig het bijgevoegde controleplan uit te laten voeren.

Aldus besloten in de openbare vergadering van 13 februari 2017,

de voorzitter,

de griffier,

www.pwc.nl

Controleplan 2016 Gemeente Zwolle

28 november 2016

pwc

Onze controleopdracht

1

Huidige tijd vraagt van gemeente en accountant een intensievere kwalitatieve controle

U wordt in toenemende mate geconfronteerd met toenemende eisen vanuit wet- en regelgeving en de interpretatie daarvan (ook vanuit ons). Voor ons geldt ook dat interpretatie van controlestandaarden, mede onder invloed van toezichthouders als de AFM en de Accountantsdienst Rijk (ADR), steeds strikter is en meer werkzaamheden en documentatie van accountants vraagt. Onder andere voor de onderstaande werkzaamheden is een intensievere aanpak vereist:

- Uitgebreide aanpak memoriaalboekingen
- Testwerkzaamheden uitvoeren om de betrouwbaarheid van lijstwerk vast te stellen
- Ten aanzien van de IT geldt dat in alle gevallen het volledige IT-landschap in beeld dient te worden gebracht.
- Voor alle (materiële) opbrengststromen dient het risico op een materiële afwijking als ‘significant’ te worden aangemerkt (voorheen niet significant). Dit betekent in de praktijk dat wij ieder controlejaar de interne beheersing in opzet, op bestaan en op werking moeten testen en verplicht gegevensgerichte werkzaamheden moeten uitvoeren.
- Uitgebreide aanpak en risicoanalyse op mogelijkheden van fraude
- Met ingang van 2014 zijn de eisen ten aanzien van het steunen op werkzaamheden van de interne controlefunctie aangescherpt. Er dienen meer zelfstandige werkzaamheden te worden verricht door de accountant. Daarnaast zijn de eisen rondom COS610 dusdanig scherp dat de gemeenten hier veelal niet aan kunnen voldoen. Dit heeft ook gevolgen voor Zwolle.

Wat controleren wij?
De reikwijdte van onze controle

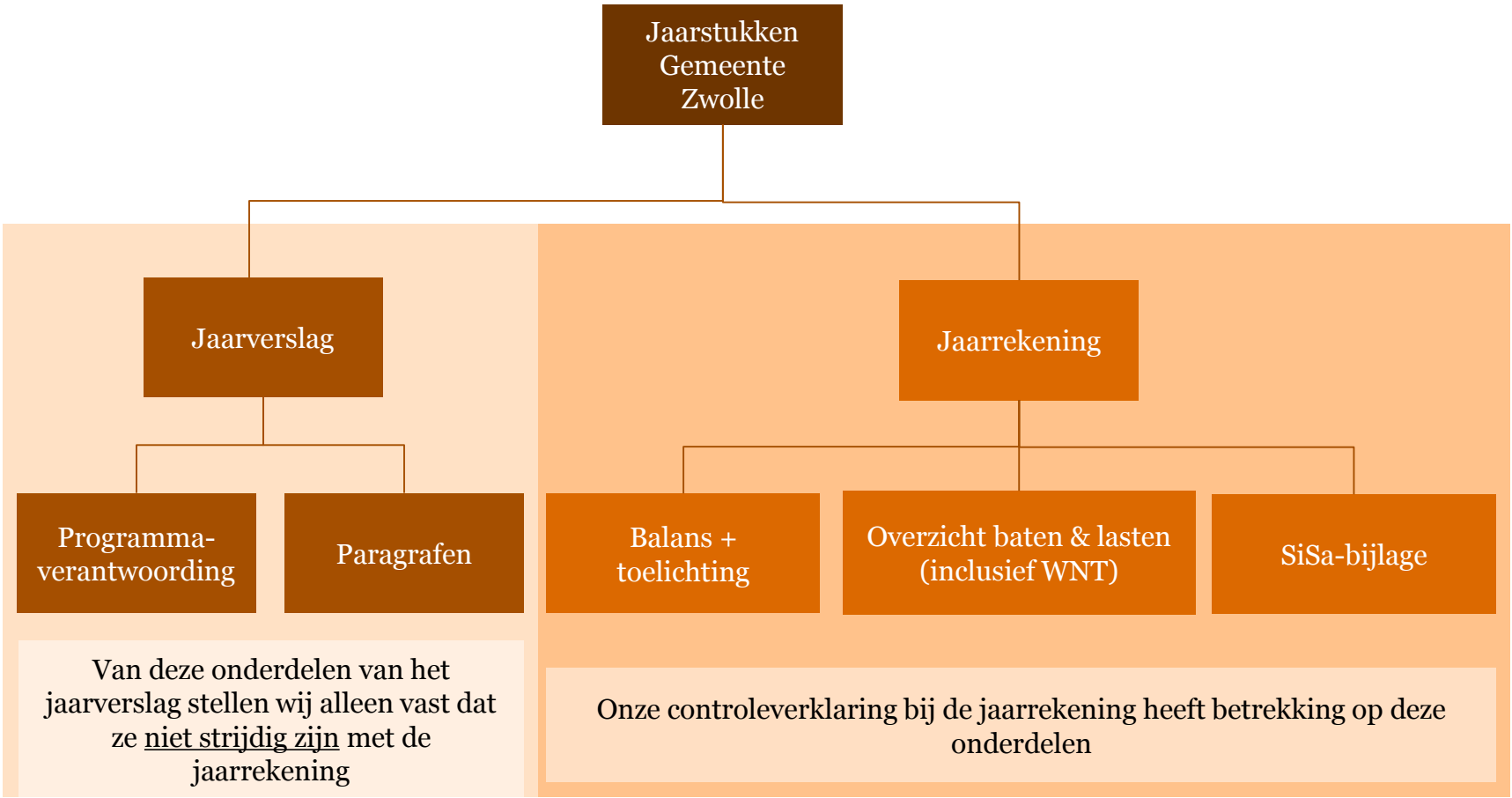

Normenkader als meetlat voor de controle

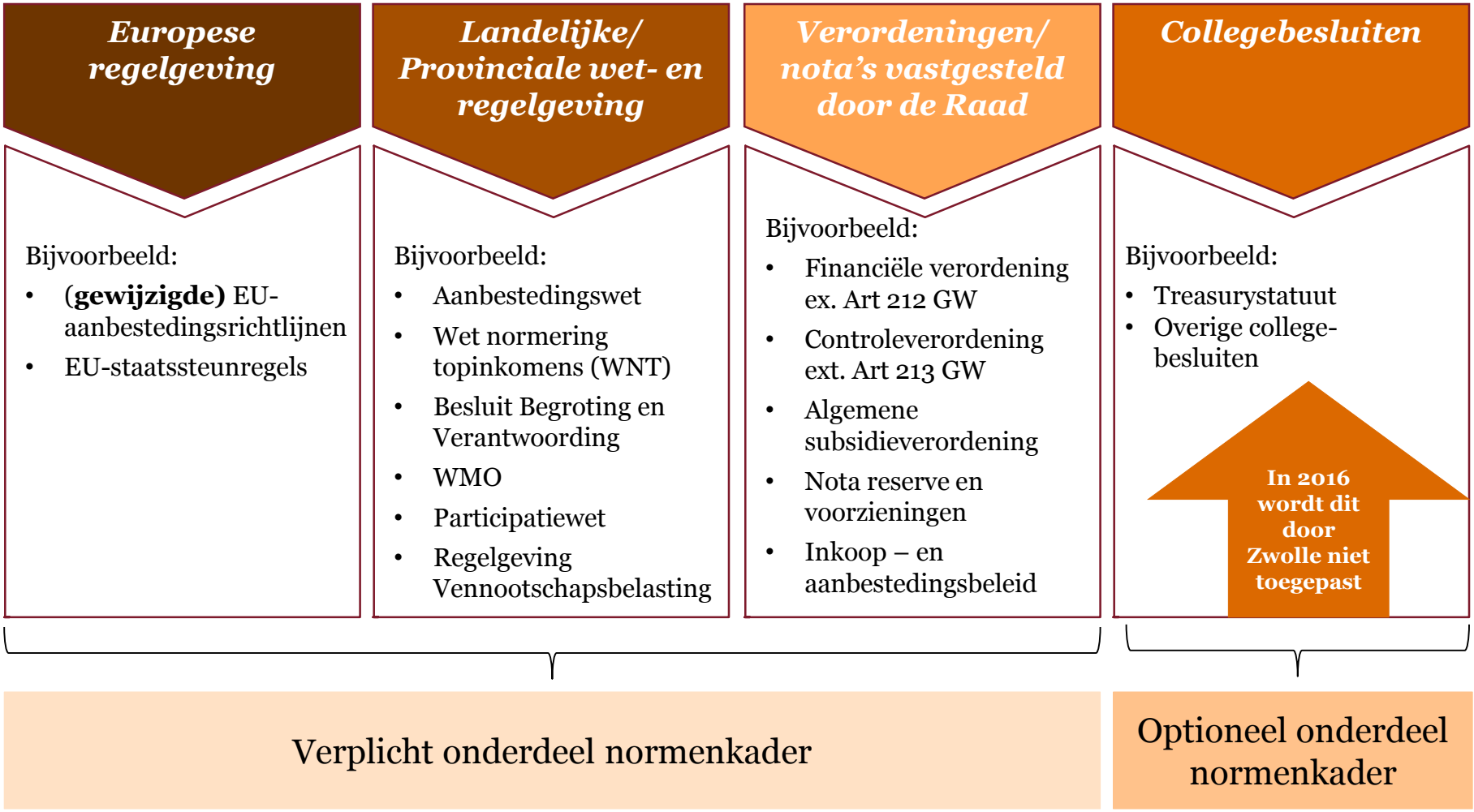

De door u vastgestelde goedkeuringstolerantie bepaalt wat wij wel en niet controleren

De door u vastgestelde goedkeuringstolerantie is als volgt:

	Omvang in € o.b.v. begroting 2016	Fouten	Onzekerheden
< 1%	< € 4,85 miljoen	Goedkeurend	Goedkeurend
≥ 1% maar < 3%	> € 4,85 miljoen maar < € 14,56 miljoen	Beperking	Goedkeurend
≥ 3% maar < 10%	> € 14,56 miljoen maar < € 48,54 miljoen	Afkeurend	Beperking
≥ 10%	> € 48,54 miljoen	Afkeurend	Oordeelonthouding

Voor de WNT gelden de goedkeuringstoleranties conform het controleprotocol WNT.

Voor SiSa gelden specifieke rapporteringstoleranties (vastgelegd in de nota verwachtingen accountantscontrole SiSa).

De goedkeuringstolerantie worden op basis van concept-jaarrekening 2016 aangepast

Materialiteit

Strengere eisen aan de samenwerking met uw interne controle afdeling

2

Hoe wij controleren – uw verdedigingslinies

Wij beoordelen uw processen langs de volgende 3 lijnen:

1e lijn

Lijnmanagement
(afdelingen)

De 1e lijn heeft de eerste verantwoordelijkheid voor het dagelijks risico-management en de kwaliteitsborging, het **opzetten van adequate processen** en het werken volgens deze processen.
In de 1e lijn worden zaken als functiescheiding, geautomatiseerde en handmatige controles uitgevoerd.

2e lijn

Ondersteuning
(financiën, concerncontrol)

De ondersteunende diensten zorgen voor de kaders (financieel beleid) waarbinnen de 1e lijn werkt. De 2e lijn voert bij de administratieve verwerking een aantal controles uit om vast te stellen dat de 1e lijn zijn werk goed heeft gedaan (bijv. met data-analyse). Hierbij is het van belang dat wordt gemonitord op de naleving van deze kaders en dat dit aansluit op de checks en balances in uw reguliere P&C cyclus.

3e lijn

Interne controle
(IC-afdeling)

Uw interne controle afdeling toetst met systeemgerichte en gegevensgerichte controles de (uitkomsten van) processen en diverse balansposten.
Zij geeft zekerheid aan het college ten aanzien van de betrouwbaarheid en rechtmatigheid van de informatievoorziening.

4e lijn

pwc

PwC heeft een eigen verantwoordelijk voor de oordeelsvorming bij uw jaarrekening 2016. Wij zullen hierbij gebruik maken van uw interne controles en reperformance tests uitvoeren. Waar nodig zullen wij zelfstandig aanvullende werkzaamheden uitvoeren. Wij steunen in situaties op de verantwoording en contoleverklaring derden. Wij zullen hiertoe controle-instructies versturen (bijv. belastingen)

Interpretatie COS 610 is strenger geworden

- Door externe reviews veel discussie over toepassing COS 610 (richtlijn accountant om te steunen op werkzaamheden interne audit afdelingen)
- Interpretatie eisen om te kunnen steunen op interne audit werkzaamheden is behoorlijk strenger geworden (echt optuigen accountantsdienst en voldoen aan diverse formele vereisten)
- Inrichting van interne controle bij Zwolle is van goed niveau, echter voldoet niet aan de eisen van een eigen accountantsdienst.
- Hierdoor kunnen wij minder gebruik maken van de werkzaamheden en zullen wij meer zelfstandig moeten controleren. Er komen dus meer werkzaamheden in de vierde linie te liggen.

Uw interne controle afdeling functioneert als interne beheersingsmaatregel

In de controle bestaan 3 varianten van samenwerking tussen de verbijzonderde interne controle en de externe accountant:

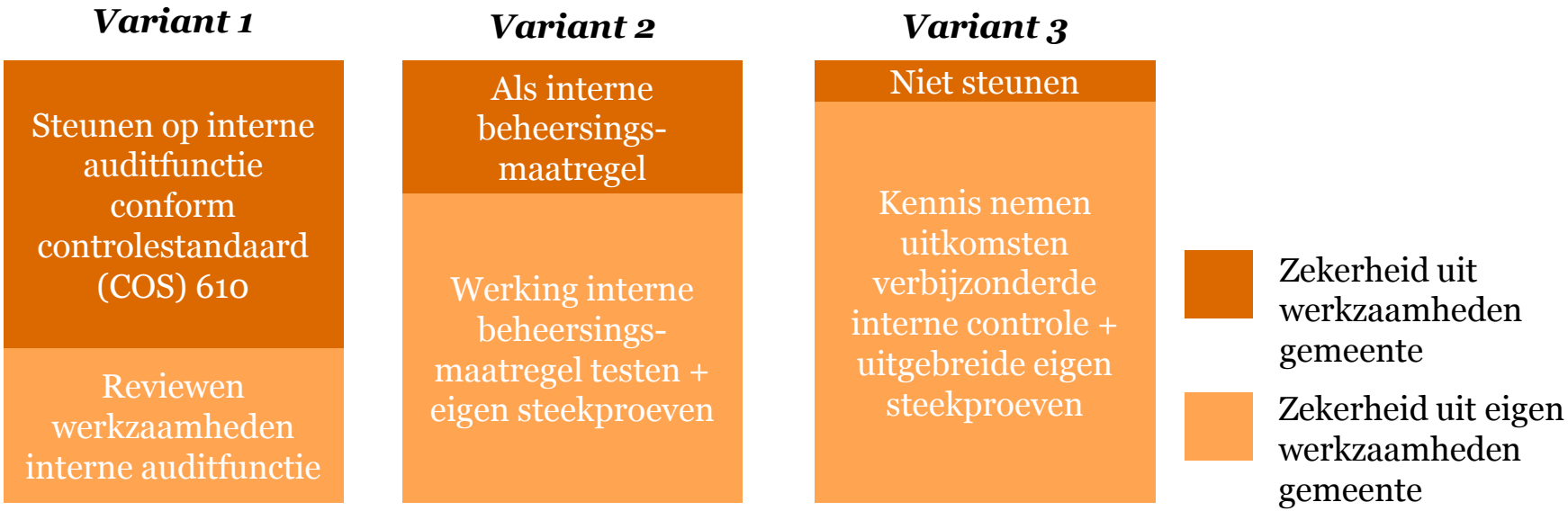

Op basis van onze ervaringen in afgelopen jaren (goede uitvoering interne controle), de uitkomsten van externe reviews, de gesprekken over opvolging van aandachtspunten en documentatie van de interne controle constateren wij dat op veel onderdelen de interne controle afdeling als beheersmaatregel functioneert (variant 2).

Gezamenlijke startnotitie

- Wij beoordelen welke werkzaamheden per stroom of balanspost moeten worden uitgevoerd en waar we gebruik kunnen maken van de interne controles die door Zwolle worden uitgevoerd.
- Op basis van de kwaliteit van de interne controles bepalen wij onze gezamenlijke aanpak (gezamenlijke startnotitie) en daarbij ook de aanvullend uit te voeren werkzaamheden door Zwolle en PwC. Hierin zitten bepaalde keuzes die we nader afstemmen met Zwolle.

Wij gaan gezamenlijk voor inzet data-analyse

- Onderzoeken mogelijkheid process mining in te zetten op de digitale factuurstroom (inkoop).
- Inzet met name gericht op het identificeren van mogelijke risico's. Dit om inzicht te bieden aan zowel management, interne controle als accountant.

Uw risico's/ontwikkelingen als basis van onze aanpak

3

Geïdentificeerde risico's

Risico's Zwolle: Grafische weergave

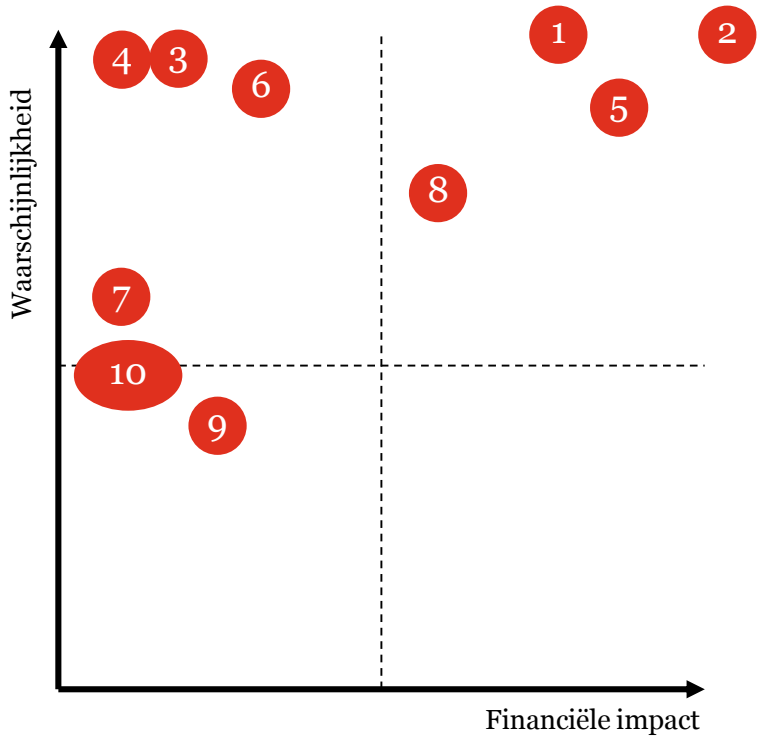

	Risico's voor de jaarrekening	Omvang	Regel-geving	Onzeker-heden
1	Decentralisaties	◉	◉	◉
2	Verantwoording PGB (via SVB)	◉	◉	◉
3	Aanbestedingen (EU en nationaal)	◎	◉	◎
4	Naleving WNT	◎	◉	◉
5	Grondexploitaties	◉	◉	◉
6	Voorbereidingen vennootschapsbel.	◎	◉	◉
7	Verbonden partijen (o.a. WEZO)	◎	◎	◉
8	Naleving nieuwe BBV regelgeving	◎	◉	◎
9	Spoorzone	◉	◎	◎
10	IT-omgeving	◉	◎	◎

Welke risico's ziet u?

Decentralisaties wederom voor 2016 een belangrijk aandachtspunt

- Aandacht voor de basisadministratie, waaronder verwerking van beschikkingen en facturen in de basisadministratie
- Aandacht voor controle van facturen van zorgaanbieders (WMO)
- Verantwoording van Jeugd (tijdig, juiste zekerheid), loopt via de BVO Ijsselland. Sturing op de afspraken en uitvoering is van belang (tijd, resultaat, onzekerheden)
- Keuze tussen afhankelijkheid van verantwoordingen van zorgaanbieders of meer zelf doen op controle prestatielevering WMO en Jeugd
- Aandacht voor juistheid en rechtmatigheid van uitbetalingen PGB door de sociale verzekeringsbank (inclusief prestatielevering)
- Prestatielevering van de PGB door de sociale verzekeringsbank voor 2016 mogelijk ook onzeker
- Plan van aanpak op te stellen door de organisatie over de wijze waarop zekerheid wordt verkregen over alle aspecten. Specifiek aandacht hier voor de mix van invulling van de controle op prestatielevering.

Verantwoording decentralisaties

- Vanuit 2015 is de ervaring dat vooral de controle op de levering van de zorg en de tijdigheid van verantwoording door zorginstellingen belangrijke aandachtspunten zijn

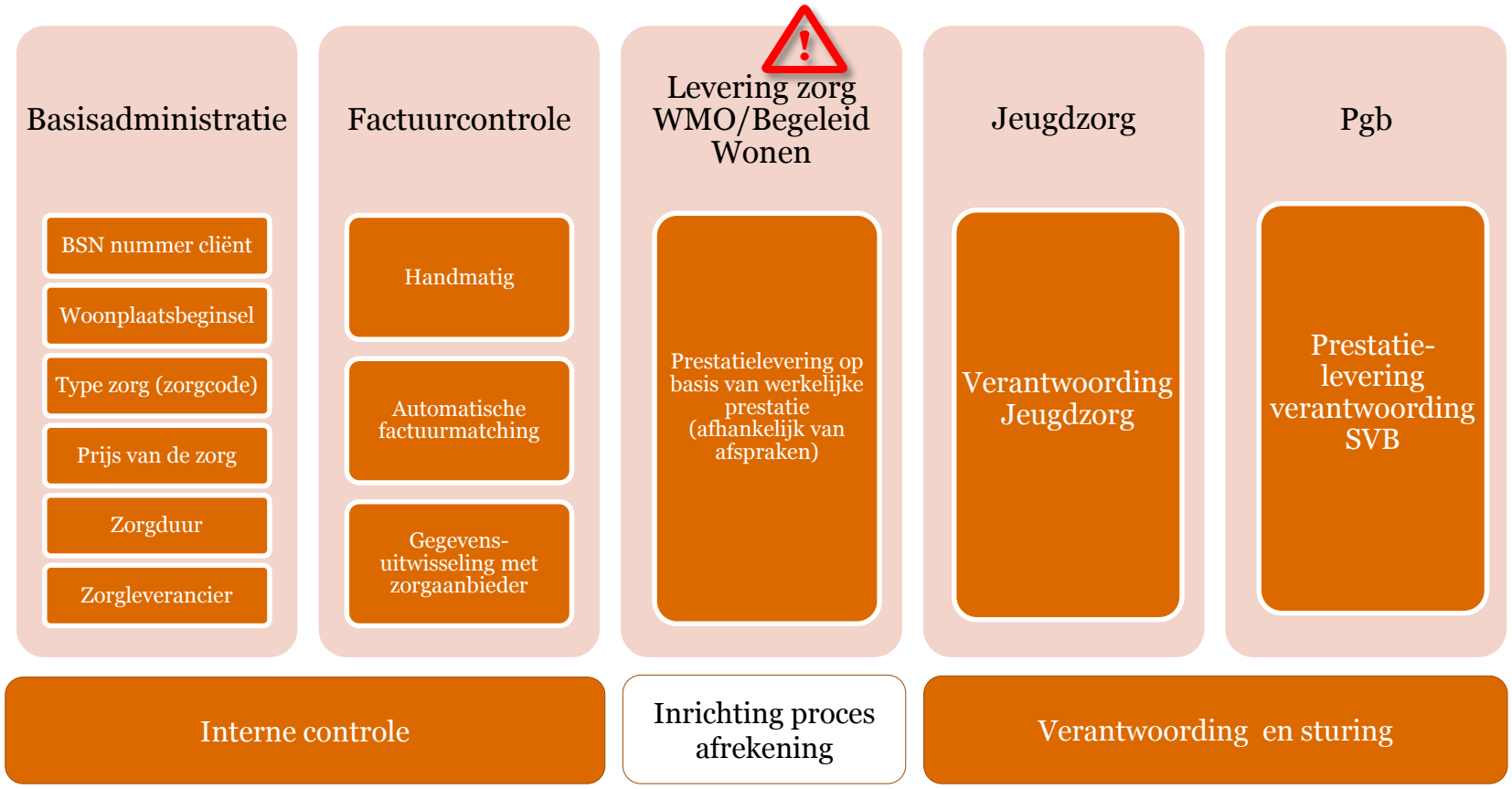

Het aspect prestatielevering nader uitgewerkt: keuzes te maken

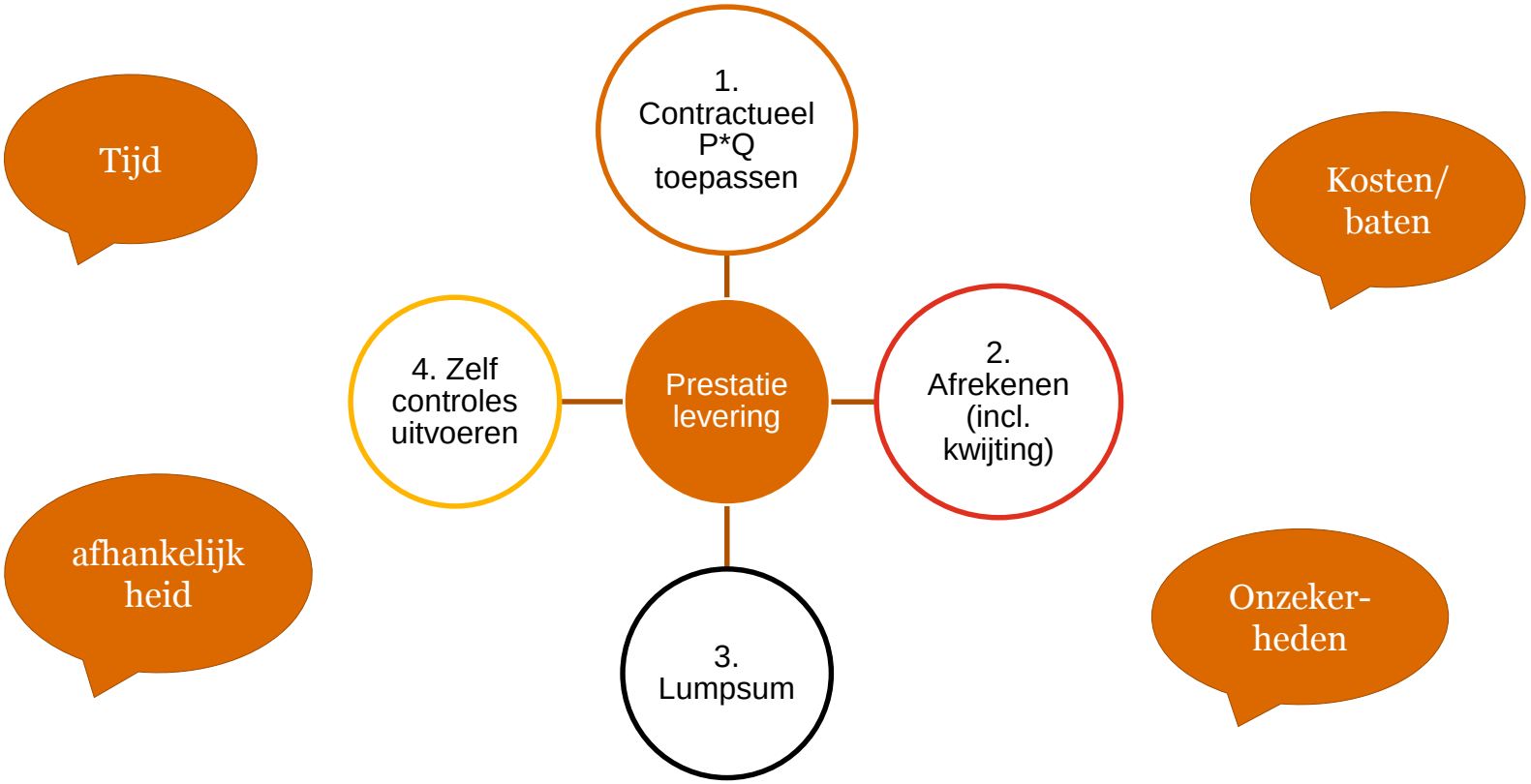

BBV wijziging grondexploitaties

Vanaf de jaarrekening 2016 zijn de richtlijnen voor grondexploitaties worden aangepast. Belangrijkste elementen uit deze wijziging van de Commissie BBV zijn:

- Het maximeren van de looptijd van bouwgronden in exploitatie tot 10 jaar
- Kostentoerekening dient te gebeuren op basis van de uitgangspunten uit de WRO
- De gehanteerde rente moet gebaseerd zijn op de werkelijke rente
- De uitgangspunten en parameters voor de waardering moeten verplicht in de jaarrekening worden toegelicht
- De categorie 'niet in exploitatie genomen gronden' (NIEGG) komt te vervallen en worden overgeheveld naar de materiële vaste activa
- Winstneming op basis van percentage of completion
- Toerekening van rente en andere kosten aan de NIEGG is niet langer toegestaan
- Strategische gronden worden gewaardeerd op verkrijgingsprijs of duurzaam lagere marktwaarde
- De boekwaarde per m2 voor de NIEGG hoeft niet langer vermeld te worden
- Huidige NIEGG's worden zonder afwaardering overgezet van voorraden naar materiële vaste activa per 1 januari 2016

Uw speerpunten voor de controle 2016

1. .....
2. .....

Uw en onze inschatting van het frauderisico

- Beleid
- Cultuur/Gedrag
- Bewustzijn
- Specifieke vragen:
  - Sprake van fraude/vermoedens van fraude?
  - Welke verhoogde frauderisico's identificeert u?
  - Motivatie/druk
  - Rationalisatie
  - Gelegenheid
  - Is er een adequate registratie (bestuurlijk en ambtelijk) en monitoring van nevenfuncties?

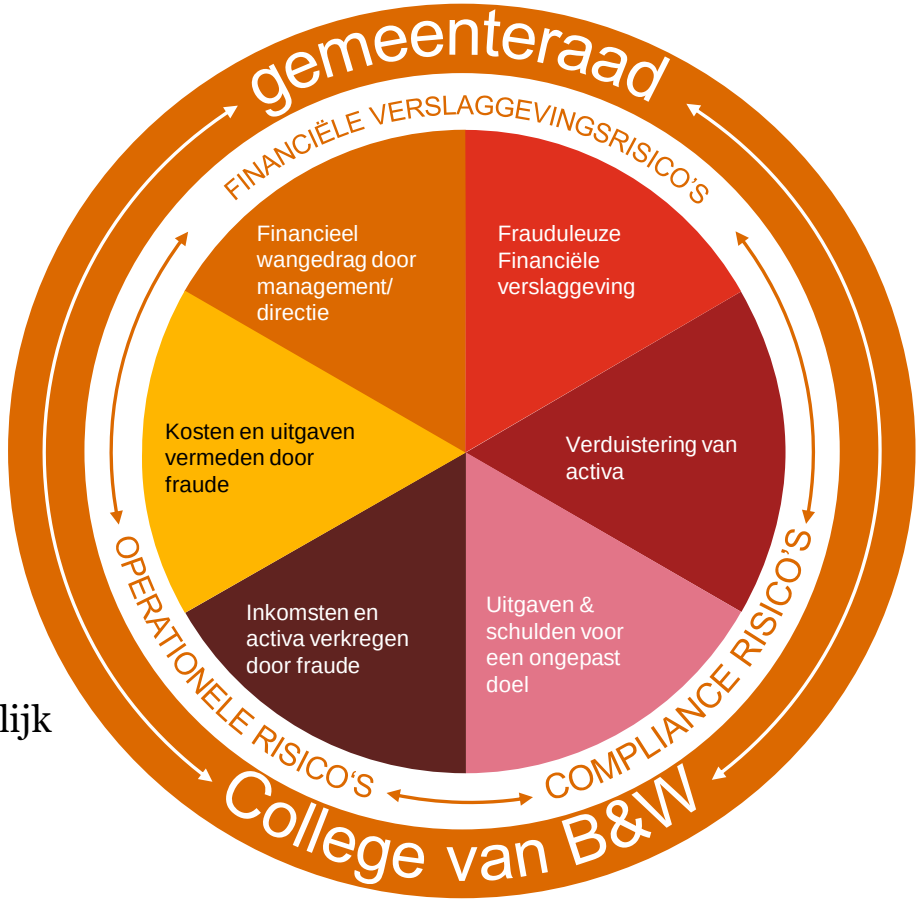

Ontwikkelingen

4

PwC deelt zijn visie op ontwikkelingen met u in de SectorTopics-app

PwC houdt u gedurende het hele jaar op de hoogte van ontwikkelingen die voor u relevant zijn. Met de SectorTopics-app van PwC volgt u nieuws, trends, ontwikkelingen en onze visie erop in de publieke sector. De Capita Selecta is een van de onderdelen van deze app. Daarnaast vindt u in de app een agenda met activiteiten van PwC voor de publieke sector.

Download vandaag nog de SectorTopics-app van PwC in de diverse app-stores.

Samenwerking met de raad

5

Ons voorstel voor aanpak 2016

- Benchmark interne controle wordt op dit moment ingevuld. Levert waarnemingen op om eventuele verbeterpunten te signaleren. Betreft self assessment om nieuwe inzichten op te leveren. Belangrijkste waarnemingen koppelen we terug in 2e tussentijdse rapportage
- Gezamenlijke startnotitie wordt nog verder uitgewerkt
- Inloopavond met de raad 2 x (nog nader te plannen)
- Bijeenkomst over kengetallen (nader af te stemmen)

Wijze van rapporteren

Waar kunt u op rekenen?

- Controleplan
- 1e tussentijdse rapportage (december aan college)
- 2e tussentijdse rapportage (februari aan college)
- Gezamenlijke startnotitie (organisatie)
- Accountantsverslag (na afronding accountantscontrole)
- Controleverklaring

Samen stappen vooruit zetten

© 2016 PwC. All rights reserved. Not for further distribution without the permission of PwC.
"PwC" refers to the network of member firms of PricewaterhouseCoopers International Limited (PwCIL), or, as the context requires, individual member firms of the PwC network.

Please see www.pwc.com/structure for further details.

pwc

Aan de gemeenteraad van Gemeente Zwolle
T.a.v. de heer A. ten Have, griffier
Postbus 10007
8000 GA ZWOLLE

1 februari 2016

Referentie: FvK/e0372524/SJD/td

Betreft: controle van de jaarrekening – boekjaar eindigend op 31 december 2016

Geachte heer Ten Have,

In verband met de middels aanbesteding verkregen nieuwe opdracht voor de accountantscontrole van de jaarrekening van Gemeente Zwolle willen wij in deze brief de uitgangspunten voor ons optreden als onafhankelijke accountant en de verantwoordelijkheden van de gemeenteraad ('Raad'), het college van burgemeester en wethouders ('College') en onszelf uiteenzetten.

De belangrijkste punten met betrekking tot onze samenwerking zijn opgenomen in uw programma van eisen en wensen zoals opgenomen in uw programma van eisen inzake de aanbesteding accountantsdiensten en onze offerte d.d. 16 oktober 2015. De hierin opgenomen condities zijn onverkort van kracht en zullen wij niet herhalen in deze opdrachtbevestiging die vooral specifieke voorwaarden met betrekking tot ons beroep bevat.

1. Accountantscontrole

1.1. Opdracht

Onze verantwoordelijkheid als accountant van Gemeente Zwolle is het onderzoeken of de jaarrekening over het boekjaar eindigend op 31 december 2016 zowel de baten en lasten als de activa en passiva getrouw weergeeft, en of de baten en lasten evenals de balansmutaties tot stand zijn gekomen in overeenstemming met de begroting en met de van toepassing zijnde wettelijke regelingen, waaronder gemeentelijke verordeningen. Daarnaast zullen wij vaststellen of de jaarrekening voldoet aan de wettelijke bepalingen inzake de jaarrekening zoals opgenomen in het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten ('BBV') en de Beleidsregels toepassing Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector ('WNT'). De uitslag van ons onderzoek zullen wij weergeven in een controleverklaring omtrent de getrouwheid en rechtmatigheid van de jaarrekening.

PricewaterhouseCoopers Accountants N.V., Newtonlaan 205, 3584 BH Utrecht, Postbus 85096, 3508 AB Utrecht
T: 088 792 00 30, F: 088 792 95 08, www.pwc.nl

'PwC' is het merk waaronder PricewaterhouseCoopers Accountants N.V. (KvK 34180285), PricewaterhouseCoopers Belastingadviseurs N.V. (KvK 34180284), PricewaterhouseCoopers Advisory N.V. (KvK 34180287), PricewaterhouseCoopers Compliance Services B.V. (KvK 51414406), PricewaterhouseCoopers Pensions, Actuarial & Insurance Services B.V. (KvK 54226368), PricewaterhouseCoopers B.V. (KvK 34180289) en andere vennootschappen handelen en diensten verlenen. Op deze diensten zijn algemene voorwaarden van toepassing, waarin onder meer aansprakelijkheidsvoorwaarden zijn opgenomen. Op leveringen aan deze vennootschappen zijn algemene inkoopvoorwaarden van toepassing. Op www.pwc.nl treft u meer informatie over deze vennootschappen, waaronder deze algemene (inkoop)voorwaarden die ook zijn gedeponeerd bij de Kamer van Koophandel te Amsterdam.

Daarnaast zullen wij de verenigbaarheid met de jaarrekening nagaan van de overige financiële en niet-financiële gegevens die in of bij de jaarstukken zijn opgenomen. Wij zullen daarbij met name nagaan of het jaarverslag overeenkomstig artikelen 25 en 26 van het BBV is opgesteld en met de jaarrekening verenigbaar is. Wij zijn verplicht in onze controleverklaring te rapporteren over de verenigbaarheid van het jaarverslag met de jaarrekening.

1.2. *Verantwoordelijkheid van de accountant*

Wij zullen de controle van de jaarrekening verrichten in overeenstemming met Nederlands recht waaronder de Nederlandse controlestandaarden, zoals onder meer opgenomen in het Besluit accountantscontrole decentrale overheden en de Beleidsregels toepassing WNT, inclusief het Controleprotocol WNT. Dit vereist dat wij dienen te voldoen aan de voor ons geldende ethische voorschriften, waaronder de Verordening Gedrags- en Beroepsregels Accountants. Voorts dienen wij onze controle zodanig te plannen en uit te voeren, dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en toelichtingen in de jaarrekening. De geselecteerde werkzaamheden, die van jaar tot jaar kunnen variëren, zijn afhankelijk van de door ons toegepaste oordeelsvorming, met inbegrip van het inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten.

Bij het maken van deze risico-inschattingen nemen wij de interne beheersing in aanmerking die relevant is voor het opmaken van de jaarrekening door de gemeente en het getrouwe beeld daarvan, alsmede voor de naleving van de WNT-eisen van financiële rechtmatigheid. Deze risico-inschattingen zijn gericht op het opzetten van controlewerkzaamheden die passend zijn in de omstandigheden, maar hebben niet tot doel een oordeel tot uitdrukking te brengen over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeente. Een controle omvat tevens het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en van de gebruikte WNT-eisen van financiële rechtmatigheid en de redelijkheid van de door het college van de gemeente gemaakte schattingen, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening.

Wij willen er de aandacht op vestigen dat een afwijking van materieel belang mogelijk onontdekt blijft. Dit is een onvermijdbaar risico dat zelfs bestaat indien een controle naar behoren is gepland en uitgevoerd in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden. Dit is het gevolg van het toepassen van deelwaarnemingen en andere beperkingen die inherent zijn aan de controle alsook de beperkingen die inherent zijn aan elk systeem van interne beheersing. Deze 'andere beperkingen' omvatten onder meer subjectieve factoren zoals te onderzoeken posten, aard, omvang en moment van de werkzaamheden en de uitleg van resultaten uit de uitgevoerde werkzaamheden.

1.3. *Verantwoordelijkheid van het college*

U erkent en begrijpt dat het college verantwoordelijk is voor:

- het opmaken van de jaarrekening die het vermogen en resultaat getrouw dient weer te geven in overeenstemming met het BBV en de Beleidsregels toepassing WNT;
- de financiële rechtmatigheid van de in de jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties;
- een zodanig systeem van interne beheersing dat noodzakelijk is om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

In het kader van de controle zult u ons onbeperkte toegang verschaffen tot:

- alle informatie die relevant is voor het opmaken van de jaarrekening, zoals de vastleggingen, documentatie en andere aangelegenheden en eventueel aanvullende informatie die relevant is voor onze controle;
- alle personen binnen de gemeente van wie wij vaststellen dat het noodzakelijk is controle-informatie te verkrijgen.

Het college dient erop toe te zien dat de rechten en verplichtingen van de gemeente op toereikende wijze in de jaarrekening tot uitdrukking worden gebracht, met inbegrip van die rechten en verplichtingen die reeds bestaan maar niet via de normale administratieve procedures zijn vastgelegd. In sommige gevallen kunnen deze rechten en verplichtingen niet door accountantscontrole worden ontdekt. Reeds bekende en/of te verwachten gebeurtenissen en omstandigheden zullen op adequate wijze in de jaarrekening tot uitdrukking moeten worden gebracht.

1.4. Fraude en naleving van specifieke wet- en regelgeving

De jaarrekening is de verantwoordelijkheid van het college. Hierbij zijn inbegrepen het bewaken van de activa van uw gemeente, het zorg dragen voor toereikende administratieve vastleggingen en beheersingsmaatregelen (inclusief procedures met betrekking tot de betrouwbaarheid en continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking en het voorkomen en ontdekken van fraude, overige onregelmatigheden en fouten).

Wij zullen onze controle op dusdanige wijze inrichten dat wij een redelijke, maar geen absolute, mate van zekerheid verkrijgen dat fouten en/of fraude die een materieel effect hebben op de jaarrekening worden ontdekt.

Onze controle bestaat niet uit een gedetailleerde controle van transacties, die noodzakelijk is om ook fouten en fraude aan het licht te brengen die niet leiden tot een materiële onjuistheid in de jaarrekening. Het is belangrijk om te beseffen dat er inherente beperkingen zijn verbonden aan een controle.

Vanwege de kenmerken van fraude, met name die kenmerken die betrekking hebben op samenspanning en/of vervalsing van documenten, is het mogelijk dat een controle die is ingericht en uitgevoerd in overeenstemming met algemeen aanvaarde controlestandaarden, een materiële fraude niet ontdekt.

Ondanks dat een effectieve interne controle de kans vermindert dat fouten en/of fraude zullen plaatsvinden en onopgemerkt kunnen blijven, is dit niet uit te sluiten. Om deze reden kunnen wij niet uitsluiten, dat mogelijke fouten of fraude niet zullen worden ontdekt.

Van ons onderzoek kan en mag, als gevolg van de eerdergenoemde inherente beperkingen van de controle en het systeem van interne beheersing, niet worden verwacht dat het alle fouten en/of fraude die zouden kunnen bestaan, aan het licht zal brengen.

Indien onze controle aanwijzingen van mogelijke fouten en/of fraude oplevert, zullen wij primair het College en secondair de Raad daarvan op de hoogte brengen.

Indien, in het geval van fraude van materieel belang ten aanzien van de financiële verantwoording, door u geen adequate maatregelen worden getroffen, zijn wij gehouden hiervan melding te maken bij de bevoegde autoriteiten.

Tevens is het college verantwoordelijk voor de naleving van wettelijke of andere voorschriften, die van toepassing zijn op de activiteiten van de gemeente. Een controleopdracht zal in het algemeen niet leiden tot ontdekking van deze overtredingen. Indien onze controle aanwijzingen van mogelijke niet-naleving van wettelijke of andere voorschriften oplevert, zullen wij u daarvan op de hoogte brengen.

1.5. *Gebruikmaken van werkzaamheden van de interne controleafdeling*

Bij de uitvoering van onze werkzaamheden in het kader van deze opdracht wordt gebruikgemaakt van de werkzaamheden van de door u intern uitgevoerde controles. Met uw interne controleafdeling worden afspraken gemaakt over de gezamenlijke afstemming van de controleplanning, de aard en de diepgang van de uit te voeren werkzaamheden, de rapportage en de dossiervorming. Wij evalueren en testen de voor ons relevante, door de interne controleafdeling uitgevoerde werkzaamheden om ons ervan te overtuigen dat de werkzaamheden toereikend zijn voor onze doelstellingen en om vast te stellen welke werkzaamheden wij zelf moeten uitvoeren. Dossiers van de interne controleafdeling waarin voor onze jaarrekeningcontrole relevante werkzaamheden zijn gedocumenteerd, dienen voor ons te allen tijde toegankelijk te zijn, ook minimaal zeven jaar na beëindiging van onze werkzaamheden. Dit ongeacht de reden en/of wijze van beëindiging.

1.6. *Bevestiging van het college bij de jaarrekening*

Wij zullen het college verzoeken de mededelingen die in het kader van onze werkzaamheden aan ons zijn gedaan schriftelijk te bevestigen voorafgaand aan het afgeven van onze controleverklaring bij de jaarrekening. Met name zullen wij informeren naar haar oordeel omtrent inschattingen en subjectieve posten, alsmede de toereikendheid van de interne beheersingsmaatregelen.

Voorts zullen wij het college vragen schriftelijk te bevestigen dat het effect van eventuele ongecorrigeerde afwijkingen in de jaarrekening, zowel afzonderlijk als in totaal, niet van materieel belang is voor de jaarrekening als geheel. Een overzicht van deze posten zal in de schriftelijke bevestiging van het college bij de jaarrekening worden opgenomen of eraan worden gehecht.

1.7. *Rapportages*

Wij zullen over de uitkomsten van onze werkzaamheden aan u rapporteren in de vorm van een controleverklaring bij de jaarrekening. Er kunnen zich omstandigheden voordoen waarin het, op basis van onze controlebevindingen, noodzakelijk kan zijn de vorm en de inhoud van onze verklaring aan te passen.

In aanvulling op onze controleverklaring bij de jaarrekening zullen wij de Raad en het College op de hoogte brengen van eventueel door ons gedurende de controlewerkzaamheden geconstateerde significante onvolkomenheden in de interne controle, inclusief procedures met betrekking tot de betrouwbaarheid en continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking, die relevant zijn voor de controle. Aangezien onze controle niet in de eerste plaats is gericht op het constateren van dergelijke onvolkomenheden, mag niet worden verwacht dat onze werkzaamheden alle onvolkomenheden die bij een uitgebreider en gerichter onderzoek naar voren zouden komen, aan het licht zullen brengen.

Ook zullen wij, op grond van het Besluit accountantscontrole decentrale overheden, verslag uitbrengen omtrent de bevindingen voortvloeiend uit ons onderzoek die onder de aandacht dienen te worden gebracht van de Raad en het College.

2. Overige dienstverlening

2.1. Aanvullende dienstverlening

Naast de controle van de jaarrekening voeren wij, op uw verzoek, controles uit op subsidie- en andere verantwoordingen. Deze controles zullen worden uitgevoerd overeenkomstig in Nederland algemeen aanvaarde richtlijnen met betrekking tot controleopdrachten en, voor zover beschikbaar, in overeenstemming met de voor deze verantwoordingen geldende controleprotocollen of anderszins geldende specifieke voorschriften. Voor zover onze werkzaamheden voor deze verantwoordingen niet onderwerp zijn van een aparte opdrachtbevestiging, zullen zij worden verricht als onderdeel van onze controlewerkzaamheden en de voorwaarden van toepassing op onze controleopdracht (zoals in deze brief omschreven) zijn ook van toepassing op deze verantwoordingen. Wij aanvaarden uitsluitend verantwoordelijkheid jegens u en de derde ten behoeve van wie deze werkzaamheden worden uitgevoerd, maar niet jegens andere derden die deze verantwoordingen in handen zouden krijgen.

3. Overige bepalingen

3.1. Onafhankelijkheid en objectiviteit

Op grond van de op ons van toepassing zijnde regelgeving dienen wij in onze dienstverlening als accountants ten aanzien van onze assuranceklanten onafhankelijk te zijn. De regelgeving bevat onder andere beperkingen ten aanzien van de diensten die wij aan onze assuranceklanten kunnen verlenen.

3.2. Toegang tot dossiers

Alle werkpapieren en dossiers en andere materialen, rapporten en zaken gecreëerd, ontwikkeld of uitgevoerd door PwC als onderdeel van ons onderzoek, zijn eigendom van PwC. Wij kunnen verplicht worden om aan derden, bijvoorbeeld toezichthouders en de FIOD-ECD, op grond van wettelijke bepalingen of andere voorschriften informatie te verschaffen of toegang tot onze werkpapieren en dossiers te verschaffen.

Daarnaast kunnen wij door derden verzocht worden informatie te verstrekken of inzage in onze werkpapieren en dossiers te verschaffen. Op grond van geheimhoudingsregels zijn wij verplicht uw schriftelijke toestemming voor inzage te verkrijgen. Indien een dergelijk verzoek ons bereikt, zullen wij zo spoedig mogelijk contact met u opnemen over de voorwaarden waaronder aan dit verzoek kan worden voldaan en om uw toestemming te vragen.

Ook de Belastingdienst kan in het kader van het bovenstaande voor een reguliere belastingcontrole aan ons verzoeken informatie te verstrekken of inzage in onze werkpapieren en dossiers te verschaffen. Een dergelijk verzoek zal altijd in eerste instantie aan u en eventueel uw juridisch of fiscaal adviseur kenbaar worden gemaakt door de Belastingdienst.

Indien een dergelijk verzoek van de Belastingdienst ons bereikt, zullen wij zo spoedig mogelijk contact met u opnemen en u vragen om uw instemming schriftelijk aan ons kenbaar te maken.

Ten slotte kan de Auditdienst Rijk ('ADR') in het kader van zijn toezichthoudende rol verzoeken om een review uit te voeren op de door ons uitgevoerde werkzaamheden. Een dergelijk verzoek zal altijd eveneens aan u kenbaar worden gemaakt. Indien een dergelijk verzoek ons bereikt, zullen wij zo spoedig mogelijk contact met u opnemen en u vragen om uw instemming schriftelijk aan ons kenbaar te maken. De met deze review verband houdende kosten zullen wij aanvullend bij u in rekening brengen.

3.3. *Publicatie van documenten met de naam van PwC*

De controleverklaring is (tezamen met de jaarrekening) bestemd om te worden overlegd aan de Raad. Onze controleverklaring mag eerst openbaar gemaakt worden na onze voorafgaande schriftelijke toestemming, door middel van onze aanbiedingsbrief.

Onder openbaarmaking wordt verstaan het verspreiden van een kopie of een gedrukt exemplaar van het financieel verslag en het opnemen van het gehele financieel verslag op uw internetsite. Mocht u voornemens zijn om het financieel verslag op uw internetsite te plaatsen of om een gedrukt exemplaar van het financieel verslag te maken dan verzoeken wij u om contact met ons op te nemen.

Indien u het financieel verslag inclusief onze verklaring in een andere vorm of in samenhang met andere (financiële) overzichten wilt publiceren geldt eveneens dat vooraf onze schriftelijke toestemming is vereist.

Ook andere documenten waarin onze naam wordt genoemd, bijvoorbeeld de rapportage interimbevindingen, het accountantsverslag of andere verantwoordingen waarbij wij een rapportage hebben afgegeven, mogen niet zonder onze schriftelijke toestemming aan derden worden verstrekt.

3.4. *De kwaliteit van onze dienstverlening*

De heer F.E. van Kommer RA, partner, zal optreden als de externe accountant van uw gemeente. Wij willen u te allen tijde diensten leveren van een hoge kwaliteit teneinde aan uw behoeften te voldoen. Wij zullen u dan ook om feedback over onze dienstverlening vragen, zodat wij deze kunnen blijven verbeteren. Als u zelf op enig moment met ons wilt bespreken hoe onze dienstverlening zou kunnen worden verbeterd, of als u ontevreden mocht zijn over enig onderdeel van onze diensten, neemt u dan direct contact op met de persoon die verantwoordelijk is voor dat onderdeel van onze dienstverlening aan u. Mocht u dit, om welke reden dan ook, liever met iemand anders bespreken dan met die persoon, neemt u dan contact op met mevrouw A.L. Koops-Aukes RA, onze businessunitleider. Zo kunnen wij u verzekeren dat uw belangen zorgvuldig worden behartigd. Wij zullen iedere klacht zorgvuldig en direct behandelen en wij zullen de resultaten daarvan met u bespreken.

3.5. *Overig*

In het kader van onze rol als accountant worden wij niet geacht op de hoogte te zijn van informatie die aan andere vertegenwoordigers van PwC dan die betrokken zijn bij de controle van de jaarrekening is verstrekt (waaronder informatie die is verstrekt in het kader van overige dienstverlening).

Wij verwachten te kunnen rekenen op de volledige medewerking van uw personeel en vertrouwen erop dat alle vastleggingen, documentatie en andere informatie die in het kader van de controle benodigd zijn, aan ons ter beschikking zullen worden gesteld.

Voor de uitvoering van deze opdracht zullen wij gebruikmaken van beveiligde *web-based* portals, waarmee wij met u documenten kunnen uitwisselen.

4. *Honoraria*

Ons honorarium is gebaseerd op de mate van verantwoordelijkheid en vakbekwaamheid en de tijd benodigd om onze werkzaamheden te verrichten. Ons voorstel voor het honorarium voor de werkzaamheden is opgenomen in onze offerte en het contract tussen gemeente Zwolle en PwC.

5. *Overige*

Op alle in deze opdrachtbevestiging beschreven dienstverlening zijn de met Gemeente Zwolle overeengekomen voorwaarden van toepassing.

Indien u vragen hebt ten aanzien van het bovenstaande dan verzoeken wij u vriendelijk zo spoedig mogelijk contact met ons op te nemen.

Gaarne verzoeken wij u de bijgaande kopie van deze brief te ondertekenen en te retourneren als bevestiging van het voorgaande.

Hoogachtend,
PricewaterhouseCoopers Accountants N.V.

F.E. van Kommer RA
Partner

Wij bevestigen hierbij dat vorenstaande brief (inclusief bijlage) een juiste weergave is van de door ons aan u verstrekte opdracht en van de uitgangspunten die op de opdracht van toepassing zijn.

Getekend namens Gemeente Zwolle door:

Naam: Arthur ten Have

Functie: Raadsgriffier

Datum: 4-2-2016

Gemeente Zwolle, 1 februari 2016, FvK/e0372524/SJD/td

pwc

ALGEMENE VOORWAARDEN PwC[*]
1 juli 2015

1 TOEPASSELIJKHEID
1.1 Deze Algemene Voorwaarden zijn van toepassing op alle Opdrachten.
1.2 De Opdracht wordt door ons uitgevoerd met inachtneming van geldende beroepsregelgeving en toepasselijke (inter)nationale wet- en regelgeving.**

2 TOTSTANDKOMING VAN DE OPDRACHT
2.1 De Opdracht komt tot stand op het moment dat de door u en ons ondertekende schriftelijke overeenkomst waarin de Opdracht is vastgelegd door ons retour is ontvangen, behoudens het hierna in 2.3 bepaalde.
2.2 U zult ons op eerste verzoek alle informatie en documentatie verstrekken die wij nodig hebben om het cliëntenonderzoek te verrichten ingevolge de Wet ter voorkoming van witwassen en terrorismefinanciering ('Wwft'). De beoordeling of de identificatie en de verificatie overeenkomstig de Wwft geschiedt is voorbehouden aan ons.
2.3 Als de door u ondertekende Opdracht door ons (nog) niet retour is ontvangen, wordt de Opdracht geacht te zijn tot stand gekomen onder toepasselijkheid van deze Algemene Voorwaarden, op het moment dat wij op uw verzoek met de uitvoering van de Opdracht zijn begonnen.

3 UW VERPLICHTINGEN
3.1 Als in het kader van een Opdracht uw medewerking vereist is, zult u alle gegevens en bescheiden, die wij nodig hebben voor het correct en tijdig uitvoeren van de verleende Opdracht, tijdig en in de door ons gewenste vorm en wijze aan ons ter beschikking stellen.
3.2 U zult ons onverwijld informeren over (wijzigingen in) uw juridische structuur en de zeggenschapsverhoudingen binnen de groep waartoe u behoort, alsmede over alle overige (financiële) samenwerkingsverbanden waarin u deelneemt of waarvan u onderdeel uitmaakt, een en ander in de ruimste zin van het woord en over overige feiten en omstandigheden die in verband met de uitvoering van de Opdracht van belang kunnen zijn, om ons in staat te stellen ons aan de onafhankelijkheidsvoorschriften te kunnen houden.
3.3 U bent uitsluitend zelf verantwoordelijk voor de opdrachtomschrijving en voor de beslissingen die u naar aanleiding en/of (mede) op basis van onze werkzaamheden neemt of wilt nemen.
3.4 De Opdracht wordt door ons uitgevoerd op basis van (financiële) informatie die aan ons in het kader van de Opdracht ter beschikking wordt gesteld, inclusief gesprekken die wij met u of, op uw verzoek, met derden voeren. U staat er voor in dat de door u verstrekte informatie juist en volledig is. U stemt ermee in dat indien wij in het kader van de opdracht informatie van derden ontvangen wij er, zonder verdere verificatie van die informatie, van uitgaan dat deze informatie juist en volledig is, tenzij in de opdrachtbevestiging daarvan expliciet is afgeweken.
3.5 De uit de vertraging in de uitvoering van de Opdracht voortvloeiende extra kosten en schade, ontstaan door het niet, niet tijdig of niet behoorlijk ter beschikking stellen van de verzochte informatie, faciliteiten en/of medewerkers, zijn voor uw rekening en risico.
3.6 Voor Opdrachten die door ons op uw locatie worden uitgevoerd, zult u zorg dragen voor kantoorruimte en elektronische communicatiemiddelen die naar ons oordeel noodzakelijk of nuttig zijn om de Opdracht uit te voeren en die voldoen aan alle (wettelijke) vereisten.

4 UITVOERING VAN DE OPDRACHT
4.1 Alle werkzaamheden die door ons worden verricht, worden uitgevoerd naar ons beste inzicht en vermogen overeenkomstig de eisen van goed vakmanschap. Ten aanzien van onze (beoogde) werkzaamheden is sprake van een inspanningsverbintenis.
4.2 Wij bepalen de wijze waarop en door welke personen de Opdracht wordt uitgevoerd. In situaties waarin het uitdrukkelijk de bedoeling is dat de Opdracht door een bepaalde natuurlijke persoon wordt uitgevoerd, wordt de toepasselijkheid van de artikelen art. 7:404 en 7:407 lid 2 BW uitgesloten.
4.3 Wij kunnen meer werkzaamheden verrichten en aan u in rekening brengen dan waartoe de Opdracht is verstrekt, indien deze werkzaamheden voortvloeien uit enige op de Opdracht van toepassing zijnde (inter)nationale wet- of (beroeps)regelgeving.
4.4 Op uw verzoek worden door u ter beschikking gestelde gegevens na uitvoering van de Opdracht geretourneerd. Wij bouden ter zake van de Opdracht een eigen (elektronisch) werkdossier aan met daarin (kopieën van) naar ons oordeel relevante stukken, dat ons eigendom blijft.
4.5 Bij de uitvoering van de Opdracht worden wij niet geacht over informatie te beschikken uit andere Opdrachten die wij voor u hebben verricht dan wel thans voor u verrichten.

5 GEHEIMHOUDING EN DATA PROTECTION
5.1 Tenzij (i) enige bepaling uit (inter)nationale wet- of (beroeps)regelgeving ons tot bekendmaking verplicht; of (ii) wij of personen verbonden aan of werkzaam bij ons optreden in een tucht-, civiel-, bestuurs- en/of strafrechtelijke procedure waarbij deze informatie van belang kan zijn, zullen wij en de door ons ingezette personen vertrouwelijke informatie en persoonsgegevens niet openbaren of aan andere derden dan genoemd in lid 2 verstrekken.
5.2 U stemt ermee in dat in het kader van: (i) een Opdracht door u aan ons verstrekt, (ii) het voldoen aan op ons rustende wettelijke verplichtingen, (iii) risk management en quality review vereisten, en (iv) interne zakelijke doeleinden, wij vertrouwelijke informatie en persoonsgegevens betreffende u en/of personen (voorheen) werkzaam bij, of voor, of verbonden aan u, uw cliënten of derden, verwerken, waaronder begrepen het delen van deze gegevens met:
(a) andere PwC firms; en
(b) indien noodzakelijk met partijen betrokken bij de uitvoering van de Opdracht; en
(c) onze verzekeraars of juridisch of financieel adviseurs.
5.3 Wij zullen passende maatregelen nemen om de vertrouwelijke informatie en persoonsgegevens te beschermen en de door ons in te schakelen derden en medewerkers inlichten over het vertrouwelijke karakter van de informatie.
5.4 Verwerking van persoonsgegevens door ons vindt plaats conform de toepasselijke (inter)nationale wet- en (beroeps)regelgeving op het gebied van de bescherming van persoonsgegevens.
5.5 Tenzij sprake is van (inter)nationale wet- of (beroeps)regelgeving die u verplicht tot openbaarmaking of tenzij door ons voorafgaande schriftelijke toestemming is verleend, zult u informatie met betrekking tot de Opdracht, de inhoud van rapporten, adviezen of andere al dan niet schriftelijke uitingen van ons, niet openbaren of aan derden verstrekken.
5.6 Partijen zullen hun verplichtingen op grond van dit artikel opleggen aan door hen in te schakelen derden.
5.7 Wij zijn gerechtigd tot het vermelden van uw naam en het in hoofdlijnen vermelden van de verrichtte werkzaamheden aan onze (potentiële) opdrachtgevers ter indicatie van onze ervaring.

6 INTELLECTUELE EIGENDOM
6.1 Wij behouden ons alle rechten van intellectuele eigendom voor met betrekking tot producten van de geest die wij gebruiken of hebben gebruikt en/of ontwikkelen en/of hebben ontwikkeld in het kader van de uitvoering van de Opdracht, en ten aanzien waarvan wij de auteursrechten of andere rechten van intellectuele eigendom hebben of geldend kunnen maken.
6.2 Het is u uitdrukkelijk verboden die producten, waaronder mede begrepen computerprogramma's, systeemontwerpen, werkwijzen, adviezen, (model) contracten, merken en logo's en andere geestesproducten van ons, een en ander in de ruimste zin des woords, al dan niet met inschakeling van derden te verveelvoudigen, te openbaren of te exploiteren. Verveelvoudiging en/of openbaarmaking en/of exploitatie is slechts toegestaan na onze voorafgaande schriftelijke toestemming. U heeft het recht de schriftelijke documenten te vermenigvuldigen voor uw eigen intern gebruik, voor zover passend binnen het doel van de Opdracht. Ingeval van tussentijdse beëindiging van de Opdracht, is het voorgaande van overeenkomstige toepassing.

7 HONORARIUM/BETALING
7.1 Ons honorarium is exclusief onze onkosten, exclusief declaraties van door ons ingeschakelde derden en exclusief omzetbelasting en andere heffingen welke van overheidswege (kunnen) worden opgelegd. Voornoemde onkosten, declaraties en heffingen zullen door ons aan u worden doorbelast.
7.2 Als na de totstandkoming van de Opdracht, maar voordat de Opdracht geheel is uitgevoerd, tariefbepalende factoren, zoals lonen en/of prijzen, een wijziging ondergaan, hebben wij het recht om het eerder overeengekomen tarief dienovereenkomstig aan te passen.
7.3 Betaling dient, zonder aftrek, korting of schuldverrekening te geschieden binnen 15 dagen na factuurdatum. Betaling dient te geschieden in op de factuur aangegeven valuta, door middel van overmaking ten gunste van een door ons aan te wijzen bankrekening.
7.4 Klachten of bezwaren tegen de hoogte van de ingediende facturen schorten uw betalingsverplichting niet op.
7.5 Alle gerechtelijke en buitengerechtelijke (incasso-)kosten, die wij maken of hebben gemaakt in verband met de niet-nakoming door u van uw (betalings)verplichtingen zijn voor uw rekening. Het Besluit vergoeding voor buitengerechtelijke incassokosten waarin nadere regels zijn opgenomen ten aanzien van de vergoeding van buitengerechtelijke kosten wordt door partijen buiten toepassing verklaard. Opdrachtnemer behoudt zich het recht voor om de werkelijk gemaakte kosten te vorderen.
7.6 Indien uw financiële positie en/of uw betalingsgedrag naar ons oordeel daartoe aanleiding geeft, zijn wij gerechtigd van u te verlangen, dat u onverwijld (aanvullende) zekerheid stelt in een door ons te bepalen vorm en/of een voorschot voldoet. Indien u nalaat de verlangde zekerheid te stellen of het gevraagde voorschot te voldoen, zijn wij gerechtigd, onverminderd onze overige rechten, de verdere uitvoering van de Opdracht onmiddellijk op te schorten en is al hetgeen u aan ons uit welke hoofde dan ook verschuldigd bent, direct opeisbaar.
7.7 Ingeval van een gezamenlijk gegeven Opdracht zijn alle opdrachtgevers voor zover de werkzaamheden ten behoeve van deze gezamenlijke opdrachtgevers zijn uitgevoerd, hoofdelijk verbonden voor de betaling van het volledige factuurbedrag aan ons.

8 KLACHTEN
8.1 Klachten met betrekking tot de verrichtte werkzaamheden en/of het factuurbedrag dienen op straffe van verval van alle aanspraken schriftelijk binnen 60 dagen na verzenddatum van de stukken of informatie waarover u klaagt, dan wel binnen 60 dagen na de ontdekking van het gebrek, de fout of de tekortkoming, indien u aantoont dat u het gebrek, de fout of de tekortkoming redelijkerwijs niet eerder kon ontdekken, aan ons kenbaar te worden gemaakt.
8.2 Klachten als in het eerste lid bedoeld, schorten uw betalingsverplichting niet op. U bent in geen geval gerechtigd op grond van een klacht met betrekking tot een bepaalde dienst betaling uit te stellen of betaling te weigeren van andere door ons geleverde diensten waarop de klacht geen betrekking heeft.
8.3 Ingeval van een terechte en tijdig uitgebrachte klacht heeft u de keuze tussen aanpassing van het in rekening gebrachte honorarium, het kosteloos verbeteren of opnieuw verrichten van de afgekeurde werkzaamheden of het geheel of gedeeltelijk niet (meer) uitvoeren van de Opdracht tegen restitutie naar evenredigheid van het door u reeds betaalde honorarium.

9 LEVERINGSTERMIJN
9.1 Als u een vooruitbetaling verschuldigd bent of voor de uitvoering benodigde informatie en/of materialen ter beschikking dient te stellen, dan gaat de termijn waarbinnen de werkzaamheden dienen te worden afgerond niet eerder in dan dat de betaling geheel door ons is ontvangen, respectievelijk de informatie en/of materialen geheel aan ons ter beschikking is/zijn gesteld.
9.2 De termijnen waarbinnen de werkzaamheden dienen te zijn afgerond, zijn slechts te beschouwen als fatale termijnen indien dit vooraf schriftelijk is overeengekomen.
9.3 De Opdracht kan - tenzij vaststaat dat uitvoering blijvend onmogelijk is - niet door u wegens termijnoverschrijding worden ontbonden, tenzij wij de Opdracht ook niet of niet geheel uitvoeren binnen een aan ons na afloop van de overeengekomen leveringstermijn schriftelijk aangezegde redelijke termijn.

Bijlage 1 Externe wetgeving

Inventarisatie wet- en regelgeving in het kader van de rechtmatigheidscontrole bij de gemeente Zwolle

Programma's/ producten	Specifieke activiteit	Wetgeving extern
Algemeen Bestuur en ondersteunende processen	Algemeen financieel middelenbeheer	• Grondwet • Burgerlijk Wetboek • Gemeentewet • Besluit Begroting en Verantwoording • Wet gemeenschappelijke regelingen • Algemene wet bestuursrecht
	Gemeentefinanciën	• Financiële verhoudingswet • Ministeriële besluiten en regelingen financiële verhoudingen en uitkeringen gemeente- en provinciefonds • Wet op BTW Compensatiefonds • Overige fiscale wetgeving
	Treasurybeheer	• Wet financiering decentrale Overheden • Ministeriele regeling schatkistbankieren
	Arbeidsvoorwaarden en personeelsbeleid	• Ambtenarenwet • Fiscale wetgeving • Sociale verzekeringswetten • CAR/UWO • Wet normering bezoldiging top-functionarissen publieke en semipublieke sector
	Inkopen en contractbeheer	• Aanbestedingswet 2012
Burgerzaken en Belastingen	Burgerlijke stand en afgifte documenten	• Burgerlijk wetboek • Gemeentewet • Wet basisregistratie personen • Wet rechten burgerlijke stand
	OZB	• Wet waardering Onroerende Zaken
	Parkeerbeheer	• Gemeentewet • Wet Mulder administratiefrechte-lijke heffingen
	Toeristenbelasting	• Gemeentewet
	Forensenbelasting	• Gemeentewet
	Grafrechten	• Gemeentewet • Wet op de lijkbezorging
	Baatbelasting	• Gemeentewet
	Marktgelden	• Gemeentewet
	Reclame en precariorechten	• Gemeentewet
Openbare orde en veiligheid	Handhaving	• Gemeentewet • Winkeltijdenwet
	Brandweer en rampenbestrijding	• Wet veiligheidsregio's
	Brandbeveiligingsvergunningen	• Gemeentewet
	Woonwagens	• Gemeentewet
Vreemdelingenzaken en integratie	Vreemdelingenzaken	• Vreemdelingenwet 2000
	Integratie	• Wet inburgering

Programma's/ producten	Specifieke activiteit	Wetgeving extern
		• ROA/VVTV
Verkeer en Vervoer	Wegenbeheer	• Wegenverkeerswet 1994 • Besluit administratieve bepalingen wegverkeer • Wet personenvervoer
	Havenbeheer	• Binnenschepenwet • Besluit administratieve bepalingen wegverkeer • Taxiwet
Groen en milieubeheer	Groenbeheer	• Boswet • Kaderwet LNV-subsidies
	Afvalstoffenbeheer	• Gemeentewet
	Rioolbeheer en reiniging	• Gemeentewet • Wet op de waterhuishouding • Waterleidingwet
	Milieubeheer	• Wet belastingen op milieugrondslag
Stedelijke ontwikkeling, wonen en economie	Grondexploitatie	• Wet ruimtelijke ordening • Besluit ruimtelijke ordening • Wet algemene bepalingen omgevingsrecht
	Telecommunicatie	• Telecommunicatiewet
	Wonen , economie en beheer gemeentelijke panden en accommodaties	• Woningwet • Huisvestingswet 2014 • Burgerlijk wetboek • Wet op de huurtoeslag • Besluit woninggebonden subsidies • Wet bevordering eigen woningbezit
	Mededing	• Mededingswet (Wet Markt en Overheid)
Zorg en Welzijn	Algemeen welzijn en maatschappelijke ondersteuning	• Wet maatschappelijke ondersteuning 2015
	Kinderopvang	• Wet kinderopvang en kwaliteitseisen peuterspeelzalen • Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten
Jeugd, onderwijs en cultuur	Verzorgen basis- en speciaalonderwijs	• Wet op het primair onderwijs • Wet op de basiseducatie • GOA • GALT
	Verzorgen voortgezet onderwijs	• Wet op het voortgezet onderwijs • Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek • Wet educatie-en beroepsonderwijs
	Cultuur	• Mediawet 2008 • Wet op het specifiek cultuurbeleid
Volksgezondheid	Ongediertebestrijding	• Gemeentewet
Werk en inkomen	Sociale inkomensvoorzieningen	• Participatiewet • Wet Sociale Werkvoorziening • IOAW en IOAZ • Sociale en Fiscale wetgeving
	Werkgelegenheid	• Participatiewet
	Schuldhulpverlening	• Wet gemeentelijke schuldhulp-verlening

Bijlage 2 Interne regelgeving

	omschrijving verordening	eenheid	contactpersoon	rechtmatigheidstoets	oude benaming	opmerkingen
	Financiele verordeningen					
f 1.1.2	Verordening ambtelijke bijstand en fractieondersteuning	AFJJ		art. 6,8		
f 1.4.2	Overgangsregeling secundaire voorzieningen voor raadsleden	CS	Griffie	art. 2, 4, 5, 6		
f 1.4.3	Uitkerings- en pensioenverordening wethouders 1997	CS	Griffie	gehele verordening		
f 1.4.5.	Verordening rechtspositie wethouders, raads- en commissieleden 2010	AFJJ	R. de GraafG	gehele verordening		
f 1.5.1	Verordening Artikel 212 Gemeentewet	CS	B. Tory			
f 1.5.2	Verordening Artikel 213 Gemeentewet	CS	B. Tory			
f 1.5.3	Verordenening Artikel 213a Gemeentewet	CS	B. Tory			
f 2.1.2	Reglement Burgelijke Stand 2012	PUIB	K. v.d. Haar	art. 9		
f 10.10	Verordening Percentageregeling kunstwerken	OWS	W. Heersink	art. 3, 4.1, 5.3		
f 10.2	Subsidieregeling lichamelijk gehandicaptenorganisaties	OWM	M. Stevens	art. 1, 7		
f 10.6	Reïntegratieverordening PW, IOAW, IOAZ 2012	SZA	H. Lubbers	n.v.t.		
f 10.11	Reglement Stadsbank	SZA	H. Lubbers	art.17		
f 10.12	Verordening Inkomensondersteunende maatregelen 2015	SZA	H. Lubbers	art. 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 15, 16,		
f 10.13	Verordening Maatschappelijke Ondersteuning 2015+ Besluit maatschappelijke ondersteuning	SZA	S. Bruns	art. 2, 13, 16, 21, 22, 35, 36, 38, 39, 40, 41,		
f 10.15	Verordening Wet inburgering gemeente Zwolle 2009	SZA	H. Lubbers	art. 5, 6, 7, 8, 9		
f 10.16	Verordening Persoonsgebonden budget begeleid werken Wet sociale Werkvoorziening Gemeente Zwolle 2008	SZA	M. de Boer	art. 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13		
f 10.23	Verordening handhaving inkomensvoorzieningen	SZA	H. Lubbers	art. 2,3,4		
f 10.24	Afstemmingsverordening Participatiewet, IOAW en IOAZ Gemeente Zwolle 2015	SZA	H. Lubbers			
f 10.26	Verrekening recidiveboetes Participatiewet gemeente Zwolle 2015	SZA	H. Lubbers	art. 2		
f 10.27	Verordening loonkostensubsidie gemeente Zwolle 2015	SZA	H. Lubbers			
f 10.28	Verordening maatschappelijke inspanning gemeente Zwolle 2015	SZA	H. Lubbers			
f 10.29	Verordening individuele studietoeslag gemeente Zwolle 2015	SZA	H. Lubbers			
f 10.30	Verordening Scholieren gemeente Zwolle 2015	SZW	H. Lubbers			
f 10.31	Verordening Jeugdhulp gemeente Zwolle 2015	OWS	J. van der Bij			
f 10.32	Verordening individuele inkomenstoeslag gemeente Zwolle 2015	SZA	H. Lubbers			

Bijlage 2 Interne regelgeving

f 10.33	Subsidieverordening Jeugdhulp regio IJsselland	OWS	J. van der Bij			
f 11.1	Algemene Subsidieverordening, Algemeen (hfdst. 1)	PUIB	K. Handstede	art.1.4, 1.7, 1.8.3., 1.8.4., 1.11, 1.20, 1.23,		
	Amateurkunst (hfdst. 2)	PUIB	K. Handstede	art. 2.6 t/m 2.16, 2.18		
	Culturele activiteiten (hfdst. 3)	PUIB	K. Handstede	art. 3.2, 3.3, 3.4, 3.5, 3.6, 3.8		
	Voor en door jongeren (hfdst.5)	PUIB	K. Handstede	art. 5.3, 5.4, 5.5		
	Jeugd en jongerenwerk o.l.v. vrijwilligers (hfdst. 6)	PUIB	K. Handstede	art. 6.3, 6.4, 6.5		
	Subsidieverordening Evenementen (hfdst.11)	PUIB	K. Handstede	art. 11.3, 11.4, 11.5, 11.6, 11.7		
	Subsidieregeling voor en door studenten (hfdst.12)	PUIB	K. Handstede	art. 12.3, 12.4, 12.5, 12.6		
	Subsidieregeling aangepaste sporten - speciale sportverenigingen (hfdst 14A)	PUIB	K. Handstede	art. 14A.3, 14A.4, 14A.5		
	Subsidieregeling aangepaste sporten - incidentele activiteiten speciale en/of reguliere sportverenigingen (hfdst 14B)	PUIB	K. Handstede	art. 14B.3, 14B.4, 14B.5		
	Onderwijs achterstanden beleid (hfdst. 15)	PUIB	K. Handstede			
	Subsidiëring zaalhuur Odeon en De Spiegel (hfdst. 22)	PUIB	K. Handstede	art. 22.3, 22.4, 22.5, 22.6		
	Stimulering duurzaamheid en woningbouwproductie (hfdst. 25)	PUIB	K. Handstede	art. 25.3, 25.4, 25.5, 25.6		
	Bereikbaarheidsfonds beter benutten Zwolle Kampen Netwerkstad 2013 (hfdst.26)	ECO	J. Vulkers	art. 26.2, 26.3, 26.4, 26.5, 26.6		
	Subsidieregeling duurzame ontwikkeling Dieze-oost Zwolle (hfdst. 27)	OWA	C. Voortman	art. 27.2, 27.3, 27.4, 27.5, 27.6		
	Beschermd wonen en Maatschappelijke opvang (hfdst.28)	OWS	L. van Eekeren	art. 28.2, 28.3, 28.4, 28.5, 28.6		
f 12.1	Subsidieregeling godsdienst- en levensbeschouwelijke vormingsonderwijs	OWS	A. Lenderink	art. 5.1, 5.5, 6.3, 10		Deze subsidie wordt niet meer gegeven
f 12.2	Verordening leerlingenvervoer gemeente Zwolle 2014	SZA	H. Lubbers	art. 4, 6, 7, 8, 9, 11, 12, 14, 15, 17, 18, 19, 20,		
f 12.4	Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs	OWM	G. Rave	art. 4, 16, 37, 38		
f 12.6	Verordening materiële financiël gelijkstelling onderwijs gemeente Zwolle	OWS	G. Rave	art. 2, 3, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11,12, 13, 14, 15		
f 13.3	Verordening Gemeentelijke Digitale Dienstverlening	AFJJ	T. Heegsma	art. 2		
f 3.1.	Legesverordening 2016	AFJJB	M.Boer-Beulakker	art.1,2,3,4,6,7,9		
f 3.10	**Verordening baatbelastingen**					
f 3.10.4	Haesterveerweg	AFJJB	M.Boer-Beulakker	art.1,2,3,4,5,6,7		
f 3.10.6	Stinsweg te Westenholte	AFJJB	M.Boer-Beulakker	art.1,2,3,4,5,6,7		

Bijlage 2 Interne regelgeving

f 3.2	Precarioverordening 2016	AFJJB	M.Boer-Beulakker	art. 1,2,4,6,8,10		
f 3.3	Verordening havengeld 2016	AFJJB	M.Boer-Beulakker	art. 1,2,3,4,6,8,10		
f 3.4	Verordening onroerende-zaakbelasting 2016	AFJJB	M.Boer-Beulakker	art. 1,2,3,4,5		
f 3.5	Verordening op de heffing en invordering van parkeerbelastingen 2016	AFJJB	M.Boer-Beulakker	art. 1,3,5,8,9		
f 3.6	Verordening begraafplaatsrechten 2016	AFJJB	M.Boer-Beulakker	art. 1,2,3		
f 3.8	Verordening afvalstoffenheffing en reinigingsrechten 2016	AFJJB	M.Boer-Beulakker	art. 2,3,4,5,7,9,10,11,13,14,		
f 3.9	Verordening rioolrechten 2016	AFJJB	M.Boer-Beulakker	art. 2,3,4,5,7,9		
f 3.11	Verordening op de heffing en invordering van marktgelden 2016	AFJJB	M.Boer-Beulakker	art. 1,3,4,9		
f 3.12	Verordening op de heffing en invordering van Toeristenbelasting 2016	AFJJB	M.Boer-Beulakker	art. 2,3,4,5,6,7, 11, 12		
f 3.13	Verordening bedrijveninvesteringszone Dieze-Centrum	OWA	Rob van Oosterhout			
f 3.14	Verordening bedrijveninvesteringszone Binnenstad					
f 6.7	Bouwverordening Zwolle 2015	OWA	S. Tjepkema	2.5.30 lid 5		
f 6.8	Procedureverordening voor advisering tegemoetkoming planschade	AFJJ	H. van Dop	art.3		
f 7.3	Subsidieverordening stedelijke vernieuwing	OWA	J.G. Huizing	art. 3, 5.1, 6.3, 7.1, 9.4, 12, 14 t/m 18, 20, 21,		
f. 7.5	Verordening VROM Startersleningen	OWA	J.G. Huizing	art. 4,5,6,9,10,11		
f 8.2	Gemeente Zwolle Bomenverordening 2013	ECC	T. Jelsma	art. 10		
f 9.3	Wegsleepverordening 2004	ECW	R. Gerard	art. 4		
	Niet financiele verordeningen					
1.1.1	Verordening tot toekenning van gemeentelijke onderscheidingen	AFCC	L. Bredie	n.v.t.		
1.1.10	Gedragscode bestuurders	AFJJ	O. Looijestijn	n.v.t.		
1.1.11	Protocol informatieverstrekking aan de raad	AFJJ	O. Looijestijn	n.v.t.		
1.1.3	RVO college	AFJJ	O. Looijestijn	n.v.t.		
1.1.4	RVO raadsplein	CS	Griffie	n.v.t.		
1.1.7	Referendumverordening	AFJJ	O. Looijestijn	n.v.t.		

Bijlage 2 Interne regelgeving

1.1.8	Verordening Burgerinitiatief	CS	Griffie	n.v.t.		
1.1.9	Inspraakverordening	AFJJ	O. Looijestijn	n.v.t.		
1.1.13	Gedragscode Gemeenteraad	CS	Griffie	n.v.t.		
1.1.14	Verordening op het onderzoeksrecht van de Raad	CS	Griffie	n.v.t.		
1.1.15	Verordening elektronische kennisgeving gemeente Zwolle	AFJJ	O. Looijestijn			
1.2.10	Verordening Commissie culturele activiteiten Zwolle 2013	OWS	W. Heersink	n.v.t.		
1.2.14	Reglement Belanghebbenden Kranenburg	PUIB	K. Haar-Bisschop	n.v.t.		
1.2.15	Verordening participatieraad gemeente Zwolle	OWS	D. Mulder	n.v.t.		
1.2.17	Reglement Marktcommissie gemeente Zwolle 2015	PUL	R. Gerard	n.v.t.		
1.2.2.	Reglement commissie Werkgeverschap Raadsgriffie	CS	Griffie	n.v.t.		
1.2.3	Verordening adviescommissie bezwaarschriften 2012	AFJJ	O. Looijestijn	n.v.t.		
1.2.4	Verordening Gemeentelijke rekenkamercommissie 2010	CS	Griffie			
1.2.5	Reglement commissie naamgeving	PUIB	G. Reijgersberg			
1.2.6	Verordening Commissie beeldende kunst	OWS	W.Heersink			
1.3.1	Verordening basisregistratie personen	PUIB	A. Huisman	n.v.t.		
1.5.4	Treasury Statuut	CS	A. Claassen			
12.3	Verordening procedure bestuurlijk overleg lokaal onderwijsbeleid	OWM	M. van de Beek	n.v.t.		
12.5	Verordening openbare rechtspersoon openbaar onderwijs Zwolle en regio	OWM	M. van de Beek	n.v.t.		
13.1	Marktverordening	ECW	R. Gerard	n.v.t.		
2.1.1	Archiefverordening	AFI	M. Willems			

4.1	Algemene Plaatselijke Verordening	PUL	W. Visser	n.v.t.		
4.4	Verordening Speelautomatenhallen	PUL	W. Visser	n.v.t.		

Bijlage 2 Interne regelgeving

4.5	Winkeltijdenverordening 2015	OWA	R. v. Oosterhout	n.v.t.		
4.6	Verordening binnentreden (in het kader van openbare orde en veiligheid)	PUL	W. Visser	n.v.t.		
4.7	Verordening Paracommercie gemeente Zwolle	PUL	M. Ivens	n.v.t.		
4.8	Koningsdagverordening 2016	PUL	M. Ivens	n.v.t.		geldig tot 28 april 2016
4.9	Experiment vrijgeven sluitingstijden horecabedrijven	PUL	M. Ivens			geldig van 01-08-2016 tot 01-08-2017
5.1	Verordening op de gemeentelijke begraafplaatsen	PUIB	K. van der Haar	n.v.t.		
5.3	Brandbeveiligingsverordening 2012					
6.1	Verordening Naamgeving en nummering 2012	PUIB	G. Reijgersberg	n.v.t.		
6.5	Erfgoedverordening 2010	ECL	H. Kranenborg	n.v.t.		
6.9	Algemene Verordening Ondergrondse Infrastructuur gemeente Zwolle 2012	AFJJ	T.Heegsma	n.v.t.		
7.2	Huisvestingsverordening voor standplaatsen van woonwagens	OWA	J.G. Huizing	n.v.t.		
7.4	Ligplaatsenverordening woonschepen 2013	OWA	J.G. Huizing	n.v.t.		
7.4.1	Voorschriften ligplaatsen woonschepen	OWA	J.G. Huizing	n.v.t.		samengevoegd met 7.4
8.1	Afvalstoffenverordening gemeente Zwolle 2011	ECW	T. Horstman	n.v.t.		
8.5	Verordening Bodembescherming Zwolle 2007	OWA	R. Postma-v.d.Pol	n.v.t.		
8.7	Destructieverordening 2006	ECW	T. Horstman	n.v.t.		
9.1	Regeling openstellen bruggen	PULT	A.A. Verhagen	n.v.t.		
9.2	Parkeerverordening 2016	OWA	A.v.d. Staaij			
9.4	Verordening uitsluitend recht Stichting Bewegwijzering Nederland	AFJJ	T. Heegsma	n.v.t.		
9.5	Verordening selectieve toelating binnenstad	OWA	S.H. Tjepkema	n.v.t.		
	Beleidsnota´s					
	Beleid gemeente garanties (04-03-2003)					
	Nota Grondbeleid (29-06-2009)					
	Treasurystatuut 2014 (12-01-2015)					

Bijlage 2 Interne regelgeving

	Collegebesluiten					
A	o.g.v. financiële verordening (art. 212)					
	art. 5, art. 7 lid 6, art. 10: Handboek financiële kaders en circulaires					
	art. 11: Bijlage bij begroting					
	art. 12: Tarievennota					
	art. 24: Besluit algemene regeling budgethouders					
	art. 25: Kadernotitie aanbestedingsbeleid notitie inkoopbeleid					
B	**Mandaatbesluit**			**tot 1 juli 2016**	**vanaf 1 juli 2016**	gewijzigd per 1 juli 2016 (B&W besluit 28-06-2016)
1.2	Personeel en organisatie	CS		nrs. 10, 11, 12, 13, 15, 16, 19	H 1.2, nrs. 8, 9, 10, 11, 13, 15	
2.3.11	Subsidieverordening Stedelijke vernieuwing	PU		nrs 1, 3	H 4.12, nrs. 1	
4.3	Subsidieverordening Stedelijke vernieuwing (SSV)	EC		nrs. 3, 11, 13	H 5.3, nrs. 3, 11, 13	
5.	Sociale Zaken en Werkgelegenheid	SZ				
6.1	Planning Control en Ondersteuning	OW		nrs. 4	H 5.5, nr.1	
6.2.1	Hoofdstuk 1 ASV -Algemene bepalingen	OW		nrs. 2, 4, 5	H 2.1, nrs. 2, 4, 5	
6.2.2	Hoofdstuk 2 ASV - Amateurkunst	OW		nrs. 1, 3	H.2.2, nrs. 1, 3	
6.2.6	Hoofdstuk 5 ASV - Voor en door jongeren	OW		nr. 1	H.2.4, nrs. 1	
6.3.1	Onderwijs/Huisvesting	OW		nrs.1, 2, 5, 7, 8	H 13.1, nrs. 2, 8, 10, 11, 12, 13, 14	
6.3.2	Autonome onderwijstaken	OW		nrs. 1,3,4	H 13.2, nrs. 1, 3	
6.4	Ontwikkeling / Vastgoed	OW		nrs.1, 2	H 11, nrs. 1,2	
6.5.3	Subsidieverordeling Bodemsanering Bedrijfsterreinen	OW		nrs.1, 2	H 10.3, nrs. 1, 2	
7.1.1	Bankrelatiebeheer	A&F		nr. 9	H 18, nr. 9	
7.1.2	Overige (financiële) zaken	A&F		nrs. 1, 4	H 18, nr. 12; H 17.4, nr. 3:	

Bijlage 2 Interne regelgeving

	CARLAR	A&F/CS				
				Hoofdstuk 3		
				Hoofdstuk 4: 4.3, 4.3.3, 4a.1, 4a.2, 4a.3		
				Hoofdstuk 5: 5.2, 5.3, 5.4, 5.5		
				Hoofdstuk 5a		
				Hoofdstuk 6: 6.2.7, 6.3, 6.3.1, 6.4.4, 6.5, 6.6,		
				Hoofdstuk 7: 7.3, 7.4, 7.5, 7.6, 7.7, 7.8, 7.8.1,		
				Hoofdstuk 8: 8.3, 8.3.1, 8.6, 8.8, 8.8.2, 8.10,		
				Hoofdstuk 9		
				Hoofstuk 10		
				Hoofdstuk 10a		
				Hoofdstuk 11		
				Hoofdstuk 11a		
				Hoofdstuk 13: 13.3		
				Hoofdstuk 15: 15.1.22, 15.1.25, 15.1.28		
				Hoofdstuk 17: 17.8.1, 17.9.1, 17.10.1,		
				Hoofdstuk 18		
				Hoofdstuk 19: 19.9.1, 19.12.1, 19.13.1,		
				Hoofdstuk 20		
				Hoofdstuk 21		
				Hoofdstuk 23		
				Hoofdstuk 24		
				Hoofdstuk 26		
				Hoofdstuk 29		
				Hoofdstuk 31		
				Hoofdstuk 32		
				Hoofdstuk 36		
				Hoofdstuk 38		
				Hoofdstuk 40: punt. 10, 14		
	Bijlages CAR/LAR			Normering gratificaties		

				Normering personeelsrecepties		
				Aandenken bij ontslag uit gemeentedienst		
				Kostenvergoeding		
				Vergoedingen reis- en verblijfkosten		
				Gebruik motorrijtuig voor de dienst		
				Reiskostenvergoeding tijdelijke		
				Vergoeding kosten EHBO-cursus		
				Tegemoetkoming koffie en thee		
				Seniorenregeling		
				Stageregeling		
	Diverse college/raadsbesluiten					
1	Besluit maatschappelijke ondersteuning	SZ				
2	Debiteurenplan Wwb	SZ				
3	Uitvoeringsbesluit Re-integratieverordening Wwb	SZ		art. 5, 6, 7, 8, 9, 10		
	Externe subsidieregelingen (Europees, Rijks, Provinciale e.d.)					

Bijlage 2 Interne regelgeving

Bijlage 2 Interne regelgeving

Bijlage 2 Interne regelgeving

Bijlage 2 Interne regelgeving

Bijlage 2 Interne regelgeving

Bijlage 2 Interne regelgeving

Bijlage 2 Interne regelgeving

Bijlage 2 Interne regelgeving

Bijlage 2 Interne regelgeving

Volgens het "Basisbestand subsidiebaten" te verantwoordingen DU V&V-projecten in bijlage bij jaarrekening 2016 (stand per 18-11-2016):

Zwolse registra-tienum-mer:	Afdeling:	AFF-adviseur:	Budgethouder/ -beheerder/ prog.coörd.:	Naam gesubsidieerde project:	Naam subsidie-verstrekker:	Zaaknummer / Registratie-nummer:	Bedrag toekenning:	Uitvoering moet gereed zijn voor:	Inhoudelijke verantwoording (activiteiten) voor:	Aanvraag tot vaststelling subsidie indienen vóór:	Wijze verantwoording (financieel):
3237	OW	J. Hollegien / M. Schuite	C. Dijkhuizen	Verkeersveiligheidsprojecten 2016	Provincie Overijssel	3438192	144.825,00	1-1-2017	1-4-2017	15-7-2017	DU V&V-bijlage in jaarrekening
8043	EC	J. Hollegien / M. Schuite	A.C.W. van Beek	Kruising Ceintuurbaan A28 - 2-strooks oprit	Provincie Overijssel	3441439	205.000,00	1-1-2017	1-4-2017	15-7-2017	DU V&V - bijlage in jaarrekening
8045	EC	J. Hollegien / M. Schuite	J. Heite	Verbeteren en herinrichting fietsroute Oude Wetering	Provincie Overijssel	3441421	240.000,00	1-1-2017	1-4-2017	15-7-2017	DU V&V-bijlage in jaarrekening
Totaal 3 te verantwoorden projecten in DU V&V-bijlage in de jaarrekening 2016							589.825,00				

Bijlage 4 SISA regelingen

Volgens het "Basisbestand subsidiebaten" te verantwoordingen SiSa-projecten in bijlage bij jaarrekening 2016 (stand 18-11-2016):

Zwolse registratienummer:	Afdeling:	AFF-adviseur:	Budgethouder/ -beheerder/ prog.coörd.:	Naam gesubsidieerde project:	Naam subsidieverstrekker:	Zaaknummer / Registratienummer:	Bedrag toekenning:	Uitvoering moet gereed zijn voor:	Inhoudelijke verantwoording (activiteiten) voor:	Aanvraag tot vaststelling subsidie indienen vóór:	Wijze verantwoording (financieel):	SISA-code:
3069	OW	J. Hollegien / M. Schuite	R. IJsselsteijn	Doorstroomassen busvervoer	Provincie Overijssel	1185929 / 1567484	13.220.000,00	1-7-2016	n.v.t.	15-7-2017	SISA-bijlage	E27B
3106	OW	J. Dummer	A.C.W. van Beek	Geluidsscherm Assendorp/sanering Pierik	Ministerie Infrastructuur en Milieu	559.210.00	1.581.520,00	1-1-2017 en in 2021	uitstel tot 2017 voor start werkzaamheden	15-7-2022	SISA-bijlage	E3
3134	OW	J. Hollegien / M. Schuite	S. Tjepkema	DVM/BREZ beheer en onderhoud	Provincie Overijssel	1946306	1.085.005,00	15-7-2020	n.v.t.	15-7-2020	SISA-bijlage	E27B
3172	OW	M. Lunetta	Stef ten Have/Piet van de Kerkhof/W. van der Linde)	Opwaardering kruispunt Blaloweg-Katwolderweg	Provincie Overijssel	1992156	250.000,00	1-1-2018	1-4-2018	15-7-2018	SISA-bijlage	E27B
3235	OW	J. van der Sluis	N. de Boer-de Heer / J. Kolk	Onderwijsachterstandenbeleid 2016	Ministerie OCW	LAOV nr. 18079	1.544.555,00	1-1-2018	n.v.t.	15-7-2018	SISA-bijlage	D9
3241	OW	J. Hollegien / M. Schuite	C. Dijkhuizen	Beter benutten regionaal spoor Emmen-Enschede-Zwolle RIJKSDEEL 2015 - 2017	Provincie Overijssel	3470310	700.000,00	1-1-2018	Tussenrapportage 1-1-2017	15-7-2018	SISA-bijlage	E27B
5039	SZ	R. van Pijkeren	Hoofd afd. WRP	Bbz 2016	Ministerie SZW	2016-0000171735	40.738,00	1-1-2017	28-2-2017	15-7-2017	SISA-bijlage	G3
5041	SZ	R. van Pijkeren	Hoofd afd. WRP	Educatie 2016	Ministerie OCW	Laovnr. 18079	1.194.630,00	1-1-2017	n.v.t.	15-7-2017	SISA-bijlage	D10
5042	SZ	R. van Pijkeren	Hoofd afd. WRP	Gebundelde uitkering Wet Werk en Bijstand (WWB) 2016	Ministerie SZW	2016-0000173723	43.052.479,00	1-1-2017	n.v.t.	15-7-2017	SISA-bijlage	G2
5043	SZ	R. van Pijkeren	H. van der Haar / G. Kamp	RMC Rijksgelden 2016	Ministerie OCW	61200-30870 / Laovnr. 18079	886.230,00	1-1-2017	n.v.t.	15-7-2017	SISA-bijlage	D1
8024	EC	J. Hollegien / M. Schuite	M. Scheper	Onderdoorgang Kamperlijn, halte Stadshagen	Provincie Overijssel	2895769	1.781.000,00	1-1-2018	TR 1-12-2015, 1-12-2016, 1-12-2017, EV 1-4-2018	1-4-2018 en 15-7-2018	SISA-bijlage	E27B
8029	EC	J. Hollegien / M. Schuite	J. Vulkers	BDU infra 2015 Verkeersveiligheid hoofdfietsroute Belvédèrelaan	Provincie Overijssel	2868720	246.693,00	1-1-2017	1-4-2017	15-7-2017	SISA-bijlage	E27B
8030	EC	J. Hollegien / M. Schuite	J. Vulkers	BDU infra 2015 Oversteek Burgemeester Van Roijensingel	Provincie Overijssel	2868724	74.000,00	1-1-2017	1-4-2017	15-7-2017	SISA-bijlage	E27B
8031	EC	J. Hollegien / M. Schuite	J. Vulkers	BDU infra 2015 Aanpak ongevallenconcentraties Menistenstraat - Hanekamp	Provincie Overijssel	2868734	220.000,00	1-1-2017	1-4-2017	15-7-2017	SISA-bijlage	E27B
8039	EC	J. Hollegien / M. Schuite	D. Uenk	Beter Benutten Vervolg Zwolle Kampen Netwerkstad rijksdeel	Provincie Overijssel	3147121	3.398.615,00	1-1-2018	voorjaar 2016 en voorjaar 2017 TR; 1-4-2018 eindverslag	15-7-2018	SISA-bijlage	E27B
Totaal 15 te verantwoorden projecten in de SiSa-bijlage in de jaarrekening 2016							69.275.465,00					

besluit

Zwolle

Jaargang	2017
Kenmerk	32965
Onderwerp	Accountantscontrole jaarrekening 2016

De raad van de gemeente Zwolle;

besluit:

1. PWC Accountants de reguliere controle van de jaarrekening 2016 overeenkomstig het bijgevoegde controleplan uit te laten voeren.

Aldus besloten in de openbare vergadering van 13 februari 2017,

de voorzitter,

de griffier,

voorstel

Zwolle

Raadsplein besluitvormend

Datum 13 februari 2017

onderwerp	Herinrichting hoofdfietsroute Oude Wetering
portefeuillehouder	Filip van As
informant	Bosch, Willem (2765)
medeopstellers	Helmich, Marjolijn
afdeling	Ruimtelijke planvorming
bijlagen	Voorstel: Beslisnota Herinrichting hoofdfietsroute Oude Wetering Bijlage: Reactie Dhr Hebbink - Herinrichting hoofdfietsroute Oude Wetering Bijlage: 2017-02-13 Raadsbesluit Herinrichting hoofdfietsroute Oude Wetering

Voorgesteld besluit raad

1. In te stemmen met de herinrichting van de fietsroute Oude Wetering tot fietsstraat en fietspad.
2. Het fietspad uit te voeren in grijs asfalt en de fietsstraat in rood asfalt.
3. Het in maart 2016 beschikbaar gestelde krediet van € 550.000 te verhogen naar € 761.000 te dekken met een verhoogde bijdrage uit de grex Stadshagen.

voorstel

Zwolle

Beslisnota voor de raad

Datum 10 januari 2017

Openbaar

Onderwerp	Herinrichting hoofdfietsroute Oude Wetering
Versienummer	01

Portefeuillehouder	Filip van As
Informant	Willem Bosch
Afdeling	Ruimtelijke Planvorming / ECR
Telefoon	(038) 498 2765
Email	WA.Bosch@zwolle.nl

Bijlagen

De raad wordt voorgesteld te besluiten om:

1 In te stemmen met de herinrichting van de fietsroute Oude Wetering tot fietsstraat en fietspad.
2 Het fietspad uit te voeren in grijs asfalt en de fietsstraat in rood asfalt.
3 Het in maart 2016 beschikbaar gestelde krediet van € 550.000 te verhogen naar € 761.000 te dekken met een verhoogde bijdrage uit de grex Stadshagen.

Datum 10 januari 2017

Toelichting op het voorstel

Inleiding
De fietsroute Oude Wetering vormt samen met het Twistvlietpad de centrale fietsontsluitingsas van de wijk Stadshagen. De Oude Wetering is een relict van het oorspronkelijke polderlandschap, die door een tunnel obstakelvrij is verbonden met het Nationaal Landschap Mastenbroekerpolder.
Deze hoofdfietsroute is de centrale as, die de wijk verbindt met de binnenstad en het buitengebied. Tevens vormt het een belangrijke verbindende schakel tussen de langs deze route gelegen woonwijken, scholen, sportvelden en het (winkel)centrum van de wijk.

De Oude Wetering heeft een gemengde verkeersbestemming in hoofdzaak voor fietsers en voetgangers en op beperkte delen ook nog voor autoverkeer (terpwoningen).
De menging van de diverse doelgroepen op deze hoofdfietsroute zorgt voor een grote verscheidenheid aan type fietsers en (brom)fietsen met verschillende routes, gedragingen, breedtes, snelheden e.d. Vooral tijdens de spitsuren is het aantal conflicterende fiets- en voetgangersbewegingen op deze route en de kruisingen hoog. De profielruimte op het tracé Oude Wetering is beperkt.

Beoogd effect
1. Het realiseren van een herkenbare, veilige, comfortabele hoofdfietsverbinding tussen de Binnenstad, Stadshagen en de Mastenbroekerpolder/Zwartewaterland.
2. Het handhaven van het karakter van de Oude Wetering als relict van het polderlandschap.
3. Het minimaliseren van het aantal autobewegingen en zoveel mogelijk scheiden van fiets en voetganger op de Oude Wetering.

Argumenten
Ad 1. Door de vormgeving en materialisatie aan te laten sluiten bij het Twistvlietpad wordt de bestaande hoofdfietsroute gecontinueerd. Het grootste deel wordt vormgegeven als fietspad en het gedeelte ter hoogte van de terpen als fietsstraat. De fietsstraat en de kruisingen van het fietspad met de zijwegen worden in rood asfalt uitgevoerd. De overige delen in grijs asfalt. Hierdoor wordt een herkenbare en veilige fietsroute gerealiseerd die voldoet aan de eisen van het CROW/Fietsberaad en de voorwaarden van de subsidiegever.
Ad 2. Met de uitvoering van het fietspad in grijs asfalt behoudt de Oude Wetering ruimtelijk de samenhang met het Twistvlietpad en wordt de oorspronkelijke uitstraling van het polderweggetje zo goed mogelijk gehandhaafd. Feit is wel dat asfalt minder duurzaam is dan beton en in de basis hogere onderhoudslasten en risicoprofiel met zich meebrengt dan beton.
Ad 3. Het grootste deel (2/3) van de Oude Wetering wordt aangeduid als fietspad waarop autoverkeer niet is toegestaan. De overgangen van fietsstraat naar fietspad worden duidelijk herkenbaar vormgegeven in verharding, met bebording en wegmeubilair (verlichting e.d.). Voor de voetgangers wordt op het grootste deel van de route een vrijliggend voetpad aangelegd.

Risico's
Een klein deel van de Oude Wetering in Breecamp (10-20%) wordt wellicht als gevolg van het bouwverkeer in 2017 nog niet heringericht. De kans is aanwezig dat de subsidiegever op basis hiervan de bijdrage met een vergelijkbaar percentage verlaagd.

Financiën

Datum 10 januari 2017

In maart 2016 heeft uw raad op basis van een globaal plan en een globale raming een krediet voor de herinrichting van de Oude Wetering beschikbaar gesteld van € 550.000 .
Dit plan voorzag in een beperkte herinrichting en het zoveel mogelijk handhaven van de bestaande verharding. De dekking was opgebouwd uit:
- een bijdrage vanuit de grex Stadshagen van € 250.000
- een bijdrage vanuit onderhoud van € 60.000
- een DU&VV subsidie van € 240.000
Uit recent onderzoek naar de staat van de verharding is gebleken dat de weg door het vele bouwverkeer dat er over heen rijdt er slecht aan toe is. De bijgestelde raming van de herinrichting komt uit op een bedrag van € 761.000 en valt daarmee € 211.000 hoger uit.
In de grex Stadshagen is voor de herinrichting € 411.000 geraamd. Voor een bijdrage van € 461.000 uit de grex SH, wordt een beroep van € 50.000 uit onvoorzien gehaald. De stand van onvoorzien laat deze onttrekking toe. Daarmee kunnen de extra kosten voor de herinrichting van de fietsroute Oude Wetering worden gedekt vanuit een verhoogde bijdrage uit de grex SH van € 211.000.

De extra onderhoudslasten die het gevolg zijn van de keuze voor asfalt i.p.v. beton kunnen in deze specifieke situatie binnen het reguliere onderhoudsbudget worden opgelost. Voorwaarde is wel dat er na aanleg geen bouwverkeer over de weg gaat.

Communicatie
Het plan wordt in het 1e kwartaal van 2017 overlegd met de direct betrokkenen (aanwonenden) en gepresenteerd op een inloopbijeenkomst in het informatiecentrum Stadshagen.
Tevens worden het plan in de VINEX-expres en op de site gepresenteerd.

Vervolg
De voorbereiding van de uitvoering is gepland in april/mei 2017.
De aanbesteding in juni 2017 en de uitvoering in de periode sept t/m nov 2017

Openbaarheid
Openbaar

Burgemeester en Wethouders van Zwolle,

de heer drs. H.J. Meijer, burgemeester

mevrouw mr. I. Geveke, secretaris

besluit

Zwolle

Jaargang	2017
Kenmerk	31589
Onderwerp	Herinrichting hoofdfietsroute Oude Wetering

De raad van de gemeente Zwolle;

Gelezen het voorstel van burgemeesters en wethouders, d.d. 31-01-2017

besluit:

1. In te stemmen met de herinrichting van de fietsroute Oude Wetering tot fietsstraat en fietspad.
2. Het fietspad uit te voeren in grijs asfalt en de fietsstraat in rood asfalt.
3. Het in maart 2016 beschikbaar gestelde krediet van € 550.000 te verhogen naar € 761.000 te dekken met een verhoogde bijdrage uit de grex Stadshagen.

Aldus besloten in de openbare vergadering van 13 februari 2017,

de voorzitter,

de griffier,

From: Gerbert Hebbink
To: Raadsgriffie
Subject: reactie bij agendapunt 14 Raadsplein 13 februari 2017
Date: maandag 13 februari 2017 19:00:10

Geachte Raadsleden

Ik heb een reactie bij het voorstel “Herinrichting hoofdfietsroute Oude Wetering”, dat op 13 februari besluitvormend wordt besproken.

Volgens de beslisnota hierover is een van de doelstellingen “Het minimaliseren van het aantal autobewegingen”. Bij het huidige voorstel is dit niet voldoende gewaarborgd. In de inrichtingsplannen is namelijk niet expliciet voorzien in fysieke belemmeringen voor autoverkeer. Als de overgang van fietsstraat naar fietspad niet fysiek wordt afgesloten voor autoverkeer, is het onvermijdelijk dat de Oude Wetering als doorgaande autoroute wordt gebruikt. Specifiek is het dan mogelijk om vanaf de Nijenhuislaan rechtstreeks naar de Belvederelaan te rijden, via de Stadshoeve en via het fietspad.

Mijn voorstel is om in de inrichtingsplan een fysieke barriere op te nemen. Die zal natuurlijk voldoende beveiligd moeten zijn, zoals nu bijvoorbeeld is aangelegd op de fietspaden tussen Zwolle Zuid en het buitengebied. Bedienend verkeer voor de Stadshoeve hoeft niet vanaf de Nijenhuislaan/Oude Wetering te rijden, maar kan voldoende gebruik maken van de inrit aan de Belvederelaan/Arendshorstlaan.

Dit voorstel heb ik al een keer mondeling toegelicht aan de betrokken medewerkers van de Gemeente Zwolle. Hierbij wil ik dit graag onder uw aandacht brengen.

Met vriendelijke groet

G.E. Hebbink
Oude Wetering 17
8043 MV Zwolle

besluit

Zwolle

Jaargang	2017
Kenmerk	31589
Onderwerp	Herinrichting hoofdfietsroute Oude Wetering

De raad van de gemeente Zwolle;

Gelezen het voorstel van burgemeesters en wethouders, d.d. 31-01-2017

besluit:

1. In te stemmen met de herinrichting van de fietsroute Oude Wetering tot fietsstraat en fietspad.
2. Het fietspad uit te voeren in grijs asfalt en de fietsstraat in rood asfalt.
3. Het in maart 2016 beschikbaar gestelde krediet van € 550.000 te verhogen naar € 761.000 te dekken met een verhoogde bijdrage uit de grex Stadshagen.

Aldus besloten in de openbare vergadering van 13 februari 2017,

de voorzitter,

de griffier,

voorstel

Zwolle

Raadsplein besluitvormend

Datum 13 februari 2017

onderwerp	Rijksbijdrage kosten opsporen explosieven
portefeuillehouder	Henk Jan Meijer
informant	Bruins Slot, Warner (2352)
medeopstellers	Beus, Arthur de (2313)
afdeling	Fysieke Leefomgeving
bijlagen	Voorstel: Beslisnota rijksbijdrage kosten opsporen explosieven Bijlage: 2017-02-13 Raadsbesluit Rijksbijdrage kosten opsporen explosieven

Voorgesteld besluit raad

bij het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties een bijdrage van 70% aan te vragen vanwege door de gemeente Zwolle, in het belang van bescherming van de openbare orde en veiligheid, in totaal uitgegeven € 109.906,63 exclusief btw voor het opsporen en ruimen van niet-gesprongen explosieven.

voorstel

Zwolle

Beslisnota voor de raad

Datum 17 januari 2017

Openbaar

Onderwerp	rijksbijdrage kosten opsporen explosieven
Versienummer	1

Portefeuillehouder	H.J. Meijer
Informant	Warner Bruins Slot
Eenheid/Afdeling	Publiekszaken / Fysieke leefomgeving
Telefoon	(038) 498 2352
Email	W.Bruins.Slot@zwolle.nl

Bijlagen

De raad wordt voorgesteld te besluiten om:

1 bij het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties een bijdrage van 70% aan te vragen vanwege door de gemeente Zwolle, in het belang van bescherming van de openbare orde en veiligheid, in totaal uitgegeven € 109.906,63 exclusief btw voor het opsporen en ruimen van niet-gesprongen explosieven.

Datum 17 januari 2017

Toelichting op het voorstel

Inleiding
De gemeente heeft in het belang van de openbare orde en veiligheid kosten gemaakt voor het opsporen en ruimen van explosieven (uit de Tweede Wereldoorlog, verder WOII).
Met ingang van 2015 is de wijze gewijzigd waarop door het Rijk een bijdrage in deze kosten wordt verstrekt. Bij de jaarrekening 2014 is dit reeds aangegeven.
In de septembercirculaire van het gemeentefonds 2014 is de wijziging in de 'bommenregeling' bekend gemaakt. Tot en met 2014 kreeg Zwolle jaarlijks binnen de uitkering uit het gemeentefonds een bijdrage van € 2.000,- per opgeleverde nieuwbouwwoning in het voorgaande jaar.
Voor de jaren 2015 en verder dient de raad jaarlijks een specifiek besluit te nemen waarin is aangegeven welk bedrag de gemeente in dit kader feitelijk heeft uitgegeven, exclusief btw. Op basis van dit besluit kan een bijdrage van 70% bij het Rijk aangevraagd worden.

Beoogd effect
Uit het oogpunt van bescherming van de openbare orde en veiligheid moet de gemeente in specifieke gevallen bij de voorbereiding en uitvoering van ruimtelijke plannen kosten maken voor het opsporen en ruimen van explosieven. Door het aanvragen van een bijdrage wordt een belangrijk deel van de in 2016 gemaakte kosten gedekt.

Argumenten
1.1 *Het vaststellen van de hoogte van de daadwerkelijke kosten is een verplichting om voor een rijksbijdrage in aanmerking te komen.*
Op grond van de septembercirculaire gemeentefonds 2014 moet de raad in een separaat besluit vaststellen wat de daadwerkelijk gemaakte kosten in verband met het opsporen en ruimen van explosieven uit de tweede wereldoorlog zijn geweest.

1.2 *Een deel van de gemaakte kosten kan met terugwerkende kracht vergoed worden.*
Voor het ontvangen van een rijksbijdrage dient het Ministerie van BZK geïnformeerd te worden over de gemaakte werkelijke kosten. Vereist is dat dit gebeurt door het toezenden van het raadsbesluit over de feitelijk gemaakte kosten.

Risico's
1.1 *De gevraagde bijdrage wordt niet of niet volledig toegekend*
Er vindt door het ministerie geen verdere toetsing plaats, dus er mag op gerekend worden dat de rijksbijdrage conform verstrekt zal worden

1.2 *De gevraagde bijdrage wordt laat toegekend*
Als het raadsbesluit met het verzoek om 70 % van de gemaakte kosten te vergoeden voor 1 maart 2017 wordt ingediend, zal toekenning van de bijdrage plaatsvinden in de meicirculaire gemeentefonds 2017. Bij indiening na 1 maart zal de toekenning (vermoedelijk) in de septembercirculaire 2017 gaan plaatsvinden.

Financiën
In het jaar 2016 heeft de gemeente in totaal een bedrag van € 109.906,63 (excl btw) uitgegeven aan het opsporen en ruimen van explosieven uit WO II.

Datum 17 januari 2017

Vanuit een aantal concrete projecten is een bijdrage van 30 % van de gemaakte kosten geleverd om zodoende de niet door het rijk gedekte kosten te financieren. In totaal gaat het dan om een bedrag van € 5.636,88 voor gemaakte kosten.
Verwacht wordt dat het rijk een bijdrage van 70 % (€ 76.934,64) toekent voor door de gemeente gemaakte kosten. Dan blijft er voor de gemeente nog een kostenpost van € 27.335,11 over. Deze kosten worden gedekt uit de middelen van de “oude bommenregeling” in de ‘reserve nog uit te voeren werken’.

Vervolg
Op basis van het raadsbesluit wordt bij het Ministerie BZK een aanvraag om een bijdrage gedaan.

Openbaarheid
Dit stuk is openbaar.

Burgemeester en Wethouders van Zwolle,

de heer drs. H.J. Meijer, burgemeester

mevrouw mr. I. Geveke, secretaris

besluit

Zwolle

Jaargang	2017
Kenmerk	32184
Onderwerp	Rijksbijdrage kosten opsporen explosieven

De raad van de gemeente Zwolle;

Gelezen het voorstel van burgemeesters en wethouders, d.d. 31-01-2017

besluit:

bij het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties een bijdrage van 70% aan te vragen vanwege door de gemeente Zwolle, in het belang van bescherming van de openbare orde en veiligheid, in totaal uitgegeven € 109.906,63 exclusief btw voor het opsporen en ruimen van niet-gesprongen explosieven.

Aldus besloten in de openbare vergadering van 13 februari 2017,

de voorzitter,

de griffier,

besluit

Zwolle

Jaargang	2017
Kenmerk	32184
Onderwerp	Rijksbijdrage kosten opsporen explosieven

De raad van de gemeente Zwolle;

Gelezen het voorstel van burgemeesters en wethouders, d.d. 31-01-2017

besluit:

bij het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties een bijdrage van 70% aan te vragen vanwege door de gemeente Zwolle, in het belang van bescherming van de openbare orde en veiligheid, in totaal uitgegeven € 109.906,63 exclusief btw voor het opsporen en ruimen van niet-gesprongen explosieven.

Aldus besloten in de openbare vergadering van 13 februari 2017,

de voorzitter,

de griffier,

voorstel

Zwolle

Raadsplein besluitvormend

Datum 13 februari 2017

onderwerp	Grondexploitatie voor een deel van Tippe-zuid ten behoeve van realisatie school Het Saffier/Accretio
portefeuillehouder	Rene de Heer
informant	Santing - Nijland, Jeanette (2723)
medeopstellers	Linde, Wim van der (4067)
afdeling	Project Ontwikkeling
bijlagen	Voorstel: Beslisnota Grondexploitatie voor een deel van Tippe-zuid ten behoeve van realisatie school Het Saffier-Accretio Bijlage: Programma van Eisen locatie Het Saffier/Accretio Tippe-zuid Bijlage: 2017-02-13 Raadsbesluit Grondexploitatie voor een deel van Tippe zuid tbv realisatie school Saffier- Accretio

Voorgesteld besluit raad

1. Akkoord te gaan met de vestiging van de bredeschool Het Saffier/Accretio in Tippe-zuid.
2. Akkoord te gaan met de benodigde voorinvesteringen die gedaan moeten worden om realisatie van Het Saffier/Accretio mogelijk te maken vooruitlopend op de ontwikkeling van Tippe-zuid als voorzieningengebied.
3. a. De grondexploitatie Stadshagen – Het Saffier/Accretio vast te stellen en een krediet van € 1.530.519 beschikbaar te stellen.
   b. Het exploitatietekort van € 478.866 te betrekken bij de actualisatie van de grondexploitatie Stadshagen (MPV 2017).
   4 Kennis te nemen van het Programma van Eisen voor Het Saffier/Accretio.

voorstel

Zwolle

Beslisnota voor de raad

Datum 24 januari 2017

Openbaar

Onderwerp	Grondexploitatie voor een deel van Tippe-zuid ten behoeve van realisatie school Het Saffier/Accretio
Versienummer	1
Portefeuillehouder	R. de Heer
Informant	Jeanette Santing
Afdeling	Projectontwikkeling / OWP
Telefoon	(038) 498 2723
Email	J.Santing@zwolle.nl
Bijlagen	Programma van Eisen locatie Het Saffier/Accretio Tippe-zuid

De raad wordt voorgesteld te besluiten om:

1 Akkoord te gaan met de vestiging van de bredeschool Het Saffier/Accretio in Tippe-zuid.

2 Akkoord te gaan met de benodigde voorinvesteringen die gedaan moeten worden om realisatie van Het Saffier/Accretio mogelijk te maken vooruitlopend op de ontwikkeling van Tippe-zuid als voorzieningengebied.

3 a. De grondexploitatie Stadshagen – Het Saffier/Accretio vast te stellen en een krediet van € 1.530.519 beschikbaar te stellen.

b. Het exploitatietekort van € 478.866 te betrekken bij de actualisatie van de grondexploitatie Stadshagen (MPV 2017).

4 Kennis te nemen van het Programma van Eisen voor Het Saffier/Accretio.

Datum 24 januari 2017

Inleiding
In 2014 heeft het College besloten het gebied Tippe-zuid aan te wijzen als nieuwbouwlocatie voor vestiging van de bredeschool Het Saffier/Accretio. Dit besluit had geen gevolgen voor de door College en Raad genomen besluiten over het prioritaire gebied voor de woningbouw. Voor de locatie in Tippe-zuid worden gronden uit de NIEGG (Niet In Exploitatie Genomen Gronden) gehaald, waarbij een budgetneutrale grondexploitatie het uitgangspunt is. Op 25 augustus 2014 is de Raad hierover geïnformeerd.

Het uitgangspunt in 2014 is dat de ontwikkeling van Het Saffier/Accretio in Tippe-zuid parallel aan de ondertunneling van de Kamperlijn wordt gerealiseerd. Dit i.v.m. de bereikbaarheid en de hoge kosten voor met name de riolering en nutsvoorzieningen die ontstaan wanneer deze zonder ondertunneling onder het spoor door moeten worden aangelegd.
De planning van de ondertunneling is inmiddels oplevering in het tweede kwartaal 2018. Met de school Het Saffier/Accretio zijn nu de gesprekken over de ontwikkeling in Tippe-zuid gestart.

De genoemde locatie is op dit moment nog niet in ontwikkeling en bestaat uitsluitend uit landbouwgronden. Het beoogde plangebied valt in het niet-prioritaire gebied van Stadshagen en valt administratief onder de NIEGG. Voor de ontwikkeling van de nieuwe bredeschool Het Saffier/Accretio is de opening van een grondexploitatie nodig. De grondexploitatie geeft inzicht in de kosten en opbrengsten voor de gemeente en is de onderbouwing voor het benodigde krediet en het mandaat voor de uitgifte van de gronden voor grondprijzen passend binnen de grondprijzennota.

Beoogd effect
Realisatie van een bredeschool Het Saffier/Accretio in Tippe-zuid. De school wordt ontsloten door een nog aan te leggen weg tussen de Belvédèrelaan en de nieuwe Hasselterweg. Ook wordt voor de school een (tijdelijk) fietspad aangelegd.

Argumenten

1.1 I.v.m. een goede spreiding van onderwijs over de wijk Stadshagen is in 2014 besloten tot een locatie Tippe-zuid

2.1 Voor de ontsluiting van de school is een verbinding nodig tussen Belvédèrelaan en de nieuwe Hasselterweg
De ontwikkeling van Het Saffier/Accretio loopt parallel aan de werkzaamheden in het kader van de ondertunneling van de Kamperlijn. Met de uitvoering van deze grondexploitatie en de ondertunneling van de Kamperlijn komt een verkeersverbinding tussen de Hasselterweg en de Belvédèrelaan tot stand. Een deel van de kosten van deze verbinding komt ten laste van de ondertunneling, het overige deel komt ten laste van de toekomstige ontwikkeling in het niet prioritaire gebied Tippe-zuid, hetgeen in geld € 390.000 bedraagt.

2.2 De wens voor een verbeterde fietsontsluiting tussen de school en de bestaande bebouwing Stadshagen.
Voor een goede fietsontsluiting wordt een (tijdelijk) fietspad aangelegd tussen de nieuwe school en de tunnel aan de Havezatheallee. Het definitieve tracé is nog niet bekend. In de grondexploitatie zijn de kosten voor dit fietspad opgenomen. De kosten bedragen € 180.000 (inclusief opslagen).

Datum 24 januari 2017

3.1 Vaststellen van een grondexploitatie is noodzakelijk om ontwikkeling mogelijk te maken.
Het biedt de onderbouwing voor het benodigde krediet voor het bouw- en woonrijp maken van de locatie en een mandaat voor de uitgifte van gronden.

Financiën
Uitgangspunten van de grondexploitatie:
- Inbreng van de gronden vanuit de NIEGG tegen boekwaarde;
- Uitgifte van de voorzieningenlocatie in 2017 (school) en 2024 (overig deel voorzieningen);
- Oplevering en afronding locatie 31 december 2024;
- Parameters conform MPV 2017;
- Rekening gehouden met nutsvoorzieningen tussen de tunnel en het schoolgebouw (bedrag € 40.000) en met voorzieningen voor het weggedeelte tussen de rotonde en de tunnel (bedrag € 350.000).

Ruimtegebruik locatie
- In totaal betreft het projectgebied ruim 1 hectare. Hiervan is een deel uitgeefbaar (ca. 46%) en wordt een deel verhard (ca. 41%). Het restant bestaat uit groen (ca. 12%).
- Voorzieningen n.t.b. betreffen nog nader te bepalen voorzieningen die in een later stadium worden uitgegeven

Totaal	**100%**	**11.458**
- uitgeefbaar	46,5%	5.325
- verharding	41,0%	4.698
- groen	12,5%	1.435
- water	0,0%	-

Tabel 1. Ruimtegebruik projectgebied

categorie	**hoeveel**	**eenheid**	**prijs**	**totaal**
- voorzieningen n.t.b.	2.340	m² uitg	€ 180	€ 421.200
- voorzieningen school	2.985	m² uitg	€ 180	€ 537.300
Totaal				**€ 958.500**

Tabel 2: Grondopbrengsten

Grondexploitatieve investeringen
De investeringen in de grondexploitatie hebben betrekking op de volgende kosten en zijn gebaseerd op de uitgangspunten verwerving, bouwrijp maken en voorbereiding en toezicht.

Kostencategorie	**bedrag**
- Kosten grond	€ 215.410
- Kosten bouw- en woonrijpmaken	€ 406.484
- Kosten tijdelijk fietspad	€ 129.500
- Plankosten	€ 241.209
- Onvoorzien	€ 56.755
- Kosten nutsvoorzieningen	€ 390.000
Totaal kosten	**€ 1.439.358**

Tabel 3: Grondexploitatieve investeringen

Datum 24 januari 2017

Conclusie
Het resultaat van de grondexploitatie bedraagt min € 478.866.

Omschrijving	Bedrag	totaal
- Totaal kosten	€ 1.439.358	
- Parameter rentekosten	€ 91.161	
- Totaal kosten		€ 1.530.519
- Totaal opbrengsten	€ 958.500	
- Parameter opbrengststijging	€ 40.715	
- Totaal opbrengsten		€ 999.215
- Tekort grondexploitatie op eindwaarde		€ 531.304-
Idem netto contant		**€ 478.866-**

Tabel 4: Resultaat grondexploitatie

De ontwikkeling van de school is budgetneutraal mogelijk wanneer de splitsing gemaakt wordt tussen kosten en opbrengsten specifiek voor de ontwikkeling van de school en kosten die op termijn noodzakelijk zijn voor de ontsluiting van Tippe-zuid en het tijdelijke fietspad. Daarmee wordt voldaan aan het uitgangspunt uit 2014 van een budget neutrale ontwikkeling. Er is zelfs een klein positief resultaat (circa € 60.000) te behalen.

Op basis van de versnelde woningbouwuitgifte vanaf 2017 (ruim 300 woningen i.p.v. de voorziene 180) wordt het verlies van de grondexploitatie Stadshagen kleiner (met een lager beroep op een voorziening). Daardoor ontstaat financiële ruimte om het grondexploitatie-resultaat van dit voorstel Saffier/Accretio te betrekken bij de grondexploitatie van Stadshagen. Dit betekent dat de omvang van het te verwachten beroep op de voorziening lager wordt. Gezien de financiële ruimte bij de grondexploitatie Stadshagen wordt voorgesteld om de voorinvesteringen via deze grondexploitatie te betrekken bij de actualisatie van de grondexploitatie Stadshagen (MPV 2017).

Een financieel sluitende ontwikkeling waarin alle grondexploitatieve investeringen worden afgedekt door de inkomsten uit gronduitgifte, is niet mogelijk vanwege de investeringen die nu gedaan dienen te worden voor bereikbaarheid. Deze investeringen zijn voorinvesteringen voor de ontwikkeling Tippe-zuid. De grondopbrengsten uit de voorzieningen zijn onvoldoende om deze kosten te dekken. De grondexploitatie van dit deelgebied sluit op een tekort van ca. € 479.000,-. Het krediet en het tekort is verschillend omdat het krediet alle uitgaven betreft en het tekort het saldo van de uitgaven en inkomsten betreft.

In het plan wordt in de openbare ruimte een geclusterde parkeervoorziening voorzien. Deze oplossing ontslaat de kopers van de voorzieningengrond tot realisering van parkeerplaatsen op eigen erf en wordt dubbelgebruik gestimuleerd. De parkeerplaatsen worden meeverkocht worden met de voorzieningengrond. Met deze opbrengst wordt in de grondexploitatie geen rekening gehouden.

Risico's

Datum 24 januari 2017

Er bestaat een afzetrisico in de gronden voor de overige voorzieningen. De geraamde uitgifte van de overige voorzieningen tot 2024 maken geen onderdeel uit van het rapport “Voorzieningen Stadshagen Zwolle 2025” uit 2015.
De wens is om op deze locatie een stedelijke voorziening te realiseren. Hiervoor zal actief actie worden ondernomen.

Communicatie
De omwonenden van de ondertunneling worden met de communicatie rondom de ondertunneling ook op de hoogte gebracht van realisatie van Het Saffier/Accretio in Tippe-zuid.
Daarnaast vindt de communicatie plaats in de Stentor na het collegebesluit en vindt publicatie op de website plaats.

Vervolg
Na het Raadsbesluit wordt de opdracht gegeven tot bouwrijp maken van dit gebied en vindt realisatie van Het Saffier/Accretio plaats in 2018.

Openbaarheid
Het besluit is openbaar.

Burgemeester en Wethouders van Zwolle,

de heer drs. H.J. Meijer, burgemeester

mevrouw mr. I. Geveke, secretaris

Zwolle

Jaargang 2017

Kenmerk 32198

Onderwerp Grondexploitatie voor een deel van Tippe-zuid ten behoeve van realisatie school Het Saffier/Accretio

De raad van de gemeente Zwolle;

Gelezen het voorstel van burgemeesters en wethouders, d.d. 31-01-2017

besluit:

1. Akkoord te gaan met de vestiging van de bredeschool Het Saffier/Accretio in Tippe-zuid.
2. Akkoord te gaan met de benodigde voorinvesteringen die gedaan moeten worden om realisatie van Het Saffier/Accretio mogelijk te maken vooruitlopend op de ontwikkeling van Tippe-zuid als voorzieningengebied.
3. a. De grondexploitatie Stadshagen – Het Saffier/Accretio vast te stellen en een krediet van € 1.530.519 beschikbaar te stellen.
   b. Het exploitatietekort van € 478.866 te betrekken bij de actualisatie van de grondexploitatie Stadshagen (MPV 2017).
   4 Kennis te nemen van het Programma van Eisen voor Het Saffier/Accretio.

Aldus besloten in de openbare vergadering van 13 februari 2017,

de voorzitter,

de griffier,

Programma van eisen

1 Ligging

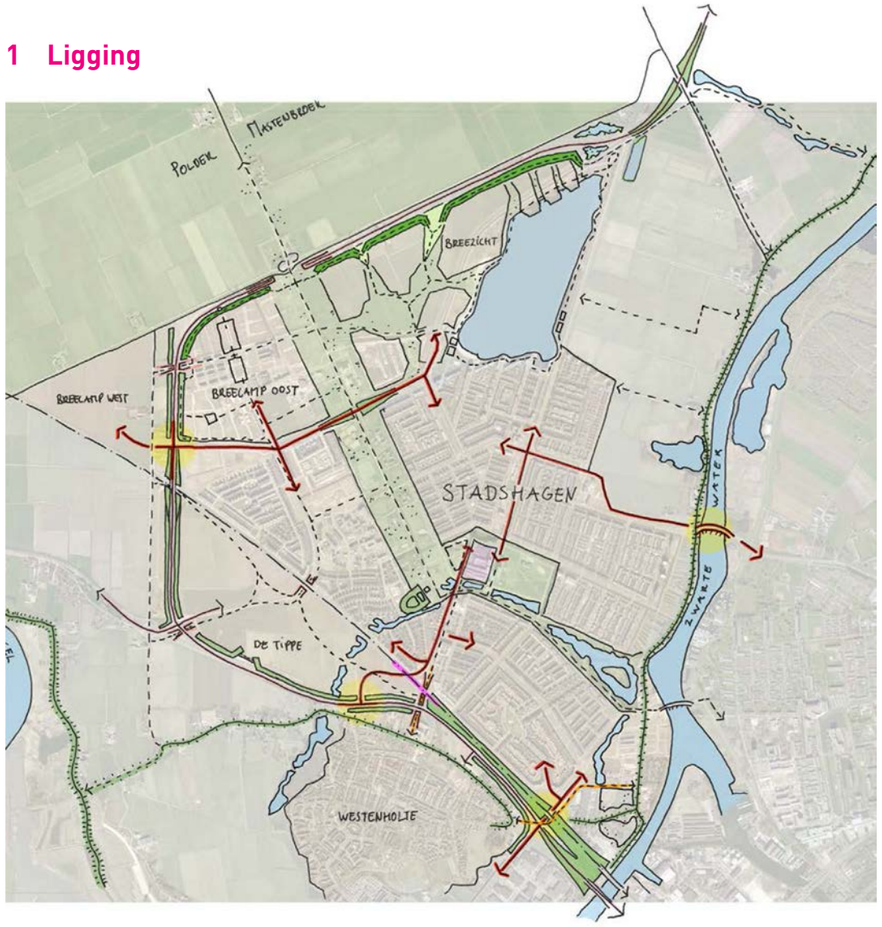

De Tippe ligt in het westen van Stadshagen en is gesitueerd tussen de Kamperlijn en de Hasselterweg. De voorliggende onderwijsvoorziening ligt in de zuidelijke 'kop' van De Tippe. Met de realisatie van de Belvédèretunnel (2018) ligt de locatie aan een van de vier hoofdentrees van Stadshagen. Hiermee is de locatie goed bereikbaar vanuit zowel Stadshagen, de stad als de regio. Tevens is de locatie aangesloten op de hoofdfietsstructuur van Stadshagen en via de Rozentunnel verbonden met Westenholte.
De onderwijsvoorziening heeft een bijzondere ligging en is een zichtlocatie vanaf de Hasselterweg. De locatie ligt gedeeltelijk in en achter de geluidswal, maar richting de kruising accentueert het gebouw de entree van Stadshagen.

In dit document wordt het programma van eisen voor de locatie beschreven en zijn stedenbouwkundige, milieu- en civieltechnische randvoorwaarden benoemd.

Programma van eisen

2 Stedenbouwkundige randvoorwaarden

Geluidswal
Aansluiten op de bestaande geluidswal met schanskorf, hoogte: 4,50 m (talud) + 1,00 m (schanskorf).

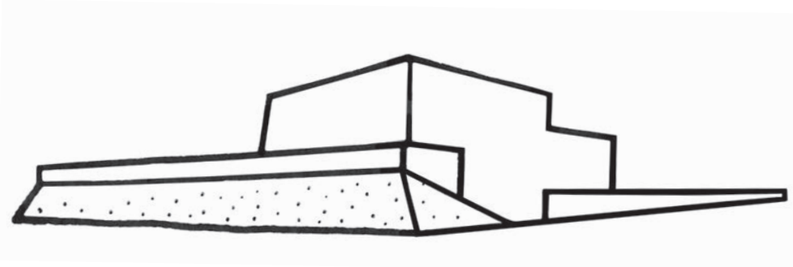

Bouwmassa
De kop van het gebouw aan de Hasselterweg heeft een hoogte van minimaal twee bouwlagen, hiermee ontstaat een geluidsluwe (binnen)zijde.

Accent
Het gebouw toont zich aan de Hasselterweg en markeert de entree van Stadshagen.

Programma van eisen

3 Verkeer en parkeren

Verkeersontsluiting
Met de realisatie van de Belvédèretunnel is de locatie goed bereikbaar vanuit Stadshagen, maar vanaf de Hasselterweg ook vanuit de stad en de regio. De onderwijsvoorziening wordt ontsloten vanaf de nieuwe rotonde in de Belvédèrelaan, tussen de tunnel en de aansluiting op de Hasselterweg. De planning voor ingebruikname van de Belvédèretunnel en de nieuwe ontsluiting is medio 2018.

Vanuit de Rozentunnel en de te realiseren rotonde is de locatie goed ontsloten voor fietsverkeer vanuit Stadshagen en Westenholte. Daarnaast wordt in De Tippe een tijdelijk fietspad gerealiseerd. Deze verbindt de omgeving van de locatie met de Havezathentunnel en het fietspad richting 's-Heerenbroek.

Parkeren
Parkeren ten behoeve van de locatie en omliggende kavels wordt centraal in het gebied georganiseerd, deze parkeerplaatsen liggen in openbaar gebied. De kosten voor realisatie van de parkeerplaatsen behorend tot de onderwijsvoorziening worden doorberekend aan de initiatiefnemer. Het aantal parkeerplaatsen wordt bepaald op basis van de normstelling van het CROW: 0,75 parkeerplaats per leslokaal, exclusief parkeerplaatsen ten behoeve van halen en brengen.

Het fietsparkeren op het terrein van de school is integraal onderdeel van de inrichting van de buitenruimte.

4 Architectuur

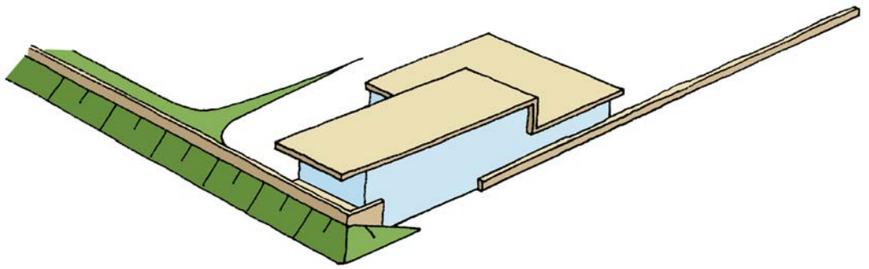

Inspiratie: samenhang
Het gebouw is in ruimtelijke samenhang met de geluidswal ontworpen en sluit hier architectonisch op aan.

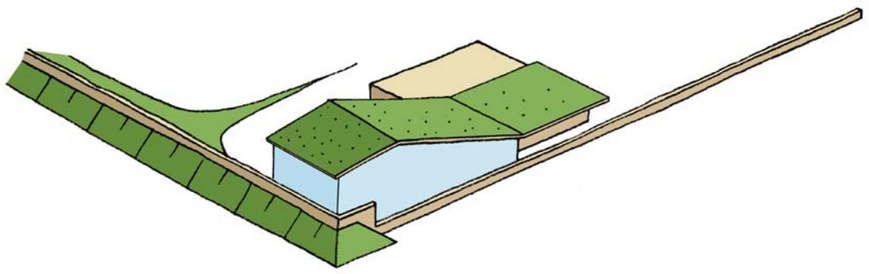

Inspiratie: duurzaam
De landschappelijke inpassing van het gebouw en de geluidswal wordt versterkt door een grasdak.

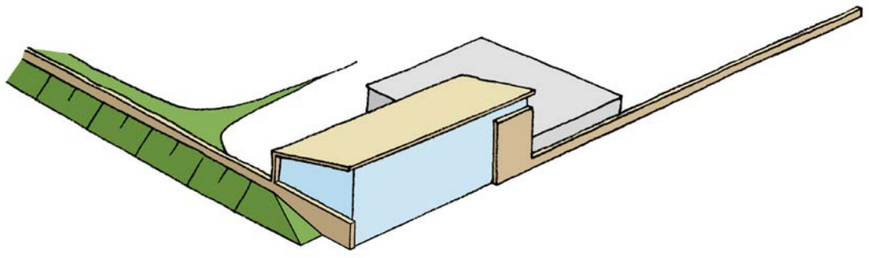

Inspiratie: accent
Het gebouw als ruimtelijke beëindiging van de geluidswal, het presenteert zich nadrukkelijk aan de Hasselterweg.

Inspiratie: herkenbaar
In de architectuur wordt de markante positie van het gebouw aan de entree van Stadshagen geaccentueerd.

Inspiratie: schanskorf
In de architectuur is er een relatie met de geluidswal - talud en schanskorf.

Inspiratie: akoestiek
Door de buitenzijde uit te voeren als dove gevel, ontstaat aan de binnenkant een geluidsluwe zijde.

5 Milieu en archeologie

Geluid
De locatie ligt op korte afstand van de Hasselterweg, wegverkeersgeluid hiervan heeft effect op de onderwijsvoorziening. Door realisatie van het gebouw in de geluidswal heeft het kavel een geluidsbelaste en een geluidsluwe zijde. Het voldoen aan de eisen die worden gesteld aan binnenniveaus (Wet Geluidhinder) is integraal onderdeel van de ontwikkelopgave. Situering van (geluidgevoelige) ruimten in het gebouw heeft hierin een belangrijke bijdrage. Er worden geen hogere grenswaarden verleend.

Fijn stof
De locatie voldoet aan de Europese grenswaarden die zijn vastgesteld ten aanzien van de aanwezigheid van fijn stof. De GGD adviseert echter een afstand van 50 meter te hanteren van drukke stedelijke wegen tot gevoelige functies als onderwijshuisvesting. De locatie ligt gedeeltelijk binnen deze afstand. Met de situering van ruimten en luchtinlaat-roosters kan hier rekening mee gehouden worden.

Bodem
Uit inventariserend onderzoek is gebleken dat op de locatie licht verhoogde parameters zijn aangetroffen, deze hebben echter geen humane, ecologische of verspreidingsrisico's. Daarmee is de bodem geschikt voor realisatie van een onderwijsvoorziening en is er geen aanleiding voor nader onderzoek.

Archeologie
Op de locatie zijn in het verleden vondsten gedaan uit (vermoedelijk) de Inheems Romeinse Tijd. Daarom wordt voorafgaand aan het bouwrijp-maken een inventariserend veldonderzoek gedaan middels proefsleuven. Het onderzoek wordt door de gemeente Zwolle uitgevoerd.

6 Duurzaamheid

Energie
Ambitie: **Het gebouw is energieneutraal; het aandeel duurzame energie van het totale energiegebruik (gebouw- en gebruikersgebonden energie) bedraagt tenminste 100%.**

Het college van B&W heeft besloten om tot de vaststelling van het nieuwe Klimaatbeleid (2010) een aantal ambities te hanteren voor nieuwbouw van woningen en utiliteitsgebouwen. Onderzoek heeft aan-getoond dat de ambities haalbaar zijn, mits de principes van de trias energetica gehanteerd worden:

- Minimaliseer de energiebehoefte (isolatie).
- Wek de benodigde energie zoveel mogelijk duurzaam op.
- Maak voor de resterende energiebehoefte gebruik van efficiënte systemen, bijvoorbeeld door middel van een warmtepomp, lage temperatuurverwarming, warmteterugwinning enzovoorts.

In Nederland zijn reeds verschillende energieneutrale schoolgebouwen gerealiseerd, voorbeelden hiervan zijn via gemeente of het rijk (Agent-schapNL) beschikbaar.

Ambitie: **Een duurzaam energiesysteem zonder gas en met lagere lasten.**

In 2010 heeft het college van B&W besloten om de nog te ontwikkelen delen van Stadshagen (Breecamp-Oost, Breezicht en De Tippe) zonder aanleg van een traditionele gasleiding te ontwikkelen. Dit is samen met de hiervoor genoemde energie-eis bedoeld om duurzame alternatieven te stimuleren. De meest voor de hand liggende methode om in energie te voorzien is het gebruik van zonne-energie (PV en zonnecollector). Maar de energiedoelstellingen kunnen ook worden bereikt door middel van duurzame collectieve of individuele systemen.

Buitenruimte

Ambitie: **Realiseren van een aangenaam en toekomstgericht verblijfsgebied.**

Gedurende warme periodes kan stedelijk gebied meer opwarmen dan de omgeving (hittestress). Met de inrichting van de buitenruimte kan hier rekening mee worden gehouden. Door te kiezen voor een groene inrichting met gras, heesters en bomen en een goede materiaalkeuze van bestrating en (speel)objecten kan een aangenaam verblijfsgebied worden gecreëerd.

Programma van eisen

7 Civieltechnische randvoorwaarden

Bouwrijp maken
Met het bouwrijp maken van de kavel is de grond ontdaan van opstallen, struiken, houtopstanden, bomen, funderingsresten en vrij van kabels en leidingen. De kavel is bereikbaar vanaf het openbare gebied en vrij van feitelijke belemmeringen die de bouw en/of de ingebruikneming van de kavel verhinderen. Voor de kavel zijn de navolgende voorzieningen aanwezig:

- In de direct aangrenzende openbare gebieden liggen hoofdleidingen van nutsvoorzieningen, met uitzondering van gas.
- Aansluiting van vuilwaterafvoer zijn tegen de daarvoor geldende voorwaarden en op kosten van de ontwikkelende partij.
- De nutsvoorzieningen worden door de diverse nutsbedrijven aangelegd, onder bouwrijpe staat wordt niet verstaan het aanleggen en het aansluiten van voorzieningen voor bijvoorbeeld water en elektriciteit.
- Voor bouwaansluitingen dient contact opgenomen te worden met de desbetreffende nutsbedrijven; watermeterputten en elektrakasten zijn alleen toegestaan op eigen terrein.

Peilen

Vloerpeil:	1,20 m +NAP (voorlopig)
Bovenzijde talud geluidswal:	5,65 m +NAP
Bovenzijde schanskorf geluidswal:	6,65 m +NAP

Riolering
Ten behoeve van de riolering wordt in het openbare gebied een DWA-riolering aangelegd. Het gebouw kan worden aangesloten op het dichtsbijzijnde hoofdriool.

Infiltratie
Hemelwater van gebouwde of andere verharde delen van het terrein wordt op eigen terrein geïnfiltreerd, waardoor hemelwater niet in de riolering terechtkomt en minder vervuild water hoeft te worden gezuiverd. Infiltratie vindt plaats door middel van infiltratiekoffers in de ondergrond. Minder verhard oppervlak leidt tot een lagere infiltratie-eis, dit kan bijvoorbeeld door de toepassing van groene daken en de materiaalkeuze van de inrichting van de buitenruimte.

Afvoeren grond
Overtollige bouwgrond moet voor eigen rekening worden afgevoerd.

Woonrijp maken
De gemeente maakt alleen het openbare gebied woonrijp.

8 Ontwikkelproces en supervisie

Voor nieuwbouwontwikkelingen in Stadshagen heeft de gemeente een supervisieteam. Het doel van supervisie is de ruimtelijke samenhang en kwaliteit in en tussen ontwikkelingen te garanderen. Het supervisieteam bestaat uit:

- de stedenbouwkundige
- de rayonarchitect van Welstand
- de projectleider

De ontwikkelaar verplicht zich op basis van het programma van eisen het voorlopig en definitief gebouwontwerp ter goedkeuring aan het supervisieteam voor te leggen. Eventuele opmerkingen op het ontwerp worden ter plekke besproken, maar worden ook schriftelijk aan de ontwikkelaar gestuurd. Wanneer het definitief ontwerp is goedgekeurd kan de omgevingsvergunning worden aangevraagd. Voor de snelheid en efficiëntie van de ontwikkeling adviseert de gemeente om de stedenbouwkundige van de gemeente (en daarmee het supervisieteam) direct te betrekken tijdens het ontwerptraject.

besluit

Zwolle

Jaargang 2017

Kenmerk 32198

Onderwerp Grondexploitatie voor een deel van Tippe-zuid ten behoeve van realisatie school Het Saffier/Accretio

De raad van de gemeente Zwolle;

Gelezen het voorstel van burgemeesters en wethouders, d.d. 31-01-2017

besluit:

1. Akkoord te gaan met de vestiging van de bredeschool Het Saffier/Accretio in Tippe-zuid.
2. Akkoord te gaan met de benodigde voorinvesteringen die gedaan moeten worden om realisatie van Het Saffier/Accretio mogelijk te maken vooruitlopend op de ontwikkeling van Tippe-zuid als voorzieningengebied.
3. a. De grondexploitatie Stadshagen – Het Saffier/Accretio vast te stellen en een krediet van € 1.530.519 beschikbaar te stellen.
   b. Het exploitatietekort van € 478.866 te betrekken bij de actualisatie van de grondexploitatie Stadshagen (MPV 2017).
   4 Kennis te nemen van het Programma van Eisen voor Het Saffier/Accretio.

Aldus besloten in de openbare vergadering van 13 februari 2017,

de voorzitter,

de griffier,

voorstel

Zwolle

Raadsplein besluitvormend

Datum 13 februari 2017

onderwerp	Museale samenwerking Zwolle
portefeuillehouder	Jan Brink
informant	Tuinman, Anton (2460)
medeopstellers	
afdeling	Maatschappelijke Ontwikkeling
bijlagen	Voorstel: Beslisnota Museale samenwerking Zwolle Bijlage: Informatienota Advies rondom museale samenwerking Zwolle Bijlage: Rapport 'Advies inzake museale samenwerking Zwolle' Bijlage: Informatienota Stand van zaken traject museale samenwerking Zwolle Bijlage: 5-2 Agenderingsverzoek SW - Stand van zaken traject museale samenwerking Zwolle Bijlage: Inspraaktekst Dhr J Cnossen - Stiching Grote Kerk - Over het nieuwe museale beleid Bijlage: Korte terugblik informatieronde 30 januari 2017 Bijlage: Korte terugblik debatronde 6 februari - Museale samenwerking Zwolle Bijlage: 2017-02-13 M17-2 Vertel het héle verhaal van Zwolle Bijlage: 2017-02-13 M17-3 Collectie SMZ voor Zwolle behouden Bijlage: 2017-02-13 Raadsbesluit Museale samenwerking Zwolle

Voorgesteld besluit raad

De raad wordt voorgesteld te besluiten om:

1. Kennis te nemen van het rapport *'Advies inzake museale samenwerking Zwolle'*.
2. Kennis te nemen van de uitkomsten ‘Gesprekken proces samenwerking SMZ-HCO’
3. In te stemmen met het door het college genomen besluit om variant D uit het rapport *'Advies inzake museale samenwerking Zwolle*' verder te laten uitwerken.

voorstel

Zwolle

Beslisnota voor de raad

Datum 7 februari 2017

Openbaar

Onderwerp	Museale samenwerking Zwolle
Versienummer	2

Portefeuillehouder	J.E. Brink
Informant	Anton Tuinman
Afdeling	MO/ OW
Telefoon	(038) 498 2460
Email	AB.Tuinman@zwolle.nl

Bijlagen

De raad wordt voorgesteld te besluiten om:

1 kennis te nemen van het rapport *'Advies inzake museale samenwerking Zwolle'*.

2 Kennis te nemen van de uitkomsten ‘Gesprekken proces samenwerking SMZ-HCO’

3 in te stemmen met het door het college genomen besluit om variant D uit het rapport *'Advies inzake museale samenwerking Zwolle*' verder te laten uitwerken.

Datum 7 februari 2017

Toelichting op het voorstel

Inleiding
Zwolle wil de attractiviteit van de binnenstad versterken en het verblijfsklimaat voor onze inwoners en toeristen verbeteren. De Cultuurhistorie van Zwolle speelt hierbij een belangrijkere rol. Door middel van het rapport van Lagroup: *'Versterking en samenwerking cultuurhistorisch domein Zwolle'* zijn drie verhaallijnen en een aanzet voor de organisatie van het verbeteren van de beleving van de Cultuurhistorie gepresenteerd.
Op 4 juli 2016 heeft de gemeenteraad de Cultuurnota vastgesteld. Daarbij is besloten het Historisch Centrum Overijssel (HCO), te vragen om scenario 2 van het LAgroup rapport verder uit te werken. Dit scenario gaat er van uit dat de functie 'Historisch museum' opgaat in het HCO, waarbij de zelfstandige Stedelijk Museum Zwolle (SMZ) organisatie ophoudt te bestaan. HCO wordt verantwoordelijk voor de presentatie van de cultuurhistorie in Zwolle, inclusief de (semi)permanente basistentoonstelling over de geschiedenis van Zwolle in het Drostenhuis, en inclusief de stadsprogrammering van 'Het verhaal van Zwolle'. Het HCO wordt daarmee de regisseur van 'Het verhaal van Zwolle'. Expliciet heeft de raad meegegeven dat op de onderdelen: huisvesting, collectie, personeel en organisatievorm een nadere uitwerking nodig is voor een zorgvuldig besluit kan worden genomen.

Omdat dit scenario zowel het HCO als het SMZ direct aangaat, heeft het HCO ervoor gekozen om in samenwerking met het SMZ tot een gezamenlijke opdrachtformulering en selectie van een kwartiermaker te komen. De kwartiermaker is onafhankelijk te werk gegaan.
Deze opdracht aan de kwartiermaker luidde samengevat:

a. richt het proces in om te komen tot de in het raadsbesluit van 4 juli 2016 en het rapport van LAGroup (december 2015) beoogde samenwerking tussen de Zwolse cultuurhistorische museale instellingen, inclusief de taakstelling van € 0,3 mln per jaar ingaande 2018 op het SMZ;
b. onderzoek in dit verband de in scenario 2 van het rapport LAGroup genoemde fusie tussen het Historisch Centrum Overijssel (HCO) en het Stedelijk Museum Zwolle (SMZ), met name voor wat betreft de gevolgen voor personeel, organisatie, collectiebeheer en (toekomstig) gebruik van gebouwen;
c. betrek bij dit onderzoek de inspanningsverplichting om het nieuwbouwdeel van het SMZ te behouden voor cultuurhistorisch Zwolle;
d. betrek bij dit onderzoek behalve HCO en SMZ ook overige stakeholders (De Fundatie, Grote Kerk en andere);
e. streef naar besluitvorming op hoofdlijnen in september 2016 en definitieve onomkeerbare besluitvorming voor 1 januari 2017.
Kern van de opdracht is het onderzoeken van fusie mogelijkheden HCO/SMZ waarbij HCO verantwoordelijk wordt voor de functie 'Historisch museum', waarbij de zelfstandige Stedelijk Museum Zwolle (SMZ) organisatie ophoudt te bestaan. Wel zal er aandacht zijn voor de krachtige elementen waarmee het verhaal van Zwolle al deels verteld wordt, zoals de fysieke uitstraling van onder andere het Drostenhuis. De daarin aanwezige, sterk aan de stad verbonden collecties verdienen een toekomstbestendige doorontwikkeling. Dit zijn kernelementen van het cultuurhistorische verhaal van Zwolle die juist door de toevoeging van de nu nog verborgen stukken in het HCO een extra uitstraling kunnen krijgen. Door organisatorisch een stap te zetten die op de inhoud een bredere scope legt op de manier waarop collectie, verhaal en culturele uitstraling een bijdrage leveren aan de beleving van de stad ontstaat een kans om de waardevolle elementen van het SMZ een krachtiger positie te geven.

Naast de zorgvuldigheid op gebouwen, personeel en collectie, is in de planvorming ook deze insteek een kernuitgangspunt.

Op basis van de verstrekte opdracht heeft de kwartiermaker de relevante documentatie bestudeerd en zijn, behalve met de opdrachtgevers, gesprekken gevoerd met betrokken personen en instanties. Met enkele partijen zijn meerdere gesprekken gevoerd om tot een weloverwogen advies te komen. Met de direct belanghebbenden zijn de verschillende varianten besproken. De kwartiermaker heeft geconcludeerd dat een fusie niet mogelijk is gezien de ontbrekende instemming van de rijksoverheid. Wel heeft hij een viertal varianten voor intensieve samenwerking verder onderzocht.
De voorgestelde varianten zijn (zie rapport 'Advies inzake museale samenwerking Zwolle' voor uitgebreide toelichting):
Variant A: Bestuurlijke en orgnisatorische fusie: Stichting SMZ en Gemeenschappelijke Regeling (GR) HCO gaan over in een nieuwe rechtsvorm met één bestuur, één directie en één organisatie.
Variant B: Indien de bestaande bestuurlijke rechtsvormen (GR HCO en Stichting SMZ) in stand zouden blijven kunnen beide musea via een personele unie onder één directie worden gebracht: de directeur HCO wordt tevens directeur SMZ en is verantwoordelijk jegens twee besturen. Het ligt voor de hand dan het bestuursmodel van het SMZ te wijzigen in een Raad Van Toezicht-model.
Variant C: Een derde, minst vergaande, optie is dat wordt afgezien van bestuurlijke en institutionele ingrepen en dat de synergie en samenwerking ten aanzien van het Verhaal van Zwolle wordt gezocht in (heldere en afdwingbare) samenwerkingsafspraken tussen de directies van HCO en SMZ.

Variant D: De vierde optie is de herstructurering van het SMZ en integratie van de SMZ-taken, voor wat betreft het Verhaal van Zwolle, in het HCO dat daartoe een nauwe samenwerkingsrelatie aangaat met een museale expertise-organisatie (zo mogelijk Museum De Fundatie). Waarbij de gemeente een rol zou moeten spelen bij de huisvesting van het SMZ.
De kwartiermaker heeft eind november moeten concluderen dat er geen overeenstemming is over de te kiezen variant en dat een tussenstap nodig is voor er kan worden overgegaan tot een nadere precieze uitwerking van de eerder genoemde onderdelen.

Het SMZ is met het HCO gedurende het gehele proces actief betrokken geweest bij gesprekken met de kwartiermaker. Na het verschijnen van het rapport heeft het bestuur van het SMZ begin december 2016 de ruimte gevraagd en gekregen om voor de Kerst 2016 te onderzoeken of er een breder gedragen organisatiemodel mogelijk is. U bent als raad hierover recent geïnformeerd. De gesprekken hebben wel geleid tot meer duidelijkheid over intenties, doelstellingen en ambities, maar in eerste instantie niet tot overeenstemming over de organisatievorm waarin de beoogde samenwerking vorm moet krijgen.

Vlak voor de informatieronde van 31 januari 2017 heeft SMZ te kennen gegeven zich alsnog te kunnen vinden in de uitwerking van variant D.

Beoogd effect
Het rapport 'Advies inzake museale samenwerking Zwolle' geeft aan dat het noodzakelijk is dat bepaald wordt of de geschetste varianten voldoen aan de kaders van het gemeentebestuur.
Wij hebben geconstateerd dat er een zorgvuldig proces is doorlopen en dat variant D de beste uitwerking is van het door de raad gekozen scenario. Het is noodzakelijk dat er duidelijkheid komt over het toekomstig organisatiemodel.

Door te kiezen voor variant D ontstaat er duidelijkheid voor alle betrokken organisaties en kan er de komende periode vol worden ingezet op uitwerking van deze variant. Bij deze uitwerking zullen de kaders van de raad met betrekking tot het gebruik van de gebouwen en de nadrukkelijke zorg voor personeel en collectie worden betrokken.
Het betreft een uitwerking binnen het door de raad gekozen scenario 2 waarbij het HCO verantwoordelijk wordt voor de presentatie van de cultuurhistorie in Zwolle, inclusief (semi)permanente basistentoonstelling over de geschiedenis van Zwolle in het Drostenhuis, en inclusief de stadsprogrammering van de drie verhaallijnen (Moderne Devotie, de Hanze en Democratie).

Argumenten
1 kennis te nemen van het rapport 'Advies inzake museale samenwerking Zwolle'.
Het rapport 'Advies inzake museale samenwerking Zwolle' is een vervolgstap van de opdracht van de raad met het vaststellen van de Cultuurnota (4 juli 2016) aan het HCO om te komen met een verdere uitwerking van scenario 2 van het rapport LAgroup.

2 Kennis te nemen van de uitkomsten van de gesprekken in het proces ‘samenwerking SMZ –HCO’.
Op initiatief van het SMZ zijn er gesprekken gevoerd om te onderzoeken in hoeverre er tussen partijenovereenstemming kan worden verkregen over de te kiezen organisatievorm waarin beoogde samenwerking vorm moet krijgen. De gesprekken hebben in eerste instantie niet en later wel geleid tot veranderende inzichten van het SMZ.

3 Om op 'Het verhaal van Zwolle' goed de regie te krijgen heeft het college besloten om variant D verder in te vullen, conform het advies van de kwartiermaker. Het advies van de kwartiermaker is gebaseerd op gesprekken met alle belanghebbenden in de stad.
Een tussentijds besluit is nodig omdat er in eerste instantie geen overeenstemming was bereikt tussen HCO en SMZ.
Deze variant zal frictiekosten met zich meebrengen, maar de inschatting is dat naast de regie ook de bezuinigingsdoelstelling van € 0.3 mln. vanaf 1 januari 2018 gehaald kan worden.

3.1Door de bevestiging van de keuze voor variant D geeft de raad een duidelijk signaal af. Door deze duidelijkheid kan er verder gewerkt worden aan de opdracht van de raad om scenario 2 verder, uit te (laten) werken met de zorg voor gebouwen, organisatiestructuur, collectie en met name personeel.

Risico’s
Het kan zijn dat SMZ, ondanks toezeggingen, niet wil meewerken met de voorgestelde keuze van het college. De gemeente heeft in haar subsidiebeschikking 2017 aan het SMZ als voorwaarde gesteld dat het SMZ meewerkt aan de transitie van de gekozen organisatie variant. Mocht deze medewerking niet worden verleend, dan voldoet SMZ niet aan de subsidieverplichting. Mocht dit het geval zijn, dan ontstaat er een geheel nieuwe situatie.
Het is overigens niet de verwachting dat SMZ alsnog niet gaat meewerken.

Financiën
Er zal een verdere uitwerking van Scenario 2 plaatsvinden conform variant D met de zorg voor gebouwen, collectiebeheer, organisatiestructuur en personeel. Deze uitwerking zal aan de gemeenteraad worden voorgelegd. De verwachting is dat als gevolg van de uitwerking er frictiekosten zullen ontstaan, deze zullen worden meegenomen bij het voorstel.

Datum 7 februari 2017

Communicatie
Er is op basis van het collegebesluit een persbericht uitgegaan.

Vervolg
Er zal een verdere uitwerking van Scenario 2 plaatsvinden conform variant D met de nadrukkelijke zorg voor gebouwen, collectiebeheer, organisatiestructuur en consequenties voor de medewerkers van het SMZ. Het HCO wordt verantwoordelijk voor de presentatie van de cultuurhistorie in Zwolle, inclusief de (semi) permanente basistentoonstelling over de geschiedenis van Zwolle in het Drostenhuis, en inclusief de stadsprogrammering van de 3 verhaallijnen (Moderne Devotie, De Hanze en Democratie). Wij zullen conform het advies van de kwartiermaker het bestuur SMZ verzoeken om een interim directeur aan te stellen om de overdracht van bovenstaande taken van het SMZ naar het HCO te realiseren met nadrukkelijke zorg voor het personeel en collectie. De gemeente is bereid om bij de verdere uitwerking van het gebruik van de gebouwen een rol te nemen waarbij een bestemming voor Kunst en Cultuur uitgangspunt is. Tevens dient de meerjarige samenwerking tussen HCO en de Fundatie en de inrichting van een Adviesraad 'Verhaal van Zwolle' vorm te krijgen voor de kwalitatieve samenhangende ontwikkeling van 'Het Verhaal van Zwolle'. De verdere uitwerking zal leiden tot een plan dat aan de raad ter besluitvorming zal worden voorgelegd.

Openbaarheid
Deze informatienota is openbaar.

Burgemeester en Wethouders van Zwolle,

de heer drs. H.J. Meijer, burgemeester

mevrouw mr. I. Geveke, secretaris

besluit

Zwolle

Jaargang	2017
Kenmerk	29285
Onderwerp	Museale samenwerking Zwolle

De raad van de gemeente Zwolle;

Gelezen het voorstel van burgemeesters en wethouders, d.d. 07-02-2017

besluit:

1. Kennis te nemen van het rapport *'Advies inzake museale samenwerking Zwolle'*.
2. Kennis te nemen van de uitkomsten ‘Gesprekken proces samenwerking SMZ-HCO’
3. In te stemmen met het door het college genomen besluit om variant D uit het rapport *'Advies inzake museale samenwerking Zwolle*' verder te laten uitwerken.

Aldus besloten in de openbare vergadering van 13 februari 2017,

de voorzitter,

de griffier,

voorstel

Zwolle

Informatienota voor de raad

Datum 3 januari 2017

Onderwerp	Advies rondom museale samenwerking Zwolle
Versienummer	V1.0

Portefeuillehouder J.E. Brink

Informant AB Tuinman
Afdeling / OW
Telefoon 038 498 2460
Email AB.Tuinman@zwolle.nl

Bijlagen 1. Rapport 'Advies inzake museale samenwerking Zwolle'

Wij stellen u voor kennis te nemen van:

1. Het rapport 'Advies inzake museale samenwerking Zwolle'.

2. De uitkomsten van 'Gesprekken proces samenwerking SMZ-HCO'.

3. Het collegebesluit 'variant D uit het rapport '*Advies inzake museale samenwerking Zwolle'* verder te laten uitwerken op de gevolgen voor personeel, organisatie, collectiebeheer en (toekomstig) gebruik gebouwen.

Inleiding
Zwolle wil de attractiviteit van de binnenstad versterken en een aantrekkelijker verblijfsklimaat voor onze inwoners en toeristen verbeteren. De Cultuurhistorie van Zwolle speelt hierbij een belangrijkere rol.. Door middel van het rapport van Lagroup: '*Versterking en samenwerking cultuurhistorisch domein Zwolle'* zijn drie verhaallijnen en een aanzet voor de organisatie van het verbeteren van de beleving van de Cultuurhistorie gepresenteerd.
Op 4 juli 2016 heeft de gemeenteraad de Cultuurnota vastgesteld. Daarbij is besloten het Historisch Centrum Overijssel (HCO), te vragen om scenario 2 van het LAgroup rapport verder uit te werken. Dit scenario gaat er van uit dat de functie 'Historisch museum' opgaat in het HCO, waarbij de zelfstandige Stedelijk Museum Zwolle (SMZ) organisatie ophoudt te bestaan. HCO wordt verantwoordelijk voor de presentatie van de cultuurhistorie in Zwolle, inclusief de (semi)permanente basistentoonstelling over de geschiedenis van Zwolle in het Drostenhuis, en inclusief de stadsprogrammering van 'Het verhaal van Zwolle'. Het HCO wordt daarmee de regisseur van 'Het verhaal van Zwolle'. Expliciet heeft de raad meegegeven dat op de onderdelen: huisvesting, collectie, personeel en organisatievorm een nadere uitwerking nodig is voor een zorgvuldig besluit kan worden genomen.

Omdat dit scenario zowel het HCO als het SMZ direct aangaat, heeft het HCO ervoor gekozen om in samenwerking met het SMZ tot een gezamenlijke opdrachtformulering en selectie van een kwartiermaker te komen. De kwartiermaker is onafhankelijk te werk gegaan.
Deze opdracht aan de kwartiermaker luidde samengevat:

a. richt het proces in om te komen tot de in het raadsbesluit van 4 juli 2016 en het rapport van LAGroup (december 2015) beoogde samenwerking tussen de Zwolse cultuurhistorische museale instellingen, inclusief de taakstelling van € 0,3 mln per jaar ingaande 2018 op het SMZ;

b. onderzoek in dit verband de in scenario 2 van het rapport LAGroup genoemde fusie tussen het Historisch Centrum Overijssel (HCO) en het Stedelijk Museum Zwolle (SMZ), met name voor wat betreft de gevolgen voor personeel, organisatie, collectiebeheer en (toekomstig) gebruik van gebouwen;

c. betrek bij dit onderzoek de inspanningsverplichting om het nieuwbouwdeel van het SMZ te behouden voor cultuurhistorisch Zwolle;

d. betrek bij dit onderzoek behalve HCO en SMZ ook overige stakeholders (De Fundatie, Grote Kerk en andere);

e. streef naar besluitvorming op hoofdlijnen in september 2016 en definitieve onomkeerbare besluitvorming voor 1 januari 2017.

Kern van de opdracht is het onderzoeken van fusiemogelijheden HCO/SMZ waarbij HCO verantwoordelijk wordt voor de functie 'Historisch museum', waarbij de zelfstandige Stedelijk Museum Zwolle (SMZ) organisatie ophoudt te bestaan. Wel zal er aandacht zijn voor de krachtige elementen waarmee het verhaal van Zwolle al deels verteld wordt, zoals de fysieke uitstraling van onder andere het Drostenhuis. De daarin aanwezige, sterk aan de stad verbonden collecties verdienen een toekomstbestendige doorontwikkeling. Dit zijn kernelementen van het cultuurhistorische verhaal van Zwolle die juist door de toevoeging van de nu nog verborgen stukken in het HCO een extra uitstraling kunnen krijgen. Door organisatorisch een stap te zetten die op de inhoud een bredere scope legt op de manier waarop collectie, verhaal en culturele uitstraling een bijdrage leveren aan de beleving van de stad ontstaat een kans om de waardevolle elementen van het SMZ een krachtiger positie te geven. Naast de zorgvuldigheid op gebouwen, personeel en collectie, is in de planvorming ook deze insteek een kernuitgangspunt.

Op basis van de verstrekte opdracht heeft de kwartiermaker de relevante documentatie bestudeerd en zijn, behalve met de opdrachtgevers, gesprekken gevoerd met betrokken personen en instanties. Met enkele partijen zijn meerdere gesprekken gevoerd om tot een weloverwogen advies te komen. Met de direct belanghebbenden zijn de verschillende varianten besproken. De kwartiermaker heeft geconcludeerd dat een fusie niet mogelijk is gezien de ontbrekende instemming van de rijksoverheid. Wel heeft hij een viertal varianten voor intensieve samenwerking verder onderzocht.
De voorgestelde varianten zijn (zie rapport '*Advies inzake museale samenwerking Zwolle'* voor uitgebreide toelichting):

Variant A: Bestuurlijke en orgnisatorische fusie: Stichting SMZ en Gemeenschappelijke Regeling (GR) HCO gaan over in een nieuwe rechtsvorm met één bestuur, één directie en één organisatie.

Variant B: Indien de bestaande bestuurlijke rechtsvormen (GR HCO en Stichting SMZ) in stand zouden blijven kunnen beide musea via een personele unie onder één directie worden gebracht: de directeur HCO wordt tevens directeur SMZ en is verantwoordelijk jegens twee besturen. Het ligt voor de hand dan het bestuursmodel van het SMZ te wijzigen in een Raad Van Toezicht-model.

Variant C: Een derde, minst vergaande, optie is dat wordt afgezien van bestuurlijke en institutionele ingrepen en dat de synergie en samenwerking ten aanzien van het *Verhaal van Zwolle* wordt gezocht in (heldere en afdwingbare) samenwerkingsafspraken tussen de directies van HCO en SMZ.

Variant D: De vierde optie is de herstructurering van het SMZ en integratie van de SMZ-taken, voor wat betreft het *Verhaal van Zwolle*, in het HCO dat daartoe een nauwe samenwerkingsrelatie aangaat met

een museale expertise-organisatie (zo mogelijk Museum De Fundatie). Waarbij de gemeente een rol zou moeten spelen bij de huisvesting van het SMZ.

De kwartiermaker heeft eind november moeten concluderen dat er geen overeenstemming is over de te kiezen variant en dat een tussenstap nodig is voor er kan worden overgegaan tot een nadere precieze uitwerking van de eerder genoemde onderdelen.

Kernboodschap

Omdat er geen overeenstemming is bereikt over de organisatievorm, is het nog niet mogelijk gebleken om een uitwerkingsplan te maken voor de nieuwe organisatie.
Het rapport *'Advies inzake museale samenwerking Zwolle'* geeft aan dat het noodzakelijk is dat bepaald wordt of de geschetste varianten voldoen aan de kaders van het gemeentebestuur.
Wij hebben geconstateerd dat er een zorgvuldig proces is doorlopen en dat variant D de beste uitwerking is van het door de raad gekozen scenario. Het is noodzakelijk dat er duidelijkheid komt over het toekomstig organisatiemodel.
Door te kiezen voor variant D ontstaat er duidelijkheid voor alle betrokken organisaties en kan er de komende periode vol worden ingezet op uitwerking van deze variant. Bij deze uitwerking zullen de kaders van de raad met betrekking tot het gebruik van de gebouwen en de nadrukkelijke zorg voor personeel en collectie worden betrokken.
Het betreft een uitwerking binnen het door de raad gekozen scenario 2 waarbij het HCO verantwoordelijk wordt voor de presentatie van de cultuurhistorie in Zwolle, inclusief (semi)permanente basistentoonstelling over de geschiedenis van Zwolle in het Drostenhuis, en inclusief de stadsprogrammering van de drie verhaallijnen (Moderne Devotie, de Hanze en Democratie).

Rapport advies inzake museale samenwerking Zwolle

De kwartiermaker heeft in zijn rapport '*Advies museale samenwerking Zwolle'* geconcludeerd dat een fusie niet mogelijk is tussen HCO en SMZ en geeft aan dat het noodzakelijk is dat bepaald wordt of de geschetste organisatievarianten voldoen aan de kaders van het gemeentebestuur en adviseert:

'Variant D (Herstructurering Stichting SMZ) is de meest duidelijke breuk met het verleden en faciliteert optimaal synergie voor het Verhaal van Zwolle. De regie op de cultuurhistorie van Zwolle ligt volledig en eenduidig bij de directeur HCO. Deze taak zal –organisatorisch en financieel- volledig separaat worden georganiseerd van de werkzaamheden die voor de deelnemende gemeenten worden verzorgd. De huidige taken van het HCO worden hierdoor dus niet geraakt.
De zorg voor de SMZ-collecties (depots) moet dan overgaan naar een andere partij.
HCO zal meerjarige samenwerkingsafspraken willen maken met Museum De Fundatie op het gebied van museaal advies en samenwerking met betrekking tot thema's en exposities. Het functioneren van de Adviesraad Verhaal van Zwolle geeft hierbij positie aan de instellingen die deelnemen in het Erfgoedplatform.
De nieuwbouw kan, als "kunstverzamelgebouw" voor de stad, in beheer komen bij de gemeente, de kantoren Voorstraat kunnen commercieel worden verhuurd. Wat blijft is de zorg voor het Drostenhuis, dat eveneens naar de gemeente kan overgaan of waarvoor een beheersstichting (Stichting Drostenhuis) kan worden opgericht.
Er ontstaat een noodzaak tot personele herschikking met het risico van overtolligheid en dus frictiekosten.'.

Zowel de besturen van HCO als de Fundatie kunnen zich vinden in bovenstaand advies. Beide directeuren krijgen ruimte van hun bestuur om een langdurige, meerjarige samenwerking aan te gaan en de (financiële) gevolgen daarvan in beeld te brengen.
Het bestuur van SMZ kan zich niet vinden in het advies en wil graag variant A (fusie) en B (personele unie) verder verkennen.

Gesprekken proces samenwerking SMZ HCO
Het SMZ is met het HCO gedurende het gehele proces actief betrokken geweest bij gesprekken met de kwartiermaker. Na het verschijnen van het rapport heeft het bestuur van het SMZ begin december 2016 de ruimte gevraagd en gekregen om voor de Kerst 2016 te onderzoeken of er een breder gedragen organisatiemodel mogelijk is. U bent als raad hierover recent geinformeerd. De gesprekken hebben wel geleid tot meer duidelijkheid over intenties, doelstellingen en ambities, maar niet tot overeenstemming over de organisatievorm waarin de beoogde samenwerking vorm moet krijgen.
Het HCO onderschrijft de conclusie van de kwartiermaker voor een samenwerking met De Fundatie m.b.t. de presentatie van het Verhaal van Zwolle en kiest voor variant D (overdracht van taken van het SMZ aan het HCO) Het SMZ heeft een voorkeur voor een niet-vrijblijvende en duurzame samenwerking met het HCO en kiest voor variant A of B, dan wel een variant daarop. Het college verwacht echter op basis van de bevindingen van de kwartiermaker niet dat een nieuwe beoordeling of verkenning zal leiden tot andere inzichten.

Vrijdag 13 januari jl. heeft een gesprek plaatsgevonden tussen bestuur SMZ en wethouder J.E. Brink. Daarbij heeft het SMZ opnieuw aangegeven zich niet te kunnen vinden in variant D en heeft bovendien aangegeven dat ze een alternatief plan heeft verkend. Het betreft een plan omtrent samenwerking tussen stedelijke musea langs de IJssel.

Het bestuur van SMZ heeft aangegeven zich welliswaar niet te commiteren aan variant D, maar bij een besluit van het college wel te willen meewerken aan de uitwerking van deze variant.

Proces:
Met het onderzoek van LaGroup, de besluitvorming en kaderstelling door de raad bij de Cultuurnota en de vervolgopdracht van de kwartiermaker is een zorgvuldig proces gaande dat impact heeft voor de betrokken organisaties en met name voor het SMZ. Vanwege die impact hebben HCO en SMZ gezamenlijk de opdracht geformuleerd voor de kwartiermaker en met instemming de onafhankelijke kwartiermaker gekozen. Daarnaast heeft het college na het verschijnen van het rapport *'Advies inzake museale samenwerking Zwolle*' het bestuur van SMZ de mogelijkheid gegeven tot een breder gedragen voorstel te komen. Dit is helaas niet gelukt. Dat het SMZ op dit moment in het zorgvuldige proces nog met een alternatief plan komt, is ongewenst. Het plan past bovendien niet binnen de geformuleerde ambities van de Cultuurnota en daarmee de opdracht van de gemeenteraad. De Cultuurnota streeft meer onderlinge samenwerking binnen de Zwolse cultuurdragers na en het beter presenteren van het cultuurhistorisch verhaal van Zwolle staat centraal.
Om duidelijkheid te verschaffen aan alle betrokken partijen en scenario 2 van LAgroup conform de opdracht van de raad verder uit te werken, is het noodzakelijk dat het college een besluit neemt over de voorgestelde varianten. De noodzaak van snelle besluitvorming zonder afbreuk te doen aan zorgvuldigheid wordt door alle partijen benadrukt.

Standpunt college:
Het college neemt de analyse en het advies van de kwartiermaker over. Variant A is niet haalbaar, onder andere vanwege het bezwaar van de rijksoverheid en de ongewenste medeverantwoordelijkheid die door een fusie zou ontstaan voor de overige HCO leden (Deventer en mogelijk straks Kampen). De varianten B (personele unie) en C (centrale regie) zijn kwetsbaar en sub-optimaal. Naar onze mening is het noodzakelijk dat het HCO een sleutelpositie krijgt in de nieuwe situatie. Zonder HCO komen we niet verder in het proces dat we met de raad hebben afgesproken.

Nu er geen overeenstemming is tussen HCO en SMZ, is het college van mening dat er met het besluit van variant D het uiteindelijke doel '*Een effectieve samenwerking met een flexibele organisatie die de cultuurhistorische waarde van Zwolle optimaal zichtbaar maakt en promoot met daarbij een besparing van € 300.000 als financiële taakstelling'* (bron: rapportage LAgroup') behaald kan worden. Het college stemt in met het advies om variant D verder in te vullen om zo tot eenduidige regie te komen op keuze van thematiek, vormgeving en locatie van exposities en educatieve activiteiten. Hiermee maken we de weg vrij voor het hernieuwd en toekomstvast positioneren van het 'verhaal van Zwolle' onder de regie van het HCO met de sterke elementen uit het SMZ en in samenwerking met een museaal expertisecentrum.

Van belang is dat bij de verdere uitwerking van variant D ook 'toezicht' op 'Het verhaal van Zwolle' vormgegeven wordt. Het is daarbij denkbaar dat direct betrokkenen zoals dat '*De Vrienden van het SMZ'*, de '*VORG (Vereeniging tot beoefening van Overijsselsch Regt en Geschiedenis, eigenaar van 40% van collectie SMZ' en eventueel (een deel van) het bestuur SMZ* als direct belanghebbenden, hier een rol in krijgen.

Consequenties
Door nu een besluit te nemen over de organisatievorm ontstaat voor de betreffende organisaties duidelijkheid welke richting leidend is. Deze tussenstap is nodig om verder te kunnen gaan met het ingezette zorgvuldige proces. Er wordt nu verder gewerkt aan de opdracht om scenario 2 van het rapport LAgroup met zorg voor personeel, organisatie, gebouwen en collectie uit te werken in een plan. Het SMZ heeft weliswaar aangegeven dat ze zich niet op basis van eigen voorkeur wil commiteren aan variant D maar wel zal meewerken aan de uitwerking van deze variant.

Communicatie
Er is naar aanleiding van het collegebesluit een persbericht uitgegaan.

Vervolg
Er zal een verdere uitwerking van Scenario 2 plaatsvinden conform variant D met de nadrukkelijke zorg voor gebouwen, collectiebeheer, organisatiestructuur en consequenties voor de medewerkers van het SMZ. Het HCO wordt verantwoordelijk voor de presentatie van de cultuurhistorie in Zwolle, inclusief de (semi) permanente basistentoonstelling over de geschiedenis van Zwolle in het Drostenhuis, en inclusief de stadsprogrammering van de 3 verhaallijnen (Moderne Devotie, De Hanze en Democratie). Wij zullen conform het advies van de kwartiermaker het bestuur SMZ verzoeken om een interim directeur aan te stellen om de overdracht van bovenstaande taken van het SMZ naar het HCO te realiseren met nadrukkelijke zorg voor het personeel en collectie. De gemeente is bereid om bij de verdere uitwerking van het gebruik van de gebouwen een rol te nemen waarbij een bestemming voor Kunst en Cultuur uitgangspunt is. Tevens dient de meerjarige samenwerking tussen HCO en de Fundatie en de inrichting van een Adviesraad 'Verhaal van Zwolle' vorm te krijgen voor de kwalitatieve

samenhangende ontwikkeling van ‘Het Verhaal van Zwolle’. De verdere uitwerking zal leiden tot een plan dat aan de raad ter besluitvorming zal worden voorlegd.

Openbaarheid
Deze informatienota is openbaar.

Burgemeester en Wethouders van Zwolle,

de heer drs. H.J. Meijer, burgemeester

mevrouw mr. I. Geveke, secretaris

sietsma advies toezicht & bestuur
Valkenhof 16, 3853 BB Ermelo, 06 25 07 23 80, sietsma@solcon.nl
BTW nr. NL068998491 B01, KVK 658284887

ADVIES INZAKE MUSEALE SAMENWERKING ZWOLLE

Zwolle, 22 november 2016

Herman Sietsma, kwartiermaker

INHOUDSOPGAVE

0. Opdracht, aanpak en vervolg 3

1. Het Verhaal van Zwolle 4

2. HCO en SMZ 5

3. Overige direct betrokken stakeholders 9

4. Eindbeeld 14

5. Regie op het Verhaal van Zwolle 15

6. Het museale concept en de collecties 16

7. Organisatorische keuzen: Vier varianten A, B, C en D 17

8. Afweging en Advies 21

9. Toekomstige functie gebouwen SMZ 23

10. Taakstelling 0,3 mln 24

11. Voorstel 25

Bijlage: gesprekspartners

0. Opdracht, aanpak en vervolg

Opdracht

De opdracht van de opdrachtgevers, Arie Slob (directeur HCO) en Marc den Hertog (directeur SMZ), dd. juli 2016 aan de kwartiermaker luidde samengevat:

a. richt het proces in om te komen tot de in het raadsbesluit van 4 juli 2016 en het rapport van LaGroup (december 2015) beoogde samenwerking tussen de Zwolse cultuurhistorische museale instellingen, inclusief de taakstelling van € 0,3 mln per jaar ingaande 2018 op het SMZ;

b. onderzoek in dit verband de in scenario 2 van het rapport LaGroup genoemde fusie tussen het Historisch Centrum Overijssel (HCO) en het Stedelijk Museum Zwolle (SMZ), met name voor wat betreft de gevolgen voor personeel, organisatie, collectiebeheer en (toekomstig) gebruik van gebouwen;

c. betrek bij dit onderzoek de inspanningsverplichting om het nieuwbouwdeel van het SMZ te behouden voor cultuurhistorisch Zwolle;

d. betrek bij dit onderzoek behalve HCO en SMZ ook overige stakeholders (De Fundatie, Grote Kerk en andere);

e. streef naar besluitvorming op hoofdlijnen in september 2016 en definitieve onomkeerbare besluitvorming voor 1 januari 2017.

Aanpak en vervolg

Op basis van de verstrekte opdracht is de relevante documentatie bestudeerd en zijn, behalve met de opdrachtgevers, gesprekken gevoerd met de personen/instanties, genoemd in de bijlage.

In dit advies zijn enkele varianten beschreven en is, aansluitend bij het raadsbesluit van 4 juli 2016, de aanbeveling gedaan om te kiezen voor de variant (D) waarbij het SMZ als organisatorische en bestuurlijke entiteit ophoudt te bestaan, de regie op het *Verhaal van Zwolle* wordt gelegd bij het HCO en waarbij Museum De Fundatie wordt gevraagd diensten te verlenen op het punt van de museale ontwikkeling en de zorg voor de collectie.

Alvorens hiervoor een business case te ontwikkelen is het van belang dat de besturen van SMZ, HCO en Museum De Fundatie zich hierover uitspreken, waarbij condities die de gemeente Zwolle – subsidieverstrekker- daarvoor formuleert van groot belang zijn.

1. Het *Verhaal van Zwolle*

Het *Verhaal van Zwolle* beter vertellen: dat is in enkele woorden de ambitie van het gemeentebestuur en de grote culturele en cultuurhistorische instellingen.

Op dit gebied zijn de grote Zwolse spelers het Historisch Centrum Overijssel (HCO), het Stedelijk Museum (SMZ) , Museum De Fundatie en de Grote of St. Michaëlskerk. Naast deze vier instellingen zijn er andere actoren, activiteiten, opleidingen, gezelschappen en instellingen die aan dit verhaal (kunnen) bijdragen. In het in opdracht van b en w vervaardigde rapport van bureau LaGroup (2015) is aangegeven dat de **kwaliteit en samenhang** in al deze activiteiten moet (en kan) toenemen. De gemeenteraad heeft in de Cultuurnota 2016-2020, vastgesteld op 4 juli 2016, dit standpunt als beleid aanvaard. Drie thema's zijn benoemd aan de hand waarvan het *Verhaal van Zwolle* de komende jaren voor het voetlicht zal worden gebracht, t.w.

*de Moderne Devotie,

* de Hanze en

*de democratie.

Zwolle kan in elk van deze drie thema's excelleren door het verhaal -opnieuw en vernieuwd- te vertellen. Die verhalen gaan over geschiedenis en cultuurhistorie, maar vooral en ook over hun betekenis voor vandaag en morgen. Daarbij wordt de samenhang met de twee Hanzesteden Deventer en Kampen gezien en de samenwerking gezocht.

Als we spreken over het V*erhaal van Zwolle* kan letterlijk worden gedacht aan verhalen, lezingen, debatten, maar ook aan kunstwerken, objecten, aan locaties, aan theatrale producties, dus alle uitingen die leiden tot cultuuroverdracht. We concentreren ons hier op de museale actoren.

De gemeenteraad besloot op 4 juli 2016 dat het HCO verantwoordelijk wordt voor deze cultuurhistorische samenhang in Zwolle en dat het HCO een **fusie** met het SMZ moet uitwerken voor wat betreft de gevolgen voor personeel, organisatie, collectiebeheer en toekomstig gebruik van het SMZ-gebouw, in overleg met alle betrokken partijen. Daarbij is besloten dat het HCO verantwoordelijk wordt voor de functie "historisch museum" (de presentatie van de Zwolse cultuurhistorie, inclusief de permanente basistentoonstelling in het Drostenhuis en de stadsprogrammering). Het zelfstandige SMZ houdt dan op te bestaan (scenario 2 LaGroup rapport).

De raad sprak daarbij in een motie uit dat hierbij de nieuwbouw van het Stedelijk Museum zo mogelijk behouden moet blijven voor cultuurhistorisch Zwolle.

2. HCO en SMZ

We beginnen met een korte beschrijving van de huidige taken en posities van de te fuseren organisaties HCO en SMZ.

HCO

Wettelijke taken: gemeenschappelijke regeling

Het Openbaar Lichaam Historisch Centrum Overijssel is gebaseerd op een gemeenschappelijke regeling waaraan deelnemen het Rijk, de gemeente Zwolle en, sinds 1 juli 2016, ook de gemeente Deventer. Met de gemeente Kampen zijn gesprekken gaande over toetreding; waarschijnlijk zal die in 2017 plaatsvinden.

De wettelijke kerntaak is de zorg voor de archiefbescheiden, omschreven als behouden, bewerken en benutten van archiefbescheiden, inclusief alle wettelijke taken die hierbij horen. De wettelijke taak van de archiefinspectie wordt, behalve in Zwolle en Deventer, ook in nog enkele Overijsselse gemeenten uitgevoerd op basis van dienstverleningsovereenkomsten. De archiefcollectie omvat de 12^{e} tot de 21^{e} eeuw en betreft behalve overheidsarchieven ook honderden archieven van instellingen, particulieren, bedrijven en verenigingen, waaronder ook de archiefcollectie (manuscripten) van de Vereeniging tot Beoefening van Overijsselsch Recht en Geschiedenis (VORG). Ook behoort hiertoe de kostbare collectie (boeken en archief) van de Stichting Emmanuelshuizen.

Behalve het beheer en behoud is het doel om het in de archieven ondergebrachte cultureel erfgoed op actieve wijze toegankelijk te maken en onder de aandacht te brengen van een breed publiek. Een belangrijk aspect hiervan is de digitalisering van de archieven. Het organiseren van lezingen, het uitgeven van publicaties behoort tot de niet-wettelijke taak van het HCO. Samengevat is de taak van het HCO dus zowel *bewaren* als *presenteren.*

Het HCO heeft een publiek toegankelijke studiezaal (plm. 4 000 bezoekers per jaar) , er worden exposities –al dan niet in samenwerking met andere instellingen, zoals de Grote Kerk - georganiseerd en worden educatieve taken uitgevoerd (in 2015 bezochten plm. 2 000 leerlingen het HCO).

Financiën

Het HCO heeft een begroting van plm. € 3,7 mln. en een personeelsomvang van plm. 25,1 fte (per 31 december 2015). De jaarlijkse bijdragen van Rijk en gemeente zijn resp. € 1,7 mln., € 1,5 mln. en van de provincie –op basis van een dienstverleningsovereenkomst- € 0,5 mln.

Vastgoed

Het HCO heeft een modern en voor zijn functie goed geoutilleerd kantoorpand aan de Eikenstraat; dit gebouw wordt gehuurd van het Rijk (wel is door het HCO geïnvesteerd in nieuwbouw). Dit gebouw wordt behalve als depot en kantoor ook gebruikt voor exposities, maar heeft het nadeel van een decentrale ligging; de collectie van het HCO kan in samenwerking met andere Zwolse locaties beter tot haar recht komen. Het depot van het HCO is vol; uitgezien wordt naar aanvullende ruimte elders.

IJsselacademie

De directeur van HCO is tevens directeur van de Stichting IJsselacademie, die als kernfuncties heeft het doen van onderzoek, het uitgeven van publicaties, het verzorgen van lezingen en cursussen en educatie etc. op het gebied van streekcultuur. De begroting van de IJsselacademie heeft een omvang van plm.€ 0,4 mln.

Ambities

Kansen voor verdere ontwikkeling van de dienstverlening door het HCO aan de Overijsselse gemeenten –naast de deelname van Deventer en Kampen- zijn aanwezig; de ambitie is om deze wettelijke archieftaak te gaan verrichten voor alle Overijsselse gemeenten. Met de provincie is er momenteel een dienstverleningsovereenkomst voor de wettelijke archieftaak; de optie van toetreding door de provincie is in onderzoek.

Behalve deze wettelijke taken wil het HCO ook zijn presentaties (tentoonstellingen) intensiveren door samenwerking met de andere cultuur (-historische) instellingen in Zwolle en zo mogelijk ook verder in Overijssel.

SMZ

Achtergrond en taak
De Stichting Stedelijk Museum Zwolle is in 1996 ontstaan door fusie van de (gemeentelijke) Librije Hedendaagse Kunst en de Stichting Provinciaal Overijssels Museum POM. De provincie heeft destijds een bruidsschat meegegeven die mede is gebruikt ter dekking van de investering in de gerealiseerde nieuwbouw; momenteel heeft de provincie geen (bestuurlijke of financiële) betrokkenheid bij het SMZ.

De taak van de stichting is het inrichten, beheren, in stand houden en presenteren van een museale collectie betreffende de cultuurgeschiedenis van Zwolle en de regio. Deze functie is te onderscheiden in beheer en behoud van gebouw en de collectie enerzijds en publiekstaken (presentatie, educatie) anderzijds. Evenals het HCO gaat het bij het SMZ dus om *bewaren* en *presenteren*.

Vastgoed
Het historische museum is gevestigd in het Drostenhuis aan de Melkmarkt, een uniek monumentaal pand, dat in 1997 met functionele nieuwbouw is uitgebreid waar ruimte is voor wissel- exposities; de kantoren zijn gevestigd in het onderdeel Voorstraat 34.
De getaxeerde waarde van het gehele monument incl. nieuwbouw bedraagt € 11,6-€ 13,8 miljoen (twee recente taxaties). Het gebouw is eigendom van de Stichting. De nieuwbouw is in eenmaal afgeschreven en bekostigd met bijdragen van de gemeente, de provincie en van fondsen.

Van het totale gebouw is alleen een beperkt deel aan de Voorstraat (2015: ten bedrage van € 102 100) niet afgeschreven. Er is achterstallig onderhoud aan het Drostenhuis (het brandmeldsysteem functioneert weliswaar goed, maar niet volgens de actuele eisen, de depots van het Drostenhuis voldoen niet aan hedendaagse eisen); herstel hiervan zal een investering van plm. € 200 000 vergen.

Met name de nieuwbouw van het SMZ kan naar oordeel van het stichtingsbestuur een centrale rol spelen in mogelijkheden voor verbetering van de performance van het SMZ. Voor wat betreft het Drostenhuis kan de begane grond hierbij eveneens worden betrokken (de verdiepingen zijn niet voldoende geschikt (te maken) voor grote toeloop.

Collectie
De eigen vaste collectie van het SMZ wordt geëxposeerd als een ingericht voornaam woonhuis (het Drostenhuis) uit de 16^{e} eeuw met fraaie inrichting uit de 17^{e} en 18^{e} eeuw. Er zijn daarnaast veel collectiestukken in de eigen depots. Naast de eigen collectie van het SMZ heeft het museum collecties en objecten in bruikleen ontvangen van de VORG; in de bruikleenovereenkomst verplicht het SMZ zich tot beheer en behoud van de collectie. In de loop van de tijd zijn (en worden) aan de VORG collecties, afkomstig uit de gehele provincie, aangeboden, die vervolgens bij het SMZ in depot worden geplaatst. Hier ligt een aandachtspunt, omdat deze collecties, waarvoor de zorg beheerskosten meebrengt, niet alleen van Zwolse herkomst zijn, maar uit de gehele provincie komen. De verzekerde waarde van de eigen collectie bedraagt plm. € 5,4 mln. en die van de –van de VORG- in bruikleen gekregen objecten plm. € 1,5 mln., gezamenlijk dus bijna € 7 mln. De collectie is adequaat beschreven (AdLib) en digitaal toegankelijk.

Naast de vaste expositie in het monumentale pand worden er, voornamelijk in de nieuwbouw, wisselexposities geprogrammeerd waarvan de thema's door de directie worden bepaald. De afgelopen jaren hebben deze wisselexposities –met wisselend succes- in het teken gestaan van moderne kunst, al dan niet van Zwolse kunstenaars. Gelet op de groei van de collectie en de langzaam maar zeker nijpende situatie in de depots zal een doelstelling met betrekking tot afstoting de komende jaren waarschijnlijk actueel gaan worden.

Financiën en formatie
Het begrotingstotaal van SMZ beloopt ruim € 1,3 mln., waarvan ruim 90% (€ 1,1 mln.) gedekt is door subsidie van de gemeente ; de overige baten (entreegelden en overige inkomsten) belopen 8,9%. Dit bestanddeel eigen inkomsten is, ook relatief gezien, zeer laag (bij door het rijk gesubsidieerde musea geldt een eigen inkomsten-minimum van 19%). Bij het SMZ werken plm. 25 medewerkers in 12,3 fte. Het aantal bezoekers is plm. 30 000 per jaar; educatieve activiteiten bereiken zo'n 4 000 leerlingen en studenten.

De gemeenteraad heeft met ingang van 2018 aan het SMZ een structurele taakstelling (verlaging gemeentelijke subsidie) opgelegd van € 0,3 mln; de directie heeft geconstateerd dat deze korting niet zonder ingrijpende organisatorische aanpassingen te realiseren is. Het bestuur realiseert zich dat, behalve deze financiële reductie, ook een kwalitatieve slag nodig is die via een fusie/ samenwerking met HCO bereikt kan worden. Het is daarbij duidelijk dat bezuinigingen zeker (ook) in de personele sfeer tot maatregelen zullen moeten leiden; de synergie die kan uitgaan van samenwerking/ fusie met HCO moet kunnen leiden tot personele reductie.

Ambities
Het SMZ heeft geen krachtig imago en is om die reden al geruime tijd voorwerp van aandacht van bestuur en gemeente; dat een zichtbare koerswijziging nodig is (vanuit exploitatieve, maar ook vanuit cultuurhistorische overwegingen) is niet omstreden. In zijn afweging van de verantwoordelijkheden die de doelstelling meebrengt (bewaren en presenteren) legt het bestuur van de Stichting SMZ de nadruk op de meerwaarde die het kan leveren met betrekking tot de publiekstaken (het presenteren), zonder overigens het belang van het bewaren van de collectie te onderschatten. Het bestuur wil met de beoogde samenwerking met HCO (en andere instellingen) bereiken dat, onder respectering van de eigen doelstelling, beter wordt samengewerkt om te komen tot een afgestemd programma-aanbod inzake het *Verhaal van Zwolle,* zodat ook met de eigen collectie een groter aantal bezoekers kan worden bereikt.
De nieuwbouw van het museum kan daarin en cruciale rol spelen.

3. Overige direct betrokken stakeholders

De Fundatie

Museum De Fundatie gaat uit van de provincie Overijssel en de gemeente Zwolle. Het Museum is niet specifiek op Zwolle gericht (al zijn er collectiestukken die met de stad verband houden). Het Museum bezit een topcollectie beeldende (oude, moderne en hedendaagse) kunst, met als basis de collectie Hannema-de Stuers en de collecties de Graaf-Bachiene, de provinciale collecties Paul Citroen, Henk van Ulsen, Willem Hogervorst. Het museum organiseert exposities in zijn beide locaties, nl. Het Nijenhuis in Heino (eigendom provincie Overijssel) en in het Paleis aan de Blijmarkt in Zwolle (eigendom van de gemeente Zwolle). Het Museum werkt met het Raad van Toezicht-model; de directeur is tevens de bestuurder, de RvT houdt toezicht.

Het museum opereert -behalve op regionale en nationale schaal - in internationale netwerken en het wordt sinds de heropening in 2013 gekenmerkt door een steile groeicurve wat betreft de bezoekersaantallen, tot ruim 300 000 in 2015, waarvan 265 000 voor de Fundatie en 45 000 voor Het Nijenhuis. Daardoor neemt het museum een vooraanstaande plaats in de Nederlandse museale wereld. Ook in een aantal andere Overijsselse gemeenten organiseert De Fundatie exposities, de Fundatie*fusions*. Een belangrijke doelgroep van de Fundatie vormen studenten en scholieren. Van de inkomsten ad plm. € 5,2 mln.(2015) is € 1,9 mln. afkomstig van subsidies van provincie en gemeenten; € 1,6 mln. van overige baten en € 1,6 mln. uit entreegelden.

De Fundatie is als belangrijk museum dat in Zwolle is gevestigd een mogelijke partner voor versterking van het cultuurhistorische aanbod in Zwolle. De expertise en ervaring van De Fundatie kan, indien daarover overeenstemming wordt bereikt met betrekking tot de zakelijke aspecten, bijdragen aan de kwaliteit, samenhang en verrijking van het *Verhaal van Zwolle*.

Daarbij kan worden gedacht aan

- advisering aan HCO op museaal-inhoudelijk gebied en
- partnership waar de activiteiten in het kader van het *Verhaal van Zwolle* de activiteiten van De Fundatie raken. Momenteel wordt samenwerking met het HCO over het thema *De Hanze* (2017) voorbereid; afgesproken is dat deze samenwerking de komende jaren wordt voortgezet.

Uiteraard zijn aan samenwerking –vast te leggen in een meerjarige afspraak- financiële en personele aspecten verbonden; indien van De Fundatie inzet en prestaties worden verlangd dient daarvoor budget beschikbaar te komen. Als basisvoorwaarde geldt dat een structurele samenwerking Fundatie/HCO alleen tot stand komt als de bestuurder-directeur en Raad van Toezicht van De Fundatie alsmede de provincie Overijssel daarmee instemmen.

De Grote of St Michaëlskerk

De vierde in het raadsbesluit genoemde speler is de Grote of St. Michaëlskerk, een uniek monument in de binnenstad dat al eeuwen verbonden is met de emoties van de stad. Het kerkgebouw is door het kerkbestuur overgedragen aan de Stichting Grote Kerk die functies van educatie, cultuur, zingeving en ondernemen wil combineren. Momenteel trekt de Kerk zo'n 100 000 bezoekers per jaar.

De Grote Kerk ziet voor zichzelf in het *Verhaal van Zwolle* een aantal functies:
*het functioneren als stadskerk (zo is recent een stadspastor in functie getreden);
*de functie als "verlengstuk van de stedelijke academies": een duurzame connectie met de Zwolse onderwijsinstellingen (voor grote bijeenkomsten, lezingen, culturele en theatrale uitingen etc.);
*de functie als gastheer (de kerk als "overdekt marktplein" waar muziek, ontmoeting en gastheerschap centraal staan);
*de functie als toeristische en cultuurhistorische trekpleister (monumentaal, muzikaal, cultureel)

De kerk wil daarbij haar activiteiten steeds in samenwerking met andere partijen en instellingen vormgeven. Het gebouw met zijn unieke 4-klaviers Schnitger-orgel is bij uitstek geschikt voor muzikale uitvoeringen, lezingen etc. Een specifiek object van grote cultuurhistorische en maatschappelijke waarde is de beeldengroep van Ceracchi, vervaardigd na het overlijden van de patriot Joan Derk van der Capellen in 1784. Tussen Museum De Fundatie en de Italiaanse beheerders is overeengekomen dat deze beeldengroep zal worden overgebracht vanuit Italië naar Zwolle, meer specifiek: naar de Grote Kerk. Daarmee zal de Grote Kerk een prominent object herbergen, dat het thema "democratie" (één van de drie Zwolse verhaallijnen) ondersteunt. In bouwkundige zin ervaart de Grote Kerk voor haar nieuwe functies beperkingen voor museale functies (klimatologische condities m.b.t. exposities, indeling van de kerk als het gaat om grote bijeenkomsten, beveiliging) en ook moeten er functies in bijgebouwen worden toegevoegd. Er zal dus geïnvesteerd moeten worden om deze functies te realiseren. Een plan hiervoor ligt momenteel bij het gemeentebestuur.

Om synergie met andere Zwolse culturele en cultuurhistorische uitingen te bereiken is de opgave dat de locatie Grote Kerk in connectie wordt gebracht met de andere instellingen. De urgentie van deze programmatische versterking is er zeker ook voor de Grote Kerk, ook in financiële zin. Wil de Kerk haar functies behouden en kunnen ontwikkelen dan moeten er nieuwe (ook structurele) kostendragers worden gevonden om op termijn weer tot sluitende exploitatie te komen. Het Ondernemingsplan 2016-2019 geeft daarvoor de nodige aanzetten en kaders, maar deze moeten nog gerealiseerd worden. Duidelijk is dat de nadruk van de functie van de Grote Kerk voor de cultuurhistorische kwaliteit van de stad zal liggen op het accommoderende aspect (beschikbaarheid uniek gebouw voor concerten, onderwijs, presentaties, culturele bijeenkomsten) , en dat geen eigen museale (presenterende of bewarende) functies worden ingevuld.

Het Langhuis

Het Langhuis, dat ruimte biedt voor exposities en samenwerkt met de Zwolse opleidingsinstituten (Artez, Cibab, Windesheim, Deltion) heeft haar eigen middeleeuwse pand ("het Langhuis") aan de Goudsteeg voor specifieke exposities en presentaties. Daarnaast ziet Het Langhuis kans om projecten te starten met bijbehorende middelen en zou het daarvoor de locatie-Melkmarkt (nieuwbouw SMZ) periodiek willen benutten. Naar schatting kan daarvoor op jaarbasis een bedrag van enkele tienduizenden Euro's (plm. € 30 000) aan huur worden opgebracht.

Archeologie en monumentenzorg

De gemeentelijke afdeling Archeologie en Monumentenzorg heeft wettelijke taken op het gebied van het culturele erfgoed (vergunningen, historisch onderzoek etc.) maar is ook actief op het gebied van het publieksbereik (rondleidingen, exposities (o.a. in kelder Drostenhuis).
De afdeling, met plm. 5 fte, is gevestigd in een pand aan de Veemarkt dat niet voldoet aan actuele eisen voor wat betreft werkruimte en depot. De afdeling heeft een grote collectie archeologische objecten. De afdeling is dus op zoek naar een ander pand dat benut kan worden als *archeologische erfgoedhotspot* en in dat verband zou de nieuwbouw van het SMZ (Melkmarkt) een rol kunnen spelen. Archeologie en monumentenzorg kunnen daarmee onder de aandacht van het publiek worden gebracht (centrumlocatie), terwijl omgekeerd deze vestiging ook een bijdrage levert aan de behoefte aan een vaste gebruiker die structurele inkomsten oplevert voor het gebouw Melkmarkt.

De afdeling A&M is zeer betrokken bij publieksbenadering op het gebied van cultureel erfgoed en wil, ook los van de eventuele samenwerking m.b.t. huisvesting, naar vermogen bijdragen aan het versterken van het *Verhaal van Zwolle*. Naar zich laat aanzien zal een definitief besluit over huisvesting van de afdeling in 2017 worden genomen.

Waanders in de Broeren

In de voormalige Broerenkerk heeft boekenspecialist Waanders een unieke integratie van een boekhandel/restaurant/brasserie met de monumentale omgeving tot stand gebracht. De ruimte biedt behalve voor de winkel- en de horeca-functie gelegenheid voor lezingen, concerten, cursussen etc. en wordt daarvoor ook veel gebruikt. Waanders in de Broeren is zodoende een natuurlijke partner bij de presentatie van Het Verhaal van Zwolle, waardoor in de binnenstad een keten van locaties kan worden ingezet: Van Grote Kerk (Grote Markt) tot De Fundatie (Blijmarkt), Stedelijk Museum (Melkmarkt) en Waanders (Achter de Broeren.

Erfgoedplatform

In het Erfgoedplatform Zwolle werkt een aantal instellingen, die zich bekommeren om de historische kwaliteit van de stad, samen. Lid zijn de Zwolse Historische Vereniging, het Oversticht, het Stedelijk Museum SMZ, het Architectuur Podium, de gemeentelijke afd. Monumentenzorg en archeologie, de Vereniging Vrienden van de Stadskern Zwolle, Waanders in de Broeren, Stichting Levende stadsgeschiedenis, Stichting Stadsherstel en de Stichting Grote Kerk Zwolle. Bij de realisering van het *Verhaal van Zwolle* ligt een adviserende functie voor het Erfgoedplatform voor de hand.

VORG

De Vereeniging tot beoefening van Overijsselsch Regt en Geschiedenis (opgericht 1858) is eigenaar van een groot aantal objecten die zich bevinden in de collecties van het SMZ (meubels, schilderijen, voorwerpen) en van het HCO (manuscripten).
De VORG heeft geen eigen museum of depot, maar neemt de zorg voor aan haar toevertrouwde objecten en collecties op zich en zoekt vervolgens een partij die geëigend is beheer en behoud van deze collectie uit te voeren. Met een bruikleenovereenkomst nemen de musea SMZ en HCO vervolgens deze taak op zich. Deze overeenkomst wordt gesloten zonder financiële verrekening; de VORG betaalt niet voor het beheer en behoud, en hetzelfde geldt voor de musea als ze objecten of collecties ten toon stellen.

De primaire zorg van de VORG is niet zozeer de presentatie, maar met name het beheer en behoud van de aan haar overgedragen collectie, die zij vervolgens in bruikleen verstrekt aan SMZ en VORG. De VORG heeft, met het oog op de ontwikkelingen rond HCO en SMZ, gevraagd betrokken te worden bij de toekomst van de zorg voor de stedelijke cultuurhistorie. Ook heeft de VORG zich tot gedeputeerde staten gericht met het oog op de Startnotitie Cultuurbeleid 2017-2020, waarin de historische collecties niet expliciet als aandachtsveld zijn opgenomen.

Gemeenten Deventer en Kampen

De gemeente Deventer is per 1 juli jl. toegetreden tot de gemeenschappelijke regeling HCO; de gemeente Kampen heeft toetreding in overweging. Bovendien hebben beide steden een stedelijk museum en is hun historische en culturele positie in belangrijke mate vergelijkbaar met Zwolle op de genoemde 3 thema's Moderne Devotie, Hanze en Democratie.

Voor wat betreft besluiten die de structuur van het HCO raken is medewerking van beide gemeenten –als mede-bestuurders- uiteraard noodzakelijk. Maar daarnaast moet en kan worden bezien hoe de drie steden en hun musea gezamenlijk gaan optrekken in museale en publicitaire acties (bv. arrangementen in drie steden, samenhangende exposities of theaterproducties in de drie steden, gemeenschappelijke netwerkvorming met Europese Hanzesteden etc.) om de genoemde thema's uit te dragen.

De provincie Overijssel

De provincie Overijssel is bij het SMZ niet (bestuurlijk of financieel) betrokken.
Van het HCO neemt de provincie diensten af op basis van een dienstverleningsovereenkomst (DVO); tevens wordt –in het kader van de IJsselacademie- bijgedragen aan exposities/activiteiten, bv. streekcultuur en streektaal. Voor de nieuwe cultuurperiode 2017-2020 heeft het HCO de regie gekregen over programma's voor streekcultuur en streektaal; HCO werkt hiervoor samen met de IJsselacademie en andere instellingen, die betrokken zijn bij immaterieel erfgoed.
In Museum De Fundatie heeft de provincie een prominente bestuurlijke positie, nl. als hoofd-in stand houdende en subsidiërende partij (naast de gemeente Zwolle) , alsmede vanwege de taak van de Fundatie tot beheer van de provinciale kunstcollectie en de collectie Hannema-de Stuers.

Conclusies met betrekking tot taken en posities van de stakeholders

De conclusie kan dus zijn dat van genoemde primair betrokken partijen (HCO, SMZ, De Fundatie en de Grote Kerk) de eerstgenoemde drie beschikken over eigen collecties en dat zij een taak hebben met betrekking tot *beheer en behoud* alsmede met betrekking tot *publiekspresentati*e .

De Grote Kerk heeft geen eigen collectie, maar is zelf een monument dat zich bij uitstek leent voor grote bijeenkomsten en presentaties. Als locatie voor exposities met waardevolle kunst is de Grote Kerk minder geschikt vanwege ontbrekende (klimatologische en beveiligings-) condities.

4. Eindbeeld

Als tussenstap schetsen we hier het eindbeeld zoals dat, zo goed mogelijk passend in de condities van de gemeenteraad, kan worden nagestreefd.

Na een transitieperiode moet er een versterkte presentatie van het V*erhaal van Zwolle* worden gerealiseerd. Dat moet gebeuren vanuit één organisatie (HCO, zo mogelijk gefuseerd met SMZ), met benutting van het Drostenhuis en, zo mogelijk, ook van de nieuwbouw van SMZ, in samenwerking met Museum De Fundatie en met De Grote Kerk.

Wat hiervoor nodig is komt hierna aan de orde:

- Regie op presentatie van Het Verhaal van Zwolle (par. 5)
- Duidelijkheid over het museaal concept en collecties (par. 6)
- Organisatorische aspecten (par. 7)
- Huisvestelijke condities (par. 8)
- Financiën (par. 9)

5. Regie op het *Verhaal van Zwolle*

Om te bereiken dat het V*erhaal van Zwolle* in samenhang kan worden verteld is allereerst van belang dat op de presentatie hiervan een vorm van *regie* (sturing) ontwikkeld wordt.

Momenteel hebben zowel HCO als SMZ taken op het gebied van beheer en behoud en presentatie van cultuurhistorische collectie:
*de wettelijke taken op grond van de Archiefwet (HCO);
*publieksgerichte activiteiten (zowel bij HCO als bij SMZ);
*beheer, behoud en presentatie van de eigen cultuurhistorische collectie (HCO voor wat betreft de archieven, SMZ voor wat betreft de eigen en in bruikleen ontvangen objecten);
*al dan niet aan niet Zwolle-gerelateerde cultuurhistorische exposities en faciliterende functie voor Zwolse kunstenaars (SMZ).

De samenwerking tussen HCO en SMZ is momenteel beperkt. Er wordt incidenteel samengewerkt ten aanzien van specifieke exposities, maar er is geen structurele samenwerking. Organisatorisch zijn HCO en SMZ geheel gescheiden. Het HCO met zijn decentrale locatie (Eikenstraat) kan momenteel het voordeel van de centrumfunctie van de Melkmarkt (Drostenhuis en nieuwbouw) niet benutten.

Bij het realiseren van een vernieuwd museaal concept moet worden geïnvesteerd in het opzetten van een meerjarig programma, waarvan de onderdelen voldoen aan eisen voor moderne en attractieve museale presentaties: interactiviteit, afwisseling van thematieken, digitalisering, verbinding van diverse locaties in de stad en samenwerking (behalve de locaties van HCO en Drostenhuis ook de Grote Kerk, de Fundatie, Het Langhuis, de archeologische erfgoedhotspot).

Dat kan alleen maar vanuit de gezamenlijkheid van HCO/SMZ worden georganiseerd.

De instellingen die verenigd zijn in het Erfgoedplatform kunnen hierbij in adviserende zin en als klankbord betrokken worden in een georganiseerd verband (*Adviesraad Verhaal van Zwolle).* Dit betreft uiteraard Museum De Fundatie en de Grote Kerk alsmede andere culturele instellingen zoals de gemeentelijke afdeling M&A , Het Langhuis, VORG, Waanders, de Basiliek, de synagoge, de Stichting Emmanuelshuizen etc.
De Adviesraad kan aan de verantwoordelijke leidende instantie (HCO) adviseren over de programmering en de wijze waarop beschikbare middelen (menskracht, financiën, expertise) worden gebundeld. Bij aantoonbare meerwaarde kan mogelijk een beroep worden gedaan op de gemeente en/of sponsors om verruiming van de thans in de instellingen aanwezige budgetten en op de provinciale regeling het *Verhaal van Overijssel*.

6. Het museale concept en de collecties

Is de gemeenschappelijke regie eerste voorwaarde voor versterking van *Het Verhaal van Zwolle*, er is ook een overtuigend *museaal concept* nodig om de beoogde vernieuwing te realiseren.

In het besluit van de gemeenteraad zijn de drie verhaallijnen benoemd: *de Hanze, de Moderne Devotie en Democratie*. Uiteraard zijn er daarnaast andere historische thema's aan de hand waarvan het *Verhaal van Zwolle* verteld kan worden.
Indien deze thema's alleen cultuurhistorisch worden geïnterpreteerd levert dat een relatief beperkt repertoire op. Voor een lange termijn-programmering is het wenselijk en mogelijk deze thema's te voorzien van een eigentijdse en op de toekomst gerichte invulling.
Het is niet gezocht en zelfs uitdagend om moderne vraagstukken van de (Europese) economie, van religiositeit en zingeving en van politieke machtsvorming te verbinden aan resp. de Hanze, Devotie en Democratie. Daarmee worden deze thema's niet alleen interessant voor een gerichte en directe vertaling in exposities, maar ook op lange termijn als dragers voor ideeën, debat, expressie en verbeelding voor de Zwolse samenleving.

Bij integratie van HCO en SMZ kunnen uit de collecties exposities worden samengesteld. Indien de samenwerkingsafspraken met De Fundatie tot stand komen kan door de experts van dit museum worden geadviseerd. De schilderijen en objecten van het SMZ, foto's en documenten van het HCO en ook enkele werken uit de collectie van De Fundatie representeren de Zwolse geschiedenis. Deze objecten en kunstvoorwerpen kunnen worden gezien als de "backbone" van het Zwolse museale verhaal. De drie gekozen stedelijke thema's kunnen verder worden voorzien van andere objecten, kunstvoorwerpen, activiteiten, lezingen en experimenten die het *Verhaal* levend houden. Verschillende locaties kunnen daarbij worden ingezet, uiteraard meer specifiek de locaties in het centrum: Drostenhuis incl. nieuwbouw, Grote Kerk, De Fundatie, de Broerenkerk, Het Langhuis e.a. De eerdergenoemde regieraad, onder leiding van HCO, kan worden belast met een adviserende rol: het doen van voorstellen en het bijdragen aan de jaarlijkse programma's.

Deze exposities kunnen samenhangend in het Drostenhuis en –in beperkte mate- in Museum De Fundatie worden gepresenteerd, waardoor de relatie tussen beide instellingen voor het publiek zichtbaar wordt. Het Drostenhuis is en blijft dan de bakermat van de stedelijke historische kunst; moderne en hedendaagse kunst is dan voortaan uitsluitend te zien in De Fundatie. Het Drostenhuis kan, vergelijkbaar met andere *Fundatie-fusions*, in samenhang met De Fundatie en andere centrumlocaties, leiden tot versterking van de stedelijke museale kracht.

De nieuwbouw van het SMZ kan, naar gelang de behoefte en passendheid binnen de stedelijke programmering, een functie krijgen voor artistieke behoeften waarin momenteel niet of niet voldoende wordt voorzien; expositieruimte voor nieuwe kunstenaars, ruimte voor de Zwolse opleidingen beeldende kunst (Artez, Deltion). Het Langhuis kan hierbij mogelijk de coördinerende partij zijn. Een alternatief is dat (een deel van) de nieuwbouw permanent als *archeohotspot* in gebruik wordt gegeven aan de gemeentelijke afdeling Monumenten en Archeologie.

7. Organisatorische keuzen : vier varianten A, B, C en D

Zoals aangegeven is allereerst nodig dat er **eenduidige regie** komt op keuze van thematiek, vormgeving en locatie van exposities, educatieve activiteiten etc.
Behalve meer regie en kwaliteit op museale activiteiten kan integratie dan wel vergaande samenwerking HCO/SMZ ook leiden tot organisatorische synergie en efficiëntie-winst. De gemeenteraad van Zwolle heeft in deze lijn besloten dat organisatorische integratie HCO/SMZ moet plaatsvinden en tevens een taakstelling van € 0,3 mln. op het SMZ-budget gelegd (per 2018). Hierdoor is vergroting van de efficiëntie niet langer een vrijblijvend streven, maar een harde noodzaak.

Fusie HCO/SMZ?
Fusie is bij veel Nederlandse musea aan de orde; voorbeelden zijn het Maritiem museum en het Havenmuseum Rotterdam (2014) en het Rijksmuseum Twenthe en Museum Twentse Welle (2016). De door de gemeenteraad voorgestane fusie tussen HCO en SMZ is echter om verschillende redenen gecompliceerd: HCO en SMZ zijn geen gelijksoortige musea. Het HCO heeft, vanwege de wettelijke grondslag van de archieftaken (Archiefwet) en de betrokkenheid van het Rijk, een *publiekrechtelijke* rechtsvorm (gemeenschappelijke regeling, GR). Fusie van de (publiekrechtelijke) gemeenschappelijke regeling HCO met de (privaatrechtelijke) Stichting SMZ zou leiden tot een inbreng van het SMZ in het HCO. Het Rijk, de gemeente Deventer (inmiddels toegetreden tot het HCO) en, waarschijnlijk vanaf 2017, ook de gemeente Kampen), zouden daarmee mede-verantwoordelijk worden voor collectie en activiteiten van het SMZ. De rijksarchivaris heeft aangegeven dat het Rijk niet voornemens is mee te werken aan een bestuurlijke fusie. Of de gemeenten Deventer en Kampen daarmee zouden instemmen is de vraag.

De omgekeerde beweging, nl. dat het HCO met het SMZ fuseren tot een private rechtsvorm (stichting) is vanwege de wettelijke grondslag van de archieftaken uitgesloten.

Vanuit het SMZ bezien zijn er ten aanzien van een bestuurlijke fusie ook complicaties: niet zonder reden is in 1996 gekozen voor de rechtsvorm van de Stichting. Deze ontstond uit de fusie van de (gemeentelijke) Librije Hedendaagse kunst en het POM, het Provinciaal Overijssels Museum. De Stichtingsvorm impliceert een relatief afstandelijke positie van de subsidiërende overheid (de gemeente): wel toezicht op besteding van de publieke middelen (subsidie), maar geen dagelijkse verantwoordelijkheid van het gemeentebestuur voor het bestuur van het Museum.

Ik zie voor de beoogde fusie c.q. intensieve samenwerking zodoende, althans in theorie, de volgende opties A, B, C en D:

- **A. Bestuurlijke en organisatorische fusie**: (voorkeursmodel gemeenteraad);
  Stichting SMZ en Gemeenschappelijke Regeling (GR) HCO gaan over in een nieuwe rechtsvorm met één bestuur, één directie en één organisatie.
  Voordelen:
  *meest heldere constructie;
  *wens gemeenteraad;
  *optimalisering efficiënte inrichting organisatie (behalen taakstelling).
  Complicaties:
  *de instemming van het Rijk ontbreekt (gemeenschappelijke regeling);
  * fusie impliceert publieke rechtsvorm (Archiefwet) , waardoor SMZ-activiteiten zouden gaan functioneren onder directe politieke verantwoordelijkheid;
  * inbreng van het SMZ (incl. de collectie VORG) in een publieke rechtsvorm met het Rijk en de steden Deventer en Kampen zou een *Fremdkörper* binnen het HCO doen ontstaan;
  * instemming van het bestuur SMZ ontbreekt.

- **B. Personele unie directie**
  Indien de bestaande bestuurlijke rechtsvormen (GR HCO en Stichting SMZ) in stand zouden blijven kunnen beide musea via een personele unie onder één directie worden gebracht (model-IJsselacademie): de directeur HCO wordt tevens directeur SMZ en is verantwoordelijk jegens twee besturen. Het ligt voor de hand dan het bestuursmodel van het SMZ te wijzigen in een RvT-model.

  Voordelen:
  *vermijding complicaties bestuurlijke fusie;
  *er blijft een rechtspersoon (stichting) die verantwoordelijk is voor de SMZ-collectie;
  *optimalisering organisaties mogelijk via centraal management;
  *private positie SMZ (op afstand van de politiek) kan worden gehandhaafd;
  *overwogen kan worden in plaats van het huidige bestuursmodel over te gaan op het RvT-model, zodat het huidige bestuur meer een toezichthoudende functie krijgt met een directeur-bestuurder die zelfstandig bevoegd bestuurder is.
  Complicaties:
  *model wijkt af van voorkeur gemeenteraad (fusie);
  *aanvullende oplossingen nodig voor het management (de huidige directeur HCO wordt dubbel belast en zal moeten worden ondersteund);
  *bestuur GR moet met deze personele unie instemmen en zal waarborgen verlangen dat functioneren als HCO-directeur op niveau blijft;
  *risico bestuurlijke divergenties tussen HCO-bestuur en SMZ-bestuur (spagaatpositie directeur-bestuurder).

- **C. Centrale regie zonder personele unie of fusie**
  Een derde, minst vergaande, optie is dat wordt afgezien van bestuurlijke en institutionele ingrepen en dat de synergie en samenwerking ten aanzien van het *Verhaal van Zwolle* wordt gezocht in (heldere en afdwingbare) samenwerkingsafspraken tussen de directies van HCO en SMZ.
  Voordelen:
  *geringste bestuurlijke en organisatorische verwikkelingen.
  Complicaties:
  *voldoet het minst aan voorkeursoptie gemeenteraad (fusie);
  *afdwingbaarheid en dus beoogd effect samenwerking beperkt;
  *relatief grote (bestuurlijke) zelfstandigheid SMZ kan complicerend werken voor optimalisering organisaties en inzet gebouwen.

  D. Herstructurering SMZ; voor museale taken nauwe samenwerking met De Fundatie
  Als vierde optie noemen we de herstructurering van het SMZ en integratie van de SMZ-taken, voor wat betreft het *Verhaal van Zwolle*, in het HCO, dat daartoe een nauwe samenwerkingsrelatie aangaat met een museale expertise-organisatie (zo mogelijk Museum De Fundatie), onder overname van de gebouwen SMZ door de gemeente.
  Voordelen:
  *voldoet, evenals optie A (fusie), het meest aan voorkeursoptie gemeenteraad en leidt tot de beoogde centrale regie bij HCO op het *Verhaal van Zwolle*;
  *optimale mogelijkheden tot synergie.
  Complicaties:
  *gebouw (Drostenhuis, nieuwbouw) en collectie SMZ vergen voorziening (beheersstichting of naar gemeente);
  *voorwaarde voor realisering is dat het HCO zich voorziet van inbreng van adequate museale kennis (De Fundatie) om museale kwaliteit in het *Verhaal van Zwolle* te garanderen.
  *geen instemming bestuur SMZ.

  Collectie
  Naast zijn presentatietaken heeft het huidige SMZ taken op het gebied van beheer en behoud (zorg voor collectie). De presentatietaken kunnen onder regie van het HCO worden verzorgd, maar dit geldt niet voor de beheerstaken m.b.t. de collectie. Herstructurering betekent dat de bestuurlijke/organisatorische constellatie van het SMZ wordt opgeheven, maar dat (uiteraard) de taken en functies blijven bestaan. Er zal, in overleg met de bruikleengevers zoals de VORG, beleid moeten worden ontwikkeld ten aanzien van het toekomstig beheer van de collectie (depots). Daarbij kan gedacht worden aan het HCO voor de historische collectie en aan De Fundatie voor de collectie die past bij dat Museum. Er zal tevens een beleid moeten worden ontwikkeld met betrekking tot depotbeheer en afstoten (volgens de Leidraad Afstoten Museale Objecten, LAMO).

Gebouwen

In de variant Herstructurering SMZ (D) blijft het Drostenhuis de kernlocatie voor de historie van de stad. De vaste collectie van het Drostenhuis blijft conform de huidige inrichting, al dan niet aangevuld met of in variatie met andere objecten. Het Drostenhuis kan overgaan naar de gemeente, dan wel er kan een beheersstichting worden opgericht. De nieuwbouw aan de Melkmarkt kan tegen een symbolisch bedrag overgaan naar de gemeente die verantwoordelijk wordt voor beheer & onderhoud en deze ruimte verhuurt aan permanente of tijdelijke gebruikers: Het Langhuis (onderwijs), de afdeling M&A of andere geïnteresseerde partijen. Een business case moet uitwijzen of dit voor de gemeente budgettair-neutraal mogelijk is.
De kantoren Voorstraat kunnen, voor zover niet nodig voor eigen activiteiten, eveneens (commercieel) worden verhuurd.

Personeel

In de variant Herstructurering SMZ (D) vraagt de personele positie het meest de aandacht; bepaald zal moeten worden welke medewerkers van het SMZ nodig blijven voor de functie als presentatie-locatie. Naar zich laat aanzien zal de behoefte aan museale expertise geringer zijn dan thans, omdat deze bij HCO (en beoogd samenwerkingspartner De Fundatie) aanwezig is. Voorstel is dat de medewerkers SMZ voor wie dat nodig is een herplaatsingsstatus krijgen bij de gemeente Zwolle.

Budget

Het budget van het SMZ inclusief de taakstelling van € 0,3 mln. wordt in variant D overgeheveld naar de directeur HCO, die daarmee zowel de eigen kosten voor zijn regietaak als de samenwerkingsafspraken met Museum De Fundatie kan bekostigen.

8. Afweging en Advies

Variant A
Bij een *volledige fusie HCO/SMZ* (variant A) zouden de SMZ-belangen worden geïntegreerd in het bestuur van de gemeenschappelijke regeling HCO. Het SMZ bestaat dan niet meer en HCO- en SMZ-bestuur moeten integreren; er ontstaat dan een volledige bestuurlijke en organisatorische versmelting. Zoals gezegd is deze volledige fusie **niet mogelijk**, o.a. vanwege ontbrekende instemming van het Rijk.

Variant B
Bij variant B (*personele unie directeur HCO/directeur SMZ)* blijft de rechtspersoon Stichting SMZ bestaan, maar is de directeur van het HCO tevens de directeur van het SMZ. Automatisch wordt dan de ruimte voor een eigen bestuurlijk SMZ-beleid beperkt; het zal vooral de directeur zijn die de koers bepaalt, bv. met betrekking tot het expositiebeleid. Hierbij past een afstandelijker bestuurlijke positie; niet langer een bestuur, maar een Raad van Toezicht. Waar de invloed van het bestuur wel van belang kan zijn is de zorg en verantwoordelijkheid van de SMZ-collecties en de gebouwen. De directeur moet in de positie zijn om t.a.v. gebouwen, exposities, personeel e.d. optimale synergie tussen HCO en SMZ te realiseren. Het is nog niet zeker of het bestuur van het HCO deze variant ondersteunt; in elk geval zal er vanuit het SMZ-budget moeten worden bijgedragen aan de bekostiging van deze simultane taakuitoefening door de directeur HCO. Het bestuur SMZ heeft aangegeven deze variant bespreekbaar te achten.

Variant C
In variant C (*geen fusie, geen personele unie, maar samenwerkingsafspraken*) is de positie van het bestuur SMZ het meest vergelijkbaar met de huidige. Of het door de raad beoogde effect ontstaat is geheel afhankelijk van te maken afspraken en de wijze waarop deze worden nagekomen; er is geen bestuurlijke of organisatorische borging. Daarmee is deze variant het **minste in lijn met de beoogde doelstellingen van de gemeenteraad** en valt ze in feite af.

Variant D
Variant D (Herstructurering *Stichting SMZ*) is de meest duidelijke breuk met het verleden en faciliteert optimaal synergie voor het *Verhaal van Zwolle*. De regie op de cultuurhistorie van Zwolle ligt volledig en eenduidig bij de directeur HCO. Deze taak zal – organisatorisch en financieel- volledig separaat worden georganiseerd van de werkzaamheden die voor de deelnemende gemeenten worden verzorgd. De huidige taken van het HCO worden hierdoor dus niet geraakt.
De zorg voor de SMZ-collecties (depots) moet dan overgaan naar een andere partij. HCO zal meerjarige samenwerkingsafspraken willen maken met Museum De Fundatie op het gebied van museaal advies en samenwerking met betrekking tot thema's en

exposities. Het functioneren van de Adviesraad *Verhaal van Zwolle* geeft hierbij positie aan de instellingen die deelnemen in het Erfgoedplatform.
De nieuwbouw kan, als "kunstverzamelgebouw" voor de stad, in beheer komen bij de gemeente, de kantoren Voorstraat kunnen commercieel worden verhuurd. Wat blijft is de zorg voor het Drostenhuis, dat eveneens naar de gemeente kan overgaan of waarvoor een beheersstichting (Stichting Drostenhuis) kan worden opgericht.
Er ontstaat een noodzaak tot personele herschikking met het risico van overtolligheid en dus frictiekosten.
Op grond van vorenstaande overwegingen concludeer ik dat er twee realistische modellen zijn:

*__variant B__; personele unie directies HCO en SMZ.
Nagegaan kan worden of bij beide besturen bereidheid bestaat deze variant verder uit te werken. Deze personele unie kan al ingaan op 1 januari 2017, indien besturen HCO en SMZ daaraan willen meewerken.
De directeur HCO/SMZ krijgt dan als opdracht om waar mogelijk tussen de HCO- en de SMZ-organisaties efficiëncy-winst te realiseren; deze reorganisatie moet kunnen zijn afgerond uiterlijk 31 december 2017.
De rechtspersoon SMZ blijft in deze variant in stand, maar haar taak wordt beperkt tot *het beheer van de eigen en van de VORG in bruikleen ontvangen collecties.* Het bestuursmodel van het SMZ wordt gewijzigd in een RvT-model, waarbij de directeur tevens fungeert als bestuurder.

Gerelateerd aan de doelstellingen van de gemeenteraad –centrale regie op het *Verhaal van Zwolle*- acht ik variant B k**wetsbaar en sub-optimaal**. Het risico dat de directeur in een spagaat terechtkomt tussen beide besturen is reëel.

*__variant D__: herstructurering Stichting SMZ.
Bij ontbinding van de Stichting SMZ kan daadwerkelijk centrale regie op het *Verhaal van Zwolle* worden ontwikkeld. Deze regie berust bij de directeur HCO, die zich voor de museale kwaliteit richt naar samenwerkingsafspraken met Museum De Fundatie, met bijbehorende afspraken over budgetten en formatie.
De gebouwen van het SMZ (eventueel exclusief het Drostenhuis) gaan over naar de gemeente; de nieuwbouw wordt aan gegadigden verhuurd voor culturele /cultuurhistorische doeleinden; de kantoren Voorstraat worden commercieel verhuurd.
Indien de gemeente dat wenst komt er een nieuwe *Stichting Het Drostenhuis* die exploitatie van Het Drostenhuis als historisch centrum voor haar rekening neemt.
Herstructurering van het SMZ impliceert dat voor het personeel een bestemming wordt gezocht, hetzij bij het HCO dan wel bij andere organisatie(s). De kans op frictiekosten is reëel. Het bestuur SMZ stemt met deze variant D niet in.

Naar mijn oordeel voldoet variant D het beste aan de uitgangspunten van de gemeenteraad. Samenvattend: ik adviseer een keuze voor Variant D. Als voor deze variant wordt gekozen moet er, wil er vaart blijven in de transitie, per 1 januari 2017

een interim-directeur SMZ worden benoemd die de taak krijgt deze variant in goede samenwerking met de directeur HCO uit te werken.

9. Toekomstige functie gebouwen SMZ

Het SMZ-complex bestaat uit drie gebouwen, het Drostenhuis (voor de vaste historische collectie), de nieuwbouw (voor wisselexposities) en de Voorstraat (kantoren).

Het Drostenhuis
Het Drostenhuis is momenteel het vaste onderdeel van de museale opstelling. Voor wat betreft de beneden-etage is aansluiting bij de nieuwbouw voor specifieke museale voorstellingen goed denkbaar. De bovenverdiepingen van het Drostenhuis zijn niet binnen aanvaardbare (financiële) voorwaarden geschikt te maken voor een groter publiek en zullen dus met de huidige (of soortgelijke) collectie (als oudheidkamers) gecontinueerd worden.

De nieuwbouw-Melkmarkt
De nieuwbouw van het SMZ is een centrumlocatie met potentie voor verdere ontwikkeling (*vgl. Visie op Stedelijk Museum van Kossman.de Jong, exhibition architects).* Een investering van plm. € 100 000 in verbetering van de toegankelijkheid (entree, toegang vanaf Voorstraat, tuin) kan leiden tot een verhoogd bezoek aan het complex. Momenteel is de nieuwbouwruimte in gebruik voor exposities van SMZ; conform de uitspraak van de raad zou deze locatie behouden moeten blijven voor de cultuurhistorische functie van de stad. Deze nieuwbouw (1998) is bekostigd door de gemeente (en fondsen) en geschonken aan SMZ; de bouwkosten bedroegen plm. € 3 miljoen (1998) en zijn eenmalig afgeschreven.

Voor deze nieuwbouw zijn verschillende kandidaten: Het Langhuis voor wisselexposities, de gemeentelijke afd. archeologie en monumenten, opleidingsfaciliteiten Artez en Deltion, etc. Een solide en vaste huurder/gebruiker zou de gemeentelijke afdeling Monumentenzorg en Archeologie zijn voor inrichting als archeohotspot. Waar mogelijk zou overeenstemming voor benutting van (een deel van) de nieuwbouw door deze afdeling bevorderd moeten worden.

Als meerdere organisaties van de nieuwbouw gebruik gaan maken ontstaat een stedelijk "kunstverzamelgebouw"; dan kan worden overwogen dat deze nieuwbouw aan de gemeente wordt overgedragen, waar tegenover de nieuwe gebruikers huur betalen.
Zo wil Het Langhuis –naast het eigen pand aan de Goudsteeg- graag ruimte voor exposities van hedendaagse kunstenaars, in nauw verband met Zwolse opleidingen (Artez, Deltion, Cibab, Windesheim). Men denkt hiermee plm. € 30 000 per jaar als huuropbrengst in te kunnen brengen. Mijn voorstel is dat Het Langhuis gevraagd wordt om een aantoonbaar haalbaar plan teneinde met deze verhuur –binnen het museale programma van HCO/SMZ- al in 2017 te kunnen starten.

Voorstraat
De kantoorruimte aan de Voorstraat is in de toekomstige constructie niet (volledig) benodigd. Er kan dus verhuur –op commerciële basis- plaatshebben hetgeen een bijdrage kan leveren aan de taakstelling, dan wel benutting als depot.

10. Taakstelling € 0,3 mln. en financiën

De taakstelling ad € 0, 3 mln. per 1 januari 2018 is door de gemeenteraad gelegd bij het SMZ; volgens het raadsbesluit moet hierbij gedacht aan bezuinigingen de sfeer van huisvesting, personeel en organisatie).

De volgende opties zijn in beeld:

Bezuinigingen:
*vervroegde uittreding van enkele medewerkers (zonder vervanging) per 2018:
structureel effect plm. € 120 000, eenmalige frictiekosten € 150 000.
*back office bundeling HCO/SMZ (berekening LaGroup):
Structureel effect € 60 000; dit bedrag moet worden bereikt door organisatorische maatregelen die in 2017 worden genomen en ingaan uiterlijk 2018.
**efficiency gezamenlijke inkoop*
Structureel effect € 20 000 (de voordelen hiervan moeten in 2017 worden bereikt en ingaan in 2018).

Totaal met ingang van 2018 jaarlijks plm. **€ 200 000** rekening houdend met **€ 150 000** eenmalige frictiekosten. Duidelijk is dat realisering van de volledige taakstelling gedurende 2017 de nodige aandacht vraagt.

Nieuwe begroting HCO/SMZ

Afhankelijk van de te kiezen variant (B: personele unie HCO/SMZ) dan wel D (Herstructurering Stichting SMZ) moet een **volledig nieuwe begroting** worden opgesteld met o.a.

*effect reductie en herplaatsing personeel SMZ door samenwerking met HCO en De Fundatie;
*effect overgang eigendom en beheer & onderhoud nieuwbouw-Melkmarkt naar gemeente;
*effect verhuur kantoren Voorstraat;
*effect meerjarenafspraken HCO/De Fundatie voor museale ondersteuning en beheer collectie.

11. Voorstel:

1. Bepaal of de geschetste varianten B en D voldoen aan de kaders van het gemeentebestuur;

2. Leg besturen HCO en SMZ en directeur-bestuurder/RvT De Fundatie alsmede de provincie Overijssel deze notitie met beide voorkeursvarianten voor met het verzoek om commentaar en advies, liefst vóór 1 januari 2017; verwerk advies van HCO, SMZ en De Fundatie/provincie Overijssel; en leg deze notitie voor aan andere direct betrokkenen (Grote Kerk, VORG, Het Langhuis, Erfgoedplatform, gemeente Deventer, e.a.);

3. Laat een business case opstellen voor de te kiezen variant;

4. *Bij keuze voor variant B (personele unie*):
verzoek het bestuur SMZ de huidige directeur HCO per 1 januari 2017 tevens te benoemen tot bestuurder-directeur SMZ (zo mogelijk onder gelijktijdige wijziging van het bestuursmodel in een RvT-model) met als taak het integreren van de organisaties HCO en SMZ uiterlijk per 1 januari 2018, inclusief de ingeboekte taakstelling;

5. *Bij keuze voor variant D (Herstructurering Stichting SMZ):*
verzoek het bestuur SMZ per 1 januari 2017 een interim-directeur aan te stellen die als taak krijgt gedurende 2017 de afbouw van de SMZ-organisatie (personeel, organisatie, gebouwen, zorg collectie), alsmede de financiële taakstelling, te realiseren, zodat de nieuwe situatie per 1 januari 2018 kan intreden; bevorder de totstandkoming van een meerjarige samenwerkingsafspraken tussen directeur HCO en De Fundatie met betrekking tot advies en samenwerking bij museale ontwikkeling en uitvoering van het *Verhaal van Zwolle*;

6. Stel per 1 januari 2017 een *Adviesraad Verhaal van Zwolle* in, waarin de deelnemers in het Erfgoedplatform zitting hebben, met als taak om aan de directeur HCO te adviseren inzake kwalitatieve en samenhangende ontwikkeling van *Het Verhaal van Zwolle;*

7. Overweeg als gemeentebestuur van Zwolle de eigendom m.b.t. de nieuwbouw SMZ en de kantoren Voorstraat per 1 januari 2018 over te nemen zodat deze kunnen worden verhuurd als resp. “kunstverzamelgebouw” voor de stad en kantoorruimte voor commerciële verhuur.

-0-0-0-0-0-0-

BIJLAGE

In het kader van dit advies zijn in de periode augustus t/m oktober 2016 gesprekken gevoerd met:

Frans Bakker en Pieterik Scheffer, Vereeniging tot Beoefening Overijsselsch Recht en Geschiedenis (VORG)

Jan Brink, wethouder voor o.a. Cultuur gemeente Zwolle

Gijs Dragt, beeldend kunstenaar/fotograaf te Zwolle

Marens Engelhard, rijkarchivaris Den Haag

Hans Gerritsen, voorzitter HCO

Paul v d Ham, voorzitter Het Langhuis, Zwolle

Robin Hartogh Heys, wethouder Deventer

Hennie Kenkhuis, voorzitter alsmede het bestuur SMZ

Ralph Keuning, directeur De Fundatie, Zwolle

Hero Klinker, provincie Overijssel

Benjamin Koolstra, directeur Grote Kerk, Zwolle

Henry Kranenburg, afd. archeologie en monumentenzorg gemeente Zwolle

B. Koelewijn , burgemeester Kampen

Annelies Levison en Han de Carpentier Wolf, bestuur Vrienden SMZ

Henja van Nieukerken, Erfgoedplatform

Willem Waanders, directeur Waanders

Begeleiding van de opdracht vanuit de gemeente vond plaats door dhr. Anton Tuinman, afdeling Cultuur.

voorstel

Zwolle

Raadsplein besluitvormend

Datum 9 januari 2017

onderwerp	Stand van zaken traject museale samenwerking Zwolle
portefeuillehouder	Jan Brink
informant	Tuinman, Anton (2460)
afdeling	Maatschappelijke Ontwikkeling

Voorgesteld besluit raad

kennis te nemen van: de voortgang van het vervolgproces: 'Uitwerking scenario 2 rapport LAgroup'

voorstel

Zwolle

Informatienota voor de raad

Datum 6 december 2016

Onderwerp	Stand van zaken traject museale samenwerking Zwolle
Versienummer	V1.

Portefeuillehouder Wethouder Cultuur, J.E. Brink

Informant AB Tuinman
Afdeling OWS
Telefoon 038 498 2460
Email AB.Tuinman@zwolle.nl

Bijlagen

Wij stellen u voor kennis te nemen van:

De voortgang van het vervolgproces: ‘Uitwerking scenario 2 rapport LAgroup’.

Datum 6 december 2016

Toelichting op het voorstel

Inleiding

Om de ambitie en de koers van de vastgestelde Cultuurnota 2016-2020 waar te maken: '*Een kwalitatief hoogwaardig cultureel aanbod en een Zwols cultureel klimaat dat dynamisch is en blijvend innoveert'* is HCO (Historich Centrum Overijssel) gevraagd om scenario 2 uit het LAgroup rapport verder te laten uitwerken. Dit scenario voorziet in een bestuurlijke en organisatorische fusie tussen SMZ (Stichting Museum Zwolle) en de Gemeenschappelijke regeling HCO en is het voorkeursmodel van de gemeenteraad.

Scenario 2 van het rapport LAgroup kent de volgende uitgangspunten:
'De functie 'historisch museum' gaat op in het HCO, waarbij de zelfstandige SMZ ophoudt te bestaan. Het HCO wordt verantwoordelijk voor de presentatie van de cultuurhistorie in Zwolle, inclusief de (semi) permanente basistentoonstelling over de geschiedenis van Zwolle in het Drostenhuis, en inclusief de stadsprogrammering van de verhaallijnen (Moderne Devotie, Hanze en Democratie)'. Voor *eind 2016 dient er een besluit genomen te worden door de gemeenteraad op de uitwerking van scenario 2 op het gebied van personeel, collectie, gebouwen en organisatievorm.*
(bron:LAgroup, scenario 2).

Conform de toezegging aan de raad om voor eind 2016 met een voorstel te komen, wordt u door middel van deze nota geinformeerd over de ontwikkelingen rondom het proces en de huidige stand van zaken.

De directeur HCO heeft ervoor gekozen om in nauwe samenwerking met het SMZ zowel de opdracht te formuleren als een kwartiermaker te selecteren. De opdracht die de kwartiermaker van de beide opdrachtgevers heeft gekregen luidt samengevat:

a. richt het proces in om te komen tot de in het raadsbesluit van 4 juli 2016 en het rapport van LaGroup (december 2015) beoogde samenwerking tussen de Zwolse cultuurhistorische museale instellingen, inclusief de taakstelling van € 0,3 mln per jaar vanaf 2018 op het SMZ;
b. onderzoek in dit verband de in scenario 2 van het rapport LaGroup genoemde fusie tussen het Historisch Centrum Overijssel (HCO) en het Stedelijk Museum Zwolle (SMZ), vooral voor wat betreft de gevolgen voor personeel, organisatie, collectiebeheer en (toekomstig) gebruik van gebouwen;
c. betrek bij dit onderzoek de inspanningsverplichting om het nieuwbouwdeel van het SMZ te behouden voor cultuurhistorisch Zwolle;
d. betrek bij dit onderzoek behalve HCO en SMZ ook overige stakeholders (De Fundatie, Grote Kerk en andere);
e. streef naar besluitvorming op hoofdlijnen in september 2016 en definitieve onomkeerbare besluitvorming voor 1 januari 2017.
Om tot een weloverwogen advies te komen heeft de kwartiermaker met een groot aantal belanghebbenden gesproken.

Uit het opgeleverde (tussen)rapport van de kwartiermaker bleek dat het niet is gelukt om alle betrokkenen op één lijn te krijgen. Er is geen gedragen uniform beeld door SMZ en HCO op met name de vertaling van ambitie naar organisatievorm. Het college hecht er waarde aan om, voor zover het

mogelijk is, tot een zo breed mogelijk gedragen organisatiemodel te komen om Het verhaal van Zwolle te vertellen. Hiervoor is het nodig dat dit nog nader wordt onderzocht.

Er zijn gesprekken geweest tussen de wethouder cultuur en SMZ en wethouder cultuur HCO.
In de overleggen is afgesproken dat wordt onderzocht in hoeverre beide organisaties qua uitgangspunten dichter bij elkaar kunnen komen.
Het college wil het SMZ en het HCO ruimte geven om dit te onderzoeken en heeft hiervoor de maand december de tijd gegeven.
Voor Kerst 2016 koppelt voorzitter bestuur SMZ het resultaat van die gesprekken terug aan wethouder Brink. Mocht de uitkomst van de gesprekken tussen HCO/SMZ niet leiden tot overeenstemming, dan zal het college een besluit nemen ten behoeve van voortgang in het proces binnen de opdracht van de raad, uitweking scenario 2 rapport LAgroup

In januari 2017 zal HCO/SMZ gevraagd worden om opdracht te geven voor verdere uitwerking van de gekozen organisatievorm op het gebied van personeel, gebouwen, collectie etc.

Kernboodschap
Stand van zaken naar aanleiding van de vervolgopdracht aan HCO via de kwartiermaker, uitwerking scenario 2 rapport LAgroup.

Consequenties
Op basis van de uitkomsten van het vervolgoverleg zal opdracht gegeven worden voor uitwerking van de definitieve organisatievorm waarin de museale samenwerking binnen Zwolle verder vorm kan krijgen.
2017 is een transitiejaar, de uitgangspunten van de gekozen variant 2 worden opgenomen in de subsidiebeschikking voor SMZ 2017.

Communicatie
De kwartiermaker heeft als een vervolg op de opdracht 'Uitwerking scenario 2 LAgroup' een rapport opgeleverd. Dit rapport voorziet niet in een volledig gedragen variant. Stichting Museum Zwolle (SMZ) kan zich niet vinden in het advies. SMZ ziet toch mogelijkheden om tot een breder gedragen voorstel te komen. Het college heeft het SMZ in de gelegenheid gesteld om dit voor Kerst 2016 te onderzoeken.

Vervolg
Voor Kerst 2016 koppelt het bestuur van SMZ terug. Dit is een terugkoppeling in de poging om tot een breder gedragen uitwerking te komen van de nieuwe organisatievorm binnen scenario 2. Op basis van deze uitkomsten zal HCO/SMZ gevraagd worden om deze organisatievorm verder uit te werken in gevolgen voor personeel, gebouwen, en collectie. Deze uitwerking met eventuele frictiekosten wordt als eindvoorstel ter besluitvorming voorgelegd aan de gemeenteraad.

Openbaarheid
Deze informatienota is openbaar

Burgemeester en Wethouders van Zwolle,

Datum 6 december 2016

de heer drs. H.J. Meijer, burgemeester

mevrouw mr. I. Geveke, secretaris

Datum 6 december 2016

Zwolle

Jaargang

Kenmerk 29285

Onderwerp Stand van zaken traject museale samenwerking Zwolle

De raad van de gemeente Zwolle;

Gelezen het voorstel van burgemeesters en wethouders, d.d. 13-12-2016

besluit:

Aldus besloten in de openbare vergadering van 9 januari 2017,

de voorzitter,

de griffier,

voorstellen

Zwolle

Agenderingsverzoek Informatienota

Indienende fractie:	Swollwacht
Naam woordvoerder:	Silvia Bruggenkamp
Verzoek om agendering van de Informatienota:	Stand van zaken traject museale samenwerking Zwolle
Deze Informatienota staat op de lijst van ingekomen stukken d.d.:	9 januari 2017
Verzoek om agendering in de:	☒Informatieronde ☐Debatronde
Aanleiding tot agenderen:	**Uit de informatienota Stand van zaken traject museale samenwerking Zwolle blijkt dat het niet gelukt is de betrokkenen op één lijn te krijgen. De Informatienota geeft onvoldoende inzicht in achterliggende redenen en mogelijke oplossingsrichtingen.**
Beoogd effect van agenderen:	**Daadwerkelijk inzicht krijgen in de stand van zaken traject museale samenwerking Zwolle en mogelijke oplossingsrichtingen**
Voor de Informatieronde moeten de volgende betrokkenen worden uitgenodigd:	**SMZ, HCO en overige stakeholders**
Voor de Debatronde moet de debatvraag zijn:	**nvt**

Vz, dames en heren van de raad,
Dank u wel voor de gelegenheid om in te spreken bij de bespreking van de Informatienota over het nieuwe museale beleid.

De Informatienota volgt het advies van de kwartiermaker wat betreft een herstructurering van het SMZ en een nieuwe rol voor het HCO in samenwerking met andere partners in der stad. Vanuit deze rol heeft het HCO de regie op de cultuurhistorie van de stad.

Ik ben daar als voorzitter van de Stichting Grote Kerk blij mee. Vooral met het accent dat hiermee gelegd wordt op het samenwerkingsmodel tussen HCO, Fundatie, Grote Kerk en diverse erfgoedorganisaties. Ik zie de sterke regiefunctie van het HCO en de samenwerking als noodzaak om de cultuurhistorie van Zwolle beter op de kaart te zetten in de komende jaren.

De toeristische attractiewaarde van Zwolle scoort hoog: op de nieuwjaarsreceptie gaf de burgemeester daar een inkijkje in. Fundatie, Librije, Waanders en PEC zijn publiekstrekkers bij uitstek. Het succes van een prachtige Koningsdag voegde daaraan in 2016 nog extra glans toe en het is fijn om dat met zoveel meer bezoekers aan onze stad te kunnen delen.

We zijn blij met de hogere toeristische aantrekkingskracht van de stad, maar een belangrijke vraag is: hoe gaan we dat de volgende jaren verzilveren en uitbouwen?

De Grote Kerk wil daaraan graag mee bijdragen.

In 2014 heeft de protestantse kerkelijke gemeente de Grote Kerk overgedragen aan een (neutrale) stichting. Deze stichting probeert de kerk “terug te geven aan de stad” door haar open te stellen en er allerlei activiteiten in te organiseren.

Veel toeristen lopen de Grote Kerk binnen en veel inwoners van de stad bezochten er in 2015 en 2016 een evenement. Daarmee zijn we blij.

Het programmaboekje voor het eerste halfjaar van 2017 ontvangt u vandaag en ik verwijs u er graag naar. Er wordt uit zichtbaar dat de Grote Kerk zich door-ontwikkelt als Academiegebouw voor de stad: een in het hart van de stad gelegen monument dat in de komende jaren nieuwe kleur krijgt als centrale plaats voor educatie en zingeving: leergangen, lezingen en projecten op het gebied van expositie die passen bij die educatie. We verwelkomen er graag studenten, we staan open voor studium generales en we faciliteren graag jonge mensen die de Grote Kerk willen gebruiken als plaats om hun project voor te bereiden. Met Artez-Finals trok de expositie van studenten van deze kunstacademie in 2016 24.000 bezoekers en in 2017 worden de activiteiten rond Finals nog intensiever.. En ook de World Press Photo-tentoonstelling trok velen naar de Grote Kerk.

Bij het verder uitbouwen van deze functie van de Grote Kerk zoeken we graag samenwerking met partners op het gebied van onderwijs en cultuur. Zij programmeren activiteiten in de Grote Kerk die passen bij de positie als Academiegebouw.

Het Verhaal van Zwolle wordt straks – als de raad de lijn van de Informatienota volgt - vooral in het Drostehuis verteld, maar de bijbehorende verhaallijnen kunnen met exposities en lezingen over democratie of Joan Cele ook prachtig in de sfeer van de Grote Kerk beleefd worden. Ze kunnen worden verbonden met educatieve projecten en toevoegen aan kennis over de historie van de stad, de betekenis van mensen als Van der Cappellen en Thorbecke en de Moderne Devotie. Daarmee passen ze heel goed in het profiel van het Academiegebouw waaraan we als Grote Kerk verdere inhoud willen geven.

De Informatienota pleit – evenals het rapport van de kwartiermaker – voor samenwerking van partners vanuit een eenduidige aansturing door het HCO.

Wij denken dat die nieuwe structuur en partnerschappen bijdragen om de nieuwe stroom toeristen voor de stad vast te houden en verder uit te bouwen in de komende jaren. Daarom zijn we blij met deze nota als startpunt van nieuw beleid.

De Grote Kerk is graag bereid om onderdeel te zijn van zo'n samenwerkingsverband met een Adviesraad waarin partners samen mee inhoud geven aan het jaarlijkse cultuurhistorische programma van de stad. De deuren van de Grote Kerk staan er letterlijk voor open!

Tot slot: de Grote Kerk kan een opwaardering van buiten en van binnen wel gebruiken om bezoekers op een waardige manier te ontvangen. De routes rond de Grote Kerk kunnen bepaald uitnodigender zijn dan vandaag het geval is. Zowel de route vanaf de Fundatie naar het Droste Huis als die van de Fundatie naar Waanders in de Broeren. De Grote Kerk verdient het als monument in het hart van de stad om te onttrokken worden aan het duister: een mooie aanlichting kan de aantrekkingskracht bepaald verhogen! De parel moet worden opgepoetst en we vragen daarvoor de aandacht van raad en college in de komende tijd: er is een hoge urgentie om nu te investeren in een monument dat de aandacht kreeg van 130.000 bezoekers in 2016. Dat kunnen er nog veel meer worden als de uitstraling van het gebouw en de omgeving uitnodigender wordt.

korte terugblik

Zwolle

Raadsplein info/debat

Vergadering d.d.	30 januari 2017
Locatie	Raadzaal
Aanvang	19.30
Eindtijd	21.15
Voorzitter	Dhr. M. van Willigen
Griffier/secretaris	Mevr. M. Zweers

1.a. Opening en mededelingen (19.30 - 19.35 uur)
De voorzitter opent de vergadering om 19.35 uur.

1.b. Vaststelling van de agenda
De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.

1.c. Inspreken niet-geagendeerde onderwerpen
Er hebben zich geen insprekers gemeld.

2. Informatieronde (19.35 - 21.15 uur)

3. Museale samenwerking Zwolle
Op 9 januari 2017 heeft de raad besloten om de informatienota ‘Stand van zaken traject museale samenwerking Zwolle’ en de informatienota ‘Advies rondom museale samenwerking Zwolle te agenderen voor een informatieronde op het Raadsplein. Met de informatienota’s rapporteert het college over het proces dat is doorlopen vanaf de besluitvorming door de raad op 4 juli 2016 over de Cultuurnota waarbij is besloten het HCO te vragen om scenario 2 van het LAgroup rapport verder uit te werken. De door HCO en SMZ geselecteerde kwartiermaker heeft hierover een advies opgesteld met 4 varianten. In de informatienota over het advies constateert het college dat er tussen de betrokken partijen geen overeenstemming is bereikt en dat het college vervolgens heeft besloten om in te stemmen met het advies in het rapport om variant D verder uit te werken. Het HCO wordt daarmee verantwoordelijk voor de presentatie van de cultuurhistorie in Zwolle.
De agendacommissie heeft besloten om de informatieronde te plannen op 30 januari 2017 en de debatronde op 6 februari 2017.
De informatieronde start met een inspreker, de heer Cnossen namens de Stichting Grote Kerk. De heer Cnossen geeft aan zich te kunnen vinden in het samenwerkingsmodel onder regie van het HCO. Dit is een noodzaak om de cultuurhistorie van Zwolle de komende jaren beter op de kaart te zetten en hieraan levert de stichting Grote Kerk graag haar bijdrage.
Vervolgens kunnen de fracties vanavond hun vragen stellen aan dhr. Den Hartog namens SMZ, dhr. Slob namens HCO, dhr. Keuning namens De Fundatie, aan de kwartiermaker en opsteller van het advies dhr. Sietsma en aan wethouder Brink als verantwoordelijk portefeuillehouder. Achtereenvolgens stellen de woordvoerders van de fracties vragen die direct worden beantwoord.
De meeste vragen worden gesteld aan HCO, SMZ en de kwartiermaker. De vragen die door de fracties worden gesteld richten zich in hoofdzaak op het doorlopen proces en het draagvlak voor variant D bij het SMZ, het toekomstig gebruik van de gebouwen, de gevolgen voor personeel van het SMZ en de inzet van de expertise van het SMZ. Bij de beantwoording geeft het SMZ aan dat ook zij zich inmiddels kan committeren aan de keuze voor en uitwerking van variant D. Verder benadrukken de instellingen en de kwartiermaker bij hun beantwoording tevens het belang van een gezamenlijke en zorgvuldige uitwerking van variant D, niet alleen om uiteindelijk zo snel mogelijk van start te kunnen gaan met het gezamenlijk neerzetten van het verhaal van Zwolle, maar ook om op korte termijn

duidelijkheid te bieden aan personeel.
Aan het eind van de vergadering zijn alle gestelde vragen beantwoord en is er voldoende informatie uitgewisseld om het onderwerp te kunnen behandelen in de debatronde. De voorzitter dankt alle deelnemers voor hun inbreng. Tenslotte wordt de debatvraag voor het debat van 6 februari vastgesteld. Deze luidt: Bent u het eens met de keuze van het college om over te gaan tot uitwerking van variant D uit het advies van de kwartiermaker?

4. Sluiting (21.15 uur)
   De voorzitter sluit de vergadering om 21.20 uur.

Korte terugblik debatronde – 6 februari 2017

Museale samenwerking Zwolle

Op 30 januari 2017 heeft de raad de informatienota 'Stand van zaken traject museale samenwerking Zwolle' en de informatienota 'Advies rondom museale samenwerking Zwolle behandeld in een informatieronde. Vanavond wordt hierover het debat gevoerd. Met de informatienota's rapporteert het college over het proces dat is doorlopen vanaf de besluitvorming door de raad op 4 juli 2016 over de Cultuurnota waarbij is besloten het HCO te vragen om scenario 2 van het LAgroup rapport verder uit te werken. Het HCO wordt daarmee verantwoordelijk voor de presentatie van de cultuurhistorie in Zwolle, inclusief de (semi) permanente basistentoonstelling over de geschiedenis van Zwolle in het Drostenhuis, en inclusief de stadsprogrammering van de 3 verhaallijnen. Door HCO en SMZ is een kwartiermaker geselecteerd die een advies heeft opgesteld met 4 varianten. Het college stemt in met het advies in het rapport om variant D verder uit te werken, met de nadrukkelijke zorg voor gebouwen, collectiebeheer, organisatiestructuur en consequenties voor medewerkers van het SMZ. HCO en SMZ kunnen zich beiden vinden in de keuze voor en uitwerking van variant D. De verdere uitwerking zal leiden tot een plan dat aan de raad ter besluitvorming zal worden voorgelegd. De debatvraag luidt: Bent u het eens met de keuze van het college om over te gaan tot uitwerking van variant D uit het advies van de kwartiermaker?

De meeste fracties kunnen zich vinden in de keuze van het college voor nadere uitwerking van variant D. Hiermee kan het verhaal van Zwolle met de verhaallijnen voor zowel de eigen inwoners als voor bezoekers zo stevig mogelijk neergezet worden. Wel worden vraagtekens gezet bij het proces tot nu toe, in het bijzonder de rol van het SMZ. Daarnaast worden vragen gesteld en opmerkingen gemaakt over de (inhoudelijke) invulling van de gebouwen, huisvestingslasten in relatie tot de bezuiniging van 3 ton, de zwaarte van de op te richten stichting en eventuele frictiekosten. Verder vragen de fracties aandacht voor de zorg voor de huidige medewerkers en expertise van het SMZ. Tenslotte wordt aan het college de oproep gedaan om zo snel mogelijk over te gaan tot de nadere uitwerking van variant D, zodat dit binnen afzienbare tijd aan de raad voorgelegd kan worden.

In zijn reactie erkent de wethouder de opmerkingen over het proces en het rommelige beeld van de afgelopen weken. Zoals gemeld in de laatste informatienota bleek eind December dat de partijen het niet eens waren over de organisatievorm en dat het college de knoop zou moeten doorhakken. Vorige bleek er toch overeenstemming te zijn. Dat is een mooi uitgangspunt, maar tegelijk jammer van de verspilde tijd. Het vraagt ook van het SMZ om nu verantwoordelijkheid te nemen en om de rust richting medewerkers te bewaren. Het verdere proces tot aan de uitwerking zal zorgvuldig gepland en volledig transparant plaatsvinden.

De nadere uitwerking zal een antwoord geven op veel van de opmerkingen en vragen van de raad. Zoals ook over de precieze vormgeving en taken van de stichting binnen variant D. Wat betreft de nieuwbouw is het inderdaad de bedoeling dat er een sterk concept ontwikkeld wordt voor de inhoudelijke

invulling, samenhang en regie is het uitgangspunt. Verder moet helder zijn dat de bezuiniging van 3 ton kaderstellend is en dat er geen aanvullende bezuiniging voortvloeit uit de verschuiving van huisvestingslasten. Als de raad opnieuw wil kijken naar de financiële kaders dan moet dat beoordeeld worden zodra de nadere uitwerking er is en deze in een breder kader geplaatst kan worden. De voorjaarsbrief is daarvoor niet het juiste moment. Ook de frictiekosten worden bij de uitwerking in beeld gebracht, als hiervoor nog middelen nodig zijn, dan komt die vraag op dat moment bij de raad. Goede zorg voor de medewerkers van het SMZ is één van de belangrijkste opgaven. Goed werkgeverschap staat daarbij centraal. De reorganisatie vraagt veel van de medewerkers en daarom zal op individueel niveau met hen het gesprek gevoerd worden. Daarbij wordt zorgvuldig gekeken naar de match tussen de huidige medewerkers van het SMZ en de benodigde capaciteit binnen de opdracht van het HCO. Hierin ondersteunt de gemeente zoveel mogelijk en waar dat kan met haar expertise.
Aan het eind van de vergadering concludeert de voorzitter dat alle standpunten zijn uitgewisseld. De informatienota zal worden omgebouwd naar een beslisnota, zodat de raad zich duidelijk kan uitspreken over het voorstel van het college om variant D verder uit te laten werken. Besluitvorming zal plaatsvinden op 13 februari aanstaande.

GROENLINKS

Zwolle, 13 februari 2017

Motie: ***vertel het héle verhaal van Zwolle***

De raad van de gemeente Zwolle in vergadering bijeen op 13 februari 2017
Aan de orde: Beslisnota en advies museale samenwerking

Overwegende dat:

- De geschiedenis van de stad vol staat met gewone en ongewone mensen, klein en groot drama, rijkdom en voorspoed, maar ook armoede, ziekte, mislukking...
- Al die verhalen samen hebben de stad gemaakt tot wat ze nu is, versterken de stedelijke samenhang en houden ons een spiegel voor: een veelkleurige geschiedenis, een keten van grote en kleine verhalen, die stuk voor stuk, mens voor mens, de moeite waard zijn.
- Zwolle ook veel te vertellen heeft buiten de binnenstad en de schil rondom de stadsgrachten.
- Het college nu vraagt 'variant D' uit het rapport 'Advies inzake museale samenwerking Zwolle' verder te laten uitwerken op de gevolgen voor personeel, organisatie, collectiebeheer en (toekomstig) gebruik gebouwen.
- Daar bij wordt uitgegaan van 3 globale verhaallijnen, waar nog geen uitwerking bij bekend is.

Van oordeel dat:

- We vele grote en kleine verhalen moeten blijven doorgeven en hervertellen in Zwolle, en deze tezamen ook toeristische waarde hebben.
- Vele mogelijkheden en middelen om deze verhalen te vertellen benut kunnen worden.

Als *brainstorm bedoelde voorbeelden:*

**locale experts/ vertellers /theatermakers/onderwijsinstellingen*

** nieuwe media , zoals zoals apps waarmee je letterlijk midden in het verleden terecht komt als je door de stad loopt.*

** collecties, zowel bestaande als wenselijke aanvullingen.*

** gebouwen, naast de museumruimten , HCO , Grote Kerk, ook bijv Stationsgebouw, Oude provinciehuis, vroegere Woonhuis Van der Capellen, vroegere herbergen , ...*

** plaatsen van herinnering: gedenkwaardige gebeurtenissen, monumenten met een verhaal,*

** de geschiedenis die nu gemaakt wordt, als voorbeeld de Zwolse hedendaagse kunst.*

Roept het college op:

De verdere uitwerking van de museale samenwerking te voorzien van een beknopt maar samenhangend plan: een globale, realistische, inspirerende presentatie hoe, waar, waarmee, met wie en voor wie het Verhaal van Zwolle op de kortere en lange termijn verteld kan worden.
Deze uitwerking in relatie te brengen met de beschikbare middelen, daarbij ook eventuele knelpunten aan te geven.

Fractie GroenLinks
Michiel van Harten

Wolfskind in Kranenburg....

CORT VERHAEL
VAN DE
GEBOORTE
NEMINGHE ENDE VINDINGHE
VAN
ANNA MARIA
JENNAERT.

Tegen: VVD en D66
Aangenomen 13/2/17

D66 GROENLINKS PvdA

Zwolle, 13 februari 2017

Motie Collectie SMZ voor Zwolle behouden

De raad van de gemeente Zwolle in vergadering bijeen op 13 februari, gelezen hebbende de informatienota Advies Museale samenwerking Zwolle.

Constaterende dat:

- De collectie van het Stedelijk Museum Zwolle naar een andere partij gaat.
- Er naast cultuurhistorische stukken ook hedendaagse en andere kunstwerken deel uitmaken van de collectie.
- De collectie bestaat uit zilverwerk, keramiek, beelden, prenten en schilderijen, archeologische vondsten, gouden munten, keramiek en meer.

Van mening dat:

- Zwolle zorgvuldig met de collectie om moet gaan en de stukken die van belang zijn voor cultuurhistorisch Zwolle moet behouden.
- Ook de andere onderdelen van de collectie dan de cultuurhistorische stukken die binnen de drie verhaallijnen vallen, zorgvuldig behandeld moeten worden en waar deze van waarde zijn voor de stad voor Zwolle behouden moeten worden.

Vraagt het college:

Bij de uitwerking van de nieuwe organisatie zeer zorgvuldig het behoud en beheer van alle waardevolle stukken in de collectie van het huidige Stedelijk Museum Zwolle te borgen.

Sonja Paauw	Michiel van Harten	Jan Slijkhuis
D66	GroenLinks	PvdA

Tegen: VVD, Gemeentebelangen Zwolle en Christen Unie

Aangenomen 13/2/17

besluit

Zwolle

Jaargang	2017
Kenmerk	29285
Onderwerp	Museale samenwerking Zwolle

De raad van de gemeente Zwolle;

Gelezen het voorstel van burgemeesters en wethouders, d.d. 07-02-2017

besluit:

1. Kennis te nemen van het rapport *'Advies inzake museale samenwerking Zwolle'*.
2. Kennis te nemen van de uitkomsten 'Gesprekken proces samenwerking SMZ-HCO'
3. In te stemmen met het door het college genomen besluit om variant D uit het rapport *'Advies inzake museale samenwerking Zwolle'* verder te laten uitwerken.

Aldus besloten in de openbare vergadering van 13 februari 2017,

de voorzitter,

de griffier,

MOTIE VREEMD AAN DE ORDE VAN DE DAG

Betreft: Afwijzen bestuurlijke afspraken Reeve

De raad van de gemeente Zwolle in vergadering bijeen op maandag 13 februari;

Overwegende dat:
– De (concept) bestuurlijke afspraken rond Reeve indruisen tegen provinciale woningbouwafspraken zoals vastgelegd in de regionale woonvisie West-Overijssel;

Van mening dat:
– De huidige afspraken een (onnodige) aantasting van waardevolle natuur betekenen;
– Het hele Reeve project gekenmerkt wordt door rooskleurige projecties, slechte onderbouwingen en bestuurlijk prestige en wensdenken;
– Kampen, Zwolle en de Overijssel de realiteit onder ogen moeten zien en moeten stoppen met het Reeve project;

De Raad:
1. Spreekt uit de concept bestuurlijke afspraken Reeve te verwerpen
2. Draagt het college op deze niet te ondertekenen.

En gaat over tot de orde van de dag.

Namens de SP-fractie	Swollwacht	GroenLinks
Brammert Geerling	Cemal Yildirim	Remko de Paus

Voor: SP, Swollwacht en GroenLinks

Verworpen 13/2/17